TIOMNADH NUADH

AR

TIGHEARNA AGUS AR SLANUIGHIR

IOSA CRIOSD.

EADAR-THEANGAICHTE

O'N GHREUGAIS CHUM GAELIC ALBANNAICH.

EDINBURGH:

PRINTED FOR THE BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY,

INSTITUTED IN THE YEAR 1804.

From the last Edition of the Society in Scotland for propagating Christian Knowledge.

1813.

ADVERTISEMENT

To the Edition of 1796.

IN the year 1767, the Society for propagating Christian Knowledge published the first edition of the following translation of the New Testament, into the Gaelic language. In the opinion of good judges, the work was executed in the most faithful manner, and it has been well received in every part of the Highlands. The author, however, was himself sensible that it was susceptible of improvement, and in an interleaved copy marked with his own hand several corrections, which in the present edition have been carefully made. With a view to its further improvement, the translation has lately, in whole or in part, been revised by gentlemen in different parts of the Highlands, who were every way qualified for that important task, and have freely communicated their remarks to the editor. He has ventured, however, to make no alterations, but such as, on a critical examination, appeared necessary and important, and such as the author himself, had he been in life, would have probably approved of.

In the original, some words not unfrequently occur, which may be differently interpreted. In such cases, that signification which was judged the most proper has been always adopted. The other meanings have, however, been in many instances given at the bottom of the page.

GENERAL RULES

FOR READING THE

GAELIC LANGUAGE.

OF THE LETTERS.

In the Gaelic language there are eighteen letters, viz. *a, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, o, p, r, s, t, u*; which are divided into vowels and consonants.

OF THE VOWELS.

There are five vowels, *a, e, i, o, u.*

A is sounded as in the English words *hall, halt*; but before *dh* and *gh* it has often the sound of the diphthong *ao*, as in *lagh*, law, *magh*, a field.

E represents two different sounds: 1*st*, That of the Greek epsilon, or of *ea* in the English word *bear*; as in *ré*, the moon, *an dé*, yesterday: 2*dly*, That of *a* in *care*; as in *e* or *se* he, *rè* during the time of.

I is sounded like *ee* in English; *O*, as in the words *bone, morn, lot*; and *U* like *oo* in *moon, fool.*

The vowels are divided into BROAD and SMALL. *A, o, u*, are called broad vowels; and *e, i*, small.

In a word of two or more syllables, if the former ends with a broad vowel, the next syllable must begin with a broad vowel; if with a small vowel, with a small. Accordingly, it is reckoned false orthography to write *deanibh* do ye, and not *deanaibh*, though the last *a* is never sounded. But in compound words this rule may often be properly dispensed with.

All the vowels are sometimes long, sometimes short. When long, they are generally marked with accents.

In all the syllables of Polysyllables, except the first, the vowels have a short and obscure sound, as in the English words *sun, bird, mother*; and the broad, and sometimes the small, are used for one another.

OF THE DIPHTHONGS.

There are thirteen diphthongs, viz. *ae, ai, ao, ea, ei, eo, eu, ia, io, iu, oi, ua, ui*; which are either PROPER or IMPROPER.

Ao and *eu* are improper diphthongs, representing simple sounds; the former of which is perhaps peculiar to this language, and only attainable by the ear: The latter is like that of the Greek epsilon, or the Latin *æ*.

All the other diphthongs are proper; the sound of each of the vowels that enters into their composition being more or less heard. In *ae, ai, ei, oi, io, ia, ua*, and *ui*, the last vowel, and in *ea, eo*, and *iu*, the first vowel is but faintly sounded.

The diphthongs *eu, ia*, and *ua*, are always long. The other diphthongs are sometimes long, sometimes short.

OF THE TRIPHTHONGS.

There are five triphthongs, viz. *aoi, eoi, iai, iui, uai*. They are pronounced like the diphthongs *ao, eo, ia, iu*, and *ua*, with the addition of a short *i*. They are all long, and never occur but in monosyllables, or the first syllables of polysyllables.

OF THE CONSONANTS.

There are thirteen consonants, viz. *b, c, d, f, g, h, l, m, n, p, r, s, t*; which are divided into MUTABLE and IMMUTABLE.

The mutable are such as, by having an *h* subjoined to them, either alter or lose their usual sound, viz. *b, c, d, f, g, m, p, s, t*.

The immutable consonants are such as are never aspirated, or have an *h* subjoined to them, viz. *l, n, r*.

After a short vowel or diphthong, the consonants are generally pronounced as when written double in English. Thus, *cos* a foot, *aran* bread, are to be pronounced as if written *coss, arran*.

A consonant standing alone is sounded as if it were the initial letter of the following word, if it begins with a vowel, or as the final letter of the preceding word, if it ends with a vowel; as *an t-anam* the soul, *le d' chridhe* with thy heart, to be pronounced *an tanam, led chridhe*.

Bh and *mh* have the sound of *v* in English. Thus *a bhean* his wife, *a mhàthair* his mother, are to be read as if written *a vean, a vàthair*. *Mh* in the middle and end of polysyllables is often either silent, or stands for a gentle aspiration.

C is always sounded as the Greek κ, or k in English. Thus, *car* a turn, *ceann* a head, are to be pronounced *kar, keaun*. *Ch* has the sound of the Greek χ, or of *gh* in *lough*, as the Irish pronounce it.

Dh and *gh*, in the beginning of words, are commonly sounded like the English consonant *y* in *you, your*. Thus, *dha* to him, *a ghaol* his love, are to be pronounced as if written *ya, a yaol*. In the middle, or end of words, they are often silent, or have the sound of a faint aspiration.

Fh is silent; as *fheara* O men, *gun fhios* without notice, to be read *'eara, gun 'ios*; but *fhuair* he found, is to be read as *huair*, the *f* only being quiescent.

G is always sounded as in the English words *get, good*.

PH has the sound of *f*: as in *phill e* he returned, to be pronounced *fill e*.

S before or after a broad vowel in the same syllable, is sounded as in English. But, when immediately before or after a small vowel, it has the sound of *sh*. It has the same sound in *so* this, *sud* yonder, to be pronounced *sho, shud*. *S* in the beginning of words, when preceded by the article, with a *t* intervening, is silent: Thus, *an t-sùil* the eye is to be pronounced as if written *an tùil*. *S* has the same sound as in English in *is* is, *is* or *as* and.

Sh and *th* in the beginning of words have the sound of *h* alone. Thus, *a' bhean shona* the happy woman, *a' chainnt thlà* the smooth speech, are to be pronounced *a vean hona, a chainnt hlà*. *Th* after a long vowel, diphthong, or triphthong, is nearly silent; but, after a short vowel or diphthong, it has the force of a rapid aspiration, as in *crith* shaking, *ruith* or *ruidh* running.

The immutable consonants, *l, n, r*, when initials of words not connected with others in a sentence, have a soft double sound, to be learned only by the

ear. But wherever the order of construction requires that the mutable consonants should be aspirated, the immutable lose their double sound, and are pronounced nearly as in English. Thus, the initial letters of the adjectives *mòr* great, and *luath* swift, when joined with feminine substantives in the nominative singular, must be sounded like *v* and *l* in English ; as *beinn mhòr* *(vòr)* a great mountain, *cos luath* a swift foot. But with masculine substantives they retain their primitive sound, as *fear mòr* a great man, *cù luath* *(lluath)* a swift dog.

When the consanants *l*, *n*, *r*, have their double sound in the middle or end of words, they are written double, as in *gall* a foreigner, *fearr* better.

Leabhraichean an Tiomnaidh Nuaidh.

Soisgeul Mhata, anns am bheil	28	Caib.
Soisgeul Mharcuis	16	—
Soisgeul Lucais	24	—
Soisgeul Eoin	21	—
Gniomhara nan Abstol	28	—
Litir Phoil chum nan Romhanach	16	—
1 Corintianach	16	—
2 Corintianach	13	—
Galatianach	6	—
Ephesianach	6	—
Philipianach	4	—
Colosianach	4	—
1 Tesalonianach	5	—
2 Litir Pholl chum nan Tesalonianach	3	Caib.
1 Timoteuis	6	—
2 Timoteuis	4	—
Tituis	3	—
Philemoin	1	—
Eabhruidheach	13	—
Litir Sheumais	5	—
Litir 1 Pheadair	5	—
Litir 2 Pheadair	3	—
Litir 1 Eoin	5	—
Litir 2 Eoin	1	—
Litir 3 Eoin	1	—
Litir Iudais	1	—
Taisbeanadh Eoin	22	—

An SOISGEUL

A REIR

MHATA.

CAIB. I.

1 *Sinnsearachd,* 18 *Gineamhuin,* 21 *breith,* 23 *agus mineachadh ainm Chriosd.*

LEABHAR ginealaich Iosa Criosd, mhic Dhaibhi, mhic Abrahaim.

2 Ghin Abraham Isaac, agus ghin Isaac Iacob, agus ghin Iacob Iudas agus a bhràithrean.

3 Agus ghin Iudas Phares agus Sara o Thamar, agus ghin Phares Esrom, agus ghin Esrom Aram.

4 Agus ghin Aram Aminadab, agus ghin Aminadab Naason, agus ghin Naason Salmon.

5 Agus ghin Salmon Boos o Rachab, agus ghin Boos Obed o Rut, agus ghin Obed Iese.

6 Agus ghin Iese Daibhi an righ, agus ghin Daibhi an righ Solomon o'n mhnaoi *a bha* aig Urias.

7 Agus ghin Solomon Roboam, agus ghin Roboam Abia, agus ghin Abia Asa.

8 Agus ghin Asa Iosaphat, agus ghin Iosaphat Ioram, agus ghin Ioram Osias.

9 Agus ghin Osias Ioatam, agus ghin Ioatam Achas, agus ghin Achas Esecias.

10 Agus ghin Esecias Manases, agus ghin Manases Amon, agus ghin Amon Iosias.

11 Agus ghin Iosias Iechonias agus a bhràithre, mu àm an giùlain do Bhabilon.

12 Agus an déigh an toirt do Bhabilon, ghin Iechonias Salatiel, agus ghin Salatiel Serobabel.

13 Agus ghin Serobabel Abiud, agus ghin Abiud Eliacim, agus ghin Eliacim Asor.

14 Agus ghin Asor Sadoc, agus ghin Sadoc Achim, agus ghin Achim Eliud.

15 Agus ghin Eliud Eleasar, agus ghin Eleasar Matan, agus ghin Matan Iacob.

16 Agus ghin Iacob Ioseph fear Mhuire, o'n d'rugadh Iosa, d'an goirear Criosd.

17 Uime sin na h-uile ghinealaich o Abraham gu Daibhi, *is* ceithir ginealaich deug iad; agus o Dhaibhi gu bruid Bhabiloin, ceithir ginealaich deug; agus o bhruid Bhabiloin gu Criosd, ceithir ginealaich deug.

18 Agus mar so bha breith Iosa Criosd: oir an déigh do cheangal pòsaidh bhi air a dheanamh eadar a mhàthair Muire agus Ioseph, roimh dhoibh teachd cuideachd, fhuaradh torrach i o 'n Spiorad Naomh.

19 Ach air bhi do Ioseph a fear 'na dhuine cothromach, agus gun toil aige ball-sampuill a dheanamh dh'i, bu mhiann leis a cur uaith os iosal.

20 Ach ag smuaineachadh nan nithese dha, feuch, dh'fhoillsich aingeal an Tighearna e fein da am bruadar, ag radh, A Ioseph, a mhic Dhaibhi, na biodh eagal ort do bhean Muire a ghabhail ad'ionnsuidh: oir an ní a ta air a ghineamhuin innte, is ann o'n Spiorad Naomh e.

21 Agus beiridh i mac, agus bheir thu Iosa dh'ainm air; oir saoraidh[a] se a phobull fein o'm peacaibh.

22 (Agus rinneadh so uile, chum

[a] slànuichidh.

gu coimhliontadh an ni a thubhairt
an Tighearna leis an fhàidh, ag radh,
23 Feuch, bithidh maighdean torr-
ach, agus beiridh i mac, agus bheir
iad Emanuel a dh'ainm air, 's ionann
sin r'a radh, air eadar-theangachadh,
Dia maille ruinn.)
24 Agus air mosgladh do Ioseph
as a chodal, rinn e mar a dh'iarr aing-
eal an Tighearn air, agus ghabh e
d'a ionnsuidh a bhean:
25 Agus cha d'aithnich e i gus an
d'rug i a ceud-ghin mic; agus thug e
Iosa dh'ainm air.

CAIB. II.

1 *Thug na Druidhean urram do Chriosd;* 14 *Theich Ioseph leis do'n Eiphit,* 16 *agus mharbh Herod na leanabana.*

AGUS an uair a rugadh Iosa am
Betlehem Iudea, an laithibh
Heroid an righ, feuch, thainig druidh-
ean[b] o'n aird an ear gu Hierusalem,
2 Ag radh, C'àit am bheil righ sin
nan Iudhach a ta air a bhreith? oir
chunnaic sinne a reult san aird an
ear, agus a ta sinn air teachd a thabh-
airt aoraidh[c] dha.
3 An uair a chual Herod an righ
sin, bha e fuidh thrioblaid[d], agus Hie-
rusalem uile maille ris.
4 Agus air cruinneachadh nan ard
shagart uile dha, agus sgrìobhuichean
a' phobuill, dh' fheòraich e dhiubh
c'àit an robh Criosd gu bhi air a
bhreith.
5 Agus thubhairt iad ris, Am Bet-
lehem Iudea: oir mar so sgrìobhadh
leis an fhàidh;
6 Agus thusa Bhetlehem *an* tìr
Iuda, cha tu idir is lugha am measg
phrionnsadh[e] Iuda: oir asadsa thig
Uachdaran a stiùras mo phobull Is-
rael.
7 An sin air do Herod na druidh-
ean a ghairm os ìosal d'a ionnsuidh,
gheur-fhiosruich e dhiubh cia an t-àm
an d'fhoillsicheadh an reult.
8 Agus chuir e iad gu Betlehem,
agus thubhairt e, Imichibh, agus iarr-
uibh gu dìchiollach an naoidhean, a-
gus an déigh fhaotainn[f] dhuibh, ìnn-
sibh dhomhsa e, chum gu rachamsa
fein, agus gu deanam aoradh dha.
9 Agus an uair a chual iad an righ,
dh'imich iad; agus feuch, chaidh an
reult a chunnaic iad san aird an ear
rompa, gus an d'thainig i agus gu'n
do stad i os cionn an ionaid an robh
an naoidhean.
10 Agus an uair a chunnaic iad an
reult, rinn iad gairdeachas le h-aoibh-
neas ro mhòr.
11 Agus air dol a steach dhoibh
do'n tigh, fhuair iad an naoidhean am
fochair[g] a mhàthar Muire, agus thuit
iad sìos, agus rinn iad aoradh dha:
agus air fosgladh an ionmhas dhoibh,
thug iad dha tiodhlacan; òr, agus
tùis, agus mirr.
12 Agus air faotainn rabhaidh *o
Dhia* am bruadar, gun iad a philltinn
a dh'ionnsuidh Heroid, chaidh iad
d'an dùthaich fein air slighe eile.
13 Agus an uair a dh'imich iad
air an ais, feuch, nochdadh aingeal an
Tighearna do Ioseph ann am bruadar,
ag radh, Eirich, agus gabh an naoidh-
ean agus a mhàthair, agus teich do'n
Eiphit, agus bi an sin gus an labhair
mise riut: oir iarruidh Herod an naoi-
dhean g'a mhilleadh.
14 Agus dh'éirich e, agus ghabh e
d'a ionnsuidh an naoidhean agus a
mhàthair san oidhche, agus dh'imich
e do'n Eiphit.
15 Agus bha e an sin gu bàs He-
roid: a chum gu coimhliontadh an ni
a labhair an Tighearna leis an fhàidh,
ag radh, A mach as an Eiphit ghoir
mi mo Mhac.
16 An sin an uair a chunnaic He-
rod gu'n d'rinn na druidhean fanoid
air[h], las e le feirg ro mhòir, agus
chuir e *luchd-millidh* uaith, agus
mharbh e na bha do leanabaibh mac
am Betlehem, agus 'na crìochaibh uile,
o aois dhà bhliadhna agus fuidh, a réir
na h-aimsire a dh'fhòghluim e gu dì-
chiollach o na druidhibh.
17 An sin choimhlionadh an ni a
labhradh le Ieremias am fàidh, ag
radh,
18 Chualas guth an Rama, caoi,
agus gul, agus bròn ro mhòr, Rachel

[b] *daoine glic.* [c] *onoir.* [d] *air a bhuaireadh.* [e] *cheannard.* [f] *fhaghail.* [g] *maille ri.* [h] *gu'n do mheall na druidhean e.*

a' caoineadh a cloinne, agus cha b'àill leatha sòlas a ghabhail, a chionn nach 'eil iad *beo*.

19 Ach an uair a dh'eug Herod, feuch, nochdadh aingeal an Tighearna am bruadar do Ioseph san Eiphit,

20 Ag radh, Eirich, agus gabh an naoidhean agus a mhàthair, agus imich gu talamh Israeil: oir fhuair an dream a bha 'g iarraidh anama an leinibh bàs.

21 Agus dh'éirich esan, agus ghabh e an leanabh agus a mhàthair d'a ionnsuidh, agus thainig e gu talamh Israeil.

22 Ach an uair a chual e Archelaus a bhi 'na righ an *tìr* Iudea an ionad Heroid 'athar, bha eagal air dol an sin: ach, air faotainn da rabhaidh *o Dhia* am bruadar, thionndaidh e gu criochaibh Ghalile:

23 Agus thainig e agus ghabh e còmhnuidh am baile d'an goirear Nasaret, a chum gu coimhliontadh an ni a thubhradh leis na fàidhibh, Gu goirear Nasardha dheth.

CAIB. III.

1 Teagasg agus caitheamh-beatha Eoin Bhaiste; 13 leis an do bhaisteadh Iosa Criosd.

AGUS anns na laithibh sin thainig Eoin Baiste, a' searmonach am fàsach Iudea,

2 Agus ag radh, Gabhaibh aithreachas: oir a ta rioghachd nèimhe am fogus.

3 Oir is e so an ti ud mu'n do labhair Esaias am fàidh, ag radh, Guth an ti a ghlaodhas anns an fhàsach, Ulluichibh slighe an Tighearna, deanuibh a cheumanna dìreach.

4 Agus bha a chulaidh aig Eoin do fhionna chàmhal, agus crios leathair aige timchioll a leasraidh; agus is e bu bhiadh dha locuist agus mil fhiadhaich.

5 Chaidh Hierusalem a mach d'a ionnsuidh an sin agus Iudea uile, agus luchd àiteachaidh na dùcha timchioll Iordain uile,

6 Agus bhaisteadh iad leissan ann an Iordan, ag aidmheil am peacanna.

7 Ach an uair a chunnaic e mòran do na Phairisich, agus do na Sadusaich a' teachd a chum a bhaistidhsan, thubhairt e riu, A shìol nan nathraiche nimhe, cò a thug rabhadh dhuibhse teicheadh o'n fheirg a ta ri teachd?

8 Air an aobhar sin thugaibh a mach toradh iomchuidh do'n aithreachas.

9 Agus na smuainichibh a radh annaibh fein, A ta Abraham 'na athair againn: oir a ta mi 'g radh ribh, gur comasach Dia air clann a thogail suas a dh' Abraham do na clochaibh sin.

10 Agus a nis a ta an tuadh air a cur ri freumh nan crann: air an aobhar sin, ge b'e crann nach toir a mach toradh maith, gearrar e, agus tilgear san teine e.

11 Gu deimhin a taimse 'gar baisteadh le h-uisge chum aithreachais; ach an ti a thig a'm' dhéigh, is cumhachdaich e na mi, agus cha'n fhiu mise a bhrògan iomchar: baistidh esan sibh leis an Spiorad Naomh, agus le teine:

12 Aig am bheil a ghuit 'na laimh, agus glanaidh e gu ro bhaileach 'ùrlar bualaidh, agus cruinnichidh e a' chruithneachd d'a thaisg-thigh; ach loisgidh e am moll le teine nach feudar a mhùchadh.

13 An sin thainig Iosa o Ghalile gu Iordan a dh'ionnsuidh Eoin, chum gu'm biodh e air a bhaisteadh leis.

14 Ach bhac Eoin e, ag radh, A ta feum agamsa bhi air mo bhaisteadh leatsa, agus am bheil thusa a' teachd do m' ionnsuidhse?

15 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Leig do'n *chùis a bhi mar* so a nis: oir mar so is iomchuidh dhuinn gach uile fhìreantachd a choimhlionadh. An sin dh'fhulaing e dha.

16 Agus an uair a bhaisteadh Iosa, chaidh e air ball suas as an uisge; agus feuch, dh'fhosgladh nèamh dha, agus chunnaic e Spiorad Dé a' tuirling[1] mar choluman, agus a' teachd airsan:

17 Agus feuch, guth o nèamh, ag

[1] *re.* [1] *teachd a nuas.*

radh, Is e so mo Mhac gràdhach, am
bheil mo mhòr thlachd.

CAIB. IV.

1 *Bhuair an diabhol Criosd an déis fad throsgaidh.* 17 *An déigh do Iosa buadhachadh air, thòisich e air searmonachadh.*

AN sin threòruicheadh Iosa leis
an Spiorad do'n fhàsach, chum
gu'm biodh e air a bhuaireadh leis an
diabhol.
2 Agus an uair a throisg e dà fhich-
ead là agus dà fhichead oidhche, an
déigh sin bha ocras air.
3 Agus air teachd do'n bhuairea-
dair d'a ionnsuidh thubhairt e, Ma's
tu Mac Dhé, thoir àithne do na cloch-
aibh so a bhi 'nan aran.
4 Ach fhreagair esan agus thubh-
airt e, Ata e scrìobhta, Cha'n ann le
h-aran amhàin a bheathuichear duine,
ach leis gach uile fhocal a thig o bheul
Dé.
5 An sin thug an diabhol e do'n
bhaile naomha, agus chuir e air binn-
ein an teampuill e,
6 Agus thubhairt e ris, Ma's tu
Mac Dhé, tilg thu fein sìos: oir a ta
e scrìobhta, gu toir e àithne d'a aing-
libh ad'thimchioll, agus togaidh iad
suas thu 'nan lamhaibh, chum as nach
buail thu uair air bith do chos air
cloich.
7 Thubhairt Iosa ris a rìs, Ata e
scrìobhta, Cha bhuair[m] thu an Tigh-
earna do Dhia.
8 Thug an diabhol e a rìs chum
beinne ro aird, agus nochd e dha uile
rioghachdan an domhain, agus an
glòir:
9 Agus thubhairt e ris, Iad so uile
bheir mise dhuit, ma's e air tuiteam
dhuit sìos gu'n dean thu aoradh
dhomhsa.
10 An sin thubhairt Iosa ris, Imich
uam, a Shatain: oir ata e scrìobhta,
Bheir thu aoradh do'n Tighearna do
Dhia, agus dhasan 'na aonar ni thu
seirbhis.
11 An sin dh'fhàg an diabhol e;
agus feuch, thainig aingil agus fhrith-
eil iad da.
12 Ach an uair a chual Iosa gu'n
do chuireadh Eoin an laimh, dh'im-
ich e do Ghalile.
13 Agus air fàgail Nasaret da,
thainig e agus rinn e còmhnuidh ann
an Capernaum, a ta chois na fairge,
ann an leth-iomall Shabuloin agus
Nephtalim:
14 A chum gu'n coimhliontadh
an ni a thubhradh le Esaias am fàidh,
ag radh,
15 Talamh Shabuloin, agus talamh
Nephtalim, slighe na fairge air an
taobh thall do Iordan[n], Galile nan
Cinneach:
16 Am pobull a bha 'nan suidhe
an dorchadas, chunnaic iad solus mòr;
agus a ta solus air éirigh do na daoin-
ibh a bha 'nan suidhe an tìr agus an
sgàil a' bhàis.
17 O sin a mach thòisich Iosa air
searmoin a dheanamh, agus a radh,
Gabhaibh aithreachas, oir a ta riogh-
achd nèimhe am fogus.
18 Agus ag imeachd do Iosa ri
taobh fairge Ghalile, chunnaic e dithis
bhràithre, Simon d'an goirear Peadar,
agus Aindreas a bhràthair, a' tilgeadh
lìn san fhairge: (oir b'iasgairean
iad.)
19 Agus thubhairt e riu, Leanaibh
mise, agus ni mi iasgairean air daoin-
ibh dhibh.
20 Agus air ball dh'fhàg iad na
lìonta, agus lean iad esan.
21 Agus air triall da as sin, chun-
naic e dithis eile bhràithre, Seumas
mac Shebede, agus Eoin a bhràthair,
ann an luing maille r'an athair Se-
bede, a' càradh an lìon: agus ghairm
e iad.
22 Agus air ball dh'fhàg iad an
long agus an athair, agus lean iad e.
23 Agus dh'imich Iosa timchioll
Ghalile uile, a' teagasg 'nan sionagog-
aibh, agus a' searmonachadh sois-
geil na rioghachd, agus a' slànuchadh
gach gnè thinnis, agus gach gnè eu-
cail am measg an t-sluaigh.
24 Agus chaidh a chliu feadh Shi-
ria uile: agus thug iad d'a ionnsuidh
iadsan uile a bha euslan, agus a bha
air an cuibhreachadh le galaruibh, a-
gus iomadh gnè phianntuibh, agus iad-
san aig an robh deamhain annta, a-

[m] *dearbh.* [n] *ri taobh Iordain.*

gus air an robh an tuiteamach[o], agus
luchd pairilise[p]; agus shlànuich e
iad.
25 Agus lean cuideachd mhòr e o
Ghalile, agus o Dhecapolis, agus o
Hierusalem, agus o Iudea, agus o na
criochaibh a ta do'n taobh thall do
Iordan.

CAIB. V.

Searmoin Chriosd air a' bheinn, anns am bheil na h-ochd beannachdan, agus minèachadh an Lagha.

AGUS an uair a chunnaic Iosa
an sluagh, chaidh e suas air
beinn: agus air suidhe dha, thainig a
dheisciobuil d'a ionnsuidh.
2 Agus dh'fhosgail e a bheul, a-
gus theagaisg e iad, ag radh,
3 *Is* beannuicht' iadsan a ta bochd
'nan spiorad: oir is leo rioghachd
nèimhe.
4 *Is* beannuicht' iadsan a ta ri
bròn: oir gheibh iad sòlas.
5 *Is* beannuichte na daoine mac-
anta[r], oir sealbhuichidh iad an ta-
lamh mar oighreachd.
6 *Is* beannuicht' an dream air am
bheil ocras agus tart na còrach[s]: oir
sàsuichear iad.
7 *Is* beannuichte na daoine tròcair-
each: oir gheibh iad tròcair.
8 *Is* beannuichte na daoine a ta
glan 'nan cridhe: oir chi iad Dia.
9 *Is* beannuichte luchd dheanamh
na sìth: oir goirear clann Dé dhiubh.
10 *Is* beannuicht' an dream a ta
fulang geur-leanmhuinn air son na
còrach; oir is leo-san rioghachd nèi-
mhe.
11 *Is* beannuichte bhitheas sibh an
uair a bheir daoine anacainnt dhuibh,
agus a ni iad geur-leanmhuinn *oirbh*,
agus a labhras iad gach uile dhroch
fhocal ribh gu breugach air mo sgàth-
sa.
12 Deanuibh gairdeachas, agus bi-
thibh ro shubhach: oir is mòr bhur
duais air nèamh: oir mar sin rinn
iad geur-leanmhuinn air na fàidhibh
a bha roimhibh.
13 Is sibhse salann na talmhainn:
gidheadh ma chailleas an salann a
bhlas, ciod leis an saillear e? cha 'n
'eil feum ann o sin suas, ach a thilg-
eadh mach, agus a shaltairt fa chos-
aibh dhaoine.
14 Is sibhse solus an t-saoghail.
Cha'n fheudar baile a ta air a shuidh-
eachadh air sliabh fholach.
15 Agus cha las daoine coinneal,
chum as gu'n cuir iad i fuidh shoith-
each, ach ann an coinnleir, agus ni i
solus do na'm bheil a stigh.
16 Gu ma h-ann mar sin a dheal-
ruicheas bhur solus an làthair dhaoine,
chum as gu faic iad bhur deadh oibre,
agus gu toir iad glòir do bhur n-A-
thair a ta air nèamh.
17 Na measaibh gu'n d'thainig
mise a sgaoileadh an lagha no nam
fàidh; ni h-ann[t] a sgaoileadh a thain-
ig mi, ach a choimhlionadh.
18 Oir a deirim[u] ribh gu firinn-
each, Gus an dtheid[a] nèamh agus
talamh thairis, cha dtheid aon lide[b]
no aon phunc do'n lagh thairis, gus
an coimhlionar gach aon ni.
19 Air an aobhar sin ge b'e neach
a sgaoileas aon do na h-àitheantaibh
so a's lugha, agus a theagaisgeas daoine
mar sin, goirear an duine is lugha
dheth ann an rioghachd nèimhe: ach
ge air bith neach a ni, agus a theag-
aisgeas *iad*, goirear duine mòr dheth
ann an rioghachd nèimhe.
20 Oir a deirim ribh, Mur toir
bhur fireantachdsa barrachd air fi-
reantachd nan scrìobhuiche agus nam
Phairiseach, nach dtheid sibh air
chor air bith a steach do rioghachd
nèimhe.
21 Chuala sibh, gu'n dubhradh ris
na sinnsiribh, Na dean mortadh; a-
gus ge b'e neach a ni mortadh, bi-
thidh se an cunnart a' bhreitheanais.
22 Ach a deirimse ribh, Ge b'e
neach aig am bi fearg r'a bhràthair
gun aobhar, gu'm bi e an cunnart a'
bhreitheanais: agus ge b'e neach a
their r'a bhràthair, Raca, gu'm bi e
an cunnart na comhairle: ach ge b'e
neach a their, Amadain, gu'm bi e an
cunnart teine ifrinn.

[o] *tinneas na gealaich.* [p] *crith-ghalair.* [r] *ciuin, ceannsaich.* [s] *a'chear-tais, na fireantachd.* [t] *cha'n ann.* [u] *ta mi 'g radh, theiream.* [a] *an téid.* [b] *aon iota.*

23 Uime sin ma bheir thu do thabhartas[c] chum na h-altaire, agus gu'n cuimhnich thu an sin gu bheil ni air bith aig do bhràthair a'd' aghaidh;

24 Fag do thabhartas an sin an làthair na h-altaire, agus imich, agus dean réite air tùs ri d' bhràthair, agus an déigh sin thig agus tabhair uait do thiodhlacadh.

25 Bi réidh ri d' eascaraid gu luath, am feadh a bhios tu maille ris san t-slighe; air eagal gu'n toir an t-eascaradh thairis thu do'n bhreitheamh, agus gu'n toir am breitheamh thu do'n mhaor, agus gu tilgear am priosun thu.

26 A deirim riut gu firinneach nach téid thu mach as sin, gus an ìoc thu an fheoirling dheireannach.

27 Chuala sibh gu'n dubhradh ris[d] na sinnsiribh, Na dean adhaltrannas.

28 Ach a deirimse ribh, Ge b'e neach a dh'amhairceas air mnaoi chum a miannachadh, gu'n d'rinn e adhaltrannas leatha cheana 'na chridhe.

29 Agus ma bheir do shùil dheas aobhar tuislidh dhuit, spìon a mach i, agus tilg uait i: oir is fearr dhuit gu sgriosar aon do d' bhallaibh, na do chorp uile bhi air a thilgeadh do ifrinn.

30 Agus ma bheir do lamh dheas oilbheum dhuit, gearr dhìot i, agus tilg uait i: oir is fearr dhuit gu sgriosar aon do d' bhallaibh, na do chorp uile bhi air a thilgeadh do ifrinn.

31 Agus thubhradh, Ge b'e chuireas a bhean phòsda air falbh, thugadh e litir dhealaich dh'i.

32 Ach a deirimse ribh, Ge b'e neach a chuireas air falbh a' bhean phòsda fein, ach a mhàin air son strìopachais, gu bheil e toirt oirré adhaltrannas a dheanamh: agus an ti a phòsas a' bhean sin a chuireadh air falbh, a ta e a' deanamh adhaltrannais.

33 Mar an ceudna, chuala sibh gu'n dubhradh ris na sinnsiribh, Na tabhair mionnan eitheich, ach coimhlion do mhionna do'n Tighearna.

34 Ach a deirimse ribh, Na tugaibh mionnan idir: na *tugaibh* air nèamh, oir is e righ-chaithir Dhé e.

35 Na *tugaibh* air an talamh, oir is e stòl a chos e: na *tugaibh* air Hierusalem, oir is e baile an righ mhòir e.

36 Na tabhair mionnan air do cheann, oir cha'n urrainn thu aon fhoiltein a dheanamh geal no dubh.

37 Ach gu ma h-e a's comhradh dhuibh, 'Seadh, 'seadh. Ni h-eadh, ni h-eadh; oir ge b'e ni a bhios os cionn so, is ann o'n olc a ta e.

38 Chuala sibh gu'n dubhradh, Sùil air son sùla, agus fiacail air son fiacla.

39 Ach a deirimse ribh, Na cuiribh an aghaidh an uilc: ach ge b'e neach a bhuaileas tu air do ghial deas, tionndaidh chuige an gial eile mar an ceudna.

40 Agus an ti le'm b'àill thusa a thagradh san lagh, agus do chòta a bhuin dìot, leig leis t'fhalluing mar an ceudna.

41 Agus ge b'e bheir leis air feadh mìle a dhaindeoin thu, imich leis air feadh dhà mhìle.

42 Tabhair do'n ti a dh'iarras ort, agus uaithsan le'm bu mhiann iasachd fhaotainn uait, na pill air falbh.

43 Chuala sibh gu'n dubhradh, Gràdhaichidh tu do choimhearsnach, agus bithidh fuath agad do d' nàmhaid.

44 Ach a deirimse ribh, Biodh gràdh agaibh do bhur naimhdibh, beannaichibh an droing a mhallaicheas sibh, deanaibh maith do na daoinibh air am beag sibh, agus deanaibh ùrnuigh air son na muinntir a ta buntuinn ribh gu naimhdeil, agus a ta 'g ar geur-leanmhuinn:

45 A chum gu'm bi sibh 'n ar cloinn aig bhur n-Athair a ta air nèamh, oir a ta esan a' tabhairt air a ghréin fein éirigh air na droch dhaoinibh, agus air na deadh dhaoinibh, agus a' cur uisge air na fìreanaibh agus air na neo-fhìreanaibh.

46 Oir ma bhios gràdh agaibh do'n mhuinntir aig am bheil gràdh dhuibh, ciod an duais a gheibh sibh? nach 'eil eadhon na cìs-mhaoir a' deanamh an ni ceudna?

[c] *thiodhlacadh.* [d] *leis.*

47 Agus ma chuireas sibh fàilte air bhur bràithribh fein a mhàin, ciod a tha sibh a' deanamh thar *chàch?* nach 'eil na cìs-mhaoir fein a' deanamh an ni ceudna?

48 Air an aobhar sin bithibhse coimhlionta[e] mar a ta bhur n-Athair a ta air nèamh coimhlionta.

CAIB. VI.

Leantuinn na searmoin air a' bheinn, anns am bheil Criosd a' labhairt mu dhéirc, 5 mu ùrnuigh, 14 mu mhaitheanas d'ar bràithribh, &c.

THUGAIBH an aire nach toir[f] sibh bhur déirc am fianuis dhaoine, chum gu 'm faicear leo sibh: no cha 'n fhaigh sibh tuarasdal o bhur n-Athair a ta air nèamh.

2 Uime sin, an uair a bheir thu do dhéirc, na toir fa'near galltromp a shéideadh romhad, mar a ni na cealgairean, anns na sionagogaibh, agus anns na sràidibh, chum as gu faigh iad glòir o dhaoinibh. Gu firinneach a deirimse ribh, gu bheil an tuarasdal aca.

3 Ach an uair a bheir thusa déirc, na biodh fios aig do laimh chlì ciod a ta do lamh dheas a' deanamh:

4 Chum gu'm bi do dhéirc am folach: agus bheir t' Athair a chi am folach, duais dhuitse os aird.

5 Agus an uair a ni thu ùrnuigh, na bi mar luchd an fhuar-chràbhaidh: oir is ionmhuinn leo ùrnuigh a dheanamh sna sionagogaibh, agus ann an coinneachadh nan sràid 'nan seasamh, chum gu faicear le daoinibh iad. Gu deimhin a deirimse ribh, gu bheil an tuarasdal aca.

6 Ach thusa, an uair a ni thu ùrnuigh, imich a steach do d' sheomar, agus air dùnadh do dhoruis duit, dean ùrnuigh ri t' Athair a ta an uaignidheas, agus bheir t' Athair a chi an uaignidheas, duais dhuit gu follaiseach.

7 Ach ag deanamh ùrnuigh dhuibh, na gnàthaichibh ath-iarrtais dhìomhain, mar na Cinnich: oir saoilidh iadsan gu'n éisdear riu air son lìonmhoireachd am focla.

8 Uime sin na bithibhse cosmhuil riu: oir a ta fios aig bhur n-Athair cia iad na nithe a ta dh'uireasbhuidh oirbh, mun iarr sibh air iad.

9 Air an aobhar sin deanaibhse ùrnuigh air a' mhodh so: Ar n-Athair a ta air nèamh, Gu naomhaichear t'ainm.

10 Thigeadh do rìoghachd. Deanar do thoil air an talamh, mar *a nìthear* air nèamh.

11 Tabhair dhuinn an diugh ar n-aran laitheil.

12 Agus maith dhuinn ar fiacha, amhuil mar a mhaitheas sinne d'ar luchd-fiach[g].

13 Agus na leig am buaireadh sinn, ach saor sinn o olc: Oir is leatsa an rìoghachd, agus an cumhachd, agus a' ghlòir, gu siorruidh. Amen.

14 Oir ma mhaitheas sibh an cionta do dhaoinibh, maithidh bhur n-Athair nèamhaidh dhuibhse mar an ceudna.

15 Ach mur maith sibh an cionta do dhaoinibh, cha mhò a mhaitheas bhur n-Athair dhuibhse bhur cionta.

16 Agus an uair a ni sibh trosgadh, na bitheadh gruaim air bhur gnùis, mar luchd an fhuar-chràbhaidh: oir cuiridh iadsan mi-dhreach air an aghaidh chum gu faicear le daoinibh iad a bhi trosgadh. Deirim ribh gu firinneach gu bheil an tuarasdal aca.

17 Ach thusa, an uair a ni thu trosgadh, cuir ola air do cheann, agus ionnail t'aghaidh[h]:

18 Chum nach faicear le daoinibh gu bheil thu a' deanamh trosgaidh, ach le t' Athair a ta an uaignidheas: agus bheir t' Athair a chi an uaignidheas, duais dhuit gu follaiseach.

19 Na taisgibh dhuibh fein ionmhais air an talamh, far an truaill[i] an leomann[l] agus a' mheirg e, agus far an cladhaich na meirlich a stigh agus an goid iad.

20 Ach taisgibh ionmhais dhuibh fein air nèamh, far nach truaill an leomann no a' mheirg, agus nach cladhaich agus nach goid na meirlich.

21 Oir ge b'e ball am bheil bhur

[e] *foirfe, diongmhalta.* [f] *dean.* [g] *feichneinibh.* [h] *t'eudan.* [i] *mill.* [l] *an reudan, a'mhiol chrìon.*

n-ionmhas, is ann an sin a bhies bhur
cridhe mar an ceudna.
22 Is i an t-sùil solus a' chuirp:
uime sin ma bhios do shùil glan,
bithidh do chorp uile làn solais.
23 Ach ma bhios do shùil gu
h-olc, bithidh do chorp uile dorcha.
Air an aobhar sin ma ta an solus a ta
annad 'n a dhorchadas, cia mòr an
dorchadas sin?
24 Cha'n urrainn neach air bith
seirbhis a dheanamh do dhà Thigh-
earna: oir an dara cuid bithidh fuath
aige do neach aca, agus gràdh do
neach eile; no gabhuidh e le neach
aca, agus ni e tàir air neach eile.
Cha 'n urrainn sibh seirbhis a dhean-
amh do Dhia agus do Mhamon.
25 Uime sin a deirimse ribh, Na
biodh ro-chùram oirbh mu thimchioll
bhur beatha, ciod a dh'itheas no
dh'òlas sibh; no mu thimchioll bhur
cuirp, ciod a chuireas sibh umaibh:
an e nach mò a' bheatha na 'm biadh,
agus an corp na'n t-eudach?
26 Amhaircibh air eunlaith an a-
thair: oir cha chuir iad siol, agus cha
bhuain iad, agus cha chruinnich iad
an saibhlibh: gidheadh a ta bhur n-A-
thair nèamhaidhse 'g am beathachadh;
an e nach fearr sibhse gu mòr na
iadsan?
27 Agus cia agaibh le mòr chùram
a dh'fheudas aon lamh-choille[m] a chur
r'a airde fein?
28 Agus c'ar son a ta sibh ro chù-
ramach mu thimchioll bhur eulaidh?
fòghlumaibh cionnus a ta na lilighean
a' fàs sa' mhachair; cha saothraich
iad, agus cha snìomh iad.
29 Gidheadh a deirimse ribh, Nach
robh Solamh fein 'n a uile ghlòir, air
eudachadh mar aon diubh so.
30 Air an aobhar sin, ma ta Dia
mar sin a' sgeadachadh feoir na mach-
aire, a ta an diugh ann, agus am màir-
each air a thilgeadh san àmhuinn, an
e nach mò na sin *a sgeadaicheas* e
sibhse, a dhaoine air bheag creidimh?
31 Uime sin na bithibh làn do
chùram, ag radh, Ciod a dh'itheas
sinn? no ciod a dh'òlas sinn? no
ciod a chuireas sinn umainn?
32 (Oir iad so uile iarraidh na
Cinnich) oir a ta fios aig bhur n-A-
thair nèamhaidh gu bheil feum a-
gaibhse air na nithibh so uile.
33 Ach iarraibh air tùs rioghachd
Dhé, agus fhìreantachdsan, agus cuir-
ear na nithe so uile ribh.
34 Uime sin na bitheadh ro-chùram
oirbh mu thimchioll an la màireach:
oir bithidh a làn do chùram air an la
màireach mu thimchioll a nithe fein:
is leòr do'n là 'olc fein.

CAIB. VII.

*Anns am bheil ar Slànuighear a' crìoch-
nachadh na searmoin air a' bheinn,
1 a' cronuchadh breth ghrad, 6 a'
toirmeasg nithe naomha chur an
neoshuim, &c.*

NA tugaibh breth, chum nach toir-
ear breth oirbh:
2 Oir a réir na breth a bheir sibh,
bheirear breth oirbh: agus leis an
tomhas le'n tomhais sibh, tomhaisear
dhuibh a ris.
3 Agus c'ar son a ta thu a' faicinn
an smùirnein[n] a ta an sùil do bhràthar,
ach nach 'eil thu tabhairt fa'near an
t-sail a ta ann do shùil fein?
4 No cionnus a their thu ri d'bhràth-
air, Fulaing dhomh an smùirnein a
spìonadh as do shùil; agus feuch, an
t-sail ann do shùil fein?
5 A chealgair, buin air tùs an
t-sail as do shùil fein; agus an sin is
léir dhuit gu maith an smùirnein a
bhuntuinn a sùil do bhràthar.
6 Na tabhraibh an ní naomha do
na madraibh, agus na tilgibh bhur
neamhnuide am fianuis nam muc,
air eagal gu saltair iad orra le'n cos-
aibh, agus[o] air pilltinn doibh gu reub
iad sibh fein as a chéile.
7 Iarruibh, agus bheirear dhuibh:
siribh[p] agus gheibh sibh: buailibh
an dorus, agus fosgailear dhuibh.
8 Oir gach uile neach a dh'iarras,
glacuidh e: agus ge b'e a shireas,
gheibh e: agus do 'n ti a bhuaileas
an dorus, fosgailear.
9 Oir cò an duine agaibhse, ma's
e 's gu'n iarr a mhac aran, a bheir
cloch dha?
10 Agus ma's iasg a dh'iarras e,
an tabhair e nathair dha?

[m] *bhann-lamh.* [n] *caimein.* [o] *no.* [p] *lorgaichibh.*

11 Air an aobhar sin ma's aithne
dhuibhse a ta olc, tiodhlacan maithe
a thabhairt do bhur cloinn, nach mò
na sin a bheir bhur n-Athair a ta air
nèamh nithe maithe dhoibhsan a
dh'iarras air *iad?*
12 Uime sin gach uile ni bu mhiann
leibh daoine a dheanamh dhuibhse,
deanaibhse a leithid dhoibhsan mar
an ceudna: oir is e so an lagh agus
na fàidhean.
13 Imichibh a steach air an dorus
chumhann; oir is farsaing an dorus,
agus is leathan an t-slighe a ta treòr-
uchadh chum sgrios, agus is lìon-
mhor iad a ta dol a steach oirre:
14 Ach is[r] cumhann an dorus, a-
gus is aimhleathan an t-slighe a ta
treòruchadh chum na beatha, agus is
tearc iad a ta 'g amas oirre.
15 Coimhidibh sibh fein o na fàidh-
ibh brèige, a thig d'ar n-ionnsuidh ann
an culaidhibh chaorach, ach a ta o 'n
leth a stigh 'nam madraibh allta.
16 Air an toraibh aithnichidh sibh
iad: an tionail daoine dearcan-fìona
do dhrisibh, no figean do na foghan-
nanaibh[s]?
17 Agus mar sin bheir gach uile
chrann maith toradh maith: ach bheir
an droch chrann droch thoradh.
18 Cha'n fheud a' chraobh mhaith
droch thoradh iomchar, no an droch
chraobh toradh maith a thabhairt.
19 Gach uile chrann nach iomchair
toradh maith, gearrar sìos e, agus
tilgear san teine e.
20 Air an aobhar sin is ann air an
toraibh a dh'aithnicheas sibh iad.
21 Ni h-e gach uile neach a their
riumsa, A Thighearna, A Thighearna,
a theid a steach do rioghachd nèimhe;
ach an ti a ni toil m'Atharsa a ta air
nèamh.
22 Is iomadh iad a their riumsa
san là ud, A Thighearna, a Thigh-
earna, nach d'rinn sinn a' t'ainmse
fàidheadaireachd? agus a' t'ainmse
nach do thilg sinn a mach deamhain?
agus a't' ainmse nach d'rinn sinn
iomadh miorbhuile?
23 Agus an sin aidichidh mise os
aird dhoibh, Cha b'aithne dhomh
riamh sibh: imichibh uam, a luchd
deanamh na h-eucorach.
24 Air an aobhar sin, gach uile
neach a chluinneas na briathrasa ag-
amsa, agus a ni iad, samhluichidh mi e
ri duine glic, a thog a thigh air carraig:
25 Agus thuirling[t] an t-uisge, a-
gus thainig na tuilte, agus shéid na
gaotha, agus bhuail iad air na tigh
sin: agus cha do thuit e, oir bha a
bhunadh suidhichte air carraig.
26 Agus gach uile neach a chluinn-
eas na briathra so agamsa, agus nach
coimhlion iad, samhluichear e ri duine
amaideach a thog a thigh air a' ghain-
eamh:
27 Agus thuirling an t-uisge, agus
thainig na tuilte, agus shéid na gao-
tha, agus bhuail iad air an tigh sin:
agus thuit e, agus bu mhòr a thuiteam.
28 Agus tharladh[u] an uair a chrìoch-
naich Iosa na briathrasa, gu'n do
ghabh am pobull iongantas r'a thea-
gasgsan:
29 Oir theagaisg e iad mar neach
aig an robh cumhachd[a], agus ni
h-ann mar na scrìobhuichean.

CAIB. VIII.

1 *Ghlan Criosd an lobhar, 5 shlàn-
uich e seirbhiseach a' Chaiptin-ceud,*
14 *màthair-chéile Pheadair, &c.*

AGUS air teachd a nuas o'n bheinn
dha, lean cuideachd mhòr e.
2 Agus feuch, thainig lobhar, agus
thug e urram dha, ag radh, A Thigh-
earna, ma's àill leat, is comasach thu
air mise a ghlanadh.
3 Agus shìn Iosa mach a lamh, a-
gus bhean e ris, ag radh. Is àill leam;
bi thusa glan. Agus air ball bha a
loibhre air a glanadh.
4 Agus thubhairt Iosa ris, Feuch
nach innis thu do dhuine sam bith,
ach imich, taisbein thu fein do'n
t-sagart, agus beir chuige[b] an tiodh-
lacadh a dh'àithn Maois, mar fhia-
nuis dhoibh.
5 Agus air dol do Iosa steach do
Chapernaum, thainig d'a ionnsuidh
Caiptin-ceud, a' guidhe air,
6 Agus ag radh, A Thighearna,
tha m'òglach'na luidhe a stigh am

[r] *do bhrigh gur.* [s] *cluaranaibh.* [t] *thainig anuas.* [u] *thachair.*
[a] *ùghdarras.* [b] *thuige, d'a ionnsuidh.*

pairilis, *agus* air a phianadh gu h-an-abarrach.

7 Agus thubhairt Iosa ris, Théid mise, agus slànuichidh mi e.

8 Agus air freagairt do'n Chaiptin-ceud, thubhairt e, A Thighearna, cha'n fhiu mise thusa a theachd a steach fa m' chleith: ach a mhàin abair am focal, agus slànuichear m'òglach.

9 Oir is duine mise fein a ta fuidh ùghdarras, aig am bheil saighdeara fum: agus a deirim ris an fhear so, Imich, agus imichidh e: agus ris an fhear so eile, Thig, agus thig e: agus ri m'shearbhant, Dean so, agus ni se e.

10 'Nuair a chual Iosa so, ghabh e iongantas, agus thubhairt e ris a' mhuinntir a lean *e*, Gu firinneach a deirim ribh, ann an Israel fein nach d'fhuair mi creidimh co mòr as so.

11 Agus a deirim ribh, gu'n d'thig mòran o 'n àird an ear, agus o 'n àird an iar, agus gu'n suidh iad maille ri Abraham, agus Isaac, agus Iacob, ann an rioghachd nèimhe;

12 Ach gu'n tilgear clann na rioghachd ann an dorchadas a ta'n leth a muigh: bithidh an sin gul agus glosgan[c] fhiacal.

13 Agus thubhairt Iosa ris a' chaiptin-ceud, Imich romhad, agus biodh dhuit a réir mar a chreid thu. Agus shlànuicheadh 'òglach air an uair sin fein.

14 Agus an uair a thainig Iosa gu tigh Pheadair, chunnaic e màthair a mhnà 'na luidhe, agus i ann am fiabhrus[d].

15 Agus bhean e r'a laimh, agus dh'fhàg am fiabhrus i: agus dh'éirich i, agus rinn i frithealadh dha[e].

16 Agus an uair a bha am feasgar air teachd, thug iad d'a ionnsuidh mòran anns an robh deamhain; agus thilg e na spioraid a mach le fhocal, agus shlànuich e iad uile a bha euslan:

17 A chum gu'n coimhliontadh[f] an ni a labhradh le Esaias am fàidh, ag radh, Ghabh esan ar n-anmhuinn-eachdan air fein, agus dh'iomchair e ar n-euslaintean.

18 Agus an uair a chunnaic Iosa sluagh mòr m'a thimchioll, dh'àithn e dol a sin do'n taobh eile.

19 Agus thainig scriobhuiche àraidh, agus thubhairt e ris, A mhaighstir, leanuidh mise thu, ge b'e taobh a théid thu.

20 Agus thubhairt Iosa ris, Ata tuill aig na sionnaich, agus nid aig eunlaith an athair[g]; ach cha'n'eil aig Mac an duine ionad anns an cuir e a cheann fuidh.

21 Agus thubhairt fear eile d'a dheisciobluibh ris, A Thighearn, leig dhomhsa imeachd air tùs agus m'athair adhlacadh.

22 Ach thubhairt Iosa ris, Lean mise, agus leig leis na mairbh am mairbh fein adhlacadh.

23 Agus air dol dhasan a steach do luing, lean a dheisciobuil e.

24 Agus feuch, dh'éirich stoirm mhòr air an fhairge, ionnus gu'n d'fholaich na tuinn an long: ach bha esan 'na chodal.

25 Agus thainig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, agus dhùisg iad e, ag radh, A Thighearn, teasairg sinn: a ta sinn caillte.

26 Agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh eagalach, sibhse air bheag creidimh? An sin dh'éirich e, agus chronuich e na gaothan agus an fhairge; agus bha ciuine mhòr ann.

27 Ach ghabh na daoine iongantas, ag radh, Creud[h] e ghnè dhuine so, gu bheil na gaotha fein agus an fhairge ùmhal dha?

28 Agus air teachd dha do'n taobh eile, gu tìr na Gergeseneach[i], thachair dithis do dhaoinibh air, anns an robh deamhain, a' teachd a mach as na tuamaibh, agus iad ro gharg, ionnus nach feudadh duine sam bith an t-slighe sin a ghabhail.

29 Agus feuch, ghlaodh iad, ag radh, Ciod e ar gnothuchne riut, Iosa a Mhic Dhé? An d'thainig thu an so g'ar pianadh roimh an àm?

30 Agus bha treud mòr mhuc am fad uatha, ag ionaltradh.

c *slagardaich.* d *an teasaich.* e *doibh.* f *Air chor as gu'n do-choimhlionadh.* g *aidheir.* h *Ciod.* i *Gadareneach.*

31 Agus dh'iarr na deamhain a dh'athchuinge airsan, ag radh, Ma thilgeas tu mach sinn, leig dhuinn dol san treud mhuc ud.

32 Agus thubhairt e riu, Imichibh. Agus air dol a mach dhoibh, chaidh iad anns an treud mhuc: agus feuch, ruith an treud mhuc uile gu dian sìos air ionad corrach[l], do 'n chuan; agus chailleadh sna h-uisgibh iad.

33 Agus theich na buachaillean, agus chaidh iad do'n bhaile, agus dh'innis iad na nithese uile, agus na thachair dhoibhsan anns an robh na deamhain.

34 Agus feuch, chaidh am baile uile a mach a choinneachadh Iosa, agus an uair a chunnaic iad e, ghuidh iad air imeachd as an crìochaibhsan.

CAIB. IX.

An déigh do Chriosd neach air an robh am pairilis a leigheas, 9 A ta se a' gairm Mhata o bhòrd na cìse, 10 ag itheadh maille ri cìs-mhaoir agus peacaich, &c.

AGUS air dol an luing dha, chaidh e thar *an uisge*, agus thainig e d'a bhaile fein.

2 Agus feuch, thug iad d'a ionnsuidh duine air an robh am pairilis, 'na luidhe air leabaidh: agus an uair a chunnaic Iosa an creidimh, thubhairt e ri fear na pairilis, Biodh deadh mhisneach agad, a mhic, a ta do pheacaidh air am maitheadh dhuit.

3 Agus feuch, thubhairt dream àcaidh do na scriobhuichibh annta fein, A ta am fear so a' labhairt toibheim[m].

4 Agus air do Iosa an smuaintean fhaicinn, thubhairt e, C'ar son a ta sibh a' smuaineachadh uilc ann bhur cridhibh?

5 Oir cia is usadh a radh, A ta do pheacaidh air am maitheadh dhuit? no a radh, Eirich agus imich?

6 Ach a chum gu'm bi fios agaibh gu'bheil cumhachd aig Mac an duine peacaidh a mhaitheadh air an talamh, thubhairt e an sin ri fear na pairilis) Eirich, tog do leabaidh, agus imich do d' thigh.

7 Agus air éirigh dhasan, chaidh e d'a thigh fein.

8 Ach an uair a chunnaic am pobull *so*, ghabh iad iongantas, agus thug iad glòir do Dhia, a thug a leithid so a chumhachd do dhaoinibh.

9 Agus ag dol do Iosa as an àite sin, chunnaic e duine 'na shuidhe aig bòrd na cìse, d'am b'ainm Mata; agus thubhairt e ris, Lean mise. Agus air éirigh dhasan, lean se e.

10 Agus tharladh, air suidhe do Iosa aig biadh san tigh, feuch, thainig mòran chìs-mhaor agus pheacach, agus shuidh iad sìos maille ris-san agus r'a dheisciobluibh.

11 Agus an uair a chunnaic na Phairisich so, thubhairt iad r'a dheisciobluibh, C'ar son a dh'itheas bhur maighstirse maille ri cìs-mhaoraibh agus peacachaibh?

12 Ach an uair a chual Iosa so, thubhairt e riu, Cha'n ann aig a' mhuinntir a ta slàn a ta feum air an léigh, ach aig a' mhuinntir a ta euslan.

13 Ach imichibh agus fòghlumaibh ciod is ciall da so, Tròcair is àill leam, agus cha'n iobairt: oir cha d'thainig mise a ghairm nam fireanach, ach nam peacach chum aithreachais.

14 An sin thainig deisciobuill Eoin d'a ionnsuidh, ag radh, C'ar son a ta sinne agus na Phairisich a' trosgadh gu minic, ach ni 'm bheil do dheisciobuils' a' trosgadh?

15 Agus thubhairt Iosa riu, Am feud clann seomair an fhir-nuadh-phòsda[n] bhi brònach, am feadh a bhitheas am fear-nuadh-pòsda 'n am fochair? Ach thig na laithean anns an tiubhrar am fear-nuadh-pòsda uatha, agus an sin ni iad trosgadh.

16 Cha chuir duine sam bith mìr do eudach nuadh air sean eudach: oir buinidh an ni a chuireadh g'a lìonadh suas as an eudach, agus nithear an reubadh ni's measa.

17 Cha mhò a chuireas daoine fion nuadh ann an seann searragaibh[o]: no brisear na searragan, agus dòirtear am fion, agus caillear na searragan: ach cuiridh iad fion nuadh ann an

[l] *cas.* [m] *dia-mhaslachaidh.* [n] *fhir-na-bainnse.* [o] *bhuideilibh.*

searragaibh nuadha, agus bithidh iad
araon slàn.
18 'Nuair a bha e a' labhairt nan
nithese riu, feuch, thainig uachdaran
àraidh, agus thug e onoir dha, ag
radh, Fhuair mo nighean bàs air
ball[p]: ach thigsa agus cuir do lamh
oirre, agus bithidh i beo.
19 Agus dh'éirich Iosa, agus lean
e fein agus a dheisciobuil e.
20 (Agus feuch, thainig bean, air
an robh dòrtadh fola rè dhà bhliadh-
na dheug, air a chùlaobh, agus bhean
i ri iomall 'eudaich.
21 Oir thubhairt i innte fein, Ma
bheanas mi ach ri 'eudach, bithidh mi
slàn.
22 Ach air tionndadh do Iosa m'an
cuairt, chunnaic se i, agus thubhairt
e, A nighean, biodh deadh mhisneach
agad; shlànuich do chreidimh thu.
Agus bha a' bhean slàn o'n uair sin.)
23 Agus an uair a thainig Iosa gu
tigh an uachdarain, agus a chunnaic
e an luchd ciuil, agus a' chuideachd
a' deanamh toirm *bhròin*.
24 Thubhairt e riu, Imichibh roimh-
ibh, oir cha'n 'eil an nìonag[r] marbh,
ach 'na codal. Agus rinn iad gàire
fochaid ris.
25 Ach an uair a chuireadh a'
chuideachd a mach, chaidh e a steach,
agus rug e air laimh oirre, agus
dh'éirich an nìonag.
26 Agus chaidh iomradh sin a mach
air feadh na tìre sin uile.
27 Agus an uair a dh'imich Iosa
as sin, lean dithis dhall e, ag éigh-
each, agus ag radh, A Mhic Dhaibhi,
dean tròcair oirnne.
28 Agus an uair a thainig e steach
do'n tigh, thainig na doill d'a ionn-
suidh: agus thubhairt Iosa riu, Am
bheil sibh a' creidsinn gur comasach
mise so a dheanamh? Thubhairt iad
ris, Ata, a Thighearn.
29 An sin bhean e r'an sùilibh, ag
radh, Biodh e dhuibh a réir bhur
creidimh.
30 Agus dh'fhosgladh an sùilean,
agus bhagair Iosa gu geur iad[s], ag
radh, Faicibh nach faigh neach air
bith fios air so:
31 Ach an uair a dh'imich iad a
mach, sgaoil iad a chliù air feadh na
dùcha sin uile.
32 Agus ag dol dhoibhsan a mach,
feuch, thug iad d'a ionnsuidh duine
balbh anns an robh deamhan.
33 Agus an déigh do'n deamhan
a bhi air a thilgeadh a mach, labhair
am balbhan: agus ghabh an sluagh
iongantas, ag radh, Cha'n fhacas a
leithid so ann an Israel riamh.
34 Ach thubhairt na Phairisich,
Trìd phrionnsaidh nan deamhan a ta
se a' tilgeadh a mach dheamhan.
35 Agus ghabh Iosa mu chuairt
nan uile chathraiche agus bhailte[t], a'
teagasg 'nan sionagogaibh, agus a'
searmonachadh soisgeil na rioghachd,
agus a' slànuchadh gach uile euslaint
agus eucail am measg a' phobuill.
36 Ach an uair a chunnaic e an
sluagh, ghabh e truas diubh, air son
gu'n robh iad air fannuchadh, agus
air an sgapadh o chéile, mar chaoraich
aig nach 'eil buachaille[u].
37 An sin thubhairt e r'a dheis-
ciobluibh, Gu deimhin is mòr am
foghara, ach is tearc an luchd oibre.
38 Uime sin guidhibhse air Tigh-
earn an fhogharaidh, luchd oibre chur
a mach chum fhogharaidh fein.

CAIB. X.

1 *Ta Criosd a' cur a mach a dhà Ab-
stol deug, a' toirt cumhachd dhoibh
mìorbhuilean a dheanamh, 5 a' toirt
orduigh dhoibh, agus 'g an teagasg,
&c.*

AGUS air gairm a dhà dheiscio-
bul deug d'a ionnsuidh, thug e
cumhachd dhoibh an aghaidh nan
spiorad neoghlan, gu'n tilgeadh a
mach, agus a shlànuchadh gach gnè
euslainte, agus gach gnè eucail.
2 Agus is iad so ainmean an dà
Abstol deug; an ceud *fhear*, Simon
d'an goirear Peadar, agus Aindreas a
bhràthair, Seumas mac Shebede, agus
Eoin a bhràthair,
3 Philip agus Bartolomeu, Tomas,
agus Mata an cìs-mhaor, Seumas mac
Alpheuis, agus Lebeus d'an comh-
ainm Tadeus,

[p] *a nis* [r] *cailin.* [s] *thug Iosa sparradh geur doibh.* [t] *bhailte mòr agus beag.* [u] *aodhaire.*

4 Simon an Canaanach, agus Iudas Iscariot, an ti fòs a bhrath esan[a].

5 Chuir Iosa an dà fhear dheug so amach, a' tabhairt àithne dhoibh, ag radh, Na gabhaibh gu slighe nan Cinneach, agus na rachaibh a steach a dh'*aon* bhaile a bhuineas do na Samaraich[b]:

6 Ach gu ma fearr leibh dol a dh'ionnsuidh chaorach chaillte tighe Israeil.

7 Agus air imeachd dhuibh, searmonuichibh, ag radh, A ta rioghachd nèimhe am fagus.

8 Leighisibh an droing a ta tinn, glanuibh na lobhair, [dùisgibh na mairbh,] tilgibh amach na deamhain: a nasgaidh fhuair sibh, a nasgaidh thugaibh uaibh.

9 Na solairibh òr, no airgiod, no umha ann bhur sporanaibh[c];

10 No màla chum bhur turuis, no dà chòta, no brògan, no bataichean: (oir is fiu am fear oibre a lòn.[d])

11 Agus ge b'e air bith cathair no baile d'an dtheid sibh a steach, feòraichibh cia a ta 'na dheadh airidh innte; agus fanaibh an sin gus am fàg sibh an t-àite sin.

12 Agus air dol a steach do thigh dhuibh, beannuichibh dha.

13 Agus ma's fiu an tigh sia *e*, thigeadh bhur sìothchaint air; ach mur fiu e, pilleadh bhur sìothchaint chugaibh féin a rìs.

14 Agus ge b'e neach nach gabh ribh, agus nach éisd ri'r briathraibh; air dol a mach as an tigh, no as a' bhaile sin dhuibh, crathaibh dhibh duslach bhur cos.

15 Gu deimhin a deirim ribh, gur so-iomchair'a bhitheas staid fearainn Shodoim agus Ghomorra an là a' bhreitheanais, na staid a' bhaile sin.

16 Feuch, cuireamsa sibhse mach mar chaoraich am measg mhadradh allta: air an aobhar sin bithibhse glic mar na nathraiche, agus neo-chronail mar na columain.

17 Ach bithibh air bhur faicill o dhaoinibh, oir bheir iad an laimh sibh do chomhairlibh, agus sgiùrsaidh iad sibh 'nan sionagogaibh.

18 Agus bheirear sibh an làthair uachdaran agus righ air mo sgàthsa, mar fhianuis doibhsan agus do na Cinnich[e].

19 Ach an uair a bheir iad an laimh sibh, na biodh e 'na ro-chàs oirbh cionnus no ciod a labhras sibh; oir bheirear dhuibh san uair sin feis an ni a labhras sibh.

20 Oir chà sibhse a labhras, ach Spiorad bhur n-Athar fein a labhras annaibh.

21 Agus bheir am bràthair a bhràthair fein suas chum bàis, agus an t-athair am mac: agus éiridh a' chlann an aghaidh am parantan, agus bheir iad fa'near gu cuirear gu bàs iad.

22 Agus bithidh fuath aig na h-uile dhaoinibh dhuibh air son m'ainmese: ach ge b'e bhuanaicheas gus a' chrìoch, is e so a shlànuichear.

23 Agus an uair a ni iad geur-leanmhuinn oirbh sa' bhaile so, teichibh gu baile eile; oir gu deimhin a deirim ribh, Nach imich sibh air feadh bhailtean Israeil mun dthig Mac an duine.

24 Cha 'n'eil an deisciobul os cionn a mhaighstir, no an seirbhiseach os cionn a thighearna.

25 Is leòr do'n deisciobul a bhi mar a mhaighstir, agus do'n t-seirbhiseach *a bhi* mar a thighearn: ma ghoir iad Beelsebub do fhear an tighe, nach mò na sin *a ghoireas iad e* d'a mhuinntir?

26 Uime sin na biodh eagal oirbh rompa: oir cha 'n'eil ni sam bith folaichte, nach foillsichear; agus an ceilt, nach aithnichear.

27 An ni a dh'innseas mise dhuibh san dorchadas, labhruibh e san t-solus: agus an ni a chluinneas sibh sa chluais, searmonuichibh e air mullach nan tighean.

28 Agus na biodh eagal na muinntir sin oirbh a mharbhas an corp, ach aig nach 'eil comas an t-anam a mharbhadh: ach gu ma mò bhitheas eagal an Ti sin oirbh, a's urrainn an corp agus an t-anam a mhilleadh araon an ifrinn.

[a] *an ti a thug esan thairis.* [b] *Samaritans. Sasg.* [c] *criosaibh.* [d] *a bhiadh.* [e] *'nan aghaidhsan agus nan Geintileach.*

29 Nach 'eil dà ghealbhonn air an reiceadh air fheoirling ? agus cha tuit a h-aon diubh air an talamh as eugmhais *freasdail* bhur n-Athar*sa*.

30 Ach a ta eadhon fuilteine bhur cinn uile air an àireamh.

31 Air an aobhar sin na biodh eagal oirbh, is fearr sibhse na mòran ghealbhonn.

32 Uime sin ge b'e dh'aidicheas mise am fianuis dhaoine, aidichidh mise esan mar an ceudna am fianuis m'Athar a ta air nèamh.

33 Ach ge b'e dh'àicheadhas mise am fianuis dhaoine, àicheadhaidh mise esan am fianuis m'Athar a ta air nèamh.

34 Na measuibh gu'n d'thainig mise a chur sìothchaint air an talamh: cha 'n ann a chur sìothchaint a thainig mi, ach *a chur* claidheimh.

35 Oir thainig mi a chur duine an aghaidh 'athar, agus na h-inghin an aghaidh a màthar, agus bean a' mhic an aghaidh a màthar-chéile.

36 Agus is iad muinntir a theaghlaich fein *a bhitheas* 'nan naimhdibh do dhuine.

37 An ti a ghràdhuicheas athair no màthair ni's mò na mise, cha'n airidh orm e[f] : agus an ti a ghràdhuicheas mac no nighean os mo chionn-sa, cha'n airidh orm e :

38 Agus an ti nach glac a chrann-ceusaidh, agus nach lean mise, cha'n fhiu e mise.

39 An ti a gheibh 'anam, caillidh se e : ach an ti a chailleas 'anam air mo shonsa, gheibh se e.

40 An ti a ghabhas ribhse, gabhaidh e riumsa ; agus an ti a ghabhas riumsa, gabhaidh e ris an ti a chuir uaith mi.

41 An ti a ghabhas ri fàidh an ainm fàidh, gheibh e duais fàidh ; agus an ti a ghabhas ri firean an ainm firein, gheibh e duais firein.

42 Agus ge b'e bheir cupan a dh'uisge fuar a mhàin r'a òl dh'aon neach do na daoinibh beaga so, an ainm deisciobuil, gu deimhin a deirim ribh, nach caill e air chor sam bith a dhuais.

CAIB. XI.

1 *Ta Eòin a' cur a dheisciobul a*
dh'ionnsuidh Chriosd. 7 *Fianuis*
mu thimchioll Eoin, &c.

AGUS tharladh, an uair a chrìochnuich Iosa àitheantan a thabhairt d'a dhà dheisciobul deug, gu'n d'imich e as sin a theagasg agus a shearmonuchadh 'nam bailtibh.

2 A nis an uair a chual Eoin sa' phriosun gnìomhara Chriosd, chuir e dithis d'a dheisciobluibh *d'a ionnsuidh*,

3 Agus thubhairt e ris, An tusa an ti ud a bha ri teachd, no am bi sùil aguinn ri neach eile ?

4 Fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Imichibh agus innsibh do Eoin na nithean a ta sibh a' cluinntinn agus a' faicinn :

5 A ta na doill a' faghail[g] an radhairc, agus na bacaich ag imeachd, a ta na lobhair air an glanadh, agus na bothair a' cluinntinn, a ta na mairbh air an dùsgadh, agus an soisgeul air a shearmonachadh do na bochdaibh.

6 Agus is beannuichte an ti nach faigh oilbheum annamsa.

7 Agus air imeachd dhoibhsan air falbh, thòisich Iosa air labhairt ris an t-sluagh mu thimchioll Eoin, *ag radh*, Ciod e an ni a chaidh sibh a mach do'n fhàsach a dh'fhaicinn ? an i cuilc air a crathadh le gaoith ?

8 Ach ciod e an ni a chaidh sibh a mach a dh'fhaicinn ? *an* e duine air a sgeaduchadh ann an eudach mìn ? feuch, a' mhuinntir a chaitheas eudach mìn, is ann an tighibh nan righ a ta iad.

9 Ach ciod e an ni a chaidh sibh a mach a dh'fhaicinn ? *An* e fàidh ? seadh, a deirim ribh, agus ni's mò na fàidh.

10 Oir is e so an ti mu'm bheil e scrìobhta, Feuch, cuireamsa mo theachdaire roimh do ghnùis, a dh'ulluicheas do shlighe romhad.

11 Gu deimhin a deirim ribh, 'nam measgsan a rugadh le mnaibh, nach d'éirich neach a's mò na Eoin Baiste : gidheadh, an ti sin a's lugha an rioghachd nèimhe, is mò e na esan.

12 Agus o laithibh Eoin Baiste

[f] *cha'n fhiu e mise.* [g] *faotainn.*

gus a nis, a ta rioghachd nèimhe a' fulang ainneart, agus luchd na h-ainneart 'ga glacadh le lamhachas-làidir.
13 Oir rinn na fàidhean uile, agus an lagh fàidheadaireachd gu àm Eoin.
14 Agus ma's toil leibh a ghabhail, is e so Elias a bha ri teachd.
15 Ge b'e aig am bheil cluasan chum éisdeachd, éisdeadh e.
16 Ach cia ris a shamhluicheas mise an ginealach so? Is cosmhuil e e ri cloinn a shuidheas anns a' margadh[h], agus ag éigheach r'an companachaibh,
17 Agus ag radh, Rinn sinne pìobaireachd dhuibhse, ach cha d'rinn sibhse dannsa: rinn sinne tuireadh[i] dhuibhse, ach cha d'rinn sibhse gul.
18 Oir thainig Eoin ni h-ann ag itheadh no 'g òl, agus tha iad ag radh, A ta deamhan aige.
19 Thainig Mac an duine ag itheadh agus ag òl, agus tha iad ag radh, Feuch, duine geòcach agus pòiteir fiona, caraid chìs-mhaor agus pheacach: ach a ta gliocas air a fìreanachadh leis a cloinn.
20 An sin thòisich e air achmhasan a thabhairt do na bailtibh anns am mò a rinneadh d'a oibribh cumhachdacha, air son nach d'rinn iad aithreachas.
21 Is anaoibhinn duit, a Chorasin; is anaoibhinn duit, a Bhetsaida: oir nam biodh na h-oibre cumhachdacha a rinneadh annuibhse, air an deanamh ann an Tirus agus ann an Sidon, is fada o'n a dheanadh iad aithreachas ann an saic-eudach agus an luaith.
22 Ach a deirim ribh, Gu'm bi staid Thiruis agus Shidoin ni's so-iomchair' ann an là a' bhreitheanais, na bhitheas bhur staidse.
23 Agus thusa, a Chapernaum, a ta air do thogail suas gu nèamh, tilgear sìos gu h-ifrinn thu: oir nam biodh na h-oibre cumhachdacha a rinneadh annadsa, air an deanamh ann an Sodom, dh'fhanadh e *gun a sgrios* gus an diugh.
24 Ach a deirim ribh, gur so-iomchair' a bhitheas e do fhearann Shodoim ann an là a' bhreitheanais, na dhuitse.
25 Anns an àm sin fhreagair Iosa agus thubhairt e, Bheiream buidheachas dhuit, o Athair, a Thighearna nèimhe agus na talmhainn, air son gu d'fholuich thu na nithe so o dhaoinibh eagnuidh agus tuigseach, agus gu d'fhoillsich thu iad do leanabaibh.
26 A seadh, Athair, do bhrìgh gu'm b'ann mar sin a bha do dheadh thoilsa.
27 A ta na h-uile nithe air an tabhairt thairis dhomhsa o m' Athair: agus cha 'n aithne do neach air bith am Mac, ach do'n Athair: ni mò is aithne do neach air bith an t-Athair, ach do'n Mhac, agus do gach aon d'an àill leis a' Mhac fhoillseachadh.
28 Thigibh a m'ionnsuidhse, sibhse uile a ta ri saothair, agus fuidh throm uallaich, agus bheir mise suaimhneas[l] dhuibh.
29 Gabhuibh mo chuing oirbh, agus fòghlumaibh uam, oir a ta mise macant' agus iriosal[m] an cridhe: agus gheibh sibh fois d'ar n-anamaibh.
30 Oir a ta mo chuingse so-iomchair, agus a ta m'uallach eutrom.

CAIB. XII.

1 *A ta Criosd a' cronuchadh doille nam Phairiseach mu thimchioll brisidh na sàbaid,* 3 *le scriobtuiribh,* 11 *le reuson,* 13 *le miorbhuil, &c.*

CHAIDH Iosa san àm sin air là na sabaid troimh[n] na h-achaibh arbhair, agus bha ocras air a dheisciobuil, agus thòisich iad air diasan arbhair a bhuain, agus itheadh.
2 Ach an uair a chunnaic na Phairisich so, thubhairt iad ris, Feuch, a ta do dheisciobuil a' deanamh an ni nach còir a dheanamh air là na sàbaid.
3 Agus thubhairt esan riu, Nach do leugh sibh ciod a rinn Daibhi an uair a bha ocras air fein, agus air a mhuinntir a bha maille ris,
4 Cionnus a chaidh e steach do thigh Dhé, agus a dh'ith e aran na fianuis[o], nach robh ceaduichte

[h] *na margaibh.* [i] *caoine.* [l] *fois.* [m] *ùmhal.* [n] *tre, trìd.* [o] *an t-aran taisbeanta.*

dha fein itheadh, no dhoibhsan a bha maille ris, ach do na sagartaibh a mhàin?

5 No nach do leugh sibh san lagh, gu bheil na sagairt anns an teampull air laithibh na sàbaid a' briseadh na sàbaid, agus iad neo-chiontach?

6 Ach a deirimse ribh, gu bheil san ionad so neach a's mò na'n teampull.

7 Agus nam biodh fhios agaibh ciod is ciall da so, Tròcair is àill leam agus cha 'n ìobairt, cha dìteadh sibh an dream a ta neo-chiontach.

8 Oir is e Mac an duine Tighearna na sàbaide.

9 Agus air dha imeachd as sin, chaidh e steach d'an sionagog.

10 Agus feuch, bha duine ann, aig an robh lamh sheargta: agus dh'fheòruich iad dheth, ag radh, Am bheil e ceaduichte leigheas a dheanamh air laithibh na sàbaid? chum gu'm biodh cùis dhìtidh aca dha.

11 Agus thubhairt esan riu, Cia agaibhs' an duine, aig am bi aon chaora, agus ma thuiteas i ann an slochd air là na sàbaid, nach beir e oirre, agus nach tog e nìos i?

12 Nach mòr ma ta is fearr duine na caora? Uime sin a ta e ceaduichte maith a dheanamh air laithibh na sàbaid.

13 An sin thubhairt e ris an duine, Sìn a mach do lamh: agus shìn e mach i; agus bha i air a h-aiseag slàn, mar an *lamh* eile.

14 Ach chaidh na Phairisich a mach, agus chum iad comhairle 'na aghaidh, cionnus a dh'fheudadh iad a mhilleadh.

15 Ach an uair a thuig Iosa so, dh'imich e as sin: agus lean slòigh mhòr e, agus leighis e iad uile.

16 Agus thug e sparradh dhoibh chum nach deanadh iad follus e:

17 A chum gu coimhliontadh an ni a labhradh le Esaias am fàidh, ag radh,

18 Feuch, mo sheirbhiseach fein a thagh mi, m'aon gràdhach anns am bheil tlachd aig m'anam: cuiridh mi mo Spiorad fein air, agus nochdaidh e breitheanas do na Cinneachaibh.

19 Cha dean e stri, agus cha ghlaodh e, ni mò a chluinneas neach air bith a ghuth air na sràidibh.

20 Cha bhris e a' chuilc bhrùite, agus cha mhùch e an lìon as am bi deatach, gus an tabhair e mach breitheanas chum buaidh.

21 Agus is ann a ainmsan a bhitheas muinighin aig na Cinneachaibh.

22 An sin thugadh d'a ionnsuidh duine anns an robh deamhan, dall agus balbh: agus shlànuich se e, ionnus gu'n do labhair am balbhan agus gu'n robh an dall a' faicinn.

23 Agus ghabh am pobull uile iongantas, agus thubhairt iad. An e[p] so Mac Dhaibhi?

24 Ach an uair a chuala na Phairisich so, thubhairt iad, Cha'n'eil am *fear* so a' tilgeadh a mach dheamhan, ach trìd Bheelsebub prionnsadh nan deamhan.

25 Agus thuig Iosa an smuaintean, agus thubhairt e riu, Gach rioghachd a ta roinnte 'na h-aghaidh fein, nithear 'na fàsach i: agus gach uile bhaile no tigh a ta roinnte 'na aghaidh fein, cha seas e.

26 Agus ma thilgeas Satan a mach Satan, a ta e roinnte 'na aghaidh fein; air an aobhar sin cionnus a sheasas a rioghachd?

27 Agus ma taimse trìd Bheelsebub a' tilgeadh a mach dheamhan, trìd cò am bheil bhur clannsa 'gan tilgeadh a mach? Uime sin bithidh iad 'nam breitheamhaibh oirbh:

28 Ach ma's ann le Spiorad Dhé a ta mise a' tilgeadh a mach dheamhan, thainig rioghachd Dhé chugaibhse[r].

29 No cionnus is urrainn neach dol do thigh duine làidir, agus airneis a thighe a chreachadh, mur ceangail e air tùs an duine làidir? agus an sin creachaidh e a thigh

30 An ti nach 'eil leam, a ta se a'm' aghaidh: agus an ti nach cruinnich leam, sgapuidh e.

31 Air an aobhar sin a deirim ribh, Gu maithear gach peacadh agus gach toibheum do dhaoinibh: gidheadh cha mhaithear toibheum *an aghaidh* an Spioraid *Naoimh* do dhaoinibh.

[p] *Nach e.* [r] *thugaibhse.*

32 Agus ge b'e neach a labhras focal an aghaidh Mhic an duine, maithear dha e: ach ge b'e neach a labhras an aghaidh an Spioraid Naoimh, cha mhaithear dha e, anns an t-saoghal so, no anns an t-saoghal a ta ri teachd.

33 An dara cuid deanuibh a' chraobh maith, agus a toradh maith; no deanuibh a' chraobh truaillidh, agus a toradh truaillidh: oir is ann air a toradh a dh'aithnichear a' chraobh.

34 A shliochd nan nathraiche nimhe, cionnus a dh'fheudas sibh nithe maithe a labhairt, o ata sibh fein olc? oir is ann a pailteas a' chridhe a labhras am beul.

35 Bheir duine maith a mach nithe maithe as a dheadh ionmhas[s]: agus bheir an droch dhuine mach droch nithe as a dhroch ionmhas.

36 Ach a deirim ribh, Gu'n tabhair daoine cunntas ann an là a' bhreitheanais air son gach focail dhìomhain a labhras iad.

37 Oir is ann as t'fhoclaibh a shaorar thu, agus is ann as t'fhoclaibh a dhìtear thu.

38 An sin fhreagair dream àraidh do na scrìobhuichean agus do na Phairisich, ag radh, A mhaighistir, bu mhiann leinn comhara fhaicinn uait.

39 Ach fhreagair esan agus thubhairt e riu, A ta ginealach olc agus adhaltrannach ag iarruidh comharaidh, agus cha tiubhrar comhara dhoibh, ach comhar' an fhàidh Ionais.

40 Oir mar a bha Ionas am broinn na muice-mara tri laithean agus tri oidhchean; is ann mar sin a bhitheas Mac an duine ann an cridhe nà talmhainn tri laithean agus tri oidhchean.

41 Eiridh muinntir Ninebhe sa' bhreitheanas maille ris a' ghinealach so, agus dìtidh iad e; oir rinn iad aithreachas aig searmoin Ionais, agus feuch, *a ta* ni's mò na Ionas an so.

42 Eiridh banrighinn na h-àirde deas sa' bhreitheanas maille ris a' ghinealach so, agus dìtidh si e: oir thainig i o na h-àitibh a's iomallaich do'n talamh a dh'éisdeachd gliocais Sholaimh, agus feuch, *a ta* ni's mò na Solamh an so.

43 An déigh do'n spiorad neoghlan dol a mach a duine, imichidh se troimh ionadaibh tiorma, ag iarruidh fois, agus cha 'n fhaigh e.

44 An sin their e, Pillidh mi do m' thigh as an d'thainig mi; agus air teachd dha, gheibh e falamh, sguabta, agus deadh-mhaiseach *e*.

45 Imichidh e an sin, agus bheir e leis seachd spioraid eile a's measa na e fein, agus theid iad a steach agus gabhuidh iad còmhnuidh an sin: agus bithidh staid dheireannach an duine sin ni's measa na a thoiseach. Is ann eadhon mar sin a thachaireas do'n ghinealach aingidh so.

46 Agus air dha bhi fathast a' labhairt ris a' phobull, feuch, sheas a mhàthair agus a bhràithrean a muigh, ag iarruidh labhairt ris.

47 An sin thubhairt neach eigin ris, Feuch, a ta do mhàthair, agus do bhràithrean 'nan seasamh a muigh, ag iarruidh labhairt riut.

48 Ach fhreagair esan agus thubhairt e ris an ti a dh'innis *so* dha, Cò i mo mhàthair? agus cò iad mo bhràithrean?

49 Agus air sìneadh a laimhe chum a dheisciobul, thubhairt e, Feuch mo mhàthair, agus mo bhràithrean.

50 Oir ge b'e neach a ni toil m' Athars' a ta air nèamh, is e sin fein mo bhràthair, agus mo phiuthar, agus mo mhàthair.

CAIB. XIII.

3, *Cosamhlachd an t-sìoladair agus an t-sìl,* 18 *air eadar-mhìneachadh.* 24 *Cosamhlachd a' chogail,* 13 *an t-sìl-mhustaird, &c.*

AIR an là sin fein chaidh Iosa mach as an tigh, agus shuidh e ri taobh na fairge.

2 Agus chruinnich sluagh mòr d'a ionnsuidh, air chor as air dol a steach do luing dha, gu'n do shuidh e, agus sheas an sluagh uile air an tràigh.

3 Agus labhair e mòran do nithibh riu ann an cosamhlachdaibh[t], ag radh, Feuch, chaidh sìoladair a mach a chur *sìl*.

[s] *a deadh ionmhas a' chridhe.* [t] *parablaibh, comhadaibh.*

4 Agus ag cur *an t-sìl* da, thuit
cuid dheth ri taobh an ròid, agus
thainig na h-eunlaith agus dh'ith iad e.
5 Thuit cuid air ionadaibh creag-
ach, far nach robh mòran talmhainn
aige: agus air ball dh'fhàs e suas,
do bhrigh nach robh doimhneachd
talmhainn aige.
6 Ach air éirigh do'n ghréin
dhothadh e, agus do bhrigh nach robh
freumh aige, shearg e as.
7 Agus thuit cuid am measg droigh-
inn: agus dh'fhàs an droighionn suas,
agus mhùch se e.
8 Ach thuit cuid eile am fearann
maith, agus thug e toradh a mach,
cuid a cheud uiread, cuid a thri fi-
chead, cuid a dheich thar fhichead
uiread *'s a chuireadh.*
9 Ge b'e neach aig am bheil cluasa
chum éisdeachd, éisdeadh e.
10 Agus thainig na deisciobuil, a-
gus thubhairt iad ris, C'ar son a ta
thu a' labhairt riu ann an cosamh-
lachdaibh ?
11 Fhreagair esan agus thubhairt
e riu, Do bhrigh gu'n d'thugadh
dhuibhse eòlas a bhi agaibh air rùn
diomhair rioghachd nèimhe, ach
dhoibhsan ni 'm bheil so air a thabh-
airt.
12 Oir ge b'e neach aig am bheil,
dhasan bheirear, agus bithidh aige an
tuilleadh pailteis: ach ge b'e neach
aig nach 'eil, uaithsan bheirear eadhon
an ni a ta aige.
13 Uime sin ataims' a' labhairt riu
an cosamhlachdaibh, do bhrigh air
dhoibh faicinn nach faic iad, agus a'
cluinntinn nach cluinn iad, agus nach
tuig iad.
14 Agus anntasan a ta fàidhea-
doireachd Esaias air a coimhlionadh,
a ta 'g radh, Le h-éisdeachd cluinn-
idh sibh, agus cha tuig sibh; agus le
h-amharc chi sibh, agus cha 'n aith-
nich sibh.
15 Oir a ta cridhe a' phobuill so
air fàs reamhar, agus an cluasan mall
chum éisdeachd, agus dhruid iad an
sùilean; air eagal uair air bith gu'm
faiceadh iad le'n sùilibh, agus gu'n
cluinneadh iad le'n cluasaibh, agus
gu'n tuigeadh iad le 'n cridhe, agus
gu'm biodh iad air an iompochadh,
agus gu'n slànuichinns' iad.
16 Ach is beannaichte bhur sùilean,
oir a ta iad a' faicinn; agus bhur
cluasa, oir a ta iad a' cluinntinn.
17 Oir a deirim ribh gu firinneach,
Gu'm b'iomadh fàidh, agus firean
leis am bu mhiann na nithese fhaic-
inn a ta sibhse a' faicinn, agus nach
fac siad *iad:* agus na nithese chluinn-
tinn a ta sibhse a' cluinntinn, agus
nach cual iad.
18 Eisdibh air an aobhar 'sin ri
cosamhlachd an t-sìoladair.
19 An uair a chluinneas neach air
bith focal na rioghachda, agus nach
toir e fa'near e [a], thig an droch *spio-
rad,* agus bheir e air falbh an ni a
chuireadh 'na chridhe: is e so esan
anns an do chuireadh an siol ri taobh
an ròid.
20 Ach esan a fhuair siol ann an
àitibh creagach [a], is e so an ti a chluinn-
eas am focal, agus a ghabhas e air ball
le gairdeachas;
21 Gidheadh cha 'n 'eil freumh aige
ann féin, ach fanaidh se rè tamuill:
agus an uair a thig trioblaid no geur-
leanmhuinn air son an fhocail, air
ball gheibh e oilbheum.
22 Esan mar an ceudna a ghabh
siol am measg an droighinn, is e so
an ti a ta cluintinn an fhocail: agus
a ta ro-chùram an t-saoghailse, agus
mealltaireachd beartais a' mùchadh an
fhocail, agus bithidh e gun toradh.
23 Ach an ti ud a ghabh siol ann
an deadh fhearann, is e sin an neach
a ta cluinntinn an fhocail, agus 'ga
thoirt fa'near, neach mar an ceudna
ta giùlan toraidh, agus a ta tabhairt a
mach cuid a cheud uiread, cuid a thri
fichead, agus cuid eile a dheich thar
fhichead uiread *'s a chuireadh.*
24 Chuir e cosamhlachd eile mach
dhoibh, ag radh, Is cosmhuil riogh-
achd nèimhe ri duine a chuir siol
maith 'na fhearann:
25 Agus an uair a bha daoine 'nan
codal, thainig a nàmhaid agus chuir
e cogal am measg a' chruineachd, a-
gus dh'imich e roimhe.
26 Ach an uair a thainig an t-ar-
bhar fuidh dhéis, agus a thug e mach

[a] *nach tuig se e.* [a] *clochach.*

a thoradh, dh'fhoillsich an cogal e fein mar an ceudna.

27 Agus air teachd do sheirbhisich fhir-an-tighe thubhairt iad ris, A Thighearna, nach do chuir thusa siol maith ann a t' fhearann? c'àite ma seadh ta an d'fhuair e an cogal?

28 Thubhairt esan riu, Rinn nàmhaid éigin so. Agus thubhairt na seirbhisich ris, An àill leat uime sin gu'n teid sinne agus gu'n cruinnich sinn r'a chéile iad?

29 Ach thubhairt esan, Cha'n àill; air eagal ag cruinneachadh a' chogail duibh, gu spion sibh an cruineachd maille ris.

30 Leigibh leo fàs araon gus an *dthig* am foghara: agus an àm an fhogharaidh their mise ris an luchd-buanaidh, Cruinnichibh air tùs an cogal, agus ceanglaibh e 'na cheanglachanaibh[b] chum a losgaidh: ach cruinnichibh an cruineachd do m' shabhal.

31 Chuir e mach cosamhlachd eile dhoibh, ag radh, A ta rioghachd nèimhe cosmhuil ri gràinne do shiol mustaird, a ghabh neach agus a chuir e 'na fhearann.

32 Ni gun amharus a's lugha do gach uile phòr[c]: gidheadh air fàs da, 's e a's mò do na luibheanaibh, agus fàsuidh e 'na chrann: ionnus gu'n dthig eunlaith an athair, agus gu'n dean iad nid 'na gheugaibh.

33 Cosamhlachd eile labhair e riu: Is cosmhuil rioghachd nèimhe ri taois ghoirt[d], a ghabh bean agus a dh'fholaich i an tri tomhasaibh mine, gus an do ghoirticheadh an t-iomlan.

34 Na nithe sin uile labhair Iosa ris a' phobull an cosamhlachdaibh, agus gun chosamhlachd cha do labhair e riu:

35 A chum gu coimhliontadh an ni a thubhradh leis an fhàidh, ag radh, Fosglaidh mi mo bheul an cosamhlachdaibh, cuiridh mi 'n céill nithe a bha folaichte o thoiseach an t-saoghail[e].

36 An sin chuir Iosa am pobull air falbh, agus chaidh e steach do'n tigh: agus thainig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, ag radh, Minich dhuinne cosamhlachd cogail an fhearainn.

37 Agus fhreagair esan agus thubhairt e riu, An ti a chuireas an siol maith is e Mac an duine e:

38 'S e 'm fearann an domhan: agus is e an siol maith clann na rioghachd: ach 's e an cogal clann an droch *spioraid:*

39 'S e an nàmhaid a chuir iad an diabhol: 's e am foghara deireadh an t-saoghail: agus is iad na buanaichean na h-aingil.

40 Agus amhuil mar a chruinnichear an cogal, agus a loisgear le teine e, is ann mar sin a bhitheas ann an deireadh an t-saoghail so.

41 Cuiridh Mac an duine 'aingil uaith, agus tionailidh iad as a rioghachd na h-uile nithe a bheir oilbheum, agus iadsan a ta deanamh aingidheachd;

42 Agus tilgidh siad iad anns an àmhuinn air dearg-lasadh: an sin bithidh gul agus giosgan fhiacal.

43 An sin dealruichidh na fireana mar a' ghrian, ann an rioghachd an Athar fein. Ge b'e aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisdeadh e.

44 A ris, a ta rioghachd nèimhe cosmhuil ri ionmhas air fholach am fearann: ni an déigh fhaotainn, a dh'fholaich duine, agus air sgàth a ghairdeachais air a shon, dh'imich e agus reic e na bha aige uile, agus cheannuich e am fearann sin.

45 A ris, is cosmhuil rioghachd nèimhe ri ceannuiche àraidh ag iarruidh neamhnuide maiseach:

46 Agus air amas[f] da air aon neamhnuid ro luachmhoir, dh'imich e agus reic e na bha aige, agus cheannuich e i.

47 A ris, a ta rioghachd nèimhe cosmhuil ri lion air a thilgeadh san fhairge, agus a chruinnich do gach uile sheòrsa *éisg:*

48 Agus air dha bhi làn, tharruing *na h-iasgairean* e chum na tràighe, agus air suidhe dhoibh, chruinnich iad na *h-éisg* mhaithe ann an soithichibh, ach thilg iad na droch *éisg* amach.

49 Is ann mar sin a bhitheas ann

[b] *thrusaichibh.* [c] *ros.* [d] *laibhin.* [e] *o leagadh bunaite an domhain.*
[f] *airmseachd.*

an deireadh an t-saoghail: theid na h-aingil a mach, agus dealuichidh iad na droch dhaoine a measg nam fìreanach;

50 Agus tilgidh siad iad san àmhuinn theintich: an sin bithidh gul agus giosgan fhiacal.

51 Thubhairt Iosa riu, An do thuig sibh na nithe so uile? thubhairt iad ris, Thuig, a Thighearna.

52 Agus thubhairt esan riu, Air an aobhar sin gach uile scrìobhuiche a ta fòghlumta chum rioghachd nèimhe, is cosmhuil e ri feartighe, a bheir a mach as 'ionmhas nithe nuadh agus sean.

53 Agus thachair an uair a chrìochnuich Iosa na cosamhlachda so, gu'n d'imich e as sin.

54 Agus an uair a thainig e d'a dhùthaich fein, theagaisg e iad 'nan sionagog, ionnus gu'n do ghabh iad iongantas, agus gu'n dubhairt iad, C'àit an d'fhuair am fear so an gliocas so, agus na feartan ud?

55 Nach e so mac an t-saoir? nach e ainm a mhàthar Muire? nach iad a bhràithre, Seumas, agus Ioses, agus Simon, agus Iudas?

56 Agus a pheathraiche, nach 'eil iad uile maille ruinn? c'àit uime sin an d'fhuair an duine so na nithe ud uile?

57 Agus fhuair iad oilbheum ann. Ach thubhairt Iosa riu, Cha'n 'eil fàidh gun urram, ach 'na dhùthaich fein, agus 'na thigh fein.

58 Agus cha d'rinn e mòran do oibribh cumhachdach an sin, air son am mi-chreidimh.

CAIB. XIV.

1 Barail Heroid mu thimchioll Chriosd, 3 C'ar son a chaidh an ceann a bhuntainn a dh' Eoin Baiste. 13 Chaidh Iosa gu ionad fàsail, 15 far an do bheathuich e cùig mìle fear le cùig aranaibh, agus dà iasg, &c.

FA'N àm sin chual Herod an Tetrach cliu Iosa,

2 Agus thubhairt e r'a sheirbhisich, Is e so Eoin Baiste, dh'éirich e o na marbhuibh, is uime sin a ta feartan air an oibreachadh leis.

3 Oir air glacadh Eoin do Herod, cheangail se e, agus thilg e am priosun e air son Herodiais, mnà Philip a bhràthar fein.

4 Oir thubhairt Eoin ris, Cha 'n 'eil e dligheach dhuit a bi agad.

5 Agus an uair bu mhiann leis a chur gu bàs, bha eagal a' phobuill air, oir bha meas fàidh aca air.

6 Ach an uair a bha comhainm la-breithe Heroid air a chumail, rinn nighean Herodiais dannsa 'nan làthair, agus thaitinn i ri Herod:

7 Ionnus gu'n do gheall e le mionnaibh, gu tiubhradh e dh'i ge b'e air bith ni a dh'iarradh i.

8 Agus air dh'ise bhi air a teagasg leis a màthair roimh laimh, thubhairt i, Tabhair dhomh an so ceann Eoin Baiste air mèis.

9 Agus bha 'n righ doilich: ach air son a mhionnan, agus na muinntir a bha 'nan suidhe aig biadh maille ris, dh'àithn e a thabhairt *d'i.*

10 Agus air cur *fir-marbhaidh* uaith, bhuin e a cheann a dh'Eoin anns a' phriosun.

11 Agus thogadh a cheann air mèis, agus thugadh do'n chailin e: agus thug ise d'a màthair *e.*

12 Agus thainig a dheisciobuil, agus thug iad an corp leo, agus dh'adhlaic iad e, agus thainig iad agus dh'innis iad *sin* do Iosa.

13 An uair a chual Iosa *so,* chaidh e as sin air luing gu ionad fàsail air leth: agus an uair a chual am pobull *sin,* lean iad d'an cois e as na bailtibh.

14 Agus air dol a mach do Iosa, chunnaic e coimhthional mòr, agus ghabh e truas mòr dhiubh, agus shlànuich e an droing aca bha euslan.

15 Agus an uair a b'fheasgar e, thainig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, ag radh, Is àite fasail so, agus a ta an t-àm a nis air dol seachad; cuir an sluagh air falbh, chum as gu'n teid iad do na bailtibh, agus gu'n ceannuich iad biadh dhoibh fein.

16 Ach thubhairt Iosa riu, Cha ruig iad a leas falbh; thugaibhse dhoibh r'a itheadh.

17 Agus thubhairt iad ris, Cha 'n'eil againn an so ach cùig arain[§], agus dà iasg.

§ builionna.

18 Thubhairt esan *riu*, Thugaibh an so iad do m' ionnsuidh-'.

19 Agus dh'àithn e do'n t-sluagh suidhe sìos air an fheur, agus ghlac e na cùig arain, agus an dà iasg, agus air amharc dha suas gu nèamh, bheannuich agus bhris e, agus thug e na h-arain d'a dheisciobluibh, agus *thug* na deisciobuil do'n t-sluagh *iad*.

20 Agus dh'ith iad uile, agus shàsuicheadh iad: agus thog iad làn dà chliabh dheug do'n bhiadh bhriste, *a bha* dh'fhuighleach *aca*.

21 Agus bha iadsan a dh'ith mu thimchioll cùig mìle fear, thuilleadh air mnaibh agus air cloinn.

22 Agus air ball choimhéignich Iosa a dheisciobuil gu dol an luing, agus dol roimhe do'n taobh eile, gus an cuireadh esan an sluagh air falbh.

23 Agus an uair a leig e an sluagh uaith, chaidh e suas air beinn 'na aonar a dheanamh ùrnuigh: agus an uair a bha am feasgar air teachd, bha e an sin 'na aonar.

24 Ach bha an long fa 'n àm sin am meadhon na fairge, air a tilgeadh a null agus a nall leis na tonnaibh: oir bha a' ghaoth 'nan aghaidh.

25 Agus anns a' cheathramh faire do'n oidhche, chaidh Iosa d'an ionnsuidh, ag imeachd air an fhairge.

26 Agus an uair a chunnaic na deisciobuil e 'g imeachd air an fhairge, bha iad fa thhuaireas, ag radh, Is spiorad a ta ann: agus ghlaodh [h] iad a mach le h-eagal.

27 Ach labhair Iosa riu air ball, ag radh, Biodh misneach mhaith agaibh, is mise a ta ann, na biodh eagal oirbh.

28 Agus fhreagair Peadar e agus thubhairt e, A Thighearna, ma's tu a ta ann, iarr ormsa teachd a d'ionnsuidh air na h-uisgeachaibh.

29 Agus thubhairt esan, Thig. Agus an uair a bha Peadar air teachd a nuas as an luing, dh'imich e air na h-uisgeachaibh, chum teachd gu h-Iosa.

30 Ach an uair a chunnaic e a' ghaoth làidir, ghabh e eagal: agus an uair a thòisich e air dol fuidh, ghlaodh e, ag radh, A Thighearna, fòir orm.

31 Agus air ball shìn Iosa mach a làmh, agus rug e air, agus thubhairt e ris, O thusa air bheag creidimh, c'ar son a bha thu fuidh amharus?

32 Agus an uair a chaidh iad a steach do'n luing, choisg a' ghaoth.

33 An sin thainig iadsan a bha san luing, agus rinn iad aoradh dha, ag radh, Gu fìrinneach is tu Mac Dhé.

34 Agus an uair a chaidh iad do'n taobh eile, thainig iad gu talamh Ghenesaret.

35 Agus an uair a fhuair luchd an àite sin fiosrachadh uime, chuir iad fios air feadh na tìre sin uile air gach taobh dhiubh, agus thug iad d'a ionnsuidh an droing sin uile a bha euslan.

36 Agus ghuidh iad air, gu feudadh iad beantuinn ri h-iomall 'eudaich a mhàin: agus a mhèud dhiubh 's a bhean, shlànuicheadh gu h-iomlan iad.

CAIB. XV.

3 A ta Criosd a' cronuchadh nan scrìobhuiche agus nam Phairiseach air son àitheanta Dhé a bhriseadh le 'n gnàthuchadhsan; 11 a' teagasg nach e an ni a theid a steach do'n bheul a thruailleas an duine, &c.

AN sin thainig scrìobhuichean agus Phairisich o Hierusalem gu h-Iosa, ag radh,

2 C'ar son a ta do dheisciobuil a' dol an aghaidh gnàthuchaidh nan sinnsear? oir cha'n ionnlaid iad an lamhan an uair a dh'itheas iad aran.

3 Ach fhreagair esan agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibhse a' briseadh àithne Dhé le bhur gnàthuchadh fein?

4 Oir thug Dia àithne, ag radh, Tabhair onoir do t'athair agus do d' mhàthair: agus ge b'e mhalluicheas [i] 'athair no mhàthair, cuirear gu bàs e.

5 Ach their sibhse, Ge b'e neach a their r'a athair no r'a mhàthair, Biodh e 'na thiodhlacadh *do'n teampull* gach ni leis am feudadh tu buannachd fhaotainn uamsa,

[h] *dh'èigh.*

[i] *chàineas.*

6 Nach feum e 'athair no mhàthair onoruchadh. Mar sin chuir sibhse an neo-brigh àithne Dhé le bhur gnàthuchadh fein.

7 A chealgairean, is maith a rinn Esaias[l] fàidheadaireachd mu'r timchioll, ag radh,

8 A ta am pobull so a' dlùthachadh riumsa le'm beul, agus a' tabhairt onoir dhomh le'm bilibh: ach a ta an cridhe fada uam.

9 Ach is ann an dìomhanas a ta iad a' deanamh aoraidh dhomhsa, a' teagasg àitheanta dhaoine mar theagasg.

10 Agus air gairm an t-slòigh dha, thubhairt e riu, Eisdibh agus tuigibh.

11 Cha'n e an ni a theid a steach sa' bheul a shaluicheas an duine: ach an ni a thig a mach as a' bheul, is e so a shaluicheas an duine.

12 An sin thainig a dheisciobuil, agus thubhairt iad ris, Am bheil fhios agad gu'n do ghabh na Phairisich oilbheum, an déigh dhoibh na briathran ud a chluinntinn?

13 Ach fhreagair esan agus a thubhairt e, Gach uile luibh nach do shuidhich m'Athair nèamhaidhse, spìonar a bhun e.

14 Leigibh leo: is cinn-iuil dhall nan dall iad. Agus ma threòruicheas dall dall *eile*, tuitidh iad araon anns a' chlais.

15 Agus fhreagair Peadar agus thubhairt e ris, Mìnich dhuinn an cosamhlachd sin.

16 Agus thubhairt Iosa, Am bheil sibhse fathast mar an ceudna gun tuigse?

17 Nach 'eil sibh a' tuigsinn fathast, ge b'e ni a theid a steach sa' bheul, gu'n dtheid e sa' bhroinn, agus gu'n tilgear a mach do'n t-slochd shalchair e?

18 Ach na nithe sin a thig a mach as a' bheul, a ta iad a' teachd o'n chridhe, agus is iad sin a shaluicheas an duine.

19 Oir is ann as a' chridhe thig droch smuainte, mortadh, adhaltrannas, striopachas, gaduigheachd, fianuis bhréige, toibheum.

20 Is iad so na nithe a shaluicheas an duine: ach itheadh le lamhaibh gun ionnlad, cha saluich sin an duine.

21 Agus air dol do Iosa as sin, chaidh e gu crìochuibh Thiruis agus Shidoin.

22 Agus feuch, thainig bean do *mhuinntir* Chanaain o na crìochuibh sin, agus ghlaodh i ris, ag radh, Dean tròcair orm, a Thighearn, a Mhic Dhaibhi; a ta mo nighean air a buaireadh gu truagh le deamhan.

23 Ach cha d'thug esan freagradh sam bith dh'i. Agus thainig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, agus dh'iarr iad air, ag radh, Cuir air falbh i, oir tha i glaodhaich 'nar déigh.

24 Ach fhreagair esan agus thubhairt e, Cha do chuireadh mise, ach a chum chaorach chaillte thighe Israeil.

25 An sin thainig ise agus rinn i aoradh dha, ag radh, A Thighearna, cuidich leam[m].

26 Ach fhreagair esan agus thubhairt e, Cha chòir aran na cloinne a ghlacadh, agus a thilgeadh chum nan con.

27 Agus thubhairt ise, Is fior, a Thighearna; ach ithidh na coin do'n sbruileach a thuiteas o bhord am maighstirean.

28 An sin fhreagair Iosa agus thubhairt e rithe, O bhean, is mòr do chreidimh: biodh dhuit mar is toil leat. Agus rinneadh a h-inghean slàn o 'n uair sin a mach.

29 Agus air imeachd do Iosa as sin thainig e laimh ri fairge Ghalile, agus an uair a chaidh e suas air beinn, shuidh e sìos an sin.

30 Agus thainig mòr shluagh d'a ionnsuidh, agus aca maille riu bacaich, doill, balbhain, *daoine* ciurramach, agus mòran eile, agus thilg iad sìos aig cosaibh Iosa iad, agus shlànuich e iad:

31 Ionnus gu'n do ghabh an sluagh iongantas 'nuair a chunnaic iad na balbhain a' labhairt, na *daoine* ciurramach slàn, na bacaich ag imeachd, agus na doill a' faicinn: agus thug iad glòir do Dhia Israeil.

32 An sin ghairm Iosa a dheisciobuil d'a ionnsuidh, agus thubhairt

[l] *Isaiah.* [m] *fòir orm.*

32 A taim a' gabhail truais do 'n t-sluagh, oir dh'fhan iad maille rium a nis rè thri laithean, agus cha 'n'eil ni air bith aca r'a itheadh: agus cha chuir mi uam 'nan trosg iad, air eagal gu fannuich iad air an t-slighe.

33 Agus thubhairt a dheisciobuil ris, Cia as a gheibheamaid na h-uiread a dh'aran san fhàsach, as bu leoir a shàsuchadh slòigh co mhòr?

34 Agus thubhairt Iosa riu, Cia lion aran a ta agaibh? agus thubhairt iadsan, Seachd, agus beagan a dh'iasgaibh beaga.

35 Agus dh'àithn e do'n t-sluagh suidhe sios air an làr.

36 Agus air glacadh nan seachd aran agus nan iasg dha, agus air breith buidheachais, bhris e *iad*, agus thug e d'a dheisciobluibh, agus *thug* na deisciobuil do'n t-sluagh *iad*.

37 Agus dh'ith iad uile, agus shàsuicheadh iad: agus thog iad do'n bhiadh bhriste a dh'fhàgadh làn sheachd bascaid.

38 Agus bha a' mhuinntir a dh'ith, ceithir mìle fear, thuilleadh air mnaibh agus *air* cloinn.

39 Agus air dha an sluagh a leigeadh uaith, chaidh e air luing, agus thainig e gu crìochaibh Mhagdala.

CAIB. XVI.

1 *A ta na Phairisich ag iarraidh comharaidh.* 6 *A ta Iosa a' tabhairt rabhaidh d'a dheisciobluibh mu thimchioll droch theagaisg nam Phairiseach agus nan Sadusach.* 13 *Barail an t-sluaigh mu thimchioll Chriosd, &c.*

AGUS air teachd do na Phairisich agus do na Sadusaich 'g a dhearbhadh[n], dh'iarr iad air comhar a nochdadh dhoibh o nèamh.

2 Ach fhreagair esan agus thubhairt e riu, An uair is feasgar e, their sibh, *Bithidh* deadh aimsir *ann*; oir a ta an t-athar dearg.

3 Agus air maduinn, *Bithidh* droch aimsir ann an diugh; oir a ta an t-athar dearg agus dorcha. Is aithne dhuibh breth a thoirt air gnùis an athair, agus nach 'eil e'n comas dhuibh comharan nan aimsir *a thuigsinn?*

4 A ta ginealach aingidh agus adhaltrannach ag iarraidh comharaidh, agus cha toirear comhara dhoibh, ach comhar an fhàidh Ionais. Agus air dha am fàgail, dh'imich e *as sin*.

5 Agus an uair a thainig a dheisciobuil a dh'ionnsuidh na taoibh eile, dhichuimhnich iad aran a thabhairt *leo*.

6 Agus thubhairt Iosa riu, Thugaibh an aire, agus gleidhibh sibh fein o thaois ghoirt nam Phairiseach, agus nan Sadusach.

7 Agus bha iad a' reusonachadh eatorra fein, ag radh, *Is ann* air son nach d'thug sinn aran *leinn*.

8 Agus air tuigsinn *sin* do Iosa, thubhairt e riu, O sibhse air bheag creidimh, c'ar son a ta sibh a' reusonachadh eadruibh fein, *gur ann a* chionn nach d'thug sibh aran *leibh?*

9 Nach 'eil sibh fathast a' tuigsinn, no cuimhneachadh nan cùig aran nan cùig mìle, agus cia lìon cliabh a thog sibh?

10 No nan seachd aran nan ceithir mìle, agus cia lìon bascaid a thog sibh?

11 Cionnus nach 'eil sibh a' tuigsinn, nach ann mu aran a thubhairt mi ribh, sibh a bhi air bhur faicill o thaois ghoirt nam Phairiseach, agus nan Sadusach?

12 An sin thuig iad cionnus nach d'iarr e *orra* bhi air am faicill o thaois ghoirt an arain, ach o theagasg nam Phairiseach, agus nan Sadusach.

13 Agus air teachd do Iosa gu crìochaibh Chesarea Philipi, dh'fheòraich e d'a dheisciobluibh, ag radh, Cò a tha daoine ag radh is e Mac an duine?

14 Agus thubhairt iadsan, *Tha* cuid *ag radh* Eoin Baiste, cuid Elias, agus cuid eile Ieremias, no aon do na fàidhibh.

15 Thubhairt esan riu, Ach cò tha sibhse ag radh is mi?

16 Agus fhreagair Simon Peadar agus thubhairt e, Is tusa Criosd, Mac an Dé bheo.

17 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Is beannuicht' thusa, a Shimoin Bhar-Iona; oir cha d'fhoillsich

n *'ga fheuchainn, 'ga bhuaireadh.*

fuil is feoil sin duitse, ach m' Athairs'
a *ta* air nèamh.
18 Agus a deirimse riut, Gur tusa
Peadar, agus air a' charraig [o] so tog-
aidh mise m'eaglais: agus cha tabh-
air geatan ifrinn buaidh oirre.
19 Agus bheir mi dhuit iuchraiche
rioghachd nèimhe: agus ge b'e ni a
cheanglas tusa air talamh, bithidh e
ceangailte air nèamh; agus ge b'e ni
a dh'fhuasglas tusa air talamh, bithidh
e fuasgailte air nèamh.
20 An sin dh'àithn e d'a dheis-
ciobluibh gun iad a dh'innseadh do
neach air bith, gu'm b'esan Iosa an
Criosd.
21 O'n àm sin a mach thòisich Io-
sa air nochdadh d'a dheisciobluibh,
gu'm b' éigin dasan dol suas gu Hie-
rusalem, agus mòran do nithibh fhu-
lang o na seanairibh, agus na h-ard
shagartaibh, agus na scrìobhuichibh,
agus a bhi air a chur gu bàs, agus a
bhi air a thogail suas air an treas là.
22 Agus ghabh Peadar e, agus
thòisich e air achmhasan a thabhairt
dha, ag radh, Gu ma fada sin uaitse,
a Thighearna; cha tachair sin duitse.
23 Ach air tionndadh dhasan,
thubhairt e ri Peadar, Imich air mo
chùl, a Shatain, is oilbheum dhomh
thu: oir cha'n'eil spéis agad do ni-
thibh Dhé, ach do nithibh dhaoine.
24 An sin thubhairt Iosa r'a dheis-
ciobluibh, Ma's àill le neach air bith
teachd a'm' dhéighse, àicheadhadh se e
fein, agus togadh e air a chrann-ceu-
saidh, agus leanadh e mise.
25 Oir ge b'e neach le'm b'àill
'anam a ghleidheadh, caillidh se e;
agus ge b'e neach a chailleas 'anam
air mo sgàthsa, gheibh se e.
26 Oir ciod an tairbhe a ta ann do
dhuine, ge do chosnadh e an saoghal
uile, agus 'anam fein a chall? no
ciod i a' mhalairt [p] a bheir duine air
son 'anama?
27 Oir thig Mac an duine ann an
glòir 'Athar, maille r'a ainglibh; agus
an sin bheir e do gach neach a réir a
ghnìomhara.
28 Gu deimhin a deirim ribh, Gu
bheil cuid do'n droing a ta 'nan sea-
samh an so, nach blais bàs, gus am
faic iad Mac an duine a' teachd 'na
rioghachd fein.

CAIB. XVII.

1 *Atharrachadh agus dealrachadh cru-
tha Iosa.* 14 *A ta se a' slànuchadh
an leinibh air an robh an tuiteamach,*
22 *ag innseadh fhulangais roimh-
laimh,* 24 *agus ag ìocadh na cìse.*

AGUS an déigh shea laithean,
ghabh Iosa Peadar, agus Seumas,
agus Eoin a bhràthair, agus threòr-
uich e iad air leth gu beinn ard,
2 Agus dh'atharraicheadh a chruth
'nan làthair, agus dhealraich 'aghaidh
mar a' ghrian, agus rinneadh 'eudach
geal mar an solus.
3 Agus feuch, chunncas leo [r] Maois
agus Elias a' comhradh ris.
4 An sin fhreagair Peadar, agus
thubhairt e ri h-Iosa, A Thighearn,
is maith dhuinne bhi 'n so: ma's àill
leatsa, deanamaid tri bothain [s] an so;
aon duitse, aon do Mhaois, agus aon
do Elias.
5 Air dha bhi fathast a' labhairt,
feuch, thilg neul soillseach sgàile or-
ra: agus feuch, guth as an neul, ag
radh, Is e so mo Mhac gràdhachsa,
anns am bheil mo mhòr thlachd, éisd-
ibh ris.
6 Agus an uair a chuala na deis-
ciobuil *so*, thuit iad air an aghaidh,
agus ghabh iad eagal ro mhòr.
7 Agus thainig Iosa agus bhean e
riu, agus thubhairt e, Eiribh, agus na
biodh eagal oirbh.
8 Agus an uair a thog iad suas an
sùilean, cha 'n fhac iad neach air
bith, ach Iosa 'na aonar.
9 Agus an àm dhoibh teachd a
nuas o'n bheinn, thug Iosa àithne
dhoibh, ag radh, Na-innsibh do neach
air bith an ni a chunnaic sibh, gus an
éirich Mac an duine o na marbhaibh.
10 Agus dh'fhèoraich a dheiscio-
buil dheth, ag radh, C'ar son ma
seadh a their na scrìobhuichean, gur
éigin Elias a theachd air tùs?
11 Agus fhreagair Iosa agus thubh-
airt e riu, Thig Elias gu firinneach
air tùs, agus aisigidh e na h-uile
nithe:
12 Ach a deirimse ribh, Gu'n

[o] *petra, Gr.* [p] *iomlait.* [r] *dh'fhoillsicheadh doibh.* [s] *pàilliuna.*

d'thainig Elias a cheana, agus cha
d'aithnich iad e, ach rinn iad gach ni
bu toil leo ris: is ann mar sin mar
an ceudna a dh'fhulaingeas Mac an
duine uatha.

13 An sin thuig na deisciobuil
gu'm b'ann mu Eoin Baiste a labh-
air e riu.

14 Agus an uair a thainig iad chum
an t-sluaigh, thainig duine *àraidh*
d'a ionnsuidh, a' tuiteam air a ghlùin-
ibh dha, agus ag radh,

15 A Thighearna, dean tròcair air
mo mhac, oir a ta e gu tinn leis an
tuiteamach[t], agus is mòr an cràdh a
ta e a' fulang: oir a ta e gu minic a'
tuiteam san teine, agus gu tric san
uisge.

16 Agus thug mi e dh'ionnsuidh
do dheisciobul, agus cha b'urrainn
iad a leigheas.

17 Agus fhreagair Iosa agus thubh-
airt e, A ghinealaich neo-chreidich,
agus choirbte, cia fhad a bhitheas mi
maille ribh? cia fhad a dh'fhulaing-
eas mi sibh? thugaibh am' ionn-
suidhs' an so e.

18 Agus chronuich Iosa an deamh-
an, agus dh'imich e as: agus shlà-
nuicheadh an leanabh o'n uair sin a
mach.

19 An sin an uair a thainig na
deisciobuil chum Iosa fa leth, thubh-
airt iad, C'ar son nach b'urradh sinne
a thilgeadh a mach?

20 Agus thubhairt Iosa riu, Air
son bhur mi-chreidimh: oir gu firinn-
each a deirim ribh, Nam biodh aguibh
creidimh mar ghràinne mustaird, their-
eadh sibh ris a' bheinn so, Atharruich
as so an sud, agus dh'atharruicheadh
i; agus cha bhiodh ni air bith euco-
masach dhuibh.

21 Gidheadh, cha dtheid a' ghnè
so mach, ach le h-ùrnuigh agus le
trosgadh.

22 Agus am feadh a bha iad a'
fantuinn ann an Galile, thubhairt Io-
sa riu, Bithidh Mac an duine air a
bhrath thairis do lamhaibh dhaoine:

23 Agus marbhaidh siad e, ach an
treas là éiridh e: Agus bha iadsan ro
bhrònach.

24 Agus air teachd dhoibh do Cha-
pernaum, thainig luchd togail na cìse
gu Peadar, agus thubhairt iad *ris*,
Nach 'eil bhur maighstirse 'g ìocadh
na cìse?

25 Thubhairt esan, A ta. Agus
an uair a chaidh e steach do'n tigh,
labhair Iosa ris air tùs, ag radh, Ciod
i do bharails', a Shimoin? cia uaith
a ta righre na talmhainn a' togail
càine no cìse[u]? 'N ann o'n cloinn
fein, no o choigreachaibh?

26 Thubhairt Peadar ris, O choig-
reachaibh. Thubhairt Iosa ris-san,
Air an aobhar sin a ta a' chlann saor.

27 Gidheadh chum nach tugamaid
oilbheum dhoibh, imichsa chum na
fairge, agus tilg dubhan *innte*, agus
tog an ceud iasg a thig a nìos: agus
air fosgladh a bheoil duit, gheibh thu
bonn airgid; sin gabh, agus tabhair
dhoibh air mo shonsa, agus air do
shon fein.

CAIB. XVIII.

1 *A ta Criosd o' toirt àithne d'a dheis-
ciobluibh bhi ùmhal agus neo-chron-
ail, 7 oilbheum a sheachnadh, agus
gun iad a dheanamh tàir air cloinn
bhig, &c.*

ANNS an àm sin fein thainig na
deisciobuil chum Iosa, ag radh,
Cò a's mò ann an rioghachd nèimhe?

2 Agus air do Iosa leanabh beag
a ghairm chuige, chuir e 'nam mea-
dhon e,

3 Agus thubhairt e, Gu firinneach
a deirim ribh, Mur iompoichear sibh,
agus mur bi sibh mar leanabana, nach
dtheid sibh a steach do rioghachd
nèimhe.

4 Air an aobhar sin ge b'e dh'isli-
cheas e fein mar an leanaban so, 'se
sin fein a's mò ann an rioghachd
nèimhe.

5 Agus ge b'e ghabhas aon leana-
ban d'a leithid so ann am ainmse,
gabhuidh e mise.

6 Ach ge b'e neach a bheir oil-
bheum dh'aon neach do'n mhuinntir
bhig so a ta creidsinn annamsa,
b'fhearr dha gu'm biodh cloch-mhui-
linn air a crochadh r'a mhuineal, a-
gus gu'm biodh e air a bhàthadh ann
an doimhne na fairge.

[t] *tuiteamas, guin na rè, tinneas na gealaich.* [u] *gearraidh no duillnne.*

7 Is anaoibhinn do'n t-saoghal air
son oilbheuman: oir is eigin do oil-
bheumaibh teachd; ach is anaoibhinn
do'n duine sin trid an dthig an t-oil-
bheum.
8 Uime sin ma bheir do lamh no
do chos aobhar oilbheim [a] dhuit, gearr
dhiot iad, agus tilg uait *iad:* is fearr
dhuit dol a steach do'n bheatha air
leth chois no air leth laimh, na dà
laimh no dà chois a bhi agad, is tu
bhi air do thilgeadh anns an teine
shiorruidh.
9 Agus ma bheir do shùil aobhar
oilbheim dhuit, spìon asad i, agus tilg
uait *i:* is fearr dhuit dol a steach
chum na beatha air leth shùil, na dà
shùil a bhi agad agus thu bhi air do
thilgeadh ann an teine ifrinn.
10 Thugaibh an aire nach dean
sibh tarcuis air aon neach do'n
mhuinntir bhig so; oir a deirimse
ribh, gu bheil an aingilsan air nèamh
a' faicinn a ghnàth gnùis m'Atharsa,
a *ta* air nèamh.
11 Oir thainig Mac an duine a
shaoradh an ni sin a bha caillte.
12 Ciod is barail dhuibhse? ma
bhitheas aig duine ceud caora, agus
gu'n dtheid aon diubh air seacharan,
nach fàg e na naoi caoraich dheug a-
gus ceithir fichead air na beanntaibh,
agus nach dtheid e dh'iarruidh *na
caorach* a chaidh air seacharan?
13 Agus ma tharlas da gu'm faigh
e i, gu deimhin a deirim ribh, Gu'n
dean e tuilleadh gairdeachais air son
na caorach sin, na air son nan naoi
caorach dheug agus ceithir fichead,
nach deachaidh air seacharan.
14 Mar so cha'n e toil bhur
n-Athars' a ta air nèamh, gu'n rach-
adh aon neach do'n mhuinntir bhig
so a chall.
15 Uime sin ma pheacuicheas do
bhràthair a'd' aghaidh, imich agus
innis a lochd dha [b] eadar thu fein a-
gus esan a mhàin: ma dh'éisdeas e
riut, choisinn thu do bhràthair.
16 Ach mur éisd e *riut,* tabhair
leat aon no dithis eile, chum gu'm bi
gach ni air a dheanamh [c] seasmhach
ann beul dithis no triuir a dh'fhian-
uisibh.
17 Agus ma dhiultas e iadsan éisd-
eachd, innis do'n eaglais e: ach ma
dhiultas e 'n eaglais éisdeachd, biodh
e dhuit mar Gheintileach, agus *mar*
chìs-mhaor.
18 Gu deimhin a deirim ribh, Ge
b'e air bith nithe a cheanglas sibhse
air talamh, bithidh iad ceangailte air
nèamh: agus ge b'e air bith nithe a
dh'fhuasglas sibhse air talamh, bithidh
iad fuasgailte air nèamh.
19 A rìs a deirim ribh, Ma choird-
eas dithis aguibh air talamh mu thim-
chioll aon ni a dh'iarras iad, nithear
so dhoibh le m' Athairs' a ta air
nèamh.
20 Oir ge b'e àit am bheil dithis
no triuir air an cruinneachadh an
ceann a chéile a'm' ainmse, a ta mise
an sin 'nam meadhon.
21 Air dol do Pheadar d'a ionn-
suidh san àm sin, thubhairt e, A
Thighearna, cia minic a pheacuicheas
mo bhràthair a'm' aghaidh, agus a
mhaitheas mi dha? *An ann* gu ruig
an seachdamh uair?
22 Thubhairt Iosa ris, Ni abram
riut, gus an seachdamh uair, ach gu
deich agus tri fichead seachd uaire.
23 Air an aobhar sin is cosmhuil
rioghachd nèimhe ri righ àraidh le'm
b'àill cunntas a dheanamh r'a sheir-
bhisich.
24 Agus an uair a thòisich e air
cunntas a dheanamh, thugadh aon d'a
ionnsuidh air an robh aige deich mìle
talann.
25 Ach do bhrigh nach robh aige
ni leis an dìoladh e, dh'àithn a thigh-
earn e fein, agus a bhean, agus a
chlann, agus na h-uile nithe a bha
aige a reiceadh, agus dìoladh a dhean-
amh.
26 Air an aobhar sin thuit an
seirbhiseach sin sìos, agus rinn e umh-
lachd dha, ag radh, A Thighearn,
dean foighidin rium, agus ìocaidh mi
dhuit an t-iomlan.
27 An sin air do thighearn an òg-
laich sin truas mòr a ghabhail deth,
leig e a chead da, agus mhaith e na
fiacha dha.
28 Ach an uair a chaidh an seir-
bhiseach sin fein a mach, fhuair e

[a] *tuislidh.* [b] *spreig, tagair ris.* [c] *a' chùis uile air a deanamh.*

aon d'a choimh-sheirbhisich air an
robh aige ceud peghinn: agus chuir
e lamh ann, agus rug e air sgornan
air, ag radh, Ioc dhomh na bheil ag-
am ort.

29 Agus thuit a choimh-sheirbhis-
each sìos aig a chosaibh, agus ghuidh
e air, ag radh, Dean foighidin rium,
agus ìocaidh mi dhuit an t-iomlan.

30 Agus cha b'àill leis-san *sin*:
ach dh'imich e agus thilg e am prio-
sun e, gus an ìocadh e na fiacha.

31 Agus an uair a chunnaic a
choimh-sheirbhisich na nithe a rinn-
eadh, bha iad ro dhoilich, agus thain-
ig iad, agus dh'fhoillsich iad d'an
tighearn gach ni a rinneadh.

32 An sin air d'a thighearn a ghairm,
thubhairt e ris, A dhroch sheirbhisich,
mhaith mi dhuit na fiachan ud uile, do
bhrigh gu'n do chuir thu impidh orm.

33 Nach bu chòir dhuitse mar an
ceudna tròcair a dheanamh air do
choimh-sheirbhiseach fein, amhuil mar
a rinn mise tròcair ortsa?

34 Agus air gabhail feirge d'a
thighearn, thug e do na ceusadairibh
e, gus an ìocadh e fhiachan uile dha.

35 Agus mar sin ni m'Athair
nèamhuidh ribhse, mur maith gach
aon agaibh o bhur cridhibh d'a bhrà-
thair an cionta.

C A I B. XIX.

2 *A ta Criosd a' slànuchadh na muinn-
tir a bha tinn*, 3 *a' freagairt nam
Phairiseach mu thimchioll dealach-
aidh*, 10 *a' nochdadh c'uin a ta
am pòsadh feumail*, 13 *a' gabhail
ri cloinn bhig*, &c.

AGUS tharladh[d], an uair a chrìoch-
nuich Iosa na briathrasa, gu'n
d'imich e o Ghalile, agus thainig e
gu crìochaibh Iudea, air an taobh
thall do Iordan:

2 Agus lean sluagh mòr e, agus
shlànuich e iad an sin.

3 Thainig na Phairisich mar an
ceudna d'a ionnsuidh 'ga dhearbh-
adh[e], agus ag radh ris, Am bheil e
ceaduichte do dhuine a bhean a chur
uaith air gach uile aobhar?

4 Agus fhreagair esan agus thubh-
airt e riu, Nach do leugh sibh, An tì
a rinn air tùs *iad*, gu'n d'rinn e iad
fear agus bean?

5 Agus thubhairt e, Air an aobhar
so fàgaidh duine 'athair agus a mhàth-
air, agus dlùth-leanuidh e r'a mhnaoi:
agus bithidh iad araon 'nan aon fheoil.

6 Air an aobhar sin cha dithis iad
ni's mò, ach aon fheoil. Uime sin an
ni a cheangail Dia, na sgaoileadh duine.

7 Thubhairt iad ris, C'ar son ma
seadh a dh'àithn Maois litir-dhealaich
a thabhairt *dh'i*, agus a cur air falbh?

8 Thubhairt esan riu, Dh'fhulaing
Maois dhuibhse air son cruais bhur
cridhe, bhur mnài a chur uaibh: ach
cha robh e mar sin o thùs.

9 Agus a deirimse ribh, Ge b'e
chuireas uaith a bhean, ach air son
strìopachais, agus a phòsas bean eile,
a ta e a' deanamh adhaltrannais: a-
gus ge b'e neach a phòsas ise a chuir-
eadh air falbh, a ta e a' deanamh adh-
altrannais.

10 Thubhairt a dheisciobuil ris,
Ma's e sin cor an fhir r'a mhnaoi,
cha 'n'eil am pòsadh maith r'a dhean-
amh.

11 Ach thubhairt esan riu, Cha
'n'eil na h-uile dhaoine comasach air
a' chainnt so a ghabhail, ach *iadsan*
d'an d'thugadh e.

12 Oir a ta cuid 'nan caillteanaich,
a rugadh mar sin o bhroinn *am* màth-
ar: agus a ta cuid do chaillteanaich
ann, a rinneadh 'nan caillteanaich le
daoinibh: agus a ta caillteanaich ann,
a rinn iad fein 'nan caillteanaich air
son rioghachd nèimhe. Ge b'e neach
a ta comasach air a ghabhail chuige,
gabhadh se *e*.

13 An sin thugadh clann bheag
d'a ionnsuidh, chum gu cuireadh e a
lamhan orra, agus gu'n deanadh e
ùrnuigh: agus chronuich na deiscio-
buil iad.

14 Ach thubhairt Iosa, Fulaingibh
do na leanabaibh, agus na bacaibh
dhoibh teachd a m' ionnsuidh: oir is
ann d'an leithidibh sin a ta rioghachd
nèimhe.

15 Agus an déigh dha a lamhan a
chur orra, dh'imich e as sin.

16 Agus feuch, thainig neach agus
thubhairt e ris, A mhaighstir mhaith,

[d] *thachair*. [e] *'ga fheuchainn, 'ga bhuaireadh*.

ciod am maith a dheanam chum gu
faigh mi a' bheatha mhaireannach ?
17 Agus thubhairt esan ris, C'ar
son a ghoireadh tu maith dhiomsa ?
cha '*n'eil* aon neach maith ach a
h-aon, *eadhon* Dia : ach ma's àill leat
dol a steach chum na beatha, coimhid[f]
na h-àitheanta.
18 Thubhairt esan ris, Cia iad ? a-
gus thubhairt Iosa, Na dean mortadh.
Na dean adhaltrannas. Na goid. Na
toir fianuis bhréige.
19 Tabhair onoir do t'athair, agus
do d' mhàthair : agus, Gràdhaich do
choimhearsnach mar thu fein.
20 Thubhairt an t-òganach ris,
Choimhid mi iad sin uile o m'òige :
ciod a ta dh'uireasbhuidh orm fath-
ast ?
21 Thubhairt Iosa ris, Ma's àill
leat bhi coimhlionta, imich, reic na
bheil agad, agus tabhair do na bochd-
aibh, agus gheibh thu ionmhas air
nèamh : agus thig, *agus* lean mise.
22 Ach an uair a chual an t-òg-
anach na briathra sin, dh'fhalbh e gu
brònach : oir bha mòr shaibhreas aige.
23 An sin thubhairt Iosa r'a dheis-
ciobluibh, Gu firinneach a deirim ribh,
gu bheil e cruaidh air duine saibhir
dol a steach do rioghachd nèimhe.
24 Agus a rìs a deirim ribh, Gur
usadh do chàmhal dol tre[g] chrò snà-
thuide, na do dhuine saibhir dol a
steach do rioghachd Dhé.
25 Agus air cluinntinn *so* d'a
dheisciobluibh, ghabh iad iongantas
mòr, ag radh, Cia ma seadh an neach
a dh'fheudas a bhi air a shaoradh ?
26 Ach air amharc do Iosa orra,
thubhairt e riu, Do dhaoinibh a ta so
eucomasach, ach do Dhia a ta na
h-uile nithe comasach.
27 An sin fhreagair Peadar, agus
thubhairt e ris, Feuch, thréig sinne
na h-uile *nithe*, agus lean sinn thusa;
air an aobhar sin ciod a gheibh sinn ?
28 Agus thubhairt Iosa riu, Gu
deimhin a deirim ribh, sibhse a lean
mise, anns an ath-ghineamhuin[h], an
trà shuidheas Mac an duine air caithir
a ghlòire fein, gu'n suidh sibhse mar
an ceudna air dà chaithir dheug, a'
tabhairt breth air dà threibh dheug
Israeil.
29 Agus ge b'e neach a thréig
tighean, no bràithrean, no peathrai-
chean, no athair, no màthair, no bean-
phòsda, no clann, no fearann air sgàth
m'ainmese, gheibh e a' cheud uiread,
agus a' bheatha mhaireannach mar
oighreachd.
30 Ach a ta mòran air thoiseach
a bhitheas air dheireadh ; agus air
dheireadh, *a bhitheas* air thoiseach.

CAIB. XX.

1 A ta Criosd, le cosamhlachd air a ghabhail o luchd saoithreach ann an gàradh fiona, a' dearbhadh nach 'eil Dia fuidh fhiachaibh do dhuine air bith ; 17 a' roimh-innseadh a phàis, &c.

OIR is cosmhuil rioghachd nèimhe ri fear-tighe, a chaidh a mach moch air mhaduinn a thuarasdala-chadh luchd oibre d'a ghàradh fiona[i].
2 Agus an déigh dha cordadh ris an
luchd oibre air pheghinn *Romhanaich*
san là, chuir e g'a ghàradh fiona iad.
3 Agus an uair a chaidh e mach
timchioll na treas uaire, chunnaic e
droing eile 'nan seasamh dìomhanach
air a' mhargadh.
4 Agus thubhairt e riu, Imichibhse
mar an ceudna do'n ghàradh fhìona,
agus ge b'e ni a bhitheas ceart, bheir
mi dhuibh e. Agus dh'imich iad.
5 An uair a chaidh e mach a rìs
timchioll na seathadh agus na nao-
thadh uaire, rinn e mar an ceudna.
6 Agus an uair a chaidh e mach
mu thimchioll na h-aon uair deug,
fhuair e dream eile 'nan seasamh
dìomhanach, agus thubhairt e riu,
C'ar son a ta sibh 'nar seasamh an so
feadh an là dìomhanach ?
7 Thubhairt iad ris, A chionn nach
do thuarasdaluich duine air bith sinn.
Thubhairt esan riu, Imichibhse mar
an ceudna do'n ghàradh fhìona, agus
ge b'e ni a ta ceart, gheibh sibh *e*.
8 Agus air teachd do'n fheasgar,
thubhairt tighearn a' ghàraidh fhìona
sin r'a stiùbhard[l], Gairm an luchd
oibre, agus tabhair dhoibh an tuaras-

[f] *gleidh.* [g] *trid, troimh.* [h] *ath-ùrachadh, ath-chruthachadh.* [i] *fhìon-lios.* [l] *fhear-riaghlaidh.*

dal, a' toiseachadh, o 'n droing *a thainig* fa dheireadh gu ruig na ceud *daoine*.
9 Agus an uair a thainig iadsan *a thuarasdaluicheadh* mu thimchioll na h-aon uair deug, fhuair gach duine dhiubh peghinn.
10 Ach an uair a thainig an ceud dream, shaoil iadsan gu'm faigheadh iad ni bu mhò; ach fhuair gach aon diubh mar an ceudna peghinn.
11 Agus air dhoibh fhaotainn, rinn iad gearan an aghaidh fhir-an-tighe.
12 Ag radh, An dream sin *a thainig* fa dheireadh, cha d'rinn iad *obair* ach aon uair, agus rinn thu iad ionann agus sinne, a dh'iomchair uallach [l] agus teas an là.
13 Ach fhreagair esan agus thubhairt e ri fear dhiubh, A charaid, cha 'n'eil mi a' deanamh eucoir ort: nach do choird thu rium air pheghinn?
14 Tog leat do chuid fein, agus imich romhad: 's i mo thoils' a thabhairt do'n ti so *a thainig* fa dheireadh, mar *a thug mi* dhuitse.
15 Nach 'eil e ceaduichte dhomhsa an ni a's toil leam a dheanamh ri m' chuid fein? am bheil do shùils' olc, air son gu bheil mise maith?
16 Mar sin bithidh an droing dheireannach air thoiseach, agus an droing *a ta* air thoiseach air dheireadh: oir a ta mòran air an gairm, ach beagan air an taghadh.
17 Agus ag dol do Iosa suas gu Hierusalem, thug e an dà dheisciobul deug leis fa leth anns an t-slighe, agus thubhairt e riu,
18 Feuch, a ta sinn a' dol suas gu Hierusalem, agus bithidh Mac an duine air a bhrath thairis do na h-ard shagartaibh, agus do na scriobhuichibh, agus dìtidh iad chum bàis e.
19 Agus bheir iad thairis e do na Cinnich chum fanoid a dheanamh *air*, agus *chum a* sgiursadh, agus *a* cheusadh: ach an treas là éiridh e a ris.
20 An sin thainig d'a ionnsuidh màthair cloinne Shebede, maille r'a mic, a' tabhairt onoir *dha*, agus ag iarruidh ni àraidh air.
21 Agus thubhairt esan rithe, Ciod a b'àill leat? Thubhairt i ris, Abair [m] gu'n suidh iad so mo dhithis mhac, fear *aca* air do laimh dheis, agus fear eile air do laimh chli, a'd' rioghachd.
22 Ach fhreagair Iosa agus thubhairt e, Cha 'n'eil fhios agaibh ciod a ta sibh ag iarruidh. Am bheil sibh comasach air a' chupan sin òl a dh'òlas mise, agus a bhi air bhur baisteadh leis a' bhaisteadh leis am baistear mise? Thubhairt iad ris, A ta sinn comasach.
23 Agus thubhairt esan riu, Oluidh sibh gu deimhin do m' chupansa, agus baistear sibh leis a' bhaisteadh leis am baistear mise: ach suidhe air mo laimh dheis agus chli, cha leamsa *sin* a thabhairt, ach *dhoibhsan* d' am bheil e air ulluchadh le m'Athairse.
24 Agus air cluinntinn *so* do'n deichnear, bha iad diombach air an dithis bhràithre.
25 Ach ghairm Iosa iad d'a ionnsuidh agus thubhairt e, A ta fhios agaibh gu bheil aig prionnsaibh nan Cinneach tighearnas orra, agus gu bheil aig *an* daoinibh mòra smachd orra.
26 Ach mar sin cha bhi e 'nar measgsa: ach ge b'e neach le'm b'àill a bhi mòr 'nar measg, biodh e dhuibh 'na fhear-frithealaidh.
27 Agus ge air bith le'm b'àill toiseach a bhi aige ann bhur measg, biodh esan 'na sheirbhiseach dhuibh:
28 Amhuil mar nach d'thainig Mac an duine chum gu'n deantadh frithealadh dha, ach a dheanamh fritheal-aidh, agus a thabhairt 'anama fein mar éiric air son mhòrain.
29 Agus ag dol a mach dhoibh a Iericho, lean sluagh mòr e.
30 Agus feuch, dithis do dhaoinibh dalla, a bha 'nan suidhe ri taobh na slighe, 'nuair a chual iad gu'n robh Iosa a' dol seachad, ghlaodh iad, ag radh, Dean tròcair oirnne, a Thighearn, a Mhic Dhaibhi.
31 Agus chronuich an sluagh iad, chum gu'm biodh iad 'nan tosd: ach is mòid a ghlaodh iadsan, ag radh, Dean tròcair oirnn, a Thighearn, a Mhic Dhaibhi.

[l] *eallach*. [m] *Deònuich*.

32 Agus sheas Iosa, agus ghairm e iad; agus thubhairt e, Ciod is àill leibh mise a dheanamh dhuibh ?

33 Thubhairt iadsan ris, A Thighearn, ar sùilean a bhi air am fosgladh.

34 Agus ghabh Iosa truas dhiubh, agus bhean e r'an sùilibh : agus air ball[n] thainig radharc d'an sùilibh, agus lean iad e.

CAIB. XXI.

1 *A ta Iosa a' marcachd gu Hierusalem air asail,* 12 *a' tilgeadh a mach an luchd reic' agus ceannachd as an teampull,* 17 *a' malluchadh a' chroinn-fhìge, &c.*

AGus an uair a dhruid iad ri Hierusalem, agus a thainig iad gu Betphage, gu sliabh nan crann-ola, an sin chuir Iosa dithis *d'a* dheisciobluibh uaith,

2 Ag radh riu, Rachaibh do'n bhaile *a ta* thall fa'r comhair, agus air ball gheibh sibh asal ceangailte *ann*, agus loth maille rithe[o] : fuasglaibh, agus thugaibh a m'ionnsuidhs' *iad*.

3 Agus ma labhras aon duine ni air bith ribh, abraibh, Gu bheil feum aig an Tighearn orra ; agus cuiridh e uaith air ball iad.

4 Rinneadh na nithe so uile, chum gu 'n coimhliontadh an ni a thubhradh leis an fhàidh, ag radh,

5 Innsibh do nighean Shioin, Feuch, a ta do Righ a' teachd a d' ionnsuidh gu ciuin, is e 'n a shuidhe air asail, agus air loth[p] mac na h-asail.

6 Agus dh'imich na deisciobuil, agus rinn iad mar a dh'àithn Iosa dhoibh,

7 Agus thug iad an asal agus an loth leo, agus chuir iad am falluingean[r] orra, agus chuir iad *esan* 'na shuidhe air am muin.

8 Agus sgaoil mòr shluagh am falluingean air an t-slighe ; agus gheart droing eile geuga do na crannaibh, agus leag iad air an t-slighe *iad*.

9 Agus thog an sluagh a bha roimhe agus 'na dhéigh iolach, ag radh, Hosanna do Mhac Dhaibhi ; beannuichte gu robh an Ti a thig ann an ainm an Tighearna ; hosanna anns na h-ardaibh.

10 Agus air dol dhasan a steach do Hierusalem, ghluaiseadh am baile[s] uile, ag radh, Cò e so ?

11 Agus thubhairt an sluagh, Is e so Iosa am fàidh o Nasaret Ghalile.

12 Agus chaidh Iosa a steach do theampull Dé, agus thilg e mach iadsan uile a bha reic agus a' ceannach anns an teampull, agus thilg e buird luchd malairt[t] an airgid thairis, agus caithriche luchd reicidh nan columan.

13 Agus thubhairt e riu, A ta e scrìobhta, Goirear tigh ùrnuigh do m' thigh-sa, ach rinn sibhse 'na gharaidh luchd-reubainn[u] e.

14 Agus thainig na doill agus na bacaich d'a ionnsuidh anns an teampull, agus shlànuich é iad.

15 Agus an uair a chunnaic na h-ard shagairt agus na scrìobhuichean na gnìomharan iongantach a rinn e, agus a' chlann a' glaodhaich san teampull, agus ag radh, Hosanna do Mhac Dhaibhi, bha corruich mhòr orra.

16 Agus thubhairt iad ris, An cluinn thu ciod a ta a' mhuinntir sin ag radh ? Agus thubhairt Iosa riu, A ta mi cluinntinn ; nach do leugh sibhse riamh, As beul nan naoidh agus nan cìochran choimhlion thu moladh ?

17 Agus an uair a dh'fhàg e iad, chaidh e mach as a' bhaile gu Betani, agus dh'fhan e an sin.

18 Agus ag pilleadh dha chum a' bhaile air mhaduinn, bha ocras air.

19 Agus air dha crann-fìge fhaicinn air an t-slighe, thainig e d'a ionnsuidh, agus cha d'fhuair e ni air bith air, ach duilleach a mhàin ; agus thubhairt e ris, Nar fhàsadh toradh o so suas gu bràth ort. Agus chrìon an crann-fìge air ball.

20 Agus an uair a chunnaic na deisciobuil e, ghabh iad iongantas, ag

[n] *gun dàil, san uair.* [o] *'na fochair.* [p] *bioraiche.* [r] *eudach uachdair.* [s] *a' chathair.* [t] *iomlait.* [u] *'na uaimh chreachadairean, 'na shlochd mheirleach.*

adh, Cia luath a shearg an crann-
fige as ?
21 Agus fhreagair Iosa agus thu-
bhairt e riu, Gu deimhin a deirim
ribh, ma bhitheas creidimh agaibh,
agus nach bi sibh fuidh amharus, cha
'n e mhàin gu'n dean sibh an ni *a*
rinneadh do'n chrann-fhìge, ach mar
an ceudna ma their sibh ris a' bheinn
so, Togar thu, agus tilgear san fhairge
thu, bithidh e deanta :
22 Agus ge b'e air bith nithe a
dh'iarras sibh ann bhur n-ùrnuigh,
ma chreideas sibh, gheibh sibh iad.
23 Agus an uair a thainig e do'n
teampull, thainig na h-ard shagairt
agus seanairean a' phobuill d'a ionn-
suidh, agus e a' teagasg, ag radh *ris*,
Ciod e an t-ùghdarras trìd am bheil
thusa a' deanamh nan nithese ? agus
cò thug an cumhachd so dhuit ?
24 Agus fhreagair Iosa agus thu-
bhairt e riu, Feòruichidh mise mar
an ceudna aon ni dhibhse, agus ma
dh'innseas sibh dhomh e, innsidh mise
dhuibhse air mhodh ceudna cia an
t-ùghdarras trìd an deanam na nith-
ese.
25 Baisteadh Eoin, cia as a thain-
ig e ? O nèamh, no o dhaoinibh ?
Ach reusonuich iadsan 'nam measg
fein, ag radh, Ma their sinn, O nèamh,
their esan ruinn, C'ar son ma seadh
nach do chreid sibh e ?
26 Ach ma their sinn, O dhaoin-
ibh, a ta eagal a' phobuill oirnn ;
oir a ta meas fàidh aig gach uile *dhuine*
air Eoin.
27 Agus fhreagair iad Iosa, agus
thubhairt iad, Cha 'n'eil fhios againn.
Agus thubhairt esan riu, Ni mò
dh'innseas mise dhuibhse cia an
t-ùghdarras trìd an deanam na nithe
so.
28 Ach ciod i bhur barailse ? Bha
aig duine àraidh dithis mhac, agus
thainig e dh'ionnsuidh a' cheud *mhic*,
agus thubhairt e, A mhic, imich,
dean obair an diugh a'm' ghàradh
fìona.
29 Agus fhreagair esan agus thu-
bhairt e, Cha dean : ach 'na dhéigh
sin, ghabh e aithreachas agus dh'i-
mich e.
30 Agus thainig e gus an dara
mac, agus thubhairt e mar an ceudna.
Agus fhreagair esan agus thubhairt
e, *Théid*, a Thighearn ; gidheadh chà
deachaidh e.
31 Cia do'n dithis a rinn toil 'a-
thar ? Thubhairt iadsan ris, An ceud
fhear. Thubhairt Iosa riu, Gu fìrin-
neach a deirimse ribh, gu'n dthéid
na cìs-mhaoir agus na strìopaichean
do rioghachd Dhé roimhibhse.
32 Oir thainig Eoin d'ar ionnsuidh
an slighe na fìreantachd, agus cha do
chreid sibh e : ach chreid na cìs-
mhaoir agus na strìopaichean e. A-
gus ged a chunnaic sibhse *so*, cha do
ghabh sibh aithreachas 'na dhéigh
sin, a chum gu'n creideadh sibh e.
33 Eisdibh ri cosamhlachd eile :
Bha fear-tighe àraidh ann, a phlann-
duich fìon-lios, agus chuir e gàradh[a]
m'a thimchioll, agus chladhaich e
ionad bruthaidh an fhìona ann, agus
thog e tùr, agus shuidhich e air tuath
e ; agus chaidh e fein air choigrich.
34 Agus an trà dhruid *riu* àm an
toraidh, chuir e a sheirbhisich a
dh'ionnsuidh na tuatha, a dh'fhaot-
ainn a thoraidh.
35 Agus rug an tuath air a sheir-
bhisich, agus ghabh iad air fear
dhiubh, agus mharbh iad fear eile, a-
gus chlach iad fear eile.
36 A ris, chuir e seirbhisich eile
uaith, tuilleadh na *sa'* cheud *chuid-
eachd :* agus rinn iad orrasan mar an
ceudna.
37 Ach fa dheireadh, chuir e a
mhac fein d'an ionnsuidh, ag radh,
Bheir iad urram do m' mhac.
38 Ach an uair a chunnaic an
tuath am mac, thubhairt iad eatorra
fein, 'S e so an t-Oighre, thigibh,
marbhamaid e, agus glacamaid 'oigh-
reachdsan *dhuinn fein*.
39 Agus rug iad air, agus thilg
iad a mach as an fhìon-lios e, agus
mharbh iad e.
40 Air an aobhar sin an uair a
thig Tighearn an fhìon-lios *sin*, ciod
a ni e ris an tuath sin ?
41 Thubhairt iad ris, Sgriosaidh e
gu truagh na droch dhaoine sin, a-
gus suidhichidh e am fìon-lios air

[a] *dìge, callaid.*

tuath eile, a bheir a thoraidh dha 'nan
aimsiribh fein.

42 Thubhairt Iosa riu, Nach do
leugh sibh riamh anns na scriobtuir-
ibh, A'chlach a dhiult na clachairean,
rinneadh i 'na cloich-chinn na h-ois-
inn: 's e an Tighearn a rinn so, a-
gus a ta e iongantach 'nar sùilibhne?

43 Uime sin a deirim ribh, Gu'n
toirear rioghachd Dhé uaibhse, agus
gu'n toirear do chinneach *eile* i, a
bheir a toraidh uatha.

44 Agus ge b'e neach a thuiteas
air a' chloich so, brisear e; ach ge b'e
air an tuit i, ni i mìn luaithre dheth.

45 Agus an uair a chuala na h-ard
shagairt agus na Phairisich a chos-
amhlachdasan, thuig iad gu'm b'ann
umpa fein a labhair e.

46 Ach an uair bu mhiann leo
breith air[b], bha eagal a' phobuill orra,
oir bha meas fàidh ac' airsan.

CAIB. XXII.

1 *Cosamhlachd bainnse mhic an Righ.*
9 *Gairm nan Cinneach:* 12 *pea-
nas an fhir a bha dh'uiréasbhuidh
truscain na bainnse.* 15 *Is còir cìs
ìocadh do Cheasar, &c.*

AGUS fhreagair Iosa, agus labh-
air e riu a rìs an cosamhlachd-
aibh, ag radh,

2 Is cosmhuil rioghachd nèimhe
ri righ àraidh, a rinn banais phòsaidh
d'a mhac fein,

3 Agus chuir e a sheirbhisich a
ghairm na muinntir a fhuair cuireadh
chum na bainnse: ach cha b'àill leo-
san teachd.

4 A rìs chuir e *d'an ionnsuidh*
seirbhisich eile, ag radh, Abruibhse
ris a' mhuinntir d'an d'thugadh cuir-
eadh, Feuch, dheasuich mi me dhìn-
neir: *a ta* mo dhaimh agus *mo* spréidh
bhiadhta air am marbhadh, agus *a ta*
na h-uile nithe ullamh: thigibh chum
na bainnse.

5 Ach chuir iadsan an suarachas *e*,
agus dh'imich iad rompa, fear dhiubh
d'a fhearann, agus fear eile chum a
cheannachd:

6 Agus rug a' chuid eile *dhiubh*
air a sheirbhisich, agus thug iad mas-
ladh *dhoibh*, agus mharbh siad *iad*.

7 Ach an uair a chual an righ so'
ghabh e fearg; agus chuir e 'armailt-
ean uaithe, agus sgrios e an luchd
mortaidh sin, agus loisg e am baile-
san.

8 An sin thubhairt e r'a sheirbhi-
sich, Gu firinneach a ta a' bhanais
ullamh, gidheadh an dream a fhuair
cuireadh cha b'fhiu iad *e*.

9 Air an aobhar sin imichibhse
gus na rathaidibh mòra, agus a lìon
daoine 's a gheibh sibh, cuiribh *iad*
chum na bainnse.

10 Agus chaidh na seirbhisich sin
a mach air na rathaidibh, agus chruin-
nich iad gach uile neach a fhuair iad,
eadar olc agus mhaith: agus lìonadh
tigh na bainnse le muinntir a shuidh
chum bìdh.

11 Agus air dol a steach do'n righ
a dh'fhaicinn nan aoidhean, chunnaic
e an sin duine aig nach robh truscan
na bainnse uime:

12 Agus thubhairt e ris, A cha-
raid, cionnus a thainig thusa steach
an so, gun truscan na bainnse umad?
Ach dh'fhan esan 'na thosd.

13 An sin thubhairt an righ ris
na seirbhisich, Air a cheangal duibh
eadar chosan agus lamhan, togaibh
libh e, agus tilgibh e anns an dorcha-
das iomallach: an sin bithidh gul a-
gus gìosgan fhiacal.

14 Oir a ta mòran air an gairm,
ach beagan air an taghadh.

15 An sin dh'imich na Phairisich,
agus ghabh iad comhairle cionnus a
dh'fheudadh iad esan a ribeadh[c] 'na
chainnt.

16 Agus chuir iad d'a ionnsuidh
an deisciobuil fein, maille ri luchd-
leanmhuinn Heroid, ag radh, A
mhaighstir, a ta fhios againn gu bheil
thusa fior, agus gu bheil thu teagasg
slighe Dhé ann am firinn, agus nach
'eil suim agad do dhuine sam bith:
oir cha 'n'eil thu ag amharc air pear-
saibh[d] dhaoine.

17 Uime sin innis dhuinne do
bharail; Am bheil e ceaduichte cìs a
thabhairt do Cheasar, no nach 'eil?

18 Ach air tuigsinn am mìoruin a
dh' Iosa, thubhairt e, C'ar son a ta
sibh ga m' bhuaireadh, a chealgairean?

[b] *b'àill leo lamh a chur ann.* [c] *ghlacadh.* [d] *gnùis Gr.*

19 Nochduibh dhomhsa airgiod na
cìse. Agus thug iad d'a ionnsuidh
peghinn[e].
20 Agus thubhairt e riu, Cia dha
a bhuineas an dealbh so, agus an
scrìobhadh *a ta m'a thimchioll ?*
21 Thubhairt iadsan ris, Do Cheasar.
An sin thubhairt esan riu, Thugaibh
uime sin do Cheasar na nithe
a's le Ceasar ; agus do Dhia, na nithe
a's le Dia.
22 Agus an uair a chual iad *so*,
ghabh iad iongantas, agus dh'fhàg
iad e, agus dh'imich iad rompa.
23 Air an là sin fein thainig d'a
ionnsuidh na Sadusaich, a their nach
'eil aiseirigh ann, agus chuir iad ceisd
air,
24 Ag radh, A mhaighstir, thubhairt
Maois, Ma gheibh duine bàs gun
chlann aige, gur còir d'a bhràthair a
bheansan a phòsadh a dhligbe dàimhe,
agus sliochd a thogail d'a bhràthair.
25 A nis bha seachdnar bhràithre
'nar measgne, agus air do'n cheud
fhear dhiubh bean a phòsadh, fhuair
e bàs, agus do bhrigh nach robh sliochd
aige, dh'fhàg e a bhean d'a bhràthair.
26 Agus *thachair* mar an ceudna
do'n dara, agus do'n treas *bràthair*,
gu ruig an seachdamh.
27 Agus 'nan déigh uile fhuair a'
bhean bàs mar an ceudna.
28 Air an aobhar sin anns an aiseirigh,
cia do'n t-seachdnar d'am bean
i ? Oir bha i ac' uile.
29 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt
e riu, A ta sibh air seacharan[f],
gun eòlas agaibh air na scriobtuiribh,
no air cumhachd Dhé :
30 Oir anns an aiseirigh ni 'n dean
iad pòsadh, ni mò a bheirear am
pòsadh iad ; ach a ta iad mar aingil
Dhé air nèamh.
31 Ach mu thimchioll aiseirigh
nam marbh, nach do leugh sibh an
ni sin a labhradh ribh le Dia, ag
radh,
32 Is mise Dia Abrahaim, agus
Dia Isaaic, agus Dia Iacoib ? cha'n
e Dia, Dia nam marbh, ach nam beo.
33 Agus an uair a chual am pobull
so, ghabh iad iongantas r'a theagasgsan.
34 Ach an uair a chuala na Phairisich
gu'n do chuir e na Sadusaich
'nan tosd, chruinnicheadh iad an ceann
a chéile.
35 An sin chuir neach àraidh
dhiubh, a b'fhear teagaisg an lagha,
ceisd *air*, 'ga dhearbhadh, agus ag
radh,
36 A mhaighstir, cia i an àithne
a's mò san lagh ?
37 Thubhairt Iosa ris, Gràdhuichidh
tu an Tighearn do Dhia le d'uile
chridhe, agus le d'uile anam, agus le
d'uil' inntinn.
38 'Si so a' cheud *àithne* agus an
àithne mhòr.
39 Agus *is* cosmhuil an dara rithe
so, Gràdhuichidh tu do choimhearsnach
mar thu fein.
40 Air an dà àithne so tha'n lagh
uile, agus na fàidhean an crochadh.
41 Ach air do na Phairisich bhi
cruinn an ceann a chéile, dh'fheòraich
Iosa dhiubh,
42 Ag radh, Ciod i bhur baralsa
mu thimchioll Chriosd ? cò d'am mac
e ? thubhairt iadsan ris, Do Dhaibhi.
43 Thubhairt esan riu, Cionnus
ma seadh a ghoireas Daibhi san
spiorad a Thighearna dheth, ag
radh,
44 Thubhairt an Tighearn ri m'
Thighearn, Suidh air mo laimh dheis,
gus an cuir mi do naimhde 'nan stòl
fuidh d' chosaibh ?
45 Air an aobhar sin ma ghoireas
Daibhi a Thighearn dheth, cionnus
is mac dha e ?
46 Agus cha b'urrainn aon neach
freagradh sam bith a thabhairt air ;
ni mò a bha chridh' aig aon neach
o'n là sin suas ni air bith fheòraich
dheth.

CAIB. XXIII.

1 *A ta Criosd a' comhairleach' a' phobuill éisdeachd ri deadh theagasg nan scrìobhuichean, agus nam Phairiseach ; ach gun an droch eisiomplair a leantuinn : 5 Is còir d'a dheisciobluibh bhi air am fàicill an aghaidh an uabhair, &c.*

AN sin labhair Iosa ris an t-sluagh,
agus r'a dheisciobluibh fein,

[e] *b'ionann a' pheghinn* Romhanach *agus* $7\frac{1}{2}$*d.* [f] *iomroll.*

2 Ag radh, Ata na sciobhuichean
agus na Phairisich 'nan suidhe ann
an caithir Mhaois.
3 Air an aobhar sin na h-uile nithe
dh'iarras iad oirbhs' a choimhead[g],
coimhidibh agus deanuibh *iad;* ach
na deanuibh a réir an oibre: oir their
iad, agus cha dean iad.
4 Oir ceanglaidh iad uallaiche[h]
troma, agus do-iomchar, agus cuiridh
siad *iad* air guailnibh dhaoine, gidh-
eadh cha charuich iad fein iad le h-aon
d'am meuraibh.
5 Ach an oibre uile a ta iad a'
deanamh chum am bi air am faicinn
le daoinibh: ni iad am philacter-
idh leathan, agus iomall an eudaich
mòr;
6 Agus is ionmhuinn leo na ceud
ionada-suidhe anns na féisdibh, agus
na ceud chaithriche anns na coimh-
thionaluibh,
7 Agus fàilte *fhaghail* air na marg-
aibh, agus daoine a ghairm Rabbi,
Rabbi dhiubh.
8 Ach na goirear Rabbi dhibhse:
oir is aon ard mhaighstir a ta aguibh,
Criosd; agus is bràithre sibh fein
uile.
9 Agus na goiribh bhur n-athair
do dhuine sam bith air talamh: oir
is aon Athair a ta aguibh, a *ta* air
nèamh.
10 Cha mhò ghoirear ard mhaigh-
stirean dhibh: oir is aon ard mhaigh-
stir a ta aguibh, Criosd.
11 Ach an ti a's mò 'nar measg,
bithidh e 'na òglach aguibh.
12 Agus ge b'e neach a dh'ar-
duicheas e fein, ìslichear e; agus ge
b'e neach a dh'ìslicheas e fein, ar-
duichear e.
13 Ach is anaoibhinn dhuibhse, a
scrìobhuichean agus Phairiseacha, a
chealgairean, do bhrigh gu bheil sibh
a' druideadh rioghachd nèimhe an
aghaidh dhaoine: oir cha dtheid sibh
fein a steach, agus cha'n fhulaing
sibh do'n dream a ta dol a stigh dol
ann.
14 Is anaoibhinn dhuibh, a scrìobh-
uichean agus Phairiseacha, a cheal-
gairean; oir a ta sibh ag itheadh suas
tighean bhantrach, agus air sgàth
deadh choslais a' deanamh ùrnuigh-
ean fada; uime sin gheibh sibh an
damnadh a's mò.
15 Is anaoibhinn dhuibh, a scrìobh-
uichean agus Phairiseacha, a cheal-
gairean; oir cuairtichidh sibh muir
agus tìr chum aon duine a dheanamh
d'ar creidimh fein, agus an uair a
bhitheas e deanta, ni sibh mac ifrinn
dheth dà uair ni 's mò na sibh fein.
16 Is anaoibhinn dhuibh, a chinn-
iuil[i] dhalla, a their, Ge b'e duine a
bheir mionnan air an teampull, cha
ni air bith sin: ach ge b'e bheir
mionnan air òr an teampuill, a ta e
ceangailte[l].
17 Amadana, agus a dhaoine dalla!
oir cò ac' is mò an t-òr, no an team-
pull a ta naomhachadh an òir?
18 Agus, Ge b'e bheir mionnan
air an altair, cha'n 'eil suim ann:
ach ge b'e bheir mionnan air an
tiodhlac a ta oirre, a ta e ceangailte.
19 Amadana, agus a dhaoine dalla!
oir cò ac' is mò an tiodhlac, no'n
altair a ta naomhachadh an tiodh-
laic?
20 Air an aobhar sin ge b'e mhion-
nuicheas air an altair, a ta e a' mionn-
achadh oirre fein, agus air gach ni a
ta oirre.
21 Agus ge b'e mhionnuicheas air
an teampull, a ta e a' mionnachadh
airsan, agus air an Ti a ta 'na chòmh-
nuidh ann.
22 Agus ge b'e neach a mhion-
nuicheas air nèamh, a ta e a' mion-
nachadh air righ-chaithir Dhé, agus
airsan a ta 'na shuidhe oirre.
23 Is anaoibhinn dhuibh, a scrìobh-
uichean agus Phairiseacha, a chealg-
airean: oir a ta sibh a' tabhairt an
deachaimh as a' mhionnt, agus an
anise, agus a' chuimin, agus dhìobair
sibh nithe cudthromach an lagha,
cothrom, tròcair, agus firinn: bu
chòir dhuibh iad so a dheanamh, agus
gun iad sud fhàgail gun deanamh.
24 A chinn-iuil dhalla, a shìol-
aidheas[m] a' mhion-chuileag, agus a
shluigeas an càmhal.
25 Is anaoibhinn dhuibh, a scrìobh-

[g] *ghleidheadh.* [h] *eallacha.* [i] *a luchd-seòluidh, a threòraichean.*
[l] *fuidh fhiachaibh.* [m] *sgagas.*

uichean agus Phairiseacha, a chealg-
airean; oir glanuidh sibh an taobh a
muigh do'n chupan, agus do'n mhèis,
ach a ta iad an taobh a stigh làn do
reubainn, agus do eucoir[n].
26 Phairisich dhoill, glan air tùs
an taobh a stigh do'n chupan agus
do'n mhèis, chum as gu 'm bi an
taobh a muigh dhiubh glan mar an
ceudna.
27 Is anaoibhinn dhuibh, a scrìobh-
aichean agus Phairiseacha, a chealg-
airean; oir is cosmhuil sibh ri uaigh-
ibh gealuichte, a ta deadh-mhaiseach
air an taobh a muigh, ach air an taobh
a stigh a ta làn do chnàmhaibh dhaoine
marbha, agus do'n uile shalachar.
28 Mar an ceudna a ta sibhse an
leth a muigh am fianuis dhaoine an
coslas fhìreana, ach san taobh a stigh
làn ceilg, agus eusaontais.
29 Is anaoibhinn dhuibh, a scrìobh-
uichean agus Phairiseacha, a chealg-
airean; oir a ta sibh a' togail àitean-
adhlacaidh nam fàidh, agus a' dean-
amh leac-lithidh nam firean deadh-
mhaiseach,
30 Agus ag radh, Nam bitheamaid
ann an laithibh ar n-aithriche, cha
bhitheamaid compàirteach riu am fuil
nam fàidh.
31 Mar sin a ta sibh 'nar fianuisibh
'nar n-aghaidh fein, gur sibh clann
na muinntir a mharbh na fàidhean.
32 Mar sin lìonuibhse suas tomhas
bhur n-aithriche.
33 A nathraiche, a shìol nan nath-
raiche nimhe, cionnus a dh'fheudar
leibh dol as o dhamnadh ifrinn?
34 Air an aobhar sin feuch, cuir-
eamsa d'ar ionnsuidh fàidhean, agus
daoine glice, agus scrìobhuichean; a-
gus *cuid* dhiubh marbhaidh agus ceus-
uidh sibh, agus *cuid* dhiubh sgiursaidh
sibh ann bhur sionagogaibh, agus ni
sibh geur-leanmhuinn *orra* o bhaile gu
baile:
35 Chum as gu 'n dthig oirbh gach
uile fhuil fhìreanta a dhòirteadh air
an talamh, o fhuil Abeil fhìreanta,
gu fuil Shachariais, mhic Bharachi-
ais, a mharbh sibh eadar an teampull
agus an altair.
36 Gu firinneach a deirim ribh,
Gu'n dthig na nithese uile air a'
ghinealach so.
37 A Ierusalem, a Ierusalem, a
mharbhas na fàidhean, agus a ghabhas
do chlachaibh air an droing a chuirear
a t'ionnsuidh, cia minic a b'àill leam
do chlann a chruinneachadh r'a chéile
mar a chruinnicheas cearc a h-eoin
fuidh a sgiathaibh, agus cha b'àill
leibh!
38 Feuch, fàgar bhur tigh aguibh
'na fhàsach.
39 Oir a deirimse ribh, nach faic
sibh mise o so suas, gus an abair sibh,
Is beannuichte an Tì a thig ann an
ainm an Tighearna.

CAIB. XXIV.

1 *A ta Criosd ag innseadh roimh-
laimh sgrios Ierusaleim. 3 creud
iad agus cid mòr na trioblaidean a
bhitheas roimhe sin: 29 comharan
a theachd gu breitheanas, &c.*

AGUS chaidh Iosa mach, agus
dh'imich e o'n teampull; agus
thainig a dheisciobuil d'a ionnsuidh,
a nochdadh dha aitreabh an team-
puill.
2 Agus thubhairt Iosa riu, Nach
faic sibh iad so uile? gu firinneach a
deirim ribh, Nach fàgar clach air
muin cloiche an so, nach tilgear sìos.
3 Agus air suidhe dha air sliabh
nan crann-ola, thainig a dheisciobuil
d'a ionnsuidh os ìosal[o], ag radh, In-
nis dhuinne, c'uin a thig na nithese
gu crìch? agus ciod e comhara do
theachdsa, agus deiridh an t-saogh-
ail?
4 Agus fhreagair Iosa agus thu-
bhairt, e riu, Thugaibh an aire nach
meall aon neach sibh:
5 Oir thig mòran a'm' ainmse, ag
radh, Is mise Criosd; agus meallaidh
iad mòran.
6 Agus cluinnidh sibh coganna, a-
gus tuairisgeul[p] choganna: thugaibh
an air, nach bi sibh fa amhluadh[r]:
oir is éigin do na *nithibhse* uile teachd
gu crìch[s], ach cha 'n'eil an deireadh
ann fathast.
7 Oir éiridh cinneach an aghaidh

[n] *dh'anabhara.* [o] *an uaignidheas.* [p] *iomradh.* [r] *bhuaireas.*
[s] *tachairt.*

cinnich, agus rioghachd an aghaidh rioghachd: agus bithidh gorta agus plaighean agus criothana talmhainn am mòran a dh'àitibh.

8 Agus cha 'n'*eil* annta so uile ach toiseach thruaighean.

9 An sin bheir iad thairis sibh chum àmhghair, agus marbhaidh iad sibh: agus bithidh fuath aig gach uile chinneach dhuibh air sgàth m'ainmese.

10 Agus an sin gabhaidh mòran oilbheum, agus brathaidh iad a chéile, agus bithidh fuath aca d'a chéile.

11 Agus éiridh mòran a dh'fhàidhibh bréige, agus mealluidh iad mòran.

12 Agus do bhrigh gu'm bi an eucoir air a meudachadh, fuaruichidh gràdh mhòrain.

13 Ach ge b'e bhitheas seasmhach chum na criche, s'e so a shlànuichear.

14 Agus bithidh soisgeul so na rioghachd air a shearmonachadh air feadh an domhain uile, mar fhianuis do na h-uile chinneachaibh: agus an sin thig an deireadh.

15 Air an aobhar so an uair a chì sibhse gràinealachd an léir-sgrios, air an do labhair Daniel am fàidh, 'na seasamh ann an ionad naomha, (tuigeadh an ti a leughas)

16 An sin teicheadh iadsan *a ta* ann an Iudea, chum nam beann.

17 An ti a ta air mullach an tighe, na dthigeadh e nuas a thabhairt ni sam bith leis as a thigh:

18 Agus an ti a ta air a' mhachair, na pilleadh e air ais a thogail fhalluinge leis.

19 Agus is anaoibhinn do na mnaibh torrach, agus dhoibhsan a bheir cìoch uatha sna laithibh sin.

20 Ach guidhibhse gun bhur teicheadh a bhi sa' gheamhradh, no air an t-sàbaid:

21 Oir anns an àm sin bithidh àmhghar mòr ann, amhuil nach robh ann o thùs an domhain gus a nis, agus nach mò a bhitheas a choidhch.

22 Agus mur biodh na laithean sin air an giorrachadh, cha bhiodh feoil sam bith air a tearnadh: ach air son nan daoine taghta bithidh na laithean sin air an giorrachadh.

23 An sin ma their aon duine ribh, Feuch, *a ta* Criosd an so, no an sud; na creidibh *e*:

24 Oir éiridh Criosdan bréige, agus fàidhean bréige, agus ni iad comharan agus miorbhuilean mòra, ionnus gu mealladh iad, nam feudadh e bi, na daoine taghta fein.

25 Feuch, dh'innis mi dhuibh *e* roimh-laimh.

26 Uime sin ma their iad ribh, Feuch, a ta e san fhàsach, na rachaibh a mach: feuch, *a ta* e sna seomraichibh uaigneach, na creidibh *sin*.

27 Oir a réir mar a thig an dealanach o'n aird an ear, agus a dhealruicheas i gus an aird an iar; mar sin mar an ceudna bhitheas teachd Mhic an duine.

28 Oir ge b'e ball am bi a' chairbh[t], is ann an sin a chruinnichear na h-iolairean.

29 Air ball an déigh trioblaid nan là ud, dorchuichear a' ghrian, agus cha tabhair a' ghealach a solus, agus tuitidh na reultan o nèamh, agus bithidh cumhachda nan nèamh air an crathadh.

30 Agus an sin foillsichear comhara Mhic an duine an nèamh: agus an sin ni uile threubha na talmhainn bròn, agus chi iad Mac an duine a' teachd air neulaibh nèimhe, le cumhachd agus glòir ro mhòir.

31 Agus cuiridh e mach 'aingil le fuaim mhòir na galltruimp, agus cruinnichidh iad a shluagh taghta o na ceithir gaothaibh, o leth-iomall nèimhe gus an leth-iomall eile.

32 Ach fòghluimuibh cosamhlachd o'n chrann-fhìge: an uair a bhitheas a gheug a nis maoth, agus a dh'fhàsas an duilleach, aithnichidh sibh gur fagus an samhradh:

33 Agus mar an ceudna, an uair a chi sibhse na nithese uile, biodh fios agaibh gu bheil e am fagus, *eadhon* aig na dorsaibh.

34 Gu deimhin a deirim ribh, Nach dtheid an ginealach so fein thairis, gus an tachair na nithese uile.

35 Theid neamh agus talamh thairis, ach cha dtheid mo bhriathrasa thairis a choidhch.

[t] *chlosach.*

36 Ach cha 'n'eil fios an là no na
h-uaire sin aig duine air bith, no fòs
aig ainglibh nèimhe, ach aig m'A-
thairs' a mhàin.
37 Ach amhuil *a bha* laithean
Noe, mar sin mar an ceudna bithidh
teachd Mhic an duine.
38 Oir mar a bha iad anns na laith-
ibh roimh 'n tuil ag itheadh agus ag
òl, a' pòsadh agus a' tabhairt am pòs-
adh, gus an là an deachaidh Noe a
steach san àirc,
39 Agus nach robh fhios aca gus
an d'thainig an tuil, agus an do thog
i leatha iad uile; mar sin mar an
ceudna bithidh teachd Mhic an duine.
40 An sin bithidh dithis air a'
mhachair; gabhar fear aca, agus fàgar
am fear eile.
41 Bithidh dithis bhan a' meil-
eadh[u] anns a' mhuileann; gabhar
a h-aon aca, agus fàgar an aon eile[a].
42 Uime sin deanuibhse faire, oir
cha 'n'eil fhios agaibh cia an uair an
dthig bhur Tighearna.
43 Ach a ta fhios so agaibh, nam
b'fhiosrach fear an tighe cia an uair
an d'thigeadh an gaduiche, gu'n dean-
adh e faire, agus nach fulaingeadh e
gu 'm bristeadh a thigh trid.
44 Uime sin bithibhse ullamh mar
an ceudna: oir is ann an uair nach
saoil sibh, a thig Mac an duine.
45 Cò e ma seadh a ta 'na òglach
firinneach agus glic, a chuir a Thigh-
earn os cionn a mhuinntire, a thabh-
airt bìdh dhoibh 'na àm fein?
46 *Is* beannuichte an t-òglach sin,
a gheibh a Thighearna ri àm dha
teachd, a' deanamh mar sin.
47 Gu deimhin a deirim ribh, gu'n
cuir se e os cionn a mhaoin gu h-iom-
lan.
48 Ach ma their an droch sheir-
bhiseach ud 'na chridhe, A ta mo
Thighearn a' cur dàil 'na theachd,
49 Agus ma thòisicheas e air *a*
choimh-sheirbhisich a bhualadh, agus
air itheadh agus òl maille ri luchd
misge;
50 Thig Tighearn an òglaich sin
ann an là nach 'eil sùil aige ris, agus
ann an uair nach fios da,
51 Agus gearraidh e 'na bhloigh-
dibh e, agus bheir e a chuibhrionn
da maille ris na cealgairibh: an sin
bithidh gul agus giosgan fhiacal.

CAIB. XXV.

Far am bheil againn, 1 *cosamhlachd nan deich òigh,* 14 *Agus nan talann:* 31 *mar an ceudna mìn-innseadh mu'n bhreitheanas dheireannach.*

AN sin samhluichear rioghachd
nèimhe ri deich òighibh, a thug
leo an lòchrain, agus a chaidh a mach
an còdhail an fhir nuadh-phòsda[b].
2 Agus bha cùigear dhiubh glic,
agus cùigear amaideach.
3 Thug iadsan a bha amaideach
an lòchrain *leo,* ach cha d'thug iad
ola leo.
4 Ach iadsan a bha glic, thug iad
ola leo 'nan soithichibh maille r'an
lòchranaibh.
5 Agus air deanamh moille do'n
fhear nuadh-phòsda, thuit clò codail
orra uile, agus suain[c].
6 Ach anns a' mheadhon-oidhche
rinneadh glaodh, Feuch, a ta 'm fear
nuadh-pòsda a' teachd, rachaibh a
mach g'a choinneachadh.
7 An sin dh'éirich na h-òighean ud
uile, agus dheasuich iad an lòchrain.
8 Agus thubhairt na h-òighean
amaideach riusan *a bha* glic, Tabh-
ruibh dhuinne *cuid* do bhur n-ola;
oir a ta ar lòchrain a' dol as.
9 Ach fhreagair iadsan *a bha* glic,
ag radh, Air eagal nach bi na 's leoir
ann dhuinn fein agus dhuibhse, gu
ma fearr leibh dol a chum an luchd-
reicidh, agus ceannuichibh dhuibh
fein.
10 Agus am feadh a bha iad a'
dol a cheannach, thainig am fear
nuadh-pòsda, agus chaidh iadsan a
bha ullamh a steach leis chum a'
phòsaidh, agus dhruideadh an dorus.
11 'Na dhéigh sin thainig mar an
ceudna na h-òighean eile, ag radh,
A Thighearn, a Thighearn, fosgail
dhuinne.
12 Ach fhreagair esan agus thubh-
airt e, Gu deimhin a deirim ribh,
nach aithne dhomh sibh.

[u] *bleath.* [a] *an té eile.* [b] *fhir-na-bainnse.* [c] *rinn iad dùsal uile, agus choidil iad.*

13 Deanaibh faire air an aobhar sin,
do bhrigh nach aithne dhuibh an la
no an uair, air an dthig Mac an duine.
14 Oir is cosmhuil e[d] ri duine a'
dol air choigrich, a ghoir a sheirbhis-
ich, agus a thug dhoibh a mhaoin:
15 Agus do h-aon diubh thug e
cùig talanna, agus do neach eile a
dhà, agus do neach eile a h-aon; do
gach aon fa leth a réir a chomais; a-
gus air ball ghabh e a thurus.
16 Agus dh'imich esan a fhuair
na cùig talanna, agus rinn e ceann-
achd leo, agus bhuannuich e cùig
talanna eile.
17 Agus mar an ceudna esan *a
fhuair* a dhà, bhuannuich e dithis eile.
18 Ach an ti a fhuair a h-aon,
dh'imich e agus chladhaich e san
talamh, agus dh'fholaich e airgiod a
mhaighstir.
19 An déigh aimsir fhada thainig
Tighearna nan seirbhiseach sin, agus
rinn e cunntas riu.
20 Agus thainig esan a fhuair na
cùig talanna, agus thug e *leis* cùig
talanna eile, ag radh, A Thighearna,
thug thu dhomhsa cùig talanna:
feuch, bhuannuich mi cùig talanna
eile thuilleadh orra.
21 Agus thubhairt a Thighearna
ris, Is maith, a dheadh sheirbhisich
fhìrinnich; bha thusa firinneach ann
am beagan, cuiridh mise os cionn
mhòrain thu: imich a steach do
aoibhneas do Thighearna.
22 Agus air teachd dhasan a fhuair
an dà thalann, thubhairt e, A Thigh-
earna, thug thu dhomhsa dà thalann:
feuch, bhuannuich mi dà thalann eile
thuilleadh orra.
23 Thubhairt a Thighearna ris, Is
maith, a dheadh sheirbhisich fhìrin-
nich; bha thusa firinneach ann am
beagan *do nithibh*, cuiridh mise os
cionn mòrain *do nithibh* thu: imich
a steach do aoibhneas do Thighearna.
24 Ach an uair a thainig esan a
fhuair an t-aon talann, thubhairt e,
A Thighearna, bha fhios agam gur
duine cruaidh thu, a bhuaineas san
àite nach do chuir thu, agus a thion-
alas san ionad anns nach do sgaoil
thu:
25 Agus air dhomh bhi fuidh eag-
al, chaidh mi agus dh'fholaich mi do
thalann san talamh: feuch, sin agad
do chuid fein.
26 Fhreagair a Thighearna agus
thubhairt e ris, A sheirbhisich uile
agus leisg, bha fhios agad gu buain-
imse san àit anns nach do chuir mi,
agus gu tionalam as an ionad anns
nach do sgaoil mi;
27 Bu chòir dhuit uime sin m'airg-
iod a thabhairt do'n luchd malairt,
agus air dhomh teachd gheibhinn mo
chuid fein maille r'a riadh.
28 Buinibh uaith uime sin an
talann, agus thugaibh dhasan e, aig
am bheil na deich talanna.
29 (Oir do gach neach aig am
bheil bheirear, agus bithidh aige gu
pailt: ach uaithsan aig nach 'eil,
bheirear eadhon an ni sin a ta aige)
30 Agus tilgibh an seirbhiseach
mi-tharbhach so do dhorchadas iom-
allach: an sin bithidh gul agus gìosg-
an fhiacal.
31 An uair a thig Mac an duine
'na ghlòir, agus na h-aingil naomha
uile maille ris, an sin suidhidh e air
caithir rìoghail a ghlòire.
32 Agus cruinnichear 'na làthair
na h-uile chinnich; agus sgaraidh e
iad o chéile, amhuil a sgaras[e] buach-
aille na caoraich o na gabhraibh:
33 Agus cuiridh e na caoraich air
a laimh dheis, ach na gabhair air a
laimh chli.
34 An sin their an Righ riusan
air a dheis, Thigibh, a dhaoine bean-
nuichte m' Atharsa, sealbhuichibh
mar oighreachd an rioghachd a ta air
a deasachadh dhuibh o leagadh bun-
aitean an domhain:
35 Oir bha mi ocrach, agus thug
sibh dhomh biadh: bha mi tartmhor[f],
agus thug sibh dhomh deoch: bha
mi a'm' choigreach, agus thug sibh
aoidheachd dhomh:
36 Lomnochd, agus dh'eudaich
sibh mi: bha mi euslan, agus thainig
sibh g'am amharc: bha mi am prio-
sun, agus thainig sibh a m' ionnsuidh.
37 An sin freagraidh na fireana
e, ag radh, A Thighearna, c'uin a
chunnaic sinn ocrach thu, agus a

[d] *is cosmhuil* rioghachd nèimhe. [e] *thearbaidheas.* [f] *ìotmhor, pàiteach.*

bheathaich sinn thu? no tartmhor, a-
gus a thug sinn deoch dhuit?
38 No c'uin a chunnaic sinn a'd'
choigreach thu, agus a thug sinn
aoidheachd dhuit? no lomnochd, a-
gus a dh'eudaich sinn thu?
39 No c'uin a chunnaic sinn eus-
lan thu, no am priosun, agus a thain-
ig sinn a t' ionnsuidh?
40 Agus freagraidh an Righ, agus
their e riu, Gu deimhin a deirim ribh,
a mheud 's gu'n do rinn sibh *e* do
h-aon do na bràithribh a's lugha ag-
amsa, rinn sibh dhomhsa *e*.
41 An sin their e mar an ceudna
riusan air an laimh chli, Imichibh
uam, a shluagh malluichte, dh'ionn-
suidh an teine shiorruidh, a dh'ulluich-
eadh do'n diabhol agus d'a ainglibh:
42 Oir bha mi ocrach, agus cha
d'thug sibh dhomh biadh: bha mi
tartmhor, agus cha d'thug sibh dhomh
deoch:
43 Bha mi a'm' choigreach, agus
cha d'thug sibh aoidheachd dhomh:
lomnochd, agus cha d'eudaich sibh
mi: euslan, agus am priosun, agus
cha d'thainig sibh g'am amharc.
44 An sin freagraidh iadsan mar
an ceudna e, ag radh, A Thighearna,
c'uin a chunnaic sinne thu ocrach,
no tartmhor, no d' choigreach, no
lomnochd, no euslan, no am priosun,
agus nach do fhritheil sinn dhuit?
45 An sin freagraidh esan iad, ag
radh, Gu deimhin a deirim ribh, a
mheud 's nach d'rinn sibh *e* do'n
neach a's lugha dhiubh so, cha d'rinn
sibh dhomhsa *e*.
46 Agus imichidh iadsan chum
peanais shiorruidh; ach na fìreana
chum na beatha maireannaich.

CAIB. XXVI.

Far am bheil air an cur sìos, 1 *comh-airle agus ceannairc nan uachdaran an aghaidh Chriosd.* 6 *A ta bean ag ungadh a chinn:* 14 *Iudas 'ga reiceadh.* 17 *A ta Criosd ag ith-eadh na càisge:* 26 *ag orduchadh a shuipeir naomha, &c.*

AGUS tharladh, 'nuair a chrìoch-
naich Iosa na briathra so uile,
gu'n dubhairt e r'a dheisciobluibh,
2 A ta fhios agaibh gu'm bheil a'
chàisg an déigh dà latha, agus a ta
Mac an duine air a bhrath chum a
cheusadh[g].
3 An sin chruinnich uachdarain
nan sagart, agus na scrìobhuichean,
agus seanairean a' phobuill, gu talla
an ard shagairt, d'an goirear Caia-
phas,
4 Agus ghabh iad comhairle le
chéile chum Iosa a ghlacadh le feall,
agus a chur gu bàs.
5 Ach thubhairt iad, Na *deanam-
aid* e san fhéist, air eagal gu'm bi
buaireas am measg a' phobuill.
6 Agus air do Iosa a bhi ann am
Betani, ann an tigh Shimoin an lobh-
air,
7 Thainig bean d'a ionnsuidh aig
an robh bocsa alabastair làn a dh'ola
ro luach-mhoir, agus dhòirt i air a
cheann *e*, agus e 'na shuidhe aig
biadh.
8 Ach an uair a chunnaic a dheis-
ciobuil *sin*, bha fearg orra, ag radh,
Ciod is ciall do'n ana-caitheadh so?
9 Oir dh'fheudadh an ola so bhi
air a reiceadh air mhòran, agus a bhi
air a tabhairt do na bochdaibh.
10 Ach air aithneachadh *so* do Io-
sa, thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh
a' cur dragha air a' mhnaoi? oir
rinn i deadh obair dhomhsa.
11 Oir a ta na bochdan agaibh a
ghnàth maille ribh, ach cha 'n'eil
mise agaibh a ghnàth.
12 Oir air dòrtadh na h-olasa dh'i
air mo chorpsa, is ann fa chomhair
m'adhlaic a rinn i *e*.
13 Gu deimhin a deirim ribh, Ge
b'e àit am bi an soisgeuls' air a shear-
monachadh air feadh an t-saoghail
gu h-iomlan, aithrisear an ni a rinn
a' bhean so, mar chuimhne oirre.
14 An sin dh'imich aon do'n dà
fhear dheug, d'am b'ainm Iudas Is-
cariot, chum nan ard shagart.
15 Agus thubhairt e, Ciod a bheir
sibh dhomhsa, agus brathaidh mi
dhuibh e? Agus choird iad ris air
dheich buinn fhichead airgid.
16 Agus o'n àm sin a mach dh'iarr
e fàth[h] air esan a bhrath.
17 Agus air a' cheud *là dh'fhéist*

[g] *bheirear thairis Mac an duine gu bhi air a cheusadh.* [h] *cothrom.*

n neo-ghoirtichte, thainig na
)uil chum Iosa, ag radh ris,
n àill leat sinne a dh'ulluch-
uit, chum as gu'n ith thu a'

Agus thubhairt esan, Rachaibh
haile gu leithid so do dhuine,
raibh ris, Tha am maighstir ag
A ta m'àm am fagus, cumaidh
àisg aig do thighsa maille ri m'
obluibh.
Agus rinn na deisciobuil mar a
aich Iosa dhoibh, agus dheas-
d a' chàisg.
Agus an uair a thainig am
, shuidh e maille ris an dà
lheug.
Agus ag itheadh dhoibh, thubh-
Gu deimhin a deirim ribh,
brath fear dhibh mise.
Agus air dhoibh bhi ro bhrònach,
h gach aon aca fa leth air a radh
n mise *e*, a Thighearna?
Agus fhreagair esan agus thubh-
An ti a thumas a lamh sa' mhèis
riumsa, brathaidh esan mi.
Gu deimhin a ta Mac an duine
eachd, a réir mar a ta e scriobh-
thimchioll: ach is anaoibhinn
uine sin, le 'm brathar Mac an
: bu mhaith do'n duine sin,
eirte riamh e.
An sin fhreagair Iudas a bhrath
s thubhairt e, A mhaighstir, am
? Thubhairt esan ris, Thubhairt

Agus ag itheadh dhoibh, ghlac
an, agus air tabhairt buidheach-
ris se *e* [i], agus thug e do na
bluibh *e*, agus thubhairt e, Gabh-
thibh; 's e so mo chorpsa.
Agus air glacadh a' chupain,
ir tabhairt buidheachais, thug
ibh *e*, ag radh, Oluibh uile
:
Oir is i so m'fhuilse na tiom-
uaidh, a dhòirtear airson mhò-
num maitheanais pheacanna.
Ach a deirim ribh, Nach òl mi
as do thoradh so na fionain [m],
la sin an òl mi e nuadh maille
nn an rioghachd m'Athar.
Agus air dhoibh laoidh a sheinn,
chaidh iad a mach gu sliabh nan
crann-ola.
31 An sin thubhairt Iosa riu,
Gheibh sibh uile oilbheum annams'
an nochd; oir a ta e scrìobhta, Buail-
idh mi am buachaille, agus sgapar
caoraich [l] an treuda.
32 Ach an déigh dhomhsa éirigh
a rìs, theid mi roimhibh do Ghalile.
33 Agus fhreagair Peadar agus
thubhairt e ris, Ged gheibh gach uile
dhaoine oilbheum annad, cha'n fhaigh
mise oilbheum gu bràth.
34 Thubhairt Iosa ris, Gu deimh-
in a deirim riut, air an oidhche so
fein mu'n goir an coileach, gu 'n
àicheadh thu mi tri uairean.
35 Thubhairt Peadar ris, Ged a
b'éigin dhomh bàsachadh maille riut,
cha'n àicheadh mi thu. Agus thubh-
airt na deisciobuil uile mar an ceud-
na.
36 An sin thainig Iosa maille riu
gu ionad d'an goirear Getsemane, a-
gus thubhairt e ris na deisciobluibh,
Suidhibhs' an so, gus an dtheid mise
a dheanamh ùrnuigh an sud.
37 Agus thug e Peadar leis, agus
dithis mhac Shebede, agus thòisich e
air a bhi brònach, agus ro dhoilgheas-
ach.
38 An sin thubhairt e riu, A ta
m'anam ro bhrònach, eadhon gu bàs:
fanuibhs' an so, agus deanaibh faire
maille riumsa.
39 Agus dh'imich e beagan air
adhart [n], agus thuit e air 'aghaidh, a'
deanamh ùrnuigh, agus ag radh, O
m' Athair, ma dh'fheudas e bhi, rach-
adh an cupansa seachad orm: gidh-
eadh, na biodh e mar is aill leamsa,
ach mar *is toil* leatsa.
40 Agus thainig e chum nan deis-
ciobul, agus fhuair e 'nan codal iad,
agus thubhairt e ri Peadar, An ann
mar sin, nach b' urradh sibh faire a
dheanamh aon uair *a mhàin* maille
riumsa?
41 Deanaibh faire agus ùrnuigh,
chum as nach tuit sibh am buaireadh:
a ta gun amharus an spiorad togarach;
ach *a ta* 'n fheoil anmhunn [o].
42 A rìs an dara uair, dh'imich e

[i] *agus bheannuich, agus bhris se* e. [l] *a'choimhcheangail.*
[m] *fineamhain.* Eir. [n] *air aghaidh.* [o] *lag.*

agus rinn e ùrnuigh, ag radh, O m' Athair, mur feudar gu'n dtheid an cupan so seachad orm, gun mi 'ga òl, do thoilsa gu robh deanta.

43 Agus thaning e agus fhuair e iad a rìs 'nan codal: oir bha an sùilean trom.

44 Agus dh'fhàg e iad, agus dh'imich e a rìs, agus rinn e ùrnuigh an treas uair, ag radh nam briathra ceudna.

45 An sin thainig e chum a dheisciobul, agus thubhairt e riu, Coidlibh roimhibh a nis, agus gabhaibh fois; feuch, a ta 'n uair air druideadh, agus a ta Mac an duine air a bhrath thairis do lamhaibh pheacach.

46 Eiribh, imicheamaid: feuch, a ta 'n ti a bhrathas mise 'm fagus.

47 Agus air dha bhi fathast a' labhairt, feuch, thainig Iudas, aon do'n dà fhear dheug, agus maille ris cuideachd mhòr le cloidhibh agus bataibh o na h-ard shagartaibh agus o sheanairibh a' phobuill.

48 A nis bha an ti a bhrath esan air tabhairt comharaidh dhoibh, ag radh, Ge b'e neach a phògas mise, 's e sin e; deanaibh greim air.

49 Agus air ball thainig e chum Iosa, agus thubhairt e, Fàilte dhuit, a mhaighstir; agus phòg se e.

50 Ach thubhairt Iosa ris, A charaid, c'ar son a thainig thu? An sin thainig iad, agus chuir iad lamh ann an Iosa, agus ghlac iad e.

51 Agus feuch, shìn a h-aon diubhsan a bha maille ri Iosa a lamh, agus tharruing e a chlaidheamh, agus air dha seirbhiseach an ard shagairt a bhualadh, ghearr e a chluas dheth.

52 An sin thubhairt Iosa ris, Cuir a rìs do chlaidheamh air ais 'na ionad fein: oir iadsan uile a ghlacas an claidheamh tuitidh iad leis a' chlaidheamh.

53 An saoil thusa nach feud mise a nis m'Athair a ghuidheadh, agus bheir e dhomh tuilleadh is dà legion deug a dh'ainglibh?

54 Ach cionnus an sin bhiodh na scriobtuirean air an coimhlionadh, *a tha 'g radh* gur ann mar so is éigin tachairt?

55 Anns an uair sin fein thubhairt Iosa ris an t-sluagh, An d'thainig sibh a mach mar gu b'ann an aghaidh gaduiche le cloidhibh agus bataibh chum mise a ghlacadh? Bha mi gach là a'm' shuidhe maille ribh san teampull a' teagasg, agus cha do chuir sibh lamh annam.

56 Ach thachair so uile, chum gu'm biodh scriobtuire nam fàidh air an coimhlionadh. An sin thréig na deisciobuil uil' e, agus theich iad.

57 Agus air dhoibhsan Iosa a ghlacadh, thug iad leo *e* gu Caiaphas an t-ard shagart, far an robh na sgrìobhuichean agus na seanairean air cruinneachadh.

58 Ach lean Peadar e fad uatha, eadhon gu talla an ard shagairt, agus chaidh e steach, agus shuidh e maille ris na seirbhisich a dh'fhaicinn na crìche.

59 Agus dh'iarr na h-ard shagartan agus na seanairean, agus a' chomhairle uile, fianuis bhréige an aghaidh Iosa, chum a chur gu bàs.

60 Ach cha d' fhuair iad: seadh, ged a thainig mòran a dh'fhianuisibh bréige, cha d'fhuair iad. Fa dheoidh thainig dà fhianuis bhréige,

61 Agus thubhairt iad, Thubhairt am *fear* so, Is urradh mise teampull Dé a leagadh, agus a thogail a rìs an trì laithibh.

62 Agus air do'n ard shagairt éirigh, thubhairt e ris, Nach freagair thu bheag? Ciod e a ta iad sin a' fianuiseadh a'd' aghaidh?

63 Ach dh'fhan Iosa 'na thosd. Agus fhreagair an t-ard shagart agus thubhairt e ris, A ta mi ga d' mhionnachadh air an Dia bheo, gu 'n innseadh tu dhuinn, an tu Criosd Mac Dhé.

64 Thubhairt Iosa ris, Thubhairt thu: gidheadh a deirim ribh, 'Na dhéigh so chi sibh Mac an duine 'na shuidhe air deas laimh cumhachd *Dhé*, agus a' teachd air neulaibh nèimhe.

65 An sin reub an t-ard shagart 'eudach, ag radh, Gu 'n do labhair e toibheum; ciod am feum tuilleadh a ta againn air fianuisibh? feuch, a nis chuala sibh a thoibheum.

66 Ciod i bhur barails'? Fhreagair iadsan agus thubhairt iad, A ta e toillteanach air a' bhàs.

67 An sin thilg iad smugaid 'na
eudan, agus bhuail iad le 'm basaibh
e; agus ghabh cuid eile air le slataibh,
68 Ag radh, Dean fàidheadoir-
eachd[p] dhuinn, a Chriosd, cò e a
bhuail thu?
69 Agus shuidh Peadar a mach
anns an talla: agus thainig cailin à-
raidh d'a ionnsuidh, ag radh, Bha
thusa mar an ceudna maille ri h-Iosa
o Ghalile.
70 Ach dh'àicheadh esan 'nan
làthair uile, ag radh, Cha 'n'eil fhios
agam ciod a ta thu 'g radh.
71 Agus air dol a mach dha do'n
fhor-dhorus, chunnaic *cailin* eile e,
agus thubhairt i riusan a bha 'n sin,
Bha 'm fear so mar an ceudna maille
ri h-Iosa o Nasaret.
72 Agus dh'àicheadh e a rìs le
mionnaibh, *ag radh*, Cha'n aithne
dhomh an duine.
73 Agus tamull beag 'na dhéigh
sin thainig an dream a bha 'nan seas-
amh a làthair, agus thubhairt iad ri
Peadar, Gu firinneach is ann diubh
sud fein thusa: oir a ta do chainnt
ga d' bhrath.
74 An sin thòisich e ri mallachadh
agus mionnachadh, *ag radh*, Cha'n
aithne dhomh an duine. Agus air
ball ghoir an coileach.
75 Agus chuimhnich Peadar briath-
ran Iosa, a thubhairt ris, Mu'n goir
an coileach, àicheadhaidh tu mi tri
uairean. Agus air dol a mach dha,
ghuil e gu geur[r].

CAIB. XXVII.

1 *A ta Criosd air a thoirt thairis ceangailte do Philat.* 3 *Chroch Iudas e fein.* 19 *A ta Pilat a' faotainn rabhaidh o mhnaoi,* 24 *ag ionnlad a lamh,* 26 *a' leigeadh Bharabais fa sgaoil:* 29 *Ta Criosd air a chrùnadh le droighionn,* 34 *air a cheusadh, &c.*

AIR teachd do'n mhaduinn,
ghabh uachdarain nan sagart
uile, agus seanairean a' phobuill,
comhairle le chéile an aghaidh Iosa,
chum a chur gu bàs.
2 Agus air dhoibh esan a cheang-
al, thug iad leo e, agus thug iad
thairis e do Phontius Pilat an t-uach-
daran.
3 An sin an uair a chunnaic Iudas
a bhrath e, gu'n do dhìteadh e, ghabh
e aithreachas, agus thug e air an ais
na deich buinn fhichead airgid do
na h-ard shagartaibh, agus do na
seanairibh,
4 Ag radh, Pheacuich mi, ann an
brath na fola neo-chiontaich. Ach
thubhairt iadsan, Ciod *e sin* duinne?
amhairc thusa *air sin*.
5 Agus air tilgeadh uaith nam
bonn airgid anns an teampull,
dh'imich e roimhe, agus chaidh e
agus chroch[s] se e fein.
6 Agus ghlac na h-ard shagairt na
buinn airgid, agus thubhairt iad, Cha
chòir an cur san ionmhas, oir is luach
fola iad.
7 Agus air gabhail comhairle
dhoibh, cheannuich iad leo fearann a'
chriadhadair[t], chum a bhi 'na àit-
adhlaic do choigreachaibh.
8 Air an aobhar sin goirear do'n
fhearann sin, Fearann na fola, gus
an la'n diugh.
9 (An sin choimhlionadh an ni a
thubhradh le Ieremias am fàidh, ag
radh, Agus ghabh iad na deich buinn
fhichead airgid, luach an ti a mheas-
adh, neach a mheas iadsan *a bha* do
chloinn Israeil:
10 Agus thug siad iad air son
fearainn a' chriadhadair, mar a dh'or-
duich an Tighearna dhomhsa)
11 Agus sheas Iosa an làthair an
uachdarain: agus dh'fhiosruich an
t-uachdaran dheth, ag radh, An tusa
Righ nan Iudhach? Agus thubhairt
Iosa ris, Thubhairt thu.
12 Agus an uair a chuir na h-ard
shagairt agus na seanairean cionta as
a leth, cha do fhreagair e ni sam
bith.
13 An sin thubhairt Pilat ris,
Nach cluinn thu cia lìon nithe air
am bheil iad a' toirt fianuis a'd' agh-
aidh?
14 Agus cha d'thug e freagradh
dha air aon fhocal, ionnus gu'n do
ghabh an t-uachdaran iongantas ro
mhòr.
15 A nis ri àm na féisde chleachd

[p] *fàidheachd.* [r] *goirt.* [s] *thachd.* [t] *fhir deanamh shoithiche creadha.*

an t-uachdaran aon phriosunach a b'àill leo chur fa sgaoil do'n phobull.

16 Agus bha aca san àm sin priosunach ro chomharaichte, d'am b'ainm Barabas.

17 Air an aobhar sin an uair a bha iad cruinn an ceann a chéile, thubhairt Pilat riu, Cò is àill leibh mise a chur fa sgaoil duibh? Barabas, no Iosa, d'an goirear Criosd?

18 Oir bha fhios aige gu'm b'ann o fharmad, a thug iad thairis e.

19 Agus an uair a bha e 'na shuidhe air caithir a' bhreitheanais, chuir a bhean *teachdaireachd* d'a ionnsuidh, ag radh, Na biodh agadsa gnothuch sam bith ris an fhìrean[u] sin: oir is mòr a dh'fhulaing mise an diugh ann am bruadar, air a shonsan.

20 Ach chuir na h-ard shagairt agus na seanairean impidh air a' phobull gu'n iarradh iad Barabas, agus gu milleadh iad Iosa.

21 Agus fhreagair an t-uachdaran agus thubhairt e riu, Cò do'n dithis is àill leibh mise a chur fa sgaoil duibh? Thubhairt iadsan, Barabas.

22 Thubhairt Pilat riu, Ciod ma seadh a ni mi ri h-Iosa, d'an goirear Criosd? Thubhairt iad ris uile, Ceusar e.

23 Agus thubhairt an t-uachdaran, C'ar son? ciod an t-olc a rinn e? ach is mò gu mòr a ghlaodh iadsan, ag radh, Ceusar e.

24 Agus an uair a chunnaic Pilat nach do bhuadhaich e bheag sam bith, ach gu'n d'éirich an tuilleadh buaireis, air dha uisge a ghabhail, dh'ionnlaid e a lamhan am fianuis an t-sluaigh, ag radh, A ta mi seneo-chiontach a dh'fhuil an fhìrein so: faicibhse *sin.*

25 Agus fhreagair am pobull uile, agus thubhairt iad, Biodh fhuil oirnne, agus air ar cloinn.

26 An sin leig e fa sgaoil Barabas dhoibh: ach air dha Iosa a sgiursadh, thug e thairis e chum a cheusadh.

27 An sin thug saighdearan an uachdarain leo Iosa do thalla a' bhreitheanais, agus chruinnich iad a' bhuidheann uile m'a thimchioll.

28 Agus air dhoibh a rùsgadh[a], chuir iad uime falluing scarlaid.

29 Agus air dhoibh crùn droighinn fhigheadh, chuir iad m'a cheann e, agus slat chuilce 'na laimh dheis: agus 's lùbadh an glùin 'na làthair, rinn iad fanoid air, ag radh, Gu'm beannuichear thu, a Righ nan Iudhach.

30 Agus thilg iad smugaid air, agus ghlac iad an t-slat chuilce, agus bhuail iad sa' cheann *e.*

31 Agus an déigh dhoibh fanoid a dheanamh air, thug iad an fhalluing dheth, agus chuir iad 'eudach féin uime, agus thug iad leo e chum a cheusadh.

32 Agus an uair a chaidh iad a mach, fhuair iad duine o Chirene, d'am b'ainm Simon: esan dh'éignich iad chum a chrann-ceusaidhsan a ghiùlan.

33 Agus an uair a thainig iad gu ionad d'an ainm Golgota, sin r'a radh, àite cloiginn,

34 Thug iad dha r'a òl fion geur, measgta le domblas: agus air dha a bhlasadh, cha'n òladh se *e.*

35 Agus an uair a cheus iad e, roinn iad a thruscan eatorra, a' tilgeadh crannchuir: chum gu'n coimhlionadh an ni a thubhradh leis an fhàidh, Roinn iad m' eudach eatorra, agus chuir iad crannchur air mo bhrat.

36 Agus air suidhe dhoibh, rinn iad faire air an sin:

37 Agus chuir iad a chùis-dhìtidh sgrìobhta os a chionn, IS E SO IOSA RIGH NAN IUDHACH.

38 An sin cheusadh maille ris dà ghaduiche[b]; fear air a laimh dheis, agus fear eile air a laimh chli.

39 Agus thug iadsan a bha dol seachad toibheum dha, a' crathadh an ceann,

40 Agus ag radh, Thusa a leagas an teampull, agus a chuireas suas an tri laithibh e, fòir ort féin: ma's tu Mac Dhé, thig a nuas o'n chrann-cheusaidh.

41 Mar an ceudna thubhairt na h-ard shagairt, maille ris na scrìobhuichibh, agus na seanairibh, a' fanoid air,

u *ionracan.* a *eudach a thoirt dheth.* b *dà fhear-reubainn, dà chreachadair.*

42 Shaor e daoin' eile, e fein a
shaoradh ni 'n comasach e: ma 's e
Righ Israeil, thigeadh e nis a nuas
o'n chrann-cheusaidh, agus creididh
sinn e.
43 Chuir e dhòigh an Dia; saor-
adh e a nis e, ma ta toil aige dha:
oir thubhairt e, Is mise Mac Dhé.
44 Agus thug na gaduichean a
cheusadh maille ris, am beum ceudna
dha.
45 A nis o'n t-seathadh uair bha
dorchadas air an tìr uile gus an naoth-
adh uair.
46 Agus mu thimchioll na naoth-
adh uaire dh'éigh Iosa le guth ard,
ag radh, Eli, eli, lama sabachtani? 's e
sin r'a radh, Mo Dhia, mo Dhia,
ar son a thréig thu mi?
47 Agus air cluinntinn sin do
chuid diubhsan a bha 'nan seasamh
an sin, thubhairt iad, A ta 'm fear so
glaodhaich air Elias.
48 Agus air ball ruith a h-aon
diubh, agus ghabh e spong, agus lìon
e do fhìon geur i, agus air dha a
cur air slait chuilce, thug e dha r'a òl.
49 Ach thubhairt càch, Leig dha,
faiceamaid an dthig Elias g'a thear-
nadh.
50 Agus an uair a dh'éigh Iosa a
ris le glaodh mòr, thug e suas aspiorad.
51 Agus feuch, reubadh brat-roinn
an teampuill 'na dhà chuid, o mhull-
ach gu ìochdar; agus chriothnuich an
talamh, agus sgoilteadh na creagan,
52 Agus dh'fhosgladh na h-uaigh-
ean, agus dh'éirich mòran do chorp-
aibh nan naomh, a bha 'nan codal,
53 Agus chaidh iad a mach as na
h-uaighibh an déigh aiseirighsan, a-
gus chaidh iad a steach do'n bhaile
naomha, agus nochdadh iad do mhò-
ran.
54 A nis an uair a chunnaic an
ceannard-ceud, agus iadsan a bha
maille ris a' coimhead[c] Iosa, a'
chrith-thalmhainn, agus na nithe eile
a rinneadh, ghabh iad eagal mòr, ag
radh, Gu fìrinneach b'e so Mac Dhé.
55 Agus bha an sin mòran bhan
(ag amharc am fad,) a lean Iosa o
Ghalile, a' frithealadh dha:
56 Am measg an robh Muire Mag-
dalen, agus Muire màthair Sheumais
agus Ioses, agus màthair cloinne She-
bede.
57 Agus air teachd do'n fheasgar,
thainig duine saibhir o Arimatea,
d'am b'ainm Ioseph, a bha e fein 'na
dheisciobul aig Iosa mar an ceudna:
58 Chaidh esan gu Pilat, agus
dh'iarr e corp Iosa: an sin dh'àithn
Pilat an corp a thabhairt *da*.
59 Agus ghlac Ioseph an corp, a-
gus phaisg e ann an lìon-eudach fìor-
ghlan e,
60 Agus chuir se e 'na uaigh nuadh
fein, a chladhaich e ann an carruig:
Agus charuich e clach mhòr gu do-
rus na h-uaighe, agus dh'imich e
roimhe.
61 Agus bha Muire Magdalen, a-
gus a' Mhuire eile 'nan suidhe fa
chomhair na h-uaighe.
62 A nis air an la màireach, an
la'n déigh an ulluchaidh, chruinnich-
eadh na h-ard shagairt agus na Phair-
isich gu Pilat,
63 Ag radh, A thighearn, is cuimh-
ne leinn an uair a bha am mealltair
ud fathast beo, gu'n dubhairt e, Ei-
ridh mi'n déigh thri laithean.
64 Orduich uime sin an uaigh a
bhi air a coimhead gu cinnteach gus
an treas la, air eagal gu'n dthig a
dheisciobuil san oidhche, agus gu 'n
goid iad leo e, agus gu 'n abair iad
ris an t-sluagh, Dh'éirich e o na
marbhaibh: agus mar sin bithidh am
mearachd deireannach ni 's miosa
na'n ceud *mhearachd*.
65 Thubhairt Pilat riu, Tha faire
agaibh; imichibh, deanaibh *an uaigh*
co tearuinte 's is aithne dhuibh.
66 Agus dh'imich iad agus rinn
iad an uaigh cinnteach, a' cur seula
air a' chloich, maille ri faire.

CAIB. XXVIII.

1 *Ta aiseirigh Chriosd air a cur an
céill do na mnaibh:* 9 *nochd Criosd
e fein doibh;* 11 *thug na h-ard shag-
airt airgiod do na saighdearaibh chum
gu'n abradh iad gu'n do ghoideadh as
'uaigh e, &c.*

AN déigh na sàbaid, aig briseadh
na faire air a cheud *là* do'n

[c] *gleidheadh.*

t-seachduin, thainig Muire Magdalen,
agus a' Mhuire eile, a dh'fhaicinn na
h-uaighe.
2 Agus feuch, bha crith-thalmhainn
mhòr ann; oir thainig aingeal an
Tighearna nuas o nèamh, agus air
teachd dha charuich e a' chlach o'n
dorus, agus shuidh e oirre.
3 Agus bha a ghnùis mar dhealanach,
agus eudach geal mar shneachda.
4 Agus air eagal roimhe chrioth-
nuich an luchd coimhidd, agus chaidh
iad an riochd mairbh.
5 Ach fhreagair an t-aingeal agus
thubhairt e ris na mnaibh, Na biodh
eagal oirbhse: oir a ta fhios agam gu
bheil sibh ag iarruidh Iosa, a chaidh
cheusadh.
6 Cha 'n'eil e 'n so; oir dh'éirich e,
mar a thubhairt e: thigibh, faicibh an
t-àit an robh an Tighearna 'na luidhe.
7 Agus imichibh gu luath, agus inn-
sibh d'a dheisciobluibh gu'n d'éirich
e o na marbhaibh: agus feuch, tha e
dol roimhibh do Ghalile, an sin chi
sibh e, feuch, thubhairt mise ribh e.
8 Agus dh'imich iad gu luath o'n
uaigh, le h-eagal agus mòr ghair-
deachas, agus ruith iad a dh'innseadh
d'a dheisciobluibh.
9 Agus ag imeachd dhoibh-san a
dh'innseadh d'a dheisciobluibh, feuch,
thachair Iosa fein orra, ag radh,
Fàilte dhuibh. Agus thainig iad am
fagus da, agus rug iad air a chosaibh,
agus thug iad urram dha [e].
10 An sin thubhairt Iosa riu, Na
biodh eagal oirbh: imichibh, abraibh
ri m' bràithribh iadsan a dhol do Ghal-
ile; agus an sin chi iad mi.
11 Agus an uair a bha iadsan ag
imeachd, feuch, thainig cuid de'n
luchd faire do'n bhaile, agus nochd
iad do na h-ard shagartaibh gach ni
a thachair.
12 Agus air cruinneachadh dhoibh-
san an ceann a chéile maille ris na
seanairibh, agus air gabhail comhair-
le dhoibh, thug iad mòran airgid do
na saighdearaibh,
13 Ag radh, Abraibhse gu'n
d'thainig a dheisciobuil anns an oidh-
che, agus gu'n do ghoid iad e, an uair
a bha sinne 'nar codal.
14 Agus ma chluinnear so t-uachd-
aran so, cuiridh sinne impidh air, a-
gus ni sinn sibhse tearuinte.
15 Agus ghabh iad an t-airgiod, a-
gus rinn iad mar a theagaisgeadh
dhoibh: agus a ta a' chainnt so air a
h-aithris am measg nan Iudhach gus
an là'n diugh.
16 An sin chaidh an t-aon deis-
ciobul deug do Ghalile, do'n bheinn
far an d'orduich Iosa dhoibh.
17 Agus an uair a chunnaic iad e,
thug iad urram dha [e]: ach bha cuid
aca fa amharus.
18 Thainig Iosa, agus labhair e riu,
ag radh, Thugadh dhomhsa gach uile
chumhachd air nèamh agus air tal-
amh.
19 Uime sin imichibhse, agus dean-
aibh deisciobuil do [f] gach uile chin-
neach, 'gam baisteadh ann an ainm
an Athar, agus a' Mhic, agus an
Spioraid naoimh:
20 A teagasg dhoibh gach uile ni-
the a dh'àithn mise dhuibh a choimh-
ead: Agus feuch, a ta mise maille
ribh a ghnàth, gu deireadh an t-saogh-
ail. Amen.

AN SOISGEUL A REIR MHARCUIS.

CAIB. I.

1 *Dreuchd [g] Eoin Bhaiste. 9 A ta Iosa air a bhaisteadh: 14 A ta e searmonachadh; 16 A' gairm Pheadair, Aindreais, Sheumais agus Eoin, &c.*

TOISEACH Soisgeil Iosa Criosd
Mhic Dhé:
2 A réir mar a ta e sgriobhta anns
na fàidhibh, Feuch, cuiream mo
theachdaire roimh do ghnùis, a dh'ull-
uicheas do shlighe romhad.

[d] *luchd faire.* [e] *rinn iad aoradh dha.* [f] *iompoichibh, teagaisgibh.* [g] Oifig.

3 Guth an tì a'dh'éigheas anns an fhàsach, Ulluichibh slighe an Tighearna, deanaibh a cheumanna dìreach.

4 Bha Eoin a' baisteadh anns an fhàsach, agus a' searmonachadh baistidh an aithreachais, chum maitheanais pheacanna.

5 Agus chaidh a mach d'a ionnsuidh tìr Iudea uile, agus luchd-àiteachaidh[h] Ierusaleim, agus bhaisteadh leis iad uile ann an amhuinn Iordain, ag aideachadh am peacanna.

6 Agus bha Eoin air eudachadh[i] le fionna chàmhal, agus crios leathair m'a leasruidh: agus bu bhiadh dha locuist agus mil fhiadhuich.

7 Agus shearmonaich e, ag radh, A ta neach a' teachd a'm' dhéigh a's cumhachdaiche na mise, neach nach airidh mise air cromadh sìos agus barr-iall a bhròg fhuasgladh.

8 Bhaist mise gu dearbh sibh le h-uisge: ach baistidh esan sibh leis an Spiorad Naomha.

9 Agus tharladh anns na laithibh sin, gu'n d'thainig Iosa o Nasaret Ghalile, agus bhaisteadh e le h-Eoin ann an Iordan.

10 Agus air ball an uair a chaidh e suas as an uisge, chunnaic e na nèamhan air am fosgladh, agus an Spiorad mar choluman a' teachd a nuas air.

11 Agus thainig guth o nèamh, *ag radh,* Is tusa mo Mhac gràdhach, am bheil mo mhòr thlachd.

12 Agus air ball tharruing an Spiorad e do'n fhàsach.

13 Agus bha e 'n sin san fhàsach dà fhichead latha air a bhuaireadh le Satan, agus bha e maille ris na fiadh bheathaichibh, agus fhritheil na h-aingil dha.

14 Agus an déigh Eoin a chur am priosun, thainig Iosa do Ghalile, a' searmonachadh soisgeil rioghachd Dhé.

15 Agus ag radh, Choimhlionadh an aimsir, agus a ta rioghachd Dhé am fagus; deanaibhse aithreachas, agus creidibh an soisgeul.

16 Agus air dha bhi 'g imeachd ri taobh fairge Ghalile, chunnaic e Simon, agus Aindreas a bhràthair, a' tilgeadh lìn san fhairge: (oir b'iasgairean iad.)

17 Agus thubhairt Iosa riu, Thigibh a'm' dhéighse, agus ni mi 'nar iasgairibh air daoinibh sibh.

18 Agus air ball dh'fhàg iad an lìonta, agus lean iad esan.

19 Agus an uair a chaidh e beagan air aghaidh as sin, chunnaic e Seumas *mac* Shebede, agus Eoin a bhràthair, agus iad san luing a' càradh an lìonta.

20 Agus air ball ghoir e iad, agus dh'fhàg iad Sebede an athair san luing maille ris an luchd tuarasdail, agus lean iad esan.

21 Agus chaidh iad a steach do Chapernaum, agus air ball air dha dol a stigh do'n t-sionagog[l] air an t-sàbaid, theagaisg e.

22 Agus ghabh iad iongantas r'a theagasg: oir bha e 'gan teagasg mar neach aig an robh ùghdarras, agus cha b'ann mar na scrìobhuichean.

23 Agus bha 'nan sionagog-san neach anns an robh spiorad neo-ghlan, agus ghlaodh e,

24 Ag radh, Leig leinn; ciod ar gnothuch-ne riut, Iosa o[m] Nasaret? an d'thainig thu g'ar sgrios-ne? Is aithne dhomh cò thu, aon naomha Dhé.

25 Agus chronuich Iosa e, ag radh, Bi d' thosd, agus thig a mach as.

26 Agus an uair a reub an spiorad neo-ghlan e, agus a ghlaodh e le guth ard, thainig e mach as.

27 Agus ghabh iad mòr iongantas uile, ionnus gu 'n robh iad a' cur na ceiste *so* air a chéile, ag radh, Ciod e so? Ciod e an teagasg nuadh so? oir le h-ùghdarras a ta e toirt orduigh eadhon do na spioradaibh neo-ghlana, agus tha iad ùmhal dha.

28 Agus chaidh a chliu air ball a mach air feadh na tìre uile timchioll Ghalile.

29 Agus gun dàil, air dhoibh dol a mach as an t-sionagog, chaidh iad a steach do thigh Shimoin agus Aindreais, maille ri Seumas agus Eoin.

[h] *luchd-àitich.* [i] *air a chòmhdach.* [l] *tigh-aoraidh.* [m] *bho, a.*

30 Ach bha màthair-chéile Shimoin 'na luidhe ann am fiabhrus; agus ghrad labhair iad ris uimpe.

31 Agus thainig esan agus thog e i, a breith air laimh oirre; agus air ball dh'fhàg am fiabhrus i, agus fhritheil i dhoibh.

32 Agus an uair a bha 'm feasgar ann, air do'n ghréin dol fuidhe, thug iad d'a ionnsuidh iadsan uile a bha euslan, agus iadsan anns an robh deamhain.

33 Agus bha 'm baile uile air a chruinneachadh chum an doruis.

34 Agus leighis e mòran air an robh iomadh gnè cucaile, agus thilg e mach mòran dheamhan, agus cha d'fhulaing e do na deamhnaibh labhairt, airson gu'm b'aithne dhoibh [n] e.

35 Agus air dha éirigh sa' mhaduinn, fada roimh là, chaidh e mach, agus dh'imich e gu àite fàsail [o], agus rinn e ùrnuigh an sin.

36 Agus lean Simon, agus an dream a bha maille ris e.

37 Agus air fhaotainn dhoibh thubhairt iad ris, A ta gach uile neach ga d'iarraidh.

38 Agus thubhairt esan riu, Rachamaid [p] a dh'ionnsuidh nam bailte eile laimh ruinn, chum as gu'n searmonaich mi an sin mar an ceudna: oir is ann a chum na crìche so thainig mise mach.

39 Agus shearmonaich e 'nan sionagogaibh air feadh Ghalile uile, agus thilg e mach na deamhain.

40 Agus thainig lobhar d'a ionnsuidh, a' guidhe air, agus a'lùbadh a ghlùn da, agus ag radh ris, Ma's àill leat, tha thu comasach air mise a dheanamh glan.

41 Agus ghabh Iosa truas mòr dheth [r], agus air sìneadh a mach a laimhe, bhean e ris, agus thubhairt e ris, Is àill leam, bi-sa glan.

42 Agus co luath 's a labhair e, air ball dh'fhalbh an loibhre [s] uaith, agus rinneadh glan e.

43 Agus thug e geur ordugh dha, *agus* air ball chuir e air falbh e;

44 Agus thubhairt e ris, Feuch nach innis thu bheag do neach air bith: ach imich, nochd thu fein do'n t-sagart, agus tabhair mar ìobairt air son do ghlanaidh 'na nithe a dh'àithn Maois, mar fhianuis dhoibh.

45 Agus air dhasan dol a mach, thòisich e air innseadh gu ro fhollaiseach, agus air a' chùis a sgaoileadh m'an cuairt, air chor as nach feudadh Iosa dol tuilleadh gu follaiseach a steach do'n bhaile; ach bha e mach ann an àitibh uaigneach: agus thainig iad d'a ionnsuidh as gach aird.

CAIB. II.

1 *Leighis Criosd neach air an robh am pairilis:* 14 *Tha e gairm Mhata o àite togail na cìse,* 16 *ag itheadh maille ri cìs-mhaoraibh agus ri peacachaibh, &c.*

AGUS an déigh laithean àraidh, chaidh e a ris a steach do Chapernaum; agus chualas esan a bhi san tigh.

2 Agus air ball chruinnicheadh mòran an ceann a chéile, air chor as nach robh àit a chumadh *iad*, eadhon timchioll an doruis: agus labhair e am focal riu.

3 Agus thainig iad, a' tabhairt d'a ionnsuidh neach air an robh am pairilis, air a ghiùlan le ceathrar.

4 Agus a chionn nach b'urrainn iad teachd am fagus da leis an t-sluagh, rùisg iad mullach an tighe, anns an robh e: agus air dhoibh a tholladh, leig iad sìos an leabadh air an robh an neach a bha tinn leis a' phairilis 'na luidhe.

5 Air do Iosa an creidimh-san fhaicinn, thubhairt e ris an neach air an robh am pairilis, A mhic, tha do pheacaidh air am maitheadh dhuit.

6 Ach bha droing àraidh [t] do na sgrìobhuichibh 'nan suidhe an sin, agus iad a' reusonachadh 'nan cridhibh fein:

7 C'arson a ta am fear so a' labhairt toibheim mar so? Cò dh'fheudas peacaidh a mhaitheadh ach Dia a mhàin?

8 Agus air ball air aithneachadh do Iosa 'na spiorad fein gu'n robh iadsan a' reusonachadh mar sin ionn-

[n] *dhaibh.* [o] *dìomhair, uaigneach.* [p] *imicheamaid, theirigeamaid.* [r] *ris.* [s] *muire.* [t] *àraid.*

ta fein, thubhairt e riu, C'ar son a ta
sibh a' reusonachadh nan nithe sin
ann bhur cridhibh ?
9 Co aca is usadh a radh ris an
neach air am bheil am pairilis, Tha
do pheacaidh air am maitheadh dhuit,
no a radh, Eirich, agus tog do leab-
adh, agus imich ?
10 Ach a chum as gu'm bi fios a-
gaibh gu bheil ùghdarras aig Mac an
duine peacaidh a mhaitheadh air tal-
amh, (thubhairt e ris an fhear air an
robh am pairilis)
11 A deirim riut, Eirich, agus tog
do leabadh, agus imich do d' thigh.
12 Agus dh'éirich esan air ball, a-
gus thog e an leabadh, agus chaidh e
mach 'nam fianuis uile, ionnus gu'n
robh mòr iongantas orra uile, agus
gu'n do ghlòruich iad Dia, ag radh,
Cha'n fhaca sinne riamh a leithid so.
13 Agus chaidh e mach a rìs ri
taobh na mara, agus thainig an sluagh
uile d'a ionnsuidh, agus theagaisg e
iad.
14 Agus ag dol seachad da, chun-
naic e Lebhi *mac* Alpheuis 'na shuidhe
aig àite togail na cìse, agus thubhairt
e ris, Lean mise. Agus dh'éirich e,
agus lean se e.
15 Agus tharladh, 'nuair a shuidh
Iosa chum bìdh 'na thigh-san, gu'n
do shuidh mòran cìs-mhaor agus
pheacach maille ri Iosa, agus r'a
dheisciobluibh: oir bha mòran ann,
agus lean iad e.
16 Agus an uair a chunnaic na
scrìobhuichean agus na Phairisich e-
san ag itheadh maille ri cìs-mhaoraibh
agus ri peacachaibh, thubhairt iad r'a
dheisciobluibh, C'ar son a ta e ag ith-
eadh agus ag òl maille ri cìs-mhaor-
aibh agus ri peacachaibh ?
17 Agus an uair a chuala Iosa so,
thubhairt e riu, Cha 'n'eil feum aca-
san a ta slàn air an léigh, ach acasan
a ta tinn: cha d'thainig mise a ghairm
nam firean, ach nam peacach chum
aithreachais.
18 Agus bu ghnàth le deisciobluibh
Eoin, agus nam Phairiseach a bhi
trosgadh[a]: agus thainig iad, agus
thubhairt iad ris, C'ar son a ta deis-
ciobuil Eoin, agus nam Phairiseach
ri trosgadh, agus nach 'eil do dheis-
ciobuils' a' trosgadh ?
19 Agus thubhairt Iosa riu, Am
bheil clann seòmair an fhir nuadh-
phòsda comasach air trosgadh a dhean-
amh, am feadh a bhitheas am fear
nuadh-pòsda 'nam fochair[b] ? am
feadh a ta am fear nuadh-pòsda aca
maille riu, cha'n fheud iad trosgadh a
dheanamh:
20 Ach thig na laithean anns an
d'thoirear am fear nuadh-pòsda uatha;
agus an sin ni iad trosgadh sna laith-
ibh sin.
21 Agus cha 'n'eil duine sam bith
a dh'fhuaigheas mìr do eudach nuadh
air sean eudach: no, *ma dh'fhuaigh-
eas*, buinidh am mìr nuadh, a chuir-
eadh g'a lìonadh suas, as an t-sean
eudach, agus nithear an reubadh ni's
miosa.
22 Agus cha chuir duine air bith
fion ùr ann an seann searragaibh[c]; no
brisidh am fion nuadh na searragan,
agus dòirtear am fion, agus caillear
na searragan: ach is còir fion nuadh
a chur ann an searragaibh nuadha.
23 Agus tharladh gu'n deachaidh e
troimh[d] na h-achaibh arbhair air latha
na sàbaid, agus thòisich a dheisciob-
uil, ag imeachd dhoibh, ris na diasan
arbhair a spìonadh,
24 Agus thubhairt na Phairisich
ris, Feuch c'ar son a ta iad a' dean-
amh an ni nach 'eil ceaduichte air la-
tha na sàbaid ?
25 Agus thubhairt esan riu, Nach
do leugh sibhse riamh ciod a rinn
Daibhidh, 'n uair a bha uireasbhuidh
air, agus ocras air fein agus orrasan a
bha maille ris ?
26 Cionnus a chaidh e steach do
thigh Dhé ann an laithibh Abiatair
an ard shagairt, agus a dh'ith e aran
na fianuis[e], nach 'eil ceaduichte do
neach air bith itheadh, ach do na sag-
artaibh, agus a thug e mar an ceud-
na do'n dream a bha maille ris ?
27 Agus thubhairt e riu, Dh'or-
duicheadh an t-sàbaid air son an
duine, cha 'n e an duine air son na
sàbaid:

[a] *trasgadh.* [b] *maille riu.* [c] *leathar-bhuidealaibh.* [d] *trid, air feadh.*
[e] *an t-aran taisbeanta.*

28 Air an aobhar sin is Tighearna [f]
Mac an duine air an t-sàbaid fein.

C A I B. III.

1 *Tha Criosd a' leigheas an duine aig an robh an làmh sheargta, agus mòran a dh'eucailibh eile: 11 a' cronuchadh nan spiorad neo-ghlan, 13 agus a' taghadh a dhà abstol deug, &c.*

AGUS chaidh e rìs a steach do'n
t-sionagog, agus bha an sin
duine aig an robh làmh sheargta.
2 Agus rinn iad faire air, a dh'-
fheuchainn an leighiseadh se e air la-
tha na sàbaid, chum's gu'm biodh
cùis dhìtidh aca dha.
3 Agus thubhairt e ris an duine aig
an robh an làmh sheargta, Eirich sa'
mheadhon.
4 Agus thubhairt e riu, Am bheil
e ceaduichte maith a dheanamh air
laithibh na sàbaid, no olc? anam a
thearnadh, no a sgrios? ach dh'fhan
iadsan 'nan tosd.
5 Agus an uair a dh'amhairc e m'an
cuairt orra le feirg [g], air dha bhi doil-
ích air son cruais an cridhe, thubhairt
e ris an duine, Sìn a mach do làmh.
Agus shìn e mach i: agus rinneadh
slàn i mar an *làmh* eile.
6 Agus chaidh na Phairisich a mach,
agus ghabh iad comhairle air ball mail-
le ri luchd-leanmhuinn Heroid 'na
aghaidhsan, cionnus a dh'fheudadh
iad a sgrios [h].
7 Ach chaidh Iosa maille r'a
dheisciobluibh a leth chum na mara:
agus lean sluagh mòr e o Ghalile, a-
gus o [i] Iudea,
8 Agus o Ierusalem, agus o Idu-
mea, agus o thaobh thall Iordain, a-
gus iadsan a bha timchioll Thiruis a-
gus Shidoin, thainig cuideachd mhòr
dhiubh d'a ionnsuidh, 'nuair a chual
iad cia mòr na nithe a rinn e.
9 Agus thubhairt e r'a dheisciob-
luibh, long bheag a bhi feitheamh air,
air son an t-sluaigh, chum nach dòmh-
luicheadh iad e.
10 Oir leighis e mòran, ionnus
gu 'n do dhlu-theann iad ris, a mheud
's air an robh plàighean, chum as gu'm
beanadh iad ris.
11 Agus na spioraida neo-ghlan, an
uair a chunnaic iad e, shleuchd iad
da, agus ghlaodh iad, ag radh, Is tusa
Mac Dhé.
12 Agus thug e sparradh teann [l]
dhoibh, nach deanadh iad aithnicht' e.
13 Agus chaidh e suas gu beinn,
agus ghairm e iadsan a b'àill leis: a-
gus thainig iad d'a ionnsuidh.
14 Agus dh'orduich e dà fhear
dheug, chum 's gu'm biodh iad maille
ris, agus gu 'n cuireadh e mach iad a
shearmonachadh:
15 Agus gu'm biodh aca cumhachd
a leigheas euslainte, agus a thilgeadh
a mach dheamhan.
16 Agus air Simon thug e Peadar
mar chomh-ainm:
17 Agus Seumas *mac* Shebede, a-
gus Eoin bràthair Sheumais, (agus
orra-san thug e Boanerges mar
chomh-ainm, 's e sin re radh, Clann
na tairneanaich.)
18 Agus Aindreas, agus Philip, a-
gus Bartolomeus, agus Mata, agus
Tomas, agus Seumas *mac* Alpheuis,
agus Tadeus, agus Simon an Canaan-
ach,
19 Agus Iudas Iscariot, an neach
sin a bhrath e: Agus chaidh iad do
thigh.
20 Agus chruinnicheadh an sluagh
a rìs, ionnus nach robh e 'n comas
dòibh uiread agus aran itheadh.
21 Agus an uair a chual a chaird-
ean *so*, thainig iad a mach a bhreith
air: oir thubhairt iad, Tha e air mhi-
chéill.
22 Agus thubhairt na scrìobhuich-
ean a thainig a nuas o Ierusalem, A
ta Beelsebub aige, agus is ann trid
phrionnsaidh nan deamhan a ta e tilg-
eadh a mach dheamhan.
23 Agus air dha 'n gairm d'a ionn-
suidh, thubhairt e riu ann an cosamh-
lachdaibh, Cionnus a dh'fheudas Sa-
tan Satan a thilgeadh a mach?
24 Agus ma bhitheas rioghachd
roinnte 'na h-aghaidh fein, cha'n
urrainn an rioghachd sin seasamh.
25 Agus ma bhitheas tigh air a
roinn 'na aghaidh fein, cha'n urrainn
an tigh sin seasamh.
26 Agus ma dh'éireas Satan 'na

[f] *Maighstir.* [g] *diomb.* [h] *mhilleadh.* [i] *bho, ua.* [l] *geur àithne.*

aghaidh fein, agus gu'm bi e roinnte,
cha 'n urrainn e seasamh, ach a ta
crìoch aige.
27 Cha'n urradh neach air bith
dol a steach do thigh duine làidir, a-
gus 'airneis a thogail leis, mur ceang-
ail e 'n duine làidir an toiseach; agus
an sin creachaidh e a thigh.
28 Gu deimhin a deirim ribh, Gu
maithear na h-uile pheacanna do
chloinn nan daoine, agus gach toi-
bheum a labhras iad.
29 Ach ge b'e labhras toibheum
an aghaidh an Spioraid Naoimh,
cha'n fhaigh e maitheanas a choidhch,
ach a ta e an cunnart peanais[l] shiorr-
uidh.
30 Air son gu'n dubhairt iad,
Tha spiorad neo-ghlan aige.
31 An sin thainig a bhràithrean a-
gus a mhàthair, agus air dhoibh seas-
amh a muigh, chuir iad fios d'a ionn-
suidh, a' gairm air.
32 Agus bha 'n sluagh 'nan suidhe
m'a thimchioll, agus thubhairt iad ris,
Feuch, ata do mhàthair agus do
bhràithrean a muigh ga d' iarraidh.
33 Agus fhreagair e iad, ag radh,
Co i mo mhàthair, no mo bhràith-
rean?
34 Agus sheall e m'an cuairt orra-
san a bha 'nan suidhe m'a thimchioll,
agus thubhairt e, Feuch mo mhàthair
agus mo bhràithrean.
35 Oir ge b'e neach a ni toil Dé,
is esan mo bhràthair, agus mo phiu-
thar, agus mo mhàthair.

CAIB. IV.

1 *Cosamhlachd an t-sìoladair, agus a
bhrigh.* 21 *Is coir dhuinn solus ar
n-eolais a phàirteachadh re muinntir
eile.* 26 *Cosamhlachd an t-sìl a ta
fàs ann an uaigneas, &c.*

AGUS thòisich e air teagasg a rìs
làimh ris a' mhuir, agus chruinn-
icheadh sluagh mòr d'a ionnsuidh,
ionnus gu'n deachaidh e steach do
luing, agus gu'n do shuidh e air a'
mhuir; agus bha 'n sluagh uile ri
taobh na mara air tìr.
2 Agus theagaisg e dhoibh mòran
do nithibh ann an cosamhlachdaibh,
agus thubhairt e riu 'na theagasg,
3 Eisdibh, Feuch, chaidh fear-cuir[m]
a mach a chur *sìl*:
4 Agus tharladh ag cur an t-sìl
da, gu'n do thuit cuid deth ri taobh
an rathaid, agus thainig eunlaith an
athair, agus dh'ith iad suas e.
5 Agus thuit cuid eile dheth air
fearann creagach, far nach robh mòr
thalamh aige, agus air ball dh'fhàs e
suas, do bhrigh nach robh doimhne
talmhainn aige.
6 Ach air do'n ghrein éirigh, loisg-
eadh e; agus a chionn nach robh
freumh[n] aige, shearg e as.
7 Agus thuit cuid eile am measg
droighinn, agus dh'fhàs an droighionn
suas, agus thachd se e, agus cha
d'thug e toradh uaith.
8 Agus thuit cuid eile air talamh
maith[o], agus thug e toradh uaith a'
fàs suas agus a' meudachadh; agus
thug e mach, cuid a dheich uiread
fhichead, agus cuid a thri fichead
uiread, agus cuid a cheud uiread *'s a
chuireadh.*
9 Agus thubhairt e riu, An ti aig
am bheil cluasa chum éisdeachd, éisd-
eadh e.
10 Agus an uair a bha e 'na aonar,
dh'fhiosrach iadsan, a bha 'na fhoch-
air maille ris an dà fhear dheug, an
cosamhlachd deth.
11 Agus thubhairt e riu, Dhuibhse
thugadh eòlas a ghabhail air nithibh
diomhair rioghachd Dhé: ach dhoibh-
san a ta 'n leth muigh nithear gach
ni an cosamhlachdaibh:
12 Chum as ag faicinn doibh gu'm
faic iad, agus nach aithnich iad, agus
ag cluinntinn dhoibh gu'n cluinn
iad, agus nach tuig iad; air eagal àm
air bith gu'm pilleadh iad, agus gu'm
biodh *am* peacaidh air am maitheadh
dhoibh.
13 Agus thubhairt e riu, Nach aith-
ne dhuibh an cosamhlachd so? agus
cionnus ma ta a thuigeas sibh gach
uile chosamhlachd?
14 Tha 'm fear-cuir a' cur an fhoc-
ail.
15 Agus is iad so iadsan ri taobh
an rathaid, anns an cuirear am focal,
an déigh dhoibh a chluinntinn, air ball
a ta Satan a' teachd, agus a' togail leis

[l] *damnaidh, breitheanais.* [m] *sìoladair.* [n] *freumhach.* [o] *math.*

an fhocail, a shìol-chuireadh 'nan cridhibh.

16 Agus is iad so iadsan mar an ceudna a chuireadh air fearann creagach; muinntir, an uair a chluinneas iad am focal, a ghabhas e air ball le gairdeachas:

17 Agus cha 'n'eil freumh aca ionnta fein, ach mairidh iad rè sealain; 'na dhéigh sin 'nuair a dh'éireas amhghar[p] no geur-leanmhuinn air son an fhocail, air ball a ta iad a'gabhail oilbheim.

18 Agus is iad so iadsan a chuireadh am measg an droighinn, an dream a dh'éisdeas ris an fhocal;

19 Agus a ta ro chùram an t-saoghail so, agus mealltaireachd saibhreis, agus anamhianna nithe eile teachd a steach, agus a' tachdadh an fhocail, agus nithear neo-thorach e.

20 Agus is iad so iadsan a chuireadh ann an talamh maith, an dream a chluinneas am focal, agus a ghabhas e, agus a bheir a mach toradh, cuid a dheich uiread fhichead, cuid a thri fichead uiread, agus cuid a cheud uiread *'s a chuireadh.*

21 Agus thubhairt e riu, An d'thoirear coinneal chum gu'n cuirear i fuidh bheul soithich, no fuidh leabaidh? nach ann a chum a cur ann sa coinnleir?

22 Oir cha'n'eil ni air bith foluichte, nach foillsichear; agus cha robh ni air bith an cleith, nach dthig os àird.

23 Ma ta cluasa chum éisdeachd aig neach air bith, éisdeadh e.

24 Agus thubhairt e riu, Thugaibh fa'near ciod a chluinneas sibh: leis an tomhas a thomhaiseas sibh, tomhaisear dhuibh fein; agus bheirear tuilleadh dhuibhse ta 'g éisdeachd.

25 Oir ge b'e neach aig am bheil, bheirear dha: agus ge b'e neach aig nach 'eil, bheirear uaith an ni sin fein a ta aige.

26 Agus thubhairt e, Is amhuil rioghachd Dhé, mar gu'n cuireadh duine siol anns an talamh,

27 Agus gu'n coidleadh e, agus gu'n éireadh e a dh'oidhch, agus a là, agus gu'n gineadh an siol, agus gu'm fàsadh e suas, air dòigh nach fhios da.

28 Oir bheir an talamh a mach toradh uaith fein, air tùs am fochann, a rìs an dias, an déigh sin an làn arbhar anns an déis.

29 Ach an uair a ta 'n toradh abaich, air ball cuiridh e an corran ann, a chionn gu bheil am fogharadh air teachd.

30 Agus thubhairt e, Ciod *an ni* ri 'n samhluich sinn rioghachd Dhé? no ciod e an cosamhlachd leis an coimhmeas sinn i[r]?

31 *Is* cosmhuil i ri gràinne mustaird, ni, 'nuair a chuirear san talamh e, is lugha do na h-uile phòraibh a ta air talamh.

32 Ach an déigh a chur, fàsaidh e suas, agus cinnidh e ni 's mò na luibh sam bith eile, agus fàsaidh geugan mòra air, ionnus gu'm feud eunlaith an athair nid a dheanamh fuidh a sgàile.

33 Agus le iomadh d'a leithidibh sin do chosamhlachdaibh labhair e 'm focal riu, a réir mar a b'urrainn iad a chluinntinn.

34 Ach gun chosamhlachd cha do labhair e riu: Agus mhìnich e na h-uile nithe d'a dheisciobluibh fein air leth.

35 Agus thubhairt e riu air an là sin fein, air teachd do'n fheasgar, Rachamaid thairis do'n taobh eile.

36 Agus an uair a sgaoil iad an coimhthional, thug iad leo esan anns an luing mar a bha e, agus bha longa beaga eile 'na fhochair mar an ceudna.

37 Agus dh'éirich stoirm mhòr ghaoith ann, agus leum na tonna a steach do'n luing, air chor as gu'n robh i nis làn.

38 Agus bha esan ann an deireadh na luinge, 'na chodal air cluasaig[s]: agus dhùisg iad e, agus thubhairt iad ris, A mhaighstir, nach 'eil suim agad gu'n caillear sinn?

39 Agus dh'éirich e, agus chronuich e ghaoth, agus thubhairt e ris an fhairge, Tosd, bi sàmhach. An sin luidh a' ghaoth, agus bha fèath[t] mòr ann.

[p] *triobloid.* [r] *an coibhearta ris an coibheartaich sinn i?* [s] *adhartan.* [t] *ciuine.*

40 Agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh co eagalach? cionnus nach 'eil creidimh agaibh?

41 Agus ghabh iad eagal ro mhòr, agus thubhairt iad r'a chéile, Ciod e an duine so, gu bheil a' ghaoth, agus an fhairge féin ùmhal da?

CAIB. V.

1 *Air do Chriosd na deamhain a chur a mach as an duine anns an robh legion diubh,* 13 *chaidh iad a stigh anns na mucaibh.* 25 *Leighis e bhean air an robh dortadh fola,* 35 *agus thog e o na marbhaibh nighean Iairuis.*

AGUS thainig iad gu taobh eile na mara, gu dùthaich nan Gadarach.

2 Agus an uair a chaidh e mach as an luing, air ball thachair air as na h-àitibh-adhlaic, duine anns an robh spiorad neo-ghlan,

3 Aig an robh *a* chòmhnuidh sna h-àitibh-adhlaic, agus cha b'urrainn neach air bith a cheangal, eadhon le slabhraidhibh:

4 Oir chaidh a cheangal gu tric le geimhlibh agus le slabhraidhibh, agus tharruing e na slabhraidhean as a chéile, agus mhìn-bhris e na geimhlean: Agus cha b'urrainn duine sam bith a cheannsachadh.

5 Agus bha e ghnàth, a là agus a dh'oidhche, sna beanntaibh, agus sna h-ionadaibh-adhlaic, a' glaodhaich, a' gus 'ga ghearradh fein le clachaibh.

6 Ach an uair a chunnaic e Iosa fada uaith, ruith e agus shleuchd e dha,

7 Agus ghlaodh e le guth mòr, agus thubhairt e, Ciod mo ghnothuchsa riut, Iosa, a Mhic an Dé is ro airde? cuiream ort a h-uchd Dé, gun mo phianadh.

8 (Oir thubhairt e ris, Thig a mach as an duine, a spioraid neo-ghloin)

9 Agus dh'fhiosruich e dheth, Ciod is ainm dhuit? Agus fhreagair esan, ag radh, Legion is ainm dhomh: oir a ta sinn mòran ann.

10 Agus ghuidh e gu ro gheur air, gun e g'an cur a mach as an dùthaich *sin.*

11 Agus bha treud mòr mhuc an sin, ag ionaltradh am fagus do'n bheinn [u].

12 Agus ghuidh na deamhain uile air, ag radh, Cuir sinne dh'ionnsuidh nam muc, chum as gu'n rachamaid a steach ionnta.

13 Agus air ball thug Iosa cead doibh; agus air dol a mach do na spioradaibh neo-ghlana, chaidh iad a stigh anns na mucaibh, agus ruith an treud sìos gu dian le àite cas do'n fhairge, (bha iad mu thimchioll dà mhìle) agus thachdadh iad san fhairge.

14 Agus theich iadsan a bha 'g ionaltradh nam muc, agus dh'innis iad sin, araon anns a' bhaile, agus anns an tìr. Agus chaidh iad a mach a dh'fhaicinn ciod e an ni ud a thachair.

15 Agus thainig iad chum Iosa, agus chunnaic iad an ti anns an robh an deamhan, agus aig an robh an legion, 'na shuidhe, agus eudach uime, agus a chiall aige; agus ghabh iad eagal.

16 Agus dh'innis iadsan a chunnaic e dhoibh, cionnus a thachair do'n ti anns an robh an deamhan, agus mu thimchioll nam muc.

17 Agus thòisich iad ri guidhe air imeachd a mach as an crìochaibh.

18 Agus air dha dol a stigh san luing, ghuidh an ti anns an robh an deamhan air, gu'm feudadh e bhi maille ris.

19 Gidheadh cha do leig Iosa leis, ach thubhairt e ris, Imich dhachaidh dh'ionnsuidh do mhuinntir, agus innis dhoibh meud nan nithe a rinn an Tighearna dhuit, agus gu'n d'rinn e tròcair ort.

20 Agus dh'imich esan, agus thòisich e ri chur an céill ann an Decapolis meud nan nithe a rinn Iosa dha: agus ghabh iad iongantas uile.

21 Agus air dol do Iosa a rìs thairis anns an luing do'n taobh eile, chruinnicheadh sluagh mòr d'a ionnsuidh; agus bha e làimh ris a' mhuir.

22 Agus feuch, thainig aon do uachdaranaibh nan sionagog, d'am b'ainm Iairus, agus an uair a chunn-

[u] *do na sleibhtibh.*

aic e estan, leig se e fein sìos aig a
chosaibh.

23 Agus ghuidh e gu dùrachdach
air, ag radh, A ta mo nighean bheag
ann an cunnart grad bhàis; thig,
guidheam ort, agus leag do lamhan
oirre chum as gu'n slànuichear i, agus
mairidh i beo.

24 Agus dh'imich *Iosa* maille ris,
agus lean sluagh mòr e, agus dhòmh-
luich iad e.

25 (Agus *bha* bean àraidh *an sin*,
air an robh dòrtadh fola rè dhà
bhliadhna dheug,

26 Agus dh'fhulaing i mòran o
iomadh léigh, agus chaith i na bha
aice, agus cha b'fheairrd i bheag e,
ach gu'm bu mheisd;

27 'Nuair a chual i iomradh air
Iosa, thainig i am measg an t-sluaigh
o chùlaobh, agus bhean i r'a eudach:

28 Oir thubhairt i, Ma dh'fheudas
mi beantuinn ach r'a eudach, slàn-
uichear mi.

29 Agus air ball thiormaicheadh to-
bar a fola: agus dh'aithnich i air a
corp fein, gu'n do leighiseadh i o'n
phlàigh sin.

30 Agus dh'aithnich Iosa air ball
ann fein gu'n deachaidh cumhachd a
mach *as*, agus air dha tionndadh san
t-sluagh, thubhairt e, Cò a bhean ri
m' eudach?

31 Agus thubhairt a dheisciobuil
ris, A ta thu faicinn gu 'm bheil an
sluagh ga d' dhòmhlachadh, agus an
abair thu, Cò a bhean rium?

32 Agus dh'amhairc e m'an cuairt
g'a faicinn' a rinn so.

33 Ach air do'n mhnaoi bhi fa eag-
al agus air chrith, air aithneachadh
an ni a rinneadh innte, thainig i, agus
leig si i fein sìos 'na làthair, agus
dh'innis i 'n fhìrinn uile dha.

34 Agus thubhairt *e* rithe, A nigh-
ean, shlànuich do chreidimh thu; im-
ich an sìth, agus bi slàn o d' phlàigh.

35 Am feadh a bha e fathast a' labh-
airt, thainig *droing* o *thigh* uachd-
arain na sionagoige, ag radh, Fhuair
do nighean bàs, c'ar son a chuireadh
tu tuilleadh dragha air a' mhaighstir?

36 Co luath 's a chual Iosa an
comhradh so a labhradh, thubhairt e ri
uachdaran na sionagoige, Na bìodh
eagal ort, a mhàin creid.

37 Agus cha d'fhulaing e do
neach air bith a leantuinn, ach Pead-
ar, agus Seumas, agus Eoin bràth-
air Sheumais.

38 Agus thainig e gu tigh uachd-
arain na sionagoige, agus chunnaic e
'n iomairt[a] agus iadsan a bha gul, a-
gus a' caoineadh gu mòr.

39 Agus air teachd a steach dha,
thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh ris an
iomairt so, agus ri bròn? cha 'n'eil
an nionag marbh, ach 'na codal.

40 Agus rinn iadsan gàire fochaid
ris: ach air dhasan an cur uile mach,
thug e leis athair agus màthair na
h-inghin, agus iadsan a bha maille ris,
agus chaidh e steach far an robh an
nionag 'na luidhe.

41 Agus air dha breith air an nion-
aig air laimh, thubhairt e rithe, Talitha
cumi, 's e sin, air eadar-mhìneachadh,
A chailin, (a deirim riut) éirich.

42 Agus air ball dh'éirich an nion-
ag, agus dh'imich i; oir bha i dà
bhliadhna dheug *a dh'aois*: agus ghabh
iad iongantas anabarrach.

43 Agus thug e earalgh teann
doibh, nach faigheadh duin' air bith
fios air so; agus dh'àithn e *càileigin*
a thoirt di r'a itheadh.

CAIB. VI.

1 *Rinneadh tàir air Criosd le m'tìnn-
tir a dhùcha. 7 Tha e tabhairt do'n
da fhear dheug cumhachd os cionn
spioradan neo-ghlana. 14 Iomadh
barail mu Chriosd. 18 Chuireadh
an ceann de Eoin Baiste, &c.*

AGUS chaidh e mach as sin, agus
thainig e d'a dhùthaich fein,
agus lean a dheisciobuil e.

2 Agus an uair a thainig an t-sà-
baid, thòisich *e* air teagasg anns an
t-sionagog: agus air do mhòran a
chluinntinn, ghabh iad iongantas, ag
radh, Cia uaith a ta na nithese aig an
fhear so? Agus ciod e an gliocas so
thugadh dha, gu bheil a leithid so do
fheartaibh air an deanamh le lamh-
aibh-san?

3 Nach e so an saor, mac Mhuire,
bràthair Sheumais agus Ioseis, agus

[a] *am buaireas.*

Iudais, agus Shimoin? Agus nach
'eil a pheathraiche an so 'nar foch-
air? Agus fhuair iad oilbheum ann[b].
4 Ach thubhairt Iosa riu, Cha
'n'eil fàidh gun urram, ach 'na dhùth-
aich fein, agus am measg a chairdean,
agus 'na thigh fein.
5 Agus cha robh e 'n comas da
mìorbhuil air bith a dheanamh an sin,
saor o gu 'n do chuir e a làmhan air
beagan do mhuinntir a bha tinn, agus
gu'n do leighis e *iad*.
6 Agus bha iongantas air air son
am mi-chreidimh. Agus chaidh e
timchioll nam bailte, a' teagasg.
7 Agus ghairm e chuige an dà
fhear dheug, agus thòisich e air an
cur a mach dithis agus dithis, agus
thug e dhoibh cumhachd air spiorad-
aibh neo-ghlana;
8 Agus dh'àithn e dhoibh gun ni
air bith thoirt leo air son na slighe,
ach lorg a mhàin; gun mhàla, gun
aran, gun airgiod 'nan sporan:
9 Ach bonn-bhròga[c] *bhi* air an
cosaibh, agus gun dà chòta bhi umpa.
10 Agus thubhairt e riu, Ge b'e
ionad air bith anns an dtheid sibh a
steach do thigh, an sin fanaibh gus
am falbh sibh as an àite sin.
11 Agus cò air bith iad nach gabh
ribh, agus nach éisd ribh, air dhuibh
imeachd as an àite sin, crathaibh an
duslach a bhitheas f'ar cosaibh, mar
fhianuis 'nan aghaidh. Gu deimhin
a deirim ribh, Gur so-iomchair'[d] a
bhitheas e do Shodom agus do Gho-
morra ann an là a' bhreitheanais, na
do'n bhaile sin.
12 Agus chaidh iad a mach, agus
shearmonaich iad gu'n deanadh *daoine*
aithreachas.
13 Agus thilg iad a mach mòran
dheamhan, agus dh'ung iad le h-ola
mòran a bha tinn, agus leighis siad
iad.
14 Agus chual Herod an righ
uime, (oir chaidh ainm am follus) a-
gus thubhairt e, A ta Eoin Baiste air
éirigh o na marbhaibh, agus uime sin
a ta feartan air an oibreachadh leis.
15 Thubhairt cuid eile, Gur e E-
lias a t'ann. Agus thubairt cuid eile,
Gur fàidh a t'ann, no mar aon do na
fàidhibh.
16 Ach an uair a chual Herod *so*,
thubhairt e, 'S e Eoin d'an do chuir
mise an ceann, a th'ann; dh'éirich e
o na marbhaibh.
17 Oir chuir Herod fein a mach a-
gus ghlac e Eoin, agus cheangail e
ann am priosun e, air son Herodiais
bean phòsda Philip, a bhràthar fein,
do bhrigh gu'n do phòs e i.
18 Oir thubhairt Eoin ri Herod,
Cha 'n'eil e ceaduichte dhuit bean do
bhràthar a bhi agad.
19 Uime sin bha diom[e] mòr aig
Herodias ris, agus bu mhiann leatha
a chur gu bàs, ach cha b'urrainn i.
20 Oir bha eagal Eoin air Herod,
air dha fios a bhi aige gu'm bu duine
ceart agus naomh e, agus thug e fa'n-
ear[f] e, agus air dha a chluinntinn,
rinn e mòran do nithibh *air a chomh-
airle*. agus dh'éisd e ris gu toileach.
21 Agus air teachd do là iom-
chuidh, rinn Herod, air comh-ainm
an là an d'rugadh e, suipeir d'a uais-
libh, agus d'a ard cheannardaibh, a-
gus do mhaithibh Ghalile:
22 Agus an uair a chaidh nighean
Herodiais so steach, agus a rinn i,
dannsa thaitinn i ri Herod agus riu-
san a shuidh maille ris, agus thubhairt
an righ ris a' chailin, Iarr ormsa ge
b'e ni is àill leat, agus bheir mi
dhuit *e*.
23 Agus thug e mionnan di, Ge
b'e ni dh'iarras tu orm, bheir mi dhuit
e, gu leth mo rioghachd.
24 Agus an uair a chaidh i mach
thubhairt i r'a màthair, Ciod a dh'iarr-
as mi? Agus thubhairt ise, Ceann
Eoin Bhaiste.
25 Agus chaidh i air ball le cabh-
aig a steach a dh'ionnsuidh an righ,
agus dh'iarr i, ag radh, Is àill leam
gu'n d'thugadh tu dhomh gun dàil
ceann Eoin Bhaiste air mèis.
26 Agus bha 'n righ ro dhoilich;
gidheadh air son a mhionnan, agus an
dream a bha 'nan suidhe maille ris,
cha robh toil aige a diultadh.
27 Agus air ball chuir an righ a
mach fear-millidh, agus dh'àithn e a

[b] *ghabh iad oilbheum ris.* [c] *cuarain.* [d] *so-fhulaing.* [e] *diomb.*
[f] *choimhid se.*

cheann a thoirt a steach: agus dh'imich esan agus thug e 'n ceann deth anns a' phriosun,

28 Agus thug e cheann leis air mèis, agus thug e do'n chailin[g] e: agus thug an cailin d'a màthair e.

29 Agus an uair a chual a dheisciobuil *sin*, thàinig iad agus thog iad a chorp, agus chuir iad ann an uaigh e.

30 Agus chruinnicheadh na h-Abstoil chum Iosa, agus dh'innis iad da na h-uile nithe, araon gach ni a rinn iad, agus gach ni a theagaisg iad.

31 Agus thubhairt e riu, Thigibhs' air leth do àit uaigneach, agus gabhaibh fois car tamuill bhig: Oir bha mòran a' teachd agus a' dol, agus cha robh ùine aca uiread as biadh itheadh.

32 Agus chaidh iad gu àite fàsail ann an luing air leth.

33 Agus chunnaic an sluagh iadsan a' falbh, agus dh'aithnich mòran e, agus ruith iad d'an cois as na bailtibh uile an sin, agus bha iad rompa, agus chruinnicheadh iad d'a ionnsuidh.

34 Agus an uair a chaidh Iosa mach, chunnaic e sluagh mòr, agus ghabh e truas mòr dhiubh, a chionn gu'n robh iad mar chaoraich gun bhuachaille aca: agus thòisich e air mòran de nithibh a theagasg dhoibh.

35 Agus an uair a bha nis mòran do'n là air dol seachad[h], thainig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, ag radh, A ta'n t-àite so fàs, agus a ta nis mòran do'n là *air dol thairis:*

36 Leig air falbh iad, chum gu dtheid iad do'n tìr m' an cuairt, agus do na bailtibh, agus gu ceannaich iad biadh dhoibh fein: oir cha 'n'eil ni air bith aca r'a itheadh.

37 Ach fhreagair esan, agus thubhairt e riu, Thugaibhse dhoibh r'a itheadh, Agus thubhairt iadsan ris, An dtheid sinn agus an ceannaich sinn luach dhà cheud peghinn a dh'aran, chum gu d'thugamaid dhoibh ni r'a itheadh?

38 Ach thubhairt esan riu, Cia liòn builinn[i] a ta agaibh? rachaibh agus faicibh. Agus air faotainn fios doibh, thubhairt iad, Cùig, agus dà iasg.

39 Agus dh'àithn e dhoibh a thoirt orra uile suidhe sìos 'nan cuideachdaibh air an fheur uaine.

40 Agus shuidh iad sìos 'nam buidhnibh fa leth, 'nan ceudaibh, agus 'nan leth-cheudaibh.

41 Agus air dha na cùig builinnean agus an dà iasg a ghabhail, agus amharc suas gu nèamh, bheannuich, agus bhris e na builinnean, agus thug e d'a dheisciobluibh *iad*, chum gu'n cuireadh iad rompa iad; agus roinn e 'n dà iasg orra uile.

42 Agus dh'ith iad uile, agus shàsuicheadh iad.

43 Agus thog iad dà chliabh dheug làn do'n bhiadh bhriste, agus do na h-iasgaibh.

44 Agus b'iad an dream a dh'ith do na builinnibh cùig mìle fear.

45 Agus air ball choimh-èignich e a dheisciobuil gu dol anns an luing, agus dol roimhe dh'ionnsuidh na taoibh thall gu Betsaida, gus an cuireadh e an sluagh air falbh.

46 Agus an uair a chuir e air falbh iad, chaidh e gu beinn a dheanamh ùrnuigh.

47 Agus an uair a bha'n t-anmoch ann, bha 'n long am meadhon na mara, agus esan 'na aonar air tìr.

48 Agus chunnaic e iadsan air am pianadh ag iomramh; oir bha ghaoth 'nan aghaidh: agus thainig e d'an ionnsuidh mu thimchioll na ceathramh faire do'n oidhche, ag imeachd air a' mhuir, agus b'àill leis dol seachad orra.

49 Ach an uair a chunnaic iadsan e 'g imeachd air a' mhuir, shaoil iad gu 'm bu tannasg a bh'ann; agus ghlaodh iad.

50 (Oir chunnaic iad uile e, agus bha iad fa bhuaireas) Agus air ball labhair e riu, agus thubhairt e riu, Biodh misneach mhaith agaibh, is mise ta ann, na biodh eagal oirbh.

51 Agus chaidh e suas d'an ionnsuidh do'n luing, agus luidh a' ghaoth: agus bha uamhas mòr thar tomhas orra, agus ghabh iad iongantas.

52 Oir cha dthug iad fa'near mìorbhuil nam builinn; oir bha 'n cridhe air a chruadhachadh.

[g] *ghruagaich, nìonaig.* [h] *air a chaitheadh.* [i] *aran.*

53 Agus an uair a chaidh iad
thairis, thainig iad gu talamh Ghene-
saret, agus tharruing iad gu tìr.

54 Agus an uair a thainig iad a
mach as an luing, air ball dh'aithnich
iad e,

55 Agus ruith iad air feadh na
tìre sin uile m'an cuairt, agus thòisich
iad air an droing a bha tinn a ghiùlan
m'an cuairt air leapaichibh, ge b'e àit
an cual iad esan a bhi.

56 Agus ge b'e air bith bailte, no
cathraiche, no dùthaich an deachaidh
e steach, chuir iad na daoine tinn air
na sràidibh, agus ghuidh iad air gu'n
feudadh iad beantuinn a mhàin ri
iomall 'eudaich: agus a mheud 's a
bhean ris, leighiseadh iad.

CAIB. VII.

1 *A ta na Phairisich a' faghail croin do na deisciobluibh, air son gu'n robh iad ag itheadh le làmhaibh neo-ionnlaidte:* 6 *A ta Criosd air an làimh eile a' faghall croin doibhsan, air son gu'n robh iad a' briseadh àitheanta Dhé le teagasg, agus gnàthuchadh dhaoine, &c.*

AGUS chruinnicheadh na Phair-
isich d'a ionnsuidh, agus dream
àraidh de na scrìobhuichibh a thainig
o Ierusalem.

2 Agus an uair a chunnaic iad
cuid d'a dheisciobluibh ag itheadh ar-
ain le làmhaibh salacha (sin r'a radh
neo-ionnlaidte,) fhuair iad cron *doibh*.

3 Oir cha 'n ith na Phairisich, a-
gus na h-Iudhaich uile, biadh, mur
ionnlaid iad an làmha gu minic, a'
coimhead beul-aithris nan seanair.

4 Agus *air dhoibh teachd* o'n mharg-
adh, mur tum[l] siad iad, cha 'n ith
iad. Agus a ta mòran do nithibh eile
a ghabh iad orra a choimhead, *mar a ta*
nigheadh chupan, agus phota, agus
shoithiche umha[m], agus leapaichean[n].

5 An sin dh'fheòraich na Phairis-
ich agus na scrìobhuichean dheth,
C'ar son nach 'eil do dheisciobuil ag
imeachd a réir beul-aithris nan sean-
air, ach a ta iad ag itheadh arain le
làmhaibh neo-ionnlaidte?

6 Ach fhreagair esan agus thubh-
airt e riu, Is maith a rinn Esaias
fàidheadaireachd mu'r timchiollsa, a
chealgaireau, a réir mar a ta e scrìobh-
ta, A ta am pobull so toirt onoir
dhomhsa le 'm bilibh, ach a ta an
cridhe fada uam.

7 Ach is ann gu diomhanach a ta
iad a' toirt aoraidh dhomhsa, a' teag-
asg àitheanta dhaoine mar theag-
asg.

8 Oir air dhuibh àithne Dhé a
thréigsinn, a ta sibh a' cumail orduch-
aidh dhaoine, *mar a ta* nigheadh pho-
ta agus chupan: agus mòran eile
d'an leithidibh sin a ta sibh a' dean-
amh.

9 Agus thubhairt e riu, Is maith
a ta sibh a' cur air cùl àithne Dhé,
chum gu'n coimhid sibh bhur ord-
uchadh fein.

10 Oir thubhairt Maois, Thoir on-
oir do t'athair, agus do d' mhàthair:
agus, Ge b'e neach a mhallaicheas
athair no màthair, cuirear gu cinnt-
each gu bàs e.

11 Ach their sibhse, Ma their
neach r'a athair, no r'a mhàthair,
Biodh e 'na Chorban, sin r'a radh,
'na thiodhlacadh *do'n teampull*, ge b'e
ni leis am faigheadh tu tairbhe uamsa;

12 Nach leig sibh dha as sin suas
ni sam bith a dheanamh air son 'athar,
no a mhàthar;

13 A' cur focail Dé an neo-brigh
le bhur beul-aithris fein, a dh'aithris
sibh: agus mòran d'an leithidibh sin
do nithibh a ta sibh a' deanamh.

14 Agus air gairm an t-sluaigh
uile d'a ionnsuidh, thubhairt e riu,
Eisdibh riumsa uile, agus tuigibh.

15 Cha 'n'eil ni sam bith o'n taobh
a muigh do'n duine, a theid a steach
ann, d'am bheil e 'n comas a shalach-
adh; ach na nithe ta teachd a mach
as, is iad sin a ta salachadh an duine.

16 Ge b'e aig am bheil cluasa chum
éisdeachd, éisdeadh e.

17 Agus an uair a chaidh e steach
do'n tigh o'n t-sluagh, chuir a dheis-
ciobuil ceisd air mu thimchioll a'
chosamhlachd.

18 Agus thubhairt e riu, Am bheil
sibhse mar so fathast gun tuigse?
Nach 'eil fhios agaibh, ge b'e ni air
bith a theid a steach san duine o'n

[l] *ionnlaid.* [m] *prais.* [n] *àiteacha-suidhe.*

leth a muigh, nach 'eil e 'n comas da
esan a shalachadh?
19 Do bhrigh nach dtheid e steach
d'a chridhe, ach do'n bhroinn, is
theid e mach do'n t-slochd shalchair,
a'glanadh gach uile bhìdh.
20 Agus thubhairt e, Is e an ni a
thig a mach as an duine, a shaluich-
eas an duine.
21 Oir is ann o'n taobh a stigh, a
cridhe dhaoine, a thig a mach droch
smuaintean, adhaltrannas, strìopachas,
mortadh,
22 Goid, sannt, aingidheachd,
mealltaireachd, macnus[o], droch shùil,
toibheum, uabhar, amaideachd:
23 A ta na h-uile so uile a' teachd
a mach o'n taobh a stigh, agus a' sal-
achadh an duine.
24 Agus air dha éirigh as sin,
chaidh e gu crìochaibh Thiruis agus
Shidoin: agus an uair a chaidh e steach
do thigh, cha b'àill leis fios a bhi aig
neach sam bith *air*; gidheadh cha'n
fheudadh e bhi'm folach.
25 Oir chuala bean uime, aig an
robh nighean bheag, anns an robh
spiorad neo-ghlan, agus thainig i a-
gus thuit i aig a chosaibh:
26 (Agus bu Ghreugach a' bhean,
Ban-shirophenìseach a thaobh cinn-
ich) agus ghuidh i air gu'n tilgeadh
e an deamhan a mach as a h-in-
ghin.
27 Ach thubhairt Iosa rithe, Fu-
laing do'n chloinn air tùs a bhi air
an sàsuchadh: oir cha 'n'eil e iom-
chuidh aran na cloinne a ghabhail,
agus a thilgeadh chum nan con.
28 Agus fhreagair ise agus thubh-
airt i ris, Is fior sin, a Thighearn:
gidheadh ithidh na coin fuidh 'n
bhord do sbruileach na cloinne.
29 Agus thubhairt esan rithe, Air
son na cainnte so fein, imich romhad,
a ta an deamhan air dol a mach a d'
nighinn.
30 Agus an uair a bha ise air
teachd a dh'ionnsuidh a tighe, fhuair
i an deamhan air dol a mach, agus a
h-inghean air a cur 'na luidhe air an
leabaidh.
31 Agus a rìs air dha imeachd o
chrìochaibh Thiruis agus Shidoin,
thainig e gu muir Ghalile, troimh
mheadhon chrìoch Dhecapolis.
32 Agus thug iad d'a ionnsuidh
duine bothar, aig an robh staduich
'na chainnt: agus ghuidh iad air gu'n
cuireadh e a làmh air.
33 Agus thug e a leth o'n t-sluagh
e, agus chuir e a mheoir 'na chluas-
aibh, agus shil e[p], agus bhean e r'a
theangaidh.
34 Agus air dha amharc suas gu
nèamh, rinn e osna, agus thubhairt e
ris, Ephphata, 'se sin r'a radh, Bi fos-
gailte.
35 Agus air ball dh'fhosgladh a
chluasan, agus dh'fhuasgladh ceang-
al a theanga, agus labhair e gu
ceart.
36 Agus dh'àithn e dhoibh gun iad
a dh'innseadh sin do neach air bith:
ach mar is mò a thoirmisg esan doibh,
bu mhòid gu ro mhòr a chuir iadsan
an gniomh os aird;
37 Agus bha iad gu ro mhòr air
an lìonadh le h-iongantas, ag radh,
Rinn e na h-uile nithe gu maith: tha
e faraon a' tabhairt air na bothair gu'n
cluinn iad, agus air na bailbh gu'n
labhair iad.

CAIB. VIII.

1 A ta Criosd a' biadhadh a' phobuill gu mìorbhuileach; 11 a' diultadh comhar' thabhairt do na Phairisich; 14 ag iarraidh air a dheisciobluibh bhi air am faicill an aghaidh taois ghoirt nam Phairiseach, agus Heroid; 22 a' tabhairt a radhairc do dhuine dall, &c.

ANNS na laithibh sin air do
shluagh ro mhòr a bhi *ann*, a-
gus gun ni air bith aca r'a itheadh,
ghairm Iosa a dheisciobuil d'a ionn-
suidh, agus thubhairt e riu,
2 A ta truas mòr agam do'n t-sluagh,
do bhrigh gu'n d'fhan iad a nis tri
laithean maille rium, agus nach 'eil
ni air bith aca r'a itheadh;
3 Agus ma leigeas mi d'an tighibh
fein 'nan trosg[r] iad, fannuichidh iad
air an t-slighe: oir thainig cuid aca
am fad.
4 Agus fhreagair a dheisciobuil e,
Cia as a dh'fheudas neach iad so a

[o] *amaisceachd.* [p] *sheil.* [r] *trasg.*

shàsuchadh le h-aran an so san fhàsach ?

5 Agus dh'fhiosraich e dhiubh, Cia lìon builinn a ta agaibh ? Agus thubhairt iadsan, Seachd.

6 Agus thug e ordugh do'n t-sluagh suidhe sìos air an làr : agus ghlac e na seachd builinnean, agus air tabhairt buidheachais, bhris e, agus thug e *iad* d'a dheisciobluibh, chum gu'n cuireadh iad 'nan làthair *iad* : agus chuir iad sìos an làthair an t-sluaigh *iad*.

7 Agus bha aca beagan a dh'iasgaibh beaga : agus bheannuich e *iad*, agus dh'àithn e 'n cur sìos 'nan làthair mar an ceudna.

8 Agus dh'ith iad, agus shàsuicheadh iad : agus thog iad *làn* sheachd bascaid do'n bhiadh bhriste, a bha dh'fhuighleach aca.

9 Agus bha iadsan a dh'ith mu thimchioll cheithir mìle ; agus leig e air falbh iad.

10 Agus air ball chaidh e steach an luing maille r'a dheisciobluibh, agus thainig e gu criochaibh Dhalmanuta.

11 Agus thainig na Phairisich a mach ; agus thòisich iad ri ceisdean a chur air, ag iarruidh comharaidh uaith o nèamh, 'ga dhearbhadh.

12 Agus air deanamh osna dhasan 'na spioraid, thubhairt e, C'ar son a ta an ginealach so ag iarruidh comharaidh ? gu deimhin a deirim ribh nach d'thoirear comhara do'n ghinealach so.

13 Agus dh'fhàg e iad, agus air dha dol a steach do'n luing a rìs, chaidh e do'n taobh eile.

14 Agus dhi-chuimhnich *na deisciobuil* aran a thoirt leo ; agus cha robh aca ach aon bhuilinn[t] maille riu san luing.

15 Agus dh'àithn e dhoibh, ag radh, Thugaibh an aire, bithibh air bhur faicill an aghaidh taois ghoirt nam Phairiseach, agus taois ghoirt Heroid.

16 Agus bha iadsan a' reusonachadh 'nam measg féin, ag radh, *Is ann* air son nach 'eil aran againn *a ta e*.

17 Agus air aithneachadh sin do Iosa, thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh a reusonachadh do bhrigh nach 'eil aran agaibh ? Nach 'eil fhios agaibh fathast, agus nach 'eil sibh a' tuigsinn ? am bheil bhur cridhe fathast air a chruadhachadh ?

18 Air dhuibh sùilean a bhi agaibh, nach faic sibh ? agus air dhuibh cluasan a bhi agaibh, nach cluinn sibh ? agus nach 'eil sibh a' cuimhneachadh ?

19 An uair a bhris mi na cùig builinnean am measg nan cùig mìle, cia lìon cliabh làn do bhiadh briste a thog sibh ? Thubhairt iadsan ris, A dhà dheug.

20 Agus an uair *a bhris mi* na seachd am measg nan ceithir mìle, cia lìon bascaid làn do bhiadh briste a thog sibh ? Agus thubhairt iadsan, Seachd.

21 Agus thubhairt e riu, Cionnus nach 'eil sibh a' tuigsinn ?

22 Agus thainig e gu Betsaida, agus thug iad d'a ionnsuidh duine dall, agus ghuidh iad air gu'm beanadh e ris.

23 Agus rug e air laimh an doill agus threòruich e mach as a' bhaile e ; agus air dha a shileadh a chur air a shùilibh, agus a làmhan a chur air, dh'fheòruich e dheth an robh e faicinn ni air bith.

24 Agus dh'amhairc esan suas, agus thubhairt e, A ta mi faicinn dhaoine mar chraobhan ag imeachd.

25 'Na dhéigh sin, chuir e a làmhan a rìs air a shùilibh, agus thug e air amharc suas : agus dh'aisigeadh *a radharc dha*, agus chunnaic e gach uile dhuine gu soilleir.

26 Agus chuir e dh'ionnsuidh a thighe féin e, ag radh, Na rach a steach do'n bhaile, agus na h-innis do neach air bith anns a' bhaile *e*.

27 Agus chaidh Iosa agus a dheisciobuil a mach gu bailtibh Chesarea Philipi : agus air an t-slighe chuir e ceisd air a dheisciobluibh, ag radh riu, Cò a tha daoine ag radh is mise ?

28 Agus fhreagair iadsan, Eoin Baiste ; agus cuid eile, Elias ; agus cuid eile, Aon do na fàidhibh.

29 Agus thubhairt esan riu, Ach cò a tha sibhse ag radh is mi ? Fhreagair Peadar agus thubhairt e ris, Is tu Criosd.

[t] *aran.*

30 Agus thug e sparradh dhoibh gun iad a dh'innseadh *so* uime do neach sam bith.

31 Agus thòisich e r'an teagasg, gur éigin do Mhac an duine mòran do nithibh fhulang, agus a bhi air a dhiultadh leis na seanairibh, agus na h-ard-shagartaibh agus na scrìobhuichibh, agus a bhi air a chur gu bàs, agus éirigh a rìs an déigh thri làithean.

32 Agus labhair e a' chainnt so os àird. Agus rug Peadar air, agus thòisich e r'a chronuchadh.

33 Ach air dhasan tionndadh m'an cuairt, agus amharc air a dheiciobluibh, chronuich e Peadar, ag radh, Imich air mo chùlaobh, a Shatain: oir cha 'n'eil spéis agad do nithibh Dhé [u], ach do nithibh dhaoine.

34 Agus air gairm an t-sluaigh, agus a dheisciobuil d'a ionnsuidh, thubhairt e riu, Ge b'e neach leis an àill teachd a'm' dhéighse, àicheadhadh-se e fein, agus togadh e a chranncèusaidh, agus leanadh e mise.

35 Oir ge b'e neach leis an àill anam fein a choimhead, caillidh se e; ach ge b'e neach a chailleas anam air mo shonsa, agus *air son* an t-soisgeil, coimhididh esan e.

36 Oir ciod e an tairbhe do dhuine, ge do chosnadh e an saoghal gu h-iomlan, agus anam a chall?

37 No ciod a bheir duine an éiric anama?

38 Oir ge b'e neach a ghabhas nàire dhiomsa, agus do m' fhoclaibh, anns a' ghinealach adhaltrannach agus olc-sa, dheth-san gabhuidh Mac an duine nàire, 'nuair a thig e an glòir Athar, maille ris na h-ainglibh naomha.

CAIB. IX.

2 *A ta cruth Iosa air atharrachadh:* 11 *A ta e a' teagasg a dheisciobuil mu thimchioll teachd Eliais;* 14 *a' tilgeadh a mach an spioraid bhailbh agus bhothair;* 30 *a' roimh-innseadh a bhàis, agus aiseirigh; &c.*

AGUS thubhairt e riu, Gu deimhin a' deirim ribh, gu'm bheil cuid dhiubhsan a ta 'nan seasamh an so, nach blais bàs, gus am faic iad rioghachd Dhé a' teachd le cumhachd.

2 Agus an ceann shea làithean, thug Iosa Peadar, agus Seumas, agus Eoin leis, agus threòruich e iad leo féin air leth gu beinn aird: agus dh'atharruicheadh a chruth 'nam fianuis.

3 Agus rinneadh eudach dealrach, ro gheal mar an *sneachda;* air mhodh nach robh e 'n comas do ghlanadaireudaich sam bith air talamh a ghealachadh.

4 Agus dh'fhoillsicheadh dhoibh Elias maille re Maois: agus bha iad a' comhradh ri h-Iosa.

5 Agus fhreagair Peadar, agus thubhairt e re h-Iosa, A mhaighstir, is maith dhuinne bhi 'n so: air an aobhar sin deanamaid tri bothain; aon duitse, agus aon do Mhaois, agus aon do Elias.

6 Oir cha robh fhios aige ciod a theireadh e: oir bha iad fuidh eagal ro mhòr.

7 Agus thainig neul a chuir sgàile *orra*, agus thainig guth as an neul, ag radh, Is e so mo Mhac gràdhachsa, éisdibh ris.

8 Agus air ball an uair a dh'amhairc iad mu'n timchioll, cha 'n fhac iad neach air bith as sin suas, ach Iosa 'na aonar maille riu.

9 Agus ag teachd dhoibh a nuas o'n bheinn, dh'àithn e dhoibh gun na nithe a chunnaic iad innseadh do neach sam bith, gus an éireadh Mac an duine a rìs o na marbhaibh.

10 Agus ghleidh iad a' chainnt so aca fein, a' fiosrachadh d'a chéile ciod bu chiall do'n aiseirigh o na marbhaibh.

11 Agus dh'fheòraich iad deth, ag radh, C'ar son a deir na scrìobhuichean gur éigin Elias a theachd air tùs?

12 Agus fhreagair esan agus thubhairt e riu, Thig Elias gu deimhin air tùs, agus aisigidh e na h-uile nithe, agus mar a ta e scrìobhta mu Mhac an duine, gu 'm bheil e gu mòran do nithibh fhulang, agus a bhi air a chur an dìmeas.

13 Ach a deirim ribh, gu bheil E-

[u] *cha 'n'eil d'aire air nithibh Dhé.*

lias d'a rìreadh air teachd, agus rinn iad ris gach ni a thogair iad, a réir mar a ta e scrìobhta uime.

14 Agus air dha teachd chum a dheisciobuil, chunnaic e sluagh mòr m'an timchioll, agus na scrìobhuichean a' deasboireachd riu.

15 Agus air ball bha 'n sluagh uile, 'nuair a chunnaic iad e, fa uamhas mòr, agus air dhoibh ruith d'a ionnsuidh, chuir iad fàilt' air.

16 Agus dh'fhiosruich e do na scrìobhuichibh, Ciod e mu 'm bheil sibh a' deasboireachd riu?

17 Agus air freagairt do neach do'n t-sluagh, thubhairt e, A mhaighstir, thug mi mo mhac a t' ionnsuidh, anns am bheil spiorad balbh:

18 Agus ge b'e ionad sam bith an glac se e, a ta e 'ga tharruing as a chéile; agus a ta e cur cobhair *as a bheul*, agus a' gìosgarnuich le fhiaclaibh, agus a ta e a' seargadh as: agus thubhairt mi re d' dheisciobluibh, iad g'a chur a mach, agus cha b' urradh iad.

19 Ach fhreagair esan, agus thubhairt e ris, O chinnich gun chreidimh, cia fhad a dh'fhuilgeas mi sibh? thugaibh e m' ionnsuidh.

20 Agus thug iad d'a ionnsuidh e; agus an uair a chunnaic se e, reub an spiorad air ball e, agus thuit e air an talamh, agus *bha e* 'ga aoirneagan[a] féin, *agus* a' cur cobhair *as a bheul*.

21 Agus dh'fhiosruich e d'a athair, Cia fhad an aimsir o thainig so air? agus thubhairt e, O bha e 'na leanabh.

22 Agus gu minic thilg e san teine e, agus anns an uisge, chum gu milleadh se e: ach ma ta thusa comasach air ni sam bith a dheanamh, gabh truas dinn, agus cuidich leinn.

23 Ach thubhairt Iosa ris, Ma 's urrainn thusa creidsinn, a ta gach aon ni comasach do'n neach a chreideas.

24 Agus ghlaodh athair an leinibh a mach air ball, agus thubhairt e le deuraibh, A ta mi creidsinn, a Thighearn; cuidich thusa le m' mhi-chreidimh.

25 Agus an uair a chunnaic Iosa an sluagh a' ruith cuideachd, chronuich e an spiorad neo-ghlan, ag radh ris, A spioraid bhailbh agus bhothair, a ta mi 'g orduchadh dhuit, Thig a mach as, agus na rach[b] a steach ann ni s' mò.

26 Agus ghlaodh *an spiorad*, agus reub e gu ro chràiteach e, agus chaidh e mach as: agus bha e 'n riochd mairbh, ionnus gu'n dubhairt mòran, Tha e marbh.

27 Ach air do Iosa a ghlacadh air làimh, thog e suas e, agus dh'éirich e.

28 Agus an uair a chaidh e steach do'n tigh, dh'fhiosruich a dheisciobuil deth os ìosal, C'ar son nach b' urradh sinne a thilgeadh mach?

29 Agus thubhairt esan riu. Cha 'n 'eil e comasach gu'n d'theid a' ghnè so mach le ni air bith, ach le h-ùrnuigh agus trosgadh.

30 Agus dh'imich iad as sin, agus chaidh iad tre Ghalile; agus cha b'àill leis fhios *so* bhi aig aon neach.

31 Oir theagaisg e a dheisciobuil fein, agus thubhairt e riu, A ta Mac an duine air a thabhairt thairis do làmhaibh dhaoine, agus cuiridh iad gu bàs e, agus an déigh a chur gu bàs, éiridh e rìs an treas là.

32 Ach cha do thuig iad a' chainnt so, agus bha eagal orra fheòraich dheth.

33 Agus thainig e gu Capernaum, agus air bhi san tigh dha, dh'fhiosruich e dhiubh, Ciod e mu 'n robh sibh a' deasboireachd eadruibh fein, air an t-slighe?

34 Ach dh'fhan iadsan 'nan tosd; oir air an t-slighe bha iad a' reusonachadh eatorra fein, co aca bu mhò *a bhiodh*.

35 Agus air suidhe dha, ghairm e 'n dà fhear dheug *d'a ionnsuidh*, agus thubhairt e riu, Ge b'e neach leis am miann a bhi air thoiseach, bithidh esan air dheireadh air chàch uile, agus 'na sheirbhiseach do na h-uile.

36 Agus ghabh e leanabh, agus chuir e 'nam meadhon e: agus an uair a thog e suas 'na uchd e, thubhairt e riu,

37 Ge b'e neach a ghabhas ri h-aon d'an leithidibh so do leanabaibh a'm' ainmse, a ta se a' gabhail riumsa; agus

[a] *aoineagan, aonairt.* [b] *teirig, gabh.*

ge b'e neach a ghabhas riumsa, cha
mhise ris am bheil e a' gabhail, ach
an Ti a chuir uaith mi.
38 Agus fhreagair Eoin e, ag radh,
A mhaighstir, chunnaic sinne neach
nach 'eil 'gar leanmhuinn, a' tilgeadh
a mach dheamhan a'd'ainmse; agus
bhac[c] sinne, chionn nach 'eil e 'gar
leantuinn féin.
39 Ach thubhairt Iosa, Na bacaibh
e: oir cha 'n'eil neach sam bith a ni
miorbhuil a'm' ainmse, d'am bheil
e'n comas olc a labhairt gu h-ealamh
umam.
40 Oir ge b'e neach nach 'eil 'nar[d]
n-aghaidh, a ta e leibh.
41 Oir ge b'e neach a bheir cup-
an uisge dhuibhse r'a òl a'm' ainmse,
chionn gur le Criosd sibh, gu deimhin
a deirim ribh, nach caill e a dhuais.
42 Agus ge b'e bheir aobhar oil-
bheim dh'aon neach do na h-aonaibh
beaga so, a ta creidsinn annamsa,
b'fhearr dha gu'm biodh clach-mhuil-
inn air a crochadh m'a mhuineal, a-
gus gu 'm biodh e air a thilgeadh san
fhairge.
43 Agus ma bheir do làmh aobhar
oilbheim dhuit, gearr dhiot i: is fearr
dhuit dol do'n bheatha air leth làimh,
na dà làimh a bhi agad, agus dol gu
h-ifrinn, do'n teine nach mùchar a
choidhch;
44 Far nach bàsaich an cnuimh,
agus nach d'théid an teine as.
45 Agus ma bheir do chos aobh-
ar oilbheim dhuit, gearr dhiot i: is
fearr dhuit dol a steach do'n bheatha
air leth chois, na dà chois a bhi agad,
agus a bhi air do thilgeadh ann an
ifrinn, do'n teine nach mùchar a
choidhch;
46 Far nach bàsaich an cnuimh,
agus nach d'théid an teine as.
47 Agus ma bheir do shùil aobhar
oilbheim dhuit, spìon asad i: is fearr
dhuit dol a steach do rioghachd Dhé
air aon sùil, na dà shùil a bhi agad,
agus a bhi air do thilgeadh ann an
teine ifrinn:
48 Far nach bàsaich an cnuimh,
agus nach d'théid an teine as.
49 Oir saillear gach aon neach le
teine, agus saillear gach aon iobairt
le salann.
50 Is maith an salann: ach ma
chailleas an salann a shailliteachd,
ciod e leis an dean sibh deadh-bhlasda
e? Biodh agaibh salann annaibh fein,
agus bithibh sìochail r'a chéile.

CAIB. X.

2 *A ta Criosd a' deasboireachd ris na*
Phairisich mu thimchioll dealachaidh
fir agus mnà pòsda: 13 *a' beannach-*
adh cloinne a thugadh d'a ionnsuidh:
17 *ag innseadh do dhuine saibhir*
cionnus a dh'fheudas e a' bheatha
shuthain a shealbhachadh, &c.

AGUS air éirigh dha as sin, thain-
ig e gu crìochuibh Iudea tre 'n
dùthaich a ta air an taobh thall do
Iordan: agus thainig slòigh d'a ionn-
suidh a rìs; agus mar bu ghnàth leis,
theagaisg e iad a rìs.
2 Agus air teachd do na Phairisich
d'a ionnsuidh, dh'fhiosruich iad deth,
Am bheil e ceaduichte do dhuine a
bhean a chur air falbh? 'ga dhearbh-
adh.
3 Ach fhreagair esan agus thubh-
airt e riu, Ciod a dh'àithn Maois
dhuibh?
4 Agus thubhairt iadsan, Thug
Maois cead duinn litir-dhealaich a
scrìobhadh, agus a cur air falbh.
5 Agus fhreagair Iosa agus thubh-
airt e riu, Air son cruais bhur cridhe,
scrìobh e 'n àithne so dhuibh.
6 Gidheadh o thoiseach na cruith-
eachd, rinn Dia iad fear agus bean.
7 Air an aobhar so fàguidh duine
athair agus a mhàthair, agus dlù-
leanaidh e r'a mhnaoi phòsda;
8 Agus bithidh iad araon 'nan aon
fheoil: ionnus nach dithis iad o sin
suas, ach aon fheoil.
9 Air an aobhar sin an ni a chuir
Dia cuideachd, na cuireadh duine o
chéile.
10 Agus anns an tigh dh'fheòraich
a dheisciobuil deth a rìs mu thimchioll
an ni cheudna.
11 Agus thubhairt e riu, Ge b'e
neach a chuireas air falbh a bhean
féin, agus a phòsas *bean* eile, a ta e a'
deanamh adhaltrannais 'na h-aghaidh:

[c] *thoirmisg.* [d] *ann bhur.*

12 Agus ma chuireas bean air falbh a fear fein, agus ma bhitheas i air a pòsadh ri fear eile, a ta i a' deanamh adhaltrannais.

13 Agus thug iad leanabana d'a ionnsuidh, chum as gu'm beanadh e riu; agus chronuich a dheisciobuil a' mhuinntir a thug leo iad.

14 Ach an uair a chunnaic Iosa sin, bha e ro dhiombach, agus thubhairt e riu, Leigibh do na leanabanuibh teachd a m' ionnsuidh, agus na bacuibh iad: oir is ann d'an leithidibh a ta rioghachd Dhé.

15 Gu deimhin a deirim ribh, Ge b'e neach nach gabh rioghachd Dhé mar leanabh beag, nach d'théid e gu bràth a steach innte.

16 Agus ghlac e 'na uchd iad, agus chuir e a lamhan orra, agus bheannuich e iad.

17 Agus an uair a chaidh e mach air an t-slighe, thainig neach 'na ruith, agus leig se e fein air a ghlùinibh dha, agus dh'fheòraich e dheth, A mhaighstir mhaith, ciod a ni mi chum gu sealbhaich mi a' bheatha mhaireannach?

18 Agus thubhairt Iosa ris, C'ar son a ghoireas[c] tu maith dhiomsa? cha 'n'eil neach sam bith maith, ach a h-aon, *is e sin* Dia.

19 Is aithne dhuit na h-àitheanta, Na dean adhaltrannas, Na dean mortadh, Na goid, Na toir fianuis bhréige, Na dean eucoir[f], Thoir onoir do t'athair, agus do d' mhàthair.

20 Ach fhreagair esan agus thubhairt e ris, A mhaighstir, choimhid mi iad so uile o m'òige.

21 Agus air amharc do Iosa air, ghràdhaich se e, agus thubhairt e ris, A ta aon ni dh'uireasbhuidh ort: imich, reic na bheil agad, agus tabhair do na bochdaibh, agus bithidh agad ionmhas air nèamh; agus thig, tog an crann-cèusaidh, agus lean mise.

22 Agus bha doilghios air-san air son nam briathra sin, agus dh'fhalbh e gu tuirseach; oir bha mòran saibhris aige.

23 Agus air amharc do Iosa m'an cuairt, thubhairt e r'a dheisciobluibh, Cia deacair[g] do'n mhuinntir sin aig am bheil mòr shaibhreas dol a steach do rioghachd Dhé!

24 Agus bha mòr uamhas air na deisciobluibh air son a bhriathra. Ach fhreagair Iosa a rìs, agus thubhairt e riu, A chlann, cia deacair dhoibh-san a chuireas an dòigh ann an saibhreas, dol a steach do rioghachd Dhé!

25 Is usadh do chàmhal dol tre chrò na snàthaide, na do dhuine saibhir dol a steach do rioghachd Dhé.

26 Ach bha uamhas orrasan thar tomhas, ag radh eatorra fein, Cò ma seadh a dh'fheudas a bhi air a shaoradh?

27 Agus air do Iosa amharc orra, thubhairt e, Do dhaoinibh a ta so eucomasach, ach cha *'n'eil e* do Dhia: oir do Dhia a ta na h-uile nithe comasach.

28 Agus thòisich Peadar air a radh ris, Feuch, thréig sinne na h-uile nithe, agus lean sinn thusa.

29 Ach fhreagair Iosa, agus thubhairt e, Gu deimhin a deirim ribh, nach 'eil neach sam bith a dh'fhàg tigh, no bràithre, no peathraiche, no athair, no màthair, no bean-phòsda, no clann, no fearann, air mo shonsa agus air son an t-soisgeil.

30 Nach faigh a cheud uiread san aimsir so féin, tighean, agus bràithrean, agus peathraichean, agus màthraichean, agus clann, agus fearann, maille ri geur-leanmhuinn; agus anns an t-saoghal a ta ri teachd, a' bheatha mhaireannach.

31 Ach a ta mòran air thùs, a bhitheas air dheireadh; agus air dheireadh, *a bhitheas* air thùs.

32 Agus bha iad air an t-slighe a' dol suas gu Hierusalem: agus bha Iosa ag imeachd rompa; agus ghabh uamhas iad, agus ag dhoibh *esan* a leantuinn, bha eagal orra. Agus thug e an dà fhear dheug air leth a rìs, agus thòisich e air na nithe a bha gu tachairt dà innseadh dhoibh,

33 *Ag radh*, Feuch, a ta sinn a' dol suas gu Hierusalem, agus bithidh Mac an duine air a thoirt thairis do na h-ard shagartaibh[h], agus do na scrìobhuichibh: agus dìtidh iad chum

[c] *ghairmeas.* [f] *mealltaireachd.* [g] *dàilich.* [h] *prìomh shagartaibh.*

bàis e, agus bheir iad thairis e do na Cinnich;

34 Agus ni iad fanoid air, agus sgiùrsaidh iad e, agus tilgidh iad smugaid air, agus cuiridh iad gu bàs e: agus air an treas là éiridh e rìs.

35 Agus thainig d'a ionnsuidh Seumas agus Eoin, mic Shebede, ag ràdh, A mhaighstir, is àill leinn gu'n dean thu dhuinne ge b'e ni a dh'iarras sinn.

36 Agus thubhairt esan riu, Ciod is àill libh mise a dheanamh dhuibh?

37 Agus thubhairt iadsan ris, Deònuich dhuinne gu'n suidheamaid, a h-aon air do laimh dheis, agus am fear eile air do laimh chli ann do ghlòir.

38 Ach thubhairt Iosa riu, Cha'n aithne dhuibh ciod a ta sibh ag iarruidh: am bheil sibh comasach air a' chupan òl a dh'òlas mise? agus a bhi air bhur baisteadh leis a' bhaisteadh leis am baistear mise?

39 Thubhairt iadsan ris, A ta sinn comasach. Ach thubhairt Iosa riu, Oluidh sibhse gu deimhin an cupan a dh'òlas mise; agus baistear sibh leis a' bhaisteadh leis am baistear mise:

40 Ach suidhe air mo laimh dheis, agus air mo làimh chli, cha leamsa sin r'a thabhairt, ach dhoibhsan d'an d'ulluicheadh e.

41 Agus air cluinntinn *so* do'n deichnear, thòisich iad air mòr chorruich a ghabhail re Seumas agus Eoin.

42 Ach air do Iosa an gairm d'a ionnsuidh, thubhairt e riu, A ta fhios agaibh gu bheil aca-san a ta air am meas mar uachdarain air na Cinnich, àrd thighearnas orra; agus gu bheil aig an daoinibh mòra làn ùghdarras orra.

43 Ach cha bhi e mar sin 'nar measg-sa: ach ge b'e neach le'n àill a bhi mòr 'nar measg, bithidh e 'na òglach aguibh:

44 Agus ge b'e neach agaibh le'n àill toiseach a bhi aige, bithidh e 'na sheirbhiseach do na h-uile.

45 Oir cha d'thainig eadhon Mac an duine chum gu'n deantadh fritheoladh dha, ach a dheanamh fritheoladh, agus a thoirt anama fein mar éiric air son mhòrain.

46 Agus thainig iad gu Iericho: agus air imeachd dhasan agus d'a dheisciobluibh, agus do shluagh mòr, a mach a Iericho, bha Bartimeus an dall, mac Thimeuis, 'na shuidhe ri taobh na slighe, ag iarraidh déirce.

47 Agus air cluinntinn da gu'm b'e Iosa o Nasaret a bh'ann, thòisich è ri glaodhaich, agus a ràdh, Iosa, Mhic Dhaibhidh, dean tròcair orm.

48 Agus chronuich mòran e, chum's gu'm biodh e 'na thosd: ach bu ro mhòid a ghlaodh esan, A Mhic Dhaibhidh, dean tròcair orm.

49 Agus sheas Iosa, agus dh'àithn e esan a ghairm *d'a ionnsuidh*: agus ghairm iad an dall, ag ràdh ris, Biodh misneach agad, éirich, tha e ga d'ghairm.

50 Agus air dhasan fhalluing[i] a thilgeadh uaith, dh'éirich e, agus thainig e gu h-Iosa.

51 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e ris, Ciod is àill leat mise a dheanamh dhuit? Thubhairt an dall ris, A Thighearn, mi dh'fhaotainn mo radhairc.

52 Agus thubhairt Iosa ris, Imich; shlànuich do chreidimh thu. Agus air ball fhuair e a radharc, agus lean e Iosa san t-slighe.

CAIB. XI.

1. *Ata Iosa marcachd gu buadhach do Hierusalem; 12 a' mallachadh na craoibh air an robh duilleach gun mheas; 15 a' glanadh an teampuill; 20 ag earalachadh a dheisciobul chum iad a bhi seasmhach sa' chreidimh, &c.*

AGUS an uair a thainig iad am fagus do Hierusalem, gu Betphage, agus Betani, aig sliabh nan crann-ola, chuir e uaith dithis d'a dheisciobluibh.

2 Agus thubhairt e riu, Rachaibh do'n bhaile ud thall fa'r comhair; agus air ball an uair a théid sibh a steach ann, gheibh sibh searrach ceangailte, air nach do shuidh aon duine riamh; fuasglaibh e, agus thugaibh leibh *e*.

[i] *eudach-uachdair.*

3 Agus ma their neach air bith ribh, C'ar son a ta sibh a' deanamh so? abraibh, Gu'm bheil feum aig an Tighearn air; agus air ball cuiridh e'n so e.

4 Agus dh'imich iad, agus fhuair iad an searrach ceangailt a muigh aig an dorus, aig coinneachadh dà shlighe; agus dh'fhuasgail iad e.

5 Agus thubhairt cuid dhiubh-san, a bha 'nan seasamh an sin, riu, C'ar son a ta sibh a' fuasgladh an t-searraich?

6 Agus thubhairt iadsan riu mar a dh'àithn Iosa dhoibh: agus leig iad uatha iad.

7 Agus thug iad an searrach chum Iosa, agus chuir iad am falluingean air; agus shuidh esan air.

8 Agus sgaoil mòran am falluingean féin air an t-slighe: agus ghearr cuid eile geugan do na craobhaibh, agus sgaoil iad air an t-slighe iad.

9 Agus ghlaodh iadsan a bha 'g imeachd roimhe, agus iadsan a bha 'ga leantuinn, ag radh, Hosana, is beannuichte an ti a ta teachd ann an ainm an Tighearna.

10 Is beannuichte rioghachd ar n-Athar Daibhidh, a ta teachd [ann an ainm an Tighearna]; Hosana anns na h-àrdaibh.

11 Agus chaidh Iosa a steach do Hierusalem, agus do'n teampull; agus an uair a dh'amhairc e air gach ni m'an cuairt, agus a bha 'm feasgar a nis air teachd, chaidh e mach gu Betani maille ris an dà fhear dheug.

12 Agus air an là màireach, 'nuair a chaidh iad a mach a Betani, 'dh'fhàs e ocrach.

13 Agus air faicinn craoibh-fhìge fada uaith, air an robh duilleach, thainig e, dh'fheuchainn am faigheadh e ni sam bith oirre: agus air dha teachd d'a h-ionnsuidh, cha d'fhuair e ni sam bith ach duilleach; oir cha robh àm *tionail* nam fìge fathast ann.

14 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e rithe, Nar itheadh neach sam bith toradh dhiotsa o so suas a choidhch. Agus chual a dheisciobuil e.

15 Agus thainig iad gu Hierusalem: agus air do Iosa dol a steach do'n teampull, thòisich e air an dream a bha reiceadh agus a' ceannach san teampull a chur a mach, agus thilg e thairis bùird luchd malairt an airgid, agus caithriche na muinntir a bha reiceadh choluman:

16 Agus cha'n fhuilgeadh e gu 'n iomchaireadh neach sam bith soitheach troimh[b] an teampull.

17 Agus theagaisg e, ag radh riu, Nach 'eil e scrìobhta, Goirear tigh ùrnuigh do m' thighsa do[m] na h-uile chinneachaibh? Ach rinn sibhse 'na gharaidh luchd-reubainn e.

18 Agus chuala na scrìobhuichean agus na h-àrd shagairt[n] so, agus dh'iarr iad cionnus a dh'fheudadh iad esan a mhilleadh: oir bha eagal-san orra, do bhrigh gu'n robh an sluagh uile fa iongantas mòr r'a theagasg.

19 Agus an uair a bha 'm feasgar air teachd, chaidh e mach as a' chathair[o].

20 Agus air mhaduinn, ag gabhail seachad dhoibh, chunnaic iad an crann-fìge air crìonadh o fhreumhaibh.

21 Agus air cuimhneachadh do Pheadar, thubhairt e ris, A mhaighstir, feuch, a ta chraobh-fhìge, a mhalluich thu, air crìonadh.

22 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e riu, Biodh creidimh Dhé agaibh.

23 Oir gu deimhin a deirim ribh, ge b'e neach a their ris a' bheinn so, Togar thu, agus tilgear san fhairge thu, agus nach bi fa amharus 'na chridhe, ach a chreideas gu'n tachair na nithe a their e, thig gach ni a their e gu crìch dha.

24 Air an aobhar sin a deirim ribh, Ge b'e nithe air bith a dh'iarras sibh ann an ùrnuigh, creidibh gu'm faigh sibh, agus gheibh sibh.

25 Agus an uair a sheasas sibh a' deanamh ùrnuigh, maithibh, ma ta ni air bith agaibh an aghaidh aon duine, chum gu maith bhur n-Athair a ta air nèamh bhur peacaidh féin duibhse.

26 Ach mur maith sibhse, cha mhò

[l] *trc. trìd.* [m] *leis.* [n] *priomh shagairt.* [o] *a' bhaile.*

a mhaitheas bhur n-Athair a ta air nèamh bhur peacaidh féin duibhse.

27 Agus thainig iad a rìs gu Hierusalem: agus air bhi dhasan a' spaisdeireachd[p] anns an teampull, thainig d'a ionnsuidh na h-àrd shagairt[r] agus na scrìobhuichean, agus na seanairean.

28 Agus a deir iad ris, Ciod e an t-ùghdarras le'm bheil thu a' deanamh nan nithe so? Agus cò thug dhuit an t-ùghdarras so chum na nithese dheanamh?

29 Agus fhreagair Iosa agus a thubhairt e riu, Feòraichidh mise mar an ceudna aon ni dhibhse, agus freagraibh mi, agus innsidh mise dhuibhse ciod e an t-ùghdarras le'n deanam na nithese.

30 An ann o neamh, no o dhaoinibh a thainig baisteadh Eoin? freagraibh mi.

31 Agus bha iad a' reusonachadh eatorra fein, ag radh, Ma their sin, O nèamh, their esan ruinn, C'ar son ma seadh nach do chreid sibh e?

32 Ach ma their sinn, O dhaoinibh; bha eagal an t-sluaigh orra, oir b'e meas gach uile air Eoin gu'm b'fhàidh e gu fìrinneach.

33 Agus air freagairt dhoibh, thubhairt iad re h-Iosa, Cha'n'eil fhios aguinn. Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Cha mhò a dh'innseas mise dhuibhse ciod e an t-ùgdarras le'n deanam na nithese.

CAIB. XII.

1 *Ann an cosamhlachd an fhìon-lios a shuidhicheadh air tuath mhi-thaingeil, a ta Criosd ag innseadh roimhlaimh diùltadh nan Iudhach, agus gairm nan Cinneach. 13 Tha e seachnadh an ribe a' chuir na Phairisich, agus na Herodianaich roimhe, mu thimchioll iocadh cìse do Cheasar: 18 a' nochdadh mearachd nan Sadusach mu thimchioll aiseirigh nam marbh, &c.*

AGUS thòisich e air labhairt riu ann an cosamhlachdaibh. Shuidhich duine *àraidh* fìon-lios, agus chuir e gàradh m'an cuairt air, agus chladhaich e ionad bruthaidh *nam fìon-dhearc*, agus thog e tùr, agus shuidhich e air tuath e, agus ghabh e thurus as a dhùthaich.

2 Agus san àm dhligheach chuir e seirbhiseach chum na tuatha, chum's gu'm faigheadh e do thoradh an fhìon-lios o'n tuath.

3 Ach air dhoibh-san esan a ghlacadh, bhuail iad e, agus chuir iad uatha falamh e.

4 Agus a rìs chuir e seirbhiseach eile d'an ionnsuidh; agus chlach iad e, agus reub iad a cheann, agus chuir iad uatha e le h-eas-urram.

5 Agus a rìs chuir e neach eile d'an *ionnsuidh*; agus esan mharbh iad: agus mòran eile, a' bualadh cuid diubh, agus a' marbhadh cuid eile.

6 Fathast uime sin air dha aon Mhac a bhi aige, a b' ionmhuinn leis, chuir e esan mar an ceudna fa dheòidh d'an ionnsuidh, ag radh, Bheir iad urram do m' Mhac.

7 Ach thubhairt an tuath sin 'nam measg fein, Is e so an t-oighre; thigibh, marbhamaid e, agus bithidh an oighreachd aguinn féin.

8 Agus rug iad air, agus mharbh iad e, agus thilg iad a mach as an fhìon-lios e.

9 Ciod e uime sin a ni Tighearn an fhìon-lios? Thig e agus sgriosuidh e 'n tuath sin, agus bheir e 'n fhìonlios do dhaoinibh eile.

10 Nach do leugh sibh an scriobtuir so? A' chlach a dhiult na clachairean, rinneadh esan na h-eisinn dith.

11 Rinneadh so leis an Tighearn, agus is iongantach e 'nar sùilibhne.

12 Agus dh'iarr iad breith air, ach bha eagal an t-sluaigh orra; oir thuig iad gu'm b'ann 'nan aghaidh féin a labhair e an cosamhlachd: agus air fhàgail doibh, dh'imich iad rompa.

13 Agus chuir iad d'a ionnsuidh dream àraidh do na Phairisich, agus do luchd leanmhuinn Heriod, chum's gu'n glacadh iad e 'na chainnt.

14 Agus air dhoibh-san teachd, thubhairt iad ris, A mhaighstir, a ta fhios aguinn gu bheil thusa fìrinneach, agus nach 'eil suim agad do neach air bith: oir cha 'n'eil thu ag

[p] *àrdidets.* [r] *prìomh shagairt.*

amharc air gnùis dhaoine, ach a' teag-
asg slighe Dhé ann am firinn. Am
bheil e ceaduichte cìs a thoirt do
Cheasar, no nach 'eil? an tabhair,
no nach tabhair sinn i?
15 Ach air dhasan an cealg a thuig-
sinn, thubhairt e riu, C'ar son a ta
sibh ga 'm bhuaireadh? thugaibh
peghinn a m' ionnsuidh, chum's gu'm
faiceam i.
16 Agus thug iad *d'a ionnsuidh* i,
agus thubhirt e riu, Cò d'an ìomhaigh
so, agus *cò d' am buin* an scrìobhadh
so? Agus thubhairt iadsan ris, Do
Cheasar.
17 Agus fhreagair Iosa, agus
thubhairt e riu, Thugaibh do Cheasar
na nithe a's le Ceasar, agus do Dhia
na nithe a's le Dia. Agus ghabh iad
iongantas ris.
18 An sin thainig na Sadusaich
d'a ionnsuidh, a deir nach 'eil ais-
eirigh ann; agus dh'fheòraich iad
deth, ag radh,
19 A mhaighstir, scrìobh Maois
dhuinne, Nam faigheadh bràthair
duine air bith bàs, agus gu 'm fàgadh
e bean, agus nach fàgadh e clann, gu'n
gabhadh a bhràthair a bhean *d'a ionn-
suidh*, agus gu 'n togadh e sliochd
d'a bhràthair.
20 A nis bha seachdnar bhràith-
rean ann: agus ghabh an ceud fhear
dhiubh bean, agus an uair a dh'eug
e, cha d'fhàg e sliochd.
21 Agus ghabh an dara fear i, agus
fhuair esan bàs, agus cha mhò a
dh'fhàg esan sliochd: agus an treas
fear mar an ceudna.
22 Agus ghabh an t-seachdnar i,
agus cha d'fhàg iad sliochd: 'nan
déigh uile, chaochail a' bhean mar an
ceudna.
23 Anns an aiseirigh uime sin, an
uair a dh'éireas iad, cò dhiubh d'am
bean i? oir bha i aig an t-seachdnar
'na mnaoi.
24 Agus fhreagair Iosa agus
thubhairt e riu, Nach 'eil sibh uime
sin ann am mearachd, do bhrigh nach
'eil eòlas agaibh air na scriobtuiribh,
no air cumhachd Dhé?
25 Oir an uair a dh'éireas iad o na
marbhaibh, ni 'm pòs iad, ni mò a
bheirear am pòsadh iad: ach a ta iad
mar na h-aingil *a ta* air nèamh.
26 Ach mu thimchioll nam marbh,
gu'n éirich iad, nach do leugh sibh
ann an leabhar Mhaois, cionnus a
labhair Dia ris anns a' phreas, ag radh,
Is mise Dia Abrahaim, agus Dia
Isaaic, agus Dia Iacoib?
27 Cha 'n e Dia nam marbh e,
ach Dia nam beo: tha sibhse uime sin
ann am mearachd mòr.
28 Agus thainig neach do na
scrìobhuichibh, agus an uair a chual
e iadsan a' deasboireachd r'a chéile,
agus a thuig e gu'n do fhreagair e
gu maith iad, chuir e ceist air, C'i a'
cheud àithne do na h-*àitheantaibh*
uile?
29 Agus fhreagair Iosa e, 'S i so
a' cheud àithne do na h-àitheantaibh
uile, Eisd, O Israel, an Tighearna ar
Dia-ne, is aon Tighearn e;
30 Agus gràdhaichidh tu an Tigh-
earn do Dhia le d'uile chridhe, agus
le d'uile anam, agus le d'uil' inntinn,
agus le d'uile neart: '*s* i so a' cheud
àithne,
31 Agus is cosmhuil an dara *àith-
ne* rithe so, Gràdhaichidh tu do
choimhearsnach mar thu féin: cha
'n'eil àithne eile ann a's mò na iad so.
32 Agus thubhairt an scrìobhuiche
ris, Is maith, gu firinneach, a Mhaigh-
stir, a thubhairt thu: oir a ta aon Dia
ann, agus cha 'n'eil atharrach ann
ach e féin.
33 Agus esan a ghràdhachadh leis
an uile chridhe, agus leis an uile
thuigse, agus leis an uile anam, agus
leis an uile neart, agus neach a ghràdh-
achadh a choimhearsnaich mar e féin,
is mò sin na na h-uile làn ìobairte-
loisgte, agus thabhartasa.
34 Agus air faicinn do Iosa gu 'n
do fhreagair e gu tuigseach, thubh-
airt e ris, Cha 'n'eil thu fada o riogh-
achd Dhé. Agus cha robh a mhis-
nich aig neach air bith o sin suas
ceist a chur air.
35 Agus fhreagair Iosa agus
thubhairt e, a' teagasg anns an team-
pull, Cionnus a tha na scrìobhuichean
ag radh gur e Criosd Mac Dhaibhidh?
36 Oir thubhairt Daibhidh féin
tre 'n Spiorad naomh, Thubhairt an
Tighearn ri m' Thighearn-sa, Suidh
air mo làimh dheis, gus an cuir mi do
naimhde 'nan stòl fa d' chosaibh,

37 Air an aobhar sin a ta Daibhidh féin a' gairm a Thighearna dheth; cionnus ma seadh is e mhac e? Agus dh'éisd am mòr shluagh ris gu tàitneach.

38 Agus thubhairt e riu 'na theagasg, Bithibh air bhur faicill o na scrìobhuichibh, leis an ionmhuinn imeachd ann an culaidhibh fada, agus fàilte *fhaotainn* air na margaibh,

39 Agus na ceud chaithriche anns na sionagogaibh, agus na ceud àiteachasuidhe aig na féisdibh:

40 A dh'itheas suas tighean bhantrach, agus air sgàth deadh choslais a ni ùrnuighean fada: gheibh iad sin an dìteadh[s] a's mò.

41 Agus air do Iosa suidhe fa chomhair àite-coimhid an ionmhais, thug e fa'near cionnus a bha 'm pobull a' cur an airgid anns an ionmhas: agus chuir mòran do dhaoinibh saibhre mòran ann.

42 Agus air teachd do bhantraich bhochd, thilg i dà bhonn bheaga ann, a ni feoirlin.

43 Agus air dha a dheisciobuil a ghairm d'a ionnsuidh, thubharit e riu, Gu deimhin a deirim ribh, gu'n do chuir a' bhantrach bhochd so tuilleadh san ionmhas, na iadsan uile a thilg ann.

44 Oir thilg iadsan uile ann d'am mòr phailteas; ach thilg ise as a gainne na bha aice uile, eadhon a beathachadh gu h-iomlan.

CAIB. XIII.

1 *A ta Criosd ag innseadh roimh-laimh sgrios an teampuill:* 9 *Geur-leanmhuinn air son an t-soisgeil,* 10 *agus gur eigin an soisgeul a bhi air a shearmonachadh do gach uile chinneach:* 14 *Gu'n d'thig àmhghara mòra air na h-Iudhachaibh:* 24 *Dòigh a thearhd-san chum breitheanais, &c.*

AGUS an uair a bha e dol a mach as an teampull, thubhairt neach d'a dheisciobluibh ris, A Mhaighstir, feuch ciod e a' ghnè chlach so, agus ciod e a' ghnè aitreibh so.

2 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Am faic thu 'n aitreabh mhòr so? cha'n fhàgar clach air muin cloiche, nach sgarar o chéile.

3 Agus air suidhe dha air sliabh nan crann-ola, fa chomhair an teampuill, dh'fheòraich Peadar, agus Seumas, agus Eoin, agus Aindreas os ìosal deth,

4 Innis dhuinne c'uin a bhitheas na nithe sin, agus ciod e 'n comhara 'nuair a bhitheas na nithe sin gu léir air an coimhlionadh.

5 Agus fhreagair Iosa iad, agus thòisich e air a radh, Thugaibh an aire nach meall aon neach sibh.

6 Oir thig mòran ann am ainmse, ag radh, Is mis e: agus meallaidh iad mòran.

7 Agus an uair a chluinneas sibh coganna, agus tuairisgeul[t] choganna, na biodh buaireas oirbh: oir is eigin *iad so* a theachd; ach cha '*n'eil* an deireadh ann fathast.

8 Oir éiridh cinneach an aghaidh cinnich, agus rioghachd an aghaidh rioghachd: agus bhithidh critheanna talmhainn ann an iomadh àit, agus bithidh gorta agus trioblaidean ann: 's iad sin toiseach dhòruinnean[u].

9 Ach thugaibh an aire dhuibh féin: oir bheir iad thairis sibh do chomhairlibh: agus anns na sionagogaibh sgiùrsar sibh, agus cuirear sibh an làthair uachdarana agus righrean air mo shonsa, mar fhianuis dhoibhsan[a].

10 Agus is éigin air tùs an soisgeul a bhi air a shearmonachadh do na h-uile chinneachaibh.

11 Ach an uair a bheir iad leo sibh, 'gar tabhairt thairis, na biodh e na ro-chùram oirbh ciod e a labhras sibh, agus na smuainichibh roimh-laimh *air*: ach ge b'e ni a bheirear dhuibh san uair sin féin, abraibh e: oir cha sibhse ta labhairt, ach an Spiorad naomh.

12 Agus bheir am bràthair a bhràthair thairis chum bàis, agus an t-athair a mhac: agus éiridh a' chlann suas an aghaidh *am* pàranta, agus bheir iad fa'near an cur gu bàs.

13 Agus bithidh sibh air bhur fuathachadh leis na h-uile dhaoinibh air sgàth m'ainmese: ach an ti a

[s] *peanas, damnadh.* [t] *iomraidhean.* [u] *àmhghara.* [a] *'nan aghaidhsan.*

bhuanaicheas chum na criche, 's e so
a shaorar.
14 Ach an uair a chi sibh gràin-
ealachd an léir-sgrios, air an do labh-
air Daniel am fáidh, 'n a seasamh
anns an ionad nach bu chòir dh'i
(tuigeadh an ti a leughas) an sin
teicheadh iadsan, a ta ann an *tìr*
Iudea, chum nam beann:
15 Agus na d'thigeadh esan a ta
air mullach an tighe, a nuas do'n tigh,
agus na rachadh e steach, a thoirt ni
air bith as a thigh.
16 Agus an ti 'ta sa' mhachair, na
pilleadh e air ais a thogail fhalluinge
leis.
17 Ach mo thruaigh iad na mnài
sin a ta torrach, agus iadsan a ta toirt
cìche sna làithibh sin!
18 Agus guidhibhse gun bhur
teicheadh a bhi sa' gheamhradh.
19 Oir bithidh àmhghar anns na
làithibh sin, amhuil nach robh a leithid
ann o thoiseach na cruitheachd a
chruthaich Dia, gus a nis, agus nach
mò a bhitheas.
20 Agus mur giorraicheadh an
Tighearn na làithean ud, cha rachadh
feoil air bith as: ach air son an
t-sluaigh thaghta, a thagh e féin,
ghiorraich e na làithean ud.
21 Agus an sin ma their neach air
bith ribh, Feuch, a ta Criosd an so,
no, Feuch, *a ta* e 'n sin, na creidibh *e*.
22 Oir éiridh Criosdan bréige,
agus fàidhean bréige, agus ni iad
comharan, agus mìorbhuilean, chum,
nam bu chomasach *e*, na daoine tagh-
ta fein a mhealladh.
23 Ach thugaibhs' an aire: feuch,
roimh-innis mi dhuibh na h-uile nithe.
24 Ach anns na làithibh sin, an
déigh an àmhghair ud, bithidh a'
ghrian air a dorchachadh, agus cha
toir a' ghealach a solus uaipe[b]:
25 Agus tuitidh reulta nèimhe,
agus bithidh na cumhachdan *a ta* sna
nèamhaibh air an crathadh.
26 Agus an sin chi iad Mac an
duine a' teachd anns na neulaibh,
maille ri mòr chumhachd, agus glòir.
27 Agus an sin cuiridh e aingil a
mach, agus cruinnichidh e r'a chéile
a dhaoine taghta féin o na ceithir
gaothaibh, o leth-iomall na talmhainn
gu leth iomall nèimhe.
28 A nis fòghlumaibh cosamhlachd
o 'n chraoibh-fhìge: an uair a bhith-
eas a geug a nis maoth, agus a chuireas
i mach a duilleach, a ta fhios agaibh
gu bheil an samhradh am fagus:
29 Agus mar an ceudna sibhse, an
uair a chi sibh na nithese tachairt,
biodh fhios agaibh gu bheil e 'm fag-
us, *eadhon* aig na dorsaibh.
30 Gu deimhin a deirim ribh, nach
dtheid an linn[c] so thairis, gus an
coimhlionar na nithese uile.
31 Theid nèamh agus talamh seach:
ach cha dtheid m' fhocailse seach a
choidhch.
32 Ach cha 'n'eil fios an là no na
h-uaire sin aig neach air bith, cha
'n'eil aig na h-ainglibh a ta air
nèamh, no aig a' Mhac, ach aig an
Athair.
33 Thugaibh fa'near, deanaibh
faire agus ùrnuigh: oir cha 'n'eil fhios
agaibh c'uin a thig an t'àm.
34 *Oir a ta Mac an duine* mar
dhuine a chaidh air thurus, agus a
dh'fhàg a thigh fein, agus a thug d'a
sheirbhisich cumhachd, agus obair féin
do gach neach, agus a thug àithne
do'n dorsair faire a dheanamh.
35 Uime sin deanaibhse faire, (oir
cha 'n'eil fhios agaibh c'uin a thig
maighstir an tighe; an ann air feasg-
ar, no air mheadhon-oidhche, no aig
gairm-choileach, no anns a' mhad-
uinn)
36 An t-eagal air teachd dha gu
h-obann, gu 'm faigh e sibh 'nar codal.
37 Agus na nithe a deirim ribhse,
a deirim ris na h-uile dhaoinibh,
Deanaibh faire.

CAIB. XIV.

1 *Comhairle an aghaidh Chriosd.* 3
Dhòirteadh ola phrìseil air a cheann.
10 *Reic Iudas a Mhaighstir air son
airgid.* 12 *Tha Criosd fein ag
innseadh roimh-laimh cionnus a bha
e gu bhi air a bhrath le h-aon d'a
dheisciobluibh.* 22 *Dh'òrduich e a
Shuipeir, &c.*

AGUS bha a' chàisg, agus féisd
an arain neo-ghoirtichte an

b *uaithe.* c *ginealach.*

déigh dà latha: agus dh'iarr na h-àrd shagairt agus na scrìobhuichean, cionnus a ghlacadh iad esan le feill, agus a chuireadh iad gu bàs e.

2 Ach thubhairt iad, Cha 'n ann air an fhéisd, air eagal gu'n éirich buaireas am measg an t-sluaigh.

3 Agus air bhi dha ann am Betani, ann an tigh Shimoin an lobhair, an uair a bha e 'na shuidhe air bòrd, thainig bean, aig an robh bocsa alabastair do ola spicnaird, ro luachmhoir; agus bhris i 'm bocsa, agus dhòirt i air a cheann e.

4 Agus bha cuid diubh diombach annta fein, agus ag radh, C'ar son a rinneadh an t-ana-caitheadh so air an ola?

5 Oir dh'fheudadh i bhi air a reiceadh air son tuilleadh 's tri cheud peghinn, agus air a toirt do na bochdaibh. Agus rinn iad gearan 'na h-aghaidh.

6 Ach thubhairt Iosa, Leigibh leatha; c'ar son a ta sibh cur dragha oirre? rinn i obair mhaith ormsa.

7 Oir a ta na bochdan a ghnàth maille ribh, agus ge b'e uair is àill libh, feudaidh sibh maith a dheanamh dhoibh: ach cha 'n eil mise a ghnàth agaibh.

8 Rinn i na dh'fheudadh i: thainig i roimh-laimh a dh'ùngadh mo chuirp chum adhlaic.

9 Gu deimhin a deirim ribh, Ge b'e ball air bith air feadh an domhain uile am bi an soisgeul so air a shearmonachadh, bithidh mar an ceudna an ni *so* a rinn i air innseadh, mar chuimhne oirre.

10 Agus dh'imich Iudas Iscariot, aon do'n dà fhear dheug, chum nan àrd shagart, gu esan a bhrath dhoibh.

11 Agus air dhoibhsan *so* a chluinntinn, bha iad aoibhneach, agus gheall iad airgiod a thoirt da. Agus dh'iarr e cionnus a dh'fheudadh e gu h-iomchuidh esan a bhrath.

12 Agus air a' cheud là do fhéisd an arain neo-ghoirtichte, an uair bu ghnàth leo an t-uan càisge a mharbhadh, a deir a dheisciobuil ris, C'àit an toil leat sinne dhol a dh'ulluchadh, chum's gu'n itheadh tu chàisg?

13 Agus chuir e dithis d'a dheisciobluibh. agus a deir e riu, Rachaibh a steach do'n bhaile, agus coinnichidh duine sibh a' giulan soithich uisge: leanaibh e.

14 Agus ge b'e àit an dtheid e stigh, abraibhse ri fear-an-tighe, A deir am Mhaighstir, C'àit am bheil an seomar aoidheachd, anns an ith mi a' chàisg maille re m' dheisciobluibh?

15 Agus nochdaidh esan dhuibh seomar àrd, farsaing, 'na làn uidheam agus deasuichte: an ain ulluichibh dhuinn.

16 Agus chaidh a dheisciobuil a mach, agus thainig iad do'n bhaile, agus fhuair iad mar thubhairt e riu: agus dh'ulluich iad a' chàisg.

17 Agus air teachd do'n fheasgar, thainig esan maille ris an dà fhear dheug.

18 Agus an uair a bha iad 'nan suidhe, agus ag itheadh, thubhairt Iosa, Gu deimhin a deirim ribh, gu'm brath aon agaibhse, a ta 'g itheadh maille rium, mise.

19 Agus thòisich iad air a bhi dubhach, agus a radh ris an déigh a chèile, Am mise e? agus fear eile, Am mise e?

20 Agus air freagairt dhasan thubhairt e riu, *Is* fear do'n dà fhear dheug e, a ta tumadh maraon riumsa sa' mhèis.

21 A ta Mac an duine gu deimhin ag imeachd, mar a ta e scrìobhta uime, ach is an-aoibhinn do'n fhear sin le m' brathar Mac an duine: bu mhaith do'n duine sin mur beirte riamh e.

22 Agus ag itheadh dhoibh, ghlac Iosa aran, agus an déigh a bheannachadh, bhris e, agus thug e dhoibhsan e, agus thubhairt e, Gabhaibh, ithibh: is e so mo chorp-sa.

23 Agus air glacadh a' chupain, agus air breith buidheachais, thug e dhoibhsan e: agus dh'òl iad uile as.

24 Agus thubhairt e riu, Is i so m'fhuilse na Tiomna'-nuaidh, a dhòirtear air son mhòrain.

25 Gu deimhin a deirim ribh, Nach òl mi ni's mò do thoradh na fìonain [d], gus an là sin an òl mi nuadh e ann an rioghachd Dhé.

26 Agus air dhoibh laoidh a sheinn,

[d] *fìneamhain.*

chaidh iad a mach gu sliabh nan
crann-ola.
27 Agus thubhairt Iosa riu, Gheibh
sibh uile oilbheum annams' an
nochd: oir a ta e scrìobhta, Buailidh
mi am buachaille, agus sgapar na
caoraich.
28 Ach an déigh dhomh éirigh,
théid mi roimhibh do Ghalile.
29 Ach thubhairt Peadar ris, Ge
do gheibh iadsan uile oilbheum ann-
ad, gidheadh cha *'n fhaigh* mise *e*.
30 Agus thubhairt Iosa ris, Gu
deimhin a deirim riut, an diugh, air an
oidhche so féin, mu'n goir an coileach
dà uair, gu'n àicheadh thusa mi tri
uairean.
31 Ach is ro mhòid a thubhairt esan,
Ge do 's éigin domh am bàs fhul-
ang maille riut, cha'n àicheadh mi
choidhch thu. Agus mar sin thubh-
airt càch uile mar an ceudna.
32 Agus thainig iad gu ionad d'am
b'ainm Getsemane; agus thubhairt e
r'a dheisciobluibh, Suidhibhs' an so,
gus an dean mise ùrnuigh.
33 Agus thug e leis Peadar, agus
Seumas, agus Eoin, agus thòisich e air
a bhi fuidh uamh-chrith, agus fuidh
anabarra bròin.
34 Agus thubhairt e riu, Tha m'an-
am ro bhrònach, eadhon gu bàs: fain-
ibhs' an so, agus deanaibh faire.
35 Agus air dol beagan air agh-
aidh dha, thuit e air an talamh, agus
rinn e ùrnuigh, nam bu chomasach e,
gu'n rachadh an uair thairis air.
36 Agus thubhairt e, Abba, Athair,
a ta gach ni so-dheanta dhuitse, cuir
an cupan so seachad orm: gidheadh,
nior b'e an ni a b'àill leamsa, ach an
ni a's toil leatsa.
37 Agus thainig e, agus fhuair e
iadsan 'nan codal, agus thubhairt e ri
Peadar, A Shimoin, am bheil thu
a'd' chodal? nach b'urrainn thu
faire a dheanamh aon uair?
38 Deanaibh faire agus ùrnuigh,
chum nach tuit sibh am buaireadh:
a ta 'n spiorad gu deimhin togarrach,
ach *a ta* 'n fheoil anmhunn [e].
39 Agus air dha imeachd a rìs,
rinn e ùrnuigh, ag radh nam briathar
ceudna.
40 Agus air pilltinn dha, fhuair e
iad a rìs 'nan codal, (oir bha 'n sùilean
trom) agus cha robh fhios aca cionn-
us a bheireadh iad freagradh air.
41 Agus thainig e 'n treas uair, a-
gus thubhairt e riu, Coidlibh roimhibh
a nis, agus gabhaibh fois: is leoir e,
thainig an uair; feuch, a ta Mac an
duine air a bhrath thairis do làmh-
aibh nam peacach.
42 Eiribh, imicheamaid; feuch, a ta
'n ti a bhrathas mise am fagus.
43 Agus air ball, air dha bhi fathast
a' labhairt, thainig Iudas, aon do'n dà
fhear dheug, agus sluagh mòr maille
ris le cloidhibh agus bataibh, o na
h-ard shagartaibh, agus na scrìobh-
uichibh, agus na seanairibh.
44 Agus bha 'n ti a bhrath esan air
toirt comharaidh dhoibh, ag radh, Ge
b'e neach d'an d'thoir mise pòg is e
sin e; glacaibh e, agus thugaibh libh
e gu tèaruinte.
45 Agus air teachd dha, chaidh e
air ball d'a ionnsuidhs', agus thubhairt
e, Fàilte dhuit, a mhaighstir; agus
phòg se e.
46 Agus chuir iadsan làmh ann,
agus ghlac iad e.
47 Agus air tarruing claidheimh a
dh'fhear do na bha làthair, bhuail e
òglach an àrd shagairt, agus ghearr e
chluas deth.
48 Agus fhreagair Iosa agus thubh-
airt e riu, An d'thainig sibh a mach
gu m' ghlacadhsa, mar gu b'ann an
aghaidh fir-reubainn le cloidhibh agus
le bataibh?
49 Bha mi gach là maille ribh san
teampull, a' teagasg, agus cha do
ghlac sibh mi: ach *a ta so* chum gu
biodh na scriobtuirean air an coimh-
lionadh.
50 Agus air do na h-uile a thréig-
sinn, theich iad.
51 Agus lean òganach àraidh e,
aig an robh lion-eudach air a chur
m'a chorp lomnochd; agus rug na
h-òganaich air.
52 Ach air dhasan an lìon-eudach
fhàgail, theich e lomnochd uatha.
53 Agus thug iad leo Iosa chum
an ard shagairt: agus chruinnicheadh
maraon ris na h-àrd shagairt uile,

[e] *lag*.

agus na seanairean, agus na scriobh-
uichean.
54 Agus lean Peadar e fada uatha,
gus an deachaidh e steach do thalla
an àrd shagairt: agus bha e 'na
shuidhe maille ris na seirbhisich, agus
'ga gharadh ris an teine.
55 Agus dh'iarr na h-àrd shagairt,
agus a' chomhairle uile fianuis an agh-
aidh Iosa, chum a chur gu bàs; agus
cha d'fhuair iad.
56 Oir rinn mòran dhaoine fianuis
bhréige 'na aghaidh, ach cha do chòird
am fianuis r'a chéile [f].
57 Agus air do dhream àraidh éir-
igh, thug iad fianuis bhréige 'na agh-
aidh, ag radh,
58 Chuala sinne e 'g radh, Leag-
aidh mi sios an teampull so, a rinn-
eadh le làmhaibh, agus an trì làithibh,
togaidh mi teampull eile, neo-dheanta
le làmhaibh.
59 Agus mar sin féin cha robh am
fianuis a' teachd r'a chéile.
60 Agus air éirigh suas do'n ard
shagart sa' mheadhon, chuir e ceisd
air Iosa, ag radh, Nach d'thoir thu
freagradh air bith uait? ciod sin mu
bheil iad so a' toirt fianuis a'd' agh-
aidh?
61 Ach d'fhan esan 'na thosd, agus
cha do fhreagair e ni sam bith. A
rìs dh'fheòraich an t-ard shagart deth
agus thubhairt e ris, An tu Criosd,
Mac an Ti bheannuichte?
62 Agus thubhairt Iosa, Is mi:
agus chi sibh Mac an duine 'na
shuidhe air deas làimh cumhachd *Dhé*,
agus a' teachd le neulaibh nèimhe.
63 An sin reub an t-àrd shagart
eudach, agus thubhairt e, Ciod am
feum a ta againn tuilleadh air fian-
uisibh?
64 Chuala sibh an toibheum: ciod i
bhur barails'? Agus thug iad uile breth
'na aghaidh gu'n do thoill e 'm bàs.
65 Agus thòisich cuid diubh air
smugaid a thilgeadh air, agus aghaidh
fholach, agus a bhualadh le 'n dorn-
aibh, agus a radh ris, Dean fàidh-
eadaireachd: agus ghabh na seir-
bhisich le 'm basaibh air.
66 Agus air do Pheadar a bhi
shìos anns an talla, thainig aon do
bhan-oglachaibh an àrd shagairt:
67 Agus air faicinn Pheadair 'ga
gharadh, agus air dh'i beachdachadh
air, thubhairt i *ris*, Bha thusa cuid-
eachd maille ri h-Iosa o Nasaret.
68 Ach dh'àicheadh esan, ag ràdh,
Cha'n àithne dhomh, agus cha 'n'eil
mi tuigsinn ciod a ta thu 'g ràdh.
Agus chaidh esan a mach do'n fhor-
dhorus [g]; agus ghoir an coileach.
69 Agus air do bhan-oglaich fhaic-
inn a rìs, thòisich i air a ràdh riu-san
a bha 'nan seasamh a làthair, Is ann
diubh a ta 'm fear so.
70 Agus dh'àicheadh e rìs. Agus
an ceann beagain 'na dhéigh sin,
thubhairt iadsan a bha 'nan seasamh
a làthair a rìs ri Peadar, Gu fìrinn-
each 's ann diubh sud thu: oir is
Galiléach thu, agus is cosmhuil do
chainnt *riu*.
71 Ach thòisich esan air mallachadh
agus mionnachadh, *ag radh*, Cha 'n
aithne dhomh an duine so mu 'm
bheil sibh a' labhairt.
72 Agus ghoir an coileach an dara
uair. Agus chuimhnich Peadar am
focal a thubhairt Iosa ris, Mu 'n goir
an coileach dà uair, àicheadhaidh tu
mi tri uairean. Agus an uair a
smuainich e air, ghuil e.

CAIB. XV.

1 *A ta Iosa air a thabhairt ceangailte an làthair Philait.* 15 *Air son glaodhaich an t-sluaigh tha mort-air, eadhon Barabas, air a leigeil as, agus Iosa air a thoirt thairis gu bhi air a cheusadh;* 17 *Tha coron sgithich air a chur air,* 19 *chaidh smugaid a thilgeadh air,* 20 *agus fanoid a dheanamh air.* 21 *Tha e fannachadh le giùlan a' chroinn-cheusaidh;* 27 *air a chrochadh eadar dà ghaduiche; &c.*

AGUS air ball sa' mhaduinn
chum na h-àrd shagairt maille
ris na seanairibh, agus na scrìobh-
uichibh, agus a' chomhairle gu h-iom-
lan, comhairle, agus air dhoibh Iosa
a cheangal, thug iad leo e, agus thug
iad thairis e do Philat.

[f] *cha robh am fianuis ionann, cha d'fhoghainn am fianuis.*
[g] *ugh-dorus, sgàth-thigh.*

2 Agus dh'fheòraich Pilat deth, An tusa righ nan Iudhach? Agus air freagairt dha, thubhairt e ris, Thubhairt thu e.

3 Agus chuir na h-àrd shagairt mòran do nithibh as a leth: ach cha do fhreagair esan aon ni.

4 Agus chuir Pilat a rìs ceist air, ag radh, Nach freagair thu ni sam bith? feuch cia lìon nithe air am bheil iad sin a' toirt fianuis a'd' aghaidh.

5 Ach cha do fhreagair Iosa ni sam bith tuilleadh; air chor as gu'n do ghabh Pilat iongantas.

6 A nis air an fhéisd bu ghnàth leis aon phriosunach, ge b'e air bith a dh'iarradh iad, a leigeadh as doibh.

7 Agus bha *neach àraidh* d'am b'ainm Barabas, ceangailte maille r'a chompanachaibh ceannairce, muinntir a bha air deanamh mortaidh anns a' cheannairc.

8 Agus air glaodhaich gu h-àrd do 'n t-sluagh, thòisich iad air iarraidh *air, a dheanamh* dhoibh mar a rinn e 'n còmhnuidh.

9 Ach fhreagair Pilat iad, ag radh, An àill libh gu'n cuir mi righ nan Iudhach fa sgaoil duibh?

10 (Oir bha fhios aige gu'm b'ann tre fharmad a thug na h-àrd shagairt thairis e).

11 Ach bhrosnaich na h-àrd shagairt an sluagh, chum as gu'm b'fhearr leis Barabas a chur fa sgaoil doibh.

12 Agus fhreagair Pilat, agus thubhairt e riu a rìs, Ciod ma seadh is àill libh mi a dheanamh ris *an duine sin*, d' an goir sibh Righ nan Iudhach?

13 Agus ghlaodh iad a rìs, Ceus e.

14 An sin thubhairt Pilat riu, C'ar son, ciod e 'n t-olc a rinn e? Ach bu ro mhòid a ghlaodh iadsan, Ceus e.

15 Agus air do Philat bhi toileach gniomh taitneach a dheanamh do'n t-sluagh, dh'fhuasgail e Barabas dhoibh, agus thug e thairis Iosa, an déigh dha *a* sgiùrsadh, chum a cheusaidh.

16 Agus thug na saighdearan leo e steach do'n talla, eadhon cùirt an uachdarain[h]: agus ghairm iad a' chuideachd uile an ceann a chéile.

17 Agus chuir iad uime eudach purpuir[i], agus air dhoibh coron droighinn fhigheadh, chur iad air e,

18 Agus thòisich iad air beannachadh dha, *ag radh*, Fàilte dhuit, a Righ nan Iudhach.

19 Agus bhuail iad sa' cheann e le slait chuilce, agus thilg iad smugaid air, agus a' lùbadh *an* glùn, thug iad urram dha.

20 Agus an déigh dhoibh fanoid a dheanamh air, thug iad deth an *t-eudach* purpuir, agus chuir iad eudach féin uime, agus thug iad a mach e chum's gu'n ceusadh iad e.

21 Agus dh'éignich iad duine àraidh bha dol seachad, Simon o Chirene, (athair Alecsandeir agus Rufuis, a bha teachd as a' mhachair,) chum a chrann-ceusaidh a ghiùlan.

22 Agus thug iad e gu ionad *d'am b'ainm* Golgota, 's e sin air eadartheangachadh, àite cloiginn.

23 Agus thug iad da r'a òl, fion air a mheasgadh le mirr: ach cha do ghabh esan e.

24 Agus an uair a cheus iad e, roinn iad a thruscan, a' tilgeadh croinn air, ciod a' chuid a bhiodh aig gach duine dheth.

25 Agus bha 'n treas uair ann, agus cheus iad e.

26 Agus bha scrìobhadh a chùisdhìtidh air a scrìobhadh os a cheann, RIGH NAN IUDHACH.

27 Agus cheus iad maille ris dà ghaduiche[l]; fear air a làimh dheis, agus fear air a làimh chlì.

28 An sin choimhlionadh an scriobtuir, a thubhairt, Agus bha e air àireamh am measg nan ciontach.

29 Agus thug iadsan a bha dol seachad anacainnt dà, a' crathadh an ceann, agus ag radh, O thusa a leagas an teampull, agus a thogas e ann an tri làithibh,

30 Fòir ort fein, agus tàr[m] a nuas o'n chrann-cheusaidh.

31 Agus mar an ceudna thubhairt na h-àrd shagairt agus na scrìobh-

[h] *prætorium.* [i] *corcuir.* [l] *dà chreachadair, dà fhear-reubainn.* [m] *thig.*

uichean r'a chéile, a' fanoid air, Shaor
e daoin' eile, cha 'n'eil e comasach
air e féin a shaoradh.
32 Thigeadh a nis Criosd Righ
Israeil a nuas o'n chrann-cheusaidh,
chum's gu'm faic agus gu'n creid
sinn. Agus thug iadsan a chaidh
cheusadh maille ris, anacainnt da.
33 Agus an uair a thainig an
seathadh uair, bha dorchadas air an
talamh uile, gu ruig an naothadh
uair.
34 Agus air an naothadh uair
dh'éigh Iosa le guth àrd, ag ràdh,
Eloi, Eloi, lama sebachtani? is e sin,
air eadar-theangachadh, Mo Dhia,
Mo Dhia, c'ar son a thréig thu mi?
35 Agus air cluinntinn *sin* do
chuid diubhsan a bha 'nan seasamh a
làthair, thubhairt iad, Feuch, a ta e
gairm Eliais.
36 Agus ruith fear diubh, agus air
dha spòng a lìonadh do fhìon geur
agus a cur air slait chuilce, thug e
deoch dha, ag ràdh, Leigibh *leis*;
faiceamaid an dthig Elias g'a theirt
a nuas.
37 Agus air do Iosa éigheach le
guth àrd, thug e suas an deo.
38 Agus bha brat-roinn an team-
puill air a reubadh 'na dhà chuid o
mhullach gu ìochdar.
39 Agus an uair a chunnaic an
ceannard-ceud, a bha 'na sheasamh
fa chomhair, gu'n d'thug e suas an
deo, a' glaodhaich mar sin, thubhairt
e, Gu fìrinneach b'e 'n duine so Mac
Dhé.
40 Agus bha mar an ceudna mnài
am fad uatha ag amharc: 'nam
measg sin bha Muire Magdalen. agus
Muire màthair Sheumais bu lugha,
agus Ioseis, agus Salome;
41 Muinntir a lean e mar an ceud-
na, an uair a bha e an Galile, agus a
bha frithealadh dha; agus mòran eile
do mhnaibh a chaidh suas maille ris
gu Hierusalem.
42 Agus a nis air teachd do'n
fheasgar, (do bhrigh gu'm b'e *là* an
ulluchaidh e, eadhon an là roimh 'n
t-sàbaid)
43 Thainig Ioseph o Arimatea,
comhairleach urramach, aig an robh
mar an ceudna sùil ri rioghachd Dhé,
agus chaidh e steach gu dàna dh'ionn-
suidh Philait, agus dh iarr e corp Iosa.
44 Agus b'ìoghnadh le Pilat ma
bha e cheana marbh: Agus air dha
an ceannard-ceud a ghairm, dh'fheòr-
aich e dheth, An robh fad o fhuair e
bàs.
45 Agus air dha fios fhaotainn o'n
cheannard-ceud, thug e 'n corp do
Ioseph.
46 Agus cheannaich esan lìon-eud-
ach grinn, agus thug e nuas e, agus
phaisg e san lìon-eudach e, agus
chuir se e ann an uaigh[n] a chladh-
aicheadh a carraig, agus charuich e
clach gu dorus na h-uaighe.
47 Agus dh'amhairc Muire Mag-
dalen, agus Muire *màthair* Ioseis, air
an àit an do chuireadh e.

C A I B. XVI.

1 *Chuir aingeal an céill aiseirigh Chriosd do thri mnaibh.* 9 *Dh'fhoillsicheadh Criosd do Mhuire Magdalen:* 12 *Chunncas e le dithis, a bha dol do'n dùthaich;* 14 *an déigh sin leis na h-Abstoil,* 15 *a chuir e mach a shearmonachadh an t-soisgeil:* 19 *Agus chaidh e fein suas gu nèamh.*

AGUS air dol do'n t-sàbaid seach-
ad, cheannaich Muire Magdal-
en, agus Muire *màthair* Sheumais,
agus Salome, spiosraidh deadh bhol-
uidh[o], chum's air dhoibh teachd gu'n
ùngadh iad e.
2 Agus thainig iad gu ro mhoch
air maduinn a' cheud *là* do'n t-seachd-
uin chum na h-uaighe, aig éirigh na
gréine.
3 Agus thubhairt iad eatorra féin,
Cò a charuicheas duinn a' chlach o
dhorus na h-uaighe?
4 (Agus air dhoibh amharc, chunn-
aic iad gu'n robh a' chlach air a
h-atharrachdh air falbh) oir bha i ro
mhòr.
5 Agus air dhoibh dol a stigh do 'n
àit-adhlacaidh, chunnaic iad ògan-
ach 'na shuidhe air an làimh dheis,
uim' an robh truscan fada geal; agus
bha eagal orra.
6 Agus thubhairt esan riu, Na

[n] *àit-adhlacaidh.*

[o] *luibhean cùbhraidh.*

biodh eagal oirbh: a ta sibh ag iarr-
aidh Iosa o Nasaret, a chéusadh:
dh'éirich e, cha 'n'eil e 'n so: faicibh
an t-àit anns an do chuir iad e,
7 Ach imichibh, innsibh d'a dheis-
ciobluibh agus do Pheadar, gu 'm
bheil e dol roimhibh do Ghalile: chi
sibh an sin e, mar thubhairt e ribh.
8 Agus air dol a mach dhoibh,
theich iad o'n uaigh; oir bha ball-
chrith agus uamhunn orra: agus cha
dubhairt iad ni sam bith ri neach air
bith; oir bha eagal orra.
9 Agus air éirigh do Iosa sa'
mhaduinn air a' cheud *là* do'n
t-seachduin, nochdadh e air tùs do
Mhuire Magdalen, as an do thilg e
seachd deamhain.
10 *Agus* air imeachd dh'ise, dh'innis
i sin dhoibhsan a bha maille ris, agus
iad ri bròn agus gul.
11 Agus iadsan, an uair a chual
iad gu'n robh e beo, agus gu 'm fac-
adh leatha-san e, cha do chreid iad.
12 'Na dhéigh sin, nochdadh e do
dhithis diubh ann an cruth eile, ag
imeachd dhoibh, agus iad a' dol do'n
dùthaich.
13 Agus dh'imich iadsan agus
dh'innis iad e do chàch: agus cha mhò
a chreid iad iadsan.
14 An déigh sin nochdadh e do 'n
aon fhear deug, agus iad 'nan suidhe
aig biadh, agus thilg e orra am mi-
chreidimh, agus an cruas-cridhe,
chionn nach do chreid iad iadsan a
chunnaic e an déigh dha éirigh.
15 Agus thubhairt e riu, Imichibh
air feadh an t-saoghail uile, agus
searmonaichibh an soisgeul do gach
dùil [p].
16 Ge b'e chreideas agus a bhaist-
ear, saorar e, ach ge b'e nach creid,
dìtear e.
17 Agus leanaidh na comharan so 'n
dream a chreideas: Ann am ainmse
tilgidh iad a mach deamhain, labh-
raidh iad le [r] teangaibh nuadha,
18 Togaidh siad nathraiche nimhe,
agus ma dh'òlas iad ni air bith marbh-
tach, cha chiùrr e iad; cuiridh iad an
làmhan air daoinibh tinne, agus bith-
idh iad gu maith.
19 Mar sin an déigh do 'n Tigh-
earna labhairt riu, ghabhadh suas gu
nèamh e, agus shuidh e air deas
làimh Dhé.
20 Agus air dhoibhsan dol a mach,
shearmonaich iad anns gach àit, air
bhi do 'n Tighearn a' comh-oibreach-
adh leo, agus a' daingneachadh an
fhocail leis na comharaibh a lean e,
Amen.

AN SOISGEUL A REIR LUCAIS.

CAIB. I.

1 *Roimh-radh Lucais d'a shoisgeul gu h-iomlan.* 5 *Tha Eoin Baiste air a ghabhail am broinn a mhàthar,* 26 *agus Criosd air a ghabhail am broinn Mhuire.* 39 *Fàidheadaireachd Elisabet, agus Mhuire mu thimchioll Chriosd, &c.*

DO bhrigh gu'n do ghabh mòran
os laimh eachdraidh sgrìobhadh
ann an ordugh air na nithibh sin a ta
air an coimhlionadh [s] 'nar measgne,
2 A réir mar a dh'aithris na daoine
sin dhuinne iad, a chunnaic iad o
thùs le 'n sùilibh, agus a bha 'nan
luchd frithealadh an fhocail:
3 Chunncas domhsa mar an ceud-
na, a Theophiluis ro òirdheirc, air
faotainn dearbh fhios nan uile nithe
dhomh o'n fhìor thoiseach, sgrìobhadh
a'd' ionnsuidhs' an ordugh,
4 Chum's gu'm biodh fios agad air
cinnteachd nan nithe anns an deach-
aidh do theagasg.
5 BHA ann an làithibh Heroid
righ Iudea, sagart àraidh d'am

[p] *creutair.* [r] *ann an.* [s] *le làn dearbhadh air an creidsinn.*

b'ainm Sacharias, do sheal[t] Abia: agus
bha a bhean do nigheanaibh Aaroin,
agus *b*'ainm dh'i Elisabet.
6 Agus bha iad faraon ionraic
am fianuis Dé, ag imeachd ann an
uile àitheantaibh agus orduighibh an
Tighearna, gu neo-lochdach.
7 Agus cha robh duine cloinne
aca, do bhrigh gu'n robh Elisabet
neo-thorach[u], agus bha iad araon
aosmhor.
8 Agus tharládh am feadh a bha
esan a' frithealadh mar shagart an
làthair Dhé ann an ordugh a sheala,
9 A réir gnàtha na sagartachd,
b'e a chrannchur tùis a losgadh, air
dha dol a steach do theampull an
Tighearna.
10 Agus bha coimhthional an
t-sluaigh uile a' deanamh ùrnuigh a
muigh, ré àm na tùise.
11 Agus chunncas leis-san aingeal
an Tighearna 'na sheasamh air taobh
deas altaire na tùise.
12 Agus an uair a chunnaic Sacharias
e, bha e fuidh thrioblàid, agus
thuit eagal air.
13 Ach thubhairt an t-aingeal ris,
Na gabh eagal, a Shachariais; oir
fhuair t-ùrnuigh éisdeachd, agus beiridh
do bhean Elisabet mac dhuit,
agus bheir thu Eoin mar ainm air.
14 Agus bithidh aoibhneas agus
subhachas ort, agus ni mòran gairdeachas
r'a bhreith.
15 Oir bithidh e mòr an làthair an
Tighearna, agus cha'n òl e fion no
deoch làidir; agus bithidh e air a
lìonadh leis an Spiorad naomha, eadhon
o bhroinn a mhàthar.
16 Agus pillidh e mòran do chloinn
Israeil chum an Tighearna an Dé.
17 Agus théid e roimhe-san ann an
spiorad agus ann an cumhachd Eliais,
a thionndadh cridhe nan aithriche
chum na cloinne, agus nan easumhal
gu gliocas nam firean, a dh'ulluchadh
pobuill deas do 'n Tighearn.
18 Agus thubhairt Sacharias ris an
aingeal, Cionnus a bhios fhios so agam?
oir is seann duine mise, agus
a ta mo bhean aosmhor.
19 Agus fhreagair an t-aingeal
agus thubhairt e ris, Is mise Gabriel
a sheasas an làthair Dhé: agus chuireadh
mi a labhairt riutsa, agus a
dh'innseadh an naidheachd[a] mhaith
so dhuit.
20 Agus feuch, bithidh tu balbh
agus gun chomas labhairt, gus an là
anns an d'thig na nithese gu crìch,
chionn nach do chreid thu mo
bhriathrasa, a bhitheas air an coimhlionadh
'nan àm féin.
21 Agus bha 'm pobull a' feitheamh
ri Sacharias, agus b'iongantach
leo a' mhoille a rinn e san teampull.
22 Agus air teachd a mach dha,
cha b'urrainn e labhairt riu: agus
thuig iad gu 'm fac e sealladh[b]
nèamhaidh san teampull: oir bha e
smèideadh orra, agus dh'fhan e 'na
thosd.
23 Agus tharladh, an uair a
choimhlionadh làithean a fhritheal-aidh,
gu 'n deachaidh e d'a thigh
féin.
24 Agus an déigh nan là sin
dh'fhàs a bhean Elisabet torrach
agus dh'fholaich si i féin rè chùig
mìos, ag ràdh,
25 Is ann mar so a rinn an Tighearna
dhomh anns na làithibh an
d'amhairc e orm, a thogail diom mo
mhasladh am measg dhaoine.
26 Agus anns an t-seathadh mìos,
chuireadh an t-aingeal Gabriel o
Dhia, gu cathair do Ghalile, d'am
b'ainm Nasaret,
27 Dh'ionnsuidh òigh a bha fa
cheangal pòsaidh aig fear d'am b'ainm
Ioseph, do thigh Dhaibhidh; agus *b'e*
ainm na h-òigh Muire.
28 Agus air dol a steach do 'n
aingeal d'a h-ionnsuidh, thubhairt e,
Fàilte dhuit, o thusa d'an do nochdadh
mòr dheadh-ghean, *a ta* 'n Tighearna
maille riut: *is* beannuichte thu
am measg bhan.
29 Agus an uair a chunnaic i e,
bha i fa thrioblaid inntinn air son a
chainnte, agus a' reusonachadh ciod
a' ghnè altacha-beatha dh'fheudadh
bhi 'n so.
30 Agus thubhairt an t-aingeal
rithe, Na biodh eagal ort, a Mhuire:
oir fhuair thu deadh-ghean o Dhia.
31 Agus feuch, gabhaidh tu a'd'

[t] *chùrsa, roinn.* [u] *gun sliochd.* [a] *nuaidheachd, noimheachd,* [b] *taisbean.*

bhroinn, agus beiridh tu mac, agus
bheir thu Iosa mar ainm air.
32 Bithidh e mòr, agus goirear
Mac an Ti a's ro àirde dheth; agus
bheir an Tighearna Dia dha righ-
chaithir athar féin Dhaibhidh.
33 Agus bithidh e 'na Righ air
tigh Iacoib gu bràth, agus cha bhi
crìoch air a rioghachd.
34 Agus thubhairt Muire ris an
aingeal, Cionnus a bhitheas so, do
bhrigh nach 'eil aithne agamsa air
duine?
35 Agus fhreagair an t-aingeal
agus thubhairt e rithe, Thig an Spior-
ad naomh ort, agus cuiridh cumh-
achd an Ti a's àirde sgàil ort: uime
sin an ni naomha sin a bheirear leat,
goirear Mac Dé dheth.
36 Agus feuch, do bhan-charaid
Elisabet, a ta ise fein torrach air mac
'na sean aois; agus 's e so an seath-
adh mios dh'ise d'an goirteadh bean
neo-thorach;
37 Oir cha 'n'eil ni sam bith do-
dheanta do Dhia.
38 Agus thubhairt Muire, Feuch
ban-oglach an Tighearna, biodh e
dhomhsa réir t-fhocail. Agus
dh'fhalbh an t-aingeal uaipe [c].
39 Agus air éirigh do Mhuire sna
làithibh sin, chaidh i le cabhaig do
dhùthaich nam beann, gu baile do
Iuda,.
40 Agus chaidh i steach do thigh
Shachariais, agus chuir i fàilte air
Elisabet.
41 Agus tharladh an uair a chual
Elisabet beannachadh Mhuire, gu'n
do leum an naoidhean 'na broinn:
agus lionadh Elisabet léis an Spiorad
naomha.
42 Agus ghlaodh i mach le guth
àrd, agus thubhairt i, *Is* beannuicht'
thu am measg bhan, agus *is* beann-
uichte toradh do bhronn.
43 Agus cionnus *a dh'éirich* so
dhomhsa, gu'n d'thigeadh màthair
mo Thighearna a'm' ionnsuidh?
44 Oir feuch, co luath 's a thainig
fuaim do bheannachaidh a'm' chluas-
aibh, bhriosg an naoidhean le h-aoibh-
neas ann mo bhroinn.
45 Agus is beannuicht' ise a
chreid: oir coimhlionar [d] na nithe a
labhradh rithe leis an Tighearna.
46 Agus thubhairt Muire, A ta
m'anam ag àrd-mholadh an Tigh-
earna,
47 Agus a ta mo spiorad a' dean-
amh gairdeachais ann an Dia mo
Shlànuighear:
48 Do bhrigh gu'n d'amhairc e
air staid ìosail a bhan-oglaich: oir
feuch, o so suas goiridh gach linn
beannuichte dhiom.
49 Do bhrigh gu'n d'rinn an Ti
a ta cumhachdach nithe móra dhomh,
agus *is* naomha ainm.
50 Agus *a ta* a thròcairsan o linn
gu linn, do'n droing d'an eagal e.
51 Nochd e neart le ghairdean,
sgap e na h-uaibhrich ann an smuain-
tibh an cridhe fein.
52 Thug e nuas na daoine cumh-
achdach o'n caithrichibh rioghail, a-
gus dh'àrduich e iadsan a bha ìosal.
53 Lìon e 'n droing a bha ocrach
le nithibh maithe, agus chuir e uaith
na daoine saibhre falamh.
54 Rinn e còmhnadh [e] ri Israel
òglach fein, ann an cuimhneachadh a
thròcair.
55 Mar a labhair e r'ar n-aithrich-
ibh, do Abraham agus d'a shliochd
gu bràth.
56 Agus dh'fhan Muire maille
rithe mu thimchioll thri mìos, agus
phill i d'a tigh féin.
57 A nis thainig làn inbhe Elisab-
et, gu'm biodh i air a h-aisead; agus
rug i mac.
58 Agus chual a coimhearsnaich
agus a cairde mar a nochd an Tigh-
earna mòr thròcair dh'i: agus rinn
iad gairdeachas maille rithe.
59 Agus tharladh air an ochdamh
là gu'n d'thainig iad a thimchioll-
ghearradh an naoidhein; agus ghoir
iad Sacharias deth, a réir ainme athar.
60 Agus fhreagair a mhàthair, a-
gus thubhairt i, Ni h-eadh; ach
goirear Eoin deth.
61 Agus thubhairt iad rithe, Cha
'n'eil aon neach do d' chàirdibh d' an
goirear an t-ainm so.
62 Agus smèid iad air athair, ciod
an t-ainm a b'àill leis thoirt air.

[c] *uaithe.* [d] *a chreid gu'n coimhlionar.* [e] *congnamh. Eir.*

63 Agus air iarraidh clàir-sgrìobh-aidh dhasan, sgrìobh e, ag ràdh, 'Se Eoin is ainm dha. Agus ghabh iad iongantas uile.

64 Agus air ball dh'fhosgladh a bheul, agus *dh' fhuasgladh* a theanga, agus labhair e, a' moladh Dhé.

65 Agus thainig eagal air an coimhearsnaich uile; agus dh' aith-riseadh na nithe sin gu léir feadh dhùthaich àrd Iudea uile.

66 Agus iadsan uile a chuala *na nithe sin*, thaisg iad 'nan cridhe *iad*, ag ràdh, Ciod a' ghnè leinibh a bhitheas an so? Agus bha làmh an Tighearna maille ris.

67 Agus bha Sacharias athair air a lìonadh leis an Spiorad naomh, agus rinn e fàidheadaireachd, ag ràdh,

68 Gu ma beannuicht' an Tighearna Dia Israeil, air son gu'n d'fhiosraich e, agus gun d'thug e saorsa d'a phobull,

69 Agus gu'n do thog e suas dhuinne adharc slàinte, ann an tigh Dhaibhidh òglaich féin;

70 A réir mar a labhair e le beul fhàidhean naomha féin, a bha ann o thoiseach an t-saoghail;

71 A thabhairt saorsa dhuinn o ar naimhdibh, agus o làimh na muinntir sin uile le'm fuathach sinn:

72 A choimhlionadh na tròcair *a gheall e* d'ar n-aithrichibh, agus a chuimhneachadh a choimhcheangail naomha féin:

73 Na mionnan a mhionnaich e d'ar n-athair Abraham,

74 Gu'n d'thugadh e dhuinn, air bhi dhuinn air ar saoradh o làimh ar naimhde, gu'n deanamaid seirbhis dha as eugmhais eagail,

75 Ann an naomhachd agus an am fireantachd 'na làthair féin, uile làithean ar beatha.

76 Agus thusa, a leinibh, goirear dhiot Fàidh an Ti a's àirde: oir théid thu roimh aghaidh an Tighearna, a dh'ulluchadh a shlighe;

77 A thabhairt eòlais na slàinte d'a phobull, ann am maitheanas am peac-anna,

78 Tre thròcair ro mhòir ar Dé-ne, leis an d'fhiosraich an ùr-mhad-uinn o'n ionad a's àirde sinn,

79 A thoirt soluis dhoibhsan a ta 'nan suidhe ann an sgàil a' bhàis, a threòrachadh ar cos air slighe na sìth.

80 Agus dh'fhàs an leanabh, agus neartaicheadh an spiorad e, agus bha e san fhàsach gu là fhoillseachaidh do Israel.

CAIB. II.

1 *Tha Augustus a' meas Impireachd nan Romhanach uile.* 6 *Breith Chriosd:* 8 *Tha aingeal a' cur so an céill do na buachaillibh:* 13 *Tha mòran diubh a' cantuinn cliu do Dhia air a shon.* 21 *Tha Criosd air a thimchioll-ghearradh.* 28 *Tha Simeon agus Anna a' deanamh fàidheadaireachd mu thimchioll Chriosd; &c.*

1 AGUS tharladh sna làithibh sin, gu'n deachuidh ordugh a mach o Chéasar Augustus, an domhan uile a mheas [f].

2 (Agus rinneadh an ceud mheas so 'nuair a bha Cirenius 'na uachdar-an air Siria)

3 Agus chaidh iad uile chum a bhi air am meas, gach aon fa leth d'a bhaile féin.

4 Agus chaidh Ioseph mar an ceudna suas o Ghalile, a baile Nasa-ret, do Iudea, gu baile Dhaibhidh, d'an goirear Betlehem, (do bhrigh gu'n robh e do thigh agus do shliochd Dhaibhidh)

5 Chum gu biodh e air a mheas maille re Muire a bha fa cheangal pòsaidh dha, agus i mòr-thorrach.

6 Agus tharladh, am feadh a bha iad an sin, gu'n do choimhlionadh làithean a h-inbhe, chum i bhi air a h-aisead.

7 Agus rug i a ceud ghin mic, agus phaisg i e am brat-speilidh, agus chuir i 'na luidhe am prasaich e, do bhrigh nach robh àit aca san tigh òsda.

8 Agus bha anns an dùthaich sin buachaillean a' fantuinn a muigh, agus a' deanamh faire-oidhche air an treud.

9 Agus feuch, thainig aingeal an Tighearn' orra, agus dhealraich glòir

[f] *an impireachd uile a sgrìobhadh an cìs-chlàr.*

an Tighearna m'an timchioll; agus
ghabh iad eagal mòr.
10 Agus thubhairt an t-aingeal
riu, Na biodh eagal oirbh: oir feuch,
a ta mi 'g innseadh dhuibh deadh
sgéil mhòir aoibhneis, a bhitheas do'n
uile shluagh:
11 Oir rugadh dhuibh an diugh
Slànuighear, ann an cathair Dhaibh-
idh[g], neach is e Criosd an Tighear-
na.
12 Agus bithidh so 'na chomh[h]a
dhuibh: Gheibh sibh an naoidhean
paisgte ann am brat-speilidh, 'na
luidhe am prasaich.
13 Agus air ball bha maille ris an
aingeal cuideachd mhòr do armailtibh
nèimhe, a' moladh Dhé, agus ag
ràdh.
14 Glòir do Dhia anns-na h-àrd-
aibh, agus air talamh sìth, deadh
ghean do dhaoinibh.
15 Agus tharladh, 'nuair a
dh'fhalbh na h-aingil uatha do
nèamh, gu'n dubhairt na buachaill-
ean r'a chèile, Rachamaid a nis
eadhon do Bhetlehem, agus faiceam-
aid an ni so a rinneadh, a dh'fhoill-
sich an Tighearna dhuinne.
16 Agus thainig iad gu grad, agus
fhùair iad Muire agus Ioseph, agus
an leanabh 'na luidhe sa' phrasaich.
17 Agus an uair a chunnaic iad
sin, dh'aithris iad an ni a dh'innseadh
dhoibh mu thimchioll an leinibh so.
18 Agus ghabh gach neach a
chuala so, iongantas ris na nithibh sin
a dh'innseadh dhoibh leis na buach-
aillibh.
19 Ach ghleidh Muire na nithe sin
uile, a' beachd-smuaineachadh orra[h]
'na cridhe.
20 Agus phill na buachaillean, a'
tabhairt glòir' agus molaidh do Dhia
air son nan nithe sin uile a chual agus
a chunnaic iad, a réir mar a dubhradh
riu.
21 Agus an uair a choimhlionadh
ochd làithean chum an leanabh a
thimchioll-ghearradh, thugadh IOSA
mar ainm air, eadhon an t-ainm a
ghoir an t-aingeal deth mun do
ghabhadh sa' bhroinn e.
22 Agus an uair a choimhlionadh
làithean a[i] glanaidh, a réir lagha
Mhaois, thug iad esan gu Hierusa-
lem, chum a thaisbeanadh do'n Tigh-
earna,
23 (Mar a ta e scrìobhta ann an
lagh an Tighearna, Gach ceud-ghin
mic a dh'fosglas a' bhrù, gairmear
naomha do'n Tighearn e)
24 Agus a thabhairt ìobairt a réir
mar a deirear ann an lagh an Tigh-
earna, Paidhir[l] thurtur, no dà chol-
uman òga.
25 Agus feuch, bha duine ann an
Hierusalem d'am b'ainm Simeon;
agus bha'n duine so ionraic agus
diadhaidh, agus bha dùil aige re sòlas
Israeil: agus bha'n Spiorad naomh
air.
26 Agus dh'fhoillsicheadh dha leis
an Spiorad naomh, nach faiceadh e
bàs, gus am faiceadh e Criosd an
Tighearna.
27 Agus thainig e le treòrachadh
an Spioraid do'n teampull: Agus an
uair a thug na pàrantan an leanabh
Iosa a stigh, chum's gu'n deanadh
iad air a shon a réir gnàthuchaidh an
lagha,
28 An sin ghlac esan 'na uchd[m]
e, agus bheannuich e Dia, agus
thubhairt e,
29 A nis, a Thighearn, a ta thu
leigeadh do d' sheirbhiseach siubhal
an sìth, a réir t'fhocail;
30 Oir chunnaic mo shùile do
shlàinte,
31 A dh'ulluich thu roimh ghnùis
nan uile shluagh:
32 Solus a shoillseachadh nan
Cinneach, agus glòir do phobuill Is-
raeil.
33 Agus ghabh Ioseph agus a
mhàthair iongantas mu na nithibh a
labhradh uime.
34 Agus bheannuich Simeon iad,
agus thubhairt e ri Muire a mhàth-
air, Feuch, chuireadh an *leanabh* so
chum tuiteam agus aiseirigh mhòrain
ann an Israel, agus 'na chomhar an
aghaidh an labhrar:
35 (Agus théid claidheamh tre d'
anam-sa fein) chum's gu'm foill-

[g] *am baile Dhaibhidh.* [h] *'gan tomhas. Gr.* [i] *an* [l] *Càraid.*
[m] *air a ghairdeinibh.*

aichear smuainte cridheacha mhòrain.

36 Agus bha Anna ban-fhàidh, nighean Phanueil, do thréibh Aseir; *bha* i ro aosmhor, agus chaith i seachd bliadhna maille ri fear o àm dh'i bhi 'na h-òigh.

37 Agus bu bhantrach i mu thimchioll ceithir bliadhna agus ceithir fichead a dh'aois, nach deachaidh o'n teampull, a' deanamh seirbhis *do Dhia* a là agus a dh'oidhche le trosgadh agus le h-ùrnuigh.

38 Agus air teachd dh'ise a stigh san uair sin féin, thug i moladh do'n Tighearn, agus labhair i m'a thimchioll riusan uile aig an robh sùil ri saorsa ann an Ierusalem.

39 Agus an uair a choimhlion iad na h-uile nithe a réir lagha an Tighearna, phill iad do Ghalile, d'am baile féin Nasaret.

40 Agus dh'fhàs an leanabh, agus neartuicheadh an spiorad e, air a lionadh le gliocas; agus bha gràsa Dhé air.

41 Agus chaidh a phàranta gach bliadhna gu Hierusalem, aig féisd na càisge.

42 Agus air bhi dha dà bhliadhna dheug a dh' aois, chaidh iad suas gu Hierusalem, a réir gnàtha na féisde.

43 Agus air coimhlionadh nan là sin doibh, 'nuair a phill iadsan, dh'fhan an leanabh Iosa 'nan déigh ann an Hierusalem; agus cha robh fios aig Ioseph no aig a mhàthair air sin.

44 Ach air dhoibh a shaoilsinn gu'n robh e sa' chuideachd, dh'imich iad astar là; agus dh'iarr iad e measg an càirdean, agus an luchd eòlais.

45 Agus an uair nach d'fhuair iad e, phill iad gu Hierusalem, 'ga iarruidh.

46 Agus tharladh 'n déigh thri là, gu'n d'fhuair iad e san teampull, 'na shuidhe am meadhon an luchd teagaisg, araon 'gan éisdeachd, agus a' cur cheist orra.

47 Agus ghabh a' mhuinntir a chual e uile iongantas r'a thuigse agus r'a fhreagraibh.

48 Agus air dhoibh fhaicinn, ghlac uamhas iad: agus thubhairt a mhàthair ris, A mhic, c'ar son a rinn thu mar so oirnn? feuch, bha t'athair agus mise gu brònach ga d'iarruidh.

49 Agus thubhairt esan riu, C'ar son a bha sibh ga m' iarruidh? nach robh fhios agaibh gu'm bu chòir dhomhsa bhi ann an tigh m' Athar[n]?

50 Agus cha do thuig iadsan an ni a labhair e riu.

51 Agus chaidh e sìos maille riu, agus thainig e gu Nasaret, agus bha e ùmhal doibh: ach ghleidh a mhàthair na nithe sin uile 'na cridhe.

52 Agus thainig Iosa air aghaidh ann an gliocas agus am meudachd, agus ann an deadh-ghean aig Dia, agus aig daoinibh.

CAIB. III

1 *Searmonachadh Eoin Bhaiste.* 15 *Fhianuis mu thimchioll Chriosd.* 20 *Chuir Herod Eoin am priosun.* 21 *Tha Criosd air a bhaisteadh, agus a' faghail fianuis o nèamh.* 23 *Aois agus sinnsireachd Chriosd.*

ANIS anns a' chùigeadh bliadhna deug do impireachd Thiberiuis Chesair, air bhi do Phontius Pilat 'na uachdaran air Iudea, agus Herod 'na Thetrarch air Galile, agus Philip a bhràthair 'na Thetrarch air Iturea agus dùthaich Thrachonitis, agus Lisanias 'na Thetrarch air Abilene.

2 An uair a bha Annas agus Caiaphas 'nan àrd shagartaibh, thainig focal Dé chum Eoin mhic Shachariais anns an fhàsach.

3 Agus thainig e do'n dùthaich uile timchioll Iordain, a' searmonachadh baistidh an aithreachais, chum maitheanais pheacanna;

4 Mar a ta e sgriobhta ann an leabhar bhriathar an fhàidh Esaiais, ag ràdh, Guth an ti a dh'éigheas anns an fhàsach, Ulluichibh slighe an Tighearna, deanaibh a cheumanna dìreach.

5 Bithidh gach gleann air a lionadh, agus gach beinn agus cnoc air an ìsleachadh; agus bithidh na nithe cama air an deanamh dìreach, agus na slighean garbha air an deanamh rèidh;

[n] *mu ghnothuichibh m' Athar.*

6 Agus chi gach uile fheoil slàinte
Dhé.
7 Uime sin thubhairt e ris an
t-sluagh a thainig a mach chum bhi
air am baisteadh leis, A shìol nan
nathraiche nimhe, cò thug rabhadh
dhuibhse teicheadh o'n fheirg a ta ri
teachd?
8 Air an aobhar sin thugaibh a
mach toradh iomchuidh an àithreach-
ais, agus na tòisichibh air a ràdh ann-
aibh fein, A ta Abraham 'na Athair
againn: oir a deirim ribh, gur com-
asach Dia do na clachaibh so air clann
a thogail suas do Abraham.
9 Agus a nis féin a ta 'n tuagh air
a cur ri bun nan craobh: air an aobh-
ar sin gach craobh nach toir a mach-
toradh maith, gearrar sìos i, agus tilg-
ear san teine i.
10 Agus dh'fheòruich an sluagh
dheth, ag radh, Ciod uime sin a ni
sinne?
11 Agus fhreagair esan agus thubh-
airt e riu, An ti aig am bheil dà chòta,
roinneadh e ris an ti aig nach 'eil;
agus an ti aig am bheil biadh, dean-
adh e mar an ceudna.
12 Agus thainig mar an ceudna
cìs-mhaoir gu bhi air am baisteadh,
agus thubhairt iad ris, A mhaighstir,
ciod a ni sinne?
13 Agus thubhairt esan riu, Na
deanaibh[o] ni air bith os cionn na
dh'orduicheadh dhuibh.
14 Agus dh'fheòruich na saighd-
earan mar an ceudna dheth, ag ràdh,
Agus ciod a ni sinne? Agus thubh-
airt e riu, Na deanaibh foirneart air
neach sam bith, no casaid-bhréige,
agus bithibh toilichte le'r tuarasdal.
15 Agus air bhi do'n phobull a'
feitheamh, agus na h-uile dhaoine a'
reusonachadh 'nan cridheachaibh féin
mu thimchioll Eoin, am b'e Criosd a
bh'ann;
16 Fhreagair Eoin, ag ràdh riu
uile, Tha mise gu dearbh 'gar baist-
eadh le h-uisge; ach a ta neach a'
teachd is cumhachdaiche na mise,
agus cha'n airidh mise air barr-iall a
bhròg fhuasgladh: baistidh esan sibh
leis an Spiorad naomh, agus le teine.
17 Aig am bheil a ghuit[p] 'na
làimh, agus ro-ghlanaidh e ùrlar,
agus cruinnichidh e 'n cruineachd
d'a thaisg-thigh; ach loisgidh e am
moll le teine nach fheudar a mhùch-
adh.
18 Agus ag earàlachadh mòrain
do nithibh eile, shearmonaich e do'n
t-sluagh.
19 Ach air do Herod an Tetrarch
bhi air a chronachadh leis air son He-
rodiais bean a bhràthar (Philip), agus
air son gach olc a rinn Herod,
20 Chuir e so ris gach olc eile,
gu'n do dhruid e Eoin am priosun.
21 Agus tharladh, 'nuair a bha 'n
sluagh uile air am baisteadh, air do
Iosa mar an ceudna bhi air a bhaist-
eadh, agus e ri ùrnuigh, gu'n d'fhosg-
ladh nèamh:
22 Agus gu'n d'thainig an Spiorad
naomh a nuas air an coslas corporra,
mar choluman, agus gu'n d'thainig
guth o nèamh, ag ràdh, Is tusa mo
Mhac gràdhach, am bheil mo mhòr
thlachd[r].
23 Agus thòisich Iosa féin air a
bhi mu thimchioll deich bliadhna
fichead a dh'aois, air dha bhi (réir
barail *dhaoine*) 'na mhac do Ioseph,
mac Heli,
24 *Mhic* Mhatait, *mhic* Lebhi, *mhic*
Mhelchi, *mhic* Iànna, *mhic* Ioseiph,
25 *Mhic* Mhatatiais, *mhic* Amois,
mhic Nauim. *mhic* Esli, *mhic* Nage,
26 *Mhic* Mhaait, *mhic* Mhattatiais,
mhic Shemei, *mhic* Ioseiph, *mhic* Iu-
dah,
27 *Mhic* Ioanna, *mhic* Rhesa, *mhic*
Shorobabeil, *mhic* Shalatieil, *mhic*
Neri,
28 *Mhic* Mhelchi, *mhic* Adi, *mhic*
Choosaim, *mhic* Elmodaim, *mhic* Er,
29 *Mhic* Iose, *mhic* Elieseir, *mhic*
Ioreim, *mhic* Mhatait, *mhic* Lebhi,
30 *Mhic* Shimeoin, *mhic* Iudaih,
mhic Ioseiph, *mhic* Ionain, *mhic* Eli-
acim,
31 *Mhic* Mhelea, *mhic* Mhainain,
mhic Mhatata, *mhic* Natain, *mhic*
Dhaibhidh,
32 *Mhic* Iesé, *mhic* Obeid, *mhic*
Bhoois, *mhic* Shalmoin, *mhic* Naas-
oin.
33 *Mhic* Aminadaib, *mhic* Araim,

[o] *togaibh.* [p] *inneal-fuscnaidh.* [r] *annadsa thu mi làn-toilichte.*

mhic Esroim, *mhic* Pharais, *mhic* Iu-
daih,
34 *Mhic* Iacoib, *mhic* Isaaic, *mhic*
Abrahaim, *mhic* Thara, *mhic* Nach-
oir,
35 *Mhic* Sharuich, *mhic* Ragau,
mhic Phaleic, *mhic* Ebeir, *mhic* Shala,
36 *Mhic* Chainain, *mhic* Arphac-
said, *mhic* Shem, *mhic* Noe, *mhic*
Lameich,
37 *Mhic* Mhatusala, *mhic* Eneich,
mhic Iareid, *mhic* Mhaleleeil, *mhic*
Chainain,
38 *Mhic* Enois, *mhic* Shet, *mhic*
Adhaimh, *mhic* Dhé.

CAIB. IV.

1 *Buaireadh agus trosgadh Chriosd:*
13 *Tha e toirt buaidh air an diabh-*
ol; 14 *a' tòiseachadh ri searmon-*
achadh, 16 *Tha pobull Nasaret*
a' gabhail iongantais r'a fhoclaibh
gràsmhor. 33 *Tha e leigheas an*
duine san robh deamhan, 38 *agus*
màthar-chéile Pheadair, &c.

AGUS air do Iosa bhi làn do'n
Spiorad naomh, phill e air ais
o Iordan, agus threòraicheadh e leis
an Spiorad do'n fhàsach,
2 Agus bha e air a bhuaireadh rè
dhà fhichead là leis an diabhol; agus
cha d'ith e ni sam bith anns na làith-
ibh sin: agus air dhoibh bhi air an
crìochnachadh, an sin dh'fhàs e oc-
rach.
3 Agus thubhairt an diabhol ris,
Ma's tu Mac Dhé, abair ris a' chloich
so bhi 'na h-aran.
4 Agus fhreagair Iosa e, ag ràdh,
A tà e sgrìobhta, nach ann le h-aran
a mhàin a thig duine beo, ach le gach
uile fhocal Dé.
5 Agus air do'n diabhol a thabh-
airt gu beinn àrd, nochd e dha uile
rioghachdan an domhain ann am
mionaid aimsire.
6 Agus thubhairt an diabhol ris,
Bheir mise an cumhachd so uile
dhuit, agus an glòir; oir thugadh
dhomhsa sin, agus bheir mi e do neach
air bith is toil leam.
7 Uime sin ma ni thu aoradh
dhomhsa, is leat iad uile.
8 Agus fhreagair Iosa agus thubh-
airt e ris, Tàr air mo chùlaobh, a
Shatain: oir a ta e sgrìobhta, Ni
thu aoradh do'n Tighearn do Dhia,
agus dhasan 'na aonar ni thu seir-
bhis.
9 Agus thug se e gu Hierusalem,
agus chuir e air binnein an teampuill
e, agus thubhairt e ris, Ma's tu Mac
Dhé, tilg thu féin sìos as so.
10 Oir a ta e sgrìobhta, Bheir e
àithne d'a ainglibh mu d' thimchioll,
thusa a choimhead.
11 Agus togaidh iad suas thu 'nan
làmhaibh, air eagal gu'm buail thu
uair air bith do chos air cloich.
12 Agus air freagairt do Iosa,
thubhairt e ris, A dubhradh, Na
buair[t] thusa an Tighearna do Dhia.
13 Agus an uair a chrìochnuich
an diabhol am buaireadh uile, dh'im-
ich e uaith rè tamuill.
14 Agus phill Iosa ann an cumh-
achd an Spioraid chum Ghalile; agus
chaidh iomradhsan air feadh na dùcha
m'an cuairt gu h-iomlan.
15 Agus theagaisg e 'nan sionag-
ogaibh, a' faghail glòir o na h-uile
dhaoinibh.
16 Agus thainig e gu Nasaret, far
an d'àraicheadh e: agus chaidh e
steach, mar bu ghnàth leis, air latha
na sàbaid do'n t-sionagog, agus dh'éir-
ich e 'na sheasamh chum leughaidh.
17 Agus thugadh dha leabhar an
fhàidh Esaiais; agus air fosgladh an
leabhair dha, fhuair e 'n t-àit anns
an robh e sgrìobhta,
18 Tha Spiorad an Tighearna orm,
do bhrigh gu'n d'ùng e mi a shear-
monachadh an t-soisgeil do na bochd-
aibh; chuir e mi a shlànuchadh na
muinntir aig am bheil an cridhe
briste, a ghairm[u] fuasglaidh do na
braighdibh, agus aiseag an radhairc
do na dallaibh, a thoirt saorsa do'n
mhuinntir a ta brùite,
19 A shearmonachadh bliadhna
thaitnich an Tighearna.
20 Agus air dùnadh an leabhair
dha, thug e do'n fhear-frithealaidh e,
agus shuidh e: agus bha sùile na bha
san t-sionagog uile a' geur-amharc
airsan.
21 Agus thòisich e air a ràdh riu,

[t] *Na dearbh.* [u] *a shearmonachadh.*

An diugh a ta 'n scriobtur so air a
choimhlionadh ann bhur cluasaibh-
se.

22 Agus thug iad uile fianuis da,
agus ghabh iad iongantas ris na
briathraibh gràs-mhòr a thainig a
mach as a bheul. Agus thubhairt
iad, Nach e so mac Ioseiph?

23 Agus thubhairt e riu, Gun
amharus thubhairt sibh rium an
gnàth-fhocal so, A léigh, leighis thu
féin: ge b'e air bith iad na nithe a
chuala sinn a rinneadh *leat* an Caper-
naum, dean mar an ceudna iad an so
a'd' dhùthaich féin.

24 Agus thubhairt e, Gu deimhin
a deirim ribh, nach 'eil fàidh air bith
taitneach 'na dhùthaich féin.

25 Ach gu firinneach a deirimse
ribh, gu'n robh mòran bhantrach ann
an Israel an làithibh Eliais, an uair a
dhruideadh nèamh rè thri bliadhna
agus shea mìos, agus a bha gorta
mhòr air feadh na tìre uile:

26 Ach cha do chuireadh Elias
dh'ionnsuidh aon diubh, ach gu Sa-
repta Shidoin, chum mnà a bha 'na
bantraich,

27 Agus bha mòran lobhar ann
an Israel ri linn Eliseuis an fhàidh;
agus cha do ghlanadh a h-aon aca,
ach Naaman an Sirianach.

28 Agus lìonadh iadsan uile a bha
san t-sionagog le feirg, an uair a
chual iad na nithe sin,

29 Agus air éirigh suas doibh,
thilg iad a mach as a bhaile e, agus
thug iad leo e gu maluidh a' chnoic[a]
(air an robh am baile togta) chum
a thilgeadh sìos an coinneamh a
chinn.

30 Ach air gabhail dhasan trìd am
meadhon, dh'fhalbh e:

31 Agus chaidh e sìos gu Caper-
naum, baile do Ghalile, agus bha
e 'gan teagasg air laithibh na sàb-
aid:

32 Agus ghabh iad iongantas r'a
theagasg; do bhrigh gu'n robh fhoc-
al le cumhachd.

33 Agus bha anns an t-sionagog
duine anns an robh spiorad deamhain
neo-ghloin, agus ghlaodh e le guth
mòr.

34 Ag ràdh, Leig leinn; ciod e ar
gnothuchne riut, Iosa o Nasaret? an
d'thainig thu g'ar sgrios? a ta fhios
agam cò thu, Aon naomha Dhé,

35 Agus chronaich Iosa e, ag ràdh,
Bi d' thosd, agus thig a mach as.
Agus air do'n deamhan esan a thilg-
eadh sìos 'nam meadhon, thainig e
mach as, gun chiurradh sam bith a
dheanamh air.

36 Agus thainig uamhas orra uile,
agus labhair iad r'a chéile, ag ràdh,
Ciod a' ghnè cainnte so? oir le
h-ùghdarras agus cumhachd a ta e
toirt orduigh do na spioradaibh neo-
ghlana, agus tha iad a' teachd a
mach.

37 Agus chaidh iomradh airsan a
mach feadh gach àite do'n dùthaich
m'an cuairt.

38 Agus dh'éirich e as an t-sion-
agog, agus chaidh e steach do thigh
Shimoin: agus bha fiabhrus mòr air
màthair chéile Shimoin; agus ghuidh
iad air as a leth,

39 Agus air dha seasamh os a
ceann[b], chronaich e 'm fiabhrus, agus
dh'fhàg e i. Agus air éirigh dh'ise
air ball, rinn i frithealadh dhoibh.

40 Agus ag dol fuidhe na gréine,
iadsan uile aig an robh daoine euslan
le iomadh gnè, tinnis, thug iad d'a
ionnsuidh iad: agus air dhasan a
làmhan a chur air gach aon diubh,
leighis e iad.

41 Agus chaidh mar an ceudna
deamhain a mach a mòran, a' glaodh-
aich agus ag ràdh, Is tu Criosd Mac
Dhé. Agus chronuich e iad, agus
cha d'fhulaing e dhoibh labhairt: oir
bha fhios aca gu'm b'esan Criosd.

42 Agus air teachd do'n là, chaidh
e mach, agus dh'imich e gu àite fàsail:
agus bha'n sluagh 'ga iarruidh, agus
thainig iad d'a ionnsuidh, agus b'àill
leo a chumail, chum's nach rachadh
e uatha.

43 Ach thubhairt esan riu, Is éigin
domhsa rioghachd Dhé a shearmon-
achadh do bhailtibh eile mar an ceud-
na: oir is ann chum so a chuireadh
mi.

44 Agus shearmonaich e ann an
sionagogaibh Ghalile.

[a] *beul-bhruach a' chnoic.* [b] *làimh rithe.*

CAIB. V.

1 *Tha Criosd a' teagasg an t-sluaigh a luing Pheadair;* 4 *le tarruing mhìorbhuileach éisg tha e a' nochdadh cionnus a bha e gu Peadar agus a chompanaich a dheanamh 'nan iasgairibh air daoinibh:* 12 *a' glanadh neach a bha 'na lobhar,* 16 *a' deanamh ùrnuigh anns an fhàsach,* 18 *a' slànuchadh neach a bha tinn leis a' phairilis, &c.*

AGUS tharladh, 'nuair a bha 'm pobull a dlù-theannadh air, chum focal Dé éisdeachd, gu'n do sheas e làimh ri loch Ghenesaret,

2 Agus chunnaic e dà luing[c] 'nan seasamh ri taobh an locha: ach bha na h-iasgairean air dol a mach asda, agus a' nigheadh *an* lìonta.

3 Agus air dha dol a steach do aon do na longaibh bu le Simon, dh'iarr e air dol a mach beagan o thìr: agus air suidhe dha, theagaisg e 'n sluagh as an luing.

4 A nis an uair a sguir e do labhairt, thubhairt e ri Simon, Cuir a mach chum na doimhne, agus leigibh sìos bhur lìonta chum tarruing.

5 Agus fhreagair Simon, agus thubhairt e ris, A mhaighstir, shaothraich sinn feadh na h-oidhche uile, agus cha do ghlac sinn ni sam bith: ach air t'fhocalsa leigidh mi sìos an lìon.

6 Agus an uair a rinn iad so, chuairtich iad tachdar[d] mòr éisg; ionnus gu'n do bhriseadh an lìon.

7 Agus smèid iad air an companachaibh, a bha san luing eile, teachd agus còmhnadh a dheanamh leo. Agus thainig iad, agus lìon iad an dà luing, ionnus gu'n robh iad an inbhe dol fuidhe.

8 'Nuair a chunnaic Simon Peadar *so*, thuit e sìos aig glùinibh Iosa, ag ràdh, Imich uamsa, a Thighearn, oir is duine peacach mi.

9 Oir ghlac uamhas e féin agus iadsan uile bha maille ris, air son an tarruing éisg a ghlac iad:

10 Agus mar an ceudna Seumas agus Eoin, mic Shebede, a bha 'nan companachaibh aig Simon. Agus thubhairt Iosa ri Simon, Na biodh eagal ort; as so suas glacaidh tu daoine.

11 Agus an uair a thug iad an longa gu tìr, air fàgail nan uile nithe dhoibh, lean iad esan.

12 Agus an uair a bha esan ann am baile àraidh, feuch, duine làn do loibhre: agus air dha Iosa fhaicinn, thuit e sìos air aghaidh, agus ghuidh e air, ag ràdh, A Thighearn, ma's toil leat, tha thu comasach air mise a ghlanadh.

13 Agus shìn e *a* làmh, agus bhean e ris, ag ràdh, Is toil leam; bi glan. Agus air ball dh'fhàg an loibhre e.

14 Agus dh'àithn e dha, gun innseadh do neach air bith: Ach imich, agus nochd thu féin do'n t-sagart, agus tabhair seachad air son do ghlanaidh, mar a dh'àithn Maois, mar fhianuis doibh.

15 Ach bu mhòid a sgaoileadh iomradh-san: agus thainig sluagh mòr an ceann a chéile chum éisdeachd, agus a bhi air an slànuchadh leis o'n eucailibh.

16 Agus chaidh e air leth chum an fhàsaich, agus rinn e ùrnuigh.

17 Agus tharladh air latha àraidh, 'nuair a bha e a' teagasg, gu'n robh 'nan suidhe *an sin* Phairisich agus luchd teagaisg an lagha, a thainig as gach uile bhaile do Ghalile, agus do Iudea, agus *o* Ierusalem: agus bha cumhachd an Tighearn' *a làthair* chum an slànuchadh.

18 Agus feuch, dh'iomchair daoine air leabaidh duine air an robh am pairilis: agus dh'iarr iad a thabhairt a steach, agus a chur 'na làithairsan.

19 Agus an uair nach d'fhuair iad seòl air am feudadh iad a thoirt a steach, le meud na cuideachd, chaidh iad suas air an tigh, agus leig iad sìos tre mhullach an tighe e féin agus a leaba, anns a' mheadhon an làthair Iosa.

20 Agus an uair a chunnaic e an creidimh, thubhairt e ris, A dhuine, tha do pheacaidh air am maitheadh dhuit.

21 Agus thòisich na scrìobhuichean agus na Phairisich air reusonachadh, ag ràdh, Cò e so a ta labhairt

[c] *bhàrc.* [d] *àireamh.*

toibheim? cò dh'fheudas peacaidh a
mhaitheadh ach Dia a mhàin?
22 Ach air aithneachadh an
smuainte do Iosa, fhreagair e agus
thubhairt e riu, Ciod a ta sibh a'
reusonachadh 'nar cridheachaibh?
23 Cò aca 's usadh a ràdh, Tha do
pheacaidh air am maitheadh dhuit, no
ràdh, Eirich agus imich?
24 Ach a chum's gu'm bi fios
agaibh gu bheil cumhachd aig Mac
an duine peacaidh a mhaitheadh air
talamh, (thubhairt e ri fear na pairi-
lis) A deirim riut, éirich, agus tog do
leaba, agus imich do d' thigh.
25 Agus dh'éirich e air ball 'nan
làthair; agus thog e *an leaba* air an
robh e 'na luidhe, agus chaidh e d'a
thigh féin, a' tabhairt glòir do Dhia.
26 Agus ghlac uamhas iad uile,
agus thug iad glòir do Dhia, agus
lìonadh le h-eagal iad, ag ràdh,
Chunnaic sinne nithe do-chreidsinn [e]
an diugh.
27 Agus an déigh nan nithe sin,
chaidh e mach, agus chunnaic e cìs-
mhaor d'am b'ainm Lebhi, 'na
shuidhe aig àite togail na cìse: agus
thubhairt e ris, Lean mise.
28 Agus air fàgail nan uile nithe
dha, dh'éirich e, agus lean se e.
29 Agus rinn Lebhi féisd mhòr
dha 'na thigh féin: agus bha cuid-
eachd mhòr do chìs-mhaoraibh, agus
do mhuinntir eile a shuidh maille
riu.
30 Agus rinn an scrìobhuichean
agus am Phairisich gearan an aghaidh
a dheisciobul-san, ag ràdh, C'ar son a
ta sibh ag itheadh, agus ag òl maille
ri cìs-mhaoraibh agus ri peacach-
aibh?
31 Agus fhreagair Iosa agus thubh-
airt e riu, Cha'n 'eil feum aca-san a
ta slàn air an léigh ach aca-san a ta
tinn.
32 Cha d'thainig mise a ghairm
nam fìrean, ach nam peacach chum
aithreachais.
33 Agus thubhairt iadsan ris, C'ar
son a ta deisciobuil Eoin gu tric ri
trosgadh [f] agus a' deanamh ùrnuigh,
agus mar an ceudna *deisciobuil* nam
Phairiseach; ach a ta do dheisciob-
uilse 'g itheadh agus ag òl?
34 Agus thubhairt esan riu, Am
feud sibh a thoirt air cloinn seomair
an fhir nuadh-phòsda trosgadh a
dheanamh, am feadh a ta 'm fear
nuadh-pòsda maille riu?
35 Ach thig na laithean an uair a
bheirear am fear nuadh-pòsda uatha:
an sin nì iad trosgadh anns na làithibh
sin.
36 Agus labhair e mar an ceudna
cosamhlachd riu, Cha chuir neach air
bith mìr a dh'eudach nuadh air sean
eudach: no, reubaidh an t-eudach
nuadh e, agus cha d'thig am mìr do'n
eudach nuadh ris an t-sean eudach.
37 Agus cha chuir duine sam bith
fìon nuadh ann an seann searragaibh;
no, brisidh am fìon nuadh na searrag-
an, agus dòirtear e féin, agus caill-
ear na searragan.
38 Ach is còir fìon nuadh a chur
ann an searragaibh nuadha; agus
bithidh iad araon tèaruinte.
39 Agus cha 'n'eil duine sam bith
air dha sean *fhìon* òl, a dh'iarras air
ball *fìon* nuadh: oir a deir e, 'Se 'n
sean *fhìon* is fearr.

CAIB. VI.

1 *Tha Criosd a' cronuchadh doille nam Phairiseach mu thimchioll coimhead na sàbaid, le scriobtur, reuson, agus mìorbhuil,* 13 *a' taghadh dà abstol deug,* 17 *a' slànuachadh muinntir a bha tinn,* 20 *a' searmonachadh d'a dheisciobluibh mu bheannachdaibh agus mallachdaibh, &c.*

AGUS tharladh air a' cheud latha
sàbaid an déigh an dara là *de*
fhéisd na càisge [g], gu'n deachaidh e
trìd na h-achaibh arbhair: agus
spìon a dheisciobuil na diasan arbh-
air, agus dh'ith iad, an déigh *am*
bruathadh le'n làmhaibh.
2 Agus thubhairt cuid do na
Phairisich riu, C'ar son a ta sibh a'
deanamh an ni nach 'eil ceaduichte
r'a dheanamh air laithibh na sàbaid?
3 Agus freagair Iosa iad, agus
thubhairt e, Nach do leugh sibhse an

[e] *iongantach.* [f] *trasgadh.* [g] *air an dara latha sàbaid an déigh na ceud* sàbaid.

ni so rinn Dhaibhidh, 'nuair a bha ocras air féin, agus orrasan a bha maille ris:

4 Cionnus a chaidh e steach do thigh Dhé, agus a ghabh e aran na fianuis[h], agus a dh'ith e féin, agus a thug e mar an ceudna dhoibhsan a bha maille ris, ni nach 'eil ceaduichte itheadh ach do na sagartaibh a mhàin?

5 Agus thubhairt e riu, Is Tighearna Mac an duine air an t-sàbaid féin.

6 Tharladh mar an ceudna air sàbaid eile, gu 'n deachaidh e steach do'n t-sionagog, agus gu'n do theagaisg e; agus bha an sin duine, aig an robh a làmh dheas air seargadh.

7 Agus rinn na scrìobhuichean agus na Phairisich faire, *a dh'fheuchainn* an leighiseadh e air an t-sàbaid, chum's gu'm faigheadh iad cùis-dhìtidh[i] 'na aghaidh.

8 Ach thuig esan an smuaintean, agus thubhairt e ris an duine aig an robh an làmh sheargta, Eirich, agus seas a mach sa' mheadhon. Agus dh'éirich esan, agus sheas e.

9 An sin thubhairt Iosa riu, Feòruichidh mise aon ni dhibh, Am bheil e ceaduichte air laithibh na sàbaid maith a dheanamh, no olc? anam a shaoradh, no a sgrios?

10 Agus air dha amharc m'an cuairt orra uile, thubhairt e ris an duine, Sìn'a mach do làmh. Agus rinn e sin: agus dh'aisigeadh a làmh slàn da mar an *làmh* eile.

11 Agus lìonadh iadsan do chuthach agus labhair iad r'a chéile, ciod a dheanadh iad ri h-Iosa.

12 Agus anns na laithibh sin chaidh esan gu beinn a dheanamh ùrnuigh, agus bhuanaich e rè na h-oidhche ann an ùrnuigh ri Dia[l].

13 Agus air teachd do'n là, ghairm e d'a ionnsuidh a dheisciobuil: agus thagh e dà fhear dheug asda, d'an do ghoir e Abstoil:

14 Simon (a dh'ainmich e mar an ceudna Peadar) agus Aindreas a bhràthair, Seumas agus Eoin, Philip agus Bartolomeus,

15 Mata agus Tomas, Seumas *mac* Alpheuis, agus Simon d'an goirear Selotes,

16 Iudas *bràthair* Sheumais, agus Iudas Iscariot, esan a bha 'na fhearbrathaidh.

17 Agus thainig e nuas leo, agus sheas e air ionad còmhnard, agus coimhthional a dheisciobul, agus buidheann mhòr shluaigh o Iudea uile agus o Hierusalem, agus o chois fairge Thiruis agus Shidoin, muinntir a thainig g'a éisdeachd, agus gu bhi air an leigheas o'n euslaintibh;

18 Agus iadsan a bha air am pianadh le spioradaibh neo-ghlana: agus leighiseadh iad.

19 Agus dh'iarr an sluagh uile beantuinn ris: oir chaidh cumhachd a mach as, agus shlànuich e iad uile.

20 Agus thog e suas a shùilean air a dheisciobluibh, agus thubhairt e, *Is* beannuichte *sibhse* ta bochd: oir is libh rioghachd Dhé.

21 *Is* beannuichte *sibhse* ta ocrach a nis: oir sàsuichear sibh. *Is* beannuichte *sibhse* ta caoidh a nis: oir gàiridh sibh.

22 *Is* beannuichte sibh 'nuair a bheir daoine fuath dhuibh, agus a chuireas iad as an cuideachd sibh, agus a bheir iad ainnt mhaslach dhuibh, agus a thilgeas iad a mach bhur n-ainm mar olc, air son Mhic an duine.

23 Deanaibhse gairdeachas san là sin, agus leumaibh le h-aoibhneas: oir féuch, is mòr bhur duais air nèamh: oir is ann mar sin a rinn an aithriche air na fàidhibh.

24 Ach is anaoibhinn duibhse ta saibhir: oir fhuair sibh bhur sòlas.

25 Is anaoibhinn duibhse ta sàitheach: oir bithidh ocras oirbh. Is anaoibhinn duibhse ta gàireachdaich a nis: oir ni sibh bròn agus gul.

26 Is anaoibhinn duibhse 'nuair a labhras daoine[m] maith umaibh: oir is ann mar sin a rinn an aithriche ris na fàidhibh bréige.

27 Ach a deirim ribhse ta 'g éisdeachd, Gràdhaichibh bhur naimhde,

[h] *an t-aran taisbeanta.* [i] *cùis-chasaid.* [l] *tigh ùrnuigh Dhé.*
[m] *na h-uile dhaoine.*

deanaibh maith orrasan le'm fuathach sibh :

28 Beannuichibh iadsan a ta 'gar mallachadh, agus deanaibh ùrnuigh air son na muinntir a ta buntuinn gu naimhdeil ribh.

29 Ris an ti a bhuaileas tu air aon ghial, cum an gial eile ; agus do'n ti a bheir t'fhalluing dhiot, na bac do chòta mar an ceudna.

30 Tabhair do gach neach a dh'iarras ort ; agus o'n neach a bheir uait do mhaoin, na iarr air ais i.

31 Agus mar a b'àill libh daoine dheanamh dhuibh, deanaibhse mar an ceudna dhoibhsan.

32 Oir ma ghràdhaicheas sibh iadsan aig am bheil gràdh dhuibh, ciod am buidheachas a ta agaibh ? oir gràdhaichidh peacaich féin an droing aig am bheil gràdh dhoibh.

33 Agus ma ni sibh maith do'n mhuinntir a ni maith dhuibh, ciod am buidheachas a ta agaibh ? oir ni peacaich an ni so fein mar an ceudna.

34 Agus ma bheir sibh iasachd[n] dhoibhsan o'm bheil dùil agaibh ri fhaotainn a rìs, ciod am buidheachas a ta agaibh ? oir bheir peacaich féin iasachd do pheacachaibh, chum's gu'm faigh iad uiread a rìs.

35 Ach gràdhaichibhse bhur naimhde, agus deanaibh maith, agus thugaibh iasachd, gun dùil a bhi agaibh ri ni sam bith 'na éiric[o] : agus bithidh bhur duais mòr, agus bithidh sibh 'nar cloinn do'n Ti a's airde : oir a ta esan tabhartach dhoibhsan a ta mi-thaingeal agus olc.

36 Bithibhse uime sin tròcaireach, mar a ta bhur n-Athair tròcaireach.

37 Agus na tugaibh breth, agus cha toirear breth oirbh : na dìtibh, agus cha dìtear sibh : thugaibh maitheanas, agus bheirear maitheanas dhuibh.

38 Thugaibh uaibh, agus bheirear dhuibh ; deadh thomhas, air a gheinneadh, agus air a chrathadh ri chéile, agus a' cur thairis, bheir daoine ann bhur n-uchd ; oir leis an tomhas le'n tomhais sibh, toimhaisear dhuibh a rìs.

39 Agus labhair e cosmhlachd riu, Am feud an dall dall a threòrachadh ? nach tuit iad araon ann an slochd ?

40 Cha 'n'eil an deisbiobul os ceann a mhaighstir : ach ge b'e neach a ta coimhlionta, bithidh e mar a mhaighstir.

41 Agus c'ar son a ta thu faicinn an smùirnein a ta an sùil do bhràthar, agus nach 'eil thu toirt fainear an t-sail a ta ann do shùil féin ?

42 No cionnus a dh'fheudas tu ràdh ri d' bhràthair, A bhràthair, leig dhomh an smùirnein a thoirt a d' shùil, agus nach 'eil thu toirt fainear an t-sail a ta ann do shùil féin ? A chealgair, tilg a mach air tùs an t-sail as do shùil féin, agus an sin is léir dhuit gu soillear an smùirnein a ta ann an sùil do bhràthar a thoirt aisde.

43 Oir cha deadh chraobh a bheir a mach droch thoradh : agus cha droch chraobh a bheir a mach deadh thoradh.

44 Oir aithnichear gach craobh air a toradh : oir cha tionail daoine fìgean do dhroighionn, no caoran fìona do'n fhearr-dhris.

45 Bheir duine maith ni maith a mach a deadh ionmhas a chridhe : agus bheir droch dhuine ni olc a mach a droch ionmhas a chridhe : oir is ann a pailteas a' chridhe a labhras a bheul.

46 Agus ca'r son a ghoireas sibh, a Thighearn, a Thighearn, dhiomsa, agus nach dean sibh na nithe a deirim ?

47 Gach neach a thig a m' ionnsuidhse, agus a chluinneas mo bhriathra, agus a ni iad, feuchaidh mi dhuibh cia ris is cosmhuil e.

48 Is cosmhuil e ri duine a thog tigh, agus a chladhaich domhain, agus a chuir a bhunait air carraig : agus an uair a thainig an tuil, bhuail an sruth gu dian air an tigh sin, agus cha b'urrainn e charachadh ; oir bha e air a shuidheachadh[p] air carraig.

49 Ach an ti a chluinneas, agus nach dean, is cosmhuil e ri duine a thog tigh air an talamh gun bhun-

[n] *coingheall.* [o] *gun bhur dòchas a chall.* [p] *stéidheachadh.*

ait, air an do bhuail an sruth gu dian, agus air ball thuit e; agus bu mhòr tuiteam an tighe sin.

CAIB. VII.

1 *Air do Chriosd creidimh bu mhò*
fhaotainn ann an ceannard-ceud a
bha 'na Gheintileach, na ann an
aon neach do na h-Iudhachaibh, 10
leighis e sheirbhiseach gun teachd
d'a ionnsuidh, 11 *Tha e togail*
mic na bantraich ann an Nain o'n
bhàs, 19 *a' dearbhadh do theachd-*
airibh Eoin, le oibribh miorbhuil-
each a rinn e 'nan làthair, gu'm
b'e féin an Criosd a bha ri teachd,
24 *a' nochdadh do'n t-sluagh ciod i*
a bharail mu Eoin, &c.

ANIS an uair a chrìochnaich e a bhriathrasan uile ann an éisdeachd an t-sluaigh, chaidh e steach do Chapernaum.

2 Agus bha seirbhiseach ceannaird-ceud àraidh, a b'ionmhuinn leis, gu tinn, agus ri h-uchd bàis.

3 Agus air cluinntinn mu Iosa dha, chuir e seanairean nan Iudhach d'a ionnsuidh, a' cur impidh air gu'n d'thigeadh e, agus gu'n leighiseadh e a sheirbhiseach.

4 Agus an uair a thainig iad gu h-Iosa, ghuidh iad air gu dùrachdach, ag ràdh, Gu'm b'airidh e gu'n deanadh esan so dha:

5 Oir is toigh leis ar cinneach-ne, agus thog esan dhuinn sionagog[r].

6 Agus chaidh Iosa maille riu. Ach air dha bhi nis fagus do'n tigh, chuir an ceannard-ceud càirde d'a ionnsuidh, ag ràdh ris, A Thighearn, na cuir dragh ort féin, oir cha'n airidh mise gu'n rachadh tu steach fa m' chleith

7 Uime sin cha mhò a mheas mi gu'm b'airidh mi féin air teachd a t'ionnsuidh: ach *a mhàin* abair am focal, agus slànuichear m' òglach.

8 Oir is duine mise féin air mo chur fa ùghdarras, aig am bheil saighdearan fum, agus a deirim ris an fhear so, Imich, agus imichidh e: agus ri fear eile, Thig, agus thig e: agus ri m' sheirbhiseach, Dean so, agus ni se e.

9 Agus air cluinntinn nan nithe so do Iosa, ghabh e iongantas ris, agus air tionndadh dha, thubhairt e ris an t-sluagh a lean e, A deirim ribh, nach d'fhuair mi creidimh co mòr as so, ann an Israeil féin.

10 Agus air pilltinn air an ais do'n tigh do na teachdairibh a chuireadh d'*a ionnsuidh*, fhuair iad an seirbhiseach a bha tinn, slàn.

11 Agus tharladh an là 'na dhéigh sin, gu'n deachaidh e chum baile d'an goirear Nain; agus chaidh a dheisciobuil[s] maille ris, agus sluagh mòr.

12 A nis an uair a thainig e 'm fagus do gheatadh a' bhaile, feuch, ghiùlaineadh a mach duine marbh, aon mhac a mhàthar, agus bu bhantrach i: agus bha sluagh mòr do *mhuinntir* a' bhaile maille rithe.

13 Agus an uair a chunnaic an Tighearn i, ghabh e truas dith, agus thubhairt e rithe, Na guil.

14 Agus thainig e agus bhean e ris a' ghiùlan[t], (agus sheas iadsan a bha 'ga iomchar) agus thubhairt e, Oganaich, a deirim riut, éirich.

15 Agus dh'éirich an duine bha marbh 'na shuidhe, agus thòisich e air labhairt: agus thug e d'a mhàthair e.

16 Agus ghlac eagal *iad* uile: agus thug iad glòir do Dhia, ag ràdh, Dh'éirich fàidh mòr 'nar measg-ne; agus, Dh'amhairc Dia air a shluagh féin.

17 Agus chaidh an t-iomradh so mach airsan air feadh Iudea uile, agus na dùcha m'an cuairt uile.

18 Agus dh'innis a dheisciobuil do Eoin mu thimchioll nan nithe sin uile.

19 Agus ghairm Eoin d'a ionnsuidh dithis àraidh d'a dheisciobluibh, agus chuir e iad gu h-Iosa, ag ràdh, An tusa esan a bha ri teachd, no'm bi sùil againn ri neach eile:

20 Agus air teachd do na daoinibh d'a ionnsuidh, thubhairt iad, Chuir Eoin Baiste sinne a'd' ionnsuidh, ag ràdh, An tusa 'n ti a bha ri teachd, no 'm bi sùil againn ri neach eile?

21 Agus anns an uair sin féin

[r] *thog esan ar sionagog.* [s] *mòran d'a dheisciobluibh.* [t] *chiste mhairbh.*

leighis e mòran o 'n euslaintibh agus o 'm plàighibh, agus o dhroch spioradaibh, agus thug e 'n radharc do mhòran a bha dall.

22 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e riu, Imichibhse agus innsibh do Eoin na nithe a chunnaic agus a chuala sibh, gu'm bheil na doill a' faicinn, na bacaich ag imeachd, na lobhair air an glanadh, na bodhair a' cluinntinn, na mairbh air an dùsgadh, an soisgeul air a shearmonachadh do na bochdaibh.

23 Agus is beannuicht' esan nach faigh oilbheum annamsa[u].

24 Agus an uair a dh'fhalbh teachdairean Eoin, thòisich e air labhairt ris an t-sluagh mu thimchioll Eoin, Ciod an ni a chaidh sibh a mach do'n fhàsach a dh'fhaicinn? an i cuilc air a crathadh le gaoith?

25 Ach ciod e an ni chaidh sibh a mach a dh'fhaicinn? an e duine air a sgeadachadh ann an eudach mìn? feuch, iadsan a ta sgeadaichte le eudach rìomhach, agus a' caitheadh am beatha gu sòghail, is ann an cùirtibh nan rìgh a ta iad.

26 Ach ciod e an ni chaidh sibh a mach a dh'fhaicinn? an e fàidh? seadh, a deirim ribh, agus ni 's mò na fàidh.

27 Is e so an ti mu'm bheil e sgrìobhta, Feuch, cuiream mo theachdaire roimh do ghnùis, a dh'ulluicheas do shlighe romhad.

28 Oir a deirim ribh, 'Nam measgsan a rugadh le mnaibh, cha 'n'eil fàidh a's mò na Eoin Baiste: gidheadh an ti a's lugha ann an rioghachd Dhé, is mò e na esan.

29 Agus dh'fhìreanaich am pobull uile a chual e, agus na cìs-mhaoir Dia, air dhoibh bhi air am baisteadh le baisteadh Eoin.

30 Ach chuir na Phairisich agus an luchd lagha cùl ri comhairle Dhé d'an taobh féin, am feadh nach do bhaisteadh iad leis.

31 (Agus thubhairt an Tighearna,) Cò ris uime sin a shamhlaicheas mi daoine a' ghinealaich so? agus cò ris a ta iad cosmhuil?

32 A ta iad cosmhuil ri cloinn a ta 'nan suidhe sa' mhargadh, agus a dh'éigheas r'a chéile, ag ràdh, Rinn sinne piobaireachd dhuibhse, agus cha d'rinn sibhse dannsa: rinn sinne tuireadh dhuibhse, agus cha d'rinn sibhse gul.

33 Oir thainig Eoin Baiste, cha'n ann ag itheadh arain, no 'g òl fìona; agus their sibh, A ta deamhan aige.

34 Thainig Mac an duine ag itheadh 's ag òl; agus their sibh, Feuch duine geòcach agus pòitear-fìona, caraid chìs-mhaor agus pheacach.

35 Ach a ta gliocas air a fìreanachadh leis a cloinn uile.

36 Agus dh'iarr duine àraidh do na Phairisich air, gu'n itheadh e biadh maille ris. Agus chaidh e steach do thigh an Phairisich, agus shuidh[a] e sìos chum bìdh.

37 Agus feuch, an uair a fhuair bean anns a bhaile, a bha 'na peacach, fios gu 'n robh e 'na shuidhe aig biadh ann an tigh an Phairisich, thug i leatha bocsa alabastair *làn do* ola chùbhraidh.

38 Agus sheas i aig a chosaibh air a chùlaobh a' gul, agus thòisich i air a chosan a fhliuchadh leis a deuraibh, agus thiormaich i *iad* le gruaig a cinn, agus phòg i a chosa, agus dh'ùng i leis an ola iad.

39 Agus an uair a chunnaic am Phairiseach, a thug cuireadh dha, *so*, labhair e ann féin, ag ràdh, Nam b'fhàidh an duine so, bhiodh fhios aige cò i a' bhean so ta beantuinn ris, agus ciod is gnè dh'i; oir is peacach i.

40 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e ris, A Shimoin, a ta ni agam ri ràdh riut. Agus thubhairt esan, A mhaighstir, abair e.

41 Bha aig fear-fiacha àraidh dithis do fhéichneinibh: bha aige air aon fhear cùig ceud peghinn, agus air an fhear eile leth-cheud.

42 Agus do bhrigh nach robh aca ni leis an dìoladh iad, mhaith e gu saor dhoibh araon. Innis domhsa uime sin, cò aca 's mò a ghràdhaicheas e?

43 Agus fhreagair Simon agus thubhairt e, 'S i mo bharail gur e an

[u] *nach gabh oilbheum riumsa.* [a] *luidh. Gr.*

neach is mò d'an do mhaith e. Agus
thubhairt e ris, Is ceart a thug thu
breth.
44 Agus air tionndadh ris a'
mhnaoi, thubhairt e ri Simon, Am
faic thu bhean so? thainig mi
steach do d' thigh, cha d'thug thu
dhomh uisge chum mo chos; ach
dh'ionnlaid ise mo chosa le deur-
aibh, agus thiormaich i *iad* le folt a
cinn.
45 Cha d'thug thusa dhomh pòg:
ach o thainig ise[b] stigh, cha do sguir
i a phògadh mo chos.
46 Cha d'ùng thusa mo cheann le
h-ola: ach dh'ùng ise mo chosa le
h-ola chùbhraidh.
47 Uime sin a deirim riut, Gu'm
bheil a peacaidh a ta lìonmhor, air
am maitheadh; air an aobhar sin[c]
ghràdhaich i gu mòr: ach ge b'e
neach d'am maithear beagan, bithidh
a ghràdh beag.
48 Agus thubhairt e rithe, Tha do
pheacaidh air am maitheadh.
49 Agus thòisich iadsan a bha 'nan
suidhe aig biadh maille ris, air a ràdh
annta féin, Cò e so a ta eadhon a'
maitheadh pheacanna?
50 Agus thubhairt e ris a' mhnaoi,
Shlànuich do chreidimh thu; imich
an sìth.

CAIB. VIII.

2 Tha mnài a' frithealadh do Chriosd le am maoin. 4 Tha Criosd, an déigh dha searmoin a dheanamh o àit gu h-àit, agus e air a leantuinn le abstolaibh, a' labhairt cosamhlachd an t-sìoladoir, 16 agus na coinnle; 21 a' cur an céill cò iad a mhàthair, agus a bhràithrean, 22 a' cronuchadh na gaoithe, &c.

AGUS tharladh an déigh sin,
gu'n d'imich esan trid gach
cathair agus baile, a' searmonachadh,
agus a' cur an céill soisgeil rioghachd
Dhé, agus an dà fhear dheug 'na
fhochair,
2 Agus mnài àraidh a leighis-
eadh o dhroch spioradaibh agus o
euslaintibh, Muire d'an goirear Mag-
dalen, as an deachaidh seachd deamh-
ain,
3 Agus Ioanna bean Chusa stiùbh-
aird Heroid, agus Susanna, agus
mòran eile, a bha frithealadh dha le
am maoin.
4 Agus an uair a chruinnich sluagh
mòr, agus a thainig iad as gach baile
d'a ionnsuidh, labhair e ann an co-
samhlachd:
5 Chaidh fear-cuir amach a chur
a shìl: agus ag cur da, thuit cuid ri
taobh an rathaid, agus shaltradh sìos
e, agus dh'ith eunlaith an athair suas
e.
6 Agus thuit cuid eile air carraig,
agus air fàs da, shearg e, do bhrigh
nach robh sùgh aige.
7 Agus thuit cuid eile am measg
droighinn, agus air fàs do 'n droigh-
ionn maille ris, thachd se e.
8 Agus thuit cuid eile air talamh
maith, agus dh'fhàs e suas, agus thug
e toradh uaith a cheud uiread 's a
chuireadh. Agus air dha na nithe
sin a ràdh, ghlaodh e, Ge b'e aig am
bheil cluasa chum éisdeachd, éisd-
eadh e.
9 Agus dh'fhiosraich a dheisciob-
uil deth, ag ràdh, Ciod e an cosamh-
lachd so?
10 Agus thubhairt esan, Thugadh
dhuibhse eòlas fhaotainn air rùn
dìomhair rioghachd Dhé; ach do
chàch an cosamhlachdaibh, ionnus ag
faicinn doibh nach faiceadh iad, agus
ag cluinntinn doibh nach tuigeadh iad.
11 Ach is e so an cosamhlachd:
Is e 'n siol focal Dé.
12 Iadsan ri taobh an rathaid, is
iad sin a dh'éisdeas: 'na dhéigh sin
a ta 'n diabhol a' teachd, agus a'
togail air falbh an fhocail as an cridh-
eachaibh, air eagal gu'n creideadh
iad agus gu'm biodh iad air an
saoradh.
13 An dream air a' charraig, *is
iad sin iadsan*, an uair a dh'éisdeas
iad, a ghabhas am focal d'an ionn-
suidh le gairdeachas; ach cha 'n'eil
aca so freumh, *muinntir* a chreideas
rè tamuill, agus an àm buairidh a ta
tuiteam air falbh.

b sìos. c air.

14 Agus an ni a thuit am measg droighinn, is iad sin an dream a dh'éisdeas, agus air dhoibh dol a mach, a ta iad air an tachdadh le cùram, agus le saibhreas, agus le sàimhe na beatha *so*, agus cha 'n'eil iad a' toirt toraidh uatha chum foirfeachd.

15 Ach an ni *a thuit* san talamh mhaith, is iad sin iadsan, air dhoibh am focal éisdeachd, a ta 'gá choimhead ann an cridhe treibh-dhireach agus maith, agus a' toirt toraidh uatha le foighidin[d].

16 Cha 'n'eil neach air bith, air dha coinneal a lasadh, a dh'fholuicheas fa shoitheach i, no chuireas fa leabaidh *i*: ach cuiridh e ann an coinnleir i, chum's gu'm faic iadsan a thig a stigh an solus.

17 Oir cha 'n'eil ni sam bith folaichte, nach deanar follaiseach; no uaigneach, nach aithnichear, agus nach d'thig os àird.

18 Air an aobhar sin thugaibh fa'near cionnus a dh'éisdeas sibh: oir ge b'e neach aig am bheil, bheirear dha; agus ge b'e neach aig nach 'eil, bheirear uaith eadhon an ni sin a shaoilear a bhi aige.

19 An sin thainig d'a ionnsuidh a mhàthair agus a bhràithre, agus cha b'urrainn iad teachd am fagus da leis an dòmhlas.

20 Agus dh'innseadh dha le *dream àraidh*, a thubhairt, Tha do mhàthair agus do bhràithre 'nan seasamh a muigh, ag iarraidh t'fhaicinn.

21 Agus fhreagair esan agus thubhairt e riu, Is iad mo mhàthair agus mo bhràithrean iadsan a dh'éisdeas ri focal Dé, agus a ni e.

22 Agus tharladh air là àraidh, gu'n deachaidh e féin agus a dheisciobuil a stigh do luing: agus thubhairt e riu, Rachamaid thairis gu taobh thall an locha. Agus chuir iad a mach *o thìr*.

23 Ach ag seòladh dhoibh, thuit codal airsan: agus thainig ànradh[e] gaoith a nuas air an loch, agus lìonadh iad *le h-uisge*, agus bha iad ann an gàbhadh.

24 Agus thainig iad d'a ionnsuidh, agus dhùisg iad e, ag ràdh, A mhaighstir, a mhaighstir, tha sinn caillte, An sin dh'éirich esan, agus chronuich e ghaoth, agus onfa an uisge: agus sguir iad, agus thainig fèath[f] ann,

25 Agus thubhairt e riu, C'àit am bheil bhur creidimh? agus air dhoibh bhi fa eagal, ghabh iad iongantas, ag ràdh, r'a chéile, Ciod a' ghnè dhuine so? oir a ta e toirt àithne do na gaothaibh, agus do'n uisge féin, agus a ta iad ùmhal dha.

26 Agus thainig iad air tìr aig dùthaich nan Gadareneach, a ta thall fa chomhair Ghalile.

27 Agus an uair a chaidh e mach air tìr, choinnich duine àraidh as a' bhaile e, anns an robh deamhain rè aimsir fhada, agus aig nach biodh eudach uime, agus nach fanadh ann an tigh, ach anns na h-àitibh-adhlaic.

28 An uair a chunnaic e Iosa, ghlaodh e mach, agus thuit e sìos 'na làthair, agus thubhairt e le guth àrd, Ciod e mo ghnothuchsa riut, Iosa, a Mhic an Dé a's ro àirde? guidheam ort, na pian mi.

29 (Oir bha e air toirt àithne do'n spiorad neo-ghlan dol a mach as an duine. Oir bu tric a rug e gu naimhdeil air: agus cheangladh e le slabhruidhibh, agus choimhideadh an geimhlibh e; agus air briseadh a chuibhreacha dha, dh'iomaineadh e leis an deamhan do'n fhàsach.)

30 Agus dh'fheòraich Iosa dheth, ag ràdh, Ciod is ainm dhuit? agus thubhairt esan, Legion: do bhrigh gu'n deachaidh mòran dheamhan a steach ann.

31 Agus ghuidh iad air, gun àithne thoirt doibh dol sìos do'n doimhneachd[g].

32 Agus bha treud lìon-mhor mhuc an sin, ag ionaltradh air an t-sliabh: agus ghuidh iad air cead a thoirt doibh dol a steach annta. Agus thug e cead doibh.

33 An sin air dol do na deamhnaibh a mach as an duine, chaidh iad anns na mucaibh: agus ruith an treud

[d] *seasmhachd.* [e] *doinionn, stoirm.* [f] *ciuine.* [g] *dubh-aigean.*

mhuc gu dian sìos le bruthach[h] do'n loch, agus thachdadh i iad.
34 Agus an uair a chunnaic an dream a bha 'gam biadhadh an ni a rinneadh, theich iad, agus dh'innis[l] iad e anns a' bhaile agus anns an dùthaich.
35 Agus chaidh iadsan a mach a dh'fhaicinn an ni a rinneadh; agus thainig iad gu h-Iosa, agus fhuair iad an duine as an deachaidh na deamhain, 'na shuidhe aig cosaibh Iosa, air eudachadh, agus e 'na chéill: agus ghabh iad eagal.
36 Agus dh'innis an dream a chunnaic e dhoibh, cionnus a shlànuicheadh an duine san robh na deamhain.
37 An sin dh'iarr muinntir dùcha nan Gadareneach uile airsan, imeachd uatha; oir ghlacadh le h-eagal mòr iad: agus chaidh e san luing, agus phill e air ais a rìs.
38 A nis ghuidh an duine as an deachaidh na deamhain air, e féin a bhi maille ris: ach chuir Iosa uaith e, ag ràdh,
39 Pill do d' thigh féin, agus cuir an céill meud nan nithe a rinn Dia dhuit. Agus dh'imich e roimhe, ag innseadh gu follaiseach air feadh a' bhaile uile, meud nan nithe a rinn Iosa dha.
40 Agus tharladh, an uair a phill Iosa air ais, gu'n do ghabh an sluagh *gu toileach* ris: oir bha iad uile 'ga fheitheamh.
41 Agus feuch, thainig duine da'm b'ainm Iairus, a bha 'na uachdaran air an t-sionagog: agus thuit e aig cosaibh Iosa, agus ghuidh e air gu'n d'thigeadh e d'a thigh:
42 Do bhrigh gu'n robh aon-ghin nighinn aige, mu thimchioll dà bhliadhna dheug, agus i faotainn a' bhàis. (Ach air dha bhi 'g imeachd, bha'n sluagh 'ga theannadh.
43 Agus *thainig* bean air an robh dòrtadh fola dà bhliadhna dheug, agus a chaith a beathachadh uile ri léighibh, agus nach b'urradh bhi air a leigheas le neach air bith,
44 Thainig *ise* air a chùlaobh, agus bhean i ri h-iomall eudaich: agus sguir a dòrtadh fola air ball.
45 Agus thubhairt Iosa, Cò bhean rium? Air àicheadh do na h-uile, thubhairt Peadar, agus iadsan a bha 'na fhochair, ris, A mhaighstir, tha 'n sluagh ga d' dhòmhlachadh, agus ga d' theannadh, agus an abair thu, Cò bhean rium?
46 Agus thubhairt Iosa, Bhean neach éigin rium: oir mhothaich mi cumhachd a' dol asam.
47 Agus an uair a chunnaic a' bhean nach robh i'n ain-fhios[m], thainig i air chrith, agus a' sleuchdadh dha, chuir i'n céill da c'ar son a bhean i ris, an làthair an t-sluaigh uile, agus mar a shlànuicheadh i gu grad.
48 Agus thubhairt esan rithe, A nighean, biodh misneach agad: shlànuich do chreidimh thu; imich an sith.)
49 Am feadh 's a bha e fathast a' labhairt, thainig neach o *thigh* Uachdarain na sionagoige, ag ràdh ris, Tha do nighean marbh; na cuir dragh air a' mhaighstir.
50 Ach air cluinntinn *so* do Iosa, fhreagair se e, ag ràdh, Na biodh eagal ort: a mhàin creid, agus bithidh i air a slànuchadh.
51 Agus an uair a chaidh e do 'n tigh, cha do leig e le neach air bith dol a stigh, ach Peadar, agus Eoin, agus Seumas, agus athair agus màthair na h-inghin.
52 Agus bha iad uile a' gul, agus a' deanamh caoidh air a son: ach thubhairt esan, Na guilibh: cha 'n'eil i marbh, ach 'na codal.
53 Agus rinn iad gàire fanoid ris, do bhrigh gu'n robh fhios aca gu'n robh i marbh.
54 Agus air dha an cur a mach uile, ghlac e air làimh i, agus ghlaodh e, ag ràdh, A nighean, éirich.
55 Agus thainig a spiorad air ais, agus dh'éirich i air ball: agus dh'àithn e biadh a thoirt d'i.
56 Agus ghabh uamhas mòr a pàrantan[n]: ach thug esan àithne dhoibh gun an ni a rinneadh innseadh do neach air bith.

[h] *leathad, àite corrach.* [i] *bhàthadh.* [l] *theich iad, (agus chaidh iad,) agus dh'innis.* [m] *am folach.* [n] *a ginteirean.*

CAIB. IX.

1 *Tha Criosd a' cur a mach abstol a*
dh'oibreachadh mhìorbhuile, agus a
shearmonachadh. 7 Tha togradh
aig Herod Criosd fhaicinn. 17 Tha
Criosd an déigh searmonachadh do'n
t-sluagh, a' toirt lòin do chùig mìle
aca gu mìorbhuileach, 22 ag inns-
eadh fhulangais roimh-laimh, 23
ag innseadh do na h-uile le'm b'àill
a bhi 'nan deisciobuil da, gur éigin
doibh eisiomplair' a leantuinn. 28
Atharrachadh a chrutha, &c.

AGUS ghairm e an dà fhear
dheug[o] an ceann a chéile, a-
gus thug e cumhachd agus ùghdarr-
àս doibh air na h-uile dheamhnaibh,
agus a chum euslaintean a leigheas.

2 Agus chuir e mach iad a shear-
monachadh rioghachd Dhé, agus a
shlànuchadh nan euslan.

3 Agus thubhairt e riu, Na tugaibh
ni air bith leibh chum na slighe, bat-
aiche no màla, no aran, no airgiod;
ni mò bhios dà chòta aig gach fear
agaibh.

4 Agus ge b'e air bith tigh d'an
d'théid sibh a steach, fanaibh an sin,
agus as sin rachaibh a mach[p].

5 Agus cò air bith iad nach gabh
ribh, air dhuibh dol a mach as a'
bhaile sin, crathaibh dhibh eadhon an
duslach o bhur cosaibh mar fhianuis
'nan aghaidh.

6 Agus chaidh iadsan a mach, agus
ghabh iad tre na bailtibh, a' searmon-
achadh an t-soisgeil, agus a' leigheas
anns gach àit.

7 Agus chual Herod an Tetrarch
na h-uile nithe a rinneadh leis: agus
bha e an imcheist, do bhrigh gu'n
dubhradh le cuid, gu'n robh Eoin air
éirigh o na marbhaibh:

8 Agus le cuid, gu'n d'fhoillsich-
eadh Elias: agus le cuid eile, gu'n
robh aon do na sean fhàidhibh air
éirigh a ris.

9 Agus thubhairt Herod, Thug
mis' an ceann a dh'Eoin: ach cò e
'm fear so mu'n cluinneam a leithid
so do nithibh? Agus dh'iarr e fhaic-
inn.

10 Agus air pilltinn do na h-ab-
stolaibh, dh'innis iad dha gach ni a
rinn iad. Agus thug e leis iad, agus
chaidh e fa leth gu àite fàsail, a bhuin-
eadh do'n bhaile d'an goirear Bet-
saida.

11 Agus an uair a fhuair an sluagh
fios air, lean iad e: agus ghabh e d'a
ionnsuidh iad, agus labhair e riu mu
thimchioll rioghachd Dhé, agus léigh-
is e iadsan aig an robh feum air leigh-
eas.

12 Agus an uair a thòisich an là
air teireachduinn thainig an dà fhear
dheug, agus thubhairt iad ris, Cuir
air falbh an sluagh, chum 's gu'n
d'théid iad do na bailtibh agus do'n
tìr m'an cuairt, agus gu'n gabh iad
tàmh agus gu'm faigh iad biadh: oir
tha sinn an so an àite fàsail.

13 Ach thubhairt esan riu, Thug-
aibhse dhoibh ni r'a itheadh. Agus
thubhairt iadsan, Cha 'n'eil againn
tuilleadh na cùig builinnean agus dà
iasg: mur d'théid sinn agus biadh a
cheannach do'n t-sluagh so uile.

14 Oir bha iad mu thimchioll cùig
mìle fear. Agus thubhairt e r'a
dheisciobluibh, Cuiribh nan suidhe
iad, leth-cheud anns gach cuideachd.

15 Agus rinn iad mar sin, agus
chuir iad 'nan suidhe iad uile.

16 Agus ghabh e na cùig builinn-
ean agus an dà iasg, agus air amharc
suas gu nèamh, bheannuich e iad,
agus bhris e, agus thug e d'a dheis-
ciobluibh iad gu'n cur an làthair an
t-sluaigh.

17 Agus dh'ith iad, agus shàs-
uicheadh iad uile: agus thogadh dà
chliabh dheug do bhiadh briste, a bha
dh'fhuighleach aca.

18 Agus tharladh, air dha bhi ri
ùrnuigh fa leth, gu'n robh a dheis-
ciobuil maille ris: agus dh'fheòraich
e dhiubh, ag ràdh, Cò their an sluagh
is mise?

19 Fhreagair iadsan agus thubhairt
iad, Eoin Baiste: ach *their* cuid,
Elias: agus cuid eile, gu bheil aon
do na sean fhàidhibh air éirigh a
ris.

20 Thubhairt e riu, Ach cò their
sibhse is mi? Agus fhreagair Peadh-
ar, agus thubhairt e, Criosd Dhé.

21 Agus air dha sparradh teann a

[o] *a dhà dheisciobul deug.* [p] *fanaibh an sin gus am fàg sibh an t-àit.*

thoirt doibh, dh'àithn e gun iad a
dh'innseadh so do neach sam bith,
22 Ag ràdh, Gur éigin do Mhac
an duine mòran fhulang, agus a bhi
air a dhiultadh leis na seanairibh, a-
gus an h-àrd shagartaibh, agus na
scrìobhuichibh, agus a bhi air a chur
gu bàs, agus air a thogail suas air an
treas là.
23 Agus thubhairt e riu uile, Ma's
àill le neach air bith teachd a'm'
dhéighse, àicheadhadh se e féin, agus
togadh e chrann-ceusaidh gach là,
agus leanadh e mise.
24 Oir ge b'e neach le'm b'àill
anam a thearnadh, caillidh se e: ach
ge b'e neach a chailleas anam air mo
sgàthsa, saoraidh esan e.
25 Oir ciod e an tairbhe do dhuine,
ge do chosnadh e 'n saoghal gu
h-iomlan, agus e féin a chall, no bhi
air a sgrios?
26 Oir ge b'e neach a ghabhas
nàire dhiomsa agus do m' bhriath-
raibh, gabhaidh Mac an duine nàire
dheth-san, an uair a thig e 'na ghlòir
féin, agus *an glòir* Athar, agus nan
aingeal naomha.
27 Ach a deirimse ribh gu fìrinn-
each, gu bheil cuid 'nan seasamh an
so, nach blais bàs, gus am faic iad
rioghachd Dhé.
28 Agus tharladh mu thimchioll
ochd làithean an déigh nam briathar
so[r], gu'n d'thug e leis Peadar, agus
Eoin, agus Seumas, agus gu'n deach-
aidh e suas gu beinn a dheanamh
ùrnuigh,
29 Agus an uair a bha e ri ùrnuigh,
bha dreach a ghnùise air atharrach-
adh, agus rinneadh eudach geal agus
dealrach.
30 Agus feuch, bha dithis fear a'
còmhradh ris, eadhon Maois agus
Elias,
31 A nochdadh ann an glòir, agus
a bha labhairt m'a bhàs[s], a bha esan
gu choimhlionadh ann an Ierusalem.
32 Ach bha Pheadar, agus iadsan
a bha maille ris, trom 'nan codal:
agus an uair a dhùisg iad, chunnaic
iad a ghlòir, agus an dithis fear a bha
'nan seasamh maille ris.
33 Agus an uair a bha iadsan a'
dealachadh ris, thubhairt Peadar ri
h-Iosa, A mhaighstir, is maith dhuinne
bhi 'n so, agus deanamaid tri bothain,
aon duitse, agus aon do Mhaois, agus
aon do Elias; gun fhios aige ciod a
bha e 'g ràdh.
34 Am feadh a bha e ag ràdh so,
thainig neul, agus chuir e sgàile orra:
agus ghabh iad eagal an uair a bha
iad a' dol a stigh san neul.
35 Agus thainig guth as an neul,
ag ràdh, Is e so mo Mhac gràdhachsa,
éisdibh ris.
36 Agus an uair a rinneadh an
guth so, fhuaradh Iosa 'na aonar:
agus dh'fhan iadsan 'nan tosd, agus
cha d'innis iad do neach air bith anns
na làithibh sin aon ni do na chunnaic
iad.
37 Agus tharladh, an là 'na dhéigh
sin, an uair a thainig iad a nuas o'n
bheinn, gu'n do thachair sluagh mòr
air.
38 Agus feuch, ghlaodh duine àr-
aidh do'n t-sluagh, ag ràdh, A mhaigh-
stir, guidheam ort, amhairc air mo
mhac, oir is e m'aon duine cloinne
e[t].
39 Agus feuch, a ta spiorad a'
breith air, agus a ta e gu h-obann ag
éigheach, agus a ta e 'ga tharruing as
a chéile air chor 's gu bheil e cur
cobhair a mach, agus an déigh a
chomh-bhrutliadh is gann a dh'fhàg-
as se e.
40 Agus ghuidh mi air do dheis-
ciobluibh gu'n cuireadh iad a mach
e, agus cha b'urrainn iad.
41 Agus fhreagair Iosa agus thubh-
airt e, O ghinealaich mhi-chreidich
agus fhiair[u], cia fhad a bhios mi
maille ribh, agus a dh'fhuilgeas mi
sibh? Thoir an so do mhac.
42 Agus am feadh a bha e fathast
a' teachd, thilg an deamhan sìos e,
agus reub se *e*: agus chronuich Iosa
an spiorad neo-ghlan, agus shlànuich
e 'n leanabh, agus thug e d'a athair e.
43 Agus ghabh iad uamhas uile ri
mòr chumhachd Dhé. Ach air dhoibh
uile bhi gabhail iongantais ris na
h-uile nithibh a rinn Iosa, thubhairt
e r'a dheisciobluibh,
44 Taisgibh na briathrasa ann bhur

[r] *nan nithe so.* [s] *m'a shiubhal.* [t] *is e m'aon ghin e.* [u] *choirbte.*

cluasaibh: oir tha Mac an duine gu bhi air a thoirt thairis do làmhaibh dhaoine.

45 Ach cha do thuig iadsan an còmhradh so, agus bha e folaichte uatha, air chor as nach b'aithne dhoibh e[a]: agus b'eagalach leo ceisd a chur air mu thimchioll a' chòmhraidh so.

46 An sin dh'éirich deasboireachd eatorra, cò aca bu mhò a bhitheadh.

47 Agus air do Iosa smuaintean an cridhe fhaicinn, ghabh e leanabh, agus chuir e làimh ris féin e,

48 Agus thubhairt e riu, Ge b'e ghabhas ris an leanabh so ann am ainmse, tha e a' gabhail riumsa: agus ge b'è neach a ghabhas riumsa, tha e gabhail ris an ti a chuir uaith mi: oir an neach a's lugha 'nar measgsa uile, bithidh esan mòr.

49 Agus fhreagair Eoin, agus thubhairt e, A mhaighstir, chunnaic sinne duine àraidh a' tilgeadh mach dheamhan a' t'ainmse; agus bhac sinn e, chionn nach 'eil e 'gar leantuinn-ne.

50 Agus thubhairt Iosa ris, Na bacaibh e: oir ge b'e nach 'eil 'nar n-aghaidh, tha e leinn.

51 A nis an uair a choimhlionadh làithean a ghabhail suas, shuidhich e a ghnùis chum dol gu Hierusalem,

52 Agus chuir e teachdairean roimh a ghnùis: agus dh'imich iad, agus chaidh iad a steach do bhaile leis na Samaritanaich, a dh'ulluchadh air a shonsan.

53 Agus cha do ghabh iadsan ris, a chionn gu'n robh aghaidh mar gu'm biodh e dol gu Hierusalem.

54 Agus an uair a chunnaic a dheisciobuil Seumas agus Eoin so, thubhairt iad, A Thighearn, an àill leat gu 'n abramaid[b] teine a theachd a nuas o nèamh, agus an losgadh, eadhon mar a rinn Elias?

55 Ach thionndaidh esan agus chronuich e iad, agus thubhairt e, Cha 'n'eil fhios agaibh ciod a' ghnè spioraid d'am bheil sibh:

56 Oir cha d'thainig Mac an duine a sgrios anama dhaoine, ach g'an saoradh. Agus chaidh iad gu baile eile.

57 Agus tharladh, an uair a bha iad ag imeachd air an t-slighe, gu'n dubhairt duine àraidh ris, A Thighearn, leanaidh mise thu ge b'e àit an d'théid thu.

58 Agus thubhairt Iosa ris, Tha tuill[c] aig na sionnaich, agus nid aig eunlaith an athair, ach cha 'n'eil àit aig Mac an duine anns an cuir e cheann fuidhe.

59 Agus thubhairt e ri duine eile, Lean mise: ach thubhairt esan, A Thighearn, leig dhomh dol air tùs agus m'athair adhlac.

60 Ach thubhairt Iosa ris, Leig leis na mairbh am mairbh féin adhlac; ach imich thusa agus searmonaich rioghachd Dhé.

61 Agus thubhairt neach eile mar an ceudna, A Thighearn, leanaidh mise thu: ach leig dhomh air tùs mo chead a ghabhail diubhsan a ta aig mo thigh.

62 Ach thubhairt Iosa ris, Cha 'n'eil neach air bith, a chuireas a làmh ris a' chrann-araidh, agus a shealltas 'na dhéigh, iomchuidh air son rioghachd Dhé.

CAIB. X.

1 *Tha Criosd a' cur a mach a dh'aon uair 70 deisciobul a shearmonachadh; 17 ag iarraidh orra bhi irioseal, agus ag innseadh dhoibh ciod e an ní anns am buineadh dhoibh gairdeachas a dheanamh, 21 a' toirt buidheachais d'a Athair air son a ghràis, 23 a' cur an céill staid shona a dheisciobul, &c.*

AN déigh nan nithe sin, dh'orduich an Tighearna mar an ceudna deichnear agus tri fichead eile, agus chuir e iad dithis is dithis roimh a ghnùis, do gach baile, agus àit, anns an robh e féin gu teachd.

2 Air an aobhar sin thubhairt e riu, *Tha* 'm foghara gu fìrinneach mòr, ach *a ta* an luchd oibre tearc: guidhibh uime sin air Tighearn an fhogharaidh, luchd oibre chur a mach chum fhogharaidh féin.

3 Imichibh: feuch, a ta mise 'gar

[a] *chum nach mothaicheadh iad e.* [b] *orduicheamaid.* [c] *garaidh, brocluidh.*

cur a mach mar uain am measg
mhadradh alluidh.
4 Na iomchairibh sporan, no màla,
no brògan ; agus na beannuichibh do
neach air bith san t-slighe.
5 Agus ge b'e tigh d'an d'théid
sibh a steach, abraibh air tùs, Sìth
do'n tigh so.
6 Agus ma bhios mac na sìth an
sin, gabhaidh bhur sìth còmhnuidh
air: ach mur bi, pillidh *bhur sìth*
chugaibh[d] féin a rìs.
7 Agus fanaibh anns an tigh sin,
ag itheadh agus ag òl nan nithe a
bheirear dhuibh : oir is fiu an t-oib-
riche a thuarasdal. Na rachaibh o
thigh gu tigh.
8 Agus ge b'e baile d'an d'théid
sibh a steach, agus san gabh iad ribh,
ithibh na nithe sin a chuireas iad 'nar
làthair.
9 Agus leighisibh a' mhuinntir a ta
euslan ann, agus abraibh riu, Tha
rioghachd Dhé air teachd am fagus
duibh.
10 Ach ge b'e baile d'an d'théid
sibh a steach, agus nach gabh iad
ribh, air dhuibh dol a mach air a
shràidibh, abraibh,
11 Eadhon duslach bhur baile a
lean ruinn, tha sinne a' glanadh dhinn
'nar n-aghaidhse : gidheadh, biodh
fhios so agaibh gu'n do dhruid riogh-
achd Dhé ribh.
12 Ach a deirimse ribh, gur so-
iomchair' a bhitheas e do Shodom san
là sin, na do'n bhaile sin.
13 Is anaoibhinn duit, a Chorasin,
is anaoibhinn duit, a Bhetsaida ; oir
nam bitheadh na h-oibre cumhachd-
ach a rinneadh annaibhse air an dean-
amh ann an Tirus agus ann an Sidon,
is fad o'n a dheanadh iad aithreachas,
'nan suidhe ann an saic-eudach agus
ann an luaithre.
14 Ach bithidh e ni's so-iom-
chaire[e] do Thirus agus do Shidon
anns a' bhreitheanas, na dhuibhse.
15 Agus thusa, a Chapernaum, a ta
air t'àrdachadh gu nèamh, tilgear sìos
gu h-ifrinn thu.
16 Esan a dh'éisdeas ribhse, éisd-
idh e riumsa : agus esan a dhiultas
sibhse, tha e ga m' dhiultadhsa : agus
an neach a dhiultas mise, tha e a'
diultadh an ti a chuir uaith mi.
17 Agus phill an deichnear agus
an tri fichead le gairdeachas, ag ràdh,
a Thighearn, a ta na deamhain *féin*
fa smachd againne trìd t'ainmsa.
18 Agus thubhairt e riu, Chunnaic
mi Satan, mar dhealanach, a' tuiteam
o nèamh.
19 Feuch, a ta mi tabhairt dhuibh
cumhachd saltairt air nathraichibh
agus air scorpionaibh agus air uile
neart an nàmhaid ; agus cha ghoirt-
ich ni air bith air son dòigh sibh.
20 Gidheadh na deanaibh gaird-
eachas air son gu bheil na spioraid
fa'r smachd ; ach deanaibh gairdeach-
as air son gu bheil bhur n-ainmeanna
scriobhta anns na nèamhaibh.
21 Anns an uair sin féin rinn Iosa
gairdeachas 'na spiorad, agus thubh-
airt e, Tha mi toirt buidheachais duit,
O Athair, a Thighearna nèimhe agus
talmhainn, air son gu'n d'fholaich
thu na nithese o *dhaoinibh* glice agus
tuigseach, agus gu'n d'fhoillsich thu
iad do naoidheanaibh : seadh, Athair,
oir is ann mar sin bu toil leatsa.
22 Tha na h-uile nithe air an
tabhairt dhomhsa le m' Athair : agus
cha'n aithne do neach air bith cò e
am Mac, ach do'n Athair ; no cò e
an t-Athair, ach do'n Mhac, agus an
neach d'an àill leis a' Mhac fhoill-
seachadh.
23 Agus air tionndadh r'a dheis-
ciobluibh, thubhairt e riu os ìosal, Is
beannuichte na sùilean a chi na nithe
ta sibhse a' faicinn.
24 Oir a deirim ribh, Gu'm b'iom-
adh fàidh agus rìgh, le'm bu mhiann
na nithe fhaicinn a ta sibhse a' faic-
inn, agus nach fac *iad* ; agus na nithe
a' chluinntinn, ta sibhse a' cluinntinn,
agus nach cual *iad*.
25 Agus feuch, sheas fear-lagha
àraidh suas, 'ga dhearbhadh[f], agus
ag ràdh, A mhaighstir, ciod a ni mi
chum gu sealbhaich mi a' bheatha
mhaireannach ?
26 Agus thubhairt e ris, Ciod a
tha scrìobhta san làgh ? cionnus a
leughas tu ?
27 Agus ag freagairt dasan, thubh-

[d] *thugaibh.* [e] *so-fhulaing.* [f] *'ga bhuaireadh.*

airt e, Gràdhaichidh tu an Tighearna
do Dhia le d' uile chridhe, agus le d'
uile anam, agus le d'uile neart, agus
le d'uil' inntinn, agus do choimhears-
nach mar thu féin.

28 Agus thubhairt esan ris, Is
ceart a fhreagair thu: deansa so,
agus bithidh tu beo.

29 Ach air dhasan toil a bhi aige
e féin fhìreanachadh, thubhairt e ri
h-Iosa, Agus cò e mo choimhearsnach?

30 Agus fhreagair Iosa, agus
thubhairt e, Chaidh duine àraidh sìos
o Hierusalem gu Iericho, agus thuit
e am measg luchd-reubainn[g], agus
air dhoibh a rùsgadh, agus a lotadh,
dh'imich iad rompa, air fhàgail-san
doibh leth-mharbh.

31 Agus tharladh gu'n d'imich
sagart àraidh sìos air an t-slighe sin:
agus an uair a chunnaic se e, ghabh
e seachad air an taobh eile.

32 Agus mar an ceudna air do
Lebhitheach bhi dlùth do'h ionad sin,
thainig e agus dh'amhairc e *air*, agus
ghabh e seachad air an taobh eile.

33 Ach air do Shamaritanach àr-
aidh bhi gabhail an rathaid, thainig e
far an robh esan: agus an uair a
chunnaic se e, ghabh e truas mòr
deth,

34 Agus thainig e d'a ionnsuidh,
agus cheangail o suas a chreuchdan,
a' dortadh ola agus fìona annta, agus
chuir e air ainmhidh féin e, agus
thug e gu tigh òsda e, agus ghabh e
cùram dheth.

35 Agus air an là màireach, 'nuair
a dh'fhalbh e, thug e mach dà pheigh-
inn *Romhanach*, agus thug e do fhear
an tigh òsda *iad*, agus thubhairt e ris,
Gabh cùram dheth; agus ge b'e ni
tuilleadh a chaitheas tu, an tràth
philleas mise air m'ais, dìolaidh mi
dhuit e.

36 Cò a nis do'n truir so, a shaoil-
eas tu, bu choimhearsnach dhasan a
thuit am measg an luchd reubainn?

37 Agus thubhairt esan, An ti a
rinn tròcair air. An sin thubhairt
Iosa ris, Imich thusa, agus dean mar
an ceudna.

38 Agus ag imeachd dhoibh, chaidh
e steach do bhaile àraidh; agus ghabh
bean àraidh, d'am b'ainm Marta, d'a
tigh féin e.

39 Agus bha piuthar aice d'an
goirte Muire, a suidh aig cosaibh Iosa,
agus a bha 'g éisdeachd fhocail.

40 Ach bha Marta air a ro chùradh
le mòran frithealaidh, agus air seas-
amh dhi 'na làthair, thubhairt, i, A
Thighearn, nach 'eil suim agad gu'n
d'fhàg mo phiuthar mise a'm' aonar
ri frithealadh? uime sin abair rithe
cuideachadh leam.

41 Agus fhreagair Iosa, agus thubh-
airt e rithe, a Mharta, a Mharta, tha
thusa lan cùraim, agus dragha mu
thimchioll mòrain do nithibh:

42 Ach a ta aon ni feumail. Agus
rinn Muire roghainn do'n chuid
mhaith sin, nach d'thoirear uaipe.

CAIB. XI.

1 *Tha Criosd a' teagasg d'a dheis-
ciobluibh ùrnuigh dheanamh gu bìth-
chionta le dùrachd,* 11 *'gun dean-
amh cinnteach gu'n d'thoir Dia mar
sin nithe maithe dhuinn;* 14 *Tha
e tilgeadh mach deamhain a bha
balbh, agus a' cronachadh nam
Phairiseach air son an toibheim, &c.*

AGUS tharladh air dha bhi ann
an ionad àraidh ri h-ùrnuigh,
'nuair a sguir e, gu'n dubhairt neach
àraidh d'a dheisciobluibh ris, A
Thighearna, teagaisg dhuinne ùr-
nuigh dheanamh, mar a theagaisg
Eoin d'a dheisciobluibh féin.

2 Agus thubhairt e riu, 'Nuair a
ni sibh ùrnuigh, abraibh, Ar n-Ath-
air a ta air nèamh, Gu naomhaichear
t'ainm. Thigeadh do rioghachd.
Deanar do thoil, mar air nèamh, gu
ma h-amhluidh sin air thalamh.

3 Tabhair dhuinn o là gu là ar
n-aran lathail.

4 Agus maith dhuinn ar peacaidh:
oir a ta sinne féin a' maitheadh do
gach aon air am bheil fiachan againn.
Agus na leig ann am buaireadh sinn,
ach saor sinn o'n olc.

5 Agus thubhairt e riu, Cò agaibh-
se aig am bi caraid, agus a théid d'a
ionnsuidh air mheadhon-oidhche, a-
gus a their ris, A charaid, thoir dhomh
tri builinnean air iasachd;

[g] *ghaduichean.*

6 Oir thainig caraid dhomh a' m' ionnsuidh as a shlighe, agus cha 'n'eil ni agam a chuireas mi 'na làthair.

7 Agus gu'm freagair esan o'n taobh a stigh agus gu'n abair e, Na cuir dragh orm: tha 'n dorus a nis air a dhùnadh, agus tha mo chlann maille rium san leabaidh; cha'n fhaigh mi éirigh agus *an* toirt duit.

8 A deirim ribh, Ge nach éirich e agus nach toir e dha, air son gur e charaid e; gidheadh air son a liosdachd[h], éiridh e agus bheir e dha mheud 's a ta dh'uireasbhuidh air.

9 Agus a deirimse ribh, Iarraibh, agus bheirear dhuibh: siribh, agus gheibh sibh: buailibh *an dorus*, agus fosgailear dhuibh.

10 Oir gach neach a dh'iarras, glacaidh e: agus an ti a shireas, gheibh e: agus do'n ti a bhuaileas, fosgailear.

11 Ma dh'iarras mac aran air aon neach agaibhse ta 'na athair, an toir e dha clach? no ma *dh'iarras e* iasg, an toir e nathair dha an àit éisg?

12 No ma dh'iarras e ubh, an toir e scorpion da?

13 Air an aobhar sin ma 's aithne dhuibhse a ta olc, tiodhlacan maithe a thoirt d'ar cloinn, nach mòr is mò na sin a bheir bhur n-Athair nèamhaidh an Spiorad naomh dhoibhsan a dh'iarras air e?

14 Agus bha e tilgeadh a mach deamhain, agus bha e balbh. Agus air dol do'n deamhan a mach, labhair am balbhan; agus ghabh an sluagh iongantas.

15 Ach thubhairt cuid diubh, Is ann trid Bheelsebub prionnsadh[i] nan deamhan a ta e tilgeadh mach dheamhan.

16 Agus dh'iarr dream eile dhiubh, 'ga dhearbhadh, comhar air o nèamh.

17 Ach air dhasan an smuaintean a thuigsinn, thubhairt e riu, Gach rioghachd a ta roinnte 'na h-aghaidh féin, fàsaichear i; agus gach tigh *a ta roinnte* 'na aghaidh féin, tuitidh e.

18 Agus ma ta Satan mar an ceudna air a roinn 'na aghaidh féin, cionnus a sheasas a rioghachd? oir tha sibhse ag ràdh, gu bheil mise trid Bheelsebub a' tilgeadh mach dheamhan.

19 Agus ma 's ann tre Bheelsebub ataimse tilgeadh mach dheamhan, cò e trid am bheil bhur clann-sa 'gan tilgeadh mach? uime sin bithidh iadsan 'nam breitheanaibh oirbh.

20 Ach ma 's ann le mèur Dhé ataimse a' tilgeadh mach dheamhan, tha rioghachd Dhé, gun teagamh, air teachd oirbhse.

21 'Nuair a ghleidheas duine làidir fa armaibh a thalla[l] féin, tha na bhuineas da ann an sìth.

22 Ach an uair a thig duine a's treise na e, agus a bheir e buaidh air, bheir e uaith armachd uile anns an robh a dhòigh, agus roinnidh e a chreach.

23 An neach nach 'eil leamsa, tha e a'm' aghaidh, agus an neach nach 'eil a' cruinneachadh leamsa, sgapaidh e.

24 'Nuair a théid an spiorad neoghlan a mach a duine, imichidh e tre ionadaibh tiorma, 'g iarraidh fois: agus an uair nach faigh e sin, their e, Pillidh mi dh'ionnsuidh mo thighe as an d'thainig mi.

25 Agus air dha teachd, gheibh se e air a sguabadh agus air a dheanamh maiseach.

26 An sin imichidh e, agus bheir e leis seachd spioraid eile a's measa na e féin, agus air dhoibh dol a steach, gabhaidh iad còmhnuidh an sin: agus bithidh deireadh an duine sin ni 's measa na a thoiseach.

27 Agus an uair a bha e labhairt nan nithe so, thog bean àraidh do'n t-sluagh a guth, agus thubhairt i ris, Is beannuicht' a' bhrù a ghiùlain thu, agus na cìochan a dheoghail thu.

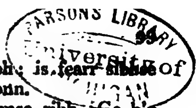
28 Ach thubhairt esan, Is mò gur beannuicht' iadsan a dh'éisdeas ri focal Dé, agus a choimhideas e.

29 Agus an uair a chruinnich an sluagh gu tiugh *d'a ionnsuidh*, thòisich e air a ràdh, Is droch ghinealach so: tha iad ag iarraidh comharaidh, agus cha toirear comhara dhoibh, ach comhara Ionais an fhàidh.

30 Oir mar a bha Ionas 'na chomhara do mhuinntir Ninebheh, is ann mar sin mar an ceudna bhios Mac an duine do'n ghinealach so.

h *dhian iarrtachd.* i *ceannard, ceann-feadhna.* l *a chùirt.*

31 Eiridh ban-righinn na h-àirde
deas suas anns a' bhreitheanas maille
ri daoinibh a' ghinealaich so, agus
dìtidh si iad: oir thainig ise o iomall-
aibh na talmhainn, a dh'éisdeachd ri
gliocas Sholaimh; agus feuch, *a ta*
ni's mò na Solamh an so.
32 Eiridh muinntir Ninebheh suas
anns a' bhreitheanas maille ris a'
ghinealach so, agus dìtidh iad e: oir
rinn iadsan aithreachas le searmoin
Ionais; agus feuch, *a ta* ni's mò na
Ionas an so.
33 Cha 'n'eil neach sam bith, air
dha coinneal a lasadh, a chuireas am
folach i, no fuidh shoitheach; ach
ann an cóinnleir, chum 's gu 'm faic
an dream a thig a stigh an solus.
34 'S i an t-sùil solus a' chuirp:
uime sin an uair a bhios do shùil
glan, bithidh do chorp uile làn soluis:
ach an uair a bhios *do shùil* gu h-olc,
bithidh do chorp mar an ceudna
dorcha.
35 Uime sin thoir an aire, nach
bi 'n solus a ta annad 'na dhorchadas.
36 Air an aobhar sin ma bhitheas
do chorp uile soillseach, gun chuid
sam bith dheth dorcha, bithidh e soill-
seach gu h-iomlan, mar an uair a
shoillsicheas coinneal thu le dealradh.
37 Agus ag labhairt dhasan, dh'iarr
Phairiseach àraidh air a dhinneir a
ghabhail maille ris: agus chaidh e
stigh, agus shuidh e chum bìdh.
38 Agus an uair a chunnaic am
Phairiseach *sin*, b'ioghnadh leis nach
d'ionnlaid se e féin roimh a dhinneir.
39 Agus thubhairt an Tighearna
ris, A nis, Phairiseacha, glanaidh sibh-
se an taobh a muigh do'n chupan a-
gus do'n mhéis: ach a ta 'n taobh a
stigh dhibh làn do reubainn agus a
dh'aingidheachd.
40 Amadana, an ti a rinn an ni a ta
'n taobh a muigh, nach do rinn e an ni
a ta 'n taobh a stigh mar an ceudna?
41 Ach thugaibh uaibh déirc do na
nithibh a ta agaibh: agus feuch, a ta
na h-uile nithe glan duibh.
42 Ach is anaoibhinn duibh, Phair-
iseacha: oir a ta sibh a' toirt deach-
aimh a mionnt, agus a rù, agus as gach
uile ghnè luibheanna, agus a' gabhail
thairis air breitheanas agus air gràdh
Dhé: bu chòir dhuibh iad so a
dheanamh, agus gun iad sud fhàgail
gun deanamh.
43 Is anaoibhinn duibh, Phair-
iseacha: oir is ionmhuinn libh na
ceud àiteacha-suidhe anns na sion-
agogaibh, agus fàilte *fhaotainn* air
na margaibh.
44 Is anaoibhinn duibh, a scrìobh-
uichean agus Phairiseacha, a chealg-
airean: oir a ta sibh mar uaighean
nach faicear, agus do nach toir na
daoine a ta 'g imeachd thairis orra,
an aire.
45 Agus fhreagair duine àraidh
do'n luchd lagha, agus thubhairt e ris,
A mhaighstir, le so a labhairt, tha
thu toirt maslaidh dhuinne mar an
ceudna.
46 Agus thubhairt esan, Is anaoibh-
inn duibhse mar an ceudna, a luchd-
lagha: oir a ta sibh a' cur uallacha
troma do-ghiùlan air daoinibh, agus
cha bhean sibh féin ris na h-uallaich-
ibh le h-aon d'ar mèuraibh.
47 Is anaoibhinn duibh: oir a ta
sibh a' togail àitean-adhlaic nam
fàidh, agus is iad bhur n-aithriche a
mharbh iad.
48 Gu deimhin a ta sibh a' toirt
fianuis gu bheil sibh ag aontachadh
le gnìomharaibh bhur n-aithriche:
oir mharbh iadsan gu deimhin iad,
agus a ta sibhse a' togail an àitean-
adhlaic.
49 Air an aobhar sin thubhairt
gliocas Dé, Cuiridh mise fàidhean,
agus abstoil d'an ionnsuidh, agus
cuid diubh marbhaidh iad, agus *cuid*
eile geur-leanaidh iad:
50 Chum gu'n agrar air a' ghin-
ealach so fuil nam fàidh uile a dhòirt-
eadh o thoiseach an domhain;
51 O fhuil Abeil gu fuil Shachar-
iais, a mhilleadh eadar an altair agus
an teampull: gu deimhin a deirim
ribh gu'n agrar i air a' ghinealach so.
52 Is anaoibhinn duibh, a luchd-
lagha: oir thug sibh air falbh iuchair
an eòlais: cha deachaidh sibh féin a
steach, agus an dream a bha dol a
steach, bhac sibh iad.
53 Agus an uair a bha e labhairt
nan nithe so riu, thòisich na scrìobh-
uichean agus na Phairisich air a chur
chuige gu dian, agus a tharruing gu
labhairt air mòran do nithibh:

54 A deanamh feall-aire air, (agus) ag iarraidh ni eigin a ghlacadh as a bheul, chum gu'm biodh cùis dhìtidh aca 'na aghaidh.

CAIB. XII.

1 *Tha Criosd a' searmonachadh d'a dheisciobluibh iad a sheachnadh ceilg, agus geilt ann an cur a theagaisg an céill,* 13 *a' toirt rabhaidh do 'n t-sluagh a bhi air am faicill an aghaidh sainnt, le cosamhlachd an duine shaibhir a chuir roimhe, air d'a thalamh bàrr mòr a thoirt a mach, saibhlean bu mhò a thogail,* 22 *Cha 'n fheud sinn bhi ro-chùramach mu nithibh talmhaidh;* 31 *ach is còir dhuinn rioghachd Dhé iarraidh,* 33 *déirc a thoirt uainn, &c.*

ANNS an àm sin, an uair a bha sluagh gun àireamh air cruinneachadh, ionnus gu 'n robh iad a' saltairt air a chéile, thòisich e air a ràdh r'a dheisciobluibh féin, Roimh gach ni bithibh air bhur faicill o thaois ghoirt nam Phairiseach, eadhon cealgaireachd.

2 Oir cha 'n'eil ni air bith foluichte, nach foillsichear; no uaigneach, air nach faighear fios.

3 Air an aobhar sin ge b'e ni a labhair sibh san dorchadas, cluinnear e san t-solus: agus an ni a labhair sibh 'sa chluais an seomraichibh uaigneach, gairmear e air mullach nan tighean.

4 Agus a deirim ribhse, mo chàirde, Na biodh eagal oirbh roimh 'n mhuinntir sin a mharbhas an corp, agus 'na dhéigh sin aig nach 'eil ni tuilleadh dh'fheudas iad a dheanamh.

5 Ach nochdaidh mi dhuibh cò e roimh an còir dhuibh eagal a bhi oirbh: Biodh eagal an Ti ud oirbh, aig am bheil cumhachd, an déigh neach a mharbhadh, a thilgeadh do ifrinn; seadh, a deirim ribh, Biodh eagal an Ti so oirbh.

6 Nach 'eil cùig gealbhoinn air an reiceadh air dhà fheoirling, agus cha 'n'eil aon diubh air dhearmad am fianuis Dé?

7 Ach a ta eadhon fuilteine bhur cinn uile air an àireamh. Uime sin na biodh eagal oirbh: is fearr sibhse na mòran ghealbhonn.

8 Agus a deirimse ribh, Ge b'e neach a dh'aidicheas mise am fianuis dhaoine, aidichidh Mac an duine esan mar an ceudna an làthair aingle Dhé.

9 Ach ge b'e neach a dh'àicheadhas mise am fianuis dhaoine, àicheadhar esan am fianuis aingle Dhé.

10 Agus ge b'e neach a labhras focal an aghaidh Mhic an duine, maithear dha e: ach do'n ti a labhras toibheum an aghaidh an Spioraid naoimh, cha toirear maitheanas.

11 Agus an uair a bheir iad sibh chum nan sionagog, agus nan uachdaran, agus nan daoine cumhachdach, na biodh e 'na ro-chùram oirbh cionnus no ciod a fhreagras sibh, no ciod a their sibh:

12 Oir teagaisgidh an Spiorad naomha dhuibh anns an uair sin féin na nithe 's còir dhuibh a ràdh.

13 Agus thubhairt neach àraidh do'n t-sluagh ris, A mhaighstir, abair re m' bhràthair an oighreachd a roinn rium.

14 Agus thubhairt e ris, A dhuine, cò a chuir mise a'm' bhreitheamh, no a'm' fhear-roinn os bhur cionn?

15 Agus thubhairt e riu, Thugaibh an aire, agus gleidhibh sibh féin o shannt: oir cha 'n ann am mòr phailteas nan nithe ta e sealbhachadh tha beatha an duine.

16 Agus labhair e cosamhlachd riu, ag ràdh, Thug fearann duine shaibhir àraidh bàrr pailte uaith.

17 Agus smuainich e ann féin, ag ràdh, Ciod a ni mi, chionn nach 'eil agam àit anns an cruinnich mi mo thoraidh?

18 Agus thubhairt e, Ni mi so: leagaidh mi mo shaibhlean, agus togaidh mi *saibhlean* a's mò; agus cruinnichidh mi annta sin mo thoraidh uile, agus mo mhaoin.

19 Agus their mi ri m' anam, Anam, a ta agad mòran do nithibh maithe air an tasgaidh fa chomhair mòrain bhliadhna; gabh fois, ith, òl, *is* bi subhach.

20 Ach thubhairt Dia ris, Amadain, air an oidhche so féin iarrar t'anam uait: an sin cô dha a bhuineas na nithe sin a dh'ulluich thu?

21 Is *ann* mar sin *a ta* 'n ti a thaisgeas ionmhas dha féin, agus nach *'eil* saibhir a thaobh Dhé.

22 Agus thubhairt e r'a dheisciobluibh, Uime sin a deirimse ribh, na biodh ro-chùram oirbh mu thimchioll' bhur beatha, ciod a dh'itheas sibh; no mu thimchioll bhur cuirp, ciod a chuireas sibh umaibh.

23 Is mò a' bheatha na 'm biadh, agus an corp na 'n t-eudach.

24 Thugaibh fa'near na fithich: oir cha 'n'eil iadsan a' cur no buain; cha 'n'eil aca taisg-thigh no sabhal; agus a ta Dia 'gam beathachadh: Cia mòr is fearr sibhse na 'n eunlaith?

25 Agus cò agaibhse le ro-chùram is urrainn aon làmh-choille[m] a chur r'a àirde féin?

26 Mur 'eil sibh uime sin comasach air an ni a's lugha a dheanamh, c'ar son a ta sibh ro-chùramach mu nithibh eile?

27 Thugaibh fa'near na lilighean, cionnus a ta iad a' fàs: cha 'n'eil iad a' saoithreachadh, no a' sniomh; gidheadh a deirim ribh, nach robh Solamh féin 'na ghlòir uile, air a sgeadachadh mar aon diubh so.

28 Agus ma ta Dia mar sin a' sgeadachadh an fheoir, a ta 'n diugh sa' mhachair, agus am màireach air a thilgeadh san àmhuinn; nach mòr is mò *a sgeadaicheas e* sibhse, O dhaoine air bheag creidimh?

29 Uime sin na iarraibhse ciod a dh'itheas sibh, na ciod a dh'òlas sibh, agus na bithibh amharusach.

30 Oir na nithe so uile ta Cinnich an t-saoghail ag iarraidh: ach a ta fhios aig bhur n-Athairse gu bheil feum agaibh air na nithibh sin.

31 Ach iarraibhse rioghachd Dhé, agus cuirear na nithe so uile ribh.

32 Na biodh eagal ort, a threud bhig; oir is e deadh thoil bhur n-Athar an rioghachd a thoirt duibh.

33 Reicibh na bheil agaibh, agus thugaibh déirc uaibh: deanaibh dhuibh féin sporain nach fàs sean, ionmhas nach teirig anns na nèamhaibh, far nach d'thig gaduiche an fagus, agus nach truaill an reudan[n].

34 Oir ge b'e àit am bheil bhur n-ionmhas, an sin bithidh bhur cridhe mar an ceudna.

35 Biodh bhur leasruidh criosraichte m'an cuairt, agus *bhur* lòchrain air an lasadh;

36 Agus sibh féin cosmhuil ri daoinibh a ta feitheamh an Tighearna, 'nuair a philleas e o'n phòsadh, chum air dha teachd agus bualadh, gu'n grad-fhosgail iad dha.

37 Is beannuichte na seirbhisich sin, a gheibh an Tighearna, 'nuair a thig e, ri faire: gu deimhin a deirim ribh gu 'n criosraich se e féin m'an cuairt, agus gu'n cuir e 'nan suidhe iad chum bìdh, agus gu'n d' thig e mach agus gu'n dean e frithealadh dhoibh.

38 Agus ma thig e san dara faire, no ma thig e san treas faire, agus gu'm faigh e *iad* mar sin, is beannuichte na seirbhisich sin.

39 Agus biodh cinnt agaibh air so, nam biodh fhios aig fear an tighe cia an uair anns an d'thigeadh an gaduiche, gu'n deanadh e faire, agus nach fuilgeadh e a thigh a bhi air a tholladh trid.

40 Bithibhse uime sin deas mar an ceudna: oir thig Mac an duine 'nuair nach saoil sibh.

41 Agus thubhairt Peadar ris, A Thighearn, an ann ruinne ta thu tabhairt a' chosamhlachda so, no ris gach uile?

42 Agus thubhairt an Tighearn, Cò e uime sin an stiùbhard fìrinneach agus glic sin, a chuireas a Thighearn os cionn a theaghlaich, a thoirt *doibh an* cuibhrinn bìdh 'na àm féin?

43 *Is* beannuichte an seirbhiseach sin, a gheibh a Thighearn an uair a thig e, a' deanamh mar sin.

44 Gu fìrinneach a deirim ribh, gu 'n cuir se e os cionn na bheil aige.

45 Ach ma their an seirbhiseach sin 'na chridhe, Tha mo Thighearn a' cur dàil 'na theachd; agus ma thòisicheas e air na h-òglaich agus na ban-òglaich a bhualadh, agus itheadh, agus òl, agus a bhi air mhisg:

46 Thig Tighearn an t-seirbhisich sin ann an là nach 'eil sùil aige ris,

[m] *bhan-lamh.* [n] *leomann.*

agus ann an uair nach fios da, agus
gearraidh e 'na bhloighdibh e[o], agus
bheir e a chuibhrionn da maille ris
na mi-chreidich.

47 Agus an seirbhiseach sin d'am
b'aithne toil a mhaighstir, agus nach
d'ulluich *e féin*, agus nach d'rinn a
réir a thoile, buailear e le mòran
bhuillean.

48 Ach an ti da nach b'aithne,
agus a rinn nithe a b'airidh air buill-
ibh, buailear esan le beagan *do bhuill-
ibh*. Oir gach neach d'an d'thugadh
mòran, iarrar mòran uaith: agus ge
b'e ri 'n d'earbadh mòran, iarrar an
tuilleadh air.

49 Thainig mise a chur teine air
an talamh, agus ciod is àill leam, ma
ta e cheana air fhadadh.

50 Ach a ta baisteadh agam ri bhi
air mo bhaisteadh leis, agus cionnus
a ta mi air mo theannadh gus an
coimhlionar e!

51 Am bheil sibh a' saoilsinn gu 'n
d' thainig mise a thoirt sìth air an
talamh? ni h-eadh, a deirim ribh,
ach aimh-reit.

52 Oir bithidh a so suas cùigear
an aon tigh air an roinn, triuir an
aghaidh dithis, agus dithis an aghaidh
triuir.

53 Bithidh an t-athair air a roinn
an aghaidh a' mhic, agus am mac
an aghaidh an athar; a' mhàthair an
aghaidh na h-inghin, agus an nigh-
ean an aghaidh na màthar; a' mhàth-
air chéile an aghaidh mnà a mic, a-
gus bean a' mhic an aghaidh a màth-
ar-chéile.

54 Agus thubhairt e mar an ceud-
na ris an t-sluagh, 'Nuair a chi sibh
neul ag éirigh san àirde 'n iar, air
ball their sibh, A ta fras a' teachd;
agus a ta e mar sin.

55 Agus an uair *a chi sibh* a'
ghaoth a deas a' séideadh, their
sibh, Bithidh teas ann; agus a ta e
tachairt.

56 A chealgairean, is aithne dhuibh
breth a thoirt air aghaidh nan speur,
agus na talmhainn: ach cionnus nach
'eil sibh a' toirt breth air an aimsir
so?

57 Agus c'ar son nach 'eil sibh
eadhon uaibh féin a' breithneachadh
an ni sin a ta ceart?

58 'Nuair a théid thu maille ri d'
eascaraid chum an uachdarain, dean
dìchioll san t-slighe air bhi air do
shaoradh uaith[p]; air eagal gu'n tar-
ruing e chum a' bhreitheimh thu,
agus gu'n tabhair am breitheamh
thairis do'n mhaor thu, agus gu'n
tilg am maor am priosun thu.

59 A deirim riut, nach d'théid thu
mach as sin, gus an ìoc thu eadhon a'
pheghinn dheireannach.

CAIB. XIII.

1 *Tha Criosd a' searmonachadh aith-
reachais o'n sgrios a thainig air na
Galiléaich, agus muinntir eile.* 6
*Cosamhlachd na craoibh-fhìge gun
toradh.* 11 *Tha Criosd a' slànuch-
adh na mnà a bha air a cromadh le
h-eucail phiantaich rè ochd bliadh-
na deug; &c.*

AGUS bha làthair san àm sin
daoine àraidh ag innseadh dha
mu thimchioll nan Galiléach, muinn-
tir a mheasg Pilat am fuil maille r'an
ìobairtibh.

2 Agus fhreagair Iosa agus thubh-
airt e riu, Am bheil sibh a' saoilsinn
gu'n robh na Galiléaich sin 'nam
peacachaibh ni's mò na na Galiléaich
uile, air son gu'n d' fhulaing iad a
leithid so?

3 Ni h-eadh, a deirim ribh: ach
mur dean sibh aithreachas, sgriosar
sibh uile mar an ceudna.

4 No na h-ochd fir dheug sin air
an do thuit an tùr ann an Siloam,
agus a mharbh iad, an saoil sibh gu'n
robh iadsan 'nam peacachaibh[r] os
cionn nan uile dhaoine a bha 'nan
còmhnuidh an Ierusalem?

5 Ni h-eadh, a deirim ribh: ach
mur dean sibh aithreachas, sgriosar
sibh uile mar an ceudna.

6 Labhair e mar an ceudna an
cosamhlachd so: Bha aig duine àr-
aidh crann-fìge suidhichte 'na ghàr-
adh fìona[t]: agus thainig e 'g iarraidh
toraidh air, agus cha d'fhuair e.

7 An sin thubhairt e ris a' ghàra-

[o] *gearraidh e uaith e.* [p] *air a bhi réidh ris.* [r] *fhéichneanibh.*
[s] *fhìon-lios.*

dair[t], Feuch, a ta mi rè thri bliadhna a' teachd a' dh'iarraidh toraidh air a' chrann-fhìge so, agus cha 'n'eil mi faotainn a bheag: gearr sìos e, c'ar son a ta e fàsachadh an talmhainn?

8 Agus fhreagair esan agus thubhairt e ris, A Thighearna, leig leis air a' bhliadhna so mar an ceudna, gus an cladhaich mi m'a thimchioll, agus gu'n cuir mi aolach[u] *m'a bhun:*

9 Agus ma ghiùlaineas e toradh, *is maith sin:* ach mur giùlain, 'na dhéigh sin gearraidh tu sìos e.

10 Agus bha e a' teagasg an aon do na sionagogaibh air an t-sàbaid.

11 Agus feuch, bha bean àraidh *a làthair* aig an robh spiorad anmhuinneachd rè ochd bliadhna deug, agus bha i air a cromadh ri chéile, agus gun chomas aice air chor sam bith i féin a dhìreachadh.

12 Agus an uair a chunnaic Iosa i, ghairm e d'a ionnsuidh i, agus thubhairt e rithe, A bhean, tha thu air d' fhuasgladh[a] ó d' anmhuinneachd.

13 Agus chuir e a làmhan oirre: agus air ball[b] rinneadh dìreach i, agus thug i glòir do Dhia.

14 Agus fhreagair uachdaran na sionagoige, agus e lan do fheirg air son gu'n d'rinn Iosa leigheas air latha na sàbaid, agus thubhairt e ris an t-sluagh, Tha sea làithean anns an còir obair a dheanamh: orra so air an aobhar sin thigibh, agus bithibh air bhur leigheas, agus na b'ann air latha na sàbaid.

15 An sin fhreagair an Tighearn e, agus thubhairt e, A chealgair[c], nach fuasgail gach aon agaibh a dhamh no asal o'n phrasaich, agus nach toir e gu uisge e air latha na sàbaid?

16 Agus nach bu chòir a' bhean so, a ta 'na h-inghin do Abraham, a cheangail Satan a nis rè ochd bliadhna deug, a bhi air a fuasgladh o'n chuibhreach so air latha na sàbaid?

17 Agus an uair thubhairt e na nithe sin, chuireadh a naimhdean uile gu nàire: ach rinn an sluagh uile gairdeachas, air son nan uile nithe glòrmhor a rinneadh leis.

18 An sin thubhairt e, Cia ris a ta rioghachd Dhé cosmhuil? agus cia ris a shamhlaicheas mi i?

19 Tha i cosmhuil ri gràinne do shìol mustaird, a ghabh duine, agus a chuir e 'na ghàradh, agus dh'fhàs e, agus rinneadh craobh mhòr dheth: agus rinn eunlaith an athair nid 'na geugaibh.

20 Agus thubhairt e a ris, Cò ris a shamhlaicheas mi rioghachd Dhé?

21 Tha i cosmhuil ri taois ghoirt[d], a ghabh bean agus a dh'fholaich i an tri tomhasaibh mine, gus an do ghoirticheadh an t-iomlan.

22 Agus chaidh e tre[e] gach cathair agus baile beag, a' teagasg, agus a' gabhail na slighe gu Hierusalem.

23 An sin thubhairt neach àraidh[f] ris, A Thighearn, an tearc iad a shaorar? Agus thubhairt esan riu,

24 Deanaibh spairn chruaidh gu dol a stigh air a' gheata chumhann: oir a deirim ribh, gu'n iarr mòran dol a stigh, agus nach urrainn iad.

25 O'n uair a dh'éireas fear an tighe, agus a dhùineas e 'n dorus, agus a thòisicheas sibhse air seasamh a muigh, agus an dorus a bhualadh, ag ràdh, A Thighearn, a Thighearn, fosgail duinn; agus air dhàsan freagairt their e ribh, Cha'n aithne dhomh sibh, cò as a ta sibh:

26 An sin tòisichidh sibh air a ràdh, Dh' ith sinn agus dh'òl sinn a'd' làthair, agus theagaisg thu 'nar sràidibh.

27 Ach their esan, A deirim ribh, cha 'n aithne dhomh sibh, cò as a ta sibh; imichibh uam uile, a luchd deanamh na h-eucorach.

28 An sin bithidh gul agus giosgan fhiacal, an uair a chi sibh Abraham, agus Isaac, agus Iacob, agus na fàidhean uile ann an rioghachd Dhé, agus sibh féin air bhur tilgeadh a mach.

29 Agus thig iad o'n àird an ear, agus o'n àirde 'n iar, agus o 'n àirde tuath agus dèas, agus suidhidh iad ann an rioghachd Dhé.

[t] *ghairdinear.* [u] *inneir.* [a] *air do shaoradh.* [b] *san uair sin féin.* [c] *A chealgairean* [d] *laibhin.* [e] *troimh, trid.* [f] *àraid.*

30 Agus feuch, a ta daoine air
dheireadh a bhitheas air thoiseach,
agus air thoiseach a bhitheas air dheir-
eadh.
31 Air an là sin féin thainig Phair-
isich àraidh d'a ionnsuidh, ag ràdh
ris, Gabh[g] a mach, agus imich as so:
oir tha toil aig Herod do mharbhadh.
32 Agus thubhairt e riu, Imichibh
agus innsibh do'n t-sionnach sin,
Feuch, a ta mi tilgeadh mach dheamh-
an, agus a ta mi deanamh leigheas an
diugh, agus am màireach, agus air an
treas là bithidh mi air mo dheanamh
foirfe.
33 Gidheadh, is éigin domh im-
eachd an diugh agus am màireach,
agus an là 'na dhéigh sin: oir cha'n
fheud e bhi gu'n cuirear fàidh gu bàs
a mach a Ierusalem.
34 A Ierusalem, a Ierusalem, a
mharbhas na fàidhean, agus a chlach-
as an dream a chuirear a d' ionnsuidh:
cia minic a b'àill leam do chlann a
chruinneachadh, mar *a chruinnicheas*
cearc a h-àlach fuidh a sgiathaibh,
agus cha b'àill libh?
35 Feuch, dh'fhàgadh bhur tigh
fàs agaibh: agus gu deimhin a deir-
im ribh, nach faic sibh mise, gus an
d'thig an t-àm, anns an abair sibh,
Is beannuicht' an tí a thig an ainm
an Tighearna.

CAIB. XIV.

2 *Tha Crirsd a' slànuchadh neach air an robh a' mheud-bhronn,* 7 *a' teagasg irioslachd.* 16 *Le cosamhlachd na suipeire mòire, tha e a' nochdadh cionnus a bhios daoine saoghalta, a ni tàir air focal Dé, air an druideadh a mach a rioghachd nèimhe, &c.*

AGUS tharladh, an tràth chaidh
e gu tigh uachdarain àraidh
do na Phairisich a dh'itheadh bìdh
air latha na sàbaid, gu'n robh iad a'
deanamh geur fhaire air.
2 Agus feuch, bha duine àraidh 'na
làthair air an robh a' mheud-bhronn[h].
3 Agus fhreagair Iosa, agus labh-
air e ris an luchd-lagha, agus ris na
Phairisich, ag ràdh, Am bheil e cead-
uichte leigheas a dheanamh air latha
na sàbaid?
4 Ach dh'fhan iadsan 'nan tosd.
Agus air dha breith *air*, leighis se e,
agus leig e uaith e:
5 Agus fhreagair e iadsan[i], ag
ràdh, Cò agaibhse, ma thuiteas asal
no a dhamh ann an slochd, nach tarr-
uing a mach gu grad e air latha na
sàbaid?
6 Agus cha b'urrainn iad a fhreag-
airt a ris anns na nithibh sin.
7 Agus labhair e cosamhlachd[l] riu-
san a fhuair cuireadh, 'nuair a thug
e fa'near mar a thagh iad na ceud
àiteacha-suidhe, ag ràdh riu,
8 'Nuair a gheibh thu cuireadh o
neach air bith chum bainnse, na
suidh anns a' cheud àit: air eagal
gu'n d'fhuair duine a's urramaiche
na thusa cuireadh uaith;
9 Agus gu'n d'thig an tí a thug
cuireadh dhuitse agus dhasan, agus
gu'n abair e riut, Thoir àit do'n
duine so; agus gu'n tòisich thusa an
sin le nàire air suidhe anns an àit a's
ìsle.
10 Ach an uair a gheibh thu cuir-
eadh, imich agus suidh anns an àit
a's ìsle; chum, 'nuair a thig esan a
thug cuireadh dhuit, gu'n abair e
riut, A charaid, suidh suas ni's àirde:
an sin gheibh thu urram an làthair
na muinntir a ta 'nan suidhe air bord
maille riut.
11 Oir ge b'e neach a dh'àrdaich-
eas e féin, ìslichear e; agus ge b'e
neach a dh'ìslicheas e féin, àrdaichear
e.
12 An sin thubhairt e ris an tí
mar an ceudna a thug cuireadh dha,
'N uair a ni thu dinneir no suipeir,
na gairm do chàirde, no do bhràithre,
no do luchd-dàimh, no do choimh-
earsnaich shaibhre; air eagal gu'n
toir iadsan mar an ceudna cuireadh
dhuitse a rìs, agus gu'm faigh thu
chomain cheudna.
13 Ach an uair a ni thu cuirm[m],
gairm na bochdan, na daoine ciurram-
ach, na bacaich, na doill:
14 Agus bithidh tu beannuichte,
chionn nach urrainn iad a' chomain

[g] *Theirig, Rach.* [h] *dropsy.* Sasg. [i] *labhair e riu a rìs.*
[l] *con'* *ad, parabal.* [m] *feisd.*

cheudna thoirt duit: oir gheibh thu
comain ann an aiseirigh nam fìrean.
15 Agus an uair a chual aon do
na shuidh maille ris air bord na nithe
sin, thubhairt e ris, Is beannuicht'
an ti sin a dh'itheas aran ann an
rioghachd Dhé.
16 Ach thubhairt esan ris, Rinn
duine àraidh suipeir mhòr, agus thug
e cuireadh do mhòran:
17 Agus chuir e sheirbhiseach
uaith an àm na suipeire a ràdh ris a'
mhuinntir a fhuair cuireadh, Thigibh,
oir a ta na h-uile nithe a nis ullamh.
18 Agus thòisich iad uile a dh'aon
ghuth air an leithsgeul a ghabhail.
Thubhairt an ceud fhear ris, Cheann-
aich mi fearann, agus is éigin domh
dol a mach agus fhaicinn: guidheam
ort, gabh mo leithsgeul.
19 Agus thubhairt fear eile, Cheann-
aich mi cùig cuing' dhamh, agus a ta
mi dol g'an dearbhadh: guidheam
ort, gabh mo leithsgeul.
20 Agus thubhairt fear eile, Phòs
mi bean, agus air an aobhar sin cha
'n'eil e 'n comas domh teachd.
21 Agus thainig an seirbhiseach
sin, agus dh'innis e na nithe sin d'a
thighearn. An sin air gabhail feirge
do fhear an tighe, thubhairt e r'a
sheirbhiseach, Gabh a mach gu grad
gu sràidibh agus gu caol-shràidibh a'
bhaile, agus thoir a stigh an so na
bochdan, agus na daoine ciurramach,
agus na bacaich, agus na doill.
22 Agus thubhairt an seirbhiseach,
A Thighearn, rinneadh mar a dh'òrd-
uich thu, gidheadh tha àite *falamh*
ann fathast.
23 Agus thubhairt an Tighearna
ris an t-seirbhiseach, Gabh a mach
gus na rathaidibh mòra agus na gàr-
achaibh, agus coimhéignich iad gu
teachd a steach, chum's gu 'm bi mo
thigh air a lìonadh.
24 Oir a deirim ribh, nach blais
aon do na daoinibh ud a fhuair cuir-
eadh, do m' shuipeirse.
25 Agus bha sluagh mòr ag im-
eachd maille ris: agus air dha tionnd-
adh, thubhairt e riu,
26 Ma thig neach air bith do m'
ionnsuidhse, agus nach fuathaich e
athair, agus a mhàthair, agus a bhean
phòsda, agus a chlann, agus a bhràith-
rean, agus a pheathraichean, seadh,
agus a bheatha mar an ceudna, cha
'n'eil e 'n comas da bhi 'na dheis-
ciobul domhsa.
27 Agus ge b'e neach nach giùlain
a chrann-ceusaidh, agus nach lean
mise, cha 'n'eil e'n comas da bhi 'na
dheisciobul domhsa.
28 Oir cò am fear agaibhse leis
am miann tùr a thogail, nach suidh
sìos air tùs, agus nach meas an costus,
a dh'fheuchainn am bheil aige na
chuireas crìoch air?
29 Air cagal an déigh dha a bhun-
adh a leagadh, agus gun bhi comas-
ach air crìoch a chur *air*, gu 'n tòisich
na h-uile a chi *e* ri fanoid air,
30 Ag ràdh, Thòisich an duine
so air *tigh* a thogail, agus cha b'urr-
ainn e a chrìochnachadh.
31 No cò an righ ag dha dol a
mach gu cogadh an aghaidh righ eile,
nach suidh sìos air tùs, agus nach
gabh comhairle, a dh'fheuchainn an
urrainn e le deich mìle coinneamh a
thoirt dasan a ta teachd le fichead
mìle 'n a aghaidh?
32 No air bhi dhasan fathast fad
uaith, cuiridh e teachdaireachd a
dh'iarraidh cumhachan sìth.
33 Mar sin mar an ceudna, gach
neach agaibhse, nach tréig na h-uile
nithe a ta aige, cha 'n'eil e'n comas
da bhi 'na dheisciobul domhsa.
34 *Tha* 'n salann maith: ach ma
chailleas an salann a bhlas, ciod e leis
an deanar deadh-bhlasda e?
35 Cha 'n'eil e iomchuidh chum
an talmhainn, no chum an dùnain[n];
ach tilgidh daoine mach e. An ti
aig am bheil cluasa chum éisdeachd,
éisdeadh e.

CAIB. XV.

1 *Cosamhlachd na caorach caillte,* 8 *a' mhìr airgid,* 11 *a' mhic struidh-eil.*

AN sin thainig na cìs-mhaoir uile
agus na peacaich am fagus da,
chum éisdeachd ris.
2 Agus rinn na Phairisich agus
na scrìobhuichean gearan, ag ràdh,

[n] *òtraich.*

Tha 'm fear so gabhail pheacach d'a ionnsuidh, agus ag itheadh maille riu.

3 Agus labhair esan an cosamhlachd so riu, ag ràdh,

4 Cò an duine dhibhse aig am bheil ceud caora, ma chailleas e aon diubh, nach fàg an naoi deug agus an ceithir fichead anns an fhàsach, agus nach d'théid an déigh na caorach a chailleadh, gus am faigh e i?

5 Agus air dha a faotainn, cuiridh e air a ghuaillibh i le gairdeachas.

6 Agus an uair a thig e dhachaidh, gairmidh e a chàirdean agus a choimhearsnaich an ceann a chéile, ag ràdh riu, Deanaibh gairdeachas maille riumsa, chionn gu'n d'fhuair mi mo chaora bha caillte.

7 Mar sin, a deirim ribh, gu'm bi aoibhneas air nèamh air son aon pheacaich a ni aithreachas, ni's mò na air son naoi deug agus ceithir fichead fìrean, aig nach 'eil feum air aithreachas.

8 No cò a' bhean aig am bheil deich buinn airgid, ma chailleas i aon bhonn diubh, nach las coinneal, agus nach sguab an tigh, agus nach iarr gu dìchiollach gus am faigh i *e*?

9 Agus air dh'i fhaotainn, gairmidh i *a* ban-chairdean agus *a* ban-choimhearsnaich an ceann a chéile, ag ràdh, Deanaibh gairdeachas leamsa, oir fhuair mi 'm bonn a chaill mi.

10 Mar an ceudna a deirim ribh, A ta gairdeachas an làthair aingle Dhé, air son aon pheacaich a ni aithreachas.

11 Agus thubhairt e, Bha aig duine àraidh dithis mhac:

12 Agus thubhairt am *mac* a b'òige dhiubh r'*a* athair, Athair, thoir dhomhsa a' chuid-roinn a thig *orm* do *d'* mhaoin. Agus roinn e eatorra a bheathachadh.

13 Agus an déigh beagain do làithibh, chruinnich am mac a b'òige a chuid uile, agus ghabh e a thurus do dhùthaich fad air astar, agus an sin chaith e a mhaoin le beatha struidhesaich[p].

14 Agus an uair a chaith e *a chuid* uile, dh'éirich gorta ro mhòr san tìr sin; agus thòisich e ri bhi ann an uireasbhuidh.

15 Agus chaidh e agus cheangail se e féin ri aon do shaor-dhaoinibh na dùcha sin: agus chuir e d'a fhearann e, a bhiadhadh[r] mhuc.

16 Agus bu mhiann leis a bhrù a lìonadh do na plaosgaibh[s] a bha na mucan ag itheadh; oir cha d'thug neach air bith dha.

17 Agus an uair a thainig e chuige[t] féin, thubhairt e, Cia lìon do luchd tuarasdail m'atharsa aig am bheil aran gu leoir[u] agus r'a sheachnadh, 'nuair a ta mise a' bàsachadh le gorta?

18 Eiridh mi, agus théid mi dh'ionnsuidh m'athar, agus their mi ris, Athair, pheacaich mi 'n aghaidh fhlaitheanais, agus a'd' làthairsa.

19 Agus cha 'n fhiu mi tuilleadh gu'n goirte do mhacsa dhiom: dean mi mar aon do d' luchd tuarasdail.

20 Agus dh' éirich e, agus chaidh e dh'ionnsuidh athar. Ach air dha bhi fathast fad uaith, chunnaic athair e, agus ghabh e truas mòr *dheth*[a], agus ruith e, agus thuit e air a mhuineal, agus phòg se e.

21 Agus thubhairt am mac ris, Athair, pheacaich mi an aghaidh fhlaitheanais, agus a'd' làthairsa, agus cha'n fhiu mi tuilleadh gu'n goirte do mhac dhiom.

22 Ach thubhairt an t-athair r'a sheirbhisich, Thugaibh a mach a' chulaidh a's fearr, agus cuiribh uime i, agus cuiribh fàinne air a làimh, agus brògan air *a* chosaibh.

23 Agus thugaibh an so an laogh biadhta, agus marbhaibh e; agus itheamaid agus biomaid subhach:

24 Oir bha mo mhac so marbh, agus tha e beo a rìs; bha e caillte, agus fhuaradh e. Agus thòisich iad air bhi subhach.

25 A nis bha a mhac bu shine mach san fhearann: agus an uair a thainig e, agus a thàr[b] e 'm fagus do'n tigh, chual e 'n ceòl agus an dannsa.

26 Agus ghairm e chuige aon do na h-òglachaibh, agus dh'fheòraich e ciod bu chiall do na nithibh sin.

27 Agus thubhairt esan ris, Thain-

[p] *anacaithtich.* [r] *bhuachailleachd.* [s] *cochallaibh.* [t] *thuige, d'a ionnsuidh.* [u] *leòr,* [a] ris. [b] *tharruing.*

ig do bhràthair; agus mharbh t'athair an laogh biadhta, chionn gu'n d'fhuair e rìs e slàn fallain.

28 Agus ghabh esan fearg, agus cha b'àill leis dol a stigh: air an aobhar sin thainig athair a mach, agus chuir e impidh air.

29 Ach fhreagair esan agus thubhairt e r'a athair, Feuch, a taim' a' deanamh seirbhis duit an uiread so do bhliadhnaibh, agus uair air bith cha do bhris mi t'àithne, gidheadh cha d'thug thu meann riamh dhomh, chum gu'm bithinn subhach maille ri m' chàirdibh.

30 Ach an uair a thainig do mhac so, a dh'ith suas do bheathachadh maille ri striopaichibh, mharbh thu'n laogh biadhta dha.

31 Agus thubhairt e ris, A mhic, tha thusa a ghnàth maille rium, agus na h-uile nithe *a's* leamsa, is leatsa *iad*.

32 Bu chòir dhuinn a bhi subhach, agus aoibhneach: oir bha do bhràthair so marbh, agus tha e beo a rìs; agus bha e caillte, agus fhuaradh e.

CAIB. XVI.

1 *Cosamhlachd an stiùbhaird eucoraich.* 14 *Tha Criosd a' cronachadh ceilg nam Phairiseach sanntach.* 19 *Cosamhlachd a' gheòcaire shaibhir, agus an duine bhochd Lasaruis.*

AGUS thubhairt e mar an ceudna r'a dheisciobluibh, Bha duine saibhir àraidh ann aig an robh stiùbhard: agus chasaideadh ris e, mar neach a bha deanamh anacaithidh air a mhaoin.

2 Agus ghairm se e, agus thubhairt e ris, Ciod so a ta mi cluinntinn a d' thimchioll, thoir cunntas air do stiùbhardachd: oir cha'n fheud thu bhi ni 's faide a'd' stiùbhard.

3 An sin thubhairt an stiùbhard ann féin, Ciod a ni mi? oir a ta mo mhaighstir a' toirt na stiùbhardachd uam: cha'n urradh mi ruamhar a dheanamh, is nàr leam déirc iarraidh.

4 A ta fhios agam ciod a ni mi, chum 'nuair a chuirear as an stiùbhardachd mi, gu'n gabh iad a steach d'an tighibh mi.

5 Agus air dha gach aon diubhsan air an robh fiachan aig a Thighearn a ghairm d'a ionnsuidh, thubhairt e ris a' cheud fhear, Cia meud a ta aig mo Thighearn ortsa?

6 Agus thubhairt esan; Ceud tomhas[c] ola. Agus thubhairt e ris, Gabh do scrìobhadh, agus suidh sìos gu h-ealamh, agus scrìobh leth-cheud.

7 An sin thubhairt e ri fear eile, Agus cia meud a ta *aig* ortsa? Agus thubhairt esan, Ceud tomhas[d] cruineachd. Agus thubhairt e ris, Gabh do scrìobhadh, agus scrìobh ceithir fichead.

8 Agus mhol an Tighearn an stiùbhard eucorach, do bhrigh gu'n d'rinn e gu glic: oir a ta clann an t-saoghail so 'nan ginealach féin ni's glice na clann an t-soluis.

9 Agus a deirimse ribh, Deanaibh dhuibh féin càirdean le Mamon na h-eucorach; chum 'nuair a shiubhlas sibh[e], gu'n gabhar sibh do àitibh-còmhnuidh siorruidh.

10 An ti a ta fìrinneach anns an ni a's lugha, tha e fìrinneach mar an ceudna ann am mòran: agus an ti a ta eucòrach anns an ni a's lugha, tha e eucorach ann am mòran mar an ceudna.

11 Air an aobhar sin mur robh sibh fìrinneach anns an t-saibhreas eucorach, cò a dh'earbas ribh an *saibhreas* fìor?

12 Agus mur robh sibh fìrinneach ann an cuid duine eile, cò a bheir dhuibh an ni a's libh féin?

13 Cha 'n'eil seirbhiseach sam bith comasach air seirbhis a dheanamh do dhà thighearn; oir an dara cuid fuathaichidh e aon diubh, agus bheir e gràdh do'n fhear eile; no gabhaidh e le aon diubh agus ni e tàir air an fhear eile. Cha 'n'eil sibh comasach air seirbhis a dheanamh do Dhia agus do Mhamon.

14 Agus chuala na Phairisich, a bha sanntach, na nithe sin uile: agus rinn iad fanoid air.

15 Agus thubhairt e riu, Is sibhse an dream a ta 'gar fìreanachadh féin

c *bat.* d *omer.* e *'nuair is bàs duibh.*

am fianuis dhaoine; ach is aithne do Dhia bhur cridheacha: oir an ni sin a ta ro mheasail aig daoinibh, is gràineileachd e 'm fianuis Dé.

16 *Bha* 'n lagh agus na fàidhean ann gu teachd Eoin: o sin tha rioghachd Dhé air a searmonachadh [f], agus a ta gach duine a' dol le dian stri a steach innte.

17 Agus is usadh do nèamh agus do 'n talamh dol thairis, na do aon lide do'n lagh tuiteam.

18 Gach neach a chuireas uaith a bhean, agus a phòsas bean eile, tha e deanamh adhaltrannais: agus ge b'e neach a phosas a' bhean a chuireadh air falbh o a fear, tha e deanamh adhaltrannais.

19 Bha duine saibhir àraidh ann, a bha air a sgeadachadh le purpur [g] agus lìon-eudach grinn, *agus bha e* caitheadh a bheatha gach là gu sòghail le mòr ghreadhnachas.

20 Agus bha duine bochd àraidh ann, d'am b'ainm Lasarus, a chuireadh 'na luidhe aig a dhorus, làn do chreuchdaibh,

21 Agus bu mhiann leis bhi air a shàsuchadh leis an sbruileach a bha tuiteam o bhord an duine shaibhir: seadh, agus thainig na madraidh agus dh'imlich iad a chreuchda.

22 Agus tharladh gu'n d'fhuair an duine bochd bàs, agus gu'n do ghiùlaineadh leis na h-ainglibh e gu uchd Abrahaim: fhuair an duine saibhir bàs mar an ceudna, agus dh'adhlaiceadh e.

23 Agus ann an ifrinn thog e suas a shùilean, air dha bhi ann am piantaibh, agus chunnaic e Abraham fad uaith, agus Lasarus 'na uchd.

24 Agus ghlaodh e, agus thubhairt e, Athair Abraham, dean tròcair orm, agus cuir Lasarus, chum's gu'n tum e bàrr a mheoir ann an uisge, agus gu'm fuaraich e mo theanga; oir a ta mi air mo ro-phianadh san lasair so.

25 Ach thubhairt Abraham, A mhic, cuimhnich gu'n d'fhuair thusa do nithe maithe ri àm dhuit bhi beo, agus Lasarus mar an ceudna droch nithe; ach a nis a ta esan a' faotainn sòlais, agus a ta thusa air do phianadh.

26 Agus a bhàrr air so uile, tha doimhne mhòr air a cur eadar sinne agus sibhse, air chor agus iadsan leis am b'àill dol as so d'ar ionnsuidhse, nach 'eil e 'n comas doibh, agus nach mò tha e 'n comas do aon neach teachd as sin d'ar n-ionnsuidhne.

27 An sin thubhairt e, Uime sin guidheam ort, athair, gu'n cuireadh tu e gu tigh m'athar:

28 Oir a ta cùigear bhràithrean agam; chum's gu'n d'thoir e fianuis doibh, air eagal gu'n d'thig iadsan mar an ceudna do'n ionad ro phiantach so.

29 A deir Abraham ris, Tha Maois agus na fàidhean aca, éisdeadh iad riu-san.

30 Agus thubhairt esan, Ni h-eadh, Athair Abraham: ach ma théid neach d'an ionnsuidh o na marbhaibh, ni iad aithreachas.

31 Agus thubhairt e ris, Mur éisd iad ri Maois agus ris na fàidhibh, cha mhò a chreideas iad, ge d'éireadh neach o na marbhaibh.

CAIB. XVII.

1 *Tha Criosd a' teagasg gur còir dhuinn aobhar oilbheim a sheachnadh,* 3 *agus maitheanas a thoirt d'a chéile;* 6 *a' nochdadh mòr chumhachd beo chreidimh;* 7 *gu'm bheil sinne fa cheangal do Dhia, agus nach 'eil esan mar sin dhuinne, &c.*

AN sin thubhairt e r'a dheisciobluibh, Cha 'n fheudar nach d'thig oilbheuman: ach is anaoibhinn *dasan* tre 'n d'thig iad.

2 B'fhearr dha gu'm biodh clach-mhuilinn air a crochadh m'a mhuineal, agus gu 'm biodh e air a thilgeadh san fhairge, na gu'n d'thugadh e oilbheum [h] dh'aon neach do'n mhuinntir bhig so.

3 Thugaibh an aire dhuibh féin: ma pheacaicheas do bhràthair a't' aghaidh, cronaich e; agus ma ghabhas e aithreachas, thoir maitheanas da.

4 Agus ma pheacaicheas e a't' aghaidh seachd uairean san là, agus gu'm pill e riut seachd uairean san là, ag ràdh, Tha aithreachas orm; thoir maitheanas da.

[f] *soisgeulachadh.* [g] *gorm-dhearg, corcur.* [h] *aobhar tuislidh.*

5 Agus thubhairt na h-abstoil ris
an Tighearn, Meudaich ar creidimh.
6 Agus thubhairt an Tighearn,
Nam biodh agaibh creidimh mar
ghràinne do shìol mustaird, theireadh
sibh ris a' chraoibh Shicamin so, Bi
air do spìonadh as do fhreumhaibh,
agus bi air do shuidheachadh sa'
chuan; agus bhitheadh i ùmhhal
dhuibh.
7 Ach cia agaibhse aig am bheil
seirbhiseach a' treabhadh, no ri
buachailleachd, a deir ris, an déigh
dha teachd a steach o'n fhearann,
Thig air ball, agus suidh sìos chum
bìdh?
8 Agus nach dòchadh e ràdh ris,
Ulluich ni a ghabhas mise gu m'
shuipeir, agus criosraich thu féin, a-
gus fritheil domh, gus an ith agus an
òl mi; agus 'na dhéigh sin ithidh a-
gus òlaidh tusa?
9 An tabhair e buidheachas do'n
t-seirbhiseach sin do bhrigh gu'n
d'rinn e na nithe a dh'orduicheadh
dha? ni'n saoileam *gu 'n tabhair.*
10 Mar sin sibhse, 'nuair a ni sibh
na h-uile nithe a dh'àithneadh dhuibh,
abraibh, Is seirbhisich neo-tharbhach
sinn: oir rinn sinn *a mhàin* an ni bu
dligheach dhuinn a dheanamh.
11 A nis, ag dol suas da gu Hieru-
salem, chaidh e tre mheadhon Sha-
maria agus Ghalile[i].
12 Agus an uair a bha e dol a
stigh do bhaile àraidh, thachair deich-
near dhaoine air a bha 'nan lobhair, a
sheas fad uaith:
13 Agus thog iad suas an guth, ag
ràdh, Iosa, a mhaighstir, dean tròcair
oirnn.
14 Agus an uair a chunnaic e *iad,*
thubhairt e riu, Imichibh, nochdaibh
sibh féin do na sagartaibh. Agus ag
imeachd dhoibh, ghlanadh iad.
15 Agus an uair a chunnaic aon
diubh gu'n do leighiseadh e, phill e
air ais, a' toirt glòire do Dhia le guth
àrd,
16 Agus thuit e air aghaidh aig a
chosaibh-san, a' toirt buidheachais
da: agus bu Shamaritanach e.
17 Agus fhreagair Iosa agus
thubhairt e, Nach do ghlanadh deich-
near? ach an naoinear, c'àit am bheil
iad?
18 Cha d'fhuaradh a phill a thoirt
glòire do Dhia, ach an coigreach so.
19 Agus thubhairt e ris, Eirich,
imich; shlànuich do chreidimh thu.
20 Agus an uair a dh'fheòraich na
Phairisich dheth, c'uin a thigeadh
rioghachd Dhé, fhreagair e iad agus
thubhairt e, Cha d'thig rioghachd
Dhé air chor gu mothaichear dh'i.
21 Cha mhò a their iad, Feuch an
so, no, Feuch an sin: oir feuch, a
ta rioghachd Dhé an taobh a stigh
dhibh[l].
22 Agus thubhairt e ris na deis-
ciobluibh, Thig na làithean anns am
miannach libh aon do làithibh Mhic
an duine fhaicinn, agus cha'n fhaic
sibh *e.*
23 Agus their iad ribh Feuch an
so, no, Feuch an sud: na rachaibh,
agus na leanaibh *iad.*
24 Oir mar a ta 'n dealanach a
dhealraicheas o aon *ionad* fa nèamh,
a' soillseachadh gus an *ionad* eile fa
nèamh, mar sin a bhitheas Mac an
duine mar an ceudna 'na là féin.
25 Ach is éigin da air tùs mòran
do nithibh fhulang, agus a bhi air a
dhiultadh leis a' ghinealach so.
26 Agus mar a bha e ann an làith-
ibh Noe, mar sin mar an ceudna bith-
idh e ann an làithibh Mhic an duine.
27 Bha iad ag itheadh agus ag òl,
a' pòsadh agus air an tabhairt am
pòsadh, gus an là an deachaidh Noe a
steach do'n àirc: agus thainig an
dìle[m], agus sgrios i iad uile.
28 Amhuil fòs mar a thachair ann
an làithibh Lot: bha iad ag itheadh
agus ag òl, a' ceannach agus a' reic-
eadh, a' planndachadh agus a' togail
aitreabh:
29 Ach air an là sin féin anns an
deachaidh Lot a mach a Sodom,
fhrasadh teine agus pronnasc o
nèamh, agus sgrios e iad uile:
30 Is ann mar sin a bhitheas anns
an là am foillsichear Mac an duine.
31 Anns an là sin, an ti bhios air
mullach an tighe, agus airneis anns

[i] *eadar Samaria agus Galile.* [l] *cheana 'nar measg.* [m] *tuil.*

an tigh, na d'thigeadh e nuas gus a toirt leis: agus an ti a ta sa' mhachair, na pilleadh esan air ais mar an ceudna.

32 Guimhnichibh bean Lot.

33 Ge b'e neach a dh'iarras a bheatha féin a thearnadh, caillidh e i; agus ge b'e neach a chailleas a bheatha, gleidhidh esan i.

34 A deirim ribh, anns an oidhche sin bithidh dithis dhaoine san aon leabaidh; gabhar aon diubh, agus fàgar am fear eile.

35 Bithidh dithis bhan a' bleath[n] cuideachd; gabhar aon diubh agus fàgar a'bhean eile.

36 Bithidh dìthis dhaoine anns a' mhachair; gabhar aon diubh agus fàgar am fear eile.

37 Agus fhreagair iadsan agus thubhairt iad ris, C'àit, a Thighearn? agus thubhairt esan riu, Ge b'e ball *am bi* 'n corp, an sin cruinnichear na h-iolairean.

CAIB. XVIII.

1 Mu thimchioll na bantraich liosda. 9 Mu'n Phairiseach agus mu'n chìs-mhaor. 15 Tha clann air an tabhairt gu Criosd. 18 B'àill le uachdaran àraidh Criosd a leantuinn, ach a ta e air a bhacadh leis a shaibhreas.

AGUS labhair e cosamhlachd riu, a' nochdadh gur còir ùrnuigh a dheanamh a ghnàth, agus gun fhannachadh[o],

2 Ag ràdh, Bha breitheamh ann am baile *àraidh*, air nach robh eagal Dé, agus aig nach robh urram do dhuine.

3 Agus bha bantrach àraidh sa' bhaile sin, agus thainig i d'a ionnsuidh, ag ràdh, Cum còir rium an aghaidh mo nàmhaid.

4 Agus cha b'àill leis rè tamuill: ach 'na dhéigh sin thubhairt e ann féin, Ge nach 'eil eagal Dé orm, no urram agam do dhuine;

5 Gidheadh air son gu bheil a' bhantrach so cur dragha orm, cumaidh mi còir rithe, air eagal leis a sìrtheachd gu'n sgìthich i mi.

6 Agus thubhairt an Tighearn, Eisdibh ciod a deir am breitheamh eucorach.

7 Agus nach dean Dia dioghaltas air son a dhaoine taghta féin, a ta 'g éigheach ris a là agus a dh' oidhche, ge ta e fad-fhulangach mu'n timchioll?

8 A deirim ribh gu'n dean e dioghaltas air an son gu luath. Gidheadh, an uair a thig Mac an duine, am faigh e creidimh air an talamh?

9 Agus labhair e 'n cosamhlachd so ri dream àraidh bha 'g earbsadh asda féin gu 'n robh iad 'nam fireanaibh, agus a bha deanamh tàir air dream eile:

10 Chaidh dithis dhaoine suas do'n teampull a dheanamh ùrnuigh; fear diubh 'na Phairiseach, agus am fear eile 'na chìs-mhaor.

11 Sheas am Phairiseach leis féin, agus rinn e ùrnuigh mar so, A Dhé, tha mi toirt buidheachais duit nach 'eil mi mar *a ta* daoin' eile, 'nan luchd foireigin, eucorach, adhaltrannach, no eadhon mar an cìs-mhaor so.

12 Tha mi a' trosgadh[p] dà uair san t-seachduin, tha mi toirt deachaimh as na h-uile nithibh a ta mi sealbhachadh.

13 Agus air seasamh do'n chìsmhaor fad air ais, cha b'àill leis fiu a shùl a thogail suas gu nèamh, ach bhuail e uchd, ag ràdh, A Dhia, dean tròcair ormsa ta 'm pheacach.

14 A deirim ribh gu'n deachaidh am fear so sìos d'a thigh air fhìreanachadh *ni 's mò* na'm fear ud eile: oir ge b'e neach a dh'àrdaicheas e féin, ìslichear e; agus ge b'e a dh'ìslicheas e féin, àrdaichear e.

15 Agus thug iad d'a ionnsuidh mar an ceudna naoidheana, chum's gu'm beanadh e riu: agus an uair a chunnaic na deisciobuil *so*, chronaich siad iad.

16 Ach air do Iosa an gairm d'a ionnsuidh, thubhairt e, Fuilgibh do na leanabaibh teachd a'm' ionnsuidhse, agus na bacaibh iad; oir is ann d'an leithidibh so ta rioghachd Dhé.

[n] *meileadh.* [o] *sgìtheachadh.* [p] *trasgadh.*

17 Gu deimhin a deirim ribh, ge b'e nach gabh rioghachd Dhé mar leanabh beag, nach d'théid e air chor sam bith a steach innte.

18 Agus dh'fheòraich uachdaran àraidh dheth, ag ràdh, A mhaighstir mhaith, ciod a ni mi chum gu sealbhaich mi a' bheatha mhaireannach?

19 Agus thubhairt Iosa ris, C'ar son a ghoireas tu maith dhiomsa? cha 'n'eil neach sam bith maith ach a h-aon, *eadhon* Dia.

20 Is aithne dhuit na h-àitheanta, Na dean adhaltrannas, Na dean mortadh, Na goid, Na toir fianuis bhréige, Thoir onoir[o] do t'athair agus do d' mhàthair.

21 Agus thubhairt esan, Choimhid mi iad sin uile o m' òige.

22 Agus air cluinntinn so do Iosa, thubhairt e ris, Tha aon ni fathast a dh'uireasbhuidh ort: reic na h-uile nithe ta agad, agus roinn air na bochdaibh, agus bithidh agad ionmhas air nèamh; agus thig, *agus* lean mise.

23 Agus an uair a chual e so, bha e ro dhoilich: oir bha mòr bheartas aige.

24 Agus an uair a chunnaic Iosa gu 'n robh e lan tuirse, thubhairt e, Cia deacair dhoibhsan[p] aig am bheil saibhreas, dol a steach do rioghachd Dhe!

25 Oir is usadh do chàmhal dol tre chrò snàthaide, na do dhuine saibhir dol a steach do rioghachd Dhé.

26 Agus thubhairt iadsan a chuala *so*, Cò ma seadh a dh'fheudas bhi air a shaoradh?

27 Ach thubhairt esan, Na nithe a ta eucomasach do dhaoinibh, tha iad comasach do Dhia.

28 An sin thubhairt Peadar, Feuch, thréig sinne na h-uile nithe, agus lean sinn thusa.

29 Agus thubhairt esan riu, Gu deimhin a deirim ribh, nach 'eil aon neach a thréig tigh, no pàrantan, no bràithrean, no bean phòsda, no clann air son rioghachd Dhé,

30 Nach faigh mòran ni 's mò anns an aimsir so ta làthair, agus anns an t-saoghal a tà ri teachd a' bheatha mhaireannach.

31 Agus ghabh e 'n dà fhear dheug d'a ionnsuidh, agus thubhairt e riu, Feuch, a ta sinn a' dol suas gu Hierusalem, agus bithidh na h-uile nithe a ta sgrìobhta leis na fàidhibh mu Mhac an duine, air an coimhlionadh.

32 Oir bheirear thairis e do na Cinnich, agus théid fanoid a dheanamh air, agus masluichear e, agus tilgear smugaid air;

33 Agus sgiùrsaidh agus marbhaidh iad e: agus air an treas là éiridh e ris.

34 Agus cha do thuig iadsan aon ni dhiubh so: agus bha na briathra so folaichte orra, agus cha b'aithne dhoibh na nithe a dubhradh.

35 Agus tharladh, 'nuair a dhruid e ri Ieriche, gu'n robh dall àraidh 'na shuidhe ri taobh na slighe, ag iarraidh déirce.

36 Agus air cluinntinn an t-sluaigh a' dol seachad, dh'fheòraich e ciod e so.

37 Agus dh'innis iad da, gu'm b'e Iosa o Nasaret a bha gabhail seachad.

38 Agus ghlaodh e, ag ràdh, Iosa, Mhic Dhaibhidh, dean tròcair orm.

39 Agus chronaich iadsan a bha air thoiseach e, chum's gu'm biodh e 'na thosd: ach bu mhòid gu mòr a ghlaodh esan, A Mhic Dhaibhidh, dean tròcair orm.

40 Agus air seasamh do Iosa, dh'àithn e a thoirt d'a ionnsuidh: agus an uair a thainig e 'm fagus da, dh'fheòraich e dheth,

41 Ag ràdh, Ciod is àill leat mise a dheanamh dhuit? agus thubhairt esan, A Thighearn, mi dh'fhaotainn mo radhairc.

42 Agus thubhairt Iosa ris, Gabh do radharc: shlànuich do chreidimh thu.

43 Agus air ball fhuair e a radharc, agus lean se e, a' toirt glòire do Dhia: agus thug an sluagh uile cliu do Dhia, 'nuair a chunnaic iad *so*.

[o] *urram*. [p] *cruaidh orra-san*.

CAIB. XIX.

1 *Mu thimchioll Shacheuis a' chìs-mhaoir.* 11 *Na deich puind airgid.* 28 *Tha Criosd a' marcachd do Hierusalem le greadhnachas,* 41 *a' caoidh air a son,* 45 *a' tilgeadh mach an luchd ceannachd agus reic-idh as an teampull; &c.*

AGUS air do *Iosa* dol a steach, chaidh e tre Iericho.

2 Agus feuch, *bha* duine ann d'am b'ainm Sacheus, agus b'àrd chìs-mhaor esan, agus bha e saibhir:

3 Agus bha déidh aige air Iosa fhaicinn, cò e, agus cha b'urrainn e air son an t-sluaigh, chionn gu'n robh e ìosal 'na phearsa.

4 Agus ruith e roimhe, agus streap e suas ann an craoibh Shicamoir, chum gu faiceadh se e; oir bha e gus an t-slighe sin a ghabhail.

5 Agus an uair a thainig Iosa chum an àite sin, air dha amharc suas, chunnaic se e, agus thubhairt e ris, A Shacheuis, thig a nuas gu grad; oir is éigin domhsa stad an diugh aig do thigh.

6 Agus thainig e nuas le cabhaig, agus ghabh e ris gu subhach.

7 Agus an uair a chunnaic iad *so*, rinn iad uile gearan, ag ràdh, Gu'n deachaidh e steach air aoidheachd gu duine a ta 'na pheacach.

8 Agus sheas Sacheus agus thubhairt e ris an Tighearn, Feuch, a Thighearn, a ta mi toirt leth mo mhaoin do na bochdaibh: agus ma thug mi aon ni o neach air bith le casaid bhréige[t], bheiream *dha* a cheithir uiread.

9 Agus thubhairt Iosa ris[u], Thainig slàint' an diugh a dh'ionnsuidh an tighe so, do bhrigh gur mac do Abraham esan mar an ceudna.

10 Oir thainig Mac an duine dh'iarraidh agus a theamadh an ni sin a bha caillte.

11 Agus ag cluinntinn nan nithe sin dhoibh, chuir e ris, agus labhair e cosamhlachd, do bhrigh gu'n robh e 'm fagus do Hierusalem, agus gu'n do shaoil iadsan gu'm biodh rioghachd Dhé air a grad fhoillseachadh.

12 Air an aobhar sin thubhairt e, Chaidh duin' uasal àraidh do dhùthaich fad as a dh'fhaotainn rioghachd dha féin, agus a philltinn air ais.

13 Agus ghairm e a dheich seirbhisich[a], agus thug e dhoibh deich puind, agus thubhairt e riu, Cuiribh gu buil iad, gus an d'thig mise.

14 Ach bha fuath aig muinntir a dhùcha dha, agus chuir iad teachdaireachd 'na dhéigh, ag ràdh, Cha'n àill leinn an duine so bhi 'na righ oirnn.

15 A nis an uair a phill e air ais, an déigh dha an rioghachd fhaotainn, an sin dh'orduich e na seirbhisich ud bhi air an gairm d'a ionnsuidh, d'an d'thug e 'n t-airgiod, chum's gu'm biodh fhios aige ciod a bhuannaich gach aon diubh leis a bhuileachadh.

16 An sin thainig an ceud *fhear*, ag ràdh, A Thighearn, bhuidhinn do phund deich puind.

17 Agus thubhairt e ris, Is maith, a dheadh sheirbhisich: do bhrigh gu'n robh thusa firinneach ann an ro-bheagan, biodh agadsa uachdaranachd air deich bailtibh.

18 Agus thainig an dara *fear*, ag ràdh, A Thighearn, rinn do phund cùig puind.

19 Agus thubhairt e risean, Bi-sa mar an ceudna os cionn chùig bailte.

20 Agus thainig *fear* eile, ag ràdh, a Thighearn, feuch, do phund, a bha agamsa taisgte ann an neapaicin[b]:

21 Oir bha eagal orm romhad, do bhrigh gur duine geur-theann thu: tha thu a' togail an ni nach do leag thu, agus a' buain an ni nach do chuir thu.

22 Agus thubhairt e ris, As do bheul féin bheiream breth ort, a dhroch sheirbhisich. Bha fhios agad gu 'm bu duine geur-theann mi, a' togail an ni nach do leag mi, agus a' buain an ni nach do chuir mi:

23 Air an aobhar sin c'ar son nach do chuir thu m' airgiod do'n bhanc[c],

[t] *gu h-eucorach.* [u] *m'a thimchioll.* [a] *deichnear d'a sheirbhisich,* [b] *bréid, lamh-anart.* [c] *nach d'thug thu m'airgiod do'n luchd-malairt.*

agus air teachd dhomhsa thogainn e le riadh ?
24 Agus thubhairt e riusan a bha 'nan seasamh a làthair, Thugaibh uaith am pund, agus thoiribh dhasan e aig am bheil na deich puind.
25 (Agus thubhairt iad ris, A Thighearn, tha deich puind aige)
26 Oir a deirim ribh, Gu'n d'thoir-ear do gach neach aig am bheil: ach uaithsan aig nach 'eil, bheirear eadh-on an ni sin a ta aige.
27 Ach thugaibh an so na naimh-dean ud agamsa, leis nach b'àill mise bhi 'm righ os an ceann, agus marbh-aibh a'm' fhianuis *iad*.
28 Agus air dha so a ràdh, dh'im-ich e rompa, a' dol suas gu Hierusa-lem.
29 A nis an uair a dhruid e ri Betphage agus Betani, làimh ris an t-sliabh d'an goireard[d] *sliabh* nan crann-ola, chuir e dithis d'a dheis-ciobluibh uaith,
30 Ag ràdh, Imichibh do'n bhaile ta fa'r comhair; anns am faigh sibh, air dol dhuibh a steach, searrach ceangailte, air nach do shuidh aon duine riamh: fuasglaibh, agus thug-aibh an so e.
31 Agus ma dh'fheòraicheas neach air bith dhibh, C'ar son a ta sibh '*g a fhuasgladh*? mar so a their sibh ris, A ta feum aig an Tighearn air.
32 Agus air imeachd dhoibhsan a chuireadh air falbh, fhuair iad mar thubhairt e riu.
33 Agus an uair a bha iad a' fuasg-ladh an t-searraich, thubhairt a shealbhadairean riu, C'ar son a ta sibh a' fuasgladh an t-searraich ?
34 Agus thubhairt iadsan, Tha feum aig an Tighearn air.
35 Agus thug iad gu h-Iosa e: agus thilg iad am falluingean air an t-searrach, agus chuir iad Iosa air.
36 Agus ag imeachd dhasan, sgaoil iad am falluingean fuidhe air an t-slighe.
37 Agus an uair a thainig e 'm fagus, eadhon gu dol sìos sléibh nan crann-ola, thòisich mòr chuideachd nan deisciobul uile ri gairdeachas a dheanamh, agus moladh a thoirt do Dhia le guth àrd, air son nan uile oibre cumhachdach a chunnaic iad,
38 Ag ràdh, Gu ma beannuicht' an righ a ta teachd an ainm an Tigh-earna: sìth air nèamh, agus glòir anns na h-àrdaibh.
39 Agus thubhairt cuid do na Phairisich o mheasg an t-sluaigh ris, A mhaighstir, cronaich do dheisciob-uil.
40 Agus fhreagair esan, agus thubh-airt e riu, A deirim ribh, nam fanadh iad sin 'nan tosd, gu'n glaodhadh na clacha féin.
41 Agus an uair a thainig e 'm fagus, chunnaic e 'm baile, agus ghuil e air a shon,
42 Ag ràdh, O gu'm b'aithne dhuit[e], eadhon dhuitse, air bheag sam bith ann ad latha so féin, na nithe a bhuineas do d' shìth ! ach a nis a ta iad folaichte o d' shùilibh.
43 Oir thig na làithean ort, anns an tilg do naimhde dìg mu d' thim-chioll, agus an iadh iad umad m'an cuairt, agus an druid iad a stigh air gach taobh thu,
44 Agus an leag iad co ìosal ris an làr thu, agus do chlann annad, agus nach fàg iad annad clach air muin cloiche; do bhrigh nach b'aith-ne dhuit aimsir t'fhiosrachaidh.
45 Agus chaidh e steach do'n teampull, agus thòisich e air an dream a bha reiceadh, agus a' ceannach ann 'a thilgeadh mach,
46 Ag ràdh riu, Tha e scrìobhta, Is tigh ùrnuigh mo thighsa; ach rinn sibhse 'na gharaidh luchd-reub-ainn e.
47 Agus bha e gach là a' teagasg san teampull. Ach dh'iarr na h-àrd shagairt agus na scrìobhuichean, a-gus ceannardan a' phobuill esan a mhilleadh,
48 Gidheadh cha robh fhios aca ciod a dheanadh iad: oir bha 'm pob-ull uile ag éisdeachd ris le ro-aire.

CAIB. XX.

1 *Tha Criosd a' dearbhadh gu'n robh ùghdarras aige, le ceist mu bhaist-eadh Eoin.* 9 *Cosamhlachd an fhìon-lios.* 19 *Mu thimchioll cìs a thoirt*

d *d'an gairmear, ris an abrar.* e *Nam b'aithne dhuit.*

do Cheasar. 27 Tha e dearbhadh mearachd nan Sadusach, a bha 'g àicheadh aiseirigh nam marbh, &c.

AGUS tharladh air aon do na làithibh sin, an uair a bha e teagasg a' phobuill san teampull, agus a' searmonachadh an t-soisgeil, gu'n d'thainig na h-àrd shagairt agus na scrìobhuichean air, maille ris na seanairibh.

2 Agus labhair iad ris, ag ràdh, Innis duinn ciod e an t-ùghdarras leis am bheil thu a' deanamh nan nithe so? no cò esan a thug an t-ùghdarras so dhuit?

3 Agus fhreagair esan agus thubhairt e riu, Feòraichidh mise mar an ceudna aon ni dhibhse; agus freagraibh mi:

4 Baisteadh Eoin, an ann o nèamh a bha e, no o dhaoinibh?

5 Agus reusonaich iad eatorra féin, ag ràdh, Ma their sinn, O nèamh, their esan, C'ar son ma ta nach do chreid sibh e?

6 Ach ma their sinn, O dhaoinibh, clachuidh an sluagh uile sinn; oir is deimhin leo gu'm b'fhàidh Eoin.

7 Agus fhreagair iadsan, Nach robh fhios aca cia uaith *a bha e.*

8 Agus thubhairt Iosa riu, Ni mò a dh'innseas mise dhuibhse ciod e an t-ùghdarras tre 'n deanam na nithe so.

9 An sin thòisich e air a' chosamhlachd so a labhairt ris an t-sluagh: Phlannduich duine àraidh fìon-lios, agus shuidhich e air tuath e; agus chaidh e air choigrich rè aimsir fhada.

10 Agus anns an àm dhligheach chuir e seirbhiseach dh'ionnsuidh na tuatha, chum gu'n d'thugadh iad da do thoradh an fhìon-lios: ach ghabh an tuath air, agus chuir iad uatha falamh *e.*

11 Agus a rìs chuir e seirbhiseach eile uaith; agus ghabh iad aitsan mar an ceudna, agus mhaslaich iad *e,* agus chuir iad uatha falamh *e.*

12 Agus a thuilleadh air sin chuir e 'n treas *seirbhiseach* uaith; agus lot iad esan mar an ceudna, agus thilg iad a mach *e.*

13 An sin thubhairt Tighearn an fhìon-lios, Ciod a ni mi? cuiridh mi mho Mhac gràdhach *d'an ionnsuidh:* feudaidh e bi, air fhaicinn doibh, gu'n d'thoir iad urram dha.

14 Ach an uair a chunnaic an tuath e, reusonaich iad eatorra féin, ag ràdh, Is e so an t-oighre: thigibh, marbhamaid e, chum's gu'm bi 'n oighreachd againn féin.

15 Agus thilg iad a mach as an fhìon-lios e, agus mharbh iad e. Ciod uime sin a ni Tighèarn an fhìon-lios riu?

16 Thig e agus sgriosaidh e an tuath ud, agus bheir e 'm fìon-lios do dhaoinibh eile. Agus an uair a chual iad *so,* thubhairt iad, Nar leigeadh Dia.

17 Agus air dhasan amharc orra, thubhairt e, Ciod e so ma seadh a ta scrìobhta, A' chlach a dhiult na clachairean, rinneadh ceann na h-oisinn dith?

18 Ge b'e neach a thuiteas air a' chloich sin, brisear e: ach ge b'e neach air an tuit i, pronnaidh i gu luaithreadh e.

19 Agus anns an uair sin féin dh'iarr na h-àrd shagairt agus na scrìobhuichean làmh a chur ann; ach bha eagal an t-sluaigh orra; oir thuig iad gu'm b'ann 'nan aghaidh féin a labhair e'n cosamhlachd so.

20 Agus rinn iad geur fhaire *air,* agus chuir iad a mach luchd feill, a leigeadh orra féin a bhi 'nam fìreanaibh, chum's gu'n deanadh iad greim air fhoclaibh, air chor's gu'n d'thugadh iad thairis e do chumhachd agus do ùghdarras an uachdarain.

21 Agus dh'fheòraich iad deth, ag ràdh, A mhaighstir, tha fhios againn gu bheil thu a' labhairt agus a' teagasg gu ceart, agus nach 'eil suim agad do phearsa *duine sam bith,* ach gu bheil thu teagasg slighe Dhé a réir na fìrinn.

22 Am bheil e ceaduichte dhuinn cìs a thoirt do Cheasar, no nach 'eil?

23 Ach thuig esan an cuilbheartachd, agus thubhairt e riu C'ar son a ta sibh ga m' bhuaireadh?

24 Nochdaibh dhomh peghinn: cia leis an dealbh agus an scrìobhadh a ta oirre? Fhreagair iadsan agus thubhairt iad, Le Ceasar.

25 Agus thubhairt esan riu, Thug-
aibhse air an aobhar sin do Cheasar
na nithe 's le Ceasar, agus do Dhia
na nithe 's le Dia.
26 Agus cha b'urrainn iad greim
a dheanamh air fhoclaibh am fianuis
an t-sluaigh: agus ghabh iad iong-
antas r'a fhreagradh, agus dh'fhan
iad 'nan tosd.
27 An sin thainig d'a ionnsuidh
dream àraidh do na Sadusaich (a ta
'g àicheadh gu bheil aiseirigh ann)
agus dh'fheoraich iad deth,
28 Ag ràdh, A mhaighstir, scrìobh
Maois dhuinn, Nam faigheadh bràth-
air duin' air bith bàs, agus bean-
phòsda aige, agus gu'm faigheadh e
bàs gun chlann, gu'n gabhadh a
bhràthair a bhean, agus gu'n togadh
e suas sliochd d'a bhràthair.
29 Air an aobhar sin, bha seachd-
nar bbràithrean ann: agus ghabh
an ceud fhear bean, agus fhuair e
bàs gun chlann.
30 Agus ghabh an dara fear i mar
mhnaoi, agus fhuair esan bàs gun
chlann.
31 Agus ghabh an treas fear i;
agus mar an ceudna an t-seachdnar.
Agus cha d'fhàg iad clann, agus
fhuair iad bàs.
32 Fa dheireadh uile fhuair a'
bhean bàs mar an ceudna.
33 Anns an aiseirigh uime sin,
co dhiubh d'am bean i? oir bha i
aig an t-seachdnar 'na mnaoi.
34 Agus fhreagair Iosa, agus
thubhairt e riu, Tha clann an t-saogh-
ail so a' pòsadh, agus air an tabhairt
am pòsadh:
35 Ach an droing sin a mheasar
gur airidh iad air an t-saoghal ud
fhaghail, agus an aiseirigh o na
marbhaibh, cha 'n'eil iad a' pòsadh,
no air an tabhairt am pòsadh.
36 Agus cha'n urrainn iad bàs
fhaghail ni's mò; oir tha iad an
coimh-inbhe ris na h-ainglibh, agus
is iad clann Dé iad, air bhi dhoibh
'nan cloinn do'n aiseirigh.
37 Ach gu'n éirich na mairbh,
nochd Maois fein aig a' phreas, an
uair a ta e gairm do'n Tighearn, Dia
Abrahaim, agus Dia Isaaic, agus Dia
Iacoib.
38 A nis cha'n e Dia nam marbh
e, ach nam beo: oir a ta iad uile beo
dhasan.
39 An sin fhreagair dream àraidh
do na scrìobhuichibh, agus thubhairt
iad, A mhaighstir, is maith a labhair
thu.
40 Agus cha robh chridh' aca tuill-
eadh ni sam bith fheòraich dheth.
41 Agus thubhairt e riu, Cionnus
a deir iad gur e Criosd mac Dhaibh-
idh?
42 Agus a deir Daibhidh féin ann
an leabhar nan Salm, Thubhairt an
Tighearn're m' Thighearn, Suidh air
mo làimh dheis,
43 Gus an cuir mi do naimhde
'nan stòl fuidh d' chosaibh.
44 Tha Daibhidh air an aobhar
sin a' gairm a Thighearna dheth,
cionnus ma seadh is e a mhac e?
45 An sin thubhairt e r'a dheis-
ciobluibh, ann an éisdeachd an
t-sluaigh uile,
46 Thugaibh an aire dhuibh féin
o na scrìobhuichibh, leis am miann
imeachd ann an culaidhibh fada, agus
leis an ionmhuinn fàilte *fhaotainn* air
na margaibh, agus na caithrichean
a's àirde anns na sionagogaibh, agus
na ceud àiteacha-suidhe aig féisd-
ibh;
47 A shluigeas suas tighean bhant-
rach, agus air sgàth deadh choslais a
ni ùrnuighean fada: gheibh iad sin
an dìteadh a's mò.

CAIB. XXI.

1. *Tha Criosd a' moladh na bantraich bhochd: 4 a' roimh-innseadh sgrios an teampuill, agus bhaile Ierusaleim; 25 mar an ceudna nan comharra bhios ann roimh an là dheireannach, &c.*

AGUS air dha amharc suas,
chunnaic e na daoine saibhre
a' tilgeadh an tiodhlacan ann an àite
coimhead an ionmhais.
2 Agus chunnaic e mar an ceudna
bantrach bhochd àraidh a' tilgeadh
dà leth-fheoirling an sin.
3 Agus thubhairt e, Gu fìrinneach
a deirim ribh gu'n do chuir a' bhant-
rach bhochd so ni's mò ann na iad
uile.

4 Oir thilg iad so uile d'am pailt-
eas a steach do thiodhlacaibh Dhé:
ach thilg ise d'a h-uireasbhuidh féin
am beathachadh uile a bha aice.
5 Agus air do chuid diubh bhi
labhairt mu'n teampull, mar a bha e
air a dheanamh maiseach le clachaibh
sgiamhach, agus le tiodhlacaibh,
thubhairt e,
6 *A thaobh* nan nithe so a chi sibh,
thig na làithean, anns nach fàgar
clach air muin cloiche *dhiubh*, nach
tilgear sìos.
7 Agus dh'fheòraich iadsan deth,
ag ràdh, A mhaighstir, c'uin ma ta
bhitheas na nithe so? agus ciod e an
comhara 'nuair a bhios na nithe so
gu teachd gu crìch?
8 Agus thubhairt esan, Feuchaibh
nach meallar sibh; oir thig mòran
ann am ainmse, ag ràdh, Is mise
Criosd; agus a ta 'n t-àm am fagus:
uime sin na leanaibh iad.
9 Ach an uair a chluinneas sibh
mu chogannaibh, agus mu cheannairc-
ibh[f], na biodh mòr gheilt oirbh: oir
is éigin do na nithibh so tachairt air
tùs, ach cha *'n'eil* a' chrìoch air
ball.
10 An sin thubhairt e riu, Eiridh
cinneach an aghaidh cinnich, agus
rioghachd an aghaidh rioghachd:
11 Agus bithidh criothanna mòra
talmhainn ann an iomadh àit, agus
gortaidh, agus plàighean, agus nithe
uamhasach, agus comharan mòra o
nèamh.
12 Ach rompa so uile cuiridh iad
làmh annaibhse, agus geur-leanaidh
iad *sibh*, 'gar tabhairt thairis do
choimh-thionalaibh[g], agus do phrìos-
unaibh, 'gar tabhairt chum righrean
agus uachdarana air sgàth m'ainme-
se.
13 Agus tachraidh so dhuibhse mar
fhianuis.
14 Air an aobhar sin daingnichibh
ann bhur cridhibh, gun smuaineach-
adh roimh làimh, ciod a fhreagras
sibh air bhur son féin:
15 Oir bheir mise dhuibh beul a-
gus gliocas, nach bi bhur naimhdean
uile comasach air labhairt no cur 'na
aghaidh.
16 Agus brathar sibh le'r pàrant-
aibh agus le'r bràithribh, agus le'r
luchd dàimhe, agus le'r cairdibh;
agus bheir iad fainear *cuid* dhibh a
chur gu bàs.
17 Agus bithidh fuath aig na
h-uile dhaoinibh dhuibh air son
m'ainmese.
18 Ach cha chaillear fuiltein[h] do
ghruaig bhur cinn
19 Ann bhur foighidin sealbhaich-
ibh bhur n-anama féin.
20 Agus an uair a chi sibh Ierusa-
lem air a cuairteachadh le armailtibh,
an sin biodh fhios agaibh gu bheil a
fàsachadh am fagus.
21 (An sin teicheadh iadsan a ta
ann Iudea chum nam beann) agus
imicheadh iadsan a ta 'na meadhonsa
mach aisde; agus na rachadh iadsan
a ta sa' mhachair, a steach innte.
22 Oir is iad sin làithean an diogh-
altais, chum gu'n coimhlionar na
h-uile nithe a ta scrìobhta.
23 Ach mo thruaigh na mnài a
bhios torrach, agus iadsan a bhios a'
toirt cìche anns na làithibh sin: oir
bithidh teanntachd[i] mhòr san dùth-
aich, agus fearg air a' phobull so.
24 Agus tuitidh iad le faobhar a'
chlaidheimh, agus bheirear iad am
braighdeanas chum nan uile chinn-
each: agus bithidh Ierusalem air a
saltairt sìos fuidh na Cinnich, gus an
coimhlionar aimsire nan Cinneach.
25 Agus bithidh comharan anns a'
ghréin, agus anns a' ghealaich, agus
anns na reultaibh; agus air an tal-
amh airc nan cinneach, ann an
iomachomhairle, an cuan agus na
tonnan a' beuchdaich;
26 Cridhe dhaoine 'gan tréigsinn
trid eagal; agus feitheamh nan nithe
sin a ta teachd air an domhan; oir
bithidh cumhachda nan nèamh air an
crathadh.
27 Agus an sin chi iad Mac an
duine a' teachd ann an neul, le cumh-
achd agus mòr ghlòir.
28 Agus an uair a thòisicheas na
nithe so air tachairt, an sin amhairc-
ibh suas, agus togaibh bhur cinn;
oir a ta bhur saorsa am fagus.
29 Agus labhair e cosamhlachd

[f] *bhuaireas, éirigh-mach.* [g] *shionagogaibh.* [h] *ròinneag.* [i] *cruaidh-chàs.*

riu, Amhaircibh air a' chraoibh-
fhìge, agus na craobhan uile ;
30 'Nuair a bhios iad a cheana a'
cur a mach *an duillich*, air fhaicinn
duibh, aithnichidh sibh uaibh féin, gu
bheil an samhradh a nis am fagus.
31 Agus mar an ceudna sibhse,
'nuair a chi sibh na nithe so a' tach-
airt, biodh fhios agaibh gu bheil
rioghachd Dhé fagus do làimh.
32 Gu deimhin a deirim ribh, nach
d'théid an linn[l] so thairis, gus an
coimhlionar na nithe *so* uile.
33 Théid nèamh agus talamh thair-
is : ach cha d'théid mo bhriathrasa
thairis a choidhch.
34 Agus thugaibh an aire dhuibh
féin, air eagal uair air bith gu'm bi
bhur cridhe fuidh uallaich le geòcair-
eachd[m], agus le misg[n], agus le
ro-chùram mu nithibh na beatha so,
agus gu'n d'thig an là sin oirbh gu
h-obann.
35 Oir mar ribe thig e air na
h-uile dhaoinibh, a ta 'g àiteachadh
aghaidh na talmhainn uile.
36 Deanaibhse air an aobhar sin
faire, a' deanamh ùrnuigh gach àm,
chum's gu measar gur airidh sibh air
dol as o na nithibh sin uile a ta gu
teachd, agus seasamh an làthair Mhic
an duine.
37 Agus bha e san là a' teagasg
san teampull, agus san oidhche chaidh
e mach, agus dh'fhan e air an t-sliabh,
d'an goirear *sliabh* nan crann-ola.
38 Agus thainig an sluagh uile gu
moch d'a ionnsuidh san teampull, a
dh'éisdeachd ris.

CAIB. XXII.

1 Tha na h-Iudhaich a' gabhail comhairle 'n aghaidh Iosa. 3 Tha Satan ag aomadh Iudais gu esan a bhrath. 7 Tha na abstoil ag ulluchadh na càisge. 19 Tha Criosd ag orduchadh a shuipeir naomha. 32 a' dearbh-innseadh do Pheadar nach diobradh a chreidimh e. 34 ach gu'n dicheadhadh e esan tri uairean ; 39 a' deanamh ùrnuigh, agus fuidh fhallas fola ; 47 air a bhrath le pòig, &c.

ANIS dhruid ris féisd[o] an arain
neo-ghoirtichte, d'an goirear[p]
a' chaisg.
2 Agus bha na h-àrd shagairt,[r]
agus na scrìobhuichean ag iarraidh
cionnus a dh'fheudadh iad esan a
chur gu bàs ; oir bha eagal an
t-sluaigh orra.
3 An sin chaidh Satan ann an
Iudas d'an comh-ainm Iscariot, a bha
do àireamh an dà fhir dheug.
4 Agus dh'imich e, agus labhair e
ris na h-àrd shagartaibh agus ri
ceannardaibh *an teampuill*, cionnus a
bhrathadh se esan doibh.
5 Agus bha iad subhach, agus rinn
iad coimhcheangal airgiod a thabhairt
da.
6 Agus gheall esan, agus dh'iarr e
àm iomchuidh air a bhrath dhoibh
gun an sluagh a bhi làthair.
7 An sin thainig là an arain neo-
ghoirtichte, anns am b'éigin an t-uan-
càisge a mharbhadh.
8 Agus chuir e uaith Peadar agus
Eoin, ag ràdh, Imichibh, agus ulluich-
ibh dhuinn a' chàisg, chum gu'n ith
sinn *i*.
9 Agus thubhairt iadsan ris, C'àit
an àill leat sinn a dh'ulluchadh ?
10 Agus thubhairt e riu, Feuch,
air dhuibh dol a steach do'n bhaile,
tachraidh oirbh duine, a' giùlan soith-
ich uisge ; leanaibh e do'n tigh anns
an d'théid e steach.
11 Agus abruibh ri fear an tighe,
A deir am maighstir riut, C'àit am
bheil an seòmar aoidheachd anns an
ith mi a' chàisg maille ri m' dheis-
ciobluibh ?
12 Agus feuchaidh e dhuibh àrd
sheomar farsaing uidhimichte : ull-
uichibh an sin.
13 Agus dh'imich iad agus fhuair
iad mar thubhairt e riu ; agus dh'ull-
uich iad a' chàisg.
14 Agus an tràth thainig an uair,
shuidh e sios, agus an dà abstol deug
maille ris.
15 Agus thubhairt e riu, Le mòr
thogradh mhiannaich mi a' chàisg so
itheadh maille ribh roimh dhomh
fulang :

[l] *ginealach.* [m] *craos.* [n] *meisg.* [o] *féill.* [p] *gairmear.*
[r] *prìomh shagairt.*

16 Oir a deirim ribh, nach ith mi
dhith tuilleadh, gus an coimhlionar i
ann an rioghachd Dhé.
17 Agus ghlac e cupan, agus air
dha buidheachas a thabhairt, thubh-
airt e, Gabhaibh so, agus roinnibh
eadruibh féin e.
18 Oir a deirim ribh, nach òl mi
do thoradh na fìonain, gus an d'thig
rioghachd Dhé.
19 Agus ghlac e aran, agus an
déigh buidheachas a thabhairt, bhris
e, agus thug e dhoibhsan e, ag ràdh,
'Se so mo chorpsa a ta air a thoirt air
air bhur sonsa: deanuibh so mar
chuimhneachan ormsa.
20 Agus mar an ceudna an cupan,
an déigh na suipeir, ag ràdh, Is e 'n
cupan so an tiomnadh nuadh ann am
fhuilse, a dhòirteadh air bhur sonsa.
21 Ach feuch, làmh an ti a bhrath-
as mise maille rium air a' bhòrd.
22 Agus gu fìrinneach a ta Mac
an duine ag imeachd a réir mar a
dh'orduicheadh: ach is anaoibhinn
do'n duine sin leis am brathar e.
23 Agus thòisich iadsan air fios-
rachadh eatorra féin, co aca bha gus
an ni so a dheanamh.
24 Agus bha mar an ceudna comh-
stri eatorra, co aca bu mhò a bhiodh.
25 Ach thubhairt esan riu, A ta
aig righribh nan Cinneach tighearn-
as orra; agus goirear daoine fial
dhiubhsan, aig am bheil ùghdarras[s]
orra.
26 Ach na bithibhse mar sin: ach
an neach a's mò 'nar measg, biodh e
mar an neach a's òige[t]: agus an ti
a's àirde, mar esan a ta ri fritheal-
adh.
27 Oir co aca 's mò, an ti a shuidh-
eas air bòrd, no esan a fhritheileas?
nach e 'n ti a shuidheas; ach a ta
mise 'nar measgsa mar fhear-fritheal-
aidh.
28 Is sibhse iadsan a dh'fhan
maille riumsa ann am dheuchainn-
ibh[u],
29 Agus a ta mise 'g orduchadh
dhuibh rioghachd, mar a' dh'orduich
m'Athair dhomhsa;
30 Chum's gu'n ith agus gu'n òl
sibh air mo bhordsa ann am riogh-
achd, agus gu'n suidh sibh air caith-
richibh rioghail, a' toirt breth air dà
threibh dheug Israeil.
31 Agus thubhairt an Tighearn,
A Shimoin, a Shimoin, feuch, dh'iarr
Satan sibhse, chum *bhur* criaradh mar
chruineachd:
32 Ach ghuidh mise air do shonsa,
nach dìobradh do chreidimh thu: a-
gus an uair a dh'iompoichear thu[a],
neartuich do bhràithre.
33 Agus thubhairt esan ris, A
Thighearn, tha mise ullamh gu dol
maille riut araon chum priosuin, agus
a chum bàis.
34 Agus thubhairt esan, A deirim
riut, a Pheadair, nach goir an coil-
each an diugh, gus an àicheadh thu
tri uairean gur àithne dhuit mi.
35 Agus thubhairt e riu, 'Nuair a
chuir mi uam sibh gun sporan, agus
gun mhàla, agus gun bhrògan, an
robh uireasbhuidh ni sam bith oirbh?
Agus thubhairt iad, Cha robh.
36 An sin thubhairt e riu, Ach a
nis ge b'e aig am bheil sporan, togadh
se e, agus mar an ceudna a mhàla:
agus an ti aig nach 'eil claidheamh,
reiceadh e fhalluing, agus ceannach-
adh e aon.
37 Oir a deirim ribh, gur éigin
fathast an ni so ta scrìobhta a choimh-
lionadh annamsa, Agus bha e air àir-
eamh am measg nan ciontach: oir
a ta crìoch aig na nithibh ud, a ta
mu m' thimchiollsa.
38 Agus thubhairt iadsan, A
Thighearn, feuch, a ta dà chlaidh-
eamh an so. Agus thubhairt esan
riu, Is leoir e.
39 Agus air dha dol a mach,
chaidh e, mar bu ghnàth leis, gu
sliabh nan crann-ola; agus lean a
dheisciobuil e.
40 Agus an uair a thainig e do'n
àit, thubhairt e riu, Deanaibh ùr-
nuigh, chum's nach tuit sibh ann am
buaireadh.
41 Agus thairngeadh esan uatha
mu thimchioll urchuir chloiche, agus
leig se e féin air a ghlùinibh, agus
rinn e ùrnuigh,

[s] *smachd, cumhachd.* [t] *a's lugha.* [u] *bhuairibh.* [a] *bhios tu air tionndadh.*

42 Ag ràdh, Athair, ma's toil leat cuir an cupan so tharum: gidheadh, na b'i mo thoilse, ach do thoilse gu robh deanta.

43 Agus dh'fhoillsicheadh dha aingeal o nèamh, 'ga neartachadh.

44 Agus air bhi dha ann an cruaidh ghleachd anama, rinn e ùrnuigh ni bu dùrachdaiche: agus bha fhallas mar bhraona mòra fola a' tuiteam sìos air an talamh.

45 Agus air dha éirigh o ùrnuigh, thainig e chum a dheisciobul, agus fhuair e 'nan codal iad tre thuirse.

46 Agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh 'nar codal? éiribh, agus deanaibh ùrnuigh, chum's nach tuit sibh ann am buaireadh.

47 Agus an uair a bha e fathast a' labhairt, feuch sluagh, agus dh'imich esan d'am b'ainm Iudas, aon do'n dà fhear dheug, rompa, agus dhruid e ri h-Iosa, chum a phògadh.

48 Ach thubhairt Iosa ris, A Iudais, am bheil thu le pòig a' brath Mhic an duine?

49 Agus an uair a chunnaic iadsan a bha mu thimchioll-san an ni a bha gu tachairt, thubhairt iad ris, A Thighearn, am buail sinn leis a' chlaidheamh?

50 Agus bhuail aon diubh seirbhiseach an àrd shagairt, agus ghearr e dheth a chluas dheas.

51 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e, Fulaingibh gu so. Agus bhean e r'a chluais, agus shlànuich e i.

52 An sin thubhairt Iosa ris na h-àrd shagartaibh agus ceannardaibh an teampuill, agus na seanairibh, a thainig d'a ionnsuidh, An d' thainig sibh a mach le cloidhibh agus le bataibh, mar gu b'ann an aghaidh fir-reubainn[b]?

53 'N uair a bha mi gach là maille ribh san teampull, cha do shìn sibh a mach *bhur* làmhan a'm' aghaidh: ach 's i so bhur n-uairse, agus cumhachd an dorchadais.

54 An sin rug iad air, agus thug iad leo e[c] do thigh an àrd shagairt. Agus lean Peadar am fad uaith *e*.

55 Agus air dhoibh teine fhadadh ann am meadhon an talla, agus suidhe sìos am fochair a chéile, shuidh Peadar 'nam meadhon.

56 Ach chunnaic cailin àraidh e 'na shuidhe aig an teine, agus air dh'i amharc gu geur air, thubhairt i, Bha'm fear so mar an ceudna maille ris.

57 Agus dh'àicheadh esan e, ag ràdh, A bhean, cha'n aithne dhomh e.

58 Agus beagan 'na dhéigh sin chunnaic nach eile e, agus thubhairt e, 'S ann diubh thusa mar an ceudna. Agus thubhairt Peadar, A dhuine, cha 'n ann.

59 Agus mu thimchioll ùine aon uaire 'na dhéigh sin, chathaich[d] neach eile air, ag ràdh, Gu fìrinneach bha'm fear so mar an ceudna maille ris; oir is Galiléach e.

60 Agus thubhairt Peadar, A dhuine, cha 'n aithne dhomh ciod a ta thu 'g ràdh. Agus air ball am feadh a bha e fathast a' labhairt, ghoir an coileach.

61 Agus air tionndadh do'n Tighearn, dh'amhairc e air Peadar; agus chuimhnich Peadar focal an Tighearna, mar thubhairt e ris, Mun goir an coileach, àicheadh tu mi tri uairean.

62 Agus chaidh Peadar a mach, agus ghuil e gu goirt.

63 Agus rinn na daoine, a chum Iosa, fanoid air, 'ga bhualadh.

64 Agus an uair a dh'fholuich iad a shùilean, bhuail iad e san aghaidh, agus dh'fheòraich iad deth, ag ràdh, Dean fàidheadaireachd cò e a bhuail thu?

65 Agus labhair iad mòran do nithibh eile gu toibheumach 'na aghaidh.

66 Agus an uair a bha 'n là air teachd, chruinnich seanadh an t-sluaigh, agus na h-àrd shagairt agus na scrìobhuichean an ceann a chéile, agus thug iad esan chum an comhairle,

67 Ag ràdh, An tusa Criosd? innis dhuinn. Agus thubhairt e riu, Ma dh'innseas mi dhuibh, cha chreid sibh.

68 Agus ma dh'fheòraicheas mi

[b] *creachadair, meirlich.* [c] *agus thug iad e.* [d] *chòmhdaich.*

ni air bith, cha toir sibh freagradh
dhomh, agus cha leig sibh as *mi.*
69 O'n àm so bithidh Mac an
duine 'na shuidhe air deas làimh
cumhachd Dhé.
70 An sin thubhairt iad uile, An
tusa ma seadh Mac Dhé? Agus
thubhairt e riu, A deir sibhse gur
mi.
71 Agus thubhairt iad, Ciod tuill-
eadh am feum a ta againn air fian-
uis? oir chuala sinn féin *i* as a bheul
féin.

CAIB. XXIII.

1 *Tha Criosd air a chasaid an làthair Philait.* 8 *Tha Herod a' deanamh fanoid air.* 12 *Rinneadh Herod agus Pilat 'nan cairdibh.* 18 *Tha Barabas air iarraidh leis an t-sluagh, agus air fhuasgladh le Pilat, agus tha Iosa air a thoirt thairis gu bhi air a cheusadh: &c.*

AGUS air éirigh d'an cuideachd
uile, thug iad e gu Pilat.
2 Agus thòisich iad air a chasaid,
ag ràdh, Fhuair sinn am fear so a'
claonadh a' chinnich, agus a' bacadh
cìs a thoirt do Cheasar, ag ràdh, Gur
e féin Criosd an righ.
3 Agus dh'fheòraich Pilat deth,
ag ràdh, An tusa righ nan Iudhach?
agus fhreagair esan agus thubhairt e,
A deir tu *e.*
4 An sin thubhairt Pilat ris na
h-àrd shagartaibh agus ris an t-sluagh,
Cha 'n'eil mi faotainn coire air bith
san duine so.
5 Agus bha iadsan ni bu ro dhéine,
ag ràdh, Tha e buaireadh an t-sluaigh,
a' teagasg tre Iudea uile, a' tòiseach-
adh o Ghalile gus an àit so.
6 'N uair a chuala Pilat mu Gha-
lile, dh'fheòraich e 'm bu Ghaliléach
an duine.
7 Agus an uair a chual e gu'm
b'ann fo uachdaranachd[e] Heroid a
bha e, chuir se e gu Herod, a bha e
féin an Ierusalem sna làithibh sin.
8 Agus an uair a chunnaic Herod
Iosa, bha aoibhneas mòr air: oir bha
déidh-aige rè ùine fhada air esan
fhaicinn, do bhrigh gu'n cual e
mòran uime; agus bha dùil[f] aige
gu 'm faiceadh e mìorbhuil éigin air
a dheanamh leis.
9 An sin dh'fheòraich e mòran do
cheisdibh dheth; ach cha d'thug e
freagradh sam bith air.
10 Agus sheas na h-àrd shagairt
agus na scrìobhuichean 'ga chasaid
gu dian.
11 Ach chuir Herod agus a luchd-
cogaidh an neo-mheas e, agus rinn
iad fanoid air, agus an déigh a sgead-
achadh an eudach dealrach[g] chuir e
air ais gu Pilat e.
12 Agus rinneadh Pilat agus He-
rod 'nan cairdibh d'a chéile san là
sin; oir bha iad roimhe sin an naimhd-
eas r'a chéile.
13 Agus an uair a ghairm Pilat
an ceann a chéile na h-àrd shagairt,
agus na h-uachdarain, agus an sluagh,
14 Thubhairt e riu, Thug sibh
a'm' ionnsuidhs' an duine so, mar
neach a ta tionndadh an t-sluaigh a
thaobh: agus feuch, air dhomh a
cheasnachadh ann bhur làthair, cha
d'fhuair mi coire air bith san duine
so thaobh nan nithe sin mu'm bheil
sibh a' deanamh casaid air;
15 No mar an ceudna Herod: oir
chuir mi d'a ionnsuidh sibh, agus
feuch, cha d'rinneadh ni air bith leis[h]
toilltinneach air bàs.
16 Uime sin, air dhomhsa a smachd-
achadh, leigidh mi as *e.*
17 Oir b'éigin da aon a leigeadh
as doibh air an fhéisd.
18 Agus ghlaodh iad a mach
dh'aon ghuth, ag ràdh, Beir uainn
am fear so, agus leig air a chomas
duinne Barabas:
19 (Neach air son ceannairce àr-
aidh a rinneadh anns a' bhaile, agus
air son mortaidh, a thilgeadh am
priosun.)
20 Air an aobhar sin labhair Pilat
riu a rìs, air dha bhi toileach Iosa a
chur fa sgaoil.
21 Ach ghlaodh iadsan, ag ràdh,
Ceus *e*, ceus e.
22 Agus thubhairt e riu an treas
uair, C'ar son, ciod an cron a rinn e?
cha d'fhuair mise cùis bhàis air bith
ann: uime sin, an déigh dhomh a
smachdachadh, leigidh mi as *e.*

[e] *fo chumhachd, fo riaghladh.* [f] *dòchas.* [g] *ro gheal.* [h] *dha.*

23 Agus luidh iadsan air le guth-
aibh mòra, ag iarraidh esan a cheus-
adh: agus bhuadhaich an guthanna-
san, agus *guthanna* nan àrd shagart.
24 Agus thug Pilat breth gu'n
deanta na dh'iarr iad.
25 Agus leig e mach dhoibh esan
a thilgeadh am priosun air son ceann-
airce agus mortàidh, an neach a dh'iarr
iad; ach thug e thairis Iosa d'an toil.
26 Agus an tràth thug iad leo e,
rug iad air Simon, duine àraidh o
Chirene, a bha teachd o'n dùthaich,
agus chuir iad an crann-ceusaidh air,
g'a iomchar an déigh Iosa.
27 Agus lean cuideachd mhòr e
do'n t-sluagh, agus do mhnaibh, a
bha mar an ceudna ri bròn[i], agus 'ga
chaoineadhsan.
28 Ach air tionndadh do Iosa riu,
thubhairt e, A nigheana Ierusaleim,
na guilibh air mo shonsa, ach guilibh
air bhur son féin, agus air son bhur
cloinne:
29 Oir feuch, a ta na làithean a'
teachd, anns an abair iad, Is beann-
uichte na *mnài* sheasgal[l], agus na
bronna nach do ghiùlain *clann*, agus
na cìocha nach d'thug bainne.
30 An sin tòisichidh iad air a ràdh
ris na beanntaibh, Tuitibh oirnne;
agus ris na cnocaibh, Folaichibh sinn.
31 Oir ma ni iad na nithe so ris a'
chrann ùr, ciod a ni iad ris a' chrìon-
aich?
32 Agus thugadh mar an ceudna
dithis eile a bha 'nan luchd droch-
bheirt, chum bhi air an ceusadh
maille ris.
33 Agus an uair a thainig iad
do'n àit d'an goirear Calbhari[m], an
sin cheus iad e féin, agus na droch
dhaoine; fear dhiubh air a làimh dheis,
agus am fear eile air a làimh chli.
34 An sin thubhairt Iosa, Athair,
maith dhoibh; oir cha 'n'eil fhios
aca ciod a ta iad a' deanamh. Agus
ag roinn eudaich dhoibh, thilg iad
crannchur *air*.
35 Agus sheas an sluagh ag amh-
arc: agus rinn na h-uachdarain fan-
oid *air* maille riusan, ag ràdh, Shaor
e daoin' eile; saoradh se e féin, ma 's
e so Criosd, aon taghta Dhé.
36 Agus rinn na saighdearan mar
an ceudna fanoid air, a' teachd d'a
ionnsuidh, agus a' tairgseadh fìon
geur dha,
37 Agus ag ràdh, Ma's tu righ
nan Iudhach, teasairg thu féin.
38 Agus bha sgrìobhadh mar an
ceudna air a sgrìobhadh os a cheann,
ann an litrichibh Gréigis, agus Laid-
in, agus Eabhra, IS E SO RIGH
NAN IUDHACH.
39 Agus thug aon do na droch
dhaoinibh a chrochadh, toibheum dha,
ag ràdh, Ma's tu Criosd, saor thu
féin agus sinne.
40 Ach fhreagair am fear eile, a-
gus chronaich se e, ag ràdh, Nach
'eil eagal Dé ort, agus gu bheil thu
fuidh 'n aon dìteadh *ris?*
41 Agus sinne da rìreadh an ceart-
as; oir a ta sinn a' faotainn nan nithe
sin a thoill ar gnìomharan: ach cha
d'rinn an duine so cron air bith.
42 Agus thubhairt e ri h-Iosa, A
Thighearn, cuimhnich ormsa 'nuair
a thig thu do d' rìoghachd.
43 Agus thubhairt Iosa ris, Gu
deimhin a deirim riut, gu'm bi thu
maille riumsa 'n diugh ann am pàrr-
as.
44 Agus bha e mu thimchioll na
seathadh uaire, agus bha dorchadas
air an talamh uile gus an naothadh
uair.
45 Agus dhorchaicheadh a' ghrian,
agus reubadh brat-roinn an teampuill
'na mheadhon.
46 Agus an uair a ghlaodh Iosa
le guth mòr, thubhairt e, Athair, a ta
mi tiomnadh mo spioraid a'd' làmh-
aibhsa: agus an uair thubhairt e so,
thug e suas an deo.
47 A nis an uair a chunnaic an
ceannard-ceud an ni a rinneadh, thug
e glòir do Dhia, ag ràdh, Gu fìrinn-
each b'ionracan an duine so.
48 Agus an sluagh uile a chruinn-
ich dh'ionnsuidh an t sealladh sin,
an uair a chunnaic iad na nithe a
rinneadh, phill iad air an ais, a' bual-
adh an uchd.
49 Agus sheas a luchd eòlais uile,
agus na mnài a lean e o Ghalile, am
fad uaith, ag amharc air na nithibh sin.

[i] *bas-bhualadh.* [l] *neo-thorach, gun sliochd.* [m] *àit a' chlaiginn.*

50 Agus feuch, duine *àraidh* d'am
b'ainm Ioseph, comhairleach, *a bha*
'na dhuine maith, agus 'na fhìrean,
51 (Cha d'aontaich an duine so
d'an comhairle no d'an gnìomh) O
Arimatea, baile leis na h-Iudhach-
aibh, (neach mar an ceudna aig an
robh sùil ri rìoghachd Dhé.)
52 Chaidh esan gu Pilat, agus
dh'iarr e corp Iosa.
53 Agus air dha a thoirt a nuas,
phaisg e ann an lìon-eudach e, agus
chuir e ann an uaigh e a chladhaich-
eadh a carraig, anns nach do chuir-
eadh aon duine riamh roimhe.
54 Agus b'e sin là an ulluchaidh,
agus bha 'n t-sàbaid am fagus.
55 Agus lean na mnài a thainig
maille ris o Ghalile, agus chunnaic
iad an uaigh, agus cionnus a chuir-
eadh a chorp.
56 Agus phill iad, agus dh'ulluich
iad spìosraidh [a], agus ola deadh bhol-
aidh; agus ghabh iad tàmh air là na
sàbaid, a réir na h-àithne.

CAIB. XXIV.

2 *Tha aiseirigh Chriosd air a cur an céill le dà aingeal do na mnaibh a thainig a dh'amharc na h-uaighe: 9 tha iadsan 'ga innseadh do mhuinntir eile. 13 Dh'fhoillsich-eadh Criosd féin do'n dithis dheis-ciobul a chaidh gu h-Emaus: 36 'na dhéigh sin dh'fhoillsicheadh e do na h-abstolaibh, agus tha e 'gan cronachadh air son am mi chreidimh, 47 agus a' toirt àithne dhoibh; 49 tha e gealtuinn an Spioraid naoimh, 51 agus a' dol suas do nèamh.*

ANIS air a' cheud *là* do'n
t-seachduin, gu ro mhoch air
mhaduinn, thainig iad chum na
h-uaighe, a' toirt leo nan spìosraidh a
dh'ulluich iad, agus *mnài* àraidh *eile*
maille riu.
2 Agus fhuair iad a' chlach air a
caruchadh o'n uaigh.
3 Agus air dhoibh dol a steach, cha
d'fhuair iad corp an Tighearna Iosa.
4 Agus am feadh a bha iad an
iomacheist fa'n ni so, feuch, sheas
dithis dhaoine làimh riu ann an eud-
aichibh dealrach.
5 Agus air bhi dhoibh fuidh eagal,
agus a' cromadh *an* aghaidh chum na
talmhainn, thubhairt iad riu, C'ar son
a ta sibh ag iarraidh an ti a ta beo am
measg nam marbh?
6 Cha 'n'eil e 'n so, ach dh'éirich
e: cuimhnichibh mar a labhair e ribh
air dha bhi fathast ann an Galile,
7 Ag ràdh, Is éigin do Mhac an
duine bhi air a thabhairt thairis do
làmhaibh dhaoine peacach, agus a bhi
air a cheusadh, agus éirigh a rìs an
treas là.
8 Agus chuimhnich iad a bhriath-
ran.
9 Agus air dhoibh pilltinn o'n
uaigh, dh'innis iad na nithe so uile
do'n aon fhear deug, agus do chàch
uile.
10 Agus b'i Muire Magdalen, agus
Ioanna, agus Muire *màthair* Sheum-
ais, agus mnài eile maille riu, a
dh'innis na nithe so do na h-abstol-
aibh.
11 Agus mheasadh am briathra
leo-san mar sgeula faoin, agus cha do
chreid siad iad.
12 An sin air éirigh do Pheadar,
ruith e chum na h-uaighe, agus air
dha cromadh sìos, chunnaic e'n lìon-
eudach 'na luidhe leis féin, agus
dh'fhalbh e, a' gabhail iongantais leis
féin mu'n ni so a rinneadh.
13 Agus feuch, bha dithis diubh a'
dol air an là sin féin gu baile d'am
b'ainm Emaus, a bha tri fichead stàid
o Hierusalem.
14 Agus bha iad a' labhairt eatorra
féin mu thimchioll nan nithe ud uile
a thachair.
15 Agus an uair a bha iad a'
còmhradh, agus a' coimh-reusonach-
adh, thainig Iosa e féin am fagus,
agus dh'imich e maille riu.
16 Ach bha'n sùilean air an cum-
ail, air chor as nach d'aithnich iad e.
17 Agus thubhairt e riu, Ciod e an
còmhradh so air am bheil sibh a'
teachd eadruibh féin, ag imeachd
dhuibh, agus sibh dubhach?
18 Agus fhreagair fear diubh d'am
b'ainm Cleopas, agus thubhairt e ris,
Am bheil thus' a mhàin a' d'choig-
reach an Ierusalem, agus gun fhios

[a] *luibhean cùbhraidh.*

agad air na nithibh a rinneadh innte anns na làithibh so?

19 Agus thubhairt e riu, Ciod na nithe? Agus thubhairt iadsan ris, Na nithe a thaobh Iosa o Nasaret, a bha 'na fhàidh cumhachdach ann an gnìomh agus ann am focal am fianuis Dé, agus an t-sluaigh uile:

20 Agus cionnus a thug na h-àrd shagairt agus ar n-uachdarain thairis chum dìtidh bàis é, agus a cheus iad e.

21 Ach bha dùil againne gu'm b'esan an ti a bha gu Israel a shaoradh: agus a thuilleadh air so uile, 's e 'n diugh an treas là o rinneadh na nithe so.

22 Agus mar an ceudna, chuir mnài àraidh dhinn féin, a chaidh gu moch a dh'ionnsuidh na h-uaighe, mòr ìoghnadh[o] oirnn:

23 Agus an uair nach d'fhuair iad a chorp, thainig iad, ag ràdh, gu'm fac iad sealladh do ainglibh, a thubhairt gu bheil e beo.

24 Agus chaidh dream àraidh dhiubhsan a bha maille ruinn féin, chum na h-uaighe, agus fhuair iad eadhon mar thubhairt na mnài; ach cha'n fhac iad esan.

25 An sin thubhairt e riu, O dhaoine amaideach[p], agus mall-chridheach a chreidsinn nan nithe sin uile a labhair na fàidhean!

26 Nach b'éigin do Chriosd na nithe so fhulang, agus dol a steach d'a ghlòir?

27 Agus air dha tòiseachadh o Mhaois, agus o na fàidhibh uile, dh'eadar-mhìnich e dhoibh anns na scriobtuiribh uile na nithe m'a thimchioll féin.

28 Agus dhruid iad ris a' bhaile, d'an robh iad a' dol: agus leig esan air gu'n rachadh e ni b'fhaide.

29 Ach choimhéignich iadsan e, ag ràdh, Fan maille ruinne, oir a ta e dlùth do'n fheasgar, agus tha deireadh an là ann. Agus chaidh e steach a dh'fhuireach maille riu.

30 Agus an uair a shuidh e gu biadh maille riu, air dha aran a ghlacadh, bheannuich se *e*, agus bhris se *e*, agus thug e dhoibh *e*.

31 Agus dh'fhosgladh an sùilean, agus dh'aithnich iad e; agus chaidh e as an t-sealladh.

32 Agus thubhairt iad r'a chéile, Nach robh ar cridhe a' lasadh annainn, am feadh a bha e a' labhairt ruinn air an t-slighe, agus an uair a dh'fhosgail e dhuinn na scriobtuirean?

33 Agus dh'éirich iad air an uair sin féin, agus phill iad gu Hierusalem, agus fhuair iad an t-aon fhear deug cruinn an ceann a chéile, agus an dream a bha maille riu,

34 Ag ràdh, Dh éirich an Tighearn da rìreadh, agus chunncas le Simon e.

35 Agus dh'innis iad na nithe *a rinneadh* air an t-slighe, agus mar a dh'aithnicheadh leo e ann am briseadh an arain.

36 Agus ag labhairt nan nithe so dhoibh, sheas Iosa féin 'nam meadhon, agus a deir e riu, Sìth maille ribh.

37 Ach bha iadsan fuidh gheilt-chrith agus fuidh eagal, agus shaoil iad gur spiorad a chunnaic iad.

38 Agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh fuidh bhuaireas[r], agus c'ar son a ta smuaintean ag éirigh suas ann bhur cridhibh?

39 Feuchaibh mo làmhan agus mo chosan, gur mi féin a th'ann: laimhsichibh mi, agus faicibh, oir cha 'n'eil aig spiorad feoil agus cnàmha, mar a chì sibh agamsa.

40 Agus an uair a thubhairt e so, nochd e dhoibh a làmhan agus a chosan.

41 Agus air bhi dhoibh fathast mi-chreideach tre aoibhneas, agus iad fuidh iongantas, thubhairt e riu, Am bheil biadh sam bith agaibh an so?

42 Agus thug iad da mìr do iasg ròiste, agus do chìr-mheala.

43 Agus ghlac se e, agus dh'ith e 'nam fianuis.

44 Agus thubhairt e riu, 'S iad so na briathran a labhair mi ribh, 'nuair a bha mi fathast maille ribh, gur éigin do na h-uile nithibh a ta scrìobhta ann an lagh Mhaois, agus *anns* na fàidhibh, agus *anns* na salm-

[o] *uamhas.* [p] *neo-mhothachail.* [r] *thrioblaid.*

aibh am thimchiollsa, bhi air an
eoimhlionadh.
45 An sin dh'fhosgail e an tuigse,
chum gu'n tuigeadh iad na scriobtuir-
ean.
46 Agus thubhairt e riu, Mar so a
ta e scrìobhta, agus mar so b'éigin do
Chriosd fulang, agus éirigh o na
marbhaibh an treas là :
47 Agus aithreachas agus maith-
eanas peacaidh bhi air an searmon-
achadh 'na ainmsan, do na h-uile
chinneachaibh, a' tòiseachadh aig
Ierusalem.
48 Agus is fianuisean sibhse air
na nithibh so.
49 Agus feuch, cuireamsa gealladh
m' Athar oirbh[s] : ach fanaibhse ann
am baile Ierusalem, gus an sgeadaich-
ear le cumhachd o na h-àrdaibh sibh.
50 Agus thug e mach iad co f had
as Betani; agus thog e suas a làmh-
an, agus bheannuich e iad.
51 Agus am feadh a bha e 'gam
beannuchadh, dhealaicheadh riu e,
agus thogadh suas gu nèamh e.
52 Agus rinn iad aoradh dha, agus
phill iad gu Hierusalem le gairdeachas
mòr :
53 Agus bha iad a ghnàth anns an
teampull, a' moladh agus a' beann-
uchadh Dhé. Amen.

AN SOISGEUL A REIR EOIN.

CAIB. I.

1 *Dia-achd, daonnachd, agus dreuchd Iosa Criosd.* 15 *Fianuis Eoin.* 39 *Gairm Aindreais, Pheadair, &c.*

ANNS an toiseach bha am Focal,
agus bha 'm Focal maille ri
Dia, agus b'e 'm Focal Dia.
2 Bha e so air tùs maille ri Dia.
3 Rinneadh na h-uile nithe leis;
agus as eugmhais cha d'rinneadh
aon ni a rinneadh.
4 Annsan bha beatha, agus b'i a
bheatha solus dhaoine.
5 Agus tha 'n solus a' soillseach-
adh anns an dorchadas, agus cha do
ghabh an dorchadas e.
6 Chuireadh duine o Dhia, d'am
b'ainm Eoin.
7 Thainig esan mar fhianuis,
chum fianuis a thoirt mu'n t-solus,
chum gu'n creideadh na h-uile
dhaoine trìdsan.
8 Cha b'esan an solus sin, ach
chuireadh e chum gu d'thugadh e
fianuis mu'n t-solus.
9 B'e so an solus fior a ta soill-
seachadh gach uile dhuine tha teachd
chum an t-saoghail.
10 Bha e anns an t-saoghal, agus
rinneadh an saoghal leis, agus cha
d'aithnich an saoghal e.
11 Thainig e dh'ionnsuidh a
dhùcha fein, agus cha do ghabh a
mhuinntir fein ris.
12 Ach a mheud 's a ghabh ris,
thug e dhoibh cumhachd a bhi 'nan
cloinn do Dhia, *eadhon* dhoibhsan a
ta creidsinn 'na ainm :
13 A bha air an gineamhuin,
cha'n ann o fhuil, no o thoil na feòla,
no o thoil duine, ach o Dhia.
14 Agus rinneadh[t] am Focal 'na
fheoil, agus ghabh e còmhnuidh 'nar
measgne, (agus chunnaic sinn a
ghlòir, mar ghlòir aoin-ghin Mhic an
Athar) lan gràis agus fìrinn.
15 (Thug Eoin fianuis uime, agus
ghlaodh e, ag ràdh, 'S e so an ti mu'n
do labhair mi, An ti a ta teachd a'm'
dhéigh, tha toiseach aig orm; oir bha
e romham).
16 Agus as a làn-san fhuair sinne
uile, agus gràs air son gràis
17 Oir thugadh an lagh le Maois,
ach thainig an gràs agus an fhìrinn
le Iosa Criosd.
18 Cha'n fhaca neach air bith Dia
riamh ; an t-aonghin Mic, a ta ann

[s] *cuiridh mise na gheall m' Athair chugaibh.* [t] *dh'fhàs.*

an uchd an Athar, is esan a dh'fhoillsich *e*.

19 Agus is i so fianuis Eoin: An uair a chuir na h-Iudhaich sagairt agus Lebhithich o Hierusalem, chum gu'm feòraicheadh iad deth, Cò thusa?

20 Dh'aidich esan, agus cha d'àicheadh e; ach dh' aidich e, Cha mhi Criosd.

21 Agus dh'fheòraich iad deth, Ciod ma seadh? An tu Elias? Agus a deir e, Cha mhi. An tu am fàidh? Agus fhreagair e, Cha *mhi*.

22 An sin thubhairt iad ris, Cò thu? chum gu'n tabhair sinn freagradh dhoibhsan a chuir *uatha* sinn: ciod a tha thu 'g ràdh ad thimchioll féin?

23 Thubhairt e, *Is* mise guth an ti a ghlaodhas[u] anns an fhàsach, Deanaibh dìreach slighe an Tighearna, mar thubhairt am fàidh Esaias.

24 Agus an dream a chuireadh *leis an teachdaireachd*, b'ann do na Phairisich *iad*.

25 Agus dh'fheòraich iad deth, agus thubhairt iad ris, C'ar son ma seadh a ta thu a' baisteadh, mur tu Criosd, no Elias, no 'm fàidh?

26 Fhreagair Eoin iad, ag ràdh, Ataims' a' baisteadh le h-uisge; ach a ta neach 'na sheasamh 'nar measg, nach aithne dhuibh.

27 'S e so an ti, a ta teachd a'm' dhéighse, aig am bheil toiseach orm, neach nach airidh mise air barr-iall a bhròige fhuasgladh.

28 Rinneadh na nithe so ann am Betani[a] air an taobh thall do Iordan, far an robh Eoin a' baisteadh.

29 Air an là màireach chunnaic Eoin Iosa a' teachd d'a ionnsuidh, agus a deir e, Feuch Uan Dé, a ta toirt air falbh peacaidh an t-saoghail!

30 Is e so an ti mu'n dubhairt mi, Tha fear a' teachd a'm' dhéigh, aig am bheil barrachd orm; oir bha e romham.

31 Agus cha robh aithne agamsa air: ach a chum gu'm bitheadh e air fhoillseachadh do Israel, uime sin thainig mi a' baisteadh le h-uisge.

32 Agus thug Eoin fianuis, ag ràdh, Chunnaic mi 'n Spiorad a' teachd a nuas mar choluman o nèamh, agus ghabh e còmhnuidh air.

33 Agus cha b'aithne dhomhsa e: ach an ti a chuir mi a bhaisteadh le h-uisge, thubhairt esan rium, Ge b'e air am faic thu an Spiorad a' teachd a nuas agus a' gabhail còmhnuidh air, 's e sin an ti a bhaisteas leis an Spiorad naomh.

34 Agus chunnaic mi, agus rinn mi fianuis, gur e so Mac Dhé.

35 Air an là màireach a rìs sheas Eoin, agus dithis d'a dheisciobluibh:

36 Agus air dha amharc air Iosa agus e ag imeachd[b], a deir e, Feuch Uan Dhé!

37 Agus chual an dithis dheisciobul e a' labhairt, agus lean iad Iosa.

38 Agus air tionndadh do Iosa, chunnaic e iad '*ga* leantuinn, agus a deir e riu, Ciod a tha sibh ag iarraidh? Thubhairt iadsan ris, Rabbi, (se sin r'a ràdh, air eadar-theangachadh, A mhaighstir) c'àit am bheil thu gabhail còmhnuidh?

39 A deir e riu, Thigibh agus faicibh. Thainig iad agus chunnaic iad c'àit an robh e gabhail còmhnuidh, agus dh'fhan iad maille ris an là sin: oir bha e mu thimchioll na deicheamh uaire.

40 B'e Aindreas, bràthair Shimoin Pheadair, aon do 'n dithis a chual Eoin *a' labhairt*, agus a lean esan.

41 Fhuair esan air tùs a bhràthair féin Simon, agus thubhairt e ris, Fhuair sinne am Mesias, is e sin, air eadar-theangachadh, Criosd[c].

42 Agus thug e chum Iosa e, Agus an uair a dh'amhairc Iosa air, thubhairt e, Is tusa Simon mac Iona: goirear Cephas dhiot, is e sin air eadar-theangachadh, Peadar[d].

43 Air an là 'na dhéigh sin, bu toil le Iosa dol a mach do Ghalile, agus fhuair e Philip, agus a deir e ris, Lean mise.

44 A nis bha Philip o Bhetsaida, baile Aindreais agus Pheadair.

45 Fhuair Philip Natanael, agus a

[u] *Is mise esan aig am bheil a ghuth ag éigheach* [a] *Betabara.*
[b] *a' sràid-imeachd.* [c] *Christos Gr. i. e. Aon ungta.* [d] *Petros Gr. i. e. carraig.*

deir e ris, Fhuair sinne an ti mu'n do
scrìobh Maois anns an lagh, agus na
fàidhean, Iosa o Nasaret, mac Ios-
eiph.

46 Agus thubhairt Natanael ris,
Am feud ni maith air bith teachd a
Nasaret? Thubhairt Philip ris, Thig
agus faic.

47 Chunnaic Iosa Natanael a'
teachd d'a ionnsuidh, agus a deir e
uime, Feuch Israeleach da rìreadh,
anns nach 'eil cealg.

48 A deir Natanael ris, Cionnus is
aithne dhuit mi? Fhreagair Iosa a-
gus thubhairt e ris, Mun do ghairm
Philip thu, 'nuair a bha thu fuidh 'n
chrann-fhìge, chunnaic mise thu.

49 Fhreagair Natanael agus thubh-
airt e ris, Rabbi, is tusa Mac Dhé, is
tu Righ Israeil.

50 Fhreagair Iosa agus thubhairt
e ris, A chionn gu'n dubhairt mi riut,
Chunnaic mi thu fuidh 'n chrann-
fhìge, am bheil thu creidsinn? chi
thu nithe a's mò na iad so.

51 Agus thubhairt e ris, Gu
deimhin deimhin a deirim ribh, 'Na
dhéigh so chi sibh nèamh fosgailte,
agus aingil Dhé a' dol suas agus a'
teachd a nuas air Mac an duine.

CAIB. II.

1 *Tha Criosd a' deanamh fìon do'n uisge,* 12 *a' dol do Chapernaum, agus do Herusalem,* 14 *far am bheil e a' glanadh an teampuill o luchd reicidh agus ceannachd:* 19 *a' roimh-innseadh a bhàis agus aiseirigh, &c.*

AGUS air an treas là bha pòsadh
ann an Cana Ghalile; agus
bha màthair Iosa an sin.

2 Agus fhuair Iosa mar an ceudna
agus a dheisciobuil cuireadh chum a'
phòsaidh.

3 Agus air teireachdainn do'n
fhìon, thubhairt màthair Iosa ris,
Cha 'n'eil fìon aca.

4 Thubhairt Iosa rithe, Ciod e mo
ghnothuchsa riut, a bhean? cha
d'thainig m'uairse fathast.

5 Thubhairt a mhàthair ris an
luchd frithealaidh, Ge b'e ni a their e
ribh, deanaibh *e.*

6 Agus bha sea soithichean uisge
do chloich air an cur an sin, a réir
gnàtha glanaidh nan Iudhach, a
ghabhadh dà fheircin no tri gach aon
diubh.

7 Thubhairt Iosa riu, Lìonaibh na
soithiche le uisge. Agus lìon siad
iad gus am beul.

8 Agus thubhairt e riu, Tàirngibh
a nis, agus thugaibh chum uachdarain
na cuirme[e]. Agus thug iad *ann e.*

9 'Nuair a bhlais uachdaran na
cuirme an t-uisge a rinneadh 'na
fhìon, (agus cha robh fhios aige cia
as a thainig e; ach bha fhios aig an
luchd frithealaidh a tharruing an
t-uisge) ghoir uachdaran na cuirme
am fear nuadh-pòsda [f],

10 Agus thubhairt e ris, Cuiridh
gach duine fìon maith a làthair air
tùs; agus an uair a dh'òlas daoine gu
leoir, an sin *am fìon* a's measa: *ach*
ghleidh thus' am fìon maith gus a
nis.

11 An toiseach so do mhìorbhuil-
ibh rinn Iosa ann an Cana Ghalile,
agus dh'fhoillsich e a ghlòir; agus
chreid a dheisciobuil ann.

12 An déigh so chaidh e sìos do
Chapernaum, e féin, agus a mhàthair,
agus a bhràithrean, agus a dheisciob-
uil, agus cha d'fhan iad ann mòran
do làithibh.

13 Agus bha càisg nan Iudhach
am fagus, agus chaidh Iosa suas gu
Hierusalem.

14 Agus fhuair e 'nan suidhe anns
an teampull luchd reicidh cruidh[g],
agus chaorach, agus choluman, agus
luchd malairt an airgid:

15 Agus air deanamh sgiùrsair[h]
dha do chordaibh caola, dh'fhuadaich
e mach as an teampull iad uile, agus
na caoraich agus an crodh; agus
dhòirt e mach airgiod an luchd mal-
airt, agus thilg e na buird thairis;

16 Agus thubhairt e riusan a bha
reiceadh choluman, Togaibh iad sin
as so; na deanaibh tigh m'Atharsa
'na thigh marsandachd.

17 Agus chuimhnich a dheisciob-
uil gu'n robh e sgrìobhta, Dh'ith
eud[i] do thighe suas mi.

18 An sin fhreagair na h-Iudh-

[e] *féisde.* [f] *fear na bainnse.* [g] *dhamh.* [h] *cuipe.* [i] *ro-chùram.*

aich, agus thubhairt iad ris, Ciod an
comhara nochdas tu dhuinne, do
bhrigh gu bheil thu deanamh nan
nithe sin ?
19 Fhreagair Iosa agus thubhairt
e riu, Leagaibh sìos an teampull so,
agus an tri làithibh cuiridh mise
suas e.
20 An sin thubhairt na h-Iudh-
aich, Sea bliadhna agus dà fhichead
bha 'n teampull so 'ga thogail, agus
an cuir thusa suas an tri làithibh e ?
21 Ach labhair esan mu theampull
a chuirp.
22 Uime sin an uair bha e air éir-
igh o na marbhaibh, chuimhnich a
dheisciobuil gu'n dubhairt e so : agus
chreid iad an scriobtuir, agus am
focal a thubhairt Iosa.
23 A nis an uair a bha e an Ieru-
salem aig a' chàisg, air an fhéisd [l],
chreid mòran 'na ainm, an uair a
chunnaic iad na mìorbhuilean a
rinn e.
24 Ach cha d'earb Iosa e féin riu,
do bhrigh gu'm b'aithne dha na
h-uile dhaoine,
25 Agus nach robh feum aige
neach air bith a dheanamh fianuis
air duine : oir bha fhios aige ciod a
bha anns an duine.

CAIB. III.

1 *Tha Criosd a' teagasg do Nicode-
mus feum na h-ath-ghineamhuin.*
14 *Mu chreidimh 'na bhàs.* 16 *Mòr
ghràdh Dhé do'n domhan, &c.*

AGUS bha duine do na Phàiris-
ich, d'am b'ainm Nicodemus,
a bha 'na uachdaran air na h-Iudh-
achaibh :
2 Thainig esan chum Iosa san
oidhche, agus thubhairt e ris, A
mhaighstir, tha fhios againn gur fear-
teagaisg thu a thainig o Dhia : oir
cha'n urradh duin' air bith na mìor-
bhuile so dheanamh a ta thusa a'
deanamh, mur bi Dia maille ris.
3 Fhreagair Iosa agus thubhairt e
ris, Gu deimhin deimhin a deirim
riut, mur beirear duine a rìs [m], nach
feud e rioghachd Dhé fhaicinn.
4 Thubhairt Nicodemus ris, Cionn-
us a dh'fheudas duine bhi air a
bhreith 'nuair a ta e aosda ? am bheil
e comasach air dol a stigh an dara
uair do bhroinn a mhàthar, agus a
bhi air a bhreith ?
5 Fhreagair Iosa, Gu deimhin
deimhin a deirim riut, mur bi duine
air a bhreith o uisge, agus o'n Spior-
ad, cha 'n urrainn e dol a steach do
rioghachd Dhé.
6 An ni sin a ta air a bhreith o'n
fheoil, is feoil e ; agus an ni sin a ta
air a bhreith o'n Spiorad, is spiorad e.
7 Na gabh iongantas gu 'n dubh-
airt mi riut, Is éigin duibh bhi air
bhur breith a rìs.
8 Tha ghaoth a' séideadh far an
àill leatha, agus tha thu a' cluinntinn
a fuaim ach cha 'n'eil fhios agad cia
as a tha i teachd, no c' àit a tha i
dol : is ann mar sin a tha gach neach
a tha air a bhreith o'n Spiorad.
9 Fhreagair Nicodemus agus thubh-
air e ris, Cionnus a dh'fheudas na
nithe so bhi ?
10 Fhreagair Iosa agus thubhairt
e ris, Am bheil thusa a'd' fhear-teag-
aisg Israeil, agus nach aithne dhuit
na nithe so ?
11 Gu deimhin deimhin a deirim
riut, gu bheil sinne a' labhairt an ni
a's fios duinn, agus a' toirt fianuis air
an ni sin a chunnaic sinn ; agus cha
ghabh sibhse ar fianuis.
12 Ma dh'innis mi dhuibh nithe
talmhaidh, agus nach creid sibh,
cionnus a chreideas sibh ma dh'inns-
eas mi dhuibh nithe nèamhaidh ?
13 Agus cha deachaidh aon neach
suas do nèamh, ach an ti a thainig a
nuas o nèamh, Mac an duine a ta air
nèamh.
14 Agus mar a thog Maois suas
an nathair san fhàsach, is ann mar
sin is éigin do Mhac an duine bhi air
a thogail suas :
15 Chum's ge b'e neach a chreid-
eas ann, nach sgriosar e [n], ach gu'm
bi a' bheatha mhaireannach aige.
16 Oir is ann mar sin a ghràdh-
aich Dia an saoghal, gu'n d'thug e
aon-ghin Mhic féin, chum's ge b'e
neach a chreideas ann, nach sgriosar
e, ach gu'm bi a' bheatha shiorruidh
aige.

[l] *an àm na féisde.* [m] *o'n àirde.* [n] *bi e caillte.*

17 Oir cha do chuir Dia a Mhac
do'n t-saoghal, chum gu'n dìteadh
e 'n saoghal, ach a chum gu'm biodh
an saoghal air a shaoradh trìdsan.
18 An ti a chreideas ann, cha
dìtear e: ach an ti nach creid, tha e
air a dhìteadh cheana, chionn nach
do chreid e an ainm aoin-ghin Mhic
Dhé.
19 Agus is e so an dìteadh, gu'n
d'thainig an solus do'n t-saoghal,
agus gu'n do ghràdhaich daoine an
dorchadas ni's mò na'n solus, a
chionn gu'n robh an gnìomharan
olc.
20 Oir gach neach a ta deanamh
uilc, tha e toirt fuath do'n t-solus,
agus cha 'n'eil e teachd chum an
t-soluis, air eagal gu'm biodh oibre
air an cronachadh.
21 Ach an ti a ni 'n fhìrinn, thig
e chum an t-soluis, chum's gu'm bi
oibre follaiseach, gur ann an Dia a
rinneadh iad.
22 An déigh sin thainig Iosa agus
a dheisciobuil do thìr Iudea, agus
dh'fhan e 'n sin maille riu, agus
bhaist e.
23 Agus bha Eoin mar an ceudna
a' baisteadh ann an Enon, làimh ri
Salim, do bhrigh gu'n robh mòran
uisgeachan an sin: agus thainig iad,
agus bhaisteadh iad.
24 Oir cha robh Eoin fathast air a
thilgeadh am priosun.
25 An sin dh'éirich ceist eadar
deisciobuil Eoin agus na h-Iudhaich,
mu thimchioll glanaidh.
26 Agus thainig iad chum Eoin,
agus thubhairt iad ris, A mhaighstir,
an ti a bha maille riut an taobh thall
do Iordan, d'an d'thug thu fianuis,
feuch, tha esan a' baisteadh, agus tha
na h-uile dhaoine a' teachd d'a ionn-
suidh.
27 Fhreagair Eoin agus thubhairt
e, Cha 'n'eil duine comasach air ni
sam bith a ghabhail, mur bi e air a
thoirt da o nèamh.
28 Tha sibhse féin a' toirt fianuis
domhsa, gu'n dubhairt mi, Cha mhi
Criosd, ach gu'n do chuireadh roimhe
mi.
29 An ti aig am bheil a' bhean
nuadh-phòsda, 'se 'm fear nuadh-
pòsda e: ach caraid an fhir nuadh-
phòsda, a ta 'na sheasamh agus ag
éisdeachd ris, tha e a' deanamh gaird-
eachais mhòir air son guth an fhir
nuadh-phòsda: uime sin tha mo
ghairdeachas so air a choimhlionadh.
30 Is éigin dasan fàs, ach dhomh-
sa bhi air mo lughdachadh.
31 An ti a thig a nuas, tha e os
ceann nan uile: an ti a tha o'n tal-
amh, tha e talmhaidh, agus labhraidh
e air mhodh talmhaidh: an ti a thig
o nèamh, tha e os ceann nan uile.
32 Agus an ni a chunnaic agus a
chual e, air sin tha e toirt fianuis;
agus cha 'n'eil aon duine a' gabhail
r'a fhianuis.
33 An ti a ghabh r'a fhianuis-san,
chuir e a sheula ris, gu bheil Dia
fìor.
34 Oir an ti a chuir Dia uaith, tha
e a' labhairt bhriathar Dhé: oir cha'n
ann a réir tomhais a tha Dia a' toirt
an Spioraid *da*.
35 Is toigh leis an Athair am
Mac, agus thug e na h-uile nithe 'na
làimh.
36 An ti a chreideas anns a Mhac,
tha bheatha mhaireannach aige: ach
an ti nach 'eil a' creidsinn anns a'
Mhac, cha'n fhaic e beatha; ach a ta
fearg Dhé a' gabhail còmhnuidh air.

CAIB. IV.

1 *Tha Criosd a' còmhradh ris a Bhan-samaritanaich, agus ga fhoillseachadh féin d'i.* 27 *Tha dheisciobuil a' gabhail iongantais.* 31 *Tha e cur an céill doibh eud féin air son glòire Dhé.* 39 *Tha mòran do na Samaritanaich a' creidsinn ann.* 43 *Tha e dol do Ghalile, &c.*

AIR an aobhar sin an uair a thuig
Iosa gu'n cuala na Phairisich
gu'n robh e a' deanamh agus a' baist-
eadh tuilleadh dheisciobul na Eoin,
2 (Ge nach do bhaist Iosa féin *iad*,
ach a dheisciobuil)
3 Dh'fhàg e Iudea, agus chaidh e
rìs do Ghalile.
4 Agus b'éigin da dol tre Shama-
ria.
5 An sin thainig e gu baile *a
bhuineadh* do Shamaria, d'an goirear
Sichar, fagus do'n fhearann a thug
Iacob d'a mhac Ioseph.
6 A nis bha tobar Iacoib an sin

Uime sin air do Iosa bhi sgìth leis a
thurus, shuidh e mar sin làimh ris an
tobar: agus bha e mu thimchioll na
seathadh uaire.
7 Thainig bean o Shamaria a tharr-
uing uisge: a deir Iosa rithe, Thoir
dhomhsa deoch.
8 Oir bha a dheisciobuil air dol
do'n bhaile a cheannach bìdh.
9 An sin thubhairt a' bhean o
Shamaria ris, Cionnus a ta thusa agus
gur Iudhach thu, ag iarraidh deoch
uamsa, a ta a'm' Bhan-samaritan-
aich? oir cha 'n'eil comunn aig na
h-Iudhaich ris na Samaritanaich.
10 Fhreagair Iosa agus thubhairt
e rithe, Nam b'aithne dhuit tiodh-
lacadh [o] Dhé, agus cò e a ta 'g ràdh
riut, Thoir dhomh deoch, dh'iarradh
tu airsan, agus bheireadh e uisge beo
dhuit.
11 A deir a' bhean ris, A Thigh-
earn, cha 'n'eil inneal tarruing agad,
agus tha 'n tobar domhain: uime sin
cia as a ta 'n t-uisge beo sin agad?
12 Am mò thusa na ar n-athair
Iacob, a thug dhuinne an tobar *so*,
agus a dh'òl as e féin, agus a chlann,
agus a spréidh?
13 Fhreagair Iosa agus thubhairt
e rithe, Ge b'e neach a dh'òlas do'n
uisge so, bithidh tart [p] air a rìs:
14 Ach ge b'e neach a dh'òlas do'n
uisge a bheir mise dha, cha bhi tart
gu bràth air: ach an t-uisge a bheir
mise dha, bithidh e 'na thobar uisge
ann, a' sruthadh suas chum na beatha
maireannaich.
15 A deir a' bhean ris, A Thigh-
earn, thoir dhomhsa an t-uisge so,
chum's nach bi tart orm, agus nach
d'thig mi an so a tharruing.
16 A deir Iosa rithe, Imich, gairm
t'fhear-*pòsda*, agus thig an so.
17 Fhreagair a' bhean agus thubh-
airt i, Cha 'n'eil fear agam. Thubh-
airt Iosa rithe, Is maith a thubhairt
thu, Cha 'n'eil fear agam:
18 Oir bha cùigear fhear agad,
agus esan a ta agad a nis, cha'n e
t'fhear féin e: thubhairt thu so gu
fìor.
19 A deir a' bhean ris, A Thigh-
earn, tha mi faicinn gur fàidh thu.
20 Rinn ar n-aithriche aoradh san
t-sliabh so; agus a deir sibhse, gur
ann an Ierusalem a ta 'n t-ionad anns
an còir aoradh a dheanamh.
21 A deir Iosa rithe, A bhean,
creid mise, gu bheil an uair a' teachd,
anns nach dean sibh aoradh do'n
Athair aon chuid san t-sliabh so, no
ann an Ierusalem.
22 Tha sibh a' deanamh aoraidh
do'n ni nach aithne dhuibh: tha
sinne a' deanamh aoraidh do'n ni a's
aithne dhuinn: oir is ann o na
h-Iudhachaibh a ta slàinte.
23 Ach a ta 'n uair a' teachd, agus
a ta *i* nis ann, anns an dean am fìor
luchd-aoraidh aoradh do'n Athair ann
an spiorad agus ann am fìrinn: oir a
ta an t-Athair ag iarraidh an leithide
so do luchd aoraidh.
24 Is Spiorad Dia, agus is éigin
d'a luchd-aoraidh, aoradh a dheanamh
dha an spiorad agus am fìrinn.
25 A deir a' bhean ris, Tha fhios
agam gu bheil am Mesias a' teachd,
d'an goirear Criosd: 'nuair a thig
esan, innsidh e na h-uile nithe dhuinn.
26 A deir Iosa rithe, Is mise *e*, a
ta labhairt riut.
27 Agus air a so thainig a dheis-
ciobuil, agus b'iongantach leo gu'n
robh e labhairt ri mnaoi: ach cha
dubhairt aon neach, Ciod a tha thu
'g iarraidh? no c'ar son a tha thu
labhairt rithe?
28 An sin dh'fhàg a' bhean a
soitheach uisge, agus dh'fhalbh i
do'n bhaile, agus a deir i ris na
daoinibh,
29 Thigibh, faicibh duine a dh'inn-
is dhomhsa na h-uile nithe a rinn
mi riamh: an e so Criosd?
30 An sin chaidh iad a mach as a'
bhaile, agus thainig iad d'a ionn-
suidhsan.
31 San àm sin féin ghuidh a dheis-
ciobuil air, ag ràdh, A mhaighstir,
ith.
32 Ach thubhairt esan riu, Tha
agamsa biadh r'a itheadh air nach 'eil
fhios agaibhse.
33 Uime sin thubhairt na deisciob-
uil r'a chéile, An d'thug neach air
bith *ni* d'a ionnsuidh r'a itheadh?

[o] *toirbheartas.* [p] *iota.*

34 Thubhairt Iosa riu, Is e mo bhiadhsa toil an ti a chuir uaith mi a dheanamh, agus obair a chrìochnachadh.

35 Nach abair sibhse, A ta *ùine* cheithir mìos ann fathast, agus *an sin* thig am fogharadh ? feuch, a deirim ribh, Togaibh suas bhur sùilean, agus seallaibh air na h-achaibh ; oir a ta iad a cheana geal chum an fhogharaidh.

36 Agus an ti a bhuaineas tha e faotainn tuarasdail, agus a' cruinneachadh toraidh chum na beatha maireannaich ; chum's gu'n dean an ti a chuireas, agus an ti a bhuaineas, gairdeachas maraon[r]

37 Agus an so tha 'n ràdh[t] ud fìor, Gu bheil neach a' cur, agus neach eile a' buain.

38 Chuir mise sibhse a bhuain an ni sin nach do shaothraich sibh : shaothraich daoin' eile, agus chaidh sibhse steach 'nan saothair.

39 Agus chreid mòran do Shamaritanaich a' bhaile sin ann, air son cainnte na mnà, a thug fianuis *ag ràdh*, Dh'innis e dhomh na h-uile nithe a rinn mi riamh.

40 Uime sin an uair a thainig na Samaritanaich d'a ionnsuidh, ghuidh iad air fantuinn maille riu : agus dh'fhuirich e 'n sin dà latha.

41 Agus chreid mòran tuilleadh air son fhocail féin :

42 Agus *thubhairt* iad ris a' mhnaoi, Tha sinn a' creidsinn, cha 'n ann a so suas air son do chòmhraidhsa : oir chuala sinn féin e, agus a ta fhios againn gur e so da rìreadh Criosd, Slànuighear an t-saoghail.

43 Agus an déigh dà latha dh'fhalbh e as sin, agus chaidh e do Ghalile :

44 Oir thug Iosa féin fianuis, nach 'eil urram aig fàidh 'na thìr féin.

45 Uime sin an uair a thainig e do Ghalile, ghabh na Galiléaich ris, air dhoibh na nithe sin uile fhaicinn a rinn e ann an Ierusalem air an fhéisd: oir chaidh iadsan mar an ceudna chum na féisde.

46 An sin thainig Iosa a rìs do Chana Ghalile, far an d'rinn e fìon do'n uisge. Agus bha duine cumhachdach[t] àraidh, aig an robh a mhac gu tinn ann an Capernaum.

47 'Nuair a chual esan gu'n robh Iosa air teachd a Iudea do Ghalile, chaidh e d'a ionnsuidh, agus ghuidh e air gu'n rachadh e sìos, agus gu'n slànuicheadh e a mhac : oir bha e ri h-uchd bàis.

48 An sin thubhairt Iosa ris, Mur faic sibh comharan agus mìorbhuilean, cha chreid sibh.

49 Thubhairt an duine cumhachdach ris, A Thighearn, rach[u] sìos mum faigh mo leanabàn bàs.

50 Thubhairt Iosa ris, Imich ; tha do mhac beo. Agus chreid an duine am focal a labhair Iosa ris, agus dh'imich e.

51 Agus am feadh a bha e fathast a' dol sìos, choinnich a sheirbhisich e, agus dh'innis iad *da*, ag ràdh, Tha do mhac beo[a].

52 An sin dh'fheòraich e dhiubh an uair anns an deachaidh e 'm feabhas : agus thubhairt iad ris, An dé air an t-seachdamh uair dh'fhàg am fiabhrus e.

53 An sin dh'aithnich an t-athair gu'm *b'i* an uair sin féin, anns an dubhairt Iosa ris, Tha do mhac beo ; agus chreid e féin, agus a theaghlach uile.

54 '*Se* so a rìs an dara mìorbhuil a rinn Iosa, 'nuair a thainig e a Iudea do Ghalile.

CAIB. V.

1 *Tha Iosa air latha na sàbaid a' leigheas an duine a bha fuidh leòn rè ochd bliadhna deug thar fhichead:* 10 *Tha na h-Judhaich uime sin a' connsachadh ris, agus 'ga gheurleanmhuinn air a shon, &c.*

NA dhéigh so bha féisd nan Iudhach *ann*, agus chaidh Iosa suas gu Hierusalem.

2 A nis a ta ann an Ierusalem làimh ri *geatadh*[b] nan caorach lochan, d'an goirear sa' chainnt Eabhruidhich, Betesda, aig am bheil cùig tighean-fasgaidh[c].

[r] *cuideachd, le chéile.* [s] *an gnàth-fhocal.* [t] *mòr, rìoghail.* [u] *theirig, falbh, gabh.* [a] *gu maith.* [b] *margadh.* [c] *sgàth-thighean.*

3 Annta sin bha 'nan luidhe mòr
bhuidheann do dhaoinibh euslan, dall,
bacach, seargta, a' feitheamh ri car-
uchadh an uisge.
4 Oir chaidh aingeal sìos an àm
àraidh san lochan, agus chuir e 'n
t-uisge tre chéile: uime sin an
ceud neach a rachadh sìos ann an
déigh cur tre chéile an uisge, rinn-
eadh slàn e a dh'aon tinneas a bhiodh
air.
5 Agus bha duine àraidh an sin,
a bha ochd bliadhna deug thar fhich-
ead ann an euslaint.
6 'N uair a chunnaic Iosa esan 'na
luidhe, agus fios aige gu'n robh e nis
ùine fhada *mar sin*, a deir e ris, Am
miann leat bhi air do dheanamh
slàn?
7 Fhreagair an duine euslan e, A
Thighearn, cha'n 'eil duin' agam, an
uair a chuirear an t-uisge tre a chéile,
a chuireas anns an lochan mi: ach
am feadh a tha mise teachd, tha neach
eile a' dol sìos romham.
8 A deir Iosa ris, Eirich, tog do
leaba, agus imich.
9 Agus air ball rinneadh an duine
slàn, agus thog e a leaba, agus dh'im-
ich e: agus bha 'n t-sàbaid ann air
an là sin.
10 Uime sin thubhairt na h-Iudh-
aich ris an ti a shlànuicheadh, Is i 'n
t-sàbaid a ta ann; cha 'n'eil e
dligheach dhuit do leaba iomchar.
11 Fhreagair e iad, An ti a rinn
slàn mi, thubhairt esan rium, Tog do
leaba agus imich?
12 An sin dh'fheòraich iad deth,
Cò an duine a thubhairt riut, Tog do
leaba agus imich?
13 Agus cha robh fhios aig an ti
a shlànuicheadh, cò e: oir chaidh Iosa
as a shealladh, air do mhòr shluagh
bhi anns an àit.
14 'Na dhéigh so fhuair Iosa e
anns an teampull, agus thubhairt e
ris, Feuch, rinneadh slàn thu: na
peacuich ni's mò, air eagal gu'n tach-
air ni's measa dhuit.
15 Dh'imich an duine, agus dh'inn-
is e do na h-Iudhachaibh gu'm b'e
Iosa a rinn slàn e.
16 Agus air a shon so rinn na
h-Iudhaich geur-leanmhuinn air Iosa,
agus dh'iarr iad a mharbhadh, do
bhrigh gu'n d'rinn e na nithe so air
an t-sàbaid.
17 Ach fhreagair Iosa iad, Tha
m'Athair ag oibreachadh gus a nis,
agus tha mise ag oibreachadh.
18 Uime sin bu mhòid a dh'iarr
na h-Iudhaich a mharbhadh, a chionn
nach e mhàin gu'n do bhris e 'n t-sà-
baid, ach gu'n dubhairt e mar an
ceudna gu'm b'e Dia Athairsan,
'ga dheanamh féin coimh-ionann ri
Dia.
19 Air an aobhar sin fhreagair
Iosa, agus thubhairt e riu, Gu deimh-
in deimhin a deirim ribh, nach 'eil
am Mac comasach air ni sam bith a
dheanamh uaith féin, ach an ni a chi
e 'n t-Athair a' deanamh: oir ge b'e
nithe a ni esan, na nithe sin féin ni
am Mac mar an ceudna.
20 Oir is ionmhuinn leis an Athair
am Mac, agus a ta e a' foillseachadh
dha nan uile nithe a tha e féin a'
deanamh: agus foillsichidh e dha
oibre a's mò na iad so, air chor as
gu'm bi iongantas oirbhse.
21 Oir mar a ta 'n t-Athair a'
dùsgadh, agus a' beothachadh nam
marbh, is amhuil sin a ta am Mac a'
beothachadh an dream a's àill leis.
22 Oir cha 'n'eil an t-Athair a'
toirt breth air duine sam bith; ach
thug e gach uile bhreitheanas do'n
Mhac:
23 Chum's gu'n d'thugadh na
h-uile dhaoine urram do'n Mhac,
amhuil mar a ta iad a' toirt urraim
do'n Athair. An ti nach 'eil a' toirt
urraim do'n Mhac, cha 'n'eil e toirt
urraim do'n Athair a chuir uaith e.
24 Gu deimhin deimhin a deirim
ribh, An ti a dh'éisdeas ri m' fhocal-
sa, agus a ta creidsinn anns an ti a
chuir uaith mi, tha a' bheatha mhair-
eannach aige, agus cha d'thig e chum
dìtidh; ach chaidh e thairis o bhàs gu
beatha.
25 Gu deimhin deimhin a deirim
ribh, Gu bheil an uair a' teachd, agus
gu bheil i nis ann, anns an cluinn na
mairbh guth Mhic Dhé: agus an
dream a chluinneas, bithidh iad beo.
26 Oir mar a ta aig an Athair
beatha ann féin, is amhuil sin a thug
e do'n Mhac beatha a bhi aig ann
féin;

27 Agus thug e mar an ceudna dha ùghdarras chum breth a thabhairt, do bhrigh gur e Mac an duine[d].

28 Na gabhaibh iongantas deth so: oir a ta 'n uair a' teachd, anns an cluinn iadsan uile a ta sna h-uaighibh a ghuthsan :

29 Agus théid iad a mach, iadsan a rinn maith, chum aiseirigh na beatha ; agus iadsan a rinn olc, chum aiseirigh an damnaidh.

30 Cha 'n'eil mise comasach air ni sam bith a dheanamh uam féin : mar a chluinneam, bheiream breth : agus a ta mo bhreitheanas ceart ; do bhrigh nach 'eil mi 'g iarraidh mo thoile féin, ach toil an Athar a chuir uaith mi.

31 Ma bheir mise fianuis a m' thimchioll féin, cha 'n'eil m' fhianuis fìor[e].

32 Tha neach eile a' toirt fianuis a m' thimchioll, agus a ta fhios agam gur fìor an fhianuis a tha e deanamh mu m' thimchioll.

33 Chuir sibhse chum Eoin, agus thug e fianuis do'n fhìrinn.

34 Ach cha 'n'eil mise a' gabhail fianuis o dhuine: ach a deirim na nithe so, chum gu 'm bi sibhse air bhur tearnadh.

35 B'esan an lòchran lasta[f] agus dealrach: agus bha sibhse toileach car tamuill gairdeachas a dheanamh 'na sholus.

36 Ach a ta agamsa fianuis a's mò na *fianuis* Eoin: oir na h-oibre a thug an t-Athair dhomhsa chum gu'n crìochnaichinn iad, tha na h-oibre sin féin a tha mise a' deanamh, a' toirt fianuis a m' thimchioll, gu'n do chuir an t-Athair uaith mi.

37 Agus an t-Athair féin a chuir uaith mi, thug e fianuis a m' thimchioll. Cha chuala sibh riamh a ghuth, ni mò a chunnaic sibh a choslas.

38 Agus cha 'n'eil fhocalsan agaibh a' gabhail còmhnuidh annaibh : oir an ti sin a chuir esan uaith, cha 'n'eil sibh 'ga chreidsinn.

39 Rannsaichibh[g] na scriobtuirean, oir a ta sibh a' saoilsinn gu bheil a' bheatha mhaireannach agaibh anntasan, agus is iad sin a ta toirt fianuis a m' thimchiollsa.

40 Gidheadh cha 'n àill libh teachd a m' ionnsuidhse, chum gu'm faigheadh sibh beatha.

41 Cha 'n'eil mise a' gabhail urraim[h] o dhaoinibh.

42 Ach is aithne dhomh sibhse, nach 'eil gràdh Dhé agaibh annaibh.

43 Thainig mise an ainm m'Athar, agus cha 'n'eil sibh a' gabhail rium : ma thig neach eile 'na ainm féin, gabhaidh sibh risean.

44 Cionnus a dh'fheudas sibh creidsinn, a ta gabhail urraim o chéile, agus nach 'eil ag iarraidh an urraim *a thig* o Dhia a mhàin ?

45 Na saoilibh gu'n dean mise bhur casaid ris an Athair : tha aon a tha deanamh casaid oirbh, Maois, anns am bheil sibh a' cur bhur dòchais[i].

46 Oir nan creideadh sibh Maois, chreideadh sibh mise : oir scrìobh esan a m' thimchioll.

47 Ach mur creid sibh a scrìobhadhsan, cionnus a chreideas sibh mo bhriathrasa ?

CAIB. VI.

1 *Tha Criosd a' biadhadh cùig mìle fear le cùig builinnibh arain agus dà iasg : 15 Air an aobhar sin b'àill leis an t-sluagh esan a dheanamh 'na righ : 16 Ach air dhasan a sgaradh féin uatha, chaidh e suas gu beinn, agus dh'imich e air a' chuan dh'ionnsuidh a dheisciobul, &c.*

NA dhéigh sin chaidh Iosa thar muir[l] Ghalile, *no* Thiberiais.

2 Agus lean sluagh mòr e, do bhrigh gu'm fac iad a mhiorbhuilean a rinn e air an dream a bha euslan.

3 Agus chaidh Iosa suas air beinn, agus shuidh e an sin maille r'a dheisciobluibh.

4 Agus bha chàisg, féisd nan Iudhach, am fagus.

5 An sin an uair a thog Iosa suas a shùilean, agus a chunnaic e gu'n d'thainig buidheann mhòr shluaigh d'a ionnsuidh, a deir e ri Philip, Cia

[d] *gur mac duine e.* [e] *iomchuidh.* [f] *lasrach.* [g] *Tha sibh a' rannsachadh.* [h] *glòire.* [i] *as am bheil sibh ag earbsadh.* [l] *fairge.*

'n t-àit as an ceannaich sinn aran chum's gu'n ith iad so ?

6 (Ach thubhairt e so 'ga dhearbhadhsan ; oir bha fhios aige féin ciod a dheanadh e.)

7 Fhreagair Philip e, Cha leoir dhoibh luach dhà cheud peghinn a dh'aran, chum's gu'n gabhadh gach aon diubh beagan.

8 Thubhairt aon d'a dheisciobluibh, Aindreas, bràthair Shimoin Pheadair, ris,

9 Tha òganach an so, aig am bheil cùig builinnean còrna, agus dà iasg bheaga: ach ciod iad so am measg na h-uiread ?

10 Agus thubhairt Iosa, Thugaibh air na daoinibh suidhe sìos. A nis bha mòran feoir anns an àit. Air an aobhar sin shuidh na daoine sìos, an àireamh timchioll chùig mìle.

11 Agus ghlac Iosa na builinnean, agus air breith buidheachais da, roinn e [air na deisciobluibh *iad*, agus na deisciobuil] orra-san a shuidh: agus mar an ceudna do na h-iasgaibh beaga, mheud 's a b'àill leo.

12 'N uair a shàsuicheadh iad, thubhairt e r'a dheisciobluibh, Cruinnichibh am biadh briste ta thuilleadh ann, chum's nach caillear a bheag.

13 Air an aobhar sin chruinnich iad *e* r'a chéile, agus lìon iad dà chliabh dheug do sbruileach nan cùig builinn eòrna, a bha dh'fhuigheall aig a' mhuinntir a dh'ith.

14 An sin an uair a chunnaic na daoine sin am mìorbhuil a rinn Iosa, thubhairt iad, Gu fìrinneach is e so am fàidh a bha gu teachd chum an t-saoghail.

15 Uime sin an uair a thuig Iosa gu'n robh iad air tì[m] teachd agus breith air le làimh làidir, chum's gu'n deanadh iad righ dheth, dh'imich e rìs do'n bheinn 'na aonar.

16 Agus an uair a thainig am feasgar, chaidh a dheisciobuil sìos chum na mara.

17 Agus air dol an luing dhoibh, chaidh iad thar a' mhuir gu Capernaum: agus bha 'n dorchadas a nis ann, agus cha robh Iosa air teachd d'an ionnsuidh.

18 Agus ag séideadh do ghaoith mhòir, dh'éirich a' mhuir.

19 Uime sin an uair a rinn iad iomramh timchioll cùig no deich thar fhichead do stàidibh, chunnaic iad Iosa ag imeachd air a' mhuir, agus a' druideadh ris an luing, agus ghabh iad eagal.

20 Ach thubhairt esan riu, Is mise ta ann, na biodh eagal oirbh.

21 Uime sin ghabh iad gu toileach a steach do'n luing e: agus air ball ràinig an long an tìr gus an robh iad a' dol.

22 Air an là 'na dhéigh sin, an uair a chunnaic an sluagh a sheas air taobh eile na mara, nach robh long[n] eile an sin, ach an *long* sin anns an deachaidh a dheisciobuil a steach, agus nach deachaidh Iosa san luing maille r'a dheisciobluibh, ach *gu'n* d'fhalbh a dheisciobuil 'nan aonar ;

23 (Gidheadh thainig longa beaga eile o Thiberias, làimh ris an àit san d'ith iad an t-aran, an déigh do'n Tighearn buidheachas a thoirt)

24 Uime sin an uair a chunnaic an sluagh nach robh Iosa an sin, no a dheisciobuil, chaidh iad féin mar an ceudna ann an longaibh, agus thainig iad gu Capernaum, ag iarraidh Iosa.

25 Agus air dhoibh fhaotainn air an taobh thall do'n mhuir, thubhairt iad ris, A mhaighstir, c'uin a thainig thu 'n so ?

26 Fhreagair Iosa iad agus thubhairt e, Gu deimhin a deirim ribh, A ta sibh ga m' iarraidh, cha 'n ann a chionn gu'n faca sibh na mìorbhuilean, ach a chionn gu'n d'ith sibh do na builinnibh, agus gu'n do shàsuicheadh sibh.

27 Deanaibh saothair cha 'n ann air son a' bhìdh a theirgeas, ach air son a' bhìdh a mhaireas chum na beatha siorruidh, a bheir Mac an duine dhuibh: oir esan sheulaich[o] Dia an t-Athair.

28 An sin thubhairt iad ris, Ciod a ni sinn, chum as gu'n oibrich sinn oibre Dhé ?

29 Fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Is i so obair Dhé, gu'n creid sibh anns an ti a chuir e uaith.

[m] *rùn orra.* [n] *bàrc, bàt.* [o] *chomharaich, shonraich.*

30 Uime sin thubhairt iad ris, Ciod an comhar a ni thusa ma ta, chum gu'm faic sinn, agus gu'n creid sinn thu? ciod an obair a ni thu?

31 Dh'ith ar n-aithriche mana san fhàsach; a réir mar a ta e scrìobhta, Thug e dhoibh aran o nèamh r'a itheadh.

32 An sin thubhairt Iosa riu, Gu deimhin deimhin a deirim ribh, nach d'thug Maois dhuibh an t-aran o nèamh; ach a ta m'Athairse toirt dhuibh an arain fhìor o nèamh.

33 Oir is e sin aran Dhé a ta teachd a nuas o nèamh, agus a ta tabhairt beatha do'n t-saoghal.

34 An sin thubhairt iad ris, A Thighearn, tabhair dhuinne an t-aran so 'n còmhnuidh.

35 Agus thubhairt Iosa riu, Is mise aran na beatha: an ti a thig a m' ionnsuidhse, cha bhi ocras gu bràth air; agus an ti a chreideas annamsa, cha bhi tart gu bràth air.

36 Ach mar a thubhairt mi ribh, ge do chunnaic sibh mi, cha 'n'eil sibh a' creidsinn.

37 Gach ni a bheir an t-Athair dhomhsa, thig e a m' ionnsuidh; agus an ti a thig a m' ionnsuidh, cha tilg mi air chor sam bith a mach *e*.

38 Oir thainig mi nuas o nèamh, cha 'n ann chum gu'n deanainn mo thoil féin, ach toil an ti a chuir uaith mi.

39 Agus is i so toil an Athar a chuir uaith mi, nach caillinn a bheag sam bith do'n uile a thug e dhomh, ach gu'n togainn suas e ris air an là dheireannach.

40 Agus is i so toil an ti a chuir uaith mi, gu'm biodh a' bheatha mhaireannach aig gach neach a chi am Mac, agus a chreideas ann: agus togaidh mise suas e air an là dheireannach.

41 An sin rinn na h-Iudhaich gearan uime, a chionn gu'n dubhairt e, Is mise an t-aran a thainig a nuas o nèamh.

42 Agus thubhairt iad, Nach e so Iosa mac Ioseiph, neach aig an aithne dhuinn athair agus a mhàthair? cionnus ma seadh a deir e, Thainig mi nuas o nèamh?

43 Air an aobhar sin fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Na deanaibh gearan 'nar measg féin.

44 Cha'n urradh neach air bith teachd a m' ionnsuidhse, mur tarruing an t-Athair a chuir uaith mise e: agus togaidh mise suas e air an là dheireannach.

45 Tha e scrìobhta sna fàidhibh, Agus bithidh iad uile air an teagasg o Dhia. Gach[p] neach a chuala, agus a dh'fhòghluim o'n Athair, thig e m' ionnsuidhse.

46 Cha 'n e gu'm faca neach sam bith an t-Athair, ach an ti a ta o Dhia; chunnaic esan an t-Athair.

47 Gu deimhin deimhin a deirim ribh, An ti a ta creidsinn annamsa, tha bheatha mhaireannach aige.

48 Is mise aran na beatha.

49 Dh'ith bhur n-aithriche mana san fhàsach, agus fhuair iad bàs.

50 Is e so an t-aran a tha teachd a nuas o nèamh, chum as gun ith neach dheth, agus nach faigh e bàs.

51 Is mise an t-aran beo, a thainig a nuas o nèamh: ma dh'itheas neach air bith do'n aran so, bithidh e beo gu siorruidh: agus an t-aran a bheir mise uam, is e m'fheoil e, a bheir mi air son beatha an t-saoghail.

52 Air an aobhar sin bha connsachadh[r] aig na h-Iudhaich r'a chéile, ag ràdh, Cionnus a dh'fheudas an duine so fheoil a thoirt duinn r'a itheadh?

53 An sin thubhairt Iosa riu, Gu deimhin deimhin a deirim ribh, mur ith sibh feoil Mhic an duine, agus mur òl sibh fhuil, cha 'n'eil beatha agaibh annaibh.

54 Esan a dh'itheas m' fheoilse, agus a dh'òlas m' fhuilse, a ta a' bheatha shiorruidh aige, agus togaidh mise suas e air an là dheireannach.

55 Oir is biadh gu fìrinneach m' fheoil, agus is deoch gu fìrinneach m' fhuil.

56 Esan a dh'itheas m' fheoilse, agus a dh'òlas m' fhuilse, tha e gabhail còmhnuidh annamsa, agus mise annsan.

[p] *[Uime sin] gach.* [r] *deasheireachd, tagradh.*

57 Mar a ta'n t-Athair beo a chuir
uaith mise[s], agus ataimse beo tre[t]
'n Athair; is amhuil sin esan a
dh'itheas mise, bithidh e mar an ceud-
na beo triomsa[u].

58 Is e so an t-aran sin a thainig
a nuas o nèamh; cha 'n e mar a
dh'ith bhur n-aithriche mana, agus
fhuair iad bàs: esan a dh'itheas an
t-aran so, bithidh e beo am feasd.

59 Thubhairt e na nithe so anns
an t-sionagog, an uair a bha e a'
teagasg an Capernaum.

60 Uime sin air cluinntinn *so* do
mhòran d'a dheisciobluibh, thubhairt
iad, Is cruaidh a' chainnt so, cò a
dh'fheudas éisdeachd rithe?

61 'N uair a thuig Iosa ann féin
gu'n robh a dheisciobuil ri gearan
uime so, thubhairt e riu, Am bheil so
a' toirt oilbheim dhuibh?

62 Agus *ciod* nam faiceadh sibh
Mac an duine a' dol suas do'n àit
anns an robh e roimhe?

63 'S e 'n Spiorad a bheothaicheas,
cha 'n 'eil tairbhe air bith san fheoil:
na briathran a tha mise a' labhairt
ribh, is spiorad agus is beatha *iad*.

64 Ach a ta cuid dibhse nach 'eil
a' creidsinn. (Oir b'aithne do Iosa
o thùs, cò iad nach robh a' creidsinn,
agus cò an ti a bhrathadh e.)

65 Agus thubhairt e, Air an aobh-
ar sin thubhairt mi ribh, nach urradh
neach air bith teachd a m' ionnsuidh,
mur bi e air a thoirt da o m' Athair.

66 O'n *àm* sin chaidh mòran d'a
dheisciobluibh air an ais, agus cha
d'imich iad ni's mò maille ris.

67 An sin thubhairt Iosa ris an dà
fhear dheug, An àill libhse falbh
cuideachd.

68 An sin fhreagair Simon Pead-
ar e, A Thighearn, cia dh'ionnsuidh
an d'théid sinn? agadsa tha briathra
na beatha maireannaich.

69 Agus a ta sinne a' creidsinn,
agus a ta fhios againn gur tusa
Criosd[a] Mac an Dé bheo.

70 Fhreagair Iosa iad, Nach do
thagh mise sibhse dà fhear dheug,
agus a ta fear agaibh 'na dhiabhol?

71 Ach labhair e mu Iudas Isca-
riot, *mac* Shimoin: oir is e so an ti a
bha gu esan a bhrath, air dha bhi 'na
aon do'n dà fhear dheug.

CAIB. VII.

1 *Tha Iosa a' cronachadh àrd inntinn agus dànadais a chairdean,* 10 *a' dol suas o Ghalile gu féisd nam pàilliun,* 14 *a' teagasg anns an teampull.* 40 *Iomadh gnè bharail m'a thimchioll am measg an t-sluaigh, &c.*

AGUS an déigh nan nithe sin,
bha Iosa ag imeachd mu'n
cuairt ann an Galile: oir cha b'àill
leis a bhi 'g imeachd[b] ann an Iudea,
a chionn gu'n robh na h-Iudhaich ag
iarraidh a mharbhadh.

2 Agus bha féisd nan Iudhach,
eadhon féisd nam pailliun, am fagus.

3 Uime sin thubhairt a bhràithre
ris, Imich as so agus rach[c] do Iu-
dea, chum as gu faic do dheisciobuil
mar an ceudna t' oibre a tha thu a'
deanamh.

4 Oir cha dean neach air bith aon
ni am folach, a dh'iarras e féin a bhi
am follus[d]: ma ta thu a' deanamh
nan nithe so, nochd thu féin do'n
t-saoghal.

5 Oir cha do chreid a bhràithre
féin ann.

6 An sin thubhairt Iosa riu, Cha
d'thainig m' àmsa fathast; ach a ta
bhur n-àmsa ghnàth deas.

7 Cha 'n'eil e 'n comas do'n
t-saoghal sibhse fhuathachadh; ach
fuathaichidh e mise, do bhrigh gu
bheil mi toirt fianuis m'a thimchioll
gu bheil oibre olc.

8 Rachaibhse suas chum na féisde
so: cha d'théid mise suas fathast
chum na féisde so, do bhrigh nach
'eil m'àm fathast air a choimhlion-
adh.

9 'Nuair thubhairt e na nithe so
riu, dh'fhan e an Galile.

10 Ach an uair a chaidh a bhràith-
re suas, an sin chaidh esan suas mar
an ceudna chum na féisde, cha 'n ann
os àird, ach mar gu b'ann os ìosal.

[s] *Mar a chuir an t-Athair beo uaith mise.* [t] *troimh.* [u] *tromham.*
[a] *an Criosd, am Mesias.* [b] *comhnuidh a ghabhail.* [c] *theirig.*
[d] *bhi iomraideach.*

11 An sin dh'iarr na h-Iudhaich
e air an fhèisd, agus thubhairt iad,
C'àit am bheil e?
12 Agus bha borbhan[c] mòr am
measg an t-sluaigh m'a thimchioll:
oir thubhairt cuid, Is duine maith e:
ach thubhairt cuid eile, Ni h-eadh;
ach a ta e mealladh an t-sluaigh.
13 Gidheadh cha do labhair neach
sam bith gu follaiseach uime, air eag-
al nan Iudhach.
14 A nis mu mheadhon na féisde,
chaidh Iosa suas do'n teampull, agus
theagaisg e.
15 Agus ghabh na h-Iudhaich
iongantas, ag ràdh, Cionnus is aithne
do'n duine so litrichean, agus nach
d'fhòghluim e.
16 Fhreagair Iosa iad, agus thubh-
airt e, Cha leam féin mo theagasg,
ach leisean a chuir uaith mi.
17 Ma's àill le neach sam bith a
thoilsan a dheanamh, bithidh fios aige
mu'n teagasg, an ann o Dhia a ta e,
no 'm bheil mise a labhairt uam féin.
18 An ti a labhras uaith féin, tha
e 'g iarraidh a ghlòire féin: ach ge
b'e dh'iarras glòir an ti a chuir uaith
e, tha esan fìrinneach, agus cha 'n 'eil
eucoir[f] air bith ann.
19 Nach d'thug Maois an lagh
dhuibh, agus *gidheadh* cha 'n'eil aon
neach agaibh a' coimhlionadh an
lagha? C'ar son a ta sibh ag iarraidh
mise a mharbhadh?
20 Fhreagair an sluagh agus thubh-
airt iad, Tha deamhan agad: cò tha
'g iarraidh do mharbhadh?
21 Fhreagair Iosa agus thubhairt
e riu, Rinn mise aon obair, agus a ta
iongantas oirbh uile air an aobhar sin.
22 Thug Maois dhuibh an tim-
chioll-ghearradh, (cha'n e gur ann o
Mhaois a ta e, ach o na h-aithrich-
ibh) agus timchioll-ghearraidh sibhse
duine air an t-sàbaid.
23 Ma tha duine air air an t-sà-
baid a' gabhail timchioll-ghearraidh,
chum's nach bi lagh Mhaois air a
bhriseadh; am bheil fearg agaibh
riumsa, a chionn gu'n d'rinn mi
duine uile slàn air an t-sàbaid?
24 Na tugaibh breth a réir coslais,
ach thugaibh breth cheart.
25 An sin thubhairt cuid do
mhuinntir Ierusalem, Nach e so esan
a tha iad ag iarraidh a mharbhadh?
26 Agus feuch, tha e labhairt os
àird, agus cha 'n'eil iad ag ràdh ni
sam bith ris: am bheil dearbh fhios
aig na h-uachdarain gur e so da rìr-
eadh Criosd?
27 Gidheadh is aithne dhuinn an
duine so cia as da: ach an uair a thig
Criosd, cha 'n aithne do neach air
bith cia as da.
28 An sin ghlaodh Iosa san team-
pull, agus e a' teagasg, ag ràdh, Is
aithne[g] dhuibh araon mise, agus cia
as domh: agus cha d'thainig mi uam
féin, ach a ta esan fìor a chuir uaith
mi, air nach 'eil eòlas agaibhse.
29 Ach a ta eòlas agams' air, oir
is ann uaith a ta mi, agus chuir esan
uaith mi.
30 An sin dh'iarr iad a ghlacadh:
ach cha do chuir neach air bith làmh
ann, a chionn nach robh uairsan fath-
ast air teachd.
31 Agus chreid mòran do'n
t-sluagh air, agus thubhairt iad, 'Nuair
a thig Criosd, an dean e ni's mò do
mhìorbhuilibh na iad sin a rinn an
duine so?
32 Chuala na Phairisich gu'n robh
an sluagh a' borbhanaich nan nithe
so m'a thimchioll: agus chuir na
Phairisich agus na h-àrd shagairt
maoir g'a ghlacadh.
33 An sin thubhairt Iosa[h], Fath-
ast tamull beag tha mise maille ribh,
agus *an sin* a ta mi dol chum an ti a
chuir uaith mi.
34 Iarraidh sibh mi, agus cha'n
fhaigh sibh *mi:* agus do'n àit am bi
mi, cha'n urradh sibhse teachd.
35 An sin thubhairt na h-Iudh-
aich eatorra féin, C'àit an d'théid am
fear so, nach faigh sinn e? an d'théid
e chum na muinntir a ta air an sgap-
adh am measg nan Greugach, agus
an teagaisg e na Greugaich?
36. Ciod i a' chainnt so a thubhairt
e, Iarraidh sibh mi, agus cha'n fhaigh
sibh *mi:* agus do'n àit am bheil mise,
cha'n urradh sibhse teachd?
37 Air an là dheireannach, *là* mòr
sin na féisde, sheas Iosa agus ghlaodh

[c] *cogarsaich.* [f] *cealg.* [g] *An aithne?* [h] *thubhairt Iosa riu.*

e, ag ràdh, Ma thà tart air neach sam bith, thigeadh e m'ionnsuidhse, agus òladh e.

38 An ti a chreideas annamsa, mar a deir an scriobtuir, sruthaidh as a bhroinn i aimhnichean do uisge beo.

39 (Ach labhair e so mu 'n Spiorad, a bha iadsan a chreideadh annsan gu fhaghail: oir cha robh an Spiorad l fathast *air a thabhairt*, do bhrigh nach robh Iosa fathast air a ghlòrachadh.)

40 Uime sin an uair a chuala mòran do'n t-sluagh a' chainnt so, thubhairt iad, Gu fìrinneach is e so am fàidh.

41 Thubhairt cuid eile, 'S e so Criosd. Ach thubhairt dream eile, An ann o Ghalile a thig Criosd?

42 Nach dubhairt an scriobtuir, Gu'n d'thig Criosd do shìol Dhaibhidh, agus a Betlehem, am baile an robh Daibhidh?

43 Air an aobhar sin dh'éirich eas-aonachd m am measg an t-sluaigh air a shonsan.

44 Agus b'àill le cuid diubh a ghlacadh; ach cha do chuir duin' air bith làmh ann.

45 An sin thainig na maoir chum nan àrd shagart agus nam Phairiseach; agus thubhairt iadsan riu, C'ar son nach d'thug sibh libh e?

46 Fhreagair na maoir, Cha do labhair duine riamh mar an duine so.

47 An sin fhreagair na Phairisich iad, Am bheil sibhse mar an ceudna air bhur mealladh?

48 An do chreid aon air bith do na h-uachdarain ann, no do na Phairisich?

49 Ach an sluagh so aig nach 'eil eòlas an lagha, tha iad mallaichte.

50 A deir Nicodemus riu, (esan a thainig d'a ionnsuidh san oidhche, air dha bhi 'na aon diubh,)

51 Am bheil ar laghne toirt breth air duine sam bith gus an cluinn e uaith féin an toiseach, agus *gus* am bi fhios aige ciod a tha e a' deanamh?

52 Fhreagair iadsan agus thubhairt iad ris, Am bheil thusa mar an ceudna o Ghalile? Rannsaich, agus faic: oir a Galile cha d'éirich fàidh n.

53 Agus dh'imich gach aon d'a thigh féin.

CAIB. VIII.

1 *Tha Criosd a' toirt na mnà a ghlacadh an adhaltrannas as saor:* 12 *a' searmonachadh gur e féin solus an t-saoghail, agus a' dhearbhadh gu bheil a theagasg ceart; &c.*

ACH chaidh Iosa chum sléibh nan crann-ola:

2 Agus gu moch air mhaduinn thainig e rìs do'n teampull, agus thainig an sluagh uile d'a ionnsuidh; agus air suidhe dha, theagaisg e iad.

3 Agus thug na scrìobhuichean agus na Phairisich bean d'a ionnsuidh a ghlacadh an adhaltrannas; agus air dhoibh à cur anns a' mheadhon,

4 A deir iad ris, A mhaighstir, ghlacadh a' bhean so anns a' ghnìomh féin, a' deanamh adhaltrannais.

5 A nis dh'àithn Maois dhuinn san lagh, an leithide so a chlachadh: ciod ma seadh a deir thusa?

6 Thubhairt iad so 'ga dhearbhadh o, chum gu'm biodh aca cùis-chasaid 'na aghaidh. Ach chrom Iosa sìos, agus scrìobh e le mheur air an làr, (mar nach biodh e 'gan cluinntinn.)

7 Mar sin air dhoibh buanachadh a' feòraich dheth, thog se e féin suas agus thubhairt e riu, An neach a ta gun pheacadh agaibhse, tilgeadh e cheud chlach oirre.

8 Agus chrom e sìos a rìs, agus scrìobh e air an làr.

9 Agus an uair a chual iadsan *so*, (air dhoibh bhi air an agairt le'n coguis p féin) chaidh iad a mach an déigh a chéile, a' tòiseachadh aig an dream bu shine, gus an dream mu dheireadh: agus dh'fhàgadh 'na aonar Iosa, agus a' bhean 'na seasamh sa' mheadhon.

10 Agus air éirigh suas do Iosa,

i a chom, a chliabh. l Spiorad naomh. m roinn, connsachadh.
n Rannsaich agus faic nach éirich fàidh a Galile.
o 'ga fheuchainn, 'ga bhuaireadh. p coimh-fhios, coinsiens.

'nuair nach fac e aon air bith ach a'
bhean, thubhairt e rithe, A bhean,
c'àit am bheil iad sud do luchd-cas-
aid? an do dhìt duin' air bith thu?
11 Thubhairt ise, Cha do dhìt aon
duine, a Thighearn. Agus thubhairt
Iosa rithe, Cha mhò a tha mise ga d'
dhìteadh: imich romhad, agus na
peacuich ni's mò.
12 An sin labhair Iosa riu à rìs,
ag ràdh, Is mise solus an t-saoghail:
an ti a leanas mise, cha siubhail e an
dorchadas, ach bithidh solus na beatha
aige.
13 Uime sin thubhairt na Phairis-
ich ris, Tha thu toirt fianuis a d'
thimchioll féin; cha 'n'eil t-fhianuis
fìor.
14 Fhreagair Iosa, agus thubhairt
e riu, Ge do tha mi toirt fianuis a m'
thimchioll féin, gidheadh a ta m'
fhianuis fìor: oir a ta fhios agam cia
as a thainig mi, agus c'àit am bheil
mi dol; ach cha 'n'eil fhios agaibhse
cia as a thainig mi, no c'àit am bheil
mi dol.
15 Tha sibhs' a' toirt breth a réir
na feòla, cha 'n'eil mise a' toirt breth
air aon duine.
16 Agus ma bheir mise breth, tha
mo bhreth fìrinneach: oir cha 'n'eil
mi m'aonar, ach mise agus an t-Ath-
air a chuir uaith mi.
17 Agus a ta e sgrìobhta ann bhur
lagh féin, gu bheil fianuis dithis
dhaoine fìor.
18 Is aon mise a ta deanamh fian-
uis a m' thimchioll féin, agus a ta 'n
t-Athair a chuir uaith mi, a' dean-
amh fianuis a m' thimchioll.
19 An sin thubhairt iad ris, C'àit
am bheil t-Athair? Fhreagair Iosa,
Cha 'n aithne dhuibhs' aon chuid
mise no m' Athair: nam biodh eòlas
agaibh ormsa, bhiodh eòlas agaibh air
m'Athair mar an ceudna.
20 Labhair Iosa na briathra so an
tigh-coimhead an ionmhais, ag teag-
asg dha san teampull: agus cha do
chuir duin' air bith làmh ann, oir cha
robh uair fathast air teachd.
21 An sin thubhairt Iosa riu a rìs,
Tha mise a' falbh, agus iarraidh sibh
mi, agus bàsaichidh sibh ann bhur
peacadh: cha 'n urradh sibhse teachd
do'n àit am bheil mise a' dol.
22 An sin thubhairt na h-Iudh-
aich, Am marbh se e féin? do bhrìgh
gu bheil è 'g ràdh, Far am bheil mis'
a' dol, cha 'n urradh sibhse teachd.
23 Agus thubhairt e riu, Tha sibh-
se o shìos, tha mise o shuas: tha sibh-
se do'n t-saoghal so, cha 'n'eil mise
do'n t-saoghal so.
24 Uime sin thubhairt mi ribh,
Gu'm bàsaich sibh ann bhur peacaibh:
oir mur creid sibh gur mise *e*, gheibh
sibh bàs ann bhur peacaibh.
25 An sin thubhairt iad ris, Cò
thusa? Agus thubhairt Iosa riu, *An
neach* sin féin a thubhairt mi ribh o
thùs.
26 Tha mòran agam ri ràdh, agus
r'a bhreithneachadh m'ar timchiollsa:
ach a ta 'n ti a chuir uaith mi fìrinn-
each; agus a ta mise a' labhairt ris
an t-saoghal nan nithe a chuala mi
uaithsan.
27 Cha do thuig iad gu'm b'ann
mu thimchioll an Athar a labhair e
riu.
28 An sin thubhairt Iosa riu,
'Nuair a thogas sibh suas Mac an
duine, an sin bithidh fios agaibh gur
mise *e* [r], agus nach 'eil mi deanamh
ni sam bith uam féin; ach mar a
theagaisg m' Athair mi, gu bheil mi
labhairt nan nithe so.
29 Agus tha 'n ti a chuir uaith mi
maille rium: cha d'fhàg an t-Athair
a'm' aonar mi, do bhrìgh gu bheil mi
deanamh a ghnàth nan nithe sin a's
taitneach leis.
30 An uair a bha e labhairt nan
nithe so, chreid mòran ann.
31 An sin thubhairt Iosa ris na
h-Iudhachaibh a chreid ann, Ma
bhuanaicheas sibh ann am fhocalsa,
bithidh sibh da rìreadh 'nar deisciob-
uil agam;
32 Agus bithidh eòlas agaibh air
an fhìrinn, agus ni'n fhìrinn saor
sibh.
33 Fhreagair iad e, Is sinne sliochd
Abrahaim, agus cha robh sinn riamh
fuidh dhaorsa aig duine sam bith:
cionnus a deir thusa, Bithidh sibh
saor?

[r] *bithidh fios agaibh cò mise.*

34 Fhreagair Iosa iad, Gu deimh-
in deimhin a deirim ribh, ge b'e ni
peacadh, is seirbhiseach do'n pheac-
adh e.
35 Agus cha'n fhan an seirbhis-
each san tigh gu bràth: *ach* fanaidh
am mac gu bràth.
36 Uime sin ma ni am Mac saor
sibh, bithidh sibh saor da rìreadh.
37 Tha fhios agam gur sibh sliochd
Abrahaim; ach a ta sibh ag iarraidh
mis' a mharbhadh, do bhrigh nach
'eil àit aig m' fhocal annaibh.
38 Tha mise a' labhairt an ni sin
a chunnaic mi aig m'Athair: agus
tha sibhse a' deanamh an ni a chunn-
aic sibh aig bhur n-athair féin.
39 Fhreagair iadsan agus thubhairt
iad ris, 'Se Abraham ar n-athairne.
A deir Iosa riu, Nam bu chlann do
Abraham sibh, dheanadh sibh oibre
Abrahaim.
40 Ach a nis tha sibh ag iarraidh
mise a mharbhadh, duine a dh'innis
duibh an fhìrinn, a chuala mi o Dhia:
cha d'rinn Abraham so.
41 Tha sibhse a' deanamh oibre
bhur n-athar féin. An sin thubhairt
iad ris, Cha d'rugadh an strìopachas
sinne; tha aon Athair againn, *eadhon*
Dia.
42 An sin thubhairt Iosa riu, Nam
b'e Dia bhur n-Athair, ghràdhaich-
eadh sibh mise: oir chaidh mise
mach, agus thainig mi o Dhia; agus
cha d'thainig mi uam féin, ach chuir
esan uaith mi.
43 C'ar son nach 'eil sibh a' tuig-
sinn mo chòmhraidh? do bhrigh nach
urradh sibh éisdeachd ri m' fhocal.
44 Tha sibhse o *bhur* n-athair an
diabhol, agus is iad anamhianna bhur
n-athar is toil libh a dheanamh: bha
esan 'na mhortair[s] o thùs, agus cha
d'fhan e san fhìrinn, a chionn nach
'eil fìrinn ann. 'Nuair a labhras e
breug, is ann uaith féin a ta e labh-
airt: oir is breugoire e, agus *is e* ath-
air na bréige.
45 Agus do bhrigh gu bheil mise
'g innseadh na fìrinn, cha 'n'eil sibh
ga m' chreidsinn.
46 Cò agaibhse chuireas peacadh
as mo lethse? agus ma ta mi 'g inn-
seadh na fìrinn, c'ar son nach 'eil
sibh ga m' chreidsinn?
47 An ti a ta o Dhia, éisdidh e ri
briathraibh Dhé: uime sin cha 'n'eil
sibhse 'g éisdeachd, a chionn nach
ann o Dhia a ta sibh.
48 An sin fhreagair na h-Iudhaich,
agus thubhairt iad ris, Nach maith a
deir sinn gur Samaritanach thu, agus
gu bheil deamhan agad?
49 Fhreagair Iosa, Cha 'n'eil
deamhan agam; ach a ta mi toirt
urraim do m'Athair, agus a ta sibhse
toirt easurraim dhomhsa
50 Agus cha 'n'eil mi 'g iarraidh
mo ghlòire féin: tha neach a ta 'g
iarraidh agus a' toirt breth.
51 Gu deimhin deimhin a deirim
ribh, Ma choimhideas neach m' fhoc-
alsa, cha'n fhaic e bàs am feasd.
52 An sin thubhairt na h-Iudhaich
ris, A nis tha fhios againn gu bheil
deamhan agad. Fhuair Abraham
bàs, agus na fàidhean; gidheadh a
deir thusa, Ma choimhideas duine
m'fhocalsa, cha bhlais e bàs am feasd.
53 Am mò thusa na ar n-athair
Abraham, a fhuair bàs? agus fhuair
na fàidhean bàs: cò a tha thu dean-
amh dhiot féin?
54 Fhreagair Iosa, Ma ta mi toirt
glòire dhomh féin, cha 'n'eil ach neo-
ni a'm' ghlòir: 's e m'Athair a ta
toirt glòire dhomh, neach a deir sibhse
gur e bhur Dia e:
55 Gidheadh cha do ghabh sibh
eòlas air; ach a ta eòlas agams' air:
agus nan abrainn, Nach aithne dhomh
e, bhithinn cosmhuil ribhse a'm'
bhreugoire: ach is aithne dhomh e,
agus a ta mi coimhead[t] fhocail.
56 Bha déidh[u] mhòr aig Abraham
bhur n-athairse air mo là-sa fhaicinn:
agus chunnaic se *e*, agus rinn e gair-
deachas.
57 An sin thubhairt na h-Iudhaich
ris, Cha 'n'eil thu fathast leth-cheud
bliadhna dh'aois, agus am faca tu A-
braham?
58 Thubhairt Iosa riu, Gu deimh-
in deimhin a deirim ribh, Mun robh
Abraham ann, ATAIMSE.
59 An sin thog iadsan clachan
chum an tilgeadh air: ach dh'fhol-

[s] *'na fhear-millidh dhaoine.* [t] *gleidheadh.* [u] *togradh, gairdeachas.*

aich Iosa e féin, agus chaidh e mach as an teampull, a' dol tre am meadhon, [agus mar sin chaidh e seachad.]

CAIB. IX.

1 *Tha a radharc air aiseag do'n duine a rugadh dall : 13 Tha e air a thoirt chum nam Phairiseach : 15 Tha iad a' gabhail corruich ris, agus 'ga thilgeadh mach as an t-sionagog ; 35 ach a ta Criosd a' gabhail ris. &c.*

AGUS ag gabhail seachad do *Iosa*, chunnaic e duine a bha dall o rugadh e.

2 Agus dh'fheòraich a dheisciobuil deth, ag ràdh, A mhaighstir, cò a pheacaich, an duine so, no a phàrantan, gu'n d'rugadh dall e?

3 Fhreagair Iosa, Cha do pheacaich aon chuid an duine so, no a phàrantan: ach a chum gu'm foillsichte oibre Dhé ann.

4 Is éigin domhsa oibre an ti a chuir uaith mi a dheanamh, am feadh is là e: tha 'n oidhche a' teachd, 'nuair nach urrainn aon duine obair a dheanamh.

5 Am feadh a ta mise san t-saoghal, is mi solus an t-saoghail.

6 'Nuair a thubhairt e na nithe so, chuir e sile air an talamh, agus rinn e criadh[a] do'n t-sile, agus sgaoil e a' chriadh air sùilibh an doill,

7 Agus thubhairt e ris, Imich, ionnlaid ann an lochan Shiloaim ('se sin air eadar-theangachadh, Air a chur.) Uime sin dh'imich e, agus dh'ionnlaid e, agus thainig e a' faicinn.

8 Uime sin thubhairt na coimhearsnaich, agus iadsan a chunnaic dall e roimhe sin, Nach e so esan a bha 'na shuidhe 'g iarraidh na déirce?

9 Thubhairt cuid, Is e so e; cuid eile, Tha e cosmhuil ris: thubhairt e féin, Is mise e.

10 Air an aobhar sin thubhairt iad ris, Cionnus a dh'fhosgladh do shùilean?

11 Fhreagair esan agus thubhairt e, Rinn duine d'an ainm Iosa criadh, agus sgaoil e air mo shùilibh i, agus thubhairt e rium, Imich gu lochan Shiloaim, agus ionnlaid: agus dh'imich mi agus dh'ionnlaid mi, agus fhuair mi mo radharc.

12 An sin thubhairt iad ris, C'àit am bheil e? Thubhairt esan, Cha'n aithne dhomh.

13 Thug iad chum nam Phairiseach esan a bha roimhe dall.

14 Agus b'i an t-sàbaid a bha ann an uair a rinn Iosa a' chriadh, agus a dh'fhosgail e shùilean.

15 An sin a rìs dh'fheòraich na Phairisich dheth mar an ceudna cionnus a fhuair e a radharc. Agus thubhairt esan riu, Chuir e criadh air mo shùilibh, agus dh'ionnlaid mi, agus tha mi a' faicinn.

16 Uime sin thubhairt cuid do na Phairisich, Cha 'n'eil an duine so o Dhia, do bhrigh nach 'eil e gleidheadh na sàbaid. Thubhairt cuid eile, Cionnus a dh'fheudas duine a ta 'na pheacach, an leithide so do mhìorbhuilibh a dheanamh? Agus bha easaonachd[b] 'nam measg.

17 A deir iad a rìs ris an duine dhall, Ciod a deir tu uime, thaobh gu'n dh'fhosgail e do shùilean? Agus thubhairt esan, Is fàidh e.

18 Ach cha do chreid na h-Iudhaich m'a thimchioll, gu'n robh e dall, agus gu'n d'fhuair e a radharc, gus an do ghairm iad pàrantan an ti a fhuair a radharc.

19 Agus dh'fheòraich iad dhiubh, ag ràdh, An e so bhur macsa, a deir sibh a rugadh dall? cionnus ma seadh a ta e nis a' faicinn?

20 Fhreagair a phàrantan iad agus thubhairt iad, Tha fhios againn gur e so ar mac, agus gu'n do rugadh dall e:

21 Ach cionnus a ta e nis a' faicinn, cha 'n'eil fhios againn; no cò a dh'fhosgail a shùilean, cha'n aithne dhuinn: tha e féin air teachd gu aois, feòraichibh dheth, labhraidh e air a shon féin.

22 Thubhairt a phàrantan na briathra so, a chionn gu robh eagal nan Iudhach orra: oir shuidhich na h-Iudhaich a cheana eatorra féin, Nan aidicheadh duine sam bith gu'm

[a] làthach. [b] roinn, sgaradh.

b'esan Criosd, gu'n rachadh a chur as an t-sionagog.

23 Air an aobhar sin thubhairt a phàranta, Tha e air teachd gu aois, feòraichibh dheth féin

24 Air an aobhar sin ghairm iad an dara uair an duine a bha dall, agus thubhairt iad ris, Thoir glòir do Dhia: tha fhios againne gur peacach an duine so.

25 An sin fhreagair esan agus thubhairt e, Am peacach e ni h-aithne dhomh: air son ni tha fhios agam, air dhomh bhi dall, gu bheil mi nis a' faicinn.

26 Ach thubhairt iad ris a rìs, Ciod a rinn e dhuit? cionnus a dh'fhosgail e do shùilean?

27 Fhreagair e iad, Dh'innis mi dhuibh a cheana, agus cha d'éisd sibh; c'ar son a b'àill libh a chluinntinn a rìs? a bheil a' mhiann oirbhse bhi 'nar deisciobuil aige mar an ceudna?

28 An sin chàin iad e, agus thubhairt iad, Is tusa a dheisciobul; ach is sinne deisciobuil Mhaois.

29 Tha fhios againn gu'n do labhair Dia ri Maois: ach mu thimchioll an fhir so, cha 'n'eil fhios againn cia as da.

30 Fhreagair an duine agus thubhairt e riu, An so tha ni iongantach, nach 'eil fhios agaibh cia as da, agus gu'n d'fhosgail e mo shùilean;

31 Ach a ta fhios againn nach éisd Dia ri peacachaibh: ach ma ta neach air bith 'na fhear-aoraidh do Dhia, agus a' deanamh a thoile, rissan éisdidh e.

32 O thoiseach an t-saoghail cha chualas gu'n d'fhosgail aon neach sùilean duine a rugadh dall.

33 Mur biodh an duine so o Dhia, cha b'urrainn e ni sam bith a dheanamh.

34 Fhreagair iadsan agus thubhairt iad ris, Rugadh thusa uile ann am peacaibh, agus am bheil thu 'gar teagasgne? agus thilg iad a mach e.

35 Chual Iosa gu'n do thilg iad a mach e; agus air dha fhaotainn, thubhairt e ris, Am bheil thu creidsinn ann am Mac Dhé?

36 Fhreagair esan agus thubhairt e, Cò e, a Thighearn, chum gu'n creid mi ann?

37 Agus thubhairt Iosa ris, Chunnaic thu araon e, agus an ti a ta labhairt riut, is esan e.

38 Agus thubhairt esan, Tha mi creidsinn, a Thighearn. Agus rinn e aoradh dhà.

39 Agus thubhairt Iosa, Is ann chum breitheanais a thainig mise chum an t-saoghail so, chum iadsan nach 'eil a' faicinn, gu'm faiceadh iad; agus gu'm biodh iadsan a ta faicinn, air an deanamh dall.

40 Agus chuala *cuid* do na Phairisich, a bha maille ris na nithe so, agus thubhairt iad ris, Am bheil sinne dall mar an ceudna?

41 Thubhairt Iosa riu, Nam bitheadh sibh dall, cha bhiodh peacadh agaibh: ach a nis a deir sibh, Is léir dhuinn; uime sin tha bhur peacadh a' fantuinn.

CAIB. X.

1 *'S e Criosd an dorus agus an deadh bhuachaille.* 19 *Iomadh gnè bharaile m'a thimchioll.* 24 *Tha e dearbhadh le oibribh gur e féin Criosd Mac Dhé,* 39 *a' dol as o na h-Iudhachaibh,* 40 *agus a' dol do'n taobh thall do Iordan, far an do chreid mòran ann.*

GU deimhin deimhin a deirim ribh, An ti nach d'théid a stigh tre'n dorus do chrò nan caorach, ach a théid suas air sheol eile, is gaduiche agus fear-reubainn esan.

2 Ach an ti a théid a steach air an dorus, is esan buachaille nan caorach.

3 Dhasan fosglaidh an dorsair; agus éisdidh na caoraich r'a ghuth: agus gairmidh e a chaoraich féin air an ainm, agus treòraichidh e mach iad.

4 Agus an uair a chuireas e mach a chaoraich féin, imichidh e rompa, agus leanaidh na caoraich e: oir is aithne dhoibh a ghuth.

5 Agus cha lean iad coigreach, ach teichidh iad uaith, do bhrigh nach aithne dhoibh guth choigreach.

6 An cosamhlachd so labhair Iosa riu: ach cha do thuig iadsan ciod iad na nithean a labhair e riu.

7 An sin thubhairt Iosa riu a rìs, Gu deimhin deimhin a deirim ribh, gur mise dorus nan caorach.

8 Iadsan uile a thainig romhamsa,

is gaduichean agus luchd-reubainn
iad: ach cha d'éisd na caoraich riu.
9 Is mise an dorus: ma théid
neach air bith steach triomsa, tearnar
e, agus théid e steach agus a mach,
agus gheibh e ionaltradh.
10 Cha d'thig an gaduiche ach a
ghoid, agus a mharbhadh, agus a
mhilleadh: thainig mise chum's gu'm
biodh beatha aca, agus gu'm biodh *i*
aca ni's pailte.
11 Is mise am buachaille maith:
leigidh[c] am buachaille[d] maith anam
sios air son nan caorach.
12 Ach am fear-tuarasdail, agus
an ti nach e am buachaille, agus nach
leis féin na caoraich, chi e am mad-
adh-alluidh a' teachd, agus fàgaidh
e na caoraich, agus teichidh e: agus
glacaidh am madadh-alluidh iad, agus
sgapaidh e na caoraich.
13 Ach teichidh am fear-tuarasdail,
a chionn gur fear-tuarasdail e, agus
nach 'eil suim aige do na caoraich.
14 Is mise am buachaille maith,
agus is aithne dhomh mo *chaoraich*
féin, agus aithnichear le m' *chaoraich*
féin mi.
15 Mar is aithne do'n Athair mise,
agus is aithne dhomhsa an t-Athair:
agus a ta mi leigeadh m'anama sios
air son nan caorach.
16 Agus a ta caoraich eile agam,
nach 'eil do'n chrò so: is éigin domh
iad sin mar an ceudna thoirt *a stigh*,
agus éisdidh iad ri m' ghuth; agus
bithidh aon treud ann, *agus* aon
bhuachaille.
17 Air an aobhar so is ionmhuinn[e]
leis an Athair mise, air son gu'n leig
mi sios m'anam, chum's gu'n glac mi
e ris.
18 Cha 'n'eil neach air bith 'ga
thoirt uam, ach a ta mi 'ga leigeadh
sios uam féin: tha cumhachd agam a
leigeadh sios, agus tha cumhachd
agam a ghlacadh a ris. An àithne
so fhuair mi o m' Athair.
19 Air an aobhar sin dh'éirich eas-
aonachd a ris am measg nan Iudhach
air son nam briathar so.
20 Agus thubhairt mòran diubh,
Tha deamhan aige, agus tha e air
boile[f]; c'ar son a tha sibh ag éisd-
eachd ris?
21 Thubhairt cuid eile, Cha'n iad
so briathra duine am bheil deamhan;
am bheil deamhan comasach air sùile
nan dall fhosgladh?
22 Agus bha féisd-chuimhne an
ath-choisreagaidh[g] ann an Ierusalem,
agus b'e 'n geamhradh a bha ann.
23 Agus bha Iosa a sràid-imeachd
san teampull ann an sgàth-thigh[h]
Sholaimh.
24 An sin chruinnich na h-Iudh-
aich mu thimchioll, agus thubhairt
iad ris, Cia fhad a chumas tu ar n-an-
ama an amharus? ma's tu Criosd,
innis dhuinn gu follaiseach.
25 Fhreagair Iosa iad, Dh'innis
mi dhuibh, agus cha do chreid sibh:
na h-oibre a ta mi deanamh an ainm
m'Athar, tha iad sin a' toirt fianuis
mu m' thimchioll.
26 Ach cha 'n'eil sibhse a' creid-
sinn; oir cha'n ann do m' chaoraich
sibh, mar thubhairt mi ribh.
27 Tha mo chaoraichse ag éisd-
eachd ri m' ghuth, agus is aithne
dhomh iad, agus leanaidh iad mi:
28 Agus bheiream a' bheatha mhair-
eannach dhoibh, agus cha sgriosar[i]
iad am feasd, ni mò a spìonas neach
air bith as mo làimh iad.
29 M'Athair a thug dhomhsa *iad*,
is mò e na na h-uile: agus cha'n
urradh neach air bith *an* spìonadh a
làimh m'Athar.
30 Mise agus an t-Athair, is aon
sinn.
31 Uime sin thog na h-Iudhaich
clachan a ris chum a chlachadh.
32 Fhreagair Iosa iad, Nochd mi
dhuibh mòran a dh'oibribh maithe o
m'Athair; cia do na h-oibribh sin air
son am bheil sibh ga m' chlachadh?
33 Fhreagair na h-Iudhaich e, ag
ràdh, Air son oibre maith cha 'n'eil
sinn ga d' chlachadh; ach air son
toibheim, agus air son, air bhi dhuitse
a'd' dhuine, gu bheil thu deanamh
Dé dhiot féin.
34 Fhreagair Iosa iad, Nach 'eil e
sgrìobhta ann bhur laghsa, Thubhairt
mi, Is dée sibh?

[c] *cuiridh.* [d] *an t-aodhaire.* [e] *toigh.* [f] *mhi-chéill.*
[g] *féill an ath-nuadhachaidh.* [h] *dìleir.* [i] *chaillear.*

35 Ma thubhairt e dée riusan, dh'ionnsuidh an robh focal Dé, agus nach feudar an scriobtuir a bhriseadh[1];

36 An abair sibh risean, a naomhaich an t-Athair, agus a chuir e chum an t-saoghail, Tha thu a' labhairt toibheim; air son gu'n dubhairt mi, Is mi Mac Dhé?

37 Mur dean mi oibre m'Athar, na creidibh mi.

38 Ach ma ni, ge nach creid sibh mise, creidibh na h-oibre, chum gu'm bi fios agaibh agus gu'n creid sibh gu bheil an t-Athair annamsa, agus mise annsan.

39 Uime sin dh'iarr iad a rìs a ghlacadh: ach chaidh e as an làimh.

40 Agus chaidh e rìs do'n taobh thall do Iordan, do'n ionad anns an robh Eoin air tùs ri baisteadh: agus rinn e còmhnuidh an sin.

41 Agus thainig mòran d'a ionnsuidh, agus thubhairt iad, Cha do rinn Eoin aon mhìorbhuil: ach bha na h-uile nithe thubhairt Eoin mu'n duine so fìor.

42 Agus chreid mòran san àit sin air.

CAIB. XI.

1 Tha Criosd a' togail suas Lasaruis an déigh dha bhi ceithir làithean san uaigh. 45 Tha mòran do na h-Iudhachaibh a' creidsinn. 47 Tha na h-àrd shagairt agus na Phairsich a' cumail comhairle 'n aghaidh Chriosd. 49 Tha Caiaphas a' deanamh fàidheadaireachd, &c.

A NIS bha duine àraidh gu tinn, d'am *b'ainm* Lasarus o Betani, baile Mhuire agus Mharta a peathar.

2 (B'i Mhuire *sin* a dh'ùng an Tighearn le ola luachmhoir, agus a thiormuich a chosa leis a folt, aig an robh a bràthair Lasarus gu tinn.)

3 Uime-sin chuir a pheathraiche fios d'a ionnsuidh, ag ràdh, A Thighearn, feuch, tha 'n ti a's ionmhuinn leat tinn.

4 'Nuair a chual Iosa so, thubhairt e, Cha 'n'eil an tinneas so chum bàis, ach a chum glòire Dhé, chum gu'm bi Mac Dhé air a ghlòrachadh d'a thaobh.

5 A nis b'ionmhuin le Iosa Marta, agus a piuthar, agus Lasarus.

6 Uime sin an uair a chual e gu'n robh esan tinn, dh'fhan e fathast dà latha anns an ionad an robh e.

7 'Na dhéigh sin thubhairt e r'a dheisciobluibh, Rachamaid a rìs do Iudea.

8 Thubhairt a dheisciobuil ris, A Mhaighstir, a nis dh'iarr na h-Iudhaich do chlachadh; agus am bheil thu dol a rìs an sin?

9 Fhreagair Iosa, Nach 'eil dà uair dheug san là? Ma dh'imicheas duine anns an là, cha tuislich e, oir tha e faicinn soluis an t-saoghail so.

10 Ach ma dh'imicheas duine anns an oidhche, tuislichidh e, do bhrigh nach 'eil an solus ann.

11 Na nithe so thubhairt e: agus 'na dhéigh sin a deir e riu, Tha ar caraid Lasarus 'na chodal; ach a ta mise a dol chum's gu'n dùisg mi as a chodal e.

12 An sin thubhairt a dheisciobuil, A Thighearn, ma tha e 'na chodal, bithidh e slàn.

13 Gidheadh labhair Iosa m'a bhàs: ach shaoil iadsan gu'n do labhair e mu thimchioll fois codail.

14 An sin thubhairt Iosa riu gu soilleir, Fhuair Lasarus bàs:

15 Agus a ta mi subhach air bhur sonsa nach robh mi an sin (chum's gu'n creid sibh;) ach rachamaid d'a ionnsuidh.

16 An sin thubhairt Tomas, d'an goirear Didimus, r'a choimh-dheisciobluibh, Rachamaidne mar an ceudna, chum's gu'm faigh sinn bàs maille ris.

17 An sin an uair a thainig Iosa, fhuair se e an déigh dha bhi cheana ceithir làithean san uaigh.

18 (A nis bha Betani fagus do Hierusalem, mu thimchioll cùig stàide deug uaith.)

19 Agus thainig mòran do na h-Iudhachaibh chum Mharta agus Mhuire, gu comh-fhurtachd a thoirt doibh a thaobh am bràthar.

20 An sin an uair a chuala Marta

[1] *sgaoileadh.*

gu'n robh Iosa a' *teachd*, chaidh i 'na chòdhail: ach shuidh Muire san tigh.

21 An sin thubhairt Marta ri h-Iosa, A Thighearn, nam biodh tusa an so, cha 'n fhaigheadh mo bhràthair bàs.

22 Ach a ta fhios agam a nis féin, ge b'e air bith nithe a dh'iarras tu air Dia gu'n d'thoir Dia dhuit *iad*.

23 Thubhairt Iosa rithe, Eiridh do bhràthair a rìs.

24 Thubhairt Marta ris, Tha fhios agam gu'n éirich e rìs san aiseirigh air an là dheireannach.

25 Thubhairt Iosa rithe, Is mise an aiseirigh, agus a' bheatha: an ti a chreideas annamsa, ge do ghcibheadh e bàs, bithidh e beo;

26 Agus ge b'e neach a ta beo, agus a' creidsinn annamsa, cha'n fhaigh e bàs am feasd. Am bheil thu creidsinn so?

27 Thubhairt i ris, Tha, a Thighearn: creideam gur tusa Criosd, Mac Dhé, a bha gu teachd chum an t-saoghail.

28 Agus air dh'i na nithe so ràdh, dh'fhalbh i, agus ghairm i a piuthar Muire os ìosal, ag ràdh, Thainig am Maighstir, agus tha e ga d' ghairm.

29 'Nuair a chual ise *sin*, dh'éirich i gu grad, agus thainig i d'a ionnsuidh.

30 A nis cha robh Iosa fathast air teachd do'n bhaile, ach bha e anns an àit an do choinnich Marta e.

31 An sin na *h*-Iudhaich a bha maille rithe san tigh, agus a' toirt comh-fhurtachd dh'i, 'nuair a chunnaic iad Muire gu'n d'éirich i gu grad, agus gu'n deachaidh i mach, lean iad i, ag ràdh, Tha i dol chum na h-uaighe, a chaoineadh an sin.

32 An sin an uair a thainig Muire do'n àit an robh Iosa, agus a chunnaic i e, thuit i aig a chosaibh, ag ràdh ris, A Thighearn, nam biodh tusa an so, cha 'n fhaigheadh mo bhràthair bàs.

33 Uime sin an uair a chunnaic Iosa i a' gul, agus na h-Iudhaich a thainig maille rithe a' gul mar an ceudna, rinn e osna 'na spiorad, agus chuir se e féin fuidh àmhghar[m].

34 Agus thubhairt e, C'àit an do chuir sibh e? Thubhairt iad ris, A Thighearn, thig agus faic.

35 Ghuil Iosa.

36 An sin thubhairt na h-Iudhaich, Feuch cionnus a ghràdhaich se e?

37 Agus thubhairt cuid diubh, Nach feudadh an duine so a' dh'fhosgail sùilean an doill, a thoirt fainear nach faigheadh eadhon am fear so bàs?

38 Uime sin thainig Iosa ag osnaich a rìs ann féin, chum na h-uaighe, Agus b'uaimh[n] i, agus bha clach air a cur oirre.

39 Thubhairt Iosa, Togaibh a' chlach. Thubhairt Marta, piuthar an duine mhairbh, ris, A Thighearn, tha nis droch bholadh dheth; oir is e so an ceathramh latha[o].

40 A deir Iosa rithe, Nach dubhairt mi riut, Ma chreideas tu, gu'm faic thu glòir Dhé?

41 An sin thog iad a' chlach (*o'n àit* anns an robh an duine marbh air a chur.) Agus thog Iosa suas a shùilean, agus thubhairt e, Athair, tha mi toirt buidheachais duit gu'n d'éisd thu rium.

42 Agus bha fhios agam gu bheil thu 'g éisdeachd rium a ghnàth: ach thubhairt mi *e* air son an t-sluaigh a tha 'nan seasamh a m' thimchioll, chum gu'n creid iad gu'n do chuir thusa uait mi.

43 Agus an uair a labhair e na nithe so, ghlaodh e le gur mòr, A Lasaruis, thig a mach.

44 Agus thainig esan a bha marbh a mach, agus a chosan agus a làmhan ceangailte leis an eudach mhairbh: agus bha aghaidh ceangailte m'an cuairt le neapaicin. A deir Iosa riu, Fuasglaibh e, agus leigibh leis imeachd.

45 An sin chreid mòran do na h-Iudhachaibh ann, a thainig chum Mhuire, agus a chunnaic na nithe a rinn Iosa.

46 Ach dh'fhalbh cuid diubh chum nam Phairiseach, agus dh'innis iad dhoibh na nithe a rinn Iosa.

[m] *thrioblaid.* [n] *chuas.* [o] *tha e ceithir làithean san uaigh.*

47 An sin chruinnich na h-àrd shagairt agus na Phairisich comhairle, agus thubhairt iad, Ciod a tha sinn a' deanamh? oir a ta 'n duine so deanamh mòrain mhìorbhuile.

48 Ma leigeas sinn leis air an dòigh so, creididh na h-uile dhaoine ann; agus thig na Romhanaich[p], agus sgriosaidh iad[r] ar n-àit, agus ar cinneach.

49 An sin thubhairt fear àraidh dhiubh *d' am b'ainm* Caiaphas, air dha bhi 'na àrd shagart air a' bhliadhna sin, riu, Cha'n aithne dhuibh ni sam bith,

50 Ni mò tha sibh a' toirt fainear gur iomchuidh dhuinne gu'm faigheadh aon duine bàs air son an t-sluaigh, agus nach biodh an cinneach uile air a sgrios.

51 Ach cha b'ann uaith féin a labhair e so: ach air dha bhi 'na àrd shagart air a' bhliadhna sin, rinn e fàidheadaireachd gu'm faigheadh Iosa bàs air son a' chinnich sin:

52 Agus ni h-ann air son a' chinnich sin a mhàin, ach a chum mar an ceudna gu'n cruinnicheadh e an ceann a chéile 'nan aon clann Dhé a bha air an sgapadh.

53 Uime sin o'n là sin a mach, chuir iad an comhairle r'a chéile chum esan a chur gu bàs.

54 Air an aobhar sin cha d'imich Iosa ni's mò os àird am measg nan Iudhach; ach chaidh e as sin do dhùthaich làimh ris an fhàsach, gu baile d'an goirear Ephraim, agus an sin ghabh e còmhnuidh maille r'a dheisciobluibh.

55 Agus bha càisg nan Iudhach am fagus: agus chaidh mòran suas as an dùthaich do Hierusalem roimh 'n chàisg, chum iad féin a ghlanadh.

56 An sin dh'iarr iad Iosa, agus labhair iad r'a chéile 'nan seasamh san teampull, Ciod bhur barailse? an e nach d'thig e chum na féisde?

57 A nis bha araon na h-àrd shagairt agus na Phairisich air toirt àithne, nam biodh fhios aig neach air bith c'àit an robh e, gu'n innseadh se *e*, chum's gu'n glacadh iad e.

CAIB XII.

1 Tha Iosa a' gabhail leith-sgeil Mhuire air son gu'n d'ùng i a chosan. 9 Tha 'n sluagh a' teachd 'nam buidhnibh a dh'fhaicinn Lasaruis. 10 Tha na h-àrd shagairt a' gabhail comhairle Lasarus a mharbhadh. 12 Tha Criosd a' marcachd gu Hierusalem. 23 Tha e a' roimh-innseadh a bhàis, &c.

AN sin thainig Iosa, sèa làithean roimh an chàisg, gu Betani, far an robh Lasarus a bha marbh, neach a thog esan o na marbhaibh.

2 Uime sin rinn iad suipeir dha an sin, agus bha Marta a' fritheal-adh: ach bha Lasarus 'na aon diubhsan a shuidh air bord maille ris.

3 An sin ghabh Muire pund do ola spicnaird ro luachmhoir, agus dh'ùng i cosan Iosa, agus thiormuich i a chosan le a folt: agus lìonadh an tigh le fàile[s] cùbhruidh na h-ola.

4 An sin a deir aon d'a dheisciobluibh, Iudas Iscariot, *mac* Shimoin, a bha gu esan a bhrath,

5 C'ar son nach do reiceadh an ola so air son tri cheud peghinn, agus nach d'thugadh do na bochdaibh e?

6 Thubhairt e so, cha b'ann a chionn gu'n robh suim aige do na bochdaibh; ach a chionn gu'm bu ghaduiche e, agus gu'n robh an sporan aige, agus gu'n do ghiùlain e na nithe a chuireadh ann.

7 An sin thubhairt Iosa, Leig leatha: fa chomhair latha m' adhlaic ghleidh i so.

8 Oir tha na bochdan a ghnàth agaibh maille ribh, ach cha 'n'eil mise agaibh a ghnàth.

9 Agus bha fhios aig sluagh mòr do na h-Iudhachaibh gu'n robh e 'n sin: agus thainig iad, cha 'n ann a mhàin air son Iosa, ach a chum gu'm faiceadh iad mar an ceudna Lasarus, a thog esan o na marbhaibh.

10 Ach ghabh na h-àrd shagairt comhairle, chum Lasarus mar an ceudna a mharbhadh;

11 Do bhrigh air a shonsan gu'n d'imich mòran do na h-Iudhachaibh, agus gu'n do chreid iad ann an Iosa.

12 Air an là màireach, air chluinn-

[p] *Romanaich.* [r] *dìthichidh iad, bheir iad air falbh.* [s] *boltrach.*

tinn do mhòr shluagh a thainig chum
na féisde, gu'n robh Iosa a' teachd
gu Hierusalem,
13 Ghlac iad geuga pailme, agus
chaidh iad a mach 'na chòdhail, agus
ghlaodh iad, Hosana, beannuichte gu
robh Righ Israeil a tha teachd an
ainm an Tighearna!
14 Agus, air do Iosa asal òg
fhaotainn, shuidh e air; a réir mar a
ta e scrìobhta,
15 Na biodh eagal ort, a nighean
Shioin: feuch, a ta do Righ a' teachd,
'na shuidhe air loth asail.
16 Cha do thuig a dheisciobuil na
nithe so air tùs: ach an uair a ghlòr-
aicheadh Iosa, an sin chuimhnich iad
gu'n robh na nithe so scrìobhta uime,
agus gu'n d'rinn iad na nithe so
dha.
17 Uime sin rinn an sluagh a bha
maille ris fianuis, gu'n do ghairm e
Lasarus as an uaigh, agus gu'n do
thog e o na marbhaibh e.
18 Air an aobhar sin mar an ceud-
na choinnich an sluagh e, do bhrigh
gu'n cual iad gu'n d'rinn e am mìor-
bhuil so.
19 Thubhairt na Phairisich uime
sin eatorra féin, Am faic sibh nach
'eil sibh a' buadhachadh bheag sam
bith? feuch, tha 'n saoghal air dol
'na dhéigh.
20 Agus bha Greugaich àraidh am
measg na muinntir a chaidh suas
chum aoradh dheanamh aig an
fhéisd:
21 Air an aobhar sin thainig iad-
san gu Philip, a *bha* o Bhetsaida
Ghalile, agus dh'iarr iad air, ag ràdh,
A Thighearn, bu mhiann leinn Iosa
fhaicinn.
22 Thainig Philip agus dh'innis e
do Aindreas: agus a rìs dh'innis
Aindreas agus Philip do Iosa.
23 Agus fhreagair Iosa iad, ag
ràdh, Thainig an uair, chum gu'm
biodh Mac an duine air a ghlòrach-
adh.
24 Gu deimhin deimhin a deirim
ribh, Mur faigh an gràinne cruin-
eachd a thuiteas anns an talamh bàs,
fanaidh e 'na aonar: ach ma gheibh
e bàs, bheir e toradh mòr uaith.
25 Esan a ghràdhaicheas anam,
caillidh se e; agus esan a dh'fhuath-
aicheas anam anns an t-saoghal so,
gleidhidh se e chum na beatha mair-
eannaich.
26 Ma ni neach air bith seirbhis
dhomhsa, leanadh e mi; agus ge b'e
àit am bi mise, an sin bithidh mo
sheirbhiseach mar an ceudna: ma ni
neach seirbhis dhomhsa, bheir m'Ath-
air onoir dha.
27 A nis tha m'anam fuidh àmh-
ghar[t]; agus ciod a their mi? Ath-
air, saor mi o'n uair so: ach is an
air a shon so a thainig mi chum na
h-uaire so.
28 Athair, glòraich t-ainm. An
sin thainig guth o nèamh, Ghlòraich
mi araon *e*, agus glòraichidh mi
rìs *e*.
29 Uime sin thubhairt an sluagh a
sheas a làthair, agus a chuala so, Gu'n
robh tairneanach ann: thubhairt cuid
eile, Labhair aingeal ris.
30 Fhreagair Iosa agus thubhairt
e, Cha'n ann air mo shonsa thainig
an guth so, ach air bhur sonsa.
31 A nis tha breitheanas an
t-saoghail so ann: a nis tilgear
uachdaran an t-saoghail so mach.
32 Agus mise, ma thogar suas o'n
talamh mi, tairngidh mi na h-uile
dhaoine a'm' ionnsuidh.
33 (Ach thubhairt e so, a' ciall-
achadh ciod a' ghnè bàis a gheibh-
eadh e.)
34 Fhreagair an sluagh e, Chuala
sinne as an lagh, gu'm fan Criosd gu
siorruidh: agus cionnus a deir thusa,
Gur éigin do Mhac an duine bhi air
a thogail suas? cò e Mac an duine so?
35 An sin thubhairt Iosa riu,
Fathast rè tamuill bhig tha 'n solus
maille ribh; gluaisibh am feadh 's a
ta 'n solus agaibh, chum nach beir an
dorchadas oirbh: oir an ti a ta 'g
imeachd an dorchadas, cha'n aithne
dha c'àit am bheil e dol.
36 Am feadh 's a ta 'n solus ag-
aibh, creidibh san t-solus, chum gu'm
bi sibh 'nar cloinn do'n t-solus.
Labhair Iosa na nithe so agus
dh'fhalbh e, agus dh'fholaich se e
féin uatha.

[t] *bhuaireas, thrioblaid.*

37 Ach ge do rinn e a choimhlion
so do mhìorbhuilibh 'nan làthair, cha
do chreid iad ann :

38 Chum gu'm biodh briathran an
fhàidh Esaiais air an coimhlionadh,
a thubhairt e, A Thighearn, cò a chreid
ar n-aithrisne[u] ? agus cia dha a
dh'fhoillsicheadh gairdean an Tigh-
earna ?

39 Air an aobhar so cha robh e'n
comas doibh creidsinn, do bhrigh
gu'n dubhairt Esaias a ris,

40 Dhall e an sùilean, agus
chruaidhich e an cridhe, chum nach
faiceadh iad le'n sùilibh, agus nach
tuigeadh iad le'n cridhe, agus nach
pillcadh iad, agus gu'n slànuichinn
iad.

41 Thubhairt Esaias na nithe so,
'nuair a chunnaic e a ghlòirsan, agus
labhair e uime.

42 Gidheadh chreid mòran do na
h-Uachdaranaibh féin ann : ach air
son nam Phairiseach cha d'aidich iad
e, air eagal gu'n cuirte mach as an
t-sionagog iad.

43 Oir b'annsa leo glòir dhaoine
na glòir Dhé.

44 Agus ghlaodh Iosa, agus thubh-
airt e, An ti a ta creidsinn annamsa,
cha'n ann annamsa tha e creidsinn,
ach anns an ti a chuir uaith mi.

45 Agus an ti a tha ga m' fhaic-
innse, tha e faicinn an ti a chuir uaith
mi.

46 Thainig mi a'm' sholus chum
an t-saoghail, chum ge b'e chreideas
annam, nach fanadh e an dorchadas.

47 Agus ma chluinneas neach air
bith mo bhriathransa, agus nach creid
e, cha 'n'eil mise 'ga dhìteadh : oir
cha d'thainig mi a dhìteadh an
t-saoghail, ach a shaoradh an t-saogh-
ail.

48 An ti a tha cur cùil riumsa,
agus nach 'eil a' gabhail ri m' bhriath-
raibh, tha aige neach a bheir breth
air : am focal a labhair mi, bheir e
sin breth air san là dheireannach.

49 Oir cha do labhair mi uam
féin ; ach an t-Athair a chuir uaith
mi, thug e àithne dhomh, ciod a
theirinn, agus ciod a labhrainn.

50 Agus a ta fhios agam gur
beatha mhaireannach àithnesan : air
an aobhar sin na nithe tha mi a'
labhairt, mar thubhairt an t-Athair
rium, mar sin a ta mi a' labhairt.

CAIB. XIII.

1 *Tha Criosd a' nigheadh chos nan deisciobul,* 13 *ag earail orra bhi iriosal agus seirceil;* 18 *ag innseadh roimh-laimh, agus a' foillseachadh do Eoin le comhara, gu'm b'e Iudas a bhrathadh e;* 31 *a' toirt àithne dhoibh iad a ghràdhachadh a chéile;* 36 *agus a' roimh-innseadh do Pheadar gu'n robh e gu esan àicheadh.*

A NIS roimh fhéisd na càisge, air
do Iosa fios a bhi aige gu'n
robh uair air teachd, anns an rachadh
e as an t-saoghal so chum an Athair,
air da a mhuinntir féin a bha anns an
t-saoghal a ghràdhachadh, ghràdh-
aich e gu crìch iad.

2 Agus an uair a bha 'n t-suipeir
thairis[a], (air do'n diabhol a nis a
chur an cridhe Iudais Iscariot, mhic
Shimoin, esan a bhrath.)

3 Air aithneachadh do Iosa gu'n
d'thug an t-Athair na h-uile nithe
'na làmhaibh, agus gur ann o Dhia a
thainig e, agus gur ann a dh'ionn-
suidh Dhé a bha e dol,

4 Dh'éirich e o shuipeir, agus
chuir e dheth fhalluing[b], agus ghlac
e làmh-anart, agus cheangail e uime e.

5 'Na dhéigh sin, thaom e uisge
ann an soitheach-ionnlaid, agus thòis-
ich e air cosan nan deisciobul ionn-
lad, agus an tiormachadh leis an làmh-
anart a bha ceangaile uime.

6 An sin thainig e gu Simon
Peadar : agus thubhairt esan ris, A
Thighearn, am bheil thusa 'g ionnlad
mo chosansa ?

7 Fhreagair Iosa agus thubhairt e
ris, An ni so ta mi deanamh cha 'n
aithne dhuits' a nis ; ach bithidh fios
agad air an déigh so.

8 Thubhairt Peadar ris, Cha nigh
thu mo chosansa gu bràth. Fhreag-
air Iosa e, Mur nigh mi thu, cha 'n'eil
cuid agad maille rium.

9 A deir Simon Peadar ris, A
Thighearn, ni h-iad mo chosan a

[u] *iomradhne.* [a] *an uair e bha iad r'an suipeir.* [b] *eudach-uachdair.*

mhàin, ach mar an ceudna mo làmhan agus mo cheann.
10 A deir Iosa ris, An ti a ta air ionnlad, cha 'n'eil feum aige ach a chosan ionnlad, ach tha e gu h-iomlan glan: agus a ta sibhse glan, ach cha 'n'eil *sibh* uile *glan*.
11 Oir bha fhios aige cò a bhrathadh e; uime sin thubhairt e, Cha 'n'eil sibh uile glan.
12 An sin, an déigh dha an cosan ionnlad, agus fhalluing a ghabhail *d'a ionnsuidh*, shuidh e a ris, agus thubhairt e riu, Am bheil fhios agaibh ciod a rinn mi dhuibh?
13 Tha sibh a' gairm Maighstir, agus Tighearn dhiomsa: agus tha sibh ag radh gu maith; oir is mi *sin*.
14 Uime sin ma dh'ionnlaid mise, bhur Tighearn agus bhur Maighstir, bhur cosansa, is còir dhuibhse mar an ceudna cosan a chéile ionnlad.
15 Oir thug mi eisiomplair dhuibh, chum's mar a rinn mise dhuibh, gu'n deanadh sibhse mar an ceudna.
16 Gu deimhin deimhin a deirim ribh, Cha mhò an t-òglach na mhaighstir, agus cha mhò an teachdaire na 'n ti a chuir uaith e.
17 Ma's aithne dhuibh na nithe so, is beannuichte sibh ma ni sibh iad.
18 Cha 'n'eil mi labhairt oirbh uile; is aithne dhomh cò a thagh mi: ach is éigin an scriobtuir a choimhlionadh, An ti a ta 'g itheadh arain maille rium, thog e a shàil a'm' aghaidh.
19 A nis a deirim so ribh mun d'thig e gu crìch, chum 'nuair a tharlas e, gu'n creid sibh gur mise *e*.
20 Gu deimhin deimhin a deirim ribh, An ti a ghabhas ri neach sam bith a chuireas mise uam, gabhaidh e riumsa: agus an ti a ghabhas riumsa, gabhaidh e ris an ti a chuir uaith mi.
21 Air do Iosa na nithe so radh, bha e fuidh thrioblaid 'na spiorad, agus rinn e fianuis, agus thubhairt e, Gu deimhin deimhin a deirim ribh, gu'm brath a h-aon agaibh mise.
22 An sin dh'amhairc na deisciobuil air a chéile, fuidh amharus cia uime a labhair e.
23 A nis bha aon d'a dheisciobluibh 'na luidhe an uchd[c] Iosa, neach a b'ionmhuinn le Iosa.
24 Air an aobhar sin smèid Simon Peadar airsan, gu'm feòraicheadh e cia uime a labhair e.
25 An sin air dhasan aomadh ri uchd Iosa, a deir e ris, A Thighearn, cò e?
26 Fhreagair Iosa, Is e 'n ti sin e, d'an toir mise an greim, an déigh dhomh a thumadh. Agus an uair a thum e 'n greim, thug se e do Iudas Iscariot, *mac* Shimoin.
27 Agus an sin an déigh a' ghreama, chaidh Satan a steach annsan. An sin thubhairt Iosa ris, An ni a ta thu a' deanamh, dean gu grad e.
28 A nis cha do thuig a h-aon diubhsan a bha 'nan suidhe air a' bhord c'ar son a thubhairt e so ris.
29 Oir shaoil cuid diubh, do bhrigh gu'n robh an sporan aig Iudas, gu'n dubhairt Iosa ris, Ceannaich *na nithe* a ta dh'uireasbhuidh oirnn chum na féisde: no, gu'n d'thugadh e ni-éigin do na bochdaibh.
30 An sin an déigh dhasan an greim a ghabhail, chaidh e mach air ball; agus bha'n oidhche ann.
31 Uime sin, 'nuair a chaidh esan a mach, thubhairt Iosa, A nis a ta Mac an duine air a ghlòrachadh, agus tha Dia air a ghlòrachadh ann.
32 Ma ta Dia air a ghlòrachadh ann, glòraichidh Dia esan mar an ceudna ann féin, agus air ball glòraichidh se e.
33 A chlann bheag, fathast ùine bheag tha mise maille ribh. Iarraidh sibh mi: agus mar thubhairt mi ris na h-Iudhachaibh, Do'n àit an d'théid mise, cha 'n'eil e 'n comas duibhse teachd; mar sin a deirim ribhse nis.
34 Aithne nuadh bheiream dhuibh, Gu'n gràdhaich sibh a chéile; mar a ghràdhaich mise sibhse, gu'n gràdhaich sibh féin a chéile mar an ceudna.
35 Le so aithnichidh na h-uile dhaoine gur sibh mo dheisciobuilse, ma bhios gràdh agaibh féin d'a chéile.

[c] *ag aomadh ri uchd.*

36 A deir Simon Peadar ris, A
Thighearn, c'àit a théid thu? Fhreag-
air Iosa e, Do'n àit an d'théid mi,
cha'n urradh thusa nis mo leantuinn;
gidheadh leanaidh tu mi 'na dhéigh
so.

37 A deir Peadar ris, A Thigh-
earn, c'ar son nach urradh mi do
leantuinn a nis? Leigidh mi sìos
m'anam air do shon.

38 Fhreagair Iosa e, An leig thu
t'anam sìos air mo shonsa? Gu deimh-
in deimhin a deirim riut, Nach goir
an coileach, gus an àicheadh thu mi
tri uairean.

CAIB. XIV.

1 *Tha Criosd a' toirt comh-fhurtachd d'a dheisciobluibh le dòchas fhlaith-canais: 6 ag innseadh gur e féin an t-slighe, an fhìrinn, agus a' bheatha, agus gur aon e féin agus an t-Athair: 13 a' toirt cinnte gu'm bi'n ùrnuighean 'na ainmsan eifeachdach: &c.*

NA biodh bhur cridhe fuidh thriob-
laid[d]: tha sibh a' creidsinn ann
an Dia, creidibh annamsa mar an
ceudna[e].

2 Ann an tigh m'Atharsa tha
iomadh àite-còmhnuidh: mur biodh
e mar sin, dh'innsinnse dhuibh: tha
mi dol a dh'ulluchadh àite dhuibh.

3 Agus ma théid mi agus gu'n
ulluich mi àit dhuibh, thig mi ris,
agus gabhaidh mi sibh a m' ionnsuidh
féin, chum far am bheil mise, gu'm
bi sibhse mar an ceudna.

4 Agus is aithne dhuibh c'àit am
bheil mi dol, agus is aithne dhuibh
an t-slighe.

5 A deir Tomas ris, A Thighearn,
cha 'n'eil fhios againn c'àit am bheil
thu dol, agus cionnus a dh'fheudas
eòlas na slighe bhi againn?

6 A deir Iosa ris, Is mise an
t-slighe, agus an fhìrinn, agus a'
bheatha: cha d'thig aon neach chum
an Athar ach triomsa.

7 Nam b'aithne dhuibh mise,
b'aithne dhuibh m'Athair mar an
ceudna: agus a so suas is aithne
dhuibh e, agus chunnaic sibh e.

8 A deir Philip ris, A Thighearn
foillsich an t-Athair dhuinne, agus is
leoir leinn e.

9 A deir Iosa ris, Am bheil mise
ùine co fhada maille ribh, agus nach
aithne dhuit fathast mi, Philip? an
ti a chunnaic mise, chunnaic e 'n
t-Athair; agus cionnus a deir thu,
Foillsich an t-Athair dhuinn?

10 Nach 'eil thu creidsinn gu bheil
mise anns an Athair, agus an t-Ath-
air annamsa? na briathran a ta mi
labhairt ribh, cha'n ann uam féin a ta
mi 'gan labhairt: ach an t-Athair, a
ta gabhail còmhnuidh annamsa, tha
esan a' deanamh nan oibre.

11 Creidibh mise gu *bheil* mi anns
an Athair, agus an t-Athair annamsa:
no, creidibh mi air son nan oibre
féin.

12 Gu deimhin deimhin a deirim
ribh, An ti a chreideas annamsa, na
h-oibre a ta mise a' deanamh, ni esan
mar an ceudna, agus ni e *oibre* a's mò
na iad so, do bhrigh gu bheil mise
dol chum m'Athar;

13 Agus ge b'e ni a dh'iarras sibh
a'm' ainmse, ni mise sin: chum's
gu'm bi an t-Athair air a ghlòrachadh
anns a' Mhac.

14 Ma dh'iarras sibh ni air bith
a'm' ainmse, ni mise *e*.

15 Ma's toigh libh mise, coimhid-
ibh m'àitheanta.

16 Agus guidhidh mise an t-Ath-
air, agus bheir e dhuibh Comhfhurt-
air[f] eile, chum's gu fan e maille ribh
gu bràth;

17 Spiorad na fìrinn, neach nach
urrainn an saoghal a ghabhail, do
bhrigh nach 'eil e 'ga fhaicinn, agus
nach aithne dha e: ach is aithne
dhuibhse e, oir tha e fantuinn maille
ribh, agus bithidh e annaibh.

18 Cha'n fhàg mi sibh 'nar dìll-
eachdaibh; thig mi d'ar ionnsuidh.

19 Tamull beag fathast, agus cha'n
fhaic an saoghal mi tuilleadh; ach
chi sibhse mi: do bhrigh gu bheil
mise beo, bithidh sibhse beo mar an
ceudna.

20 Anns an là sin bithidh fios ag-
aibh gu *bheil* mise ann am Athair,

[d] *bhuaireas.* [e] *creidibh ann an Dia, agus creidibh annamsa.*
[f] *Fear-comhfhurtachd, Fear-comhairle, Fear-iuil.*

agus sibhse annamsa, agus mise ann-
aibhse.
21 An ti aig am bheil m'àitheant-
asa, agus a ta 'gan coimhead, is esan
aig am bheil gràdh dhomhsa: agus
an ti aig am bheil gràdh dhomhsa,
gràdhaichear le m'Athair e, agus
gràdhaichidh mise e, agus foillsichidh
mi mi féin da.
22 A deir Iudas (cha'n e Iscariot)
ris, A Thighearn, c'ar son a dh'fhoill-
sicheas tu thu féin dhuinne, agus nach
dean thu sin do'n t-saoghal?
23 Fhreagair Iosa agus thubhairt
e ris, Ma ghràdhaicheas neach mise,
coimhididh e m'fhocal: agus gràdh-
aichidh m'Athair esan, agus thig sinn
d'a ionnsuidh, agus ni sinn còmhnuidh
maille ris.
24 An ti nach gràdhaich mise, cha
choimhid e mo bhriathra: agus am
focal a ta sibh a' cluinntinn, cha
leamsa e, ach leis an Athair a chuir
uaith mi.
25 Na nithe so labhair mi ribh, air
dhomh bhi m' chòmhnuidh maille ribh:
26 Ach an Comhfhurtair, an Spior-
ad naomh, a chuireas an t-Athair
uaith a'm' ainmse, teagaisgidh esan
dhuibh na h-uile nithe, agus cuiridh
e 'n cuimhne dhuibh na h-uile nithe
a labhair mise ribh.
27 Tha mi fàgail sìth agaibh, mo
shìths' a ta mi tabhairt duibh: cha'n
ann mar a bheir an saoghal, a tha
mise tabhairt duibh. Na biodh bhur
cridhe fuidh thrioblaid, agus na biodh
eagal air.
28 Chuala sibh mar thubhairt mi
ribh, Tha mi falbh, agus thig mi *ris*
d'ar ionnsuidh. Nam biodh gràdh
agaibh dhomhsa, bhiodh aoibhneas
oirbh, a chionn gu'n dubhairt mi,
Tha mi dol [g] chum an Athar; oir is
mò m'Athair na mise.
29 Agus a nis dh'innis mi dhuibh
so roimh dha teachd gu crìch, chum
'nuair a thig e gu crìch, gu creideadh
sibh.
30 A so suas cha labhair mi mòran
ribh: oir a ta uachdaran an t-saogh-
ail so a' teachd, agus cha 'n'eil ni
air bith aige annamsa.
31 Ach a chum's gu'n bi fios aig
an t-saoghal gur ionmhuinn leam an
t-Athair; agus mar a thug an t-Ath-
air àithne dhomh, mar sin a ta mi a'
deanamh. Eiribh, rachamaid as so.

CAIB. XV.

1 *An sòlas a ta aig deisciobluibh
Chriosd, an gaol agus an coimh-
cheangal a ta eadar iad agus esan, fo
chosamhlachd fìonain agus a geuga.
18 Comhfhurtachd fuidh fhuath
agus gheur-leanmhuinn an t-saogh-
ail. 26 Dreuchd an Spioraid
naoimh, agus nan abstol.*

IS mise an fhìonain fhìor, agus is
e m'Athair an treabhaiche [h].
2 Gach uile gheug annamsa nach
'eil a' giùlan toraidh, bheir e air falbh:
agus gach uile *gheug* a ta tabhairt
toraidh, glanaidh e i, chum as gu'n
giùlain i tuilleadh toraidh.
3 A nis a ta sibhse glan tre an
fhocal a labhair mi ribh.
4 Fanaibh annamsa, agus mise
annaibhse. Mar nach urrainn a'
gheug toradh a thoirt uaipe i féin,
mur fan i san fhìonain, cha mhò is
urrainn sibhse, mur fan sibh annamsa.
5 Is mise an fhìonain, sibhse na
geuga: an ti a dh'fhanas annamsa,
agus mise annsan, bheir esan mòr
thoradh uaith: oir as m'eugmhais-se
cha'n urradh sibh aon ni a dhean-
amh.
6 Mur fan neach annamsa, tha e
air a thilgeadh a mach mar ghéig,
agus air crìonadh [i]; agus tionailidh
daoine iad, agus tilgidh iad san teine
iad, agus loisgear iad.
7 Ma dh'fhanas sibh annamsa,
agus ma dh'fhanas m'fhocailse ann-
aibhse, iarraidh sibh gach ni a's àill
libh, agus nithear dhuibh e.
8 An so tha m'Athairse air a ghlòr-
achadh, gu'n d'thoir sibhse mòr thor-
adh uaibh; agus bithidh sibh 'nar
deisciobuil dhomhsa.
9 Mar a ghràdhaich an t-Athair
mise, mar sin ghràdhaich mise sibhse:
fanaibh ann am ghràdhsa.
10 Ma choimhideas sibh m'àith-
eanta, fanaidh sibh ann am ghràdh;

[g] *a chionn gu bheil mi dol.* [h] *tuathanach.* [i] *uaithe.*
[i] *mar ghéig a ta e air crìonadh.*

mar a choimhid mise àitheanta m'
Athar, agus a tha mi a' fantuinn 'na
ghràdh:
11 Na nithe so labhair mi ribh,
chum's' gu fanadh mo ghairdeachas
annaibh, agus gu'm biodh bhur gaird-
eachas-sa làn.
12 Is i so m'àithnese, gu'n gràdh-
aich sibhse a chèile, mar a ghràdh-
aidh mise sibhse.
13 Gràdh a's mò na so cha 'n'eil
aig neach air bith, gu'n leigeadh
duine anam sìos air son a chairde.
14 Is sibhse mo chairdese, ma ni
sibh gach ni a ta mi 'g àithneadh
dhuibh.
15 A so suas cha ghoir mi seirbh-
isich dhibh; oir cha'n aithne do'n
t-seirbhiseach ciod a ta a Thighearn
a' deanamh: ach ghoir mi cairde
dhibh; oir na h-uile nithe a chuala mi
o m' Athair, thug mi fios duibhse orra.
16 Cha sibhse a thagh mise, ach
is mise a thagh sibhse, agus dh'ord-
uich [m] mi sibh, chum gu'n rachadh
sibh, agus gu'n d'thugadh sibh a
mach toradh, agus gu maireadh bhur
toradh: chum's ge b'e ni a dh'iarras
sibh air an Athair ann am ainmse,
gu'n tabhair e dhuibh e.
17 Tha mi 'g àithneadh nan nithe
so dhuibh, chum's gu'n gràdhaich
sibh a chéile.
18 Ma ta 'n saoghal 'gar fuathach-
adh, tha fhios agaibh gu'n d'fhuath-
aich e mise roimhibh.
19 Nam b'ann do'n t-saoghal sibh,
ghràdhaicheadh an saoghal a chuid
féin: ach do bhrigh nach ann do'n
t-saoghal sibh, ach gu'n do thagh
mise sibh as an t-saoghal, uime sin
tha fuath aig an t-saoghal duibh.
20 Cuimhnichibh am focal a thubh-
airt mi ribh, Cha 'n'eil an seirbhis-
each ni's mò na a Thighearn. Ma
rinn iad geur-leanmhuinn ormsa, ni
iad geur-leanmhuinn oirbhse mar an
ceudna: ma choimhid iad m'fhocal-
sa, coimhididh iad bhur *focalsa* mar
an ceudna.
21 Ach na nithe so uile ni iad
oirbh air son m'ainmese, do bhrigh
nach aithne dhoibh esan a chuir uaith
mi.
22 Mur bithinnse air teachd, agus
air labhairt riu, cha bhiodh peacadh
aca: ach a nis cha 'n'eil leithsgeul
am peacaidh aca.
23 An ti aig am bheil fuath dhomh-
sa, tha fuath aige do m'Athair mar
an ceudna.
24 Mur bithinnse air deanamh nan
oibre 'nam measg nach d'rinn aon
neach eile, cha bhiodh peacadh aca:
ach a nis chunnaic siad *iad*, agus
dh'fhuathaich iad araon mise agus
m'Athair.
25 Ach *rinneadh so* chum gu'n
coimhliontadh am focal a ta sgrìobhta
'nan lagh féin, Dh'fhuathaich iad mi
gun aobhar.
26 Ach an uair a thig an Comh-
fhurtair, a chuireas mise d'ar ionn-
suidh o'n Athair, Spiorad na fìrinn,
a tha teachd a mach o'n Athair, ni
esan fianuis mu m' thimchiollsa.
27 Agus ni sibhse fianuis mar an
ceudna, do bhrigh gu bheil sibh maille
rium o thùs.

CAIB. XVI.

1 *Tha Criosd a' toirt comhfhurtachd
d' a dheisciobluibh an aghaidh triob-
laid le gealladh an Spioraid naoimh,
agus aiseirigh agus a dhol suas air
nèamh; 23. a' toirt cinnte dhoibh
gu'm bi na h-ùrnuighean a nithear
'na ainmsan taitneach d'a Athair,
&c.*

NA nithe so labhair mi ribh, chum
nach faigheadh [n] sibh oilbheum.
2 Cuiridh iad as an t-sionagog
sibh: seadh, thig an uair, ge b'e
neach a mharbhas sibh, gu'n saoil e
gu bheil e deanamh seirbhis do Dhia.
3 Agus ni iad na nithe so [o], do
bhrigh nach aithne dhoibh an t-Ath-
air, no mise.
4 Ach dh'innis mi na nithe so
dhuibh, chum 'nuair a thig an t-àm,
gu'n cuimhnich sibh gu'n d'innis mi
dhuibh iad. Ach cha dubhairt mi na
nithe so ribh o thùs, do bhrigh gu'n
robh mi maille ribh.
5 Ach a nis a ta mi dol chum an
tì a chuir uaith mi, agus cha 'n'eil a
h-aon agaibhs' a' feòraich dhiom,
C'àit tha thu dol?

[m] *shuidhich, shonraich.* [n] *gabhadh.* [o] *na nithe so* [*dhuibh.*]

6 Ach a chionn gu'n dubhairt mi
na nithe so ribh, lìon do-bhròn bhur
cridhe.
7 Gidheadh a ta mi 'g innseadh
dhuibh na fìrinn, Is buannachd
dhuibh mise a dh'fhalbh: oir mur
falbh mi, cha d'thig an Comhfhurtair
d'ar ionnsuidhse; ach ma dh'fhalbhas
mi, cuiridh mi esan d'ar ionnsuidh.
8 Agus an uair a thig esan, bheir
e dearbh-shoilleireachd do'n t-saoghal
mu pheacadh, agus mu fhìreantachd,
agus mu bhreitheanas:
9 Mu pheacadh, do bhrìgh nach
'eil iad a' creidsinn annamsa;
10 Mu fhìreantachd, do bhrìgh
gu bheil mi dol a dh'ionnsuidh
m'Athar, agus nach faic sibh ni's mò
mi;
11 Mu bhreitheanas, a chionn gu
bheil uachdaran an t-saoghail so air a
dhìteadh.
12 Tha mòran nithe agam fathast
ri ràdh ribh, ach cha'n urradh sibh
an giùlan an tràthsa.
13 Ach an uair a thig esan, Spior-
ad na fìrinn, treòraichidh e sibh chum
gach uile fhìrinn: oir cha labhair e
uaith féin; ach labhraidh e na h-uile
nithe a chluinneas e: agus foillsich-
idh e dhuibhse nithe a ta ri teachd.
14 Bheir esan glòir dhomhsa: oir
gheibh e do m' chuidse, agus nochd-
aidh e dhuibhse *e*.
15 Na h-uile nithe a ta aig an
Athair, is leamsa iad: air an aobhar
so thubhairt mi, gu'm faigh e do m'
chuidse, agus nochdaidh e dhuibhse
e.
16 Tamull beag agus cha'n fhaic
sibh mi; agus a rìs, tamull beag agus
chi sibh mi, do bhrìgh gu bheil mi dol
chum an Athar.
17 An sin thubhairt *cuid* d'a dheis-
ciobluibh eatorra féin, Ciod e so a
deir e ruinn, Tamull beag agus cha'n
fhaic sibh mi: agus a rìs, tamull
beag agus chi sibh mi: agus, Do
bhrìgh gu bheil mi dol chum an Ath-
ar?
18 Air an aobhar sin thubhairt iad,
Ciod e so a deir e, Tamull beag?
Cha 'n'eil sinne a' tuigsinn ciod a
deir e.
19 A nis dh'aithnich Iosa gu'n
robh toil aca fheòraich dheth, agus
thubhairt e riu, Am bheil sibh a' feòr-
aich 'nar measg féin mar a thubhairt
mi, Tamull beag agus cha'n fhaic
sibh mi: agus a rìs, tamull beag agus
chi sibh mi?
20 Gu deimhin deimhin a deirim
ribh, gu'n dean sibhse gul agus caoidh,
ach ni'n saoghal gairdeachas: agus
bithidh sibhse do-bhrònach, ach pillear
bhur bròn gu gairdeachas.
21 'Nuair a bhios bean ri saothair-
chloinne, bithidh i fa dhoilgheas,
chionn gu bheil a h-uair air teachd:
ach an uair a bheireas i 'n leanabh,
cha chuimhnich i a h-àmhghar ni 's
mò, tre aoibhneas gu'n d'rugadh
duine chum an t-saoghail.
22 Agus a ta nis uime sin doil-
gheas oirbhse: ach chi mise a rìs sibh,
agus ni bhur cridhe gairdeachas, agus
bhur gairdeachas cha bhuin neach air
bith uaibh.
23 Agus air an là sin cha'n fheòr-
aich sibh ni air bith dhiomsa[p]: Gu
deimhin deimhin a deirim ribh, Ge
b'e nithe dh'iarras sibh air an Athair
ann am ainmse, gu'n tabhair e dhuibh
iad.
24 Gus a so cha d'iarr sibh ni air
bith a'm' ainmse: iarraibh, agus
gheibh sibh, chum as gu'm bi bhur
n-aoibhneas làn[r].
25 Na nithe so labhair mi ribh am
briathraibh dorcha[s]: ach thig an uair
anns nach labhair mi ni's mò ribh am
briathraibh dorcha, ach innsidh mi
gu soilleir mu'n Athair dhuibh.
26 Anns an là sin iarraidh sibh
a'm' ainmse: agus cha 'n'eil mi 'g
ràdh ribh, gu'n guidh mi an t-Athair
air bhur son:
27 Oir is toigh leis an Athair féin
sibh, air son gu'n d'thug sibh gràdh
dhomhsa, agus gu'n do chreid sibh
gur ann o Dhia a thainig mi.
28 Thainig mi mach o'n Athair,
agus tha mi air teachd chum an
t-saoghail: a rìs, tha mi fàgail an
t-saoghail, agus a' dol chum an Ath-
ar.
29 A deir a dheisciobuil ris, Feuch,
a nis tha thu labhairt gu soilleir, agus

[p] *cha'n iarr sibh ni air bith ormsa.* [r] *coimhlionta.* [s] *an comhadaibh.*

cha 'n'eil thu labhairt cosamhlachd
air bith.
30 A nis tha fhios againn gur aith-
ne dhuit na h-uile nithe, agus nach
feum thu duine air bith a dh'fheòr-
aich dhiot: air a shon so tha sinn a'
creidsinn gur ann o Dhia a thainig
thu.
31 Fhreagair Iosa iad, Am bheil
sibh a nis a' creidsinn?
32 Feuch, thig an t-àm[t], seadh,
tha e cheana air teachd, anns an sgap-
ar o chéile sibh, gach aon g'a ionad
féin, agus am fàg sibh mise a'm' aon-
ar: gidheadh cha 'n'eil mise a'm'
aonar, oir tha an t-Athair maille
rium.
33 Na nithe so labhair mi ribh,
chum gu'm biodh sìth agaibh annam-
sa. Anns an t-saoghal bithidh àmh-
ghar agaibh: ach biodh deadh mhis-
neach agaibh, thug mise buaidh air
an t-saoghal.

CAIB. XVII.

1 *Tha Criosd a' deanamh ùrnuigh r'a
Athair esan a ghlòrachadh, 6 gu'n
coimhideadh e abstoil, 11 ann an
aonachd, 17 agus anns an fhìr-
inn; &c.*

LABHAIR Iosa na briathra so;
agus thog e suas a shùilean gu
nèamh, agus thubhairt e, Athair,
thainig an uair; glòraich do Mhac,
chum's gu'n glòraich do Mhac thusa
mar an ceudna;
2 Chum mar a thug thu cumhachd
dha air gach feoil, na h-uile a thug
thu dha, gu'n d'thugadh esan dhoibh
a' bheatha mhaireannach.
3 Agus is i so a' bheatha mhair-
eannach, eòlas a bhi aca ortsa an t-aon
Dia fìor, agus air Iosa Criosd a chuir
thu uait.
4 Ghlòraich mise thusa air talamh:
chrìochnaich mi 'n obair a thug thu
dhomh r'a dheanamh.
5 Agus a nis, Athair, glòraich
thusa mise maille riut féin[u], leis a'
ghlòir a bha agam maille riut mun
robh an saoghal ann.
6 Dh'fhoillsich mise t'ainm do na
daoinibh a thug thu dhomh as an
t-saoghal: bu leatsa iad, agus thug
thu dhomhsa iad; agus choimhid iad
t'fhocal.
7 A nis thuig iad gur ann uait a
tha na h-uile nithe, a thug thu dhomh-
sa.
8 Oir thug mi dhoibh na briath-
ran a thug thusa dhomh; agus ghabh
siad iad, agus thuig iad gu fìrinneach
gur ann uaitse thainig mi, agus chreid
iad gu'n do chuir thu uait mi.
9 Air an sonsan tha mi guidh-
eadh: cha 'n'eil mi guidheadh air
son an t-saoghail, ach air son na
muinntir sin a thug thu dhomh, oir
is leatsa iad.
10 Agus is leatsa na h-uile nithe
a's leamsa, agus is leamsa na nithe
a's leatsa, agus a ta mi air mo ghlòr-
achadh annta.
11 Agus a nis cha 'n'eil mise ni 's
mò anns an t-saoghal, ach a ta iadsan
san t-saoghal, agus a ta mise a' teachd
a'd'ionnsuidhsa. Athair naomha,
coimhid iadsan tre t'ainm[a], a thug
thu dhomhsa, chum's gu'm bi iad
'nan aon, mar a ta sinne.
12 Am feadh 's a bha mise maille
riu anns an t-saoghal, choimhid mi
iad tre t'ainmsa: ghleidh mi a'
mhuinntir a thug thu dhomh, agus
cha do chailleadh a h-aon diubh, ach
mac an sgrios; chum gu biodh an
scriobtuir air a choimhlionadh.
13 Agus a nis tha mi teachd
a'd'ionnsuidhsa, agus tha mi labhairt
nan nithe so anns an t-saoghal, chum
gu'm biodh mo ghairdeachas aca air
a choimhlionadh annta.
14 Thug mi t'fhocal dhoibh; agus
thug an saoghal fuath dhoibh, air son
nach ann do'n t-saoghal iad, mar
nach 'eil mise do'n t-saoghal.
15 Cha 'n'eil mi guidheadh gu'n
d'thugadh tu as an t-saoghal iad, ach
gu'n coimhideadh tu o'n olc iad.
16 Cha 'n'eil iadsan do'n t-saoghal,
mar nach 'eil mise do'n t-saoghal.
17 Naomhaich iad tre'n fhìrinn[b]:
is e t'fhocalsa an fhìrinn.
18 Mar a chuir thusa mise chum
an t-saoghail, mar sin chuir mise iad-
san chum an t-saoghail.
19 Agus air an sonsan tha mise
gam' naomhachadh féin, chum's gu'm

[t] *an uair.* [u] *a't'fhianuis.* [a] *ann ad ainm.* [b] *tre t'fhìrinn.*

bi iadsan mar an ceudna air an naomh-
achadh tre'n fhìrinn.
20 Agus cha 'n'eil mi guidheadh
air an sonsan a mhàin, ach mar an
ceudna air son na muinntir sin a
chreideas annamsa tre am focalsan :
21 Chum's gu'm bi iad uile 'nan
aon; chum mar *a ta* thusa, Athair,
annamsa, agus mise annadsa, gu'm bi
iadsan mar an ceudna 'nan aon ann-
ainne; chum's gu'n creid an saoghal
gu'n do chuir thusa uait mi.
22 Agus thug mise dhoibhsan a'
ghlòir a thug thusa dhomhsa, chum's
gu'm bi iad 'nan aon, mar a ta sinne
'nar aon;
23 Mise anntasan, agus thusa ann-
amsa, chum's gu'n deanar coimhlion-
ta iad ann an aon, agus a chum gu'm
bi fios aig an t-saoghal gu'n do chuir
thusa uait mi, agus gu'n do ghràdh-
aich thu iadsan, mar a ghràdhaich
thu mise.
24 Athair, is àill leam an dream a
thug thu dhomh, gu'm bi iad maille
rium, far am bheil mi; chum's gu
faic iad mo ghlòir a thug thu dhomh :
oir ghràdhaich thusa mi mun do leag-
adh bunaite an domhain.
25 Athair chothromaich, cha
b'aithne do'n t-saoghal thusa; ach
b'aithne dhomhsa thu, agus thuig iad
so gu'n do chuir thusa uait mi.
26 Agus dh'fhoillsich mise t'ainm
dhoibh, agus foillsichidh mi *e*, chum's
gu'm bi an gràdh leis an do ghràdh-
aich thu mise, anntasan, agus mise
annta.

CAIB. XVIII.

1 *Tha Iudas a' brath Iosa.* 6 *Tha na maoir a' tuiteam air an talamh.* 10 *Tha Peadar a' gearradh cluais Mhalchuis dheth.* 12 *Tha Iosa air a ghlacadh, agus air a thoirt gu Annas agus Caiaphas.* 15 *Aicheadh Pheadair; &c.*

NUAIR a labhair Iosa na briath-
ra so, chaidh e maille r'a
dheisciobluibh thairis air sruth Ched-
roin, far an robh lios, anns an deach-
aidh e féin agus a dheisciobuil.
2 Agus b'aithne do Iudas, a bhrath
esan, an t-àit: oir thainig Iosa gu
tric an sin maille r'a dheisciob-
luibh.
3 An sin air do Iudas buidheann
agus maoir fhaotainn o na h-àrd
shagairt agus na Phairisich, thainig
e do'n àit sin le leusaibh, agus lòch-
ranaibh, agus armaibh.
4 Uime sin air do Iosa fios a bhi
aige air na h-uile nithibh a bha gu
teachd air, chaidh e mach, agus
thubhairt e riu, Cò tha sibh ag iarr-
aidh ?
5 Fhreagair iadsan e, Iosa o Nas-
aret. A deir Iosa riu, Is mise *e*.
Agus sheas mar an ceudna Iudas, a
bhrath esan, maille riu.
6 An sin co luath 's a thubhairt e
riu, Is mise e, chaidh iad air an ais,
agus thuit iad air an làr.
7 An sin dh'fheòraich e dhiubh a
ris, Cò tha sibh ag iarraidh ? Thubh-
airt iadsan, Iosa o Nasaret.
8 Fhreagair Iosa, Thubhairt mi
ribh gur mise e. Uime sin ma's mise
tha sibh ag iarraidh, leigibh leo sin
falbh :
9 Chum gu'n coimhliontadh am
focal a labhair e, An dream a thug
thu dhomh, cha do chaill mi aon
diubh.
10 An sin air do Shimon Peadar
claidheamh a bhi aige, tharruing se e,
agus bhuail e òglach an àrd shagairt,
agus ghearr e a' chluas dheas deth.
Agus b'e ainm an òglaich Malchus.
11 An sin thubhairt Iosa ri Pead-
ar, Cuir do chlaidheamh san truaill :
an cupan a thug m'Athair dhomhsa,
nach òl mi e ?
12 An sin rug a' bhuidheann, agus
an ceannard, agus maoir nan Iudh-
ach air Iosa, agus cheangail iad e.
13 Agus thug iad leo e air tùs
gu Annas (oir b'esan athair-céile
Chaiaphais, a bha 'na àrd shagart air
a' bhliadhna sin.)
14 A nis b'e Caiaphas a thug
comhairle do na h-Iudhachaibh,
gu'm b'iomchuidh gu'm faigh-
eadh aon duine bàs air son an
t-sluaigh.
15 Agus lean Simon Peadar agus
deisciobul eile Iosa. B'aithne do'n
àrd shagart an deisciobul sin, agus

c gàradh.

chaidh e steach maille ri h-Iosa do chùirt an àrd shagairt.
16 Ach sheas Peadar aig an dorus
an leth muigh. Uime sin chaidh an deisciobul sin eile a b'aithne do'n àrd shagart a mach, agus labhair e ris a' bhan-dorsair, agus thug e Peadar a steach.
17 An sin thubhairt a' bhan-oglach
a bha gleidheadh an doruis ri Peadar, Nach ann do dheisciobluibh an duine so thusa mar an ceudna? thubhairt esan, Cha'n ann.
18 Agus bha na seirbhisich agus
na maoir 'nan seasamh, air dhoibh teine guail a chur suas, oir bha'm fuachd ann, agus bha iad 'gan garadh féin: agus bha Peadar 'na sheasamh maille riu, agus 'ga gharadh féin.
19 An sin dh'fhiosraich an t-àrd
shagart do Iosa mu thimchioll a theagaisg.
20 Fhreagair Iosa e, Labhair mise
os àird ris an t-saoghal; theagaisg mi a ghnàth anns an t-sionagog, agus anns an teampull, far am bheil na h-Iudhaich a' cruinneachadh as gach àit, agus am folach cha do labhair mi ni air bith.
21 C'ar son a ta thu fiosrachadh
dhiomsa? Fiosraich dhiubhsan a chuala, ciod a thubhairt mi riu: feuch, a ta fhios acasan ciod a thubhairt mi.
22 Agus an uair a thubhairt e na
nithe so, bhuail aon do na maoraibh, a bha 'na sheasamh a làthair, a bhas air Iosa, ag ràdh, An ann mar so a fhreagras tu an t-àrd shagart?
23 Fhreagair Iosa e, Ma labhair
mi gu h-olc, dean fianuis air an olc: ach ma's ann gu maith, c'ar son a ta thu ga m' bhualadh?
24 (A nis chuir Annas e ceangailte
gu Caiaphas an t-àrd shagart.)
25 Agus bha Simon Peadar 'na
sheasamh agus 'ga gharadh: Uime sin thubhairt iad ris, Nach aon d'a dheisciobluibh thusa mar an ceudna? Dh'àicheadh esan, agus thubhairt e, Cha mhi.
26 Thubhairt aon do sheirbhisich
an àrd shagairt, (caraid do'n fhear do'n ghearr Peadar a chluas,) Nach faca mise thu san lios maille ris?
27 An sin dh'àicheadh Peadar a
ris, agus air ball ghoir an coileach.
28 An sin thug iad Iosa o
Chaiaphas gu àit a' bhreitheanais: agus b'i mhaduinn a bh'ann, agus cha deachaidh iad féin do àit a' bhreitheanais, chum's nach biodh iad air an salachadh; ach gu'n itheadh iad a' chàisg.
29 An sin chaidh Pilat a mach
d'an ionnsuidhsan, agus thubhairt e, Ciod a' chasaid a tha sibh a' toirt an aghaidh an duine so?
30 Fhreagair iadsan agus thubhairt
iad ris, Mur b'fhear droch-bheirt e, cha d'thugamaid thairis dhuitse e.
31 An sin thubhairt Pilat riu,
Gabhaibhse e, agus thugaibh breth air a réir bhur lagha féin. An sin thubhairt na h-Iudhaich ris, Cha 'n'eil e ceaduichte dhuinne neach air bith a chur gu bàs:
32 Chum gu'm biodh focal Iosa
air a choimhlionadh, a labhair e, a' ciallachadh ciod a ghne bàis a bha e gu fhaotainn.
33 An sin chaidh Pilat a steach a
ris do àit a' bhreitheanais, agus ghairm e Iosa, agus thubhairt e ris, An tusa Righ nan Iudhach?
34 Fhreagair Iosa e, Am bheil thu
'g ràdh so uait féin, no an d'innis *daoin'* eile dhuit e a m' thimchiollsa?
35 Fhreagair Pilat, An Iudhach
mise? Thug do chinneach féin, agus na h-àrd shagairt thairis dhomhsa thu: ciod a rinn thu?
36 Fhreagair Iosa, Cha'n ann
do'n t-saoghalsa tha mo rioghachdsa: nam b'ann do'n t-saoghalsa bhiodh mo rioghachd, dheanadh mo sheirbhisich cogadh, chum nach d'thugta thairis do na h-Iudhachaibh mi: ach a nis cha'n ann o so a ta mo rioghachd.
37 Air an aobhar sin thubhairt
Pilat ris, An righ thu ma seadh? Fhreagair Iosa, A deir thusa gur righ mi. 'S ann chum na crìche so a rugadh mi, agus chum na crìche so thainig mi do'n t-saoghal, chum's gu'n deanainn fianuis do'n fhìrinn. Gach neach a ta air taobh na fìrinn, éisdidh e ri m' ghuthsa.
38 Thubhairt Pilat ris, Ciod i an
fhìrinn? Agus air dha so a ràdh,

chaidh e mach a rìs chum nan Iudhach, agus a deir e riu, Cha 'n'eil mise a' faotainn coire air bith ann.

39 Ach a ta gnàth agaibhse, gu'n leiginn as duine dhuibh air a' chàisg: uime sin an àill libh mi a leigeadh rìgh nan Iudhach fa sgaoil duibh?

40 An sin ghlaodh iadsan uile[d], ag ràdh, Cha'n e an duine so, ach Barabas. A nis b'fhear-reubainn Barabas.

CAIB. XIX.

1 *Tha Criosd air a sgiùrsadh, air a chrùnadh le droighinn, agus air a bhualadh.* 4 *Tha Pilat togarrach a leigeadh fa sgaoil, ach air dha bhi air aomadh le gàraich nan Iudhach, thug e thairis e gu bhi air a cheusadh.* 23 *Tha iad a' tilgeadh chrann air eudach:* 26 *Tha e ag earbsadh a mhàthar ri Eoin:* 28 *A' faghail a' bhàis: &c.*

AN sin air an aobhar sin ghlac Pilat Iosa, agus sgiùrs se *e*.

2 Agus dh'fhigh na saighdearan crùn droighinn, agus chuir iad air a cheann e, agus chuir iad falluing phurpuir[e] uime,

3 Agus thubhairt iad, Fàilt' ort, a rìgh nan Iudhach: agus bhuail iad le'm basaibh e.

4 An sin chaidh Pilat a mach a rìs, agus a deir e riu, Feuch, a ta mise 'ga thoirt a mach d'ar ionnsuidh, chum's gu'm bi fios agaibh nach 'eil mise faotainn coire sam bith ann.

5 An sin thainig Iosa mach, agus an crùn droighinn air, agus an fhalluing phurpuir uime. Agus a deir *Pilat* riu, Feuch an duine.

6 Uime sin an uair a chunnaic na h-àrd shagairt agus na maoir e, ghlaodh iad, ag ràdh, Ceus *e*, ceus *e*. A deir Pilat riu, Gabhaibhse e, agus ceusaibh *e*: oir cha 'n'eil mise a' faotainn coire sam bith ann.

7 Fhreagair na h-Iudhaich e, Tha lagh againne, agus a rèir ar laghane is còir a chur gu bàs, air son gu'n d'rinn e Mac Dhé dheth féin.

8 Uime sin an uair a chuala Pilat a' chainnt sin, bu mhòid a bha dh'eagal air;

9 Agus chaidh e steach a rìs a dh'àit a' bhreitheanais, agus a deir e ri h-Iosa, Cia as duit? ach cha d'thug Iosa freagradh air.

10 An sin a deir Pilat ris, Nach labhair thu riumsa? nach 'eil fhios agad gu bheil cumhachd agamsa do cheusadh, agus gu bheil cumhachd agam do chur fa sgaoil?

11 Fhreagair Iosa, Cha bhiodh cumhachd air bith agad a'm' aghaidhse, mur d'thugta dhuit o'n àird e: air an aobhar sin an ti a thug mise thairis dhuit, tha aige-san am peacadh a's mò.

12 Agus o sin suas dh'iarr Pilat a chur fa sgaoil: ach ghlaodh na h-Iudhaich, ag ràdh, Ma leigeas tu 'm fear so fa sgaoil, cha charaid do Cheasar thu: ge b'e neach a ta 'ga dheanamh féin 'na rìgh, tha e labhairt an aghaidh Cheasair.

13 Uime sin an uair a chuala Pilat a' chainnt sin, thug e mach Iosa, agus shuidh e air a' chaithir-bhreitheanais, anns an ionad d'an goirear an Leac-ùrlar, ach anns an Eabhra[f], Gabata.

14 Agus b'e là-ulluchaidh na càisge e, agus mu thimchioll na seathadh uaire: agus a deir e ris na h-Iudhachaibh, Feuch bhur rìgh.

15 Ach ghlaodh iadsan a mach, Beir uainn, beir uainn, ceus e. A deir Pilat riu, An ceus mi bhur rìghse? Fhreagair na h-àrd shagairt, Cha 'n'eil rìgh againne ach Ceasar.

16 An sin air an aobhar sin thug e thairis dhoibh e, gu bhi air a cheusadh. Agus ghlac iad Iosa, agus thug iad leo e.

17 Agus chaidh e mach, a' giùlan a chrann-ceusaidh, do'n ionad d'an goirear *àit* a' chloiginn, d'an ainm san Eabhra, Golgota.

18 An sin cheus iad e, agus dithis eile maille ris, fear air gach taobh, agus Iosa sa' mheadhon.

19 Agus scrìobh Pilat mar an ceudna tiodal, agus chuir e air a' chrann-cheusaidh e. Agus b'e an scrìobhadh, IOSA O NASARET RIGH NAN IUDHACH.

20 Uime sin leugh mòran do na

[d] *uile [a rìs.]* [e] *chorcuir.* [f] *Eabhrais.*

h-Iudhachaibh an tiodal so: oir
bha'n t-àit anns an do cheusadh Iosa
fagus do'n bhaile: agus bha an
scrìobhadh an Eabhra, an Greugais,
agus an Laidin.
21 An sin thubhairt àrd shagairt
nan Iudhach ri Pilat, Na scrìobh,
Righ nan Iudhach; ach gu'n dubh-
airt e féin, Is mi righ nan Iudhach.
22 Fhreagair Pilat, An ni a scrìobh
mi, scrìobh mi e.
23 An sin an uair a cheus na
saighdearan Iosa, ghlac iad a thrus-
can (agus rinn iad ceithir earrannan,
earrann do gach saighdear) agus *a*
chòta mar an ceudna: agus bha'n
còta gun fhuaigheal, air fhigheadh o
bhràigh sìos gu h-iomlan.
24 Thubhairt iad uime sin eatorra
féin, Na reubamaid e, ach tilgeamaid
croinn air, cò aig a bhitheas e: chum
gu'n coimhliontadh an scriobtuir, a
deir, Roinn iad mo thruscan eatorra,
agus thilg iad croinn air mo bhrat.
Air an aobhar sin rinn na saigdearan
na nithe so.
25 A nis sheas làimh ri crann-
ceusaidh Iosa, a mhàthair agus piuth-
ar a mhàthar, Muire *bean* Chleoph-
ais, agus Muire Magdalen.
26 Uime sin an uair a chunnaic
Iosa a mhàthair, agus an deisciobul a
b'ionmhuinn leis 'na sheasamh a làth-
air, thubhairt e r'a mhàthair, A bhean,
feuch do mhac.
27 An sin a deir e ris an deisciob-
ul, Feuch do mhàthair. Agus o'n
àm sin a mach thug an deisciobul *sin*
leis i d'a thigh féin.
28 An déigh so air do Iosa fìos a
bhi aige gu'n robh na h-uile nithe a
nis air an crìochnachadh, chum gu'n
coimhliontadh an scriobtuir, a deir e,
Tha tart orm.
29 A nis bha an sin soitheach làn
do fhìon geur: agus air dhoibhsan
spong a lìonadh do'n fhìon gheur,
agus a chur air hisop, shìn iad chum
a bheoil e.
30 An sin an uair a ghabh Iosa
am fìon geur, thubhairt e, Tha e
crìochnaichte: agus air cromadh a
chinn da, thug e suas *a* spiorad.

31 An sin chum nach fanadh an
cuirp air a' chrann-cheusaidh air an
t-sàbaid, a chionn gu'm b'e là an
ulluchaidh a bha ann (oir bu latha
mòr an latha sàbaid sin) dh'iarr na
h-Iudhaich air Pilat gu'n rachadh an
luirgne a bhriseadh, agus gu'n
d'thugtadh air falbh iad.
32 An sin thainig na saighdearan,
agus bhris iad luirgne a' cheud fhir,
agus luirgne an fhir eile, a cheusadh
maille ris.
33 Ach air dhoibh teachd chum
Iosa, an uair a chunnaic iad gu'n
robh e cheana marbh, cha do bhris
iad a luirgnesan.
34 Ach lot fear do na saighdearaibh
a thaobh le sleagh, agus air ball
thainig a mach fuil agus uisge.
35 Agus thug an ti a chunnaic *sin*
fianuis, agus a ta fhianuis fìrinneach:
agus a ta fhios aige gu bheil e labhairt
na fìrinn, chum gu'n creideadh sibhse.
36 Oir rinneadh na nithe so chum
gu'n coimhliontadh an scriobtuir,
Cha bhrisear cnàimh dheth.
37 Agus a rìs a deir scriobtuir eile,
Amhaircidh iad airsan a lot iad[g].
38 'Na dhéigh so, dh'iarr Ioseph
o Arimatea (a bha 'na dheisciobul
aig Iosa, ach am folach air eagal nan
Iudhach) air Pilat comas corp Iosa a
thoirt leis: agus leig Pilat *sin* leis:
Thainig e air an aobhar sin, agus
thug e leis corp Iosa.
39 Thainig mar an ceudna Nico-
demus (a thainig air tùs gu Iosa san
oidhche) agus thug e leis mu thim-
chioll ceud pund do mhirr agus do aloes
air am measgadh feadh a chéile.
40 An sin ghabh iad corp Iosa, a-
gus cheangail[h] iad e ann an lìon-
eudaichibh, maille ris an spìosraidh[i],
mar is gnàth leis na h-Iudhachaibh
adhlac a dheanamh[l].
41 A nis bha lios anns an àit an
do cheusadh e; agus anns an lios
uaigh nuadh, anns nach do chuireadh
aon duine riamh.
42 Air an aobhar sin air son ull-
uchaidh *càisge* nan Iudhach, do
bhrigh gu'n robh an uaigh am fagus,
chuir iad Iosa an sin.

[g] *shàth iad trid.* [h] *phaisg.* [i] *maille ris na luibhibh cùbhraidh.*
[l] *spìosraidh chur air corp; embalm.* Sasg.

CAIB. XX.

1 Tha Muire teachd a chum na h-uaighe; 3 agus Peadar agus Eoin, agus iad gun fhios aca air aiseirigh-san. 11 Dh'fhoillsicheadh Criosd do Mhuire Magdalen, 19 agus d'a dheisciobluibh. 24 Mi-chreidimh agus aidmheil Thomais, &c.

AIR a' cheud là do'n t-seachduin thainig Muire Magdalen gu moch, agus an dorchadas fathast ann, chum na h-uaighe, agus chunnaic i a' chlach air a togail o'n uaigh.

2 Ruith i an sin, agus thainig i gu Simon Peadar, agus gus an deisciobul eile a b'ionmhuinn le h-Iosa, agus a deir i riu, Thug iad leo an Tighearn as an uaigh, agus cha 'n'eil fhios againn c'àit an do chuir iad e.

3 Uime sin chaidh Peadar a mach, agus an deisciobul sin eile, agus thainig iad chum na h-uaighe.

4 Agus ruith iad 'nan dithis maraon: agus ruith an deisciobul eile ni bu luaithe na Peadar, agus thainig e air tùs chum na h-uaighe.

5 Agus air cromadh sìos da, chunnaic e 'n lìon-eudach 'na luidhe; gidheadh cha deachaidh e steach.

6 An sin thainig Simon Peadar 'ga leantuinn, agus chaidh e steach do'n uaigh [m], agus chunnaic e 'n lìon-eudach 'na luidhe;

7 Agus an neapaicin a bha m'a cheann, cha'n ann 'na luidhe maille ris an lìon-eudach, ach air leth air fhilleadh ann an aon àit.

8 An sin chaidh a steach mar an ceudna an deisciobul sin eile a thainig air tùs chum na h-uaighe, agus chunnaic, agus chreid e.

9 Oir cha do thuig iad fathast an scriobtuir, gu'm b'éigin gu'n éireadh esan a rìs o na marbhaibh.

10 An sin dh'imich na deisciobuil a rìs chum an cuideachd féin.

11 Ach sheas Muire aig an uaigh a muigh, a' gul: agus ag gul dith, chrom i sìos, *ag amharc* a steach do'n uaigh,

12 Agus chunnaic i dà aingeal ann an *culaidhibh* geala, 'nan suidhe, fear aig a' cheann, agus fear aig na cosaibh, san àit an robh corp Iosa 'na luidhe;

13 Agus a deir iadsan rithe, A bhean, c'ar son a ta thu gul? A deir i riu, Air son gu'n d'thug iad mo Thighearn leo, agus nach 'eil fhios agam c'àit an do chuir iad e.

14 Agus an uair a thubhairt i so, phill i air a h-ais, agus chunnaic i Iosa 'na sheasamh, agus cha d'aithnich i gu'm b'e Iosa bha ann.

15 A deir Iosa rithe, A bhean, c'ar son a ta thu gul? cò ta thu 'g iarraidh? air saoilsinn d'ise gu'm b'e an gàradair a bh'ann, a deir i ris, A thighearn, ma thug thusa leat e, innis dhomhsa c'àit an do chuir thu e, agus bheir mise leam e.

16 A deir Iosa rithe, A Mhuire. Air tionndadh dh'ise, thubhairt i ris, Rabboni, 'se sin r'a ràdh, A Mhaighstir.

17 A deir Iosa rithe, Na bean rium: oir cha deachaidh mi fathast suas chum m' Athar: ach imich chum mo bhràithre, agus abair riu, Tha mise dol suas chum m'Athar féin agus bhur n-Atharsa, agus *chum* mo Dhé féin agus bhur Dé-se.

18 Thainig Muire Magdalen agus dh'innis i do na deisciobluibh, gu'm fac i 'n Tighearn, agus gu'n dubhairt e na nithe so rithe.

19 Agus air teachd do'n fheasgar an là sin féin, air a' cheud *là* do'n t-seachduin, agus na dorsa dùinte far an robh na deisciobuil cruinn air eagal nan Iudhach, thainig Iosa agus sheas e sa' mheadhon, agus a deir e riu, Sìth dhuibh.

20 Agus air dha so a ràdh, nochd e dhoibh *a* làmhan agus a thaobh. An sin bha aoibhneas air na deisciobluibh an uair a chunnaic iad an Tighearn.

21 An sin Thubhairt Iosa riu a rìs, Sìth dhuibh: mar a chuir an t-Athair uaith mise, mar sin a ta mise 'gar cursa uam.

22 Agus air dha so a ràdh, shéid e orra, agus a deir e riu, Gabhaibhse an Spiorad naomh.

23 Cò air bith iad d'am maith sibh am peacaidh, tha iad maithte dhoibh; *agus* cò air bith iad d'an cum sibh am

[m] *ait-adhlacaidh.*

peacaidh gun am maitheamh, tha iad
'air an cumail.
24 Ach cha robh Tomas, aon do'n
dà fhear dheug, d'an goirear Didi-
mus, maille riu 'nuair a thainig Iosa.
25 Uime sin thubhairt na deisciob-
uil eile ris, Chunnaic sinne an Tigh-
earn. Ach thubhairt esan riu, Mur
faic mise aileadh[n] nan tairngean 'na
làmhaibh, agus mur cuir mi mo
mheur ann an aileadh nan tairngean,
agus mur cuir mi mo làmh 'na
thaobh, cha chreid mi.
26 Agus an ceann ochd làithean
'na dhéigh sin, bha a dheisciobuil a
rìs a stigh, agus Tomas maille riu:
thainig Iosa, agus na dorsa dùinte,
agus sheas e sa' mheadhon, agus
thubhairt e, Sìth dhuibh.
27 'Na dhéigh sin a deir e ri To-
mas, Cuir an so do mheur, agus feuch
mo làmhan; agus sìn an so do làmh,
agus cuir a'm' thaobh i: agus na bi
mi-chreideach, ach creideach.
28 Agus fhreagair Tomas, agus
thubhairt e ris, Mo Thighearn agus
mo Dhia.
29 A deir Iosa ris, Air son gu
faca tu mi, a Thomais, chreid thu:
is beannuichte iadsan nach faca, agus
a chreid.
30 Agus rinn Iosa gu fìrinneach
mòran do mhìorbhuilibh eile am fian-
uis a dheisciobuil, nach 'eil scrìobhta
san leabhar so.
31 Ach tha iad so scrìobhta chum
gu'n creideadh sibh gur e Iosa an
Criosd Mac Dhé, agus ag creidsinn
duibh, gu'm biodh agaibh beatha trìd
ainmsan.

CAIB. XXI.

1 *Tha Criosd 'ga fhoillseachadh féin a rìs d'a dheisciobluibh, agus air aithneachadh leo leis an tarruing mhòr éisg:* 12 *Tha e gabhail a dhìnneir maille riu;* 15 *a' toirt sparraidh do Pheadar uain agus a chaoraich a bhiadhadh;* 18 *a' roimh-innseadh a bhàis dha,* 22 *'ga chronachadh air son a thograidh air fios fhaotainn mu bhàs Eoin.* 25 *Co-dhùnadh an leabhair.*

AN déigh nan nithe sin dh'fhoill-
sich Iosa e féin a rìs d'a dheis-
ciobluibh aig muir Thiberias; agus
air an dòigh so nochd se *e féin;*
2 Bha maille r'a chéile Simon
Peadar, agus Tomas d'an goirear
Didimus, agus Natanael o Chana
Ghalile, agus *mic* Shebede, agus dithi-
is eile d'a dheisciobluibh.
3 A deir Simon Peadar riu, Tha
mi dol a dh'iasgach. A deir iadsan
ris, Tha sinne a' dol maille riut.
Dh'imich iad a mach, agus chaidh
iad a steach do luing air ball; agus
cha do ghlac iad ni air bith an oidh-
che sin.
4 Ach an uair a bha a' mhaduinn
a nis air teachd, sheas Iosa air an
tràigh[o]: gidheadh cha robh fhios aig
na deisciobluibh gu'm b'e Iosa bha
ann.
5 An sin a deir Iosa riu, A chlann,
am bheil biadh air bith agaibh?
Fhreagair iadsan e, Cha 'n'eil.
6 Agus thubhairt esan riu, Tilgibh
an lìon air an taobh deas do'n luing,
agus gheibh sibh. Thilg iad uime
sin, agus a nis cha b'urrainn iad a
tharruing air son lìonmhoireachd an
éisg.
7 Uime sin a deir an deisciobul
sin a b'ionmhuinn le Iosa, ri Peadar,
'Se 'n Tighearn a ta ann. A nis an
uair a chuala Simon Peadar gur e 'n
Tighearn a bh'ann, cheangail e a
chòt-uachdair *uime*, (oir bha e lom-
nochd) agus thilg se e féin sa' mhuir.
8 Thainig na deisciobuil eile ann
an luing bhig (oir cha robh iad fada
o thìr, ach mu thimchioll dà cheud
lamh-choille[p]) a' tarruing an lìn éisg.
9 Uime sin an uair a thainig iad
air tìr, chunnaic iad griosach an sin,
agus iasg air a chur oirre, agus aran.
10 A deir Iosa riu, Thugaibh an
so do'n iasg a ghlac sibh a nis.
11 Chaidh Simon Peadar suas,
agus tharruing e 'n lìon gu tìr, làn
do iasgaibh mòra, ceud agus leth-
cheud agus tri: agus ge do bha 'n
uiread sin ann, cha do bhriseadh an
lìon.
12 A deir Iosa riu, Thigibh,
gabhaibh bhur dìnneir. Agus cha
robh a chridh'[r] aig a h-aon do na
deisciobluibh fheòraich dheth, Cò

[n] *lorg, àit.* [o] *a' chladach.* [p] *bann-lamh.* [r] *mhisnich.*

thusa? air dh'aithnich iad gur e'n
Tighearn a bha ann.
13 An sin thainig Iosa, agus ghlac
e aran, agus thug e dhoibh e, agus
iasg mar an ceudna.
14 'Si so a nis an treas uair a
nochd Iosa e féin d'a dheisciobluibh,
an déigh dha éirigh o na marbhaibh.
15 An sin an déigh dhoibh an dinn-
eir a ghabhail, a deir Iosa ri Simon
Peadar, A Shimoin *mhic* Ionais, am
bheil barrachd gràidh agad dhomhsa
orra sin? A deir e ris, Tha, a Thigh-
earn; tha fios agad gur toigh leam
thu. A deir esan ris, Beathaich
m'uain.
16 A deir e ris a rìs an dara uair,
A Shimoin *mhic* Ionais, an toigh leat
mise? A deir e ris, Seadh, a Thigh-
earn; tha fios agad gur toigh leam
thu. A deir e ris, Beathaich mo
chaoraich[s]:
17 A deir e ris an treas uair, A
Shimoin *mhic* Ionais, an toigh leat
mise? Bha Peadar doilich a chionn
gu'n dubhairt e ris an treas uair, An
toigh leat mise? Agus thubhairt e
ris, A Thighearn, is aithne dhiut na
h-uile nithe; tha fhios agad gur toigh
leam thu. A deir Iosa ris, Beath-
aich mo chaoraich.
18 Gu deimhin deimhin a deirim
riut, an uair a bha thu òg, chriosraich
thu thu féin, agus dh'imich thu'n
taobh bu mhiann leat: ach an uair a
bhios tu aosmhor, sìnidh tu mach
do làmhan, agus criosraichidh neach
eile thu, agus bheir e *thu* 'n taobh
nach àill leat.
19 So thubhairt e, a' ciallachadh
ciod a' ghnè bàis leis an d'thugadh e
glòir do Dhia. Agus air dha so a
ràdh, a deir e ris, Lean mise.
20 An sin air do Pheadar tionn-
dadh, chunnaic e an deisciobul a b'ion-
mhuinn le Iosa, a' leantuinn; an ti
mar an ceudna a luidh air uchd Iosa
air a shuipeir, agus a thubhairt ris,
A Thighearn, cò e a bhrathas thu?
21 Air do Pheadar esan fhaicinn,
thubhairt e ri h-Iosa, A Thighearn,
ciod *a ni* 'm fear so?
22 A deir Iosa ris, Ma's àill leam-
sa e dh'fhantuinn gus an d'thig mi,
ciod e *sin* duitse? Leansa mise.
23 Uime sin chaidh an ràdh so
mach am measg nam bràithre, nach
faigheadh an deisciobul sin bàs: gidh-
eadh cha dubhairt Iosa ris, nach faigh-
eadh e bàs: ach, Ma's i mo thoilse e
dh'fhantuinn gus an d'thig mi, ciod
e *sin* duitse?
24 'Se so an deisciobul a ta dean-
amh fianuis air na nithibh so, agus a'
sgrìobh na nithe so: agus a ta fhios
againne gu bheil fhianuis fìor.
25 Agus a ta mar an ceudna mòr-
an do nithibh eile a rinn Iosa, agus
nam biodh iad uile sgrìobhta, 's i mo
bharail nach cumadh an saoghal féin
na rachadh a sgrìobhadh do leabh-
raibh. Amen.

GNIOMHARA NAN ABSTOL.

CAIB. I.

1 *Dol suas Iosa gu nèamh,* 10 *An déigh a dhol suas tha dà aingeal a' toirt rabhaidh do na h-abstolaibh iad a' dh'imeachd rompa, agus a shocrachadh an inntinn air ath-theachdsan.*[t] 12 *a réir sin tha iad a' pilltinn, agus a' deanamh ùrnuigh, agus a' taghadh Mhatiais 'na Abstol an àit Iudais.*

RINN mi an ceud leabhar, a
Theophiluis, mu thimchioll nan
uile nithe a thionnsgain[t] Iosa a
dheanamh agus a theagasg,
2 Gus an là an do thogadh suas e,
an déigh dha, trid an Spioraid Naoimh,

[s] *bi d'aodhaire air mo chaoraich.* [t] *thòisich.*

àitheantan a thabhairt do na h-abstol-
aibh a thagh e:
3 D'an d'rinn e mar an ceudna e
féin a nochdadh beo an déigh fhul-
angais, le mòran do chomharaibh fìr-
inneach, air dha bhi air fhaicinn leo
feadh dhà fhichead latha, agus e labh-
airt mu na nithibh sin a bhuineadh
do rioghachd Dhé:
4 Agus air dha bhi maille riu,
dh'àithn e dhoibh gun iad a dhol o
Hierusalem, ach feitheamh ri geall-
adh an Athar, *ars' esan*, a chuala sibh
uamsa.
5 Oir bhaist Eoin gu deimhin le
uisge: ach baistear sibhse leis an
Spiorad naomh, air bheag do làithibh
an déigh so.
6 Uime sin air cruinneachadh
dhoibh an ceann a chéile, dh'fheòr-
aich iad deth, ag ràdh, A Thighearn,
an aisig thu san àm so an rioghachd
do Israel?
7 Ach thubhairt esan riu, Cha
bhuin e dhuibhse fios nan aimsir no
nan àm fhaotainn, a chuir an t-Ath-
air 'na chumhachd féin.
8 Ach gheibh sibhse cumhachd an
uair a thig an Spiorad naomh oirbh:
agus bithidh sibh 'nar fianuisibh
dhomhsa, araon ann an Ierusalem,
agus ann an Iudea uile, agus ann an
Samaria, agus gu iomall na tal-
mhainn.
9 Agus an uair a thubhairt e na
nithe so, thogadh suas e, agus iadsan
'ga fhaicinn, agus thug neul as an
sealladh e.
10 Agus am feadh a bha iadsan a'
geur-amharc gu nèamh, agus esan a'
dol suas, feuch, sheas dithis fhear
làimh riu ann an eudach geal;
11 Agus thubhairt iad, Fheara
Ghalile, c'ar son a ta sibh 'nar seas-
amh ag amharc gu nèamh? An t-Iosa
so a thogadh suas uaibh gu nèamh, is
amhuil sin a thig e, mar a chunnaic
sibh e a' dol gu nèamh.
12 An sin phill iad gu Hierusa-
lem, o'n t-sliabh d'an goirear *sliabh*
nan crann-ola, a tha'm fagus do
Hierusalem, astar latha sàbaid as.
13 Agus an uair a thainig iad a
stigh, chaidh iad suas do sheomar
uachdarach, far an robh a' fantuinn
Peadar, agus Seumas, agus Eoin,
agus Aindreas, Philip, agus Tomas,
Bartolomeus, agus Mata, Seumas *mac*
Alpheuis, agus Simon Selotes, agus
Iudas *bràthair* Sheumais.
14 Bhuanaich iad so uile a dh'aon
inntinn ann an ùrnuigh [agus an
guidhe,] maille ris na mnaibh, agus
Muire màthair Iosa, agus maille r'a
bhràithribh.
15 Agus anns na làithibh sin dh'éir-
ich Peadar ann am meadhon nan
deisciobul, agus thubhairt e, (b'e àir-
eamh nan ainm a bha làthair, mu
thimchioll ceud agus fichead.)
16 Fheara *agus* a bhràithre, b'éig-
in an scriobtuir so bhi air a choimh-
lionadh, a roimh-labhair an Spiorad
naomh le beul Dhaibhidh timchioll
Iudais, a bha 'na cheann-iuil[u] aca-
san a ghlac Iosa.
17 Oir bha e air àireamh maille
ruinne, agus fhuair e cuibhrionn do'n
fhrithealadh so.
18 A nis cheannaich am fear so
fearann le duais na h-eucorach; agus
air dha tuiteam-sìos air aghaidh[a],
sgàin e sa' mheadhon, agus bhrùchd
a mhionach uile mach.
19 Agus rinneadh so aithnichte do
luchd-àiteachaidh Ierusaleim uile;
air chor as gu'n goirear do'n fhear-
ann sin 'nan cainnt féin, Aceldama,
sin ri ràdh, Fearann fola.
20 Oir a ta e scrìobhta ann an
leabhar nan Salm, Biodh àite-còmh-
nuidh 'na fhàsach, agus na gabhadh
neach sam bith tàmh ann: agus,
Glacadh neach eile a dhreuchd[b].
21 Air an aobhar sin is còir aon
do na daoinibh sin a bha maille ruinne,
rè na h-aimsire *sin* uile anns an deach-
aidh an Tighearn Iosa steach agus
a mach 'nar measgne,
22 A' tòiseachadh o bhaisteadh
Eoin, gus an là an do thogadh suas
uainn e, bhi air a dheanamh 'na fhian-
uis air aiseirigh-san maille ruinne.
23 Agus shonraich iad dithis, Io-
seph d'an goirear Barsabas, d'am bu
chomh-ainm Iustus, agus Matias.
24 Agus air deanamh ùrnuigh
dhoibh, thubhairt iad, Thusa a Thigh-

[u] *thredruiche.* [a] *an comhair a chinn.* [b] *oifig.*

earn, d'an aithne cridheacha nan uile
dhaoine, foillsich cò do'n dithis so a
thagh thu,
25 A ghabhail cuibhrinn do'n
fhrithealadh agus do'n abstolachd so,
o'n do thuit Iudas le seachran[c], gu
dol g'a àit féin.
26 Agus thilg iad an crannchur;
agus thuit an crannchur air Matias,
agus bha e air àireamh maille ris an
aon abstol deug.

CAIB. II.

1 *Tha na h-abstoil air an lìonadh leis an Spiorad naomh, agus a' labhairt iomadh gnè-cainnte; tha cuid a' gabhail iongantais riu, agus cuid eile a' fanoid orra: 14 Tha Peadar, chum a' bhreug a dheanamh d'am barailsan, a' nochdadh gu'n do labhair na h-abstoil le cumhachd an Spioraid naoimh, gu'n d'éirich Criosd o na marbhaibh, gu'n deachaidh e suas air nèamh; &c.*

AGUS an uair a thainig là na
cuingis[d], bha iad gu léir a
dh'aon inntinn ann an aon àit.
2 Agus thainig gu h-obann toirm
o nèamh, mar shéideadh gaoithe ro
thréin, agus lìon i an tigh uile far an
robh iad 'nan suidhe.
3 Agus dh'fhoillsicheadh dhoibh
teanganna sgoilte, mar do theine, agus
shuidh e air gach aon diubh fa leth:
4 Agus lìonadh iad uile leis an
Spiorad naomh, agus thòisich iad air
labhairt le teangaibh eile, a réir mar a
thug an Spiorad comas labhairt dhoibh.
5 Agus bha a' gabhail còmhnuidh
ann an Ierusalem, Iudhaich, daoine
cràbhach, do gach uile chinneach
fuidh nèamh.
6 A nis an uair a sgaoileadh an
t-iomradh so, thainig an sluagh an
ceann a chéile, agus bha iad fuidh
amhluadh, do bhrigh gu'n cuala gach
aon iad a' labhairt 'nan cànain[e] féin.
7 Agus bha iad uile fuidh uamhas
agus ghabh iad iongantas, ag ràdh
r'a chéile, Feuch, nach Galiléich iad
sin uile a ta labhairt?
8 Agus cionnus a ta sinne 'gan
cluinntinn gach aon 'nar cànain féin,
anns an d'rugadh sinn?
9 Partuich, agus Medich, agus
Elamuich, agus luchd-àiteachaidh
Mhesopotamia, Iudea, agus Chapadocia,
Phontuis, agus Asia,
10 Phrigia, agus Phamphilia, na
h-Eiphit, agus chrìoch na Libia timchioll
Chirene, agus coigrich o'n
Ròimh, Iudhaich agus Proselitich[f],
11 Muinntir Chrete, agus Arabia,
tha sinn 'gan cluinntinn a' labhairt
'nar teangaibh féin gnìomhara mòrealacha
Dhé.
12 Agus bha iad uile fuidh uamhas,
agus ann an iomas-chomhairle, ag ràdh
gach aon r'a chéile, Ciod is ciall da so?
13 Ach thubhairt dreing eile a'
fanoid, Tha na daoine so làn do fhìon
ùr.
14 Ach air seasamh do Pheadar
maille ris an aon fhear deug, thog e
a ghuth, agus thubhairt e riu, Fheara
Iudea, agus sibhse uile a luchd-àiteachaidh
Ierusaleim, biodh fios so
agaibh, agus éisdibh ri m' bhriathraibhse:
15 Oir cha 'n'eil iad so air mhisg,
mar a ta sibhs' a' meas, oir is i an
treas uair do'n là[g] a ta ann.
16 Ach is e so an ni a dubhradh
leis an fhàidh Ioel:
17 Agus tarlaidh[h] anns na làithibh
deireannach, (arsa Dia) dòirtidh mise
do m' Spiorad air gach uile fheoil;
agus ni bhur mic agus bhur nigheana
fàidheadaireachd, agus chi bhur n-òganaich
seallanna, agus bruadaraidh
bhur seann daoine bruadaraigh[i]:
18 Agus dòirtidh mise air m'òglachaibh,
agus air mo bhan-òglachaibh
do m' Spiorad anns na làithibh sin,
agus ni iad fàidheadaireachd:
19 Agus nochdaidh mise iongantais
anns na nèamhaibh shuas, agus
comharan air an talamh shìos; fuil,
agus teine, agus duibhneul deataich.
20 Iompaichear a' ghrian gu
dorchadas, agus a' ghealach gu fuil,
mun d'thig latha mòr agus comharaichte
sin an Tighearna.

[c] *a dh'fhàg Iudas.* [d] *an uair a choimhlionadh latha na cuingis.* [e] *cainnt.* [f] *i. e. Geintilich a dh'iompaicheadh gu creidimh nan Iudhach.* [g] *i. e. an naothadh uair roimh mheadhon-là.* [h] *tachairidh.* [i] *chi bhur seann daoine aislingean.*

21 Agus tarlaidh, ge b'e neach a ghairmeas air ainm an Tighearna, gu'n tearnar e.

22 Fheara Israeil, éisdibh ris na briathraibh so: Iosa o Nasaret, duine a dhearbhadh le Dia 'nar measgsa, le cumhachdaibh agus le miorbhuilibh agus le comharaibh, a rinn Dia leis-san 'nar meadhonsa, mar a ta fhios agaibh féin;

23 An duine so, a thugadh thairis le comhairle chinntich agus roimh-eòlas Dé, ghlac sibhse, agus le làmhaibh dhroch dhaoine[l] cheus agus mharbh sibh e[m]:

24 Neach a thog Dia suas, air dha piantan[n] a' bhàis fhuasgladh; do bhrigh nach robh e'n comas gu'n cumtadh esan leis:

25 Oir a deir Daibhidh m'a thimchioll, Chunnaic mi an Tighearn romhan a ghnàth, oir a ta e aig mo dheas làimh, chum nach gluaisteadh mi.

26 Air an aobhar so rinn mo chridhe gairdeachas, agus rinn mo theanga aoibhneas: tuilleadh fòs, gabhaidh m'fheoil còmhnuidh fhoisneach ann an dòchas[o]:

27 Do bhrigh nach fàg thu m'anam shìos ann an ifrinn[p], ni mò a dh'fhuilingeas tu do d' naomh Aon féin gu faic e truaillidheachd.

28 Dh'fhoillsich thu dhomhsa slighean na beatha; llonuidh tu mi do shubhachas le d' ghnùis.

29 Fheara *agus* a bhràithre, leigibh leamsa labhairt gu dàna ribh mu'n phriomh-athair Daibhidh, araon gu'n d'fhuair e bàs, agus gu'n d'adhlaiceadh e, agus gu bheil uaigh maille ruinne gus an là 'n diugh:

30 Air an aobhar sin air dha bhi 'na fhàidh, agus fiosrach gu'n do mhionnaich Dia le mionnaibh dha, do thoradh a leasraidh, [a réir na feòla, gu togadh e suas Criosd] gu suidhe[r] air a righ-chaithir-san,

31 Air dhasan so a roimh-fhaicinn, labhair e mu aiseirigh Chriosd, nach d'fhàgadh anam ann an ifrinn[s], agus nach fac fheoil truaillidheachd.

32 An t-Iosa so thog Dia suas, air am bheil sinne uile 'nar fianuisibh.

33 Uime sin air dha bhi air àrdachadh le[t] deas làimh Dhé, agus gealladh an Spioraid naoimh fhaotainn o'n Athair, dhòirt e mach an ni so, a tha sibhse nis a' faicinn agus a' cluinntinn.

34 Oir cha deachaidh Daibhidh suas chum nan nèamh: ach a deir e féin, Thubhairt an Tighearn ri m' Thighearn, Suidh air mo làimh dheis,

35 Gus an cuir mi do naimhde 'nan stòl fuidh d' chosaibh.

36 Uime sin biodh fios gu cinnteach aig tigh Israeil uile gu'n d'rinn Dia 'na Thighearn agus 'na Chriosd, an t-Iosa so féin, a cheus sibhse.

37 A nis an uair a chual iad *so*, bha iad air am bioradh 'nan cridhe, agus thubhairt iad ri Peadar, agus ris a' chuid eile do na h-abstolaibh, Fheara *agus* a bhràithre, ciod a ni sinn?

38 An sin thubhairt Peadar riu, Deanaibh aithreachas, agus bithibh air bhur baisteadh gach aon agaibh ann an ainm Iosa Criosd, chum maitheanais peacaidh, agus gheibh sibh tiodhlacadh an Spioraid naoimh.

39 Oir a ta 'n gealladh dhuibhse, agus d'ar cloinn, agus do na h-uile a ta fad o làimh, eadhon a mheud 'sa ghairmeas an Tighearn ar Dia.

40 Agus le mòran do bhriathraibh eile rinn e fianuis agus dh'earalaich e *iad*[u], ag ràdh, Saoraibh sibh féin o'n ghinealach fhiar[a] so,

41 An sin bhaisteadh iadsan a ghabh r'a fhocal gu toileach: agus an là sin féin chuireadh *riu* timchioll tri mìle anam.

42 Agus bhuanaich iad gu seasmhach ann an teagasg nan abstol, agus ann an comh-chomunn, agus ann am briseadh arain, agus ann an ùrnuighibh.

43 Agus thainig eagal air gach anam: agus rinneadh mòran do mhiorbhuilibh agus do chomharaibh leis na h-abstolaibh.

[l] *le làmhan aingidh.* [m] *'nuair a rinn sibh fanoid air, mharbh sibh e.* [n] *cuibhreach, boinn.* [o] *earbsa.* [p] *san uaigh* [r] *gu'n suidhicheadh e.* [s] *san uaigh.* [t] *aig.* [u] *chomhairlich e iad, ghuidh e orra.* [a] *olc.*

44 Agus bha iadsan uile a chreid
ann an aon àit, agus bha na h-uile
nithe aca coitchionn[b],
45 Agus reic iad an seilbh agus
am maoin, agus roinn iad air na
h-uile iad, a réir mar a bha feum
gach neach.
46 Agus ag buanachadh dhoibh
gach là a dh'aon inntinn anns an
teampull, agus a' briseadh arain o
thigh gu tigh, chaith iad am biadh le
gairdeachas agus le aon-fhillteachd
cridhe,
47 A' moladh Dhé, agus deadh-
ghean aca o'n t-sluagh uile. Agus
chuir an Tighearn gach là ris an eag-
lais an dream a shlànuichear.

CAIB. III.

1 *Tha Peadar agus Eoin a' leigheas duine bhacaich; 12 ag innseadh do'n t-sluagh a bha air cruinneachadh nach do rinneadh am mìorbhuil so le naomhachd nan Abstol, ach le cumhachd diadhaidh Chriosd; 13 'gan cronachadh air son esan a chur gu bàs; 19 'gan earalachadh gu aithreachas, &c.*

AGUS chaidh Peadar agus Eoin
le chéile suas do'n teampull,
aig uair na h-ùrnuigh, *eadhon* an
naothadh *uair*[c].
2 Agus bha duine àraidh a bha na
bhacach[d] o bhroinn a mhàthar air a
ghiùlan, neach a chuireadh gach là
aig dorus sin an teampuill d'an goir-
ear Sgiamhach, a dh'iarraidh déirce
orrasan a bha dol a steach do'n teamp-
ull:
3 Neach an uair a chunnaic e
Peadar agus Eoin air tì dol a steach
do'n teampull, dh'iarr e déirc.
4 Agus air do Pheadar sealltuinn
gu geur air, maille ri h-Eoin, thubh-
airt e, Amhairc oirnne.
5 Agus thug esan aire dhoibh an
dòchas gu'm faigheadh e ni-éigin
uatha.
6 An sin thubhairt Peadar, Air-
giod no òr cha 'n'eil agam; ach an ni
a ta agam, so bheiream dhuit: An
ainm Iosa Criosd o Nasaret, éirich
agus imich.
7 Agus air dha breith air a làimh
dheis, thog e suas *e*; agus air ball
neartaicheadh aobrunnan agus a
throidhean.
8 Agus leum e suas, agus sheas,
agus dh'imich e, agus chaidh e steach
maille riu do'n teampull, ag imeachd,
agus a' leumnaich, agus a' toirt cliu
do Dhia.
9 Agus chunnaic an sluagh uile e
ag imeachd, agus a' toirt cliu do
Dhia.
10 Agus dh'aithnich iad esan gu'm
b'e a bha 'na shuidhe aig geata
Sgiamhach an teampuill ag iarraidh
déirce: agus lìonadh iad le h-ion-
gantas agus le h-uamhas air son an
ni sin a thachair dha.
11 Agus ag cumail Pheadair agus
Eoin [do'n bhacach a chaidh leigh-
eas,] ruith an sluagh uile d'an ionn-
suidh anns an sgàth-thigh[e] d'an
goirear sgàth-thigh Sholaimh, làn
iongantais.
12 Agus air faicinn so do Phead-
ar, fhreagair e 'n sluagh, Fheara Is-
raeil, c'ar son a ta iongantas oirbh
mu'n ni so? no c'ar son a ta sibh a'
geur-amharc oirnne, mar gu b'ann
le'r cumhachd no ar naomhachd féin
a thug sinn air an duine so imeachd?
13 Ghlòraich Dia Abrahaim, agus
Isaaic, agus Iacoib, Dia ar n-aith-
riche a Mhac Iosa; a thug sibhse
thairis, agus a dh'àicheadh sibh an
làthair Philait, an uair a b'i a bhreth
a chur fa sgaoil.
14 Ach dh'àicheadh sibhse an
t-Aon naomha, agus am Fìrean, agus
dh'iarr sibh mortair a thiodhlacadh[f]
dhuibh,
15 Agus mharbh sibh Prionnsadh[g]
na beatha, a thog Dia o na marbh-
aibh; air am bheil sinne 'nar fianuis-
ibh.
16 Agus tre chreidimh 'na ainm
neartaich e an ti so, a tha sibhse a'
faicinn, agus a's aithne dhuibh:
seadh, thug ainmsan agus an creid-
imh a ta tridsan, dhasan an t-slàinte
iomlan so 'nar làthairse uile.
17 Agus a nis, a bhràithre, tha
fhios agam gur ann tre aineolas a

[b] *ann an comh-pairt.* [c] *i. e. an treas uair an déigh mheadhon-là.*
[d] *chrioplach.* [e] *àileir, phòrsa.* [f] *thabhairt.* [g] *Ceann-iuil, Ceannard.*

rinn sibh *e*, mar a *rinn* mar an ceud-
na bhur n-uachdarain.
18 Ach choimhlion Dia air an
dòigh so na nithe sin a roimh-fhoill-
sich e le beul fhàidhean uile, gu'm
fuilingeadh Criosd.
19 Air an aobhar sin deanaibhse
aithreachas agus bithibh air bhur
n-iompochadh, chum gu'm bi bhur
peacaidh air an glanadh as, 'nuair a
thig amanna fionnuaireachd o làthair
an Tighearna,
20 Agus a chuireas e Iosa[h] Criosd
d'ar ionnsuidh, a chaidh roimh-ord-
uchadh[i]:
21 Neach is éigin do néamh a
ghabhail, gu aimsiribh aisig nan uile
nithe, air an do labhair Dia le beul
fhàidhean naomha uile, o thoiseach
an t-saoghail.
22 Oir gu firinneach thubhairt
Maois ris na h-aithrichibh, Togaidh
an Tighearn bhur Dia suas fàidh
dhuibh, d'ar bràithribh, mar mise;
ris-san éisdidh sibh anns na h-uile
nithibh a labhras e ribh.
23 Agus tarlaidh, gach anam nach
éisd ris an fhàidh sin, gu'n sgriosar a
mach as an t-sluagh e.
24 Seadh, dh'fhoillsich na fàidh-
ean uile o Shamuel, agus iadsan a
lean o sin, a mheud diubh 's a labh-
air, roimh-làimh mu na làithibh so.
25 Is sibhse clann nam fàidh, agus
a' choimh-cheangail a rinn Dia r'ar
n-aithrichibh, ag ràdh ri Abraham,
Agus ann ad shliochdsa bithidh uile
theaghlaiche na talmhainn air am
beannachadh.
26 Air do Dhia a Mhac Iosa
thogail suas, chuir e d'ar n-ionn-
suidhs' e air tùs, chum as gu'm
beannuicheadh e sibh, leis gach aon
agaibh iompachadh o bhur lochdaibh.

CAIB. IV.

1 *Tha uachdarain nan Iudhach a' cur Pheadair agus Eoin am priosun, air son iad a bhi searmonachadh Iosa do'n t-sluagh: 5 an déigh an ceasnachadh tha Peadar ag aideachadh gu'n do leighiseadh am bacach le cumhachd diadhaidh Iosa a mhàin, agus gur ann trìdsan 'na aonar a ta slàinte shiorruidh r'a faghail, &c.*

AGUS am feadh 'sa bha iad a'
labhairt ris an t-sluagh, thain-
ig orra na sagairt, agus ceannard an
teampuill, agus na Sadusaich.
2 Agus bha iad fuidh dhoilgheas
gu'n robh iadsan a' teagasg an
t-sluaigh, agus a' searmonachadh tre
Iosa aiseirigh nam marbh.
3 Agus chuir iad làmh annta, agus
chuir iad am priosun iad gus an là
maireach[l]: oir b'e nis am feasgar a
bh'ann.
4 Gidheadh, chreid mòran diubh-
san a chual am focal; agus b'e àir-
eamh nan daoine timchioll chùig
mìle.
5 Agus tharladh air an là mair-
each, gu'n chruinnicheadh an ceann
a chéile an uachdarain, agus an sean-
airean, agus an sgrìobuichean, ann an
Ierusalem,
6 Agus Annas an t-àrd shagart,
agus Caiaphas, agus Eoin, agus Alast-
air[m], agus a mheud 's a bha do chinn-
each an àrd shagairt.
7 Agus air dhoibh iadsan a chur
anns a' mheadhon, dh'fhiosraich iad,
Ciod e an cumhachd, no ciod e an
t-ainm anns an d'rinn sibh so?
8 An sin air do Pheadar bhi air a
lìonadh leis an Spiorad naomh, thubh-
airt e riu, Uachdarana a' phobuill,
agus a' sheanairean Israeil,
9 Ma tha sinne an diugh air ar
ceasnachadh mu'n deadh ghnìomh a
rinneadh do'n duine euslan, cionnus
a shlànuicheadh e;
10 Biodh e aithnichte dhuibhse
uile, agus do phobull Israeil uile, gur
ann tre ainm Iosa Criosd o Nasaret,
a cheus sibhse, a thog Dia o na
marbhaibh, eadhon trìdsan a ta 'n
duine so 'na sheasamh an so 'nar
làthairse slàn.
11 'Si so a' chlach sin a dhiultadh
libhse, a luchd togail, a rinneadh 'na
ceann na h-oisinn.
12 Agus cha 'n'eil slàinte ann an

h *chum gu d'thig amanna fois o làthair an Tighearna, agus gu cuir e Iosa.*
i *roimhe so a shearmonachadh dhuibh.* l *gus an la air na mhàireach.*
m *Alecsander.*

neach air bith eile: oir cha 'n'eil
ainm air bith eile fuidh nèamh air a
thoirt am measg dhaoine, tre'm feud
sinn bhi air ar slànuchadh [n].
13 A nis an uair a chunnaic iad
dànachd Pheadair agus Eoin, agus a
thuig iad gu'm bu daoine gun fhògh-
lum agus cumanta iad, ghabh iad
iongantas, agus dh'aithnich siad iad [o]
gu'n robh iadsan maille ri h-Iosa.
14 Agus air faicinn an duine a
leighiseadh 'na sheasamh maille riu,
cha robh ni air bith aca ri ràdh 'na
aghaidh.
15 Agus an déigh dhoibh orduch-
adh dhoibhsan dol a mach as a'
chomhairle, chuir iad an cinn cuid-
eachd [p],
16 Ag ràdh, Ciod a ni sinn ris na
daoinibh so? Oir gu'n deachaidh
mìorbhuil aithnichte [r] dheanamh leo,
a ta e follaiseach do luchd àiteach-
aidh Ierusaleim uile, agus cha'n urr-
adh sinne àicheadh.
17 Ach a chum nach sgaoilear e
ni's mò air feadh an t-sluaigh, bag-
ramaid orra gu geur, gun iad a labh-
airt ni's mò ri neach air bith anns an
ainm so.
18 Agus air dhoibh an gairm,
dh'àithn iad dhoibh gun iad a labh-
airt air chor sam bith, no a theagasg
ann an ainm Iosa.
19 Ach fhreagair Peadar agus
Eoin agus thubhairt iad riu, Am
bheil e ceart am fianuis Dé, éisdeachd
ribhse roimh Dhia, thugaibh féin
breth.
20 Oir cha 'n'eil e'n comas duinne
gun na nithe a chunnaic agus a
chuala sinn a labhairt.
21 Ach air dhoibhsan tuilleadh
bagraidh a dheanamh orra, leig iad as
iad, gun dòigh air bith fhaotainn air
am feudadh iad peanas a dheanamh
orra, air son an t-sluaigh: oir bha na
h-uile a' toirt glòire do Dhia air son
an ni a rinneadh.
22 Oir bha an duine air an d'rinn-
eadh am mìorbhuil leighis so tuill-
eadh as dà fhichead bliadhna dh'aois.
23 Agus an uair a leigeadh as iad,
thainig iad dh'ionnsuidh am muinn-
tir féin, agus dh'innis iad na n-uile
nithe a thubhairt na h-àrd shagairt,
agus na seanairean riu.
24 Agus an uair a chual iadsan so,
thog iad suas a dh'aon inntinn an
guth ri Dia, agus thubhairt iad, A
Thighearn, is tusa an Dia a rinn
nèamh agus talamh, agus an fhairge,
agus na h-uile *nithe* ta annta:
25 A thubhairt le beul Dhaibhidh
do sheirbhisich, C'ar son a ghabh na
Cinnich boil, agus a smuainich an
sluagh nithe dìomhanach?
26 Sheas righre na talmhainn suas,
agus chruinnicheadh na h-uachdar-
ain an ceann a chéile, an aghaidh
an Tighearna, agus an aghaidh a
Chriosd [s].
27 Oir gu fìrinneach chruinnich-
eadh an ceann a chéile 'n aghaidh do
Leinibh naoimh Iosa, a dh'ùng thu,
araon Herod agus Pontius Pilat,
maille ris na Cinneachaibh, agus
sluagh Israeil,
28 A dheanamh gach ni a roimh
orduich do làmh agus do chomhairle
a bhi deanta.
29 Agus a nis, a Thighearn, amh-
airc air am bagraibh: agus deònaich
do d' sheirbhisich féin, t'fhocal a
labhairt leis gach uile dhànachd,
30 Le d' làimh a shìneadh a mach
chum leighis: agus gu'm bi comhar-
an agus mìorbhuilean air an deanamh
tre ainm do Leinibh naoimh Iosa.
31 Agus air dhoibh ùrnuigh a
dheanamh, chrathadh an t-àit anns
an robh iad cruinn; agus lìonadh iad
uile do'n Spiorad naomh, agus labh-
air iad focal Dé le dànachd.
32 Agus bha aig a' chuideachd a
chreid aon chridhe, agus aon anam:
agus ni mò a thubhairt neach air bith
dhiubh, gu'm bu leis féin aon ni a
shealbhaich e, ach bha na h-uile nithe
coitchionn [t] aca.
33 Agus le mòr chumhachd thug
na h-abstoil fianuis air aiseirigh an
Tighearna Iosa: agus bha mòr ghràs
orra uile.
34 Agus ni mò a bha aon neach
uireasbhuidheach 'nam measg: oir a
mheud 'sa bha 'nan sealbhadairibh

[n] *saoradh, sàbhaladh.* [o] *thug iad aire dhoibh.* [p] *an comhairle r'a chéile.* [r] *soilleir.* [s] *an aghaidh Aoin ungta-san.* [t] *ann an comhpairt.*

fearainn, no thighean, air dhoibh an
reiceadh, thug iad luach nan nithe a
chaidh reiceadh leo,

35 Agus chuir iad aig cosaibh nan
abstol *e*: agus roinneadh e air gach
neach a réir fheuma.

36 Agus air do fhearann a bhi aig
Ioses, d'an ghoireadh leis na h-abstol-
aibh Barnabas (is e sin, air eadar-
theangachadh, Mac na comhfhurt-
achd) Lebhitheach, d'am bu dùth-
aich Ciprus,

37 Reic se e, agus thug e 'n t-air-
giod, agus chuir e aig cosaibh nan
abstol *e*.

CAIB. V.

1 *Tha Ananias agus Saphira air son an ceilge a' tuiteam sìos marbh le cronachadh Pheadair.* 12 *Mòran mhìorbhuilean air an oibreachadh;* 17 *Chuireadh na h-abstoil a rìs am priosun,* 19 *ach a ta iad air an leigeadh as le aingeal, a thug ordugh dhoibh searmonachadh gu follaiseach: &c.*

1 ACH reic fear àraidh d'am b'ainm
Ananias, maille r'a mhnaoi
Saphira, sealbh fearainn,

2 Agus cheil e *cuid* do'n luach,
le fios a mhnà, agus air dha cuid-
eigin a thoirt leis, chuir e aig cosaibh
nan abstol *e*.

3 Ach thubhairt Peadar, Ananiais,
c'ar son a lìon Satan do chridhe a
dheanamh bréige do'n Spiorad naomh,
agus a cheiltinn *cuid* do luach an
fhearainn?

4 Am feadh 's a dh'fhuirich e
gun reiceadh, nach bu leat féin e?
agus an déigh a reiceadh nach robh e
a'd' chomas féin? c'ar son a smuain-
ich thu ann do chridhe an gnìomh
so? cha d'rinn thu breug do dhaoin-
ibh, ach do Dhia.

5 Agus an uair a chuala Ananias
na briathra so, thuit e sìos, agus
chaidh an deo as: agus thainig eagal
mòr air na h-uile a chuala na nithe so.

6 Agus air éirigh do na h-ògan-
achaibh, phaisg iad an eudach-mairbh
e, agus air dhoibh a ghiùlan a mach,
dh'adhlaic iad *e*.

7 Agus tharladh timchioll tri uaire
'na dhéigh sin, gu'n d'thainig a
bhean a steach, gun fhios aice air an
ni a rinneadh.

8 Agus fhreagair Peadar i, Innis
dhomhsa an ann air an uiread so reic
sibh am fearann? Agus thubhairt ise,
Is ann, air son an uiread sin.

9 An sin thubhairt Peadar rithe,
C'ar son a chomh-aontaich sibh Spior-
ad an Tighearna a dhearbhadh[u]?
feuch, *tha* cosa na muinntir a dh'adh-
luic t'fhear aig an dorus, agus giùl-
ainidh iad thusa mach.

10 An sin thuit i air ball aig a
chosaibh, agus chaidh an deo aisde:
agus air do na h-òganachaibh teachd
a steach, fhuair iad i marbh, agus air
dhoibh a giùlan a mach, dh'adhluic
iad làimh r'a fear *i*.

11 Agus thainig eagal mòr air an
eaglais uile, agus air na h-uile a
chuala na nithe so.

12 Agus rinneadh mòran chomh-
aran agus mhìorbhuilean am measg a'
phobuill le làmhaibh nan abstol;
(agus bha iad uile dh'aon inntinn ann
sgàth-thigh[a] Sholaimh;

13 Agus cha robh chridh' aig a
h-aon do chàch e féin a cheangal
riu:) ach bha mòr mheas aig a'
phobull orra.

14 Agus is mò'id a chuireadh
creidmhich ris an Tighearn, buidh-
eann mhòr[b] araon do fhearaibh agus
do mhnaibh:

15 Air chor as gu'n d'thug iad a
mach a' mhuinntir euslan air na
sràidibh, agus gu'n do chuir iad air
leapaichibh agus air uirighibh[c] *iad*,
chum ag teachd do Pheadar gu'n
cuireadh fhaileus, mar bu lugha,
sgàile[d] air neach eigin aca.

16 Agus thainig mar an ceudna
mòr shluagh as na bailtibh m'an
cuairt air Hierusalem, a' toirt leo
muinntir euslain, agus dream a bha
air am buaireadh le spioradaibh
neo-ghlan: agus leighiseadh iad uile.

17 An sin dh'éirich an t-àrd
shagart, agus iadsan uile a bha maille
ris, (eadhon luchd-bharail nan Sadus
ach) agus lìonadh iad le tnùth[e],

[u] *a bhuaireadh.* [a] *àilear, pòrsa.* [b] *sluagh mòr.* [c] *couches.* Sasg.
[d] *dubhar.* [e] *eud.*

18 Agus chuir iad làmh anns na h-abstolaibh, agus chuir iad sa' phriosun chumanta iad.

19 Ach dh'fhosgail aingeal an Tighearna dorsan a' phriosuin san oidhche, agus thug e iadsan a mach, agus thubhairt e,

20 Imichibh, agus ag seasamh dhuibh labhraibh san teampull ris an t-sluagh, uile bhriathra na beatha so.

21 Agus an nair a chual iad *so*, chaidh iad gu moch a steach do'n teampull, agus theagaisg iad. Ach thainig an t-àrd shagart agus iadsan a bha maille ris, agus ghairm iad a' chomhairle, agus seanadh chloinn Israeil uile an ceann a chéile, agus chuir iad do'n phriosun chum gu'n d'thugtadh iadsan *d'an ionnsuidh*.

22 Ach an uair a thaing na maoir, cha d'fhuair iad sa' phriosun iad, agus air pilltinn dhoibh, dh'innis iad,

23 Ag ràdh, Fhuair sinne gu fìrinneach am priosun dùinte gu ro thèaruinte, agus an luchd-coimhead 'nan seasamh a mach fa chomhair nan dorus: ach an uair a dh'fhosgail sinn, cha d'fhuair sinn aon duine a stigh.

24 A nis an uair a chual an t-àrd shagart, agus ceannard an teampuill, agus uachdarain nan sagart na briathra so, bha iad fuidh amharus m'an timchioll ciod gus an d'thigeadh so.

25 An sin thainig neach *àraidh* agus dh'innis e dhoibh, ag ràdh, Feuch, a ta na daoine a chuir sibh sa' phriosun, 'nan seasamh san teampull, agus a' teagasg a' phobuill.

26 An sin dh'imich an ceannard maille ris na maoraibh, agus thug e leis iad gun ainneart: (oir bha eagal orra roimh an t-sluagh, gu'm biodh iad air an clachadh *leo*.)

27 Agus an uair a thug iad leo iad, chuir iad ann am fianuis na comhairle *iad*: agus dh'fheòraich an t-àrd shagart diubh,

28 Ag ràdh, Nach d'thug sinne geur ordugh dhuibh, gun teagasg a dheanamh san ainm so? agus feuch, lìon sibh Ierusalem le'r teagasg, agus is àill libh fuil an duine so a tharruing[f] oirnne.

29 An sin fhreagair Peadar agus na h-abstoil *eile*, agus thubhairt iad, Is còir géill a thoirt do Dhia ni's mò na do dhaoinibh.

30 Thog Dia ar n-aithriche Iosa, a mharbh sibhse agus a chroch sibh air crann.

31 Esan dh'àrdaich Dia le a dheas làimh 'na Cheannard[g] agus 'na Shlànuighear, a thoirt aithreachais agus maitheanais peacaidh do Israel.

32 Agus tha sinne 'nar fianuisibh dha air na nithibh so: agus mar an ceudna an Spiorad naomh, a thug Dia dhoibhsan a ta umhal dha.

33 Agus an uair a chual iadsan *so*, bha iad air an gonadh[h], agus ghabh iad comhairle an cur gu bàs.

34 An sin dh'éirich Phairiseach àraidh anns a' chomhairle, d'am b'ainm Gamaliel, fear-teagaisg an lagha, air an robh meas aig an t-sluagh uile, agus dh'orduich e na h-abstoil a chur a mach rè tamuill,

35 Agus thubhairt e riu, Fheara Israeil, thugaibh aire dhuibh féin, ciod a ta roimhibh a dheanamh mu thimchioll nan daoine sin.

36 Oir roimh na làithibh so dh'eirich Teudas suas, ag ràdh gu'm bu neach éigin mòr e féin, agus cheangail àireamh dhaoine, timchioll ceithir cheud, iad féin ris: mharbhadh esan, agus a mheud 'sa dh'aontaich leis, sgaoileadh iad uile as a chéile, agus chaidh iad gu neo-ni.

37 An déigh an fhir so dh'éirich Iudas an Galiléach suas, ann an làithibh na cìs-mheasaidh, agus tharruing e mòran sluaigh 'na dhéigh: sgriosadh esan mar an ceudna, agus a mheud 'sa ghéill dha, sgapadh iad uile.

38 Agus a nis a deirim ribh, Fanaibh o na daoinibh so, agus leigibh leo: oir ma's ann o dhaoinibh a ta a' chomhairle so, no'n obair so, thig i gu neo-brigh[i]:

39 Ach ma's ann o Dhia a ta i, cha'n urradh sibhs' a cur gu neobrigh: air eagal gu'n tarladh gu'm faighear sibh eadhon a' cogadh an aghaidh Dhé.

[f] *thoirt.* [g] *Phrionnsadh.* [h] *chas iad am fiacla.* [i] *dh'earb as.* [i] *théid as dith.*

40 Agus dh'aontaich iad leis-san: agus an uair a ghairm iad na h-abstoil, agus a ghabh iad orra, dh'orduich iad dhoibh gun labhairt ann an ainm Iosa, agus leig iad as iad.

41 Agus dh'imich iadsan o làthair na comhairle, le gairdeachas a chionn gu'n do mheasadh gu'm b'fhiu iad eas-urram fhulang air son ainmesan.

42 Agus gach là anns an teampull, agus o thigh gu tigh, cha do sguir iad a bhi teagasg, agus a' searmonachadh Iosa Criosd.

CAIB. VI.

1 *Thagh na h-abstoil seachdnar gu frithealadh do uireasbhuidh nam bochd: 5 B'aon diubh so Stephan, neach a bha làn do chreidimh, agus do'n Spiorad naomh: 12 Tha esan air a ghlacadh, agus air agairt gu h-eucorach an làthair na comhairle, leis an aitim a chuir e 'nan tosd le deasboireachd.*

AGUS anns na làithibh sin, an uair a bha àireamh nan deisciobul a' meudachadh, dh'éirich gearan am measg nan Greugach an aghaidh nan Eabhrach, a chionn gu'n do dhearmaideadh am bantraichean san fhrithealadh laitheal.

2 An sin ghairm an dà fhear dheug mòr chuideachd nan deisciobul d'an ionnsuidh, agus thubhairt iad, Cha 'n'eil e iomchuidh sinne dh'fhàgail fòcail Dé, agus a fhrithealadh do bhordaibh.

3 Uime sin, a bhràithre, iarraibh a mach 'nar measg seachdnar dhaoine fuidh dheadh iomradh, làn do'n Spiorad naomh agus do ghliocas, a chuireas sinne os cionn an dreuchd so[m].

4 Ach buanaichidh sinne a ghnàth ann an ùrnuigh, agus am ministreileachd an fhocail.

5 Agus bha chainnt so taitneach an làthair na mòr chuideachd uile: agus thagh iad Stephan, duine làn do chreidimh agus do'n Spiorad naomh, agus Philip, agus Prochorus, agus Nicanor, agus Timon, agus Parmenas, agus Nicolas proseliteach do mhuinntir Antioch.

6 Chuir iad iadsan an làthair nan abstol: agus air deanamh ùrnuigh dhoibh, chuir iad an làmhan orra.

7 Agus dh'fhàs focal Dé; agus mheudaicheadh àireamh nàn deisciobul gu ro mhòr ann an Ierusalem; agus bha cuideachd mhòr do na sagartaibh ùmhal do'n chreidimh.

8 Agus rinn Stephan, làn do chreidimh agus do chumhachd, mìorbhuilean agus comharan mòra am measg an t-sluaigh.

9 An sin dh'éirich dream àraidh do'n t-sionagog, d'an goirear *sionagog* nan Libertineach[n], agus nan Cirenianach, agus mhuinntir Alecsandria, agus na droinge o Chilicia, agus o'n Asia, a' deasboireachd ri Stephan.

10 Agus cha b'urrainn iad cur an aghaidh a' ghliocais agus an spioraid leis an do labhair e.

11 An sin thug iad a steach os ìosal daoine a thubhairt, Chuala sinne e labhairt bhriathar toibheumach an aghaidh Mhaois, agus Dhé.

12 Agus dhùisg iad suas an sluagh, agus na seanairean, agus na scrìobhuichean, agus thainig iad air agus ghlac iad e, agus thug iad an làthair na comhairle *e*.

13 Agus chuir iad suas fianuisean bréige, a thubhairt, Cha 'n'eil an duine so a' sgur do labhairt bhriathar toibheumach[o] an aghaidh an ionaid naomha so, agus an lagha.

14 Oir chuala sinn e ag ràdh, gu'n sgrios an t-Iosa so o Nasaret an t-àit so, agus gu'n caochail e na[p] gnàthanna a thug Maois dhuinne.

15 Agus air dhoibhsan uile a bha 'nan suidhe sa' chomhairle amharc gu geur air, chunnaic iad aghaidh mar aghaidh aingil.

CAIB. VII.

1 *Air do Stephan comas fhaghail freagairt air a shon fein, 2 tha e nochdadh gu'n d'rinn Abraham aoradh do Dhia gu taitneach; 37 gu'n d'thug Maois féin fianuis mu Chriosd; 51 'gan cronachadh air son an ceannairce, agus morta Chriosd: 54 Air a so tha iad 'ga chlachadh gu bàs, tha esan a' tiom-*

[m] *na h-oibre so.* [n] *Sasirsineach.* [o] *maslach.* [p] *cleachdan. orduighean.*

nadh anama do Iosa, agus a' guidheadh Dhé air an sonsan.

AN sin thubhairt an t-àrd shagart, Am bheil ma ta na nithe so mar so?

2 Agus thubhairt esan, Fheara, a bhràithre, agus aithriche, éisdibh, Dh'fhoillsicheadh Dia na glòire d'ar n-athair Abraham, 'nuair a bha e ann am Mesopotamia, mun do ghabh e còmhnuidh ann an Charran,

3 Agus thubhairt e ris, Rach a mach a d' thìr féin, agus o d' chinneach, agus thig chum na tìre a nochdas mise dhuit.

4 An sin chaidh esan a mach a talamh nan Caldéach, agus ghabh e còmhnuidh ann an Charran: agus as sin, an déigh bàis athar, dh'atharraich se e do'n fhearann so anns am bheil sibhse nis 'nar còmhnuidh.

5 Agus cha d'thug e dha oighreachd *sam bith* ann, cha d'thug *fiu* leud troidhe: gidheadh gheall e gu'n d'thugadh e mar sheilbh e dha féin agus d'a shliochd 'na dhéigh, ge nach robh fathast duine cloinne aige.

6 Agus labhair Dia air an dòigh so, Gu'm biodh a shliochd air chuairt ann an dùthaich choigrich, agus gu'n deanadh iad tràillean diubh, agus gu'm buineadh iad gu h-olc *riu* rè ceithir cheud bliadhna.

7 Agus air a' chinneach sin d'am bi iadsan fuidh dhaorsa, bheir mise breth, arsa Dia: agus an déigh nan nithe sin thig iad a mach, agus ni iad seirbhis dhomhsa anns an àit so.

8 Agus thug e dha coimhcheangal[r] an timchioll-ghearraidh: agus mar sin ghin *Abraham* Isaac, agus thimchioll-ghearr se e air an ochdamh là: agus *ghin* Isaac Iacob, agus Iacob an dà phrìomh-athair dheug.

9 Agus a' gabhail farmaid reic[s] na prìomh-aithriche Ioseph do'n Eiphit: ach bha Dia maille ris,

10 Agus shaor se e as a thrioblaidibh uile, agus thug e deadh-ghean[t] agus gliocas da an làthair Pharaoh righ na h-Eiphit; agus chuir se e' na uachdaran air an Eiphit, agus air a theaghlach féin uile.

11 Nis thainig gorta agus àmhghar mòr air an Eiphit uile, agus air talamh Chanaain; agus cha d'fhuair ar n-aithriche teachd-an-tìr[u].

12 Ach an uair a chuala Iacob gu'n robh arbhar san Eiphit, chuir e mach ar n-aithriche air tùs.

13 Agus air an dara *uair* rinneadh Ioseph aithnichte d'a bhràithribh; agus rinneadh cinneach Ioseiph follaiseach do Pharaoh.

14 An sin chuir Ioseph *fios* uaith, agus ghairm e d'a ionnsuidh Iacob athair, agus a luchd dàimhe uile, cùig anama deug agus tri fichead.

15 Agus chaidh Iacob sìos do'n Eiphit, agus fhuair e bàs, e féin agus ar n-aithriche.

16 Agus ghiùlaineadh thairis iad gu Sichem, agus chuireadh iad anns an àit-adhlacaidh a cheannaich Abraham air suim airgid o mhic Emoir *athar* Shicheim.

17 Ach an uair a dhruid àm a' gheallaidh, a mhionnaich Dia do Abraham, dh'fhàs an sluagh agus rinneadh iad lìonmhor san Eiphit,

18 Gus an d'éirich righ eile, do nach b'aithne Ioseph.

19 Bhuin esan[a] gu cuilbheirteach r'ar cinneach, agus rinn e olc air ar n-aithrichibh, air chor as gu'n d'thug e orra an naoidheana a thilgeadh mach, chum nach sìolaicheadh iad[b].

20 Anns an àm sin rugadh Maois, agus bha e ro sgiamhach, agus dh'altrumadh e tri mìosan ann an tigh athar:

21 Agus an uair a thilgeadh a mach e, thog nighean Pharaoh leatha e, agus dh'altrum[c] i e mar mhac dh'i féin.

22 Agus dh'fhòghlumadh[d] Maois ann an uile ghliocas nan Eiphiteach, agus bha e cumhachdach am briathraibh agus an gnìomharaibh.

23 Agus an uair a bha e dà fhichead bliadhna iomlan a dh'aois, thainig e 'na chridhe a bhràithre clann Israeil fhiosrachadh[e].

[r] *cùnradh, cùmhnant.* [s] *chreic.* [t] *bàigh, fàbhor.* [u] *biatachd.*
[a] *Ghiùlain se e fein.* [b] *nach fásadh sliochd orra, nach maireadh iad beo.*
[c] *dh'oil.* [d] *dh'ionnsuicheadh.* [e] *dol a shealltuinn a bhràithre cloinn Israeil.*

24 Agus air dha duine àraidh *dhiubh* fhaicinn a' fulang eucoir, theasairg se *e*, agus air bualadh an Eiphitich dha, rinn e dioghaltas do'n fhear air an d'rinneadh an eucoir:

25 Oir shaoil e gu'n tuigeadh a bhràithre, gu'n d'thugadh Dia le a làimhsan saorsa dhoibh; ach cha do thuig iadsan.

26 Agus air an là 'na dhéigh sin nochd se e féin doibh agus iad a' comhstribh, agus b'àill leis sìth a dheanamh eatorra[f], ag ràdh, A dhaoine, is bràithre sibh féin, c'ar son a ta sibh a' deanamh eucoir air a chéile?

27 Ach chuir am fear a rinn an eucoir air a choimhearsnach uaith e, ag ràdh, Cò a rinn thusa a' d' uachdaran agus a' d' bhreitheamh oirnne?

28 Am miann leat mise a mharbhadh, mar a *mharbh thu* an t-Eiphiteach an dé?

29 An sin theich Maois air son an fhocail so, agus bha e 'na choigreach ann an dùthaich Mhadiain, far an do ghin e dithis mhac.

30 Agus an uair a choimhlionadh dà fhichead bliadhna, dh'fhoillsicheadh dha ann am fàsach beinne Shina, aingeal an Tighearna ann an lasair theine ann am preas.

31 Agus an uair a chunnaic Maois so, ghabh e iongantas mu'n t-sealladh: agus ag dha teachd am fagus gu beachdachadh *air*, thainig guth an Tighearna d'a ionnsuidh,

32 *Is* mise Dia t'aithriche, Dia Abrahaim, agus Dia Isaaic, agus Dia Iacoib. An sin chriothnuich Maois, agus cha robh chridh' aige amharc[g].

33 An sin thubhairt an Tighearn ris, Fuasgail do bhrògan o d' chosaibh: oir is talamh naomh an t-àit am bheil thu d' sheasamh.

34 Chunnaic mi gu cinnteach, àmhghar mo phobuill a ta san Eiphit, agus chuala mi an osnaidh, agus thainig mi nuas g'an saoradh. Agus a nis thig, cuiridh mi do'n Eiphit thu.

35 Am Maois so féin a dhiùlt iadsan, ag ràdh, Cò rinn uachdaran agus breitheamh dhiotsa? esan chuir Dia *gu bhi* 'na uachdaran agus 'na fhear-saoraidh le làimh an aingil a dh'fhoillsicheadh dha, sa' phreas.

36 Thug esan a mach iad an déigh dha mìorbhuilean, agus comharan a dheanamh ann an talamh na h-Eiphit, agus anns a' mhuir ruaidh, agus anns an fhàsach rè dhà fhichead bliadhna.

37 'S e so am Maois ud a thubhairt ri cloinn Israeil, Togaidh an Tighearn bhur Dia suas fàidh dhuibh d'ar bràithribh, cosmhuil riusmsa; ris-san éisdidh sibh.

38 So esan a bha san eaglais anns an fhàsach, maille ris an aingeal a labhair ris ann am beinn Shina, agus maille r'ar n-aithrichibhne: neach a fhuair briathra na beatha[h] chum an tabhairt dhuinne:

39 Da nach b'àill le'r n-aithrichibh bhi ùmhal, ach chuir iad uatha *e*, agus 'nan cridhe phill iad air an ais do'n Eiphit,

40 Ag ràdh ri Aaron, Dean dhuinne dée a théid romhainn: oir mu thimchioll a' Mhaois so, a thug a mach sinn a tìr na h-Eiphit, cha 'n eil fhios againn ciod a dh'éirich dha.

41 Agus rinn iad laogh sna làithibh sin, agus thug iad ìobairt do'n dealbh, agus rinn iad gairdeachas ann an oibribh an làmha féin.

42 An sin phill Dia, agus thug e thairis iad chum aoradh a dheanamh do armailt nèimhe, a réir mar a ta e sgrìobhta ann an leabhar nam fàidh, An d'thug sibh dhomhsa beathaichean marbhta, agus ìobairte rè dhà fhichead bliadhna anns an fhàsach, O a thigh Israeil?

43 Seadh, thog sibh suas pàilliun Mholoich, agus reult bhur dé Remphain, dealbhan a rinn sibh chum aoraidh dhoibh: uime sin atharraichidh mi sibh an taobh thall do Bhabilon.

44 Bha pàilliun na fianuis aig ar n-aithrichibh san fhàsach, a réir mar a dh'àithn an ti a labhair ri Maois, gu'n deanadh se e a reir an t-samhlachais[i] a chunnaic e.

45 An ni a thug mar an ceudna ar n-aithriche a bha 'nan déigh, a

[f] *an cur réidh.* [g] *air a thabhairt.* [h] *na beo bhriathra.* [i] *an t-saimpleir.*

steach maille ri h-Iosa do sheilbh nan
Cinneach, a thilg Dia a mach roimh
ghnùis ar n-aithriche, gu làithibh
Dhaibhidh;
46 Neach a fhuair deadh-ghean
am fianuis Dhé, agus a dh'iarr
paillium fhaotainn do Dhia Iacoib.
47 Ach thog Solamh tigh dha.
48 Gidheadh cha 'n'eil an ti a's
àirde a' gabhail còmhnuidh ann an
teampluibh làmh-dheanta; mar a
deir am fàidh,
49 'Se nèamh mo righ-chaithir, a-
gus an talamh stòl mo chos: ciod an
tigh a thogas sibh dhomh? a deir an
Tighearn: no ciod e ionad mo
thàimh?
50 Nach do rinn mo làmh na
nithe so uile?
51 A dhaoine cruaidh-mhuineal-
acha, agus neo-thimchioll-ghearrta
ann an cridhe agus ann an cluasaibh,
tha sibh a' ghnàth a' cur an aghaidh
an Spioraid naoimh: mar *a rinn* bhur
n-aithriche, mar sin a ta sibhse *a'*
deanamh,
52 Cò do na fàidhibh air nach
d'rinn bhur n-aithriche geur-lean-
mhuinn? agus mharbh siad iadsan a
roimh-fhoillsich teachd an Fhìrein
ud; air an robh sibhse, a nis 'nar
luchd-brathaidh, agus 'nar mortair-
ibh:
53 *Sibhse* a fhuair an lagh le frith-
ealadh nan aingeal, agus nach do
choimhid *e*.
54 'Nuair a chual iad na nithe sin,
bha iad air an gonadh 'nan cridhe, a-
gus chas iad *am* fiacla ris.
55 Ach air dhasan bhi làn do'n
Spiorad naomh, dh'amhairc e gu
geur suas gu nèamh, agus chunnaic
e glòir Dhé, agus Iosa 'na sheasamh
air deas làimh Dhé,
56 Agus thubhairt e, Feuch, tha
mi faicinn nan nèamh fosgailte, agus
Mac an duine 'na sheasamh air deas
làimh Dhé.
57 An sin ghlaodh iadsan le guth
mòr, agus dhruid[l] iad an cluasan,
agus leum iad air a dh'aon inntinn,
58 Agus air dhoibh-a thilgeadh a
mach as a' chathair[m], chlach iad *e*:
agus thilg na fianuisean an eudach
sìos aig cosaibh òganaich, d'am
b'ainm Saul.
59 Agus chlach iad Stephan, *agus*
e a' gairm air *Criosd*, agus ag ràdh,
A Thighearn Iosa, glac mo spiorad.
60 Agus air lùbadh a leigeadh féin
air a ghlùinibh, ghlaodh e le guth
mòr, A Thighearn, na cuir am
peacadh so as an leth. Agus air dha
so a ràdh, choidil e.

CAIB. VIII.

1 *Tha an soisgeul air a shearmonach-*
adh ann an Samaria le Philip, a
rinn mòran mhìorbhuilean, agus a
bhaist mòran, agus am measg chàich
Simon an Druidh. 14 *Thainig*
Peadar agus Eoin a dhaingneach-
adh na h-eaglais: le cur an làmh
air an droing a chreid, tha 'n Spio-
rad naomh air a thiodhlacadh:
18 *'nuair a b'àill le Simon an*
tiodhlac ceudna cheannach uatha le
h-airgiod, 20 *tha e air a chronach-*
adh gu geur le Peadar, &c.

AGUS bha Saul ag aontachadh
leis a bhàs-san. Agus dh'éir-
ich anns an àm sin geur-leanmhuinn
mhòr an aghaidh na h-eaglais a bha
ann an Ierusalem; agus bha iad uile
air an sgapadh air feadh tìre Iudea
agus Shamaria, ach na h-abstoil *a*
mhàin.
2 Agus ghiùlain daoine diadhaidh[n]
Stephan *chum adhlaic*, agus rinn
iad caoidh mhòr air a shon.
3 Ach bha Saul a' fàsachadh na
h-eaglais, a' dol a steach do gach tigh;
agus ag tarruing a mach fhear agus
bhan, chuir e am priosun *iad*.
4 Uime sin dh'imich an droing a
sgapadh, feadh gach àite, a' searmon-
achadh an fhocail.
5 An sin chaidh Philip sìos do
bhaile Shamaria, agus shearmonaich
e Criosd doibh.
6 Agus thug an sluagh a dh'aon
toil aire do na nithibh a labhradh le
Philip, ag éisdeachd ris[o], agus a'
faicinn nam mìorbhuile a rinn e.
7 Oir chaidh spioradan neo-ghlan a
mach a mòran anns an robh iad, a'
glaodhaich le guth mòr: agus chaidh
mòran air an robh am pairilis[p], agus

[l] *dhùin, stop.* [m] *a' bhaile,* [n] *cràbhach.* [o] *riu.* [p] *crith-ghalar; palsy.* Sasg.

a bha 'nam bacaich, a shlànuchadh.

8 Agus bha gairdeachas mòr sa' bhaile sin.

9 Ach bha roimhe sin duine àraidh sa' bhaile sin d'am b'ainm Simon, a ghnàthaich druidheachd, agus a mheall[r] muinntir Shamaria, ag ràdh gu'm bu neach mòr éigin e féin.

10 Dhasan thug iad uile aire o'n bheag gus a' mhòr, ag ràdh, 'Se 'n duine so cumhachd mòr Dhé.

11 Agus thug iad an aire dha, a chionn gu'n do mheall e iad rè ùine fhada leis a dhruidheachd.

12 Ach an uair a chreid iad Philip, a' searmonachadh nan nithe a bhuineas do rioghachd Dhé, agus do ainm Iosa Criosd, bhaisteadh iad eadar fheara agus mhnài

13 An sin chreid Simon féin mar an ceudna: agus an uair a bhaisteadh e, dh'fhan e maille ri Philip, agus a' faicinn nan comhara agus nam feart a rinneadh, ghabh e iongantas ro mhòr.

14 Agus an uair a chuala na h-abstoil a bha ann an Ierusalem, gu'n do ghabh Samaria focal Dhé, chuir iad d'an ionnsuidh Peadar agus Eoin:

15 Agus air dol sios dhoibh, ghuidh iad air an son gu'm faigheadh iad an Spiorad naomh.

16 (Oir cha d'thainig e fathast a nuas air a h-aon aca: ach a mhàin bhaisteadh iad ann an ainm an Tighearna Iosa.)

17 An sin chuir iad *an* làmhan orra, agus fhuair iad an Spiorad naomh.

18 Agus an uair a chunnaic Simon gu'n robh an Spiorad naomh air a thabhairt tre làmhan nan abstol a chur orra, thairg e airgiod dhoibh,

19 Ag ràdh, Thugaibh dhomhsa mar an ceudna an cumhachd so, ge b'e neach air an cuir mi *mo* làmha, gu'm faigh e an Spiorad naomh.

20 Ach thubhairt Peadar ris, Gu rachadh t'airgiod am mugha maille riut féin, a chionn gu'n do mheas thu gu'm feudadh tiodhlac Dhé a cheannach le h-airgiod.

21 Cha 'n'eil agad cuid no crannchur sa' chùis so: oir cha 'n'eil do chridhe dìreach[s] am fianuis Dhé.

22 Gabh aithreachas uime sin do t'olc so, agus guidh air Dia, ma dh'fheudar gu maithear dhuit smuaineadh do chridhe.

23 Oir a ta mi 'gad fhaicinn ann an domhlas na seirbhe, agus *fuidh* chuibhreach na h-eucorach.

24 An sin fhreagair Simon, agus thubhairt e, Guidhibhse an Tighearn air mo shon, nach d'thig aon do na nithibh sin a thubhairt sibh orm.

25 An sin air dhoibhsan fianuis a dheanamh agus focal an Tighearna a labhairt, phill iad gu Hierusalem, agus shearmonaich iad an soisgeul ann am mòran do bhailtibh nan Samaritanach.

26 Agus labhair aingeal an Tighearna ri Philip, ag ràdh, Eirich agus imich chum n h-àirde deas, chum na slighe a ta dol sìos o Hierusalem gu Gasa, a ta 'na fhàsach[t].

27 Agus dh'éirich e, agus dh'imich e: agus feuch duine àraidh, caillteanach o Etiopia, aig an robh mòr ùghdarras fuidh Chandace ban-righinn na h-Etiopia, agus a bha os cionn a h-ionmhais uile, agus a bha air teachd gu Hierusalem chum aoradh a dheanamh,

28 Bha e a' piltinn air ais, agus 'na shuidhe 'na charbad, agus bha e a' leughadh an fhàidh Esaiais.

29 An sin thubhairt an Spiorad ri Philip, Imich am fagus, agus druid ris a' charbad so.

30 Agus ruith Philip d'a ionnsuidh, agus chuala se e a' leughadh an fhàidh Esaiais, agus thubhairt e, Am bheil thu a' tuigsinn nan nithe a tha thu a' leughadh?

31 Agus thubhairt esan, Cionnus is urradh mi, mur seòl neach éigin mi? Agus dh'iarr e air Philip teachd a nios, agus suidhe maille ris.

32 A' chuibhrionn do'n scriobtuir a bha e leughadh, b'i so i, Thugadh *e* mar chaora chum marbhaidh, agus mar uan a ta 'na thosd am fianuis an

[r] *a chuir uamhas air, a chuir 'nam breathal.* [s] *ceart, treibhdhireach.*
[t] *troimh 'n fhàsach.*

fhir-lomairt, mar sin cha d'fhosgail
e a bheul:
33 'Na ìsleachadh thugadh a
bhreitheanas air falbh: agus cò a
nochdas a ghinealach? oir thogadh a
bheatha o'n talamh.
34 Agus fhreagair an caillteanach,
agus thubhairt e ri Philip, Guidheam
thu, cia uime deir am fàidh so? uime
féin, no mu neach éigin eile?
35 An sin dh'fhosgail Philip a
bheul, agus a' tòiseachadh o'n scriob-
tuir sin, shearmonaich e Iosa dha.
36 Agus an uair a dh'imich iad
air an t-slighe, thainig iad gu h-uisge
àraidh: agus thubhairt an caillteanach,
Feuch, uisge; ciod a ta bacadh mise
bhi air mo bhaisteadh?
37 Agus thubhairt Philip, Ma ta
thu a' creidsinn le d' uile chridhe,
feudaidh tu. Agus fhreagair e agus
thubhairt e, Tha mi a' creidsinn gur
e Iosa Criosd Mac Dhé.
38 Agus dh'àithn e 'n carbad a
sheasamh: agus chaidh iad sìos le
chéile do'n uisge, araon Philip agus
an caillteanach; agus bhaist se e.
39 Agus an uair a thainig iad a
nìos as an uisge, thug Spiorad an
Tighearna Philip leis, agus cha'n
fhac an caillteanach tuilleadh e: agus
dh'imich e air aghaidh le gairdeachas.
40 Ach fhuaradh Philip ann an
Asotos: agus shearmonaich e anns
na bailtibh uile, a' dol tre '*n duthaich*,
gus an d'thainig e gu Cesarea.

C A I B. IX.

1 *Tha Saul, air dha bhi 'g imeachd gu Damascus, air a leagadh sìos gu talamh le sòlus, agus guth o nèamh:* 10 *Tha e air a ghairm chum na h-abstolachd,* 18 *agus air a bhaisteadh le Ananias:* 20 *Tha e searmonachadh Chriosd gu dàna.* 23 *Tha na h-Iudhaich, agus mar an ceudna na Greugaich a' cur comhairle ri chéile chum a mharbh-adh: &c.*

AGUS air do Shaul bhi fathast a'
séideadh bagraidh, agus àir[u]
an aghaidh dheisciobul an Tighearna,
chaidh e chum an àrd shagairt.
2 Agus dh'iarr e litrichean uaith
gu Damascus chum nan sionagog,
chor nam faigheadh e aon neach do'n
t-slighe so, co aca b'fhir no mnài iad,
gu'n d'thugadh e leis ceangailte gu
Hierusalem iad.
3 Agus ag imeachd dha, tharladh[a]
gu'n do dhruid e ri Damascus: agus
dhealraich gu h-obann mu'n cuairt
air solus o nèamh.
4 Agus air tuiteam dha air an
talamh, chual e guth ag ràdh, ris, A
Shauil, A Shauil, c'ar son a ta thu
'gam gheur-leanmhuinnse?
5 Agus thubhairt esan, Cò thu, a
Thighearn? Agus thubhairt an
Tighearn, Is mise Iosa a tha thusa a'
geur-leanmhuinn: *is* cruaidh dhuitse
breabadh an aghaidh nan dealg.
6 Agus air dhasan bhi air chrith
agus làn uamhainn, thubhairt e, A
Thighearn, ciod is àill leat mise a
dheanamh? Agus *thubhairt* an
Tighearn ris, Eirich, agus rach[b] a
steach do'n bhaile, agus innsear dhuit
ciod is còir dhuit a dheanamh.
7 Agus sheas na daoine bha 'g im-
eachd maille ris 'nan tosd, a' cluinnt-
inn a' ghutha, ach gun neach air bith
fhaicinn.
8 Agus dh'éirich Saul o'n talamh,
agus air fosgladh a shùl dha, cha'n
fhac e neach[c] air bith: ach air
dhoibh breith air a làimh, threòraich
iad *e* gu Damascus.
9 Agus bha e tri làithean gun
radharc, agus cha d'ith agus cha d'òl
e nì air bith.
10 Agus bha deisciobul àraidh ann
an Damascus, d'am b'ainm Ananias,
agus thubhairt an Tighearn ris ann
am foillsicheadh[d], Ananiais. Agus
thubhairt esan, Feuch *a ta* mi '*n so*,
a Thighearn.
11 Agus *thubhairt* an Tighearn
ris, Eirich, agus imich do'n t-sràid,
d'an goirear Dìreach, agus iarr ann
an tigh Iudais, duine o Tharsus d'an
goirear Saul: oir feuch, a ta e ri
ùrnuigh.
12 Agus chunnaic e ann am foill-
seachadh duine d'an ainm Ananias,
a' teachd a steach, agus a' cur a
làimhe air, chum gu'm faigheadh e a
radharc.

[u] *marbhaidh.* [a] *thachair.* [b] *theirig, gabh.* [c] *ni.* [e] *sealladh.*

13 An sin fhreagair Ananias, A Thighearn, chuala mi o mhòran mu'n duine so, cia lìon olc a rinn e do d' naomhaibh ann an Ierusalèm:

14 Agus a ta an so ùghdarras aige o uachdaranaibh nan sagart, iadsan uile a cheangal a ta gairm air t'ainm-sa[e].

15 Ach thubhairt an Tighearn ris, Imich; oir is soitheach taghta dhomhsa e, chum m'ainm a ghiùlan am fianuis nan Cinneach, agus righrean, agus chloinn Israeil.

16 Oir nochdaidh mise dha cia mòr na nithe a's éigin da fhulang air sgàth m'ainmese.

17 Agus dh'imich Ananias, agus chaidh e steach do'n tigh; agus ag cur a làmh air, thubhairt e, A Shauil, a bhràthair, chuir an Tighearn (*eadhon* Iosa a dh'fhoillsicheadh dhuitse anns an t-slighe air an d'thainig thu) mise chum gu'm faigheadh tu do radharc, agus gu'm biodh tu air do lìonadh leis an Spiorad naomh.

18 Agus air ball thuit o shùilibh mar gu'm biodh lannan; agus dh'aisigeadh a radharc dha gun dàil, agus air dha éirigh, bhaisteadh e.

19 Agus air gabhail bìdh dha, neartaicheadh e. An sin bha Saul làithean àraidh maille ris na deisciobluibh a bha ann an Damascus.

20 Agus air ball shearmonaich e Iosa[f] anns na sionagogaibh, gur esan Mac Dhé.

21 Ach bha na h-uile a chual *e* fa uamhas, agus thubhairt iad, Nach e so esan a bha sgrios ann an Ierusalem iadsan a bha gairm air an ainm so, agus a thainig an so chum na crìche so, gu'n d'thugadh e ceangailte iad dh'ionnsuidh uachdarana nan sagart?

22 Ach bu mhòid a neartaicheadh Saul, agus chuir e gu h-amhluadh na h-Iudhaich a bha chòmhnuidh ann an Damascus, a' dearbhadh gur e so an Criosd.

23 Agus air dol do mhòran làithean seachad, rinn na h-Iudhaich comhairle r'a chéile esan a mharbhadh.

24 Ach thugadh fios do Shaul air am feill[g]: agus bha faire aca air na geataibh a là agus a dh'oidhche chum a mharbhadh.

25 An sin ghabh na deisciobuil e san oidhche, agus chuir iad a mach thar a' bhalladh e, agus leig iad sìos ann an cliabh *e*.

26 Agus an uair a thainig Saul gu Hierusalem, dh'fheuch e ri e féin a cheangal ris na deisciobluibh: ach bha eagal orra uile roimhe, agus cha do chreid iad gu'm bu deisciobul e.

27 Ach ghabh Barnabas d'a ionnsuidh e, agus thug e chum nan abstol *e*, agus chuir e'n céill doibh cionnus a chunnaic e'n Tighearn anns an t-slighe, agus gu'n do labhair e ris, agus cionnus a shearmonaich e gu dàna ann an Damascus an ainm Iosa.

28 Agus bha e maille riu a' teachd a steach, agus a' dol a mach ann an Ierusalem.

29 Agus labhair e gu dàna an ainm an Tighearna Iosa, agus rinn e deasboireachd an aghaidh nan Greugach: ach chuir iadsan rompa esan a mharbhadh.

30 Ach an uair a thuig na bràithre *so*, thug iad sìos e gu Cesarea, agus chuir iad air falbh gu Tarsus e.

31 An sin bha fois aig na h-eaglaisibh tre Iudea uile, agus Ghalile, agus Shamaria, agus air dhoibh bhi air an togail suas, agus a' siubhal ann an eagal an Tighearna, agus ann an comhfhurtachd[h] an Spioraid naoimh, mheudaicheadh gu mòr iad.

32 Agus tharladh, air do Pheadar imeachd tre gach *àite*, gu'n deachaidh e sìos mar an ceudna chum nan naomh a bha gabhail còmhnuidh ann an Lida.

33 Agus fhuair e an sin duine àraidh d'am b'ainm Eneas, a bha rè ochd bliadhna air a leabaidh, agus e gu tinn leis a' phairilisi.

34 Agus thubhairt Peadar ris, Eneais, tha Iosa Criosd ga d' leigheas: éirich agus dean do leaba. Agus air ball dh'éirich e.

35 Agus chunnaic iadsan uile e, a

[e] *a tha air an gairm air t'ainm.* [f] *Criosd.* [g] *ceilg.*
[h] *còmhnadh, cuideachadh.* [i] *chrith-ghalar.*

bha chòmhnuidh ann an Lida, agus *ann* an Saron, agus phill iad chum an Tighearna.

36 A nis bha ban-deisciobul àr-
aidh ann an Iopa d'am b'ainm Tabita, 'se sin, air eadar-theangachadh, Dorcas: bha a' bhean so làn do dheadh oibribh, agus do dhéircibh a rinn i.

37 Agus tharladh anns na làithibh
sin, air dh'i bhi gu tinn gu'n d'fhuair i bàs: Agus air dhoibh a h-ionnlad, chuir iad ann an seòmar uachdarach *i*.

38 Agus air do Lida bhi fagus do
Iopa, *agus* air cluinntinn do na deisciobluibh gu'n robh Peadar an sin, chuir iad dithis dhaoine d'a ionnsuidh, a' guidheadh *air* e theachd d'an ionnsuidh gun dàil.

39 An sin dh'éirich Peadar, agus
chaidh e maille riu. Agus an uair a bha e air teachd, threòraich iad suas e do'n t-seòmar uachdarach: agus sheas na bantraichean uile làimh ris a' caoineadh, agus a' nochdadh nan còta agus nan truscan a rinn Dorcas am feadh a bha i maille riu.

40 Ach air do Pheadar an cur a
mach uile, leig se e féin air a ghlùinibh agus rinn e ùrnuigh, agus air dha tionndadh ris a' chorp, thubhairt e, A Thabita, éirich. Agus dh'fhosgail ise a sùilean: Agus air dh'i Peadar fhaicinn, dh'éirich i 'na suidhe.

41 Agus thug e a làmh dh'i, agus
thog e 'na seasamh i; agus an uair a ghairm e na naoimh agus na bantraichean, chuir e 'nan làthair beo i.

42 Agus fhuaradh fios air so tre
Iopa uile; agus chreid mòran anns an Tighearna.

43 Agus tharladh gu'n d'fhan e
mòran do làithibh ann an Iopa maille ri Simon àraidh fear-deasachaidh leathair.

CAIB. X.

1 *Air do Chornelius, duine cràbhach, àithne fhaghail o aingeal, chuir e fios air Peadar,* 11 *a tha air a theagasg 'ann an taisbean gun e dheanamh tàir air na Cinneachaibh:* 34 *Am feadh a ta e searmonachadh Chriosd do Chornelius agus d'a chuideachd, tha'n Spiorad naomh a' teachd a nuas orra, agus tha iad air am baisteadh.*

AGUS bha duine àraidh ann an Cesarea, d'am b'ainm Cornelius, ceannard-ceud do'n chuideachd d'an goirear *a' chuideachd* Eadailteach,

2 *Duine* cràbhach, agus air an
robh eagal Dé maille r'a thigh uile, a bha toirt mòrain déirce do'n t-sluagh, agus a' deanamh ùrnuigh ri Dia a ghnàth.

3 Chunnaic e ann an sealladh[l] gu
soilleir, mu thimchioll na naothadh uaire do'n là, aingeal Dé a' teachd a stigh d'a ionnsuidh, agus ag ràdh, A Chorneliuis.

4 Agus air dhasan amharc gu geur
air, ghabh e eagal, agus thubhairt e, Ciod e, a Thighearn? Agus thubhairt e ris, Chaidh t'ùrnuighean agus do dhéircean suas mar chuimhneachan ann am fianuis Dé.

5 Agus a nis cuir daoine gu Iopa,
agus cuir fios air Simon, d'an comhainm Peadar:

6 Tha e air aoidheachd maille ri
Simon àraidh fear-deasachaidh leathair, aig am bheil a thigh làimh ris an fhairge: innsidh esan duit ciod is còir dhuit a dheanamh.

7 Agus an uair a dh'fhalbh an
t-aingeal a labhair ri Cornelius, ghairm e d'a ionnsuidh dithis do mhuinntir a thighe, agus saighdear cràbhach do'n dream a bha ghnàth a' feitheamh air:

8 Agus an uair a chuir e an
t-iomlan an céill doibh, chuir e iad gu Iopa.

9 Agus air an là màireach, 'nuair
a bha iadsan air an turus, agus a' teachd am fagus do'n bhaile, chaidh Peadar suas air mullach an tighe a dheanamh ùrnuigh, mu thimchioll na seathadh uaire[m].

10 Agus dh'fhàs e ro ocrach, agus
bu mhiann leis *biadh* itheadh: ach am feadh a' bha iadsan ag ulluchadh, thuit e ann an neul.

11 Agus chunnaic e nèamh fos-
gailte, agus soitheach àraidh a' teachd

[l] *foillseachadh, taisbeanadh.* [m] *i. e. meadhon-là.*

a nuas d'a ionnsuidh, mar bhraith-lìn[n] mhòir, ceangailte air a ceithir beannaibh[o], agus air a leigeadh sìos air an talamh :

12 Anns an robh gach uile ghnè bheathaiche ceithir-chosach na talmhainn, agus bheathaiche allta, agus bhiasda snàigeach, agus eunlaith an athair.

13 Agus thainig guth d'a ionnsuidh, Eirich, a Pheadair; marbh agus ith.

14 Ach thubhairt Peadar, Ni h-eadh, a Thighearn; oir cha d'ith mi riamh aon ni coitchionn[p] no neoghlan.

15 Agus *thubhairt* an guth ris a rìs an daradh uair, Na nithe sin a ghlan Dia, na gairm thusa coitchionn.

16 Agus rinneadh so tri uairean: agus thogadh an soitheach a rìs suas gu neamh.

17 A nis an uair a bha Peadar fuidh amharus ann féin ciod bu chiall do'n t-sealladh a chunnaic e, feuch, bha na daoine a chuireadh o Chornelius, an déigh dhoibh tigh Shimoin iarraidh, 'nan seasamh aig an dorus.

18 Agus air gairm dhoibh, dh'fheòraich iad an robh Simon d'an comh-ainm Peadar, air aoidheachd an sin.

19 Am feadh a bha Peadar a' smuaineachadh air an t-sealladh, thubhairt an Spiorad ris, Feuch, tha triuir dhaoine ga d' iarraidh.

20 Uime sin éirich, agus gabh sìos, agus imich maille riu, gun amharus air bith a bhi ort: oir is mise a chuir uam iad.

21 Agus chaidh Peadar sìos chum nan daoine [a chuireadh d'a ionnsuidh o Chornelius;] agus thubhairt e, Feuch, is mise an ti a tha sibh ag iarraidh: ciod e an t-aobhar mu'n d'thainig sibh?

22 Agus thubhairt iadsan, Fhuair Cornelius an ceannard-ceud, duine cothromach, air am bheil eagal Dé, agus fuidh dheadh ainm[r] aig cinneach nan Iudhach uile, rabhadh o Dhia le aingeal naomha, fios a chur ortsa d'a thigh, agus briathran a chluinntinn uait.

23 An sin ghairm e steach iad, agus thug e aoidheachd *dhoibh*. Agus air an latha màireach dh'imich Peadar maille riu, agus chaidh dream àraidh do na bràithribh o Iopa maraon ris.

24 Agus air an là màireach chaidh iad a steach do Chesarea: agus bha Cornelius a' feitheamh riu, agus air gairm a luchd dàimh agus a chàirde dìsle an ceann a chéile.

25 Agus an uair a bha Peadar a' dol a steach, choinnich Cornelius e, agus thuit e sìos aig a chosaibh, agus rinn e aoradh *dha*.

26 Ach thog Peadar suas e, ag ràdh, Seas suas; is duine mise mar an ceudna.

27 Agus ag còmhradh ris, chaidh e steach, agus fhuair e mòran cruinn.

28 Agus thubhairt e riu, Tha fios agaibh gu bheil e mi-dhligheach do dhuine a tha 'na Iudhach, comhluadar a chumail ri neach a tha do chinneach eile, no teachd am fagus da: ach nochd Dia dhomhsa, gun duine air bith a ghairm coitchionn no neo-ghlan.

29 Uime sin thainig mise 'nuair a chuireadh fios orm, gun aon ni a ràdh 'na aghaidh: air an aobhar sin tha mi feòraich c'ar son a chuir sibh fios orm.

30 Agus thubhairt Cornelius, O'n cheathramh là gus an uair so bha mi a' deanamh trosgaidh, agus air an naothadh uair bha mi deanamh ùrnuigh ann mo thigh, agus feuch, sheas duine a'm' làthair ann an eudach dealrach[s],

31 Agus thubhairt e, A Chorneliuis, dh'éisdeadh t'ùrnuigh, agus tha do dhéircean air an cuimhneachadh am fianuis Dé.

32 Uime sin cuir gu Iopa, agus cuir fios air Simon, d'an comh-ainm Peadar; tha e air aoidheachd ann an tigh Shimoin fear-deasachaidh leathair, làimh ris a' mhuir; neach 'nuair a thig e, a labhras riut.

33 Uime sin chuir mi air ball fios ort; agus is maith a rinn thu teachd. Air an aobhar sin tha sinne uile an

[n] *lìon-eudach.* [o] *oisnibh.* [p] *cumanta.* [r] *air am bheil deadh theisteas.* [s] *ro-gheal.*

so a làthair am fianuis Dé, a dh'éisdeachd nan uile nithe a tha air an àithneadh dhuitse le Dia.

34 An sin dh'fhosgail Peadar a bheul, agus thubhairt e, Gu fìrinneach tha mi 'g aithneachadh nach 'eil Dia ag amharc air pearsaibh seach a chéile:

35 Ach anns gach uile chinneach a ta an neach air am bheil eagalsan, agus a ta 'g oibreachadh fìreantachd, taitneach aige.

36 Am focal a chuir Dia gu clann Israeil, a' searmonachadh sìth tre Iosa Criosd (neach is e Tighearna nan uile,)

37 Am focal sin is aithne dhuibh, a sgaoileadh air feadh tìre Iudea uile, agus a thòisich o Ghalile, an déigh a' bhaistidh a shearmonaich Eoin:

38 Cionnus a dh'ùng Dia Iosa o Nasaret leis an Spiorad naomh, agus le cumhachd; neach a chaidh m'an cuairt a' deanamh maith, agus a' slànuchadh nan uile a bha air am foireigneachadh [t] leis an diabhol: oir bha Dia maille ris.

39 Agus tha sinne 'nar fianuisibh air na h-uile nithibh a rinn e, araon ann an tìr nan Iudhach, agus ann an Ierusalem; neach a mharbh iad, 'ga chrochadh air crann:

40 Esan thog Dia suas air an treas là, agus nochd se e gu follaiseach,

41 Cha'n ann do'n t-sluagh uile, ach do fhianuisibh, a thaghadh le Dia roimh-làimh, *eadhon* dhuinne, a dh'ith agus a dh'òl maille ris an déigh dha éirigh o na marbhaibh.

42 Agus dh'àithn e dhuinne searmonachadh do'n t-sluagh, agus fianuis a dheanamh gur esan a dh'orduicheadh le Dia 'na bhreitheamh air bheothaibh agus air mharbhaibh.

43 Dhasan tha na fàidhean uile a' toirt fianuis, gu'm faigh gach neach a chreideas ann maitheanas 'nam peacadh trìd ainmsan.

44 Am feadh a bha Peadar fathast a' labhairt nam briathar sin, thuirling [u] an Spiorad naomh orrasan uile a chual am focal.

45 Agus ghabh na creidmhich do'n timchioll-ghearradh, a mheud diubh 'sa thainig maille ri Peadar, ionganta mòr, do bhrigh gu'n do dhòirteadh air na Cinneachaibh mar an ceudna tiodhlac an Spioraid naoimh.

46 Oir chuala siad iad a' labhairt le teangaibh, agus ag àrd-mholadh Dhé. An sin fhreagair Peadar,

47 Am feud neach sam bith uisge a thoirmeasg, chum nach rachadh iad so a bhaisteadh, a fhuair an Spiorad naomh, co maith ruinne?

48 Agus dh'orduich e iad a bhi air am baisteadh ann an ainm an Tighearna. An sin ghuidh iad air fantuinn *maille riu* làithean àraidh.

CAIB. XI.

1 *Fhuaradh cron do Pheadar air son comhluadar a ghleidheadh ris na Cinneachaibh: 4 tha e 'g innseadh a reusoin, agus tha sin a' taitneadh r'a luchd-dìtidh. 19 Tha'n soisgeul air a sgaoileadh feadh Phenice, agus Chipruis, agus Antioch. 26 Tha na deisciobuil air an ainmeachadh 'nan Criosduidhean air tùs ann an Antioch, &c.*

AGUS chuala na h-abstoil agus na bràithrean a bha ann an Iudea, gu'n do ghabh na Cinnich mar an ceudna ri focal Dé.

2 Agus an uair a chaidh Peadar suas gu Hierusalem, rinn iadsan a bha do'n timchioll-ghearradh conspoid ris.

3 Ag ràdh, Chaidh thu steach a dh'ionnsuidh dhaoine nach robh air an timchioll-ghearradh, agus dh'ith thu maille riu.

4 Agus thòisich Peadar, agus chuir e'n *t-iomlan* an céill doibh an ordugh, ag ràdh,

5 Bha mi ann an cathair [a] Iopa ri ùrnuigh; agus ann an neul chunnaic mi sealladh, soitheach àraidh a' teachd a nuas, mar bhraith-lìn mhoir, air a leigeadh a nuas o nèamh air a ceithir beannaibh [b]; agus thainig i a'm' ionnsuidhse.

6 Agus air dhomh beachdachadh gu geur oirre, thug mi fainear, agus chunnaic mi beathaiche ceithir-chosach na talmhainn, agus na fiadh-bheathaiche, agus na biasda snàigeach, agus eunlaith an athair.

[t] *thugadh fuidh cheannsal.* [u] *thuit.* [a] *baile.* [b] *oisnibh.*

7 Agus chuala mi guth ag ràdh
rium, Eirich, a Pheadair; marbh
agus ith.
8 Ach thubhairt mise, Ni h-eadh,
a Thighearn: oir cha deachaidh
riamh aon ni coitchionn no neo-ghlan
a steach do m' bheul.
9 Ach fhreagair an guth mi an
daradh uair o nèamh, Na nithe a
ghlan Dia na meas thusa neo-
ghlan[c].
10 Agus rinneadh so tri uairean:
agus thogadh an t-iomlan a rìs suas
gu nèamh.
11 Agus feuch, air ball bha triuir
dhaoine air teachd chum an tighe
anns an robh mi, a chuireadh o Ches-
area do m' ionnsuidh.
12 Agus thubhairt an Spiorad
rium dol maille riu, gun amharus air
bith a bhi orm. Agus chaidh mar
an ceúdna an t-seathnar bhràithre so
maille rium, agus chaidh sinn a steach
do thigh an duine:
13 Agus nochd e dhuinn cionnus
a chunnaic e aingeal 'na sheasamh
'na thigh, a thubhairt ris, Cuir daoine
gu Iopa, agus cuir fios air Simon,
d'an comh-ainm Peadar:
14 Neach a labhras briathra riut,
leis an saorar thu féin agus do thigh
uile.
15 Agus an uair a thòisich mi air
labhairt, thuirling[d] an Spiorad naomh
orrasan, mar oirrne air tùs.
16 An sin chuimhnich mise focal
an Tighearna, mar a thubhairt e,
Bhaist Eoin gun amharus le h-uisge;
ach baistear sibhse leis an Spiorad
naomh.
17 Uime sin ma thug Dia dhoibh-
san a choimh-ionann tiodhlaca ruinne,
a chreid anns an Tighearn Iosa
Criosd, cò mise gu'm bithinn comas-
ach bacadh a chur air Dia.
18 Agus an uair a chual iad na
nithe so, thosd iad, agus thug iad
glòir do Dhia, ag ràdh, Thug Dia
ma seadh mar an ceudna do na
Cinneachaibh aithreachas chum na
beatha.
19 A nis chaidh iadsan a sgapadh
a mach leis an àmhghar[e] a dh'éirich
air son Stephain, gu ruig Phenice,
agus Ciprus, agus Antioch, gun am
focal a labhairt ri aon neach ach ris
na h-Iudhachaibh a mhàin.
20 Agus bha cuid diubh o Chiprus,
agus o Chirene, dream air dhoibh dol
a steach do Antioch, a labhair ris na
Greugachaibh, a' searmonachadh an
Tighearna Iosa.
21 Agus bha làmh an Tighearna
maille riu: agus chreid àireamh
mhòr, agus phill iad chum an Tigh-
earna.
22 Agus thainig sgeula air na
nithibh sin gu cluasaibh na h-eaglais
a bha ann an Ierusalem: agus chuir
iad Barnabas uatha, chum gu'n rach-
adh e gu h-Antioch.
23 Neach an uair a thainig e, agus
a chunnaic e grasa Dhé, a rinn gair-
deachas, agus a dh'earail orra uile,
gu'n dlùth-leanadh iad ris an Tigh-
earn le rùn cridhe.
24 Oir bha e 'na dhuine maith,
agus làn do'n Spiorad naomh, agus
do chreidimh. Agus chuireadh sluagh
mòr ris an Tighearn.
25 An sin chaidh Barnabas gu
Tarsus, a dh'iarraidh Shauil.
26 Agus air dha fhaotainn, thug
e leis e gu h-Antioch. Agus thar-
ladh, gu'n robh iad rè bliadhna iom-
lain air an cruinneachadh maille ris
an eaglais, agus gu'n do theagaisg
iad sluagh mòr; agus gu'n do ghoir-
eadh Criosdaidhean do na deisciob-
luibh air tùs ann an Antioch.
27 Agus anns na làithibh sin
thainig fàidhean o Hierusalem gu
h-Antioch.
28 Agus air seasamh suas do aon
diubh d'am b'ainm Agabus, dh'fhoill-
sich e tre an Spiorad, gu'm biodh
gorta mhòr air feadh an domhain
uile[f]: ni mar an ceudna a thachair
ri linn Chlaudiuis Cheasair.
29 An sin chuir gach aon do na
deisciobluibh roimhe, a réir a chom-
ais, còmhnadh a chur chum nam
bràithrean a bha chòmhnuidh ann an
Iudea.
30 Ni mar an ceudna a rinn
iad, agus chuir iad e chum nan
seanair le làimh Bharnabais agus
Shauil.

[c] *coitchionn.* [d] *thuit.* [e] *triobloid.* [f] *na tìre uile.*

CAIB. XII.

1 *Tha Righ Herod a' deanamh geur-leanmhuinn air na Criosdaidhibh, a' marbhadh Sheumais, agus a' cur Pheadair am priosun, neach a ta air a thoirt a mach le aingeal tre ùrnuighibh na h-eaglais: 23 Tha Herod air a bhualadh le h-aingeal, agus a' bàsachadh gu truagh: 24 Tha focal Dé an déigh a bhàis-san a' soirbheachadh.*

ANIS mu'n àm sin, shìn Herod an righ a làmhan, a dheanamh uilc air dream àraidh do'n eaglais.

2 Agus mharbh e Seumas bràthair Eoin leis a' chlaidheamh.

3 Agus an uair a chunnaic e gu'n do thaitinn sin ris na h-Iudhachaibh, chaidh e air aghaidh a ghlacadh Pheadair mar an ceudna. (Agus b'iad làithean an arain neo-ghoirtichte a bh'ann.)

4 Agus ghlac e agus chuir e'm priosun e, agus thug se e r'a gleidheadh do cheithir cheathrar shaighdear, fa rùn a thoirt a mach do'n t-sluagh an déigh na càisge.

5 Air an aobhar sin ghleidheadh Peadar anns a' phriosun: ach bha bith-ùrnuigh[g] air a deanamh leis an eaglais ri Dia air a shon.

6 Agus an uair a b'àill le Herod a thoirt a mach, san oidhche sin féin bha Peadar 'na chodal eadar dithis shaighdear, ceangailte le dà shlabhruidh: agus bha'n luchd-faire fa chomhair an doruis a' coimhead a' phriosuin.

7 Agus feuch, thainig aingeal an Tighearna air, agus dhealraich solus anns a' phriosun: agus air bualadh taoibh Pheadair dha, dhùisg se e, ag ràdh, Eirich gu grad. Agus thuit a cheanglaiche d'a làmhaibh.

8 Agus thubhairt an t-aingeal ris, Criosraich thu féin, agus ceangail ort do bhonn-bhrògan[h]: agus rinn e mar sin. Agus a deir e ris, Tilg t'fhallaing[i] umad, agus lean mise.

9 Agus chaidh e mach, agus lean se e, agus cha robh fhios aige gu'n robh e fìor an ni a rinneadh leis an aingeal: ach shaoil e gu'm bu taisbean[l] a chunnaic e.

10 Agus air dhoibh dol tre 'n cheud agus an dara faire, thainig iad chum a' gheataidh iaruinn a ta treòrachadh do'n bhaile, a dh'fhosgail doibh leis féin: agus air dol a mach dhoibh, chaidh iad air an aghaidh tre aon sràid, agus air ball dh'fhalbh an t-aingeal uaith.

11 Agus an uair a thainig Peadar chuige féin, thubhairt e, A nis tha fhios agam gu fìrinneach gu'n do chuir an Tighearn aingeal uaith, agus gu'n do shaor e mi o làimh Heroid, agus o uile dhùil pobuil nan Iudhach.

12 Agus an uair a smuainich *e air a' chùis*, thainig e gu tigh Mhuire màthar Eoin, d'an comh-ainm Marcus, far an robh mòran cruinn, agus iad ri ùrnuigh.

13 Agus an uair a bha Peadar a' bualadh doruis a' gheataidh, thainig gruagach d'am b'ainm Rhoda a dh'éisdeachd.

14 Agus an uair a dh'aithnich i guth Pheadair, tre aoibhneas cha d'fhosgail i'n geata, ach ruith i stigh, agus dh'innis i gu'n robh Peadar 'na sheasamh aig a gheata.

15 Ach thubhairt iad rithe, Tha thu air mhi-chéill. Ach bha ise toirt dearbh-chinnte[m] gu'n robh e mar sin. An sin thubhairt iad, 'Se 'aingeal a ta ann.

16 Ach bhuanaich Peadar a' bualadh *an doruis:* agus an uair a dh'fhosgail iad, agus a chunnaic iad e, bha iad làn uamhais.

17 Ach air dhasan smèideadh orra le a làimh iad a bhi 'nan tosd, chuir e'n céill doibh cionnus a thug an Tighearn as a' phriosun e. Agus thubhairt e, Innsibh na nithe so do na bràithribh. Agus air dol a mach dha, chaidh e gu àit eile.

18 Agus air teachd do'n là bha iomairt[n] nach bu bheag am measg nan saighdear, ciod a thachair do Pheadar.

19 Agus air do Herod iarraidh, agus gun fhaotainn, rannsaich e an

[g] *gnàth-ùrnuigh, sìor-ùrnuigh.* [h] *chuarain.* [i] *do bhrat, t'eudach-uachdair.* [l] *shealladh.* [m] *a' cathachadh.* [n] *buaireas.*

luchd-coimhead, agus dh'orduich e
an toirt air falbh *chum peanais.* Agus
chaidh e sìos o Iudea gu Cesarea,
agus rinn e còmhnuidh *an sin.*
20 Agus bha fearg mhòr aig He-
rod ri muinntir Thiruis agus Shidoin:
ach thainig iadsan a dh'aon inntinn
d'a ionnsuidh, agus air dhoibh Blast-
us seomradair an righ a thoirt air an
crann, dh'iarr iad sìth; do bhrigh
gu'n robh an tìr air a beathachadh le
tìr an righ.
21 Agus air là orduichte, air do
Herod bhi air a sgeudachadh le eud-
ach rìoghail, agus na shuidhe air a
righ-chaithir, labhair e gu deas-
bhriathrach riu[o].
22 Agus rinn an sluagh gair[p], *ag
ràdh, Is* guth Dé *so*, agus cha *ghuth*
duine.
23 Agus air ball bhuail aingeal an
Tighearn' e, do bhrigh nach d'thug
e a' ghlòir do Dhia: agus dh'itheadh
le cnuimhibh e, agus chaidh an deo
as.
24 Ach dh'fhàs focal an Tighearna
agus mheudaicheadh e.
25 Agus phill Barnabas agus Saul
o Hierusalem, air dhoibh *am* minis-
treileachd a choimhlionadh, a' toirt
leo mar an ceudna Eoin, d'an comh-
ainm Marcus.

CAIB. XIII.

1 *Tha Pòl agus Barnabas air an taghadh gu dol chum nan Cinneach.* 7 *Mu thimchioll Shergiuis Pauluis, agus Elimais an druidh.* 14 *A ta Pòl a' searmonachadh aig Antioch, gur e Iosa an Criosd.* 42 *Tha na Cinnich a' creidsinn; &c.*

ANIS bha anns an eaglais a bha
aig Antioch, fàidhean, agus
luchd-teagaisg àraidh; mar a ta Bar-
nabas, agus Simeon d'an goirear Ni-
ger, agus Lucius o Chirene, agus
Manaen, comhalta Heroid an Tet-
rairch, agus Saul.
2 Agus air bhi dhoibh ri minis-
treileachd do'n Tighearn, agus a' tros-
gadh, thubhairt an Spiorad naomh,
Cuiribh a leth dhomhsa Barnabas
agus Saul, chum na h-òibre gus an
do ghairm mi iad.
3 An sin air dhoibh trosgadh agus
ùrnuigh a dheanamh, agus an làmhan
a chur orra, leig iad uatha *iad.*
4 Mar sin air dhoibhsan a bhi air
an cur a mach leis an Spiorad naomh,
chaidh iad sìos gu Seleucia; agus o
sin sheòl iad gu Ciprus.
5 Agus air bhi dhoibh ann an Sa-
lamis, shearmonaich iad focal Dé ann
an sionagogaibh nan Iudhach: agus
bha mar an ceudna Eoin aca mar
fhear-frithealaidh.
6 Agus an uair a chaidh iad tre'n
eilean gu Paphos, fhuair iad druidh
àraidh, fàidh bréige, Iudhach, d'am
b'ainm Bariesus:
7 Neach a bha maille ri Sergius
Paulus an t-uachdaran, duine tuig-
seach; air dhasan Barnabas agus Saul
a ghairm d'a ionnsuidh, dh'iarr e
focal Dé a chluinntinn.
8 Ach chuir Elimas an druidh (oir
is ann mar so a dh'eadar-theangaich-
ear ainm) 'nan aghaidh, ag iarraidh
an t-uachdaran a thionndadh o'n
chreidimh.
9 An sin air bhi do Shaul (da'n
goirear Pòl) làn do'n Spiorad naomh,
agus ag amharc gu geur air,
10 Thubhairt e, O thusa a ta làn
do'n uile cheilg, agus do'n uile
dhroch-bheirt, a mhic an diabhoil, a
nàmhaid na h-uile fhìreantachd, nach
sguir thu do fhiaradh shlighean dìr-
each an Tighearna?
11 Agus feuch a nis, *tha* làmh an
Tighearna ort, agus bithidh tu dall,
gun a' ghrian fhaicinn rè tamuill.
Agus air ball thuit ceò agus dorch-
adas air; agus a' tionndadh m'an
cuairt, dh'iarr e dream a threòraich-
eadh air làimh e.
12 An sin an uair a chunnaic an
t-uachdaran an ni a rinneadh, chreid
e, air dha bhi làn iongantais mu
theagasg an Tighearna.
13 Agus air gabhail luinge do
Phòl agus d'a chuideachd o Phaphos,
thainig iad gu Perga na Pamphilia:
agus air do Eoin am fàgail, phill e
gu Hierusalem.
14 Ach air dhoibhsan imeachd o
Pherga, thainig iad gu Antioch na
Pisidia, agus chaidh iad a steach do'n

[o] *rinn e òraid doibh.* [p] *iolach.*

t-sionagog air latha na sàbaid, agus shuidh iad.

15 Agus an déigh leughadh an laghá agus nam Fàidh, chuir uachdarain na sionagoige d'an ionnsuidh, ag ràdh, Fheara *agus* a bhràithre, ma tha focal earail agaibh do'n t-sluagh, abraibh *e*.

16 An sin an uair a sheas Pòl suas agus a smèid e orra le làimh, thubhairt e, Fheara Israeil, agus sibhse air am bheil eagal Dé, éisdibh.

17 Thagh Dia a' phobuill so Israil ar n-aithriche, agus dh'àrdaich e'm pobull 'nuair a bha iad air choigrich ann an talamh na h-Eiphit, agus le làimh àrd thug e iad a mach aisde.

18 Agus mu thimchioll ùine dhà fhichead bliadhna ghiùlain e le'm beusáibh [r] anns an fhàsach.

19 Agus an uair a sgrios e seachd cinnich ann an tìr Chanaain, roinn e am fearann orrasan le crannchur.

20 Agus 'na dhéigh sin mu thimchioll ceithir cheud agus leth-cheud bliadhna, thug e *dhoibh* breitheamhna, gu Samuel am fàidh.

21 Agus 'na dhéigh sin dh'iarr iad righ: agus thug Dia dhoibh Saul mac Chis, duine do thréibh Bheniamin, re dha fhichead bliadhna.

22 Agus air dha esan atharrachadh, thog e suas Diabhidh gu bhi 'na righ dhoibh; d'an d'thug e mar an ceudna fianuis, ag ràdh, Fhuair mi Daibhidh *mac* Iese, duine a réir mo chridhe féin, a ni m'uile thoil.

23 Do shliochd an duine so thog Dia suas do Israel a réir *a* gheallaidh, Slànuighear, *eadhon* Iosa:

24 Air do Eoin roimh a theachdsan, baisteadh an aithreachais air tùs a shearmonachadh do phobull Israeil uile.

25 Agus mar a choimhlion Eoin a thriall [s], thubhairt e, An ti a ta sibh a' saoilsinn is mise, cha mhi *e*. Ach feuch, a ta neach a' teachd a'm' dhéigh, nach fiu mi brògan a chos fhuasgladh.

26 Fheara *agus* a bhràithre, a chlann fine Abrahaim, agus a mheud agaibh air am bheil eagal Dé, 's ann chugaibhs' a chuireadh focal na slàinte so.

27 Oir iadsan a ta chòmhnuidh ann an Ierusalem, agus an uachdarain, air dhoibh bhi aineolach airsan, agus air foclaibh nam Fàidh a ta air an leughadh gach sàbaid, le *esan* a dhìteadh choimhlion siad *iad*.

28 Agus ge nach d'fhuair iad coire bàis air bith *ann*, dh'iarr iad air Pilat gu'n cuirteadh esan gu bàs.

29 Agus an uair a choimhlion iad na h-uile nithe bha sgrìobhta mu thimchioll, thug iad á nuas o'n chrann *e*, agus chuir iad ann an uaigh *e*.

30 Ach thog Dia suas o na marbhaibh e:

31 Agus chunnacas e rè mòrain làithean leo-san a chaidh suas maille ris o Ghalile gu Hierusalem, dream a ta 'nam fianuisibh dhasan do'n t-sluagh.

32 Agus a ta sinne a' soisgeulachadh dhuibhse a' gheallaidh [t], a rinneadh do na h-aithrichibh,

33 Gu'n do choimhlion Dia so dhuinne an clann, air dha Iosa thogail suas; mar a ta e sgrìobhta mar an ceudna san dara Salm, Is tu mo Mhacsa, an diugh ghin mi thu.

34 Agus *mar dhearbhadh* gu'n do thog e suas e o na marbhaibh, gun e a philltinn air ais tuilleadh chum truaillidheachd, thubhairt e mar so, Bheir mise dhuibh tròcaire cinnteach Dhaibhidh.

35 Uime sin a deir e mar an ceudna ann an *Salm* eile, Cha'n fhuiling thu do d'Aon naomha gu'm faic e truaillidheachd.

36 Oir an déigh do Dhaibhidh a ghinealach féin a riarachadh a réir toil Dhé, choidil e, agus chuireadh e chum aithriche, agus chunnaic e truaillidheachd:

37 Ach an ti a thog Dia suas, cha'n fhac e truaillidheachd.

38 Uime sin biodh fhios agaibhse, fheara *agus* a bhràithre, gur ann tre'n duine so a ta maitheanas peacaidh air a shearmonachadh dhuibh:

39 Agus trìdsan a ta gach neach a chreideas air a shaoradh o na h-uile

[r] *dh'altrum e iad.* [s] *a thurus, a chùrsa.*
[t] *ag innseadh deadh sgéil duibhse eadhon a' gheallaidh.*

nithibh, o nach robh e'n comas duibh
bhi air bhur saoradh le lagh Mhaois.
40 Thugaibh aire uime sin, nach
d'thig oirbh an ni a ta air a ràdh anns
na Faidhibh,
41 Feuchaibh, a luchd-tarcuis, a-
gus gabhaibh iongantas, agus rachadh
as duibh[u]: oir oibricheamsa obair
ann bhur làithibhse, obair nach creid
sibh idir, ge do chuireadh duine an
céill duibh e.
42 Agus an uair a chaidh na
h-Iudhaich a mach as an t-sionagog,
ghuidh na Cinnich gu'n rachadh na
briathra so a labhairt riu féin an
t-sàbaid 'na dhéigh sin.
43 A nis an uair a sgaoil an
coimhthional, lean mòran do na
h-Iudhachaibh agus do na proselitich
chràbhach Pòl agus Barnabas: agus
labhair iadsan riu, agus chuir iad im-
pidh orra fuireach ann an gràs Dhé.
44 Agus air an latha sàbaid a
b'fhaigse, is beag nach do chruinnich
am baile gu h-iomlan a dh'éisdeachd
ri focal Dé.
45 Ach an uair a chunnaic na
h-Iudhaich na slòigh, lìonadh iad le
h-eud[a], agus labhair iad an aghaidh
nan nithe sin a labhradh le Pòl, a'
labhairt 'nan aghaidh agus a' tabhairt
toibheim.
46 An sin dh' fhàs Pòl agus
Barnabas dàna, agus thubhairt iad,
B'éigin focal Dé bhi air a labhairt
ribhse air tùs: ach do bhrìgh gu'n
do chuir sibh cùl ris, agus gur i bhur
breth oirbh féin nach fiu sibh a'
bheatha mhaireannach, feuch, a ta
sinne a' pilltinn chum nan Cinneach.
47 Oir is ann mar sin a dh'àithn
an Tighearna dhuinn, *ag ràdh*, Chuir
mi thu mar sholus do na Cinnich,
chum gu'm bitheadh tu mar shlàinte
gu iomall na talmhainn.
48 Agus an uair a chuala na
Cinnich so, rinn iad gairdeachas, agus
ghlòraich iad focal an Tighearna:
agus chreid a mheud 'sa bha
orduichte[b] chum na beatha maireann-
aich.
49 Agus sgaoileadh focal an Tigh-
earna feadh na tìre uile.
50 Ach bhrosnaich na h-Iudhaich
na mnài chràbhach agus urramach,
agus daoin' uaisle[c] na cathrach, agus
thog iad geur-leanmhuinn air Pòl
agus Barnabas, agus thilg iad a mach
as an crìochaibh iad.
51 Ach chrath iadsan duslach an
cos dhiubh 'nan aghaidh, agus thainig
iad gu Iconium.
52 Agus bha na deisciobuil air an
lìonadh le h-aoibhneas, agus leis an
Spiorad naomh.

CAIB. XIV.

1 Tha Pòl agus Barnabas air an dian-ruagadh o Iconium. 8 Tha Pòl aig Listra a' leigheas a' chrioplaich: uime sin mheasadh iad 'nan déibh. 19 Chlachadh Pol: 21 chaidh iad trìd iomadh eaglais, a' daingneachadh nan deisciobul ann an creidimh agus ann am faighidin: 26 agus air pilltinn gu h-Antioch dhoibh, dh'aithris iad na nithe a rinn Dia leo.

AGUS tharladh ann an Iconium,
gu'n deachaidh iad araon a
steach do shionagog nan Iudhach,
agus gu'n do labhair iad air chor as
gu'n do chreid cuideachd mhòr do na
h-Iudhachaibh, agus mar an ceudna
do na Greugachaibh.
2 Ach bhrosnaich na h-Iudhaich
mhi-chreideach, agus lìon iad do
dhroch rùn inntinn nan Cinneach an
aghaidh nam bràithre.
3 Uime sin dh'fhan iad aimsir
fhada a' labhairt gu dàna mu
thimchioll an Tighearna, a rinn
fianuis do fhocal a ghràis, agus a thug
fainear comharan agus mìorbhuilean
a bhi air an deanamh le'n làmhaibh-
san.
4 Ach bha sluagh a' bhaile air
an roinn: agus bha cuid diubh leis
na h-Iudhachaibh, agus cuid eile leis
na h-abstolaibh.
5 Agus an uair a thugadh ionns-
uidh araon leis na Cinneachaibh, a-
gus mar an ceudna leis na h-Iudh-
achaibh, maille r'an-uachdaranaibh,
chum iadsan a mhaslachadh agus a
chlachadh,

[u] *rachaibh as an t-sealladh.* [a] *tnùth.* [b] *air an cur an ordugh.* [c] *prìomh dhaoine.*

6 'Nuair a thuig iadsan *so*, theich iad gu Listra agus Derbe, bailte do Licaonia, agus chum na dùcha m' an cuairt.

7 Agus bha iad a' searmonachadh an t-soisgeil an sin.

8 Agus bha ann an Listra duine àraidh gun lùth 'na chosaibh 'na shuidhe, a bha bacach o bhroinn a mhàthar, neach nach d'imich riamh.

9 Chual esan Pòl a' labhairt: neach air dha amharc gu geur air, agus a thuigsinn gu robh creidimh aige chum a leigheas,

10 Thubhairt e le guth àrd, Seas suas gu dìreach air do chosaibh. Agus leum esan agus dh'imich e.

11 Agus an uair a chunnaic an sluagh an ni a rinn Pòl, thog iad an guth, ag ràdh ann an cànain Licaonia, Tha na Dée air teachd a nuas an cosłas dhaoine d'ar n-ionnsuidhne.

12 Agus ghoir iad do Bharnabas, Iupiter; agus do Phòl, Mercurius, do bhrigh gu'm b'e am prìomh fhear-labhairt e.

13 An sin thug sagart Iupiteir a bha fa chomhair an cathrachsan, tairbh agus blàth-fhleasgaidh[d] chum nan geata, agus b'aill leis ìobairt a dheanamh maille ris an t-sluagh.

14 Ach an uair a chuala na h-abstoil Barnabas agus Pòl *so*, reub iad an eudach, agus ruith iad a steach am measg an t-sluaigh, ag éigheach,

15 Agus ag ràdh, A dhaoine, c'ar son a ta sibh a' deanamh nan nithe so? oir is daoine sinne cosmhuil ribh féin thaobh fulangais[e], a' searmonachadh dhuibhse, pilltinn o na nithibh dìomhain sin chum an Dé bheo, a rinn nèamh, agus an talamh, agus an cuan, agus na h-uile nithe a ta annta:

16 Neach anns na linnibh a chaidh seachad, a dh'fhuiling do na h-uile Chinneachaibh imeachd 'nan slighibh féin.

17 Gidheadh, cha d'fhàg se e féin gun fhianuis, a' deanamh maith, agus a' toirt dhuinn uisge o nèamh, agus aimsire tarbhach, a' lìonadh ar cridheacha le biadh agus le subhachas.

18 Agus ag ràdh nan nithe so dhoibh, is gann a chum iad an sluagh gun ìobairt a dheanamh dhoibh.

19 Agus thainig Iudhaich o Antioch agus o Iconium, agus chomhairlich iad an sluagh, agus air dhoibh Pòl a chlachadh, tharruing iad a mach as a' bhaile *e*, a' saoilsinn gu robh e marbh.

20 Ach air seasamh do na deisciobluibh m'a thimchioll, dh'éirich e, agus chaidh e steach do'n bhaile: agus air an là màireach dh'imich e maille ri Barnabas gu Derbe.

21 Agus an uair a shearmonaich iad an soisgeul do'n bhaile sin, agus a rinn iad mòran dheisciobul, phill iad gu Listra, agus Iconium, agus Antioch,

22 A' neartachadh anama nan deisciobul, *agus* ag earail[f] orra buanachadh sa' chreidimh, agus *a' teagasg* gur ann tre iomadh àmhghar is éigin duinn dol a steach do rioghachd Dhé.

23 Agus an uair a dh'orduich iad seanairean dhoibh anns gach eaglais, agus a rinn iad ùrnuigh maille ri trosgadh, dh'earb siad iad ris an Tighearn, anns an do chreid iad.

24 Agus an déigh dhoibh dol tre Phisidia, thainig iad gu Pamphilia.

25 Agus air dhoibh am focal a labhairt ann am Perga, chaidh iad sìos gu Atalia:

26 Agus sheòl iad as sin gu Antioch, *an t-àit* o'n d'earbadh iad ri gràs Dhé, chum na h-oibre a choimhlion iad.

27 Agus an uair a thainig iad, agus a chruinnich iad an eaglais an ceann a chéile, dh'aithris iad meud nan nithe a rinn Dia leo, agus gu'n d'fhosgail e dorus creidimh do na Cinneachaibh.

28 Agus dh'fhan iad an sin aimsir nach bu bheag maille ris na deisciobluibh.

CAIB. XV.

1 *Tha connsachadh mòr ag éirigh mu thimchioll an timchioll-ghearraidh:* 6 *Tha na h-abstoil a' cumail comhairle m'-an chùis sin,* 22 *agus a' cur orduigh na comhairle ann an*

[d] *lus-chrùna.* [e] *aig am bheil comh-aigne ribh féin.* [f] *guidheadh.*

litrichibh chum nan eaglais. 36 Air do Phòl agus do Bharnabas bhi a' smuaineachadh air dol araon 'a dh'amharc am bràithre, chuir iad a mach air a chéile, agus dhealaich iad.

AGUS theagaisg dream àraidh a thainig a nuas o Iudea, na bràithre, *ag ràdh*, Mur timchioll-ghearrar sibh a réir gnàtha Mhaois, cha 'n'eil e'n comas duibh bhi air bhur slànuchadh.

2 Uime sin air do Phòl, agus do Bharnabas connsachadh agus deasboireachd nach bu bheag a bhi aca riu, dh'orduich iad Pòl agus Barnabas, agus dream àraidh eile dhiubh féin, a dhol suas chum nan abstol agus nan seanair gu Hierusalem mu thimchioll na ceisde so.

3 Agus air dhoibh bhi air an toirt air an aghaidh leis an eaglais, chaidh iad tre Phenice, agus Shamaria, a' cur an céill iompochaidh nan Cinneach: agus thug iad aoibhneas mòr do na bràithribh uile.

4 Agus an uair a thainig iad gu Hierusalem, ghabhadh riu leis an eaglais, agus na h-abstolaibh, agus na seanairibh, agus dh'innis iad meud nan nithe a rinn Dia leo-san.

5 Ach dh'éirich dream àraidh do bharail nam Phairiseach a bha 'nan creidmhich, ag ràdh, Gur còir an timchioll-ghearradh, agus àithneadh *dhoibh* lagh Mhaois a choimhead.

6 Agus thainig na h-abstoil agus na seanairean an ceann a chéile a dh'fheuchainn mu'n chùis so.

7 Agus an déigh mòrain deasboireachd, dh'éirich Peadar agus thubhairt e riu, Fheara *agus* a bhràithre, tha fhios agaibh o chionn fhada gu'n do ròghnuich Dia 'nar measgne, o m' bheulsa gu'n cluinneadh na Cinnich focal an t-soisgeil, agus gu'n creideadh iad.

8 Agus rinn an Dia d'an aithneadh an cridhe, fianuis dhoibh, a' tabhairt an Spioraid naoimh dhoibh, mar a *thug e* dhuinne;

9 Agus cha d'rinn e eadar-dhealachadh eadar sinne agus iadsan, a' glanadh an cridhe le creidimh.

10 C'ar son uime sin a nis a ta sibh a' cur cathachaidh air Dia[g], le cuing a chur air muineal nan deisciobul, nach robh aon chuid ar n-aithriche no sinne comasach air a giùlan?

11 Gidheadh a ta sinn a' creidsinn, tre ghràs an Tighearna Iosa Criosd, gu saorar sinn amhuil mar iadsan.

12 An sin dh'fhan a' chuideachd uile 'nan tosd, agus thug iad éisdeachd do Bharnabas agus do Phòl, ag innseadh meud nan comhar agus nam mìorbhuile a rinn Dia leo-san am measg nan Cinneach.

13 Agus an déigh dhoibh bhi 'nan tosd, fhreagair Seumas, ag ràdh, Fheara *agus* a bhràithre, éisdibh riumsa.

14 Chuir Simeon an céill cionnus a dh'fhiosraich Dia na Cinnich air tùs, le pobull a ghabhail as am measg d'a ainm féin.

15 Agus da so tha briathra nam fàidh a' coimh-fhreagairt; a réir mar a ta e scrìobhta,

16 An déigh so pillidh mi, agus togaidh mi suas a rìs pàillius Dhaibhidh, a ta air tuiteam: agus togaidh mi a rìs an ni a thuit deth, agus cuiridh mi suas e:

17 Chum gu'n iarr fuigheall nan daoine an Tighearn, agus na h-uile Chinnich, air an goirear m'ainmse, a deir an Tighearn, a ta deanamh nan nithe sin uile.

18 Tha fios oibre féin uile aig Dia o thoiseach an t-saoghail.

19 Uime sin is i mo bhrethse, nach cuir sinn mi-shuaimhneas[h] orra-san do na Cinnich, a ta air pilltinn chum Dhé:

20 Ach gu'n scrìobh sinn d'an ionnsuidh, iad a sheachnadh truaillidheachd ìodhola, agus strìopachais, agus ni tachdta, agus fola.

21 Oir a ta aig Maois o na linnibh cian anns gach baile daoine a ta 'ga shearmonachadh, air dha bhi air a leughadh gach latha sàbaid anns na sionagogaibh.

22 An sin chunncas do na h-abstolaibh, agus do na seanairibh, maille ris an eaglais uile, daoine taghta dhiubh féin a chur gu Antioch, maille

[g] *a' bromachadh, a' dearbhadh Dhé.* [h] *dragh.*

ri Pòl agus Barnabas; eadhon, Iudas
d'an comh-ainm Barsabas, agus Silas,
daoine inbheach am measg nam
bràithre:
23 Agus scrìobh iad litriche leo air
an dòigh so, Tha na h-abstoil, agus
na seanairean, agus na bràithrean a'
cur beannachd chum nam bràithre do
na Cinnich a ta ann an Antioch, agus
ann an Siria, agus ann an Cilicia.
24 Do bhrigh gu'n cuala sinne,
gu'n do chuir dream àraidh a chaidh
uainne mi-shuaimhneas oirbh le
briathraibh, ag atharrachadh bhur
inntinn, ag ràdh, *Gur còir dhuibh* bhi
air bhur timchioll-ghearradh, agus
an lagh a choimhead; do nach d'thug
sinne *a leithid sin a dh*'àithne:
25 Chunncas duinne, air dhuinn
bhi cruinn a dh'aon toil, daoine taghta
a chur d'ar ionnsuidhse, maille r'ar
bràithribh gràdhach Barnabas agus
Pòl;
26 Daoine a thug an anama féin
air son ainme ar Tighearna Iosa
Criosd.
27 Chuir sinn uime sin Iudas a-
gus Silas uainn, a dh'innseas *duibh*
na nithe ceudna le cainnt bheoil.
28 Oir chunncas do'n Spiorad
naomh, agus dhuinne, gun ni air bith
tuilleadh a chur oirbh a dh'uallaich
ach na nithe feumail so;
29 Sibh a sheachnadh nithe a
chaidh ìobradh do ìodholaibh, agus
fola, agus ni tachdta, agus strìopach-
ais: uatha so ma choimhideas sibh
sibh féin, ni sibh gu maith. Slàn libh.
30 Uime sin an uair a leigeadh
uatha iad, thainig iad gu h-Antioch:
agus air cruinneachadh an t-sluaigh
dhoibh, thug iad seachad an litir.
31 Agus an uair a leugh iad *sin*,
rinn iad gairdeachas air son na
comhfhurtachd.
32 Agus air bhi do Iudas agus do
Shilas 'nam fàidhibh iad féin, le
mòran bhriathraibh dh'earailich, agus
neartaich iad na bràithre.
33 Agus air fuireach rè ùine
dhoibh, leigeadh air falbh an sìth iad
o na bràithribh chum nan abstol.
34 Gidheadh chunncas do Shilas
comhnuidh a dheanamh an sin.
35 Dh'fhan Pòl mar an ceudna
agus Barnabas ann an Antioch, a'
teagasg agus a' searmonachadh maille
re mòran eile mar an ceudna, focail
an Tighearna.
36 Agus an déigh làithean àraidh,
thubhairt Pòl ri Barnabas, Pilleam-
aid agus faiceamaid ar bràithre, anns
gach baile anns an do shearmonaich
sinn focal an Tighearna, cionnus a
ta iad.
37 Agus b'àill le Barnabas iad a
thoirt Eoin, d'an comh-ainm Marcus
leo.
38 Ach cha do mheas Pòl gu'm
bu chòir dhoibh esan, a dh'fhalbh
uatha o Phamphilia, agus nach deach-
aidh maille riu chum na h-oibre, a
thoirt leo.
39 Dh'éirich uime sin conspoid
eatorra co dian, as gu'n do sgaradh o
chéile iad: agus mar sin thug Barna-
bas leis Marcus, agus chaidh e air
luing gu Ciprus;
40 Ach thagh Pòl Silas, agus
dh'imich e, air dha bhi air earbsadh
ri gràs Dé leis na bràithribh.
41 Agus shiubhail e tre Shiria
agus Chilicia, a' neartachadh[1] nan
eaglais.

C A I B. XVI.

1 *Tha Pòl a' timchioll-ghearradh Thimoteuis: 7 air a ghairm leis an Spiorad o dhùthaich gu dùthaich; 14 ag iompochadh Lidia: 16 a' tilgeadh a mach spioraid fiosachd: 19 uime sin tha e féin agus Silas air an sgiùrsadh, agus air an cur am priosun. 26 Tha dorsan a' phriosuin air am fosgladh, agus an dorsair air iompochadh. 35 Tha iadsan air an cur fa sgaoil.*

AN sin thainig e gu Derbe agus
Listra: agus feuch, bha deis-
ciobul àraidh an sin, d'am b'ainm
Timoteus, mac mnà àraidh do'n
chinneach Iudhach, a bha 'na creid-
mheach; ach bu Ghreugach a b'ath-
air dha:
2 A bha fa dheadh ainm aig na
bràithribh a bha ann an Listra agus
ann an Iconium.
3 Bha toil aig Pòl am fear so a

[1] a' daingneachadh.

dhol a mach maille ris; agus ghabh
e agus thimchioll-ghearr se e, air son
nan Iudhach a bha anns na h-àitibh
sin: oir bha fios ac' uile gu'm bu
Ghreugach athair.
4 Agus mar a shiubhail iad tre na
bailtibh, thug iad doibh na h-orduigh-
ean r'an coimhead, a dh'orduicheadh
leis na h-abstolaibh agus na seanair-
ibh a bha ann an Ierusalem.
5 Agus mar sin bha na h-eaglais-
ean air an daingneachadh anns a'
chreidimh, agus mheudaicheadh iad
gach là an àireamh.
6 A nis an uair a chaidh iad tre
Phrigia, agus tìr Ghalatia, agus a
bhacadh dhoibh leis an Spiorad naomh
am focal a labhairt san Asia,
7 An déigh dhoibh teachd gu Mi-
sia, dh'fheuch iad ri dol gu Bitinia:
ach cha do leig an Spiorad[m] leo.
8 Agus air dhoibh gabhail seachad
air Misia, chaidh iad sìos gu Troas.
9 Agus chunncas sealladh[n] le Pòl
san oidhche: Sheas duine àraidh o
Mhacedonia, agus ghuidh e air, ag
ràdh, Thig thairis gu Macedonia,
agus cuidich leinne.
10 Agus an uair a chunnaic e an
sealladh, air ball dh'iarr sinn dol
thairis gu Macedonia, a' dearbh-
thuigsinn gu'n do ghairm an Tigh-
earna sinn chum an soisgeul a shear-
monachadh dhoibh.
11 Uime sin air dhuinn long a
ghabhail o Throas, thainig sinn gu
dìreach gu Samotracia, agus air *an là*
'na dhéigh sin gu Neapolis;
12 Agus o sin gu Philipi, ceud[o]
bhaile na cuid sin do Mhacedonia,
*agus b'*ùr-threabhachas[p] *e:* agus bha
sinn a chòmhnuidh anns a' bhaile sin
làithean àraidh.
13 Agus air là na sàbaid chaidh
sinn a mach as a' bhaile ri taobh
aimhne, far am b'àbhaist ùrnuigh a
dheanamh[r]; agus air dhuinn suidhe,
labhair sinn ris na mnaibh a chruinn-
icheadh *an sin*.
14 Agus dh'éisd bean àraidh ruinn
d'am b'ainm Lidia, bean-reicidh pur-
puir[s], o chathair Thiatira, a bha dean-
amh aoraidh do Dhia; aig an d'fhos-
gail an Tighearn a cridhe, ionnas
gu'n d'thug i aire do na nithibh a
labhradh le Pòl.
15 Agus an uair a bhaisteadh i,
agus a teaghlach, ghuidh i *oirnn*, ag
ràdh, Ma mheas sibh mise bhi dìleas
do'n Tighearn, thigibh a steach do m'
thigh, agus deanaibh còmhnuidh *ann*.
Agus choimh-éignich i sinn.
16 Agus tharladh, ag dol dhuinne
chum ùrnuigh, gu'n do thachair oirnn
ban-tràill àraidh, aig an robh spiorad
fiosachd, a thug mòr bhuannachd d'a
maighstiribh le fiosachd a dheanamh:
17 Lean ise Pòl agus sinne, agus
ghlaodh i, ag ràdh, 'S iad na daoine
so seirbhisich an Dé a's ro-àirde,
a ta a' nochdadh dhuinne slighe na
slàinte.
18 Agus rinn i so rè mòrain do
làithibh. Ach air do Phòl a bhi
doilich, thionndaidh e agus thubhairt
e ris an Spiorad, A ta mi toirt or-
duigh dhuit ann an ainm Iosa Criosd
dol a mach aisde. Agus chaidh e
mach air an uair sin féin.
19 Agus an uair a chunnaic a
maighstirean gu'n d'fhalbh dòchas[t]
am buannachd, rug iad air Pòl agus
air Silas, agus tharruing iad do'n
mhargadh *iad*, chum nan uachdar-
an.
20 Agus air dhoibh an toirt chum
luchd-riaghluidh *a' bhaile*, thubhairt
iad, Tha na daoine so a' buaireadh ar
baile gu ro mhòr, air dhoibh bhi 'nan
Iudhachaibh,
21 Agus a ta iad a' teagasg ghnàth-
anna nach 'eil ceaduichte dhuinne a
ghabhail no leantuinn, do bhrigh gur
Romhanaich sinn.
22 Agus dh'éirich an sluagh
dh'aon-fheachd 'nan aghaidh: agus
reub na h-uachdarain an eudach
diubh, agus dh'àithn iad *an* sgiùrsadh
le slataibh.
23 Agus an déigh dhoibh iomadh
buille a leagadh orra, thilg iad am
priosun *iad*, a' toirt sparraidh do fhear-
coimhead a' phriosuin an gleidh-
eadh gu tèaruinte.
24 Neach air dha an àithne sin
fhaotainn, a thilg iad do'n phriosun

[m] *Spiorad Iosa.* [n] *taisbean,* [o] *prìomh.* [p] *cholamhuin; colony. Sasg.* [r] *do thigh ùrnuigh a bhi.* [s] *corcuir.* [t] *sarbsa.*

a b'fhaide a stigh, agus a dhaingnich an cosa sa' cheap.

25 Agus mu mheadhon-oidhche air do Phòl agus do Shilas ùrnuigh a dheanamh, sheinn iad laoidh-mholaidh do Dhia; agus chùala na priosunaich iad.

26 Agus gu h-obann bha crith-thalmhainn mhòr ann, air chor as gu'n do chrathadh bunaitean a' phriosuin: agus air ball dh'fhosgladh na dorsan uile, agus dh'fhuasgladh cuibhreacha gach neach *aca*.

27 Agus air do fhear-coimhead a' phriosuin dùsgadh a codal, agus air faicinn dorsa a' phriosuin fosgailte, tharruing e a chlaidheamh, air tì[n] e féin a mharbhadh, a' saoilsinn gu robh na priosunaich air teicheadh.

28 Ach ghlaodh Pòl le guth àrd, ag ràdh, Na dean cron sam bith ort féin; oir tha sinn uile an so.

29 Agus air gairm soluis dasan, leum e steach, agus thainig e air chrith, agus thuit e sìos an làthair Phòil agus Shilais;

30 Agus air dha an tabhairt a mach, thubhairt e, A mhaighstirean, ciod is còir domh dheanamh chum gu saorar[a] mi?

31 Agus thubhairt iadsan, Creid anns an Tighearn Iosa Criosd, agus saorar thu féin, agus do thigh.

32 Agus labhair iad focal an Tighearna ris, agus riusan uile a bha 'na thigh.

33 Agus air dha an toirt leis air an uair sin féin do'n oidhche, nigh e *an* creuchdan; agus bhaisteadh e féin, agus a mhuinntir uile, gun dàil.

34 Agus an uair a thug e d'a thigh iad, chuir e bord rompa, agus rinn e gairdeachas maille r'a theaghlach uile, a' creidsinn an Dia.

35 Agus air teachd do'n là, chuir an luchd-riaghluidh na maoir uatha, ag ràdh, Leig air an comas na daoine sin.

36 Agus dh'innis fear-coimhead a' phriosuin na briathra so do Phòl, Gu'n do chuir an luchd-riaghluidh fios uatha sibhse a leigeadh as: uime sin rachaibh a mach, agus imichibh an sìth.

37 Ach thubhairt Pòl riu, an déigh dhoibh ar sgiùrsadh gu follaiseach gun ar dìteadh, agus gur Romhanaich sinn, thilg iad am priosun sinn; agus a nis am b'àill leo ar cur a mach os ìosal? ni h-eadh gu deimhin; ach thigeadh iad féin agus thugadh iad a mach sinn.

38 Agus dh'innis na maoir na briathra sin do na h-uachdaranaibh; agus ghabh iad eagal an uair a chual iad gu'm bu Romhanaich iad.

39 Agus thainig iad agus chuir iad impidh orra, agus air dhoibh *an* toirt a mach, ghuidh iad *orra* imeachd a mach as a' bhaile.

40 Agus air dol a mach as a' phriosun doibh, chaidh iad a steach do *thigh* Lidia: agus an uair a chunnaic iad na bràithre, thug iad comhfhurtachd dhoibh, agus dh'imich iad rompa.

CAIB. XVII.

1 *Tha Pòl a' searmonachadh aig Tesalonica,* 4 *far am bheil cuid a' creidsinn, agus cuid eile a' deanamh geur-leanmhuinn air.* 10 *Tha e air a chur gu Berea, agus a' searmonachadh an sin.* 13 *Tha geurleanmhuinn air a dheanamh air;* 15 *tha e teachd gu baile na h-Aithne, agus a' deasboireachd, agus a' searmonachadh dhoibh an Dé bheo:* 34 *tha cuid air an iompochadh gu Criosd.*

A NIS air dhoibh imeachd tre Amphipolis, agus Apolonia, thainig iad gu Tesalonica, far an robh sionagog aig na h-Iudhachaibh.

2 Agus mar bu ghnàth le Pòl, chaidh e steach d'an ionnsuidh, agus air tri làithibh sàbaid reusonaich[b] e riu as na scriobtuiribh,

3 'Gam fosgladh agus a' dearbhadh gu'm b'éigin do Chriosd fulang, agus éirigh a ris o na marbhaibh: agus gur e an t-Iosa so a ta mise a' searmonachadh dhuibh, Criosd.

4 Agus chreid cuid diubh, agus lean iad ri Pòl agus ri Silas: agus do na Greugaich chràbhach buidheann mhòr, agus do na mnaibh inbheach àireamh nach bu bheag.

[n] *fa rùn.* [a] *tearnar, slànuichear.* [b] *thagair.*

5 Ach air do na h-Iudhachaibh mi-chreideach bhi air am brosnachadh le tnùth[c], ghabh iad d'an ionnsuidh droch-dhaoine àraid do na corraibh-margaidh[e], agus air tionall cuideachd mòire dhiubh, chuir iad am baile uile thar a chéile, agus chuairtich iad tigh Iasoin, agus dh'iarr iad an toirt a mach chum an t-sluaigh.

6 Agus an uair nach d'fhuair siad iad, tharruing iad Iason, agus bràithrean àraidh chum uachdaran a' bhaile, ag éigheach, Tha na daoine so a chuir an saoghal bun os cionn, air teachd an so mar an ceudna;

7 D'an d'thug Iason aoidheachd: agus a ta iad so uile a' cur an aghaidh orduigh Cheasair, ag ràdh, Gu bheil righ eile ann, *eadhon* Iosa.

8 Agus chuir iad buaireas[e] fo'n t-sluagh, agus fo uachdarain a' bhaile, 'nuair a chual iad na nithe so.

9 Agus air gabhail urrais[f] dhoibh o Iason, agus o chàch, leig iad uatha iad.

10 Agus air ball chuir na bràithre Pòl agus Silas san oidhche gu Berea: agus air teachd dhoibhsan *an sin*, chaidh iad a steach do shionagog nan Iudhach.

11 Bha iad sin ni b'uaisle na muinntir Thesalonica, oir ghabh iad am focal d'an ionnsuidh leis an uile thogradh, a' rannsachadh nan scriobtuir gach aon là, *a dh'fheuchainn* an robh na nithe sin mar so.

12 Uime sin chreid mòran diubh: agus mar an ceudna do mhnaibh uaisle do na Greugaich, agus do fhearaibh àireamh nach bu bheag.

13 Ach an uair a thuig na Iudhaich o Thesalonica gu'n do shearmonaicheadh focal Dé le Pòl am Berea, thainig iad an sin mar an ceudna, a' brosnachadh an t-sluaigh.

14 An sin air ball chuir na bràithrean uatha Pòl, chum gu'n rachadh e mar gu b'ann chum na mara: ach dh'fhan Silas agus Timoteus an sin fathast.

15 Agus threòraich luchd-coimheadachd Phòil e gu *baile* na h-Aithne[g]; agus air faghail àithne dhoibh gu Silas agus Timoteus, iad a theachd d'a ionnsuidhsan mar bu luaithe, dh'imich iad rompa.

16 A nis am feadh a bha Pòl a' feitheamh riu san Aithne, bha a spiorad air a bhrosnachadh[h] ann, do bhrigh gu'm fac e am baile làn iodholaoraidh.

17 Air an aobhar sin rinn e deasboireachd ris na h-Iudhachaibh, agus ris na daoinibh cràbhach anns an t-sionagog, agus air a' mhargadh gach là riu-san a thachair air.

18 An sin thug feallsanaich[i] àraidh do na h-Epicuraich, agus do na Stoicich, aghaidh air; agus thubhairt cuid, Ciod a b'àill leis an fhear bhith-bhriathrach so a ràdh? thubhairt cuid eile, Is cosmhuil gu bheil e a' searmonachadh dhée coimheach; do bhrigh gu'n do shearmonaich e dhoibh Iosa, agus an aiseirigh.

19 Agus rug iad air, agus thug iad leo e gu Areopagus, ag ràdh, Am feud sinn fios fhaotainn ciod e an teagasg nuadh[l] so, a labhrar leat?

20 Oir a ta thu toirt nithe àraidh neo-ghnàthach chum ar cluas: b'àill leinn uime sin fios fhaotainn ciod is ciall doibh sin.

21 (Oir cha do chaith muinntir na h-Aithne uile agus a' choigrich a bha air chuairt 'nam measg, an ùine ri ni air bith eile, ach ri innseadh, no ri cluinntinn noimheachd éigin.)

22 An sin air seasamh do Phòl am meadhon Areopaguis, thubhairt e, A mhuinntir na h-Aithne, tha mi faicinn gu bheil sibh anns na h-uile nithibh cràbhach thar tomhas:

23 Oir air dhomh bhi dol seachad, agus ag amharc air bhur nithibh naomha, fhuair mi altair air an robh an scrìobhadh so, DO'N DIA NEO-AITHNICHTE. Uime sin esan d'am bheil sibh a' deanamh aoraidh gun eòlas agaibh air, is e a ta mise a' searmonachadh dhuibh.

24 An Dia a rinn an saoghal, agus na h-uile nithe a ta ann, do bhrigh gur e féin Tighearna nèimhe agus na

[c] *farmad, eud.* [d] *do'n ghràisg.* [e] *tuairgne, gluasachd.* [f] *daingneachaidh.* [g] *Athens.* *Sasg.* [h] *bhuaireadh.* [i] *daoine foghlumta, eagnuidhean.* [l] *nomha.*

talmhainn, cha 'n'eil e gabhail còmhnuidh ann an teampluibh làmhdheanta :

25 Ni mò a bheirear aoradh dha le làmhaibh dhaoine, mar gu'm biodh uireasbhuidh ni sam bith air; oir is e féin a ta tabhairt do na h-uile beatha, agus anail, agus nan uile nithe :

26 Agus rinn e dh'aon fhuil uile chinnich dhaoine, chum iad a ghabhail còmhnuidh air aghaidh na talmhainn uile, agus shonraich[m] e na h-amanna roimh-orduichte, agus crìochanna an àite-còmhnuidh ;

27 Chum gu'n iarraidh iad an Tighearn, dh'fheuchainn an tarladh dhoibh, le mìn-rannsachadh, gu'm faigheadh iad e, ge nach 'eil e fada o gach aon againn :

28 Oir annsan tha sinn beo, agus a' gluasad, agus tha ar bith againn; mar a thubhairt mar an ceudna dream àraidh d'ar bàrdaibh féin, Oir is sinne fòs a ghinealsan.

29 Uime sin do bhrigh gur sinn gineal Dé, cha chòir dhuinn a shaoilsinn gu bheil an Diadhachd cosmhuil ri h-òr, no ri h-airgiod, no ri cloich, nithe a ghearradh[n] le h-ealadhain agus innleachd dhaoine.

30 A nis air do Dhia amharc thairis air aimsiribh an aineolais so, tha e nis ag àithneadh do na h-uile anns gach àit aithreachas a dheanamh :

31 Do bhrigh gu'n do shuidhich e là anns an toir e breth air an t-saoghal am fìreantachd, tre'n duine *sin* a dh'orduich e; agus air so thug e dearbhadh do na h-uile dhaoinibh, le esan a thogail suas o na marbhaibh.

32 Agus an uair a chual iad mu aiseirigh nam marbh, rinn cuid diubh fanoid : ach thubhairt cuid eile, Eisdidh sinn riut a rìs mu'n ni so.

33 Agus mar sin chaidh Pòl a mach as am meadhon.

34 Gidheadh, lean cuid do dhaoinibh ris, agus chreid iad. 'Nam measg so bha Dionisius an t-Areopagach, agus bean d'am b'ainm Damaris, agus dream eile maille riu.

CAIB. XVIII.

1 *Tha Pòl ri obair le a làmhaibh*
féin, agus a' searmonachadh do na
Cinneachaibh ann an Corintus : 9
Tha'n Tighearn a' toirt misnich
dha ann an taisbean : 12 *tha e*
air a chasaid an làthair an uach-
darain Ghallio, ach air a leig'as :
18 *'na dhéigh sin, a' dol o bhaile*
gu baile, tha e' a' neartachadh nan
deisciobul, &c.

AN déigh nan nithe so, dh'fhàg Pòl baile na h-Aithne, agus thainig e gu Corintus ;

2 Agus fhuair e Iudhach àraidh, d'am b'ainm Acuila, a rugadh am Pontus, air ùr-theachd as an Eadailt, maille r'a mhnaoi Priscilla, (a chionn gu'n d'orduich Claudius do na h-Iudhachaibh uile an Ròimh fhàgail) agus thainig e d'an ionnsuidh.

3 Agus a chionn gu'n robh e a dh'aon cheird riu, dh'fhan e maille riu, agus bha e ag obair (oir bu cheird doibh bhi deanamh phàilliuna.)

4 Agus thagair[o] e anns an t-sionagog gach aon là sàbaid, agus chuir e impidh air Iudhaich agus Greugaich.

5 Agus an uair a thainig Silas agus Timoteus o Mhacedonia, bha Pòl air a theannadh 'na spiorad, agus rinn e fianuis do na h-Iudhaich, gu'm b'e Iosa an Criosd.

6 Agus an uair a chuir iad 'na aghaidh, agus a labhair iad toibheum, chrath e eudach, agus thubhairt e riu, *Biodh* bhur fuil air bhur ceann féin ; *tha* mise glan : a so suas théid mi chum nan Cinneach.

7 Agus chaidh e as sin, agus thainig e gu tigh duine àraidh, d'am b'ainm Iustus, a bha deanamh aoraidh do Dhia, agus aig an robh a thigh làimh ris an t-sionagog.

8 Agus chreid Crispus, prìomh[p] uachdaran 'na sionagoige anns an Tighearna, maille r'a theaghlach uile: agus chreid mòran do na Corintianaich, air dhoibh éisdeachd ris, agus bhaisteadh iad.

9 An sin thubhairt an Tighearn ri Pòl ann an sealladh[r] san oidhche, Na

[m] *shuidhich.* [n] *a ghualadh, a ghràbhaladh.* [o] *reusonaich.* [p] *àrd.* [r] *taisbean.*

biodh eagal ort, ach labhair, agus na bi d' thosd:

10 Oir a ta mise maille riut, agus cha toir duine sam bith ionnsuidh ort, chum do chron a dheanamh: oir a ta mòr shluagh agamsa anns a' bhaile so.

11 Agus dh'fhan e bliadhna agus sea mìosan, a' teagasg focail Dé 'nam measg,

12 Agus an uair a bha Gallio 'na uachdaran air Achaia, dh'éirich na h-Iudhaich a dh'aon inntinn an aghaidh Phòil, agus thug iad e gu caithir a' bhreitheanais,

13 Ag ràdh, Tha'n duine so a' comhairleachadh dhaoine aoradh a dheanamh do Dhia an aghaidh an lagha.

14 Agus an uair a bha Pòl dol a dh'fhosgladh a bhéil, thubhairt Gallio ris na h-Iudhaich, Nam b'eucoir no droch ghnìomh a bhiodh ann, O Iudhacha, bu reusonta gu'n giùlainn leibh:

15 Ach ma's ceisd a ta ann timchoill fhocla agus ainmeanna, agus bhur lagha féin, amhaircibh féin air sin; oir cha'n àill leamsa bhi m' bhreitheamh air an leithidibh sin do nithibh.

16 Agus dh'fhuadaich e iad o chaithir a' bhreitheanais.

17 An sin rug na Greugaich uile air Sostenes, uachdaran na sionagoige, agus ghabh iad air an làthair caithir a' bhreitheanais: agus cha do ghabh Gallio suim do ni sam bith dhiubh sin.

18 Agus dh'fhan Pòl fathast ùine mhaith sa' *bhaile sin*, agus an sin an déigh a chead a ghabhail do na bràithribh, chaidh e air luing o sin gu Siria, agus maille ris-san Priscilla agus Acuila; an déigh *a* cheann a bhearradh[s] ann an Cenchrea: oir bha mòid air.

19 Agus thainig e gu h-Ephesus, agus dh'fhàg é iadsan an sin: ach chaidh e féin a steach do'n t-sionagog, agus reusonaich e ris na h-Iudhachaibh.

20 Agus an uair a dh'iarr iad air fuireach maille riu ni b'fhaide, cha d'aontaich e.

21 Ach ghabh e a chead diubh, ag ràdh, Is éigin domh air gach aon chor an fhéisd[t] so a ta teachd a choimhead ann an Ierusalem: ach pillidh mi a rìs d'ar ionnsuidhse, ma's toil le Dia. Agus sheòl e o Ephesus.

22 Agus thainig e tìr aig Cesarea, agus air dha dol suas agus fàilt a chur air an eaglais, chaidh e sìos gu h-Antioch.

23 Agus an uair a dh'fhan e rè tamuill *an sin*, dh'imich e, agus chaidh e an ordugh[u] tre thìr Ghalatia uile agus Phrigia, a' neartachadh nan deisciobul uile.

24 Agus thainig gu h-Ephesus Iudhach àraidh d'am b'ainm Apollos, a rugadh an Alecsandria, duine deasbhriathrach, *agus* cumhachdach anns na scriobtuiribh.

25 Bha'n duine so air a theagasg ann an slighe an Tighearna; agus air dha bhi dian[a] 'na spiorad, labhair agus theagaisg e gu dìchiollach na nithe a bhuineadh do'n Tighearn, agus gun eòlas aige ach air baisteadh Eoin.

26 Agus thòisich e air labhairt gu dàna san t-sionagog. Agus air do Acuila agus do Phriscilla a chluinntinn, ghabh iad d'an ionnsuidh e, agus mhìnich iad dha slighe Dhé ni bu choimhlionta.

27 Agus an uair bu mhiann leis dol gu Achaia, an déigh a chomhairleachadh, sgrìobh na bràithre chum nan deisciobul iad a ghabhail ris: neach, air dha teachd, a rinn comhnadh[b] mòr riu-san a chreid tre ghràs.

28 Oir le mòr dhìchioll rinn e deasboireachd[c] ris na h-Iudhaich gu follaiseach, a' dearbhadh leis na scriobtuiribh, gur e Iosa an Criosd.

CAIB. XIX.

6 *Tha an Spiorad naomh air a thabhairt le làmhaibh Phòil.* 9 *Tha na h-Iudhaich a' toirt toibheim d'a theagasg, a ta air a dhaingneach-*

[s] *a lomadh.* [t] *an fhéill.* [u] *an eagar.* [a] *teth.* [b] *còghnath, congnamh.* [c] *le mòr shairn thagair e.*

adh le mìorbhuilibh. 18 Tha na h-Iudhaich a bha cur spiorada fa gheasaibh air am bualadh leis an Diabhol. 19 Tha leabhraiche druidheachd air an losgadh, &c.

AGUS tharladh, 'nuair a bha Apollos ann an Corintus, air do Phòl dol tre na crìochaibh uachdarach, gu'n d'thainig e gu Ephesus. Agus air faotainn dheisciobul àraidh,

2 Thubhairt e riu, An d'fhuair sibh an Spiorad naomh o chreid sibh? Agus thubhairt iadsan ris, Cha chuala sinn uiread as am bheil Spiorad naomh ann.

3 Agus thubhairt e riu, Ciod ma seadh anns an do bhaisteadh sibh? Agus thubhairt iadsan, Am baisteadh Eoin.

4 An sin thubhairt Pòl, Bhaist Eoin gu deimhin le baisteadh an aithreachais, ag ràdh ris an t-slaugh, iadsan a chreidsinn anns an neach a bha gu teachd 'na dhéighsan, sin r'a ràdh, ann an Iosa Criosd.

5 Agus an uair a chual iad *so*, bhaisteadh iad ann an ainm an Tighearna Iosa.

6 Agus air do Phòl *a* làmhan a chur orra, thainig an Spiorad naomh orra; agus labhair iad le teangaibh, agus rinn iad fàidheadaireachd.

7 Agus bha ann uile timchoill dà fhear dheug.

8 Agus chaidh esan a steach do'n t-sionagog, agus labhair e gu dàna rè thri mìosa, a' deasboireachd agus a' comhairleachadh nan nithe a bhuineas do rioghachd Dhé.

9 Ach an uair a chruadhaicheadh cuid, agus nach do chreid iad, ach a labhair iad olc mu'n t-slighe sin an làthair an t-sluaigh, dh'fhàg e iad, agus sgar e na deisciobuil uatha, agus bha e gach là a' deasboireachd ann an scoil neach àraidh *d'am b'ainm* Tirannus.

10 Agus rinneadh so rè dhà bhliadhna; air chor as gu'n cuala luchd-àiteachaidh na h-Asia uile, eadar Iudhaich agus Ghreugaich, focal an Tighearna Iosa.

11 Agus rinn Dia mìorbhuilean nach bu bheag le làmhaibh Phòil:

12 Air chor as gu'n d'thugadh o chorpsan chum nan daoine tinne, neapaicinne no aprain, agus gu'n d'fhalbh an euslaintean uatha, agus gu deachaidh na droch spioraid a mach asda.

13 Agus ghabh dream àraidh de na h-Iudhaich, a bha 'g imeachd o àit gu h-àit, a' cur spiorada fa gheasaibh[d], os làimh ainm an Tighearna Iosa ainmeachadh os ceann na muinntir sin anns an robh droch spioraid, ag ràdh, Cuireamaid fa gheasaibh sibh tre Iosa a ta Pòl a' searmonachadh.

14 Agus bha aig Scebha Iudhach *àraidh*, aon do na h-àrd shagartaibh, seachdnar mhac a bha deanamh so.

15 Agus fhreagair an droch spiorad, agus thubhairt e, Tha eòlas agam air Iosa, agus is aithne dhomh Pòl: ach cò sibhse?

16 Agus leum an duine anns an robh an droch spiorad orra, agus air dha làmh an uachdar fhaotainn orra, thug e buaidh orra, air chor as gu'n do theich iad a mach as an tigh sin lomnochd agus reubta.

17 Agus fhuair na h-Iudhaich uile agus mar an ceudna na Greugaich a bha thàmh ann an Ephesus fios air so; agus thuit eagal orra uile, agus bha ainm an Tighearna Iosa air àrdachadh.

18 Agus thainig mòran diubhsan a chreid, ag aideachadh, agus ag innseadh an gnìomhara.

19 Agus thug mòran diubhsan a bha gnàthachadh dhroch innleachda, an leabhraiche leo, agus loisg siad iad am fianuis nan uile: agus dh'àireamh iad an luach, agus fhuair iad e 'na leth-cheud mìle *bonn* airgid.

20 Mar sin le cumhachd dh'fhàs agus bhuadhaich focal an Tighearna.

21 Agus an uair a choimhlionadh na nithe so, chuir Pòl roimhe 'na spiorad, an déigh dha imeachd tre Mhacedonia, agus Achaia, dol gu Hierusalem, ag ràdh, An déigh dhomh bhi an sin, is éigin domh an Ròimh fhaicinn mar an ceudna.

22 Agus air dha dithis dhiubhsan a bha frithealadh dha, Timoteus, agus

d *a' cur spiorda fo mhionnaibh, a' tilgeadh a mach spiorada.*

Erastus, a chur do Mhacedonia, dh'fhan e féin rè tamuill san Asia.

23 Agus dh'éirich mu'n àm sin iomairt[e] nach bu bheag mu thimchioll na slighe sin.

24 Oir bha ceard-airgid àraidh d'am b'ainm Demetrius *ann*, a bha deanamh theampull airgid[f] do Dhiana, agus a thug buannachd nach bu bheag do'n luchd-ceirde.

25 Agus air dha iadsan a chruinneachadh an ceann a chéile, agus a' mhuinntir eile a bha dh'aon cheird riu, thubhairt e, Fheara, tha fhios agaibh gur ann o'n cheird so a ta ar beartas[g] againne:

26 Os barr, tha sibh a' faicinn agus a' cluinntinn gu bheil am Pòl so le chomhairle air tionndadh air falbh sluaigh mhòir, cha'n e mhàin ann an Ephesus, ach cha mhòr[h] san Asia uile, ag ràdh, Nach dée iad a nithear le làmhaibh:

27 Air chor as nach e mhàin gu bheil e'n cunnart gu'n deanar tàir air ar ceird; ach mar an ceudna gu cuirear teampull na bain-dé mòire Diana an neo-pris, agus gu claoidhear a mòrachdsa, d'am bheil an Asia uile, agus an domhan a' deanamh aoraidh.

28 Agus an uair a chual iadsan *so*, llonadh le feirg iad agus ghlaodh iad, ag ràdh, *Is* mòr Diana nan Ephesianach.

29 Agus bha am baile uile air a lìonadh le mi-riaghailt: Agus ruith iad a dh'aon toil chum àite-cruinnich an t-sluaigh, a' tarruing leo Ghaiuis agus Aristarchuis Macedonaich, luchd comh-thuruis Phòil.

30 Agus an uair a b'àill le Pòl dol a steach chum an t-sluaigh, cha do leig na deisciobuil leis.

31 Agus mar an ceudna chuir cuid do uachdaranaibh na h-Asia a bha 'nan càirdibh dha, fios chuige, a' guidheadh *air* nach rachadh e gu àite-cruinnich an t-sluaigh.

32 Ghlaodh uime sin cuid diubh aon ni, agus cuid ni eile: oir bha an coimhthional tre a chéile, agus cha robh fios aig a' chuid bu mhò c'ar son a thainig iad cuideachd.

33 Agus tharruing iad a mach Alecsander as an t-sluagh, air bhi do na h-Iudhachaibh 'ga iomain rompa. Agus smèid Alecsander le làimh, agus b'àill leis a leithsgeul a ghabhail ris an t-sluagh.

34 Ach an uair a thuig iad gu'm b'Iudhach e, rinneadh àrd iolach leo uile mu thimchioll uine dhà uair, a' glaodhaich, *Is* mòr Diana nan Ephesianach.

35 Agus an uair a chiùnaich an cléireach[i] an sluagh, thubhairt e, Fheara Ephesuis, cò an duine aig nach 'eil fios gu bheil cathair[l] nan Ephesianach a' deanamh aoraidh do'n bhain-dia mhòir Diana, agus do'n *dealbh* a thuit a nuas o Iupiter?

36 Air an aobhar sin do bhrigh nach fheudar cur an aghaidh nan nithe so, is còir dhuibhse bhi ciùin, agus gun ni sam bith a dheanamh gu h-obann.

37 Oir thug sibh an so na daoine so, ge nach 'eil iad a' creachadh theampuill, no a' toirt toibheim d'ar bain-dia.

38 Uime sin ma ta aig Demetrius agus aig an luchd-ceird a ta maille ris, cùis an aghaidh neach air bith, tha'n lagh réidh *dhoibh*, agus tha uachdarain *ann*; agradh iad a chéile.

39 Ach ma ta ceisd sam bith agaibh mu nithibh eile, réitichear sin ann an coimhthional dligheach.

40 Oir tha sinn an cunnart bhi air ar n-agairt air son ceannairc air an là'n diugh, do bhrigh nach 'eil cùis sam bith againn a dh'fheudas sinn a thoirt seachad mar aobhar a' chruinneachaidh so.

41 Agus air dha so a ràdh, sgaoil e an coimhthional.

CAIB. XX.

1 Tha Pòl a' dol do Mhacedonia: 7 Tha e frithealadh suipeir an Tighearna, agus a' searmonachadh: 9 air do Eutichus tuiteam sìos an cruth mairbh, thogadh suas beo e. 17 Tha Pòl aig Miletus a' gairm seanairean na h-eaglais an ceann a chéile, ag innseadh dhoibh ciod a bha gu tachairt dha féin, &c.

AGUS an déigh do'n chomhghàir[m] sgur, ghairm Pòl na

[e] *buaireas.* [f] *dealbh-theampull.* [g] *saibhreas.* [h] *air bheag nithe.* [i] *Cléireach-scrìobhuidh* a' bhaile. [l] *baile.* [m] *buaireas.*

deisciobuil d'a ionnsuidh, agus air dha a chead a ghabhail diubh[m], thriall e gu dol do Mhacedonia.

2 Agus air dha dol tre na crìochaibh sin, agus mòr earail a dheanamh orra, thainig e do'n Ghréig,

3 Agus dh'fhan e *an sin* tri mìosan: agus an uair a bha na h-Iudhaich ri feall-fholach[n] air a shon, agus e air tì[o] dol air luing do Shiria, chuir e roimhe pilltinn tre Mhacedonia.

4 Agus chaidh 'na chuideachd gu h-Asia, Sopater o Bherea; agus do mhuinntir Thesalonica, Aristarchus agus Secundus; agus Gaius o Dherbe, agus Timoteus; agus do mhuinntir na h-Asia, Tichicus agus Trophimus.

5 Air dhoibh so imeachd romhainne, dh'fheith iad ruinn ann an Troas.

6 Agus sheòl sinn o Philipi, an déigh làithean an arain neo-ghoirtichte, agus thainig sinn d'an ionnsuidhsan gu Troas ann an cùig làithibh, far an d'fhan sinn seachduin.

7 Agus an ceud *là* do'n t-seachduin, air do na deisciobluibh cruinneachadh an ceann a' chéile a bhriseadh arain, shearmonaich Pòl doibh, air bhi fuidhe[p] imeachd uatha air an là màireach, agus lean e air labhairt gu meadhon-oidhche.

8 Agus bha mòran lòchran anns an t-seomar uachdarach, far an robh iad cruinn.

9 Agus bha òganach àraidh d'am b'ainm Eutichus 'na shuidhe ann an uinneig, air tuiteam gu trom 'na chodal: agus air do Phòl bhi rè fad a' searmonachadh, shàruicheadh leis a' chodal e, agus thuit e sìos o'n treas lobhta, agus thogadh marbh e.

10 Agus chaidh Pòl sìos, agus thuit e air, agus air dha a glacadh 'na uchd, thubhairt e, Na biodh trioblaid[u] oirbh; oir a ta anam ann.

11 Agus air dol suas da a rìs, bhris e aran agus dh'ith e, agus labhair e riu rè ùine fhada, eadhon gu teachd na maidne, agus mar sin dh'fhalbh e.

12 Agus thug iad leo an t-oganach agus e beo, agus rinn iad gairdeachas nach bu bheag.

13 Agus air dhuinne imeachd air thoiseach chum na luinge, sheòl sinn gu Asos, fa rùn Pòl a ghabhail a steach an sin: oir is ann mar sin a dh'orduich e, a' cur roimhe gu'n imicheadh e féin d'a chois.

14 Agus an uair a choinnich e sinn aig Asos, ghabh sinn a steach e, agus thainig sinn gu Mitilene.

15 Agus air seòladh dhuinn as sin, thainig sinn air *an là* màireach fa chomhair Chiois; agus air an *latha* 'na dhéigh sin thainig sinn gu Samos, agus dh'fhan sinn aig Trogillium; agus air an *latha* b'fhaisge thainig sinn gu Miletus.

16 Oir chuir Pòl roimhe seòladh seach Ephesus, chum nach tarladh dha moille a dheanamh anns an Asia: oir bha deifir air[s], chum nam feudadh e, bhi ann an Ierusalem air latha na Cuingeis.

17 Agus air cur fios o Mhiletus gu h-Ephesus, ghairm e d'a ionnsuidh seanairean na h-eaglais.

18 Agus an uair a thainig iad d'a ionnsuidh, thubhairt e riu Tha fhios agaibh, cionnus a bha mi 'nar measg anns an uile aimsir, o'n cheud là a thainig mi do'n Asia,

19 A' deanamh seirbhis do'n Tighearn leis gach uile irioslachd inntinn, agus maille ri mòran dheur, agus dheuchainnean, a thachair dhomh le ceilg nan Iudhach:

20 *Agus* cionnus nach do ghleidh mi ni sam bith am folach a bha feumail *dhuibhse*, gun a nochdadh dhuibh, agus gun sibhse a theagasg am follas, agus o thigh gu tigh,

21 A' deanamh fianuis araon do na h-Iudhaich, agus do na Greugaich, mu aithreachas a thaobh Dhé, agus *mu* chreidimh a thaobh ar Tighearna Iosa Criosd.

22 Agus a nis feuch, a ta mi dol gu Hierusalem ceangailte san Spiorad, gun fhios agam ciod iad na nithe a tharlas dhomh an sin:

23 Ach a mhàin gu bheil an Spiorad naomh a' deanamh fianuis

[m] *an glacadh 'na uchd.* [n] *a' luidhe am folach, am plaid.* [o] *a rùn air.* [p] *agus a rùn air.* [r] *buaireas.* [s] *rinn e cabhag.*

anns gach baile, ag ràdh, Gu bheil
geimhlichean agus trioblaidean[t] a'
feitheamh orm.

24 Ach cha 'n'eil suim agam do ni
air bith, ni mò mheasam m'anam féin
luachmhor dhomh, chum gu crìoch-
naich mi mo thurus[u] le h-aoibhneas,
agus gu coimhlion mi a' mhinistreil-
eachd a fhuair mi o'n Tighearn Iosa,
a dheanamh fianuis do shoisgeul gràis
Dhé.

25 Agus a nis feuch, a ta fhios
agam nach faic sibhse uile, measg an
d'imich mise a' searmonachadh riogh-
achd Dhe, mo ghnùis ni's mò.

26 Uime sin a ta mi a' deanamh
fianuis duibh[a] air an là'n diugh, gu
bheil mise glan o fhuil nan uile.

27 Oir cha do sheachainn mi uile
chomairle Dhé fhoillseachadh dhuibh.

28 Air an aobhar sin thugaibh aire
dhuibh féin, agus do'n treud uile, air
an d'rinn an Spiorad naomh luchd-
coimhead[b] dhibh, a bheathachadh
eaglais Dhé[c], a cheannaich e le fhuil
féin.

29 Oir a ta fhios agamsa air so,
an déigh m' imeachdsa gu'n d'thig
madruidh-allaidh gharga 'nar measg,
nach caomhain an treud.

30 Agus éiridh daoine dhibh féin,
a labhras nithe fiara, chum deisciobuil
a tharruing 'nan déigh féin.

31 Uime sin deanaibh faire, a'
cuimhneachadh nach do sguir mise
rè thri bliadhna, a chomhairleachadh
gach aon agaibh a là agus a dh'oidhche
le deuraibh.

32 Agus a nis, a bhràithre, earbam
sibh ri Dia, agus ri focal a ghràis, a
ta comasach air bhur togail suas, agus
oighreachd a thoirt duibh am measg
na muinntir sin uile a ta air an
naomhachadh.

33 Cha do shanntaich mi airgiod,
no òr, no eudach duine sam bith.

34 Seadh, is aithne dhuibh féin,
gu'n do fhritheil na làmhan so do m'
uireasbhuidh féin, agus do'n mhuinntir
sin a bha maille rium.

35 Nochd mi na h uile nithe
dhuibh, gur ann le saothrachadh mar
so is còir dhuibh còmhnadh a dhean-
amh riu-san a ta anmhunn[e]; agus
focail an Tighearna Iosa a chuimh-
neachadh, mar a thubhairt e, Tha e
ni's beannuichte ni a thabhairt na
ghabhail.

36 Agus air dha na briathra so a
ràdh, leig se e féin air a ghlùinibh,
agus rinn e ùrnuigh maille riu uile.

37 Agus ghuil iad uile gu goirt,
agus thuit iad air muineal Phòil, agus
phòg iad e,

38 Air dhoibh bhi gu h-àraidh
brònach air son nam briathar so a
thubhairt e, Nach faiceadh iad a
ghnùis-san ni's mò. Agus thug iad
coimheadachd dha chum na luinge.

CAIB. XXI.

1 *Cha ghabh Pòl comhairleachadh e
dhol gu Hierusalem.* 3 *Mu Philip
an soisgeulaiche, agus a' cheathrar
nighean a bha 'nam ban-fhàidhaibh.*
17 *Tha Pòl a' teachd gu Hierusa-
lem,* 27 *far am bheil e air a ghlac-
adh agus an cunnart mòr; &c.*

AGUS air dhuinn dealachadh
riu-san, sheòl sinn romhainn,
agus thainig sinn gu dìreach gu Coos,
agus air an *là* màireach gu Rhodos,
agus as sin gu Patara.

2 Agus air dhuinn long fhaotainn
a bha a' gabhail thairis gu Phenicia,
chaidh sinn air bord, agus sheòl sinn
romhainn.

3 Agus air dhuinn teachd an seall-
adh Chipruis, agus fhàgail air an
làimh chli, sheòl sinn gu Siria, agus
thainig sinn tìr aig Tirus: oir is ann
an sin a bha an long gus a luchd a
chur a mach.

4 Agus air dhuinn deisciobuil
fhaotainn, dh'fhan sinn an sin seachd
làithean: muinntir a thubhairt ri Pòl
tre'n Spiorad, gun e dhol suas gu
Hierusalem.

5 Agus an uair a chrìochnaich-
eadh na làithean sin, chaidh sinn a
mach, agus thriall sinn romhainn,
agus thainig iadsan uile maille ri
mnaibh agus ri cloinn 'nar cuideachd,
a mach as a' bhaile: agus leig sinn
air ar glùinibh sinn air an tràigh,
agus rinn sinn ùrnuigh.

[t] *àmhghair.* [u] *thriall, chùrsa.* [a] *gabham sibhse mar fhianuisibh.*
[b] *easbuigean.* [c] *eaglais an Tighearna.* [e] *lag*

6 Agus an déigh dhuinn ar cead a ghabhail d'a chéile, chaidh sinn do'n luing; agus phill iadsan d'an tighibh féin.

7 Agus an uair a chrìochnuich sinn ar turus[f] o Thirus, thainig sinn gu Ptolemais, agus chuir sinn fàilte air na bràithribh, agus dh'fhan sinn aon latha maille riu.

8 Agus air an *là* màireach, air dhuinne, a bha do chuideachd Phòil, imeachd, thainig sinn gu Cesarea; agus chaidh sinn a steach do thigh Philip an t-soisgeulaiche, (a bha do'n t-seachdnar) agus dh'fhan sinn aige.

9 Agus bha ceathrar nighean aigesan, òighean, a bha ri fàidheadaireachd.

10 Agus ag fantuinn duinn mòran do làithibh *an sin*, thainig a nuas o Iudea fàidh àraidh, d'am b'ainm Agabus.

11 Agus air teachd dha d'ar ionnsuidhne, ghabh e crios Phòil, agus cheangail e a làmhan agus a chosan féin, agus thubhairt e, Mar so a deir an Spiorad naomh, Is ann mar so a cheanglas na h-Iudhaich ann an Ierusalem an duine d'am buin an crios so, agus bheir iad thairis *e* do làmhaibh nan Cinneach.

12 Agus an uair a chuala sinne na nithe so, ghuidh sinn féin agus muinntir an àite air, gun *e* dhol suas gu Hierusalem.

13 An sin fhreagair Pòl, Ciod is ciall duibh a' gul, agus a' briseadh mo chridhe? oir a ta mise ullamh cha'n e mhàin gu bhi air mo cheangal, ach eadhon gu bàsachadh ann an Ierusalem air son ainme an Tighearna Iosa.

14 Agus an uair nach gabhadh e comhairle, sguir sinne, ag ràdh, Deanar toil an Tighearna.

15 Agus an déigh nan làithean so air dhuinn bhi ullamh[g], chaidh sinn suas gu Hierusalem.

16 Agus chaidh mar an ceudna maille ruinn *cuid* do na deisciobluibh o Chesarea, a' toirt leo Mhnasoin o Chiprus, seann deisciobul àraidh, aig an robh sinn gu bhi air aoidheachd.

17 Agus an uair a thainig sinn gu Hierusalem, ghabh na bràithre ruinn gu subhach.

18 Agus air an ath *là*, chaidh Pòl maille ruinne dh'ionnsuidh Sheumais; agus bha na seanairean uile a làthair.

19 Agus air dhasan fàilte chur orra, chuir e'n céill doibh fa leth na nithe a rinn Dia le mhinistreileachdsan am measg nan Cinneach.

20 Agus an uair a chual iadsan so, thug iad glòir do'n Tighearn[h], agus thubhairt iad ris-san, Tha thu faicinn, a bhràthair, cia lìon mìle do na h-Iudhachaibh a ta creidsinn, agus tha iad uile ro eudmhor mu'n lagh.

21 Agus chual iad umadsa, gu bheil thu teagasg do na h-Iudhachaibh uile a ta measg nan Cinneach, Maois a thréigsinn, ag ràdh *riu*, Nach còir dhoibh *an* clann a thimchiollghearradh, no gluasad a réir nan gnàth[i].

22 Ciod uime sin *a nithear?* Gun teagamh, 's éigin do'n t-sluagh cruinneachadh: oir cluinnidh iad gu'n d'thainig thu.

23 Uime sin dean so a deir sinne riut: Tha ceathrar fhear maille ruinne, air am bheil mòid;

24 Beir iadsan leat, agus bi air do ghlanadh maille riu, agus dean costus[l] leo, chum gu bearr[m] iad *an* cinn: agus gu'm bi fhios aig na h-uile nach 'eil ach neo-ni anns na chual iad mu d' thimchiollsa, ach *gu* bheil thu féin mar an ceudna ag imeachd gu riaghailteach, agus a coimhead an lagha.

25 Ach mu thimchioll nan Cinneach a chreid, scrìobh sinne agus b'i ar breth, gun iad a ghleidheadh a h-aon do na nithibh sin, ach a mhàin iad féin a choimhead o nithibh a chaidh ìobradh do ìodholaibh, agus o fhuil, agus o ni tachdta, agus o strìopachas.

26 An sin ghabh Pòl na daoine; agus air an là màireach air dha bhi air a ghlanadh maille riu, chaidh e steach do'n teampull, a' foillseachadh coimhlionaidh làithean a ghlanaidh,

[f] *triall, taisdeal, cùrsa.* [g] *thog sinn ar n-airneis, agus &c.* [h] *do Dhia.* [i] *a réir gnàthanna* [*an lagha.*] [l] *caitheamh, cosgus.* [m] *lom.*

gus an d' thugtadh tabhartas air son gach aon aca.

27 Agus an uair a bha na seachd làithean air bheag nith'[n] air an coimhlionadh, air do na h-Iudhach-aibh o'n Asia esan fhaicinn san teampull, bhrosnaich iad am pobull uile, agus chuir iad làmh ann,

28 Ag éigheach, Fheara Israeil, cuidichibh: is e so an duine a ta teagasg nan uile dhaoine anns gach àit an aghaidh a' phobuill, agus an lagha, agus an àite so: agus os barr, thug e steach Greugaich do'n teampull, agus shalaich e'n t-ionad naomha so.

29 (Oir chunnaic iad Trophimus an t-Ephesianach roimhe sin anns a' bhaile maille ris, agus shaoil iad gu'n d'thug Pòl a steach do'n teampull e.)

30 Agus ghluaiseadh am baile gu h-iomlan, agus ruith an sluagh cuid-eachd: agus air dhoibh breith air Pòl, tharruing iad a mach as an teampull e: agus air ball dhùineadh na dorsa.

31 Agus an uair a b'àill leo a mharbhadh, chaidh sgeula dh'ionn-suidh àrd cheannaird na cuideachd, gu'n robh Ierusalem uile thar a chéile[o].

32 Neach air ball a thug leis saigh-dearan, agus ceannardan-cheud, agus a ruith sìos d'an ionnsuidh: Agus an uair a chunnaic iadsan an t-àrd cheannard agus na saighdearan, sguir iad do bhualadh Phòil.

33 An sin thainig an t-àrd cheann-ard am fagus agus rug e air, agus dh'àithn e a cheangal le dà shlabh-raidh; agus dh'fhiosraich e, Cò e, agus ciod a rinn e.

34 Agus ghlaodh aon chuid am measg an t-sluaigh aon ni, agus cuid eile ni éile: agus an uair nach robh e an comas da cinnteachd *na cùise* a thuigsinn air son na h-àrd bhruidhne, dh'orduich e esan a thoirt do'n chaist-eal.

35 Agus an uair a thainig e chum na staidhreach, tharladh gu'n do ghiùlaineadh e leis na saighdearaibh, air son foiréigin an t-sluaigh.

36 Oir lean am mòr shluagh e, a' glaodhaich, Beir uainn e.

37 Agus an uair a bha Pòl gu bhi air a thoirt a steach do'n chaisteal, thubhairt e ris an àrd cheannard, An cead domhsa ni a labhairt riut? agus thubhairt esan, An labhair thu Gréig-is?

38 Nach tusa an t-Eiphiteach sin a thog ceannairc roimh na làithibh so, agus a thug leat do'n fhàsach ceithir mìle fear a bha 'nan luchd-mortaidh?

39 Ach thubhairt Pòl, Is duine mise a tha m' Iudhach gun amharus o Tharsus, saor dhuine do bhaile ro inbheach ann an Cilicia: agus guidh-eam ort, thoir cead domh labhairt ris an t-sluagh.

40 Agus an uair a thug e cead da, Air do Phòl seasamh air an staidhir, smèid e le làimh air an t-sluagh, ag iarraidh éisdeachd: agus air fantuinn ro thosdach dhoibhsan, labhair e riu sa' chànain Eabhruidhich, ag ràdh.

CAIB. XXII.

1 *Tha Pòl gu pailt a' cur an céill cionnus a dh'iompoicheadh chum a' chreidimh e,* 17 *agus a ghairm-eadh e chum na h-abstolachd.* 22 *Ag dhasan na Cinnich ainmeach-adh, thog am pobull aon ghàir ris:* 24 *Bha e gu bhi air a sgiùrsadh;* 25 *ach air dha a chòir-shaorsa mar Romhanach agairt, leigeadh as e.*

FHEARA, a bhràithre, agus aithriche, éisdibhse ri m' dhìon-chainnt[p] ribh a nis:

2 (Agus an uair a chual iadsan gu'n do labhair e riu sa' chànain Eabhruidhich, bu mhòid a thosd iad: agus thubhairt esan,)

3 Is Iudhach mise do rìreadh, a rugadh ann an Tarsus na Cilicia, ach a dh'oileadh[r] sa' bhaile so, aig cos-aibh Ghamaliel, *agus* a theagaisg-eadh gu coimhlionta a réir gnàtha lagha nan aithriche, agus bha mi eudmhor a thaobh Dhé, mar a ta sibhse uile an diugh.

4 Agus rinn mi geur-leanmhuinn gu bàs air an t-slighe so, a' ceangal

[n] *cha mhòr.* [o] *fa bhuaireas.* [p] *mo leithsgeul.* [r] *thogadh suas.*

fhear agus bhan, agus 'gan tarruing gu priosun:

5 Mar a ni an t-àrd shagart mar an ceudna fianuis domh, agus comhairle nan seanair uile; o'n d'fhuair mise mar an ceudna litriche chum nam bràithre, agus chaidh mi gu Damascus, chum an dream a bha'n sin a thoirt ceangailte gu Hierusalem, chum gu deantadh peanas orra.

6 Agus tharladh, air dhomh bhi 'g imeachd, agus a' druideadh ri Damascus mu mheadhon-là, gu'n do dhealraich gu h-obann o nèamh solus mòr mu'n cuairt orm.

7 Agus thuit mi air an talamh, agus chuala mi guth ag ràdh, A Shauil, a Shauil, c'ar son a ta thu 'gam gheur-leanmhuinnse?

8 Agus fhreagair mise, Cò thu, a Thighearn? Agus thubhairt e rium, is mise Iosa o Nasaret, air am bheil thus a' deanamh geur-leanmhuinn.

9 Agus chunnaic na daoine a bha maille rium an solus gu deimhin, agus ghabh iad eagal; ach cha chual iad guth an ti a labhair riumsa.

10 Agus thubhairt mise, Ciod a ni mi, a Thighearn? Agus thubhairt an Tighearn rium, Eirich, agus imich gu Damascus, agus an sin labhrar riut mu thimchioll nan nithe sin uile a dh'orduicheadh dhuits' a' dheanamh.

11 Agus an uair nach bu léir dhomh tre ghlòir an t-soluis sin, air dhomh bhi air mo threòrachadh air làimh leosan a bha maille rium, thainig mi gu Damascus.

12 Agus air do dhuine àraidh *d'am b'ainm* Ananias, a bha cràbhach a réir an lagha, agus air an robh deadh theisteas aig na h-Iudhachaibh uile a bha chòmhnuidh *an sin*,

13 Teachd am' ionnsuidh, agus seasamh làimh rium, thubhairt e rium, A Shauil a bhràthair, gabh do radharc Agus air an uair sin féin dh'amhairc mi suas air.

14 Agus thubhairt esan, Thagh Dia ar n-aithriche roimh-làimh thusa, chum gu'n gabhadh tu eòlas air a thoil, agus gu'm faiceadh tu an t-Aon cothromach sin, agus gu'n cluinneadh tu guth as a bheul.

15 Oir bithidh tu a't'fhianuis aige chum nan uile dhaoine, air na nithibh a chunnaic agus a chuala tu.

16 Agus a nis c'ar son a ta thu a' deanamh moille? Eirich, agus bi air do bhaisteadh, agus ionnlaid uait do pheacanna, a' gairm air ainm an Tighearna.

17 Agus tharladh, 'nuair a phill mise gu Hierusalem, agus a bha mi a' deanamh ùrnuigh san teampull, gu'n deachaidh mi ann an neul,

18 Agus gu'm faca mi esan ag ràdh rium, Dean deifir, agus imich gu grad a Hierusalem; oir cha ghabh iad ri d' theistèas mu m' thimchioll-sa.

19 Agus thubhairt mise, A Thighearn, tha fhios aca gu robh mise a' tilgeadh am priosun, agus a' sgiùrsadh anns gach sionagog iadsan a chreid annadsa.

20 Agus an uair a dhòirteadh fuil do mhairtirich [s] Stephain, bha mise mar an ceudna a'm' sheasamh a làthair, agus ag aontachadh leis a mharbhadh, agus a' coimhead eudaich na muinntir a mharbh e.

21 Agus thubhairt e rium, Imich: oir cuiridh mise thu am fad chum nan Cinneach.

22 Agus dh'éisd iad ris gus an fhocal so, agus thog iad *an sin* an guth gu h-àrd, ag ràdh, Beir o'n talamh a leithid so do dhuine; oir cha chòir e bhi beò.

23 Agus an uair a bha iadsan ag éigheach, agus a' tilgeadh dhiubh *an* eudaich, agus a' tilgeadh luaithre san athar [t],

24 Dh'àithn an t-àrd cheannard esan a thoirt do'n chaisteal, ag orduchadh a cheasnachadh le a sgiùrsadh; chum gu faigheadh e fios ciod i a' choire mu'n robh iad a' glaodhaich mar sin 'na aghaidh.

25 Agus an uair a bha iad 'ga cheangal le iallaibh, thubhairt Pòl ris a' cheannard-ceud a sheas a làthair, Am bheil e ceaduichte dhuibhse duine a ta 'na Romhanach a sgiùrsadh, agus gun e air a dhiteadh?

[s] *t' fhianuis-se.* [t] *aidhear.*

26 Agus an uair a chual an ceannard-ceud *so*, dh'imich e agus dh'innis e do'n àrd cheannard, ag ràdh, Thoir fainear ciod a ni thu; oir is Romhanach an duine so.

27 An sin air teachd do'n àrd cheannard d'a ionnsuidh, thubhairt e ris, Innis domhsa, an Romhanach thu? Agus thubhairt esan, Is mi.

28 Agus fhreagair an t-àrd cheannard, Is mòr an t-suim air an do cheannaich mise an t-saorsa so. Agus thubhairt Pòl, Ach rugadh mise *saor*.

29 An sin dh'imich iadsan uaith air ball a bha gus a cheasnachadh: agus ghabh an t-àrd cheannard mar an ceudna eagal 'nuair a thuig e gu'm bu Romhanach e, agus a chionn gu'n do cheangail se e.

30 Agus air an *là* màireach, air dha bhi togarrach air fios cinnteach fhaotainn ciod i a' choire a bha na h-Iudhaich a 'cur as a leth, dh'fhuasgail se e o *a* chuibhreachaibh, agus dh'àithn e do na h-àrd shagairtaibh agus d'an comhairle uile teachd a làthair, agus air dha Pòl a thoirt sìos, chuir e 'nam fianuis e.

CAIB. XXIII.

1 *Tha Pòl a' tagradh a chùis.* 2 *Tha Ananias ag òrduchadh a bhualadh.* 7 *Connsachadh am measg a luchd-casaid.* 11 *Tha Dia a' toirt misnich dha.* 14 *Tha feall nan Iudhach an aghaidh Phòil air a nochdadh do'n àrd cheannard.* 23 *Tha e 'ga chur gu Felics an t-uachdaran.*

AGUS air dearcadh do Phòl air a' chomhairle, thubhairt e, Fheara *agus* a bhràithre, anns an uile dheadh choguis chaith mise mo bheatha a thaobh Dhé gus an là'n diugh.

2 Agus dh'àithn an t-àrd shagart Ananias dhoibhsan a bha 'nan seasamh làimh ris, a bhualadh air a bheul.

3 An sin thubhairt Pòl ris, Buailidh Dia thusa, a bhalla ghealaichte: oir am bheil thusa a'd' shuidhe a thoirt breth ormsa a réir an lagha, agus an aghaidh an lagha ag orduchadh mo bhualadh?

4 Agus thubhairt iadsan a sheas làimh ris, Am bheil thusa a' toirt anacainnt[a] do àrd shagart Dhé?

5 An sin thubhairt Pòl, Cha robh fhios agam[b], a bhràithre, gu'm b'e an t'àrd shagart e: oir a ta e scrìobhta, Na labhair olc mu uachdaran do phobuill.

6 Ach an uair a thuig Pòl, gu robh cuid diubh 'nan Sadusaich, agus a' chuid eile 'nam Phairisich, ghlaodh e anns a' chomhairle. Fheara *agus* a bhràithre, is Phairiseach mise, mac Phairisich: is ann a leth dòchais agus aiseirigh nam marbh, a tha mi air mo thoirt am breitheanas.

7 Agus air dhasan so a labhairt, dh'éirich comhstribh eadar na Phairisich agus na Sadusaich: agus roinneadh an coimhthional *an aghaidh a chéile.*

8 Oir a deir na Sadusaich nach 'eil aiseirigh, no aingeal, no spiorad ann; ach a ta na Phairisich ag aideachadh gach aon diubh[c].

9 Agus dh'éirich gàir[d] mhòr: agus air seasamh suas do na scrìobhuichibh a bha air taobh nam Phairiseach, chathaich iad *'nan aghaidh*, ag ràdh, Cha 'n'eil sinne faotainn[e] cron air bith san duine so: ach ma labhair spiorad no aingeal ris, na cogamaid an aghaidh Dhé.

10 Agus an uair a dh'éirich connsachadh mor *eatorra*, air do'n àrd cheannard bhi fa eagal gu'n rachadh Pòl a tharruing as a chéile leo, dh'àithn e do na saighdearaibh dol sìos, agus esan a thogail leis an làimh làidir as am meadhon, agus a thoirt do'n chaisteal.

11 Agus air an oidhche 'na dhéigh sin, sheas an Tighearn làimh ris, agus thubhairt e, Biodh misneach mhaith agad, a Phòil; oir mar a rinn thu fianuis a'm' thimchiollsa ann an Ierusalem, is amhuil sin is éigin duit fianuis dheanamh anns an Ròimh.

12 Agus air teachd do'n là, chruinnich dream àraidh do na h-Iudhachaibh an ceann a chéile[f], agus chuir

[a] *càineadh.* [b] *Cha d'thug mi fainear.* [c] *'gan aideachadh le chéile.* [d] *iolach.* [e] *faghail, faghainn.* [f] *rinn dream àraidh do na h-Iudhaich comh-bhann r'a chéile.*

siad iad féin fa mhallachadh, ag ràdh, nach itheadh agus nach òladh iad gus am marbhadh iad Pòl.

13 Agus bha iad os cionn dà fhichead *fear* a rinn an coimh-mhionnachadh so.

14 Agus thainig iad chum nan àrd shagart, agus nan seanair, agus thubhairt iad, Chuir sinne sinn féin fa àrd mhallachadh, nach blaiseamaid ni sam bith gus am marbhamaid Pòl.

15 A nis uime sin iarraibhse maille ris a' chomhairle air an àrd cheannard, gu'n d'thugadh e d'ar ionnsuidhs' e am màireach, mar gu biodh a rùn oirbh fios fhaotainn ni bu choimhlionta air ni éigin m'a thimchoill: agus tha sinne deas chum esan a mharbhadh, mu'n d'thig e'm fagus duibh.

16 Agus an uair a chuala mac peathar Phòil am feall-fholach[g] so, thainig e, agus air dha dol a steach do'n chaisteal, dh'innis e sin do Phòl.

17 An sin ghairm Pòl d'a ionnsuidh aon do na ceannardaibh-cheud, agus thubhairt e, Thoir an t-òganach so chum an àrd cheannaird; oir a ta ni àraidh aige r'a innseadh dha.

18 An sin thug e leis e, agus threòraich se e chum an àrd cheannaird, agus thubhairt e, Ghairm Pòl am priosunach mise d'a ionnsuidh, agus ghuidh e orm an t-òganach so thoirt a't'ionnsuidhse, aig am bheil ni-eigin r'a innseadh dhuit.

19 An sin rug an t-àrd cheannard air a làimh, agus chaidh e a leth-taobh an uaigneas *maille ris*, agus dh'fhiosraich *e dheth*, Ciod a tha agad r'a innseadh dhomhsa?

20 Agus thubhairt esan, Rinn na h-Iudhaich comhairle iarraidh ortsa, gu'n d'thugadh tu Pòl am màireach do'n chomhairle, mar gu'm biodh iad gu rannsachadh ni's géire a dheanamh air ni-eigin m'a thimchioll.

21 Ach na aontaich thusa leo: oir a ta os cionn dà fhichead fear dhiubh ri feall-fholach 'na aghaidh, a chuir iad féin fa mhallachadh, nach ith agus nach òl iad gus am marbh iad e: agus a nis tha iad ullamh, a feitheamh re gealladh uaitse.

22 An sin leig an t-àrd cheannard uaith an t-òganach, agus dh'àithn e *dha, ag ràdh, Feuch,* nach innis thu do neach sam bith, gu'n d'fhoillsich thu na nithe so dhomhsa.

23 Agus ghairm e d'a ionnsuidh dà cheannard-ceud, agus thubhairt e, Ulluichibh dà cheud saighdear a théid gu Cesarea, agus deich agus tri fichead marcach, agus dà cheud fearsleadha, air an treas uair do'n oidhche.

24 Agus ulluichibh eich, chum air dhoibh Pòl a chur orra, gu'n toir iad e gu tèaruinte chum an uachdarain Felics.

25 Agus scriobh e litir air a' mhodh so:

26 Beatha agus slàinte o Chlaudius Lisias, chum an uachdarain ro oirdheirc Felics.

27 Ghlacadh an duine so leis na h-Iudhachaibh, agus an uair a bha iad air tì a mharbhadh, thainig mise orra le saighdearaibh, agus thug mi dhiubh e, a' tuigsinn gu'm bu Romhanach e.

28 Agus air dhomh bhi toileach air fios an aobhair fhaotainn air son an d'agair iad e, thug mi sìos e chum an comhairle-san:

29 Agus thuig mi gu'n robh e air agairt mu cheisdibh d'an lagh féin, gun ni sam bith air a chur as a leth a b'airidh air bàs no air ceanglaichibh.

30 Ach an uair a dh'innseadh dhomh gu'n robh na h-Iudhaich gu feall a chaitheadh air an duine, air ball chuir mi a' t'ionnsuidhs' *e*, agus thug mi àithne mar an ceudna d'a luchd-casaid, gach cùis *a bha* aca 'na aghaidh a chur an céill a'd' làthairse. Slàn leat.

31 An sin air do na saighdearaibh Pòl a ghabhail, a réir mar a dh'àithneadh dhoibh, thug iad san oidhche *e* gu Antipatris.

32 Agus air an là màireach leig iad do'n mharc-shluagh dol leis, agus phill iad féin do'n chaisteal.

33 Agus an uair a chaidh iad a stigh do Chesarea, agus a thug iad

[g] *plaid luidhe.*

an litir do'n uachdaran, chuir iad mar
an ceudna Pòl 'na fhianuis.

34 Agus an uair a leugh an
t-uachdaran *an litir*, dh'fhiosraich e cò
an dùthaich o'n robh e. Agus an
uair a thuig e gur ann o Chilicia
bhá e,

35 Thubhairt e, Eisdidh mi riut,
'nuair a thig do luchd-casaid mar an
ceudna. Agus dh'àithn e esan a
choimhead ann an talla-breitheanais
Heroid.

CAIB. XXIV.

1 *Air do Phòl a bhi air a chasaid le
Tertullus an cainntfhear,* 10 *tha
e freagairt air a shon féin thaobh a
chaitheamh-beatha agus a theagaisg:*
24 *Tha e searmonachadh Chriosd
do'n uachdaran agus d'a mhnaoi.*
26 *Tha sùil aigesan ri ceannach
uaith, ach an diomhanas:* 27 *fa
dh'ireadh, 'nuair a chuireadh as a
dhreuchd e, tha e fàgail Phòil am
priosun.*

AGUS an ceann chùig làithean
'na dhéigh sin, chaidh Ananias
an t-àrd-shagart sìos maille ris
na seanairibh, agus ri Tertullus fear-tagraidh[h]
àraidh, muinntir a nochd
iad féin an làthair an uachdarain an
aghaidh Phòil.

2 Agus an uair a ghairmeadh a
mach e, thòisich Tertullus air a chasaid,
ag ràdh, Dho bhrigh gu bheil sinn
tridsa a' mealtuinn mòr shìochaint,
agus gu'n d'rinneadh *iomadh* deadh
ghnìomh do'n chinneach so tre do
ghliocas-sa,

3 Tha sinne gabhail ri *so*, anns
gach àm agus gach àit, Fhelics ro
oirdheirc, maille ris gach uile bhuidheachas.

4 Ach, chum nach cuirinn mòr
mhoille ort, guidheam ort, do d'
shuairceas gu'n éisd thu rinn gu
h-athghaoraid.

5 Oir fhuair sinn am fear so 'na
phlàigh, agus a' dùsgadh[i] nan Iudhach
uile gu ceannairc air feadh an
domhain, agus 'na cheann-feadhna do
luchd saobh-chreidimh nan Nasarenach.

6 Neach mar an ceudna a thogair
an teampull a shalachadh; agus a
ghlac sinne, agus b'àill leinn breth a
thoirt air a réir ar lagha féin.

7 Ach air teachd do Lisias an
tàrd cheannard oirnn, thug é le mòr
ainneart as ar làmhaibh *e*,

8 Ag àithneadh d'a luchd-casaid
teachd a'd' ionnsuidhse; neach o'm
feud thu le a cheasnachadh, fios fhaotinn
air na h-uile nithibh a tha sinne
a' cur as a leth.

9 Agus dh'aontaich na h-Iudhaich
mar an ceudna, ag ràdh, Gu'n robh
na nithe sin mar sin.

10 An sin air do'n uachdaran
smèideadh air Pol e a labhairt, fhreagair
esan, Is mòid mo mhisneach gu
freagairt air mo shon féin, gu bheil
fhios agam gu robh thusa rè mòrain
bhliadhna a'd' bhreitheamh air a'
chinneach so:

11 Oir feudaidh tu fios fhaotainn,
nach mò na dà latha dheug o chaidh
mi suas gu Hierusalem a dheanamh
aoraidh.

12 Agus cha d'fhuair iad mi a'
deasboireachd ri aon neach san teampull,
no a' brosnachadh an t sluaigh
gu ceannairc, aon chuid sna sionagogaibh,
no anns a' bhaile.

13 Ni mò is urrainn iad na nithe sin
a dhearbhadh a tha iad a' cur as mo leth.

14 Ach aidicheam so dhuitse, gur
ann a réir na slighe sin ris an abair
iadsan saobh-chreidimh, a dheanamsa
aoradh do Dhia m'aithriche, a' creidsinn
nan uile nithe a ta scriobhta san
lagh agus anns na fàidhibh:

15 Agus a ta dòchas agam an Dia,
ris am bheil sùil mar an ceudna aca
féin, gu'n d'thig aiseirigh nam marbh,
nam fìrean araon agus nan neo-fhìrean.

16 Agus an so saothraicheam a
ghnàth coguis[k] neo-lochdach a bhi
agam thaobh Dhé, agus a thaobh
dhaoine.

17 A nis an déigh mòrain bhliadhna,
thainig mi a thoirt déirce chum
mo chinnich, agus thabhartas.

18 Air a so fhuair Iudhaich àraidh
o'n Asia mi air mo ghlanadh san
teampull, gun sluagh, gun bhuaireas.

19 Muinntir d'am bu chòir bhi'n
so a'd' làthairse, agus m'agairt, nam

h *cainnt-fhear.* i *brosnachadh.* k *coimh-fhios, coinsiens.*

biodh ni sam bith aca a'm' aghaidh.

20 No abradh iad so féin, ma fhuair iad eucoir[m] sam bith annamsa, 'nuair a sheas mi an làthair na comhairle.

21 Mur h-ann a mhàin air son an aon fhocail so, a ghlaodh mi a'm' sheasamh 'nam measg, Gur ann air son aiseirigh nam marbh, a ta mi air mo thoirt gu breitheanas leibhse an diugh.

22 Agus an uair a chuala Felics na nithe so, air dha eòlas ni bu diongmhalta bhi aige air an t-slighe sin, chuir e air dàil iad, ag ràdh, 'Nuair a thig Lisias an t-àrd cheannard a nuas, làn-rannsaichidh mi[n] bhur cùis.

23 Agus dh'àithn e do cheannard-ceud Pòl a ghleidheadh, agus e bhi fuasgailt' aige, agus gun neach d'a mhuinntir féin a bhacadh o fhritheal-adh dha, no teachd d'a ionnsuidh.

24 Agus an déigh làithean àraidh, 'nuair a thainig Felics maille r'a mhnaoi Drusilla, a bha 'na Ban-Iudhach, chuir e fios air Pòl, agus dh'éisd e ris mu thimchioll a' chreidimh[o] ann an Criosd.

25 Agus air dhasan bhi a' reusonachadh mu fhìreantachd, stuaim[p], agus breitheanas ri teachd, ghabh Felics eagal mòr, agus fhreagair e, Imich romhad an tràth-sa; 'nuair a bhios ùine agam, cuiridh mi fios ort.

26 Bha dùil aige mar an ceudna gu rachadh airgiod a thoirt da le Pòl, chum gu'm fuasgladh se e: uime sin chuir e fios air ni bu trice, agus labhair e ris.

27 Ach air do dhà bhliadhna bhi air an coimhlionadh, thainig Porcius Festus an àit Fhelics: agus air do Fhelics bhi toileach comain a chur air na h-Iudhachaibh[r], dh'fhàg e Pòl ceangailte.

CAIB. XXV.

2 Tha na h-Iudhaich a' casaid Phòil an làthair Fhestuis: 8 Tha e freagairt air a shon féin, 11 agus a' togail a chùis gu Ceasar, &c.

A NIS 'nuair a thainig Festus do'n mhòr-roinn[s], an ceann tri làithean chaidh e suas o Chesarea gu Hierusalem.

2 Agus nochd an t-àrd shagart agus maithean nan Iudhach iad féin 'na làthair an aghaidh Phòil, agus chuir iad impidh air.

3 Ag iarraidh fàbhoir 'na aghaidh, gu'n cuireadh e fios air gu Hierusalem, *agus iad* a' dheanamh feall-fholach[t] chum esan a mharbhadh air an t-slighe.

4 Ach fhreagair Festus, Gu'm bu chòir Pòl a ghleidheadh ann an Cesarea, agus gu'n rachadh e féin *an sin* gu h-aithghearr.

5 Uime sin, ars' esan, rachadh iadsan 'nar measg a dh'fheudas, sìos maille riumsa, agus ma ta coire air bith san duine so, cuireadh iad sin as a leth.

6 Agus air dha fantiunn 'nam measg os cionn deich làithean, chaidh e sìos do Chesarea, agus air an là màireach shuidh e air a' chaithir-bhreitheanais, agus dh'àithn e Pòl a thoirt a làthair.

7 Agus an uair a thainig esan, sheas na h-Iudhaich a thainig a nuas o Hierusalem m'a thimchioll, a' cur choireanna lìonmhora agus mòra à leth Phòil, nach b'urrainn iad a dhearbhadh:

8 Nuair a fhreagair esan 'ga shaoradh féin, Cha d'rinn mi cionta sam bith an aghaidh lagha nan Iudhach, no'n aghaidh an teampuill, no'n aghaidh Cheasair.

9 Ach air bhi do Fhestus togarrach air toileachas-inntinn a thoirt do na h-Iudhachaibh, fhreagair e Pòl, agus thubhairt e, An àill leatsa dol suas gu Hierusalem, agus an sin dol fa bhreitheanas thaobh nan nithe sin ann mo làthairse?

10 An sin thubhairt Pòl, Tha mi m' sheasamh aig caithir-breitheanais Cheasair, far an còir breth a thoirt orm: air na h-Iudhachaibh cha d'rinn mi eucoir sam bith, mar is maith a ta fios agadsa.

[m] *mi-ghnìomh.* [n] *bithidh làn fhios agam air.* [o] *na creidimh.* [p] *measarrachd.* [r] *gnìomh taitneach a dheanamh do na h-Iudhachaibh.* [s] *earrainn; province. Sasg.* [t] *plaid-luidhe.*

11 Oir ma tha mi deanamh eucoir, agus ma rinn mi ni sam bith a thoill bàs, cha 'n'eil mi diultadh bàs fhulang; ach mur 'eil ni sam bith dhiubh sin *fìor* a tha iad so a' cur as mo leth, cha'n fheud duine sam bith mo thoirt thairis doibh[u]. Tha mi togail mo chùis gu Ceasar.

12 An sin an déigh do Fhestus labhairt ris a' chomhairle, fhreagair e, An do thog thu do chùis gu Ceasar? Gu Ceasar théid thu.

13 Air dol do làithibh àraidh seachad, thainig Agripa an righ agus Bernice gu Cesarea a chur fàilte air Festus.

14 Agus air dhoibh mòran làithean a chaitheadh an sin, chuir Festus cùis Phòil an céill do'n righ, ag ràdh, Dh'fhàgadh duine àraidh le Felics 'na phriosunach.

15 Air-san, an uair a bha mise ann an Ierusalem, rinn na h-àrd shagairt agus seanairean nan Iudhach casaid *rium*, ag iarraidh binne[a] 'na aghaidh.

16 D'an d'thug mise am freagradh so, Cha'n e gnàth nan Romhanach duine sam bith a thoirt thairis chum millidh[b], gus am bi aig an neach a tha air agairt, a luchd-casaid aghaidh ri h-aghaidh, agus gu'm bi cothrom aige air e féin a shaoradh o'n choire a chuireadh as a leth.

17 Uime sin an uair a thainig iad araon an so, gun mhoille sam bith shuidh mi air an là màireach sa' chaithir-bhreitheanais, agus dh'àithn mi'n duine a thoirt a làthair.

18 Agus an uair a sheas a luchd tagraidh m'a thimchioll, cha do chuir iad coire air bith as a leth do na nithibh a shaoil mise:

19 Ach thug iad ceisdean àraidh 'na aghaidh mu thimchioll an creidimh[c] féin, agus mu thimchioll Iosa àraidh, a fhuair bàs, neach a thubhairt Pòl a bhi beo.

20 Agus a chionn gu robh mise amharusach mu thimchioll an leithid sin do cheisdibh, dh'fheòraich mi dheth[d] am b'àill leis dol suas gu Hierusalem, agus an sin dol fa bhreitheanas mu na nithibh so.

21 Ach an uair a dh'iarr Pòl a choimhead gus am fiosraichteadh a chùis-san le Augustus, dh'àithn mi e bhi air a ghleidheadh gus an cuirinn gu Ceasar e.

22 An sin thubhairt Agripa ri Festus, B'àill leamsa féin an duine so chluinntinn. Am màireach, a deir esan, cluinnidh tu e.

23 Uime sin air an là màireach, 'nuair a thainig Agripa, agus Bernice, le mòr ghreadhnachas, agus a chaidh iad a steach 'maille ris na h-àrd cheannardaibh agus prìomhdhaoinibh na cathrach do'n ionad éisdeachd, air do Fhestus àithne a thoirt, thugadh Pòl a làthair.

24 Agus thubhairt Festus, A righ Agripa, agus sibhse a dhaoine uile a ta làthair an so maille ruinn, tha sibh a' faicinn an duine so, mu'n do chuir sluagh nan Iudhach uile impidh ormsa, araon ann an Ierusalem, agus an so, a' glaodhaich nach bu chòir e bhi ni b'fhaide beo.

25 Ach an uair a thuig mise nach d'rinn e ni sam bith a thoill bàs, agus a chionn gu'n do thog e féin a chùis gu Augustus, shonraich mi a chur *d'a ionnsuidh.*

26 Mu nach 'eil ni sam bith cinnteach agam r'a scrìobhadh chum mo Thighearna. Uime sin thug mi mach e d'ar ionnsuidhse, agus gu h-àraidh a'd' ionnsuidhse, a righ Agripa, chum an déigh rannsachadh a dheanamh, gu'm biodh agam ni eigin r'a scrìobhadh.

27 Oir is mi-reusonta a'm' bheachdsa priosunach a chur *uam*, agus gun na cùisean a ta 'na aghaidh ainmeachadh.

CAIB. XXVI.

2 Tha Pòl an làthair Agripa, a' cur an céill a chaithe'-beatha o e òige 12 agus cionnus a dh'iompoicheadh, e gu mìorbhuileach, agus a ghairmeadh e gu bhi 'na abstol. 24 Tha Festus a' cur as a leth gu robh e air a' chuthach, agus esan a' freagairt gu séimh, &c.

AN sin thubhairt Agripa ri Pòl, Tha cead agad labhairt air

[u] *cha'n fheud duine sam bith an toileachadh le mise a thoirt thairis doibh.* [a] *ditidh.* [b] *bàis.* [c] *an saobh-chreidimh.* [d] *thubhairt mi ris.*

do shon féin. An sin shìn Pòl a mach a làmh, agus fhreagair e air a shon féin,

2 Ataim 'gam mheas féin sona, a righ Agripa, do bhrigh gu bheil mi gu freagairt air mo shon féin an diugh a'd' làthairsa, thaobh nan nithe sin uile a ta air an cur as mo leth leis na h-Iudhachaibh:

3 Gu h-àraidh, a chionn gu bheil thusa eòlach[e] air gach gnàth agus coisd a tha am measg nan Iudhach: uime sin guidheam ort, éisd rium gu foighidneach.

4 Tha mo bheathasa o m' òige, a chaitheadh air tùs am measg mo chinnich féin ann an Ierusalem, aithnichte do na h-Iudhachaibh uile,

5 D'am b'aithne mi o thùs, (nam b'aill leo fianuis a dheanamh) gu'n do chaith mi mo bheatha a'm' Phairiseach, a réir an luchd comh-bharail a's teinne d'ar creidimhne.

6 Agus a nis tha mi m' sheasamh fa bhreitheanas air son dòchais a' gheallaidh a rinneadh le Dia d'ar n-aithrichibh:

7 Chum am bheil dùil aig ar dà thréibh dheugne teachd, a' deanamh seirbhis *do Dhia* a là agus a dh'oidhche do ghnàth; agus air son an dòchais so tha mise, a righ Agripa, air m'agairt leis na h-Iudhachaibh.

8 C'ar son a mheasar[f] leibhse mar ni do-chreidsinn, gu'n dùisgeadh Dia na mairbh?

9 Gu deimhin mheas mise annam féin, gu'm bu chòir dhomh mòran nithe a dheanamh an aghaidh ainme Iosa o Nasaret.

10 Ni mar an ceudna a rinn mi ann an Ierusalem: agus air faotainn ùghdarrais o na h-àrd shagartaibh, dhruid mi mòran do na naoimh am priosunaibh; agus an uair a chuireadh gu bàs iad, thug mi mo ghuth 'nan aghaidh.

11 Agus a 'deanamh peanais orra gu minic anns gach sionagog, choimhéignich mi *iad* gu toibheum[g] a labhairt; agus air dhomh bhi gu ro mhòr air boile 'nan aghaidh, rinn mi geur-leanmhuinn *orra*, eadhon gu bailtibh coigreach.

12 Air a so 'nuair a bha mi dol gu Damascus, le cumhachd agus barantas[h] o na h-àrd shagartaibh;

13 Mu mheadhon-là, O a righ, chunnaic mi air an t-slighe solus o nèamh, bu shoilleire na solus na gréine, a' dealrachadh mu'n cuairt orm, agus orrasan a bha 'g imeachd maille rium.

14 Agus air tuiteam dhuinn uile air an talamh, chuala mi guth a' labhairt rium, agus ag ràdh anns a' chainnt Eabhruidhich, A Shauil, a Shauil, c'ar son a ta thu ga m' gheur-leanmhuinn? *Is* cruaidh dhuitse bhi breabadh an aghaidh nan dealg.

15 Agus thubhairt mise, Cò thu, a Thighearn? Agus thubhairt esan, Is mise Iosa a tha thusa a' geur-leanmhuinn.

16 Ach éirich, agus seas air do chosaibh; oir dh'fhoillsich mi mi féin duit chum na criche so, gu'n orduichinn thu a'd' mhinisteir agus a'd' fhianuis araon air na nithibh sin a chunnaic thu, agus na nithibh anns am foillsich mi mi féin duit;

17 Ga d' shaoradh o'n t-slaugh, agus *o* na Cinneachaibh, chum am bheil mi nis ga d' chur,

18 A dh'fhosgladh an sùl, chum gu tionndaidh iad[i] o dhorchadas gu solus, agus *o* chumhachd Shatain gu Dia, chum gu faigh iad maitheanas peacaidh, agus oighreachd maille ris a' mhuinntir sin a ta air an naomhachadh tre'n chreidimh a ta annamsa.

19 Uime sin, a righ Agripa, cha robh mi eas-ùmhal do'n taisbean nèamhaidh:

20 Ach shearmonaich mi air tùs dhoibhsan ann an Damascus, agus ann an Ierusalem, agus air feadh tìre Iudea uile, agus *an sin* do na Cinneachaibh, iad a dheanamh aithreachais agus pilltinn ri Dia, a' deanamh oibre iomchuidh an aithreachais[l].

21 Air son nan nithe so ghlac na

[e] *[gur aithne dhomh] gu bheil thusa eòlach.* [f] *C'ar son? am measar.* [g] *gu beum a thabhairt do ainm Iosa.* [h] *ùghdarras, comas.* [i] *agus gu'n tionndadh.* [l] *cubhaidh do aithreachas, airidh air aithreachas.*

h-Iudhaich mi san teampull, agus b'àill leo mo mharbhadh[m].
22 Uime sin air dhomh còmhnadh fhaotainn o Dhia, bhuanaich mi gus an là'n diugh, a' deanamh fianuis do'n bheag agus do'n mhòr, gun ni air bith 'a labhairt ach na nithe sin a thubhairt na fàidhean agus Maois a bha gu teachd:
23 Gu robh Criosd gu fulang, *agus* gu robh e gu éirigh an ceud neach o na marbhaibh, agus gu'm foillsicheadh e solus do'n phobull, agus do na Cinneachaibh.
24 Agus air dha bhi labhairt nan nithe so air a shon féin, thubhairt Festus le guth àrd, Tha thu air mhi-chéill[n] a Phòil: tha mòr fhòghlum ga d' chur air boile.
25 Ach thubhairt esan, Cha 'n'eil mi air boile, Fhestuis ro oirdheirc; ach labhram briathra na fìrinn agus na céille.
26 Oir a ta fhios aig an righ roimh am bheil mise labhairt gu saor, air na nithibh so: oir tha cinnt agam nach 'eil a h-aon do na nithibh so an ain-fhios da; oir cha'n ann an cùil a rinneadh so.
27 Am bheil thu creidsinn nam fàidh, a righ Agripa? tha fhios agam gu bheil thu 'g *an* creidsinn.
28 An sin thubhairt Agripa ri Pòl, Is beag nach 'eil thu 'gam aomadh gu bhi'm Chriosduidh.
29 Agus thubhairt Pòl, B'e mo ghuidhe air Dia, gu'm biodh cha'n e mhàin thusa, ach mar an ceudna iadsan uile a tha 'g éisdeachd rium an diugh, ann am beag agus am mòr, mar a ta mise, saor o na geimhlibh so.
30 Agus air dha na briathra so a labhairt, dh'éirich an righ, agus an t-uachdaran, agus Bernice, agus an dream a shuidh maille riu.
31 Agus air dol a leth-taobh dhoibh, labhair iad r'a chéile, ag ràdh, Cha 'n'eil an duine so a' deanamh ni air bith toillteannach air bàs, no air geimhlibh.
32 An sin thubhairt Agripa ri Festus, Dh'fheudta an duine so a leigeadh as mur bhiodh gu'n do thog e a chùis gu Ceasar.

CAIB. XXVII.

1 *Tha Pòl a' gabhail luinge do'n Ròimh,* 19 *ag innseadh roimh-làimh cunnairt an turuis, ach cha 'n'eilear a' toirt creideis da.* 14 *Tha iad air an séideadh chuige agus uaith le stoirm, agus a' fulang long-bhrisidh;* 44 *gidheadh tha iad a' teachd air tìr gu tèaruinte.*

AGUS an uair a thugadh breth sinne a sheòladh do'n Eadailt, thug iad Pòl thairis maille ri priosunaich àraidh eile, do cheannard-ceud d'am b'ainm Iulius, do chuideachd Augustuis.
2 Agus air dhuinn dol air luing le Adramitium, thog sinn ar seòil, a' cur romhainn seòladh seachad air crìochaibh na h-Asia, air do Aristarchus Macedonach o Thesalonica bhi maille ruinn.
3 Agus air an *là* màireach, thainig sinn gu Sidon. Agus air do Iulius buntainn gu suairce[o] ri Pòl, leig e dha dol a dh'ionnsuidh a chàirde chum comhfhurtachd fhaotainn.
4 Agus air dhuinn stiùradh as sin, sheòl sinn fuidh Chiprus, a chionn gu robh na gaotha[p] 'nar aghaidh.
5 Agus air seòladh dhuinn tre'n fhairge ta làimh ri Cilicia agus Pamphilia, thainig sinn gu Mira *cathair*[r] do Licia.
6 Agus fhuair an ceannard-ceud long an sin o Alecsandria, a bha seòladh do'n Eadailt, agus chuir e sinn a steach innte.
7 Agus an uair a sheòl sinn gu mall rè mòrain do làithibh, agus a thainig sinn air éigin fa chomhair Chniduis, a chionn nach do leig a' ghaoth leinn, sheòl sinn fuidh Chrete, fa chomhair Shalmone:
8 Agus air dhuinn seòladh air éigin seachad air, thainig sinn gu ionad àraidh d'an goirear, Na calaidh sgiamhach, am fagus d'an robh baile Lasea.
9 Agus air do mhòran ùine dol seachad, 'nuair a bha seòladaireachd

[m] *làmh a chur annam.* [n] *air a' chuthach.* [o] *caoimhneil.* [p] *an soirbheas.* [r] *baile.*

a nis cunnartach, a chionn gu'n
deachaidh an trosgadh [s] cheana seach-
ad, chomhairlich Pòl *iad*,
10 Ag ràdh riu, Fheara, tha mi
faicinn gu'm bi an t-seòladaireachd
so le dochann agus call mòr, cha'n e
mhàin do'n luchd agus do'n luing,
ach d'ar n-anamaibh féin.
11 Gidheadh, is mò chreid an
ceannard-ceud an seòladair agus
maighstir na luinge, na na nithe a
labhradh le Pòl.
12 Agus a chionn gu'n robh an
cala neo-iomchuidh gus an geamh-
radh a chaitheadh ann, b'i comhairle
na cuid bu mhò seòladh as sin mar
an ceudna, agus nam feudadh iad air
chor sam bith teachd gu Phenice, cala
do Chrete a ta 'g amharc chum an
iar-dheas, agus an iar-thuath, agus
fantuinn rè a' gheamhraidh *an sin*.
13 Agus an uair a shéid a' ghaoth
a deas gu ciuin, shaoil iad gu d'fhuair
iad an rùn, agus ag togail an seòl
dhoibh, stiuir iad ri taobh Chrete.
14 Ach an ceann beagain 'na
dhéigh sin, shéid gaoth stoirmeil [t] 'na
h-aghaidh [u], d'an goirear Euroclidon.
15 Agus air bhi do'n luing air a
fuadachadh, agus gun chomas di dol
an aghaidh na gaoithe, leig sinn ruith
dh'i.
16 Agus air dhuinn ruith a stigh
fuidh eilean beag àraidh d'am b'ainm
Clauda, is ann le éigin a ràinig sinn
air a' bhàta:
17 Agus air dhoibh a thogail suas,
ghnàthaich iad gach gleus còmhnaidh,
a' criosadh na luinge fuipe; agus air
dhoibh bhi fa eagal gu'n tuiteadh iad
sa' bheo-ghaineamh, leig iad an seòil
sìos, agus mar sin dh'iomaineadh
iad.
18 Agus air dhuinne bhi gu ro
mhòr air ar luasgadh [a] leis an stoirm,
air an là 'na dhéigh sin thilg iad a
mach *an luchd*;
19 Agus air an treas *la* thilg sinn
le'r làmhaibh féin a mach acfuinn na
luinge.
20 Agus an uair nach robh a'
ghrian no na reulta r'am faicinn rè
mòrain do làithibh, agus a luidh
stoirm nach bu bheag oirnn, thugadh
an sin uainn gach uile dhòchas gu
teasairgteadh sinn.
21 Ach air dhuinn bhi fada 'nar
trosg, an sin air seasamh do Phòl
'nam meadhon, thubhairt e, Fheara,
bu chòir dhuibh mo chomhairlese
ghabhail, agus gun fhuasgladh o
Chrete, agus an dochann agus an
call so a sheachnadh.
22 Agus a nis guidheam oirbh,
biodh misneach mhaith agaibh: oir
cha bhi call anama sam bith 'nar
measg, ach *a mhàin* na luinge.
23 Oir air an oidhche nochd sheas
làimh riumsa aingeal an Dé sin, d'am
buin mi, agus d'an deanam seirbh-
is,
24 Ag ràdh, A Phòil, na biodh
eagal ort; is éigin duit bhi air do
thoirt an làthair Cheasair: agus feuch,
thiodhlaic [b] Dia dhuit iadsan uile a
ta seòladh maille riut.
25 Uime sin, fheara, biodh agaibh
deadh mhisneach: oir a ta mi creidsinn
Dhé, gu'n tachair ceart mar a labh-
radh rium.
26 Ach is éigin duinn bhi air ar
tilgeadh air eilean àraidh.
27 Agus an uair a bha an ceath-
ramh oidhche deug air teachd, air
dhuinne bhi air ar séideadh chuige
agus uaith ann an *cuan* Adria, mu
mheadhon-oidhche b'i barail nam
maraichean gu robh iad am fagus do
thìr éigin:
28 Agus air leigeadh na luaidhe
sìos doibh, fhuair iad *an doimhne*
fichead aitheamh: agus an uair a
chaidh iad beagan air an aghaidh,
leig iad sìos an luaidh a rìs, agus
fhuair iad i '*na* cùig aitheamh deug.
29 An sin air bhi dhoibh fa eagal
gu'm buaileadh iad air ionadaibh
garbha, thilg iad ceithir acraichean a
deireadh na luinge, agus ghuidh iad
an là a theachd.
30 Agus an uair a bha na maraich-
ean air tì [d] teicheadh a mach as an
luing, agus a leig iad sìos am bàta
do'n fhairge, a' gabhail orra bhi
tilgeadh a mach acraichean a toiseach
na luinge,

[s] *trasgadh.* [t] *anrathach.* [u] *'nar n-aghaidh.* [a] *séideadh o thonn gu tonn.* [b] *dheònuich.* [c] *grunnachadh dhoibh.* [d] *fonn.*

31 Thubhairt Pòl ris a' cheannard-ceud, agus ris na saighdearaibh, Mur fan iad sin san luing, cha 'n'eil e'n comas duibh bhi air bhur teasairginn.

32 An sinn ghearr na saighdearan cuird a' bhàtaidh, agus leig iad leis tuiteam sìos.

33 Agus am feadh a bha an là a' teachd, thug Pòl a chomhairl' orra uile biadh a ghabhail, ag ràdh, Is e so an ceathramh là deug dhuibh a' feitheamh, agus a' fantuinn 'nar trosg, gun bhiadh sam bith a ghabhail

34 Uime sin guidheam oirbh biadh a ghabhail: oir a ta so chum bhur slàinte: oir cha chaillear[e] foiltean a ceann a h-aon agaibh.

35 Agus air dha na nithe so labhairt, agus aran a ghlacadh, thug e buidheachas do Dhia 'nan làthair uile, agus air dha a bhriseadh, thòisich e ri itheadh.

36 An sin ghlac iad uile misneach chuca, agus ghabh iadsan biadh mar an ceudna.

37 Agus bha sinn a dh'anamaibh uile anns an luing, dà cheud agus sea deug agus tri fichead.

38 Agus an uair a shàsuicheadh iad le biadh, dh'eutromaich iad an long, agus thilg iad a mach an cruineachd san fhairge.

39 Agus an uair a bha'n là air teachd, cha d'aithnich iad am fearann: ach thug iad an aire do chamus[f] àraidh aig an robh tràigh, anns an robh mhiann orra, nam b'urrainn iad, an long a chur gu tìr.

40 Agus air togail nan acraichean doibh, leig iad ris an fhairge *i*, agus an uair a dh'fhuasgail iad ceanglaichean na stiùire, agus a thog iad am prìomh sheòl[g] ris a' ghaoith, sheòl iad chum na tràighe.

41 Agus air tuiteam dhoibh ann an ionad *àraidh* far an do choinnich dà fhairge a chéile, bhuail iad an long air grund; agus air sàthadh d'a toiseach sa' ghrund, dh'fhan e gun charachadh, ach bhriseadh a deireadh le ainneart nan tonn.

42 Agus b'i comhairle nan saighdear gu marbhadh iad na prìosunaich, air eagal gu'n snàmhadh neach sam bith dhiubh a mach, agus gu rachadh iad as.

43 Ach air bhi do'n cheannard-ceud toileach Pòl a theasairginn, chum e air ais o'n comhairle iad, agus dh'àithn e dhoibhsan d'am b'aithne snàmh *iad féin* a thilgeadh sa' chuan air tùs, agus dol a mach air tìr:

44 Agus do chàch *dh'àithn* e, cuid diubh *dhol* air clàraibh, agus cuid eile air *mìribh briste* do'n luing: agus mar sin tharladh gu'n deachaidh iad uile tèaruinte gu tìr.

CAIB. XXVIII.

1 *An déigh an long-bhrisidh thug an sluagh borb aoidheachd gu suairce do Phòl.* 5 *Cha do chiùrradh a làmh le nathair nimhe a lean rithe.* 8 *Tha e a' slànuchadh mòrain eucaile san eilean.* 11 *Tha iad a' gabhail an turuis chum na Ròimhe, &c.*

AGUS an uair a thearnadh iad, thuig iad an sin gu'm b'e Melita ainm an eilein.

2 Agus nochd an sluagh borb caoimhneas nach bu bheag dhuinn: oir air fadadh teine dhoibh, ghabh iad ruinn uile, air son an uisge a bha ann, agus air son an fhuachd.

3 Agus air do Phòl dorlach bhioran a thional, agus an cur air teine, thainig nathair nimhe mach as an teas, agus shàs i 'na làimh.

4 Agus an uair a chunnaic an sluagh borb a' bhéisd an crochadh r'a làimh, thubhairt iad r'a chéile, Gu cinnteach is mortair an duine so, da nach fuiling dioghaltas bhi beo, ge do theasairgeadh o'n fhairge e.

5 Agus air dhasan a' bhéisd a chrathadh dheth anns an teine, cha d'fhulaing e dochann sam bith.

6 Ach bha iadsan a' feitheamh c'uin a dh'atadh e, no a thuiteadh e sìos marbh gu h-obann: ach an uair a dh'fheith iad ùine fhada, agus nach fac iad dochann sam bith a' teachd air, air caochladh an inntinn dhoibh, thubhairt iad gur Dia e.

7 Agus bha mu thimchioll an àite sin fearann aig prìomh dhuine an eilein, d'am b'ainm Publius, a ghabh

[e] *tuit.* [f] *lùib, gheodha.* [g] *an seòl mòr.*

ruinne agus a thug rè thri làithean
aoidheachd dhuinn gu càirdeil.
8 Agus tharladh gu robh athair
Phubliuis 'na luidhe gu tinn le fiabh-
rus[h], agus gearrthach fola: air do
Phòl dol a steach d'a ionnsuidh, rinn
e ùrnuigh, agus air dha a làmhan a
chur air, leighis se e.
9 Agus an uair a rinneadh so,
thainig mar an ceudna muinntir eile
a bha euslan san eilean d'a ionnsuidh,
agus leighiseadh iad:
10 Muinntir mar an ceudna a thug
mòr urram dhuinn; agus ag falbh
dhuinn, chuir iad na nithe sin leinn a
bha feumail *duinn*.
11 Agus an déigh thri mìosa sheòl
sinn ann an luing o Alecsandria, a
chaith an geamhradh san eilean, d'am
bu shuaitheantas Castor agus Pollucs.
12 Agus air teachd tìr dhuinn aig
Siracuse, dh'fhan sinn *an sin* tri
làithean.
13 Agus air seòladh dhuinn tim-
chioll as sin, thainig sinn gu Rhe-
gium: agus an ceann latha 'na
dhéigh sin shéid a' ghaoth a deas,
agus thainig sinn an t-ath là gu Pu-
teoli:
14 Air dhuinn bràithrean fhaot-
ainn an sin, chuireadh impidh oirnn
leo fantuinn seachd làithean maille
riu: agus mar sin thriall sinn chum
na Ròimhe.
15 Agus as sin, air faotainn ar
sgéil do na bràithribh, thainig iad
'nar coinneamh gu Appii-forum, agus
na Tri tighibh-òsda; agus an uair a
chunnaic Pòl iad, thug e buidheachas
do Dhia, agus ghabh e misneach.
16 Agus an uair a thainig sinn
do'n Ròimh, thug an ceannard-ceud
thairis na priosunaich do cheannard
an fhreiceadain: ach thugadh comas
do Phòl a bhi leis féin[i], maille ri
aon saighdear a bha 'ga ghleidheadh.
17 Agus tharladh, an déigh thri
làithean, gu'n do ghairm Pòl maith-
ean[l] nan Iudhach an ceann a chéile.
Agus an uair a chruinnicheadh iad,
thubhairt e riu, Fheara *agus* a
bhràithre, ge nach d'rinn mise ni sam
bith an aghaidh a' phobuill no
ghnàthanna nan aithriche, thugadh
thairis mi a'm' phriosunach o Hieru-
salem do làmhaibh nan Romhanach.
18 Muinntir an déigh dhoibh mo
cheasnachadh, leis am bu mhiann mo
leigeadh as, a chionn nach robh coire
bàis sam bith annam.
19 Ach an uair a bha na h-Iudh-
aich a' labhairt an aghaidh *so*, b'éigin
domh mo chùis a thogail gu Ceasar;
cha'n e gu bheil coire sam bith agam
r'a chur a leth mo chinnich.
20 Air an aobhar so uime sin chuir
mi fios oirbhse, chum gu faicinn *sibh*,
agus gu'n labhrainn *ribh*: oir is ann
air son dòchais Israeil a ta mi ceang-
ailte leis an t-slabhraidh so.
21 Agus thubhairt iadsan ris, Cha
d'fhuair sinne litriche sam bith a Iu-
dea mu d' thimchioll, cha mhò a
dh'fhoillsich no dh'innis a h-aon do
na bràithribh a thainig, olc sam bith
umad.
22 Ach bu mhaith leinn a chluinn-
tinn uaitse ciod i do bharail. oir mu
thimchioll na gnè-chreidimh so, tha
fhios againn gu'n labhrar agach àit
'na h-aghaidh.
23 Agus air suidheachadh là ris,
thainig mòran d'a ionnsuidh chum a
cheithreanna; d'an do mhìnich e
rioghachd Dhé, a' deanamh fianuis
uimpe, agus a' cur impidh orra thaobh
nan nithe a bhuineas do Iosa, araon
a lagh Mhaois, agus *as* na fàidhibh, o
mhochthrath gu feasgar.
24 Agus chreid cuid na nithe a
labhradh, agus cha do chreid cuid eile
dhiubh.
25 Agus air dhoibh bhi an aghaidh
a chéile, sgaoil iad, air do Phòl aon
fhocal a ràdh, Is maith a labhair an
Spiorad naomh tre'n fhàidh Esaias,
r'ar n-aithrichibh,
26 Ag ràdh, Imich chum a' phob-
uill so, agus abair, Le cluinntinn
cluinnidh sibh, agus cha tuig sibh;
agus le faicinn chì sibh, agus cha'n
aithnich sibh[m].
27 Oir a ta cridhe a' phobuill so
air fàs reamhar, agus tha iad a'
cluinntinn gu trom[n] le'n cluasaibh,
agus chaog[o] iad an sùilean; air eag-

[h] *teasaich.* [i] *far am bu toil leis.* [l] *uaislean, prìomh dhaoine.*
[m] *cha léir dhuibh.* [n] *mall,* [o] *dhruid.*

al gu faiceadh iad le'n sùilibh, agus
gu'n cluinneadh iad le'n cluasaibh,
agus gu'n tuigeadh iad le'n cridhe,
agus gu'm pilleadh iad, agus gu'n
slànuichinns' iad.

28 Uime sin biodh fhios agaibhse,
gu'n do chuireadh slàinte Dhé chum
nan Cinneach, agus éisdidh iadsan.

29 Agus an uair thubhairt e na
briathra so, dh'imich na h-Iudhaich
rompa, agus bha mòr reusonachadh [p]
aca eatorra féin.

30 Agus dh'fhan Pòl dà bhliadh-
na iomlan 'na thigh-màil [r] féin, agus
ghabh e ris na h-uile dhaoinibh a
thainig d'a ionnsuidh,

31 A' searmonachadh rioghachd
Dhé, agus a' teagasg nan nithe a
bhuineas do'n Tighearn Iosa Criosd,
leis an uile dhànachd, gun toirmeasg.

Litir an abstoil PHOIL chum nan ROMHANACH.

CAIB. I.

1 Tha Pòl a'moladh a dhreuchd do na Romhanachaibh, agus ag innseadh a thograidh gu teachd d'an ionnsuidh. 16 Ciod e soisgeul Chriosd, agus an fhìreantachd a ta e a' foillseachadh. 18 Tha fearg aig Dia ris gach uile ghnè peacaidh. 21 Ciod iad peacanna nan Cinneach.

POL, seirbhiseach Iosa Criosd, a
ghairmeadh 'na abstol a chuir-
eadh air leth [s] chum Soisgeil Dè,

2 (A roimh-gheall e le fhàidhibh
féin anns na scriobtuiribh naomha.)

3 Mu thimchioll a Mhic Iosa
Criosd ar Tighearna, a rinneadh do
shìol Dhaibhidh, a réir na feòla.

4 A dhearbhadh [t] *bhi* 'na Mhac do
Dhia le cumhachd, a réir Spioraid na
naomhachd, trìd aiseirigh o na marbh-
aibh;

5 Tre an d'fhuair sinne gràs agus
abstolachd chum umhlachd a' chreid-
imh am measg nan uile chinneach air
sgàth ainmesan:

6 Am measg am bheil sibhse mar
an ceudna air bhur gairm le Iosa
Criosd.

7 Chum nan uile a ta san Ròimh,
air an gràdhachadh le Dia, air an
gairm 'nan naoimh: Gràs *gu robh*
dhuibhse, agus sìothchaint o Dhia ar
n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa
Criosd.

8 Air tùs, tha mi toirt buidheach-
ais do m' Dhia trìd Iosa Criosd, air
bhur sonsa uile, do bhrigh gu bheil
bhur creidimh iomraideach air feadh
an domhain uile.

9 Oir is e Dia m'fhianuis, d'am
bheil mi a' deanamh seirbhis le m'
spiorad ann an soisgeul a Mhic, gu
bheil mi gun sgur a' deanamh iom-
raidh oirbh,

10 A ghnàth a' guidhe ann am
ùrnuighibh (nam feudainn a nis fa-
dheoidh air aon chor le toil Dé turus
soirbheasach fhaotainn) ri teachd d'ar
ionnsuidhse.

11 Oir a ta deidh [u] agam air sibhse
fhaicinn, ionnas gu pàirtich mi tiodh-
lacadh àraidh spioradail ribh, chum
bhur neartachadh;

12 Sin ri ràdh, chum gu faigh
mi comhfhurtachd annaibhse [a], trìd
chreidimh a chéile, bhur creidimhse,
agus mo chreidimhse.

13 Agus cha'n àill leam, a
bhràithre, e bhi'n ain-fhios duibhse
gu'n do chuir mi romham gu minic
teachd d'ar n-ionnsuidh, (ach bhac-
adh mi gus a so) chum gu faighinn
toradh éigin 'nar measgsa fòs, mar am
measg nan Cinneach eile.

[p] *dheasboireachd.* [r] *réidh.* [s] *sgaradh.* [t] *dh'orduicheadh.* [u] *togradh.*
[a] *maraon ribhse.*

14 Oir a ta mi fuidh fhiachaibh faraon do na Greugachaibh, agus do na daoinibh borba, araon dhoibhsan a ta glic, agus dhoibhsan a ta neo-ghlic.

15 Uime sin, mheud 's a ta 'n comas domh, tha mi ullamh chum an soisgeul a shearmonachadh dhuibhse mar an ceudna a ta san Ròimh.

16 Oir cha nàr leamsa soisgeul Chriosd: oir is e cumhachd Dhe e chum slàinte, do gach neach a chreideas, do'n Iudhach air tùs, agus mar an ceudna do'n Ghreugach.

17 Oir a ta fìreantachd Dhé air a' foillseachadh ann tre chreidimh gu creidimh: mar a ta e scrìobhta, Bithidh am fìrean beo tre chreidimh.

18 Oir a ta fearg Dhé air a foillseachadh o nèamh an aghaidh gach uile mhi-dhiadhuidheachd, agus eucoir dhaoine, a tha bacadh[b] na fìrinn ann an neo-fhìreantachd.

19 Do bhrigh gu bheil an ni air am feudar fios fhaotainn a thaobh Dhé follaiseach annta-san[c]; oir rinn Dia follaiseach dhoibh e.

20 Oir *riamh* o chruthachadh an t-saoghail a ta a nithe-san nach feudar fhaicinn, *eadhon* a chumhachd siorruidh agus a Dhiadhachd, air am faicinn gu soilleir, air dhoibh bhi sothuigsinn o na nithibh a rinneadh; chum gu biodh[d] iad gun leithsgeul aca:

21 Do bhrigh 'nuair a b'aithne dhoibh Dia, nach d'thug iad glòir dha mar Dhia, agus nach robh iad taingeil, ach gu'n d'fhàs iad dìomhain 'nan reusonachadh féin, agus gu'n do dhorchaicheadh an cridhe amaideach.

22 Ag ràdh gur daoine glice iad féin, rinneadh amadain diubh:

23 Agus chaochail[e] iad glòir an Dé neo-thruaillidh gu dealbh a rinneadh cosmhuil ri duine truaillidh, agus eunlaith, agus ainmhidhibh ceithir-chosach, agus bhéisdibh snàigeach.

24 Uime sin thug Dia thairis iad mar an ceudna, tre anamhiannaibh an cridhe féin, chum neo-ghloine, a thoirt easurraim d'an corpaibh féin eatorra féin:

25 Muinntir a chaochail fìrinn Dé gu bréig, agus a thug aoradh agus a rinn seirbhis do'n chreutair ni's mō na do'n Chruithear, a ta beannuichte gu siorruidh. Amen.

26 Air a shon so thug Dia thairis iad do anamhiannaibh gràineile: oir chaochail eadhon am mnài an gnàthachadh nàdurra chum a' ghnàtha a ta'n aghaidh nàduir.

27 Agus mar an ceudna na fir, air tréigsinn doibh gnàthachadh nàdurra na mnà, loisgeadh iad le'n togradh d'a chéile, fìrionnaich ri fìrionnaich ag oibreachadh gràineileachd[f] agus iad a' faotainn dìol-thuarasdail an seacharain annta féin, mar bu chòir.

28 Agus amhuil mar nach bu taitneach leo eòlas Dé a chumail, thug Dia thairis iad do inntinn mhi-chéillidh, a dheanamh nithe nach robh iomchuidh:

29 Air dhoibh bhi air an lìonadh do'n uile eucoir, strìopachas, olc, shannt, mhi-run: làn do fharmad, do mhortadh, do chonnsachadh[g], do cheilg, do dhroch-bheusaibh[h]; nan luchd cogarsaich,

30 'Nan luchd-anacainnt[i], 'nan luchd fuath air Dia, 'nan luchd tarcuis, uaibhreach, 'nan luchd ràiteachais[l], 'nan luchd cumadh uilc, easùmhal do phàrantaibh,

31 Ea-céillidh, 'nan luchd-brisidh coimhcheangail, gun ghràdh nàdurra, do-réiteachaidh, neo-thruacanta:

32 Muinntir d'an aithne ceartas Dé (gu bheil iadsan a ni an leithide sin do nithibh toillteannach air bàs) *gidheadh* ni h-e mhàin gu bheil iad féin 'gan deanamh, ach a ta mar an ceudna tlachd aca do'n mhuinntir a ni iad.

CAIB. II.

1 *Iadsan a ta peacachadh, ge do tha iad a' cronachadh so an daoinibh eile, cha'n urrainn iad an leithsgeul féin a ghabhail,* 6 *agus is mòr is lugha na sin a dh'fheudas iad dol*

[b] *cumail.* [c] *'nam measg.* [d] *ionnas gu bheil.* [e] *dh'atharraich.* [f] *an ni sin a ta mi-chiatach.* [g] *chomhstri.* [h] *anameinneachd, cascaoineachd.* [i] *'Nan luchd cùl-chàineadh.* [l] *bòstail.*

as o cheart bhreitheanas Dé, ma's Iudhaich no Cinnich iad. 14 Cha 'n'eil na Cinnich comasach air dol as, 17 no idir na h-Iudhaich, 25 do nach 'eil feum san timchioll-ghearradh, mur coimhid iad an lagh.

UIME sin a ta thu gun leithsgeul, O a dhuine, cia air bith thu a tha toirt breth: oir an uair a tha thu toirt breth air neach eile. tha thu ga d' dhìteadh féin; oir thusa a ta toirt breth, tha thu deanamh nan nithe sin féin.

2 Ach a ta fios againne gu bheil breitheanas Dé a réir fìrinn, an aghaidh na muinntir a tha deanamh an leithide sin.

3 Agus an saoil thusa so, O a dhuine, a tha toirt breth orra-san a ní an leithide sin, agus a ta 'gan deanamh thu féin, gu'n d'théid thu as o bhreitheanas Dé?

4 No'n dean thu tarcuis air saibhreas a mhaitheis, agus fhoighidin, agus fhad-fhulangais, gun fhios bhi agad gu bheil maitheas Dé ga d' threòrachadh chum aithreachais?

5 Ach a réir do chruais agus do chridhe neo-aithreachail, a ta thu càrnadh[m] suas feirge dhuit féin fa chomhair là na feirge, agus foillseachaidh ceart bhreitheanais Dé;

6 A bheir do gach aon a réir a ghniomhara;

7 Dhoibhsan a ta le buanachadh gu foighidneach ann an deadh obair, ag iarraidh glòire, agus onoir, agus neo-bhàsmhorachd, a' bheatha mhaireannach:

8 Ach dhoibhsan a ta conspoideach, agus nach 'eil ùmhal do'n fhìrinn, ach a ta ùmhal do'n eucoir, diom agus fearg;

9 Amhghar agus teanntachd air gach anam duine a ta deanamh uilc, do'n Iudhach air tùs, agus mar an ceudna do'n Ghreugach.

10 Ach glòir agus onoir, agus sìth, do gach duine a ni maith, do'n Iudhach air tùs, agus do'n Ghreugach mar an ceudna:

11 Oir cha 'n'eil spéis aig Dia do phearsa seach a chéile.

12 Oir a mheud 's a pheacaich gun an lagh, sgriosar iad gun an lagh: agus a mheud 's a pheacaich fuidh 'n lagh, dìtear iad leis an lagh:

13 (Oir cha'n iad luchd-éisdeachd an lagha a ta 'nam fìreanaibh am fianuis Dé, ach bithidh luchd-deanamh an lagha air am fìreanachadh[n].

14 Oir an uair a ta na Cinnich aig nach 'eil lagh, a thaobh nàduir a' deanamh nan nithe a ta san lagh, air dhoibhsan a bhi gun lagh tha iad 'nan lagh dhoibh féin:

15 Muinntir a ta nochdadh obair an lagha scrìobhta 'nan cridheachaibh, air bhi d'an coguis a' deanamh fianuis leo. agus an smuaintean eatorra féin 'gan agairt, no a' gabhail an leithsgeil.)

16 San là anns an tabhair Dia breth air nithibh naigneach dhaoine, a réir mo shoisgeilse, tríd Iosa Criosd.

17 Feuch, goirear Iudhach dhiotsa, agus tha thu cur dòigh san lagh, agus a' deanamh uaill a Dia;

18 Agus is aithne dhuit a thoil, agus a ta thu a' dearbhadh nan nithe[o] a's fearr, air dhuit bhi air do theagasg as an lagh,

19 Agus a ta thu dòchasach gur ceann-iuil[p] thu féin do na dallaibh, solus dhoibhsan a ta an dorchadas,

20 Fear-fòghluim do dhaoinibh neo-eagnaidh, fear-teagaisg do leanabaibh, aig am bheil samhladh an eòlais agus na fìrinn a ta san lagh.

21 Thusa uime sin a ta teagasg neach eile, nach 'eil thu ga d' theagasg féin? thusa a ta searmonachadh gun ghoid a dheanamh, am bheil thu ri goid?

22 Thusa a deir gun adhaltrannas a dheanamh, am bheil thu deanamh adhaltrannais? thusa le'n gràin iodhola[r], am bheil thu ri naomh-ghoid?

23 Thusa a ta deanamh uaill as an lagh, an tabhair thu, le briseadh an lagha, easurram do Dhia?

24 Oir a ta ainm Dhé a' faotainn toibheim d'ar taobhsa am measg nan Cinneach, mar a ta e scrìobhta.

25 Oir a ta tairbhe gu fìrinneach anns an timchioll-ghearradh, ma

[m] *tasgaidh.* [n] *air an saoradh, air an glanadh o chionta.* [o] *a' gabhail tlachd do na nithibh.* [p] *fear-seòlaidh.* [r] *dealbhan.*

ghleidheas tu an lagh: ach ma's fear-
brisidh an lagha thu, tha do thim-
chioll-ghearradh na neo-thimchioll-
ghearradh dhuit.
26 Uime sin, ma ghleidheas an
neo-thimchioll-ghearradh[s] fìrean-
tachd an lagha, nach measar a neo-
thimchioll-ghearradhsan mar thim-
chioll-ghearradh?
27 Agus nach dìt an neo-thim-
chioll-ghearradh thaobh nàduir, a ta
a' coimhlionadh an lagha, thusa a tha
tre'n litir agus tre'n timchioll-ghearr-
adh a'd' fhear-brisidh an lagha?
28 Oir cha'n Iudhach esan, a tha
mar sin o'n leth muigh; agus cha 'n
e sin an timchioll-ghearradh, a tha gu
follaiseach san fheoil.
29 Ach is Iudhach esan, a tha mar
sin san taobh a stigh[t]; agus is e sin
an timchioll-ghearradh a tha sa'
chridhe, agus san spiorad, cha'n ann
san litir, aig am bheil a chliu cha'n
ann o dhaoinibh, ach o Dhia.

C A I B. III.

1 *Sochair nan Iudhach; 3 nach do chaill iad: 9 gidheadh a ta an lagh 'gam fàgail shios mar an ceudna thaobh peacaidh. 20 Uime sin cha 'n'eil feoil air bith air an saoradh tre'n lagh; 28 ach a ta na h-uile air an saoradh trid creidimh a mhàin, 31 gidheadh cha 'n'eil an lagh air a chur gu neo-brìgh.*

CIOD e uime sin barrachd an
Iudhaich? no ciod e tairbhe an
timchioll-ghearraidh?
2 Is mòr sin air gach dòigh: air
tùs, do bhrigh gur ann riu-san a
dh'earbadh briathra[u] Dhé.
3 Oir ciod e sin ge nach do chreid
cuid? an dean am mi-chreidimhsan
fìrinn Dhé gun éifeachd?
4 Nar leigeadh Dia: ach biodh
Dia fior, agus gach duine 'na bhreug-
oire; a réir mar a ta e scrìobhta,
Chum gu bi thu ceart ann do bhriath-
raibh, agus gu'n tabhair thu buaidh
'nuair a bheirear breth ort.
5 Ach ma mholas ar n-eucoirne
fìreantachd Dhé, ciod a deir sinn?
am bheil Dia eucorach a tha dean-
amh dioghaltais? (labhram mar
dhuine.)
6 Nar leigeadh Dia: no cionnus a
bheir Dia breth air an t-saoghal?
7 Oir ma ta fìrinn Dhé tre mo
bhréigse air a meudachadh chum a
ghlòiresan; c'ar son a ta mise air mo
dhìteadh mar pheacach?
8 Agus c'ar son nach dean sinn
olc, chum gu'n d'thig maith as?
(mar a labhrar gu toibheumach um-
ainne, agus mar a deir cuid gu bheil
sinn ag ràdh) muinntir a tha an dìt-
eadh a réir ceartais.
9 Ciod uime sin? am bheil barr-
achd againne? cha 'n'eil air aon
chor: oir dhearbh sinn roimhe gu
bheil araon na h-Iudhaich agus na
Cinnich uile fuidh pheacadh;
10 Mar a ta e scrìobhta, Cha 'n'eil
ionracan ann, cha 'n'eil fiu a h-aon:
11 Cha 'n'eil neach *ann* a thuigeas,
cha 'n'eil neach *ann* a tha 'g iarraidh
Dhé.
12 Chlaon iad uile *as an t-slighe*,
tha iad uile mi-tharbhach, cha 'n'eil
neach a tha deanamh maith, cha 'n'eil
fiu a h-aon.
13 Is uaigh fhosgailte an scòrn-
ach; labhair iad cealg le'n teang-
aibh; tha nimh nan nathracha nimhe
fuidh 'm bilibh:
14 Aig am bheil am beul làn do
mhallachadh agus do sheirbhe.
15 *Tha* an cosa luath a dhòrtadh
fola.
16 *Tha* léir-sgrios agus truaighe
'nan slighibh:
17 Agus slighe na sìth cha b'aithne
dhoibh.
18 Cha 'n'eil eagal Dé fa comhair
an sùl.
19 A nis tha fhios againn ge b'e
nithe 'ta'n lagh a' labhairt, gur ann
riu-san a ta fuidh 'n lagh a tha e 'gan
labhairt: chum gu druidear gach uile
bheul, agus gu'm bi an saoghal uile
buailteach do dhìteadh Dhé[a].
20 Uime sin cha bhi feoil air bith
air a fìreanachadh[b], 'na fhianuis-san,
tre oibribh an lagha: oir *is ann* tre an
lagh a ta eòlas peacaidh.
21 Ach a nis tha fìreantachd Dhé

[s] *esan a tha neo-thimchioll-ghearrta.* [t] *san ionad fholaichte.* [u] *oracla.*
[a] *ciontach am fianuis Dé.* [b] *saoradh, glanadh.*

air a foillseachadh as eugmhais an
lagha, a' faotainn fianuis o'n lagh
agus o na fàidhibh;
22 Eadhon fìreantachd Dhé tre
chreidimh Iosa Criosd, do na h-uile,
agus air na h-uile a chreideas; oir
cha 'n'eil eadar-dhealachadh ann:
23 Oir pheacaich na h-uile, agus
tha iad air teachd gearr[c] air glòir
Dhé;
24 Air dhoibh bhi air am fìreanachadh
gu saor le a ghràs, tre an
t-saorsa a ta ann an Iosa Criosd:
25 Neach a shònraich Dia 'na
iobairt-réitich, trìd creidimh 'na fhuil,
chum fìreantachd fhoillseachadh le
maitheanas nam peacadh a chaidh
seachad, tre fhad-fhulangas Dé;
26 A dh'fhoillseachadh, *deiream*,
fhìreantachdsan san àm a ta làthair;
chum gu'm biodh e cothromach, agus
gu'm fìreanachaidh e an ti a chreideas
ann an Iosa.
27 C'àit uime sin *am bheil* uaill?
Dhruideadh a mach i. Ciod e an
lagh *leis an do dhruideadh a mach i?*
an e lagh nan oibre? Ni h-e; ach tre
lagh a' chreidimh.
28 Tha sinn uime sin a' meas gu
bheil duine air fhìreanachadh tre
chreidimh as eugmhais oibre an
lagha.
29 An e Dia nan Iudhach a mhàin
e? Nach e mar an ceudna Dia
nan Cinneach? Gu deimhin nan
Cinneach mar an ceudna:
30 Do bhrigh gur aon Dia, a
dh'fhìreanaicheas[d] an timchioll-ghearradh
o chreidimh, agus an neo-thimchioll-ghearradh
tre chreidimh.
31 Am bheil sinn uime sin a' cur
an lagha an neo-brìgh tre'n chreidimh?
Nar leigeadh Dia: ach a ta sinne a'
neartachadh[e] an lagha.

C A I B. IV.

1 *Mheasadh creidimh Abrahaim dha mar fhìreantachd,* 10 *mun do thimchioll-ghearradh e.* 13 *Tre chreidimh a mhàin shealbhaich e féin agus a shliochd an gealladh.* 16 *Is e Abraham athair nan uile dhaoine a ta creidsinn.* 24 *Bithidh ar creidimhne mar an ceudna air a mheas duinn mar fhìreantachd.*

CIOD ma ta a deir sinn a fhuair
ar n-athair Abraham a réir na
feòla?
2 Oir ma dh'fhìreanaicheadh Abraham
le oibribh, tha aobhar uaill aige,
ach cha'n ann a thaobh Dhé.
3 Oir ciod a deir an scriobtuir?
Chreid Abraham Dia, agus mheasadh
sin da mar fhìreantachd.
4 A nis do'n ti a ni obair cha'n
ann mar ghean-maith[f] a mheasar an
tuarasdal, ach mar fhiachaibh.
5 Ach do'n ti nach dean obair, ach
a ta creidsinn anns an ti a
dh'fhìreanaicheas an duine mi-dhiadhaidh,
measar a chreidimh
mar fhìreantachd.
6 Amhuil mar a ta Daibhidh a'
cur an céill beannachadh an duine
sin d'am meas Dia fìreantachd as
eugmhais oibre, ag ràdh,
7 Is beannuichte iadsan a fhuair
maitheanas 'nan euceirtibh, agus aig
am bheil am peacaidh air am folach.
8 Is beannuichte an ti nach cuir
an Tighearn peacadh as a leth.
9 Am bheil ma ta am beannachadh
so *teachd* air an timchioll-ghearradh
a mhàin, no mar an ceudna air
an neo-thimchioll ghearradh? Oir
deireamaid gu'n do mheasadh creidimh
do Abraham mar fhìreantachd.
10 Cionnas ma ta a mheasadh-*dha*
e? An ann an uair a bha e san
timchioll-ghearradh, no san neo-thimchioll-ghearradh?
Cha'n ann
san timchioll-ghearradh, ach san neo-thimchioll-ghearradh.
11 Agus fhuair e comhar an timchioll-ghearraidh,
seula fìreantachd
a' chreidimh a bha aige san neo-thimchioll-ghearradh,
chum gu'm
biodh e 'na athair acasan uile a ta
creidsinn san neo-thimchioll-ghearradh,
chum gu measfadh fìreantachd
dhoibhsan mar an ceudna:
12 Agus 'na athair an timchioll-ghearraidh
dhoibhsan a ta ni a mhàin
do'n timchioll-ghearradh, ach mar an
ceudna a ta 'g imeachd ann an

[c] *fa dheireadh, a dhéidh-laimh.*
[e] *a' daingneachadh.*
[d] *a shaoras, a ghairmeas glan.*
[f] *mar fhàbhor.*

seumaibh a' chreidimh sin ar n-Athair
Abrahaim, a bha aige san neothimch-
ioll-ghearradh.
13 Oir cha b'ann tre'n lagh a
thugadh an gealladh do Abraham no
d'a shìol, Gu'm biodh e 'na oighre air
an t-saoghal, ach tre fhìreantachd a'
chreidimh.
14 Oir ma *ta* iadsan a bhuineas do'n
lagh 'nan oighreachaibh, tha creidimh
air a dheanamh dìomhain, agus an
gealladh gun bhrigh:
15 A chionn gu bheil an lagh ag
oibreachadh feirge: oir far nach 'eil
lagh, cha'n 'eil *an sin* briseadh lagha.
16 Uime sin is ann o chreidimh a
ta 'n *oighreachd*, ionnas gu'm *biodh* i
tre ghràs: chum gu'm biodh an
gealladh daingean do'n t-sìol uile,
ni h-ann a mhàin dhoibhsan a
bhuineas do'n lagh, ach mar an
ceudna dhiobhsan a bhuineas do
chreidimh Abrahaim, neach is e ar
n-athairne uile,
17 (A réir mar a ta e sgrìobhta,
Dh'orduich mi thu a'd' athair mhòrain
chinneach) 'na làthairse anns an do
chreid e, eadhon Dia, a ta beothach-
adh nam marbh, agus *a ta* gairm
nan nithe sin nach 'eil idir ann mar
gu'm biodh iad ann:
18 Neach an aghaidh dòchais a
chreid an dòchas, chum gu'm biodh e
na athair mhòrain chinneach; a réir
mar a dubhradh, Mar so bithidh do
shliochd.
19 Agus air dha gun bhi anmhunn
an creidimh, cha do chuir e an suim
gu robh a chorp féin a nis marbh, air
dha bhi timchioll ceud bliadhna
dh'aois, no mairbhe bronn Shara.
20 Agus cha do chuir e an amharus
gealladh Dhé le mi-chreidimh; ach
bha e làidir an creidimh, a' tabhairt
glòire do Dhia:
21 Agus bha làn-deimhin aige, an
ti a thug an gealladh, gur comasach
esan air a choimhlionadh.
22 Agus uime sin mheasadh so
dhasan mar fhìreantachd.
23 A nis cha b'ann air a shonsan a
mhàin a sgrìobhadh, gu'n do mheas-
adh so dha;
24 Ach air ar sinne mar an ceud-
na, d'am measar e, ma chreideas sinn
annsan a thog suas Iosa ar Tighearn
o na marbhaibh,
25 A thugadh thairis air son ar
ciontaidh, agus a thogadh suas a rìs
air son ar fìreanachaidh.

C A I B. V.

1 *Air dhuinn bhi air ar saoradh o
chionta peacaidh tre chreidimh, tha
sìth againn maille ri Dia, agus
gairdeachas an dòchas: 8 am feadh
gu'n d' fhuair sinn réite tre fhuil
Chriosd, 'nuair bu naimhde sinn, is
mòr is mò na sin a shaorar sinn o
nis air dhuinn an réite fhaotainn.
12 Mar a thainig peacadh agus
bàs tre Adhamh, is mòr is mò na sin
a tha fìreantachd agus beatha tre
Iosa Criosd. 20 Far an robh
peacadh mòr thug gràsa barrachd.*

UIME sin air dhuinne bhi air
ar fìreanachadh [g] tre chreid-
imh, tha sìth againn ri Dia, trìd ar
Tighearn Iosa Criosd.
2 Tre'm bheil againn mar an
ceudna slighe tre chreidimh chum
a' ghràis so anns am bheil sinn 'nar
seasamh, agus a ta sinn a' deanamh
gairdeachais an dòchas [h] gloire Dhé.
3 Agus cha'n e *so* a mhàin, ach
a ta sinn mar an ceudna a' deanamh
uaill ann an trioblaidibh, do bhrigh
gu bheil fios againn gu'n oibrich
trioblaid [i] foighidin;
4 Agus foighidin, dearbhadh [l];
agus dearbhadh, dòchas:
5 Agus cha nàraich an dòchas, do
bhrigh gu bheil gràdh Dhé air a
dhòrtadh a mach ann ar cridheach-
aibh, tre'n Spiorad naomh a thugadh
dhuinne.
6 Oir air dhuinne bhi fathast gun
neart, an àm iomchuidh bhàsaich
Criosd air son nan *daoine* neo-dhiadh-
aidh.
7 Oir [m] is gann a dh'fhuilingeas
duine bàs air son duine chothromaich;
ach theagamh gu'm biodh aig neach
eigin do mhisnich eadhon bàs fhulang
air son duine mhaith.
8 Ach a ta Dia a' moladh a ghràidh

[g] *saoradh, glanadh o chionta.* [h] *earbsa, dùil.* [i] *innlgar.* [l] *fidreachadh, fein-fhiosrachadh.* [m] *A nis.*

féin duinne, do bhrigh an uair a bha
sinn fathast 'nar peacachaibh gu'n
d'fhuiling Criosd bàs air ar son.

9 Is mòr is mò uime sin, air dhuinn
a nis bhi air ar fìreanachadh tre fhuil,
a shaorar[n] trìdsan o fheirg sinn.

10 Oir ma 'se air bhi dhuinn 'nar
naimhde, gu'n d'rinneadh réidh ri
Dia sinn tre bhàs a Mhic; is mòr is
mò air dhuinn bhi air ar deanamh
réidh, a shaorar tre a bheatha sinn.

11 Agus ni h-e mhàin *sin*, ach a ta
sinn a' deanamh gairdeachais an Dia,
trìd ar Tighearna Iosa Criosd, trìd an
d'fhuair sinn a nis an réite.

12 Uime sin mar a thainig peac-
adh a steach do'n t-saoghal tre aon
duine, agus bàs tre'n pheacadh; mar
sin mar an ceudna thainig bàs air na
h-uile dhaoinibh, do bhrigh gu'n do
pheacaich iad uile.

13 Oir gus an lagh, bha peacadh
anns an t-saoghal: ach cha chuirear
peacadh a leth *dhaoine* far nach 'eil
lagh.

14 Gidheadh, rìoghaich am peac-
adh o Adhamh gu Maois, eadhon air
an dream nach do pheacaich a réir
coslais easumhlachd Adhaimh, neach
is e samhladh[o] an ti ud a bha ri
teachd:

15 Ach cha'n ann mar a' choire, a
tha'n saor thiodhlac. Oir ma fhuair
mòran bàs tre choire aoin, is mòr is
mò na sin a *tha* gràs Dhé, agus an
tiodhlac tre ghràs *a ta* trìd aon duine,
Iosa Criosd, pailte do mhòran.

16 Agus ni h-ann mar tre aon
duine a pheacaich[p], *mar sin* a tha'n
tabhartas: oir *bha* am breitheanas
tre aon *choire*, chum dìtidh: ach *a
ta*'n saor thabhartas o mhòran chiont-
aibh chum fìreanachaidh.

17 Oir ma's e is tre choire aon
duine, gu'n do rìoghaich am bàs tre
h-aon, is mòr is mò na sin a
rìoghaicheas iadsan, a gheibh pailteas
gràis, agus tabhartais na fìreantachd,
ann am beatha tre aon, *eadhon* Iosa
Criosd.

18 Uime sin mar trìd aon chionta[r]
a thainig breitheanas air na h-uile
dhaoinibh chum dìtidh, is amhuil
sin mar an ceudna trìd aon fhìreant-
achd[s], *thainig an saor thiodhlac* air
na h-uile dhaoinibh chum fìreanach-
aidh na beatha.

19 Oir mar trìd eas-umhlachd
aon duine a rinneadh mòran 'nam
peacachaibh, is amhuil sin trìd ùmhl-
achd aon *duine* a nithear mòran 'nam
fìreanaibh.

20 Ach thainig an lagh a steach,
chum gu meudaichte a' choire: ach
far an do mheudaicheadh am peacadh,
bu ro-mhò a mheudaicheadh gràs.

21 Chum as mar a rìoghaich am
peacadh chum bàis, mar sin gu'n
rìoghaicheadh gràs tre fhìreantachd
chum na beatha maireannaich, trìd
Iosa Criosd ar Tighearn.

C A I B. VI.

1 *Cha'n fheud sinn ar beatha a chaith-
eadh am peacadh; oir a ta sinn
marbh dha mar tha'm baisteadh a'
dearbhadh.* 12 *Na biodh rìoghachd
aig a' pheacadh ni's mò,* 18 *do
bhrigh gu'n d'thug sinn sinn féin
thairis do sheirbhis na fìreantachd,*
23 *agus a chionn gur e am bàs
tuarasdal a' pheacaidh.*

CIOD ma ta a deir sinn? Am
buanaich sinn am peacadh,
chum gu meudaichear gràs?

2 Nar leigeadh Dia: cionnas a
dh'fheudas sinne a ta marbh do'n
pheacadh, ar beatha a chaitheadh ni's
faide ann?

3 Nach 'eil fhios agaibh, a mheud
againn is a bhaisteadh ann an Iosa
Criosd, gu'n do bhaisteadh chum a
bhàis sinn?

4 Air an aobhar sin dh'adhlaiceadh
sinn maraon ris tre'n bhaisteadh
chum bàis: ionnas mar a thogadh
Criosd suas o na marbhaibh le glòir[t]
an Athar, mar sin gu gluaiseamaid-ne
mar an ceudna ann an nuadhachd
beatha.

5 Oir ma chaidh ar suidheachadh
maraon ann an coslas a bhàis, bithidh
sinn mar an ceudna *air ar suidheach-
adh ann an coslas* aiseirigh.

[n] *thearnar, shabhalar.* [o] *samhlachas, comh-choslas, dealbh.* [p] *tre aon pheacadh.* [r] *trìd chionta aon duine.* [s] *trìd fhìreantachd aoin.* [t] *cumhachd.*

6 Air fhios so a bhi againn, gu bheil ar seann duine air a cheusadh maraon *ris*, ionnas gu'm biodh corp a pheacaidh air a sgrios, chum a so suas nach deanamaid seirbhis do'n pheacadh.

7 Oir an ti a fhuair bàs, rinneadh saor e o'n pheacadh.

8 A nis ma fhuair sinn bàs maraon ri Criosd, tha sinn a' creidsinn gu'm bi sinn beo maille ris mar an ceudna:

9 Air dhuinn fios a bhi againn air do Chriosd éirigh o na marbhaibh, nach bàsaich e ni's mò; cha 'n'eil tighearnas aig a' bhàs ni's mò air.

10 Oir a mheud gu'n d'fhuair e bàs, is ann do'n pheacadh a fhuair e bàs aon uair *a mhàin*: ach a mheud gu bheil e beo, is ann do Dhia a ta e beo.

11 Mar sin mar an ceudna measaibhse gu bheil sibh féin gu deimhin marbh do'n pheacadh, ach beo do Dhia trìd Iosa Criosd ar Tighearna.

12 Air an aobhar sin na rìoghaicheadh am peacadh ann bhur corp bàsmhor, air chor as gu'n d'thugadh sibh ùmhlachd dha 'na anamhiannaibh.

13 Agus na tugaibh bhur buill 'nan armaibh eucorach do'n pheacadh; ach thugaibh sibh féin do Dhia, mar dhroing a ta beo o na marbhaibh, agus bhur buill 'nan armaibh fìreantachd do Dhia.

14 Oir cha bhi aig a' pheacadh tighearnas oirbh: oir cha 'n'eil sibh fuidh 'n lagh ach fuidh ghràs.

15 Ciod uime sin? am peacaich sinn, do bhrigh nach 'eil sinn fuidh 'n lagh, ach fuidh ghràs? Nar leigeadh Dia.

16 Nach 'eil fhios agaibh, an ti d'an toir sibh sibh féin mar sheirbhisich chum ùmhlachd, gur seirbhisich sibh do'n ti d'an dean sibh ùmhlachd; ma's ann do'n pheacadh chum bàis, no do ùmhlachd chum fìreantachd.

17 Ach buidheachas do Dhia, an déigh dhuibh a bhi 'nar seirbhisich do'n pheacadh, gu'n d'thug sibh o bhur cridhe ùmhlachd do'n chumadh teagaisg sin d'an d'thugadh sibh thairis[u].

18 Air dhuibh ma ta bhi air bhur deanamh saor o'n pheacadh, rinn sibh seirbhis do'n fhìreantachd.

19 Tha mi labhairt mar dhuine, air son anmhuinneachd bhur feòla-sa: oir mar a thug sibh bhur buill mar sheirbhisich do neo-ghloine, agus do euceart chum euceirt, amhuil sin a nis thugaibh bhur buill mar sheirbhisich do'n fhìreantachd, chum naomhachd.

20 Oir an uair a bha sibh 'nar seirbhisich do'n pheacadh, bha sibh saor o'n fhìreantachd.

21 Air an aobhar sin ciod an toradh a bha agaibh an sin anns na nithibh sin, a ta nis a' cur nàire oirbh? oir is e crìoch nan nithe sin am bàs.

22 Ach a nis air dhuibh bhi saor o'n pheacadh, agus 'nar seirbhisich do Dhia, tha bhur toradh agaibh chum naomhachd, agus a' chrìoch a' bheatha mhaireannach.

23 Oir is e tuarasdal a' pheacaidh am bàs: ach is e saor thiodhlacadh[a] Dhé a' bheatha mhaireannach, trìd Iosa Criosd ar Tighearna.

CAIB. VII.

1 *Cha 'n'eil aig an lagh cumhachd os ceann duine ni's faide na's beo e.* 4 *Ach tha sinne marbh do'n lagh.* 7 *Gidheadh cha 'n'eil an lagh 'na pheacadh,* 12 *Ach naomha, ceart, agus maith, &c.*

NACH 'eil fhios agaibh, a bhràithre, (oir is ann riusan d'an aithne an lagh a ta mi labhairt) gu bheil tighearnas aig an lagh air duine, am fad is beo e?

2 Oir a' bhean a ta pòsda ri fear, tha i ceangailte leis an lagh r'a fear am fad is beo e: ach ma gheibh a fear bàs, tha i fuasgailte o lagh a fir.

3 Uime sin am feadh is beo a fear, ma phòsar i ri fear eile, goirear ban-adhaltranach dhith: ach ma gheibh a fear bàs, tha i saor o'n lagh sin, air chor as nach ban-adhaltranach i, ge do robh i aig fear eile.

4 Air an aobhar sin, mo bhràithre, tha sibhse mar an ceudna marbh do'n lagh tre chorp Chriosd; ionnas gu'm

[u] *ris an do chomh-chumadh sibh, a thugadh dhuibh.* [a] *ghibht.*

bhiodh sibh pòsda ri fear eile, *eadhon* ris-san a thogadh o na marbhaibh, chum gu'n tugamaid toradh a mach do Dhia.

5 Oir an uair a bha sinn san fheòil, bha miannan nam peacadh, tre'n lagh, ag oibreachadh ann ar ballaibh, chum toradh a thoirt a mach gu bàs.

6 Ach a nis tha sinn air ar deanamh saor o'n lagh, air dha sin a bhi marbh[b] leis 'na chumadh sinn; chum gu'n deanamaid seirbhis ann an nuadhachd spioraid, agus ni *h-ann* an seanachd na litreach.

7 Ciod uime sin a deir sinn? am bheil an lagh 'na pheacadh? Nar leigeadh Dia. Ni h-eadh, cha b'aithne dhomh peacadh, ach tre'n lagh: oir cha bhiodh eòlas agam air sannt, mur abradh an lagh. Na sanntuich[c].

8 Ach air do'n pheacadh fàth[d] a ghlacadh, tre'n àithne dh'oibrich e annam gach uile ghnè an-tograidh: oir as eugmhais an lagha *bha*'m peacadh marbh.

9 Oir bha mise beo as eugmhais an lagha uair-eigin: ach air teachd do'n àithne, dh'ath-bheothaich am peacadh, agus fhuair mise bàs.

10 Agus an àithne a *dh'orduicheadh* chum beatha, fhuaradh dhomhsa chum bàis i.

11 Oir air do'n pheacadh fàth a ghlacadh, tre'n àithne mheall e mi, agus le sin mharbh e mi.

12 Air an aobhar sin *tha*'n lagh naomha; agus *a ta*' n àithne naomha, agus cothromach, agus maith.

13 Uime sin an d'rinneadh an ni sin a bha maith, 'na bhàs domhsa? Nar leigeadh Dia. Ach am peacadh, chum gu faicte[e] gur peacadh e, ag oibreachadh bàis annamsa, leis an ni sin a ta maith; chum tre'n àithne gu'm fàsadh am peacadh ro pheacach.

14 Oir a ta fhios againne gu bheil an lagh spioradail: ach a ta mise feòlmhor, air mo reiceadh fuidh'n pheacadh.

15 Oir an ni a ta mi deanamh, cha taitneach leam e: oir an ni a b'àill leam, cha'n e a dheanam; ach an ni a's fuathach leam, is e sin a ta mise a' deanamh.

16 Uime sin ma ta mi deanamh an ni nach b'àill leam, tha mi 'g aontachadh leis an lagh, gu bheil e maith.

17 A nis ma ta cha mhise ni's mò a tha deanamh so, ach am peacadh a tha gabhail còmhnuidh annam.

18 Oir a ta fhios agam, annamsa (sin ri ràdh, ann am fheòil) nach 'eil maith sam bith a' gabhail còmhnuidh: oir tha'n toil a làthair maille rium, ach *dòigh sam bith* chum maith a dheanamh ni faigheam.

19 Oir ni'n deanam am maith bu mhiann leam: ach an t-olc nach b'àill leam, is e sin a ta mi a' deanamh.

20 A nis ma ta mi a' deanamh an ni nach b'àill leam, cha mhise ni's mò a ta deanamh so, ach am peacadh a tha gabhail còmhnuidh annam.

21 Uime sin tha mi faotainn lagha, 'n uair a b'àill leam am maith a dheanamh, gu bheil an t-olc a làthair agam.

22 Oir a ta tlachd agam an lagh Dhé, a réir an duine an taobh a stigh.

23 Ach tha mi faicinn lagha eile a'm' bhallaibh a' cogadh an aghaidh lagha m'inntinn, agus ga m' thabhairt am bruid do lagh a' pheacaidh, a ta ann am bhallaibh.

24 Och is duine truagh mi! cò a shaoras mi o chorp a' bhàis so?

25 Tha mi toirt buidheachais do Dhia[f], tríd Iosa Criosd ar Tighearna. Uime sin, tha mise féin leis an inntinn a' deanamh seirbhis do lagh Dhè, ach leis an fheòil do lagh a' pheacaidh.

CAIB. VIII.

1 *Tha iadsan a ta ann an Criosd, agus a' caitheadh am beatha réir an Spioraid, saor o dhìteadh.* 5 *Ciod an cron a thig o'n fheòil,* 14 *agus ciod am maith a thig o'n Spiorad;* 17 *agus ciod e a bhi 'nar cloinn do Dhia;* 19 *droing aig am bheil, roimh na h-uile nithe, déidh air an saorsa. &c.*

AIR an aobhar sin cha 'n'eil a nis dìteadh sam bith do'n dream sin a tha ann an Iosa Criosd, a tha

[b] *air dhuinn bàsachadh san ni.* [c] *miannuich.* [d] *cothrom.*
[e] *leigte ris.* [f] *Ghràs Dhé.*

gluasad[f] ni h-ann a réir na feòla, ach a réir an Spioraid.

2 Oir shaor lagh Spioraid na beatha, ann an Iosa Criosd, mise o lagh a' pheacaidh agus a' bhàis.

3 Oir an ni nach robh an comas do'n lagh a dheanamh, do bhrigh gu robh e anmhunn tre'n fheòil, ag cur a' Mhic féin do Dhia an coslas feòla peacaich, agus *'na ìobairt* air son peacaidh, dhìt e am peacadh san fheòil:

4 Chum gu'm biodh fìreantachd an lagha air a coimhlionadh annainne, a tha gluasad cha'n ann a réir na feòla, ach a réir an Spioraid.

5 Oir an dream a ta a réir na feòla, tha an aire air na nithibh sin a bhuineas do'n fheòil; ach an dream a ta a a réir an Spioraid, air na nithibh sin a bhuineas do'n Spiorad.

6 Oir an inntinn fheòlmhor is bàs i; ach an inntinn spioradail is beatha agus sìothchaint i:

7 Do bhrigh gur naimhdeas an inntinn fheòlmhor an aghaidh Dhé; oir cha 'n'eil i ùmhal do lagh Dhé, is cha mhò a tha'n comas d'i bhi.

8 Uime sin cha'n urrainn iadsan a tha san fheòil Dia a thoileachadh.

9 Ach cha 'n'eil sibhse san fheòil, ach san Spiorad, ma tha Spiorad Dhé a' gabhail còmhnuidh annaibh. A nis mar 'eil Spiorad Chriosd aig neach, cha bhuin e dha.

10 Agus ma *tha* Criosd annaibh, *tha*'n corp marbh gu deimhin a thaobh peacaidh; ach is beatha an spiorad a thaobh[g] fìreantachd.

11 Ach ma tha Spiorad an ti a thog Iosa o na marbhaibh, a' gabhail còmhnuidh annaibh, an ti a thog Criosd o na marbhaibh, beothaichidh e mar an ceudna bhur cuirp bhàsmhorsa, tre a Spioradsan a ta chòmhnuidh annaibh.

12 Uime sin, a bhràithre, tha sinn fa fhiachaibh, cha'n ann do'n fheòil, chum ar beatha a chaitheadh a réir na feòla.

13 Oir ma chaitheas sibh bhur beatha a réir na feòla, gheibh sibh bàs: ach ma mharbhas sibh tre'n Spiorad gnìomhara na colla, bithidh sibh beo.

14 Oir a mheud 's a ta air an treòrachadh le Spiorad Dhé, is iad mic Dhé.

15 Oir cha d'fhuair sibh Spiorad na daorsa a rìs chum eagail; ach fhuair sibh Spiorad na h-uchd-mhacachd, tre an glaodh[h] sinn, Abba, Athair.

16 Tha an Spiorad féin a' deanamh fianuis maraon r'ar spioradne, gur sinn clann Dhé.

17 Agus ma's clann, is oighreachan; oighreachan air Dia, agus comh-oighreachan maille ri Criosd: ma 'se 's gu'm fuiling sinn maille ris, chum gu glòraichear maraon ris sinn mar an ceudna.

18 Oir measam, nach fiu fulangais na h-aimsir a ta làthair *an coimhmeas* ris a' ghloir a dh'fhoillsichear annainn.

19 Oir a ta dùil dhùrachdach a' chruthachaidh[i] a' feitheamh ri foillseachadh cloinne Dhé.

20 Oir chuireadh an cruthachadh fuidh dhìomhanas, cha'n ann le thoil, ach trìdsan a chuir fuidh dhìomhanas *e;*

21 An dòchas gu'n saorar an cruthachadh féin fòs o dhaorsa na truaillidheachd, gu saorsa glòrmhor cloinne Dhé.

22 Oir a ta fhios againne gu bheil an cruthachadh uile[l] 'g osnaich, agus am péin gu léir, mar mhnaoi ri saothair, gus an àm so:

23 Agus cha'n *e so* a mhàin, ach sinn féin mar an ceudna, aig am bheil ceud thoradh an Spioraid, tha eadhon sinne ag osnaich annainn féin, a' feitheamh ris an uchd-mhacachd, *eadhon* saorsa ar cuirp.

24 Oir is ann le dòchas a shaorar sinn: ach dòchas a chithear, cha dòchas e: oir c'ar son a bhios dòchas aig duine ris an ni a ta e faicinn?

25 Ach ma ta dòchas[m] againn ris an ni nach 'eil sinn a' faicinn, feithidh sinn gu foighidneach ris.

26 Tha an Spiorad féin mar an ceudna a' deanamh còmhnaidh le'r

f *a' siubhal, ag imeachd.* g *trìd, air sgàth.* h *éigh, gairm.* i *a' chreutair.* l *gach uile chreutair.* m *sùil.*

n-anmhuinneachd: oir cha 'n aithne
dhuinn ciod a ghuidheamaid mar bu
chòir dhuinn: ach a ta an Spiorad
féin a' deanamh eadar-ghuidhe[n] air
ar son le osnaibh do-labhairt.

27 Agus is aithne dhasan a ta
rannsachadh nan cridheachan ciod i
inntinn an Spioraid, do bhrigh gu
bheil e a' deanamh eadar-ghuidhe
air son nan naomh a réir *toil* Dé.

28 Agus a ta fhios againn gu'n
comh-oibrich na h-uile nithe chum
maith, do'n dream aig am bheil gràdh
do Dhia, *eadhon* dhoibhsan a ghairm-
eadh a réir *a* rùin.

29 Oir an dream a roimh-aithnich
e, roimh-orduich e iad mar an ceudna
chum bhi comh-chosmuil ri dealbh a
Mhic, chum gu'm biodh esan 'na
cheud-ghin am measg mòrain
bhràithre.

30 Agus an dream a roimh-orduich
e, ghairm e iad mar an ceudna: agus
an dream a ghairm e, dh'fhìreanaich
e mar an ceudna: agus an dream a
dh'fhìreanaich e, ghlòraich e mar an
ceudna.

31 Ciod uime sin a deir sinn ris
na nithibh sin? Ma ta Dia leinn, cò
dh'fheudas bhi 'nar n-aghaidh?

32 An ti nach do chaomhain a
Mhac féin, ach a thug thairis e air ar
soin-ne uile, cionnus maille ris-san
nach tabhair e mar an ceudna dhuinn
gu saor na h-uile nithe?

33 Cò chuireas coire sam bith a
leth daoine taghta Dhé? *'Se* Dia a
dh'fhìreanaicheas[o].

34 Cò a dhìteas? *'Se* Criosd a
fhuair bàs, seadh tuilleadh fòs, a
dh'éirich a rìs, agus a ta air deas làimh
Dhé, neach a ta mar an ceudna a'
deanamh eadar-ghuidhe air ar soin-
ne.

35 Cò sgaras[p] sinn o ghràdh
Chriosd? *an dean* trioblaid, no
àmhghar, no geur-leanmhuinn, no
gorta, no lomnochduigh, no cunnart,
no claidheamh?

36 (A réir mar a ta e scrìobhta,
Air do shonsa mharbhadh sinn rè an
là; mheasadh sinn mar chaoraich
chum marbhaidh.)

37 Ni h-eadh, ach anns na nithibh
sin uile tha sin a' toirt tuilleadh agus
buaidh, trìdsan a ghràdhaich sinn.

38 Oir a ta dearbh-bheachd agam,
nach bi bàs, no beatha, no aingil, no
uachdaranachda, no cumhachda, no
nithe a ta làthair, no nithe a ta ri
teachd,

39 No àirde, no doimhne, no creut-
air sam bith eile, comasach air sinne a
sgaradh o ghràdh Dhé a ta ann an
Iosa Criosd ar Tighearn.

C A I B. IX.

1 *Tha Pòl doilich air son nan Iudh-
ach.* 7 *Cha b'iad sliochd Abrahaim
uile clann a' gheallaidh.* 18 *Tha
Dia a' deanamh tròcair air an
droing a's toil leis.* 21 *Feudaidh an
cumadair an ni a's toil leis a dhean-
amh ris a'chriadh.* 25 *Tha gairm
nan Cinneach, agus cur-air-cùl nan
Iudhach air an roimh-innseadh. &c.*

A DEIREAM an fhìrinn ann
an Criosd, nior dheanam breug,
(air bhi do m' choguis a' deanamh
fianuis domh san Spiorad naomh.)

2 Gu bheil doilgheas mòr orm, a-
gus cràdh air mo chridhe an còmh-
nuidh.

3 Oir ghuidhinn mi féin a bhi
dealaichte[r] o Chriosd, air son mo
bhràithre, mo luchd-dàimh a thaobh
na feòla:

4 A ta 'nan Israelich; d'am *buin*
an uchd-mhacachd agus a' ghlòir,
agus na coimhcheangail, agus tabhairt
an lagha, agus seirbhis *Dé*, agus na
geallanna;

5 D'am buin na h-aithriche, agus
o'm bheil Criosd a thaobh na feòla,
a ta 'na Dhia os ceann nan uile,
beannuichte gu sìorruidh. Amen.

6 Cha'n e gu bheil focal Dé gun
éifeachd. Oir cha'n Israelich iadsan
uile a ta o Israel:

7 Agus ni mò do bhrigh gur sliochd
do Abraham iad, *a ta iad* uile 'nan
cloinn: ach ann an Isaac ainmichear
do shìol.

8 Is e sin ri ràdh, Cha'n iad clann
na feòla clann Dhé: is iad clann a
gheallaidh a mheasar mar shìol.

[n] *guidhe.* [o] *a shaoras, a ghairmeas glan o chionta.* [p] *dhealaicheas.*
[r] *mallaichte.*

9 Oir *is* e so focal a' gheallaidh, A
réir an àm so[s] thig mi, agus bithidh
mac aig Sara.
10 Agus cha'n e mhàin *so*, ach
Rebeca mar an ceudna 'nuair a
thoirrcheadh i o aon, *eadhon* Isaac ar
n-athairne.
11 (Oir mun do rugadh *na naoidh-eana*, agus mun d'rinn iad maith no
olc, chum gu'm biodh rùn Dé a réir
an taghaidh seasmhach, cha'n ann o
oibribh, ach o'n ti a ghairmeas.)
12 A dubhradh rithe, Ni an neach
a's seine seirbhis do'n neach a's òige.
13 A réir mar a ta e scrìobhta,
Ghràdhaich mi Iacob, ach dh'fhuath-aich mi Esau.
14 Ciod a deir sinn ma ta? *am
bheil* eucoir maille ri Dia? Nar leig-eadh Dia.
15 Oir a deir e ri Maois, Ni mi
tròcair, air an neach air an dean mi
tròcair, agus gabhaidh mi truas do'n
neach d'an gabh mi truas.
16 Uime sin cha'n ann o'n ti leis
an àill, no o'n ti a ruitheas, ach o Dhia
a ni tròcair.
17 Oir a deir an scriobtuir ri
Pharaoh, Is ann chum na crìche so
féin a thog mi suas thu, chum gu'm
foillsichinn mo chumhachd annad, a-gus chum gu'm biodh m'ainm
iomraideach air feadh na talmhainn
uile.
18 Uime sin ni e tròcair air an ti
a's àill leis, agus an ti a's àill leis
cruaidhichidh se.
19 A deir tu ma ta rium, C'ar son
a ta e ma seadh a' faghail croin? oir
cò a chuir an aghaidh a thoile?
20 Ni h-eadh ach, O a dhuine,
cò thusa a ta tagradh an aghaidh
Dhé? An abair an ni a chumadh ris
an ti a chum *e*, C'ar son a rinn thu
mi mar so?
21 Nach 'eil cumhachd aig a'
chriadh-fhear[t] air a' chriadh, ionnas
gu'n deanadh e do'n aon mheall aon
soitheach chum onoir, agus soitheach
eile chum eas-onoir.
22 *Ciod* ma's e, air bhi do Dhia
toileach fhearg a nochdadh, agus a
chumhachd a dheanamh aithnichte,
gu'n d'fhuiling[u] e le mòr fhad-fhul-angas soithiche na feirge air an
ulluchadh chum sgrios:
23 Agus chum gu'n deanadh e
aithnichte saibhreas a ghlòire air
soithichibh na tròcair, a dh'ulluich e
roimh-làimh chum glòire?
24 Eadhon sinne a ghairm e, cha'n
e mhàin do na h-Iudhachaibh, ach
mar an ceudna do na Cinneachaibh.
25 Mar a deir e mar an ceudna ann
an Osee, Goiridh mi mo phobull
diubhsan nach robh 'nam pobull
domh; agus *bean* ghràdhach dh'ise,
nach robh gràdhach.
26 Agus tarlaidh, anns an ionad san
dubhradh riu, Cha sibh mo phobullsa,
an sin gu'n goirear Clann an Dé bheo
dhiubh.
27 Tha Esaias mar an ceudna ag
éigheach mu thimchioll Israeil, Ge
do tha àireamh chloinn Israeil mar
ghaineamh na fairge, is fuigheall a
thearnar.
28 Oir crìochnaichidh e an obair,
agus gearraidh e goirid i an ceartas[z];
do bhrigh gu'n dean an Tighearn
obair ghoirid air an talamh.
29 Agus mar a thubhairt Esaias
roimhe, Mur fàgadh Tighearn nan
sluagh sìol againne, dheantadh sinn
mar Shodom, agus bhitheamaid
cosmhuil ri Gomorrha.
30 Ciod a deir sinn ma seadh?
Gu'n d'ràinig na Cinnich, nach robh
a' leantuinn fìreantachd, air fìreant-achd, eadhon an fhìreantachd a ta o
chreidimh:
31 Ach cha do ràinig Israel, a bha
leantuinn lagha na fìreantachd, air
lagh na fìreantachd.
32 C'ar son? A chionn nach ann
o chreidimh, ach mar gu'm b'ann o
oibribh an lagha *a dh'iarr iad i:* oir
thuislich iad air a' chloich-thuislidh
sin;
33 Mar a ta e scrìobhta, Feuch,
cuiream ann an Sion clach-thuislidh,
agus carraig oilbheim: agus gach
neach a chreideas annsan, cha chuirear
gu nàire e.

[s] *Air an àm so.* [t] *fear deanamh shoithiche creadha.* [u] *gu'n do ghiùlain.* [z] *fìreantachd.*

CAIB. X.

5 Tha an scriobtuir a' nochdadh an
eadar-dhealachaidh a ta eadar
fìreantachd an lagha, agus a'
chreidimh ; 11 agus nach cuirear a
h-aon do na h-Iudhaich, no do na
Cinnich sin uile a chreideas, fuidh
amhluadh ; 18 agus gu'n gabh na
Cinnich ris an fhocal, agus gu'n
creid iad. 19 Cha robh Israel
aineolach air na nithibh sin.

A BHRAITHRE, is e dùrachd[b] mo chridhe, agus m'ùrnuigh ri Dia air son Israeil, gu'm biodh iad air an tearnadh.

2 Oir a ta mi deanamh fianuis doibh, gu bheil eud[c] aca thaobh Dhé, ach cha'n ann a réir eòlais.

3 Oir air dhoibh bhi aineolach air fìreantachd Dhé, agus ag iarraidh am fìreantachd féin a chur air chois, cha do strìochd[d] iad do fhìreantachd Dhé.

4 Oir is e Criosd crìoch an lagha, chum fìreantachd do gach neach a chreideas.

5 Oir a ta Maois a' cur an céill na fìreantachd a ta o'n lagh, *eadhon* an duine a ni na nithe sin, gu'm bi e beo leo.

6 Ach mar so deir an fhìreantachd a ta o chreidimh, Na abair ann do chridhe, Cò théid suas air nèamh? (sin r'a ràdh, a thoirt Chriosd anuas ;)

7 No, Cò a théid sìos do'n doimhne? (sin r'a ràdh, a thoirt Chriosd a rìs air ais o na marbhaibh.)

8 Ach ciod a deir i? Tha 'm focal am fagus duit, ann do bheul, agus ann do chridhe: 'se sin focal a' chreidimh a tha sinne a' searmonachadh,

9 Ma dh'aidicheas tu le d' bheul an Tighearn Iosa, agus ma chreideas tu ann do chridhe, gu'n do thog Dia o na marbhaibh e, gu'n saorar thu.

10 Oir is ann leis a' chridhe a chreidear chum fìreantachd, agus leis a' bheul a dh'aidichear chum slàinte.

11 Oir a deir ann scriobtuir, Ge b'e neach a chreideas annsan, cha nàraichear e.

12 Oir cha 'n'eil eadar-dhealachadh eadar an t-Iudhach agus an Greugach: oir an t-aon Tighearn a ta os cionn nan uile, tha e saibhir do na h-uile a ghairmeas air.

13 Oir ge b'e neach a ghairmeas air ainm an Tighearna, tearnar e.

14 Ach cionnus a ghairmeas iad airsan anns nach do chreid iad? agus cionnus a chreideas iad anns an tì air nach cual iad *iomradh?* agus cionnus a chluinneas iad gun searmonuiche?

15 Agus cionnus a ni iad searmoin, mur cuirear iad? mar a ta e scrìobhta, Cia sgiamhach cosa na muinntir sin a ta searmonachadh soisgeil[e] na sìth, a ta toirt sgéil aoibhneich air nithibh maithe!

16 Ach cha robh iad uile ùmhal do'n t-soisgeul. Oir a deir Esaias, A Thighearn, cò a chréid ar n-aithris-ne[f]?

17 Uime sin, is ann o éisdeachd a thig creidimh, agus éisdeachd tre fhocal Dé.

18 Ach a deiream, Nach cual iad? Chuala gu deimhin, chaidh fuaim air feadh gach tìre a mach, agus am briathra gu iomallaibh an domhain.

19 Ach a deiream, Nach robh fios aig Israel? Air tùs, a deir Maois, Cuiridh mi eud oirbh le *Cinneach* nach 'eil 'nan Cinneach, *agus* le Cinneach neo-thuigseach cuiridh mi fearg oirbh.

20 Ach a ta Esaias ro dhàna, agus a deir e, Fhuaradh mi leo-san nach d'iarr mi; dh'fhoillsicheadh mi dhoibhsan nach d'fhiosraich air mo shon.

21 Ach ri Israel a deir e, Shìn mi mach mo làmhan rè an là gu h-iomlan ri pobull eas-ùmhal agus a labhras a'm' aghaidh.

CAIB. XI.

1 Cha do thilg Dia Israel uile uaith.
7 Thaghadh cuid, ge do chruaidh-
icheadh a' chuid eile. 16 Tha
dòchas mu'n ath-philleadh. 18
Cha'n fheud na Cinnich uaill-thàir
a dheanamh orra ; 26 oir tha geall-
adh gu'n slànuichear iad. 33 Tha
breitheanais Dé do-rannsachaidh.

A DEIREAM ma seadh, An do thilg Dia a phobull uaith?

b *làn toil.* c *teas-ghràdh.* d *ghéill.* e *soisgeulachadh.* f *na chual e uainne.*

Nar leigeadh Dia. Oir is Israeleach
mise féin mar an ceudna, do shliochd
Abrahaim, do thréibh Bheniamin.
2 Cha do thilg Dia uaith a phob-
ull a roimh-aithnich e. Nach 'eil
fhios agaibh ciod e a deir an scriob-
tuir mu Elias? cionnus a ta e a'
deanamh eadar-ghuidhe[g] ri Dia an
aghaidh Israeil, ag ràdh,
3 A Thighearn, mharbh iad
t'fhàidhean, agus leag iad sìos t'alt-
airean; agus dh'fhàgadh mise a'm'
aonar, agus tha iad ag iarraidh m'an-
ama.
4 Ach ciod a deir freagradh Dé
ris, Dh'fhàg mi dhomh féin seachd
mìle fear, nach do lùb an glùn do
dhealbh Bhaail.
5 Agus mar sin mar an ceudna
tha san àm so a làthair fuigheall a
réir taghaidh a' ghràis.
6 Agus ma's ann tre ghràs, cha'n
ann o oibribh ni's mò: Ach ma's ann
o oibribh, cha'n ann o ghràs a sin
suas: no cha'n obair a sin suas ob-
air.
7 Ciod ma seadh? An ni sin a ta
Israel ag iarraidh, cha do ràinig e air;
ach ràinig an taghadh air, agus
'chaidh a' chuid eile a dhalladh:
8 Mar a ta e scrìobhta, Thug Dia
dhoibh spiorad na suaine, sùile chum
nach faiceadh iad, agus cluasa chum
nach cluinneadh iad, gus an là an
diugh.
9 Agus a deir Daibhidh, Biodh am
bord mar ribe, agus mar inneal-glac-
aidh, agus mar cheap-tuislidh, agus
mar dhìol-thuarasdal dhoibh.
10 Biodh an sùilean air an dorch-
achadh, chum nach faic iad; agus
crom-sa an druim an còmhnuidh.
11 A deiream uime sin, An do
thuislich iad ionnas gu'n tuiteadh
iad? Nar leigeadh Dia: ach tre an
tuiteamsan tha slàinte *air teachd*
chum nan Cinneach, chum iadsan a
bhrosnachadh gu h-eud.
12 Ma's e an tuiteamsan saibhreas
an domhain, agus an lughdachadh
saibhreas nan Cinneach; cia's mò na
sin a *bhitheas* an lànachd?
13 Oir is ann ribhse a labhram, a
Chinneacha; do bhrigh gur mi ab-
stol nan Cinneach, tha mi toirt urr-
aim do m' dhreuchd[h]:
14 Ma dh'fheudas mi air chor sam
bith mo choimh-fheòil a bhrosnach-
adh gu h-eud, agus gu'n tearuinn mi
dream àraidh dhiubh.
15 Oir ma's e'n tilgeadhsan air
falbh réiteachadh an domhain; ciod e
an ath-ghabhail, ach beatha o na
marbhaibh?
16 Oir ma ta an ceud-thoradh
naomha, tha am meall *naomha* mar
an ceudna: agus ma ta an fhreumh
naomha, *tha* na geuga *mar sin* mar
an ceudna.
17 Agus ma ta cuid do na geug-
aibh air am briseadh dheth, agus gu
bheil thusa, a bha a'd' chrann-ola
fiadhaich, air do shuidheachadh 'nam
measg, agus maille riu a' faotainn
comh-pairt do fhrèimh agus do
reamhrachd a' chroinn-ola;
18 Na dean uaill an aghaidh nan
geug: ach ma ni thu uaill 'nan agh-
aidh, cha tusa a dh'iomchaireas an
fhreumh, ach an fhreumh thusa.
19 A deir tu uime sin, Bhriseadh
dheth na geuga, chum gu suidh-
ichte mise 'nan àit.
20 Ro mhaith; air son am mi-
chreidimh bhriseadh iadsan dheth,
agus a ta thusa a' seasamh tre chreid-
imh. Na bi àrd-inntinneach, ach fa
eagal.
21 Oir mur do chaomhain Dia na
geuga nàdurra, *biodh eagal ort* nach
caomhain e thusa mar an ceudna.
22 Feuch uime sin maitheas agus
geur cheartas Dé: geur cheartas d'an
taobhsan a thuit; ach do d' thaobh-
sa, maitheas, ma bhuanaicheas tu 'na
mhaitheas; agus mur buanaich, gearr-
ar dheth thusa mar an ceudna.
23 Agus suidhichear iadsan mar
an ceudna, mur buanaich iad 'nam
mi-chreidimh: oir a ta Dia comas-
ach air an suidheachadh a rìs.
24 Oir ma ghearradh thusa as a'
chrann-ola a bha fiadhaich a thaobh
nàduir, agus gu'n do shuidhicheadh
ann an deadh chrann-ola thu an agh-
aidh nàduir; cia mòr is mò na sin a
shuidhichear na *geuga* nàdurra 'nan
crann-ola féin?

[g] *a' tagradh.* [h] *oifig.*

25 Oir cha b'àill leam, a bhràithre, sibhse bhi aineolach air an rùn-diomh-air so (chum nach biodh sibh glic 'nar barail féin) gu'n do tharladh doille ann an cuid do Israel, gus an d'thig iomlanachd nan Cinneach a steach.

26 Agus mar sin bithidh Israel uile air an slànuchadh: mar a ta e sgrìobhta, Thig am Fear-saoraidh o Shion, agus tionndadhaidh e mi-dhiadhachd o Iacob.

27 Oir is e so mo chomh-cheangal riu, 'nuair a bheir mi air falbh am peacanna.

28 Thaobh an t-soisgeil, *is* naimh-dean iad air bhur sonsa: ach a thaobh an taghaidh, *tha iad* gràdhaichte air son nan aithriche.

29 Oir a ta tiodhlacan agus gairm Dhé gun aithreachas.

30 Oir mar a bha sibhse roimhe so eas-ùmhal do Dhia, ach a nis a fhuair sibh tròcair trìd am mi-chreidimh-san:

31 Amhuil sin a ta iadsan san àm so eas-ùmhal[i], chum trìd bhur tròc-airse gu 'm faigh iad tròcair mar an ceudna.

32 Oir dhruid Dia iad uile ann am mi-chreidimh[l], chum tròcair a dheanamh air na h-uile.

33 O doimhne saibhris araon gliocais agus eòlais Dé! Cia do-rann-sachaidh a bhreitheanais, agus do-lorgachaidh a shlighean!

34 Oir cò aig an robh fios inntinn an Tighearna, no cò bu chomhairl-each dha?

35 No cò thug dha air tùs, agus a làn-dìolar a rìs dha e?

36 Oir is ann uaithesan agus trìd-san, agus air a shonsan *a ta* na h-uile nithe: dhasan *gu robh* glòir gu siorr-uidh. Amen.

CAIB. XII.

1 *Is còir do thròcair Dhé sinne aom-adh gu Dia a thoileachadh · 3 Cha chòir do dhuine sam bith meas tuill-eadh 's maith bhi aige dheth féin: 6 ach is còir do gach aon feith-eamh air an dreuchd sin, a dh'earb-adh ris. 9 Tha gràdh, agus mòr-an do dhleasdanais eile air an iarrraidh uainn. 19 Tha dioghal-tas gu sonraichte air a thoirmeasg dhuinn.*

AIR an aobhar sin guidheam oirbh, a bhràithre, tre thròc-airibh Dhé, bhur cuirp a thabhairt 'nam beo-ìobairt, naomha, thaitnich do Dhia, *ni a's e* bhur seirbhis[m] reusonta.

2 Agus na bithibh air bhur cum-adh ris an t-saoghal so: ach bithibh air bhur cruth-atharrachadh tre ath-nuadhachadh bhur n-inntinn, chum gu'n dearbh sibh ciod i toil mhaith, thaitneach, agus dhiongmhalta sin Dhé.

3 Oir a deiream trìd a' ghràis a thugadh dhombsa, ris gach neach 'nar measg, gun smuaineachadh *uime féin* ni's àirde na 's còir dha smuaineach-adh; ach smuaineachadh am meas-arrachd[n], a réir mar a roinn Dia ris gach neach tomhas a' chreidimh.

4 Oir mar a ta mòran bhall againn ann an aon chorp, agus nach e'n t-aon ghnìomh[o] a th'aig gach ball:

5 Amhuil sin ge do tha sinne 'nar mòran, is aon chorp ann an Criosd sinn, agus is buill sinn gach aon fa leth d'a chéile.

6 Uime sin air bhi do thiodhlac-aibh againn, eadar-dhealaichte[p] a réir a' ghràis a thugadh dhuinn, ma's fàidheadaireachd, *deanamaid fàidh-eadaireachd* a réir tomhais a' chreid-imh:

7 No ma 's frithealadh, *thugamaid aire* d'ar frithealadh; no an ti a theagaisgeas, *thugadh e aire* d'a theag-asg;

8 No an ti a bheir earail[r], *thugadh e aire* d'a earail: an ti a roinneas *an déirc, roinneadh e i* an treibh-dhir-eachd[s]; an ti a riaghlas, *deanadh se e* maille ri dùrachd; an ti a ni tròc-air, *deanadh se e* gu suilbhir.

9 *Biodh bhur* gràdh gun cheilg. Biodh gràin agaibh do'n olc, lean-aibh gu dlùth ris an ni a tha maith.

10 *Bithibh* teo-chridheach d'a chéile le gràdh bràthaireil, ann an

[i] *cha do chreid iadsan.* [l] *easumhlachd.* [m] *aoradh.* [n] *stuaim.* [o] *obair, oifig.* [p] *eagsamhuil.* [r] *comhairle.* [s] *aon-fhillteachd.*

urram a toirt toisich gach aon d'a chéile:

11 Gun bhi leasg ann an gnoth-
uichibh: dùrachdach[t] 'nar spior-
ad; a' deanamh seirbhis do'n Tigh-
earn:

12 A' deanamh gairdeachais an
dòchas: foighidneach an trioblaid;
maireannach ann an ùrnuigh:

13 A' comh-roinn ri uireasbhuidh
nan naomh; a' gnàthachadh aoidh-
eachd.

14 Beannuichibh an dream a ta
deanamh geur-leanmhuinn oirbh:
beannuichibh, agus na mallaichibh.

15 Deanaibh gairdeachas maille
riusan a ta ri gairdeachas, agus caoidh
maille riusan a ta ri caoidh.

16 Bithibh a dh'aon rùn[u] d'a
chéile. Na biodh bhur cion air nith-
ibh àrd[a], ach cuiribh sibh féin an
comh-inbhe riu-san, a ta ìosal. Na
bithibh glic 'nar barail féin.

17 Na ìocaibh olc air son uilc do
dhuine sam bith. Ullmhichibh nithe
ciatfach am fianuis nan uile dhaoine.

18 Ma dh'fheudas e bhi, mheud 's
a ta e'n comas duibh, bithibh an sìth
ris na h-uile dhaoinibh.

19 *A chàirde* gràdhach, na dean-
aibh dioghaltas air bhur son féin, ach
thugaibh àit do'n fheirg: oir a ta e
scrìobhta, Is leamsa an dioghaltas;
ìocaidh mi, deir an Tighearn.

20 Uime sin ma bhios do nàmhaid
ocrach, thoir biadh dha; ma bhios e
tartmhor[b], thoir deoch dha: oir le so
a dheanamh càrnaidh tu eibhle teine
air a cheann.

21 Na d'thugadh an t-olc buaidh
ort, ach beir-sa buaidh air an olc leis
a' mhaith.

CAIB. XIII.

1 *Umhlachd, agus dleasdanais eile a's còir dhuinn chur an gnìomh do uachdaranaibh.* 8 *'S e gràdh coimhlionadh an lagha.* 11 *Tha geòcaireachd, agus misg, agus oibre an dorchadais ro neo-chubhaidh do àm an t-soisgeil.*

BIODH gach anam[c] ùmhal do
na h-àrd chumhachdaibh. Oir
cha 'n'eil cumhachd ann ach o Dhia:
agus na cumhachdan a ta ann, is ann
le Dia[d] a dh'orduicheadh iad.

2 Air an aobhar sin ge b'e air bith
a chuireas an aghaidh a' chumhachd,
tha e cur an aghaidh orduigh Dhé:
agus iadsan a chuireas 'na aghaidh,
gheibh iad breitheanas[e] dhoibh
féin.

3 Oir cha 'n'eil uachdarain 'nan
aobhar eagail do dheadh oibribh, ach
do dhroch oibribh. Uime sin am
miann leat bhi gun eagal an uach-
darain ort? dean am maith, agus
gheibh thu cliu uaith.

4 Oir is esan seirbhiseach Dhé
chum maith dhuit. Ach ma ni thu
an t-olc, biodh eagal ort; oir cha'n
ann gu dìomhain a tha e giùlan a'
chlaidheimh: oir is e seirbhiseach
Dhé e, 'na dhioghaltair feirge air an
ti a ni olc.

5 Uime sin is éigin bhi ùmhal, ni
h-ann a mhàin air son feirge, ach mar
an ceudna air son coguis.

6 Oir air an aobhar so tha sibh
mar an ceudna a' toirt cìs *dhoibh:* oir
is iad seirbhisich Dhé iad, a sìor-
fheitheamh air an ni so féin.

7 Air an aobhar sin thugaibh do
gach neach an dlighe féin: càin
dhasan d'an *dlighear* càin, cìs dhasan
d'an *dlighear* cìs, eagal dhasan d'an
dlighear eagal, agus ùrram dhasan
d'an *dlighear* urram.

8 Na biodh fiacha sam bith aig
aon neach oirbh, ach a mhàin a chéile
a ghràdhachadh: oir an ti aig am
bheil gràdh do neach eile, choimhlion
e an lagh.

9 Oir an ni so, Na dean adhal-
trannas, Na dean mortadh, Na goid,
Na dean fianuis bhréige, Na saunt-
aich, agus ma ta àithne sam bith eile
ann, tha i air a cur sìos gu h-aith-
ghearr fuidh 'n fhocal so, Gràdhaich
do choimhearsnach mar thu féin.

10 Cha dean gràdh lochd do
choimhearsnach: air an aobhar sin *is
e* an gràdh coimhlionadh an lagha.

11 Agus so, air dhuibh fios na
h-aimsir a bhi agaibh, gur mithich
dhuinn a nis mosgladh o chodal: oir

[t] *beothail, faobharach.* [u] *inntinn. toil.* [a] *Na bithibh àrd-inntinneach.* [b] *iotmhor.* [c] *gach neach.* [d] *fuidh Dhia.* [e] *dìteadh.*

a ta ar slàinte nis ni's faisge na 'nuair a chreid sinn.

12 Tha cuid mhòr do'n oidhche air dol tharuinn, tha an là am fagus: uime sin cuireamaid dhinn oibre an dorchadais, agus cuireamaid umainn armachd[f] an t-soluis.

13 Gluaiseamaid gu cubhaidh mar anns an là; cha'n ann an ruidhteireachd[g] agus am misg, no an seomradaireachd agus am macnus, no an aisith agus am farmad.

14 Ach cuiribh umaibh an Tighearn Iosa Criosd, agus na deanaibh ulluchadh air son na feòla, chum *a h-anamhianna a choimhlionadh.*

CAIB. XIV.

1 Cha'n fheud daoine tàir a dheanamh, no chéile a dhìteadh air son nithe coimhdheis: 13 ach bhi faicilleach gun oilbheum a thoirt leo; 15 oir a ta un t-absdol a' dearbhadh gu bheil sin mi-cheadaichte, le iomadh reuson.

GABHAIBH ris an neach a ta anmhunn[h] sa' chreidimh, *ach* ni h-ann chum deasboireachd amharusach.

2 Oir a ta h-aon a' creidsinn gu'm feud e na h-uile nithe itheadh: ach a ta esan a ta anmhunn ag itheadh luibheanna.

3 Na deanadh esan a ta 'g itheadh, tàir airsan nach 'eil ag itheadh; agus na tugadh esan nach 'eil ag itheadh, breth air an ti a dh'itheas: oir ghabh Dia ris.

4 Cò thusa a ta toirt breth air seirbhiseach duin' eile? d'a mhaighstir féin seasaidh, no tuitidh e: seadh, cumar suas e; oir is comasach Dia air a chumail 'na sheasamh.

5 Tha meas aig neach air là[i] thar là: agus tha meas aig neach eile air gach là *mar a chéile.* Biodh làndearbhadh aig gach duine 'na inntinn féin.

6 An ti aig am bheil suim do'n là, is ann do'n Tighearn a tha suim aige *dha;* agus an ti aig nach 'eil suim do'n là, is ann do'n Tighearn nach 'eil suim aige *dha.* An ti a ta 'g itheadh, is ann do'n Tighearn a tha e 'g itheadh, oir tha e toirt buidheachais do Dhia; agus an ti nach 'eil ag itheadh, is ann do'n Tighearn nach ith e, agus bheir e buidheachas do Dhia.

7 Oir cha 'n'eil a h-aon againn beo dha féin, agus cha 'n'eil a h-aon againn a' bàsachadh dha féin.

8 Oir ma's beo dhuinn, is ann do'n Tighearn a tha sinn beo: agus ma's bàs duinn, is ann do'n Tighearn a tha sinn a' bàsachadh. uime sin ma's beatha no bàs dhuinn, is leis an Tighearn sinn.

9 Oir is ann chum so a fhuair Criosd bàs, agus a dh'éirich e, agus a tha e beo a ris, chum gu'm biodh e 'na Thighearn air na beothaibh agus air na marbhaibh.

10 Ach c'ar son a ta thusa a' toirt breth air do bhràthair? no c'ar son a ta thusa a' deanamh tarcuis air do bhràthair? oir seasaidh sinn gu léir am fianuis caithir-breitheanais Chriosd.

11 Oir a ta e sgrìobhta, *Mar* is beo mise, a deir an Tighearn, lùbaidh gach glùn domhsa, agus aidichidh gach teanga do Dhia.

12 Air an aobhar sin bheir gach aon againn cunntas uime féin do Dhia.

13 Uime sin na tugamaid breth air a chéile ni's mò: ach gu ma fearr libh a' bhreth so thoirt, gun aobhartuiteam no oilbheim a thoirt do bhràthair.

14 Oir a ta fhios agam, agus is dearbh leam anns an Tighearn Iosa, nach 'eil ni sam bith neo-ghlan dheth féin: ach do'n ti a mheasas ni sam bith neo-ghlan, dhasan *a ta e* neoghlan.

15 Ach ma bhios doilgheas air do bhràthair air son bìdh, a nis cha 'n'eil thu a' gluasad a réir a' ghràidh. Na sgrios[l] le d' bhiadh esan air son an d'fhuiling Criosd bàs.

16 Air an aobhar sin na labhrar olc mu bhur[m] maith.

17 Oir cha bhiadh agus deoch rioghachd Dhé, ach fìreantachd, agus

[f] *éididh.* [g] *anabharr.* [h] *lag.* [i] *suim aig neach do là.* [l] *cuir am mugha.* [m] *ar.*

sìth, agus aoibhneas san Spiorad
naomh.
18 Oir ge b'e ni seirbhis do
Chriosd anns na nithibh so, tha e
taitneach do Dhia, agus tha e dearbh-
ta do dhaoinibh.
19 Uime sin leanamaid na nithe a
bhios chum sìth [n], agus na nithe a
bhios chum togail suas a chéile.
20 Na sgrios obair Dhé air son
bìdh. Gu deimhin tha na h-uile
nithe glan; ach is olc do'n duine sin
a dh'itheas le h-oilbheum.
21 *Is* maith an ni gun fheòil
itheadh, no fìon òl, *no ni air bith a
dheanamh* leis am faigh do bhràthair
tuisleadh no oilbheum, no leis an
deanar lag e.
22 Am bheil creidimh agad?
Biodh e agad dhuit féin am fianuis
Dé: Is beannuichte an duine sin
nach dìt e féin anns an ni sin a
mheasas e ceaduichte.
23 Ach esan a ni eadar-dhealachadh [o]
tha e air a dhìteadh ma dh'itheas e, a
chionn nach ann o chreidimh *a tha e
'g itheadh*: oir gach ni nach 'eil o
chreidimh, is peacadh e.

CAIB. XV.

*1 Is còir dhoibhsan a tha laidir
giùlan leosan a ta anmhunn 2
Cha'n fheud sinn sinn féin a
thoileachadh, 3 oir cha d'rinn
Criosd sin, 7 ach gabhail r'a
chéile, mar a rinn Criosd ruinn
uile, 9 araon ris na h-Iudhach-
aibh agus ris na Cinneachaibh, &c.*

UIME sin is còir dhuinne a ta
làidir, giùlan le anmhuinn-
eachd na muinntir sin a ta lag, agus
gun sinn féin a thoileachadh.
2 Toilicheadh gach aon againn a
choimhearsnach g'a mhaith chum a
thogail suas.
3 Oir cha do thoilich eadhon
Criosd e féin; ach a réir mar a ta e
sgrìobhta, Thuit toibheum [p] na
muinntir sin a thug toibheum dhuit
ormsa.
4 Oir ge b' iad nithe air bith a
sgrìobhadh roimhe so, is ann chum ar
teagaisgne a sgrìobhadh iad; chum
trìd foighidin agus comh-fhurtachd
nan sgriobtuir gu'm biodh dòchas [r]
againne.
5 A nis gu tugadh Dia na foighidin
agus na comh-fhurtachd dhuibhse
bhi dh'aon inntinn a thaobh a chéile,
a réir Iosa Criosd:
6 Chum gu'm feud sibh a dh'aon
inntin *agus* le aon bheul glòir a
thoirt do Dhia, eadhon Athair ar
Tighearna Iosa Criosd.
7 Uime sin gabhaibhse r'a chéile,
eadhon mar a ghabh Criosd ruinne,
chum glòire Dhé.
8 A nis a deirim, Gu robh Iosa
Criosd 'na mhinisteir an timchioll-
ghearraidh air son fìrinn Dè, chum
geallanna nan aithriche a dhaing-
neachadh:
9 Agus chum gu'n tugadh na
Cinnich glòir do Dhia air son a
thròcair; a réir mar a ta e sgrìobhta,
Air an aobhar so aidicheam thu [s] am
measg nan Cinneach, agus seinnidh
mi *ceòl* do d' ainm.
10 Agus a rìs a deir e, Deanaibh
gairdeachas, a Chinneacha, maille
r'a phobullsan.
11 Agus a rìs, Molaibh an Tigh-
earn, a Chinneacha uile, agus thug-
aibh cliu dha, a shlòigh uile.
12 Agus a rìs deir Esaias, Bithidh
freumh Iese *ann*, agus an ti a
dh'éireas suas chum uachdaranachd
bhi aige air na Cinneachaibh, annsan
cuiridh na Cinnich an dòchas.
13 A nis gu'n lìonadh Dia an
dòchais sibhse do'n uile aoibhneas
agus shiothchaint ann an creidsinn,
chum gu'm bi sibh pailt ann an
dòchas, tre chumhachd an Spioraid
naoimh.
14 Agus a ta cinnt agamsa féin
d'ar taobhsa, mo bhràithre, gu bheil
sibhse làn do mhaitheas, air bhur
lìonadh leis an uile eòlas, agus
comasach mar an ceudna air a chéile
a chomhairleachadh [t].
15 Gidheadh, a bhràithre, sgrìobh
mi d'ar ionnsuidh leis an tuilleadh
dànadais, an càil-eigin, mar gu cuirinn
an cuimhne sibh, air son a' ghràis a
thugadh dhomhsa o Dhia,

[n] *a stiùras chum sìochaint.* [o] *a ta fuidh amharus.* [p] *masladh.* [r] *dùil,
earbsa.* [s] *aidicheam dhuit, bheiream cliu dhuit.* [t] *theagasg.*

16 Ionnas gu'm bithinn a'm' mhinisteir aig Iosa Criosd do na Cinneachaibh, a' fritheâladh soisgeil Dé, chum gu'm biodh tabhartas[u] nan Cinneach taitneach, air a naomhachadh leis an Spiorad naomh.

17 Uime sin tha aobhar uaill agam trid Iosa Criosd, anns na nithibh sin a bhuineas do Dhia.

18 Oir cha bhi dànachd agam labhairt air a' bheag do na nithibh sin, nach d'oibrich Criosd leam, chum na Cinnich a dheanamh ùmhal am focal agus an gnìomh.

19 Le cumhachd chomharan agus mhìorbhuilean[a], le cumhachd Spioraid Dé; ionnas o Hierusalem agus mu'n cuairt gu Illiricum, gu'n do làn-shearmonaich mi soisgeul Chriosd.

20 Seadh, mar sin bha ro-dhéidh agam air an t-soisgeul a shearmonachadh, cha'n ann san ionad san robh Criosd air ainmeachadh, chum nach togainn *m'obair* air bunait neach eile:

21 Ach a réir mar a ta e scrìobhta, Chi iadsan ris nach do labhradh uime: agus tuigidh iadsan, nach cuala.

22 Uime sin mar an ceudna chuireadh gu minic bacadh orm o theachd d'ar ionnsuidhse.

23 Ach a nis do bhrigh nach 'eil agam ionad ni's mò anns na crìochaibh so, agus gu bheil mòr thogradh agam o cheann mòrain bhliadhnaibh teachd d'ar ionnsuidhse;

24 Ge b'e uair a thriallas mi do'n Spàinn, thig mi d'ar ionnsuidhse: oir tha dùil agam sibhse fhaicinn san dol seachad, agus bhi air mo thoirt air m'aghaidh libhse chum an ionaid sin, ma bhios mi air tùs an càil-eigin air mo lìonadh le'r *comhluadarsa.*

25 Ach a nis tha mi dol gu Hierusalem, a' fritheâladh do na naomhaibh.

26 Oir bu toil leo-san ann am Macedonia, agus ann an Achaia, comh-rionn àraidh a dheanamh ris na naomhaibh bochda ta ann an Ierusalem.

27 Bu toil leo *gu deimhin,* agus tha iad fa fhiachaibh dhoibh. Oir ma rinneadh na Cinnich 'nan luchd comhpairt d'an nithibh spioradailsan, is còir dhoibh ministreileachd a dheanamh dhoibhsan sna nithibh a bhuineas do'n choluinn[b].

28 Uime sin air dhomh so a chrìochnachadh, agus an uair a sheulaicheas mi an toradh so dhoibh, gabhaidh mi d'ar taobhsa[c] do'n Spàinn.

29 Agus a ta fhios agam, air dhomh teachd d'ar ionnsuidhse, gu'n d'thig mi ann an lànachd beannachaidh soisgeil Chriosd.

30 A nis guidheam oirbh, a bhràithre, air sgàth an Tighearna Iosa Criosd, agus air son gràidh an Spioraid, gu'n dean sibh gleachda[d] maraon riumsa ann an ùrnuighibh air mo shon ri Dia;

31 Chum gu saorar mi uatha-san nach 'eil a' creidsinn ann an Iudea; agus chum gu'm bi mo sheirbhis air son[e] Ierusaleim, taitneach do na naomhaibh:

32 Chum's gu'n d'thig mi d'ar ionnsuidhse le h-aoibhneas tre thoil Dé, agus gu faigh mi suaimhneas maille ribh.

33 A nis *gu robh* Dia na sìth maille ribh uile. Amen.

CAIB. XVI.

3 Tha Pòl a' toirt orduigh do na bràithribh fàilte chur air mòran; 17 agus a' comhairleachadh dhoibh aire a thoirt do'n mhuinntir a ta togail connsaich agus a' toirt oilbheim: 21 agus an déigh iomadh beannachd a' crìochnachadh le breith buidheachais do Dhia.

EARBAM ribh[f] Phebe ar piuthar, a ta 'na searbhanta do'n eaglais a tha ann an Cenchrea:

2 Chum's gu'n gabh sibh rithe anns an Tighearn, mar is cubhaidh do naomhaibh, agus gu'n dean sibh còmhnadh rithe anns gach gnothuch anns am bi feum aice oirbh: oir rinn i féin còmhnadh ri mòran, agus riumsa mar an ceudna.

3 Cuiribh fàilte air Priscilla agus Acuila mo chomh-oibrichean ann an Iosa Criosd:

4 (Muinntir a leag sìos am muin-

[u] *ofrail, ìobairt.* [a] *Le comharaibh agus mìorbhuilibh treun.* [b] *feòlmhor.* [c] *bhur ròd-sa.* [d] *spairn.* [e] *thaobh.* [f] *Molam dhuibh.*

eal féin air son m'anamasa: d'am
bheil a' toirt buidheachais cha'n e
mhàin mise, ach mar an ceudna eag-
laisean nan Cinneach uile.)
5 Mar an ceudna cuiribh fàilte air
an eaglais a tha 'nan tighsan. Cuir-
ibh fàilte air Epenetus a's ionmhuinn
leamsa, neach is e ceud thoradh Achai-
a[g] do Chriosd.
6 Cuiribh fàilte air Muire, a rinn
saothair mhòr air ar soinne[h].
7 Cuiribh fàilte air Andronicus
agus Iunias mo luchd-dàimh agus mo
chomh-phriosunaich, a tha cliuiteach
am measg nan abstol, agus a bha ann
an Criosd romhamsa.
8 Cuiribh fàilte air Amplias a's
ionmhuinn leamsa san Tighearn.
9 Cuiribh fàilte air Urbanus ar
comh-oibriche ann an Criosd, agus
air Stachis fear mo ghràidhse.
10 Cuiribh fàilte air Apelles a tha
dearbhta ann an Criosd. Cuiribh
fàilte orrasan a tha do *theaghlach* A-
ristobuluis.
11 Cuiribh fàilte air Herodion mo
chasaid. Cuiribh fàilte orrasan do
theaghlach Narcisuis, a tha san Tigh-
earn.
12 Cuiribh fàilte air Triphena agus
Triphòsa, *mnài* a tha saoithreachadh
san Tighearn. Cuiribh fàilte air
Persis *a's* ionmhuinn *leam, bean* a
shaothraich gu mòr anns an Tigh-
earn.
13 Cuiribh fàilte air Rufus a tha
taghta san Tighearn, agus air a mhàth-
air agus mo *mhàthairse*.
14 Cuiribh fàilte air Asincritus,
Phlegon, Hermas, Patrobas, Hermes,
agus na bràithribh a tha maille riu.
15 Cuiribh fàilte air Philologus,
agus Julia, Nereus, agus a phiuthar,
agus Olimpas, agus na naoimh uile a
tha maille riu.
16 Cuiribh fàilte air a chéile le
pòig naomha. Tha eaglaisean Chriodi
a' cur fàilte oirbh.
17 A nis guidheam oirbh, a bhràith-
re, comharaichibh iadsan a tha togail
roinnean[i] agus a' toirt oilbheim, an
aghaidh an teagaisg a dh'fhòghluim
sibh; agus seachnaibh iad.
18 Oir cha 'n'eil an leithide so a'
deanamh seirbhis d'ar Tighearn Iosa
Criosd, ach d'am broinn féin; agus
a ta iad le briathraibh mìlse agus le
miodal a' mealladh cridheacha na
muinntir sin nach 'eil olc[m].
19 Oir a ta bhur n-ùmhlachdsa[n]
air teachd chum nan uile dhaoine.
Uime sin a ta mise a' deanamh gaird-
eachais d'ar taobhsa: gidheadh b'àill
leam sibhse bhi glic chum a' mhaith,
ach aon-fhillte thaobh an uilc.
20 Agus bruthaidh Dia na sìoth-
chaint Satan f'ar cosaibh gu h-aith-
ghearr. Gràsa[o] ar Tighearna Iosa
Criosd *gu robh* maille ribh. Amen.
21 Tha Timoteus mo chomh-oib-
riche cur fàilte oirbh, agus Lucius a-
gus Iason agus Sosipater, mo luchd-
dàimhe.
22 Tha mise Tertius, a scrìobh an
litir *so*, a' cur fàilte oirbh san Tigh-
earn.
23 Tha Gaius, a tha toirt aoidh-
eachd dhomhsa agus do'n eaglais uile,
a' cur fàilte oirbh. Tha Erastus
stiùbhard a' bhaile a' cur fàilte oirbh,
agus Cuartus bràthair.
24 Gràsa ar Tighearna Iosa Criosd
gu robh maille ribh uile. Amen.
25 A nis dhasan a tha comasach
air sibhse a dhaingneachadh a réir mo
shoisgeilse, agus searmonachaidh Iosa
Criosd, (a réir foillseachaidh an rùin-
dìomhair, a bha'm folach o thoiseach
an domhain,
26 Ach a dh'fhoillsicheadh a nis,
agus tre scriobtuiribh nam fàidh a
réir àithne an Dé bhith-bhuain, a tha
air a dheanamh aithnichte do na h-uile
chinneachaibh chum ùmhlachd a'
chreidimh.)
27 Do Dhia *a tha* mhàin glic, *gu
robh* glòir trìd Iosa Criosd gu siorr-
uidh. Amen.

[g] *Asia.* [h] *air bhur sonsa.* [i] *eaglaisean Chriosd (uile).* [l] *sgaradh, aimhréite, chonnsaichean.* [m] *a ta neo-lochdach.* [n] *cliu bhur n-ùmhlachdsa.* [o] *Deadh-ghean.*

Ceud litir an abstoil PHOIL chum nan CORINTIANACH.

CAIB. I.

1 *An déigh fàilte agus breith buidheachais,* 12 *tha e 'gan earalachadh bhi dh'aon inntinn, agus 'gan cronachadh air son an aimhréite.* 18 *Sgriosaidh Dia gliocas nan daoine eagnuidh le amaideachd searmonachaidh; &c.*

POL a ghairmeadh *gu bhi* 'na abstol do Iosa Criosd, tre thoil Dé, agus Sostenes *ar* bràthair,

2 Chum eaglais Dé, a ta ann an Corintus, chum na droinge a tha air an naomhachadh ann an Iosa Criosd, air an gairm *gu bhi* 'nan naoimh, maille riusan uile a tha gairm air ainm ar Tighearna Iosa Criosd anns gach àit, an *Tighearna-san,* agus ar *Tighearna-ne.*

3 Gràsa dhuibhse, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus *o'n* Tighearn Iosa Criosd.

4 Tha mi toirt buidheachais do Dhia a ghnàth d'ar taobhsa, air son gràsa Dhé a thugadh dhuibhse ann an Iosa Criosd;

5 Air son gu'n d'rinneadh saibhir leis-san sibh anns gach uile ni, anns gach ùr-labhradh, agus *anns* gach eòlas:

6 A réir mar a dhaingnicheadh fianuis Chriosd annaibh:

7 Ionnas nach 'eil sibh an déidhlàimh ann an tiodhlac sam bith; a' feitheamh ri foillseachadh ar Tighearna Iosa Criosd,

8 Neach mar an ceudna a dhaingnicheas sibh gus a' chrìch, *chum's gu'm bi sibh* neo-lochdach ann an là ar Tighearna Iosa Criosd.

9 Tha Dia fìrinneach, leis an do ghairmeadh sibh chum comh-chomuinn a mhic Iosa Criosd ar Tighearna.

10 A nis guidheam oirbh, a bhràithre, trìd ainme ar Tighearna Iosa Criosd, gu'n labhair sibh uile an t-aon ni, agus nach bi roinnean[r] 'nar measg; ach gu'm bi sibh ceangailte r'a chéile gu diongalta ann an aon inntinn, agus ann an aon bharail[s].

11 Oir nochdadh dhomhsa, a bhràithre, mu'r timchiollsa, leo-san *a tha de theaghlach* Chloe, gu bheil combstri[t] 'nar measg.

12 A nis a deiream so, gu'n abair gach aon agaibh, Is le Pòl mise[u], agus is le Apollos mise, agus is le Cephas mise, agus is le Criosd mise.

13 Am bheil Criosd air a roinn? an e Pòl a cheusadh air bhur son? no an ann an ainm Phòil a bhaisteadh sibh?

14 Tha mi toirt buidheachais do Dhia, nach do bhaist mi h-aon agaibh, ach Crispus agus Gaius:

15 Air eagal gu'n abradh neach, gu'n do bhaist mi a'm' ainm féin.

16 Agus bhaist mi mar an ceudna teaghlach Stephanais: a thuilleadh air so, ni'm fios domh an do bhaist mi aon neach eile.

17 Oir cha do chuir Criosd mi a bhaisteadh, ach a shearmonachadh an t-soisgeil; cha'n ann an gliocas focail, chum nach cuirte crann-ceusaidh Chriosd an neo-brigh.

18 Oir a ta searmonachadh a' chroinn-cheusaidh 'na amaideachd dhoibhsan a chaillear; ach dhuinne a shlànuichear, is e cumhachd Dhé e.

19 Oir a ta e scrìobhta, Sgriosaidh mi gliocas nan *daoine glice,* agus cuiridh mi air cùl tuigse nan *daoine* tuigseach.

20 C'àit am bheil *an duine* glic? c'àit am bheil an scrìobhuiche? c'àit am bheil deasboir an t-saoghail so?

[r] *easaonachda, sgaraidh.* [s] *bhreth.* [t] *connsachadh.*
[u] *Is deisciobul do Phòl mise.*

Nach do rinn Dia gliocas an t-saogh-
ail so amaideach ?
21 Oir an uair, ann an gliocas Dé,
nach b'aithne do'n t-saoghal so Dia
tre ghliocas, bu toil le Dia le amaid-
eachd an t-searmonachaidh iadsan a
shlànuchadh [a] a ta creidsinn.
22 Oir a ta na h-Iudhaich ag iarr-
aidh comharaidh, agus a ta na Greug-
aich a' sireadh gliocais :
23 Ach a ta sinne a' searmonach-
adh Chriosd air a cheusadh, 'na cheap-
tuislidh do na h-Iudhachaibh, agus do
na Greugachaibh 'na amaideachd ;
24 Ach dhoibhsan a ta air an
gairm, araon Iudhaich agus Greug-
aich, Criosd cumhachd Dhé, agus
gliocas Dhé :
25 Do bhrigh gur glice amaideachd
Dhé na daoine, agus gur treise an-
mhuinneachd Dhé na daoine.
26 Oir chi sibh féin bhur gairm, a
bhràithre, nach iomadh iad *dhibh* a ta
glic a thaobh na feòla, nach iomadh
cumhachdach, nach iomadh uasal.
27 Ach roghnaich Dia nithe am-
aideach an t-saoghail so, chum gu'n
cuireadh e nàire air na daoinibh glice ;
agus ròghnaich Dia nithe anmhunna
an t-saoghail, chum gu'n cuireadh e
gu nàire na nithe cumhachdach ;
28 Agus nithe an-uasal an t-saogh-
ail, agus nithe tarcuiseach ròghnaich
Dia, agus na nithe nach 'eil ann,
chum gu'n cuireadh e na nithe a ta
ann, an neo brigh :
29 Ionnas nach deanadh feòil sam
bith uaill 'na fhianuis.
30 Ach uaithesan a ta sibhse ann
an Iosa Criosd, neach a rinneadh
dhuinne le Dia 'na ghliocas, 'na fhìr-
eantachd, 'na naomhachd, agus 'na
shaorsa :
31 Ionnas, a réir mar a ta e scrìobh-
ta, An ti a ni uaill, deanadh e uaill
anns an Tighearn.

CAIB. II.

1 *Tha e cur an céill gu nach 'eil a shearmonachadh ann an oirdheirceas cainnte, 4 no ann an gliocas dhaoine ; 5 gidheadh gu bheil e a' coimh-sheasamh ann an cumhachd Dhé ; &c.*

AGUS an uair a thainig mise d'ar
ionnsuidhse, a bhràithre, cha
b'ann le oirdheirceas cainnte, no glioc-
ais a thainig mi, a' cur an céill duibh
teisteis Dhé.
2 Oir chuir mi romham gun eòlas
a ghabhail [b] air ni sam bith 'nar
measg, ach air Iosa Criosd, agus esan
air a cheusadh.
3 Agus bha mi 'nar measg ann an
anmhuinneachd, agus ann an eagal,
agus am mòr chrith.
4 Agus cha *robh* m'fhocal agus mo
shearmonachadh ann am briathraibh
milse [c] gliocais daonna, ach ann an
làn dearbhadh an Spioraid, agus a'
chumhachd :
5 Chum gu'm biodh bhur creid-
imhse ni h-ann an gliocas dhaoine,
ach an cumhachd Dhé.
6 Ach gidheadh tha sinn a' labh-
airt gliocais am measg nan daoine
iomlan : ach cha'n e gliocas an t-saogh-
ail so, no uachdarana an t-saoghail so,
a théid an neo-brigh.
7 Ach tha sinn a' labhairt gliocais
Dé ann an rùn-dìomhair, a' *ghliocais*
sin *a bha* folaichte, a dh'orduich Dia
roimh an t-saoghal [d] chum ar glòir-ne.
8 An gliocas nach b'aithne do aon
neach do uachdaranaibh an t-saoghail
so : oir nam b'aithne dhoibh e, cha
cheusadh iad Tighearn na glòire.
9 Ach a réir mar a ta e scrìobhta,
Cha'n fhaca sùil, agus cha chuala
cluas, agus cha d'thainig ann an
cridhe duine, na nithe a dh'ulluich
Dia dhoibhsan aig am bheil gràdh
dha.
10 Ach dh'fhoillsich Dia dhuinne
iad le a Spiorad féin : oir tha an
Spiorad a' rannsachadh nan uile nithe,
eadhon, nithe doimhne Dhé.
11 Oir cò an duine d'an aithne
nithe duine, ach do spiorad an duine
a ta ann ? mar sin cha 'n'eil fios aig
neach sam bith air nithibh Dhé, ach
aig Spiorad Dhé.
12 A nis fhuair sinne, cha'n e
spiorad an t-saoghail, ach an Spiorad
a ta o Dhia ; chum gu'm biodh fios
nan nithe sin againn a thugadh dhuinn
gu saor o Dhia.

[a] *a shaoradh, a thearnadh.* [b] *aithne a bhi agam.* [c] *tairngeach, drùiteach.* [d] *roimh na linnibh.*

13 Nithe mar an ceudna a ta sinn
a' labhairt, cha'n ann am briathraibh
a theagaisgeas gliocas dhaoine, ach am
briathraibh 'a theagaisgeas an Spior-
ad naomh; a' coimh-meas nithe
spioradail ri nithibh spioradail[e].
14 Ach cha ghabh an duine nàdurra
ri nithibh Spioraid Dé: oir is am-
aideachd leis iad; agus cha 'n'eil e'n
comas da eòlas a ghabhail *orra*, do
bhrigh gur ann air mhodh spioradail
a thuigear[f] iad.
15 Ach bheir an duine spioradail
breth air na h-uile nithibh, gidheadh
cha 'n'eil e féin fuidh bhreth duine
sam bith.
16 Oir cò d'am b'aithne inntinn an
Tighearna, *agus* a theagaisgeas e?
ach tha inntinn Chriosd againne.

CAIB. III.

*2 Tha bainne iomchuidh air son cloinne.
3 Tha stri agus aimhréite 'nan comh-
ara cinnteach air inntinn fheòlmhoir.
7 Cha 'n'eil anns an ti a shuidhich-
eas, agus anns an ti a dh'uisgich-
eas, ach neo-ni. 9 Is comh-oib-
richean ministeire an t-soisgeil do
Dhia. 11 'Se Criosd an t-aon bhun-
adh. 16 Is iad daoine teampuill
Dhé, 17 a' s còir a choimhead
naomha. 19 Is amaideachd aig
Dia gliocas an t-saoghail so.*

AGUS, a bhràithre, cha' n fheud-
ainnse labhairt ribhse mar ri
daoinibh spioradail, ach mar ri *daoin-
ibh* feòlmhor, amhuil ri naoidheanaibh
ann an Criosd,
2 Bheathaich mi le bainne sibh,
agus cha'n ann le biadh: oir fathast
cha b'urradh sibh *a ghabhail*, agus a
nis féin cha'n urradh sibh.
3 Oir a ta sibh fathast feòlmhor:
oir a thaobh gu bheil farmad 'nar
measg, agus stri, agus aimhréite, nach
'eil sibh feòlmhor, agus ag imeachd
mar dhaoine?
4 Oir an uair a deir neach, Is le
Pòl mise, agus neach eile, *Is* le
Apollos mise, nach 'eil sibh feòl-
mhor?
5 Cò e ma seadh Pòl, agus cò e
Apollos, ach ministeirean tre'n do
chreid sibh, eadhon mar a thug an
Tighearn do gach aon?
6 Shuidhich mise, dh'uisgich A-
pollos: ach 'se Dia a thug am fàs.
7 Uime sin ma seadh, cha'n'eil
anns an ti a shuidhicheas no anns an
ti a dh'uisgicheas, brigh sam bith;
ach ann an Dia a ta toirt an fhàis.
8 An ti a shuidhicheas, agus an ti
a dh'uisgicheas, is aon iad: agus
gheibh gach aon a dhuais féin, a reir
a shaothair féin.
9 Oir is comh-luchd-oibre do Dhia
sinne: is sibhse treabhachas[g] Dhé,
is sibh aitreabh Dhé.
10 A réir grais Dé a thugadh
dhomhsa, mar fhear-togail-aitreabh
glic leag mi am bunadh, agus a ta neach
eile a'togail air, ach thugadh gach
neach an aire cionnus a thogas e air.
11 Oir bunait[h] eile cha'n urradh
duine sam bith a chur, ach *am bunait*
a chuireadh *a cheana*, eadhon Iosa
Criosd.
12 A nis ma thogas neach air a'
bhunadh so, òr, airgiod, clacha luach-
mhor, fiodh, feur, connlach;
13 Nithear obair gach aon duine
follaiseach: oir nochdaidh an là i, do
bhrigh gu'm foillsichear i le teine;
agus dearbhaidh an teine obair gach
aon, ciod is gnè dhi.
14 Ma dh'fhanas obair neach sam
bith a thog e air, gheibh e duais.
15 Ma loisgear obair neach sam
bith, fuilgidh e call: ach saorar e
féin; gidheadh mar tre theine.
16 Nach 'eil fhios agaibh gur sibh
teampull Dé, agus gu bheil Spiorad
Dé 'na chòmhnuidh annaibh?
17 Ma thruailleas neach air bith
teampull Dhé, sgriosaidh Dia an ti
sin: oir a ta teampull Dhé naomha,
agus is sibhse e.
18 Na mealladh neach air bith e
féin: ma shaoileas neach air bith 'nar
measg *e féin* bhi glic san t-saoghal so,
biodh e 'na amadan, chum's gu'm bi
e glic.
19 Oir 'is amaideachd aig Dia
gliocas an t-saoghail so: oir a ta e
sgrìobhta, Glacaidh e na daoine glice
'nan innleachdaibh féin.

[e] *a' mìneachadh nithe spioradail am* briathraibh *spioradail.* [f] *bhreithnichear, mhothaichear.* [g] *iùathanachd.* [h] *bunachar, bonn.*

20 Agus a rìs, Is aithne do'n Tighearn smuainte nan daoine glice, gur dìomhain iad.

21 Uime sin na deanadh neach air bith uaill a daoinibh: oir is leibhse na h-uile nithe:

22 Ma 'se Pòl, no Apollos, no Cephas, no an saoghal, no beatha, no bàs, no nithe a ta làthair, no nithe a ta ri teachd; is leibhse iad uile;

23 Agus is le Criosd sibhse; agus is le Dia Criosd.

CAIB. IV.

1 *Ciod e am meas a bhuineadh do dhaoinibh bhi aca air ministeiribh.* 7 *Cha 'n'eil againn ni air bith ach na fhuair sinn.* 9 *Na h-abstoil 'nam ball-amhairc do'n t-saoghal, do ainglibh, agus do dhaoinibh,* 13 *mar shal agus anabas an t-saoghail;* 15 *gidheadh is iad ar n-aithriche ann an Criosd,* 16 *agus bu chòir dhuinn an leanmhuinn.*

BIODH a shamhuil so do mheas aig duine dhinne, mar mhinisteiribh Chriosd, agus *mar* stiùbhardaibh[i] rùna-diomhair Dhé.

2 Os bàrr iarrar ann an stiùbhardaibh, gu faighear neach dìleas.

3 Ach agamsa is ro-bheag an ni gu'n d'thugtadh breth orm leibhse, no le breitheanas duine: seadh, cha 'n'eil mi toirt breth orm féin.

4 Oir cha 'n fhios domh ni sam bith do m' thaobh féin, gidheadh cha 'n'eil mi le so air m'fhìreanachadh: Ach is e an Tighearn an ti a bheir breth orm.

5 Uime sin na tugaibh breth air ni sam bith roimh an àm, gus an d'thig an Tighearn, neach faraon a bheir gu soilleireachd nithe folaichte an dorchadais, agus a dh'fhoillsicheas comhairlean nan cridheacha: agus an sin gheibh gach neach cliu o Dhia.

6 Agus, a bhràithre, ghabh mi na nithe so a'm' ionnsuidh féin, agus a dh'ionnsuidh Apollois ann an samhladh[l], air bhur sonsa: chum gu fòghlumadh sibh uainne, gun bharail a bhi agaibh *air daoinibh* os ceann na bheil scrìobhta, chum nach biodh a h-aon agaibh air a shéideadh suas air son aon duine air aghaidh duin' eile.

7 Oir cò tha deanamh eadardhealachaidh ortsa *o neach eile?* Agus ciod e a ta agad nach d'fhuair thu? a nis ma fhuair thu e, c'ar son a ta thu deanamh uaill mar nach faigheadh tu e?

8 A nis tha sibh sàitheach, a nis rinneadh saibhir sibh, rìoghaich sibh as ar n-eugmhaisne: Agus b'fhearr leam gu'm bu righre sibh, chum gu'm biodhmaidne 'nar righribh maille ribh.

9 Oir is i mo bharail gu'n do chuir Dia sinne na h-abstoil a mach fa dheireadh, mar dhroing *a ta* air an orduchadh chum bàis. Oir rinneadh sinn'nar ball-ambairc[m] do'n t-saoghal, agus do ainglibh, agus do dhaoinibh.

10 *Is* amadain sinne air son Chriosd, ach *a ta* sibhse glic ann an Criosd: *tha* sinne lag, ach *a ta* sibhse làidir: *a ta* sibhse ann an urram, ach sinne ann an eas-urram.

11 Gus an uair so féin, tha sinn araon ocrach, agus iotmhor, agus lomnochd, agus air ar bualadh do dhornaibh, agus gun aon àite-còmhnuidh seasmhach againn;

12 Agus ri saothair, ag oibreachadh le'r làmhaibh féin: Air fulang anacainnt dhuinn, tha sinn a' beannachadh: 'nuair a gheur-leanar sinn, tha sinn 'ga fhulang:

13 Air faghail toibheim dhuinn, tha sinn a' guidheadh: rinneadh sinn mar shalachar an t-saoghail, mar anabas nan uile nithe gus an là'n diugh:

14 Ni'n scrìobham na nithe so a chur nàire oirbh, ach mar mo chloinn ghràdhaich a ta mi '*gar* comhairleachadh.

15 Oir ma ta deich mìle luchdteagaisg agaibh ann an Criosd, gidheadh *cha 'n'eil agaibh* mòran aithriche: oir ann an Iosa Criosd ghin mise sibh trid an t-soisgeil.

16 Uime sin guidheam oirbh, bithibh'nar luchd-leanmhuinn ormsa[n].

17 Chum na crìche so chuir mi

[i] *luchd-frithealaidh air.* [l] *coslas.* [m] *sealladh, speuclair.* [n] *air m'eisiomplairse.*

Timoteus d'ar ionnsuidh, neach a ta 'na mhac gràdhach dhomh, agus dìleas san Tighearna, neach a chuireas an cuimhne dhuibh mo shligheansa a ta ann an Criosd, a réir mar a ta mi teagasg anns gach àit anns gach eaglais.

18 A nis a ta cuid air an séideadh suas mar nach d'thiginn d'ar ionnsuidh.

19 Gidheadh thig mi d'ar ionnsuidh gu h-aithghearr, ma's toil leis an Tighearn, agus bithidh fios agam, cha'n ann air cainnt na muinntir a ta air an séideadh suas, ach air an cumhachd.

20 Oir cha'n ann am focal *a ta* rioghachd Dhé, ach ann an cumhachd.

21 Ciod is àill leibh? An d'thig mi d'ar ionnsuidh le slait, no ann an gràdh, agus *ann* an spiorad na macantachd[o]?

CAIB. V.

1 *A ta an duine feòlmhor ni's mò 'na chùis-nàire dhoibh, na 'na aobhar gairdeachais.* 7 *Is còir an t-seann gheur-thaois a ghlanadh a mach.* 10 *Is còir peacaich ghràineil a sheachnadh.*

THA e air aithris gu coitchionn[p] *gu bheil* neo-ghloine[r] 'nar measg, agus a leithid sin do neo-ghloine, nach 'eil uiread as air ainmeachadh am measg nan Cinneach, gu'm biodh aig neach bean athar.

2 Agus a ta sibh air bhur séideadh suas, agus cha d'rinn sibh bròn mar bu chòir, chum gu tugtadh air falbh uaibh am fear a rinn an gnìomh so.

3 Oir gu deimhin air dhomhsa bhi uaibh an corp, ach a làthair agaibh an spiorad, thug mi breth cheana, mar gu bithinn a làthair, air an neach a rinn so mar so;

4 An ainm ar Tighearna Iosa Criosd, air dhuibhse, agus do m' spioradsa bhi cruinn an ceann a chéile, maille ri cumhachd ar Tighearna Iosa Criosd,

5 A shamhuil so do dhuine a thoirt thairis do Shatan chum sgrios na feòla, chum gu'm bi an spiorad air a shaoradh[s] ann an là an Tighearna Iosa.

6 Cha *'n'eil* bhur n-uaill maith: nach 'eil fhios agaibh gu'n goirtich[t] beagan do thaois ghoirt[u] am meall uile?

7 Glanaibh a mach uime sin an t-seann thaois ghoirt, chum gu'm bi sibh 'nar meall nuadh, mar a ta sibh neo-ghoirtichte. Oir a ta eadhon Criosd ar n-*uan* càisge air ìobradh air ar son.

8 Uime sin cumamaid an fhéill[a], na b'ann le seann thaois ghoirt, no le taois ghoirt a' mhìoruin agus an uilc; ach le *aran* neo-ghoirtichte an treibhdhireis agus na fìrinn.

9 Scrìobh mi d'ar ionnsuidh ann an litir, gun chomhluadar a bhi agaibh ri luchd neo-ghloine[b].

10 Gidheadh ni h-ann gu h-uile ri luchd neo-ghloine an t-saoghail so, no ri luchd sainnt, no luchd foireigne[c], no luchd ìodhol-aoraidh; oir an sin b'éigin duibh dol a mach as an t-saoghal.

11 Ach a nis scrìobh mi d'ar ionnsuidh, gun chomhluadar a ghleidheadh, ma ta neach air bith d'an goirear bràthair 'na fhear-neo-ghloine, no sanntach, no 'na fhear-ìodhol-aoraidh, no 'na fhear-anacainnt, no 'na mhisgeir, no 'na fhear-foireigne, maille r'a leithid so do dhuine gun uiread as biadh itheadh.

12 Oir ciod e mo ghnothuchsa breth a thoirt orrasan a ta am muigh? nach 'eil sibhse a' toirt breth air an droing a ta stigh?

13 Ach a ta Dia a' toirt breth orrasan a ta 'n leth muigh. Uime sin cuiribh air falbh an droch dhuine *sin* as bhur meadhon féin[d].

CAIB. VI.

1 *Cha'n fheud na Corintianaich dragh a chur air am bràithribh le'n agairt chum lagha,* 6 *gu h-àraidh an làthair nan anacreid-*

[o] *ceannsachd.* [p] *cumanta.* [r] *strìopachas.* [s] *shàbhaladh, thearnadh.* [t] *geuraich.* [u] *gheur-thaois.* [a] *an fhéisd.* [b] *strìopachais.* [c] *reubainn, anacothrom.* [d] *as bhur cuideachd.*

each. 9 *Cha sealbhuich na neo-fhìreanaich rioghachd Dhé.* 15 *'S iad ar cuirp buill Chriosd,* 19 *agus teampuill an Spioraid naoimh:* 16 *Uime sin cha'n fheudar an truailleadh.*

AM bheil a chridh' aig aon neach agaibh, aig am bheil cùis an aghaidh duin' eile, dol fuidh bhreith-eanas nan daoine eucorach, agus ni h-ann fuidh *bhreitheanas* nan naomh?

2 Nach 'eil fhios agaibh gu'n toir na naoimh breth air an t-saoghal? agus ma bheirear breth air an t-saoghal leibhse, an e nach fiu sibh bhi 'nar breithibh air na cùisibh a's lugha?

3 Nach 'eil fhios agaibh gu'n toir sinne breth air ainglibh? cia mò na sin air nithibh a bhuineas do'n bheatha so?

4 Uime sin ma ta breitheanais[e] agaibh mu thimchioll nan nithe sin a bhuineas do'n bheatha so, cuiribh 'nan suidhe *chum breitheanais* an dream a's lugha meas anns an eaglais.

5 Chum bhur nàire labhram. An ann mar sin nach 'eil aon duine glic 'nar measg? *nach eil* fiu a h-aon a's urradh breth a thoirt eadar a bhràithre?

6 Ach a ta bràthair a' dol gu lagh le bràthair, agus so an làthair nan anacreideach.

7 A nis uime sin a ta gu cinnteach lochd 'nar measg, do bhrigh gu bheil sibh a' dol gu lagh r'a chéile: c'ar son nach fearr leibh eucoir fhulang? c'ar son nach fearr leibh calldach a ghabhail?

8 Gidheadh a ta sibh a' deanamh eucoir agus dìobhail[f], agus sin air *bhur* bràithribh?

9 Nach 'eil fhios agaibh nach sealbhaich luchd deanamh na h-eucorach rioghachd Dhé? Na meallar sibh: cha sealbhaich luchd-strìopachais, no luchd-ìodhol-aoraidh, no luchd-adhaltrannais, no luchd-macnuis, no na daoine a ta ciontach do neo-ghloine mhi-nàdurra.

10 No gaduichean, no daoine sanntach, no misgeirean, no luchd-anacainnt, no luchd-foreigne, rioghachd Dhé.

11 Agus mar so bha cuid dibhse: ach a ta sibh air bhur n-ionnlad, ach a ta sibh air bhur naomhachadh; ach a ta sibh air bhur fìreanachadh an ainm an Tighearna Iosa, agus tre Spiorad ar Dé-ne.

12 Tha na h-uile nithe ceadaichte dhomhsa, ach cha 'n'eil na h-uile nithe iomchuidh[g]: tha na h-uile nithe ceadaichte dhomh, ach cha chuirear mi fuidh chumhachd ni sam bith.

13 *Tha* am biadh air son na bronn, agus a' bhrù air son a' bhìdh: ach sgriosaidh Dia faraon so agus sud. A nis cha 'n ann do neo-ghloine a tha an corp, ach do'n Tighearn: agus an Tighearn do'n chorp.

14 Agus thog Dia faraon an Tighearn suas, agus togaidh e sinne suas trìd a chumhachd féin mar an ceudna.

15 Nach 'eil fhios agaibh, gur iad bhur cuirp buill Chriosd? uime sin an gabh mise buill Chriosd, agus an dean mi buill strìopaiche dhuibh? Nar leigeadh Dia.

16 An e nach 'eil fios agaibh, an ti sin a tha ceangailte ri strìopaich, gur aon chorp *rithe* e? Oir (a deir e) bithidh dithis 'nan aon fheòil.

17 Ach an ti a tha ceangailte ris an Tighearn, is aon Spiorad *ris* e.

18 Teichibh o strìopachas. Tha gach aon pheacadh a ni duine an leth muigh do'n chorp: ach an ti a ni strìopachas, tha e peacachadh an aghaidh a chuirp féin.

19 An e nach 'eil fhios agaibh gur e bhur corp teampull an Spioraid naoimh *a ta* annaibh, a ta agaibh o Dhia, agus cha leibh féin sibh?

20 Oir cheannachadh le luach sibh: uime sin thugaibh glòir do Dhia le bhur corp, agus le bhur spiorad, a's le Dia.

C A I B. VII.

1 *Mu phòsadh,* 4 *leigheas an strìopachais;* 10 *agus nach bu chòir do bhannaibh-pòsaidh bhi air an fuasgladh air bheag aobhair.* 18 *Is còir*

[e] *caithriche-breitheanais.* [f] *diùbhail.* [g] *tarbhach.*

do gach duine bhi toilichte leis a ghairm. 25 C'ar son is còir roghuinn a dheanamh do òigheachd: 35 na reusoin air son am bu chòir pòsadh, no gun phòsadh.

ANIS a thaobh nan nithe mu'n do scrìobh sibh a m' ionnsuidh: *Is* maith do fhear gun bheantuinn ri mnaoi.

2 Gidheadh, chum strìopachas *a sheachnadh*, biodh a bhean féin aig gach fear, agus aig gach mnaoi a fear féin.

3 Thugadh am fear an deadhghean dligheach do'n mhnaoi; agus a' bhean mar an ceudna do'n fhear.

4 Cha 'n'eil comas a cuirp féin aig a' mhnaoi, ach aig an fhear: agus mar an ceudna cha 'n'eil comas a chuirp féin aig an fhear, ach aig a' mhnaoi.

5 Na cumaibh bhur dlighe o chéile, ach le toil a chéile rè tamuill, chum sibh féin a thoirt do throsgadh agus do ùrnuigh; agus thigibh cuideachd a rìs, chum nach buair Satan sibh air son bhur neo-gheamnuidheachd.

6 Ach labhram so mar ni ceadaichte[h], *agus* cha'n ann mar àithne.

7 Oir bu mhiann leam gu'm biodh na h-uile dhaoine mar mi féin: gidheadh a ta a thiodhlac féin aig gach duine o Dhia, aig aon neach mar so, agus aig neach eile mar sud.

8 Uime sin a deiream ris an droing nach 'eil pòsda agus ris na bantrachaibh, Is maith dhoibh ma dh'fhanas iad eadhon mar a ta mise.

9 Gidheadh mur fheudar leo iad féin a ghleidheadh *geamnuidh*, pòsadh iad: oir is fearr pòsadh na losgadh.

10 Agus dhoibhsan a ta pòsda àithneam, *gidheadh* cha mhise, ach an Tighearn, gun a bhean a dhealachadh r'a fear:

11 Ach ma dhealaicheas i, fanadh i gun phòsadh, no biodh i réidh r'a fear: agus na cuireadh am fear uaith *a* bhean.

12 Ach ris a' chuid eile a deireamsa, cha'n e an Tighearn, Ma bhios aig bràthair sam bith bean anacreideach[i], agus gu bheil i toileach còmhnuidh a ghabhail maille ris, na cuireadh e uaith i.

13 Agus a' bhean aig am bheil fear anacreideach, agus gu bheil esan toileach còmhnuidh a ghabhail maille rithe, na cuireadh i uaipe e[l].

14 Oir a ta am fear anacreideach air a naomhachadh leis a' mhnaoi[m], agus a ta a' bhean anacreideach air a naomhachadh leis an fhear[n]: no bhiodh bhur clann neo-ghlan; ach a nis a ta iad naomha.

15 Ach ma dh'fhalbhas am *fear* anacreideach, falbhadh e. Cha 'n'eil bràthair no piuthar fa dhaorsa 'nan leithidibh sin do *chàsaibh*: ach ghairm Dia sinne chum sìth.

16 Oir ciod am fios a ta agadsa, O bhean, nach slànuich[o] thu t'fhear? no ciod am fios a ta agadsa, O fhir, nach slànuich thu *do* bhean?

17 Ach a réir mar a roinn Dia ris gach duine, mar a ghairm an Tighearn gach aon, mar sin gluaiseadh e: agus mar sin a ta mise 'g orduchadh anns na h-eaglaisibh uile.

18 An do ghairmeadh neach sam bith agus e timchioll-ghearrta? na deanar e neo-thimchioll-ghearrta: an do ghairmeadh neach sam bith gun e bhi timchioll-ghearrta? na timchioll-ghearrar e.

19 Cha 'n'eil éifeachd san timchioll-ghearradh, agus cha 'n'eil éifeachd san neo-thimchioll-ghearradh, ach *ann an* coimhead àitheanta Dhé.

20 Fanadh gach aon anns a' ghairm anns an do ghairmeadh e.

21 An do ghairmeadh thu a'd' thràill[p]? na biodh suim agad dheth; ach ma dh'fheudas tu bhi saor, gu ma h-e sin do roghainn.

22 Oir an ti a ghairmeadh san Tighearn 'na thràill, is duine saor an Tighearna e: mar an ceudna an ti a ghairmeadh *agus e* saor, is e seirbhiseach[r] Chriosd e.

23 Cheannachadh air luach sibh; na bithibh 'nar tràillibh do dhaoinibh.

[h] *mar chomhairle.* [i] *mhi-chreidmheach, gun chreidimh.* [l] *na fàgadh i e.* [m] *sa' mhnaoi.* [n] *san fhear.* [o] *saor, sàbhail.* [p] *a'd' dhaor-òglach, a'd' sheirbhiseach.* [r] *daor-òglach.*

24 A bhràithre, san staid anns an do ghairmeadh gach neach, an sin fanadh e maille ri Dia.

25 A nis a thaobh òighean, cha 'n'eil àithne agam o'n Tighearn: gidheadh bheiream mo bhreth, mar neach a fhuair tròcair o'n Tighearn gu bhi dìleas.

26 Measam uime sin gu bheil so maith air son na teanntachd[s] a ta làthair, *a deiream*, gu *bheil e* maith do dhuine bhi mar sin.

27 Am bheil thu ceangailte ri mnaoi? na iarr fuasgladh. Am bheil thu fuasgailte o mhnaoi? na iarr bean.

28 Ach ma phòsas tu, cha do pheacaich thu; agus ma phòsas òigh, cha do pheacaich i: gidheadh, bithidh aig an leithidibh so trioblaid san fheòil; ach caomhnam sibh.

29 Ach a deiream so, a bhràithre, gu bheil an aimsir goirid sna bheil ri teachd: ionnas faraon gu'm bi iadsan aig am bheil mnài, mar nach biodh mnài aca;

30 Agus iadsan a ta ri caoidh, mar nach biodh iad ri caoidh; agus iadsan a ta ri gairdeachas, mar mhuinntir nach 'eil ri gairdeachas; agus iadsan a ta ri ceannachd, mar *dhaoine* nach 'eil a' sealbhachadh:

31 Agus iadsan a ta gnàthachadh an t-saoghail so, mar dhroing nach 'eil 'ga mhi-ghnàthachadh[t]: oir théid sgiamh[u] an t-saoghail so seachad.

32 Ach b'àill leam sibhse bhi gun ro-chùram. An ti nach 'eil pòsda, bithidh cùram nan nithe sin a bhuineas do'n Tighearn air, cionnus a thoilicheas e an Tighearn:

33 Ach an ti a ta pòsda, bithidh cùram nithe an t-saoghail air, cionnus a dh'fheudas e a bhean a thoileachadh.

34 Tha *mar an ceudna* eadardhealachadh eadar bean agus òigh: tha cùram oirre-se nach 'eil pòsda mu nithibh an Tighearna, chum's gu'm bi i naomha, faraon 'na corp agus 'na spiorad; ach bithidh cùram air a' mhnaoi a ta pòsda mu nithibh an t-saoghail, cionnus a dh'fheudas i toil a fir a dheanamh.

35 Agus so labhram chum bhur tairbhe féin, cha'n ann chum gu'n cuirinn ribe[a] oirbh, ach a chum an ni sin a ta ciatfach[b], agus gu'm feitheadh sibh air an Tighearn gun bhuaireadh.

36 Ach ma shaoileas duine sam bith gu bheil e 'ga ghiùlan fèin gu mi-chiatfach thaobh a mhaighdin, ma chaidh blàth a h-aimsir thairis, agus gur còir a dheanamh mar sin, deanadh e na's àill leis, cha 'n'eil e a' peacachadh: pòsadh iad.

37 Gidheadh, an ti sin a tha suidhichte gu daingean 'na chridhe, agus gun éigin sam bith air, ach aig am bheil cumhachd air a thoil féin, agus a chuir roimhe 'na chridhe a mhaighdean a choimhead, tha e a' deanamh gu maith.

38 Uime sin ma seadh, a ta an ti a bheir seachad am pòsadh *i*, a' deanamh gu maith; ach a ta an ti nach tabhair ann am pòsadh *i*, a' deanamh ni's fearr.

39 Tha bhean ceangailte leis an lagh rè na h-ùine a's beo d'a fear: ach ma gheibh a fear bàs, tha i saor gu pòsadh ri aon neach a's toil leatha; a mhàin anns an Tighearn.

40 Ach tha i ni's sona, ma dh'fhanas i mar sin, a réir mo bhrethse: agus is i mo bharailse[c] gu bheil Spiorad Dhé agam.

CAIB. VIII.

1 *Fantuinn o bhidheannaibh a dh'ìobradh do ìodholaibh.* 8 *Cha'n fheud sinn ar saorsa Chriosduidh a mhighnàthachadh, chum oilbheim d'ar bràithribh;* 11 *ach is còir dhuinn ar n-eòlas a chìosachadh le gràdh.*

A NIS a thaobh nithe a dh'ìobradh do ìodholaibh, tha fhios againn gu bheil eòlas againn uile. Atuidh an t-eòlas suas, ach bheir gràdh fòghlum.

2 Agus ma ta aon duine a' saoilsinn gu bheil eòlas ni sam bith aige, cha'n aithne dha aon ni fathast mar bu chòir dha aithneachadh.

3 Ach ma ta gràdh aig duine sam bith do Dhia, tha esan[d] air aithneachadh leis.

[s] *na h-éigin, a' chruaidh-chàis.* [t] *'ga chaitheadh.* [u] *dreach, cumadh.* [a] *riabh.* [b] *cubhaidh, tlachdmhor.* [c] *tha mi cinnteach.* [d] *an duine so.*

4 Uime sin, mu thimchioll itheadh
nan nithe sin a dh'ìobradh do ìodhol-
aibh, tha fhios againne nach ni air
domhan ìodhol, agus nach *'eil* Dia
sam bith eile ann ach a h-aon.

5 Oir ge do tha iad ann d'an
goirear Dée, ma's ann air nèamh no
air talamh (amhuil mar a ta iomadh
Dia, agus iomadh Tighearn ann.)

6 Gidheadh dhuinne *cha 'n'eil ach*
aon Dia, an t-Athair, o'm *bheil* na
h-uile nithe, agus sinne air a
shonsan[e]; agus aon Tighearn Iosa
Criosd, trìd *am bheil* na h-uile nithe,
agus sinne trìdsan.

7 Gidheadh cha *'n'eil* an t-eòlas so
anns na h-uile dhaoinibh: oir tha
cuid le coguis thaobh an ìodhoil gus
an àm so, ag itheadh *a bhìdh* mar ni
a dh'ìobradh do ìodhol; agus air d'an
coguis a bhi anmhunn, tha i air 'e
salachadh.

8 Ach cha mhol biadh sinn do
Dhia: oir ma dh'itheas sinn, ni'm
feirrd sinn e; ni mo mur ith sinn, is
misd sinn *e*.

9 Ach thugaibh an aire nach bi an
comas[f] so a ta agaibh air aon dòigh
'na aobhar oilbheum do'n dream a ta
lag.

10 Oir ma chi neach thusa aig am
bheil eòlas a' suidhe chum bìdh ann
an teampull ìodhoil, nach neartuichear
coguis an ti sin a ta lag chum na
nithe sin a dh'ìobradh do ìodholaibh
itheadh:

11 Agus tre t'eòlas-sa an d'théid
do bràithair lag am mugha[g], air son
an d'fhuair Criosd bàs?

12 Ach le peacachadh dhuibh mar
sin an aghaidh nam bràithre, agus
leis an coguis anmhunn a lotadh, tha
sibh a' peacachadh an aghaidh
Chriosd.

13 Uime sin ma bheir biadh aobhar
oilbheim do m' bhràthair, cha'n ith
mi feòil a choidhch', chum nach
tabhair mi aobhar oilbheim do m'
bhràthair.

CAIB. IX.

1 *Tha e nochadh a shaorsa, 7 agus*
gu'm buineadh do'n mhinisteir bhi
air a bheathachadh leis an
t-soisgeul: 15 gidheadh d'a dheadh-
ghean maith féin gu'n d'fhan esan
a bhi costail dhoibh, 22 agus o
oilbheum a thoirt do neach sam
bith, an cùisibh coimhdheis. 24
Tha ar beatha cosmhuil ri réis.

NACH abstol mise? nach 'eil mi
saor? Nach fhaca mi Iosa
Criosd ar Tighearn? nach sibhse
m'obair san Tighearn?

2 Mur 'eil mi a'm' abstol do
dhaoinibh eile, gidheadh gu cinnteach
tha mi dhuibhse; oir is sibhse seula
m' abstolachd anns an Tighearn.

3 Is e so mo fhreagradh do'n
droing a chuireas ceisd orm,

4 Nach 'eil againne comas[h] ith-
eadh agus òl?

5 Nach 'eil againne comas piuthar,
bean-phòsda a thoirt leinn mu'n cuairt,
amhuil mar na h-abstoil eile, agus
bràithrean an Tighearna, agus Ce-
phas?

6 No am bheil mise agus Barna-
bas a mhàin, gun chomas againn bhi
saor o obair?

7 Cò a théid chum cogaidh uair air
bith air a chostus féin? cò a shuidh-
icheas[i] fìon-lios, agus nach ith d'a
thoradh? no cò a bheathaicheas
treud, agus nach blais do bhainne an
treud?

8 An ann mar dhuine a labhram
na nithe so? no nach abair an lagh na
nithe so mar an ceudna?

9 Oir a ta e scrìobhta ann an
lagh Mhaois, Na cuir ceangal air
beul an daimh a tha saltairt[l] an
arbhair. Am bheil cùram nan damh
air Dia?

10 No nach ann gu h-àraid[m] air
ar soinne a deir e so? gu deimhin *is*
ann air ar soinne tha e scrìobhta:
chum gur ann an dòchas is còir do'n
treabhaiche treabhadh; agus a chum
an neach a bhuaileas ann an dòchas,
gu'm bi e 'na fhear comhpairt d'a
dhòchas.

11 Ma chuir sinne nithe spior-
adail dhuibhse[n], an ni mòr e ma

e *annsan.* f *a' chòir, an cumhachd.* g *an sgriosar, an caillear do bhràthair lag.* h *cumhachd, còir.* i *phlanndaicheas.* l *a' bualadh, briseadh.* m *gu h-uile.* n *annaibhse.*

bhuaineas sinn bhur nithe feòlmhor-
sa?

12 Ma tha muinntir eile 'nan luchd-
comhpairt do'n chumhachd[o] so thar-
uibh, nach mò is còir dhuinne *bhi?*
Gidheadh, cha do chuir sinn an cumh-
achd so an cleachda; ach a ta
sinn a' fulang nan uile nithe, chum
nach cuireamaid bacadh air soisgeul
Chriosd.

13 Nach 'eil fhios agaibh gu bheil
iadsan a ta saoithreachadh mu thim-
chioll nithe naomha, air am beathach-
adh o'n teampull? agus iadsan a ta
frithealadh do'n altair, gu bheil comh-
roinn[p] aca ris an altair?

14 Agus mar sin dh'orduich an
Tighearn mar an ceudna dhoibhsan a
ta searmonachadh an t-soisgeil, an
teachd-an-tìr fhaotainn o'n t-soi-
sgeul.

15 Ach cha do ghnàthaich mise a
h-aon diubh so, agus cha do sgrìobh
mi na nithe so, chum gu'n deantadh
mar sin dhomh: oir b'fhearr dhomh
am bàs fhaghail, na gu'n cuireadh
neach air bith m'uaill an neo-brigh.

16 Oir ge do shearmonaich mi an
soisgeul, cha 'n'eil aobhar uaill agam:
oir a ta éigin air a cur orm; seadh, is
anaoibhinn domh, mur searmonaich
mi an soisgeul.

17 Oir ma's ann gu toileach a ta
mi deanamh so, tha duais agam: ach
ma's ann an aghaidh mo thoile a
tha ministreileachd[r] air a h-earbsadh
rium,

18 Ciod i mo dhuais ma seadh?
eadhon so, chum ag searmonachadh
an t-soisgeil domh, gu'n suidhichinn[s]
soisgeul Chriosd gun chostus, chum
nach mi-ghnàthaichinn mo chumh-
achd san t-soisgeul.

19 Oir ge do tha mi saor o na
h-uile dhaoinibh, gidheadh rinn mi
mi féin a'm' sheirbhiseach[t] do na
h-uile, chum gu'n cosnainn an tuill-
eadh.

20 Agus rinneadh mi do na
h-Iudhachaibh mar Iudhach, chum
gu'n cosnainn na h-Iudhaich; dhoibh-
san a ta fuidh 'n lagh, mar *dhuine*
fuidh 'n lagh, chum gu'n cosnainn
iadsan a ta fuidh 'n lagh;

21 Dhoibhsan a ta gun lagh, mar
dhuine gun lagh, (ge nach 'eil mi gun
lagh do Dhia, ach fuidh lagh do
Chriosd) chum gu'n cosnainn iadsan
a ta gun lagh.

22 Rinneadh mi dhoibhsan a ta
anmhunn[u] mar *dhuine* anmhunn,
chum gu'n cosnainn an droing a ta
anmhunn: Bha mi san uile chruth
do na h-uile, chum air gach uile
dhòigh gu'n slànuichinn[a] cuid éigin.

23 Agus so deanam air son an
t-soisgeil, chum gu'm bi mi a'm'
fhear comh-roinne dheth[b].

24 Nach 'eil fhios agaibh iadsan
a ta ruith anns a' bhlàr-réise, gu'n
ruith iad uile, ach is aon duine a
gheibh an duais[c]? gu ma h-amhuil
a ruitheas sibhse, ionnas gu'n glac
sibh *an duais.*

25 Agus a ta gach uile ghleachd-
air measarra anns na h-uile nithibh:
a nis a ta iadsan a' *deanamh sin*
chum's gu'm faigh iad crùn truaill-
idh, ach sinne *air son crùin* neo-
thruaillidh.

26 Uime sin is amhuil a ruith-
eamsa, ni h-ann mar gu neo-chinnt-
each[d]: is amhuil a chuiream cath, ni
h-ann mar neach a bhuaileas an
t-athar:

27 Ach trom-bhuailcam mo chorp,
agus cuiream fuidh smachd e: an
t-eagal air chor sam bith an déigh
dhomh searmonachadh[e] do dhroing
eile, gu'n cuirear mi féin air cùl[f].

CAIB. X.

1 *Tha sacramainte nan Iudhach 'nan samhladh air ar sacramaintibhne,*
14 *agus am peanas mar rabhadh dhuinn iodhol-aoradh a sheachnadh.*
21 *Cha'n fheud sinn bhi 'nar luchd comhpairt do bhord an Tighearna, agus dhiabhol faraon: &c.*

OS bàrr, a bhràithre, cha b'àill
leam sibhse a bhi aineolach, gu
robh ar n-aithriche uile fuidh 'n neul,

[o] *chomas.* [p] *comhpairt.* [r] *frithcaladh, cùram.* [s] *deanainn.* [t] *a'm' thràill.* [u] *lag.* [a] *saorainn, tearnuinn, sàbhalainn.* [b] *gu'm bi comhpairt agam dheth maille* ribhse. [c] *geall.* [d] *mar neach nach 'eil am follas.* [e] *gairm a thoirt.* [f] *gu diùltar, gu tilgear mi féin.*

agus gu'n deachaidh iad uile tre'n mhuir;

2 Agus gu'n do bhaisteadh iad uile do Mhaois san neul, agus anns a' mhuir;

3 Agus gu'n d'ith iad uile an t-aon bhiadh spioradail;

4 Agus gu'n d'òl iad uile an t-aon deoch spioradail: (oir dh'òl iad do'n charruig spioradail sin a lean iad: agus b'i a' charruig sin Criosd.)

5 Ach le mòran diubh cha robh Dia toilichte[g]: oir sgriosadh san fhàsach iad.

6 A nis bha na nithe sin 'nan saimpleiribh[h] dhuinne, chum nach miannaicheamaid droch nithe, eadhon mar a mhiannaich iadsan.

7 Agus na bithibhse 'nar luchd-ìodhol-aoraidh, mar *a bha* cuid diubhsan; a réir mar a ta e scrìobhta, Shuidh am pobull sìos a dh'itheadh agus a dh'òl, agus dh'éirich iad a chluicheadh.

8 Agus na deanamaid strìopachas, mar a rinn cuid diubhsan, agus a thuit *diubh* an aon là tri mìle fichead.

9 Agus na dearbhamaid[i] Criosd[l], mar a dhearbh cuid diubhsan, agus a sgriosadh iad le nathraichibh nimhe.

10 Agus na deanaibhse gearan, mar a rinn cuid diubhsan gearan, agus a sgriosadh iad leis an sgriosadair[m].

11 A nis thachair na nithe so uile dhoibhsan mar eiseimpleiribh: agus scrìobhadh iad chum teagaisg[n] duinne, air am bheil deireadh an domhain[o] air teachd.

12 Uime sin an ti a shaoileas a bhi 'na sheasamh, thugadh e aire nach tuit e.

13 Cha do thachair deuchainn[p] air bith ribh, ach ni a ta coitchionn[r] do dhaoinibh: ach tha Dia dìleas, nach leig dhuibh bhi air bhur feuchainn thar bhur comas; ach a ni maille ris an deuchainn slighe dol as mar an an ceudna, chum gu'm bi sibh comasach air a giùlan.

14 Air an aobhar sin, a mhuinntir mo ghràidh, teichibh o ìodhol-aoradh.

15 Labhram mar ri daoinibh tuigseach: thugaibhse breth air an ni a deiream.

16 Cupan a' bheannachaidh a ta sinne a' beannachadh, nach e comunn fola Chriosd e? An t-aran a ta sinn a' briseadh, nach e comunn cuirp Chriosd e?

17 Oir ge do tha sinne 'nar mòran, is aon aran[s], agus aon chorp sinn: oir a ta againn uile comhpairt do'n aon aran.

18 Thugaibh fainear Israel a réir na feòla: nach 'eil aca san a ta 'g itheadh nan ìobairt comh-roinn ris an altair?

19 Ciod a deiream uime sin? gu bheil brìgh air bith anns an ìodhol, no gu bheil brìgh air bith san ni a dh'ìobradh do ìodholaibh?

20 Ach *a deiream*, na nithe a ta na Cinnich ag ìobradh, gur ann do dheamhnaibh a tha iad 'gan ìobradh, agus nach ann do Dhia: agus cha b'àill leam comunn a bhi agaibhse ri deamhnaibh.

21 Cha 'n'eil e an comas duibh cupan an Tighearna òl, agus cupan dheamhan. Cha 'n'eil e an comas duibh comh-roinn a bhi agaibh do bhord an Tighearna, agus do bhord dheamhan.

22 Am brosnaich sinn an Tighearn gu feirg? an treise sinn na esan?

23 Tha na h-uile nithe ceadaichte dhomh, ach cha 'n'eil na h-uile nithe iomchuidh[t]: tha na h-uile nithe ceadaichte dhomh, agus cha tabhair na h-uile nithe fòghlum.

24 Na iarradh neach air bith an ni sin a bhuineas dha féin: ach *iarradh* gach aon *an ni* sin a thig ri maith neach eile.

25 Ithibh gach ni a reicear am margadh na feòla, gun cheisd air bith fheòraich[u] air son coguis.

26 Oir is leis an Tighearn an talamh, agus a làn.

[g] *cha do thaitinn mòran diubh ri Dia.* [h] *sgàilibh, samhlachasaibh.* [i] *buaireamaid.* [l] *Dia.* [m] *mhilltear.* [n] *rabhaidh.* [o] *nan linn.* [p] *buaireadh, cruaidh-fheuchainn, dearbhadh.* [r] *cumanta.* [s] *bhuilinn.* [t] *tarbhach.* [u] *fharraid.*

27 Ma bheir aon neach dhiubhsan
nach 'eil 'nan creidmhich cuireadh
dhuibh, agus gur toil leibh dol maille
ris; ithibh gach ni a chuirear roimh-
ibh, gun ni sam bith fheòruich air
son coguis.

28 Ach ma deir duine sam bith
ribh, Dh'ìobradh an ni so do ìodhol-
aibh, na ithibh, air a shonsan a nochd
dhuibh e, agus air son coguis[a]. [Oir
is leis an Tighearn an talamh, agus a
làn.

29 *Air son* coguis deiream, cha'n i
do choguis féin, ach *coguis* an neach
ud eile: oir c'ar son a bheirear breth
air[b] mo shaorsasa le coguis duin eile?

30 Oir, ma tha comhpairt *bidh* ag-
amsa tre ghràs, c'ar son a labhrar olc
umam a thaobh an ni sin air son am
bheil mi a' toirt buidheachais?

31 Uime sin cò aca dh'itheas no
dh'òlas sibh, no ge b'e ni a ni sibh,
deanaibh na h-uile nithe chum glòire
Dhé.

32 Na tugaibh aobhar oilbheim do
na h-Iudhachaibh, no do na Greug-
achaibh, no do eaglais Dé:

33 A réir mar a ta mise a' dean-
amh toile nan uile dhaoine anns na
h-uile nithibh, gun bhi 'g iarraidh
mo bhuannachd féin, ach *buannachd*
mhòrain, chum gu slànuichear iad.

CAIB. XI.

1 *Tha e fàotainn cron doibh, gu robh
'nan coimhthìonail am fir a' dean-
amh ùrnuigh, agus an cinn air an
còmhdachadh, agus am mnài gun
chòmhdachadh air an cinn;* 17
*agus do bhrìgh gu robh gu coitchionn
an cruinneachadh ni h-ann chum
maith, ach chum uilc; gu sonraichte,
air son gu robh iad le'm féisdibh
féin a' mi-naomhachadh suipeir an
Tighearna, &c.*

BITHIBHSE 'nar luchd-lean-
mhuinn ormsa[c], mar amhuil a
ta mise air Criosd.

2 A nis molam sibh, a bhràithre,
do bhrigh gu bheil cuimhne agaibh
ormsa anns na h-uile nithibh, agus
gu bheil sibh a' coimhead nan ord-
uighean, mar a thug mise dhuibh
iad.

3 Ach bu mhiann leam fios a bhi
agaibh, gur e Criosd ceann gach fir,
agus gur e am fear ceann na mnà,
agus gur e Dia ceann Chriosd.

4 Gach fear a ta deanamh ùrnuigh
no fàidheadaireachd, agus folach air
a cheann, tha e toirt eas-urraim d'a
cheann.

5 Ach gach bean a ta deanamh
ùrnuigh no fàidheadaireachd gun
fholach air *a* ceann, tha i toirt eas-
urraim d'a ceann: oir is ionann sin
agus ge do bhiodh i air a bearradh.

6 Oir mur bi folach air ceann na
mnà, bearrar i mar an ceudna: ach
ma's grannda[d] do mhnaoi i bhi air a
bearradh no air a lomadh, cuireadh i
folach oirre.

7 Oir gun amharus cha chòir do
fhear a cheann a chòmhdachadh[e], do
bhrigh gur h-e ìomhaigh agus glòir
Dhé: ach is i a' bhean glòir an
fhir.

8 Oir cha 'n'eil am fear o'n mhnaoi,
ach a' bhean o'n fhear.

9 Agus nior chruthaicheadh am
fear air son na mnà, ach a' bhean air
son an fhir.

10 Uime sin is còir do'n mhnaoi
cumhachd[f] a bhi aice air *a* ceann,
air son nan aingeal.

11 Gidheadh, cha 'n'eil am fear as
eugmhais na mnà, no a' bhean as
eugmhais an fhir anns an Tighearn.

12 Oir mar a ta a' bhean o'n
fhear, is amhuil sin *a ta* 'm fear tre'n
mhnaoi mar an ceudna: ach is ann
o Dhia ta na h-uile nithe.

13 Measaibh annaibh féin: am
bheil e ciatfach do mhnaoi ùrnuigh a
dheanamh ri Dia gun fholach *air a
ceann.*

14 Nach 'eil nàdur féin a' teagasg
dhuibh, ma bhios gruag fhada air
fear, gur nàr dha e?

15 Ach ma bhios gruag fhada air
mnaoi, is glòir dh'i e: oir thugadh a
gruag dh'i air son còmhdaich[g].

16 Ach ma bhios neach air bith
connspoideach, cha 'n'eil a leithid sin

[a] *coimh-fhios, coinsiens.* [b] *a' dhìtear.* [c] *air m'eisiomplairse.* [d] *grànna.*
[e] *fholach.* [f] *'se sin r'a ràdh folach, a leigeil fhaicinn gu bheil i
fa chumhachd a fir.* [g] *folaich.*

do ghnàthachadh againne, no aig eag-
laisibh Dhé.
17 A nis anns an ni so a chuiream
an céill *duibh*, cha mhol mi *sibh*, do
bhrigh gu bheil sibh a' teachd an
ceann a chéile cha'n ann chum an ni
a's fearr, ach an ni a's measa.
18 Oir air tùs, air cruinneachadh
dhuibh an ceann a chéile san eaglais,
tha mi cluinntinn gu bheil roinnean [h]
'nar measg; agus tha mi an cuid 'ga
chreidsinn.
19 Oir is éigin saobh-chreidimh [i]
a bhi eadaruibh, chum gu'n deanar
follaiseach an dream a ta dearbhta
'nar measg.
20 Uime sin an uair a thig sibh an
ceann a chéile do aon àit, cha'*n e sin*
suipeir an Tighearna itheadh.
21 Oir ithidh gach aon air tùs a
shuipeir féin, agus a ta neach ocrach,
agus neach eile air mhisg.
22 An e nach 'eil tighean agaibh
chum itheadh agus òl annta? no am
bheil sibh a' deanamh tàir' air eaglais
Dé, agus a' nàrachadh na muinntir
aig nach 'eil? Ciod a deiream ribh?
Am mol mi sibh anns *a' chùis* so?
cha mhol.
23 Oir fhuair mise o'n Tighearn
an ni mar an ceudna a thug mi
dhuibhse, Gu'n do ghlac an Tigh-
earn Iosa aran, anns an oidhche an
do bhrathadh e:
24 Agus air breith buidheachais,
bhris se e, agus thubhairt e, Gabh-
aibh, ithibh; is e so mo chorpsa, a ta
air a bhriseadh [l] air bhur sonsa:
deanaibh so chum cuimhne ormsa [m].
25 Agus air a' mhodh cheudna an
cupan, an déigh na suipeir, ag ràdh,
Is e an cupan so an coimhcheangal [n]
nuadh ann am fhuilse: deanaibhse
so, cia minic as a dh'òlas sibh *e*, chum
cuimhne ormsa.
26 Oir cia minic as a dh'itheas
sibh an t-aran so, agus a dh'òlas sibh
an cupan so, tha sibh a' foillseach-
adh bàis an Tighearna gus an d'thig
e.
27 Uime sin, ge b'e neach a
dh' itheas an *t*-aran so, agus [o] a
dh'òlas cupan so an Tighearna gu
neo-iomchuidh, bithidh e ciontach
do chorp agus do fhuil an Tighearna.
28 Ach ceasnuicheadh [p] duine e
féin, agus mar sin itheadh e do'n
aran *so*, agus òladh e do'n chupan
so:
29 Oir ge b'e dh'itheas agus a dh' òl-
as gu neo-iomchuidh, tha e 'g itheadh
agus ag òl breitheanais dha féin, do
bhrigh nach 'eil e a' deanamh
aithneadh air corp an Tighearna [r].
30 Air a shon so *tha* mòran 'nar
measg lag agus tinn, agus tha mòran
'nan codal.
31 Oir nan d'thugamaid breth
oirnn fein, cha d'thugtadh breth
oirnn.
32 Ach an uair a bheirear breth
oirnn, tha sinn air ar smachdachadh
leis an Tighearn, chum nach
bitheamaid air ar dìteadh maille ris
an t-saoghal.
33 Uime sin, mo bhràithre, 'nuair
a thig sibh an ceann a chéile, chum
itheadh, fanaibh r'a chéile.
34 Agus ma bhios ocras air aon
neach, itheadh e aig an tigh; chum
nach d'thig sibh an ceann a chéile gu
breitheanas [s]. Agus cuiridh mise
gach ni eile an ordugh 'nuair a thig
mi.

CAIB. XII.

1 *Tha tiodhlacan spioradail iomadach thaobh gnè,* 7 *gidheadh a ta iad uile gu tairbhe.* 8 *agus chum na crìche so air an tabhairt air caochladh dòigh:* 12 *chum a réir mar a tà buill a' chuirp nàdurra uile chum* 16 *maise,* 22 *agus seirbhis an aon chuirp;* 27 *mar sin gu bitheamaidne d'a chéile, a dheanamh suas cuirp dhìomhair Chriosd.*

A NIS a thaobh *nithe* [t] spioradail,
a bhràithre, cha'n àill leam
sibh bhi aineolach.
2 Tha fios agaibh gu robh sibh
'nar Cinnich, air bhur tarruing gu

[h] *eas-aonachda, sgaraidh.* [i] *saobh-bharailean, éiriceachd.* [l] *air a thabhairt.* [m] *mar chuimhneachan ormsa.* [n] *tiomnadh.* [o] *no.* [p] *dearbhadh.* [r] *deanamh eadar-dhealachaidh eadar corp an Tighearna agus biadh eile.* [s] *chum dìtidh.* [t] *thiodhlaca.*

Iodholaibh balbha, a réir mar a
threòraicheadh sibh.
3 Uime sin tha mi toirt fios duibh,
nach abair duine sam bith a tha
labhairt o Spiorad Dé, gu bheil Iosa
mallaichte: agus nach urradh duine
sam bith a ràdh gur e Iosa an Tigh-
earn, ach trid an Spioraid naoimh.
4 A nis tha eadar-dhealachadh
thiodhlaca ann, ach *cha 'n'eil ach* aon
Spiorad ann.
5 Agus tha eadar-dhealachadh
Frithealaidh[s] ann, gidheadh *cha 'n'eil
ach* aon Tighearn ann.
6 Agus tha eadar-dhealachadh
oibreachaidh ann, ach is e an t-aon
Dia, a tha 'g oibreachadh nan uile
nithe anns na h-uile.
7 Ach a ta foillseachadh an Spior-
aid air a thoirt do gach neach, chum
tairbhe.
8 Oir do aon duine tha focal a'
ghliocais air a thoirt leis an Spiorad;
agus do dhuin' eile focal an eòlais leis
an Spiorad cheudna;
9 Do neach eile creidimh leis an
Spiorad sin féin; do dhuin' eile tabh-
artas leighis trid an Spioraid cheudna;
10 Do neach eile oibreachadh
mhìorbhuile; do neach eile fàidhead-
aireachd; do neach eile aithneachadh
spiorad; do neach eile *iomadh* gnè
theanga; agus do neach eile eadar-
mhìneachadh theanga.
11 Ach na nithe sin uile tha an
t-aon Spiorad ceudna ag oibreachadh,
a' roinn ris gach aon fa leth a réir
mar is àill leis.
12 Oir mar is aon an corp, agus
mòran do bhallaibh aige, agus a ta
uile bhuill an aon chuirp sin, ge
h-iomadh iad, 'nan aon chorp; mar
sin *a ta* Criosd.
13 Oir trid aon Spioraid bhaisteadh
sinn uile do aon chorp, ma's Iudhaich
sinn no Greugaich, ma's daor no
saor sinn; agus thugadh deoch r'a
h-òl duinn uile chum aon Spioraid.
14 Oir cha'n aon bhall an corp,
ach mòran.
15 Ma deir a' chos, Do bhrigh
nach mi an làmh, cha'n ann do'n
chorp mi; nach 'eil i do'n chorp air
a shon sin?
16 Agus ma deir a' chluas, Do
bhrigh nach mi an t-sùil, cha'n ann
do'n chorp mi; nach ann do'n chorp
i air a shon sin?
17 Nam *biodh* an corp uile 'na
shùil, c'àit am *biodh* a' chlaisteachd?
Nam *biodh* e uile 'na chlaisteachd,
C'àit am *biodh* am boladh?
18 Ach a nis shuidhich Dia na
buill gach aon diubh sa' chorp, mar
bu toil leis.
19 Agus nam biodh iad uile 'nan
aon bhall, c'àit am *biodh* an corp.
20 Ach a nis *tha iad* 'nam mòran
bhall, ge nach 'eil ann ach aon
chorp.
21 Agus cha'n urradh an t-sùil a
ràdh ris an làimh, Cha 'n'eil feum
agam ort: no a ris, an ceann ris na
cosaibh, Cha 'n'eil feum agam
oirbhse.
22 Ach gu ro mhòr ni's mò tha na
buill sin do'n chorp, a's anmhuinne[t]
thaobh coslais, feumail.
23 Agus air *na buill* sin do'n chorp
a's lugha urram 'nar meas-ne, tha
sinn a' cur an tuilleadh urraim, agus
na *buill* sinn dhinn a's lugha maise,
tha aca sin gu ro mhòr an tuilleadh
maise.
24 Oir air na *buill* mhaiseach
againn cha 'n'eil uireasbhuidh: ach
rinn Dia an corp a chomh-chumadh
r'a chéile, air dha an tuilleadh urraim
gu mòr a thoirt do'n *chuid* air an
robh uireasbhuidh:
25 Chum nach biodh easaonachd
air bith sa' chorp; ach gu'm biodh
an t-aon chùram aig na buill d'a
chéile.
26 Agus ma dh'fhuilgeas aon
bhall, comh-fhuilgidh na buill uile:
no ma gheibh aon bhall urram, ni na
buill uile gairdeachas maraon ris.
27 A nis is sibhse corp Chriosd,
agus *is* buill *sibh* fa leth.
28 Agus chuir Dia dream àraidh
san eaglais, air tùs abstola, san dara
àit fàidhean, san treas àit luchd-
teagaisg, a ris mìorbhuilean, 'na
dhéigh sin tabhartais leighis, luchd-
cuideachaidh, uachdaranachda, iomadh
gnè theanga.
29 *Am bheil* na h-uile 'nan abstol-

[s] *mhinistreileachd, dhreuchd.* [t] *laige.*

aibh? *Am bheil* na h-uile 'nam
fàidhibh? *Am bheil* na h-uilo 'nan
luchd-teagaisg? *Am bheil* na h-uile
'nan luchd-deanamh mhìorbhuile?

30 Am bheil aig na h-uile tabh-
artais leighis? An labhair na h-uile
le teangaibh? An dean na h-uile
cadar-theangachadh?

31 Ach biodh miann dùrachdach
nan tiodhlac a's fearr oirbh: agus
gidheadh nochdamsa dhuibh slighe
a's ro-fhearr.

CAIB. XIII.

1 *Cha 'n'eil brigh sam bith anns na tiodhlacaibh uile, d'am feabhas, as eugmhais a' ghràidh*: 4 *A chliu-san*, 13 *agus a bharrachd air dòchas agus creidimh.*

GE do labhrainn le teangaibh
dhaoine, agus aingeal, agus
gun ghràdh[b] agam, tha mi a'm'
umha[c] a ni fuaim, no a'm' chiombal
a ni gleangarsaich.

2 Agus ge do robh agam fàidhead-
aireachd, agus ge do thuiginn na
h-uile rùna-dìomhair, agus gach uile
eòlas; agus ge do bhiodh agam gach
uile *ghné* creidimh, ionnas gu'n
atharraichinn sléibhte, agus mi gun
ghràdh agam, cha 'n'eil annam ach
neo-ni.

3 Agus ge do chaithinn mo mhaoin
uile chum na bochdan a bheathach-
adh, agus ge do bheirinn mo chorp
chum a losgaidh, agus gun ghràdh
agam, cha 'n'eil tairbhe sam bith
dhomh ann.

4 Tha an gràdh fad-fhulangach,
agus caoimhneil; cha ghabh an
gràdh farmad; cha dean an gràdh
ràiteachas, cha 'n'eil e air a shéideadh
suas,

5 Cha ghiùlain se e féin gu mi-
chiatfach, cha'n iarr e na nithe sin a
bhuineas da féin, cha 'n'eil e so-
bhrosnachaidh *chum feirge*, cha
smuainich e olc sam bith.

6 Cha dean e gairdeachas san
eucoir, ach ni e gairdeachas san
fhìrinn:

7 Fuilgidh[d] e na h-uile nithe,
creididh e na h-uile nithe, bithidh
sùil[e] aige ris na h-uile nithibh,
giùlainidh e na h-uile nithe.

8 Cha d'théid an gràdh air cùl a
choidhch: ach ma's fàidheadaireachda
ta ann, théid iad air cùl; ma's
teangaidh, sguiridh iad; ma's eòlas,
cuirear air cùl e.

9 Oir a ta eòlas againn ann an
cuid, agus tha sinn ri fàidheadair-
eachd ann an cuid.

10 Ach an uair a thig an ni a ta
iomlan, cuirear air cùl an ni sin nach
'eil ach ann an cuid.

11 'Nuair a bha mi a'm' leanaban,
labhair mi mar leanaban, thuig mi
mar leanaban, reusonaich[f] mi mar
leanaban: ach air fàs domh a'm'
dhuine, chuir mi na nithe leanabaidh
air cùl.

12 Oir tha sinn a'faicinn san àm
so gu dorcha tre ghloin[g]; ach an sin
chi sinn aghaidh ri h-aghaidh: san
àm so is aithne dhomh ann an cuid;
ach an sin aithnichidh mi eadhon mar
a ta aithneadh orm.

13 Agus a nis fanaidh creidimh,
dòchas[h], gràdh, na tri *nithe* so; ach
is e'n gràdh a's mò dhiubh so.

CAIB. XIV.

1 *Tha e moladh fàidheadaireachd*, 2 *agus a' toirt urraim dh'i roimh labhairt le teangaibh*, 6 *le cosamh-lachd air a thoirt o innealaibh-ciùil*: 12 *is còir an gnàthachadh faraon, chum togail suas na h eaglais*, 22 *mar a' chrìoch sin gus an d'orduicheadh iad.* 26 *Tha fìor-fheum gach aon diubh air a theagasg, &c.*

LEANAIBH gràdh, agus biodh
mòr mhiann[i] *thiodhlaca* spiorad-
ail oirbh, ach gu ma mò bhur
togradh gu'n deanadh sibh fàidhead-
aireachd.

2 Oir an ti a labhras an an teang-
aidh *choimhich*[l], ni h-ann ri daoinibh
a labhras e, ach ri Dia: oir cha 'n'eil
neach sam bith 'ga thuigsinn; ge do
tha e anns an Spiorad a' labhairt
rùna-dìomhair.

3 Ach an ti a tha deanamh fàidh-
eadaireachd, tha e a' labhairt ri

[b] *seirc.* [c] *phrais.* [d] *còmhdaichidh, folaichidh.* [e] *dòchas, earbsa.*
[f] *smuainich.* [g] *ann an sgàthan.* [h] *earbsa.* [i] *dhéidh, iarrtus.* [l] *choigrich.*

dhaoinibh chum togail suas[m], agus *chum* earail, agus *chum* comhfhurtachd.

4 An ti a ta labhairt an teangaidh *choimhich*, tha e 'ga thogail féin suas: ach an ti a ni fàidheadaireachd, tha e togail suas na h-eaglais.

5 Bu mhaith leam gu labhradh sibh uile le teangaibh, ach b'fhearr leam sibh a dheanamh fàidheadaireachd, oir *is* mò an ti a ni fàidheadaireachd, na an ti a labhras le teangaibh, mur eadar-theangaich e[n], chum gu faigheadh an eaglais fòghlum.

6 A nis a' bhràithre, ma thig mi d'ar ionnsuidh a' labhairt le teangaibh, ciod an tairbhe a ni mi dhuibh, mur labhair mi ribh am foillseachadh, no an eòlas, no am fàidheadaireachd, no an teagasg?

7 Air an doigh cheudna na nithe gun anam a ni fuaim, ma's pìob no clàrsach, mur dean iad eadar-dhealachadh 'nam fuaimibh, cionnus a thuigear an ni a sheinnear air a' phìob no air a' chlàrsaich?

8 Oir ma bheir a' ghall-tromp fuaim neo-chinnteach uaipe[o], cò a dh'ulluicheas e féin chum a' chatha?

9 Is amhuil sin sibhse, mur labhair sibh leis an teangaidh briathra sothuigsinn, cionnus a dh'aithnichear an ni a labhrar? oir is ann ris an athar a labhras sibh.

10 Tha, feudaidh e bi, an uiread do ghuthannaibh[p] san *t-saoghal*, agus cha 'n'eil a h-aon diubh gun bhlagh[r].

11 Uime sin mur tuig mi brigh a' ghutha, bithidh mi do'n ti a labhras borb[s]; agus *bithidh* an ti a labhras, borb dhomhsa.

12 Mar sin mar an ceudna sibhse, do bhrigh gu bheil déigh agaibh air *tiodhlacaibh* spioradail, iarraibh sibh féin a thoirt barrachd chum togail suas[t] na h-eaglais.

13 Uime sin an ti a labhras ann an teangaidh *choimhich*, guidheadh e gu'n deanadh e eadar-theangachadh.

14 Oir ma ni mise ùrnuigh ann an teangaidh *choimhich*, tha mo spiorad a' deanamh ùrnuigh, ach tha mo thuigse neo-tharbhach.

15 Ciod ma seadh? ni mi ùrnuigh leis an spiorad, agus ni mi ùrnuigh leis an tuigse mar an ceudna: seinnidh mi leis an Spiorad, agus seinnidh mi leis an tuigse mar an ceudna.

16 No 'nuair a bheannuicheas tu leis an spiorad, cionnus a deir an ti a tha ann an àit an duine gun fhòghlum, Amen ri d' bhreith-buidheachais, o nach aithne dha an ni a deir tu?

17 Oir gu deimhin a ta thusa toirt buidheachais gu maith, gidheadh cha 'n'eil an neach eile air a thogail suas[u].

18 Bheiream buidheachas do m' Dhia, *gu'n* labhram le teangaibh tuilleadh na sibh uile:

19 Ach b'fhearr leam cùig focail a labhairt san eaglais le m' thuigse, chum gu teagaisginn daoin' eile mar an ceudna, na deich mìle focal ann an teangaidh *choimhich*.

20 A bhràithre, na bithibhse 'nar leanabaibh an tuigse: gidheadh, ann am mìorun[a] bithibh 'nar leanabaibh, ach ann an tuigse bithibh 'nar *daoine* foirfe.

21 Tha e scrìobhta san lagh, Labhraidh mi ris a' phobull so ann an teangaibh eile, agus ann bilibh eile: gidheadh an déigh sin uile cha'n éisd iad rium, a deir an Tighearn.

22 Uime sin a ta teanganna *coimheach* 'nan comhara, ni h-ann do'n droing a ta creidsinn, ach dhoibhsan a ta mi-chreideach: ach a ta fàidheadaireachd ni h-ann air an sonsan nach 'eil a' creidsinn, ach air an sonsan a tha creidsinn.

23 Uime sin ma chruinnicheas an eaglais uile san aon àit, agus ma labhras iad uile le teangaibh *coimheach* agus gu'n d'thig droing a ta gun fhòghlum a steach, no daoine mi-chreideach, nach abair iad gu bheil sibh air a' chuthach[b]?

24 Ach ma ni iad uile fàidheadaireachd, agus gu'n d'thig duine gun chreidimh a steach, no *neach* a

[m] *fòghluim, teagaisg.* [n] *mur eadar-theangaich* neach. [o] *uaithe.*
[p] *chainntibh, chànainibh.* [r] *bhrigh, seadh.* [s] *fiadhaich, barbarra.*
[t] *fòghluim.* [u] *air fhòghlum.* [a] *droch mhèin, olc.* [b] *air mhi-chéill, air boile.*

ta gun fhòghlum, cronnichear[c] e leis na h-uile, agus bheirear breth air leis na h-uile:

25 Agus mar sin a ta *nithe* folaichte a chridhe air am foillseachadh; agus mar sin, air dha tuiteam air aghaidh, ni e aoradh do Dhia, ag aithris[d] gu bheil Dia gu fìrinneach annaibhse.

26 Ciod e sin ma ta, a bhràithre? air teachd an ceann a chéile dhuibh, tha salm, tha teagasg, tha teanga, tha foillseachadh, tha eadar-theangachadh, aig gach aon agaibh. Deanar na h-uile nithe chum fòghluim[e].

27 Ma labhras aon neach ann an teangaidh *choimhich*, labhradh dithis, no air a' chuid a's mò triuir, agus sin an déigh a chéile; agus deanadh a h-aon eadar-theangachadh.

28 Ach mur bì eadar-theangair ann, fanadh e' na thosd san eaglais; no labhradh e ris féin, agus ri Dia.

29 Labhradh dithis no triuir do na fàidhibh, agus thugadh a' chuid eile breth.

30 Ach ma dh'fhoillsichear *ni* do neach eile a tha 'na shuidhe, biodh an ceud *dhuine* 'na thosd.

31 Oir feudaidh sibh uile fàidheadaireachd a dheanamh gach aon an déigh a chéile, chum's gu faigh na h-uile fòghlum, agus na h-uile comhfhurtachd.

32 Agus a ta spioradan[f] nam fàidh ùmhal do na fàidhibh.

33 Oir cha'n e Dia *ùghdair* na mi-riaghailt[g] ach na sìth, mar ann an eaglaisibh nan naomh uile.

34 Biodh bhur mnài 'nan tosd sna h-eaglaisibh; oir cha 'n'eil e ceadaichte dhoibh labhairt: ach *is còir dhoibh* bhi ùmhal, mar a deir an lagh mar an ceudna.

35 Agus ma's miann leo ni sam bith fhòghlum, feòraicheadh iad d'am fearaibh féin aig an tigh e: oir is mi-chiatfach do mhnàibh labhairt san eaglais.

36 An ann uaibhse thainig focal Dé a mach? no an ann d'ar n-ionnsuidhse a mhàin a thainig e.

37 Ma shaoileas duine sam bith[h] gur fàidh, no gur duine spioradail e féin, aidicheadh e na nithe a scrìobhamsa d'ar n-ionnsuidh, gur h-iad àitheantan an Tighearna.

38 Ach ma ta neach sam bith aineolach, biodh e aineolach.

39 Uime sin, a bhràithre, biodh ro-thogradh agaibh air fàidheadaireachd a dheanamh, agus na bacaibh labhairt le teangaibh.

40 Deanar na h-uile nithe gu deadh-mhaiseach, agus a réir orduigh.

CAIB. XV.

1 *O aiseirigh Chriosd,* 12 *tha e dearbhadh gu'n éirich sinne, an aghaidh na muinntir sin a tha 'g àicheadh eiseirigh na colla:* 21 *Toradh,* 35 *agus dòigh na h-aiseirigh,* 51 *agus caochladh na muinntir sin a gheibhear beo, air an là dheireannach.*

OS barr, a bhràithre, cuiream an céill duibh an soisgeul a shearmonaich mi dhuibh, ris an do ghabh sibhse mar an ceudna, agus anns am bheil sibh 'nar seasamh;

2 Trìd mar an ceudna am bheil sibh air bhur tearnadh, ma chumas sibh gu daingean[i] an ni a shearmonaich mi dhuibh, mur do chreid sibhse gu dìomhain.

3 Oir thug mi dhuibh air tùs an nì a fhuair mi mar an ceudna, Gu'n d'fhuair Criosd bàs air son ar peacaidh a réir nan scriobtuir:

4 Agus gu'n d'adhlaiceadh e, agus gu'n d'éirich e a rìs air an treas là a réir nan scriobtuir;

5 Agus gu facas e le Cephas, 'na dhéigh sin leis an dà fhear dheug.

6 'Na dhèigh sin, chunncas e le tuilleadh as cùig ceud bràthair air aon àm; d'am bheil a' chuid a's mò beo gus a nis, ach a ta cuid *dhiubh 'nan* codal.

7 'Na dhéigh sin, chunncas e le Seumas; agus a rìs leis na h-abstolaibh uile.

8 'Nan déigh uile chunncas leamsa e mar an ceudna, mar neach a rugadh an an-àm.

[c] *spreagar, comhairlichear.* [d] *ag innseadh, a' foillseachadh.* [e] *togail suas.* [f] *tiodhlaca spioradail.* [g] *eas-orduigh, tuairgne.* [h] *Ma tha duine sam bith cinnteach.* [i] *ma ghleidheas sibh air chuimhne.*

9 Oir is mi a's lugha do na h-ab-
stolaibh, nach fiu abstol a ghairm
dhiom, do bhrigh gu'n robh mi a'
geur-leanmhuinn eaglais Dé.
10 Ach tre ghràs Dé is mi an ni
a's mi: agus cha robh a ghràs, a
bhuilicheadh orm, gun bhrigh; ach
shaothraich mi ni's pailte na iad
uile; gidheadh cha mhise, ach gràs
Dé a bha maille rium.
11 Uime sin cò air bith iad *dhinn*,
mise no iadsan, is ann mar so a tha
sinne a' searmonachadh, agus is ann
mar so a chreid sibhse.
12 A nis ma shearmonaichear
Criosd gu'n d'éirich e o na marbh-
aibh, cionnus a deir cuid 'nar measg-
sa, Nach 'eil aiseirigh nam marbh
ann?
13 Ach mur 'eil aiseirigh nam
marbh ann, ni mò a dh'éirich Criosd.
14 Agus mur d'éirich Criosd, gu
deimhin *is* dìomhain ar searmoin-ne,
agus *is* dìomhain bhur creidimhse
mar an ceudna.
15 Seadh fhuaradh sinne 'nar
fianuisibh bréige air Dia; do bhrigh
gu'n d'rinn sinn fianuis a thaobh
Dhé, gu'n do thog e suas Criosd:
neach nach do thog e suas, mur éir-
ich na mairbh.
16 Oir mur éirich na mairbh, ni
mò a dh'éirich Criosd:
17 Agus mur d'éirich Criosd, *tha*
bhur creidimhse dìomhain; tha sibh
fathast am bhur peacaibh.
18 Mar sin mar an ceudna tha an
droing a choidil ann an Criosd, caillte.
19 Ma's anns a' bheatha so a
mhàin a tha dòchas againn ann an
Criosd, is sinn a's truaighe do na
h-uile dhaoinibh.
20 Ach a nis tha Criosd air éirigh
o na marbhaibh, *agus* rinneadh an
ceud thoradh dhuibhsan a choidil
deth.
21 Oir mar is ann tre dhuine *thàin-
ig* am bàs, is ann tre dhuine *thig*
aiseirigh nam marbh mar an ceud-
na.
22 Oir mar ann an Adhamh, a ta
na h-uile a' faghail a' bhàis, is amh-
uil sin mar an ceudna a nithear na
h-uile beo ann an Criosd.
23 Ach gach uile dhuine 'na ord-
ugh féin: Criosd an ceud thoradh,
'na dhéigh sin iadsan a's le Criosd
aig a theachd.
24 An sin *bithidh* a' chrìoch dheir-
eannach, 'nuair a bheir e suas an
rioghachd do Dhia, eadhon an t-Ath-
air; 'nuair a chuireas e as do[l] gach
uile uachdaranachd, agus gach uile
ùghdarras, agus chumhachd.
25 Oir is éigin gu'n rioghaich e, gus
an cuir e a naimhdean uile fa chosaibh.
26 Sgriosar an nàmhaid deireann-
ach, am bàs.
27 Oir chuir e na h-uile nithe fa
chosaibh. Ach an uair a deir e gun
do chuir e na h-uile nithe fuidh, *is* ni
follaiseach gu bheil esan a chuir na
h-uile nithe fuidh, an leth muigh
dheth so.
28 Agus an uair a chuirear na
h-uile nithe fuidh, an sin bithidh am
Mac féin fuidh'n ti a chuir na h-uile
nithe fuidh-san, chum gu'm bi Dia 'na
uile anns na h-uile.
29 No ciod a ni iadsan, a bhaistear
air son nam marbh, mur éirich na
mairbh air son dòigh? c'ar son ma
seadh a bhaistear iad air son nam
marbh?
30 Agus c'ar son a ta sinne an
gàbhadh sgach uair?
31 Air bhur gàirdeachas-sa[m] a tha
agam ann an Iosa Criosd ar Tigh-
earn, tha mi faghail a' bhàis gach là.
32 Ma chòmhraig[n] mi mar
dhuine[o] ri fiadh-bheathaichibh ann an
Ephesus, ciod i mo thairbhe, mur éir-
ich na mairbh? itheamaid agus òla-
maid, oir am màireach gheibh sinn bàs.
33 Na meallar sibh: truaillidh
droch chomhluadar[p] deadh bheusa.
34 Dùisgibh chum fìreantachd[r],
agus na deanaibh peacadh; oir
cha 'n'eil eòlas Dé aig cuid: chum
bhur nàire labhram so.
35 Ach a deir neach éigin, Cionn-
us a dh'éireas na mairbh? agus ciod
a' ghnè cuirp leis an d'thig iad?
36 Amadain, an ni sin a chuireas

[l] *a chuireas e sìos.* [m] *a' ghairdeachas air bhur sonsa.* [n] *chog mi, chuir mi cath.* [o] *a réir gnàtha dhaoine.* [p] *droch chòmhradh.* [r] *gu ceart, gu cubhaidh.*

tu, cha bheothaichear e, mur bàsaich
e *air tùs.*
37 Agus an ni a chuireas tu, cha'n
e an corp a bhitheas a ta thu cur, ach
gràinne lom, feudaidh e bi do chruin-
eachd, no do *sheòrta* éigin eile.
38 Ach a ta Dia a' toirt cuirp dha
mar bu toil leis, agus do gach uile
shìol a chorp féin.
39 Cha'n aon fheòil gach uile
fheòil: ach *a ta* feòil air leth aig
daoinibh, agus feòil eile aig ain-
mhidhibh, *feòil* eile aig iasgaibh, *agus*
feòil eile aig eunlaithibh.
40 Agus *a ta* cuirp nèamhaidh
ann, agus cuirp thalmhaidh: gidh-
eadh *a ta* glòir air leth aig na *corp-*
aibh nèamhaidh, agus *glòir* eile aig
na *corpaibh* talmhaidh.
41 Tha aon ghlòir aig a' ghréin, agus
glòir eile aig a' ghealaich, agus glòir
eile aig na reultaibh; oir a ta eadar-
dhealachadh eadar reult agus reult
thaobh glòire.
42 Agus is ann mar sin a *bhios*
aiseirigh nam marbh. Cuirear ann
an truaillidheachd e, togar ann an
neo-thruaillidheachd e.
43 Cuirear e ann an eas-urram,
togar ann an glòir e: cuirear ann an
anmhuinneachd e, éiridh e ann an
cumhachd:
44 Cuirear e 'na chorp nàdurra,
éiridh e 'na chorp spioradail. Tha
corp nàdurra ann, agus corp spioradail.
45 Agus mar so tha e scrìobhta,
Rinneadh an ceud dhuine Adhamh
'na anam beo, an t-Adhamh deir-
eannach 'na Spiorad a bheothaicheas.
46 Gidheadh cha'n e an ni spioradail
a *bha* ann air tùs, ach an ni nàdurra;
agus 'na dhéigh sin an ni spioradail.
47 An ceud duine o'n talamh, tal-
mhaidh: an dara duine, an Tighearn
o nèamh.
48 Mar an *duine* talmhaidh, is
amhuil sin iadsan *a tha* talmhaidh:
agus mar a ta *an duine* nèamhaidh, is
ann mar sin iadsan *a ta* nèamhaidh.
49 Agus mar a ghiùlain sinn
dealbh[s] an *duine* thalmhaidh, giùl-
ainidh sinn mar an ceudna dealbh an
duine nèamhaidh.
50 A nis so a deiream, a bhràithre,
nach feudar le feòil agus fuil riogh-
achd Dhé a shealbhachadh mar oigh-
reachd; ni mò a shealbhaicheas
truaillidheachd neo-thruaillidheachd.
51 Feuch, labhram ni dìomhair
ribh; Cha choidil sinn uile, ach
caochlaidhear sinn uile,
52 Ann an tiota[t], am priobadh na
sùl, ri *guth na* trompaide deireann-
aich, (oir séididh an trompaid) agus
éiridh na mairbh neo-thruaillidh, agus
caochlaidhear sinne.
53 Oir is éigin do'n *chorp* thruaill-
idh so neo-thruaillidheachd a chur
uime, agus do'n *chorp* bhàsmhor so
neo-bhàsmhorachd a chur uime.
54 Agus an uair a chuireas an
corp truaillidh so neo-thruaillidheachd
uime, agus a chuireas an *corp* bàs-
mhor so neo-bhàsmhorachd uime, an
sin coimhlionar am focal a ta scrìobh-
ta, Shluigeadh suas am bàs le buaidh.
55 O bhàis, c'àit am bheil do
ghath? O uaigh, c'àit *am bheil* do
bhuaidh?
56 *Is* e am peacadh gath a' bhàis;
agus *is* e neart a' pheacaidh an
lagh.
57 Ach buidheachas do Dhia, a
tha toirt dhuinne na buadha, trid ar
Tighearna Iosa Criosd.
58 Uime sin, mo bhràithre gràdh-
ach, bithibhse daingean, neo-ghluas-
adach, a' sìr-mheudachadh ann an
obair an Tighearna, air dhuibh fios a
bhi agaibh nach 'eil bhur saothair
dìomhain anns an Tighearna.

CAIB. XVI.

1 *Tha e guidheadh orra fuasgladh air uireasbhuidh nam bràithre bochda ann an Ierusalem;* 10 *a' moladh Thimoteuis; agus an déigh comh-airlean càirdeil,* 16 *a' crìochnachadh na litreach le iomadh fàilte.*

A NIS a thaobh an tionsail air son
nan naomh, mar a dh'orduich
mi do eaglaisibh Ghalatia, mar sin
deanaibhse mar an ceudna.
2 Air ceud *là* gach seachduin,
cuireadh gach aon agaibh ni leis féin
anns an ionmhas[u], a réir mar a

[s] *ìomhaigh, dreach, coslas,* [t] *platha, mionaid.*
[u] *taisgeadh gach aon agaibh làimh ris ann an stòr,*

shoirbhich leis, chum nach bi tionail r'an deanamh 'nuair a thig mise.

3 Agus an uair a thig mi, cò air bith iad a mholas sibh le'r litrichibh, cuiridh mi iadsan a ghiùlan bhur tabhartais gu Hierusalem.

4 Agus ma's iomchuidh mise a dhol mar an ceudna, théid iadsan a'm' chuideachd.

5 Agus thig mi d'ar n-ionnsuidhse, 'nuair a théid mi tre Mhacedonia: (oir tha mi dol tre Mhacedonia.)

6 Agus feudaidh e bi gu'm fan mi, no eadhon gu'n caith mi an geamhradh maille ribh, chum's gu'n d'thoir sibh air m'aghaidh mi, ge b'e àit d'an d'théid mi.

7 Oir cha'n àill leam bhur faicinn a nis san dol seachad, ach tha dùil agam fantuinn rè tamuill maille ribh, ma leigeas an Tighearn dhomh.

8 Ach fanaidh mi ann an Ephesus gu Cuingeis.

9 Oir dh'fhosgladh dorus mòr agus éifeachdach dhomhsa, agus *tha* mòran eascairdean[a] ann.

10 A nis ma thig Timoteus, feuchaibh gu'm bi e gun eagal maille ribh: oir tha e a' saoithreachadh ann an obair an Tighearna, mar a ta mise.

11 Uime sin na deanadh neach sam bith tàir air: ach thugaibh air aghaidh e an sìth, chum's gu'n d'thig e a' m' ionnsuidhse: oir tha sùil agam ris maille ris na bràithribh.

12 Mu thimchioll *ar* bràthar Apollois, ghuidh mi gu dùrachdach air teachd d'ar n-ionnsuidhse maille ris na bràithribh: ach cha b'i a thoil air chor sam bith teachd san àm so; ach thig e 'nuair a gheibh e àm iomchuidh.

13 Deanaibh faire, seasaibh gu daingean sa' chreidimh, bithibh fearail[b], bithibh làidir[c].

14 Biodh bhur n-uile nithe air an deanamh le gràdh.

15 Agus guidheam oirbh, a bhràithre, (o's aithne dhuibh teaghlach Stephanais, gur h-iad ceud thoradh Achaia, agus gu'n d'thug siad iad féin chum frithealaidh do na naomhaibh.)

16 Gu'm bi sibh ùmhal d'an leithidibh sin, agus do gach aon a ni obair agus saothair maille ruinne.

17 Tha mi subhach ri teachd Stephanais, agus Fhortunatuis, agus Achaicuis: oir rinn iad suas an ni sin a bha dh'uireasbhuidh d'ar taobhsa.

18 Oir thug iad suaimhneas[d] do m' spioradsa, agus d'ar *spioradsa*: uime sin biodh meas agaibh air an leithidibh sin[e].

19 Tha eaglaisean na h-Asia a' cur fàilte oirbh. Tha Acuila agus Priscilla, maille ris an eaglais a tha 'nan tigh, a' cur mòr fhàilte oirbh anns an Tighearn.

20 Tha na bràithrean uile a' cur fàilte oirbh. Cuiribhse fàilte air a chéile le pòig naomha.

21 Fàilte uamsa Pòl le m' làimh féin.

22 Ma tha neach sam bith nach gràdhaich an Tighearn Iosa Criosd, biodh e 'na Anatema, Maranata[f].

23 *Gu robh* gràs an Tighearna Iosa Criosd maille ribh.

24 Mo ghràdhsa maille ribh uile ann an Iosa Criosd. Amen.

[a] *luchd cur an aghaidh* an t-soisgeil. [b] *duineil.* [c] *neartaichibh sibh féin.* [d] *fois.* [e] *aithnichibh an leithide sin.* [f] *biodh e mallaichte gu bràth.*

DARA LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN CORINTIANACH.

CAIB. I.

3 Tha an t-abstol a' toirt mienich dhoibh an aghaidh thrioblaid thaobh na comhfhurtachd agus an fhuasglaidh a thug Dia dhasan 'na uile thrioblaidibh féin, 8 gu sonraichte 'na chunnart san Asia: 12 agus a' gairm an coguis-san, agus a cheguis féin chum fianuis gu'n do shearmonaich e an soisgeul gu tréibhdhireach, &c.

POL abstol Iosa Criosd tre thoil
Dé, agus Timoteus *ar* bràthair, chum eaglais Dé a ta an Corintus, maille ris na h-uile naoimh a ta ann an Achaia uile:
2 Gràs dhuibhse, agus siothchaint o Dhia ar n-Athair, agus *o'n* Tighearn Iosa Criosd.
3 Beannuichte *gu robh* Dia, eadhon Athair ar Tighearna Iosa Criosd, Athair nan tròcair, agus Dia na h-uile chomh-fhurtachd;
4 A tha toirt comhfhurtachd dhuinne 'nar n-uile àmhghar[g], chum sinne bhi comasach air comhfhurtachd a thoirt dhoibhsan a ta ann an àmhghar sam bith, trìd na comhfhurtachd leis am bheil sinn féin a' faotainn comhfhurtachd o Dhia.
5 Oir mar a ta fulangais Chriosd[h] pailt annainne, is amhuil sin a ta ar comhfhurtachdne mar an ceudna pailte tre Chriosd.
6 Agus ma tha sinn fuidh àmhghar, *is ann* air son bhur comhfhurtachd agus bhur slàintese, a tha air a h-oibreachadh le sibh a dh'fhulang nam fulangas ceudna, a tha sinne a' fulang: no ma's comhfhurtachd dhuinn, *is ann* chum bhur comhfhurtachd agus bhur slàintese.
7 Agus *a ta* ar dòchas daingean d'ar taobhsa, do bhrigh gu bheil fios againn, mar a ta sibh 'nar luchd-comhpairt do na fulangasaibh, gu'*m bi sibh* mar an ceudna do'n chomhfhurtachd.
8 Oir cha b'àill leinn, a bhràithre, sibhse bhi ain-fhiosrach mu thimchioll ar n-àmhghair a thachair dhuinne san Asia, gu'n do bhruthadh sinn gu romhòr thar ar neart, ionnas gu robh sinn fuidh amharus eadhon mu'r beatha:
9 Ach bha againn binn[i] ar bàis annainn féin, chum nach biodh againn dòigh annainn féin, ach ann an Dia a dhùisgeas na mairbh:
10 Neach a shaor sinne o bhàs co mòr, agus a ta 'gar saoradh; anns am bheil ar dòchas gu'n saor e *sinn* fathast:
11 Air dhuibhse bhi a' comh-oibreachadh le chéile ann an ùrnuigh air ar soinne, chum gu tugar buidheachas le mòran air ar soinne, a leth an tiodhlaic a thugadh dhuinne, tre mhòran.
12 Oir is e so ar gairdeachasne, fianuis ar coguis, gur ann an aonfhillteachd[l] agus an tréibhdhireas diadhaidh[m], agus cha'n ann an gliocas feòlmhor, ach ann an gràs Dé, a chaith sinn ar beatha san t-saoghal, agus gu h-àraidh d'ar taobhsa.
13 Oir cha 'n'eil sinn a' scrìobhadh nithe sam bith eile d'ar n-ionnsuidhse, ach nan nithe a ta sibh a' leughadh[n], no a ta sibh ag aideachadh, agus a ta dùil agam a dh'aidicheas sibh gus a' chrìoch;
14 Amhuil mar a dh'aidich sibh an càil, gur sinne bhur gairdeachas, mar

[g] *thrioblaid.* [h] *fulangais* air son *Chriosd.* [i] *breth.* [l] *siompluidheachd.* [m] *an treibhdhireas a's mò; treibhdhireas Dhé.* Gr. [n] *a's aithne dhuibh.*

a sibhse mar an ceudna ar *gairdeach-*
asne ann an là an Tighearn Iosa.
15 Agus anns a' mhuinighin so
b'àill leamsa teachd d'ar n-ionnsuidh
air tùs, ionnus gu faigheadh sibhse
ath-ghràs[o]:
16 Agus gabhail uaibhse[p] gu Ma-
cedonia, agus teachd o Mhacedonia
a rìs d'ar n-ionnsuidhse, agus a bhi air
mo thoirt air m'aghaidh leibhse san
t-slighe gu Iudea.
17 Uime sin an uair a chuir mi so
romham, an do ghnàthaich mi eu-
truimeachd[r]? no an ann a réir na
feòla a ta mi cur romham, na nithe a
a chuiream romham, ionnus gu biodh
agam seadh, seadh, agus ni h-eadh, ni
h-eadh?
18 Ach *mar a ta* Dia fìrinneach,
cha b'e ar còmhradh ribhse seadh,
agus ni h-eadh?
19 Oir Mac Dhé Iosa Criosd, a
shearmonaicheadh 'nar measgsa
leinne, *eadhon* leamsa, agus *le* Siluan-
us, agus *le* Timoteus, cha robh e 'na
sheadh agus 'na ni h-eadh, ach annsan
bha seadh.
20 Oir geallanna Dhé uile annsan
is seadh iad, agus annsan *is* amen iad,
chum glòire Dhé d'ar taobhne.
21 A nis an tí a dhaingnicheas
sinne maille ribhse ann an Criosd,
agus a dh'ùng sinn, *is e* Dia:
22 Neach mar an ceudna a chuir
seula oirnne, agus a thug dhuinn
geall-daingnich[s] an Spioraid ann ar
cridhibh.
23 Ach goiream Dia mar fhianuis
air m'anam[t], gur ann chum sibhse a
chaomhnadh nach d'thainig mi fathast
gu Corintus.
24 Cha'n e gu bheil againne tigh-
earnas air bhur creidimhse, ach is
luchd-cuideachaidh sinn d'ar n-aoibh-
neas: oir is ann tre chreidimh a
sheasas sibh.

CAIB. II.

1 *Air dha an reuson a chur an cèill air son nach d'thainig e d'an ionnsuidh,* 6 *tha e 'g iarraidh orra maitheanas agus comhfhurtachd a thoirt do'n duine a dhruideadh a mach leo as an eaglais,* 10 *eadhon mar a thug e féin mar an ceudna maitheanas da, air son fhìor aithreachais: &c.*

ACH chuir mi so romham annam
féin, gun teachd a rìs fuidh
dhoilgheas d'ar n-ionnsuidh.
2 Oir ma ni mise doilich sibhse, cò
e ma ta ni subhach mise ach an ti air
an do chuireadh doilgheas leam?
3 Agus scrìobh mi an ni so féin
d'ar n-ionnsuidh, chum air dhomh
teachd, nach cuirte doilgheas orm
leis a' mhuinntir sin o'm bu chòir
dhomh aoibhneas fhaotainn, air
dhomh bhi muinghinneach asaibh uile,
gur e m'aoibhneas bhur *n-aoibhneas*
uile.
4 Oir a trioblaid mhòir agus cràdh
cridhe, scrìobh mi d'ar n-ionnsuidh
le iomadh deur; cha'n ann chum
gu'm biodh doilgheas oirbh, ach chum
gu'm biodh fios agaibh air a' ghràdh
a ta agam gu ro-phailte dhuibh.
5 Ach ma thug neach sam bith
aobhar doilgheis, cha do chuir e
doilgheas ormsa, ach an càil: chum
nach cuirinn ro-uallach oirbh uile.
6 *Is* leoir d'a leithid sin do dhuine
am peanas so, a *leagadh* air le mòr-
an.
7 Ionnus air an làimh eile, gur
mò *is còir* dhuibh maitheanas agus
comhfhurtachd a thoirt *da*, air eagal
gu'm biodh a leithid so do dhuine air
a shlugadh suas le anabarra doil-
gheis.
8 Uime sin guidheam oirbh, gu'n
daingnicheadh sibh *bhur* gràdh dha.
9 Oir is ann chum na crìche so a
scrìobh mi *d'ar n-ionnsuidh*, chum
gu'm biodh fios bhur dearbhaidh
agam, am bheil sibh ùmhal anns na
h-uile nithibh.
10 Ge b'e neach d'an toir sibh
maitheanas ann an ni sam bith,
bheireamsa mar an ceudna: oir ma
thug mise maitheanas ann an ni sam
bith, ge b'e d'an d'thug mi am maith-
eanas, is ann air bhur sonsa *thug mi e*,
am fianuis Chriosd[u];
11 Air eagal gu faigheadh Satan
an cothrom oirnn le chuilbheartachd:

[o] *ath-thiodhlacadh.* [p] *dol bhur rathadsa.* [r] *iomluas.*
[s] *earlas.* [t] *an aghaidh m'anama.* [u] *am pearsa.*

oir cha 'n'eil sinn aineolach air innleachdaibh.

12 Os bàrr, 'nuair a thainig mi gu Troas chum soisgeul Chriosd *a shearmonachadh*, agus a dh'fhosgladh dorus dhomh leis an Tighearn,

13 Cha robh fois agam ann mo spiorad, do bhrigh nach d'fhuair mi Titus mo bhràthair: ach air gabhail mo chead diubh, dh'imich mi o sin do Mhacedonia.

14 A nis buidheachas do Dhia, a ta ghnàth a' toirt oirnne buadhachadh ann an Criosd, agus a ta foillseachadh *deadh* àile eòlais féin leinne anns gach àit.

15 Oir tha sinne do Dhia 'nar n-àile cùbhruidh Chriosd, anns an droing a shlànuichear, agus anns an droing a sgriosar[a].

16 Do'n aon droing *tha sinn* 'nar boltrach bàis chum bàis; agus do'n droing eile, 'nar boltrach beatha chum beatha: agus cò *a ta* foghainteach chum nan nithe so?

17 Oir cha 'n'eil sinne mar mhòran, a thruailleas focal Dé: ach mar o thréibhdhireas, ach mar o Dhia, tha sinn a' labhairt am fianuis Dé ann an Criosd[b].

CAIB. III.

1 *Air eagal gu'n cuireadh luchdteagaisg bréige as a leth gu robh e deanamh uaill gu diomhain, tha e a' nochdadh gu robh gràsa nan Corintianach 'nan aobhar molaidh d' a mhinistreileachd.* 6 *Air so tha e a' coimh-shìneadh ministeirean an lagha, agus an t-soisgeil r'a chéile, &c.*

AN tòisich sinn a rìs air sinn féin a mholadh? no am bheil feum againn, mar aig dream àraidh, air litrichibh molaidh d'ar n-ionnsuidhse, no air *litrichibh* molaidh uaibh?

2 Is sibhse ar litir-ne a ta scrìobhta 'nar[c] cridhibh, air a h-aithneachadh agus air a leughadh leis na h-uile dhaoinibh:

3 *Air dha bhi* follaiseach gur sibh litir Chriosd, a fhrithealadh leinne, a tha air a scrìobhadh cha'n ann le dubh, ach le Spiorad an Dé bheo; cha'n ann air clàraibh cloiche, ach air clàraibh feòlmhor a' chridhe.

4 Agus tha a leithid so dh'earbsa[d] againne tre Chriosd thaobh Dhé.

5 Cha'n e gu bheil sinn foghainteach uainn féin chum ni sam bith a smuainteachadh[e] mar uainn féin: ach is ann o Dhia *a ta* ar foghainteachd;

6 A rinn sinne mar an ceudna 'nar ministeiribh foghainteach na tiomna-nuaidh[f], cha'n ann do'n litir, ach do'n Spiorad: oir marbhaidh an litir, ach bheir an Spiorad beatha.

7 Ach ma bha ministreileachd[g] a bhàis, ann an scrìobhadh air a ghearradh[h] air clachaibh, glòrmhor, ionnus nach b'urradh clann Israeil amharc gu geur air gnùis Mhaois, air son glòire a ghnùise, a chuireadh air cùl;

8 Cionnus nach mò na sin a bhios ministreileachd an Spioraid glòrmhor?

9 Oir ma *bha* ministreileachd an dìtidh glòrmhor, is ro mhò na sin a bheir ministreileachd na fìreantachd barrachd ann an glòir.

10 Oir eadhon an ni a rinneadh glòrmhor, cha robh glòir sam bith aige sa' chàs so, thaobh na glòire a tha toirt barrachd.

11 Oir ma *bha* an ni a chuireadh air cùl glòrmhor, is ro mhò na sin *a ta* an ni a bhuanaicheas glòrmhor.

12 Uime sin do bhrigh gu bheil againn a shamhail so do dhòchas[i], tha sinn a' cleachdadh mòr dhànachd[l] cainnte.

13 Agus cha'n *'eil sinn* mar Mhaois, *a* chuir folach air aghaidh, chum nach amhairceadh clann Israeil gu geur gu crìch an ni a chuireadh air cùl.

14 Ach dhalladh an inntinn: oir gus an là an diugh ann an leughadh na seann-tiomnaidh[m], tha'm folach ceudna a' fantuinn gun atharrachadh, ni a chuireadh air cùl ann an Criosd.

15 Ach eadhon gus an là'n diugh

[a] *a chaillear.* [b] *mu Chriosd.* [c] *ann bhur.* [d] *do dhòchas.* [e] *a mheas, a reusonachadh.* [f] *a' choimhcheangail nuaidh.* [g] *frithealadh.* [h] *ghràbhaladh.* [i] *earbsa.* [l] *shoilleireachd.* [m] *an t-seann-tiomnaidh.*

'nuair a leughar Maois, tha am folach air an cridhe.
16 Gidheadh 'nuair a philleas e chum an Tighearna, togar am folach dheth.
17 A nis 'se an Tighearn an Spiorad sin: agus far am *bheil* Spiorad an Tighearna, tha saorsa an sin.
18 Ach air bhi dhuinne uile le aghaidh gun fholach, ag amharc mar ann an sgàthan air glòir an Tighearna, tha sinn air ar n-atharrachadh chum na h-ìomhàigh[n] ceudna, o ghlòir gu glòir, mar le Spiorad an Tighearna.

CAIB. IV.

1 *Tha e cur an céill gu'n do shearmonaich e an soisgeul le dìchioll agus ann an tréibhdhireas; 7 agus cionnus a dh'olbrich na trioblaidean agus an geur-leanmhuinn a dh'fhuiling e air a shon, chum cliu cumhachd Dhé, &c.*

UIME sin air do'n mhinistreileachd so bhi againn, a réir mar a fhuair sinn tròcair, cha 'n'eil sinn a' fannachadh[o]:
2 Ach chuir sinn cùl ri nithibh folaichte na nàire[p], gun sinn bhi a' siubhal ann an ceilg, no a' truailleadh focail Dé, ach le foillseachadh na fìrinn, 'gar moladh féin do choguis nan uile dhaoine ann an sealladh Dhé.
3 Ach ma ta ar soisgeulne folaichte[r], is ann doibhsan a ta caillte[s] tha e folaichte:
4 Anns an do dhall dia an t-saoghail so inntinn na droinge nach 'eil 'nan creidmhich, air eagal gu'n dealraicheadh orra solus soisgeil ghlòrmhoir Chriosd, neach a's e ìomhaigh Dhé,
5 Oir cha 'n'eil sinne 'gar searmonachadh féin, ach Iosa Criosd an Tighearn; agus sinn féin 'nar seirbhisich dhuibhse air son Iosa.
6 Oir *is e* Dia a thubhairt ris an t-solus soillseachadh a dorchadas, a dhealraich ann ar cridhibhne, *a thoirt* soluis eòlais glòire Dhé, ann an gnùis Iosa Criosd.
7 Ach a ta an t-ionmhas so againn ann an soithichibh creadha, chum gu'm bi oirdheirceas a' chumhachd o Dhia, agus cha'n ann uainne.
8 *Tha sinn* fuidh thrioblaid air gach taobh, gidheadh cha *'n'eil* sinn ann an teanntachd[t]; *tha sinn* ann an iom-chombairle, gidheadh gun sinn ann an ea-dòchas;
9 Air ar geur-leanmhuinn, gidheadh gun *sinn* air ar tréigsinn; air ar tilgeadh sìos, gidheadh gun *sinn* air ar sgrios;
10 A' giùlan a ghnàth bàsachaidh an Tighearna Iosa mu'n cuairt, anns a' chorp, chum gu biodh beatha Iosa mar an ceudna air a deanamh follaiseach ann ar corpne.
11 Oir tha sinne a tha beo, a ghnàth air ar toirt chum bàis air son Iosa, chum gu biodh mar an ceudna beatha Iosa air a deanamh follaiseach 'nar feoil bhàsmhoirne.
12 Uime sin tha bàs ag oibreachadh annainne, ach beatha annaibhse.
13 Air dhuinn an spiorad creidimh sin féin a bhi againn, a réir mar a ta e scrìobhta, chreid mi, agus uime sin labhair mi: tha sinne a' creidsinn mar an ceudna, agus uime sin tha sinn a' labhairt;
14 Air dhuinn fios a bhi againn, an ti a thog suas an Tighearn Iosa, gu'n tog e sinne suas mar an ceudna trìd Iosa, agus gu'n cuir e 'na làthair *sinn* maille ribhse.
15 Oir tha na h-uile *nithe* air bhur sonsa, chum gu biodh an gràs a tha saibhir, tre bhuidheachas mhòrain, re phailte chum glòire Dhé.
16 Uime sin cha 'n'eil sinn a' fannachadh, ach ge do thruaillear ar duine o'n leth muigh, gidheadh tha an duine o'n leth stigh air ath-nuadhachadh o là gu là.
17 Oir a ta ar n-àmhghar eutrom, nach 'eil ach rè sealain[u], ag oibreachadh dhuinne trom chudthrom glòire *a ta* ni's ro anabharraich *agus* sìormhaireannach;
18 Air dhuinn bhi ag amharc cha'n ann air na nithibh a tha r'am faicinn, ach air na nithibh nach 'eil r'am

[n] *an dealbha, an riochda.* [o] *a' lagachadh.* [p] *a' mhaslaidh, na h-easonoir.* [r] *fa fholach.* [s] *a tha 'gan sgrios féin.* [t] *cumhaingeachd.* [u] *tiota, mionaid.*

faicinn: oir tha na nithe a chithear, aimsireil; ach tha na nithe nach faicear, siorruidh.

CAIB. V.

1 *Gu bheil esan an dòchas glòire shiorruidh, agus le sùil rithe, agus ris a' bhreth dheireannaich, a' deanamh dìchill air deadh choguis a choimhead;* 12 *cha'n ann chum gu deanadh e bòsd as fèin thaobh so,* 14 *ach mar neach a fhuair beatha o Chriosd, a ta e dìchiollach chum a bheatha a chaitheadh do Chriosd a mhàin, &c.*

OIR a ta fios againn, nan agaoilteadh o chéile ar tigh talmhaidh a' phàilliuin *so*, gu bheil againn aitreabh o Dhia, tigh nach do thogadh le làmhaibh, siorruidh anns na nèamhaibh.

2 Oir a ta sinn ri osnaich an so, a' miannachadh bhi air ar n-eudachadh[a] le ar tigh o nèamh:

3 O air dhuinn bhi air ar n-eudachadh, nach faighear lomnochd sinn.

4 Oir tha sinne a tha anns a' phàilliun *so* ri osnaich, air dhuinn bhi fuidh uallaich? ni h-e air son gu'm bu mhiann leinn bhi air ar rùsgadh, ach air ar n-eudachadh, chum gu bi bàsmhòrachd air a slugadh suas le beatha.

5 A nis an ti a dh'oibrich sinne chum so féin, *is* e Dia e, a thug dhuinne mar an ceudna geall-daingnich[b] an Spioraid.

6 Uime sin *tha sinn* a' ghnàth deadh-mhisneachail, air dhuinn fios a bhi againn am feadh a ta sinn aig an tigh sa' choluinn, gu bheil sinn air choigrich o'n Tighearn:

7 (Oir a ta sinn a' gluasad[c] a réir creidimh, agus cha'n ann a réir seallaidh.)

8 Tha deadh mhisneach againn, agus bu ròghnuiche leinn gu mòr bhi air choigrich as a' choluinn, agus a bhi làthair maille ris an Tighearn.

9 Uime sin a ta sinn a' deanamh ar dìchill, chum cò aca bhios sinn a làthair no air choigrich, gu'm bi sinn taitneach dhasan.

10 Oir is éigin duinn uile bhi air ar nochdadh an làthair caithir-breitheanais Chriosd; chum gu faigh gach neach na nithe *a rinn e* sa' choluinn, a réir an ni a rinn e, ma's maith no olc e.

11 Uime sin air dhuinn fios a bhi againn air uamhas an Tighearna, tha sinn a' cur impidh air daoinibh; ach a ta sinn follaiseach do Dhia, agus tha dòchas agam mar an ceudna gu bheil sinn air ar deanamh follaiseach ann bhur coguisibhse.

12 Oir cha 'n'eil sinn 'gar moladh féin a ris dhuibhse, 'ach a ta sinn a' toirt fàth[d] uaill dhuibh d'ar taobh, chum gu bi *freagradh* agaibh dhoibhsan a tha deanamh uaill ann an gnùis, agus ni h-ann an cridhe.

13 Oir ma tha sinn a dh'easbhuidh céille, *is ann* do Dhia: agus ma ta ar ciall againn, *is ann* duibhse.

14 Oir a ta gràdh Chriosd 'gar coimh-éigneachadh, air dhuinn breithneachadh mar so, ma fhuair a h-aon bàs air son nan uile, gu'n robh na h-uile marbh:

15 Agus gu'n d'fhuair e bàs air son nan uile, chum iadsan a ta beo, nach biodh iad a so suas beo dhoibh féin, ach dhasan a dh'fhuiling am bàs air an son, agus a dh'éirich a rìs.

16 Uime sin, cha'n aithne dhuinne a so suas aon duine a réir na feòla: seadh, ge b'aithne dhuinn Criosd a réir na feòla, gidheadh a nis cha'n aithne dhuinn *e* ni's mò.

17 Uime sin ma *ta* neach sam bith ann an Criosd, *is* creutair nuadh *e*: chaidh na seann nithe seach, feuch, rinneadh na h-uile nithe nuadh.

18 Agus is ann o Dhia *a ta* na h-uile nithe, neach a rinn sinne réidh ris féin tre Iosa Criosd, agus a thug dhuinn ministreileachd na réite;

19 Eadhon, gu robh Dia ann an Criosd a' deanamh an t-saoghail réidh ris féin, gun bhi a' meas an cionta dhoibh; agus dh'earb e ruinne[e] focal na réite.

20 Uime sin is teachdairean sinn air son Chriosd, mar gu cuireadh Dia impidh leinne: tha sinne a' guidh-

[a] *eluth-eudachadh, còmhdachadh.* [b] *earlas.* [c] *a' gluasachd, ag imeachd, a' siubhal.* [d] *cothrom.* [e] *chuir e annainne. Gr.*

eadh *oirbh* as uchd[f] Chriosd, bithibh réidh ri Dia.

21 Oir rinn se esan da nach b'aithne peacadh, 'na ìobairt pheacaidh air ar soinne; chum gu bitheamaid air ar deanamh 'nar fìreantachd Dhé annsan.

CAIB. VI.

1 *Gu'n do dhearbh se e féin 'na mhinisteir fìrinneach do Chriosd, araon le earailibh, 3 agus le ionracas a bheatha, 4 agus leis gach gnè trioblaid agus maslaidh fhulang gu foighidneach air son an t-soisgeil: 10 umpa so tha e labhairt gu dàna riu, chionn gu bheil a chridhe fosgailte dhoibh; 13 agus tha dùil aige ris an aigne cheudna uatha; &c.*

UIME sin tha sinn mar chomhoibrichean *leis-san*, a' guidheadh *oirbh*, gun sibh a' ghabhail gràis Dé an dìomhanas:

2 (Oir a deir e, Ann an àm taitneach dh'éisd mi riut, agus ann an là slàinte rinn mi còmhnadh leat: feuch, a nis an t-àm taitneach; feuch, a nis là na slàinte.)

3 Gun bhi tabhairt aobhair oilbheim air bith ann an aon ni, chum nach faigheadh a' mhinistreileachd[g] mì-chliu:

4 Ach anns gach ni 'gar dearbhadh féin mar mhinisteiribh Dhé, ann am mòr fhoighidin, ann an àmhgharaibh, ann an uireasbhuidh, ann an teanntachdaibh,

5 Ann am buillibh, ann am priosunaibh, ann an luasgadh o àit gu h-àit, ann an saothair, ann am faire, ann an trosgaibh,

6 Ann am fìor-ghloine, ann an eòlas, ann am fad-fhulangas, ann an caoimhneas, anns an spiorad naomh[h], ann an gràdh gun cheilg,

7 Ann am focal na fìrinn, ann an cumhachd Dhé, le airm na fìreantachd air an làimh dheis agus chlì,

8 Tre urram agus eas-urram, tre mhi-chliu agus dheadh-chliu: mar mhealltairibh, gidheadh fìrinneach;

9 Mar dhroing nach aithnichear, gidheadh air am bheil deadh aithne; mar dhroing a ta faghail a' bhais, gidheadh feuch, tha sinn beo; mar dhroing a smachdaichear, agus gun am marbhadh;

10 Mar dhroing a ta brònach, gidheadh a ghnàth a 'deanamh gairdeachais; mar *dhaoine* bochda, gidheadh *a ta* deanamh mòrain saibhir; mar dhaoine aig nach 'eil ni sam bith, gidheadh a' sealbhachadh nan uile nithe.

11 Tha ar beul-ne fosgailte dhuibhse, O a Chorintianacha, tha ar cridhe air a dheanamh farsuing.

12 Cha 'n'eil sibh ann an cumhangachd annainne, ach tha sibh ann an cumhangachd ann bhur n-innibh féin.

13 A nis mar ath-dhìoladh san ni sin féin, (labhram mar ri *m'* chloinn) bithibhse farsuing mar an ceudna.

14 Na cuing-cheanglar gu neochothromach sibh maille ri michreidmhich: oir ciod e caidreabh na fìreantachd ri neo-fhìreantachd? agus ciod e commun an t-soluis ris an dorchadas?

15 Agus ciod an réite a ta aig Criosd ri Belial? no ciod i cuid a' chreidmhich, maille ri anacreideach?

16 Agus ciod a' choimh-réite a ta aig teampull Dé ri h-ìodholaibh[i]? oir is sibhse teampull an Dé bheo; a réir mar a thubhairt Dia, Gabhaidh mise còmhnuidh annta, agus gluaisidh mi 'nam measg; agus bithidh mise a'm' Dhia acasan, agus bithidh iadsan 'nan sluagh agamsa.

17 Uime sin thigibh a mach as am meadhon, agus dealaichibh *riu*, deir an Tighearn, agus na beanaibh ris an ni neo-ghlan; agus gabhaidh mise a m' ionnsuidh sibh,

18 Agus bithidh mi a'm' Athair dhuibh, agus bithidh sibhse 'nar mic agus 'nar nigheanaibh dhomhsa, deir an Tighearn uile-chumhachdach.

CAIB. VII.

1 *Tha e 'gan earalachadh chum gloine beatha, 2 agus chum an inntinn bhi aca dhasan a ta aige dhoibh; 3 air eagal gu saoilte gu'n robh e*

[f] *air son, an àit.* [g] *[ar] ministreileachd, [ar] frithealadh,* [h] *leis an Spiorad naomh.* [i] *dealbhaibh.*

cur so an amharus, tha e cur an céill doibh meud a' chomhfhurtachd a fhuair e 'na thrioblaididbh, o'n sgeul a thug Titus dha air a bhròn diadhaidh, a rinn an litir a chuir e d'an ionnsuidh roimhe oibreachadh annta, &c.

UIME sin, a mhuinntir mo ghràidh, air dhuinn na gealltanna so bhi againn, glanamaid sinn féin o gach uile shalachar feòla agus spioraid, a' coimhlionadh naomhachd ann an eagal Dé.

2 Gabhaibh ruinne: cha d'rinn sinn eucoir air aon duine, cha do thruaill sinn aon duine, cha do mheall sinn aon duine.

3 Cha'n ann chum bhur dìtidh a labhram so: oir thubhairt mi roimhe, gu bheil sibh ann ar cridhibhne chum bàsachadh maille *ribh*, agus a bhi beo maille *ribh*.

4 *Is* mòr mo dhànachd cainnte d'ar taobhsa, *is* mòr m'uaill as bhur leth: lìonadh le comhfhurtachd mi, tha mi thar tomhas aoibhneach ann ar n-uile àmhghar-ne.

5 Oir an uair a thainig sinn gu Macedonia, cha d'fhuair ar feòil fois sam bith, ach bha sinn fuidh àmhghar air gach taobh; an leth am muigh *bha* còmhraig, an leth a stigh *bha* eagla[l].

6 Ach, an Dia a bheir comhfhurtachd doibhsan a tha air an leagadh sìos, thug e comhfhurtachd dhuinne le teachd Thituis:

7 Agus ni h-e le a theachdsan a mhàin, ach mar an ceudna leis a' chomhfhurtachd a fhuair esan uaibhse, 'nuair a chuir e an céill duinn bhur dian-thogradh, bhur càoidh[m], bhur teas-ghràdh dhomhsa; air chor as gur mòid a rinn mi gairdeachas.

8 Oir ge do chuir mi doilgheas oirbh leis an litir, cha 'n'eil aithreachas orm, ge do bha aithreachas orm: oir tha mi faicinn gu'n do chuir an litir sin doilgheas oirbh, ge nach *do rinn i so* ach rè tamuill.

9 A nis tha gairdeachas orm, cha'n ann air son sibh a bhi doilich, ach gu robh sibh doilich chum aithreachais[n]: oir bha doilgheas oirbh air mhodh diadhuidh, chum nach d'thigeadh call oirbh ann an aon ni d'ar taobhne.

10 Oir oibrichidh am bròn diadhaidh aithreachas chum slàinte do nach gabhar aithreachas: ach oibrichidh doilgheas an t-saoghail bàs.

11 Oir feuch, an ni so féin doilgheas diadhuidh bhi oirbh, ciod e meud an dùrachd a' dh'oibrich e annaibh, seadh, *ciod* an glanadh oirbh féin[o], seadh, *ciod* an ro-dhiom, seadh, *ciod* an t-eagal, seadh *ciod* an dian-thogradh, seadh, *ciod* an t-eud, seadh, *ciod* an togradh dioghaltais? anns gach ni dhearbh sibh sibh féin bhi glan sa' chùis so.

12 Uime sin ge do scrìobh mi d'ar n-ionnsuidh, cha b'ann air a shonsan a rinn an eucoir, no air a shonsan air an d'rinneadh an eucoir, ach a chum gu foillsichte dhuibh ar cùramne mu'r timchioll s' am fianuis Dé.

13 Uime sin fhuair sinn comhfhurtachd air son bhur comhfhurtachdsa: seadh, bu ro mhò a rinn sinn gairdeachas, air son gairdeachais Thituis, do bhrigh gu'n d'fhuair a spiorad suaimhneas uaibhse uile.

14 Oir ma rinn mi bòsd[p] sam bith risean asaibhse, cha 'n'eil nàire orm; ach mar a labhair sinn na h-uile nithe am fìrinn ribhse, is amhuil sin a fhuaradh fìrinneach ar bòsd asaibhse ri Titus.

15 Agus a ta dùrachd a chridhesan ni's pailte d'ar taobhsa, air dha bhi a' cuimhneachadh bhur n-ùmhlachd uile, mar a ghabh sibh ris le h-eagal agus ball-chrith.

16 Uime sin tha gairdeachas orm gu bheil dànachd agam asaibh anns gach ni.

CAIB. VIII.

1 *Tha e 'gam brosnachadh gu tional seirceil a dheanamh air son nan naomh bochda ann an Ierusalem, le eisempleir nam Macedonach,* 7 *le moladh an dian thograidh a bha aca féin roimhe,* 9 *le eisempleir Chriosd,* 14 *agus leis an tairbhe spioradail a thigeadh dhoibh féin o'n tabhartas sin: &c.*

[l] *uamhunn.* [m] *bròn.* [n] *a tharrachadh inntinn.* [o] *an saoradh, an leithsgeul.* [p] *uaill, mordhail.*

ANIS, a bhràithre, tha sinn a'
toirt fios duibh air gràs Dé, a
a thugadh do eaglaisibh Mhacedonia :
2 Eadhon gu'n robh, ann am mòr
dhearbhadh àmhghair, pailteas an
aoibhneis, agus doimhne am bochd-
uinn, ro phailte chum saibhris am
fialuidheachd[r].
3 Oir (bheiream fianuis) *gu robh*
iad uatha féin toileach a réir an
comais, seadh, thar an comas :
4 A' guidheadh oirnne gu dùr-
achdach, gu'n gabhamaid an tiodhlac,
agus comh-roinn an fhrithealaidh do
na naomhaibh.
5 Agus ni h-ann mar a shaoil
sinne[s], ach thug siad iad féin air tùs
do'n Tighearn, agus *'na dhéigh sin*
dhuinne a réir toil Dé :
6 Air chor as gu'n do chuir sinn
impidh air Titus, a réir mar a thòis-
ich e roimhe, mar sin gu'n crìoch-
naicheadh e annaibhse an gràs[t] sin
féin mar an ceudna.
7 Uime sin mar a ta sibh pailte
anns gach uile ni, ann an creidimh,
ann an ùr-labhradh, agus ann an
eòlas, agus ann an uile dhìchioll,
agus ann bhur gràdh dhuinne, bithibh
pailte anns a' ghràs so mar an
ceudna.
8 Ni'n labhram so mar àithne, ach
a thaobh dùrachd dhaoin' eile, agus a
dhearbhadh tréibhdhireis bhur gràidh-
se.
9 Oir is aithne dhuibh gràs ar
Tighearna Iosa Criosd, ge do bha e
saibhir, gidheadh gu'n d'rinneadh
bochd e air bhur sonsa, chum gu
biodh sibhse saibhir trìd a bhochd-
uinnsan.
10 Agus anns *an ni* so bheiream
mo chomhairle : oir a ta so tarbhach[u]
dhuibhse, a thòisich roimhe, cha'n e
mhàin air deanamh, ach air a bhi
togarrach o cheann bliadhna.
11 A nis air an aobhar sin coimh-
lionaibh an gnìomh[a] ; ionnus mar a
bha sibh ullamh chum na toile, mar
sin gu'*m bi sibh* ullamh chum coimh-
lionaidh as na bheil agaibh.
12 Oir ma bhios air tùs inntinn
thoileach ann, gabhar ris a réir mar
a ta aig neach, *agus* ni h-ann a réir
nan nithe nach 'eil aige.
13 Cha'n ann chum gu'm biodh
socair aig daoin' eile, agus àmhghar
agaibhse.
14 Ach a' thaobh coimh-cheartais,
chum san àm so nis *gu'm bi* bhur
pailteas-sa 'na *choimh-leasachadh* air
an uireasbhuidhsan, agus mar an
ceudna chum gu'm bi am pailteas-
san 'na *choimh-leasachadh* air bhur
n-uireasbhuidhse, air chor as gu'm
bi coimh-cheartas *eadruibh*,
15 A réir mar a ta e scrìobhta, An
ti a *thionail* mòran, cha robh anabarr
aige ; agus an ti a *thionail* beagan,
ach robh easbhuidh air.
16 Ach buidheachas do Dhia, a
chuir an cùram dùrachdach sin féin
d'ar taobhsa ann an cridhe Thituis.
17 Oir gu deimhin ghabh e ris an
impidh, ach air dha bhi ni bu togarr-
aiche, chaidh e d'a thoil féin d'ar
n-ionnsuidh.
18 Agus chuir sinne maille ris am
bràthair, aig am bheil *a* chliu san
t-soisgeul, feadh nan eaglais uile :
19 (Agus cha'n e *so a* mhàin, ach
thaghadh e leis na h-eaglaisibh mar
an ceudna mar chompanach turuis
dhuinne, leis an tiodhlac so a fhrith-
ealadh leinne chum glòire an Tigh-
earna sin féin, agus *chum foillseach-
aidh* bhur n-inntinn ullamhsa.)
20 A' seachnadh so, nach tugadh
neach air bith mi-chliu dhuinne
thaobh a' phailteis so a fhrithealadh
leinne :
21 Air dhuinn bhi solarachadh
nithe ciatfach, cha'n e mhàin am
fianuis an Tighearna, ach mar an
ceudna am fianuis dhaoine.
22 Agus chuir sinn maille riu ar
bràthair, a dhearbh sinn gu minic
dùrachdach am mòran do nithibh, ach
a nis ni's ro dhùrachdaiche, thaobh
an ro-earbsa ta *aige*[b] asaibhse.
23 Ma *dh'fhiosraichear* ni sam bith
mu Thitus, *is e* mo chompanachsa e,
agus mo chomh-oibriche d'ar taobhsa :
no *mu thimchioll* nam braithre, *is iad*
teachdairean nan eaglais, *agus* glòir
Chriosd.

[r] *an daonnachda.* [s] *a bha dòchas againne.* [t] *tiodhlacadh.* [u] *iomchuidh-aidh.* [a] *an deanamh.* [b] *agam.*

24 Uime sin nochdaibh dhoibhsan,
agus am fianuis nan eaglais, dearbh-
adh bhur gràidhsa agus ar n-uaillne
d'ar taobh.

CAIB. IX.

1 *Tha e g' innseadh an reusoin air*
son, ge do b' aithne dha am mòr thog-
radh féin, an do chuir e Titus agus
na bràithre roimh-làimh d'an ionn-
suidh g'am brosnachadh gu déirc a
thabhairt gu pailte, do bhrigh gur
gné shìol-chuir iad, 10 *a bheir*
bàrr pailte dhoibh féin, 13 *agus*
aobhar ìobairt mòr mholaidh do Dhia.

OIR a thaobh frithealaidh do na
naomhaibh, is neo-fheumail
dhomhsa, scrìobhadh d'ar n-ionnsuidh.
2 Oir is aithne dhomh togarrachd
bhur n-inntinn, as leth an deanam
uaill asaibhse ris na Macedonaich,
ag ràdh, Gu robh Achaia ullamh o
cheann bliadhna; agus bhrosnaich
bhur n-eudsa ro-mhòran.
3 Gidheadh chuir mi na bràithre
d'ar n-ionnsuidh, air eagal gu'm
biodh ar uaillne asaibh dìomhain sa'
chùis so; chum, mar a thubhairt mi,
gu'm biodh sibh ullamh:
4 Air eagal ma thig na Macedon-
aich maille rium, agus gu'm faigh
iad sibhse neo-ullamh, gu'm bi nàire
oirnne (gun a ràdh oirbhse) a dànadas
na h-uaill so.
5 Uime sin bhreithnich mi gu'm
b'fheumail impidh chur air na
bràithribh, iad a dhol air tùs d'ar
n-ionnsuidhse, agus bhur tabhartas
air an do labhradh ribh roimhe, a
dheanamh deas; chum gu'm biodh
sin ullamh, mar thiodhlac[c], agus
cha'n ann mar ni a dh'aindeoin.
6 Ach so *deiream*, An ti a chuireas
gu gann, buainidh e gu gann mar an
ceudna; agus an ti a chuireas gu pailte,
buainidh e gu pailte mar an ceudna.
7 *Thugadh* gach duine seachad a
réir rùin a chridhe; na b'ann an
doilgheas, no le h-éigin: oir is toigh
le Dia an neach a bheir seachad gu
suilbhir.
8 Agus *is* comasach Dia air gach
gràs a dheanamh ro phailte dhuibhse,
chum air dhuibh anns gach uile ni
làn leoir a bhi agaibh a ghnàth, gu'm
biodh sibh pailte chum gach deadh
oibre.
9 (A réir mar a ta e scrìobhta,
Sgaoil e *a chuid*; thug e do na
bochdaidh: mairidh fhìreantachd
a choidhch.
10 A nis an ti a bheir sìol do'n
fhear-cuir[d], agus aran chum bìdh,
gu tugadh e agus gu meudaicheadh
e bhur curachdsa, agus gu tugadh
e do thoradh bhur fìreantachd fàs.)
11 Air dhuibh bhi air bhur dean-
amh saibhir anns gach uile ni chum
gach uile thabhartais, ni a dh'oibrich-
eas leinne breith-buidheachais do
Dhia.
12 Oir a ta frithealadh na seirbhis
so, cha'n e mhàin a' leasachadh
uireasbhuidh nan naomh, ach a ta e
mar an ceudna pailte tre mhòran
breith-buidheachais do Dhia;
13 (Air dhoibh bhi tre dhearbhadh
an fhrithealaidh-sa a' toirt glòire do
Dhia air son bhur n-ùmhlachd do
shoisgeul Chriosd a réir bhur n-
aidmheil, agus air son bhur tabhartais
dhaonnachdaich[e] dhoibhsan, agus do
na h-uile *dhaoinibh*.)
14 Agus trìd an ùrnuigh air bhur
sonsa, aig am bheil mòr dhéidh
oirbh air son gràis Dé a ta ro phailte
annaibh.
15 Buidheachas do Dhia air son
a thiodhlaic do-labhairt[f].

CAIB. X.

1 *An aghaidh nan abstol bréige, a*
bha deanamh tàir air anmhuinn-
eachd a phearsa agus air a làthair
chorporra, tha e cur an céill an
neart agus an t-ùghdarras spiorad-
ail sin leis an d'armaicheadh e
an aghaidh cumhachda a naimhd-
ean uile; 7 *a' toirt cinnte dhoibh,*
air dha teachd, gu'm faigheadh
iad e co chumhachdach ann am
focal agus a ta e nis ann an
scrìobhadh, agus e as an làthair:
&c.

A NIS tha mise féin Pòl a' guidh-
eadh oirbh, tre mhacantas
agus shèimheachd Chriosd, neach air
dhomh a bhi làthair a ta ìosal 'nar

[c] *ghean-maith.* [d] *do'n t-sìoladair.* [e] *fhialuidh.* [f] *do-chur-an-céill.*

meeag, ach air dhomh a bhi uaibh a ta dàna oirbh.

2 Ach iarram oirbh *dh'athchuinge*, gun *sibh a thoirt orm* an uair a bhies mi làthair, bhi dàna, leis a' mhuinghin[g] leis an saoilear mi bhi dàna 'n aghaidh droinge àraidh a' tha toirt meas oirnne, mar gu bitheamaid ag imeachd a réir na feòla.

3 Oir ge do tha sinn ag imeachd[h] anns an fheòil, cha'n ann a réir na feòla ta sinn a' cogadh:

4 (Oir ar n-airm chogaidh ni'm feòlmhor iad, ach cumhachdach o Dhia chum daingnichean a leagadh.)

5 A' tilgeadh sìos reusonachaidh, agus gach ni àrd a dh'àrdaicheas e féin an aghaidh eòlais Dé, agus a' toirt am braighdeanas gach smuainteach chum ùmhlachd Chriosd:

6 Agus dioghaltas ullamh againn r'a dheanamh air gach uile easumhlachd, 'nuair a choimhlionar bhur n-ùmhlachdsa.

7 An amhairc sibh air nithibh a réir an coslais? ma tha dochas[i] aig aon neach as féin, gur le Criosd e, smuainicheadh e so a rìs uaith féin, mar is le Criosd esan, gur le Criosd sinne mar an ceudna.

8 Oir ge do dheanainn càileigin ni's mò dh'uaill as ar cumhachdne, (a thug an Tighearna dhuinn chum fòghluim[l], agus cha'n ann chum bhur sgrios-sa) cha bhiodh nàire orm:

9 Chum nach measar mi mar gu'm bithinn a' cur eagail oirbh le litrichibh.

10 Oir a ta *a* litrichean (a deir iadsan) cudthromach agus làidir, ach *a ta a* làthaireachd chorporra anmhunn[m], agus a chainnt tàireil.

11 Smuainicheadh a leithid sin *do dhuine* so, mar a ta sinne ann am focal tre litrichibh, agus sinn as làthair, mar sin gu'*m bi sinn* ann an gnìomh air dhuinn a bhi làthair.

12 Oir cha 'n'eil a dhànadas[n] againne sinn féin a chur an àireamh, no a choimeas ri dream àraidh a mholas iad féin: ach air dhoibhsan bhi 'gan tomhas féin eatorra féin, agus 'gan coimeas féin riu féin, cha 'n'eil iad glic.

13 Ach cha dean sinne uaill a nithibh a tha thar *ar* tomhas, ach a réir tomhais na riaghail[o] a roinn Dia dhuinne, eadhon tomhas a ruigeas oirbhse.

14 Cha 'n'eil sinne 'gar sìneadh féin thar *ar tomhas*, mar nach ruigeamaid sibhse; oir thainig sinn eadhon chugaibhse[p], le soisgeul Chriosd:

15 Gun sinn a bhi deanamh uaill a nithibh a ta thar *ar* tomhas, *eadhon* a saothairibh dhaoin' eile; ach a ta dòchas againn, 'nuair a mheudaichear bhur creidimhse, gu'm faigh sinn farsaingeachd gu pailte annaibh a réir ar riaghailne,

16 Chum an soisgeul a shearmonachadh anns na *h-ionadaibh* an taobh thall duibhse, *agus* cha'n ann chum uaill a dheanamh ann an riaghail duin' eile, a nithibh a ta ullamh a cheana.

17 Ach an ti a ni uaill, deanadh e uaill anns an Tighearn.

18 Oir cha'n e an ti a mholas e féin a tha ionmholta[r], ach an ti a mholas an Tighearn.

CAIB. XI.

1 *Tre ro-mheud a chùraim do na Corintianaich, d'an robh e'n coslas tuilleadh spéis thoirt do na h-abstolaibh bréige na dhasan, tha e a' tòiseachadh dh'aindeoin ri e féin a mholadh,* 5 *ag innseadh nach robh e a bheag goirid air na h-abstoil bu mhò,* 7 *gu'n do shearmonaich e an soisgeul dhoibh gu saor,* 13 *a' nochdadh nach robh e a bheag a dheidh-làimh air an luchd-oibre chealgach sin, thaobh aon sochair a bhuineadh do'n lagh, &c.*

B'FHEARR leam gu'n giùlaineadh sibh beagan le m' amaideachd; agus da rìreadh giùlainibh leam.

2 Oir a ta mi eudmhor umaibh le h-eud diadhuidh: oir rinn mi ceangal pòsaidh eadar sibh agus aon fhear, chum bhur cur mar òigh fhìor-ghloin an làthair Chriosd.

3 Ach a ta eagal orm, air dòigh

[g] mhisnich, urrasachd. [h] gluasad, siubhal. [i] earbsa. [l] togail suas. [m] lag. [n] a mhisnich. [o] riaghailt. [p] thugaibhse. [r] dearbhta.

sam bith, mar a mheall an nathair Eubha leis a cuilbheartachd, mar sin gu'n truaillear bhur n-inntinnse o'n aon-fhillteachd a ta ann an Criosd.
4 Oir nan deanadh an neach a thig Iosa eile a shearmonachadh nach do shearmonaich sinne, no *nam* faigheadh sibhse spiorad eile, nach d'fhuair sibh, no soisgeul eile ris nach do ghabh sibh, dh'fheudadh sibh gu maith giùlan *leis*.
5 Oir is i mo bharailse nach robh mi a bheag goirid air na h-abstolaibh a b'àirde.
6 Ach ge *do tha* mi neo-fhòghluimte ann an cainnt, gidheadh cha 'n'eil mi *mar sin* ann an eòlas; ach rinneadh sinn làn-fhollaiseach anns na h-uile nithibh 'nar measgsa.
7 An d'rinn mi cionta le mi féin ìsleachadh chum gu'm biodh sibhse air bhur n-àrdachadh, *no* a chionn gu'n do shearmonaich mi soisgeul Dé a nasgaidh dhuibh?
8 Chreach mi eaglaisean eile, a' gabhail tuarasdail *uatha*, chum seirbhis a dheanamh dhuibhse.
9 Agus an uair a bha mi làthair maille ribhse agus uireasbhuidh orm, cha do leig mi mo throm air duine sam bith: oir leasaich na bràithrean, a thainig o Mhacedonia m'uireasbhuidh: Agus anns na h-uile nithibh choimhid mi mi féin o m' throm a leigeadh oirbhse, agus coimhididh.
10 Mar a ta fìrinn Chriosd annam, cha chumar an uaill so uam ann an crìochaibh na h-Achaia.
11 C'ar son? An ann a chionn nach 'eil gràdh agam dhuibh? Tha fios aig Dia.
12 Ach an ni a ta mi deanamh, ni mi fathast e, chum gu toir[s] mi air falbh cionfàth[t] uathasan le'm bu mhiann cionfàth fhaotainn, chum anns an ni as am bheil iad a' deanamh uaill, gu faighear iad eadhon mar sinne.
13 Oir is ann d'an leithidibh sin *a ta* abstola bréige, luchd-oibre cealgach, 'gan cur féin ann an cosamhlachd abstola Chriosd.
14 Agus cha'n iongantach *sin*: oir cuirear Satan féin an cruth[u] aingil soillse.
15 Uime sin cha ni mòr *e* ge do chuirear a mhinisteirean mar an ceudna ann an cruth mhinisteirean na fìreantachd; aig am bi an crìoch dheireannach a réir an oibre.
16 A deiream a rìs, Na measadh aon neach gur amadan mi; no fòs, gabhaibh rium mar amadan féin, chum gu'n dean mi beagan uaill asam féin.
17 An ni a labhram, ni h-ann a réir an Tighearna a labhram *e*, ach mar gu b'ann gu h-amaideach anns an dànadas uaille so.
18 Do bhrigh gu bheil mòran a' deanamh uaill a réir na feòla, ni mise uaill mar an ceudna.
19 Oir giùlainidh sibh gu toileach le amadanaibh, do bhrigh gu bheil sibh *féin* glic.
20 Oir fuilgidh sibh ma bheir neach an daorsa sibh, ma dh'itheas[a] neach *sibh*, ma bheir neach bhur cuid *dhibh*, ma dh'àrdaicheas neach e féin, ma bhuaileas neach air an aghaidh sibh.
21 Labhram thaobh eas-urraim, mar gu'm bitheamaid anmhunn: ach, ge b'e ni anns a' bheil neach air bith dàna, (labhram gu h-amaideach) a ta mise dàna *ann* mar an ceudna.
22 An Eabhruich iad? *mar sin tha* mise mar an ceudna: An Israelich iad? *mar sin tha* mise mar an ceudna: An sliochd do Abraham iad? *mar sin tha* mise mar an ceudna:
23 Am ministeirean do Chriosd iad? (labhram mar dhuine mi-chéillidh) ataimse os an ceann *san ni so:* ann an saothairibh ni's pailte, ann am buillibh ni's ro mhò[b], am priosunaibh ni's trice, am bàsaibh gu minic.
24 Fhuair mi o na h-Iudhachaibh cùig uairean dà fhichead *buille* ach a h-aon.
25 Ghabhadh le slataibh orm tri uairean, chlachadh mi aon uair, dh'fhuiling mi long-bhriseadh tri uairean; là agus oidhche bha mi san doimhne:
26 Ann an turusaibh gu minic, ann an gàbha aimhnichean, ann an cunnartaibh fhear-reubainn, ann an

[s] *gearr.* [t] *cothrom.* [u] *riochd.* [a] *chlaoidheas.* [b] *thar tomhas.*

cunnartaibh o *m'* chinneach *féin*, ann
an cunnartaibh o na Cinneachaibh,
ann an cunnartaibh sa bhaile, ann an
cunnartaibh san fhàsach, ann an
cunnartaibh san fhairge, ann an
cunnartaibh am measg bhràithre
breugach [c];

27 Ann an saothair agus sgìos[d],
am fairibh gu minic, ann an ocras
agus tart, an trosgaibh gu minic, am
fuachd agus an lom-nochdaidh.

28 A bhàrr air na nithibh a ta an
leth muigh, an ni a ta teachd orm gu
lathail, ro-chùram nan eaglais uile.

29 Cò a ta lag, agus nach 'eil mise
lag? cò a ta faotainn oilbheim, agus
nach 'eil mise a' losgadh?

30 Ma's éigin domh uaill a dhean-
amh, is ann as na nithibh a bhuineas
do m' anmhuinneachd a ni mi uaill.

31 Tha fios aig Dia, eadhon Ath-
air ar Tighearna Iosa Criosd, a tha
beannuichte gu siorruidh, nach 'eil
mi deanamh bréige.

32 Ann an Damascus chuir uachd-
aran *a' phobuill* fuidh Aretas an righ,
freiceadan air baile nan Damascen-
each, ann an rùn mise a ghlacadh:

33 Ach tre uinneig leigeadh sìos
ris a' bhalla mi ann an cliabh, agus
chaidh mi as a làmhaibh.

CAIB. XII.

1 *Chum abstolachd a mholadh, ge d'fheudadh e uaill a dheanamh as a thaisbeinibh iongantach, 9 gidheadh is fearr leis uaill a dheanamh as anmhuinneachd; tha e faotainn croin doibh a chionn gu'n d'éignich iad e chum na h-uaille dìomhain so: 14 a' gealltuinn teachd a rìs d'an ionnsuidh: &c.*

GU deimhin cha 'n'eil e iom-
chuidh dhomhsa uaill a dhean-
amh: ach thig mi chum seallanna
agus taisbeana an Tighearna.

2 B'aithne dhomh duine ann an
Criosd ceithir-bliadhna-deug roimhe
so (ma's anns a' choluinn, ni'm fios
domh; no as a choluinn, ni 'm fios
domh; aig Dia a ta fios) a leithid sin do
dhuine thogadh chum an treas nèamh.

3 Agus b'aithne domh a leithid sin
do dhuine (ma's anns a' choluinn, no
as a' choluinn, ni'm fios domh: aig
Dia a ta fios:)

4 Gu'n do thogadh suas e gu pàrr-
as, agus gu'n cual e briathra do-labh-
airt nach feud duine a' labhairt [e].

5 Ma' leithid sin *do dhuine* ni mi
uaill: ach asam féin cha dean mi
uaill, mur *dean mi* a m' anmhuinn-
eachdaibh [f].

6 Oir ge do b'àill leam uaill a
dheanamh, cha bhi mi a'm' amadan;
oir labhraidh mi an fhìrinn: gidh-
eadh a ta mi a' cumail orm féin, air
eagal gu'm bi meas aig duine dhiom
thar mar a ta e 'gam fhaicinn, no a'
cluinntinn umam.

7 Agus air eagal gu'm bithinn
air m'àrdachadh thar tomhas, tre
ro-mheud nan taisbean, thugadh
dhomh sgolb san fheoil, teachdaire
Shatain chum gu'm buaileadh e mi [g],
air eagal gu'm bithinn air m'àrdach-
adh thar tomhas.

8 Air a shon so ghuidh mi an
Tighearn tri uairean, gu'n imicheadh
so uam.

9 Agus thubhairt e rium, Is leoir
mo ghràs-sa dhuit: oir a ta mo
chumhachd air a dheanamh foirfe
ann an anmhuinneachd. Uime sin
is ro thoiliche a ni mi uaill a' m'
anmhuinneachdaibh, chum gu'n
gabh cumhachd Chriosd còmhnuidh
orm.

10 Uime sin tha mi gabhail tlachd
ann an anmhuinneachdaibh, am mas-
laibh, ann an uireasbhuidhibh, ann
an geur-leanmhuinnibh, ann an teann-
tachdaibh [h] air son Chriosd: oir an
uair a ta mi lag, an sin a ta mi làidir.

11 Rinneadh a'm' amadan mi le
uaill a dheanamh; dh'éignich sibhse
mi: oir bu chòir dhomh bhi air mo
mholadh leibhse: oir cha robh mi
bheag sam bith fuidh na h-abstolaibh
a's àirde, ge nach 'eil annam ach
neo-ni.

12 Gu deimhin dh'oibricheadh
comharan abstoil ann bhur measgsa
anns gach uile fhoighidin, ann an

[c] *fallsa, mealltach.* [d] *sgìos agus briseadh-cridhe.* [e] *nach urradh duine a labhairt.* [f] *laigsibh.* [g] *chum gabhail le dornaibh orm.* [h] *trioblaidibh, airdeisibh.*

comharaibh agus an iongantasaibh, agus an cumhachdaibh i.

13 Oir ciod an ni anns an robh sibh ni bu lugha na eaglaisean eile, mur e nach do leig mi féin mo throm oirbh? thugaibh maitheanas domh san eucoir so.

14 Feuch, a ta mi ullamh anis an treas uair gu teachd d'ar n-ionnsuidh; agus cha chuir mi mo throm oirbh; oir cha'n e bhur cuid a tha mi 'g iarraidh, ach sibh féin: oir cha 'n'eil e dh'fhiachaidh air a' chloinn ionmhas a chruinneachadh fa chomhair nam pàranta, ach air na pàrantaibh fa chomhair na cloinne.

15 Agus is ro thogarrach a ni mise caitheadh agus a chaithear mi air son bhur n-anamasa, ge mar is ro phailte a ta gràdh agam dhuibh, gur lugha bhur gràdhsa dhomh.

16 Ach biodh e mar sin, nach do chuir mi trom oirbh: gidheadh air dhomh bhi innleachdach, ghlac mi le seòltachd sibh.

17 An d'rinn mise trìd aon neach dhiubhsan a chuir mi d'ar n-ionnsuidh buannachd dhibh?

18 Ghuidh mi air Titus *dol d'ar n-ionnsuidh*, agus chuir mi bràthair maille ris: an d'rinn Titus buannachd dhibh? nach do ghluais sinn san aon spiorad? agus anns na h-aon cheumaibh?

19 A rìs, am bheil sibh a' saoilsinn gu bheil sinne gabhail ar leithsgeil ribh? tha sinn a' labhairt am fianuis Dé ann an Criosd: ach *a ta* an t-iomlan, a chàirde, chum bhur fòghluimse [l].

20 Oir is eagal leam air dhomh teachd nach faigh mi sibh mar is miann leam, agus gu faighear mise dhuibhse mar nach bu mhiann leibh: air eagal gu'm bi connsachadh, farmad, fearg, comhstri, cùl-chàineadh, cogarsaich, ardain [m], ceannairce *'nar measg;*

21 An t-eagal air teachd dhomh a rìs, gu'n ìslich mo Dhia mi 'nar measg, agus gu dean mi caoidh air son mòrain do'n droing a pheacaich a cheana, agus nach do ghabh aithreachas do'n neo-ghloine, agus strìopachas, agus mhacnus a rinn iad.

CAIB. XIII.

1 *Tha e baghirt gairge agus cumhachd abstolachd an aghaidh pheacach cruaidh-mhuinealach:* 5 *agus a' comhairleachadh dhoibh an creidimh a dhearbhadh,* 7 *agus am beatha a leasachadh mun d'thig e:* 11 *tha e a' comh-dhùnadh na litreach le earail choitchionn agus le h-ùrnuigh.*

IS i so an treas uair a ta mi a' teachd d'ar n-ionnsuidh: am beul dithis no triuir do fhianuisibh bithidh gach focal seasmhach.

2 Dh'innis mi cheana, agus tha mi roimh-làimh ag innseadh dhuibh mar gu'm bithinn a làthair an daradh uair, agus a nis air dhomh bhi as bhur làthair, scrìobham chum na droinge a pheacaich roimhe so, agus chum chàich uile, ma thig mi a rìs, nach caomhain mi:

3 O tha sibh ag iarraidh dearbhaidh air Criosd a' labhairt annamsa, neach d'ar taobhsa nach 'eil anmhunn, ach a ta cumhachdach annaibh.

4 Oir ge do cheusadh e trìd anmhuinneachd, gidheadh a ta e beo tre chumhachd Dhé: oir a ta sinne mar an ceudna anmhunn annsan, gidheadh bithidh sinn beo maille ris tre chumhachd Dhé d'ar taobhsa.

5 Ceasnuichibh sibh féin, am bheil sibh sa' chreidimh; dearbhaibh sibh féin: nach aithne dhuibh sibh féin, gu bheil Iosa Criosd annaibh, mur daoine a chuireadh air cùl [n] sibh?

6 Ach tha dòchas agam gu'm bi fhios agaibh nach daoine a chuireadh air cùl sinne.

7 A nis tha mi guidheadh air Dia gun sibhse a dheanamh uilc air bith; cha'n ann chum gu'm faicear sinne bhi dearbhta, ach chum gu'n deanadh sibhse an ni sin a ta maith [o], ge do robh sinne mar dhaoine a chuireadh air cùl.

8 Oir cha'n urradh sinn ni air bith a dheanamh an aghaidh na fìrinn, ach air son na fìrinn.

[i] *gnìomharaibh cumhachdach.* [l] *bhur togail suas.* [m] *àrd-inntinneachd, atmhoirèachd.* [n] *daoine neo-dhearbhta.* [o] *ciatfach.*

9 Oir tha sinn subhach an uair a tha sinn *féin* anmhunn, agus sibhse làidir: agus tha sinn a' guidheadh so mar an ceudna, sibhse bhi diongmhalta.

10 Is ann uime so a scrìobh mi na nithe so *d'ur n-ionnsuidh* air dhomh bhi as bhur làthair, chum air dhomh bhi làthair nach bithinn garg, a réir a' chumhachd a thug an Tighearna dhomh chum fòghluim[p], agus ni h-ann chum sgrios.

11 Fa dheoidh, a bhràithre, slàn leibh: bithibh diongmhalta[r], bithibh subhach, bithibh a dh'aon inntinn, bithibh siothchail; agus bithidh Dia a' ghràidh agus na sìothchaint maille ribh.

12 Cuiribh fàilte air a chéile[s] le pòig naomha.

13 Tha na naoimh uile a' cur beannachd d'ar n-ionnsuidh.

14 Gràs an Tighearna Iosa Criosd, agus gràdh Dhé, agus comh-chomunn an Spioraid naoimh, *gu robh* maille ribh uile. Amen.

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN GALATIANACH.

CAIB. I.

6 Tha iongantas air gu'n do thréig iad esan agus an soisgeul co luath: 8 agus tha e a' mallachadh na droinge sin a shearmonaicheas aon soisgeul eile ach na shearmonàich e féin; 11 dh'fhòghluim e'n soisgeul cha b'ann o dhaoinibh, ach o Dhia, &c.

POL abstol (cha'n ann o dhaoinibh, no tre dhuine, ach tre Iosa Criosd, agus tre Dhia *an* t-Athair, a thog suas e o na marbhaibh.)

2 Agus na bràithrean uile a tha maille rium, chum eaglaisean Ghalatia:

3 Gràs duibh, agus sìth o Dhia an t-Athair, agus *o* ar Tighearn Iosa Criosd,

4 A thug e féin air son ar peacaidhne, chum gu'n saoradh e sinn o'n droch shaoghal a ta làthair, a réir toile Dé agus ar n-Atharne:

5 Dhasan *gu robh* glòir gu saoghal nan saoghal. Amen.

6 Is iongnadh leam gu'n d'thugadh thairis[t] sibh co luath uaithsan a ghairm sibh trìd[u] gràis Chriosd, gu soisgeul eile:

7 Ni nach *soisgeul* eile; ach a ta dream àraidh 'gar buaireadh, le'n àill soisgeul Chriosd a thilgeadh bun os cionn[a].

8 Ach nan deanamaidne, no aingeal o nèamh, soisgeul eile a shearmonachadh dhuibh, ach *an soisgeul a* shearmonaich sinne dhuibh, biodh e mallaichte.

9 Amhuil mar a thubhairt sinn roimhe, deireams' a nis a rìs mar an ceudna, Ma shearmonaicheas neach sam bith soisgeul eile dhuibh, ach *an soisgeul* a ghabh sibh, biodh e mallaichte.

10 Oir am bheil mi nis a' cur impidh air[b] daoinibh, no air Dia? no am bheil mi 'g iarraidh daoine a thoileachadh? oir nam bithinn fathast a' toileachadh dhaoine, cha bhithinn a'm' sheirbhiseach aig Criosd.

11 Ach a ta mi toirt fios duibh, a bhràithre, an soisgeul a shearmonaicheadh leamsa, nach ann a réir duine a ta e.

p togail suas. r foirfe, iomlan. s Altaichibh beatha a chéile. t gu'n d'atharraicheadh. u chum. a fhiaradh, chlaon-thruailleadh. b a' cur m'earbsa a.

12 Oir cha b'ann o dhuine a fhuair mi e, 'ni mò a theagaisgeadh dhomh e, ach trìd fhoillseachaidh Iosa Criosd.

13 Oir chuala sibh mo chaitheadh-beatha-sa[c] san aimsir a chaidh seachad, ann an creidimh nan Iudhach, gu'n d'rinn mi thar tomhas geur-leanmhuinn air eaglais Dé, agus gu'n d'fhàsaich mi i:

14 Agus gu'n d'thainig mi air m'aghaidh ann an creidimh nan Iudhach thar mòran do m' chomh-aoisibh am measg mo chinnich féin, air dhomh bhi ni bu ro eudmhoire mu ghnàthannaibh mo shinnsireachd.

15 Ach an uair a b'i deadh thoil Dé, a sgar o bhroinn mo mhàthar mi, agus a ghairm *mi* trìd a ghràis,

16 A Mhac féin fhoillseachadh annam[d], chum gu searmonaichinn e am measg nan Cinneach; air ball cha do chuir mi comhairle ri feòil agus fuil:

17 Ni mo chaidh mi suas gu Hierusalem, chum na muinntir sin a bha 'nan abstolaibh romham; ach chaidh mi gu h-Arabia, agus a rìs thainig mi air m'ais gu Damascus.

18 An déigh sin an ceann thri bliadhna chaidh mi suas gu Hierusalem, a dh'fhaicinn Pheadair, agus dh'fhan mi maille ris cùig làithean deug.

19 Ach neach air bith eile do na h-abstolaibh cha'n fhaca mi, ach Seumas bràthair an Tighearna.

20 A nis *anns* na nithibh a scrìobham dhuibh, feuch, an làthair Dhé, cha 'n'eil mi deanamh bréige.

21 'Na dhéigh sin thainig mi gu crìochaibh Shiria agus Chilicia;

22 Agus cha robh eòlas orm a thaobh m' fhaicinn aig eaglaisibh Iudea, a bha ann an Criosd:

23 Ach a mhàin chual iad, An ti anns an àm a chaidh seachad a bha 'gar geur-leanmhuinn, gu bheil e nis a' searmonachadh a' chreidimh a bha e a' sgrios roimhe *so*[e].

24 Agus thug iad glòir do Dhia air mo shonsa.

CAIB. II.

1 *Tha e cur an céill c'uin a chaidh e suas gu Hierusalem, agus c'ar son, agus nach do thimchioll-ghearradh Titus,* 11 *agus gu'n do chuir e'n aghaidh Pheadair, agus gu'n d'innis e dha a reuson,* 14 *c'ar son a ta e féin, agus muinntir eile, a tha 'nan Iudhaich, a' creidsinn gu'm bi iad air am fìreanachadh trè chreidimh ann an Criosd, agus cha'n ann trìd oibre; &c.*

AN sin an ceann cheithir bliadhna deug chaidh mi a rìs suas gu Hierusalem, maille ri Barnabas, a' toirt Thituis leam mar an ceudna.

2 Agus chaidh mi suas a réir foillseachaidh, agus chuir mi an céill dhoibh an soisgeul a ta mi a' searmonachadh am measg nan Cinneach, ach ann an uaigneas dhoibhsan d'an robh meas, an t-eagal air chor sam bith gu'n ruithinn, no gu'n do ruith mi an dìomhanas.

3 Ach cha b'éigin do Thitus féin a bha a'm' chuideachd, bhi air a thimchioll-ghearradh, ge bu Ghreugach e:

4 Agus sin air son bhràithre bréige, a ghoid a steach[f] 'nar measg, a thainig a steach os ìosal a dh'fhaicinn ar saorsa, a ta againn ann an Iosa Criosd, chum ar toirt fa dhaorsa.

5 Do nach do ghéill sinn eadhon rè uaire; chum gu'm buanaicheadh[g] fìrinn an t-soisgeil maille ribhse.

6 Ach o'n droing sin, a mheasadh gu'm bu ni éigin iad, (ciod air bith a bha iad roimhe, cha 'n'eil suim ann domhsa: cha 'n'eil meas aig Dia do phearsa duine) oir iadsan a mheasadh *gu'm bu ni eigin iad*, cha do phàirtich iad le'n còmhradh bheag sam bith riumsa.

7 Ach air an làimh eile, 'nuair a chunnaic iad gu'n d'earbadh soisgeul an neo-thimchioll-ghearraidh riumsa, mar *a dh'earbadh soisgeul an* timchioll-ghearraidh ri Peadar;

8 (Oir an ti a dh'oibrich gu h-éifeachdach[h] ann am Peadar chum abstolachd an timchioll-ghearraidh,

[c] *mo ghiùlan.* [d] *leam.* [e] *uair-eigin.* [f] *a thugadh steach os ìosal.* [g] *fanadh.* [h] *gu brìoghmhor.*

dh'oibrich e gu cumhachdach annam-
sa mar an ceudna chum nan
Cinneach.)
9 Agus an uair a thuig Seumas,
agus Cephas, agus Eoin, a tha air am
meas 'nam postaibh, an gràs a thug-
adh dhomh, thug iad dhomhsa agus
do Bharnabas deas làmh a' chomuinn;
ionnas *gu rachamaid* chum nan
Cinneach, agus iad féin chum an tim-
chioll-ghearraidh.
10 A mhàin *b'aill leo* gu'm bith-
eamaid cuimhneach air na bochdaibh;
ni mar an ceudna a bha ro-thoil[i]
agam féin a dheanamh.
11 Ach an uair a thainig Peadar
gu h-Antioch, sheas mi 'na aghaidh
as an eudan, a chionn gu'n robh e
r'a choireachadh.
12 Oir roimh do dhream àraidh
teachd o Sheumas, dh'ith e biadh
maille ris na Cinnich: ach an uair a
thainig iadsan, chaidh e a thaobh agus
thearbaidh se e féin, air eagal nam muinn-
tir a bha do'n timchioll-ghearradh.
13 Agus rinn na h-Iudhaich eile
gnùis-mhealladh maille ris mar an
ceudna; ionnas gu'n d'thugadh Bar-
nabas mar an ceudna a thaobh le'n
cluain[l].
14 Ach an uair a chunnaic mise
nach do ghluais iad san t-slighe dhìr-
ich[m], a réir fìrinn an t-soisgeul,
thubhairt mi ri Peadar 'nam fianuis
uile, Ma tha thusa, a tha a'd' Iudh-
ach, a' caitheadh do bheatha a réir
nan Cinneach, agus cha'n ann a réir
nan Iudhach, c'ar son a ta thu 'g
éigneachadh nan Cinneach am beatha
chaitheadh mar na h-Iudhaich?
15 Air dhuinne *a tha 'nar* n-Iudh-
aich a thaobh nàduir, agus cha'n ann
'nar peacaich do na Cinneachaibh,
16 Fios a bhi againn nach 'eil
duine air fhìreanachadh o oibribh an
lagha, ach tre chreidimh Iosa Criosd,
chreid sinne féin ann an Iosa Criosd;
chum gu'm bitheamaid air ar fìrean-
achadh o chreidimh Chriosd, agus
cha'n ann o oibribh an lagha: oir o
oibribh an lagha cha bhi feòil sam
bith air a fìreanachadh.
17 Ach air dhuinn bhi 'g iarraidh
bhi air ar fìreanachadh tre Chriosd,
ma gheibhear 'nar peacaich sinn féin,
am bheil uime sin Criosd 'na mhinist-
eir peacaidh? Nar leigeadh Dia.
18 Oir ma thogas mi a rìs suas na
nithe a leag mi, tha mi deanamh
ciontach dhiom féin.
19 Oir a ta mise tre'n lagh marbh
do'n lagh, chum gu'm bithinn beo
do Dhia.
20 Tha mi air mo cheusadh maille
ri Criosd: gidheadh a ta mi beo;
ach cha mhise, ach Criosd a ta beo
annam: agus a' bheatha a ta mi nis
a' caitheadh san fheòil, caitheam i
tre chreidimh Mhic Dhé, a ghràdh-
aich mi, agus a thug e féin air mo shon.
21 Cha 'n'eil mi a' cur gràis Dé
an neo-bhrigh[n]: oir ma tha fìreant-
achd tre'n lagh, is *ann* gun aobhar a
fhuair Criosd bàs.

C A I B. III.

1 *Tha e feòraich ciod a dh'aom iad gus an creidimh a thréigsinn, agus dòigh a chur san lagh.* 6 *Tha'n droing a tha creidsinn air am fìreanachadh,* 9 *agus air am beannachadh maille ri Abraham:* 10 *agus a ta e dearbhadh so le iomadh reuson.*

O A Ghalatianacha amaideach, cò
a chuir druidheachd oirbh,
ionnas nach biodh sibh ùmhal do'n
fhìrinn, d'an robh Criosd air a nochd-
adh gu soilleir[o] fa chomhair bhur
sùl, air a cheusadh 'nar measg?
2 So a mhàin b'àill leam fhòghlum
uaibh, An ann o oibribh an lagha a
fhuair sibh an Spiorad, no o éisd-
eachd a' chreidimh?
3 Am bheil sibh co amaideach *as
sin?* air dhuibh tòiseachadh san
Spiorad, am bheil sibh a nis air bhur
deanamh foirfe leis an fheòil?
4 An d'fhuiling sibh na h-uiread
sin do nithibh gu dìomhain? ma's
ann da rìreadh gu dìomhain.
5 An ti uime sin a tha frithealadh
dhuibh an Spioraid, agus ag oibreach-
adh mhìorbhuile 'nar measg, an ann
trìd oibre an lagha, no trìd éisdeachd
a' chreidimh *a ni e so?*

i *ro-thogradh.* l *gnùis-mhealladh, ceilg.* m *gu tréibhdhireach.* n *air cùl.* o *gu dealbhach.*

6 Amhuil mar a chreid Abraham Dia, agus a mheasadh sin dha mar fhìreantachd.

7 Uime sin biodh fhios agaibh, an droing a *tha* do'n chreidimh, gur iad sin clann Abrahaim.

8 Oir air fhaicinn roimhe do'n scriobtuir gu'm fìreanaicheadh Dia na Cinnich tre chreidimh, shearmonaich e an soisgeul roimh-làimh do Abraham, *ag ràdh*, Beannuichear na h-uile Chinnich annadsa.

9 Uime sin tha an droing a tha do'n chreidimh, air am beannachadh maille ri Abraham, fìor chreidmheach.

10 Oir a mheud 's a ta do oibribh an lagha, tha iad fuidh'n mhallachadh: oir a ta e scrìobhta, *Is* malluichte gach neach nach buanaich[p] anns na h-uile nithibh a ta scrìobhta ann an leabhar an lagha chum an deanamh.

11 Ach *is* ni follaiseach, nach fìreanaichear neach sam bith tre'n lagh am fianuis Dé: oir, Bithidh am fìrean beo tre chreidimh.

12 Agus cha 'n'eil an lagh o chreidimh: ach, An duine a ni iad gheibh e beatha annta[r].

13 Shaor Criosd sinne o mhallachadh an lagha, air dha bhi air a dheanamh 'na mhallachadh air ar son: oir a ta e scrìobhta, *Is* malluichte gach aon a chrochar air crann:

14 Chum gu'n d'thigeadh beannachadh Abrahaim air na Cinnich trìd Iosa Criosd; ionnas gu faigheamaid gealladh an Spioraid tre chreidimh.

15 A bhràithre, labhram mar dhuine; ge nach bi ann ach coimhcheangal[s] duine, ma tha e air a dhaingneachadh, cha chuir neach air bith air cùl *e*, agus cha chuirear ni sam bith ris.

16 A nis is ann do Abraham a thugadh[t] na geallanna agus d'a shìol. Ni'n abair e, Agus do shìoltaibh, mar gu'm biodh *e labhairt* mu mhòran; ach mar mu aon, Agus do d' shìoisa, neach a's e Criosd.

17 Agus a deiream so, nach fheudar gu'n cuir an lagh, a thugadh an ceann cheithir cheud agus dheich bliadhna fichead 'na dhéigh an coimhcheangal an neo-brigh, a dhaingnicheadh roimhe le Dia ann an Criosd, ionnas gu'n cuireadh e an gealladh air cùl.

18 Oir ma's ann o'n lagh *a ta* an oighreachd, cha *'n'eil i* ni's mò o'n ghealladh: ach thug Dia gu saor *i* do Abraham tre ghealladh.

19 C'ar son uime sin *a thugadh* an lagh? thugadh e air son eusaontais, gus an d'thigeadh an sìol, d'an d'rinneadh an gealladh; air orduchadh le ainglibh an làimh eadarmheadhonair.

20 A nis an t-eadar-mheadhonair, cha'n ann air son aoin *a ta e 'na eadar-mheadhonair;* ach is aon Dia.

21 Uime sin *am bheil* an lagh an aghaidh gheallanna Dé? Nar leigeadh Dia: oir nam biodh lagh air a thabhairt a bhiodh comasach air beatha thoirt uaith, gu deimhin is ann o'n lagh a bhiodh fìreantachd.

22 Ach dh'fhàg an scriobtuir na h-uile *dhaoine* dùinte sa' pheacadh, chum gu'm biodh an gealladh tre chreidimh Iosa Criosd air a thoirt dhoibhsan a ta creidsinn.

23 Ach mu'n d'thainig an creidimh, choimhideadh sinn fuidh'n lagh, air ar druideadh a steach chum a' chreidimh, a bha gu bhi air fhoillseachadh.

24 Uime sin b'e an lagh ar n-oidfhòghluim[u] *g'ar treòrachadh* gu Criosd, chum gu bitheamaid air ar fìreanachadh tre chreidimh.

25 Ach air teachd do'n chreidimh, cha 'n'eil sinn ni's mò fuidh oidfhòghluim.

26 Oir is sibhse uile mic Dhé tre chreidimh ann an Iosa Criosd.

27 Oir a mheud agaibh 'sa bhaisteadh do Chriosd, chuir sibh umaibh Criosd.

28 Cha 'n'eil Iudhach no Greugach, cha 'n'eil saor no daor, cha 'n'eil fìrionn nò bainionn[a] ann: oir is aon sibh uile ann an Iosa Criosd.

29 Agus ma's le Criosd sibh, is sibh sìol Abrahaim gun amharus,

[p] *fan.* [r] *leo.* [s] *cunradh, cùmhant.* [t] *labhradh, rinneadh.* [u] *ar maighstir-scòile.* [a] *boirionn.*

agus is oighreacha *sibh* a réir a' gheallaidh.

CAIB. IV.

1 *Bha sinn fuidh'n lagh, gus an d'thainig Criosd, mar a ta an t-oighre fuidh a thuiteir gus an d'thig e gu h-aois.* 5 *Ach shaor Criosd sinn o'n lagh:* 7 *uime sin cha 'n'eil sinn 'nar seirbhisich ni's faide dha.* 14 *Tha e cur an cuimhne dhoibh an deadh-ghean dasan, agus a dheadh-rùin féin doibhsan;* 22 *agus tha e nochdadh gur sinne clann Abrahaim thaobh na mnà saoire.*

ANIS a deiream, am feadh a bhios an t-oighre 'na leanabh, nach 'eil eadar-dhealachadh sam bith eadar e agus seirbhiseach, ge d' is e Tighearn nan uile;

2 Ach a ta e fuidh luchd-coimhid [b] agus fuidh luchd-riaghluidh gu teachd na h-aimsire a dh'orduich an t-athair.

3 Agus mar an ceudna sinne, 'nuair a bha sinn 'nar leanabaibh, bha sinn ann an daorsa fuidh cheud fhòghlum an t-saoghail:

4 Ach an uair a thainig coimhlionadh na h-aimsire, chuir Dia a Mhac féin uaith a ghineadh o mhnaoi, a rinneadh fuidh'n lagh,

5 Chum gu'n saoradh e iadsan a bha fuidh'n lagh, ionnas gu faigheamaidne uchd-mhacachd na cloinne.

6 Agus do bhrigh gur mic sibh, chuir Dia Spiorad a Mhic féin ann bhur cridhibh, ag éigheach, Abba, Athair.

7 Uime sin cha seirbhiseach thu ni's mò, ach mac; agus ma's mac, is oighre mar an ceudna air Dia tre Chriosd.

8 Gidheadh, an uair nach b'aithne dhuibh Dia, rinn sibh seirbhis dhoibhsan nach 'eil 'nan dée thaobh nàduir.

9 Ach a nis air dhuibh Dia aithneachadh, no' mar is fearr a dh'fheudar a ràdh, bhi air bhur n-aithneachadh le Dia, cionnus a ta sibh ag athphilleadh chum nan ceud-thoiseach anmhunn uireasbuidheach [c], d'am miann leibh bhi a rìs fuidh dhaorsa?

10 Tha sibh a' coimhead làithean, agus mìosan, agus amisirean, agus bhliadhnan.

11 Tha eagal orm d'ar taobh, gu'n do chaith mi gu dìomhain mo shaothair oirbh.

12 Guidheam oirbh, a bhràithre, bithibh mar a ta mise, oir *a ta* mise mar sibhse; cha d'rinn sibh eucoir sam bith orm.

13 Tha fhios agaibh gu'm *b'ann* trìd anmhuinneachd na feòla, a shearmonaich mi dhuibh an soisgeul air tùs.

14 Agus air mo bhuaireadh a bha ann am fheòil, cha d'rinn sibh tarcuis, agus cha do ghabh sibh gràin diom [d]; ach ghabh sibh rium mar aingeal [e] Dé, mar Iosa Criosd.

15 Ciod e ma seadh [f] an sonas sin a bha agaibh? oir a ta mi deanamh fianuis duibh, nam bu chomasach e, gu'n spìonadh sibh a mach bhur sùile féin, agus gu'n d'thugadh sibh dhomhsa iad.

16 Uime sin an d'rinneadh nàmhaid duibh dhiom, air son mi dh'innseadh na fìrinn duibh?

17 Tha iadsan eudmhor umaibh, *ach* cha'n ann gu maith; ach b'àill leo sinne dhruideadh a mach, chum gu'm biodh sibhse eudmhor umpa féin.

18 Ach *is* maith a bhi eudmhor ann an *ni* maith a ghnàth, agus cha'n e mhàin an uair a ta mise a làthair maille ribh.

19 Mo chlann bheag, air am bheil mi a rìs ri saothair, gus an dealbhar Criosd annaibh,

20 B'àill leam bhi ris a làthair maille ribh, agus mo ghuth a chaochladh, oir a ta mi fuidh amharus umaibh.

21 Innsibh dhomh, sibhse le'm miann bhi fuidh'n lagh, nach cluinn sibh an lagh?

22 Oir a ta e scrìobhta, gu robh aig Abraham dithis mhac; aon ri ban-oglaich [g], agus am *mac* eile ri mnaoi shaoir.

23 Agus esan *a bh'aige* ris a'

[b] *thuiteiribh.* [c] *anmhunn agus bochd.* [d] *cha do chuir sibh cùl ris.* [e] *theachdaire.* [f] *C'àit am bheil.* [g] *mnaoi dhaoir, ban-tràill.*

bhan-oglaich, ghineadh a réir na feòla
e: ach esan *a bh'aige* ris a' mhnaoi
shaoir, tre ghealladh.
24 Na nithe so is samhladh iad[h];
oir is iad so an dà choimh-cheangal[i];
aon diubh o bheinn Shinai, a ta a'
breith chum daorsa, a's i Agar.
25 Oir is i Agar beinn Shinai ann
an Arabia, agus tha i a' coimh-fhreag-
radh do Ierusalem a tha nis ann,
agus tha i fuidh dhaorsa maille r'a
cloinn.
26 Ach a ta an Ierusalem a ta
shuas saor, agus is màthair dhuinn
uile i.
27 Oir a ta e sgrìobhta, Dean
gairdeachas, a bhean neo-thorach[l] nach
'eil a' breith *cloinne;* bris a mach
agus glaodh, thusa nach 'eil ri saoth-
air: oir is lìonmhoire clann na mnà
aonaranaiche[m] na na mnà aig am
bheil fear.
28 A nis, a bhràithre, is sinne, mar
a bha Isaac, clann a' gheallaidh.
29 Ach mar a rinn esan a rugadh
réir na feòla, san àm sin geur-lean-
mhuinn airsan *a rugadh* a réir an
Spioraid, is amhuil sin *a ta* nis mar
an ceudna.
30 Ach ciod a deir an sgriobtuir?
Tilg a mach a' bhan-oglach agus a
mac: oir cha bhi mac na ban-oglaich
'na oighre maille ri mac na mnà
saoire.
31 Uime sin a bhràithre, cha sinne
clann na ban-oglaich, ach na mnà
saoire.

CAIB. V.

1 *Tha e 'gam brosnachadh gu seasamh*
'nan saorsa, 3 agus gun an tim-
chioll-ghearradh a ghnàthachadh:
13 ach roghuinn a dheanamh do
ghràdh, ni a's e coimhlionadh an
lagha: 19 tha e a' cur sìos oibre na
feòla, 22 agus ag uinmeachadh
toraidh an Spioraid; 25 agus 'g an
earalachadh[n] *chum gluasachd san*
Spiorad.

UIME sin seasaibh gu daingean
ann san t-saorsa leis an d'rinn
Criosd saor sinn, agus na bithibh a
rìs air bhur cuibhreachadh le cuing
na daorsa.
2 Feuch, a deireamsa Pòl ribh,
ma thimchioll-ghearrar sibh, nach bi
tairbhe air bith dhuibh ann an
Criosd.
3 Oir a ta mi a rìs a' deanamh
fianuis do gach uile dhuine a thim-
chioll-ghearrar, gu bheil a dh'fhiach-
aibh air an lagh gu h-iomlan a
choimhlionadh.
4 Cha 'n'eil tairbhe sam bith ann
an Criosd dhuibhse[o] a ta air bhur
fìreanachadh tre'n lagh; thuit sibh o
ghràs.
5 Oir a ta sinne tre'n Spiorad a'
feitheamh ri dòchas fìreantachd o
chreidimh.
6 Oir ann an Iosa Criosd, cha
'n'eil éifeachd[p] sam bith ann an
timchioll-ghearradh, no ann an neo-
thimchioll-ghearradh, ach ann an
creidimh a dh'oibricheas tre ghràdh.
7 Is maith a ruith sibh; cò a bhac
sibh, o bhi ùmhal do'n fhìrinn?
8 Cha *d'thainig* an impidh so o'n
tì a ghairm sibh.
9 Goirtichidh[r] beagan do thaois
ghoirt am meall uile.
10 Tha muinghin agam asaibh san
Tighearn, nach bi sibh dh'aon dòigh
air atharrachadh inntinn: ach an tì a
ta cur dragha oirbh, giùlainidh e a
bhreitheanas, cò air bith e.
11 Agus mise, a bhràithre, ma
shearmonaicheas mi fathast an tim-
chioll-ghearradh, c'ar son a nithear
fathast geur-leanmhuinn orm? an sin
bhiodh oilbheum a' chroinn-cheusaidh
air a chur air cùl?
12 B'fheàrr leam gu'm biodh iad-
san a ta cur mi-shuaimhneas[s] oirbh
eadhon air an gearradh uaibh[t].
13 Oir, a bhràithre, ghairmeadh
chum saorsa sibh; a mhàin na *dean-*
aibh an t-saorsa 'na cion-fàth do'n
fheòil, ach le gràdh deanaibh seirbhis
d'a chéile.
14 Oir tha an lagh uile air a
choimhlionadh ann an aon fhocal,

[h] *asda so tha ni eile r'a thuigsinn.* [i] *chumhnant.* [l] *sheasg, gun sliochd.*
[m] *tréigte* [n] a' cur impidh orra. [o] *rinnedh Criosd gun tairbhe dhuibh.*
[p] *brigh, neart.* [r] *Geuraichidh.* [s] *dragha.* [t] *air an gearradh as*
bhur comunn.

eadhon an so; Gràdhaichidh tu do choimhearsnach mar thu féin.

15 Ach ma bhios sibh a' teumadh agus ag itheadh a chéile, thugaibh aire nach claoidhear leis a chéile sibh.

16 A deiream ma seadh, Gluaisibh[u] san Spiorad, agus cha choimhlion sibh ana-mhiann na feòla.

17 Oir a ta an fheòil a' miannachadh an aghaidh an Spioraid, agus an Spiorad an aghaidh na feòla: agus a ta iad sin an aghaidh a chéile; ionnas nach faigh sibh na nithe bu mhiann leibh a dheanamh.

18 Ach ma threòraichear leis an Spiorad sibh, cha 'n'eil sibh fuidh 'n lagh.

19 A nis tha oibre na feòla follaiseach, a's iad *so*, adhaltrannas, strìopachas, neo-ghloine, macnus[a],

20 Iodhol-aoradh, druidheachd[b], naimhdeas, connsachadh, co-fharpuis[c], fearg, comh-stri, aimhreite, saobh-chreidimh[d],

21 Farmad, mortadh, misg, ruidhteireachd[e], agus an leithide sin: mu bheileam ag innseadh dhuibh roimhlàimh, mar a dh'innis mi dhuibh a cheana mar an ceudna, nach sealbhaich iadsan a ni an leithide sin rioghachd Dhé mar oighreachd.

22 Ach is e toradh an Spioraid gràdh, aoibhneas, sìth, fad-fhulangas, caomhalachd, maitheas, creidimh[f],

23 Macantas[g], stuaim: an aghaidh an samhuil sin cha 'n'eil lagh.

24 Agus iadsan a's le Criosd, cheus iad an fheòil, maille r'a h-an-tograibh agus a h-ana-mhiannaibh.

25 Ma's beo dhuinn san Spiorad, gluaiseamaid san Spiorad mar an ceudna.

26 Na bitheamaid déidheil air glòir dhìomhain[h], a' brosnachadh a' chéile, a' gabhail farmaid r'a chéile.

CAIB. VI.

1 *Tha e 'g iarraidh orra buntainn gu sèimh ri bràthair a thuislich,* 2 *agus uallach a chéile a ghiùlan,* 6 *bhi tabhartach d'an luchd-teagaisg,* 9 *agus gun sgìtheachadh do mhaith a dheanamh:* 12 *tha e nochdadh ciod gus am bheil iadsan a ta searmonachadh an timchioll-ghearraidh:* 14 *cha dean e féin uaill a'ni sam bith ach a crann-ceusaidh Chriosd.*

A BHRAITHRE, ma ghlacar neach ann an coire air bith gu h-obann, sibhse a ta spioradail, togaibh suas a shamhuil sin do dhuine, ann an spiorad na macantachd[i]; a' toirt aire dhuit féin, nach buairear thu mar an ceudna.

2 Giùlainibh uallacha[l] a chéile, agus mar sin coimhlionaibh lagh Chriosd.

3 Oir ma shaoileas duine gur ni éigin e féin, gun bhi ann ach neo-ni, tha e 'ga mhealladh féin.

4 Ach dearbhadh gach neach obair féin, agus an sin bithidh aobhar gairdeachais[m] aige d'a thaobh féin[n] a mhàin, agus ni h-ann a thaobh neach eile.

5 Oir giùlainidh gach neach uallach féin.

6 Comh-roinneadh an neach a ta air a theagasg san fhocal, ris an neach a ta 'ga theagasg, anns na h-uile nithibh maithe.

7 Na meallar sibh; cha deanar fanoid air Dia: oir ge b'e ni a shìolchuireas duine, an ni ceudna buainidh e.

8 Oir an ti a chuireas d'a fheòil féin, buainidh e o'n fheòil truaillidheachd: ach an ti a chuireas do'n Spiorad, buainidh e o'n Spiorad a' bheatha shuthainn.

9 Agus na sgìthicheamaid do mhaith a dheanamh: oir ann an àm iomchuidh buainidh sinn, mur fannaich[o] sinn.

10 Uime sin a réir mar a ta fàth[p], againn, deanamaid maith do na h-uile dhaoinibh, ach gu h-àraid dhoibhsan a ta do theaghlach a' chreidimh.

11 Tha sibh a' faicinn meud na litreach a scrìobh mi dhuibh le m làimh féin.

12 A mheud le'm miann iad féin

[u] *siubhlaibh, imichibh.* [a] *mi-nàire.* [b] *buitseachas.* [c] *comortus.* [d] *eiriceachd.* [e] *anabharr, geocaireachd, craos.* [f] *firinn.* [g] *ciuineas.* [h] *earraghloir.* [i] *a' chiuineis.* [l] *eallacha.* [m] *uaill.* [n] *ann fein.* [o] *lagaich.* [p] *cothrom.*

a thaisbeanadh gu sgiamhach san fheòil, tha iad 'gar n-éigneachadh chum bhi air bhur timchioll-ghearradh; a mhàin chum nach deantadh geur-leanmhuinn orra air son crann-ceusaidh Chriosd.
13 Oir cha 'n'eil iadsan féin a tha air an timchioll-ghearradh a' coimhead an lagha: ach is àill leo sibhse bhi air bhur timchioll-ghearradh, chum as gu dean iad uaill ann bhur feòil.
14 Ach nar leigeadh Dia gu deanainnse uaill ach ann an crann-ceusaidh ar Tighearna Iosa Criosd, tre'm bheil an saoghal air a cheusadh dhomhsa, agus mise do'n t-saoghal.
15 Oir ann an Iosa Criosd cha 'n'eil éifeachd air bith ann an timchioll-ghearradh, no ann an neo-thimchioll-ghearradh, ach ann an cruthachadh[r] nuadh.
16 Agus a mheud 's a shiubhlas a réir na riaghail so, sìth orra, agus tròcair, agus air Israel Dé.
17 O so a mach na cuireadh neach sam bith dragh orm; oir a ta mi giùlan chomharan an Tighearna Iosa ann mo chorp.
18 A bhràithre, *gu robh* gràs ar Tighearna Iosa Criosd maille r'ar spiorad. Amen.

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN EPHESIANACH.

1 *An déigh fàilte, 3 agus breith-buidheachais air son nan Ephesianach, 4 tha e labhairt mu thaghadh, 6 agus uchd-mhacachd thaobh gràis, 11 ni a's e am fìor thòbar o'm bheil slàinte a' chinneadh-daonna a' sruthadh. &c.*

POL abstol Iosa Criosd tre thoil Dé, chum nan naomh a ta ann an Ephesus, agus nan creidmheach ann an Iosa Criosd:
2 Gràs dhuibh, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criosd.
3 Beannuichte *gu robh* Dia eadhon Athair ar Tighearna Iosa Criosd, a bheannuich sinne leis gach uile bheannuachadh spioradail ann an *ionadaibh* nèamhaidh[s] ann an Criosd:
4 A réir mar a thagh e sinne annsan, mun do leagadh bunaite an domhain, chum gu'm bitheamaid naomha, agus neo-choireach 'na làthairsan ann an gràdh:
5 A roimh-orduich sinne chum uchd-mhacachd na cloinne tre Iosa Criosd dha féin, a réir deadh-ghean a thoile,
6 Chum cliu glòire a ghràis, tre an d'rinn e sinne taitneach[t] ann a *Mhac* gràdhach:
7 Anns am bheil againne saorsa[u] tre fhuilsan, maitheanas nam peacadh, réir saibhreis a ghràis;
8 Anns an robh e ro phailte dhuinne san uile ghliocas, agus thuigse:
9 A dh'fhoillsich dhuinn rùn-diomhair a thoile, réir a dheadh-ghean féin, a rùnaich e ann féin:
10 Chum ann am frithealadh coimhlionaidh nan aimsir, gu'n cruinnicheadh e ann an aon na h-uile nithe ann an Criosd, araon *na nithe* a ta air nèamh, agus *na nithe* a ta air talamh, *eadhon* annsan:
11 Anns an d'fhuair sinne mar an ceudna oighreachd, air dhuinn bhi air ar roimh-orduchadh a réir rùin an ti a ta 'g oibreachadh nan uile nithe réir comhairle a thoile féin;
12 Ionnas gu'm bitheamaidne a

[r] *creutair.* [s] nithibh *nèamhaidh.* [t] *trid an do nochd e dhuinne mòr dheadh-ghean.* [u] *fuasgladh.*

chuir air tùs dòchas ann an Criosd, chum cliu a ghlòiré-san.

13 Anns *an do chuir* sibhse mar an ceudna *dòchas*, air dhuibh focal na fìrinn a chluinntinn, *eadhon* soisgeul bhur slàinte: neach an déigh dhuibh creidsinn ann, chuireadh seula oirbh le Spiorad naomha sin a' ghealladh,

14 Neach is e geall-daingnich[a] ar n-oighreachdne, gu *teachd* saorsa na seilbhe a cheannachadh[b], chum cliu a ghlòire.

15 Uime sin air cluinntinn domhsa mar an ceudna bhur creidimhse anns an Tighearn Iosa, agus bhur gràidh do na naoimh uile,

16 Ni'n sguiream do bhi toirt buidheachais air bhur son, a' luadh oirbh ann am ùrnuighibh;

17 Gu'n d'thugadh Dia ar Tighearna Iosa Criosd, Athair na glòire, spiorad gliocais agus foillseachaidh[c] dhuibh, ann an eòlas airsan[d];

18 Sùile bhur n-inntinn bhi air an soillseachadh, chum fios a bhi agaibh ciod e dòchas a ghairmesan, agus ciod e saibhreas glòire oighreachdsan anns na naomhaibh,

19 Agus ciod e ro-mhend a chumhachd d'ar taobhne a ta creidsinn, a réir oibreachaidh a thréin neirt;

20 A dh'oibrich e ann an Criosd, 'nuair a thog e o na marbhaibh e, agus a chuir e 'na shuidhe air a dheaslàimh fein e anns na *h-ionadaibh* nèamhaidh,

21 Gu ro àrd os ceann gach uile uachdaranachd, agus cumhachd, agus neirt, agus tighearnais, agus gach ainme a dh'ainmichear, cha'n é mhàin san *t-saoghal* so, ach san *t-saoghal* ri teachd mar an ceudna.

22 Agus chuir e na h-uile nithe fuidh a chosaibh, agus thug se e gu *bhi* 'na cheann os ceann nan uile nithe do'n eaglais,

23 A ta 'na corp aige, lànachd an ti a ta lìonadh nan uile *nithe* anns na h-uile.

CAIB. II.

5 *Leis a choimeas r'a chéile ciod a bha sinn thaobh nàduir,* 5 *agus ciod a tha sinn thaobh gràis,* 10 *tha e cur an céill gu'n d'rinneadh sinn air son dheadh oibre; agus air dhuinn bhi air ar toirt am fagus tre Chriosd,* 11 *nach còir dhuinn ar beatha a chaitheadh mar Chinnich,* 12 *agus mar choigrich, amhuil anns an àm a chaidh seachad,* 19 *ach mar luchd aon bhaile ris na naoimh, agus mar theaghlach Dhé.*

AGUS *bheothaich* e sibhse a bha marbh ann an euceartaibh agus ann am peacaibh,

2 Anns an do ghluais[e] sibh sna h-amannaibh a chaidh seachad, a réir gnàtha[f] an t-saoghail so, a réir uachdarain[g] cumhachd an athair, an spioraid a tha nis ag oibreachadh ann an cloinn na h-easumhlachd.

3 Am measg an robh againn uile mar an ceudna ar caitheadh-beatha roimhe so, ann an ana-mhiannaibh ar feòla, a' deanamh toil na feòla, agus nan smuainte[h]; agus bha sinn a thaobh nàduir 'nar cloinn na feirge, eadhon mar chàch.

4 Ach Dia, a ta saibhir ann an tròcair, air son a mhòr ghràidh leis an do ghràdhaich e sinn,

5 Eadhon air dhuinn a bhi marbh ann am peacaibh, chomh-bheothaich e sinn maille ri Criosd, (le gràs a ta sibh air bhur slànuchadh[i].)

6 Agus chomh-thog, agus chomh-shuidhich e sinn ann an *ionadaibh* nèamhaidh ann an Iosa Criosd:

7 Chum gu'm foillsicheadh e anns na linnibh ri teachd saibhreas ro-phailt a ghràis, ann an caoimhneas d'ar taobhne tríd Iosa Criosd.

8 Oir is ann le gràs a ta sibh air bhur slànuchadh, tre chreidimh; agus cha'n ann uaibh féin: *is e* tiodhlacadh[l] Dhé e:

9 Cha'n ann o oibribh, chum nach deanadh neach air bith uaill:

10 Oir is sinne obairsan, air ar cruthachadh ann an Iosa Criosd chum dheadh oibre, air son an d'ulluich Dia roimh-làimh *sinn*, chum gu'n gluaiseamaid annta.

[a] *earlas.* [b] *dh'fhuasgladh.* [c] *taisbeanaidh.* [d] *chum esan aideachadh.* [e] *Anns an robh sibh ag imeachd.* [f] *gnàthachaidh.* [g] *prionnsaidh.* [h] *na h-inntin, a' chridhe.* [i] *tearnadh, saoradh, sàbhaladh.* [l] *saor thabhartas.*

11 Uime sin cuimhnichibh, air dhuibh a bhi san aimsir a chaidh thairis 'nar Cinnich san fheòil, d'an goirear an neo-thimchioll-ghearradh leosan d'an goirear an timchioll-ghearradh làmh-dheanta san fheoil;

12 Gu robh sinn san àm sin as eugmhais Chriosd, 'nar coimhich do chomh-fhlaitheachd[m] Israeil, agus 'nar coigrich do choimh-cheanglaibh a' gheallaidh, as eugmhais dòchais, agus gun Dhia anns an t-saoghal:

13 Ach a nis ann an Iosa Criosd, tha sibhse a bha roimhe so fad o làimh, air bhur toirt am fagus trìd fola Chriosd.

14 Oir is esan ar sìothchaintne, a rinn aon *dhinn* araon, agus a bhris sìos balla meadhonach an eadar-dhealachaidh;

15 Air dha an naimhdeas a chur air cùl tre fheòil féin, *eadhon* lagh nan àitheanta, *a chuireadh sìos* ann an orduighibh, chum gu'n deanadh e ann féin do dhithis aon duine nuadh, a' deanamh sìth.

16 Agus gu'n deanadh e réidh faraon iad ri Dia ann an aon chorp trìd a' chroinn-cheusaidh, air dha an naimhdeas a mharbhadh le sin:

17 Agus thainig e agus shearmonaich e sìothchaint dhuibhse a bha am fad, agus dhoibhsan a bha am fagus.

18 Oir tridsan tha araon slighe againn gu dol a steach trìd aon Spioraid chum an Athar.

19 A nis uime sin cha 'n'eil sibh ni's mò 'nar coigrich agus 'nar coimhich, ach 'nar luchd aon bhaile ris na naomhaibh, agus 'nar muinntir-teaghlaich Dhé;

20 Agus tha sibh air bhur togail suas air bunait nan abstol agus nam fàidh, air bhi do Iosa Criosd féin 'na *chloich*-chinn na h-oisinn;

21 Anns am bheil an aitreabh uile, ceangailte gu ceart r'a chéile, a' fàs suas chum bhi 'na teampull naomha san Tighearn:

22 Anns am bheil sibhse mar an ceudna air bhur comh-thogail suas chum bhi 'nar tigh-còmhnuidh do Dhia trìd an Spioraid.

CAIB. III.

5 Rinneadh an rùn-dìomhair, 6 gu'm biodh na Cinnich air an saoradh, fhoillseachadh do Phòl; 8 agus thugadh an gràs dhasan, sin a shearmonachadh: 13 tha e 'g iarraidh orra gun iad a dh'fhannachadh air son a thrioblaidsan, 14 agus tha e guidheadh, 19 iadsan a thuigsinn mòr ghràidh Chriosd d'an taobh.

AIR an aobhar so, tha mise Pòl a'm' phriosunach Iosa Criosd, air bhur sonsa, a Chinneacha;

2 O chuala[n] sibh mu fhrithealadh gràis Dé, a thugadh dhomhsa air bhur sonsa[o]:

3 Gu'n d'rinn e aithnichte dhomh tre fhoillseachadh[p], an rùn-dìomhair (mar a scrìobh mi roimhe gu h-aithghearr,

4 Leis am feud sibh air dhuibh a leughadh, m'eòlas ann an rùn-dìomhair Chriosd a thuigsinn.)

5 Ni ann an linnibh eile air nach d'thugadh fios do chloinn nan daoine, mar a ta e nis air fhoillseachadh d'a abstolaibh naomha agus d'a fhàidhibh trìd an Spioraid;

6 Gu'm biodh na Cinnich 'nan comh-oighreachaibh, agus 'nan comh-chorp, agus 'nan luchd-comhpairt d'a ghealladhsan ann an Criosd, trìd an t-soisgeil:

7 Air an d'rinneadh mise a'm' mhinisteir, a réir tiodhlaic gràis Dé a thugadh dhomh, a réir oibreachaidh éifeachdaich a chumhachdsan.

8 Dhomhsa, a's lugha na'n ti a's lugha do na naomhaibh uile, thugadh an gràs so, saibhreas Chriosd nach feudar a rannsachadh a shearmonachadh am measg nan Cinneach;

9 Agus gu'n deanainn soilleir do no na h-uile *dhaoinibh*, ciod e comunn an rùin-dìomhair sin, a bha folaichte ann an Dia o thoiseach an t-saoghail, a chruthaich na h-uile nithe trìd Iosa Criosd;

10 Chum gu'n deantadh aithnichte nis do na h-uachdaranachdaibh agus do na cumhachdaibh ann an *ionadaibh* nèamhaidh, leis an eaglais, gliocas eagsamhuil[r] Dhé,

[m] *chomh-chomunn.* [n] *Ma chuala.* [o] *d'ar taobhsa.* [p] *thaisbean.*
[r] *iomadh-gnètheach.*

11 A réir an rùin shiorruidh[s] a' rùnaich e ann an Iosa Criosd ar Tighearn:

12 Anns am bheil againn dànachd agus slighe gu dol a steach ann am muinghin trìd a chreidimhsan.

13 Uime sin iarram nach lagaich sibh a leth mo thrioblaideansa air bhur son, ni a's e bhur glòirse.

14 Air an aobhar so lùbam mo ghlùine do Athair ar Tighearna Iosa Criosd,

15 Air an ainmichear an teaghlach uile air nèamh agus air talamh,

16 Gu'n deònaicheadh e dhuibh a réir saibhreis a ghlòire, bhi air bhur neartachadh gu treun[t], trìd a Spioraidsan anns an duine an leth stigh;

17 Ionnas gu'n gabh Criosd còmhnuidh ann bhur cridhe tre chreidimh; chum air dhuibh bhi air bhur freumhachadh, agus air bhur stéidheachadh[u] ann an gràdh,

18 Gu'm bi sibh comasach maille ris na naomhaibh uile, air a thuigsinn ciod e leud, agus fad, agus doimhne, agus àirde;

19 Agus air gràdh Chriosd aithneachadh, a chaidh thar gach uile eòlas, chum as gu'm bi sibh air bhur lìonadh le uile lànachd Dhé.

20 A nis dhasan d'an comas na h-uile nithe a dheanamh gu h-anabarrach ro phailt thar gach ni a's urradh sinne iarruidh no smuaineachadh, a réir a' chumhachd a ta 'g oibreachadh gu h-éifeachdach annainn,

21 Dhasan *gu robh* glòir anns an eaglais trìd Iosa Criosd, air feadh gach uile linn, gu saoghal nan saoghal. Amen.

CAIB. IV.

1 *Tha e 'gan caralachadh chum aonachd; 7 agus a' cur an céill gu'n d'thug Dia chum na crìche so tiodhlacan eagsamhuil do dhaoinibh, 13 ionnas gu'm biodh eaglais air a togail, 6 agus gu'm fàsadh i suas ann an Criosd: 18 Tha e 'gan gairm o neo-ghloine nan Cinneach, &c.*

UIME sin tha mise priosunach an Tighearna, a' guidheadh oirbh gu'n gluais[a] sibh gu cubhaidh do'n ghairm leis an do ghairmeadh sibh;

2 Leis gach uile irioslachd inntinn agus mhacantas, le fad-fhulangas, a' giùlan le chéile ann an gràdh;

3 A' deanamh dìchill air aonachd an Spioraid a choimhead ann an ceangal[b] na sìth.

4 *Is* aon chorp agus aon Spiorad *a ta ann*, amhuil mar an ceudna a ghairmeadh sibh ann an aon mhuinghin bhur gairme;

5 Aon Tighearn, aon chreidimh, aon bhaisteadh,

6 Aon Dia agus Athair nan uile, a *tha* os ceann nan uile, agus tre na h-uile, agus annàibhse uile.

7 Ach thugadh gràs do gach aon againn a réir tomhais tiodhlaic Chriosd.

8 Uime sin a deir e, Air dol suas da an àird', thug e bruid am braighdeanas, agus thug e tiodhlacan do dhaoinibh.

9 (A nis gu'n deachaidh e suas, ciod e ach gu'n deachaidh e air tùs sìos gu ionadaibh ìochdrach na talmhainn?

10 An ti a chaidh sìos, is e sin féin e a chaidh suas mar an ceudna gu ro àrd os ceann nan uile nèamh, chum gu'n lìonadh e na h-uile nithe.)

11 Agus thug e droing àraidh gu bhi nan abstolaibh; droing eile, gu bhi 'nam fàidhibh; agus droing eile, gu bhi 'nan soisgeulaichibh; agus droing eile, gu bhi 'nan aodhairibh[c], agus 'nan luchd-teagaisg;

12 Chum na naoimh a dheasachadh[d] chum oibre na ministreileachd, chum togail suas cuirp Chriosd:

13 Gus an d'thig sinn uile ann an aonachd a' chreidimh, agus eòlais Mhic Dhé, chum duine iomlain, chum tomhais airde lànachd Chriosd:

14 Chum as nach bi sinn a so suas 'nar leanabaibh, air ar tonn-luasgadh, agus air ar giùlan mu'n cuairt leis gach uile ghaoith teagaisg, le cleasachd dhaoine, *agus* seòltachd cealgach, leis am bheil iad gu h-innleachdach ri feall-fholach chum meallaidh:

[s] *A reir roimh-shuidheachaidh nan linn.* [t] *le cumhachd.* [u] *bonn-shuidheachadh* [a] *imich, siubhail.* [b] *comh-bhann.* [c] *buachaillibh.* [d] *a dheanamh iomlan, a cheangal gu diongalta r'a chéile.*

15 Ach a' labhairt na fìrinn ann
an gràdh, gu'm fàs sinn suas anns na
h-uile nithibh chuigesan[c], a's e an
ceann, *eadhon* Criosd:
16 O'm bheil an corp uile, air a
cheangal gu ceart, agus air a dhlùth-
achadh trid an ni sin a tha gach alt
a'-toirt uaith, a réir oibreachaidh éif-
eachdaich ann an tomhas gach buill,
a' faghail fàs cuirp, chum a thogail
féin suas ann an gràdh.
17 So uime sin a deiream, agus
guidheam am fianuis an Tighearna,
gun sibh a dh'imeachd a so suas mar
a ta na Cinnich eile ag imeachd, ann
an dìomhanas an inntinn féin;
18 Aig am bheil an tuigse air a
dorchachadh, air dhoibh bhi 'nan
coimhich do bheatha Dhé, thaobh an
aineolais a ta annta, tre chruas an
cridhe:
19 Muinntir, air dhoibh am moth-
achadh a chall, a thug iad féin thairis
do mhi-nàire[f], chum gach uile neo-
ghloine chur an gnìomh le cìocras.
20 Ach cha d'fhòghluim sibhse
Criosd mar so;
21 O-chuala[g] sibh e, agus o theag-
aisgeadh leis sibh, mar a ta an fhìrinn
ann an Iosa:
22 Gu'n cuir sibh dhibh thaobh a'
cheud chaitheadh-beatha, an seann
duine, a tha truaillidh a réir nan ana-
mhiann cealgach:
23 Agus gu'm bi sibh air bhur
n-ath-nuadhachadh ann an spiorad
bhur n-inntinn:
24 Agus gu'n cuir sibh umaibh
an nuadh dhuine, a tha air a chruth-
achadh a réir Dhé am fìreantachd a-
gus am fìor naomhachd.
25 Uime sin air dhuibh a' bhreug
a chur uaibh, labhraibh an fhìrinn
gach neach r'a choimhearsnach: oir
is buill sinn d'a chéile.
26 Biodh fearg oirbh, agus na
peacaichibh: na luidheadh a' ghrian
air bhur corruich:
27 Agus na tugaibh àit do'n
diabhol.
28 An ti a ghoid, na goideadh e
ni's mò: ach gu ma-fearr leis saoth-
air a dheanamh, ag oibreachadh an ni
a ta maith le a làmhaibh, chum's
gu'm bi aige ni r'a phàirteachadh
ris an neach air am bheil uireas-
bhuidh.
29 Na d'thigeadh cainnt thruaillidh
air bith a mach as bhur beul, ach an
ni sin a ta maith chum deadh-fhògh-
luim, ionnas gu'n toir e gràs do'n
luchd-éisdeachd.
30 Agus na cuiribh doilgheas air
Spiorad naomha Dhé, leis an do
chuireadh seula oirbh gu là na saorsa.
31 Biodh gach uile sheirbhe, agus
corruich, agus fearg, agus gàrrthaich[h],
agus toibheum[i] air an togail uaibh,
maille ris gach uile mhìorun.
32 Agus bithibh caoimhneil teo-
chridheach d'a chéile, a' tabhairt
maitheanais d'a chéile, eadhon mar a
thug Dia maitheanas dhuibhse ann
an Criosd.

C A I B. V.

2 *An déigh earailean coitchionn chum
gràidh*, 3 *chum strìopachas a sheach-
nadh*, 4 *agus na h-uile neo-ghloine*,
7 *gun chomhluadar à chumail ri
daoinibh aingidh*, 15 *imeachd gu
faicilleach*, 18 *agus bhi air an
lìonadh leis an Spiorad*, 22 *tha e
labhairt mu dhleasdanasaibh fa leth,
cionnas is còir do mhnàibh bhi ùmh-
al d'am fearaibh-pòsda, &c.*

UIME sin bithibhse 'nar luchd-
leanmhuinn air Dia, mar chloinn
ghràdhaich;
2 Agus gluaisibh ann an gràdh,
eadhon mar a ghràdhaich Criosd sinne,
agus a thug se e féin air ar son, 'na
thabhartas agus 'na iobairt deadh-
bholaidh do Dhia.
3 Ach na biodh strìopachas, agus
gach uile neo-ghloine, no sannt, uir-
ead as air an ainmeachadh 'nar measg,
mar is cubhaidh do naomhaibh.
4 No draosdachd[l], no còmhradh
amaideach, no baoth-shùgradh, nithe
nach 'eil iomchuidh: ach gu ma
fearr *leibh* breith-buidheachais.
5 Oir a ta fios agaibh air so, nach
'eil aig fear-strìopachais air bith, no
aig neach neo-ghlan, no aig duine
sanntach, (a tha 'na fhear-iodhol-aor-

[c] *annsan.* [f] *mhacnus.* [g] *Ma chuala.* [h] *àrd ghlaodhaich.* [i] *anacainnt.*
[l] *graosdachd, cainnt shalach.*

aidh) oighreachd ann an rioghachd Chriosd agus Dhé.
6 Na mealladh neach air bith sibh le briathraibh dìomhain: oir air son nan nithe sin tha fearg Dhé a' teachd air cloinn na h-easumhlachd.
7 Na bithibhse uime sin 'nar luchd-comhpairt riu.
8 Oir bha sibh uair-eigin 'nar dorchadas, ach a nis tha *sibh* 'nar solus san Tighearn: gluaisibh mar chloinn an t-soluis,
9 (Oir *a ta* toradh an Spioraid[m] anns an uile mhaitheas, agus ionracas, agus fhìrinn.)
10 A' dearbhadh ciod an ni a tha taitneach do'n Tighearn.
11 Agus na biodh comh-chomunn agaibh ri oibribh neo-tharbhach an dorchadais, ach gu ma fearr leibh an cronachadh.
12 Oir is gràineil eadhon r'an innseadh na nithe a ta air an deanamh leo os ìosal.
13 Ach a ta na h-uile nithe a tha air an cronachadh, air an deanamh follaiseach leis an t-solus: oir gach uile ni a ni soilleir, is solus e.
14 Uime sin a deir e, Mosgail, thusa a tha d' chodal, agus éirich o na marbhaibh, agus bheir Criosd solus duit.
15 Feuchaibh uime sin gu'n gluais sibh gu faicilleach, cha'n ann mar amadain, ach mar dhaoine glice,
16 Ag ath-cheannach[n] na h-aimsire, do bhrigh gu bheil na làithean olc.
17 Air an aobhar sin na bithibhse neo-ghlic, ach a' tuigsinn ciod i toil an Tighearna.
18 Agus na bithibh air mhisg le fìon, anns am bheil anabarr; ach bithibh air bhur lìonadh do'n Spiorad:
19 A' labhairt ribh féin[o] ann an salmaibh, ann an laoidhibh, agus ann an dànaibh spioradail, a' seinn agus a' deanamh ciuil 'nar cridhe do'n Tighearn.
20 A' toirt buidheachais a ghnàth air son nan uile nithe do Dhia eadhon an t-Athair, ann an ainm ar Tighearna Iosa Criosd;
21 Air dhuibh bhi ùmhal d'a chéile ann an eagal Dé.
22 A mhnài, bithibh ùmhal d'ar fearaibh féin, mar do'n Tighearn.
23 Oir is e am fear ceann na mnà, eadhon mar is e Criosd ceann na h-eaglais: agus is esan Slànuighear a' chuirp.
24 Uime sin mar a ta'n eaglais ùmhal do Chriosd, mar sin *biodh* na mnài d'am fearaibh féin mar an ceudna anns gach ni:
25 Fheara, gràdhaichibh bhur mnài féin, eadhon mar a ghràdhaich Criosd an eaglais, agus a thug se e féin air a son;
26 Chum gu naomhaicheadh, agus gu'n glanadh e i le ionnlad an uisge trìd an fhocail,
27 Chum gu'n cuireadh e 'na làthair féin i 'na h-eaglais ghlòrmhoir, gun smal, gun phreasadh[p], no ni air bith d'an leithidibh sin; ach chum gu'm biodh i naomha, agus neo-lochdach[r].
28 Is amhluidh sin is còir do na fearaibh am mnài féin a ghràdhachadh, mar an cuirp féin: an ti a ghràdhaicheas a bhean, tha e 'ga ghràdhachadh féin.
29 Oir cha d'thug duine air bith riamh fuath d'a fheòil féin; ach altrumaidh agus eiridnidh[s] e i, eadhon mar a ta an Tighearn a' deanamh do'n eaglais:
30 Oir is buill sinn d'a chorp, d'a fheòil, agus d'a chnàmhaibhsan.
31 Air an aobhar so fàgaidh duine athair agus a mhàthair, agus dlùthleanaidh e r'a mhnaoi, agus bithidh an dithis 'nan aon fheòil.
32 Is dìomhaireachd mhòr so: ach labhram mu Chriosd agus an eaglais.
33 Gidheadh, thugadh gach aon agaibhse fa leth gràdh d'a mhnaoi amhuil mar dha féin; agus *feuchadh* a' bhean gu'n d'thoir i urram d'a fear.

CAIB. VI.

1 *Dleasdanas cloinne d'am pàrantaibh,* 5 *sheirbhiseach d'am maighstiribh.* 10 *Is cogadh ar beatha,* 12 *cha'n ann a mhàin an aghaidh fola agus feòla, ach mar an ceudna*

[m] *an t-soluis.* [n] *a' fuasgladh.* [o] *'nar measg féin, r'a chéile.* [p] *chasadh.* [r] *gun ghò.* [s] *giullaichdidh.*

an aghaidh naimhde spioradail: 13
Airm a' chriosdaidh, 18 *agus cionnus is còir an gnàthachadh.* 21 *Tha*
Tichicus air a mholadh.

A CHLANN, bithibh ùmhal d'ar pàrantaibh féin san Tighearn: oir a ta so ceart.

2 Thoir onoir[t] do t' athair agus do d' mhàthair, (is i so a' cheud àithne le gealladh.)

3 Chum gu'n éirich gu maith dhuit, agus gu'm bi thu fad-shaoghalach air an talamh.

4 Agus aithriche, na brosnaichibh bhur clann chum feirge: ach togaibh[u] iad ann an oilean agus ann an teagasg an Tighearna.

5 A sheirbhiseacha, bithibh ùmhal d'*ar* maighstiribh a réir na feòla, le h-eagal[a] agus crith, ann an tréibhdhireas bhur cridhe, mar do Chriosd:

6 Cha'n ann le sùil-sheirbhis, mar dhroing a ni toil dhaoine, ach mar sheirbhisich Chriosd, a' deanamh toil Dé o'n cridhe;

7 Le deadh thoil a' deanamh seirbhis, mar do'n Tighearn, agus cha'n ann do dhaoinibh:

8 Air dhuibh fios a bhi agaibh, ge b'e maith air bith a ni aon neach, gu'm faigh e an ni so féin o'n Tighearn, ma's saor no daor *e.*

9 Agus a mhaighstirean, deanaibhse na nithe ceudna dhoibhsan, a' leigeadh dhibh bagraidh: air dhuibh fios a bhi agaibh gu bheil bhur maighstir féin air nèamh mar an ceudna, agus nach 'eil gnùis-bhreth maille ris.

10 Fa dheoidh, mo bhràithre, bithibh làidir san Tighearn, agus ann an neart a chumhachdsan.

11 Cuiribh umaibh uil' armachd Dhé, chum's gu'm bi sibh comasach air seasamh an aghaidh cuilbheirtean an diabhoil.

12 Oir cha 'n'eil sinn a' gleachdadh *a mhàin* ri fuil agus feòil, ach ri uachdaranachdaibh, ri cumhachdaibh, ri riaghlairibh dorchadais an t-saoghail so, ri aingidheachd spioradail[b] ann an *ionadaibh* àrda[c].

13 Uime sin glacaibh d'ar n-ionnsuidh uile armachd Dhé, chum's gu'm bi sibh comasach air seasamh an aghaidh *a' bhuairidh* san droch là, agus air dhuibh na h-uile nithe a dheanamh, chum seasamh.

14 Seasaibh uime sin, air bhi d'ar leasraidh air an crioslachadh[d] le fìrinn, agus uchd-éididh na fìreantachd[e] umaibh;

15 Agus uileachadh soisgeil na sìth mar bhrògan agaibh air bhur cosaibh;

16 Thar gach uile ni, a' glacadh chugaibh sgéith a' chreidimh, leis am bi sibh comasach air uile shaighde[f] teinteach an droch *Spioraid* a mhùchadh.

17 Agus glacaibh clogaid na slàinte, agus claidheamh an Spioraid, ni a's e briathar Dhé:

18 A' deanamh ùrnuigh a ghnàth leis gach uile ghnè ùrnuigh agus asluchaidh san Spiorad, agus a' deanamh faire chum an ni so féin maille ris gach uile bhuanachadh, agus ghuidheadh air son nan naomh uile;

19 Agus air mo shonsa, chum gu tiubhrar dhomh comas labhairt, le fosgladh mo bheoil ann an dànachd, chum gu foillsich mi rùn-dìomhair an t-soisgeil:

20 Air son am bheil mi a'm' theachdaire ann an geimhlibh: chum gu labhair mi gu dàna uime, mar is còir dhomh labhairt.

21 Ach a chum gu'm bi *fhios* agaibhse mar an ceudna air na nithibh a bhuineas domhsa, *agus* ciod a tha mi a' deanamh, foillsichidh Tichicus, bràthair gràdhach agus ministeir fìrinneach san Tighearn, na h-uile nithe dhuibh.

22 Neach a chuir mi d'ar n-ionnsuidh air son an aobhair so féin, chum gu'm biodh fios nan nithe a bhuineas duinne agaibh, agus gu'n d'thugadh e comh-fhurtachd d'ar cridhe.

23 Sìth *gu robh* do na bràithribh, agus gràdh maille ri creidimh o Dhia an t-Athair, agus an Tighearn Iosa Criosd.

24 *Gu robh* gràs maille riusan uile a ta gràdhachadh ar Tighearna Iosa Criosd ann an tréibhdhireas. Amen.

[t] *urram.* [u] *altrumaibh.* [a] *faitcheas.* [b] *droch spioradaibh.*
[c] *nèamhaidh.* [d] *criosrachadh.* [e] *an ionracais.* [f] *ghathan.*

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAM PHILIPIANACH.

CAIB. I.

6 *Tha e cur an céill a bhuidheachais do Dhia, agus a ghràidh dhoibhsan, air son toraidh an creidimh, agus an comhpairt 'na fhulangas, 9 a' deanamh ùrnuigh a ghnàth ri Dia gu'm fàsadh iad ann an gràs: 12 Tha e nochdadh na tairbhe a fhuair creidimh Chriosd o fhulangas-san anns an Ròimh, 21 agus co toileach 's a ta e air Criosd a ghlòrachadh, le a bheatha no le bhàs: &c.*

POL agus Timoteus seirbhisich Iosa Criosd, chum nan naomh uile ann an Iosa Criosd, a tha ann am Philipi, maille ris na h-easbuigibh[g] agus na deaconaibh[h]:

2 Gràs duibh agus sìothchaint o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criosd.

3 Tha mi toirt buidheachais do m' Dhia gach uair a chuimhnicheas mi oirbh,

4 (A ghnàth ann am uile ùrnuighibh air bhur sonsa uile, le gairdeachas a'deanamh guidheadh,)

5 Air son bhur comh-roinn do'n t-soisgeul, o'n cheud là gus a nis;

6 Air dhomh bhi dearbhta as an ni so féin, eadhon an ti a thòisich deadh obair annaibh, gu'n coimhlion e i gu là Iosa Criosd:

7 Eadhon mar is còir dhomh so a smuainteachadh umaibh uile, do bhrigh gu bheil sibh agam ann mo chridhe, agus gu bheil sibh uile 'nar luchd comh-roinn do m' ghràs-sa, faraon ann mo gheimhlibh, agus ann an seasamh air son agus ann an daingneachadh an t-soisgeil.

8 Oir is e Dia m'fhianuis, cia mòr mo dhéidh oirbh uile, ann an innibh Iosa Criosd.

9 Agus ma ta mi a' guidheadh so, gu'm biodh bhur gràdhsa air a mheudachadh ni's mò agus ni's mò ann an eòlas, agus ann an uile thuigse:

10 Chum's gu'n dearbh sibh na nithe a's fearr[i]; chum's gu'm bi sibh tréibhdhireach, agus gun tuisleadh[l] gu là Chriosd;

11 Air bhur lìonadh le toraibh na fìreantachd, a *tha* trid Iosa Criosd chum glòire agus cliu Dhè.

12 Ach is àill leam, a bhràithre, fios a bhi agaibh, na nithe *a tharladh* dhomhsa, gur mò a dh'éirich leo an soisgeul a chur air aghaidh:

13 Ionnas gu bheil mo gheimhleansa ann an Criosd iomraideach anns an lùchairt uile, agus anns gach *àit* eile;

14 Agus gu bheil mòran do na bràithribh san Tighearn a' gabhail misnich o m' gheimhlibh, leis an tuilleadh mòr dànachd a' labhairt an fhocail[m] gun eagal.

15 Tha cuid gu dearbh a' searmonachadh Chriosd tre fharmad agus stri, agus cuid eile tre dheadh thoil.

16 Tha aon dream a' searmonachadh Chriosd tre chonspoid, cha'n ann gu tréibhdhireach, a' saoilsinn àmhghar a chur ri m' gheimhlibhse:

17 Ach an dream eile o ghràdh, air dhoibh fios a bhi aca gu'n do chuireadh mise gu seasamh air son an t-soisgeil.

18 Ciod ma ta? gidheadh air gach aon chor, co aca is ann an coslas a mhàin, no da rìreadh, a ta Criosd air a shearmonachadh; agus air a shon

[g] *luchd-coimhid.* [h] *luchd-frithealaidh, foirfeachaibh,* [i] *a tha eadar-dhealaichte.* [l] *gun bhi 'nar n-aobhar oilbheim.* [m] *focail* [*Dé.*]

so tha mise a' deanamh gairdeachais,
seadh, agus ni mi gairdeachas.
19 Oir a ta fhios agam gu'n d'thig
so chum slàinte[n] dhomhsa tre bhur
n-ùrnuighse, agus tre fhrithealadh
Spioraid Iosa Criosd,
20 A réir mo ro-dhùil[o], agus *mo*
dhòchais, nach cuirear nàire orm ann
an ni air bith, ach leis an uile dhàn-
achd labhairt, mar a ghnàth gu'm bi
Criosd a nis mar an ceudna air
àrdachadh a'm' chorpsa, ma's ann tre
bheatha no tre bhàs.
21 Oir dhomhsa bhi beo *is* e sin
Criosd, agus bàs fhaghail[p] *is* buann-
achd dhomh so.
22 Ach ma's beo dhomh san
fheòil, '*s* e so toradh m'oibre: ach
ciod d'an deanainn roghuinn, ni'm
fios domh.
23 Oir tha mi air mo theannachadh
eadar dhà ni, air dhomh bhi togarrach
air siubhal, agus bhi maille ri Criosd;
oir is e so a's ro fhearr:
24 Gidheadh, 's e mi dh'fhantuinn
san fheòil, *a's* feumaile dhuibhse.
25 Agus air dhomh bhi cinnteach
dheth so, tha fhios agam gu'm fuirich
mi agus gu'n còmhnuich mi maille
ribh uile, chum bhur cursa air bhur
n-aghaidh, agus chum gairdeachais a'
chreidimh[r]:
26 Chum gu'm bi bhur gairdeachas
ni's pailte ann an Iosa Criosd do m'
thaobhsa, air son mi bhi a rìs a làthair
maille ribh.
27 A mhàin caithibh bhur beatha
gu cubhaidh do shoisgeul Chriosd:
chum cò aca a thig mi agus a chi mi
sibh, no a bhios mi as làthair, gu'n
cluinn mi mu'r timchioll, gu bheil
sibh a' seasamh gu daingean ann an
aon spiorad, le aon inntinn, a'
gleacadh le chéile air son creidimh
an t-soisgeil;
28 Gun gheilt[s] ann an ni sam bith
oirbh o bhur naimhdibh: ni a ta
dhoibhsan 'na chomhara cinnteach air
sgrios, ach dhuibhse air slàinte, agus
sin o Dhia.
29 Oir thiodhlaiceadh[t] dhuibhse
air son Chriosd, cha'n e mhàin creid-
sinn ann, ach mar an ceudna fulang
air a shon;
30 Air dhuibh an còmhrag ceudna
bhi agaibh a chunnaic sibh annamsa,
agus a tha sibh a nis a' cluinntinn a
bhi annam.

CAIB. II.

1 *Tha e 'gan earalachadh chum aon-
achd, agus irioslachd inntinn, le
eisempleir ìsleachaidh agus àrdach-
aidh Chriosd; 12 chum iad a dhol
air an aghaidh gu cùramach ann an
slighe na slàinte, ionnas gu'm biodh
iad 'nan solus do'n t-saoghal aingidh,
16 agus 'nan comhfhurtachd dhasan
an abstolsan, neach a ta ullamh
eadhon chum bhi air ìobradh suas
do Dhia. &c.*

UIME sin ma tha comhfhurtachd
air bith ann an Criosd, ma tha
sòlas air bith gràidh, ma tha comh-
chomunn air bith an Spioraid, ma tha
truas[u] air bith agus tròcaire;
2 Coimhlionaibh mo ghairdeachas,
gu'm bi sibh a dh'aon inntinn, a
dh'aon ghràdh, a dh'aon toil, a dh'aon
bhreithneachadh[a].
3 *Na deanar* aon ni tre chonspoid,
no tre ghlòir dhiomhain, ach ann an
irioslachd inntinn measadh gach aon
gur fearr neach eile na e féin.
4 Na seallaibh gach aon air na
nithibh sin a bhuineas da féin, ach
gach aon air na nithibh a bhuineas do
dhaoinibh eile mar an ceudna.
5 Uime sin biodh an inntinn
cheudna annaibhse, a bha ann an
Iosa Criosd:
6 Neach air bhi dha ann an cruth
Dhé, nach do mheas e 'na reubainn
e féin bhi cosmhuil[b] ri Dia:
7 Ach chuir se e féin ann an
dìmeas[c], a' gabhail air féin dreach
seirbhisich, air a dheanamh ann an
coslas dhaoine:
8 Agus air dha bhi air fhaghail
ann an cruth mar dhuine, dh'irioslaich
se e féin, agus bha e ùmhal gu bàs,
eadhon bàs a' chroinn-cheusaidh.

[n] *saorsa.* [o] *m'earbsaidh.* [p] *fhaotainn.* [r] *chum cur air aghaidh bhur creidimh agus bhur gairdeachais.* [s] *uamhas, eagal, ghiorag.* [t] *thugadh gu saor.* [u] *tiom-chri... achd.* [a] *toirt aire do'n aon ni,* [b] *coimeas, coimh-ionann.* [c] *dh'fhelamhuich se e fein.*

9 Air an aobhar sin dh'àrdaich Dia e gu ro àrd mar an ceudna, agus thug e dha ainm os ceann gach uile ainme :

10 Chum do ainm[d] Iosa gu'n lùbadh gach glùn, do *nithibh a ta* air nèamh, agus do *nithibh a ta* air talamh, agus do *nithibh a ta* fo'n talamh ;

11 Agus gu'n aidicheadh gach teanga gur e Iosa Criosd an Tighearn, chum glòire Dhé an Athar.

12 Uime sin, a mhuinntir mo ghràidh, mar a bha sibh ùmhal a ghnàth, ni a mhàin a'm' làthairse, ach a nis ni's ro mhò as mo làthair, làn-oibrichibh bhur slàinte féin le h-eagal agus ball-chrith.

13 Oir is e Dia a dh'oibricheas annaibh, faraon an toil agus an gnìomh[e] a réir a dheadh-ghean féin.

14 Deanaibh na h-uile nithe gun ghearan[f], agus gun deasboireachd :

15 Chum as gu'm bi sibh neo-choireach; agus neo-chronail[g], 'nar cloinn do Dhia, neo-lochdach, am meadhon ginealaich fhiar agus chrosda[h], measg am bheil sibhse a' dealrachadh mar lòchrain sholuis san t-saoghal :

16 A' cumail a mach[i] focail na beatha ; chum gu'n deanamsa uaill ann an là Chriosd, do bhrigh nach do ruith mi gu dìomhain, agus nach do shaothraich mi gu dìomhain.

17 Seadh agus ma ìobrar mi air ìobairt agus seirbhis fhollaiseach bhur creidimhse, tha aoibhneas orm, agus deanam gairdeachas maraon ribhse uile.

18 Air an dòigh cheudna biodh aoibhneas oirbhse, agus deanaibh gairdeachas maraon riumsa.

19 Ach a ta dòchas agam anns an Tighearn Iosa, Timoteus a chur gu goirid d'ar n-ionnsuidh, chum as gu'm bi mise mar an ceudna ann an deadh mhisnich, air dhomh fios fhaghail ciod is cor dhuibhse.

20 Oir cha 'n'eil duine air bith agam coimh-ionunn inntinn *ris-san,* air am bi cùram nan nithe a bhuineas dhuibhse gu dùrachdach.

21 Oir tha na h-uile ag iarraidh nan nithe a bhuineas doibh féin, cha'n iad na nithe a bhuineas do Iosa Criosd.

22 Ach is aithne dhuibh a dhearbhadhsan, mar mhac d'a athair, gu'n d'rinn e seirbhis maille riumsa anns an t-soisgeul.

23 Uime sin tha dùil agam esan a chur *d'ar n-ionnsuidh* air ball, co luath as a chi mi ciod is cor dhomh féin.

24 Ach tha earbsadh agam anns an Tighearn, gu'n d'thig mi féin d'ar n-ionnsuidh gu h-aithghearr mar an ceudna.

25 Gidheadh mheas mi gu'm b'fheumail Epaphroditus mo bhràthair, agus mo chomh-oibriche, agus mo chomh-shaighdear, ach bhur teachdoirese, agus an ti a fhritheil do m' uireasbhuidh, a chur d'ar n-ionnsuidh.

26 Oir bha déidh mhòr aige oirbh uile, agus bha e làn tuirse, do bhrigh gu'n cuala sibhse gu'n robh e tinn.

27 Agus gu deimhin bha e tinn fagus do'n bhàs: gidheadh rinn Dia tròcair air; agus cha b'ann airsan a mhàin, ach ormsa mar an ceudna, chum nach biodh doilgheas air muin doilgheis orm.

28 Uime sin bu togarraiche a chuir mi *d'ar n-ionnsuidh* e, chum air dhuibh fhaicinn a rìs, gu'm biodh aoibhneas oirbh, agus gu'm bu lughaide mo dhoilgheas-sa.

29 Air an aobhar sin gabhaibh ris san Tighearn leis an uile aoibhneas, agus biodh meas mòr agaibh air an leithidibh sin :

30 Do bhrigh air son oibre Chriosd gu robh e dlùth do'n bhàs, agus nach robh suim aige d'a bheatha[l] féin, chum gu'n deanadh e suas uireasbhuidh bhur seirbhis-se do m' thaobhsa.

CAIB. III.

1 *Tha e toirt rabhaidh dhoibh bhi air am faicill o luchd-teagaisg bréige an timchioll-ghearraidh,* 4 *a' nochdadh gu bheil aige féin tuilleadh aobhair na acasan, earbsadh a*

[d] *ann an ainm.* [e] *an deanamh.* [f] *mhonmhor.* [g] *glan, neo-thruaillidh,* [h] *tharsuing.* [i] *os àird.* [l] *anam.*

fìreantachd an lagha; 7 ni gidheadh a ta e meas mar aolach agus chall chum Iosa Criosd agus fhìreantachdsan a chosnadh: 12 tha e 'g aideachadh a neo-fhoirfeachd féin anns an ni so: &c.

OS bàrr, mo bhràithre, deanaibh gairdeachas san Tighearn. Gu deimhin cha leasg[m] leamsa na nithe ceudna a scrìobhadh d'ar n-ionnsuidh, ach dhuibhse tha so tèaruinnte[n].

2 Bithibh air bhur faicill o mhadraibh, bithibh air bhur faicill o dhroch luchd-oibre, coimhidibh sibh féin o'n chomh-ghearradh.

3 Oir is sinne an timchioll-ghearradh, a ta deanamh aoraidh do Dhia san Spiorad, agus a' deanamh gairdeachais ann an Iosa Criosd, agus nach 'eil a' cur muinghin san fheòil:

4 Ge do dh'fheudainnse mar an ceudna muinghin bhi agam san fheoil. Ma shaoileas aon neach eile gu'm feud e muinghin a chur san fheòil, is mò *na sin a dh'fheudas* mise:

5 Air mo thimchioll-ghearradh air an ochdamh là, do chinneach Israeil, do threibh Bheniamin, a'm' Eabhruidheach do na h-Eabhruidheachaibh; a réir an lagha, a'm' Phairiseach;

6 A thaobh eud, a' deanamh geurleanmhuinn air an eaglais; a réir na fìreantachd a ta san lagh, neo-choireach.

7 Ach na nithe a bha 'nam buannachd dhomh, mheas mi iad sin 'nan call air son Chriosd.

8 Seadh gun amharus, agus measam na h-uile nithe 'nan calldach, air son ro-oirdheirceis[o] eòlais Iosa Criosd mo Thighearna: air son an d'fhuiling mi call nan uile nithe, agus measam gur aolach iad chum gur e mo bhuannachd[p] Criosd,

9 Agus gu faighear annsan mi, gun m'fhìreantachd féin agam, a ta o'n lagh, ach *an fhìreantachd* sin a ta tre chreidimh Chriosd, an fhìreantachd a ta o Dhia tre chreidimh:

10 Chum eòlas a bhi agam airsan, agus air cumhachd aiseirighsan, agus air comh-chomunn fhulangais, air bhi dhomh air mo chur ann an coslas crutha r'a bhàs[r];

11 Dh'fheuchainn am feudainn air aon chor teachd chum na h-aiseirigh o na marbhaibh.

12 Cha'n e gu'n d'ràinig mi cheana, no gu bheil mi cheana foirfe: ach tha mi a' leanmhuinn, dh'fheuchainn am faigh mi greim do'n ni sin féin air son an do ghabhadh greim dhiom le h-Iosa Criosd.

13 A bhràithre, ni measam gu'n do ghlac mi greim: ach aon ni *a dheanam*, air dhomh na nithe a ta air mo chùl a dhi-chuimhneachadh, agus bhi 'g am shìneadh fein chum nan nithe a ta romham,

14 Tha mi a' dian-ruith dh'-ionnsuidh a' chomharaidh, chum duaise[s] àrd ghairme Dhé ann an Iosa Criosd.

15 Uime sin mheud dhinne 's a ta diongalta, biodh an inntinn so againn: agus ma tha sibh ann an ni sam bith air atharrachadh inntinn, foillsichidh Dia an ni so féin duibh.

16 Gidheadh, an ni air an d'ràinig sinn a cheana, gluaiseamaid a réir aon riaghail, bitheamaid a dh'aon inntinn.

17 A bhràithre, bithibhse le chéile 'nar luchd-leanmhuinn ormsa, agus thugaibh an aire dhoibhsan a tha gluasad air an dòigh sin, mar a ta sinne 'nar eisempleir agaibh.

18 (Oir a ta mòran a' gluasad, mu'n dubhairt mi gu minic ribh, agus mu'm bheil mi nis, eadhon a' gul, ag ràdh ribh, *gur* naimhdean *iad* do chrann-ceusaidh Chriosd:

19 D'an deireadh bhi air an sgrios, d'an dia am brù: agus aig am bheil an glòir 'nan nàire, aig am bheil an aire air nithibh talmhaidh.)

20 Oir a ta ar caitheadh-beathane[t] air nèamh, an t-ionad as am bheil dùil againn fòs ris an t-Slànuighear, an Tighearn Iosa Criosd:

21 A chruth-atharraicheas ar corp dìblidh, chum gu'n deanar e comhchosmhuil r'a chorp glòrmhor féin, a réir an oibreachaidh leis am bheil e comasach air na h-uile nithe a chur fa cheannsal féin.

[m] *chruaidh, doilich.* [n] *sàbhailta.* [o] *ro-phrìseileachd.* [p] *gu cosnainn.* [r] *air mo dheanamh a réir a bhàis.* [s] *gill.* [t] *giùlan, conbhersaid.*

CAIB. IV.

1 O chomhairlibh mionaideach, 4 tha e dol air aghaidh chum earailean coitchionna, 10 a' nochdadh cionnus a rinn e gairdeachas air son an tabhartuis dha, agus e 'na luidhe am priosun; 19 agus tha e a' crìochnachadh le h-ùrnuigh agus beannachdaibh.

UIME sin, mo bhràithre gràdhach agus air am bheil mo dhéidh, m'aoibhneas agus mo chrùn, seasaibh mar so gu daingean san Tighearn, a mhuinntir *mo* ghràidh.

2 Guidheam air Euodias, agus guidheam air Sintiche, iad a bhi dh'aon inntinn san Tighearn.

3 Agus iarram ortsa mar an ceudna, a chompanaich dhìleis, dean còmhnadh ris na mnàibh sin a rinn saothair maille riumsa san t-soisgeul, maille ri Clemens, agus a' chuid eile do m' chomh-oibrichibh, aig am bheil an ainmean ann an leabhar na beatha.

4 Deanaibh gairdeachas san Tighearn a ghnàth: a rìs deiream, Deanaibh gairdeachas.

5 Biodh bhur measarraehd[u] follaiseach do na h-uile dhaoinibh. *Tha*'n Tighearn am fagus.

6 Na biodh ro-chùram ni sam bith oirbh: ach san uile ni le h-ùrnuigh agus asluchadh maille ri breithbuidheachais, biodh bhur n-iarrtuis air an deanamh aithnichte do Dhia.

7 Agus coimhididh sìth Dhé, a ta thar gach uile thuigse, bhur cridhe agus bhur n-inntinn ann an Iosa Criosd.

8 Fa dheoidh, a bhràithre, ge b'e nithe ta fìor, ge b'e nithe *ta* urramach[a], ge b'e nithe *ta* ceart, ge b'e nithe *ta* fìor-ghlan, ge b'e nithe *ta* ion-ghràidh[b], ge b'e nithe *ta* ionmholta; ma *tha* deadh-bheus[c] air bith *ann*, ma *tha* moladh air bith *ann*, smuainichibh air na nithibh sin.

9 Na nithe sin araon a dh'fhòghluim, agus a ghabh sibh, agus a chual agus a chunnaic sibh annamsa, deanaibh: agus bithidh Dia na sìothchaint maille ribh.

10 Ach rinn mi gairdeachas gu mòr san Tighearn, do bhrigh gu'n d'ath-ùraicheadh nis fa dheireadh bhur cùram umamsa; nì mar an ceudna anns an robh sibh cùramach, ach cha robh cothrom agaibh.

11 Ni h-e gu'n labhram a thaobh uireasbhuidh: oir dh'fhòghluim mi, ge b'e staid am bheil mi, bhi toilichte.

12 Is aithne dhomh bhi ìosal, agus is aithne dhomh mar an ceudna pailteas a mhealtuinn: anns gach àit, agus anns na h-uile nithibh theagaisgeadh mi, araon a bhi sàthach agus ocrach, araon pailteas a shealbhachadh agus uireasbhuidh fhulang.

13 Is urradh mi na h-uile nithe a dheanamh tre Chriosd, a neartaicheas mi.

14 Gidheadh, is maith a rinn sibh gu'n do chomh-phàirtich sibh ri m' thrioblaid.

15 Agus a nis biodh fhios agaibhse, a Philipianacha, ann an toiseach an t-soisgeul, 'nuair a dh'fhàg mi Macedonia, nach do roinn eaglais air bith riumsa, thaobh tabhairt agus gabhail, ach sibhse a mhàin.

16 Oir eadhon ann an Tesalonica chuir sibh aon uair agus a rìs a m' ionnsuidh leasachadh do m' uireasbhuidh.

17 Ni h-e gu bheil mi ag iarraidh tabhartais: ach a ta mi 'g iarraidh toraidh a bhios pailte chum bhur cunntais-se.

18 Ach a ta mi sealbhachadh nan uile nithe, agus tha pailteas agam; lìonadh mi, air dhomh na nithe fhaotainn o Epaphroditus *a chuireadh* uaibhse, àileadh deadh-bholuidh, ìobairt thaitneach, anns am bheil tlachd aig Dia.

19 Ach leasaichidh mo Dhia-sa bhur n-uireasbhuidh uile, a réir a shaibhreis ann an glòir, trìd Iosa Criosd.

20 A nis do Dhia agus ar n-Athairne *gu robh* glòir gu saoghal nan saoghal. Amen.

21 Cuiribh fàilte air gach uile naomh ann an Iosa Criosd. Tha na bràithrean a tha maille rium, a' cur fàilte oirbh.

[u] *cothrom, ciuineas.* [a] *ciatfach.* [b] *a ta gràdhach, cairdeil.* [c] *subhailc.*

22 Tha na naoimh uile a' cur fàilte oirbh, gu h-àraid iadsan a tha do theaghlach Cheasair.

23 Gràs ar Tighearna Iosa Criosd *gu robh* maille ribh uile. Amen.

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN COLOSIANACH.

CAIB. I.

1 An déigh fàilte chur orra, tha e toirt buidheachais do Dhia air son an creidimh, 7 a' daingneachadh teagaisg Epaphrais, 9 a' guidheadh gu'm biodh an gràs air a mheudachadh, 14 a' cur an céill cò e am fìor Chriosd, 21 a' toirt misnich dhoibh gu gabhail ri Criosd; agus a' moladh a mhinistreileachd féin.

POL abstol Iosa Criosd tre thoil Dé, agus Timoteus *ar* bràthair,

2 Chum nan naomh agus nam bràthar dìleas ann an Criosd, a tha ann an Colose: Gràs *gu robh* dhuibh, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus *o'n* Tighearn Iosa Criosd.

3 Tha sinn a' toirt buidheachais do Dhia, agus Athair ar Tighearna Iosa Criosd, a' sìr-dheanamh ùrnuigh air bhur sonsa:

4 O chuala sinn iomradh bhur creidimh ann an Iosa Criosd, agus *bhur* gràidh do na naomhaibh uile;

5 Air son an dòchais a ta air a thasgaidh fa'r comhair air nèamh, air an cuala sibh iomradh roimhe ann am focal fìrinn an t-soisgeil:

6 A thainig d'ar n-ionnsuidhse, mar anns an t-saoghal uile, agus a tha tabhairt toraidh uaith, mar *a ta e deanamh* mar an ceudna 'nar measgsad[d], o'n là anns an cuala sibh *e*, agus san d'fhuair sibh eòlas air gràs Dhé ann am fìrinn.

7 A réir fòs mar a dh'fhòghluim sibh o Epaphras ar coimh-sheirbhiseach gràdhachne, a tha air bhur sonsa 'na mhinisteir dìleas do Chriosd;

8 A chuir an céill dhuinne mar an ceudna bhur gràdhsa anns an Spiorad.

9 Air an aobhar so, cha 'n'eil sinne mar an ceudna a' sgur, o'n là a chuala sinn *e*, do dheanamh ùrnuigh air bhur sonsa, agus a ghuidheadh gu'm biodh sibh air bhur lìonadh le eòlas a thoile, san uile ghliocas agus thuigse spioradail;

10 Chum gu'n gluaiseadh sibh gu cubhaidh do'n Tighearn chum gach uile thoileachaidh[e], a' toirt toraidh uaibh san uile dheadh obair, agus a' fàs ann an eòlas Dé;

11 Air bhur neartachadh leis an uile neart a réir a chumhachd ghlòrmhoirsan, chum an uile fhoighidin agus fhad-fhulangais maille ri gairdeachas;

12 A' tabhairt buidheachais do'n Athair, a rinn sinne iomchuidh chum bhi 'nar luchd comh-pairt do oighreachd nan naomh san t-solus:

13 A shaor sinn o chumhachd an dorchadais, agus a dh'atharraich *sinn* chum rioghachd Mic a ghràidhsan:

14 Anns am bheil againn saorsa trìd fhola-san, *eadhon* maitheanas nam peacadh.

15 Neach a's e ìomhaigh[f] an Dé neo-fhaicsinnich, ceudghin a' chruthachaidh uile[g]:

16 Oir is ann leis-san a chruth-

[d] *annaibse.* [e] *chum a thoileachadh sna h-uile nithibh.* [f] *coslas, riochd.* [g] *nan uile chreutair.*

aicheadh na h-uile nithe a ta air
nèamh, agus a ta air talamh, faicsinn-
each agus neo-fhaicsinneach, ma's
àrd-chathrichean *iad*, no tighearnais,
no uachdaranaebda, no cumhachda;
is ann leis-san agus air a shon a
chruthaicheadh na h-uile nithe:

17 Agus tha esan roimh na h-uile
nithibh, agus trìdsan tha na h-uile
nithe a' comh-sheasamh.

18 Agus is e ceann a' chuirp, *eadhon*
na h-eaglaise: neach a's e an toiseach,
an ceud-ghin o na marbhaibh; chum
gu'm biodh aige àrd-cheannas anns na
h-uile.

19 Oir b'e deadh thoil *an Athar*,
gu'n còmhnuicheadh gach uile iom-
lanachd annsan;

20 Agus gu'm biodh na h-uile air
an deanamh réidh ris fèin trìdsan, air
dha sìth a dheanamh trìd fola a
chroinn-cheusaidhsan; trìdsan *deiream*,
ma's nithe *iad* a ta air talamh, no
nithe a ta air nèamh.

21 Agus sibhse a bha uair-eigin
'nar coimheachaibh, agus 'nar naimhd-
ibh ann *bhur* n-inntinn thaobh dhroch
oibre, nis rinn e réidh ris féin

22 Ann an corp fheòla féin tre'n
bhàs, chum sibhse a chur naomha,
agus neo-lochdach, agus neo-choir-
each, 'na làthairsan:

23 Ma dh'fhanas sibh anns a'
chreidimh bunaiteach[h] agus daingean,
gun bhi air bhur n-atharrachadh o
dhòchas an t-soisgeil, a chuala sibh,
agus a shearmonaicheadh do gach uile
chreutair a ta fuidh nèamh; air an
d'rinneadh mise Pòl a'm' mhinist-
eir.

24 Tha mi nis a' deanamh gaird-
eachais ann am fhulangasaibh air
bhur sonsa, agus a' coimhlionadh
mheud 's a ta dhéidh-làimh do
àmhgharaibh Chriosd ann am fheòil,
air son a chuirpsan, eadhon na
h-eaglaise:

25 D'an d'rinneadh mise a'm'
mhinisteir a réir stiubhardachd Dhé,
a thugadh dhomh air bhur sonsa, a
choimhlionadh focail Dè;

26 *Eadhon* an rùn-dìomhair a bha
folaichte o na linnibh, agus o na
ginealachaibh *a chaidh seachad*, ach
a nis a tha air fhoillseachadh d'a
naomhaibhsan:

27 D'am bu toil le Dia fhoill-
seachadh ciod e saibhreas glòire an
rùin-dìomhair so am measg nan Cinn-
each; neach a's e Criosd annaibhse,
muinghin na glòire;

28 Neach a ta sinne a' searmon-
achadh, a' toirt rabhaidh do gach
duine, agus a' teagasg gach uile
dhuine anns an uile ghliocas; chum gu
nochd sinn gach uile dhuine 'na làth-
airsan iomlan ann an Iosa Criosd:

29 An ni chum a bheileamsa
mar an ceudna a' saoithreachadh, a'
deanamh strì a réir oibreachaidh-
san, a tha 'g oibreachadh annam gu
cumhachdach.

CAIB. II.

1 *Tha e 'gan earalachadh a bhi bun-*
aiteach ann an Criosd, 8 *agus a bhi*
air am faicill o bheul-aithrisibh
dìomhain, 18 *o aoradh do ainglibh*,
20 *agus o dheas-ghnàthachaibh an*
lagha, nithe a chrìochnaicheadh ann
an Criosd.

OIR b'àill leam fios a bhi agaibh
ciod e meud mo chòmhraig
air bhur sonsa, agus *air son* na
droinge a ta ann an Laodicea, agus
air son a mheud nach fhaca m'agh-
aidh anns an fheòil:

2 Ionnas gu'm faigheadh an
cridhe sòlas, air dhoibh bhi air an
dlùth-cheangal r'a chéile ann an
gràdh, agus chum uile shaibhris an
làn-dearbh-bheachd tuigse, chum eòl-
ais[l] rùin-dìomhair Dhé, eadhon an
Athar, agus Chriosd;

3 Anns am bheil uile ionmhais a'
ghliocais agus an eòlais folaichte.

4 Agus so deiream, air eagal gu
mealladh neach air bith sibh le briath-
raibh tairngeach[l].

5 Oir ge do tha mi uaibh san
fheòil, gidheadh a ta mi maille
ribh san Spiorad, a' deanamh gaird-
eachais[m] agus a' faicinn bhur n-ord-
uigh, agus seasmhachd[n] bhur creid-
imh ann an Criosd.

6 Uime sin mar a ghabh sibh chug-
aibh an Tighearn Iosa Criosd, gluais-
ibh ann:

[h] stéidhichte. [l] aidmheil. [l] seòlta, drùiteach. [m] aoibhneis. [n] daingneachd.

7 Air dhuibh bhi air bhur freumhachadh agus air bhur togail suas annsan, agus air bhur daingneachadh sa' chreidimh, a rèir mar a theagaisgeadh sibh, a' meudachadh ann le breith-buidheachais.

8 Thugaibh an aire nach dean neach air bith foirneart oirbh[o] trìd fheallsanachd[p] agus meallteireachd dhìomhain, a rèir beul-aithris[r] dhaoine, a réir ceud-thoiseacha an t-saoghail, agus cha'n ann a réir Chriosd:

9 Oir annsan tha uile iomlaine[s] na diadhachd a' gabhail còmhnuidh gu corporra.

10 Agus tha sibhse coimhlionta annsan, neach a's e ceann gach uile uachdranachd agus chumhachd:

11 Anns am bheil sibh mar an ceudna air bhur timchioll-ghearradh leis an timchioll-ghearradh nach d'rinneadh le làmhaibh, ann an cur dhibh cuirp pheacanna na feòla, le timchioll-ghearradh Chriosd:

12 Air dhuibh bhi adhlaicte maraon ris ann am baisteadh, anns am bheil sibh mar an ceudna air bhur togail suas maraon ris tre chreidimh oibreachaidh Dhè, a thog suas esan o na marbhaibh.

13 Agus sibhse a bha marbh 'nar n-euceartaibh agus *ànn an* neo-thimchioll-ghearradh bhur feòla, bheothaich e maraon ris, a' maitheadh dhuibh nan uile euceart;

14 A' dubhadh a mach làmh-scrìobhaidh nan orduighean d'ar taobhne[t], a bha 'nar n-aghaidh, agus thug e as an t-slighe i, air dha a sparradh ris a chrann-ceusaidhsan:

15 Air dha uachdranachdan agus cumhachdan a chreachadh[u], rinn e ball-sampuill diubh gu follaiseach, a' deanamh buaidh-chaithreim os an ceann tre'*n chrann* ud féin.

16 Uime sin na d'thugadh aon neach breth oirbh air son bìdh, no dibhe, no thaobh là féille, no gealaich nuaidh, no shàbaide:

17 A ta 'nan sgàile air na nithibh a ta ri teachd; ach *is* le Criosd an corp.

18 Na mealladh aon neach bhur duais uaibh le irioslachd thoileil[a], agus aoradh do ainglibh, a' foirneadh a steach *gu dàna* chum nan nithe[b] nach fac e, gu dìomhain air a shéideadh suas le inntinn fheòlmhoir féin;

19 Agus gun an ceann a chumail, o'm bheil an corp uile, air dha bhi air a bheathachadh trìd altan agus bhannan, agus air a dhlùth-cheangal r'a chéile, a' fàs le fàs Dé.

20 Uime sin ma fhuair sibh bàs maille ri Criosd o cheud thoiseachaibh an t-saoghail, c'ar son, mar dhaoine a ta beo san t-saoghal, a tha sibh fuidh orduighibh,

21 (Na bean ri, na blais, na laimhsich;

22 Nithe a théid uile a neo-ni le'n gnàthachadh) a réir àitheantan agus teagasga dhaoine?

23 Nithe gun amharus aig am bheil samhladh gliocais ann an aoradh féin-thoile agus irioslachd, agus mi-chaomhnadh a' chuirp, ni h-ann an onoir sam bith chum sàsachaidh na feòla[c].

CAIB. III.

1 *Tha e nochdadh c'àit an còir dhuinn Criosd iarraidh: 5 Tha e 'g iarraidh orra an anamhianna feòlmhor a chlaoidh, 10 an seann duine chur dhiubh, agus Criosd a chur umpa; 12 'gan earalachadh chum seirce, irioslachd, agus iomadh dhleasdanais eile.*

UIME sin ma dh'éirich sibh maille ri Criosd, iarraibh na nithe a ta shuas, far am bheil Criosd 'na shuidhe aig deas làimh Dhé.

2 Suidhichibh bhur n-aigne air na nithibh a ta shuas, agus ni h-ann air na nithibh a ta air an talamh.

3 Oir a ta sibh marbh, agus a ta bhur beatha folaichte maille ri Criosd ann an Dia.

4 Nuair a dh'fhoillsichear Criosd, neach a's e ar beathane, an sin bithidh

[o] *cobhartach dhibh.* [p] *fhòghlum saoghalta.* [r] *teagasg dhaoine o làimh gu làimh, seachadais.* [s] *lànachd.* [t] *a bha gabhail romhainn.* [u] *fhaobhachadh, chur as an armaibh.* [a] *dheònach.* [b] *'ga shàthadh fein sna nithibh.* [c] *ach gun fheum sam bith chum sàsachaidh na feòla.*

sibhse mar an ceudna air bhur foillseachadh maraon ris ann an glòir.

5 Uime sin claoidhibh[d] bhur buill a ta air an talamh, strìopachas, neo-ghloine, fonn-collaidh, anamhianna, agus sannt, ni a's iodhol-aoradh :

6 Nithe air son am bheil fearg Dhé a' teachd air cloinn na h-easumhlachd.

7 Anns an robh sibhse mar an ceudna a' gluasad uair-eigin[e], 'nuair a bha sibh a' caitheadh bhur beatha 'nam measg[f].

8 Ach a nis cuiribhse uaibh na nithe so uile; fearg, corruich, mìorun, toibheum, cainnt shalach as bhur beul.

9 Na deanaibh breug d'a chéile, do bhrigh gu'n do chuir sibh dhibh an seann duine maille r'a ghnìomharaibh,

10 Agus gu'n do chuir sibh umaibh an *duine* nuadh, a tha air ath-nuadhachadh ann an eòlas, a réir ìomhaigh an tì a chruthaich e.

11 Far nach 'eil Greugach no Iudhach, timchioll-ghearradh, no neo-thimchioll-gearradh, *duine* borb[g], Scitianach, daor *no* saor: ach *is* e Criosd na h-uile, agus anns na h-uile.

12 Uime sin cuiribhse umaibh (mar dhaoine taghta Dhé naomha agus ionmhuinn) innigh[h] thròcaire, caomhalachd, irioslachd-inntinn, macantas[i], fad-fhulangas;

13 A' giùlan le chéile, agus a' maitheadh d'a chéile; ma tha cùis ghearain aig neach an aghaidh neach: mar a thug Criosd maitheanas dhuibhse, mar sin deanaibhse mar an ceudna.

14 Agus thar na nithibh so uile, *cuiribh umaibh* gràdh[l], ni a's e coimh-cheangal na foirfeachd.

15 Agus biodh sìth Dhé a' riaghladh ann bhur cridhe, chum am bheil sibh mar an ceudna air bhur gairm ann an aon chorp; agus bithibh taingeil.

16 Gabhadh focal Chriosd còmhnuidh annaibh gu saibhir san uile ghliocas; a' teagasg agus a' comhairleachadh a chéile le salmaibh, agus laoidhibh, agus dànaibh spioradail, a' deanamh ciuil do'n Tighearn le gràs ann bhur cridhe.

17 Agus gach ni air bith a ni sibh ann am focal no ann an gnìomh, deanaibh *iad* uile ann an ainm an Tighearna Iosa, a' toirt buidheachais do Dhia eadhon an t-Athair trìdsan.

18 A mhnài, bithibh ùmhal d'ar fearaibh féin, mar is cubhaidh, anns an Tighearn.

19 Fheara-pòsda, gràdhaichibh *bhur* mnài, agus na bithibh searbh[m] 'nan aghaidh.

20 A chlann, bithibh ùmhal d'ar pàrantaibh anns na h-uile nithibh: oir a ta so taitneach do'n Tighearn.

21 Aithriche, na brosnaichibh bhur clann *chum feirge*, air eagal gu'n caill iad am misneach.

22 A sheirbhiseacha, bithibh ùmhal d'ar maighstiribh a réir na feòla, anns na h-uile nithibh; cha'n ann le seirbhis-sùl, mar dhroing a ta toileachadh dhaoine, ach ann an tréibhdhireas[n] cridhe, ann an eagal Dé:

23 Agus ge b'e air bith ni a ni sibh, deanaibh o bhur cridhe e, mar do'n Tighearn, agus ni h-ann do dhaoinibh;

24 Air dhuibh fios a bhi agaibh, gu'm faigh sibh o'n Tighearn duais na h-oighreachd: oir is ann do'n Tighearn Criosd a tha sibh a' deanamh seirbhis.

25 Ach an tì a ni eucoir, gheibh e toillteanas na h-eucorach a rinn e: agus cha 'n'eil leth-bhreth ann.

CAIB. IV.

1 *Tha e cur impidh orra bhi dùrachdach ann an ùrnuigh,* 5 *gluasad gu glic thaobh na muinntir sin nach 'eil fathast air teachd chum fìor eòlais Chriosd.* 10 *Tha e cur fàilte orra, agus a' guidheadh gach uile ghnè soirbheis doibh.*

A Mhaighstirean, thugaibh d'*ar* seirbiseachaibh an ni sin a tha ceart agus cothromach, air dhuibh fios a bhi agaibh gu bheil agaibh féin maighstir mar an ceudna air nèamh.

2 Buanaichibh ann an ùrnuigh, a' deanamh faire innte le breith-buidheachais;

[d] *marbhaibh.* [e] *roimhe.* [f] *annta.* [g] *fiadhaich, barbarra.* [h] *tiom-chridhe.* [i] *ciuineas.* [l] *seirc, carthannachd.* [m] *garg.* [n] *aon-fhillteachd.*

3 Ag ùrnuigh mar an ceudna air ar soinne, chum gu fosgladh Dia dhuinn dorus na h-ùr-labhraidh, a labhairt rùin-dìomhair Chriosd, air son am bheileamsa ann an cuibhreachaibh:
4 Chum gu foillsich mi e, mar is còir dhomh labhairt.
5 Gluaisibh ann an gliocas thaobh na droinge sin a ta 'n leth muigh, ag ath-cheannach [o] na h-aimsire.
6 Biodh bhur còmhradh a ghnàth ann an gràs [p], air a dheanamh blasda le salann, chum gu'm bi fhios agaibh cionnus is còir dhuibh gach neach a fhreagairt.
7 Foillsichidh Tichicus, bràthair gràdhach, agus ministeir dìleas, agus coimh-sheirbhiseach san Tighearn, gach ni dhuibh a'm' thimchiollsa:
8 A chuir mi d'ar n-ionnsuidh chum na crìche so féin, gu'm biodh fios bhur staide-se aige, agus gu'n d'thugadh e comhfhurtachd d'ar cridhibh.
9 Maille ri Onesimus bràthair dìleas agus gràdhach, a tha dhibh [r] féin. Ni iad aithnichte dhuibh na h-uile nithe *a tha* an so.
10 Tha Aristarchus mo choimh-phriosunach a' cur fàilte oirbh, agus Marcus mac peathar do Bharnabas, (mu'n d'fhuair sibh àitheanta; ma thig e d'ar n-ionnsuidh, gabhaibh ris·)
11 Agus Iosa, d'an goirear Iustus, muinntir a tha do'n timchioll-ghearradh. '*S* iad sin a mhàin *mo* chomh-oibrichean chum rioghachd Dhé, a bha 'nan comh-fhurtachd dhomh.
12 Tha Epaphras, a tha dhibh féin, seirbhiseach Chriosd, a' cur fàilte oirbh, a ghnàth a' deanamh sbàirn dhùrachdaich air bhur son ann an ùrnuighibh, chum gu seas sibh foirfe, agus coimhlionta ann an uile thoil Dhé.
13 Oir tha mi deanamh fianuis dha, gu bheil aige mòr theas-ghràdh dhuibhse, agus dhoibhsan a tha ann an Laodicea, agus do'n mhuinntir a tha ann an Hierapolis.
14 Tha Lucas an léigh gràdhach, agus Demas a' cur fàilte oirbh.
15 Cuiribh fàilte air na bràithribh a tha ann an Laodicea, agus air Nimphas, agus air an eaglais *a tha* 'na thigh.
16 Agus an uair a leughar an litir so 'nar measgsa, thugaibh fainear gu'n leughar i ann an eaglais nan Laodiceanach mar an ceudna; agus gu'n leugh sibhse cuideachd an litir o Laodicea.
17 Agus abraibh ri Archipus, Thoir an aire do'n mhinistreileachd a fhuair thu san Tighearn, gu'n coimhlion thu i.
18 Fàilte uamsa Pòl le m' làimh féin. Cuimhnichibh mo chuibhreacha. Gràs *gu robh* maille ribh. Amen.

Ceud litir an abstoil PHOIL chum nan TESALONIANACH.

CAIB. I.

2 *Tha Pòl a' toirt fios do na Tesalonianaich co chuimhneachail agus a bha e orra anns gach àm, ann am breith-buidheachais agus ùrnuigh air an son; 5 agus mar an ceudna co dhearbhta 's a bha e do fhìrinn, agus do thréibhdhireas an creidimh, agus an impochaidh ri Dia.*

POL, agus Siluanus, agus Timoteus chum eaglais nan Tesalonianach, *a tha* ann an Dia an t-Athair, agus *anns* an Tighearn Iosa Criosd: gràs duibh, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criosd.
2 Tha sinn a' toirt buidheachais do Dhia a ghnàth air bhur sonsa uile, a

[o] *a' fuasgladh.* [p] *le gràs, gràsail.* [r] *uaibh.*

toirt iomraidh oirbh ann ar n-ùr-
nuighibhne,
3 A' cuimhneachadh gun sgur
obair bhur creidimh, agus saothair
bhur gràidh, agus foighidin bhur
dòchais 'nar Tighearn Iosa Criosd,
am fianuis Dé, agus ar n-Atharne:
4 Air dhuinn fios a bhi againn, a
bhràithre gràdhaichte le Dia, air
bhur taghadhsa[s].
5 Oir cha d'thainig ar soisgeulne
d'ar n-ionnsuidhse ann am focal a
mhàin, ach mar an ceudna ann an
cumhachd, agus anns an Spiorad
naomh, agus ann am mòr lan dearbh-
achd; mar is aithne dhuibh ciod a'
ghnè dhaoine bha annainn 'nar measg
air bhur sonsa.
6 Agus rinneadh sibh 'nar luchd-
leanmhuinn oirnne, agus air an Tigh-
earn, 'nuair a ghabh sibh ris an fhoc-
al ann am mòr àmhghar, le h-aoibh-
neas an Spioraid naoimh:
7 Ionnas gu robh sibh 'nar n-eis-
empleiribh[t] dhoibhsan uile a tha
creidsinn an am Macedonia agus ann
an Achaia.
8 Oir uaibhse chaidh fuaim focail
an Tighearna mach, cha'n ann a
mhàin ann am Macedonia agus ann
an Achaia, ach mar an ceudna anns
gach àit tha bhur creidimh ann an
Dia air a sgaoileadh a mach, ionnas
nach 'eil feum air sinne a labhairt ni
air bith.
9 Oir a ta iad féin a' foillseachadh
mu'r timchiollne, ciod a' ghnè dol a
steach a bha againn d'ar n-ionns-
uidhse, agus cionnus a phill sibh chum
Dhé o iodholaibh, a dheanamh seirbh-
is do'n Dia bheo agus fhìor,
10 Agus gu feitheamh r'a Mhac o
nèamh, a thog e suas o na marbhaibh,
eadhon Iosa a shaor[u] sinne o'n fheirg
a ta ri teachd.

CAIB. II.

1 *Tha e cur an céill cionnus a chaidh
an soisgeul a shearmonachadh do na
Tesalonianachaibh, agus ciod an
dòigh air an do ghabh iad ris.* 18
*Tha reuson air a thabhairt c'ar son
a bha Pòl co fhada uatha, agus mar
an ceudna c'ar son a ta nis a thog-
radh co mòr r'am faicinn.*

OIR is aithne dhuibh féin, a
bhràithre, ar dolne a steach d'ar
n-ionnsuidh, nach robh e ann an
dìomhanas.
2 Ach fòs air dhuinn fulang
roimhe, agus an déigh ar maslach-
aidh ann am Philipi, mar is aithne
dhuibh, bha dànachd againn ann ar
Dia-ne soisgeul Dé a labhairt ribhse
maille ri gleachda mòr.
3 Oir cha *robh* ar n-earailne o
mhealltoireachd, no o neo-ghloine, no
ann an ceilg:
4 Ach mar a mheasadh sinne le
Dia mar dhroing a b'iomchuidh an
soisgeul earbsadh ruinn, is amhuil sin
a labhramaid, ni h-ann mar dhroing
a tha toileachadh dhaoine, ach Dhé, a
tha dearbhadh ar cridheacha.
5 Oir cha do ghnàthaich sinn uair
air bith briathra miodalach, mar is
aithne dhuibh, no leithsgeul sainnt;
'se Dia *ar* fianuis.
6 Ni mò dh'iarr sinn urram[a] o
dhaoinibh, no uaibhse, no o *dhaoin-
ibh* eile, ge d'fheudamaid ar trom a
leagadh *oirbhse*, mar abstola Chriosd.
7 Ach bha sinn caomh 'nar measg-
sa, amhuil a dh'altrumas[b] banaltrum
a clann féin:
8 Mar sin, air bhi dhuinne ro
dhéidheil oirbhse[c], bu toileach leinn
cha'n e mhàin soisgeul Dhé a phàirt-
eachadh[d] ribh, ach mar an ceudna ar
n-anama fèin, do bhrigh gu robh sibh
ro ionmhuinn leinn.
9 Oir is cuimhne leibh, a bhràith-
re, ar saothair agus ar sgios-ne: oir
air dhuinn bhi ri h-obair a dh'oidhch'
agus a là, chum nach cuireamaid
trom air neach sam bith agaibh, shear-
monaich sinn duibh soisgeul Dé.
10 *Is* fianuisean sibhse, agus Dia,
cia naomha, agus cia cothromach[e],
agus neo-lochdach a ghiùlain sinne
sinn féin 'nar measgsa a ta creid-
sinn:
11 Mar is aithne dhuibh, cionnus
a dh'earailich sinn, agus a thug sinn

[s] *air bhur taghadhsa le Dia.* [t] *samhlachasaibh.* [u] *a shaoras.* [a] *gloir.*
[b] *dh'eiridneas.* [c] *ro dheothasach umaibhse.* [d] *a chomh-roinn.*
[e] *h-ionraic.*

comhfhurtachd, agus a chuir sinn impidh air gach aon agaibh fa leth (mar a ni Athair d'a chloinn.)

12 Gu'n gluaiseadh sibh gu cubhaidh do Dhia, a ghairm sibh chum a rioghachd agus a ghlòire féin.

13 Uime sin a ta sinne mar an ceudna a' toirt buidheachais do Dhia gun sgur, do bhrigh 'nuair a ghabh sibh ri focal Dé a chuala sibh uainne, gu'n do ghabh sibh *ris* cha'n ann *mar* fhocal dhaoine, ach (mar is e gu fìrinneach) focal Dé, a tha 'g oibreachadh gu h-éifeachdach annaibhse a ta creidsinn.

14 Oir rinneadh sibhse, a bhràithre, 'nar luchd-leanmhuinn air eaglaisibh Dhé ann an Iudea, a tha ann Iosa Criosd: oir dh'fhuiling sibhse na nithe ceudna o bhur luchd-dùthcha féin, mar *a dh'fhuiling* iadsan o na Iudhachaibh:

15 A chuir araon an Tighearn Iosa, agus am fàidhean féin gu bàs, agus a rinn geur-leanmhuinn oirnne; agus nach 'eil a' toileachadh Dhé, agus a tha'n aghaidh nan uile dhaoine:

16 A tha bacadh dhinne labhairt ris na Cinneachaibh, chum gu'm biodh iad air an slànuchadh, chum air-lìonaidh suas am peacaidh: oir thainig an fhearg orra fa dheireadh[f].

17 Ach air dhuinne, a bhràithre, bhi air ar dealachadh uaibhse rè tamaill bhig, am pearsa ach cha'n ann an cridhe, is ro mhòid a rinn sinn dìchioll air bhur n-aghaidh fhaicinn le mòr thogradh.

18 Uime sin bu mhiann leinn teachd d'ar n-ionnsuidh, (eadhon leamsa Pòl) uair no dhà; ach bhac Satan sinn.

19 Oir ciod e ar dòchasne, no ar n-aoibhneas, no ar crùn-uaille? nach sibhse féin *e* am fianuis ar Tighearna Iosa Criosd aig a theachd?

20 Oir is sibhse ar glòirne agus ar n-aoibhneas.

CAIB. III.

1 Tha Pòl a' dearbhadh a mhòr ghràidh do na Tesalonianaich, le Timoteus a chur d'an ionnsuidh chum an neartachadh agus comhfhurtachd a thoirt doibh; agus le a ghairdeachas 'nan deadh ghiùlan,
18 agus le ùrnuigh a dheanamh air an son, agus le a mhòr thogradh air teachd gu tèaruinte d'an ionnsuidh.

AIR an aobhar sin an uair nach b'urradh sinn cumail oirnn féin ni b'fhaide, bu taitneach leinn bhi air ar fàgail 'nar n-aonar am *baile na h-*Aithne:

2 Agus chuir sinn Timoteus ar bràthair agus ministeir Dhé agus ar comh-oibriche ann an soisgeul Chriosd, chum sibhse a dhaingneachadh, agus comhfhurtachd a thoirt duibh mu thimchioll bhur creidimh;

3 Chum nach gluaisteadh[g] neach air bith agaibh leis na trioblaidibh so; oir a ta fhios agaibh féin gu'n d'orduicheadh sinn chuige so.

4 Oir gu deimhin an uair a bha sinn maille ribh, dh'innis sinn duibh roimh-làimh, gu robh sinn gu àmhghar[h] fhulang; eadhon mar a thachair, agus is aithne dhuibh.

5 Air an aobhar so, 'nuair nach robh mise comasach air cumail orm féin ni b'fhaide, chuir mi a dh'fhaghail fios mu'r creidimh, an t-eagal air chor sam bith gu'n do bhuair am buaireadair sibh, agus gu'm biodh ar saothairne dìomhain.

6 Ach a nis an uair a thainig Timoteus uaibhse d'ar n-ionnsuidhne, agus a thug e deadh sgeul duinn mu'r creidimh agus bhur gràdh, agus gu bheil cuimhne mhaith agaibh oirnne a ghnàth, a' miannachadh gu mòr sinne fhaicinn, amhuil a ta sinne mar an ceudna sibhse fhaicinn.

7 Uime so, a bhràithre, fhuair sinne comhfhurtachd d'ar taobh ann ar n-uile àmhghar agus theinn tre bhur creidimhse:

8 Oir a ta sinne beo a nis, ma sheasas sibhse gu bunaiteach san Tighearn.

9 Oir ciod am buidheachas a dh'fheudas sinn ìocadh do Dhia as bhur lethse, air son an aoibhneis sin

[f] *gus a' chuid a's faide.* [g] *gluaisfeadh.* [h] *trioblaid.*

uile lèis am bheil sinn ri gairdeachas
d'ar taobh am fianuis ar Dé-ne,
10 A dh'eidhche agus a là a'
guidheadh gu ro dhùrachdach gu
faiceamaid bhur n-aghaidhse, agus
gu leasaicheamaid uireasbhuidh bhur
creidimh ?
11 A nis gu deanadh Dia féin
eadhon ar n-Athair, agus ar Tigh-
earn Iosa Criosd ar slighene a threòr-
achadh d'ar n-ionnsuidhse.
12 Agus gu d'thugadh an Tigh-
earn oirbh fàs agus bhi ro phailt ann
an gràdh d'a chéile, agus do na h-uile
dhaoinibh, mar a ta sinne dhuibhse :
13 Chum gu daingnich e bhur
cridheacha neo-choireach ann an
naomhachd am fianuis Dé eadhon ar
n-Atharne, aig teachd ar Tighearna
Iosa Criosd maille r'a naomhaibh i
uile.

CAIB. IV.

1 *Tha e cur impidh orra dol air an aghaidh anns gach uile ghnè dhiadhachd,* 6 *am beatha a chaitheadh gu naomha agus gu cothromach,* 9 *a chéile a ghràdhachadh,* 11 *agus an gnothuichean féin a leantuinn gu sàmhach ; &c.*

OS bàrr ma ta, a bhràithre, cuir-
eamaid a dh'impidh agus a
dh'athchuinge oirbh tre'n Tighearn
Iosa, mar a fhuair sibh uainne
cionnus is còir dhuibh imeachd, agus
Dia a thoileachadh, gu meudaicheadh
sibh mar sin ni's mò agus ni's mò.
2 Oir a ta fios agaibh ciod iad na
h-àitheantan a thug sinne dhuibh
tre'n Tighearn Iosa.
3 Oir is i so toil Dhé, *eadhon* bhur
naomhachadhsa, sibh a sheachnadh
strìopachais :
4 Gu'm b'aithne do gach aon ag-
aibh a shoitheach féin a shealbhachadh
ann an naomhachd, agus ann an onoir ;
5 Cha'n ann ann am fonn ana-
mhiannach, mar *a ni* na Cinnich
aig nach 'eil eòlas air Dia:
6 Gun neach air bith a dheanamh
eucoir no mealltaireachd sa' chùis
air a bhràthair ; do bhrigh gur e'n
Tighearn a ni dìoghaltas air an uile
leithidibh sin, a réir mar a dh'innis
sinne mar an ceudna duibh roimhe
agus a rinn sinn fianuis.
7 Oir cha do ghairm Dia sinne gu
neo-ghloine, ach gu naomhachd.
8 Uime sin an neach a ni tàir,
cha'n ann air duine tha e deanamh
tàir, ach air Dia, a thug dhuinne a
Spiorad naomha féin.
9 Ach a thaobh gràidh bràthaireil,
cha 'n'eil feum agaibh mise a scrìobh-
adh d'ar n-ionnsuidh : oir a ta sibh
féin air bhur teagasg o Dhia gràdh a
thoirt d'a chèile.
10 Agus gu deimhin tha sibh a'
deanamh so thaobh nam bràthar uile,
a tha ann am Macedonia gu h-iom-
lan : ach guidheamaid oirbh, a
bhràithre, sibh a mheudachadh ni's
mò agus ni's mò ;
11 Agus gu'n dean sibh bhur
dìchioll a bhi ciuin, agus bhur gnoth-
uiche féin a dheanamh, agus saoith-
reachadh le'r làmhaibh féin, (amhuil
a dh'àithu sinne dhuibh.)
12 Chum gu'n gluais sibh gu
cubhaidh thaobh na muinntir sin a
ta'n leth muigh, agus nach bi
uireasbhuidh ni sam bith oirbh.
13 Ach cha b'àill leam, a bhràithre,
sibh a bhi aineolach thaobh na muinn-
tir sin a tha 'nan codal, chum nach
dean sibh bròn, eadhon mar dhaoine
eile aig nach 'eil dòchas.
14 Oir ma chreideas sinn gu'n
d'fhuair Iosa bàs, agus gu'n d'éirich
e rìs, amhuil sin mar an ceudna an
droing a choidil ann an Iosa, bheir
Dia maille ris.
15 Oir so a deireamaid ribh ann
am focal an Tighearna, nach bi
againne a tha beo agus a dh'fhàgar
gu teachd an Tighearna, toiseach
orrasan a tha 'nan codal.
16 Oir thig an Tighearn féin a
nuas o nèamh le àrd-iolaich l, le guth
an àrd-aingeil, agus le trompaid Dhé:
agus éiridh na mairbh ann an Criosd
air tùs :
17 An déigh sin sinne a bhios beo
agus a dh'fhàgar, togar suas sinn
maille riusan anns na neulaibh, an
còdhail an Tighearna san athar : agus
mar sin bithidh sinn gu siorruidh
maille ris an Tighearn.

i *maille r'a* ainglibh *naomha.* l *gàir.*

18 Uime sin thugaibh comhfhurtachd d'a chéile leis na briathraibh so.

CAIB. V.

1 Tha e dol air aghaidh ann an labhairt mu theachd Chriosd gu breitheanas, 16 a' toirt iomadh comhairle, 23 agus a' comh-dhùnadh na litreach.

ACH mu thimchioll nan aimsir agus nan àm cha 'n'eil feum agaibhse, a bhràithre, mise a scrìobhadh d'ar n-ionnsuidh.

2 Oir a ta sàr fhios agaibh féin gu'n d'thig là an Tighearna mar ghaduiche san oidhche.

3 Oir an uair a deir iad, Sìothchaint agus tèaruinteachd, an sin thig sgrios obann orra, mar shaothair air mnaoi thorraich; agus cha d'théid iad as.

4 Ach cha 'n'eil sibhse, a bhràithre, san dorchadas, ionnas gu'm beireadh an là sin oirbh mar ghaduiche.

5 Is sibhse uile clann an t-soluis, agus clann an là: cha'n ann do'n oidhche, no do'n dorchadas sinn.

6 Uime sin na coidleamaid mar dhaoine eile; ach deanamaid faire agus bitheamaid stuama[m].

7 Oir an dream a choidleas, is anns an oidhche choidleas iad: agus an dream a tha air mhisg, is anns an oidhche tha iad air mhisg.

8 Ach bitheamaidne a tha do'n là stuama, a' cur oirnn uchd-éididh a' chreidimh agus a' ghràidh, agus mar chlogaide, dòchas[n] na slàinte.

9 Oir cha d'orduich[o] Dia sinn chum feirge; ach chum slàinte fhaotainn trid ar Tighearna Iosa Criosd,

10 A fhuair bàs air ar son, chum co aca is codal no faireach dhuinn, gu'm bitheamaid beo maraon ris.

11 Uime sin thugaibh comhfhurtachd d'a chéile, agus togaibh suas gach aon a chéile, eadhon mar a ta sibh a' deanamh.

12 Agus guidheamaid oirbh, a bhràithre, aithne bhi agaibh air an dream a tha saoithreachadh 'nar measg, agus a tha os bhur ceann san Tighearn, agus a tha 'gar comhairleachadh;

13 Agus meas mòr a bhi agaibh dhiubh ann an gràdh air son an oibre. Bithibh sìothchail 'nar measg féin.

14 A nis guidheamaid oirbh, a bhràithre, thugaibh rabhadh dhoibhsan a tha mi-riaghailteach, thugaibh comhfhurtachd dhoibhsan a tha lagchridheach, cumaibh suas iadsan a ta anmhunn[p], bithibh foighidneach a thaobh nan uile uile dhaoine.

15 Feuchaibh nach ìoc neach olc air son uilc do dhuine sam bith: ach leanaibhs' a ghnàth an ni a ta maith, araon d'ar taobh féin, agus a thaobh nan uile dhaoine.

16 Deanaibh gairdeachas a ghnàth.

17 Deanaibh ùrnuigh gun sgur.

18 Anns gach uile ni thugaibh buidheachas; oir is i so toil Dé ann an Iosa Criosd d'ar taobh.

19 Na mùchaibh[r] an Spiorad.

20 Na deanaibh tàir air fàidheadaireachd.

21 Dearbhaibh na h-uile nithe: cumaibh gu daingean an ni sin a ta maith.

22 Seachnaibh gach uile choslas uilc.

23 Agus gu deanadh Dia na sìothchaint féin naomha sibh gu h-iomlan; agus *gu deònaicheadh Dia* gu'm bi bhur n-uile spiorad agus anam agus chorp air an gleidheadh gu neo-choireach gu teachd ar Tighearna Iosa Criosd.

24 *Is* fìrinneach an ti a ta 'gar gairm, neach mar an ceudna a ni e.

25 A bhràithre, deanaibh ùrnuigh air ar soin-ne.

26 Cuiribh fàilte air na bràithribh uile le pòig naomha.

27 Sparram oirbh a h-uchd an Tighearna, gu'n leughar an litir so do na bràithribh naomha uile.

28 *Gu robh* gràs ar Tighearna Iosa Criosd maille ribh. Amen.

[m] *measarra.* [n] *earbsa.* [p] *cha do shonraich.* [p] *deanaibh cùl-taic dhoibhsan a ta lag.* [r] *coisgibh.*

DARA LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN TESALONIANACH.

CAIB. I.

1 *Tha Pòl a' toirt fios doibh air an deadh bharail a ta aige mu'n creidimh, an gràdh, agus am foighidin; 5 agus a' gnàthachadh reusona chum comhfhurtachd a thoirt doibh fa'n geur-leanmhuinn, gu h-àraidh o cheart bhreitheanas Dé.*

POL agus Siluanas, agus Timoteus, chum eaglaise nan Tesalonianach, ann an Dia ar n-Athair, agus *anns* an Tighearn Iosa Criosd:

2 Gràs *gu robh* dhuibh, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criosd.

3 Tha dh'fhiachaibh oirnne buidheachas a thoirt do Dhia a ghnàth air bhur sonsa, a bhràithre, mar is cubhaidh, do bhrigh gu bheil bhur creidimh a' fàs gu ro mhòr, agus gu bheil gràdh gach aon agaibh uile a' meudachadh d'a chéile:

4 Ionnas gu bheil sinne féin a' deanamh uaille asaibhse ann an eaglaisibh Dhé, air son bhur foighidin agus bhur creidimh ann bhur n-uile gheur-leanmhuinnibh agus àmhgharaibh a tha sibh a' fulang:

5 *Ni a ta* 'na chomhara follaiseach air ceart bhreitheanas Dé, chum gu measar gur airidh sibhse air rioghachd Dhé, air son am bheil sibh a' fulang:

6 Do bhrigh gur ceart an ni do Dhia, àmhghar ìocadh dhoibhsan a ta cur àmhghair oirbh;

7 Agus dhuibhse a ta fa àmhghar, fois maraon ruinne, 'nuair a dh'fhoillsichear an Tighearn Iosa o nèamh; maille r'a ainglibh cumhachdach,

8 Ann an teine lasarra, a' deanamh dioghaltais air an droing aig nach 'eil eòlas air Dia, agus nach 'eil ùmhal do shoisgeul ar Tighearna Iosa Criosd:

9 Muinntir air an deanar peanas le sgrios siorruidh o làthair an Tighearna, agus o ghlòir a chumhachd;

10 'Nuair a thig e gu bhi air a ghlòrachadh 'na naomhaibh, agus chum gu'n deanar iongantach e annta-san uile a ta creidsinn san là sin (do bhrigh gu'n do chreideadh ar fianuisne 'nar measgsa.)

11 Air an aobhar so tha sinne mar an ceudna a' deanamh sìr-ùrnuigh air bhur sonsa, chum gu meas ar Dia-ne gur fiu sibhse an gairm *so*, agus gu'n coimhlion e uile dheadhghean *a* mhaitheis, agus obair a' chreidimh le cumhachd:

12 Chum gu'm bi ainm ar Tighearna Iosa Criosd air a ghlòrachadh annaibhse, agus sibhse annsan, a réir gràis ar Dé-ne, agus an Tighearna Iosa Criosd.

CAIB. II.

1 *Is àill leis iad a bhuanachadh san fhìrinn ris an do ghabh iad: 3 tha e a' nochdadh gu'm bi claonadh o'n chreidimh ann. 9 agus gu'm foillsichear an t-anacriosd roimh theachd là an Tighearna; 15 agus an lorg so tha e 'g aithris a rìs a cheud earail, agus a' deanamh ùrnuigh air an son.*

A NIS guidheamaid oirbh, a bhràithre, thaobh[s] teachd ar Tighearna Iosa Criosd, agus ar comh-chruinneachaidhne d'a ionnsuidh,

2 Gun sibh bhi h-ealamh air bhur crathadh[t] 'nar n-inntinn, no fa

[s] *trìd.* [t] *fa uideal.*

bhuaireas[q], le spiorad, no le focal, no le litir, mar uainne, mar gu'm biodh là Chriosd am fagus.

3 Na mealladh neach sam bith sibh air aon chor: oir cha *d'thig an là sin* mur d'thig air tùs tréigeadh-creidimh, agus *mur* foillsichear duine sin a' pheacaidh, mac an sgrios;

4 A tha cur an aghaidh agus 'ga àrdachadh féin os cionn gach ni d'an goirear Dia, no d'an deanar aoradh[a]; ionnas mar Dhia gu bheil e 'na shuidhe ann an teampull Dhé, 'ga nochdadh féin gur Dia e.

5 Nach cuimhne leibh, air dhomh bhi fathast maille ribh, gu'n d'innis mi na nithe so dhuibh?

6 Agus is aithne dhuibh ciod a tha bacadh nis e bhi air fhoillseachadh 'na àm féin.

7 Oir a ta rùn-dìomhair na h-aindiadhachd ag oibreachadh cheana, a mhàin gus an toirear air falbh an ti a ta nis a' bacadh[b].

8 Agus an sin foillsichear an t-aingidh sin, a chlaoidheas an Tighearn le h-anail[c] a bheoil féin, agus d'an cuir e as le dealradh a theachd:

9 *Eadhon esan* aig am bheil a theachd a réir oibreachaidh Shatain, maille ris an uile chumhachd, agus chomharaibh, agus iongantasaibh breugach,

10 Agus maille ri uile mhealltaireachd na h-eucorach anntasan a chaillear; a chionn nach do ghabh iad gràdh na fìrinn, chum gu slànuichteadh iad.

11 Agus air a shon so cuiridh Dia treun oibreachadh meallaidh d'an ionnsuidh, ionnas gu'n creid iad a' bhreug.

12 Chum gu'm bi iad uile air an dìteadh, nach do chreid an fhìrinn, ach aig an robh tlachd anns an eucoir.

13 Ach a ta dh'fhiachaibh oirnne buidheachas a thoirt do Dhia a ghnàth air bhur sonsa, a bhràithre, ionmhuinn do'n Tighearn, do bhrigh gu'n do thagh Dia sibh o thùs chum slàinte, tre naomhachadh an Spioraid, agus creidsinn na fìrinn:

14 Chum an do ghairm e sibh trid ar soisgeilne, chum sibh a dh'fhaotainn glòire ar Tighearna Iosa Criosd.

15 Uime sin, a bhràithre, seasaibh gu daingean, agus cumaibh na teagasgan a thugadh dhuibh, co dhiubh is ann le focal, no *le*'r litirne.

16 A nis gu'n tugadh ar Tighearn Iosa Criosd e féin, agus Dia eadhon ar n-Athairne, a ghràdhaich sinn, agus a thug *dhuinn* sòlas siorruidh, agus dòchas maith tre ghràs,

17 Comhfhurtachd d'ar cridhese, agus gu daingnicheadh e sibh anns gach uile dheadh fhocal agus ghnìomh.

CAIB. III.

1 *Tha e 'g iarraidh an ùrnuigh air a shon féin, 3 a' cur an céill meud an earbsaidh a tha aige asda, 5 a' guidheadh Dhé as an leth, 6 a' toirt iomadh comhairle orra 'gu h-àraid iad a sheachnadh dìomhanais, agus droch cuideachd; &c.*

FA dheoidh, a bhràithre, deanaibh ùrnuigh air ar soinne, chum gu'n ruith focal an Tighearna, agus gu'm bi e air a ghlòrachadh mar ann bhur measgsa;

2 Agus chum gu saorar sinne o dhaoinibh mi-reusonta agus olc: oir cha'n ann aig na h-uile a ta creidimh.

3 Ach a ta an Tighearn dìleas, a dhaingnicheas agus a choimhideas o'n olc[d] sibh.

4 Agus a ta earbsa againn san Tighearn d'ar taobhsa, gu bheil sibh araon a' deanamh agus gu'n dean sibh na nithe a tha sinn ag àithneadh dhuibh.

5 Agus gu seòladh an Tighearn bhur cridheacha chum gràidh Dhé, agus chum foighidin Chriosd[e].

6 A nis àithneamaid dhuibh, a bhràithre, ann an ainm ar Tighearna Iosa Criosd, sibh féin a dhealachadh ris gach uile bhràthair a tha 'g imeachd gu mi-riaghailteach, agus ni h-ann a réir an teagaisg a fhuair e uainne.

[q] *mhaoim, ghiorraig.* [a] *a ta urramach.* [b] *a mhàin an ni a ta cur bacaidh a nis* bacaidh *e gus an toirear air falbh e.* [c] *spiorad.* [d] *o'n droch* spiorad. [e] *feitheamh gu foighidneach ri Criosd.*

7 Oir a ta fhios agaibh féin cionnus is còir dhuibh ar lorgne leantuinn: oir cha do ghiùlain sinne sinn féin gu mi-riaghailteach 'nar measg;
8 Ni mô a dh'ith sinn aran duine sam bith a nasgaidh; ach le saothair agus anshocair, a dh'oidhche agus a là ri h-obair, chum nach cuireamaid ar trom air a h-aon agaibh:
9 Cha'n e nach 'eil comas[f] againn, ach a chum gu'n deanamaid sinn féin 'nar n-eisempleir dhuibhse, gu ar leantuinn.
10 Oir an uair a bha sinn maille ribh, thug sinn an àithne so dhuibh, mur àill le neach obair a dheanamh, gun e dh'itheadh *bìdh*.
11 Oir tha sinn a' cluinntinn gu bheil daoine àraidh ag imeachd gu mi-riaghailteach 'nar measg, nach 'eil a' deanamh oibre sam bith, ach a' gabhail gnothuich ri nithibh nach buin doibh.
12 A nis tha sinn a' toirt àithne d'an leithidibh sin, agus ag earail orra trìd ar Tighearna Iosa Criosd, le saoithreachadh gu ciuin, gu'n ith iad an aran féin.
13 Agus sibhse, a bhràithre, na sgìthichibh do dheanamh maith.
14 Agus ma ta neach sam bith nach toir ùmhlachd d'ar focalne trìd an litir so, comharaichibh esan, agus na' biodh comhluadar agaibh ris, chum gu'm bi nàire air.
15 Gidheadh na measaibh *e* mar nàmhaid, ach thugaibh comhairle air mar bhràthair.
16 A nis gu'n d'thugadh Tighearna na sìth e féin sìth dhuibhse a ghnàth, air gach aon chor. *Gu robh* an Tighearn maille ribh uile.
17 Fàilte uamsa Pòl le m' làimh féin, ni a's e an comhara anns gach uile litir: mar so sgrìobham.
18 Gràs ar Tighearna Iosa Criosd *gu robh* maille ribh uile. Amen.

CEUD LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM THIMOTEUIS.

CAIB. I.

1 *Tha an t-ordugh a thugadh do Thimoteus 'nuair a chaidh Pòl do Mhacedonia, air a chur an cuimhne dha.* 5 *Mu thimchioll feum dligheach an lagha,* 11 *agus gairm Phòil gu bhi 'na abstol;* 20 *agus mu Himeneus agus Alecsander.*

POL abstol Iosa Criosd, a réir àithne Dhé ar Slànuighir, agus an Tighearna Iosa Criosd, *neach a's e* ar dòchas;
2 Chum Thimoteuis m'fhìor mhac anns a' chreidimh: gràs, tròcair, *agus* sìth o Dhia ar n-Athair, agus *o* Iosa Criosd ar Tighearn.
3 Mar a dh'iarr mi ort fantuinn ann an Ephesus, 'nuair a chaidh mi do Mhacedonia, chum gu'n d'thugadh tu ordugh do dhream àraidh gun atharrachadh teagaisg a thoirt uatha;
4 Agus gun aire a thoirt do sgeulachdaibh, agus do shloinnteireachd neo-chrìochnaich, a bheir aobhar do cheisdibh, ni's mò na do fhòghlum diadhaidh, a tha tre chreidimh: *dean mar sin.*
5 A nis 's e's crìoch do'n àithne gràdh a cridhe glan, agus *a* coguis mhaith, agus *a* creidimh neo-chealgach:
6 Nithe air do dhream àraidh claonadh uatha, chaidh iad a thaobh chum dìomhanais cainnte;
7 A' miannachadh bhi 'nan luchd-

[f] *ùghdarras, còir.*

teagaisg an lagha, *agus* gun iad a' tuigsinn ciod a deir iad, no ciod iad mu'm bheil iad a' toirt cinnte.

8 Ach tha fhios againn gu bheil an lagh maith, ma ghnàthaicheas neach gu dilgheach e:

9 Air do fhios so a bhi aige, nach ann do dhuine fìreanach a dh'orduicheadh an lagh, ach do dhaoinibh neo-dhligheach agus eas-ùmhal, dhoibhsan a ta mi-dhiadhaidh agus do pheacachaibh, do dhaoinibh mi-naomha agus neo-chràbhach, do luchd-marbhaidh aithriche agus do luchd-marbhaidh mhàithriche, do luchd-mortaidh,

10 Do luchd-strìopachais, do luchd-anamhianna mi-nàdurra, do luchd-goid dhaoine, do bhreugairibh, do luchd-eithich, agus ma tha ni sam bith eile a tha'n aghaidh teagaisg fhallain,

11 A réir soisgeil ghlòrmhoir an Dé bheannuichte, a dh'earbadh riumsa.

12 Agus bheiream buidheachas do Iosa Criosd ar Tighearn, a neartaich mi, do bhrigh gu'n do mheas e mi dìleas, 'gam chur sa' mhinistreileachd;

13 A bha roimhe a'm' fhear-labhairt toibheim, agus a'm' fhear-geurleanmhuinn, agus a'm' dhuine eucorach. Ach fhuair mi tròcair, do bhrigh gu'n d'rinn mi *so* tre aineolas, ann am mi-chreidimh:

14 Agus bha gràs ar Tighearna thar tomhas ro-phailte *dhomh*, maille ri creidimh, agus *ri* gràdh a ta ann an Iosa Criosd.

15 *Is* fìor an ràdh so, agus is fiu e air gach aon chor gabhail ris, gu'n d'thainig Iosa Criosd do'n t-saoghal a thearnadh pheacach; d'am mise an ceud-fhear.

16 Gidheadh, air a shon so fhuair mi tròcair, chum gu'm foillsicheadh Criosd annamsa air tùs an uile fhad-fhulangas, mar shaimpleir[g] dhoibhsan a chreideadh ann an déigh so, chum na beatha maireannaich.

17 A nis do'n Righ shiorruidh, neo-thruaillidh, neo-fhaicsinneach, *do*'n Dia a ta mhàin glic, *gu robh* onòir agus glòir, gu saoghal nan saoghal. Amen.

18 An àithne so earbam riut Thimoteuis a mhic, a réir nam fàidheadaireachd a rinneadh umad roimhe so, chum trìdsan gu'n cogadh tu deadh chogadh,

19 A' coimhead creidimh agus deadh choguis; ni air do chuid *do dhaoinibh* a chur uatha, rinn iad long-bhriseadh throbh a' chreidimh.

20 D'am bheil Himeneus agus Alecsander; muinntir a thug mise thairis do Shatan, chum le'n smachdachadh gu'm fòghlumadh iad gun toibheum a labhairt.

C A I B. II.

1 *Gur còir ùrnuigh agus breith-buidheachais a ghnàthachadh air son nan uile dhaoine. 9 Cionnus is còir do mhnàibh bhi air an sgeadachadh: 12 cha 'n'eil e ceadaichte dhoibh teagasg a thoirt uatha: &c.*

IARRAM uime sin, roimh na h-uile nithibh, gu'n deanar athchuinge. ùrnuighean, eadar-ghuidheadh, agus breith-buidheachais air son nan uile dhaoine:

2 Air son righrean, agus air son nan uile a tha ann an ùghdarras: chum gu'n caith sinn ar beatha gu foisneach agus gu sìothchail, anns an uile dhiadhachd agus chiatfachd.

3 Oir *tha* so maith agus taitneach am fianuis Dé ar Slànuighir:

4 Neach leis an àill na h-uile dhaoine bhi air an slànuchadh[h], agus iad a theachd chum eòlais na fìrinn.

5 Oir *is* aon Dia *a ta* ann, agus aon eadar-mheadhonair eadar Dia agus daoine, an duine Iosa Criosd;

6 A thug e féin 'na éiric[i] air son nan uile, mar fhianuis ann an àm iomchuidh;

7 Chum an d'orduicheadh mise a'm' shearmonaiche, agus a'm' abstol, (labhram an fhìrinn ann an Criosd, ni'n deanam breug) a'm' fhear-teagaisg nan Cinneach ann an creidimh agus ann am fìrinn.

8 Uime sin is àill leam na fir a dheanamh ùrnuigh sgach àit, a' togail suas làmha naomha, gun fheirg, gun amharus;

9 Air an dòigh cheudna, na mnài

[g] *shamhlachas.* [h] *tearnadh, saoradh.* [i] *luach-saoraidh.*

a chur sudaich iomchuidh umpa, 'gan
sgeadachadh féin le màisneachd agus
stuaim: cha'n ann le casadh an
gruaige, no le h-òr, no le neamh-
nuidibh. no le culaidhibh luachmhor;
10 Ach (mar is cubhaidh do
mhnàibh a tha 'g aideachadh diadh-
achd) le deadh oibribh.
11 Fòghlumadh a' bhean ann an
ciuineas leis an uile ùmhlachd.
12 Ach ni'n ceadaicheam do
mhnaoi teagasg a thoirt uaipe[l], no
ceannas a ghlacadh air an fhear, ach
i bhi 'na tosd.
13 Oir is e Adhamh a chruthaich-
eadh air tùs, *agus* 'na dhéigh sin
Eubha.
14 Agus cha b'e Adhamh a mheall-
adh, ach air do'n mhnaoi bhi air a
mealladh, bha i sa' chionta.
15 Gidheadh tearnar i tre bhreith
cloinne, ma bhuanaicheas iad ann an
creidimh, agus ann an gràdh, agus
ann an naomhachd, maille ri stuaim.

C A I B. III.

1 *Ciod iad na buaidhean a's còir bhi
air na h-easbuigibh, agus air na
deaconaibh, agus air am mnàibh;
14 agus c'ar son a scrìobh Pòl na
nithe so gu Timoteus. 15 Mu
thimchioll na h-eaglais, agus na
fìrinn beannuichte a ta air a teagasg
agus air a h-aideachadh innte.*

IS ràdh fìor so, Ma tha togradh
aig aon duine chum dreuchd
easbuig[m], tha e miannachadh deadh
oibre.
2 Uime sin is còir do easbuig bhi
neo-lochdach, 'na fhear aon mhnà,
faireil, crìonna[n], deadh-bheusach,
daonnachdach, ealamh gu teagasg;
3 Gun bhi 'na phòitear[o], gun bhi
buailteach, gun bhi déidheil air buann-
achd shalaich: ach macanta, neo-
thuasaideach[p], neo-shanntach;
4 'Na dhuine a riaghlas a thigh
féin gu maith, aig am bheil a chlann
fuidh smachd maille ris an uile
shuidheachadh-inntinn[r];
5 (Oir mur aithne do dhuine a thigh
féin a riaghlachadh, cionnus a ghabhas
e cùram do eaglais Dhé?)
6 Gun bhi 'na nuadh-chreideach,
an t-eagal, air dha bhi air atadh le
h-uabhar, gu'n tuit e ann an diteadh
an diabhoil.
7 Is còir dha mar an ceudna deadh
theisteas bhi aige uathasan a ta'n leth
muigh; air eagal gu'n tuit e ann an
aithis[s], agus *ann an* ribe an diabhoil.
8 Mar an ceudna *is còir* do na
deaconaibh[t] *bhi* suidhichte, gun an
teangadh bhi leam leat, gun bhi
cionail[u] air mòran fìona, gun bhi
déidheil air buannachd shalaich,
9 A' cumail rùn-dìomhair a'
chreidimh ann an coguis ghloin.
10 Agus biodh iadsan mar an
ceudna air an dearbhadh an toiseach;
agus an sin gnàthaicheadh iad dreuchd
deacoin[a], air dhoibh bhi *air am faghail*
neo-choireach.
11 Is amhuil sin *is còir* do na
mnàibh[b] bhi suidhichte, gun bhi 'nan
luchd-tuaileis[c]; *ach bhi* measarra,
ionraic sna h-uile nithibh.
12 Biodh na deacoin 'nam fir aon
mhnà, a' riaghlachadh an cloinne,
agus an tighe féin gu maith.
13 Oir an droing a ghnàthaich
dreuchd deacoin gu maith, tha iad a'
cosnadh deadh cheum dhoibh féin,
agus dànachd mhòr sa' chreidimh, a
tha ann an Iosa Criosd.
14 Scrìobham na nithe so chugad,
an dòchas teachd gu grad a' t'ionn-
suidh:
15 Ach ma ni mi moille, chum
gu'm bi fhios agad cionnus is còir
dhuit thu féin a ghiùlain ann an tigh
Dhé, ni a's e eaglais an Dé bheo,
post agus stéidh-dhainguich[d] na
fìrinn.
16 Agus gun amharus is mòr rùn-
dìomhair na diadhachd: dh'fhoill-
sicheadh Dia san fheòil, dh'fhìrean-
aicheadh e san spiorad, chunncas
le ainglibh e, shearmonaicheadh
e do na Cinneachaibh, chreideadh
ann air an t-saoghal, ghabhadh suas
e chum glòire.

[l] *unithe.* [m] *oifig fir-coimhid.* [n] *ciallach, stuama.* [o] *trom air fìon.* [p] *neo-charroideach.* [r] *chudthromachd, fhonnmhoireachd.* [s] *scainnil.* [t] *do'n luchd-frithealaidh.* [u] *ceisteil, déidheil.* [a] *fritheileadh iad.* [b] *d'am mnàibh.* [c] *luchd-càineadh.* [d] *bunait.*

CAIB. IV.

1 *Tha e a' roimh-innseadh gu'n d'théid daoine anns na h-aimsiribh deireannach air seacharan o'n chreidimh:* 6 *agus chum nach biodh Timoteus a dhéidh-laimh 'na dhleasdanas, tha e toirt comhairlean eagsamhail air.*

ANIS a deir an Spiorad gu soilleir, anns na h-aimsiribh deireannach [e] gu'n tréig dream àraidh an creidimh, a' toirt aire do spioraidibh mealltach agus do theagasgaibh dheamhan;

2 Trìd ceilge bhreugairean [f], air bhi d'an coguisibh air an losgadh le iarunn dearg;

3 A' toirmeasg pòsaidh, *agus ag iarraidh* bidheanna a sheachnadh, a chruthaich Dia chum an gabhail maille ri breith-buidheachais leosan a ta creidsinn, agus aig am bheil eòlas na fìrinn.

4 Oir *is* maith gach ni a chruthaich Dia, agus cha'n ion ni sam bith a dhiùltadh, a ghabhar le breith-buidheachais:

5 Oir a ta e air a naomhachadh le focal Dé agus le h-ùrnuigh.

6 Ma chuireas tu na nithe so an cuimhne do na bràithribh, bithidh tu a'd' dheadh mhinisteir do Iosa Criosd, air t'altrum suas ann am briathraibh a' chreidimh, agus an deadh theagaisg air an do ghabh thu eòlas [g],

7 Ach diùlt sgeulachda mi-dhiadhuidh shean bhan, agus cleachd thu féin chum diadhachd.

8 Oir a ta an cleachda corporra tarbhach chum beag nithe; ach a ta 'n diadhachd tarbhach chum nan uile nithe, aig am bheil gealladh na beatha a ta làthair, agus a chum teachd.

9 Is ràdh fìrinneach so, agus is fiu e air gach aon chor gabhail ris.

10 Oir is ann uime so a ta sinn maraon ri saothair, agus a' fulang maslaidh, do bhrigh gu bheil dòchas [h] againn san Dia bheo, neach a's e Slànuighear nan uile dhaoine, gu h-àraid nan creideach.

11 Aithn agus teagaisg na nithe so.

12 Na deanadh duine sam bith tarcuis air t'òige; ach bi thusa a'd' eisempleir[i] do na creidich, ann am focal, ann an caitheadh-beatha, ann an gràdh, ann an spiorad, ann an creidimh, ann am fìor-ghloine.

13 Gus an d'thig mi, thoir an aire do leughoireachd, do earail, do theagasg.

14 Na dearmad an tiodhlac a ta annad, a thugadh dhuit tre fhàidheadaireachd, maille ri leagadh làmh na seanaireachd ort.

15 Smuaintich air[l] na nithibh sin, thoir thu féin gu tur dhoibh, chum gu'm bi do theachd air t'aghaidh follaiseach do na h-uile.

16 Thoir aire dhuit féin, agus do d' theagasg; buanaich annta: oir le so a dheanamh, saoraidh tu araon thu féin, agus iadsan a tha 'g éisdeachd riut.

CAIB. V.

1 *Riaghailtean a's còir a leantuinn ann an cronachadh,* 3 *Mu bhantrachaibh.* 17 *Mu sheanairibh.* 23 *Comhairle do Timoteus mu thimchioll a shlàinte, &c.*

NA garg-chronaich seanair, ach cuir impidh air mar athair, *agus* air na h-òig-fhir mar bhràithribh;

2 Na mnài aosda mar mhàithrichibh, na mnài òga mar pheathraichibh, maille ris an uile fhìor-ghloine.

3 Thoir urram do bhantrachaibh a tha 'nam bantrachaibh da rìreadh.

4 Ach ma tha bantrach air bith aig am bheil clann no oghachan, fòghlumadh iad air tùs bhi dleasdanach 'nan tighibh féin, agus ath-dhìol a thoirt d'am pàrantaibh: oir a ta so maith agus taitneach am fianuis Dé.

5 A nis cuiridh ise a ta 'na bantraich da rìreadh, agus air a fàgail 'na h-aonar, a dòchas ann an Dia, agus buanaichidh si a là agus a dh'oidhche ann an athchuingibh, agus ann an ùrnuighibh.

6 Ach ise a tha caitheadh a beatha am macnus [m], air dh'i bhi beo, tha i marbh.

7 Uime sin àithn na nithe so

[e] *na h-aimsiribh ri teachd.* [f] *A' labhairt bhreug ann an ceilg.* [g] *air an d'ràinig thu.* [h] *earbsa.* [i] *shamhlachas.* [l] *Gabh cùram do.* [m] *gu sòghail.*

dhoibh, chum gu'm bi iad neo-lochd-
ach.
8 Ach mur dean duine solar air
son a chuideachd féin, agus gu
h-àraid air son muinntir a theaglaich,
dh'àicheadh e'n creidimh, agus is
miosa e na anacreideach.
9 Na gabhar bantrach san àireamh
a bhios fuidh thri fichead bliadhna
dh'aois, a bha 'na mnaoi aon fhir,
10 Air am bheil teisteas[n] a thaobh
dheadh oibre; ma dh'oil i[o] clann,
ma thug i aoidheachd uaipe, ma
dh'ionnlaid i cosa nan naomh, ma
dh'fhòir i air luchd-àmhghair, ma
lean i gu dìchiollach gach deadh obair.
11 Ach diùlt na bantraich òga:
oir an uair a dh'fhàsas iad mear an
aghaidh Chriosd, is miann leo pòs-
adh;
12 Muinntir a ta fuidh dhìteadh, a
chionn gu'n do thréig iad an ceud
chreidimh.
13 Agus os bàrr, fòghlumaidh iad
bhi dìomhanach, a' dol mu'n cuairt
o thigh gu tigh; agus cha'n e mhàin
dìomhanach, ach mar an ceudna
gabhannach, agus a' gabhail gnoth-
uich ris na nithibh nach buin doibh,
a' labhairt nithe nach bu chòir
dhoibh.
14 Is àill leam uime sin na *mnài*
òga a phòsadh, iad a bhreith cloinne,
a stiùradh an tighe, agus gun chion-
fath air bith a thoirt do'n eascaraid
labhairt gu toibheumach.
15 Oir a ta cuid a cheana air dol
a thaobh an déigh Shàtain.
16 Ma tha aig creideach no aig
ban-chreideach bantracha, fòireadh iad
orra, agus na biodh an trom air an
eaglais; chum's gu'n dean i cabhair
orrasan a tha 'nam bantrachaibh da
rìreadh.
17 Measar gur fiu na seanairean a
riaghlaicheas gu maith urram dùb-
ailte, gu h-àraid iadsan a tha saoith-
reachadh san fhocal agus ann an
teagasg.
18 Oir a deir an scriobtuir, Na
ceangail beul an daimh a tha saltairt[p]
an arbhair: agus, Is fiu an t-oibriche
a thuarasdal.
19 Na gabh casaid an aghaidh
seanair, ach le dithis no triuir a
dh'fhianuisibh.
20 Iadsan a tha peacachadh cron-
aich an làthair nan uile, chum gu'n
gabh càch eagal mar an ceudna.
21 Sparram ort am fianuis Dé,
agus an Tighearna Iosa Criosd, agus
nan aingeal taghta, gu'n coimhid[r]
thu na nithe so gun aon a chur
roimh neach eile, gun ni air bith a
dheanamh le claon bhreth.
22 Na leag *do* làmha gu h-obann
air duine sam bith, agus na biodh
comhpairt agad do pheacaibh dhaoin'
eile: coimhid thu féin glan.
23 Na h-òl uisge ni's mò, ach
cleachd beagan fìona air son do
ghoile, agus t'anmhuinneachd mhinic.
24 Tha peacanna cuid do dhaoin-
ibh follaiseach roimh-làimh, a' dol
rompa chum breitheanais; agus tha
peacanna dhream àraidh 'gan lean-
tuinn.
25 Mar an ceudna tha deadh oibre
cuid follaiseach roimh-làimh; agus
na *h-oibre* a ta air ghleus eile, cha'n
fheudar am folach.

C A I B. VI.

1 *Mu dhleasdanas sheirbhiseach:* 3 *Gun chomunn bhi againn ri droch luchd-teagaisg.* 6 *Is buannachd mhòr an diadhachd:* 10 *'Se gaol an airgid freumh gach uile.* 11 *Ciod is còir do Thimoteus a sheachnadh, agus a leantuinn; &c.*

MEASADH a' mheud 's a ta
fuidh'n chuing 'nan seirbhis-
ich, gur fiu am maighstirean féin an
uile urram; chum's nach faigh ainm
Dhé, agus *a* theagasg toibheum.
2 Agus iadsan aig am bheil
maighstirean creideach, na deanadh
iad tarcuis orra, air son gur bràith-
rean iad: ach gu ma fearr leo seirbhis
a dheanamh *dhoibh*, do bhrigh gu
bheil iad creideach agus ionmhuinn,
'nan luchd comhpairt do thiodhlac *a'
ghràis.* Na nithe so teagaisg agus
earailich.
3 Ma bheir aon neach atharrach-
adh teagaisg uaith, agus nach aontaich
e do bhriathraibh fallain, eadhon do
bhriathraibh ar Tighearna Iosa Criosd,

[n] *fianuis.* [o] *thog i suas.* [p] *bualadh.* [r] *ghleidh.*

agus do'n teagaisg a ta réir na diadh-
achd ;
4 Tha e uaibhreach, gun eòlas aige
air ni sam bith, ach e as a chéill mu
thimchioll cheisdean, agus bhriathar-
chonnsachadh[s], o'n d'thig farmad,
comh-stri, anacainnt, droch amharus-
an,
5 Fiar-dheasboireachd dhaoine
'gam bheil inntinn thruaillidh, agus
as eu gmhais na fìrinn, a' meas gur
buannachd[t] an diadhachd: dealaich
ris an leithidibh sin.
6 Ach is buannachd mhòr an
diadhachd maille ri toileachas-inntinn.
7 Oir cha d'thug sinn ni air bith
leinn do'n t-saoghal, agus *is* soilleir
nach urradh sinn ni sam bith thoirt as.
8 Uime sin air dhuinn biadh agus
eudach a bhi againn, bitheamaid
toilichte leo sin.
9 Ach an dream le'n àill bhi beart-
ach, tuitidh iad ann am buaireadh,
agus ann an ribe, agus *ann* an iomad
anamhiann amaideach agus ciurrail[u],
a bhàthas daoine ann am milleadh
agus ann an sgrios.
10 Oir is e gaol an airgid freumh
gach uilc: ni am feadh a mhiann-
aich dream àraidh, chaidh iad air
seacharan o'n chreidimh, agus
throimh-lot siad iad féin le iomadh
cràdh.
11 Ach thusa, O òglaich Dhé,
teich o na nithibh sin: agus lean fìr-
eantachd, diadhachd, creidimh, gràdh,
foighidin, ceannsachd.
12 Còmhraig deadh chòmhrag[a] a'
chreidimh, gabh greim do'n bheatha
mhaireannaich, chum mar an ceudna
an do ghairmeadh thu, agus dh'aid-
ich thu deadh aidmheil an làthair
mhòrain fhianuisean.
13 Sparram ort ann am fianuis Dé,
a bheothaicheas na h-uile nithe, agus
am fianuis Iosa Criosd, a rinn fian-
uis air deadh aidmheil an làthair
Phontius Pilat;
14 Thu choimhead na h-àithne so
gun smal, gun lochd, gu teachd ar
Tighearna Iosa Criosd:
15 Ni ann a àmaibh féin a
dh'fhoillsicheas an ti a ta beannuichte,
agus a mhàin cumhachdach, Righ
nan righ agus Tighearna nan tigh-
earna;
16 Neach 'na aonar aig am bheil
neo-bhàsmhorachd, a ta 'na chòmh-
nuidh san t-solus dh'ionnsuidh nach
feudar teachd, neach nach faca duine
sam bith, agus nach mò dh'fheudas e
fhaicinn: dhasan *gu robh* onoir agus
cumhachd siorruidh. Amen.
17 Thoir àithne do na daoinibh a
ta saibhir san t-saoghal so, gun iad a
bhi àrd-inntinneach, agus gun dòch-
as a chur ann an saibhreas neo-
chinnteach, ach anns an Dia bheo, a
tha toirt duinn nan uile nithe gu
saibhir r'am mealtuinn:
18 Iad a dheanamh maith, iad a
bhi saibhir ann an deadh oibribh, eal-
amh gu roinn[b], comh-pàirteach;
19 A' tasgaidh suas doibh féin
deadh bhunait fa chomhair an àm ri
teachd, chum's gu'n dean iad greim
air a' bheatha mhaireannaich.
20 Oir a Thimoteuis, coimhid an
ni sin a dh'earbadh riut, a' seachnadh
faoin-chòmhraidh mhi-naomha, agus
comh-chogadh eolais d'an tiubhrar
gu breugach an t-ainm sin[c].
21 Ni air bhi do dhream àraidh ag
aidmheil, chaidh iad air seacharan
thaobh a' chreidimh. Gràs *gu robh*
maille riut. Amen.

[s] *stri mu fhoclaibh.* [t] *tairbhe.* [u] *diubhalach, dosgainneach, dochannach.*
[a] *Cuir deadh chath.* [b] *easguidh a thoirt an cuid uatha.*
[c] *i. e. ainm eolais.*

Dara litir an abstoil PHOIL chum THIMOTEUIS.

CAIB. I.

1 *Gràdh Phòil do Thimoteus, agus an creidimh treibhdhireach a bha ann an Timoteus féin, agus 'na mhàthair agus 'na shean-mhàthair.* 6 *Tha e cur impidh air tiodhlac Dhé a bha ann a dhùsgadh suas,* 8 *e bhi seasmhach agus foighidneach fuidh gheur-leanmhuinn,* 13 *agus e a bhuanachadh ann am foirceadal agus ann am fìrinn an teagaisg a dh'fhoghluim e uaith-sin, &c.*

POL, abstol Iosa Criosd tre thoil Dé, a réir geallaidh na beatha, a tha ann an Iosa Criosd;

2 Gu Timoteus *mo* mhac gràdhach: gràs, tròcair, *agus* sìothchaint o Dhia an t-Athair, agus *o* Iosa Criosd ar Tighearn.

3 Bheiream buidheachas do Dhia, d'an deanam seirbhis o *m'* shinnsiribh le coguis ghloin, gu bheil agam cuimhne ortsa a ghnàth a là agus a dh'oidhche ann am ùrnuighibh:

4 Air dhomh bhi ro-thogarrach air thusa fhaicinn, a' cuimhneachadh do dheura, chum gu'm bi mi air mo lìonadh le gairdeachas:

5 'Nuair a chuimhnicheas mi an creidimh neo-chealgach a tha annadsa, a chòmhnuich air tùs a'd' sheanmhàthair Lois, agus a'd' mhàthair Eunice; agus is deimhin leam a tha annadsa mar an ceudna.

6 Air an aobhar so cuiream an cuimhne dhuit, thu dh'ath-bheothachadh tiodhlaic Dhé, a tha annad tre chur mo làmhsa ort.

7 Oir cha d'thug Dia dhuinne spiorad na geilt; ach *spiorad* a' chumhachd, agus a' ghràidh, agus na h-inntinn fhallain.

8 Uime sin na gabhsa nàire do fhianuis ar Tighearna, no dhiomsa a phriosunach: ach biodh do chuid agad do àmhghar an t-soisgeil, a réir cumhachd Dhé;

9 A shaor sinne, agus a ghairm *sinn* le gairm naomha, cha'n ann a réir ar n-oibre, ach a réir a rùin féin agus a ghràis a thugadh dhuinne ann an Iosa Criosd, roimh thoiseach an t-saoghail,

10 Ach a dh'fhoillsicheadh a nis tre theachd ar Slànuighir Iosa Criosd, a chuir as do'n bhàs, agus a thug beatha agus neo-bhàsmhorachd chum soluis, trid an t-soisgeil:

11 Chum an d'orduicheadh mise a'm' shearmonuiche, agus a'm' abstol, agus a'm' fhear-teagaisg nan Cinneach,

12 An t-aobhar fa'm bheil mi mar an ceudna a' fulang nan nithe so; gidheadh cha 'n'eil nàire orm: oir a ta fhios agam co ann a chreid mi, agus is dearbh leam gu bheil esan comasach air an ni sin a dh'earb mi ris a choimhead fa chomhar an là sin.

13 Cum gu daingean samhladh fìrinneach nam briathar fallain, a chuala tu uamsa, ann an creidimh agus ann an gràdh a ta ann an Iosa Criosd

14 Coimhid an taisgeach maith sin a dh'earbadh riut, trid an Spioraid naoimh a tha chòmhnuidh annainn.

15 Tha fhios so agad, gu'n do phill iadsan uile a tha san Asia uamsa; d'am bheil Phigellus agus Hermogenes.

16 Gu'n d'thugadh an Tighearn tròcair do theaghlach Onesiphoruis; oir is minic a thug e sòlas dhomhsa, agus cha do ghabh e nàire do m' shlabhraidh.

17 Ach an uair a bha e san Ròimh

dh'iarr e mach mi gu dìchiollach, agus fhuair e *mi*.

18 Gu deònaicheadh an Tighearn dhasan gu'm faigh e tròcair o'n Tighearn san là sin: agus a ta sàr-fhios agad, cia lìon nithe anns an d'rinn e fritheala dh dhomhsa ann an Ephesus.

CAIB. II.

1 Tha e cur impidh air a rìs a bhi
seasmhach agus buan-mhaireannach,
agus dleasdanas fìor òglaich an
Tighearna chur gnìomh, leis an
fhocal a roinn gu ceart, agus faoin-
chainnt mhi-dhiadhaidh a sheach-
nadh. 17 Mu Himeneus agus
Philetus. 19 Tha bunait an Tigh-
earna cinnteach, &c.

UIME sin bi-sa, a mhic, làidir anns a' ghràs a ta ann an Iosa Criosd.

2 Agus na nithe a chuala tu uamsa am measg mhòrain fhianuisean, earb thusa na nithe sin féin ri daoinibh fìrinneach, a bhios iomchuidh gu daoin' eile a theagasg mar an ceudna.

3 Fuiling thusa uime sin cruaidhchas, mar dheadh shaighdear Iosa Criosd.

4 Cha dean neach sam bith a leanas an cogadh e féin a ribeadh[d] ann an gnothuichibh na beatha *so*: chum's gu'n toilich e an tì a thagh e gu bhi 'na shaighdear.

5 Agus mar an ceudna ge do nì fear air bith sbairn[e], cha chrùnar e mur dean e sbairn gu dilgheach.

6 Is còir do'n treabhaiche a shaoithricheas air tùs, comhroinn fhaotainn do'n toradh.

7 Smuaintich air na nithibh a deiream; agus gu d'thugadh an Tighearna dhuit tuigse anns na h-uile nithibh.

8 Cuimhnich gu'n do thogadh o na marbhaibh Iosa Criosd, do shìol Dhaibhidh, a réir mo shoisgeilse:

9 Air son am bheil mise a' fulang mar fhear droch-bheirt, *eadhon* gu geimhlibh; ach cha 'n'eil focal Dé ceangailte.

10 Uime sin iomchaiream na h-uile nithe air son nan daoine taghta, chum gu'm faigh iadsan mar an ceudna an t-slàinte a tha ann an Iosa Criosd, maille ri glòir shiorruidh.

11 *Is* ràdh fìor so, Ma bhàsaicheas sinn maille ris, gu'm bi sinn beo mar an ceudna maille ris:

12 Ma dh'fhuilgeas sinn, rioghaichidh sinn mar an ceudna maraon ris: ma dh'àicheadhas sinn *e*, àicheadhaidh esan sinne mar an ceudna:

13 Ge nach creid sinne[f], gidheadh tha esan a' fantuinn fìrinneach; cha 'n'eil e'n comas d'a e féin àicheadh.

14 Cuir na nithe sin an cuimhne dhoibh, a' cur sparraidh orra am fianuis an Tighearna, gun iad a bhi connsachadh mu fhoclaibh anns nach 'eil tairbhe sam bith, *ach* a thilgeas bun os ceann an luchd-éisdeachd.

15 Dean dìchioll air thu féin a nochdadh dearbhta do Dhia, a'd' shaothraiche nach ruig a leas nàire a ghabhail, a roinn focail na fìrinn gu ceart.

16 Ach seachain faoin-chainnt mhi-naomha; oir théid iad air aghaidh chum an tuilleadh mi-dhiadhachd.

17 Agus ithidh am focal mar chnàmhuinn; *d*'am bheil Himeneus agus Philetus;

18 Muinntir thaobh na fìrinn a chaidh air seacharan, ag ràdh gu'n deachaidh an aiseirigh cheana seach; agus a ta tilgeadh creidimh dream àraidh bun os ceann.

19 Gidheadh, a ta bunait Dhé a' seasamh daingean, aig am bheil an seula[g] so, Is aithne do'n Tighearn an droing sin a's leis. Agus, Gach neach a tha 'g ainmeachadh ainm Chriosd, tréigeadh e eucoir.

20 Ach ann an tigh mòr cha'n e mhàin gu bheil soithichean òir, agus airgid, ach mar an ceudna *soithiche* fiodha, agus creadha[h]; agus cuid diubh chum onoir, agus cuid eile chum easonoir.

21 Uime sin ma ghlanas neach e féin uatha so, bithidh e 'na shoitheach chum onoir, air a naomhachadh, agus iomchuidh chum feim a' mhaigh-

[d] *a chur an sàs.* [e] *gleachda, strì.* [f] *Ge nach 'eil sinne fìrinneach.* [g] *sgrìobhadh.* [h] *criadha.*

stir, deas chum gach uile dheadh
oibre.

22 Teich uime sin o anamhiann-
aibh na h-òige: ach lean fìreantachd,
creidimh, gràdh, sìothchaint maille
riusan a ta gairm air an Tighearn o
chridhe glan.

23 Ach seachain ceisdean amaid-
each agus neo-fhoghluimte, air dhuit
fios a bhi agad gu'n tog iad conn-
saichean[i].

24 Agus cha'n fheud òglach an
Tighearna bhi conspoideach; ach
ciuin ris na h-uile dhaoinibh, ealamh
chum teagaisg, foighidneach,

25 Ann an ceannsachd a' teagasg
na droinge a sheasas 'na aghaidh;
dh'fheuchainn an d'thoir Dia uair
air bith aithreachas dhoibh, chum
aidmheil na fìrinn;

26 Agus air mosgladh dhoibh gun
d'théid iad as o ribe an diabhoil, aig
am bheil iad air am beo-ghlacadh
chum a thoile.

CAIB. III.

1 *Tha e toirt rabhaidh dha mu thimchioll nan amanna ri teachd, 6 ag innseadh cò iad naimhde na fìrinn, 10 a' cur eisempleir féin roimhe, 10 agus a' moladh nan scriobtuir naomha.*

ACH biodh fhios so agad, gu'n
d'thig anns na làithibh deir-
eannach[l] aimsire cunnartach.

2 Oir bithibh daoine féin-spéis-
eil, sanntach, ràiteachail, uaibhreach,
toibheumach, easùmhal do phàrant-
aibh, mi-thaingeil, mi-naomha,

3 Gun ghràdh nàdurra, 'nan luchd
brisidh coimh-cheangail, tuaileasach,
neo-gheamnuidh, borb, gun ghaol
do'n mhaith,

4 Fealltach, ceann-laidir, àrdan-
ach, aig am bheil barr gràidh do
shainnh na ta aca do Dhia.

5 Aig am bheil coslas diadhachd,
ach a ta 'g àicheadh a cumhachd: o'n
leithidibh sin tionndaidh[m] air falbh.

6 Oir is ann diubh so a ta'n droing
sin a dh'èalaidheas[n] a steach do thigh-
ibh, agus a bheir leo am braighdean-
as mnài shuarach air an uallachadh
le peacaibh, air an iomain le iomadh
gnè anamhianna,

7 A' sìr-fhòghlum, agus gun
chomas doibh gu bràth teachd chum
eòlais na fìrinn.

8 Agus mar a chuir Iannes agus
Iambres an aghaidh Mhaois, mar sin
tha iadsan a' cur an aghaidh na fìr-
inn: daoine aig am bheil inntinn
thruaillidh, gun tuigse thaobh a'
chreidimh.

9 Ach cha d'théid iad ni's faide
air an aghaidh: oir bithidh am mi-
chiall follaiseach do na h-uile *dhaoin-
ibh*, mar a bha am *mi-chiallsan mar*
an ceudna.

10 Ach a ta làn-fhios agad air mo
theagasga, *mo* ghnè beatha, *mo* rùn,
mo chreidimh, *m'*fhad-fhulangas, *mo*
sheirc[o], *m'*fhoighidin,

11 *Mo* gheur-leanmhuinnibh,
m' fhulangais a thainig orm ann an
Antioch, ann an Iconium, ann an
Listra; ciod e meud nan geur-lean-
mhuinn a ghiùlain mi: ach asda uile
shaor an Tighearn mi.

12 Seadh, fuilgidh iadsan uile leis
an àill am beatha a chaitheadh gu
diadhaidh ann an Iosa Criosd, geur-
leanmhuinn.

13 Ach fàsaidh droch dhaoine agus
mealltairean ni's miosa agus ni's
miosa, a' mealladh, agus air am
mealladh.

14 Ach buanaich thusa anns na
nithibh a dh'fhoghluim thu, agus air
an d'rinneadh thu deabh-fhiosraich[p],
air dhuit fios a bhi agad cia uaith a
dh'fhòghluim thu *iad;*

15 Agus o bha thu a'd' lean-
abh gu'm b'aithne dhuit na scriob-
tuire naomha, a tha comasach air
do dheanamh glic chum slàinte,
tre'n chreidimh a ta ann an Iosa
Criosd.

16 *Tha* an scriobtuir uile air a
dheachdadh le Spiorad Dé, agus *tha*
e tarbhach chum teagaisg, chum
spreige, chum leasachaidh, chum oil-
ein ann am fìreantachd:

17 Chum gu'm bi òglach Dhé
coimhlionta, làn deas chum gach uile
dheadh oibre.

i *tuasaidean.* l *làithibh ri teachd.* m *pill-sa.* n *ghoideas.*
o *ghràdh.* p *a dh'earbadh riut.*

CAIB. IV.

1 *Tha e cur impidh air a dhleasdanas a dheanamh leis an uile chùram agus dhìchioll; 6 a' toirt cinnte dha gu bheil a bhàs féin am fagus; 9 is àill leis e theachd gu grad d'a ionnsuidh, agus Marcus a thoirt leis, agus nithe àraidh eile mu'n do scrìobh e chuige; 14 tha e toirt rabhaidh dha bhi air fhaicill o Alecsander an ceard-umha; &c.*

SPARRAM ort uime sin am fianuis Dé, agus an Tighearna Iosa Criosd, a bheir breth air na beothaibh agus air na marbhaibh, aig a theachd dealrach agus *ann* a rioghachd:

2 Searmonaich am focal, bi dùrachdach ann an àm is ann an an-àm: spreig[r], cronaich, earailich leis an uile fhad-fhulangas agus theagasg.

3 Oir thig an t-àm anns nach bi fulang aca air teagasg fallain; ach air do chluasaibh tachasach bhi aca, càrnaidh iad suas dhoibh féin luchd-teagaisg a réir an anamhianna.

4 Agus tionndaidh iad an cluasan o'n fhìrinn, agus iompoichear iad chum sgeulachda faoine.

5 Ach dean thusa faire anns na h-uile nithibh, fuiling cruaidh-chas, dean obair soisgeulaiche, coimhlion[s] do mhinistreileachd.

6 Oir tha mi nis gu bhi air m'ìobradh, agus tha àm mo shiubhail am fagus.

7 Chòmhraig mi an deadh chòmhrag, chrìochnaich mi *mo* thurus[t], ghléidh mi an creidimh.

8 O so a mach taisgear fa m' chomhair crùn fìreantachd, a bheir an Tighearn, am breitheamh cothromach, dhomh san là ud: agus cha'n ann dhomhsa a mhàin, ach dhoibhsan uile mar an ceudna leis an ionmhuinn a theachdsan[u].

9 Dean do dhìchioll air teachd a m' ionnsuidh gu luath.

10 Oir thréig Demas mi, air dha an saoghal so ta làthair a ghràdhachadh, agus chaidh e do Thesalonica; Crescens do Ghalatia, Titus do Dhalmatia.

11 Tha Lucas 'na aonar maille rium. Gabh Marcus agus thoir leat e: oir tha e feumail dhomhsa chum na ministreileachd.

12 Ach chuir mi Tichicus gu h-Ephesus.

13 An fhalluing a dh'fhàg mi ann an Troas aig Carpus, 'nuair a thig thu, thoir *leat*, agus na leabhraichean, ach gu h-àraid na meambrana[a].

14 Rinn Alecsander an ceard-umha iomad olc orm: gu tugadh[b] an Tighearn dha a réir a ghnìombara.

15 Bi thusa mar an ceudna air t'fhaicill uaith, oir chuir e gu mòr an aghaidh ar briatharne.

16 Aig mo cheud' fhreagradh cha robh aon neach leam, ach thréig na h-uile mi: nar agrar orra e.

17 Gidheadh, sheas an Tighearn làimh rium, agus neartaich e mi; chum triomsa gu'm biodh an searmonachadh air a làn-fhoillseachadh[c], agus gu'n cluinneadh na Cinnich uile *e*: agus shaoradh mi a beul an leomhain.

18 Agus saoraidh an Tighearn mi o gach uile dhroch obair, agus gleidhidh e mi chum a rioghachd nèamhaidh féin: dhasan *gu robh* glòir gu saoghal nan saoghal. Amen.

19 Cuir fàilte air Prisca, agus Acuila, agus air teaghlach Onesiphoruis.

20 Dh'fhan Erastus ann an Corintus: ach dh'fhàg mi Trophimus gu tinn ann am Miletum.

21 Dean dìchioll air teachd roimh'n gheamhradh. Tha Eubulus, agus Pudens, agus Linus, agus Claudia, agus na bràithrean uile a' cur fàilte ort.

22 *Gu robh* an Tighearn Iosa Criosd maille ri d' spiorad. Gràs maille ribh. Amen.

[r] *tagair, dearbh.* [s] *thoir lan dearbhadh air.* [t] mo *choimhliong,* mo *réis.* [u] *fhoillseachadh-san.* [a] *parchments.* Sasg. [b] *bheir.* [c] *air a dheanamh aithnichte, air a choimhlionadh.*

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM THITUIS.

CAIB. I.

1 *Car son a' dh'fhàgadh Titus ann an Crete.* 6 *Ciod na buadhanna is còir bhi orrasan a' thaghar 'nam ministeiribh.* 11 *Is éigin beoil droch luchd-teagaisg a dhruideadh:* 12 *ciod a' ghnè dhaoine a tha annta.*

POL seirbhiseach Dhé, agus abstol Iosa Criosd, a réir creidimh[d] *dhaoine* taghta Dhé, agus aidmheil na fìrinn a ta réir diadhachd:

2 Ann an dòchas na beatha maireannaich, a gheall Dia do nach comasach[e] breug a dheanamh, roimh chruthachadh an t-saoghail[f];

3 Ach dh'fhoillsich e fhocal féin, ann an àm iomchuidh tre shearmonachadh, a dh'earbadh riumsa, a réir àithne Dhé ar Slanuighir:

4 Chum Thituis *mo* dhearbh mhac féin a réir a' chreidimh choitchionn: Gràs, tròcair, *agus* sìth o Dhia an t-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criosd ar Slànuighear.

5 Air a shon so dh'fhàg mi thu ann an Crete, chum gu'n cuireadh tu'n ordugh na nithe a dh'fhàgadh gun deanamh, agus gu'n suidhicheadh tu seanairean anns gach baile, a réir mar a dh'àithn mise dhuit.

6 Ma tha neach sam bith neolochdach, 'na fhear aon mhnà, aig am bheil a chlann creideach, nach 'eil fuidh mhi-chliu thaobh ana-caitheimh, no easumhal.

7 Oir is còir do easbuig a bhi neochoireach, mar stiùbhard Dhé; gun bhi féin-thoileil, no feargach, no òlmhar, no buailteach, no cionail air buannachd neo-ghloin;

8 Ach aoidheil, déidheil air daoinibh maithe, ciallach, cothromach, naomha, measarra;

9 A' cumail an fhocail fhìor gu daingean, a réir teagaisg chum gu'm bi e comasach le teagasg fallain, araon earail a thabhairt, agus an dream a sheasas 'na aghaidh chur as am barail.

10 Oir a ta mòran ann a tha miriaghailteach, a labhras gu dìomhain agus a tha 'nam mealltairibh, gu h-àraidh iadsan a tha do'n timchiollghearradh:

11 Muinntir a's còir am beul a dhruideadh, droing a tha tionndadh thighean iomlan bun os ceann, a' teagasg nan nithe nach còir, air ghaol buannachd shalaich.

12 A thubhairt neach àraidh dhiubh féin, eadhon fàidh dhiubh féin, *Is* breugoirean a ghnàth na Cretich, droch fhiadh-bheathaichean, builg mhall.

13 Tha an fhianuis so fìor: air an aobhar sin spreig[h] gu geur iad, chum gu'm bi iad fallain sa' chreidimh;

14 Gun bhi tabhairt aire do fhaoinsgeulachdaibh Iudhach, agus do àitheantaibh dhaoine, a thionndaidheas o'n fhìrinn.

15 Oir gu deimhin tha na h-uile nithe glan do'n droing a ta glan: ach dhoibhsan a ta salach, agus mi-chreideach, *cha 'n'eil* aon ni glan; ach tha an inntinn agus an coguis[i] féin air an salachadh.

16 Tha iad a' gabhail orra eòlas a bhi aca air Dia; ach ann an oibribh tha iad 'ga àicheadh, air dhoibh bhi gràineil, agus easumhal, agus a thaobh gach deadh oibre as eugmhais tuigse[l].

[d] *air son creidimh.* [e] *aithne.* [f] *roimh amanna nan linn.* [g] *chumanta.* [h] *cronaich,* [i] *coimh-fhios, coinsiens.* [l] *mi-ghleusda, neo-iamchuidh chum gach deadh oibre.*

CAIB. II.

1 *Comhairlean air an tabhairt do Thitus araon mu thimchioll a theagaisg agus a chaitheadh-beatha.* 9 *Mu dheasdanas sheirbhiseach, agus mar an ceudna nan uile Chriosduidh.*

ACH labhair thusa na nithe a thig ri teagasg fallain:

2 *Eeadhon* na daoine aosda[m] bhi aireach, suidhichte[n], measarra, fallain sa' chreidimh, ann an gràdh, ann am foighidin:

3 Mar an ceudna na mnài aosda *bhi* 'nan giùlan mar is cubhaidh do naomhachd, gun bhi 'nan luchd tuaileis, gun bhi trom air fìon, bhi 'nan luchd-teagaisg air nithibh maithe;

4 Chum's gu'n teagaisg iad na mnài òga bhi ciallach, gràdhach air am fearaibh, gràdhach air an cloinn,

5 *Bhi* eagnuidh, geamnuidh, fantuinn aig an tigh, *bhi* maith, ùmhal d'am fearaibh, chum nach faigh focal Dhé mi-chliu.

6 Cuir impidh air na daoinibh òga mar an ceudna, iad bhi ciallach.

7 Anns na h-uile nithibh 'gad nochdadh féin ann ad eisempleir dheadh oibre: ann an teagasg *a' nochdadh* neo-thruaillidheachd, suidheachadh inntinn, tréibhdhireis,

8 Càinnt fhallain nach fheudar a dhìteadh; chum's gu'm bi nàire air an neach a ta 'nar n-aghaidh, a chionn nach 'eil droch ni sam bith aige r'a labhairt umaibh.

9 *Earailich* seirbhisich bhi ùmhal d'am maighstiribh féin, agus an deadh-thoileachadh anns na h-uile nithibh: gun bhi a' labhairt 'nan aghaidh,

10 Gun bhi a' ceileachadh aon ni d'an cuid, ach a' nochdadh gach uile dheadh thairisneachd; chum gu'n dean iad teagasg Dhé ar Slànuighir maiseach anns na h-uile nithibh.

11 Oir dh'fhoillsicheadh grès slàinteil Dhé do na h-uile dhaoinibh,

12 A' teagasg dhuinn gach midhiadhachd agus anamhianna saoghalta àicheadh, agus ar beatha a chaitheadh gu stuama, gu cothromach, agus gu diadhaidh anns an t-saoghal so làthair;

13 Air dhuinn sùil a bhi againn ris an dòchas bheannuichte sin, eadhon[o] foillseachadh glòir an Dé mhòir, agus ar Slànuighir Iosa Criosd:

14 A thug e féin air ar son, chum gu'n saoradh e sinn o gach aingidheachd, agus gu'n glanadh e dha féin sluagh sonraichte, eudmhor mu dheadh oibribh.

15 Na nithe so labhair agus earailich, agus cronaich leis an uile ùghdarras. Na deanadh duine sam bith tàir ort.

CAIB. III.

1 *Tha Titus air a sheòladh le Pòl, araon mu thimchioll nan nithe a bhuineadh dha theagasg, agus nach buineadh;* 10 *is àill leis e chur cùl ri luchd saobh-chreidimh:* 12 *an déigh so, tha e 'g ainmeachadh dha an t-àm, agus an t-àit anns am b'àill leis e theachd d'a ionnsuidh; agus mar sin a ta e a' crìochnachadh.*

CUIR an cuimhne dhoibh bhi ùmhal do uachdaranachdaibh agus do chumhachdaibh, freagarrach do luchd-riaghlaidh, ullamh chum gach uile dheadh oibre,

2 Gun olc a labhairt mu neach air bith, bhi neo-thuasaideach, mìn, a' taisbeanadh an uile cheannsachd do na h-uile dhaoinibh.

3 Oir bha sinne féin uair-eigin ea-céillidh, easumhal, air seacharan, a' deanamh seirbhis do iomadh gnè do anamhiannaibh agus do an-toilibh, a' caitheadh ar beatha ann am mìorun agus am farmad, fuath-thoillteannach, *agus* a' toirt fuath d'a chéile.

4 Ach an uair a dh'fhoillsicheadh caoimhneas agus gràdh Dhé ar Slanuighir do dhaoinibh,

5 Cha'n ann o oibribh fìreantachd, a rinn sinne, ach a réir a thròcair féin shaor[p] e sinn tre ionnlad na h-athghineamhuinn, agus ath-nuadhachadh an Spioraid naoimh:

6 A dhòirt e oirnne gu saibhir, trìd Iosa Criosd ar Slànuighir;

7 Chum air dhuinn bhi air ar fìreanachadh trìd a ghràis-san, gu'm bitheamaid air ar deanamh 'nar

[m] *na seanairean.* [n] *fonnmhor.* [o] *agus.* [p] *shlànuich.*

n-oighreachaibh a reir dòchais na beatha maireannaich.

8 *Is* fior an ràdh so, agus is àill leam thu thoirt dearbh-chinnte air na nithibh sin, chum gu'm biodh iadsan a chreid ann an Dia, cùramach air toiseach a bhi aca ann an deadh oibribh: oir tha na nithe so maith agus tarbhach do dhaoinibh.

9 Ach seachain ceisdean amaideach, agus sloinnteireachd, agus conspoidean, agus connsachadh mu'n lagh: oir tha iad gun tairbhe agus dìomhain.

10 Duine a ta 'na shaobh-chreideach[r], an déigh na ceud agus an dara comhairle, diùlt:

11 Air do fhios bhi agad gu bheil a leithid sin *do dhuine* air a chur bun os ceann, agus gu bheil e a' peacachadh, air dha bhi air fhéin-dhìteadh.

12 'Nuair a chuireas mi Artemas a d' ionnsuidh, no Tichicus, dean dìchioll air teachd a m' ionnsuidh gu Nicopolis: oir is ann an sin a chuir mi romham an geamhradh a chaitheadh.

13 Thoir Senas am fear-lagha, agus Apollos air an aghaidh san t-slighe gu dùrachdach, chum nach bi ni air bith dh'uireasbhuidh orra.

14 Agus fòghlumadh ar muinntirne mar an ceudna deadh oibre a dheanamh gu dùrachdach fa chomhair ghnàthachadh feumail, chum nach bi iad neo-tharbhach.

15 Tha'n droing a ta maille rium uile a' cur fàilte ort. Cuir fàilte orrasan le'n ionmhuinn sinne sa' chreidimh. Gràs maille ribh uile. Amen.

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM PHILEMOIN.

CAIB. I.

1 *Is subhach leis bhi cluinntinn mu chreidimh agus ghràdh Philemoin: 9 air am bheil e 'g iarraidh maitheanas a thabhairt do Onesimus a sheirbhiseach, agus gabhail ris a rìs gu càirdeil.*

POL priosunach Iosa Criosd, agus Timoteus *ar* bràthair, chum Philemoin a's ionmhuinn leinn, agus ar comh-shaothraiche,

2 Agus chum Apphia ionmhuinn, agus Archipuis ar comh-shaighdear, agus chum na h-eaglais a ta ann do thigh:

3 Gràs *gu robh* dhuibh, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criosd.

4 Bheiream buidheachas do m' Dhia, a' sìr-thoirt luadh' ortsa annam ùrnuighibh,

5 Air dhomh bhi cluinntinn mu d' ghràdh, agus chreidimh, a tha agad a thaobh an Tighearna Iosa, agus a thaobh nan uile naomh;

6 Chum gu'm bi comh-chomunn do chreidimh éifeachdach ann an aidmheil an uile mhaith, a tha annaibh ann an Iosa Criosd.

7 Oir tha subhachas ro mhòr agus comhfhurtachd againne ann do ghràdhsa, do bhrigh gu bheil innigh[s] nan naomh air faotainn suaimhneis[t] trìd-sa, a bhràthair.

8 Uime sin ge d'fheudainn bhi ro dhàna ann an Criosd, chum an ni a ta iomchuidh àithneadh dhuitse,

9 Gidheadh is fearr leam air son gràidh impidh chur ort[u], air bhi dhomh mar Phòl aosda, agus a nis mar an ceudna a'm' phriosunach air son Iosa Criosd.

[r] *eiriceach.* [s] *cridhe.* [t] *fois,* [u] *guidheadh ort.*

10 Guidheam ort air son mo mhic Onesimuis, a ghin mi ann am gheimhlibh :

11 Neach a bha uair-eigin neo-tharbhach dhuitse, ach a nis a tha tarbhach dhuitse agus dhomhsa :

12 Neach a chuir mi air ais : uime sin gabhsa ris mar ri m' innigh féin.

13 Neach bu mhiann leam a chumail maille rium féin, chum gu'n deanadh e frithealadh dhomh ann ad ionadsa, ann an geimhlibh an t-soisgeil.

14 Ach as eugmhais t'inntinnse cha bu toil leam ni sam bith a dheanamh ; chum nach biodh do mhaithse mar gu b'ann a dh'aindeoin, ach o d' thoil féin.

15 Oir theagamh gur ann air a shon so a dh'fhàg e thu[a] rè tamuill, chum gu'm faigheadh tu e gu siorruidh ;

16 Cha'n ann a so suas mar sheirbhiseach, ach os ceann seirbhisich, 'na bhràthair gràdhach, gu h-àraid dhomhsa, agus nach mò na sin dhuitse, araon anns an fheòil, agus anns an Tighearn ?

17 Uime sin ma mheasas tu mise mar fhear comh-roinne, gabh ris-san mar rium féin.

18 Agus ma rinn e eucoir ort, no ma dhligheas e[b] ni sam bith dhuit, cuir sin as mo leth-se.

19 Scrìobh mise Pòl le m' làimh féin *e*, *agus* dìolaidh mi e : ge nach abram riut, gu'n dlighear leat thu féin os bàrr dhomh.

20 Seadh, a bhràthair, faigheam gairdeachas uait san Tighearn : dean suaimhneach mo chridhe san Tighearn.

21 Air dhomh bhi earbsach a d'ùmhlachd scrìobh mi a t'ionnsuidh, oir tha fhios agam gu'n dean thusa mar an ceudna ni's mò na a deiream.

22 Ach maille ri so ullaich mar an ceudna fardoch fa m' chomhair : oir tha dòchas agam, trìd bhur n-ùrnuigheansa, gu'n tiubhrar[c] mi dhuibh.

23 Tha Epaphras mo chomh-phriosunach ann an Iosa Criosd,

24 Marcus, Aristarchus, Demas, Lucas, mo chomh-luchd-oibre, a' cur fàilte ort.

25 Gràs ar Tighearna Iosa Criosd *gu robh* maille ri'r spioradsa. Amen.

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN EABHRUIDHEACH.

CAIB. I.

1 *Tha Criosd a thainig o'n Athair anns na h-àmaibh deireannach so,* 4 *ni's mò na na h-aingil, faraon thaobh a phearsaidh agus a dhreuchd.*

DIA, a labhair o shean[d] gu minic, agus air iomadh dòigh ris na-h-aithrichibh leis na fàidhibh,

2 Labhair e anns na làithibh deireannach so ruinne trìd *a* Mhac, a dh'orduich e 'na oighre air na h-uile nithibh, tre'n do chruthaich e fòs na saoghail.

3 Neach air bhi dha 'na dhealradh *a* ghlòire-san, agus 'na fhìor ìomhaigh[e] a phearsaidh, agus a' cumail suas nan uile nithe le focal a chumhachd, 'nuair a ghlan e ar peacaidhne do thrid féin, shuidh e air deas làimh na mòrachd anns na h-àrdaibh :

4 Air dha bhi air a dheanamh ni's

[a] *a dhealaicheadh e uait.* [b] *ma tha e am fiachaibh.* [c] *deònuichear, tiodhlaicear.* [d] *anns na h-àmaibh a chaidh seachad.* [e] *dhealbh, riochd.*

ni òirdheirce na na h-aingil, mheud gu'n d'fhuair e[f] mar oighreachd ainm bu ro fhearr na iadsan.

5 Oir cò do na h-aingil ris an dubhairt e uair air bith, Is tu mo Mhacsa, an diugh ghin mi thu? agus a rìs, Bithidh mise a'm' Athair dhasan, agus bithidh esan 'na Mhac dhombsa?

6 Agus a rìs, 'nuair a tha e a tabhairt a' cheud-ghin a steach do'n t-saoghal, a deir e, Agus deanadh uile aingil Dé aoradh dha.

7 Agus a thaobh nan aingeal a deir e, Neach a ta deanamh aingle 'nan spioradaibh[g], agus a mhinisteirean nan lasair theine.

8 Ach ris a Mhac *a deir e, Tha* do righ-chaithir, a Dhé, gu saoghal nan saoghal; *is* slat-rìoghail ro-chothromach slat do rìoghachdsa:

9 Ghràdhaich thu fìreantachd, agus thug thu fuath do aingidheachd; uime sin dh'ùng Dia, do Dhia-sa, thu le h-oladh aoibhneis os ceann do chompanacha.

10 Agus, Leag thusa, a Thighearn, bunaite na talmhainn air tùs; agus is iad na nèamha oibre do làmh.

11 Teirgidh iadsan, ach mairidh tusa: agus fàsaidh iad uile sean mar eudach;

12 Agus fillidh tu iad mar bhrat, agus caochlaidhear iad: ach is tusa an ti ceudna, agus cha'n fhàilnich do bhliadhnan.

13 Ach cò do na ainglibh ris an dubhairt e uair air bith, Suidh air mo dheas-làimh, gus an cuir mi do naimhde 'nan stòl-chos fuidh d'chosaibh?

14 Nach spiorada frithealaidh iad uile, air an cur a mach chum frithealaidh dhoibhsan a bhios 'nan oighreachaibh air slàinte?

CAIB. II.

4 Is còir dhuinn bhi ùmhal do Chriosd, 5 agus sin do bhrigh gu'n d'aontaich e ar nàdur-ne a ghabhail air féin, 14 mar a bha sin feumail.

UIME sin is còir dhuinn an ro thuilleadh aire a thoirt do na nithibh a chuala sinn, air eagal uair sam bith gu'n leigeamaid ruith leo.

2 Oir ma bha am focal a labhradh le h-ainglibh seasmhach, agus gu'n d'fhuair gach uile bhriseadh agus easumhlachd dìol-thuarasdal dligheach;

3 Cionnus a théid sinne as, ma ni sinn dìmeas air slàinte co mòr, a thòisich an tùs air bhi air a labhairt leis an Tighearn, *agus* a rinneadh dearbhta dhuinne leosan a chual *e;*

4 Air bhi do Dhia a' deanamh comh-fhianuis leo, araon le comharaibh agus le h-iongantasaibh, agus le feartaibh eagsamhla[h], agus le tiodhlacaibh an Spioraid naoimh, a réir a thoile féin?

5 Oir cha do chuir e fuidh cheannsal nan aingeal an saoghail ri teachd, mu'm bheil sinn a labhairt.

6 Ach rinn neach fianuis ann an ionad àraidh, ag ràdh, Ciod e an duine gu'n cuimhnicheadh tu air? no mac an duine gu'm fiosraicheadh tu e?

7 Rinn thu e rè tamuill bhig ni's ìsle na na h-aingil; chrùn thu e le glòir agus *le h*-onoir, agus chuir thu e os cean oibre do làmh.

8 Chuir thu na h-uile nithe sìos fuidh a chosaibh. Oir ann an cur nan uile nithe fuidhe dha, cha d'fhàg e ni air bith gun chur fuidhe. Ach a nis cha 'n'eil sinn a' faicinn nan uile nithe fathast air an cur fuidh a cheannsal.

9 Ach chi sinn Iosa, a rinneadh rè ùine bhig ni b'ìsle na na h-aingil, chum tre ghràs Dé gu'm blaiseadh e bàs air son gach uile dhuine, tre fhulang a' bhàis air a chrùnadh le glòir agus *le h*-onoir.

10 Oir b'iomchuidh dhasan, air son *am bheil* na h-uile nithe, agus tre'*m bheil* na h-uile nithe, ann an tabhairt mhòrain mhac chum glòire, ceannard an slàinte a dheanamh foirfe tre fhulangasaibh.

11 Oir *a ta* araon an ti a naomhaicheas, agus iadsan a naomhaichear, uile o aon: air an aobhar sin cha nàr leis bràithrean a ghairm diubh,

[f] *uiread ni's fearr na na h-aingil as a fhuair e.* [g] *a theachdoirean 'nan gaothaibh.* [h] *iomadh-ghnètheach.*

12 Ag ràdh, Cuiridh mi t-ainm an céill do m' bhràithribh, ann am meadhon na h-eaglais seinnidh mi cliu dhuit.

13 Agus a rìs, Cuiridh mi mo dhòchas ann. Agus a rìs, Feuch mise, agus a' chlann a thug Dia dhomh.

14 Uime sin, mheud gu bheil aig a' chloinn comh-roinn do fheòil agus do fhuil, ghabh esan mar an ceudna roinn diubh sin: chum tre'n bhàs gu'n claoidheadh e esan, aig am bheil cumhachd a' bhàis, 'se sin, an diabhol;

15 Agus gu'n saoradh e iadsan a bha trid eagail a' bhàis rè am beatha uile fuidh dhaorsa.

16 Oir gu deimhin cha do ghabh e *nàdur* nan aingeal air i; ach ghabh e sìol Abrahaim air.

17 Uime sin b'fheumail da anns na h-uile nithibh bhi air a dheanamh cosmhuil r'a bhràithribh; chum gu'm biodh e 'na àrd shagart tròcaireach agus dìleas ann an nithibh a thaobh Dhé, chum réite dheanamh air son pheacanna an t-sluaigh:

18 Oir a mheud gu'n d'fhuiling e féin, air dha bhi air a bhuaireadh, is comasach e air cabhair a dheanamh orrasan a ta air am buaireadh.

C A I B. III.

1 *Is mò Criosd na Maois: 7 uime sin mur creid sinn annsan, bithidh sinn ni's toillteanaich air dioghaltas na Israel cruaidh-chridheach.*

UIME sin, a bhràithre naomha, *a ta* 'nar luchd-comh-pairt do'n ghairm nèamhaidh, thugaibh fainear Iosa Criosd, abstol agus àrd shagart ar n-aidmheil;

2 A bha dìleas dhasan a dh'orduich e, amhuil a bha Maois mar an ceudna 'na thighsan uile.

3 Oir mheasadh gu'm b'fhiu an *Ti* so glòir bu mhò na Maois, mheud gu bheil tuilleadh urraim aig an neach a thog an tigh, na aig an tigh féin.

4 Oir tha gach uile thigh air a thogail le aon eigin; ach an ti a thog na h-uile nithe, *is* e Dia.

5 Agus gu deimhin *bha* Maois dìleas 'na thighsan uile mar sheirbhiseach, chum fianuis air na nithibh sin a bha gu bhi air an labhairt an déigh sin;

6 Ach Criosd mar Mhac os ceann a thighe féin: agus is sinne a thighsan, ma chumas sinn dànachd, agus gairdeachas an dòchais, gu daingean gus a' chrìoch.

7 Uime sin mar a deir an Spiorad naomha, An diugh, ma chluinneas sibh a ghuth,

8 Na cruaidhichibh bhur cridhe, mar anns a' bhrosnachadh, ann an latha a' bhuairidh san fhàsach:

9 Far an do bhuair bhur n-aithriche mi, *agus* a dhearbh *iad* mi, agus a chunnaic iad m'oibre rè dha fhichead bliadhna.

10 Uime sin bha diom orm ris a' ghinealach sin, agus thubhairt mi, Tha iad a ghnàth air seacharan 'nan cridhe; agus cha do ghabh iad eolas air mo shlighibhse.

11 Ionnas gu'n d'thug mi mo mhionnan a'm fheirg, Nach d'théid iad a steach do m' shuaimhneas.

12 Thugaibh an aire, a bhràithre, air eagal gu'm bi ann an aon neach agaibh droch cridhe mi-chreidimh, anns an Dia bheo a thréigsinn.

13 Ach earailichibh a chéile gach aon là, am feadh a ghoirear An latha 'n diugh dheth; air eagal gu'n cruaidhichear neach air bith agaibh tre mhealltoireachd a' pheacaidh.

14 Oir rinneadh sinne 'nar luchd-comh-pairt do Chriosd, ma chumas sinn toiseach ar muinghin gu daingean gus a' chrìoch;

15 Am feadh a deirear, An diugh, ma chluinneas sibh a ghuth, na cruaidhichibh bhur cridhe, mar anns a' bhrosnachadh.

16 Oir air do dhream àraidh cluinntinn, bhrosnaich iad: ach ni'm b'iadsan uile a thainig a mach as an Eiphit le Maois.

17 Ach cò ris a bha diom air rè dhà fhichead bliadhna, *nach ann* riusan a pheacaich, muinntir a thuit an coluinnean anns an fhàsach?

i *cha do ghabh e greim de na h-ainglibh,*

18 Agus cò iad d'an d'thug e a
mhionnan nach rachadh iad a steach
d'a shuaimhneas [l], ach dhiobhsan
nach do chreid [m] ?
19 Mar so chì sinn nach b'urrainn
iad dol a steach air son mi chreidimh.

CAIB. IV.

1 *Tha fois nan Criosduidh air a faghail tre chreidimh.* 12 *Cumhachd focail Dé.* 14 *Trid ar n-àrd shagairt Iosa Mic Dhé, a bha fuidh thrioblòidibh, ach saor o pheacadh,* 16 *is còir dhuinn, agus feudaidh sinn dol gu dàna chum caithir nan gràs.*

UIME sin biodh faitcheas [n] oirnn,
air eagal air bhi do ghealladh
dol a steach d'a shuaimhneas air
fhàgail *againn*, gu'n d'thigeadh aon
neach agaibh [o] a dhéidh-làimh air.
2 Oir shearmonaicheadh an soi-
sgeul duinne, amhuil *a rinneadh*
dhiobhsan: ach cha robh tairbhe
dhoibh anns an fhocal a chaidh
shearmonachadh, do bhrigh nach
robh e air a mheasgadh le creidimh
anns an droing a chual *e*.
3 Oir tha sinne a chreid a' dol a
steach do shuaimhneas, amhuil a
thubhairt e, Mar a thug mi mo
mhionnan a'm' fheirg, Nach d'théid
iad a steach do m' shuaimhneas: ge
do bha na h-oibre crìochnaichte o
thoiseach an t-saoghail.
4 Oir labhair e ann an ionad àraidh
mu'n t-seachdamh *là* air an dòigh
so, Agus ghabh Dia fois air an
t-seachdamh là o oibribh uile.
5 Agus anns an *ionad* so a rìs,
Ni'n d'théid iad a steach do m'
shuaimhneas.
6 Do bhrigh uime sin gu'n tuig-
ear uaith so gu'n d'théid dream
àraidh a steach ann, agus nach
deachaidh an dream d'an do shear-
monaicheadh e air tùs, a steach air
son am mi-chreidimh;
7 A rìs, tha e suidheachadh là
àraidh, ag ràdh ann an Diabhidh, An
diugh, an déigh aimsir co fhada;
mar a deirear, An diugh, ma chluinn-
eas sibh a ghuth, na cruaidhichibh
bhur cridhe.
8 Oir nam biodh Iosua [p] air toirt
suaimhneis dhoibh, cha labhradh e an
déigh sin mu là eile.
9 Uime sin dh'fhàgadh fois *fa
chomhair* sluaigh Dé.
10 Oir an ti a chaidh steach d'a
shuaimhneas-san, ghabh esan tàmh o
oibribhsan, amhuil *a ghabh* Dia o
oibribh féin.
11 Deanamaid dìchioll uime sin
air dol a steach do'n t-suaimhneas sin,
air eagal gu'n tuit aon neach a réir
eisempleir cheudna a'mhi-chreidimh [r].
12 Oir *tha* focal Dé beo agus
cumhachdach, agus ni's géire na
claidheamh dà-fhaobhair air bith, a'
ruigheachd eadhon chum eadar-sgar-
aidh an anama agus an spioraid, agus
nan alt agus nan smear, agus a' toirt
breth air smuaintibh agus rùnaibh [s]
a' chridhe.
13 Agus cha 'n'eil creutair sam
bith nach 'eil follaiseach 'na làthair-
san: ach *a ta* na h-uile nithe lom-
nochd, agus fosgailte do shùilibh an ti
d'am feum sinn cunntas a thabhairt [t].
14 Do bhrigh uime sin gu bheil
againn àrd shagart mòr, a chaidh a
steach do na neamhaibh, Iosa Mac
Dhé, cumamaid gu daingean *ar*
n-aidmheil.
15 Oir cha 'n'eil àrd shagart
againn nach 'eil comasach air comh-
fhulangas a bhi aige r'ar n-anmhuinn-
eachdaibh; ach a bhuaireadh sna
h-uile nithibh air an dòigh cheudna
ruinne, *ach* as eugmhais peacaidh.
16 Thigeamaid uime sin le dànachd
gu rìgh-chaithir nan gràs, chum gu
faigh sinn tròcair, agus gu'n amais
sinn air gràs chum cabhair ann an àm
feuma.

CAIB. V.

1 *Ughdarras agus onoir sagartachd ar Shanuighir:* 11 *mairnealachd 'nan eòlas air a chronachadh.*

OIR tha gach uile àrd shagart,
air a thoirt o mheasg dhaoine,
air orduchadh air son dhaoine ann an
nithibh a thaobh Dhé, chum gu'n
toir e suas araon tiodhlacan agus
iobairtean air son pheacanna:

[l] *fhois.* [m] *a bha easumhal.* [n] *eagal.* [o] *dhinn.* [p] *Iosa.* [r] *easumhlachda.* [s] *breithneachaibh.* [t] *ris am bheil ar gnothuchne.* [u] *gu'm faigh sinn.*

2 Neach a ta comasach air truas a ghabhail ris an droing a ta aineolach, agus air seacharan; do bhrigh gu bheil e féin mar an ceudna air a chuartachadh le h-anmhuinneachd:

3 Agus air a shon so, is còir dha ìobradh air son peacaidh, mar as leth an t-sluaigh, is amhuil sin as a leth féin mar an ceudna.

4 Agus cha ghabh aon duine an onoir so dha féin, ach an ti a ta air a ghairm o Dhia, mar *bha* Aaron:

5 Is amhuil sin, cha do ghlòraich Criosd e féin, gu bhi air a dheanamh 'na àrd shagart; ach an ti a thubhairt ris, Is tu mo Mhac, an diugh ghin mi thu.

6 A réir mar a deir e mar an ceudna ann an *ionad* eile, *Is* sagart *thu* gu siorruidh a réir orduigh[a] Melchisedeic.

7 Neach ann an làithibh fheòla, an déigh dha ùrnuighean agus athchuingean, maille ri h-àrd éighich agus deuraibh, ìobradh suas do'n ti a bha comasach air a shaoradh o'n bhàs, agus dh'éisdeadh ris thaobh an ni romh an robh eagal air[b].

8 Ge bu Mhac e, dh'fhoghluim e ùmhlachd o na nithibh a dh'fhuiling e;

9 Agus air dha bhi air a dheanamh foirfe, rinneadh e 'na ùghdar slàinte shiorruidh dhoibhsan uile a bhios ùmhal dha;

10 Air a ghairm le Dia 'na àrd shagart, a réir orduigh Mhelchisedeic.

11 Mu'm bheil mòran againn r'a labhairt, agus cruaidh r'am mìneachadh; do bhrigh gu bheil sibh mall 'nar n-éisdeachd.

12 Oir ge d' bu chòir dhuibh a réir na h-aimsir bhi 'nar luchd-teagaisg, tha feum agaibh gu'n teagaisgeadh neach dhuibh a rìs ciod iad ceud-thoiseacha bhriathar[c] Dhé; agus tha sibh air teachd chum *na h-inbhe* sin, gur mò a ta bainne dh'uireasbhuidh oirbh na biadh làidir.

13 Oir gach neach a ta gnàthachadh bainne, tha e neo-theòmadh[d] air focal na fìreantachd: oir is naoidhean e.

14 Ach is ann do dhaoinibh foirfe a bhuineas biadh làidir, aig am bheil an ceudfaidh, tre ghnàthachadh fada, air an cleachdadh ri eadar-dhealachadh chur eadar maith agus olc.

CAIB. VI.

1 *Tha e cur impidh orra, gun iad a thuiteam air'an ais o'n chreidimh;*
11 ach bhi seasmhach, 12 dìchiollach, agus feitheamh gu foighidneach ri Dia, 13 do bhrigh gu bheil esan ro-fhìor agus cinnteach 'na ghealladh.

UIME sin air fàgail duinn ceud-thoiseacha teagaisg Chriosd, rachamaid air ar n-aghaidh chum foirfeachd; gun bhi ris a' suidheachadh bunaite aithreachais o oibribh marbha, agus creidimh thaobh Dhé,

2 *Bunaite* teagaisg nam baisde, agus leagaidh nan làmh, agus aiseirigh nam marbh, agus breitheanais shiorruidh.

3 Agus ni sinn so, ma cheadaicheas Dia.

4 Oir *is* eucomasach an droing sin a chaidh aon uair a shoillseachadh, agus a bhlais an tiodhlac nèamhaidh, agus a rinneadh 'nan luchd-comhpairt do'n Spiorad naomh,

5 Agus a bhlais deadh fhocal Dé, agus cumhachdan an t-saoghail ri teachd[e],

6 Agus a thuit air falbh, athnuadhachadh chum aithreachais: do bhrigh gu bheil iad a' ceusadh Mhic Dhé a rìs dhoibh féin, agus 'ga chur gu nàire fhollaisich[f].

7 Oir an talamh a dh'òlas a steach an t-uisge a tha teachd gu minic air, agus a bheir uaith luibheanna iomchuidh do'n droing leis an saothraichear e, gheibh e beannachadh o Dhia:

8 Ach an talamh sin a bheir uaith droighionn agus drisean, *tha* e air a chur air cùl, agus fagus do mhallachadh; d'an deireadh bhi air a losgadh.

9 Ach is dearbh leinn nithe a's fearr mu'r timchiollsa, a mhuinntir ionmhuinn, agus nithe a tha dlùth

[a] *coslais.* [b] *thugadh fuasgladh dha o eagal.* [c] *oracla.* [d] *neo-iùlmhor.*
[e] *na linn ri teachd.* [f] *a' deanamh ball-magaidh dheth.*

do shlàinte, ge do tha sinn a' labhairt mar so.

10 Oir cha 'n'eil Dia mi-chothromach, gu'n di-chuimhnicheadh e obair agus saothair bhur gràidh, a nochd sibh a thaobh ainmesan, am feadh gu'n d'rinn sibh frithealadh do na naomhaibh, agus gu bheil sibh a' frithealadh.

11 Agus is miann leinne gu'n dean gach aon agaibh an dùrachd ceudna a nochdadh, chum làn-dearbhaidh an dòchais gus a' chrìoch:

12 Chum nach bi sibh leasg, ach 'nar luchd-leanmhuinn orrasan, a tha tre chreidimh agus fhoighidin a' sealbhachadh nan geallanna.

13 Oir an uair a thug Dia gealladh do Abraham, do bhrigh nach feudadh e mionnan a thoirt air neach bu mhò, thug e mionnan air féin:

14 Ag ràdh, Gu fìrinneach, beannuichidh mi gu mòr thu[g], agus ni mi ro lìonmhor thu.

15 Agus mar sin an déigh dhasan feitheamh gu foighidneach, fhuair e sealbh air a' ghealladh.

16 Oir gu deimhin bheir daoine mionnan air an neach a's mò: agus dhoibhsan is crìoch air gach uile chonnsachadh mionnan chum daingneachaidh.

17 Uime sin air bhi do Dhia toileach air neo-chaochluidheachd a chomhairle fheuchainn ni's pailte do oighreachaibh a' ghealladh, dhearbh e le mionnaibh *e:*

18 Chum tre dhà ni neo-chaochluidheach, anns an *robh e* eucomasach gu'n deanadh Dia breug, gu'm biodh againne comhfhurtachd làidir, a theich chum dìdein gu greim a dheanamh air an dòchas a chuireadh romhainn:

19 Ni a tha againn mar acair an anama, araon cinnteach agus daingean, agus a théid a steach do'n ionad sin a ta'n taobh stigh do'n bhrat-roinn,

20 Far an deachaidh an roimhruith-fhear a steach air ar soinne, *eadhon* Iosa, a rinneadh 'na àrd-shagart gu siorruidh a réir orduigh Mhelchisedeic.

CAIB. VII.

1 *Is sagart Iosa Criosd a rèir orduigh Mhelchisedeic;* 11 *agus mar sin ni's ro òirdheirce na na sagairt a tha do ordugh Aaroin.*

OIR b'e am Melchisedic so righ Shaleim, sagart an Dé a's ro àirde, neach a choinnich Abraham a' pilltinn o àr[h] nan righ, agus a bheannuich e;

2 D'an d'thug Abraham eadhon deachamh do'n uile: neach a's e air tùs, air na eadar-theangachadh, righ na fìreantachd, agus 'na dhéigh sin mar an ceudna, righ Shaleim, 'se sin, righ na sìth;

3 Gun athair, gun mhàthair, gun sinnsireachd, gun toiseach làithean, gun deireadh beatha aige; ach air a dheanamh cosmhuil ri Mac Dhé, tha e fantuinn 'na shagart gu siorruidh[i].

4 A nis thugaibh an aire cia mòr an duine so, d'an d'thug eadhon am prìomh-athair[l] Abraham an deachamh do'n chreich.

5 Agus gu deimhin iadsan do chloinn Lebhi, a tha faotainn na sagartachd, tha àithne aca deachamh a thogail o'n t-sluagh a réir an lagha, sin r'a ràdh, o'm bràithribh féin, ge do thainig iad a mach a leasraidh Abrahaim:

6 Ach an ti nach 'eil air a shloinneadh uatha-san, fhuair e deachamh o Abraham, agus bheannuich se esan aig an robh na geallanna.

7 Agus gun agadh sam bith, beannuichear an ti a's lugha leis an ti a's fearr.

8 Agus an so tha daoine a gheibh bàs a' faotainn deachaimh: ach an sin an ti aig am bheil fianuis gu bheil e beo.

9 Agus mar a dh'fheudas mi ràdh, fhuaradh ann an Abraham deachamh o Lebhi féin, a thogas an deachamh:

10 Oir bha e fathast ann an leasraidh athar, an uair a choinnich Melchisedec e.

11 A nis nan d'thigeadh foirfeachd tre shagartachd nan Lebhitheach (oir

g a' beannachadh beannuichidh mi thu. Gr. h mharbhadh. i a ghnàth, rè a bheatha. l àrd-athair.

is ann r'a linn a thugadh an lagh do'n t-sluagh) ciod am feum a bha air sagart eile éirigh a réir orduigh Mhelchisedeic, agus nach biodh e air a ghairm a réir orduigh Araoin?

12 Oir air do'n t-sagartachd bhi air a h-atharrachadh, is éigin an lagh bhi air atharrachadh mar an ceudna.

13 Oir an ti air an labhrar na nithe sin, buinidh e do thréibh eile, do nach d'rinn aon neach frithealadh aig an altair.

14 Oir *is* soilleir gur ann o Iuda dh'éirich ar Tighearn, treubh air nach do labhair Maois ni air bith thaobh sagartachd.

15 Agus tha e fathast ni's ro-shoilleire, am feadh gu'n d'éirich sagart eile a réir coslais Mhelchisedeic,

16 A' rinneadh '*na shagart*, cha'n ann a réir lagha àithne fheòlmhoir, ach a réir cumhachd beatha gun chrioch.

17 Oir tha e deanamh fianuis, Gur sagart thu gach linn a réir orduigh Mhelchisedeic.

18 Oir gu deimhin tha an àithne roimhe air a cur air cùl, air son i bhi anmhunn agus neo-tharbhach.

19 Oir cha d'rinn an lagh ni sam bith foirfe ach *rinn* toirt a steach dòchais a's fearr e; tre'm bheil sinn a' teachd am fagus do Dhia.

20 Agus a mheud nach d'*rinneadh sagart deth* gun mhionnaibh,

21 (Oir rinneadh sagarta dhiubh-san as eugmhais mhionnan: ach dhethsan le mionnaibh, tre'n ti a thubhairt ris, Mhionnaich an Tighearn, agus cha ghabh e aithreachas, *Is* sagart thu gu siorruidh, a rèir orduigh Mhelchisedeic.)

22 Is co mòr as sin a rinneadh Iosa 'na urras air coimh-cheangal a's fearr.

23 Agus bha gu deimhin mòran diubhsan 'nan sagartaibh, do bhrigh gu'n do bhacadh dhoibh leis a' bhàs bhi maireann.

24 Ach an *duine* so, do bhrigh gu mair e gu siorruidh, tha sagartachd neo-chaochluidheach aige.

25 Air an aobhar sin tha e mar an ceudna comasach air an droing a thig a dh'ionnsuidh Dhé tridsan a shlànuchadh gu h-iomlan[n], do bhrigh gu bheil e beo gu siorruidh gu eadar-ghuidhe dheanamh air an son.

26 Oir bha shamhuil sin do àrd shagart iomchuidh dhuinne, *a bha* naomha, neo-lochdach, neo-thruaillidh, air a dhealachadh[o] o pheacachaibh, agus a rinneadh ni's àirde na na nèamha;

27 Nach feum gach là mar na h-àrd shagairt ud ìobairtean thoirt suas, air tùs air son a pheacanna féin, agus an déigh sin air son *pheacanna* an t-sluaigh: oir rinn e so aon uair, san àm a thug se e féin mar ìobairt.

28 Oir tha an lagh a' deanamh àrd shagarta do dhaoinibh aig am bheil anmhuinneachd; ach focal nam mionnan a bha an déigh an lagha, *a' deanamh àrd shagairt* do'n Mhac, a tha air a dheanamh iomlan[p] gu siorruidh.

CAIB. VIII.

1 *Le sagartachd shiorruidh Chriosd tha sagartachd Lebhitheach Araoin air a cur air cùl: 7 agus an coimh-cheangal aimsireil a rinneadh ris na sinnsiribh, le coimh-cheangal siorruidh an t-soisgeil.*

ANIS *is e so* suim nan nithe a labhair sinn: Tha shamhuil sin do àrd shagart againn, a tha air suidhe air deis righ-chaithreach na mòrachd anns na nèamhaibh;

2 Ministeir nan ionad naomh, agus an fhior phailluin, a shuidhich an Tighearn, agus cha bu duine.

3 Oir tha gach uile àrd shagart air orduchadh chum tiodhlacan agus ìobairtean a thabhairt suas: uime sin b'éigin gu'm biodh aig an duine so mar an ceudna ni-eigin r'a thabhairt suas.

4 Oir nam biodh e air thalamh, cha biodh e 'na shagart, do bhrigh gu bheil sagairt ann a tha tabhairt suas thiodhlac a réir an lagha:

5 Muinntir a tha deanamh seirbhis le samhlachas agus agàile nan nithe nèamhaidh, a réir mar a dh'orduich-

[m] *tiomnadh.* [n] *gus a' chuid a's faide, gu siorruidh.* [o] *air a sgaradh.* [p] *air a chaisrigeadh.*

eadh do Mhaois le Dia 'nuair a bha
e air tì am pàilliun a chur suas. Oir
feuch (a deir e) gu'n dean thu na
h-uile nithe réir an t-saimpleir a
nochdadh dhuit san t-sliabh.

6 Ach a nis fhuair e ministreil-
eachd a's ro-fhearr, a mheud gu
bheil e mar an ceudna 'na eadar-
mheadhonair air coimh-cheangal a's
fearr, a chaidh dhaingneachadh air
geallaibh a's fearr.

7 Oir nam biodh an ceud choimh-
cheangal sin gun uireasbhuidh [r]; cha'n
iarrtadh àit do'n dara coimh-cheangal.

8 Oir a' faotainn croin doibh, a
deir e, Feuch thig na làithean, (a deir
an Tighearn,) anns an dean mi coimh-
cheangal nuadh ri tigh Israeil, agus
ri tigh Iuda:

9 Cha'n ann a réir a' choimh-
cheangail a rinn mi r'an aithrichibh
anns an là a rug mi air làimh orra
chum an treòrachadh a mach a tal-
amh na h-Eiphit; do bhrigh nach
d'fhan iad ann am choimh-cheangal,
agus chuir mise suarach iadsan, a deir
an Tighearn.

10 Oir is e so an coimh-cheang-
al a ni mi ri tigh Israeil an déigh
nan là ud, a deir an Tighearn; Cuir-
idh mi mo reachda 'nan inntinn, agus
scrìobhaidh mi iad air an cridhibh:
agus bithidh mi a'm' Dhia dhoibh,
agus bithidh iadsan 'nan sluagh
dhomhsa.

11 Agus cha teagaisg iad gach aon
a choimhearsnach, agus gach aon a
bhràthair, ag ràdh, Gabh eòlas air an
Tighearn: oir bithidh eòlas aca uile
orm, o'n neach a's lugha gus an
neach a's mò dhiubh.

12 Oir bithidh mise tròcaireach
d'an euceartaibh, agus am peacanna
agus an aingidheachd cha chuimh-
nich mi ni's mò.

[s] Am feadh a deir e, *Coimh-
cheangal* nuadh, rinn e'n ceud *choimh-
cheangal* sean. A nis an ni a ta aosda
agus air fàs sean, tha e fagus do dhol
as an t-sealladh.

CAIB. IX.

1 *Tha e mineachadh nan ìobairt
fuidh'n lagh, agus gach gnàthach-
aidh a bha nan cuideachd;* 11 *tha
iad gu mòr thaobh feobhais goiridh
air fuil agus ìobairt Chriosd.*

BHA ma seadh gu dearbh aig a'
cheud *phàilliun* orduighean [t] a
thaobh seirbhis Dé, agus naomh-ion-
ad saoghalta.

2 Oir dheasaicheadh an ceud
phàilliun, anns an robh an coinnleir,
agus am bord, agus aran na fianuis
ris an abrar *an t-ionad* naomha.

3 Agus an taobh a stigh do'n dara
roinn-bhrat, am pàilliun d'an goirear
an t-ionad a's ro naomha:

4 Anns an robh an tùiseir òir,
agus àirc a' choimh-cheangail air a
còmhdachadh [t] mu'n cuairt le h-òr,
anns an robh a' phoit òir anns an robh
am mana, agus slat Aaroin a bha
fuidh bhlàth, agus clàir a' choimh-
cheangail;

5 Agus os a ceann, cheruban na
glòire, a' cur sgaile air caithir na
tròcair; mu nach urradh sinn a nis
labhairt fa leth.

6 A nis an uair a bha na nithe so
air an cur an ordugh mar so, chaidh
na sagairt a 'ghnàth a steach do'n
cheud phàilliun, a' coimhlionadh
seirbhis *Dé:*

7 Ach do'n dara phàilliun *chaidh*
an t-àrd shagart 'na aonar *a steach*
aon uair sa' bhliadhna, cha b'ann as
eugmhais fola, a thug e suas air a
shon féin, agus *air son* seacharain an
t-sluaigh.

8 Air bhi do'n Spiorad naomh a'
nochdadh so, nach robh fathast an
t-slighe chum an ionaid bu ro-naomha
air a foillseachadh, am feadh a bha an
ceud phàilliun fathast 'na sheasamh:

9 Ni a bha 'na shamhladh do'n
aimsir a ta làthair, anns an robh ar-
aon tiodhlacan agus ìobairtean air an
toirt suas, nach robh comasach air an
ti a bha deanamh na seirbhis sin a
dheanamh coimhlionta, thaobh a
choguis,

10 *An t-seirbhis* a bha mhàin ann
am biadhaibh agus ann an deoch-
aibh, agus ann an iomadh gnè ionn-
laid, agus deas-ghnàthachaibh a thaobh
na feòla a chuireadh mar uallaich orra
gu àm an leasachaidh.

[r] *lochd, chron.* [s] *reachdan.* [t] *folach.*

11 Ach air teachd do Chriosd 'na àrd shagart nan nithe maithe a bha ri teachd, tre phàilliun bu mhò agus bu diongmhalta, nach d'rinneadh le làmhaibh, sin r'a ràdh, nach robh do'n togail so;

12 Agus cha b'ann tre fhuil ghabhar agus laogh, ach tre fhuil féin a chaidh e steach aon uair do'n ionad naomha, air dha saorsa shiorruidh fhaotainn *dhuinne.*

13 Oir ma ni fuil tharbh, agus ghabhar, agus luaithre aighe air a crathadh air an droing a bha neoghlan, an naomhachadh chum glanaidh na feòla;

14 Cia mòr is mò ni fuil Chriosd, a thug e féin suas tre'n Spioraid shiorruidh[u] gun lochd do Dhia, bhur coguis-se ghlanadh o oibribh marbha chum seirbhis a dheanamh do'n Dia bheo?

15 Agus air a shon so is esan eadar-mheadhonair an tiomnaidh nuaidh[a], ionnas tre fhulangas a' bhàis, chum saorsa[b] nan euceart *a bha* fuidh'n cheud thiomnadh *a chosnadh,* gu'm faigheadh iadsan a ta air an gairm gealladh na h-oighreachd shiorruidh.

16 Oir far am bheil tiomnadh, is éigin bàs an tiomnaidh-fhir a bhi ann mar an ceudna.

17 Oir a ta tiomnadh daingean an déigh bàis dhaoine: ach cha 'n'eil brigh sam bith ann am feadh 's a ta'n tiomnaidh-fhear beo.

18 A réir sin, ni mò bha'n ceud *thiomnadh* air a choisreagadh[c] as eugmhais fola.

19 Oir an uair a labhradh gach uile àithne réir an lagha ris an t-sluagh uile le Maois, air da fuil laogh agus ghabhar a ghabhail, maille ri h-uisge, agus oluinn scarlaid[d], agus hisop, chrath e iad araon air an leabhar agus air an t-sluagh uile,

20 Ag ràdh, 'Si so fuil an tiomnaidh[e] a dh'àithn Dia dhuibh.

21 Os bàrr, chrath e mar an ceudna an fhuil air a' phàilliun, agus air soithichibh na naomh-sheirbhis uile.

22 Agus is beag nach 'eil na h-uile nithe air an glanadh le fuil a réir an lagha; agus as eugmhais dòrtaidh fola cha 'n'eil maitheanas r'a fhaotainn.

23 B'fheumail uime sin gu'm biodh samhlaidh nan nithe a ta sna nèamhaibh air an glanadh leo so; ach na nithe nèamhaidh féin le iobairtibh a b'fhearr na iad so:

24 Oir cha deachaidh Criosd a steach do na h-ionadaibh naomha làmh-dheanta, nithe a's iad samhlachais nam fìor *ionad*; ach do nèamh féin, chum a nis e féin a nochdadh ann am fianuis Dé air ar soinne:

25 No fòs chum e féin ìobradh gu minic, mar a théid an t-àrd shagart gach bliadhna steach do'n ionad naomha, le fuil nach leis féin.

26 (Oir mar sin b'fheumail e dh'fhulang gu minic o thoiseach an t-saoghail;) ach a nis dh'fhoillsicheadh e aon uair ann an deireadh an t-saoghail[f], chum peacadh a chur air cùl trid e féin ìobradh.

27 Agus amhuil a ta e air orduchadh do dhaoinibh bàs fhaotainn aon uair, ach 'na dhéigh so breitheanas:

28 Mar sin thugadh Criosd suas aon uair a thoirt air falbh peacaidh mhòrain, ach an dara uair as eugmhais peacaidh foillsichear e dhoibhsan aig am bheil sùil ris, chum slàinte.

CAIB. X.

1 *Anmhuinneachd ìobairtean an lagha.* 10 *Thug ìobairt cuirp Chriosd a thugadh suas aon uair peacadh gu siorruidh air falbh.* 19 *Earail chum an creidimh a ghleidheadh gu daingean, le foighidin agus buidheachas.*

UIME sin air bhi aig an lagh sgàile nithe maithe ri teachd, *agus* cha'n e fìor-dhealbh nan nithe féin, ni'n comasach dha an droing a thig d'a ionnsuidh a choidhich a dheanamh coimhlionta, leis na h-ìobairtibh sin a bha iad a' toirt suas o bhliadhna gu bliadhna a ghnàth.

2 Oir an sin nach sguireadh iad do bhi 'gan toirt suas? do bhrigh nach biodh aig luchd deanamh na naomh-sheirbhis tuilleadh coguis air

[u] *tre'n spiorad naomh.* [a] *a' choimh-cheangail nuaidh.* [b] *fuasglaidh.* [c] *air a dhaingneachadh.* [d] *corcuir.* [e] *a' choimh-cheangail.* [f] *nan linn.*

bith peacaidh, air dhoibh bhi aon uair
air an glanadh.
3 Ach anns na *h-ìobairtibh* sin
nithear ath-chuimhneachadh air na
peacaibh gach bliadhna.
4 Oir cha 'n'eil e'n comas gu tug-
adh fuil tharbh agus ghabhar peacanna
air falbh.
5 Uime sin ag teachd dha do'n
t-saoghal, a deir e, Iobairt agus tabh-
artas ni'm b'àill leat, ach dh'ulluich
thu corp dhomhsa:
6 Ann an ìobairtibh loisgte, agus
ann an ìobairtibh air son peacaidh cha
robh tlachd agad:
7 An sin thubhairt mise, Feuch, tha
mi a' teachd (ann an rola an leabhair
tha sud scrìobhta orm) chum do thoilse
a dheanamh, O Dhé.
8 Air dha a ràdh roimhe sin, Iob-
airt, agus tabhartas, agus ìobairte-
loisgte, agus ìobairt air son peacaidh
ni'm b'àill leat, agus ni robh do
thlachd annta (a tha air an toirt suas
a réir an lagha.)
9 An sin thubhairt e, Feuch, ataim
a' teachd a dheanamh do thoilse, O
Dhé. Tha e cur air cùl a' cheud ni,
chum gu'n daingnich e an dara ni.
10 Leis an toil so tha sinne air ar
naomhachadh, trìd toirt suas cuirp
Iosa Criosd aon uair.
11 Agus tha gach uile shagart a'
seasamh gach là, a' frithealadh agus
a' toirt suas nan ìobairt cheudna gu
minic, nithe do nach 'eil e'n comas a
choidhch peacanna thoirt air falbh:
12 Ach an duine so, an déigh dha
aon ìobairt a thoirt suas air son peac-
aidh, shuidh e a choidhch tuilleadh
air deas làimh Dhé;
13 A' feitheamh o sin suas gus an
cuirear a naimhde 'nan stòl-chos fuidh
chosaibh.
14 Oir le aon ìobairt rinn e
choidhch foirfe iadsan a ta air an
naomhachadh.
15 Agus tha an Spiorad naomh
mar an ceudna a' deanamh fianuis
duinne *air na nithibh so:* oir an déigh
dha ràdh roimhe,
16 Is e so an coimh-cheangal a ni
mi riu 'n déigh nan là ud, deir an
Tighearn, Cuiridh mi mo reachdan
'nan cridhe, agus scrìobhaidh mi iad
air an inntinn:
17 [A deir e] agus am peacanna
agus an eucearta cha chuimhnich mi
ni's mò.
18 A nis, far am bheil maitheanas
nan nithe so, cha 'n'eil tabhartas[g] air
son peacaidh ann ni's mò.
19 Uime sin, a bhràithre, do bhrigh
gu bheil dànachd againn chum dol a
steach do'n ionad a's naomha tre
fhuil Iosa,
20 Air slighe nuaidh agus bheo a
choisrig e dhuinne, tre'n roinn-bhrat,
sin r'a ràdh, tre fheòil féin.
21 Agus do bhrigh gu bheil againn
àrd shagart os ceann tighe Dhé,
22 Thigeamaid am fagus le cridhe
fìor, ann an làn dearbh-beachd a'
chreidimh, le'r cridheachaibh air an
crath-ghlanadh o dhroch coguis, agus
le'r cuirp air an nigheadh le h-uisge
glan.
23 Cumamaid gu daingean aid-
mheil ar dòchais gun chlaonadh, (oir
is fìriuneach an tì a gheall.)
24 Agus thugamaid an aire d'a
chéile chum ar brosnachadh gu gràdh,
agus deagh oibribh:
25 Gun bhi leigeadh dhinn sinn
féin a chruinneachadh an ceann a
chéile, mar is gnàth le dream àraidh;
ach a' comhairleachadh *chéile:* agus
gu ma mòid *a ni sinn* so, gu bheil sibh
a' faicinn an là a' tarruing am fagus.
26 Oir ma pheacaicheas sinn d'ar
toil féin an déigh dhuinn eòlas na
fìrinn fhaotainn, cha'n fhàgar tuill-
eadh dhuinn ìobairt air son peacaidh,
27 Ach dùil eagalach ri breitheanas,
agus fearg theinnteach, a sgriosas na
h-eascairdean.
28 An tì a rinn tàir air lagh Mhaois,
bhàsaich e gun tròcair, fuidh dhithis
no thriuir a dh'fhianuisibh:
29 Cia mòr is measa na sin am
peanas a shaoileas sibh air am measar
esan toillteanach, a shaltair fuidh chos-
aibh Mac Dhé, agus a mheas mar ni
mi-naomha fuil a' choimh-cheangail,
leis an do naomhaicheadh e, agus a
rinn tarcuis air Spiorad nan gràs?
30 Oir is aithne dhuinn an tì a
thubhairt, *Is* leamsa an dìoghaltas,

[g] *ofrail, iobairt.*

agus bheir mi dìoladh uam, deir an Tighearn: agus a rìs, Bheir an Tighearn breth air a shluagh.

31 *Is* ni eagalach tuiteam ann an làmhaibh an Dé bheo.

32 Ach biodh ath-chuimhne agaibh air na làithibh a chaidh seachad, anns an d'fhuiling sibh, an déigh dhuibh bhi air bhur soillseachadh, gleachda mòr fulangais[h];

33 Ann an cuid am feadh a rinneadh sibh 'nar ball-amhairc[i], araon tre mhaslaibh agus thrioblaidibh; agus ann an cuid, am feadh a rinneadh sibh 'nar companaich dhoibhsan ris an do bhuineadh mar sin.

34 Oir bha comh-fhulangas agaibh riumsa ann am gheimhlibh, agus ghabh sibh le luathghair ri creachadh bhur maoin, air dhuibh fios a bhi agaibh annaibh féin gu bheil agaibh air nèamh maoin a's fearr agus a ta maireannach.

35 Uime sin na tilgibh uaibh bhur muinghin, aig am bheil mòr dhiol-thuarasdal.

36 Oir a ta feum agaibh air foighidin; chum an déigh dhuibh toil Dé a dheanamh, gu'm faigh sibh an gealladh.

37 Oir fathast sealan beag, agus an ti a ta ri teachd thig e, agus cha dean e moille.

38 A nis bithidh am fìrean beo tre chreidimh: ach ma philleas e air ais, cha bhi aig m'anamsa tlachd ann.

39 Ach cha 'n'eil sinne do'n dream sin a philleas air an ais chum sgrios; ach do'n dream a chreideas, chum slànuchaidh an anama.

CAIB. XI.

1 *Ciod is creidimh ann.* 6 *As eugmhais creidimh cha 'n'eil e'n comas duinn toil Dé a dheanamh.* 7 *deadh thoradh a' ghràis sin anns na h-aithrichibh o shean.*

ANIS is e creidimh brigh nan nithe ri'm bheil dòchas, dearbhadh nan nithe nach faicear.

2 Oir 'is ann trìd so a fhuair na sinnsir deadh theisteas.

3 Tre chreidimh tha sinn a' tuigsinn gu'n do chruthaicheadh na saoghail tre fhocal Dé, air chor as nach d'rinneadh na nithe a chithear do nithibh a bha r'am faicinn.

4 Tre chreidimh thug Abel suas do Dhia ìobairt ni b'fhearr na Cain, trìd an d'thugadh teisteas dha gu'n robh e 'na fhìrean, air bhi do Dhia a' deanamh fianuis d'a thiodhlacaibh: agus tre sin, air dha bhi marbh, tha e fathast a' labhairt.

5 Tre chreidimh dh'atharraicheadh Enoch chum nach faiceadh e bàs; agus cha d'fhuaradh e, do bhrigh gu'n d'atharraich Dia e: oir roimh atharrachadh thugadh fianuis da, Gu'n do thaitinn e ri *Dia*.

6 Ach as eugmhais creidimh cha 'n'eil e'n comas a thoileachadh: oir is éigin do'n ti a thig a dh'ionnsuidh Dhé a chreidsinn gu bheil e ann, agus gur neach e a bheir duais do'n droing a dh'iarras e gu dìchiollach.

7 Tre chreidimh air do Noe rabhadh fhaotainn o Dhia mu thimchioll nithe nach robh idir r'am faicinn, agus eagal a ghabhail, dh'ulluich e àirc chum tearnaidh a theaghlaich; tre'n do dhìt e an saoghal, agus rinneadh e 'na oighre air an fhìreantachd a ta thaobh creidimh.

8 Tre chreidimh, 'nuair a ghairmeadh Abraham gu dol a mach do ionad a bha e gus fhaotainn an déigh sin mar oighreachd, fhreagair e; agus dh'imich e mach gun fhios a bhi aige c'àit an robh e dol.

9 Tre chreidimh bha e air chuairt ann an tìr a' gheallaidh, mar ann an tìr choimhich, a' gabhail còmhnuidh ann am pàilliunaibh maille ri h-Isaac agus Iacob, comh-oighreachan a' gheallaidh cheudna.

10 Oir bha sùil aige ri baile le bunaitibh air am *bheil* Dia 'na fhear-dealbhaidh agus 'na fhear-togail.

11 Tre chreidimh mar an ceudna fhuair Sara féin neart gu sliochd a ghabhail 'na broinn, agus rug i leanabh an déigh dh'i dol thar aois *cloinne*, do bhrigh gu'n do mheas i gu'n robh esan fìrinneach a thug an gealladh.

12 Uime sin ghineadh o aon amhàin, agus esan ionann agus marbh,

[h] *cath-mòr àmhghara.* [i] *ball-àbhacais.*

sliochd mar reulta nèimhe thaobh lìonmhoireachd, agus mar a' ghaineamh air tràigh na fairge do-àireamh.

13 Fhuair iad so uile bàs ann an creidimh, gun na gealanna[l] fhaotainn, ach air dhoibh am faicinn fad' o làimh, (agus an creidsinn,) ghabh iad riu, agus dh'aidich iad gu'm bu choigrich agus luchd-cuairt air an talamh iad féin.

14 Oir an droing a deir na nithe sin, tha iad a' nochdadh gu soilleir gu bheil iad ag iarraidh dùthcha.

15 Agus gu fìrinneach nam biodh iad cuimhneachail air an *dùthaich* sin, as an d'thainig iad a mach, dh'fheudadh iad àm iomchuidh fhaghail air pilleadh:

16 Ach a nis tha déidh aca air *dùthaich* a's fearr, eadhon *dùthaich* nèamhaidh: uime sin cha nàr le Dia, gu'n goirear an Dia-san dheth: oir dh'ulluich e dhoibh baile.

17 Tre chreidimh dh'ìobair Abraham, air dha bhi air a dhearbhadh, *a mhac* Isaac; agus thug an ti a fhuair na geallanna suas aonghin *mhic:*

18 Ris an dubhradh[m], Ann an Isaac goirear do shliochd:

19 A' breithneachadh[n] gu'm bu chomasach Dia air a thogail eadhon o na marbhaibh; o'n d'fhuair se e eadhon ann an cosamhlachd.

20 Tre chreidimh bheannuich Isaac Iacob agus Esau mu thimchioll nithe a bha ri teachd.

21 Tre chreidimh bheannuich Iacob, ag faghail bàis da, dithis mhac Ioseiph; agus rinn e aoradh, *a' leigeadh a chudthròm* air bàrr a bhataidh.

22 Tre chreidimh rinn Ioseph, ri àm faghail a' bhàis da, iomradh air dol a mach chloinn Israeil; agus thug e àithne mu thimchioll a chnàmh.

23 Tre chreidimh an uair a rugadh Maois, dh'fholaicheadh e tri mìosan le phàrantaibh, do bhrigh gu'm fac iad, gu'm bu leanabh tlachdmhor e; agus cha robh eagal orra roimh àithne an righ.

24 Tre chreidimh air teachd gu h-aois do Mhaóis, dhiùlt e bhi air a ghairm 'na mhac do nighinn Pharaoh;

25 A' roghnachadh àmhghar fhulang maraon ri sluagh Dhé, roimh shòlas a' pheacaidh a mhealtuinn rè seal;

26 A' meas gu'm bu mhò an saibhreas masladh Chriosd na ionmhuis na h-Eiphit: oir bha sùil aige ris an luach-saoithreach[o].

27 Tre chreidimh thréig e'n Eiphit, gun eagal a bhi air roimh chorruich an righ: oir bha e làidir 'na inntinn mar neach a bha faicinn an ti a ta neo-fhaicisinneach.

28 Tre chreidimh ghlèidh e chàisg, agus an dòrtadh fola, chum nach beanadh an ti a sgrios na ceud-ghin riusan.

29 Tre chreidimh chaidh iad trìd na mara ruaidh mar tre thalamh tioram: ni 'nuair a thug na h-Eiphitich ionnsuidh air a dheanamh, bhàthadh iad.

30 Tre chreidimh thuit ballacha Iericho, an déigh bhi air an cuartachadh rè sheachd làithean.

31 Is ann tre chreidimh nach do sgriosadh Rahab an strìopach maraon riusan nach do chreid, 'nuair a ghabh i ris an luchd-brathaidh air sìothchaint.

32 Agus ciod tuilleadh a deiream? oir theirgeadh an ùine dhomh ann an labhairt mu Ghedeon, Bharac agus Shampson, agus Iephthae, Dhaibhidh, mar an ceudna agus Shamuel, agus na fàidhibh:

33 Muinntir tre chreidimh a cheannsaich rìoghachdan, a dh'oibrich fìreantachd, a fhuair geallanna, a dhruid beoil leòmhan,

34 A mhùch neart teine, a chaidh as o fhaobhar a' chlaidheimh, o anmhuinneachd a rinneadh neartmhor, a dh'fhàs treun ann an cath, a chuir air theicheadh armailte nan coimheach.

35 Fhuair mnài am mairbh air an togail a rìs gu beatha: agus chràidhphianadh dream eile, gun iad a

[l] *na nithe a ghealladh.* [m] *Mu'n dubhradh.* [n] *a' reusonachadh, a' meas.* [o] *duais.*

ghabhail ri saorsa; chum gu faigheadh iad aiseirigh a b'fhearr.

36 Fhuair dream eile feuchainn air fhanoidibh, agus do sgiùrsaibh, seadh fòs, do gheimhlibh agus do phriosun.

37 Chlachadh iad, shàbhadh as a chéile iad, bhuaireadh iad, chuireadh gu bàs leis a' chlaidheamh iad:—chaidh iad 'nam *fògaraich* mu'n cuairt ann an croicnibh chaorach agus ghabhar, ann an uireasbhuidh, ann an trioblaidibh, ann an cràdh:

38 (Dream air nach b'airidh an saoghal) a' dol air seacharan ann am fàsaichibh, agus air sleibhtibh, agus ann an uamhaibh agus ann an slochdaibh na talmhainn.

39 Agus air dhoibh so uile deadh theisteas fhaotainn tre chreidimh, cha d'fhuair iad an gealladh:

40 Air do Dhia ni éigin a's fearr a sholar dhuinne, ionnas nach biodh iadsan air an deanamh foirfe as ar n-eugmhaisne.

CAIB. XII.

1 *Earail chum bhi bunaiteach ann an creidimh, foighidin, agus diadhachd.* 32 *Moladh an Tiomnaidh-nuaidh os ceann an t-seann-tiomnaidh.*

UIME sin, air dhuinne bhi air ar cuartachadh le neul co mòr a dh'fhianuisibh, cuireamaid dhinn gach lethtrom, agus am peacadh a ta gu furas ag iadhadh umainn, agus ruitheamaid le foigidin a' choimhliong[p] a chuireadh romhainn,

2 Ag amharc air Iosa ceannard[r] agus fear-crìochnaichh *ar* creidimh, neach air son an aoibhneis a chuireadh roimhe, a dh'fhuiling an crann-ceusaidh, a' cur na nàire an neoshuim, agus a shuidh air deis righchaithreach Dé.

3 Uime sin thugaibh fainear esan a dh'fhuiling a shamhuil sin do anaceainnt o pheacachaibh 'na aghaidh féin, air eagal gum bi sibh sgìth agus lag ann bhur n-inntinnibh.

4 Cha do sheas sibh fathast gu fuil, a' cathachadh an aghaidh peacaidh.

5 Agus dhi-chuimhnich[s] sibh an earail a ta labhairt ribh mar ri cloinn, A mhic, na cuir suarach[t] smachdachadh an Tighearna, agus na fannaich[u] 'nuair a chronaichear leis thu:

6 Oir an ti a's ionmhuinn leis an Tighearn, smachduichidh se e, agus sgiùrsaidh e gach mac ris an gabh e.

7 Ma ghiùlaineas sibh smachdachadh, tha Dia a' buntuinn ribh mar ri cloinn: oir cò am mac nach smachdaich an t-Athair?

8 Ach ma tha sibh as eugmhais smachdachaidh, d'am bheil na h-uile 'nan luchd-comh-pairt, an sin is clann dìolain sibh, agus cha chlann *dligheach*.

9 Os bàrr, bha againn aithriche thaobh na feòla, a smachdaich sinn, agus thug sinn urram dhoibh: nach mòr is mò *is còir dhuinn* bhi umhal do Athair nan spiorad, agus a bhi beo?

10 Oir gu deimhin smachdaich iadsan sinn rè beagain do laithibh a réir an toile féin[a]; ach esan chum ar leasa, ionnas gu'm bitheamaid 'nar luchd-comh-pairt d'a naomhachd.

11 Ach cha mheasar smachdachadh air bith am feadh 's a ta e làthair sòlasach, ach doilgheasach: gidheadh, 'na dhéigh sin bheir e maith toradh siothchail na fìreantachd, do'n droing a ta *gu dligheach* air an cleachdadh ris.

12 Uime sin, togaibh suas na làmhan a ta air tuiteam sìos, agus *neartaichibh* na glùine laga.

13 Agus deanaibh cos-cheuma dìreach d'ar cosaibh, air eagal gu'm bi an ni sin a ta bacach air a thionndadh as an t-slighe, ach gu ma mò bhiodh e air a shlànuchadh.

14 Leanaibh sìth maille ris na h-uile dhaoinibh, agus naomhachd, ni as eugmhais nach faic neach air bith an Tighearn:

15 A' toirt an ro-aire, air eagal gu'n d'thig neach sam bith a dhéidhlàimh air gràs Dé[b]; air eagal air

[p] *an réis.* [r] *ùghdair.* [s] *an do dhi-chuimhnich.* [t] *an neo-shuim, an neo-pris.* [u] *lagaich.* [a] *mar bu taitneach leo.* [b] *gu'n claon neach sam bith o ghràs Dé.*

fàs suas do fhrèimh seirbhe sam
bith, gu'n cuir e dragh oirbh, agus le
so gu'm bi mòran air an salachadh :
16 Air eagal gu'm bi fear striop-
achais ann, no neach mi-naomha sam
bith, mar Esau, a reic air son aon
ghreim bìdh[c] còir a cheud-bhreithe.
17 Oir a ta fhios agaibh 'nuair a
b'àill leis an déigh sin am beannach-
adh a shealbhachadh, gu'n do dhiùlt-
adh e: oir cha d'fhuair e àit aith-
reachais, ge do dh'iarr se e gu dùr-
achdach le deuraibh.
18 Oir cha d'thainig sibh chum an
t-sleibh ris am feudta beantuinn, agus
a bha losgadh le teine, no chum
duibhre, agus dorchadais, agus doin-
inn,
19 Agus fuaim na trompaide, agus
guth nam briathar, ionnas gu'n do
ghuidh an droing a chual e nach
labhairteadh am focal riu tuilleadh :
20 (Oir cha b'urrainn iad an ni sin
a chaidh àithneadh dhoibh iomchar,
Agus ma bheanas fiu ainmhidh ris an
t-sliabh, clachar e, no cuirear sleagh a
mach trid.
21 Agus bu co uamhasach an
sealladh, as gu'n dubhairt Maois, Tha
eagal ro mhòr agus crith orm :)
22 Ach tha sibh air teachd gu
sliabh Shioin, agus gu cathair an Dé
bheo, an Ierusalem nèamhaidh, agus
cuideachd do-àireamh do ainglibh,
23 Gu làn choimhthional agus
eaglais nan ceud-ghin, a tha scrìobhta
sna nèamhaibh, agus gu Dia breith-
eamh nan uile, agus gu spioradaibh
nam fìrean air an deanamh foirfe,
24 Agus gu h-Iosa eadar-mheadh-
onair a' choimh-cheangail nuaidh,
agus chum fola a' chrathaidh, a tha
labhairt nithe a's fearr na *fuil* Abeil.
25 Thugaibh an aire nach diùlt
sibh esan a ta labhairt: oir mur
deachaidh iadsan as a dhiùlt an ti a
labhair *o Dhia riu* air talamh, is mòr
is lugha na sin *a théid* sinne *as*, ma
thionndaidheas sinn air falbh uaithe-
san a ta *labhairt* o nèamh.
26 Neach aig an do chrath a ghuth
an talamh an sin : ach a nis gheall e,
ag ràdh, Aon uair eile fathast crath-
am cha'n e an talamh a mhàin, ach
nèamh mar an ceudna.
27 Agus a ta *am focal* so, Aon uair
eile, a' ciallachadh atharrachaidh nan
nithe sin a chrathar, mar nithe a rinn-
eadh, chum gu fanadh na nithe nach
gabh crathadh[d].
28 Uime sin air dhuinne rioghachd
fhaotainn nach feudar a ghluasad,
biodh againn gràs[e], leis an dean sinn
seirbhis gu taitneach do Dhia, le
h-urram agus eagal diadhaidh.
29 Oir is teine dian-loisgeach ar
Dia-ne.

CAIB. XIII.

1 *Comhairlean eagsamhla chum seirc,*
4 chum caitheadh-beatha chiatfaich,
5 chum sannt a sheachnadh, 7 chum
bhi dleasdanach do luchd-searmon-
achaidh an t-soisgeil, 9 bhi air ar
faicill o theagaisgaibh coimheach,
16 déirce thoirt uatha, 17 bhi
ùmhal do uachdaranaibh, 18 ùr-
nuigh a dheanamh air son an abstoil.
19 An comh-dhùnadh.

FANADH gràdh bràthaireil
agaibh.
2 Na dearmadaibh aoidheachd a
thabhairt do choigrich ; oir leis a so
thug dream àraidh aoidheachd do
ainglibh gun fhios doibh.
3 Bithibh cuimhneachail orrasan a
tha ceangailte, mar gu'm biodh sibh
ceangailte maraon riu ; *agus* air an
droing a tha fulang anshocair, mar
mhuinntir a tha sibh féin mar an
ceudna anns a' choluinn.
4 *Tha*'m pòsadh urramach anns na
h-uile[f], agus an leabadh neo-shalach :
ach air luchd-striopachais agus adhal-
trannais bheir Dia breth.
5 *Biodh bhur* caitheadh-beatha gun
sannt ; agus bithibh toilichte leis na
nithibh a tha làthair agaibh: oir
thubhairt e, Cha'n fhàg, agus cha
tréig mi am feasd thu.
6 Ionnas gu'm feud sinn a ràdh
gu dàna, 'S e'n Tighearn m'fhear-
cuidich, agus cha'n eagal leam aon ni
a dh'fheudas duine dheanamh orm.
7 Bithibh cuimhneachail air bhur
cinn-iuil, a labhair ribh focal Dé ;

[c] *lòin.* [d] *nach feudar a chrathadh.* [e] *deanamaid greim do ghràs.*
[f] *am measg nan uile.*

leanaibh an creidimhean, a' beachd-
achadh air crìch an caitheadh-beatha.
8 Iosa Criosd an dé, agus an diugh,
agus gu siorruidh an ti ceudna.
9 Na bithibh air bhur giùlan mu'n
cuairt le teagasgaibh eagsamhla
coimheacha: oir is maith an ni an
cridhe bhi air a dhaingneachadh le
gràs, cha'n ann le biadhaibh, nithe
nach d'thug tairbhe do'n droing a
ghnàthaich iad.
10 Tha altair againne dheth nach
'eil còir acasan a bheag itheadh, a tha
deanamh seirbhis do'n phàilliun.
11 Oir a ta cuirp nan ainmhidh sin,
aig am bheil am fuil air a toirt a
steach air son peacaidh do'n ionad
naomha leis an àrd shagart, air an
losgadh an leth muigh do'n champ.
12 Uime sin chum gu'n deanadh
Iosa an sluagh a naomhachadh le
fhuil féin, dh'fhuiling e mar an ceud-
na an taobh a muigh do'n gheata.
13 Air an aobhar sin rachamaid a
mach d'a ionnsuidhsan an taobh a
muigh do'n champ, a' giùlan a' mhas-
laidhsan
14 Oir an so cha 'n'eil againn baile
a mhaireas, ach a ta sinn ag iarraidh
aoin a ta ri teachd.
15 Uime sin trìdsan thugamaid
suas ìobairt buidheachais do Dhia a
ghnàth, 'se sin, toradh *ar* bilean, a'
toirt molaidh d'a ainm.
16 Ach na dì-chuimhnichibh maith
a dheanamh, agus comh-roinn a thoirt
uaibh: oir a ta an leithide sin do ìob-
airtibh taitneach do Dhia.
17 Bithibh ùmhal d'ar cinn-iuil,
agus thugaibh géill doibh: oir tha
iad ri faire air bhur n-anamaibh, mar
mhuinntir d'an éigin cunntas thoirt
uatha: chum gu'n dean iad e le
gairdeachas, agus ni h-e le doilgheas:
oir tha so neo-tharbhach dhuibhse.
18 Deanaibh ùrnuigh air ar soinne:
oir is dòigh leinn gu bheil deadh
choguis againn, air dhuinn bhi toileach
ar beatha a chaitheadh gu cubhaidh
anns na h-uile nithibh.
19 Ach is mòid a ghuidheam oirbh
so a dheanamh, chum gur luathaid' a
dh'aisigear mise dhuibh.
20 A nis gu deanadh Dia na sìoth-
chaint a thug air ais o na marbhaibh
ar Tighearn Iosa, àrd bhuachaille nan
caorach, tre fhuil a' choimh-cheangail
shiorruidh,
21 Sibhse coimhlionta anns gach
uile dheadh obair, chum sibh a dhean-
amh a thoilesan, ag oibreachadh ann-
aibh an ni a ta taitneach 'na làthairsan,
tre Iosa Criosd; dhasan *gu robh* glòir
gu saoghal nan saoghal. Amen.
22 Agus guidheam oirbh, a
bhràithre, sibh a ghiùlan focal na
h-caralach; oir scrìobh mi gu h-aith-
ghearra d'ar n-ionnsuidh.
23 Biodh fhios agaibh, gu'n do
chuireadh ar bràthair Timoteus air a
chomas; maille ris-san, ma thig e gu
goirid, chi mi sibh.
24 Cuiribh fàilte orrasan uile a
tha 'nan cinn-iuil duibh, agus air na
naoimh uile. Tha muinntir na h-Ead-
ailt a' cur fàilte oirbh.
25 Gràs *gu robh* maille ribh uile.
Amen.

LITIR CHOITCHIONN AN ABSTOIL

SHEUMAIS.

CAIB. I.

1 *Is còir dhuinn gairdeachas a dhean-
amh fuidh thrioblaid, 5 gliocas
iarraidh o Dhia, 13 agus ann ar
feuchainnibh gun sinn a chur ar
n-anmhuinneachd no ar peacaidh
as a lethsan; &c.*

THA Seumas seirbhiseach Dhé,
agus an Tighearna Iosa Criosd,
a' cur beannachd chum an dà thréibh
dheug a tha air an sgapadh o
chéile.
2 Mo bhràithre, measaibh mar an
uile ghairdeachas 'nuair a thuiteas

sibh ann an iomadh gnè dheuch-
ainnibh[g];
3 Air dhuibh fios *so* bhi agaibh,
gu'n oibrich dearbhadh bhur creidimh
foighidin.
4 Ach biodh aig an fhoighidin *a*
h-obair dhiongmhalta féin, chum
gu'm bi sibh diongmhalta agus iomlan,
gun uireasbhuidh ni sam bith.
5 Ma tha aon neach agaibh a
dh'uireasbhuidh gliocais, iarradh e o
Dhia, a bheir do gach neach gu pailt,
agus nach dean maoidheamh[h]; agus
bheirear dha e.
6 Ach iarradh e le creidimh, gun
bhi fuidh amharus sam bith: oir an
ti a tha fuidh amharus, is cosmhuil e
ri tonn na fairge, a shéidear le gaoith,
agus a tha air a luasgadh[i] chuige
agus uaith.
7 Oir na saoileadh an duine sin
gu'm faigh e ni air bith o'n Tigh-
earn.
8 Tha fear na h-inntinn dùbailte[l]
neo-sheasmhach 'na uile shlighibh.
9 Deanadh am bràthair a tha ìosal
gairdeachas 'na àrdachadh:
10 Ach an duine saibhir, 'na ìsleach-
adh: do bhrigh mar bhlàth an fheoir
gu'n d'théid e seachad:
11 Oir air éirigh do'n ghréin le
dian theas, crìonaidh i am feur, agus
tuitidh a bhlàth, agus théid maise a
dhreach am mugha[m]: *is* amhuil sin
mar an ceudna a sheargas an duine
saibhir 'na shlighibh.
12 Is beannuichte an duine a
ghiùlaineas buaireadh: oir 'nuair a
dhearbhar e, gheibh e crùn na beatha,
a gheall an Tighearn do'n droing a
ghràdhaicheas e.
13 Na abradh neach sam bith
'nuair a bhuairear e, Tha mi air mo
bhuaireadh le Dia: oir ni'n comasach
Dia a bhuaireadh le h-olc, ni mò
bhuaireas e neach sam bith.
14 Ach tha gach duine air a
bhuaireadh, 'nuair a thairngear, agus
a thàlaidhear[n] e le anamhiann féin.
15 An sin air bhi do'n anamhiann
torrach, beiridh e peacadh: agus air
do'n pheacadh bhi air a chrìochnach-
adh, beiridh e bàs.
16 Na bithibh air bhur mealladh,
mo bhràithre gràdhach.
17 Tha gach uile dheadh thabhart-
as, agus gach uile thiodhlac iomlan
o'n àirde, a' teachd a nuas o Athair
na soillse, maille ris nach 'eil atharr-
achadh, no sgàile tionndaidh.
18 O thoil féin ghin e sinn le
focal na fìrinn chum gu'm bithea-
maid 'nar gnè cheud-toraidh d'a
chreutairibh.
19 Uime sin, mo bhràithre gràdh-
ach, biodh gach duine ealamh chum
éisdeachd, mall chum labhairt, mall
chum feirge:
20 Oir cha'n oibrich fearg duine
fìreantachd Dhé.
21 Uime sin cuiribh uaibh gach
uile shalachar, agus anabharr mior-
uin, agus gabhaibh d'ar n-ionnsuidh
le macantas[o] am focal a tha air a
shuidheachadh annaibh, a tha comas-
ach air bhur n-anaman a thèarnuch-
adh.
22 Ach bithibhse 'nar luchd chur
an gnìomh an fhocail, agus ni b'ann
'nar luchd-éisdeachd a mhàin, 'gar
mealladh féin.
23 Oir ma tha neach air bith 'na
fhear-éisdeachd an fhocail, agus ni
h-ann 'na fhear-deanamh *d'a réir*, is
cosmhuil e ri duine a tha 'g amharc
air aghaidh nàdurra féin ann an
sgàthan:
24 Oir bheachdaich e air féin,
agus dh'imich e roimhe, agus dhì-
chuimhnich e air ball ciod an coslas
duine a bh'ann féin.
25 Ach ge b'e bheachdaicheas gu
dùrachdach air lagh diongmhalta na
saorsa, agus a bhuanaicheas *ann*, gun
e bhi 'na fhear-éisdeachd dearmad-
ach, ach 'na fhear-deanamh na
h-oibre, bithidh an duine so beann-
uichte 'na dheanadas.
26 Ma shaoileas neach air bith
'nar measg gu bheil e diadhuidh,
gun bhi cur sréin r'a theangaidh,
ach a' mealladh a chridhe féin, *is*
dìomhain diadhachd an duine so.
27 'Si so an diadhachd fhìor-ghlan
agus neo-shalach am fianuis Dé
agus an Athar, dìleachdan agus

[g] *bhuairibh.* [h] *nach cuir nàire.* [i] *fhuadachadh.* [l] *fear an dà inntinn.*
[m] *théid as do mhaise a dhreach.* [n] *bhreugar, ribear.* [o] *ceannsachd.*

bantrachs fhiosrachadh 'nan trioblaid,
agus neach 'ga choimhead féin gun
smal o'n t-saoghal.

CAIB. II.

1 *Cha 'n'eil e comh-fhreagradh d'ar
n-aidmheil chriosdaidh suim a bhi
againn do dhaoinibh saibhre agus
tàir a dheanamh air ar bràithribh
bochda; 13 is mò bu chòir dhuinn
bhi seirceil agus tròcaireach: 14
agus gun uaill a dheanamh a creid-
imh far nach 'eil oibre: &c.*

MO bhràithre, na biodh agaibh
creidimh ar Tighearna Iosa
Criosd, *Tighearna* na glòire[p], maille
ri gnùis-bhreth[r].
2 Oir ma thig a steach d'ar
coimhthional duine air am bheil
fàinne òir, ann an eudach dealrach,
agus gu'n d'thig a steach mar an
ceudna duine bochd ann an eudach
suarach[s];
3 Agus gu'n amhairc sibh le meas
air an duine sin air am bheil an
deadh thrusgan, agus gu'n abair sibh
ris, Suidh thus' an so ann an àit
inbheach[t]; agus gu'n abair sibh
ris an *duine* bhochd, Seas thus'
an sin, no suidh an so fuidh stòl mo
chos:
4 Nach 'eil sibh mar sin leth-
bhretheach annaibh féin, agus nach
d'rinneadh sibh 'nar breitheannaibh
dhroch smuainte?
5 Eisdibh, mo bhràithre gràdhach,
nach do thagh Dia bochdan an
t-saoghail so, saibhir ann an creid-
imh, agus 'nan oighreachaibh air an
rioghachd, a gheall e dhoibhsan a
ghràdhaicheas e?
6 Ach thug sibhse masladh do'n
bhochd. Nach 'eil na daoine saibhir
ri ain-tighearnas oirbh[u], agus 'gar
tarruing gu caithrichibh-breithean-
ais?
7 Nach 'eil iad a' toirt toibheim[a]
do'n ainm òirdheirc[b], a dh ainmich-
ear oirbh?
8 Ma chiomhlionas sibh an lagh
rioghail a réir an scriobtuir, Gràdh-
aich do choimhearsnach mar thu
féin, is maith a ni sibh.
9 Ach ma ni sibh leth-bhreth air
daoinibh, tha sibh a' deanamh peac-
aidh, agus tha sibh air bhur fàgail
shìos leis an lagh mar a luchd-brisidh.
10 Oir ge b'e neach a choimhid-
eas an lagh uile, agus a thuislicheas
ann an aon *àithne*[c], tha e ciontach
do'n iomlan.
11 Oir an ti a thubhairt, Na dean
adhaltrannas, thubhairt e mar an
ceudna, Na dean mortadh. A nis
ge nach dean thu adhaltrannas, gidh-
eadh ma ni thu mortadh, rinneadh
fear-brisidh an lagha dhiot.
12 Gu ma h-amhluidh sin a labh-
ras sibhse, agus gu ma h-amhluidh a
ni sibh, mar iadsan air an d'théid
breth a thoirt le lagh na saorsa.
13 Oir gheibh esan breitheanas
gun tròcair, nach d'rinn tròcair; agus
ni tròcair gairdeachas an aghaidh
breitheanais.
14 Ciod an tairbhe, mo bhràithre,
ge do their aon neach gu bheil creid-
imh aige, agus gun oibre bhi aige?
an urradh creidimh a shlànuchadh?
15 Ma bhios bràthair no piuthar
lomnochd, agus a dh'uireasbhuidh
teachd-an-tìr lathail;
16 Agus gu'n abair neach agaibhse
riu, Imchibh an sìothchaint, bithibh
air bhur garadh, agus bithibh air
bhur sàsuchadh: gidheadh nach
tabhair sibh dhoibh na nithe sin a
tha feumail do'n chorp; ciod an
tairbhe *ta ann?*
17 Is amhuil sin creidimh mar an
ceudna, mur bi oibre aige, tha e
marbh, air dha bhi leis féin.
18 Ach a deir neach àraidh, Tha
creidimh agadsa, agus tha oibre
agamsa: nochd dhomhsa do chreid-
imh as eugmhais t'oibre[d], agus
nochdaidh mise dhuitse mo chreidimh
le m' oibribh.
19 Tha thu creidsinn gu bheil aon
Dia ann; is maith a ni thu: tha na
deamhain a' creidsinn mar an ceudna,
agus tha iad a' criothnuchadh.

[p] *creidimh glòire ar Tighearna Iosa Criosd.* [r] *meas air pearsa seach a chéile.* [s] *salach.* [t] *urramach.* [u] *a' deanamh fòirneart oirbh, 'gar sàrachadh.* [a] *maslaidh.* [b] *urramach.* [c] *bhriseas aon phonc.* [d] *le t' oibribhse.*

20 Ach, O dhuine dhìomhain, an àill leat fios fhaotainn, gu bheil creidimh as eugmhais oibre marbh ?
21 Nach deachaidh air n-athair Abraham fhìreanachadh le oibribh, 'nuair a thug e suas a mhac Isaac air an altair ?
22 Nach léir dhuit gu'n do chomh-oibrich creidimh le gnìomharaibh, agus gu'n d'rinneadh creidimh iomlan le oibribh ?
23 Agus choimhlionadh an scriobtuir a deir, Chreid Abraham Dia, agus mheasadh sin da mar fhìreantachd: agus ghoireadh caraid Dé dheth.
24 Chi sibh uime sin gu'm fìreanaichear duine le oibribh, agus cha'n ann le creidimh a mhàin.
25 Amhuil sin mar an ceudna, nach robh Rahab an strìopach air a fìreanachadh le oibribh, 'nuair a ghabh i ris na teachdoiribh, agus a chuir i mach air slighe eile iad ?
26 Oir mar a ta 'n corp marbh as eugmhais an spioraid, mar sin mar an ceudna tha creidimh marbh as eugmhais oibre.

CAIB. III.

1 *Cha chòir grad bhreth a thoirt air daoin' eile, na an cronachadh gu ladarna; 5 ach is mò is còir dhuine srian a chur r'ar teangaidh, ball beag, ach a ta 'na h-inneal cumhachdach chum mòr mhaith agus olc a dheanamh: 13 tha'n droing sin o tha fìor-ghlic ciuin agus siothchail, gun tnù, gun strì.*

MO bhràithre, na bithibh 'nar mòran mhaighstirean [c], air dhuibh fios a bhi agaibh gu'm faigh sinn an tuilleadh breitheanais.
2 Oir ann am mòran nithe tha sinn uile ciontach. Mur 'eil duine ciontach ann am focal, *is* duine iomlan an ti sin, comasach mar an ceudna air srian a chur ris a' chorp uile.
3 Feuch, tha sinn a' cur shrian am beul nan each, chum's gu'm bi iad ùmhal dhuinn; agus tionndaidh sinn an corp uile mu'n cuairt.
4 Feuch mar an ceudna na longa,
ge do tha iad co mòr, agus ge do shéidear iad le garbh ghaothaibh, gidheadh iompoichear mu'n cuairt iad le stiuir ro bhig, ge b'e àird gus am miann leis an stiùradair.
5 Is amhuil sin is ball beag an teanga, agus ni i mòr uaill [f]. Feuch, cia meud an connadh a lasas teine beag!
6 Agus *is* teine an teanga, saoghal do aingidheachd: mar sin tha an teanga air a suidheachadh am measg ar ball, ionnas gu'n salaich i'n corp gu h-iomlan, agus gu'n las i cùrsa na nàduir [g]; agus i féin air a lasadh o ifrinn.
7 Oir a ta gach uile gné fhiadh-bheathaiche, agus eunlaith, agus nithe snàigeach [h], agus nithe san fhairge, air an ceannsachadh; agus cheannsaicheadh iad leis a' chinneadh-daonna:
8 Ach ni'n comasach do dhuine air bith an teanga cheannsachadh; *is* olc do-chasgaidh *i*, làn do nimh marbhtach.
9 Leatha-sa, tha sinn a' beannachadh Dhé, eadhon an Athar; agus leatha-sa tha sinn a' mallachadh dhaoine, a rinneadh a réir cosamhlachd Dhé.
10 As an aon bheul tha beannachadh agus mallachadh a' teachd a mach. Mo bhràithre, cha chòir do na nithibh so bhi mar so.
11 An cuir tobar a mach as an aon sùil *uisge* milis agus searbh ?
12 Am feud craobh-fhige, mo bhràithre, dearcan ola a thoirt uaipe ? no a' chraobh-fhìona, fìgean ? mar sin cha'n fheud tobar sam bith sàile agus uisge milis a thoirt uaith araon.
13 Cò *a ta* 'na dhuine glic agus aig am bheil eòlas 'nar measg ? nochdadh e a deadh chaitheadh-beatha oibre féin le ceannsachd gliocais.
14 Ach ma tha eud searbh agus comh-stri agaibh 'nar cridhe, na deanaibh uaill, agus na deanaibh breug an aghaidh na fìrinn.
15 Cha'n ann o'n àirde tha 'n gliocas so a' teachd a nuas, ach *tha* e talmhaidh, collaidh, diabhluidh.
16 Oir far am *bheil* farmad agus

[c] *fhear-teagaisg.* [f] *ràiteachais.* [g] *triall na beatha, cuairt an domhain.*
[h] *nathraiche.*

comh-stri, an sin' *tha* buaireas [l], agus gach uile dhroch ghniomh.

17 Ach a ta an gliocas a tha o'n àirde air tùs glan, an déigh sin sìothchail, ciuin, *agus* so-chomhairlich, làn do thròcair agus do dheadh thoraibh, gun leth-bhreth agus gun cheilg.

18 Agus tha toradh na fìreantachd air a chur ann an sìth do luchd-deanamh na sìth.

CAIB. IV.

1 *Is còir dhuinn cathachadh an aghaidh sainnt,* 4 *neo-mheasarrachd,*
5 uabhair, 11 *cùl-chàineadh, agus breth ghràd mu dhaoinibh eile;* 13
agus gun bhi ro earbsach a soirbheas ann ar gnothuichibh saoghalta: &c.

CIA as a ta coganna agus còmhraga *a' teachd* 'nar measg? nach ann as a so, *eadhon* o bhur n-anamhiannaibh, a tha cogadh ann bhur ballaibh?

2 Tha sibh a' miannachadh, agus cha 'n'eil agaibh: tha sibh a' marbhadh, agus a' dian-shanntachadh, agus ni'n comas duibh ni fhaotainn: tha sibh a' cathachadh agus a' cogadh, gidheadh cha 'n'eil agaibh, do bhrigh nach 'eil sibh ag iarraidh.

3 Tha sibh ag iarraidh, agus cha 'n'eil sibh a' faotainn, do bhrigh gu bheil sibh ag iarraidh gu h-olc, chum's gu'n caith sibh *e* air bhur n-anamhiannaibh.

4 Adhaltrannaichean, agus a bhànadhaltrannaichean, nach 'eil fhios agaibh gur naimhdeas an aghaidh Dhé càirdeas an t-saoghail? ge b'e air bith neach uime sin leis an àill bhi 'na charaid do'n t-saoghal, tha e 'na nàmhaid do Dhia.

5 Am bheil sibh a' smuaineachadh gu bheil an scriobtuir gu dìomhanach a' labhairt? Am bheil an spiorad [l] a tha chòmhnuidh annainn a' togairt [m] gu farmad?

6 Ach bheir e gràs a's mò uaith: uime sin a deir e, Tha Dia a' cur an aghaidh nan uaibhreach, ach a' toirt gràis dhoibhsan a ta iriosal.

7 Uime sin ùmhlaichibh sibh féin do Dhia; cuiribh an aghaidh an diabhoil, agus teichidh e uaibh:

8 Dlùthaichibh ri Dia, agus dlùthaichidh e ribh: glanaibh *bhur* làmhan, a pheacacha, agus glanaibh *bhur* cridhe, sibhse aig am bheil an inntinn dhùbailte [n].

9 Bithibh ann an àmhghar, agus deanaibh caoi, agus gul: biodh bhur gàire aire a thionndadh gu bròn, agus *bhur* n-aoibhneas gu tuirse.

10 Irioslaichibh sibh féin ann fianuis an Tighearna, agus àrdaichidh e sibh.

11 Na labhraibh olc mu chéile, a bhràithre. An ti a tha labhairt uile m'a bhràthair, agus a' tabhairt breth air a bhràthair, tha e labhairt uile mu'n lagh, agus a' toirt breth air an lagh: ach ma tha thu toirt breth air an lagh, cha'n fhear-coimhlionaidh an lagha thu, ach breitheamh.

12 Tha aon fhear-tabhairt lagha ann, a's urrainn saoradh agus sgrios: co thus' a tha toirt breth air neach eile?

13 Imichibh a nis, sibhse a deir, Théid sinn an diugh no màireach gus a' leithid so do bhaile, agus fanuidh sinn an sin rè bliadhna, agus ni sinn ceannachd [o], agus gheibh sinn buannachd:

14 'Nuair nach 'eil fhios agaibh ciod a *tharlas* air a' mhàireach: oir ciod i bhur beatha? is deatach i a chithear rè ùine bhig, agus an déigh sin a théid as an t-sealladh.

15 An àit *gu'm bu chòir* dhuibh a ràdh, Ma's toil leis an Tighearn, bithidh sinn beo, agus ni sinn so, no sud.

16 Ach a nis tha sibh a' deanamh uaill as bhur ràiteachas féin: is olc gach uile shamhuil sin do uaill.

17 Uime sin dhasan d'an aithne maith a dheanamh, agus nach dean e, is peacadh e dha.

CAIB. V.

1 *Tha aobhar aig daoinibh aingidh saibhir eagal a bhi orra roimh dhioghaltas Dé.* 7 *Bu chòir dhuinn bhi foighidneach a réir eisempleir nam fàidh, agus Iob;* 12 *mionnan a sheachnanh;* 13 *ùrnuigh a*

[l] *an-riaghailt.* [l] *Tha an spiorad.* [m] *miannachadh.* [n] *dhà-fhillte,* [o] *marsandachd.*

ghnàthachadh ann an anshocair; agus sailm a sheinn ann an socair; &c.

IMICHIBH a nis a dhaoine saibhre, deanaibh gul agus caoidh air son bhur n-àmhghar a tha teachd oirbh.

2 Tha bhur saibhreas air truailleadh, agus bhur n-eudach air itheadh leis an leomann [p].

3 Tha bhur n-òr agus bhur n-airgiod air meirgeadh; agus bithidh am meirg san 'na fhianuis 'nar n-aghaidh, agus ithidh i bhur feòil mar theine: thaisg sibh ionmhas fa chomhair nan là deireannach.

4 Feuch, tha tuarasdal an luchd-oibre [r], a bhuain sìos bhur n-achaidh, ni a chumadh uatha leibhse le feill, ag éigheach: agus tha glaodhaich na muinntir a bhuain, air dol a stigh chum cluasa Tighearna nan sluagh.

5 Chaith sibh bhur beatha ann an sògh air talamh, agus bha sibh mear; dh'altrum sibh bhur cridheacha, mar ann an là a' mharbhaidh [s].

6 Dhìt agus mharbh sibh am fìrean [t], *agus* cha 'n'eil e cur 'nar n-aghaidh.

7 Uime sin, a bhràithre, bithibh foighidneach gu teachd an Tighearna. Feuch, feithidh an treabhaiche [u] ri toradh luachmhor an talmhainn, agus fanaidh e gu foighidneach ris, gus am faigh e an ceud uisge agus an t-uisge deireannach.

8 Bithibhse foighidneach mar an ceudna; socraichibh bhur cridheacha: oir tha teachd an Tighearna am fagus.

9 Na deanaibh gearan an aghaidh a chéile, a bhràithre, chum nach dìtear sibh: feuch, tha am breitheamh 'na sheasamh aig an dorus.

10 Gabhaibh, mo bhràithre, na fàidhean, a labhair ann an ainm an Tighearna, 'nan eisempleir air an-shocair fhulang, agus air foighidin.

11 Feuch, measar sona leinn iadsan a dh'fhuilingeas. Chuala sibh iomradh air foighidin Iob, agus chunnaic sibh crìoch an Tighearna; gu bheil an Tighearna ro thiom-chridheach a agus tròcaireach.

12 Ach roimh na h-uile nithe, mo bhràithre, na tugaibh mionnan, aon chuid air nèamh, no air an talamh, no air aon mhionnan eile: ach gu'm bu h-e bhur *còmhradh* seadh, seadh, agus ni h-eadh, ni h-eadh; air eagal gu'n tuit sibh ann an dìteadh.

13 Am bheil neach sam bith a' fulang uilc 'nar measg? deanadh e ùrnuigh. Am bheil neach sam bith subhach? canadh e sailm.

14 Am bheil neach sam bith tinn 'nar measg? cuireadh e fios air seanairibh na h-eaglais; agus deanadh iad ùrnuigh os a cheann, 'ga ùngadh le h-ola an ainm an Tighearna:

15 Agus slànuichidh ùrnuigh a' chreidimh an t-euslan, agus togaidh an Tighearn suas e; agus ma rinn e peacanna, maithear dha iad.

16 Aidichibh *bhur* lochda d'a chéile, agus deanaibh ùrnuigh air son a chéile, chum gu'n slànuichear sibh: tha mòr éifeachd ann an ùrnuigh dhùrachdaich an fhìrein.

17 Bu duine Elias aig an robh comh-aigne ruinne, agus ghuidh e gu dùrachdach gun uisge bhi ann: agus cha d'thainig uisge air an talamh rè thri bliadhna agus shea mìos.

18 Agus rinn e ùrnuigh a rìs, agus thug nèamh uisge uaith, agus thug an talamh a mach a thoradh.

19 A bhràithre, ma théid aon neach agaibhse air seacharan o'n fhìrinn, agus gu'n iompoich neach e;

20 Biodh fhios aige, an duine a dh'iompoicheas peacach o sheacharan a shlighe, gu'n saor [b] e anam o bhàs, agus gu'm folaich e mòran pheacanna.

[p] *an reudan, mhial-chrìon.* [r] *nam buanaiche.* [s] *an àir.* [t] *an t-ionracan.* [u] *an tuathanach.* [a] *ro iochdmhor.* [b] *tèaruinn.*

CEUD LITIR CHOITCHIONN AN ABSTOIL
PHEADAIR.

CAIB. I.

1. *Tha e a' beannachadh Dhé air son a ghràsa iomarcach spioradail,* 10 *a' nochdadh nach naidheachd ùr slàinte tre Chriosd, ach ni mu'n robh fàidheadaireachd o shean :* 13 *agus a réir sin tha e a' cur impidh orra am beatha a chaitheadh gu diadhaidh, do bhrigh gu bheil iad a nis air an nuadh-bhreth le focal Dé.*

PEADAR abstol Iosa Criosd,
chum nan coigreach a tha air
an sgapadh tre Phontus, Ghalatia,
Chapadocia, Asia, agus Bhitinia,
2 A thaghadh a réir roimh-eòlais
Dhé an Athar, tre naomhachadh an
Spioraid, chum ùmhlachd, agus crath-
adh fola Iosa Criosd: Gràs agus
siothchaint gu robh air am meudach-
adh dhuibhse.
3 Gu ma beannuichte gu *robh* Dia
agus Athair ar Tighearna Iosa Criosd,
neach a réir a mhòr thròcair, a dh'ath-
ghin sinne gu beo dhòchas, tre aiseir-
igh Iosa Criosd o na marbhaibh,
4 Chum oighreachd neo-thruaillidh,
agus neo-shalaich, agus nach searg as,
a tha air a coimhead sna nèamhaibh
dhuibhse,
5 A tha air bhur coimhead le
cumhachd Dhé tre chreidimh chum
slàinte, a tha ullamh r'a foillseachadh
san aimsir dheireannaich.
6 Ni anns am bheil sibh a' dean-
amh mòr ghairdeachais, ge do tha
sibh a nis rè ùine bhig (ma's feumail
e) fuidh thuirse tre iomadh buaireadh.
7 Chum gu faighear dearbhadh
bhur creidimh, ni's luachmhoire gu
mòr na òr a théid am mugha[c], ge do
dhearbhar le teine e, chum cliù, agus
urraim, agus glòir aig foillseachadh
Iosa Criosd;
8 D'am bheil sibh a' toirt gràidh,
ge nach faca sibh e; agus air dhuibh
bhi creidsinn ann ge nach 'eil sibh a
nis 'ga fhaicinn, tha sibh a' deanamh
mòr ghairdeachais le h-aoibhneas air
dol thar labhairt, agus làn do ghlòir:
9 A' faotainn crìche bhur creidimh,
slàinte *bhur* n-anaman:
10 Slàinte mu'n d'fhiosraich na
fàidhean, agus mu'n d'rinn iad geur-
rannsachadh, muinntir a rinn fàidh-
eadaireachd mu'n ghràs *a bha gu
teachd* d'ar n-ionnsuidhse;
11 A' rannsachadh ciod *i*, no ciod
a' ghnè aimsir a bha Spiorad Chriosd
anntasan a' foillseachadh[d], 'nuair a
rinn e fianuis roimh-laimh air fulang-
asaibh Chriosd, agus a' ghlòir a bha
gu'n leantuinn.
12 Muinntir d'an d'fhoillsicheadh,
nach b'ann doibh féin, ach dhuinne a
fhritheil iad na nithe a tha nis air an
cur an céill duibh leo-san a shear-
monaich an soisgeul duibh, leis an
Spiorad naomh a chuireadh a nuas o
nèamh; nithe air am miann leis na
h-ainglibh beachdachadh.
13 Uime sin criosraichibh leasraidh
bhur n-inntinn, bithibh measarra,
agus biodh dòchas diongmhalta agaibh
as a' ghràs[e] a bheirear dhuibh aig
foillseachadh Iosa Criosd;
14 Mar chloinn ùmhal, gun bhi
'gar comh-chumadh féin ris na
h-anamhiannaibh a bha agaibh roimhe
ann an àm bhur n-aineolais:
15 Ach a réir mar a ta esan a
ghairm sibh naomha, bithibhse
naomha mar an ceudna 'nar n-uile
chaitheadh-beatha:
16 Do bhrigh gu bheil e sgrìobhta,
Bithibhse naomha, oir ataimse
naomha.

[c] *a-neo-ni.* [d] *ciallachadh.* [e] *sùil gus a' chrìch agaibh ris a' ghràs.*

17 Agus ma ghoireas sibh air an Athair, a bheir breth a réir oibre gach neach gun chlaon bhàigh ri neach seach a chéile[f], caithibh aimsir bhur cuairt an so le h-eagal[g]:

18 Air dhuibh fios a bhi agaibh nach do shaoradh sibh le nithibh truaillidh, *mar a ta* airgiod agus òr, o bhur caitheadh-beatha dìomhain a thugadh dhuibh o bhur sinnsireachd;

19 Ach le fuil luachmhoir Chriosd, mar *fhuil* Uain gun chron, gun smal:

20 Neach gu deimhin a roimh-orduicheadh roimh chruthachadh an t-saoghail, ach a dh'fhoillsicheadh anns na h-aimsiribh deireannach air bhur sonsa;

21 Muinntir trìdsan a ta creidsinn ann an Dia a thog esan o na marbh-aibh, agus a thug glòir dha, chum gu'm biodh bhur creidimh agus bhur muinghin ann an Dia.

22 Do bhrigh gu'n do ghlan sibh bhur n-anama le ùmhlachd a thoirt do'n fhìrinn tre 'n Spiorad, chum gràidh neo-chealgaich do na bràith-ribh; *feuchaibh gu'n* toir sibh gràdh d'a chéile a cridhe glan gu dùrachd-ach:

23 Air dhuibh bhi air bhur n-ath-ghineamhuin, cha'n ann o shìol truaillidh, ach neo-thruaillidh, le focal an Dé bheo agus a mhaireas gu siorr-uidh.

24 Oir *tha* gach uile fheòil mar fheur, agus uile ghlòir dhaonna mar bhlàth an fheòir. Seargaidh am feur, agus tuitidh a bhlàth dheth:

25 Ach fanaidh focal an Tighearna gu siorruidh. Agus is e so am focal a shearmonaicheadh dhuibhse anns an t-soisgeul.

CAIB. II.

1 Tha e 'gan comhairleachadh an aghaidh mi-sheircealachd; 4 a' nochdadh gur e Criosd am bunadh air am bheil iad air an togail: 11 a' guidheadh orra fantuinn o ana-mhiannaibh feòlmhor, 13 bhi ùmhal do uachdaranaibh; 18 cionnus is còir do sheirbhisich bhi ùmhal d'am maighstiribh, 20 iad a dh'fhulang gu foighidneach air son maith a dheanamh a réir eisempleir Chriosd.

UIME sin a' cur uaibh gach uile mhìoruin, agus gach uile mhealltoireachd, agus chealg, agus fharmada, agus gach uile anacainnt,

2 Mar naoidheana ai ran ùr-bhreith, iarraibh bainne fìor-ghlan an fhocail, chum as gu fàs sibh leis;

3 Ma 's e 's gu'n do bhlais sibh[h] gu *bheil* an Tighearn gràsmhor.

4 A' teachd d'a ionnsuidhsan, *mar gu* cloich bheo, a dhiùltadh gu deimhin le daoinibh, ach air a taghadh o Dhia, *agus* luachmhor:

5 Tha sibhse mar an ceudna mar chlochaibh beotha, air bhur togail suas 'nar tigh spioradail, 'nar sagartachd naomha chum ìobairte spioradail a thoirt suas, taitneach do Dhia trìd Iosa Criosd.

6 Uime sin tha so mar an ceudna air a chur sìos anns an scriobtuir, Feuch, cuiream ann an Sion prìomh chlach-oisinne[i], thaghta, luachmhor: agus an ti a chreideas ann[l], cha chuirear gu nàire *e*.

7 Dhuibhse uime sin a chreideas *tha e*[m] luachmhor: ach dhoibhsan a tha easumhal, a' chlach a dhiùlt na clachairean, rinneadh ceann na h-oisinne dith,

8 Agus clach-thuislidh, agus carruig oilbheim, *dhoibhsan* a thuis-licheas air an fhocal, air dhoibh bhi easumhal, chum mar an ceudna an d'orduicheadh iad.

9 Ach *is* ginealach taghta sibhse, sagartachd rìoghail, cinneach naomha, sluagh sonraichte[n]; chum gu'n cuir-eadh sibh an céill feartan[o] an ti a ghairm a dorchadas sibh chum a sholuis iongantaich féin.

10 Nach robh uair-eigin[p] 'nar sluagh, ach a nis *is* sibh sluagh Dhé: dream nach d'fhuair tròcair, ach a nis a tha air faotainn tròcair.

11 A mhuinntir mo ghràidh, guidheam oirbh, mar choigrich agus luchd-cuairt, sibh a sheachnadh ana-

[f] *gun urram do neach seach a chéile.* [g] *faitcheas.* [h] *Do bhrigh gu'n do bhlais sibh.* [i] *clach-oisinne àraidh.* [l] *a dh'earbas aisde.* [m] *i.* [n] *dìleas, àraid.* [o] *subhailcean, buaidhean, cliu.* [p] *roimhe.*

mhianna feòlmhor, a tha cogadh an aghaidh an anama;

12 Air dhuibh deadh chaitheadh-beatha bhi agaibh am measg nan Cinneach; chum an àit olc a labhairt umaibh mar luchd mi-ghnìomh, gu'n dean iad o bhur deadh oibribh a chi iad, Dia a ghlòrachadh ann an là an fhiosrachaidh.

13 Uime sin bithibhse ùmhal do gach uile riaghuilt[r] dhaoine air son an Tighearna: ma's ann do'n righ, mar an ti a's àirde inbhe;

14 No do uachdaranaibh, mar do'n mhuinntir a chuireadh uaith chum dioghaltais air luchd dheanamh an uilc, ach chum cliu dhoibhsan a ni maith.

15 Oir is i toil Dé gu'n cuireadh sibhse le deadh dheanadas tosd air aineolas dhaoine amaideach:

16 Mar dhaoine saor, agus gun *bhur* saorsa a ghnàthachadh mar bhrat-folaich do'n olc[s], ach mar sheirbhisich Dhé.

17 Thugaibh urram do na h-uile dhaoine. Gràdhaichibh na bràithre. Biodh eagal Dé oirbh. Thugaibh urram do'n righ.

18 A sheirbhiseacha, *bithibh* ùmhal d'*ar* maighstiribh maille ris an uile eagal, ni h-e mhàin dhoibhsan a tha maith agus ciuin, ach mar an ceudna dhoibhsan a tha anamèineach[t].

19 Oir *a ta* so cliu-thoillteannach, ma dh'iomchaireas neach sam bith doilgheas air son coguis a thaobh Dhé, a' fulang gu h-eucorach.

20 Oir ciod an t-aobhar molaidh *a ta ann*, ma's e an uair a ghabhar oirbh air son bhur ciontaidh, gu'n giùlain sibh gu foighidneach e? ach ma's e 'nuair a ta sibh a' deanamh maith, agus a' fulang *air a shon*, gu'n giùlain sibh e gu foighidneach, *tha* so taitneach do Dhia.

21 Oir is ann chuige so a ghairmeadh sibh: do bhrigh gu'n d'fhuiling Criosd mar an ceudna air bhur son[u], a' fàgail eisempleir agaibh[a], chum gu leanadh sibh a cheumanna:

22 Neach nach d'rinn peacadh, ni mò a fhuaradh cealg 'na bheul:

23 Neach 'nuair a chàineadh a, nach do chàin a rìs; 'nuair a dh'fhuiling e, nach do bhagair; ach a dh'earb e *féin* ris-san a bheir breth cheart:

24 Neach a ghiùlain ar peacanna e féin 'na chorp féin air a' chrann, chum air dhuinn bhi marbh do'n pheacadh[b], gu'm bitheamaid beo do fhìreantachd: neach a tha sibh air bhur slànuchadh le a bhuillibh.

25 Oir bha sibh mar chaoraich a' dol air seacharan; ach philleadh sibh a nis chum Buachaille agus Easbuig[c] bhur n-anaman.

CAIB. III.

1 *Tha e teagasg dleasdanais bhan agus fhear-pòsda d'a chéile,* 8 *ag earalachadh nan uile dhaoine chum aonachd agus gràidh,* 14 *agus geur-leanmhuinn fhulang:* 19 *Tha e mar an ceudna a' cur an céill sacharean Chriosd do'n t-seann saoghal.*

MAR an ceudna, a mhnài, *bithibh* ùmhal d'ar fearaibh féin, chum ma tha droing air bith easùmhal do'n fhocal, gu'm bi iadsan mar an ceudna, as eugmhais an fhocail, air an cosnadh le deadh chaitheadh-beatha nam ban.

2 'Nuair a bheachdaicheas iad air bhur caitheadh-beatha gheanmnaidh maille ri h-eagal.

3 Na b'i bhur breaghachd, figheadh an fhuilt agus a' cur òir oirbh, agus dheadh thrusgan umaibh, a' *bhreaghachd sin* o'n leth muigh:

4 Ach duine folaicht' a' chridhe, ann an neo-thruaillidheachd spioraid mhacanta agus chiuin, ni a tha ro luach-mhor ann an sealladh Dhé.

5 Oir b'ann mar so a rinn na mnài naomha o shean, aig an robh am muinghin ann an Dia, iad féin breagha, air dhoibh bhi ùmhal d'am fearaibh féin;

6 Amhuil a thug Sara ùmhlachd do Abraham, a' gairm tighearna dheth: d'an nigheana sibhse am feadh a ni sibh gu maith, agus gun gheilt oirbh le h-uabhas sam bith.

[r] *òrdugh, shuidheachadh.* [s] *do mhiorun.* [t] *reasgach, crosda.* [u] *air ar son-ne.* [a] *againn.* [b] *air ar saoradh o pheacaibh.* [c] *fir-coimhid, fir-amhairc thairis.*

7 Mar an ceudna, fheara, gabhsibhse còmhnuidh maille riu a réir eòlais, a' tabhairt urraim do'n mhnaoi mar an soitheach a's anmhuinne, agus mar mhuinntir a tha 'nan comh-oighreachaibh air gràs na beatha; chum nach cuirear bacadh air bhur n-ùrnuighibh.

8 Fa dheoidh, *bithibh* uile a dh'aon inntinn, biodh comh-fhulangas agaibh r'a chéile[c], gràdhaichibh a chéile mar bhràithre, *bithibh* truacanta, càirdeil:

9 Na ìocaibh olc air son uilc, no càineadh air son càinidh: ach 'na aghaidh sin, beannuichibh; air dhuibh fios bhi agaibh gur ann chuige so a ghairmeadh sibh, chum gu'n sealbhaicheadh sibh beannachadh mar oighreachd:

10 Oir ge b'e le'm b'àill beatha a ghràdhachadh, agus làithean maithe fhaicinn, cumadh e theanga o olc, agus a bhilean o labhairt ceilg.

11 Seachnadh e olc, agus deanadh e maith; iarradh e sìth, agus leanadh e i.

12 Oir *tha* sùilean an Tighearn air na fìreanaibh, agus a chluasa fosgailte r'an ùrnuigh: ach *tha* gnùis an Tighearna an aghaidh na muinntir a ni olc.

13 Agus cò e a ni olc oirbh, ma bhios sibh 'nar luchd-leanmhuinn air an ni[f] sin a ta maith?

14 Ach eadhon ma dh'fhuilingeas sibh air sgàth fìreantachd, *is* sona sibh: agus na biodh fiamh an eagailsan oirbh, agus na bithibh mi-shuaimhneach;

15 Ach naomhaichibh an Tighearn Dia ann bhur cridhibh: agus *bithibh* ullamh a ghnàth chum freagradh a thoirt maille ri ceannsachd agus eagal, do gach uile dhuine a dh'iarras oirbh reuson an dòchais a tha annaibh:

16 Air dhuibh deadh choguis a bhi agaibh; chum 'nuair a tha iad a' labhairt uilc 'nar n-aghaidh mar luchd mi-ghnìomh, gu'n gabh iadsan nàire a tha toirt toibheim d'ar deadh chaitheadh-beatha ann an Criosd.

17 Oir *is* fearr, ma's e sin toil Dé, sibh a dh'fhulang air son maith a dheanamh, na air son olc a dheanamh.

18 Oir dh'fhuiling Criosd féin aon uair air son peacaidh, am fìrean air son nan neo-fhìrean, (chum gu'n d'thugadh e sinne gu Dia) air dha bhi air a chur gu bàs san fheòil, ach air a bheothachadh trìd an Spioraid:

19 Leis an deachaidh e mar an ceudna, agus an do shearmonaich e do na spioradaibh ann am priosun;

20 A bha o shean easumhal, 'nuair a dh'fheith fad-fhulangas Dé aon uair ann an làithibh Noe, am feadh a bha àirc 'ga h-ulluchadh, anns an robh beagan, sin r'a ràdh, ochd anaman, air an tearnadh trìd uisge.

21 Tha'm baisteadh, mar shamhlachas a tha coimh-fhreagradh dha so (cha'n e cur dhinn sal na feòla, ach freagradh deadh choguis thaobh Dhé) nis 'gar tearnadhne, trìd aiseirigh Iosa Criosd:

22 Neach air dha dol gu nèamh, a tha air deas làimh Dhé, air do ainglibh, agus do uachdranachdaibh, agus do chumhachdaibh bhi air an cur fuidh cheannsalsan[g].

CAIB. IV.

1 *Tha e 'gan earalachadh gu sgur do pheacadh o eisempleir Chrìosd, agus do bhrìgh gu bheil a' chrìoch dheireannach a' dlùth-theannadh oirnn:*
12 *agus a' toirt comhfhurtachd dhoibh an aghaidh geur-leanmhuinn.*

UIME sin o dh'fhuiling Criosd air 'ar soinne san fheòil, armaichibhse mar an ceudna sibh féin leis an inntinn cheudna: oir an ti a dh'fhuiling anns an fheòil, sguir e de pheacadh;

2 Chum nach caitheadh e fuigheall aimsire anns an fheòil, a réir anamhianna dhaoine, ach a réir toile Dé.

3 Oir is leoir dhuinn a' chuid a chaidh seachad do aimsir ar beatha gu toil nan Cinneach a dheanamh, 'nuair a shiubhail sinn ann am macnus[h], ann an anamhiannaibh, ann an anàbharra fìona, ann an geòcaireachd[i], ann am pòiteireachd, agus ann an ìodhol-aoradh an-dligheach[l]:

4 Ni anns am bheil iad a' gabhail

[c] *bithibh iochdmhor* r'a *chéile.* [f] *an Tì.* [g] *a mharasglachd, a smachd.* [h] *truisealachd.* [i] *craos.* [l] *gràineil.*

iongantais, do bhrigh nach 'eil sibhse a' ruith maraon riu anns an neo-mheasarrachd cheudna gun tomhas, a' labhairt uilc *umaibh*:
5 Muinntir a bheir cunntas dhasan, a tha ullamh gu breth a thoirt air na beothaibh agus air na marbhaibh.
6 Oir is ann chum na crìche so a shearmonaicheadh an soisgeul dhoibhsan a tha marbh mar an ceudna, chum gu'n d'thugtadh breth orra a réir dhaoine san fheòil, ach gu'm biodh iad beo a réir Dhé san Spiorad.
7 Ach a ta crìoch nan uile nithe am fagus: uime sin bithibh measarra [m], agus deanaibh faire chum ùrnuigh.
8 Agus roimh na h-uile nithibh biodh agaibh teas-ghràdh d'a chéile; oir cuiridh gràdh folach air mòran pheacanna.
9 Thugaibh aoidheachd d'a chéile gun ghearan.
10 A réir mar a fhuair gach aon an tiodhlac, *mar sin* deanaibh frithealadh d'a chéile, mar dheadh stiùbhardaibh air gràs eagsamhuil Dé.
11 Ma labhras neach sam bith, *labhradh e* mar bhriathraibh [n] Dhé; ma tha neach sam bith ri frithealadh, *deanadh se e* mar o'n chomas a bheir Dia *dha*; chum gu'm bi Dia air a ghlòrachadh anns na h-uile nithibh trid Iosa Criosd: dhasan gu robh glòir agus cumhachd gu saoghal nan saoghal. Amen.
12 A mhuinntir mo ghràidh, na biodh iongantas oirbh thaobh na deuchainn theintich, a thig oirbh chum bhur dearbhadh, mar gu'n tarladh ni-eigin neo-ghnàthach dhuibh:
13 Ach do bhrigh gu bheil sibh 'nar luchd comh-pairt do fhulangasaibh Chriosd, deanaibh gairdeachas; chum mar an ceudna, ann an àm foillseachaidh a ghlòire, gu'n dean sibh gairdeachas le h-aoibhneas ro mhòr.
14 Ma mhaslaichear sibh air son ainme Chriosd, *is* sona *sibh*; oir a ta Spiorad na glòire, agus Dhé a' gabhail còmhnuidh oirbh; d'an taobhsan gu deimhin tha e faotainn toibheim, ach d'ar taobhsa tha e air a ghlòrachadh.
15 Ach na fuilingeadh aon agaibh mar mhortair, no *mar* ghaduiche, no *mar* fhear droch-bheirt, no mar neach a ghabhas gnothuch re nithibh nach buin da.
16 Gidheadh ma *dh'fhuilingeas duine* mar Chriosduidh, na biodh nàire air; ach thugadh e glòir do Dhia as a leth so.
17 Oir *thainig* an t-àm anns an tòisich breitheanas aig tigh Dhé: agus ma thòisicheas e againne, ciod is crìoch dhoibhsan a tha easumhal do shoisgeul Dé?
18 Agus ma's ann air éigin a thearnar am fìrean, c'àit an taisbein an duine mi-dhiadhaidh agus am peacach e féin?
19 Uime sin, an dream a *dh'fhuilingeas* a réir toile Dé, earbadh *iad* an anama *ris-san* ann an deanamh maith, mar ri Cruithear dìleas.

CAIB. V.

1 *Tha e cur impidh air na seanairibh treud Dhé a bheathachadh*; 5 *air an òigridh bhi ùmhal*, 8 *agus orra uile bhi stuama, faireil, agus daingean sa' chreidimh*; 9 *cur an aghaidh ar nàmhaid an-iochdmhoir an diabhol.*

NA seanairean a tha 'nar measg earalaicheam, air bhi dhomh féin a'm' sheanair mar an ceudna, agus a'm' fhianuis air fulangasaibh Chriosd, agus mar an ceudna a'm' fhear comhpairt do'n ghlòir sin a tha gu bhi air a foillseachadh:
2 Beathaichibh treud Dhé a tha 'nar measg, a' gabhail cùraim *dheth*, ni h-ann a dh'aindeoin, ach gu deònach; ni h-ann air son buannachd shalaich, ach le h-inntinn ealaimh;
3 Ni mò mar thighearnaibh os ceann oighreachd *Dhé*, ach mar dhroing a tha 'nan eisempleiribh do'n treud.
4 Agus an uair a dh'fhoillsichear an t-àrd bhuachaille [o], gheibh sibh crùn na glòire nach searg as.
5 Mar an ceudna, dhaoine òga, bithibh ùmhal do na seanairibh: seadh, bithibh uile ùmhal d'a chéile, agus bithibh air bhur sgeadachadh le h-irioslachd: oir tha Dia a' cur an aghaidh 'nan uaibhreach, ach a' toirt gràis dhoibhsan a tha iriosal.
6 Uime sin ìslichibh sibh féin

[m] *stuama*. [n] *oracla*. [o] *an t-àrd aodhaire*.

fuidh làimh chumhachdaich Dhé, chum as gu'n àrduich e sibh ann an àm iomchuidh :

7 A' tilgeadh bhur n-uile chùraim[p] airsan, oir a ta cùram aige dhibh.

8 Bithibh stuama, deanaibh faire; do bhrigh gù bheil bhur nàmhaid an diabhol, mar leòmhan beuchdach, ag imeachd mu'n cuairt, a' sireadh cò a dh'fheudas e shlugadh suas.

9 Cuiribhse 'na aghaidh, air dhuibh bhi daingean sa' chreidimh, agus fhios a bhi agaibh gu bheil na fulangais cheudna air an coimhlionadh ann bhur bràithribh a tha san t-saoghal.

10 Ach gu deanadh Dia féin nan uile ghràs, a ghairm sinne chum a ghlòire shiorruidh trìd Iosa Criosd, an déigh dhuibh fulang rè uine bhig,

iomlan sibh; gu daingnicheadh, gu neartaicheadh, gu socraicheadh e sibh.

11 Dhasan *gu robh* glòir agus cumhachd, gu saoghal nan saoghal. Amen.

12 Le Siluanus bràthair dìleas (a réir mo bharailse) scrìobh mi chugaibh[r] gu h-aithghearr, a' teagasg, agus a' deanamh fianuis, gur e so fìor ghràs Dé anns am bheil sibh 'nar seasamh.

13 Tha'n *eaglais* ann am Babilon a thaghadh maraon ribhse, a' cur fàilte oirbh, agus Marcus mo mhac.

14 Cuiribh fàilte air a chéile le pòig ghràidh. Sìth *gu robh* maille ribh uile a tha ann an Iosa Criosd. Amen.

Dara Litir choitchionn an abstoil PHEADAIR.

CAIB. I.

1 *Chum an daingneachadh an dòchas meudachaidh gràis Dé, 5 thu e cur impidh orra le creidimh agus deadh oibribh, an gairm a dheanamh cinnteach: 12 tha e cùramach mu so chur an cuimhne dhoibh, do bhrigh gu bheil fios aige a bhàs bhi 'm fagus: 16 agus tha e toirt rabhaidh dhoibh bhi bunaiteach ann an creidimh Chriosd, &c.*

SIMON Peadar, seirbhiseach agus abstol Iosa Criosd, dhoibhsan a fhuair creidimh co luachmhor ruinne, trìd fìreantachd ar Dé agus ar Slanuighir[s] Iosa Criosd:

2 Gu robh gràs agus sìothchaint air am meudachadh dhuibh, trìd eòlais Dé, agus Iosa ar Tighearna,

3 A réir mar a dheònuich a chumhachd diadhuidhsan dhuinne na nithe sin uile *a bhuineas* do bheatha agus do dhiadhachd, trìd eòlais an ti sin a ghairm sinn chum glòire, agus cruadail[t]:

4 Trìd an d'thugadh dhuinn geallanna ro mhòr agus luachmhor, chum trìdsan gu'm biodh sibhse air bhur deanamh 'nar luchd comh-pairt do nàdur na diadhachd, air dhuibh dol as o'n truaillidheachd a ta anns an t-saoghal trìd anamhiann.

5 Agus a thuilleadh air so[u], air deanamh an uile dhìchill duibhse, cuiribh r'ar creidimh cruadal; agus ri cruadal, eòlas;

6 Agus ri h-eòlas, stuaim[a]; agus ri stuaim, foighidin; agus ri foighidin, diadhachd;

7 Agus ri diadhachd, gràdh bràthaireil; agus ri gràdh bràthaireil, seirc[b].

[p] *ro-chùraim.* [r] *thugaibh, dò'r n-ionnsuidh.* [s] *fìreantachd Dhé agus ar Slànuighir.* [t] *subhailc, deadh-bheus.* [u] *chum na crìche so.* [a] *measarrachd.* [b] *gràdh, carthanachd.*

8 Oir ma bhios na nithe so ann-
aibh, agus pailte, bheir iad *oirbh* gun
bhi leasg, no mi-thorrach ann an eòlas
ar Tighearna Iosa Criosd.
9 Ach an ti aig nach 'eil na nithe
sin, tha e dall, agus gearr-sheallach[c],
a' dì-chuimhneachadh gu'n do ghlan-
adh e o a sheann pheacaibh.
10 Uime sin, a bhràithre, deanaibh
tuilleadh dìchill chum bhur gairm
agus bhur taghadh a dheanamh cinnt-
each: oir ma ni sibh na nithe so,
cha tuit sibh a choidhch:
11 Oir mar sin frithealar gu pailt
dhuibh slighe a steach do rioghachd
shiorruidh ar Tighearna agus ar
Slànuighir Iosa Criosd.
12 Uime sin cha dearmad mi na
nithe so ghnàth-chur an cuimhne
dhuibh, ge d' is aithne dhuibh *iad*,
agus ge do tha sibh air bhur dàing-
neachadh san fhìrinn a làthair.
13 Ach measam gur còir, am
feadh's a ta mi sa' phàilliun[d] so, sibh-
se a bhrosnachadh le'r cur an cuimh-
ne:
14 Air dhomh fios a bhi agam gur
fagus dhomh àm cur dhiom mo
phàilliuin so, amhuil a dh'fhoillsich
ar Tighearn Iosa Criosd dhomh.
15 Ach ni mise dìchioll, chum an
déigh dhomh siubhal, gu'm bi agaibh-
se gnàth-chuimhne air na nithibh so.
16 Oir cha do lean sinne faoin-
sgeulachda a dhealbhadh gu h-inn-
leachdach, 'nuair a chuir sinn an céill
duibh cumhachd agus teachd ar Tigh-
earna Iosa Criosd, ach rinneadh sinn
'nar sùil-fhianuisibh air a mhòrachd-
san.
17 Oir fhuair e o Dhia an t-Athair
onoir agus glòir, 'nuair a thainig a'
shamhuil so do ghuth d'a ionnsuidh
o'n ghlòir oirdheirc[e], Is e so mo
Mhac gràdhachsa, le'm bheil mi làn-
toilichte.
18 Agus chuala sinne an guth so a
thainig o nèamh, 'nuair a bha sinn
maille ris air an t-sliabh naomha.
19 Tha againn mar an ceudna
focal fàidheadaireachd a 's cinntiche;
d'am maith a ni sibh aire a thoirt, mar
do lòchran a tha toirt soluis uaith ann
an ionad dorcha, gus an soillsich an là,
agus an éirich an reult-mhaidne 'nar
cridheachaibh:
20 Air dhuibh fhios so a bhi
agaibh air tùs, nach 'eil fàidheadair-
eachd air bith do'n scriobtuir o thog-
radh *dhaoine* féin.
21 Oir cha d'thainig an fhàidhead-
aireachd a réir toil duine o shean:
ach labhair daoine naomha Dhé mar
a sheòladh iad leis an Spiorad naomh.

CAIB. II.

1 *Tha e roimh-innseadh mu thimchioll luchd-teagaisg bréige, a' nochdadh am mi-dhiadhachd, agus an sgrios a thig faraon orra féin agus air an luchd-leanmhuinn; 7 o'n saorar daoine diadhaidh, mar a shaoradh Lot a Sodom; &c.*

ACH bha fàidhean bréige mar an
ceudna am measg an t-sluaigh,
amhuil a bhios luchd-teagaisg bréige
'nar measgsa, droing a bheir a steach
os ìosal saobh-chreidimh[f] millteach,
eadhon ag àicheadh an Tighearna a
cheannaich iad, agus a bheir sgrios
obunn orra féin.
2 Agus leanaidh mòran an *sligh-
eacha* millteach, trìd am faigh slighe
na fìrinn mi-chliu.
3 Agus tre shannt ni iad ceann-
achd oirbh le briathraibh meallt ach:
dream nach 'eil am breitheanas a nis
o chian a' deanamh moille, agus
cha 'n'eil an sgrios a' turr-chod-
al[g].
4 Oir mur do chaomhain Dia na
h-aingil a pheacaich, ach air dha an
tilgeadh sìos do ifrinn, gu'n d'thug e
thairis *iad* gu bhi air an coimhead
ann an slabhraidhibh dorchadais, fa
chomhair breitheanais;
5 Agus nach do chaomhain e an
seann saoghal, ach gu'n do *shaor e*
Noe an t-ochdamh *pearsa*, searmon-
aiche fìreantachd, air dha an dìlinn[h]
a thoirt air saoghal nan daoine mi-
dhiadhaidh;
6 Agus a' tionndadh cathraiche
Shodoim agus Ghomorra gu luaithre[i],
gu'n do dhìt e le léir-sgrios *iad*, 'gan
deanamh 'nam ball-sampuill[l] dhoibh-

[c] *fa dhoill'-èan.* [d] *bhothan.* [e] *ard-urramaich.* [f] *dò-bharailean.*
[g] *clò-chodal.* [h] *dìle, tuil.* [i] *luaith.* [l] *'nan samhlàchas*

san a bhiodh mi-dhiadhaidh an déigh sin;

7 Agus gu'n do shaor e Lot am fìrean, a bha fa champar[m] le caith-eadh-beatha neo-ghloin nan aingidh:

8 (Oir chràidh an t-ionracan sin, agus e gabhail còmhnuidh 'nam measg, anam fìreanta o là gu là, le bhi faicinn agus a' cluinntinn *an* gnìomharan an-dligheach:)

9 Is aithne do'n Tighearn na daoine diadhaidh a shaoradh o bhuair-eadh, agus na daoin' eucorach a choimhead gu là a bhreitheanais chum peanas a dheanamh orra:

10 Ach gu h-àraid iadsan a lean-as an fheòil ann an anamhiann na neo-ghloine, agus a ni tàir air uachd-aranachd: Air dhoibh bhi an-dàna, féin-thoileil, cha'n eagal leo anacainnt a thoirt dhoibhsan[n] a tha ann an àrd inbhe:

11 An uair nach toir aingil a's mò ann an neart agus ann an cumh-achd, casaid thoibheumach 'nan agh-aidh[o] am fianuis an Tighearna.

12 Ach iadsan, mar ainmhidhean nàdurra ea-céillidh, a rinneadh gu bhi air an glacadh agus an sgrios, air dhoibh bhi labhairt gu toibheumach mu na nithibh nach tuig iad, sgriosar iad 'nan truaillidheachd féin;

13 Agus gheibh iad tuarasdal na h-euceirt, *mar* dhream a mheasas mar shubhachas sògh[p] san là: *is* smala iad agus aobhar-maslaidh[r], a' gabhail toileachas-inntinn 'nam mealltoir-eachd féin, am feadh 's a ta iad air cuirmibh[s] maille ribh;

14 Aig am bheil an sùilean làn do adhaltrannas, agus do nach 'eil e'n comas sgur do pheacadh; a' mealladh anaman neo-shuidhichte; aig am bheil an cridhe air a chleachdadh ri gnìomharaibh sanntach; clann nam mallachd:

15 A thréig an t-slighe dhìreach, agus a chaidh air seacharan, a' lean-tuinn slighe Bhalaaim *mhic* Bhos-oir[t], a ghràdhaich duais na h-eucor-ach;

16 Ach a fhuair achmhasan air son aingidheachd: oir labhair an asal bhalbh le cainnt duine, agus thoirm-isg i mi-chiall an fhàidh.

17 Is tobair gun uisge iad so, neoil air an iomain le h-iomghaoith, fa chomhair am bheil duibhre[u] an dorchadais air a thasgaidh gu siorr-uidh.

18 Oir an uair a labhras iad *briathran* atmhor[a] dìomhanais, meal-laidh iad trìd anamhianna na feòla, trìd mhacnuis[b], iadsan a chaidh gu glan[c] as uathasan a tha caitheadh am beatha ann an seacharan:

19 A' gealltuinn saorsa dhoibh, agus gun annta féin ach tràillean na truaillidheachd: oir ge b'e ni le'm buadhaichear air duine, do'n ni sin féin tha e air a chur fuidh dhaorsa.

20 Oir an déigh dhoibh dol as o shalcharaibh an t-saoghail trìd eòlais an Tighearna agus an t-Slànuighir Iosa Criosd, ma bhios iad a rìs air an ribeadh annta, agus air an cur fuidh ghéill, tha an deireadh aca ni's measa na an toiseach.

21 Oir b'fhearr dhoibh gun eòlas a bhi aca air slighe na fìreantachd, na an déigh a h-eòlas fhaotainn, pilleadh o'n àithne naomh a thugadh dhoibh.

22 Ach thachair dhoibh a réir an t-sean-fhocail fhìrinnich, Phill am madadh air ais chum a sgeith féin; agus, A' mhuc a chaidh nigheadh, chum a h-aoirneagan[d] san làthaich[e].

CAIB. III.

1 *Tha e toirt cinnte dhoibh mu theachd Chriosd chum breitheanais, an agh-aidh luchd-fanoid;* 8 *a' toirt rabh-aidh do dhaoine mi-dhiadhaidh o fhad-fhoighidin Dé, iad a ghreasadh an aithreachais:* 12 *tha e mar an ceudna cur an céill am modh air an sgriosar an saoghal so:* 11. *'gan earalachadh o sin chum an uile naomhachd beatha; &c.*

AN dara litir so, a mhuinntir mo ghràidh, scrìobham chugaibh a nis; annta *le chéile* tha mi a' bros-

[m] *air a shàrachadh.* [n] *olc a labhairt umpasan.* [o] *breth mhaslach an aghaidh a chéile.* [p] *deadh-ghleus, deadh theachd-an-tìr.* [r] *aineamha, sal.* [s] *féisdibh.* [t] *Bheoir.* [u] *ceo.* [a] *uaibhreach.* [b] *thruiscileachd.* [c] *car tamuil bhig.* [d] *a h-aonairt, a h-eabradh.* [e] *sa' chlàbar.*

nachadh bhur n-inntinn fhior-ghloin le'r cur an cuimhne:

2 Chum gu'm bi sibh cuimhneach air na briathraibh a labhradh roimhe leis na fàidhibh naomha, agus air ar n-àithne-ne, abstola an Tighearna agus an t-Slànuighir:

3 Air dhuibh fhios so bhi agaibh air thùs, gu'n d'thig anns na làithibh deireannach luchd fochaid[f], ag imeachd a réir an anamhiann féin,

4 Agus ag ràdh, C'àit am bheil gealladh a theachd? oir o choidil na h-aithriche, tha na h-uile nithe a' fantuinn mar *a bha iad* o thoiseach a' chruthachaidh.

5 Oir tha iad aineolach air so d'an deoin, gu'n robh na nèamha ann o chian, agus an talamh 'na sheasamh as an uisge, trìd fhòcail Dé:

6 Tre'n deachaidh an saoghal a bha'n sin ann a sgrios, air teachd do'n dìlinn air.

7 Ach tha na nèamha agus an talamh a tha nis ann, leis an fhocal sin féin air an tasgaidh suas, *agus* air an gleidheadh fa chomhair teine air chionn là a' bhreitheanais, agus sgrios dhaoine aindiadhaidh.

8 Ach, a mhuinntir mo ghràidh, na bithibhse aineolach air an aon ni so, Gu *bheil* aon là aig an Tighearn mar mhìle bliadhna, agus mìle bliadhna mar aon là.

9 Cha 'n'eil an Tighearn mall a thaobh a' gheallaidh, (mar a mheasas dream àraidh moille,) ach tha e fadfhulangach d'ar taobhne, gun toil aige dream sam bith a bhi air an call, ach na h-uile *dhaoine* theachd gu h-aithreachas.

10 Ach thig là an Tighearna mar ghaduiche san oidhche; anns an d'théid na nèamha thairis le toirm mhòir, agus *anns* an leagh na dùile le dian theas; agus bithidh an talamh mar an ceudna agus na h-oibre a ta air, air an losgadh suas.

11 Uime sin do bhrigh gu'm bi na nithe so uile air an sgaoileadh as a chéile, ciod a' ghnè dhaoine bu chòir a bhi annaibh, ann an caitheadh-beatha naomha, agus diadhachd,

12 Le sùil a bhi agaibh ri, agus luathachadh[g] chum teachd là Dhé, anns am bi na nèamha, air dhoibh bhi ri theine, air an sgaoileadh o chéile, agus anns an leaghar na dùile le dian theas?

13 Gidheadh tha dùil againne ri nèamhaibh nuadh agus talamh nuadh, a réir a gheallaidh, anns an còmhnuich fìreantachd.

14 Uime sin, a mhuinntir ionmhuinn, o tha dùil agaibh ris na nithibh sin, deanaibh bhur dìchioll chum gu faighear leis-san ann an sìothchaint sibh, gun smal agus neolochdach:

15 Agus measaibh gur slàinte fadfhulangas ar Tighearna; amhuil a scrìobh mar an ceudna ar bràthair gràdhach Pòl, a réir a' ghliocais a thugadh dha, d'ar n-ionnsuidh;

16 Amhuil mar 'na litrichibh uile, a' labhairt annta mu na nithibh so: anns am bheil cuid do nithibh dothuigsinn, a tha an droing a tha neofhòghlumta agus neo-sheasmhach a' fiaradh, amhuil mar na scriobtuirean eile, chum an sgrios féin.

17 Ach sibhse, a mhuinntir mo ghràidh, o's aithne dhuibh *na nithe so* roimh-làimh, thugaibh aire an t-eagal air dhuibhse mar an ceudna bhi air bhur tarruing air falbh le seacharan nan daoine aindiadhaidh, gu'n tuit sibh o bhur seasmhachd féin.

18 Ach fàsaibh ann an gràs, agus *ann an* eòlas ar Tighearna agus ar Slànuighir Iosa Criosd. Dhasan *gu robh* glòir a nis agus gu siorruidh[h]. Amen.

[f] *fanoid, sgeige.* [g] *greasadh, cabhag a dheanamh.* [h] *gu là na siorruidheachd.*

Ceud litir choithionn an abstoil EOIN.

1 *Tha e labhairt mu phearsa Chriosd, anns am bheil againn beatha mhaireannach, thaobh comh-chomuinn ri Dia; 5 ris an éigin duinn naomhachd beatha a chur, &c.*

AN ni a bha ann o thùs, an ni a chuala sinne, a chunnaic sinn le'r sùilibh, air an d'amhairc sinn, agus a làimhsich ar làmha thaobh focail na beatha;

2 (Oir dh'fhoillsicheadh a' bheatha, agus chunnaic sinne *i*, agus tha sinn a' deanamh fianuis, agus a' cur an céill dhuibhse na beatha maireannaich ud a bha maille ris an Athair, agus a dh'fhoillsicheadh dhuinne.)

3 An ni a chunnaic agus a chuala sinn, tha sinn a' cur an céill duibhse, chum gu'm bi agaibhse mar an ceudna comunn ruinne: agus gu fìrinneach tha ar comunn-ne ris an Athair, agus r'a Mhac Iosa Criosd.

4 Agus tha sinn a' scrìobhadh nan nithe so d'ar n-ionnsuidh, chum gu'm bi bhur gairdeachas coimhlionta.

5 Agus is i so an teachdoireachd a chuala sinn uaithsan, agus a tha sinn a' cur an céill dhuibhse, Gur solus Dia, agus nach 'eil dorchadas air bith annsan.

6 Ma their sinn gu bheil comunn againn ris[1], agus sinn a' gluasad ann an dorchadas, tha sinn a' deanamh bréige, agus cha 'n'eil sinn a' deanamh na fìrinn:

7 Ach ma ghluaiseas sinn anns an t-solus, mar a tha esan san t-solus, tha comunn againn r'a chéile, agus glanaidh fuil Iosa Criosd a Mhic sinn o gach uile pheacadh.

8 Ma their sinn nach 'eil peacadh againn, tha sinn 'gar mealladh féin, agus cha 'n'eil an fhìrinn annainn.

9 Ma dh'aidicheas sinn ar peacanna, tha esan fìrinneach agus ceart, chum ar peacanna a mhaitheadh dhuinn, agus a glanadh o gach uile neo-fhìreantachd.

10 Ma their sinn nach do pheacaich sinn, tha sinn a' deanamh breugaire dhethsan, agus cha 'n'eil fhocal annainn.

CAIB. II.

1 *Tha e toirt comhfhurtachd dhoibh an aghaidh peacaidh anmhuinneachd. 3 'Se fìor eòlas Dè àitheantan a choimhead, 9 ar bràithrean a ghràdhachadh 15 agus gun ghaol a thoirt do'n t-saoghal. 18 Is éigin duinn bhi air ar faicill an aghaidh luchd-meallaidh: &c.*

MO chlann bheag, na nithe so scrìobham d'ar n-ionnsuidh, chum nach peacaich sibh. Agus ma pheacaicheas neach air bith, tha feartagraidh againn maille ris an Athair, Iosa Criosd am fìrean:

2 Agus is esan an ìobairt-réitich air son ar peacaidhne; agus cha'n e air son ar peacaidhne mhàin, ach mar an ceudna air son *peacaidh* an t-saoghail uile.

3 Agus le so tha fhios againn gur aithne dhuinn e, ma choimhideas sinn àitheanta.

4 An ti a their, Is aithne dhomh e, agus nach 'eil a' coimhead àitheanta, is breugaire e, agus cha 'n'eil an fhìrinn ann.

5 Ach ge b'e choimhideas fhocal, annsan gu deimhin tha gràdh Dhé air a choimhlionadh: le so is aithne dhuinn gu bheil sinn annsan.

6 An ti a their gu bheil e fantuinn annsan, is còir dhasan mar an ceudna gluasad, eadhon mar a ghluais esan.

[1] *caidreabh againn ris.*

7 A bhràithre, ni'n scrìobham àithne nuadh chugaibh, ach seann àithne, a bha agaibh o'n toiseach: 's i 'n t-seann àithne am focal a chuala sibh o thùs.

8 A rìs, scrìobham àithne nuadh chugaibh, ni a ta fìor annsan agus annaibhse: do bhrigh gu'n d'imich an dorchadas thairis, agus gu bheil a nis an solus fìor a dealrachadh.

9 An ti a their gu bheil e san t-solus, agus a tha fuathachadh a bhràthar, tha e san dorchadas gus a nis.

10 An ti aig am bheil gràdh d'a bhràthair, tha e 'na chòmhnuidh san t-solus, agus cha 'n'eil aobhar oilbheim air bith ann.

11 Ach an ti a ta fuathachadh a bhràthar, tha e anns an dorchadas, agus ag imeachd anns an dorchadas, agus cha'n aithne dha c'àit am bheil e dol, do bhrigh gu'n do dhall an dorchadas a shùilean.

12 Scrìobham d'ar n-ionnsuidh, a chlann bheag, do bhrigh gu bheil bhur peacanna air am maitheadh dhuibh air sgàth ainme-san.

13 Scrìobham d'ar n-ionnsuidh, aithriche, do bhrigh gu'm b'aithne dhuibh esan *a ta* o thùs. Scrìobham d'ar n ionnsuidh, òganacha, do bhrigh gu'n d'thug sibh buaidh air an droch aon. Scrìobham d'ar n-ionnsuidh, a chlann bheag, do bhrigh gu'm b'aithne dhuibh an t-Athair.

14 Scrìobh mi d'ar n-ionnsuidh, aithriche, do bhrigh gu'm b'aithne dhuibh an ti *a ta* ann o thùs. Scrìobh mi d'ar n-ionnsuidh, òganacha, do bhrigh gu bheil sibh làidir, agus gu bheil focal Dhé 'na chòmhnuidh annaibh, agus gu'n d'thug sibh buaidh air an droch aon.

15 Na gràdhaichibh an saoghal, no na nithe *a ta* san t-saoghal. Ma ghràdhaicheas neach air bith an saoghal, cha 'n'eil gràdh an Athar ann.

16 Oir na h-uile a *ta* anns an t-saoghal, anamhiann na feola, agus anamhiann nan sùl, agus uabhar na beatha, cha'n ann o'n Athair a tha iad, ach o'n t-saoghal.

17 Agus siubhlaidh an saoghal seachad, agus anamhiann: ach an ti a ni toil Dé, mairidh e choidhch.

18 A chlann bheag, 's i 'n aimsir dheireannach a tha ann: agus mar a chuala sibh gu'n d'thig an t-anacriosd, is ann mar sin a ta *nis* iomad anacriosd ann; o'm bheil sinn a' tuigsinn gur i'n aimsir dheireannach a ta ann.

19 Chaidh iad a mach uainne, *ach* cha robh iad dhinn: oir nam biodh iad dhinn, gu deimhin dh'fhanadh iad maille ruinn: ach *chaidh iad a mach,* chum gu deantadh follaiseach iad, nach robh iad uile dhinn.

20 Ach tha agaibhse ùngadh o'n ti naomha, agus is aithne dhuibh na h-uile nithe.

21 Cha do scrìobh mi d'ar *n-ionnsuidh,* do bhrigh nach aithne *dhuibh* an fhìrinn; ach do bhrigh gur aithne dhuibh i, agus nach 'eil breug air bith o'n fhìrinn.

22 Cò a tha 'na bhreugaire, ach esan a dh'àicheadhas gur e Iosa an Criosd? 's e so an t-anacriosd, a tha 'g àicheadh an Athar agus a' Mhic.

23 Ge b'e neach a dh'àicheadhas am Mac, cha n'eil an t-Athair aige: [ach an ti a dh'aidicheas am Mac, tha an t-Athair aige mar an ceudna.]

24 Uime sin fanadh an ni sin annaibhse a chuala sibh o thùs. Ma dh'fhanas an ni a chuala sibh o thùs annaibh, fanaidh sibhse mar an ceudna anns a' Mhac, agus anns an Athair.

25 Agus is e so an gealladh a gheall e dhuinn, *eadhon* a' bheatha mhaireannach.

26 Scrìobh mi na nithe so d'ar n-ionnsuidh, mu thimchioll na droinge a tha 'gar mealladh.

27 Ach tha an t-ùngadh a fhuair sibh uaithsan, a' fantuinn annaibh: agus cha 'n'eil feum agaibh gu'n teagaisgeadh aon neach sibh: *Ach,* mar a ta an t-ùngadh so féin 'gar teagasg mu thimchioll nan uile nithe, agus a ta e fìor, agus nach breug e, eadhon mar a theagaisg e sibh, fanaibh ann.

28 Agus a nis, a chlann bheag, fanaibh annsan; chum 'nuair a dh'fhoillsichear e, gu'm bi dànachd againn, agus nach bi nàire oirnn 'na làthair aig a theachd.

29 Ma tha fhios agaibh gu bheil

esan fìreanta, tha fhios agaibh gu
bheil gach neach a ni fìreantachd,
air a ghineamhuinn[l] uaithsan.

CAIB. III.

1 Tha e cur an céill gràidh iongantaich Dhé dhuinne, ann sinn a dheanamh 'nar cloinn dha féin: 3 gur còir dhuinn uime sin àitheantan a choimhead le h-urram, 11 agus mar an ceudna gràdh bràthaireil a bhi againn d'a chéile.

FEUCHAIBH, ciod a' ghnè
ghràidh a thug an t-Athair
dhuinne, gu'n goirteadh clann Dé
dhinn! uime sin cha'n aithne do'n
t-saoghal sinn, do bhrigh nach
b'aithne dha esan.
2 A mhuinntir mo ghràidh, a nis
is sinne mic Dhé, agus cha 'n'eil e
soilleir fathast ciod a bhitheas sinn:
ach a ta fhios againn, 'nuair a
dh'fhoillsichear esan, gu'm bi sinn
cosmhuil ris; oir chi sinn e mar a
ta e.
3 Agus gach neach aig am bheil
an dòchas so ann, glanaidh se e féin,
mar a ta esan glan.
4 Ge b'e neach a ni peacadh, tha
e mar an ceudna a' briseadh an
lagha: oir is e am peacadh briseadh
an lagha.
5 Agus tha fhios agaibh gu'n
d'fhoillsicheadh esan chum ar peacanna
thoirt air falbh; agus cha 'n'eil
peacadh sam bith annsan.
6 Gach neach a dh'fhanas annsan,
cha dean e peacadh: ge b'e air bith
a pheacaicheas, cha 'n fhac e esan,
agus cha robh eòlas aige air.
7 A chlann bheag, na mealladh
neach air bith sibh: an ti a ni
fìreantachd is fìrean e, mar is fìrean
esan:
8 An ti a ni peacadh, is ann o'n
diabhol a ta e: oir tha an diabhol a'
peacachadh o thùs. Is ann chum na
crìche so a dh'fhoillsicheadh Mac
Dhé, chum gu'n sgriosadh e oibre an
diabhoil.
9 Ge b'e neach a ghineadh o
Dhia, cha dean e peacadh: oir a ta a
shìolsan a' fantuinn ann: agus cha
'n'eil e 'n comas da peacadh a dheanamh,
do bhrigh gu'n do ghineadh o
Dhia e.
10 An so tha clann Dé, agus
clann an diabhoil follaiseach: Ge b'e
neach nach dean fìreantachd, cha'n
ann o Dhia a tha e, no an ti nach
gràdhaich a bhràthair.
11 Oir is i so an teachdoireachd a
chuala sibh o thùs, sinn a thoirt
gràidh d'a chéile:
12 Cha'n ann mar Chain, a bha
o'n droch aon, agus a mharbh a
bhràthair: Agus c'ar son a mharbh
se e? A chionn gu'n robh oibre féin
olc, agus *oibre* a bhràthar fìreanta.
13 Na biodh ioghnadh oirbh, mo
bhràithre, ge do dh'fhuathaicheas an
saoghal sibh.
14 Tha fhios againn gu'n deachaidh
sinn thairis o bhàs gu beatha, do
bhrigh gu bheil gràdh againn do na
bràithribh: an ti nach gràdhaich a
bhrathair, fanuidh e ann am bàs.
15 Gach neach a dh'fhuathaicheas
a bhràthair, is mortair[m] e; agus tha
fhios agaibh nach 'eil aig mortair
sam bith a' bheatha mhaireannach a'
fantuinn ann.
16 Le so is aithne dhuinn gràdh
Dhé, do bhrigh gu'n do chuir esan
sìos anam féin air ar soinne: agus is
còir dhuinne *ar* n-anama féin a chur
sìos air son nam bràithre.
17 Agus ge b'e neach aig am
bheil maoin an t-saoghail so, agus a
chi a bhràthair ann an uireasbhuidh,
agus a dhruideas a chridhe 'na aghaidh,
cionnus a tha gràdh Dhé a
gabhail còmhnuidh ann?
18 Mo chlann bheag, na gràdhaicheamaid
ann am focal, no ann an
teangaidh, ach ann an gnìomh agus
ann am fìrinn.
19 Agus le so is aithne dhuinn gu
bheil sinn do'n fhìrinn, agus bheir
sinn dearbh-beachd[n] d'ar cridhibh
'na làthair.
20 Oir ma dhìteas ar cridhe sinn,
is mò Dia na ar cridhe, agus is aithne
dha na h-uile nithe.
21 A mhuinntir mo ghràidh, mur
dìt ar cridhe sinn, tha dànachd againn
a thaobh Dhé.
22 Agus ge b'e ni a dh'iarras sinn,

[l] *air a bhreith.* [m] *duin'-mharbhaiche.* [n] *cinnteachd.*

gheibh sinn uaith e, do bhrigh gu
bheil sinn a' coimhead àitheantan,
agus a' deanamh nan nithe a tha tait-
neach 'na fhianuis-san.
23 Agus is i so àithne-san, gu'n
creideamaid ann an ainm a Mhic
Iosa Criosd, agus gu'n gràdhaich-
eamaid a chéile, mar a thug esan
àithne dhuinn.
24 Agus an ti a choimhideas
àitheanta-san, tha e gabhail còmh-
nuidh ann, agus esan annsan: agus
le so is aithne dhuinn gu bheil esan
a' fuireach annainn, o'n Spiorad a
thug e dhuinn.

C A I B. IV.

1 *Tha e toirt rabhaidh dhoibh gun iad a chreidsinn gach uile luchd-teagaisg a ni bòsd as an Spiorad, ach an dearbhadh le riaghailtibh a' chreidimh choitchionn: 7 agus tha e le h-iomadh reuson 'gam brosnachadh gu gràdh bràthaireil.*

A MHUINNTIR ionmhuinn,
na creidibh gach uile spiorad,
ach dearbhaidh na spioradan, an ann
o Dhia a tha iad: do bhrigh gu bheil
mòran do fhàidhibh bréige air dol a
mach do'n t-saoghal.
2 Le so aithnichibh Spiorad Dhé:
gach uile spiorad a dh'aidicheas gu'n
d'thainig Iosa Criosd san fheòil, is
ann o Dhia a tha e.
3 Agus gach uile spiorad nach
aidich gu bheil Iosa Criosd air teachd
san fheòil, cha'n ann o Dhia a tha
e: agus is e so *spiorad* sin an ana-
criosd, neach a chuala sibh e bhi
teachd, agus a nis tha e cheana anns
an t-saoghal.
4 A chlann bheag, tha sibhse o
Dhia, agus thug sibh buaidh orrasan;
do bhrigh gur mò esan a ta annaibhse,
na'n ti a ta anns an t-saoghal.
5 Tha iadsan o'n t-saoghal: uime
sin tha iad a' labhairt mu'n t-saoghal,
agus tha'n saoghal ag éisdeachd riu.
6 Tha sinne o Dhia: an ti aig am
bheil eòlas air Dia, éisdidh e ruinne;
an ti nach 'eil o Dhia, cha'n éisd e
ruinn. O so aithnichidh sinn spiorad
na fìrinn, agus spiorad an t-seachar-
ain.
7 A mhuinntir ionmhuinn, gràdh-
aicheamaid a chéile: oir is ann o
Dhia tha'n gràdh; agus gach neach
a ghràdhaicheas, ghineadh o Dhia e,
agus is aithne dha Dia.
8 An ti nach gràdhaich, cha'n
aithne dha Dia; oir is gràdh Dia.
9 An so dh'fhoillsicheadh gràdh
Dhé dhuinne, do bhrigh gu'n do
chuir Dia aon-ghin Mhic do'n
t-saoghal, chum gu'm bitheamaid
beo tridsan.
10 An so a ta gràdh, cha'n e gu'n
do ghràdhaich sinne Dia, ach gu'n
do ghràdhaich esan sinne, agus gu'n
do chuir e a Mhac féin *gu bhi* 'na
iobairt-réitich air son ar peacaidh.
11 A mhuinntir ionmhuinn, ma
ghràdhaich Dia sinne mar sin, tha
dh'fhiachaibh oirnne chéile a ghràdh-
achadh mar an ceudna.
12 Cha'n fhaca neach air bith
Dia riamh. Ma ghràdhaicheas sinn
a chéile, tha Dia 'na chòmhnuidh
annainn, agus tha a ghràdh air a
choimhlionadh annainn.
13 O so is aithne dhuinn gu bheil
sinne 'nar còmhnuidh annsan, agus
esan annainne, do bhrigh gu'n d'thug
e dhuinn d'a Spiorad.
14 Agus chunnaic sinn agus tha
sinn a' deanamh fianuis, gu'n do
chuir an t-Athair am Mac uaith *gu
bhi* 'na Shlànuighear an domhain.
15 Ge b'e neach a dh'aidicheas gur
e Iosa Mac Dhé, tha Dia 'na chòmh-
nuidh annsan, agus esan ann an
Dia.
16 Agus dh'aithnich sinne agus
chreid sinn an gràdh a tha aig Dia
dhuinn. Is gràdh Dia; agus an ti a
tha fantuinn ann an gràdh, tha e 'na
chòmhnidh ann an Dia, agus Dia
annsan.
17 An so tha ar gràdhne air a
dheanamh coimhlionta, chum gu'm
bi againn dànachd ann an là a'
bhreitheanais: do bhrigh mar a tha
esan, gur amhuil sin a tha sinne anns
an t-saoghal so.
18 Cha 'n'eil eagal ann an gràdh;
ach tilgidh gràdh diongmhalta[o] an
t-eagal a mach; do bhrigh gu bheil
pian san eagal: an ti a tha eagalach,

[o] *iomlan, foirfe.*

cha d'rinneadh coimhlionta ann an gràdh e.

19 Tha gràdh againne dhasan, do bhrigh gu'n do ghràdhaich esan sinne an toiseach.

20 Ma their neach, Tha gràdh agam do Dhia, agus fuath aige d'a bhràthair, is breugaire e: oir an ti nach gràdhaich a bhràthair a chunnaic e, cionnus a dh'fheudas e Dia nach fac e, a ghràdhachadh?

21 Agus an àithne so tha againn uaithsan, An ti a ghràdhaicheas Dia, gu'n gràdhaich e a bhràthair mar an ceudna.

CAIB. V.

1 *An ti leis an ionmhuinn Dia, is ionmhuinn leis a chlann, agus coimhididh e àitheantan, a ta eutrom, so-choimhead do na creidmhich.* 9 *'Se Iosa Mac Dhé, agus tha e comasach air sinne a shlànuchadh,* 14 *agus air ar n-ùrnuighean a fhreagairt, a ni sinn air ar son féin, agus air son muinntir eile.*

GE b'e neach a chreideas gur e Iosa an Criosd, ghineadh o Dhia e; agus ge b'e ghràdhaicheas an ti a ghin, gràdhaichidh e mar an ceudna an ti a ghineadh leis.

2 O so is aithne dhuinn gu bheil gràdh againn do chloinn Dé, 'nuair a ghràdhaicheas sinn Dia, agus a choimhideas sinn àitheanta.

3 Oir is e so gràdh Dhé, sinn a choimhead àitheanta: agus cha 'n'eil àitheanta-san trom [p].

4 Oir gach uile ni a ghinear o Dhia, bheir e buaidh air an t-saoghal: agus is i so a' bhuaidh a bhuadhaicheas air an t-saoghal, *eadhon* ar creidimhne.

5 Cò an ti a bhuadhaicheas air an t-saoghal, ach esan a tha creidsinn gur e Iosa Mac Dhé?

6 Is e so esan a thainig trìd uisge agus trìd fhuil, Iosa Criosd; ni h-e trìd uisge mhàin, ach trìd uisge agus fuil: agus is e'n Spiorad a ni fianuis, do bhrigh gur fìrinn an Spiorad.

7 Oir tha triuir a tha deanamh fianuis air nèamh, an t-Athair, am Focal, agus an Spiorad naomh: agus an triuir sin is aon iad.

8 Agus tha triuir a tha deanamh fianuis air an talamh, an Spiorad, agus an t-uisge, agus an fhuil: agus thig an triuir sin r'a chéile ann an aon.

9 Ma ghabhas sinn ri fianuis dhaoine, 'si fianuis Dé a's mò: oir is i so fianuis Dé, a thug e mu thimchioll a Mhic.

10 An ti a chreideas ann am Mac Dhé, tha 'n fhianuis aige ann féin: an ti nach creid Dia, rinn e breugaire dheth, do bhrigh nach do chreid e an fhianuis a rinn Dia mu thimchioll a Mhic.

11 Agus is i so an fhianuis, gu'n d'thug Dia dhuinn beatha mhaireannach: agus tha a' bheatha so 'na Mhac.

12 An ti aig am bheil am Mac, tha beatha aige: an ti aig nach 'eil Mac Dhé, cha 'n'eil beatha aige.

13 Na nithe so scrìobh mi d'ar n-ionnsuidh a tha creidsinn ann an ainm Mic Dhé; chum gu'm bi fios agaibh gu bheil a' bheatha mhaireannach agaibh, agus chum as gu'n creid sibh ann an ainm Mic Dhé.

14 Agus is e so an dòchas a ta againn annsan, ma dh'iarras sinn ni sam bith a réir a thoile, gu'n éisd e ruinn.

15 Agus ma ta fhios againn gu'n éisd e ruinn, ge b'e ni a dh'iarras sinn, tha fhios againn gu bheil ar n-iarrtais a dh'iarr sinn air againn.

16 Ma chi neach sam bith a bhràthair a' peacachadh peacaidh nach 'eil a chum bàis, iarraidh e, agus bheir e beatha dha, dhoibhsan nach 'eil a' peacachadh chum bàis. Tha peacadh chum bàis ann: a thaobh sin, ni'n abram gur còir dha guidheadh.

17 Is peacadh gach uile eucoir: agus tha peacadh ann nach 'eil a chum bàis.

18 Tha fhios againn ge b'e neach a ghineadh le Dia, nach peacaich e; ach an ti a ghineadh o Dhia, coimhididh se e féin, agus cha bhean an droch aon ris.

[p] *do-dheanta.*

19 Tha fhios againn gur ann o
Dhia a tha sinne, agus tha'n saoghal
uile na luidhe san olc,
20 Agus tha fhios againn gu'n
d'thainig Mac Dhé, agus gu'n d'thug
e tuigse dhuinn, chum gu'm b'aithne
dhuinn esan a ta fìor: agus tha
sinne annsan a ta fìor, ann a Mhac
Iosa Criosd. Is e so an Dia fìor,
agus a' bheatha mhaireannach.
21 A chlann bheag, coimhididh
sibh féin o iodholaibh. Amen.

DARA LITIR AN ABSTOIL EOIN.

C A I B. I.

1 Tha e comhairleachadh do mhnaoi àirdheirc àraidh agus d'a cloinn buanachadh anns a' chreidimh agus ann an gràdh Criosdaidh, 8 an t-eagal gu'n cailleadh iad duais na h-aidmheil a rinn iad roimhe; &c.

AN seanair chum na baintighear-
na taghta, agus chum a cloinne,
a's ionmhuinn leamsa anns an fhìr-
inn; agus cha'n ann leamsa mhàin,
ach leo-san uile mar an ceudna a
ghabh eòlas air an fhìrinn;
2 Air son na fìrinn a tha 'na
còmhnuidh annainne, agus a bhios
maille ruinn gu bràth:
3 Gràs, tròcair, *agus* sìth gu robh
maille ribh o Dhia an t-Athair, agus
o'n Tighearn Iosa Criosd Mac an Ath-
ar, ann am fìrinn agus ann an gràdh.
4 Bha gairdeachas mòr orm, do
bhrìgh gu'n d'fhuair mi *cuid* do d'
chloinnsa ag imeachd anns an fhìr-
inn, a réir mar a fhuair sinne àithne
o'n Athair.
5 Agus a nis guidheam ort, a
bhaintighearn, cha'n e mar gu'n
scrìobhainn àithne nuadh chugad, ach
an àithne a bha againn o thùs, gu'n
gràdhaicheamaid a chéile.
6 Agus is e so an gràdh, gu'n
imicheamaid a réir àitheanta-san.
'S i so an àithne, mar a chuala sibh
o thùs, gu'n imicheadh sibh innte.
7 Oir tha mòran mhealltairean air
teachd a steach do'n t-saoghal, nach
'eil ag aideachadh gu bheil Criosd air
teachd san fheòil. Is mealltair so
agus anacriosd.
8 Thugaibh aire dhuibh féin, nach
caill sinn[r] na nithe sin a shaothraich
sinn[s], ach gu faigh sinn làn duais.
9 Ge b'e neach a bhriseas *an lagh*,
agus nach fan ann an teagasg Chriosd,
cha 'n'eil Dia aige: an ti a dh'fhanas
ann an teagasg Chriosd, tha araon an
t-Athair agus am Mac aige.
10 Ma thig neach air bith d'ar
n-ionnsuidh, agus nach toir e an teag-
asg so leis, na gabhaibh e steach d'*ar*
tigh, agus na abraibh ris, Gu ma
subhach dhuit[t].
11 Oir ge b'e neach a their ris, Gu
ma subhach dhuit, tha comhpairt aige
d'a dhroch oibribh.
12 Air dhomh mòran a bhi agam
r'a scrìobhadh chugaibh, cha b'àill
leam *scrìobhadh* le paipeir agus dubh;
ach tha dòchas agam teachd d'ar
n-ionnsuidh, agus labhairt beul ri
beul, chum gu'm bi ar gairdeachas
coimhlionta.
13 Tha clann do pheathar taghta
a' cur fàilte ort. Amen.

[r] *sibh.* [s] *bhuannuich sibh.* [t] *Gu'n soirbhichear leat.*

TREAS LITIR AN ABSTOIL EOIN.

C A I B. I.

1 *Tha e a' moladh Ghaiuis air son a dhiadhachd,* 5 *agus aoidheachd do'n fhìor luchd-teagaisg;* 9 *agus air an làimh eile a' deanamh gearain air gnàthachadh mi-chàirdeil Dhiotrepheis uaibhrich; &c.*

AN seanair chum Ghaiuis ghràdhaich, a's ionmhuinn leam san fhìrinn.

2 A *bhràthair* ghràdhaich, 'se mo ghuidheadh thaobh[u] gach uile ni gu'n soirbhicheadh leat agus gu'm bitheadh tu slàn, mar a ta soirbheachadh le t' anam.

3 Oir rinn mi gairdeachas gu mòr 'nuair a thainig na bràithrean, agus a rinn iad fianuis do'n fhìrin a tha annadsa[a], mar a ta thusa 'g imeachd san fhìrinn.

4 Cha 'n'eil gairdeachas agam a's mò na bhi cluinntinn gu bheil mo chlann ag imeachd san fhìrinn.

5 A *bhràthair* ghràdhaich, is dìleas a ni thu gach ni a ta thu deanamh do na bràithribh, agus do choigrich;

6 Muinntir a rinn fianuis air do ghràdh an làthair na h-eaglaise: ma bheir thu air an aghaidh iad 'nan slighe mar is cubhaidh do Dhia, is maith a ni thu:

7 Oir chaidh iad a mach air sgàth ainme-san, gun ni air bith a ghabhail o na Cinnich.

8 Uime sin tha dh'fhiachaibh oirnne gabhail r'an leithidibh sin, chum gu'm bitheamaid 'nar comh-shaothraichibh do'n fhìrinn.

9 Scrìobh mi[b] chum na h-eaglaise: ach cha ghabh Diotrephes, leis am miann àrd-cheannas a bhi aige 'nam measg, ruinne.

10 Uime sin ma thig mi, cuiridh mi an cuimhne[c] oibre a ta e deanamh, a' bith-labhairt 'nar n-aghaidh le briathraibh aingidh[d]: agus cha leoir leis sin, ach ni mò a tha e féin a' gabhail ris na bràithribh, agus tha e a' bacadh na droinge leis am b'àill, agus 'gan tilgeadh mach as an eaglais.

11 A *bhràthair* ghràdhaich, na lean an ni a ta olc, ach an ni a ta maith. An ti a ni maith, is ann o Dhia a ta e: ach an ti a ni olc, cha'n fhac e Dia.

12 Tha deadh theisteas air Demetrius o na h-uile, agus o'n fhìrinn féin: agus tha sinne *mar an ceudna* a' deanamh fianuis, agus tha fios agaibh gu bheil ar fianuisne fìor.

13 Bha mòran agam r'a scrìobhadh, ach cha 'n àill leam scrìobhadh le dubh agus peann a' t'ionnsuidh:

14 Ach tha dòchas agam t'fhaicinn gun dàil, agus labhraidh sinn beul ri beul. Sìothchaint maille riut. Tha na càirdean a' cur fàilte ort. Cuir fàilte air na càirdibh air an ainm.

[u] *roimh.* [a] *do t'fhìrinn-sa.* [b] *Scrìobhainn.* [c] *cuimhnichidh mi.* [d] *naimhdeil, mìorunach.*

LITIR CHOITCHIONN AN ABSTOIL IUDAIS.

CAIB. I.

1 Tha e 'gam brosnachadh gu bhi bunaiteach ann an aidmheil a' chreidimh, 4 Tha luchd-teagaisg bréige air teachd a steach 'nam measg chum am mealladh; agus tha peanas ro eagalach air ulluchadh fa chomhair na muinntir sin, air son an droch theagaisg agus an caitheadh-beatha mhi-naomha: &c.

IUDAS seirbhiseach Iosa Criosd, agus bràthair Sheumais, chum na droinge a tha air an naomhachadh le Dia an t-Athair, agus air an coimhead le Iosa Criosd, air an gairm:

2 Gu robh tròcair, agus sìth, agus gràdh air am meudachadh dhuibh-se.

3 A mhuinntir ionmhuinn, air dhomh an uile chabhag [e] a dheanamh chum scrìobhadh d'ar n-ionnsuidh mu thimchioll na slàinte choitchionn [f], b'fheumail domh scrìobhadh d'ar n-ionnsuidh, 'gar n-earalachadh [g] sibh a chathachadh gu dichiollach air son a' chreidimh a thugadh aon uair do na naoimh.

4 Oir dh'eulaigh [h] daoine àraidh a steach, a dh'orduicheadh roimhe [i] o shean chum an dìtidh so, *daoine* mi-dhiadhaidh, a' tionndadh gràis ar Dé-ne gu macnus, agus ag àicheadh Dhé, a's aon Uachdaran ann, agus ar Tighearna Iosa Criosd.

5 Uime sin is àill leam bhur cur an cuimhne, ge do bha fhios agaibh aon uair [l] air so, cionnus an déigh do'n Tighearn am pobull a shaoradh a tìr na h-Eiphit, a sgrios e an déigh sin an droing nach do chréid.

6 Agus na h-aingil nach do ghleidh an ceud inbhe, ach a dh'fhàg an àite-còmhnuidh féin, choimhid e ann an geimhlibh siorruidh fuidh dhorchadas, fa chomhair breitheanais an là mhòir.

7 Amhuil a ta Sodom agus Gomorrha, agus na bailte mu'n cuairt orra, a thug iad féin thairis do strìopachas air a' mhodh cheudna, agus a bha leantuinn feòla coimhich, air an cur suas 'nam ball-sampuill [m] a' fulang dioghaltais teine shiorruidh.

8 Mar an ceudna fòs tha an luchd-bruadair [n] sin a' salachadh na feòla, a' deanamh tàir air uachdaranachd, agus a' labhairt gu toibheumach [o] air àrd-inbhibh.

9 Gidheadh cha do ghabh Michael an t-àrd-aingeal, 'nuair a chathaich e 'n aghaidh an diabhoil, agus a rinn e deasboireachd mu chorp Mhaois, dànadas air casaid thoibheumach a thoirt 'na aghaidh, ach thubhairt e, Gu cronuicheadh an Tighearn thu!

10 Ach tha'n droing sin a' labhairt gu toibheumach air na nithibh [p] nach aithne dhoibh: ach na nithe sin a's aithne dhoibh air mhodh nàdurra, mar ainmhidhibh gun reuson, tha iad 'gan truailleadh féin annta.

11 Is anaoibhinn doibh! oir dh'imich iad ann an slighe Chain, agus ruith iad gu togarrach ann an seacharan Bhalaaim air ghaol tuarasdail, agus sgriosadh iad ann an ana-cainnt cheannarcaich Chore.

12 Is smala iad sin ann bhur cuirmibh gràidh, 'nuair a tha iad air cuirmibh maille ribh, 'gam beathachadh féin gun eagal: *is* neoil *iad* gun

[e] *dhichioll.* [f] *chumanta.* [g] *a' cur impidh oirbh.* [h] *ghoid.* [i] *a scrìobhadh roimhe.* [l] *roimhe.* [m] *'nan samhlachas.* [n] *luchd-bruadair neo-ghlan.* [o] *gu tàir-chainnteach, maslach.* [p] *labhairt uilc mu na nithibh.*

uisge, air an giùlan mu'n cuairt le gaothaibh; craobhan searg-mheasach, gun toradh; da uair marbh, air an spìonadh as am freumhaibh;

13 Garbh thonna[r] na fairge, a sgeitheas an nàire féin mar chobhar; reulta seachranach, d'am bheil duibhre an dorchadais gu sìorruidh air a thasgaidh.

14 Agus rinn Enoch mar an ceudna, an seachdamh *pearsa* o Adhamh, fàidheadaireachd orra sin, ag ràdh, Feuch, tha'n Tighearn a' teachd le deich mìltibh naomha[s],

15 A dheanamh breitheanais air na h-uile, agus chum iadsan uile a tha mi-dhiadhaidh 'nam measg fhàgail ris, a thaobh an uile ghnìomhara mi-dhiadhaidh a rinn iad gu mi-dhiadhaidh, agus a thaobh an uile *bhriathar* cruaidh, a labhair peacaich mi-dhiadhaidh 'na aghaidh.

16 Is luchd cànrain agus gearain an droing so, a tha 'g imeachd a réir an anamhiann féin; agus tha'm beul a' labhairt *bhriathar* atmhor[t], agus iad a' gabhail iongantais[u] do phearsaibh dhaoine air sgàth buannachd.

17 Ach cuimhnichibhse, a mhuinntir mo ghràidh, na focail a labhradh roimhe le abstolaibh ar Tighearna Iosa Criosd:

18 Mar a thubhairt iad ribh, gu'm biodh anns an aimsir dheireannaich luchd-fanoid, a ghluaiseadh a réir an anamhianna mi-dhiadhaidh féin.

19 'S iad sin an dream a sgaras iad féin o *chàch*, collaidh[a], gun an Spiorad aca.

20 Ach air bhi dhuibhse, a mhuinntir ionmhuinn, 'gar togail féin suas ann bhur creidimh ro naomha, a' deanamh ùrnuigh san Spiorad naomh,

21 Coimhidibh sibh féin ann an gràdh Dhé, le sùil ri tròcair ar Tighearna Iosa Criosd chum na beatha maireannaich.

22 Agus gabhaibh truas do dhream àraidh, a' deanamh eadar-dhealachaidh:

23 Agus tearnaibh dream eile le h-eagal, 'gan spìonadh as an teine; a' fuathachadh eadhon an eudaich air am bheil smal na feòla[b].

24 A nis dhasan a tha comasach air bhur gleidheadh o thuisleadh, agus *bhur* cur gu neo-lochdach an làthair a ghlòire le h-aoibhneas ro mhòr,

25 Do'n Dia a ta mhàin glic, ar Slànuighear, *gu robh* glòir agus mòralachd, neart[c] agus cumhachd, a nis agus air feadh nan uile linn. Amen.

TAISBEANADH EOIN AN DIADHAIR.

CAIB. I.

1 Tha Eoin a' scrìobhadh a thaisbeanaidh chum seachd eaglaisean na h-Asia, a tha air an ciallachadh leis na seachd coinnlciribh òir. 7 Teachd Chriosd: 14 A chumhachd glòrmhor, agus a mhòralachd.

TAISBEANADH Iosa Criosd, a thug Dia dha, a dh'fhoillseachadh d'a sheirbhisich nithe a's éigin teachd gu crìch ann an aithghearr; agus chuir e teachdoireachd uaith, agus le aingeal féin dh'fhoillsich e *iad* d'a sheirbhiseach Eoin:

2 A rinn fianuis air focal Dé, agus air teisteas Iosa Criosd, agus air gach ni a chunnaic e.

3 *Is* beannuichte an tì a leughas, agus iadsan a dh'éisdeas ri briathraibh na fàidheadaireachd so, agus a

[r] *Fiadh thonna.* [s] *le deich mìltibh d'a naomhaibh,* [t] *uaibhreach.* [u] *a' toirt mòr mheas.* [a] *nàdurra.* [b] *a ta air a shalachadh leis an fheòil.* [c] *tighearnas, uachdaranachd.*

choimhideas na nithe a tha scrìobhta innte: oir tha'n t-àm am fagus.

4 EOIN chum nan seachd eaglais a ta san Asia: Gràs dhuibh, agus sìth o'n ti a ta, agus a bha, agus a ta ri teachd; agus o na seachd spioradaibh a tha'm fianuis a righ-chaithreachsan;

5 Agus o Iosa Criosd, an fhianuis fhìor, an ceud-ghin o na marbhaibh, agus uachdaran righre na talmhainn: Dhasan a ghràdhaich sinn, agus a dh'ionnlaid sinn o ar peacaibh 'na fhuil féin,

6 Agus a rinn righre dhinn agus sagarta do Dhia agus d'a Athairsan; dhasan *gu robh* glòir agus cumhachd gu saoghal nan saoghal. Amen.

7 Feuch, tha e teachd le neulaibh; agus chi gach sùil e, agus iadsan *mar an ceudna* a lot e[d]: agus ni uile threubha na talmhainn caoidh air a shonsan: gu ma h-amhluidh a bhitheas, Amen.

8 Is mise Alpha agus Omega, an toiseach agus an deireadh, a deir an Tighearn, a ta, agus a bha, agus a ta ri teachd, an t-Uile-chumhachdach.

9 Bha mise Eoin, bhur dearbhbhràthair, agus bhur companach ann an àmhghar, agus ann an rioghachd agus am foighidin Iosa Criosd, anns an eilean[e] d'an goirear Patmos, air son focail Dé, agus air son fianuis Iosa Criosd.

10 Bha mi san Spiorad air là an Tighearna, agus chuala mi air mo chulaobh guth mòr, mar *ghuth* trompaide,

11 Ag ràdh, Is mise Alpha agus Omega, an ceud neach agus an neach deireannach: agus, Scrìobhsa ann an leabhar an ni a chì thu, agus cuir *e* chum nan seachd eaglais a tha san Asia; chum Ephesuis, agus chum Smirna, agus chum Phergamois, agus chum Thiatira, agus chum Shardis, agus chum Philadelphia, agus chum Laodicea.

12 Agus thionndaidh mi a dh'fhaicinn a ghutha a labhair rium. Agus air tionndadh dhomh, chunnaic mi seachd coinnleirean òir;

13 Agus am meadhon nan seachd coinnleir, *neach* cosmhuil ri Mac an duine, air an robh eudach a rainig sìos gu shàilibh, agus crioslaichte[f] le crios òir mu chìochaibh.

14 *Bha* a cheann agus fholt geal mar oluinn ghil, mar shneachda; agus a shùilean mar lasair theine;

15 Agus a chosa cosmhuil ri umha[g] fìor-ghlan, mar gu'm bitheadh iad a' dearg-losgadh ann an àmhuinn; agus a ghuth mar thoirm mhòrain uisgeacha.

16 Agus bha aige 'na làimh dheis seachd reulta: agus claidheamh geur dà fhaobhair a' teachd a mach as a bheul: agus *bha* ghnùis mar a' *ghrian* a' dealrachadh 'na làn neart.

17 Agus an uair a chunnaic mi e, thuit mi sìos aig a chosaibh an riochd mairbh: agus chuir e a làmh dheas orm, ag ràdh rium, Na biodh eagal ort: is mise an ceud neach agus an neach deireannach.

18 *Is mi* an ti a ta beo, agus a bha marbh; agus feuch, tha mi beo gu saoghal nan saoghal, Amen; agus tha iuchraiche ifrinn[h] agus a' bhàis agam.

19 Scrìobh na nithe a chunnaic thu, agus na nithe a ta ann, agus na nithe a bhitheas an déigh so:

20 Rùn-dìomhair nan seachd reult a chunnaic thu ann am làimh dheis, agus nan seachd coinnleir òir. Is iad na seachd reulta, aingil nan seachd eaglais: agus is iad na seachd coinnleirean a chunnaic thu, na seachd eaglaisean.

CAIB. II.

Ciod a dh'àithneadh do Eoin a scrìobhadh chum aingle (is iad sin, ministeirean) nan eaglais 1 Ephesuis, 8 Smirna, 12 Phergamois, 18 Thiatira: agus ciod a ta air a mholadh, no a fhuaradh uireasbhuidheach anntasan.

CHUM aingil i eaglaise Ephesuis, Scrìobh, is iad so na nithe a deir an ti a tha cumail nan seachd reult 'na làimh dheis, a tha 'g imeachd ann am meadhon nan seachd coinnleir òir;

[d] *a throimh-lot, a shàth e trìd.* [e] *eilean, innis.* [f] *criosraichte.* [g] *prais.* [h] *na h-uaighe, an t-saoghail ri teachd.* [i] *theachdoire.*

2 Is aithne dhomh t'oibre, agus do shaothair, agus t'fhoighidin, agus nach urrainn thu giùlan leo-san a tha olc; agus gu'n do dhearbh thu iadsan a their gur abstoil iad féin, agus nach eadh, agus gu'n d'fhuair thu iad breugach;

3 Agus gu'n do ghiùlain thu, agus gu bheil foighidin agad, agus air sgàth m'ainme-se gu'n d'rinn thu saothair, agus nach d'thug thu thairis.

4 Gidheadh, tha agam a' t'aghaidh, gu'n do thréig thu do cheud ghràdh.

5 Cuimhnich uime sin cia uaith a thuit thu, agus gabh aithreachas, agus dean na ceud oibre; no thig mi ort gu grad, agus atharraichidh mi do choinnleir as àit, mur gabh thu aithreachas.

6 Ach á ta so agad, gur fuathach leat oibre nan Nicolaiteach, nithe mar an ceudna a's fuathach leamsa.

7 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a their an Spiorad ris na h-eaglaisibh; Do'n ti a bhuadhaicheas bheir mise r'a itheadh do chraoibh na beatha, a tha ann am meadhon phàrrais Dé.

8 Agus chum aingil eaglaise Smirna, scrìobh, Na nithe so a their esan a's e'n ceud neach agus an neach deireannach, a bha marbh, agus a tha beo;

9 Is aithne dhomh t'oibre, agus t'àmhghar, agus do bhochdainn, (gidheadh a ta thu beartach[l]) agus *is aithne dhomh* toibheum na muinntir a their gur Iudhaich iad féin, agus nach eadh, ach sionagog Shatain.

10 Na biodh eagal ort roimh aon do na nithibh sin a dh'fhuilingeas tu: feuch, tilgidh an diabhol cuid dhibh ann am priosun, chum gu'n dearbhar sibh; agus bithidh àmhghar[m] agaibh rè dheich làithean: bi-sa fìrinneach gu bàs, agus bheir mise dhuit crùn na beatha.

11 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a their an Spiorad ris na h-eaglaisibh: An ti a bheir buaidh, cha chiurrar leis an dara bàs e.

12 Agus chum aingil na h-easglaise a *ta* ann am Pergamos, scrìobh, Na nithe so deir esan, aig am bheil an claidheamh geur dà fhaobhair:

13 Is aithne dhomh t'oibre, agus c'àit am bheil thu a'd' chòmhnuidh, *eadhon* far *am bheil* caithir Shàtain: agus a ta thu a' cumail m'ainme-se gu daingean, agus cha d'àicheadh thu mo chreidimh, eadhon anns na làithibh sin anns *an robh* Antipas 'na fhianuis[n] fhìrinneach dhomh, a mharbhadh 'nar measg, far am bheil Sàtan 'na chòmhnuidh.

14 Gidheadh, tha beagan agam a' t'aghaidh, do bhrigh gu bheil agad an sin an droing a tha cumail teagaisg Bhalaaim, a theagaisg do Bhalac ceap-tuislidh a chur roimh chloinn Israeil, chum nithe a dh'ìobradh do ìodholaibh itheadh, agus strìopachas a dheanamh.

15 Is amhuil sin a ta agad mar an ceudna an dream a tha cumail teagaisg nan Nicolaiteach, ni a's fuathach leamsa.

16 Dean aithreachas, no thig mi a' t'ionnsuidh gu grad, agus cogaidh mi 'nan aghaidh le claidheamh mo bheoil.

17 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a their an Spiorad ris na h-eaglaisibh: Do'n ti a bhuadhaicheas bheir mi r'a itheadh do'n mhana fholuichte, agus bheir mi dha clach gheal, agus air a' chloich ainm nuadh scrìobhta, nach aithne do neach air bith, ach do'n ti a gheibh *i*.

18 Agus chum aingil na h-eaglaise a *ta* ann an Tiatira, scrìobh, Na nithe so deir Mac Dhé, aig am bheil a shùilean mar lasair theine, agus a chosan mar umha fìor-ghlan;

19 Is aithne dhomh t'oibre, agus do ghràdh, agus do fhrithealadh[o], agus *do* chreidimh, agus t'fhoighidin, agus t'oibre deireannach; gu *bheil iad* ni's mò na do cheud oibre.

20 Gidheadh, tha agam beagan do nithibh a' t'aghaidh, gu bheil thu a' fulang do'n mhnaoi sin Iesebel, a their gur ban-fhàidh i féin, mo sheirbhisich a theagasg agus a mhealladh chum strìopachas a dheanamh, agus nithe a dh'ìobradh do ìodholaibh itheadh.

21 Agus thug mi dhi ùine gu

[l] *saibhir.* [m] *trioblaid.* [n] *'na mhairtireach.* [o] *sheirbhis, mhinistreileachd.*

aithreachas a ghabhail d'a striopachas,
agus cha do ghabh i aithreachas.
22 Feuch, tilgidh mi i ann an leab-
aidh, agus iadsan a tha deanamh adh-
altrannais rithe ann an àmhghar mòr,
mur gabh iad aithreachas d'an
gnìomharaibh.
23 Agus marbhaidh mi a clann
leis a' bhàs; agus bithidh fhios aig
na h-eaglaisibh uile gur mise an ti sin
a sgrùdas na h-àirnean agus na
cridheachan: agus bheir mi do gach
aon agaibhse a réir bhur n-oibre.
24 Ach ribhse a deiream, agus ris
a' chuid eile ann an Tiatira, Mheud
aig nach 'eil an teagasg so, agus do
nach b'aithne doimhne Shàtain, mar
a their iad, cha chuir mi uallach eile
oirbh,
25 Ach cumaibh gu daingean an
ni a ta agaibh, gus an d'thig mi.
26 Agus an ti a bhuadhaicheas,
agus a ghleidheas m'oibre gus a'
chrìoch, dhasan bheir mi cumhachd
os ceann nan Cinneach:
27 (Agus riaghlaidh e iad le slait
iaruinn: mar shoithichibh creadha
brisear 'nam bloighdibh iad) amhuil a
fhuair mise o m' Athair.
28 Agus bheir mi dha reult na
maidne.
29 An ti aig am bheil cluas, éisd-
eadh e ciod a their an Spiorad ris na
h-eaglaisibh.

CAIB. III.

1 *Tha aingeal eaglaise Shardis air a chronachadh, 3 air earalachadh gu h-aithreachas, agus air a bhagairt mur dean e aithreachas. 8 Tha aingeal eaglaise Philadelphia air a mholadh air son a dhìchill agus fhoighidin. 15 Tha aingeal eaglaise Laodicea air a chronachadh a chionn nach robh e fuar no teth, &c.*

AGUS chum aingil na h-eaglaise
a *tha* ann an Sardis, scriobh,
Na nithe so deir an ti aig am bheil
seachd spiorada Dhé, agus na seachd
reulta; Is aithne dhomh t'oibre, gu
bheil ainm agad, gu bheil thu beo,
gidheadh a ta thu marbh.
2 Bi faireil, agus neartaich a' chuid
eile a ta ullamh gu bàsachadh: oir
cha d'fhuair mi t'oibre coimhlionta
am fianuis Dé.
3 Cuimhnich uime sin cionnus a
fhuair agus a chuala tu, agus gleidh [p],
agus gabh aithreachas. Uime sin
mur dean thu faire, thig mi ort mar
ghaduiche, agus cha bhi fios agad
ciod i an uair anns an d'thig mi ort.
4 Tha beagan ainmeanna agad
eadhon ann an Sardis, nach do shal-
aich an cudach; agus imichidh iad
maraon riumsa ann an *culaidhibh*
geala: oir is airidh [r] iad.
5 An ti a bheir buaidh, sgeadaich-
ear e ann an eudach geal; agus cha
dubh mi mach ainm a leabhar na
beatha, ach aidichidh mi ainmsan am
fianuis m' Athar, agus am fianuis aing-
lesan.
6 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh
e ris an ni a deir an Spiorad ris na
h-eaglaisibh.
7 Agus chum aingil na h-eaglaise
ann am Philadelphia, scriobh, Na
nithe so deir an ti naomha, an ti fior,
an ti aig am bheil iuchair Dhaibhidh,
an ti a dh'fhosglas, agus cha dùin
neach air bith; agus a dhùineas, agus
cha'n fhosgail neach air bith:
8 Is aithne dhomh t'oibre: feuch,
chuir mi dorus fosgailte romhad, agus
cha'n urradh neach air bith a dhùn-
adh: oir a ta neart beag agad, agus
ghleidh thu m'fhocal, agus cha d'aich-
eadh thu m'ainm.
9 Feuch, bheir mise *orrasan* do
shionagog Shàtain (a their gur Iudh-
aich iad féin, agus nach eadh, ach a ta
deanamh bréige) feuch, bheir mise
orra gu'n d'thig iad agus gu'n dean
iad aoradh aig do chosaibh, agus gu'm
bi fios aca gu'n do ghràdhaich mise
thu.
10 A chionn gu'n do ghleidh thu
focal m'fhoighidinse, gleidhidh mise
thusa mar an ceudna o uair a' bhuair-
idh, a thig air an t-saoghal uile, a
dhearbhadh na muintir sin a tha 'nan
còmhnuidh air an talamh.
11 Feuch, tha mi a' teachd gu
grad: dean greim daingean air na
bheil agad, chum nach glac neach air
bith do chrùn.
12 An ti a bheir buaidh, ni mi e

p coimhid, cum gu teann. r fiu.

'na phost [s] ann an teampull mo Dhé,
agus cha d'théid e ni's mò a mach
as: agus scrìobhaidh mi ainm mo
Dhé air, agus ainm cathrach [t] mo
Dhé, *a's i* Ierusalem nuadh, a thig
a nuas o nèamh o m' Dhia: agus
scrìobhaidh mi m'ainm nuadh féin *air*.
13 An ti aig am bheil cluas,
éisdeadh e ciod a deir an Spiorad
ris na h-eaglaisibh.
14 Agus chum aingil na h-eag-
laise ann an Laodicea, scrìobh, Na
nithe so deir an Amen, an fhianuis
dhìleas agus fhìrinneach, toiseach
cruthachaidh Dhé;
15 Is aithne dhomh t'oibre, nach
'eil thu aon chuid fuar no teth:
b'fhearr leam gu'm bitheadh tu fuar
no teth.
16 Uime sin do bhrigh gu bheil
thu meagh-bhlàth, agus nach 'eil
thu aon chuid fuar no teth, sgeith-
idh mi thu mach as mo bheul.
17 Do bhrigh gu bheil thu ag
ràdh, Tha mi beartach, agus air fàs
saibhir, agus gun fheum agam air
ni sam bith; agus gun fhios agad
gu bheil thu dòruinneach [u], agus
truagh, agus bochd, agus dall, agus
lomnochd.
18 Comhairlicheam dhuit òr 'a
cheannach uamsa, air a dhearbhadh
san teine, chum as gu'm bi thu
saibhir; agus eudach geal, chum
gu'n còmhdaichear thu, agus nach
bi nàire [a] do lomnochduidh follais-
each; agus ùng do shùile le sàbh-
shùl [b], chum gur léir dhuit.
19 Mheud as is ionmhuinn leam,
cronaicheam agus smachdaicheam;
uime sin biodh agadsa teas-ghràdh,
agus dean aithreachas.
20 Feuch, tha mi a'm' sheasamh
aig an dorus, agus a' bualadh: ma
dh'éisdeas neach sam bith ri m'
ghuth, agus gu'm fosgail e'n dorus,
thig mi a steach d'a ionnsuidh, agus
gabhaidh mi mo shuipeir maille ris,
agus esan maille riumsa.
21 Do'n ti a bhuadhaicheas bheir
mi comas suidhe maille riumsa air
mo righ-chaithir, amhuil fòs a
bhuadhaich mise, agus a shuidh mi
maille ri m'Athair air a righ-
chaithir-san.
22 An ti aig am bheil cluas, éisd-
eadh e ris an ni a deir an Spiorad
ris na h-eaglaisibh.

CAIB. IV.

2 Tha Eoin a' faicinn righ-chaithreach
Dhé ann am flaitheamhnas. 4 Na
ceithir seanaire fichead. 6 Na
ceithir bheathaiche làn do shùilibh
air am beulaobh agus air an cùlaobh.
10 Tha na seanairean a' tilgeadh
sìos an crùn, agus a' deanamh aor-
aidh do'n ti a bha 'na shuidhe air
an righ-chaithir.

AN déigh so dh'amhairc mi, agus
feuch, *bha* dorus fosgailte air
nèamh; agus *bha* an ceud ghuth a
chuala mi, mar *fhuaim* trompaid a'
labhairt rium, ag ràdh, Thig a nìos
an so, agus nochdaidh mise dhuit
nithe a's éigin tachairt an déigh so.
2 Agus air ball bha mi san Spiorad:
agus feuch, bha righ-chaithir air a
suidheachadh air nèamh, agus bha
neach 'na shuidhe air an righ-chaithir.
3 Agus bha an ti a shuidh, r'a
amharc air, cosmhuil ri cloich Iaspir,
agus Shardis: agus *bha* bogha-frois [c]
timchioll na righ-chaithreach mu'n
cuairt, cosmhuil, r'a fhaicinn, ri
Emerald.
4 Agus timchioll na righ-chaith-
reach mu'n cuairt *bha* ceithir chaith-
riche fichead; agus air na caithrich-
ibh chunnaic mi ceithir seanaire
fichead 'nan suidhe, air an sgeadach-
adh ann an culaidhibh geala; agus
bha aca air an cinn corona [d] òir.
5 Agus chaidh a mach as an righ-
chaithir dealanaich, agus tairnean-
aich, agus guthanna: agus *bha* seachd
lòchrain [e] theine a' dearg-lasadh am
fianuis na righ-chaithreach, a's iad
seachd spiorada Dhé.
6 Agus roimh an righ-chaithir *bha*
fairge ghloine cosmhuil ri criostal:
agus ann am meadhon na righ-chaith-
reach, agus mu'n cuairt do'n righ-
chaithir, *bha* ceithir bheathaiche làn

[s] *'na charragh.* [t] *baile.* [u] *iargunach, àmhgharach.* [a] *gràineileachd.*
[b] *fobhair-shùl, sùil-leigheas.* [c] *bogha-uisge.* [d] *crùna.*
[e] *lamps.* Sasg.

do shùilibh air am beulaobh agus air
an cùlaobh.

7 Agus *bha* an ceud bheathach
cosmhuil ri leòmhan, agus an dara
beathach cosmhuil ri laogh, agus
bha aig an treas beathach aghaidh
mar dhuine, agus *bha* an ceathramh
beathach cosmhuil ri iolair ag iteal-
aich.

8 Agus aig na ceithir bheathaich-
ibh, aig gach aon diubh fa leth, bha
sea sgiathan mu'n cuairt da, agus *bha*
iad làn do shùilibh an taobh a stigh;
agus cha sguir iad a là no dh'oidhche,
ag ràdh, Naomha, naomha, naomha,
an Tighearn Dia uile-chumhachdach,
a bha, agus a ta, agus a bhitheas.

9 Agus an uair a thug na beath-
aiche sin glòir, agus urram, agus
buidheachas do'n tì a bha 'na shuidhe
air an righ-chaithir, a ta beo gu
saoghal nan saoghal,

10 Thuit na ceithir seanaire fich-
ead sìos an làthair an tì a bha 'na
shuidhe air an righ-chaithir, agus rinn
iad aoradh dhasan a ta beo gu saoghal
nan saoghal, agus thilg iad sìos an
corona an làthair na righ-chaithreach,
ag ràdh,

11 Is airidh [f] thusa, a Thighearn,
air glòir, agus urram, agus cumh-
achd fhaotainn; oir chruthaich thu
na h-uile nithe, agus air son do thoil-
sa tha iad, agus chruthaicheadh
iad.

CAIB. V.

1 *An leabhar air a sheulachadh le
seachd seulaibh,* 9 *a b'airidh a
mhàin an t-Uan a mharbhadh air
fhosgladh:* 12 *uime sin tha na
seanairean a' toirt cliu dha, agus
ag aideachadh gu'n do shaor e iad
le fhuil féin.*

AGUS chunnaic mi air làimh
dheis [g] an tì a shuidh air an
righ chaithir, leabhar scrìobhta san
taobh a stigh dheth agus air a chùl-
aobh, air a sheulachadh le seachd
seulaibh.

2 Agus chunnaic mi aingeal treun
a' gairm le guth àrd, Cò a's airidh
air an leabhar fhosgladh; agus air a
sheulachan fhuasgladh?

3 Agus cha robh aon neach air
nèamh, no air thalamh, no fuidh'n
talamh comasach air an leabhar
fhosgladh, no sealltuinn air.

4 Agus ghuil mi gu mòr, do
bhrigh nach d'fhuaradh aon neach a
b'airidh air an leabhar fhosgladh,
agus a leughadh, no sealltuinn air.

5 Agus thubhairt aon do na sean-
airibh rium, Na guil: feuch, bhuadh-
aich an Leòmhan a tha do thréibh
Juda, Freumh Dhaibhidh, air an
leabhar fhosgladh, agus a sheachd
seulachan fhuasgladh.

6 Agus dh'amhairc mi, agus feuch,
ann am meadhon na righ chaith-
reach, agus nan ceithir bheathaich,
agus ann am meadhon nan seanair,
Uan 'na sheasamh mar gu'm biodh e
air a mharbhadh, aig an robh seachd
adhaircean, agus seachd sùilean, a's
iad seachd spiorada Dhé, a chuireadh
a mach chum na talmhainn uile.

7 Agus thainig e, agus ghlac e an
leabhar a deas làimh an tì a bha 'na
shuidhe air an righ-chaithir.

8 Agus an uair a ghlac e'n leabh-
ar, thuit na ceithir bheathaichean,
agus na ceithir seanaire fichead sìos
an lathair an Uain, agus aig gach
aon diubh clàrsaichean, agus tùis-
shoithichean òir làn do nithibh deadh-
bholaidh, nithe a's iad ùrnuighean
nan naomh.

9 Agus chan iad òran nuadh, ag
ràdh, Is airidh thusa air an leabhar
a ghlacadh, agus a sheulachan
fhosgladh, do bhrigh gu'n do
mharbhadh thu, agus gu'n do shaor
thu sinne do Dhia le t'fhuil féin, as
gach uile thréibh, agus theangaidh,
agus shluagh, agus chinneach;

10 Agus gu'n d'rinn thu righre
dhinn agus sagarta d'ar Dia: agus
rioghaichidh sinn air an talamh.

11 Agus dh'amhairc mi, *agus*
chuala mi guth mhòrain aingeal
timchioll na righ-chaithreach, agus
nam beathach, agus nan seanair;
agus b'e an àireamh deich mìle uair
deich mìle, agus mìlte do mhìlt-
ibh;

12 Ag ràdh le guth àrd, Is airidh
an t-Uan a chaidh mharbhadh, air

[f] *fiu.* [g] *ann an làimh dheis.*

cumhachd, agus saibhreas, agus glioc-
as, agus neart, agus urram, agus
glòir, agus moladh fhaotainn.
13 Agus chuala mi gach uile
chreutair a ta air nèamh, agus air an
talamh, agus fuidh'n talamh, agus a
ta air a chuan, agus na h-uile nithe a
ta annta, ag ràdh, Moladh agus urr-
am, agus glòir, agus cumhachd, *gu
robh* dhasan a ta 'na shuidhe air an
righ-chaithir, agus do'n Uan gu
saoghal nan saoghal.
14 Agus thubhairt na ceithir
bheathaiche, Amen. Agus thuit na
ceithir seanaire fichead sìos, agus
rinn iad aoradh dhasan a ta beo gu
saoghal nan saoghal.

CAIB. VI.

Fosgladh nan seula an ordugh, agus ciod a lean air sin; &c.

AGUS chunnaic mi, 'nuair a
dh'fhosgail an t-Uan aon do
na seulaibh, agus chuala mi aon do
na ceithir bheathaichibh ag ràdh,
mar le fuaim tairneanaich, Thig agus
faic.
2 Agus chunnaic mi, agus feuch,
each geal; agus bha aig an ti a
shuidh air, bogha: agus thugadh dha
crùn, agus chaidh e mach a' bhuadh-
achadh, agus chum gu buadhaich-
eadh e.
3 Agus an uair a dh'fhosgail e'n
dara seula, chuala mi an dara beath-
ach ag ràdh, Thig, agus faic.
4 Agus chaidh each eile mach, *a
bha* dearg; agus thugadh *cumhachd*
dhasan a shuidh air, chum sìth a
thoirt o'n talamh, ionnas gu marbh-
adh iad a chéile: agus thugadh
claidheamh mòr dha.
5 Agus an uair a dh'fhosgail e an
treas seula, chuala mi an treas beath-
ach ag ràdh, Thig, agus faic. Agus
dh'amhairc mi, agus feuch, each
dubh, agus bha aig an ti a shuidh air,
meidh [h] 'na làimh.
6 Agus chuala mi guth ann am
meadhon nan ceithir bheathach ag
ràdh, Tomhas cruineachd air son
peghinn, agus tri tomhasan eòrna air
pheginn; agus na dean eron air an
ola, no air an fhìon.
7 Agus an uair a dh'fhosgail e'n
ceathramh seula, chuala mi guth a'
cheathramh beathaich ag ràdh, Thig,
agus faic.
8 Agus dh'amhairc mi, agus feuch,
each glas [i]; agus b'e ainm an ti a
shuidh air, am Bàs, agus lean ifrinn [l]
'na chuideachd: agus thugadh
dhoibhsan cumhachd chum marbh-
aidh air a cheathramh cuid do'n
talamh, le claidheamh, agus le gorta,
agus le bàs [d], agus le fiadh bheath-
aichibh na talmhainn.
9 Agus an uair a dh'fhosgail e
an cùigeadh seula, chunnaic mi fuidh
'n altair, anama na muinntir sin a
mharbhadh air son focail Dé, agus
air son na fianuis a chum iad.
10 Agus ghlaodh iad le guth mòr,
ag ràdh, Cia fhad a bhitheas, o
Thighearna naomha agus fhìrinnich,
gus an dean thu breitheanas, agus
an dìol thu ar fuilne orrasan a ta
'nan còmhnuidh air an talamh?
11 Agus thugadh do gach aon
diubh truscana fada geala, agus a
dubhradh riu, iad a gabhail fois
fathast rè ùine bhig, gus am biodh
an comh-sheirbhisich mar an ceud-
na, agus am bràithrean a rachadh a
mharbhadh mar *a chaidh* iadsan,
air an coimhlionadh.
12 Agus dh'amhairc mi 'nuair a
dh'fhosgail e an seathadh seula, agus
feuch, bha crith mhòr thalmhainn
ann, agus dh'fhàs a' ghrian dubh
mar shaic-eudach ròin, agus dh'fhàs
a' ghealach mar fhuil.
13 Agus thuit reulta nèimhe air
an talamh, mar a thilgeas craobh-
fhìge a fìgean anabaich, 'nuair a
chrathar i le gaoith mhòir.
14 Agus chaidh nèamh thairis mar
rola leabhar air fhilleadh air a chéile;
agus dh'atharraicheadh gach beinn
agus eilean as an ionadaibh féin:
15 Agus dh'fholaich righre na
talmhainn, agus na daoine mòra,
agus na daoine saibhre, agus na h-àrd
cheannardan, agus na daoine cumh-
achdach, agus gach tràill [n], agus
gach duine saor, iad féin ann an
uamhaibh agus ann an creagaibh
nam beann;

[h] *toimhsean.* [i] *uaine.* [l] *an uaigh.* [m] *plàigh bhàsmhoir.* [n] *daor-òglach.*

16 Agus thubhairt iad ris na
sléibhtibh agus ris na creagaibh,
Tuitibh oirnne, agus folaichibh sinn
o ghnùis a ti a tha 'na shuidhe air
an righ-chaithir, agus o fheirg an
Uain?
17 Oir thainig latha mòr fheirge-
san; agus cò a dh'fheudas seasamh?

CAIB. VII.

*3 Tha aingeal a' cur seula air seirbh-
isich Dhé 'nan eudanaibh. 4 Air-
eamh na muinntir a sheulaicheadh:
do threubhaibh Israeil fa leth àir-
eamh shonraichte, 9 do gach cinn-
each eile cuideachd mhòr gun àir-
eamh, a tha 'nan seasamh an làthair
na righ-chaithreach, air an sgead-
achadh ann an truscanaibh geala,
&c.*

AGUS an déigh nan nithe sin
chunnaic mi ceithir aingil
'nan seasamh air ceithir oisinnibh na
talmhainn, a' cumail ceithir gaothanna
na talmhainn, chum nach séideadh
a' ghaoth air an talamh, no air an
fhairge, no air aon chraoibh.
2 Agus chunnaic mi aingeal eile
ag éirigh o'n àird an ear, aig an robh
seula an Dé bheo: agus ghlaodh e
le guth mòr ris na ceithir aingil, d'an
d'thugadh *cumhachd* cron a dhean-
amh air an talamh agus air an
fhairge,
3 Ag ràdh, na deanaibh dochann
do'n talamh, no do'n fhairge, no do
na craobhaibh, gus an cuir sinn seula
air seirbhisich ar Dé air claraibh an
eudain.
4 Agus chuala mi àireamh na
droinge a sheulaicheadh: ceud agus
dà fhichead agus ceithir mìle, a
sheulaicheadh do uile threubhaibh
chloinn Israeil.
5 Sheulaicheadh dà mhìle dheug
do thréibh Iuda. Sheulaicheadh dà
mhìle dheug do thréibh Reubein.
Sheulaicheadh dà mhìle dheug do
thréibh Ghad.
6 Sheulaicheadh dà mhìle dheug
do thréibh Aseir. Sheulaicheadh dà
mhìle dheug do thréibh Nephtalim.
Sheulaicheadh dà mhìle dheug do
thréibh Mhanaseis.
7 Sheulaicheadh dà mhìle dheug
do thréibh Shimeoin. Sheulaich-
eadh dà mhìle dheug do thréibh
Lebhi. Sheulaicheadh dà mhìle
dheug do thréibh Isachair.
8 Sheulaicheadh dà mhìle dheug
do thréibh Shabuloin. Sheulaicheadh
dà mhìle dheug do thréibh *Ioseiph.*
Sheulaicheadh dà mhìle dheug do
thréibh Bhenaimin.
9 An déigh so dh'amhairc mi,
agus feuch, sluagh mòr, nach robh
neach sam bith comasach air àireamh,
do na h-uile chinneachaibh, agus
threubhaibh, agus shluaghaibh, agus
theangaibh, 'nan seasamh an lathair
na righ-chaithreach, agus an làthair
an Uain, air an sgeadachadh le trus-
canaibh fada geala, agus pailm aca
'nan làmhaibh;
10 Agus ghlaodh iad le guth àrd,
ag ràdh, Slàinte d'ar Dia-ne [o] a ta
'na shuidhe air an righ-chaithir, agus
do'n Uan [p].
11 Agus sheas na h-aingil *uile*
timchioll na righ-chaithreach, agus
nan seanair, agus nan ceithir bheath-
ach, agus thuit iad air an aghaidh an
làthair na righ-chaithreach, agus rinn
iad aoradh do Dhia,
12 Ag ràdh, Amen: Moladh,
agus glòir, agus gliocas, agus buidh-
eachas, agus urram, agus cumhachd,
agus neart *gu robh* d'ar Dia-ne gu
saoghal nan saoghal. Amen.
13 Agus fhreagair aon do na
seanairibh, ag ràdh rium, Cò iad sin
a ta air an sgeadachadh le truscan-
aibh fada geala? agus cia as a thain-
ig iad?
14 Agus thubhairt mi ris, A
Thighearn, tha fhios agadsa. Agus
thubhairt e rium, Is iad so iadsan a
thainig a h-àmhghar [r] mòr; agus
nigh iad an truscain, agus rinn iad
geal iad ann am fuil an Uain.
15 Uime sin tha iad an làthair
righ-chaithreach Dhé, agus a dean
amh aoraidh dha a là agus a
dh'oidhche 'na theampull: agus
gabhaidh an ti a tha 'na shuidhe air
an righ-chaithir còmhnuidh 'nam
measg.
16 Cha bhi ocras orra tuilleadh, ni

[o] *o ar Dia-ne.* [p] *o'n Uan.* [r] *trioblaid.*

tart ni's mò; cha mhò a thuiteas a' ghrian orra [s], no teas air bith.

17 Oir beathaichidh an t-Uan a tha am meadhon na righ-chaithreach iad, agus treòraichidh e iad gu tobraichibh do uisge na beatha: agus tiormaichidh Dia gach deur o'n sùilibh.

CAIB. VIII.

1 *'Nuair a dh'fhosgladh an seachd-*
amh seula, 2 tha seachd trompaid-
ean air an tabhairt do sheachd
ainglibh: 3 Tha aingeal eile a'
cur tùis maille ri ùrnuighibh nan
naomh air an altair òir. 6 Tha
ceithir dhiubh a' séideadh an tromp-
aidean, agus plàigheanna mòra a'
leantuinn an lorg sin.

AGUS an uair a dh'fhosgail e an seachdamh seula, bha tosd air nèamh mu thimchioll leth-uaire.

2 Agus chunnaic mi na seachd aingil a sheas am fianuis Dè; agus thugadh dhoibhsan seachd trompaidean.

3 Agus thainig aingeal eile, agus sheas e aig an altair, agus tùiseir òir aige; agus thugadh dha mòran tùise, chum gu'n d'thugadh se *e* [t] maille ri ùrnuighibh nan uile naomh air an altair òir, a *bha*'n làthair na righ-chaithreach.

4 Agus chaidh deatach na tùise suas maille ri ùrnuighibh nan naomh, o làimh an aingil, an làthair Dhé.

5 Agus ghlac an t-aingeal an tùiseir, agus lìon se e le téine na h-altaire, agus thilg e air an talamh e: agus bha guthanna, agus tairneanaich, agus dealanaich, agus crith-thalmhainn ann.

6 Agus dh'ulluich na seachd aingil aig an robh na seachd trompaidean iad féin, chum an séideadh.

7 Agus shéid an ceud aingeal, agus bha clocha-meallain [u] ann, agus teine air am measgadh le fuil, agus thilgeadh air an talamh iad; agus loisgeadh an treas cuid do na craobhaibh, agus am feur glas uile.

8 Agus shéid an dara aingeal, agus thilgeadh mar gu'm bu bheinn mhòr a' losgadh le teine anns an fhairge: agus dh'fhàs an treas cuid do'n fhairge 'na fuil:

9 Agus fhuair an treas cuid do na creutairibh a bha anns an fhairge, aig an robh anam, bàs; agus mhilleadh [a] an treas cuid do na longaibh.

10 Agus shéid an treas aingeal, agus thuit reult mhòr o nèamh, a' dearg-lasadh mar lòchran [b], agus thuit i air an treas cuid do na h-aimhnibh, agus air na tobraichibh uisge:

11 Agus is e an t-ainm a ghoirear do'n reult Burmaid: agus rinneadh an treas cuid do na h-uisgibh 'nam burmaid; agus fhuair mòran dhaoine bàs leis na h-uisgibh, do bhrigh gu'n d'rinneadh searbh iad.

12 Agus shéid an ceathramh aingeal, agus bhuaileadh an treas cuid do'n ghréin, agus an treas cuid do'n ghealaich, agus an treas cuid do na reultaibh; ionnas gu'n d'rinneadh an treas cuid diubh dorcha, agus nach do dhealraich an la rè an treas cuid dheth, no an oidhche air a' mhodh cheudna.

13 Agus dh'amhairc mi, agus chuala mi aingeal [c] ag itealaich ann am meadhon nèimhe, ag ràdh le guth àrd, Is truagh, truagh, truagh, do luchd-àiteachaidh na talmhainn, air son guthanna eile trompaide nan trì aingeal a tha fathast gu séideadh!

CAIB. IX.

1 *Air séideadh do'n chùigeadh aing-*
eal, tha reult a' tuiteam o nèamh,
d'am bheil iuchair sluichd an dubh-
aigein air a tabhairt: 2 tha e
fosgladh an t-sluichd, agus tha
locuist cosmhuil ri scorpionaibh a'
teachd a mach. 12 Tha a' cheud
truaighe air dol thairis. 13 Tha
an seathadh trompaid air a séid-
eadh. 14 Tha ceithir aingil a bha
ceangailte, air am fuasgladh.

AGUS shéid an cùigeadh aingeal a thrompaid, agus chunnaic mi reult a' tuiteam o nèamh chum na talmhainn: agus thugadh dha iuchair sluichd an dubh-aigein [d].

2 Agus dh'fhosgail e slochd an

[s] *a bhuaileas, a loisgeas a ghrian iad.* [t] *gu'n ofrailleadh se e.* [u] *cloich-shneachd.* [a] *sgriosadh.* [b] *leus.* [c] *aon aingeal,* [d] *an t-sluic gun aigeal.*

dubh-aigein, agus dh'éirich deatach as an t-slochd, mar dheataich àmhuinn mhòir *theintich;* agus rinneadh a' ghrian agus an t-athar dorcha, le deataich an t-sluichd.

3 Agus thainig a mach as an deataich air an talamh locuist; agus thugadh cumhachd dhoibh, a réir mar a tha cumhachd aig scorpionaibh na talmhainn.

4 Agus a dubhradh riu gun iad a dheanamh dochann [e] air feur na talmhainn, no air ni sam bith glas, no air craoibh sam bith, ach air na daoinibh sin a mhàin aig nach 'eil seula Dhé air clar an eudain.

5 Agus thugadh dhoibh, cha'n e gu marbhadh siad iad, ach gu'm biodh iad air am pianadh rè chùig mìosa: agus *bha* am pian cosmhuil ri péin scorpioin, 'nuair a bhuileas e duine.

6 Agus anns na làithibh sin iarraidh daoine am bàs, agus cha'n fhaigh iad e; agus bithidh déidh aca air bàsachadh, agus teichidh am bàs uatha.

7 Agus *bha* cruth nan locust cosmhuil ri h-eachaibh air an ulluchadh chum eatha; agus *bha* air an cinn mar gu'm biodh crùin cosmhuil ri h-òr, agus *bha* an aghaidhean cosmhuil ri h-aghaidhibh dhaoine.

8 Agus bha folt orra cosmhuil ri folt bhan, agus bha am fiacla mar *fhiacla* leòmhan.

9 Agus bha aca uchd-éididhean, mar uchd-éididhean iaruinn; agus *bha* fuaim an sgiathan mar fhuaim charbada mhòrain each a' ruith chum eatha.

10 Agus bha earbuill aca cosmhuil ri scorpionaibh, agus bha gathanna 'nan earblaibh; agus *b'e* an cumhachd daoine a chuirradh [f] rè chùig mìosa.

11 Agus bha righ aca os an cionn, *eadhon* aingeal an dubh-aigein, agus *se's* ainm dha san Eabhra Abadon, ach anns a' Ghréigis 'se's ainm dha Apolion.

12 Chaidh aon truaighe thairis; feuch, tha dà thruaighe ri teachd fathast an déigh so.

13 Agus shéid an seathadh aingeal a thrompaid, agus chuala mi guth o cheithir adharcaibh na h-altair òir, a tha'm fianais Dé,

14 Ag ràdh ris an t-seathadh aingeal aig an robh an trompaid, Fuasgail na ceithir aingil a tha ceangailte aig an amhuinn mhòir Euphrates.

15 Agus dh'fhuasgladh na *ceithir* aingil, a bha ulluichte fa chomhair uaire, agus là, agus mìos, agus bliadhna, chum gu'm marbhadh iad an treas cuid do dhaoinibh.

16 Agus *b'e* àireamh armailtean a' mharc-shluaigh fichead mìle do dheich miltibh: agus chuala mi an àireamh.

17 Agus mar so chunnaic mi na h-eich anns an taisbeanadh, agus iadsan a shuidh orra, aig an robh uchd-éididhean do theine, agus do hiacint, agus do phronnusc [g]: agus *bha* cinn nan each mar chinn leòmhan; agus as am beoil thainig a mach teine, agus deatach, agus pronnusc.

18 Leis na trì *plàighibh* so mharbhadh an treas cuid do dhaoinibh, leis an teine, agus leis an deataich, agus leis a' phronnusc, a chaidh a mach as am beoil.

19 Oir tha an cumhachda 'nan beul, agus 'nan earblaibh: oir *bha* an earbuill cosmhuil ri nathraichibh nimhe, agus bha cinn aca, agus leo sin ni iad dochann [h].

20 Agus cha do ghabh a' chuid eile do na daoinibh, nach do mharbhadh leis na plàighibh sin, aithreachas do oibribh an làmh, ionnas nach deanadh iad aoradh do dheamhnaibh, agus do dhealbhaibh òir, agus airgid, agus umha, agus cloiche, agus fiodha; nach urradh faicinn, no cluinntinn, no imeachd:

21 Agus cha mhò a ghabh iad aithreachas d'am mortaibh, no d'an strìopachas, no d'an gadachdaibh.

CAIB. X.

1 Tha e faicinn aingil thréin aig an robh leabhar fosgailte 'na làimh: 6 neach a tha toirt mionnan airsan a tha beo gu siorruidh, nach bi aimsir ni's mò ann: 9 tha dìthne air a toirt do Eoin an leabhar a ghabhail agus itheadh.

[e] *dochoir, eron.* [f] *a ghortuchadh* [g] *ghronustal.* [h] *eron.*

AGUS chunnaic mi aingeal cumhachdach eile a' teachd a nuas o nèamh, air a sgeadachadh le neul, agus bogha-frois[i] air a cheann, agus aghaidh mar a' ghrian, agus a chosa mar phostaibh teine.

2 Agus bha aige 'na làimh leabhran fosgailte: agus chuir e a chos dheas air an fhairge, agus *a chos* chli air an talamh,

3 Agus ghlaodh[e] e le guth àrd, mar a bheuchdas leòmhan: agus an uair a ghlaodh e, labhair seachd tairneanaich an guthanna féin.

4 Agus an uair a labhair na tairneanaich an guthanna féin, bha mi dol a scrìobhadh: agus chuala mi guth o nèamh, ag ràdh rium, Seulaich na nithe a labhair na seachd tairneanaich, agus na scrìobh iad.

5 Agus thog an t-aingeal a chunnaic mi 'na sheasamh air a' mhuir, agus air an talamh, a làmh gu nèamh,

6 Agus mhionnaich e airsan a tha beo gu saoghal nan saoghal, a chruthaich nèamh agus na nithe a ta ann, agus an talamh agus na nithe a ta ann, agus an fhairge agus na nithe a ta innte, Nach bi aimsir ann ni's mò[m];

7 Ach ann an làithibh gutha an t-seachdamh aingil, 'nuair a thòisicheas e air séideadh, an sin gu'm biodh rùn-dìomhair Dhé air a chrìochnachadh, mar a dh'innis e d'a sheirbhisich na fàidhean.

8 Agus labhar an guth a chuala mi o nèamh, rium a rìs, agus thubhairt e, Imich, glac an leabhran a tha fosgailte ann an làimh an aingil a tha 'na sheasamh air an fhairge, agus air an talamh.

9 Agus chaidh mi dh'ionnsuidh an aingil, agus thubhairt mi ris, Thoir dhomhsa an leabhran: agus a deir esan rium, Glac, agus ith suas e; agus ni e do bhroinn searbh, ach bithidh e ann do bheul milis mar mhil.

10 Agus ghlac mi an leabhran a làimh an aingil, agus dh'ith mi suas e; agus bha e ann mo bheul milis mar mhil: agus an uair a dh'ith mi e, rinneadh mo bhrù searbh.

11 Agus thubhairt e rium, Is éigin duit a rìs fàidheadaireachd a dheanamh am fianuis shlògh, agus chinneach, agus theanga, agus righre lìonmhor.

CAIB. XI.

3 Tha an dà fhianuis a' deanamh fàidheadaireachd: 6 tha cumhachd aca nèamh a dhruideadh, ionnas nach bi uisge ann: 7 ni am béist cogadh 'nan aghaidh, agus marbhaidh e iad: 8 luidhidh iad gun an adhlac, 11 agus an dèigh thri làithean agus leth là tha iad ag éirigh a rìs. 14 Tha'n dara truaighe air dol thairis. 16 Tha an seachdamh trompaid air a séideadh.

AGUS thugadh dhomh cuilc cosmhuil ri slàit: agus sheas an t-aingeal, ag ràdh, Eirich, agus tomhais teampull Dhé, agus an altair, agus iadsan a tha deanamh aoraidh ann.

2 Ach fàg a mach a' chùirt a tha'n taobh a muigh do'n teampull, agus 'na tomhais i; oir thugadh i do na Cinnich: agus saltraidh iad fuidh'n cosaibh a' chathair[n] naomha rè dhà mhìos agus dhà fhichead.

3 Agus bheir mise *cumhachd* do m' dhithis fhianuisean, agus ni iad fàidheadaireachd ré mìle agus dà cheud agus tri fichead là, eudaichte ann an saic-eudach.

4 Is iad so an dà chrann ola, agus an dà choinnleir a tha 'nan seasamh an làthair Dhé na talmhainn.

5 Agus ma chiurras neach air bith iad, théid teine a mach as am beul, agus claoidhidh e an naimhdean: agus ma chiurras neach air bith iad, is éigin da bhi air a mharbhadh mar so.

6 Tha cumhachd aca so nèamh a dhùnadh ionnas nach bi uisge ann, ann an làithibh am fàidheadaireachdsan: agus tha cumhachd aca air uisgibh chum an tionndadh gu fuil, agus an talamh a bhualadh leis an uile phlàigh, co minic 's is toil leo.

7 Agus an uair a chrìochnaicheas iad am fianuis, ni am fiadh-bheathach[o] a dh'éireas as an t-slochd gun aigeal[p]

[i] *bogha-uisge.* [l] *dh'éigh.* [m] *Nach bi'n aimsir ann fathast,* [n] *am baile.* [o] *am béisd,* [p] *gun ghrund.*

cogadh 'nan aghaidh, agus bheir e buaidh orra, agus marbhaidh e iad.

8 Agus *bithidh* an cuirp mharbha '*nan luidhe* ann an sràid na cathracha mòire, d'an goirear gu spioradail Sodom agus an Eiphit, far mar an ceudna an do cheusadh ar Tighearn.

9 Agus chi *cuid* do na sluaghaibh, agus do threubhaibh, agus do theangaibh, agus do chinneachaibh, an cuirp mharbha rè thri làithean gu leth, agus cha leig iad an cuirp mharbha a chur ann an uaighibh.

10 Agus ni luchd-àiteachaidh na talmhainn gairdeachas os an ceann, agus bithidh iad subhach, agus cuiridh iad tiodhlacan[r] dh'ionnsuidh a chéile; do bhrigh gu'n do phian an dà fhàidh so iadsan a bha chòmhnuidh air an talamh.

11 Agus an déigh thri làithean gu leth, chaidh Spiorad na beatha o Dhia a steach annta, agus sheas iad air an cosaibh, agus thuit eagal mòr orrasan a chunnaic iad.

12 Agus chual iad guth mòr ó nèamh, ag ràdh riu, Thigibh a nìos an so. Agus chaidh iad suas do nèamh air neul, agus chunnaic an naimhdean iad.

13 Agus anns an uair sin féin bha crith mhòr thalmhainn ann, agus thuit an deicheamh cuid do'n chathair[s], agus mharbhadh seachd mìle pearsa sa' chrith-thalmhainn[t]: agus ghabh a' chuid eile eagal, agus thug iad glòir do Dhia nèimhe.

14 Chaidh an dara truaighe thairis; feuch, thig an treas truaighe gu h-aithghearr.

15 Agus shéid an seachdamh aingeal a thrompaid, agus bha guthanna mòra air nèamh, ag ràdh, Rinneadh rioghachdan an t-saoghail '*nan rioghachdaibh* d'ar Tighearn, agus d'a Chriosdsan, agus bithidh e '*na* Righ gu saoghal nan saoghal.

16 Agus thuit na ceithir seanaire fichead a bha 'nan suidhe air an caithrichibh am fianuis Dé, sìos air an aghaidh, agus rinn iad aoradh do Dhia,

17 Ag ràdh, Bheireamaid buidheachas duitse, O Thighearna Dhé uile-chumhachdaich, a ta, agus a bha, agus a bhitheas; air son gu'n do ghabh thu do chumhachd mòr a t'ionnsuidh, agus gu'n do rioghaich thu.

18 Agus bha fearg air na cinnich, agus thainig t'fheargsa, agus àm nam marbh gu'n d'thugtadh breth orra, agus gu'n d'thugadh tusa duais do d' sheirbhisich na fàidhean, agus do na naoimh, agus dhoibhsan air am bheil eagal t'ainme, do na big agus do na mòir, agus gu sgriosadh tu iadsan a sgriosas[u] an talamh.

19 Agus dh'fhosgladh teampull Dé air nèamh, agus chunncas ann a theampull àirc a' choimh-cheangail: agus bha dealanaich, agus guthanna, agus tairneanaich, agus crith-thalmhainn, agus clocha-meallain mòra ann.

CAIB. XII.

1 Tha bean a bha sgeadaichte leis a' ghréin ri saothair-chloinne: 4 Tha'n dragon mòr dearg 'na sheasamh fa comhair, ullamh gus a leanabh a shlugadh suas. 6 'Nuair a dh'àiseadadh i, theich i do'n fhàsach. 7 Tha Michael agus aingil a' cogadh an aghaidh an dragoin. 13 Tha an dragon, an déigh a thilgeadh sìos air an talamh, a' dian-ruagadh na mnà.

AGUS chunncas iongantas mòr air nèamh, bean air a sgeadachadh leis a' ghréin, agus a' ghealach fuidh a cosaibh, agus air a ceann crùn do dhà reult dheug.

2 Agus air dhi bhi torrach, ghlaodh i, ri saothair-chloinne, agus bha i air a pianadh chum a h-aisead.

3 Agus chunncas iongantas eile air nèamh, agus feuch, dragon[a] mòr dearg, aig an robh seachd cinn, *agus* deich adhaircean, agus air a chinn seachd crùin.

4 Agus tharruing earball an treas cuid do reultaibh nèimhe, agus thilg e iad chum na talmhainn: agus sheas an dragon fa chomhair na mnà a bha ullamh gu bhi air a h-aisead, chum a leanabh a shlugadh suas 'nuair a bheireadh i e.

[r] *gibhtean.* [s] *bhaile.* [t] *leis a' chrith-thalmhainn.* [u] *thruailleas.* [a] *uabheist.*

5 Agus rug i leanabh mic, a bha gu's na cinnich uile a riaghladh le slait iaruinn: agus thogadh a leanabh suas chum Dhé, agus *chum* a righ-chaithreachsan.

6 Agus theich a' bhean do'n fhàsach, far am bheil aice ionad air ulluchadh le Dia, chum gu'm biodh i air a beathachadh an sin rè mìle *agus* dà cheud *agus* tri fichead là.

7 Agus bha cogadh air nèamh; rinn Michael agus aingil cogadh an aghaidh an dragoin, agus chog an dragon agus aingil féin;

8 Agus cha d'thug iad buaidh, cha mhò a fhuaradh an àite ni's mò air nèamh.

9 Agus thilgeadh a mach an dragon mòr, an t-seann nàthair sin, d'an goirear an diabhol agus Satan, a tha mealladh an t-saoghail uile: thilgeadh a mach e chum na talmhainn, agus thilgeadh a mach aingil maille ris.

10 Agus chuala mi guth mòr ag ràdh air nèamh, A nis tha slàinte agus neart, agus rioghachd ar Dé-ne, agus cumhachd a Chriosd air teachd; oir thilgeadh sìos fear-casaid ar bràithre, a bha 'gan casaid an làthair ar Dé-ne a là agus a dh'oidhche.

11 Agus thug iad buaidh air tre fhuil an Uain, agus tre fhocal am fianuis-san; agus cha do ghràdhaich iad an anama féin gu bàs.

12 Uime sin biodh gairdeachas oirbh, o a nèamha, agus oirbhse a tha 'nar còmhnuidh annta. Anaoibhinn do luchd-àiteachaidh na talmhainn, agus na fairge! oir thainig an diabhol a nuas d'ar n-ionnsuidh, agus fearg ro mhòr air, do bhrigh gur fiosrach e nach 'eil aige ach ùine ghearr.

13 Agus an uair a chunnaic an dragon gu'n do thilgeadh e chum na talmhainn, rinn e geur-leanmhuinn air a' mhnaoi a rug an *leanabh* mic.

14 Agus do'n mhnaoi thugadh dà sgéith iolaire mòire, chum gu'n rachadh i air itealaich leo do'n fhàsach, chum a h-ionaid féin; far am bheil i air a h-altrum rè aimsir, agus aimsirean, agus leth-aimsir[b], o aghaidh na nathrach.

15 Agus thilg an nathair as a beul uisge mar thuil, an déigh na mnà, chum gu'n d'thugadh i oirre bhi air a giùlan air falbh leis an t-sruth.

16 Agus rinn an talamh còmhnadh ris a' mhnaoi, agus dh'fhosgail an talamh a bheul, agus shluig e suas an tuil a thilg an dragon as a bheul.

17 Agus bha fearg air an dragon ris a' mhnaoi, agus chaidh e dheanamh cogaidh ris a' chuid eile d'a sliochd, a tha coimhead[c] àitheanta Dhé, agus aig am bheil fianuis Iosa Criosd.

CAIB. XIII.

1 *Tha fiadh-bheathach ag éirigh as an fhairge le seachd cinn agus deich adhaircean: dhasan tha an dragon a' toirt a chumhachd.* 11 *Tha fiadh-bheathach eile a' teachd a nìos as an talamh,* 14 *agus a' toirt fainear dealbh bhi air a dheanamh do'n cheud fhiadh-bheathach,* 15 *agus gu'n deanadh daoine aoradh dha,* 16 *agus gu'n gabhadh iad a chomhara.*

AGUS sheas mi air gaineamh na fairge, agus chunnaic mi fiadh-bheathach[d] ag éirigh suas as an fhairge, aig an robh seachd cinn, agus deich adhaircean, agus air adharcaibh deich crùin, agus air a chinn ainm toibheim[e].

2 Agus bu chosmhuil am fiadh-bheathach a chunnaic mi ri leopard, agus bha a chosan mar *chosaibh* mathghamhna, agus a bheul mar bheul leomhain: agus thug an dragon a neart, agus a chaithir[f], agus cumhachd mòr dha.

3 Agus chunnaic mi aon d'a cheannaibh mar gu'm biodh e air a lotadh gu bàs; agus leighiseadh a chneadh bhàsmhor: agus ghabh an talamh uile iongantas an déigh an fhiadh-bheathaich.

4 Agus rinn iad aoradh do'n dragon, a thug a chumhachd do'n

---

b àm, agus amanna, agus leth-àm. Dia-mhaslachaidh.

c gleidheadh. d béist. e ainmean f a righ-chaithir.

fhiadh-bheathach: agus rinn iad aoradh do'n fhiadh-bheathach, ag ràdh, Co a ta cosmhuil ris an fhiadh-bheathach? Cò a ta comasach air cogadh a dheanamh 'na aghaidh?

5 Agus thugadh dha beul a' labhairt nithe mòra, agus thoibheum; agus thugadh cumhachd dha cogadh a dheanamh rè dhà mhìos agus dà fhichead.

6 Agus dh'fhosgail e bheul ann an toibheum an aghainh Dhé, chum toibheum a thoirt d'a ainm, agus d'a phàilluin [g], agus do'n dream a ta 'nan comhnuidh air nèamh.

7 Agus thugadh dha cogadh dheanamh an aghaidh nan naomh, agus buaidh a thoirt orra: agus thugadh dha cumhachd os ceann gach uile thréibh, agus theangaidh, agus chinnich.

8 Agus ni iadsan uile a tha 'nan còmhnuidh air an talamh aoradh dha, aig nach 'eil an ainmeanna scrìobhta ann an leabhar beatha an Uain, a mharbhadh o thoiseach an t-saoghail.

9 Ma ta cluas aig neach air bith, éisdeadh e.

10 Ma bheir neach air bith am braighdeanas, théid e am braighdeanas: ma mharbhas neach air bith leis a' chlaidheamh, is éigin e féin bhi air a mharbhadh leis a' chlaidheamh. Is ann an so a ta foighidin agus creidimh nan naomh.

11 Agus chunnaic mi fiadh-bheathach eile ag éirigh as an talamh; agus bha aige dà adhairc cosmhuil ri uan, agus labhair e mar dhragon.

12 Agus tha e a' cur an gnìomh cumhachd a' cheud fhiadh-bheathaich uile 'na fhianuis, agus tha e toirt air an talamh, agus orrasan a tha 'nan còmhnuidh ann, aoradh dheanamh do'n cheud fhiadh-bheathach, aig an robh a lot bàsmhor air a leigheas.

13 Agus tha e a' deanamh chomhara mòra, ionnas gu bheil e toirt air teine teachd a nuas o nèamh air an talamh, ann am fianuis dhaoine.

14 Agus tha e a' mealladh na droinge a tha nan còmhnuidh air an talamh, leis na comharaibh sin a thugadh dha a dheanamh an làthair an fhiadh-bheathaich, ag ràdh ri luchd-àiteachaidh na talmhainn, dealbh a dheanamh do'n bheathach aig an robh an lot claidheimh, agus a bha beo.

15 Agus thugadh cumhachd dha beatha [h] a thoirt do dhealbh an fhiadh-bheathaich, ionnas gu'n labhradh dealbh an fhiadh-bheathaich, agus gu'n d'thugadh e fainear gu'm biodh a mheud as nach deanadh aoradh do dhealbh an fhiadh-bheathaich, air am marbhadh.

16 Agus tha e toirt air na h-uile *dhaoine*, araon beag agus mòr, saibhir agus daibhir [i], saor agus daor, comhar a ghabhail air an làimh dheis, no air clàr an eudain;

17 Agus nach feudadh neach sam bith ceannach no reic, ach esan aig am biodh an comhara, no ainm an fhiadh-bheathaich, no àireamh ainme.

18 An so tha gliocas. An ti aig am bheil tuisge, àirmheadh [l] e àireamh an fhiadh-bheathaich: oir is àireamh duine e; agus is e àireamh sea ceud agus tri fichead agus sea.

CAIB. XIV.

1 *An t-Uan 'na sheasamh air sliabh Shioin maille r'a chuideachd.* 6 *Tha aingeal a' searmonachadh an t-soisgeil.* 8 *Tuiteam Bhabiloin.* 15 *Foghara an t-saoghail, agus cur a' chorrain ann.* 20 *Foghara agus preas-fìona feirge Dhé.*

AGUS dh'amhairc mi, agus feuch, Uan 'na sheasamh air sliabh Shioin, agus maille ris ceud agus dà fhichead agus ceithir mìle, aig an robh ainm Atharsan scrìobhta air clàr an eudain.

2 Agus chuala mi guth o fhlaitheanas, mar fhuaim mhòrain uisgeacha, agus mar fhuaim tairneanaich mhòir; agus chuala mi fuaim chlàrsairean, a' deanamh ciuil le'n clàrsaichibh féin.

3 Agus chan iad mar gu'm b'òran nuadh e an làthair na righ-chaithreach, agus an làthair nan ceithir bheathach, agus nan seanair: agus cha b'urradh neach sam bith an

[g] *thabernacal.* [h] *spiorad.* [i] *bochd.* [l] *cunntadh.*

t-òran sin fhòghlum, ach an ceud
agus dà fhichead agus na ceithir mìle,
a shaoradh[m] o'n talamh.
4 Is iad so an dream nach do
shalaicheadh le mnàibh; oir is òigh-
ean iad: is iad so an dream a tha
leantuinn an Uain ge b'e àit an
d'théid e: shaoradh iad so o mheasg
dhaoine, 'nan ceud thoradh do Dhia,
agus do'n Uan.
5 Agus 'nam beul cha d'fhuaradh
cealg: oir tha iad gun lochd[n] an
làthair righ-chaithreach Dhé.
6 Agus chunnaic mi aingeal eile
ag itealaich ann an meadhon nèimhe,
aig an robh an soisgeul siorruidh r'a
shearmonachadh dhoibhsan a tha
'nan còmhnuidh air an talamh, agus
do gach uile chinneach, agus thréibh,
agus theangaidh, agus shluagh,
7 Ag ràdh le guth àrd, Biodh
eagal Dé oirbh, agus thugaibh glòir
dha; oir thainig uair a bhreitheanais:
agus deanaibh aoradh dhasan a rinn
nèamh, agus talamh, agus an fhairge,
agus na tobair uisge.
8 Agus lean aingeal eile, ag ràdh,
Thuit, thuit Babilon, a' chathair
mhòr[o] sin, do bhrigh gu'n d'thug
i air gach uile chinneach òl do fhìon
feirge a strìopachais.
9 Agus lean an treas aingeal iad,
ag ràdh le guth àrd, Ma ni neach air
bith aoradh do'n fhiadh-bheathach,
agus d'a dhealbh, agus ma ghabhas e
a chomhara air clàr eudain, no air a
làimh,
10 Olaidh esan do fhìon feirge
Dhé, a tha air a dhòrtadh gun
mheasgadh, ann an cupan fheirge-
san; agus bithidh e air a phianadh
le teine agus pronnsuc, am fianuis
nan aingeal naomha, agus am fian-
uis an Uain.
11 Agus bithidh deatach am
péinesan ag éirigh suas gu saoghal
nan saoghal: agus cha 'n'eil fois
sam bith a là no dh'oidhche aca-san
a ni aoradh do'n fhiadh-bheathach
agus d'a dhealbh, no aig neach air
bith a ghabhas comhara ainmesan.
12 An so tha foighidin nan
naomh: an so tha'n dream a choimh-
ideas àitheanta Dhé, agus creidimh
Iosa.
13 Agus chuala mi guth o nèamh,
ag ràdh rium, Sgrìobh, *Is* beannuichte
na mairbh a gheibh bàs san Tighearn,
a so a mach: seadh, a deir an Spior-
ad, chum gu faigh iad fois o'n saoth-
air; agus leanaidh an oibre iad.
14 Agus dh'amhairc mi, agus
feuch, neul geal, agus air an neul
neach 'na shuidhe cosmhuil ri Mac an
duine, aig an robh crùn òir air a
cheann, agus corran geur 'na làimh.
15 Agus thainig aingeal eile mach
as an teampull, a' glaodhaich le guth
àrd ris an ti a bha 'na shuidhe air an
neul, Sàth a steach do chorran, agus
buain: oir thainig àm dhuit buain;
oir tha foghara na talmhainn abuich.
16 Agus shàth an ti a bha 'na
shuidhe air an neul, a chorran san
talamh; agus bhuaineadh an talamh.
17 Agus thainig aingeal eile mach
as an teampull a ta air nèamh, agus
corran geur aige-san mar an ceudna.
18 Agus thainig aingeal eile mach
o'n altair, aig an robh cumhachd os
cionn teine, agus ghlaodh e le glaodh
àrd ris an ti aig an robh an corran
geur, ag ràdh, Sàth a steach do chorr-
an geur, agus cnuasaich baguidean[p]
fìonain na talmhainn; oir a ta a fìon-
dhearcan làn abuich.
19 Agus shàth an t-aingeal a chorr-
an san talamh, agus chnuasaich e
fìonain na talmhainn, agus thilg e i
ann am fìon-amar mòr feirge Dhé.
20 Agus shaltradh am fìon-amar
an taobh a muigh do'n chathair, agus
thainig fuil a mach as an fhìon-amar,
gu srèin nan each, feadh mhìle agus
shea ceud stàid[r].

CAIB. XV.

*1 Na seachd aingil leis na seachd
plàighibh deireannach. 3 Oran na
muinntir a bhuadhaicheas air an
fhiadh-bheathach. 7 Na seachd
soithiche làn do fheirg Dhé.*

AGUS chunnaic mi comhara eile
air nèamh, mòr agus iongant-
ach, seachd aingil aig an robh na
seachd plàighean deireannach; oir

[m] *cheannuicheadh.* [n] *gun smal.* [o] *am baile mòr.* [p] *triopuill.*
[r] *i. e. an t-ochdamh cuid do mhìle fearainn.*

annta so tha fearg Dhé air a coimhlionadh.
2 Agus chunnaic mi mar gu'm b'fhairge ghloine, air a measgadh le teine; agus iadsan a thug buaidh air an fhiadh-bheathach, agus air a dhealbh, agus air a chombara, [agus] air àireamh ainme, 'nan seasamh air an fhairge ghloine, agus clàrsaiche Dhé aca.
3 Agus tha iad a' cantuinn òrain Mhaois[s] òglaich Dhé, agus òrain an Uain, ag ràdh, *Is* mòr, agus *is* iongantach t'oibre, a Thighearna Dhé uile-chumhachdaich; *is* ceart agus *is* fìor do shlighean-sa, a Rìgh nan naomh.
4 Cò air nach biodh eagal romhad, O Thighearn, agus nach d'thugadh glòir do t'ainm? oir *is tusa* mhàin *a ta* naomha: oir thig na h-uile chinnich, agus ni iad aoradh ann do làthair; do bhrigh gu bheil do bhreitheanais air an deanamh follaiseach.
5 Agus an déigh so dh'amhairc mi, agus feuch, dh'fhosgladh teampull pàilliuin na fianuis air nèamh.
6 Agus thainig a mach as an teampull na seachd aingil, aig an robh na seachd plàighean, air an sgeadachadh le lìon-eudach glan agus dealrach[t], agus air an crioslachadh[u] mu'n uchd le criosaibh òir.
7 Agus thug aon do na ceithir bheathaichibh do na seachd aingil seachd soithichean òir, làn do fheirg an Dé a ta beo gu saoghal nan saoghal.
8 Agus lìonadh an teampull le deataich o ghlòir Dhé, agus o chumhachdsan; agus cha b'urradh neach sam bith dol a stigh do'n teampull, gus am biodh seachd plàighean nan seachd aingeal air an coimhlionadh.

CAIB. XVI.

1 *Tha na h-aingil a' dòrtadh mach an soithiche làn do fheirg: 6 Na plàighean a tha leantuinn air sin. 15 Thig Criosd mar ghaduiche. Is beannuichte iadsan a ni faire.*

AGUS chuala mi guth mòr as an teampull, ag ràdh ris na seachd aingil, Imichibh, agus taomaibh soithiche feirge Dhé air an talamh.
2 Agus dh'imich an ceud *aingeal*, agus thaom e a sheitheach air an talamh; agus dh'éirich droch neasgaid nimhneach air na daoinibh sin aig an robh comhara an fhiadh-bheathaich, agus *orrasan* a rinn aoradh d'a dhealbh.
3 Agus thaom an dara aingeal a shoitheach san fhairge; agus rinneadh i mar fhuil *duine* mhairbh: agus fhuair gach anam beo bàs anns an fhairge.
4 Agus thaom an treas aingeal a shoitheach anns na h-aimhnichibh agus anns na tobraichibh uisge; agus rinneadh iad 'nam fuil.
5 Agus chuala mi aingeal nan uisgeacha ag ràdh, Is cothromach thu, O Thighearn, a ta, agus a bha, agus a bhitheas, do bhrigh gu'n d'thug thu breth air an dòigh so:
6 Oir dhòirt iadsan fuil naomh agus fhàidhean, agus thug thusa dhoibh fuil r'a h-òl; oir is toillteanach iad.
7 Agus chuala mi neach eile o'n altair ag ràdh, Seadh, a Thighearna Dhé uile-chumhachdaich, *is* fìor agus cothromach do bhreitheanais.
8 Agus thaom an ceathramh aingeal a shoitheach air a' ghréin; agus thugadh *cumhachd* dha daoine a phianadh le h-ainteas teine.
9 Agus bha daoine air an losgadh le teas mòr, agus thug iad toibheum do ainm Dhé, aig am bheil cumhachd air na plàighibh sin: agus cha d'rinn iad aithreachas, chum glòir a thoirt dhasan.
10 Agus thaom an cùigeadh aingeal a shoitheach air rìgh-chaithir an fhiadh-bheathaich; agus rinneadh a rìoghachd dorcha, agus chagainn *daoine* an teanga tre phéin,
11 Agus thug iad toibheum[a] do Dhia nèimhe air son am pianta agus an creuchda, agus cha do ghabh iad aithreachas d'an gnìomharaibh.
12 Agus thaom an seathadh aingeal a shoitheach air an amhuinn mhòir Euphrates; agus thiormaicheadh a h-uisge, chum gu'n ulluichteadh slighe rìghrean na h-àirde 'n ear.

[s] chan iad laoidh Mhaois. [t] geal. [u] air an criosrachadh. [a] masladh.

13 Agus chunnaic mi *teachd* a
mach a beul an dragoin, agus a beul
an fhiadh-bheathaich, agus a beul
an fhàidh-bhréige, tri spiorada neo-
ghlana, cosmhuil ri losgainn.
14 Oir is iad *sin* spiorada dheamh-
an, a' deanamh chomhara, a tha dol a
mach chum righre na talmhainn,
agus an domhain uile, gu'n cruinn-
eachadh chum catha là mhòir sin
an Dé uile-chumhachdaich.
15 Feuch, ataim a' teachd mar
ghaduiche. *Is* beannuichte esan a ni
faire, agus a ghleidheas eudach, chum
nach imich e lomnochd, agus nach
faic *daoine* a nàire.
16 Agus chruinnich e iad r'a
chéile chum ionaid d'an goirear san
Eabhra, Armagedon.
17 Agus thaom an seachdamh
aingeal a shoitheach san athar[b];
agus thainig guth mòr a mach a
teampull nèimhe, o'n righ-chaithir,
ag ràdh, Tha e deanta.
18 Agus bha guthanna, agus
tairneanaich, agus dealanaich ann;
agus bha crith mhor thalmhainn ann,
nach robh a leithid ann o bha daoine
air an talamh, a samhuil do chrith-
thalmhainn co mòr.
19 Agus bha a' chathair mhòr[c]
air a roinn 'na tri earrannaibh, agus
thuit cathraiche nan cinneach: agus
thainig Babilon mhòr an cuimhne an
làthair Dhé, a thoirt di copan fìona
fraoich fheirge[d].
20 Agus theich gach uile eilean
as, agus cha d'fhuaradh na beannta.
21 Agus thainig clacha-meallain
mòra[e] a nuas o nèamh air daoinibh,
gach clach co throm ri talann: agus
thug daoine toibheum do Dhia, air
son plàigh nan clacha-meallain; oir
bha am plàighsan ro mhòr.

C A I B. XVII.

1 *Tha bean, air a sgeadachadh le purpur agus scarlaid, agus copan òir 'na làimh, 'na suidh air an fhiadh-bheathach,* 5 *neach a's i Babilon mhòr, màthair nan-gràin-ealachd.* 9 *Eadar-mhìneachadh nan seachd ceann,* 12 *agus nan deich adharc.* 14 *Buaidh an Uain;* 16 *agus peanas na strìopaiche.*

AGUS thainig aon do na seachd
aingil aig an robh na seachd
soithichean, agus labhair e rium, ag
ràdh rium, Thig an so; nochdaidh
mi dhuit breitheanas na strìopaiche
mòire, a tha 'na suidhe air mòran
uisgeacha:
2 Ris an d'rinn righre na tal-
mhiann strìopachas, agus aig an do
chuireadh luchd-àiteachaidh na tal-
mhiann air mhisg le fìon a strìopach-
ais.
3 Agus thug e leis mi anns an
spiorad do'n fhàsach: agus chunnaic
mi bean 'na suidhe air fiadh-bheath-
ach air dhath scarlaid, làn do ainm-
ibh toibheim[f], air an robh seachd
cinn agus deich adhaircean.
4 Agus bha bhean air a sgeadach-
adh ann am purpur, agus ann an
scarlaid, agus air a deanamh breagha
le h-òr agus clachaibh luachmhor
agus neamhnuidibh, agus copan òir
aice 'na làimh, làn do ghràineileachd
agus do neo-ghloine a strìopachais.
5 Agus air clàr a h-eudain *bha*
ainm scrìobhta, RUN-DIOMHAIR,
BABILON MHOR, MATHAIR
NAN STRIOPACH AGUS
GHRAINEILEACHDA NA
TALMHAINN.
6 Agus chunnaic mi a' bhean air
mhisg le fuil nan naomh, agus le
fuil fhianuisean[g] Iosa: agus an
uair a chunnaic mi i, ghabh mi iong-
antas le h-iongantas mòr.
7 Agus thubhairt an t-aingeal
rium, C'ar son a ghabh thu iongantas?
Innsidh mise dhuit rùn-dìomhair na
mnà, agus an fhiadh-bheathaich a
tha 'ga giùlan, air am bheil na
seachd cinn agus an deich adhaircean.
8 Am fiadh-bheathach a chunnaic
thu, bha e, agus cha 'n'eil e ann;
agus èiridh e suas a slochd an dubh-
aigein[h], agus théid e am mugha[i];
agus gabhaibh luchd-àiteachaidh na
talmhainn, (aig nach 'eil an ainmeanna
scrìobhta ann an leabhar na beatha

[b] *àidhear.* [c] *am baile mòr.* [d] *fheirge ro gharg.* [e] *cloich-shneachd mhòr.* [f] *Dia-mhaslachaidh.* [g] *mhairtireach.* [h] *as an t-slochd gun ghrunnd.* [i] *sgriosar e.*

o thoiseach an t-saoghail) iongantas, 'nuair a chì iad am fiadh-bheathach [l] a bha, agus nach 'eil, agus a bhitheas ann [m].

9 An so ta an inntinn aig am bheil gliocas: Na seachd cinn is seachd sléibhtean iad, air am bheil a' bhean 'na suidhe.

10 Is seachd righrean iad mar an ceudna: tha cùig *dhiubh* air tuiteam, agus a ta h-aon ann: cha d'thainig am fear eile fathast, agus an uair a thig e, is éigin da fantuinn rè ùine bhig.

11 Agus am fiadh-bheathach a bha, agus nach 'eil ann, is esan an t-ochdamh, agus tha e o'n t-seachdnar, agus théid e am mugha.

12 Agus na deich adhaircean a chunnaic thu, is deich righrean iad, nach d'fhuair rioghachd fathast, ach a ta faotainn cumhachd mar righrean rè aon uaire maille ris [n] an fhiadh-bheathach.

13 Tha aca sin aon inntinn, agus bheir iad an neart agus an cumhachd do'n fhiadh-bheathach.

14 Ni iad sin cogadh an aghaidh an Uain, agus bheir an t-Uan buaidh orra: oir is esan Tighearna nan Tighearna, agus Righ nan Righ; agus *tha* an dream a tha maille ris, air an gairm, agus air an taghadh, agus dìleas.

15 Agus a deir e rium, Na h-uisgeachan a chunnaic thu, far am bheil an striopach 'na suidhe, is slòigh, agus coimhthionail, agus cinnich, agus teanganna iad.

16 Agus na deich adhaircean a chunnaic thu air an fhiadh-bheathach, bheir iad sin fuath do'n striopaich, agus ni iad fàs i, agus lomnochd, agus ithidh iad a feòil, agus loisgidh iad i le teine.

17 Oir chuir Dia 'nan cridhe a thoil a choimhlionadh, agus a bhi dh'aon chomhairle, agus an rioghachd a thoirt do'n fhiadh-bheathach, gus an coimhlionar briathran Dhé.

18 Agus is i a' bhean a chunnaic thusa, a' chaithir mhòr [o] sin, a tha rioghachadh [p] os cionn righre na talmhainn.

CAIB. XVIII.

2 Tha Babilon air tuiteam: 4 tha àithne air a toirt do phobull Dé imeachd aisde: 9 tha righre na talmhainn, 11 maille ris na ceannaichibh agus na maraichibh, a' deanamh bròin air a son: 20 tha na naoimh a' deanamh gairdeachais air son breitheanais De oirre.

AGUS an déigh nan nithe so chunnaic mi aingeal eile teachd a nuas o nèamh, aig an robh cumhachd mòr; agus dhealraich an talamh le ghlòir.

2 Agus ghlaodh [r] e gu *làidir* le guth mòr, ag ràdh, Thuit, thuit Babilon mhòr, agus rinneadh i 'na h-àite-còmhnuidh dheamhan, 'na priosun [s] do gach spiorad neo-ghlan, na h-ionad cumail do [t] gach eun neo-ghlan agus fuathmhòr.

3 Oir dh'òl na h-uile chinnich do fhìon feirge a striopachais, agus rinn righre na talmhainn striopachas rithe, agus rinneadh saibhir ceannaichean na talmhainn le pailteas a sògha [u].

4 Agus chuala mi guth eile o nèamh, ag ràdh, Thigibh a mach aisde, mo phobull, chum nach bi sibh comh-pairteach d'a peacaibh, agus nach faigh sibh *cuid* d'a plàighibh;

5 Oir tha a peacanna air ruigheachd [a] suas gu nèamh, agus chuimhnich Dia a h-eucearta.

6 Thugaibh ath-dhìol di mar a dhìol ise ribh, agus thugaibh dhi a dhà uiread, a réir a h-oibre: anns a' chupan a lìon i, lìonaibh a dhà uiread di.

7 A mheud as a ghlòraich si i féin, agus a chaith i a beatha gu sòghail, co mòr as sin thugaibh dhi do pheanas agus do bhròn: oir a deir i 'na cridhe féin, Tha mi a'm' shuidhe a'm' bhan-righinn, agus cha bhantrach mi, agus cha'n fhaic mi bròn.

8 Uime sin ann an aon là thig a plàighean, bàs, agus bròn, agus

[l] *am béist.* [m] *gidheadh a ta ann.* [n] *san aon uair ris.* [o] *am baile mòr.* [p] *aig am bheil uachdaranachd* [r] *dh'éigh.* [s] *gaintir.* [t] *'na h-eunadan.* [u] *a sàimhe.* [a] *air leantuinn.*

gorta; agus loisgear i gu tur le teine: oir is neartmhor an Tighearna Dia a bheir breth oirre.

9 Agus ni righre na talmhainn a rinn strìopachas, agus a chaith am beatha gu sòghail maille rithe, gul, agus caoidh air a son, 'nuair a chi iad deatach a losgaidh,

10 A' seasamh fad as, tre eagal a peanais, ag ràdh, Mo thruaighe, mo thruaighe, a' chathair mhòr[b] sin Babilon, a' chathair threun sin! oir ann an aon uair thainig do bhreitheanas.

11 Agus ni ceannaichean na talmhainn gul agus caoidh air a son; oir cha cheannaich neach sam bith am bathar[c] ni's mò.

12 Bathar òir, agus airgid, agus chlach luachmhor, agus neamhnuidean, agus lìon eudaich ghrinn, agus phurpuir, agus shìde, agus scarlaid, agus gach uile ghnè fhiodha thiine, agus gach uile gnè shoithiche do fhiaclaibh elephant, agus gach uile ghnè shoithiche do fhiodh ro luachmhor, agus do umha, agus do iarunn, agus do mharmor,

13 Agus canal, agus nithe deadhbholaidh, agus ol'-ungaidh, agus tùis, agus fìon, agus ola, agus min mhìn[d], agus cruineachd, agus ainmhidhean, agus caoraich, agus eich, agus carbada, agus tràillean, gus anama dhaoine.

14 Agus dh'imich na toraidh, air an robh mòr dhéidh t'anama, uait, agus dh'imich na h-uile nithe annasach agus maiseach uait, agus cha 'n fhaigh thu iad ni's mò.

15 Seasaidh ceannaichean nan nithe so a rinneadh saibhir leatha, am fad, air eagal a peanais, a' gul agus a caoidh,

16 Agus ag ràdh, Is truagh, is truagh, a' chaithir mhòr sin, a bha air a sgeadachadh le lìon-eudach grinn, agus purpur, agus scarlaid, agus a bha air a deanamh breagha[e] le h-òr, agus le clachaibh luachmhor, agus le neamhnuidibh!

17 Oir ann an aon uair thugadh saibhreas cò mor gu neo-ni. Agus sheas gach uile long-mhaighstir[f], agus gach uile chuideachd a théid air longaibh, agus na seòladairean, agus a' mheud 's a ni gnothuichean air fairge, am fad,

18 Agus ghlaodh iad, an uair a chunnaic iad deatach a losgaidh, ag ràdh, C'i *a' chaithir* a's cosmhuil ris a' chathair mhòir so?

19 Agus thilg iad duslach air an cinn, agus ghlaodh iad, a' gul agus a' caoidh, ag ràdh, Is truagh, is truagh, a' chathair mhòr sin, anns an d'rinneadh saibhir iadsan uile aig an robh longa air an fhairge, trìd a greadhhachais-san! oir ann an aon uair dh'fàsaicheadh i.

20 Dean gairdeachas os a cionn, o a nèamh, agus sibhse abstola naomha agus fhàidhean; oir dhìol Dia sibhse oirre.

21 Agus thog aingeal treun clach mar chloich-mhuilinn mhòir, agus thilg e san fhairge i, ag ràdh, Is ann mar so le neart a thilgear sìos a' chathair mhòr sin Babilon, agus cha 'n fhaighear i ni's mò.

22 Agus cha chluinnear annad ni's mò fuaim chlàrsairean, agus luchd-ciuil, agus phìobairean, agus thrompadairean; agus cha 'n fhaighear annad ni's mò fear-ceird, do ghnè ceirde sam bith; agus cha chluinnear fuaim cloiche-muilinn annad ni's mò;

23 Agus cha soillsich solus coinnle[g] annad ni's mò; agus cha chluinnear annad ni's mò guth fir-bainnse no mnà bainnse: oir b'iad do cheannaichean daoine mòra na talmhainn; agus le d' dhruidheachd bha na h-uile chinnich air am mealladh:

24 Agus fhuaradh innte fuil fhàidhean, agus naomh, agus nan uile *dhaoine* a mharbhadh air an talamh.

CAIB. XIX.

1 *Tha Dia air a chliùthachadh, air son gu'n d'thug e breth air an strìopaich mhòir, agus gu'n do dhìol e fuil a naomh.* 7 *Banais an Uain. &c.*

AGUS an déigh nan nithe so, chuala mi guth àrd mhòir

[b] *am baile mòr.* [c] *am marsandachd, an earradh.* [d] *plùr mìn.* [e] *air a h-òradh.* [f] *fhear-stiùraidh.* [g] *lòchrain.*

shluaigh air nèamh, ag ràdh, Aleluia;
slàinte, agus glòir, agus onoir, agus
cumhachd do'n Tighearn ar Dia-
ne:

2 Oir *is* fìor agus *is* cothromach a
bhreitheanais; oir thug e breth air an
strìopaich mhòir, a thruaill an talamh
le a strìopachas, agus dhìol e fuil a
sheirbhiseach féin air a làimh.

3 Agus a rìs thubhairt iad, Aleluia.
Agus chaidh a deatach suas gu saogh-
al nan saoghal.

4 Agus thuit na ceithir seanaire
fichead, agus na ceithir bheathaiche
sìos, agus rinn iad aoradh do Dhia, a
bha 'na shuidhe air an righ-chaithir,
ag ràdh, Amen; Aleluia.

5 Agus thainig guth a mach o'n
righ-chaithir, ag radh, Molaibh ar
Dia-ne, sibhse uile a's seirbhisich dha,
agus air am bheil eagal-san, eadar
bheag agus mhòr.

6 Agus chuala mi mar ghuth mòr
shluaigh, agus mar fhuaim mhòrain
uisgeacha, agus mar thoirm tairnean-
aich chumhachdaich, ag ràdh, A-
leluia: oir a ta an Tighearna Dia
uile-chumhachdach a' rìoghachadh.

7 Bitheamaid aoibhinn agus dean-
amaid gairdeachas, agus thugamaid
glòir dhasan: oir thainig pòsadh an
Uain, agus dh'ulluich a bhean i féin.

8 Agus thugadh dhi gu'm biodh i
air a sgeadachadh le lìon-eudach
grinn, glan agus dealrach: oir is e
an lìon-eudach grinn fìreantachd nan
naomh.

9 Agus a deir e rium, Sgrìobh,
Is beannuichte iadsan a tha air an
cuireadh gu suipeir-bhainnse an Uain.
Agus a deir e rium, Is iad so
briathra fìrinneach Dhé.

10 Agus thuit mi sìos aig a chos-
aibh chum aoradh dheanamh dha:
agus thubhairt e rium, Feuch nach
dean thu e: is comh-sheirbhiseach
dhuit féin mise, agus do d' bhràith-
ribh aig am bheil fianuis Iosa: dean
aoradh do Dhia; oir is i fianuis Iosa
spiorad na fàidheadaireachd.

11 Agus chunnaic mi nèamh air
fhosgladh, agus feuch, each geal;
agus ghoireadh do'n ti a shuidh air
Dìleas agus Fìor; agus ann am
fìreantachd tha e deanamh breitheam-
ais agus cogaidh.

12 Agus *bha* a shùilean mar lasair
theine, agus air a cheann *bha* mòran
chrùn; agus bha ainm aige sgrìobhta,
nach b'aithne do neach sam bith ach
e féin;

13 Agus bha e air a sgeadachadh
le truscan[h] tumta am fuil: *agus is*
e'n t-ainm a ghoirear dheth, FOCAL
DE,

14 Agus lean na h-armailtean a
bha air nèamh e air eachaibh geala,
air an sgeadachadh le lìon-eudach
grinn, geal agus glan.

15 Agus as a bheul tha claidheamh
geur a' dol a mach, chum gu'm buail-
eadh e na cinnich leis: agus riagh-
laidh se iad le slait iaruinn: agus
tha e a' saltradh fìon-amair fraoich
feirge[i] an Dé uile-chumhachdaich.

16 Agus tha aige air a thruscan
agus air a leis ainm sgrìobhta, RIGH
NAN RIGH, AGUS TIGH-
EARNA NAN TIGHEARNA.

17 Agus chunnaic mi aingeal
àraidh 'na sheasamh sa' ghréin; agus
ghlaodh e le guth àrd, ag ràdh ris an
eunlaith uile a bha 'g itealaich ann
am meadhon nèimhe, Thigibh, agus
cruinnichibh sibh féin chum suipeir
an Dé mhòir;

18 Chum gu'n ith sibh feòil righre,
agus feòil àrd-cheannard, agus feòil
dhaoine cumhachdach, agus feòil each
agus an muinntir a shuidheas orra, agus
feòil nan uile *dhaoine*, araon shaor
agus dhaor, araon bheag agus mhòr.

19 Agus chunnaic mi am fiadh-
bheathach, agus righrean na tal-
mhainn, agus an armailtean air an
cruinneachadh, a dheanamh cogaidh
an aghaidh an ti a bha 'na shuidhe air
an each, agus an aghaidh armailte-
san.

20 Agus glacadh am fiadh-bheath-
ach, agus maille ris-san am fàidh-
bréige a rinn mìorbhuilean 'na làthair,
leis an do mheall e an droing a ghabh
orra comhara an fhiadh-bheathaich,
agus iadsan a rinn aoradh d'a dhealbh.
Thilgeadh iad sin 'nan dithis beo ann
an loch teine a' dearg-lasadh le
pronnusc.

[h] *falluing, eudach-uachdair.* [i] *feirge ro gharg.*

21 Agus mharbhadh a' chuid eile
le claidheamh an ti a bha 'na shuidhe
air an each, a thainig a mach as a
bheul: agus bha an eunlaith uile air
an lìonadh le'm feòil.

CAIB. XX.

2 *Satan ceangailte rè mhìle bliadhna.*
5 *A' cheud aiseirigh:* 6 *Tha iad*
beannuicht' aig am bheil cuid dhith.
7 *Satan a rìs air fhuasgladh.* 8
Gog agus Magog. 10 *Tha'n Diabhol*
air a thilgeadh san loch theine agus
phronnuisc, 12 *An aiseirigh dheir-*
eannach agus choitchionn.

AGUS chunnaic mi aingeal a'
teachd a nuas o nèamh, agus
iuchair sluichd an dubh-aigein[l] aige,
agus slabhraidh mhòr 'na làimh.
2 Agus rug e air an dragon an
t-seann nathair nimhe sin, a's e an
diabhol agus Sàtan, agus cheangail se
e rè mhìle bliadhna,
3 Agus thilg se e do shlochd an
dubh-aigein, agus dhùin e stigh e,
agus chuir e seula air, chum nach
mealladh e na cinnich tuilleadh, gus
an crìochnaicheadh[m] am mìle bliadh-
na: agus an déigh sin, 's éigin gu
fuasgailear e rè ùine bhig.
4 Agus chunnaic mi rìgh-chaith-
richean, agus shuidh iad orra, agus
thugadh breitheanas doibh: agus
chunnaic mi anamanna na muinntir
d'am do chuireadh an cinn air son
fianuis Iosa, agus focail Dé, agus
nach d'rinn aoradh do'n fhiadh-
bheathach, no d'a dhealbh, agus nach
do ghabh a chomhara air clàr an
eudain, no air an làmhaibh; agus bha
iad beo, agns rìoghaich iad maille ri
Criosd rè mhìle bliadhna.
5 Ach cha d'ath-bheothaicheadh a'
chuid eile do na mairbh gus an robh
am mìle bliadhna air an crìochnach-
adh. *Is* i so a' cheud aiseirigh.
6 *Is* beannuichte agus *is* naomha
an ti aig am bheil cuid anns a' cheud
aiseirigh: orra so cha 'n'eil cumhachd
aig an dara bàs; ach bithidh iad 'nan
sagartaibh do Dhia, agus do Chriosd,
agus rìoghaichidh iad maille ris mìle
bliadhna.
7 Agus an uair a chrìochnaichear
am mìle bliadhna, fuasgailear Sàtan
as a phriosun.
8 Agus théid e mach a mhealladh
nan cinneach, a tha ann an ceithir
chearnaibh na talmhainn, Gog agus
Magog, chum an cruinneachadh gu
cath; muinntir *a tha* ann an àireamh
mar ghaineamh na fairge.
9 Agus chaidh iad suas air leud na
talmhainn, agus chuairtich iad camp
nan naomh, agus a' chathair ion-
mhuinn: agus thainig teine nuas o
Dhia a nèamh, agus chuir e as doibh.
10 Agus thilgeadh an diabhol a
mheall iad, san loch theine agus
phronnuisc, far *am bheil* am fiadh-
bheathach, agus am fàidh-bréige, agus
bithidh iad air am pianadh a là agus
a dh'oidhche, gu saoghal nan saoghal.
11 Agus chunnaic mi rìgh-chaithir
mhòr gheal, agus an ti a shuidh oirre,
neach a theich nèamh agus talamh o
a ghnùis, agus cha d'fhuaradh àite
dhoibh.
12 Agus chunnaic mi na mairbh,
beag agus mòr, 'nan seasamh am
fianuis Dé; agus dh'fhosgladh na
leabhraichean: agus dh'fhosgladh
leabhar eile, *eadhon leabhar* na beatha:
agus thugadh breth air na mairbh as
na nithibh sin a bha scrìobhta sna
leabhraichibh, a réir an gnìomhara.
13 Agus thug an fhairge uaipe[n]
na mairbh a bha innte; agus thug am
bàs agus an uaigh[o] uatha na mairbh
a bha annta: agus thugadh breth orra
gach aon a réir an gnìomhara.
14 Agus thilgeadh am bàs agus
ifrinn do'n loch theine: Is e so an
dara bàs.
15 Agus ge b'e air bith nach
d'fhuaradh scrìobhta ann an leabhar na
beatha, thilgeadh e san loch theine.

CAIB. XXI.

1 *Nèamh nuadh agus talamh nuadh.*
10 *An Ierusalem nèamhaidh,*
maille ri làn-mhìneachadh oirre: 23
cha 'n'eil feum aice air gréin; is i
glòir Dhé a solus. 24 *Tha rìghrean*
na talmhainn a' toirt an saibhris d'a
h-ionnsuidh.

AGUS chunnaic mi nèamh nuadh,
agus talamh nuadh: oir chaidh

[l] *an t-sluichd gun aigeal.* [m] *an coimhlìontadh.* [n] *uaithe.* [o] *ifrinn.*

an ceud nèamh agus an ceud talamh thairis; agus cha robh fairge ann ni's mò.

2 Agus chunnaic mise Eoin a' chaithir naomha, Ierusalem nuadh, a' teachd a nuas o Dhia a nèamh, air a h-ulluchadh mar bhean-bainnse air a sgeadachadh fa chomhair a fir.

3 Agus chuala mi guth mòr a nèamh, ag ràdh, Feuch, *tha* pailliun Dhé maille ri daoinibh, agus ni esan còmhnuidh maille riu, agus bithidh iadsan 'nan sluagh aige, agus bithidh Dia féin maille riu, agus 'na Dhia dhoibh.

4 Agus tiormaichidh Dia gach deur o'n sùilibh; agus cha bhi bàs ann ni's mò, no bròn, no éighich[p], agus cha bhi pian ann ni's mò: oir chaidh na ceud nithe thairis.

5 Agus thubhairt an ti a bha 'na shuidhe air an rìgh-chaithir, Feuch, deanam na h-uile nithe nuadh. Agus thubhairt e rium, Scrìobh, oir tha na briathra so fìrinneach agus dìleas.

6 Agus thubhairt e rium, Tha e deanta. Is mise Alpha agus Omega, an toiseach agus an deireadh: bheir mi dhasan air am bheil tart, do thobar uisge na beatha gu saor.

7 Sealbhaichidh an ti a bheir buaidh na h-uile nithe mar oighre, agus bithidh mise a'm' Dhia dhasan, agus bithidh esan 'na mhac dhomhsa.

8 Ach aig an dream sin a ta gealtach, agus mi-chreidmheach, agus gràineil, agus aig luchd mortaidh, agus strìopachais, agus druidheachd, agus ìodhol-aoraidh, agus aig na h-uile bhreugairibh, bithidh an cuibhrionn anns an loch a ta dearg-lasadh le teine agus pronnusc; ni a's e'n dara bàs.

9 Agus thainig a'm' ionnsuidh aon do na seachd aingil, aig an robh na seachd soithichean làn do na seachd plaighibh deireannach, agus labhair e rium, ag ràdh, Thig an so, nochdaidh mise dhuit a' bhean-nuadh-phosda, bean an Uain.

10 Agus thug e leis mi anns an spiorad gu beinn mhòir agus àrd, agus dh'fheuch e dhomh a' chathair mhòr[r] sin, Ierusalem naomha, a' teachd a nuas a nèamh o Dhia,

11 Aig an robh glòir Dhé: agus *bha* a soillse[s] cosmhuil ri cloich ro luachmhoir, mar chloich Iaspis, soilleir mar chriostal;

12 Agus bha balla mòr agus àrd aice, air an robh dà gheata dheug, agus aig na geataibh da aingeal dheug, agus ainmeanna scrìobhta orra, eadhon *ainmeanna* dà thréibh dheug chloinn Israeil.

13 Air an taobh an ear, tri gheatacha; air an taobh thuath, tri gheatacha; air an taobh deas, tri gheatacha; agus air an taobh *an iar, tri* gheatacha.

14 Agus bha aig balla *na* cathrach dà bhunait dheug, agus anntasan ainmeanna dà abstol deug an Uain.

15 Agus bha aig an ti a labhair rium, cuilc-shlat òir, chum gu'n tomhaiseadh e a' chathair, agus a geatacha, agus a balla.

16 Agus tha a' chathair 'na luidhe ceithir-chearnach, agus tha a fad co mòr r'a leud: agus thomhais e a' chathair leis a' chuilc-shlait, dà mhile dheug stàide: is ionunn fad, agus leud, agus àirde dhi.

17 Agus thomhais e a balla, ceud agus dà fhichead agus ceithir làmhacoille[t], a réir tomhais duine, eadhon, an aingil.

18 Agus bha a balla air a thogail do chloich iaspis; agus *b*'òr fìorghlan a' chathair[u], cosmhuil ri gloin shoilleir[a].

19 Agus *bha* bunaitean[b] balla na cathrach air an deanamh sgiamhach leis gach uile ghnè chlocha luachmhor. *Bu* iaspis an ceud bhunait; *bu* shaphir, an dara; *bu* chalcedon, an treas; *b*'emerald, an ceathramh *bunait*;

20 *Bu* shardonics, an cùigeadh; *bu* shardius, an seathadh; *bu* chrisolit, an seachdamh; *bu* bheril, an t-ochdamh; *bu* topas, an naothadh: *bu* chrisoprasus, an deicheamh; *bu*

[p] *glaodhaich.* [r] *am baile mòr.* [s] *solus, dealradh.* [t] *bann-lamha.* [u] *am baile.* [a] *trìd-shoillseach, tre'n dealraich an solus.* [b] *buinn, bunachuir.*

hiacint, an t-aon deug *a b*'ametist, an dara *bunait* deug.

21 Agus *bu* dà neamhnuid deug an dà gheata-dheug; bha gach 'aon fa leth do na geataibh *air a dheanamh* do aon neamhnuid: agus b'òr fìor-ghlan sràid na cathrach, mar ghloin shoilleir.

22 Agus cha'n fhaca mi teampull innte: oir is e'n Tighearna Dia uile-chumhachdach, agus an t-Uan a's teampull di.

23 Agus cha 'n'eil feum aig a' chathair air a' ghréin, no air a' ghealaich a dhealrachadh innte: oir shoillsich glòir Dhé i, agus *is e* an t-Uan a's solus di.

24 Agus gluaisidh cinnich na muinntir sin a shaorar 'na solus: agus bheir righre na talmhainn an glòir agus an urram d'a h-ionnsuidh.

25 Agus cha dùinear a geatacha san là: oir cha bhi oidhche an sin.

26 Agus bheirear glòir agus urram nan cinneach d'a h-ionnsuidh.

27 Agus cha d'théid air chor sam bith a steach innte ni air bith a shalaicheas, no a dh'oibricheas gràin-eileachd, no *a ni* breug: ach iadsan a mhàin a tha sgrìobhta ann an leabhar beatha an Uain.

C A I B. XXII.

1 *Amhuinn uisge na beatha,* 2 *craobh na beatha.* 5 *'Se Dia féin solus na cathrach.* 9 *Cha'n fhulaing an t-aingeal aoradh a dheanamh dha,* 18 *Cha'n fheudar ni sam bith chur ri focal Dé, no thoirt uaith.*

AGUS dh'fheuch e dhomh amhuinn fhìor-ghlan do uisge na beatha, soilleir mar chriostal, a' teachd a mach a righ-chaithir Dhé, agus an Uain.

2 Ann am meadhon sràide na *cathrach,* agus air gach taobh do'n amhuinn, *bha* craobh na beatha, a' giùlan dà *ghnè* dheug thoraidh, *agus* a' toirt a toraidh uaipe gach uile mhìos; agus *bha* duilleadh na craoibhe chum leighis nan cinneach.

3 Agus cha bhi mallachd air bith ann ni's mò: ach bithidh righ-chaithir Dhé agus an Uain innte: agus ni a sheirbhisich seirbhis da.

4 Agus chi iad aghaidh; agus *bithidh* ainmsan air clàr an eudain.

5 Agus cha bhi oidhche an sin, agus cha 'n'eil feum aca air coinnill, no air solus na gréine; oir bheir an Tighearna Dia solus doibh: agus rioghaichidh iad gu saoghal nan saoghal.

6 Agus thubhairt e rium, *Tha* na briathra so dìleas agus fìrinneach. Agus chuir an Tighearna, Dia nam fàidh naomha, aingeal féin a nochdadh d'a sheirbhisich na nithe sin a's éigin tachairt gu h-aithghearr.

7 Feuch, thigeam gu luath: is beannuicht' an ti a choimhideas briathra fàidheadaireachd an leabhair so.

8 Agus chunnaic mise Eoin na nithe so, agus chuala mi iad: agus an uair a chuala agus a chunnaic mi *iad,* thuit mi sìos a' deanamh aoraidh roimh chosaibh an aingil, a nochd na nithe so dhomh.

9 An sin a deir e rium, Feuch, nach *dean thu e:* oir is comh-sheirbhiseach dhuit mise, agus do d' bhràithribh na fàidhean, agus dhoibhsan a choimhideas briathran an leabhair so: dean aoradh do Dhia.

10 Agus a deir e rium, Na seulaich focail fàidheadaireachd an leabhair so: oir tha an t-àm am fagus.

11 An ti a ni eucoir, deanadh e eucoir a ghnàth: agus an ti a tha salach, biodh e salach a ghnàth: agus an ti a tha 'na fhìrean, biodh e 'na fhìrean a ghnàth: agus an ti a tha naomha, biodh e naomha a ghnàth.

12 Agus feuch, thigeam gu h-aithghearr; agus a ta mo luach-saoithreach maille rium, a thabhairt do gach aon fa leth a réir mar a bhitheas a ghnìomhara.

13 Is mise Alpha agus Omega, an toiseach agus a' chrìoch, an ceud *neach* agus an *neach* deireannach.

14 Is beannuichte iadsan a ni àitheanta-san, chum gu'm bi còir aca air craoibh na beatha, agus gu'n d'théid iad a stigh tre na geataibh do'n chathair.

15 Oir an taobh a muigh *tha* madraidh, agus luchd-druidheachd, agus luchd-strìopachais, agus luchd-mortaidh, agus luchd-ìodhol aoraidh,

agus gach neach a ghràdhaicheas agus a ni breug.

16 Chuir mise Iosa m'aingeal a dheanamh fianuis duibhse air na nithibh so anns na h-eaglaisibh. Is mise freumh agus gineal Dhaibhidh, an reult dhealrach agus mhaidne.

17 Agus a deir an Spiorad agus a bhean nuadh-phòsda, Thig. Agus abradh an ti a chluinneas, Thig. Agus thigeadh an neach air am bheil tart. Agus ge b'e neach leis an àill, gabhadh e uisge na beatha gu saor.

18 Oir tha mi deanamh fianuis do gach uile neach a chluinneas briathra fàidheadaireachd an leabhair so, Ma chuireas neach air bith ris na nithibh so, cuiridh Dia airsan na plàighean a tha sgrìobhta anns an leabhar so:

19 Agus ma bheir neach air bith o bhriathraibh leabhair na fàidheadaireachd so, bheir Dia a chuibhrionnsan a leabhar na beatha, agus as a' chathair naomha, agus as an nithibh a tha sgrìobhta anns an leabhar so.

20 A deir an ti a tha toirt fianuis air na nithibh so, Gu deimhin ataim a' teachd an aithghearr. Amen. Seadh, thig, a Thighearna Iosa.

21 Gràs ar Tighearna Iosa Criosd *gu robh* maille ribh uile. Amen.

CRIOCH.

Clò-bhuailte le T. Stiubhart.